ORDO, AC SERIES

QVINQVE NOVORVM INDICVM GENERALIVM,

Diu multúmque hactenus à studiosis desideratorum,

Et nunc magna accessione in singulis suis partibus locupletatorum.

INDEX PRIMVS.

QVI SACRAE SCRIPTVRAE LOCA OMNIA IN TRIBVS Summæ partibus explicata, secundùm eum librorum & capitum ordinem, qui in Biblijs cernitur, ob oculos ponit: nunc recèns accessione eorum sacræ Scripturæ locorum, quæ in Supplemento à B. Thoma declarantur, locupletatus.

CVIVS INDICIS, ET SEQVENTIVM OMNIVM NOTAS (QVIBVS breuitatis gratia vsi sumus) ita intellige, studiose Lector: Primus numerus denotat partem Summæ: Secundus numerus Quæstionem: Tertius articulum, seu Quæstiunculam; Quarta denique nota, Articuli partem. Ne fallaris tamen, aduerte, q̃ nota, Suppl. in alijs editionibus; in hac Taurinensi non mutata quò ad Indices, in opere duntaxat Additio inscribitur. Parimodo Asterisci signum diuersimodè lege: vtique coniunctim in fine, disiunctim in medio, in margine verò linearum coniunctim, & expositiuè intelligas, quæ omnia infrà positis notis, & exemplo demonstrantur.

1ª	id est in	parte prima.
12ª		prima secundæ, hoc est, in prima parte secundæ partis: nam secunda pars Summæ in duas partes ab Auctore diuiditur.
22ª		secunda secundæ.
3ª		tertia parte.
Suppl.		supplemento tertiæ partis.

q	id est in	questione.
a		articulo; frequentius tamen, a. omittitur; solo numero articulum designante.
o		toto articulo.
c		corpore articuli, hoc est, in responsione ad quæstionem.
1ᵐ		respõsiõe ad primum argumentum.
2ᵐ		respõsiõe ad secundum argumentum.
3ᵐ		respõsiõe ad tertium argumentum.

* vel, id est, Item.

Exempli gratia statim in hoc Indice occurrit:

In principio creauit Deus cælum, & terram. 1ª. q. 46. 2. c. *. 3. o. *. q. 61. 3. 3ᵐ. &c. hoc est, Explicatur. hæc scriptura in prima parte Summę, quæstione quadragesima sexta, articulo secundo, in corpore. Item articulo tertio eiusdem quæstionis, per totum. Item in eadem parte, quæstione sexagesima prima, articulo tertio, in responsione ad tertium argumentum, &c.

Allegantur præter & hæc alia varia aurhoris commentaria, & opera, prout diligens Lector pro suo iudicio percipiet facillimè.

AVGVSTAE TAVRINORVM.
Apud hæredes Nicolai Beuilaquæ. 1582.
Permissu, quorum interest

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

i11857742

ORDO, AC SERIES

QVINQVE NOVORVM INDICVM GENERALIVM,

Diu multúmque hactenus à ſtudioſis deſideratorum,

Et nunc magna acceſſione in ſingulis ſuis partibus locupletatorum.

INDEX PRIMVS.

QVI SACRAE SCRIPTVRAE LOCA OMNIA IN TRIBVS Summæ partibus explicata, ſecundùm eum librorum & capitum ordinem, qui in Biblijs cernitur, ob oculos ponit: nunc recèns acceſsione eorum ſacræ Scripturæ locorum, quæ in Supplemento à B. Thoma declarantur, locupletatus.

CVIVS INDICIS, ET SEQVENTIVM OMNIVM NOTAS (QVIBVS breuitatis gratia vſi ſumus) ita intellige, ſtudioſe Lector: Primus numerus denotat partem Summæ: Secundus numerus Quæſtionem: Tertius articulum, ſeu Quæſtiunculam; Quarta denique nota, Articuli partem. Ne fallaris tamen, aduerte, q. nota, Suppl. in alijs editionibus; in hac Taurinenſi non mutata quò ad Indices, in opere duntaxat Additio inſcribitur. Parimodo *Aſteriſci ſignum diuerſimodè lege: vtique coniunctim in fine, diſiunctim in medio, in margine verò linearum coniunctim, & expoſitiuè intelligas, quæ omnia infrà poſitis notis, & exemplo demonſtrantur.*

1ª		parte prima.
12ª	id eſt	prima ſecundæ, hoc eſt, in prima parte ſecundæ partis: nam ſecunda pars Summæ in duas partes ab Auctore diuiditur.
22ª.	in	ſecunda ſecundæ.
3ª		tertia parte.
Suppl.		ſupplemento tertiæ partis.
q		queſtione.
a		articulo; frequentius tamen, a. omittitur; ſolo numero articulum deſignante.
o		toto articulo.
c	id eſt	corpore articuli, hoc eſt, in reſponſione ad quæſtionem.
1m	in	reſponſione ad primum argumentum.
2m		reſponſione ad ſecundum argumentum.
3m		reſponſione ad tertium argumentum.

* vel, id eſt, Item.

Exempli gratia ſtatim in hoc Indice occurrit:

In principio creauit Deus cælum, & terram. 1ª. q. 46. 2. c. *. 3. o. *. q. 61. 3. 3m. &c. hoc eſt, Explicatur. hæc ſcriptura in prima parte Summę, quæſtione quadrageſimaſexta, articulo ſecundo, in corpore. Item articulo tertio eiuſdem quæſtionis, per totum. Item in eadem parte, quæſtione ſexageſima prima, articulo tertio, in reſponſione ad tertium argumentum, &c.

Allegantur præter & hæc alia varia authoris commentaria, & opera, prout diligens Lector pro ſuo iudicio percipiet facillimè.

AVGVSTAE TAVRINORVM.
Apud hæredes Nicolai Beuilaquæ. 1582.
Permiſſu, quorum intereſt

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

CAPVT. I.

IN principio creauit Deus cælum & terram.1ª.q.46.2.c.*3.0.*q.61.3.3m.*q.65.1.3.0.*q.6….1m.*…*q.68.1.1m.*.q.69.1.c…*q.74.1.1m.*.2.c.*3.1m.*.2m.*.3m.22ª.q.100.7.2m.*22ª.q.1.1.1m.*.q.171.2.c.
Terra autem erat inanis & vacua.1ª.q.66.1.c.1m.*q.67.4.c.*q.69.1.2.c.
Et tenebræ erant super faciem abyssi.1ª.q.66.1.c.5m.*q.67…c.*q.69.1.c.*q.74.3.4m
Spiritus Domini ferebatur super aquas.1ª.q.64.3.2m*4*q.66.1.5m
Dixitque Deus.1ª.q.34.1.3m*q.47.1.c.fi.*q.67.4.c.2m*q. …c.fi.*74.3.1m*3m.*5m
Fiat lux,& facta est lux.1ª.q.67.4.0.*q.70.1.2m*q.7…c.*3.5m
Et vidit Deus.1ª.q.74…3m*q.73.3.3m*q.32.1.3m
Et diuisit lucem à tenebris.1ª.q.63.5.2m*q.67.4.c.2m.*4m.
Appellauitque lucem diem,& tenebras noctem.1ª q.63.1.3m*q.67.4.2m.*.q.68.1.1m.*.q.69.1.5m.
Factum est vespere & mane dies vnus.1ª.q.58.6.7 0.*q.74.2 c.*.6m.*.7m.
Fiat firmamentum 1ª.q.58.1.2.3.0.*q.71.3m.
Diuisit aquas quæ erant super firmamentum.1ª.q.68.2.3.0.
Congregentur aquæ in vnum locum.1ª.q.69.1.0.
Appareat arida 1ª.q.69.1.c.1m.
Vocauitque Deus firmamentum cælum.1ª.q.68.1 0.*q.69.1.5m*q.74.3.3m
Vocauitque Deus aridam terram, cõgregationesq; aquarum,appellauit maria. 1ª.q.69.1.5m
Germinet terra herbam virentem, &c.1ª.q.69.2. 0*q.72.1m
Fiant luminaria,&c.vsque ad noctem.1.q.70.1.0
Et sint in signa &c.vsque terram.1ª.q.70.1.0.
Fecitque Deus duo magna luminaria,&c.vsque noctis.1ª.q.70.1.5m*q.6…1.c.fi.
Producant aquæ reptile,&c.vsque cæli.1ª.q.71.0.*q.72.1m.
Creauitque Deus cete grandia, &c. vsque genus suum 1ª.q.71.4
Producat terra animam viuentem,&c.vsque species suas.1ª.q.72.0.
Faciamus hominem ad imaginem & similitudinē nostram.1ª.q.3.1.2m*q.4.3.0.*q.91.4.1m*2m*q.93.0.
Et præsit piscibus maris,&c.vsque terræ.1ª.q.95.0
Et vniuersæ terræ 1ª.q.96.2.0.
Masculum & fœminam creauit eos.1ª.q.93.4.1m*6.1m.
Benedixitque illi Deus.1ª.q.72.4m*q.7…3.0.
Crescite & multiplicamini & replete terram. 1ª.q.72.1*q.98.1.0.*22ª.q.152.2.1m.
Ecce dedi vobis omnem herbam,&c. vsque ad vescendum.1ª.q.95.1.2.
Vidit Deus cuncta quæ fecerat, & erant valde bona.1ª.q.22.4.c.*q.2.5.6.3m*q.47.2.c.1m*q.49.2.c.

Cap. 2.

Igitur perfecti sunt cæli & terra, & omnis ornatus eorum.1ª.q.70.1 c.
Compleuitq; Deus die septimo,opus suum quod fecerat.1ª.q.73.1.0.2.d.5.q.3.1.0.
Et requieuit die septimo ab omni opere quod patrarat.1ª.q.73.2.0.*1…*3.c.*q.74.1.6m*2.3m*q.118.1.1m.
Et benedixit diei septimo, & sanctificauit eum.1ª.q.73.3.0.
Istæ sunt generationes cæli & terræ, &c. vsque in terram.1.q.69.2.c.*q.74.2.1m.
Non enim pluerat Dominus Deus super terram.1ª q.13…c.*3ª q.23.3.1m.
Sed fons ascendebat è terra,irrigans vniuersam superficiem terræ.1ª.q.102.1.2m.
Nomen vni Phison.1ª.q.102.1 2m.
Formauit igitur Dominus Deus hominem de limo terræ.1ª.q.91.1.0.
Et inspirauit in faciem eius spiraculum vitæ.1ª.q.90.1.1m*q.91.4.3m.*.4m.
Et factus est homo in animam viuentem.1ª.q.91.4.3m*q.94.2 c.*q 95.1.1m*q.97.3.c.
Plantauerat autem Dominus Deus paradisum voluptatis à principio.1ª.q.102.0.
In quo posuit hominem quem formauerat. 1ª. q.102.4.0.
Produxitq; dominus Deus de humo omne lignum pulchrũ visu,& ad vescendum suaue.1ª.q.2.5m.
Lignũ etiam vitæ in medio paradisi.1ª.q.102.1 4m
Lignumque scientiæ boni & mali.1ª.q.102.1.4.
Et fluuius egrediebatur de loco voluptatis.1ª. q.102.1.2m.
Tulit ergo Dominus Deus hominem,& posuit eũ in paradiso voluptatis.1ª.q.102.4.0.
Vt operaretur & custodiret illum.1ª.q.102.3.0.
De ligno autem scientiæ boni & mali ne comedas.1ª.q 102.1.2m.
In quacunq; enim die comedetis ex eo,morte morieris.22ª.q.164.1.0.
Non est bonum esse hominem solum.22ª.q.188.8.0.*3ª.q.41.2.3m.
Faciamus ei adiutorium simile sibi.1ª.q.92.1.0.*.q.98.2.b.2.s.q.64.3.3.
Adduxit ea ad Adam,vt videret quid vocaret ea,1ª q.96.1.3m.
Immisit ergo Dominus Deus soporem in Adam. 22ª.q.175.3.1m.
Cumque obdormisset,tulit vnam de costis eius, & repleuit carnem pro ea.1ª.q.92.3.2m*q.97.2.3m*3ª.q.31.5.2m.
Et ædificauit Dominus Deus costam quam tulerat de Adam,in mulierem.1ª.q.92.2.3.0.
Quoniam de viro sumpta est.1ª.q.92.2.0.
Quam ob rem relinquet homo patrem suum & matrem,& adhærebit vxori suæ.22ª.q.2.7.c.*q.26.11.1m.s.q.54.2.c.
Et erunt duo in carne vna.1ª.q.92.1.c.s.q.44.1 c.
Erat autem vterque nudus, Adam scilicet & vxor eius,& non erubescebant.1.q.96.1.3m.
Hoc nunc os ex ossibus meis.s.q.54.3.1.

Cap. 3.

Serpens erat callidior cunctis animantibus terræ.22ª.q.165.2.3m*4.
qui dixit ad mulierem.22ª.q.165.2.0.
Cum præcepit vobis Deus, vt non comederetis de omni ligno paradisi.3ª.q.41.4.c.
Aperientur oculi vestri.3ª.q.41.4.c.
Eritis sicut dij,scientes bonum & malum.1ª.q.61.4.3m*q.63.3.0.*22ª.q.163.2.0.*3ª.q.41.4.c.
Deditque viro suo.22ª.q.165.2.0.
Et aperti sunt oculi amborũ.22ª.q.164.2.c.fi.*9m
Cumque cognouissent se esse nudos.1ª.q.95.1.c.fi.*12ª.q.41.4.c *22ª.q.75.1.1m*q.167.2.c.
Et fecerunt sibi perizomata.22ª.q.164.2.c.fi.6m*q.187. 0.
Abscondit se Adam.2ª.q.84.6.1m.
Cum audissent vocem Dei deambulantis.1ª.q.0.1.2.0.*q 10.1.2.c.*q.14.4.0.*q.19.7.8.0.*q.30 1.3m*q.53.6.1m*q.65.1.1m*3ª.q.2.1 c.*q.5…1.1m*2m.
A facie Domini Dei.1ª.q.1.10.3m*q.3.1.3m.
Serpens decepit me,& comedi.1ª q.94.4.1m*2m*12ª q.89.3.2m*22ª.q.163.1.4m*4.1m.
Et ait Dominus Deus ad serpentem: Quia fecisti hoc,maledictus eris,&c,vsque calcaneo eius.22ª q.165.2.4m.
Super pectus tuum gradieris. 1ª.q.65.6. 2m..q.165.2.4m.
Mulieri quoq; dixit: Multiplicabo ærumnas tuas,& conceptus tuos.In dolore paties.22ª.q.164.2.0.
Eris sub viri potestate,& ipse dominabitur tui.1ª.q.92 1.2m*22ª.q.164.2 c.1m.
Maledicta terra in opere tuo.22ª.q.25 6.1m*3m*q.76.1.2.0.*4 1m*q.83.8.1m*2m*q.164.1.2 0.*q.89.1.4m*6.2m.
In laboribus comedes ex ea, cunctis diebus vitæ tuæ.22ª.q.164.2.c.fi.
Spinas & tribulos germinabit tibi.1ª.q.69.2.2m*22ª.q.164.2.c.1m.
In sudore vultus tui,vesceris pane tuo. 22ª.q.164.2.c.3m.
Donec reuertaris in terram, de qua sumptus es 22ª q.164.2.0.
Puluis es,& in puluerem reuerteris.22ª.q.164.2.c.
Fecitque Deus Adæ & vxori eius tunicas pelliceas,& induit eos.22ª.q.164.2.c.fi.*5m.
Ecce Adam factus est quasi vnus ex nobis.22ª.q.164.2.c.fi.*6m.
Ne fortè mittat manum suam,& sumat de ligno vitæ, & viuat in æternum.1ª.q.97.4.0.*.22ª.q.164.2.c.fi.*6m.
Et emisit eum dominus Deus,de paradiso voluptatis.22ª.q.164.2.c.
Et collocauit ante paradisum voluptatis cherubin & flammeum gladium atque versatilem, ad custodiendam viam ligni vitæ.22ª.q.164.2.c.3m

Cap. 4.

Adam cognouit Euam vxorem suam. 1ª.q.51.3.6m*q.98.2.2m.
Respexit Dominus ad Abel,& ad munera eius.12ª q.101.1.1m.
Sub te erit appetitus tuus, & tu dominaberis illius.12ª.q.10.3.0 1.*q.77.7.8.c.*q.80.3.0.*22ª.q.155.3.3m*q.156.1.c.*q.175.2.1m.
Vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra.22ª 83.1.2m*8.2m.
Occidi virum in vulnus meum, & adolescentulum in liuorem meum.22ª.q.64.8.c.1m.
Maior est iniquitas mea, quàm vt veniam merear. 4ª.q.84.10.c.
Omnis qui occiderit Cain,septuplum punietur.12ª q.105.2.9m.

Cap. 6.

Videntes filij Dei filias hominum.1ª.q.51.3.6m.
Gigantes autem erant super terram in diebus illis, 1ª.q.51.3.6m.
Pœnituit eum, quòd hominem fecisset in terra.1ª.q.19.7…m*q.102.2.3m*3ª.q.49.5.2m.
Delebo ab homine,&c.12ª.q.105.2.11m*22ª.q.108.4.3m.
Omnis quippe caro,corruperat viam suam. 12ª.q.71.2.3m*q.72.2.0.

Cap. 8.

Noe dimisit coruum, qui egrediebatur & non reuertebatur.12ª.q 102.6.1m.co 2.fi.
Donec siccarentur aquæ super terrã.3ª.q.28.3.1m.
Odoratus est Dominus odorem suauitatis. 1ª.q.103.1.1m*22ª.q.186.3.6.n*5.1m 6.c.3m*7.8.c.
Sensus enim & cogitatio humani cordis in malum prona sunt,ab adolescentia sua.12ª.q.71.2.3m.

Cap. 9.

Terror vester ac tremor sit super cuncta animalia terræ.1ª.q.96.1.2.c.
Omne quod mouetur,& viuit,erit vobis in cibum &c vsque omnia.12ª.q.102 6.2m.
Apparebit arcus meus in nubibus.22ª.q.95.5.c.
Noe bibens vinum,inebriatus est, & nudatus in tabernaculo suo.22ª.q.150.1.4.c.
Sit Canaham seruus eius.22ª.q.57.3.2m*q 104.5.c.2m*6.1m*q. 22.4.3m.

Cap. 10.

Ab ijs diuisæ sunt gentes in terra post diluuium. 22ª.q.176.1.0.

Cap. 12.

Dixit Abraham vxori suæ:dic obsecro, quòd soror mea sis.22ª.q.110.3.3m*q.111.1.1m.

Cap. 13.

Facta est rixa inter pastores.22ª.q.37.2.5m*q.41.1.2.c.*q 42.1.c.
Ne quæso sit iurgiũ inter me & te.22ª.q.41.2.1.2
Fratres enim sumus.3ª.q 28.3.5m.
*Ædificabitq; ibi altare Domino.12ª.q.103.1.2m.

Cap. 14.

At vero Melchisedech rex Salem, offerens panem & vinum.12ª.q.10.1.3m*3ª.q.22.6.3m.
Et dedit ei decimas ex omnibus.22ª.q.87.1.3m.

Cap. 15.

Credidit Abraham Deo,& reputatum est ei ad iustitiam.22.q.60.6.2m.
Dixit Abraham Deo, Domine Deus, vnde scire possim

possim quod possessurus sim eã.22ª.q.97.2.3m
Necdum enim completæ sunt iniquitates Amorrheorum.12ª.q.87.8.1m

Cap. 16.

Ingredere ad ancillam meam, &c vsque ad eam. 22 q 154.2.3m
Profecto hic vidi posteriora videntis me.1ª.q.12.2.c.1m*.5.0

Cap. 17

Ego Dominus Deus omnipotens. 1ª.q.25.3.0.*.3ª q.13.1.c
Ambula coram me.12ª.q.91.5.c.*q.99.6.0*q.110.3.c
Et esto perfectus.22ª.q.186.2.3m
Circũcidetur in vobis omne masculinum. 3ª.q.70.2.4m
Et circuncideritis carnem præputij vestri. 12ª. q.102.5.1m*3ª q.66.7.3m*q.70.3.1m
Vt sit signum fœderis inter me & vos. 12ª q.102.3.1m*3ª q.70.1.0
Infans octo dierum circuncidetur. 12ª q.102.5.1m*3ª q.70.3.3m
Eritque pactum meum in carne vestra, in fœdus æternum.12ª.q.102.5.1m*q.103.3.1m

Cap. 18

Apparuerunt ei tres viri.22ª q.84.1.1m*3m
Quos adorauit in terra.1ª q 51.3.5m.*.22ª.q.84.1.1m*q.94.1.2m*3ª q.25.6.0.
Domine si inueni gratiam in oculis tuis, &c. vsque transibitis.1ª.q.51.5m
Cumq; comedissent.1ª q.51.3.5m.*3ª q.53.6.1m
Num celare potero Abraham, quæ gesturus sum. 3ª q.43.2.1m
Descendam, & videbo vtrum clamorem opere cõpleuerint.3ª q.4….7.3m

Cap. 19

Compulit illos oppido, vt diuerterent ad eum.1ª q.21.4.c.*22ª q.30.1.c
Vt perdamus illos.12ª q.87.2.0
Nec stes in omni circa regione.3ª q.41.2.4m.2m

Cap. 20

Venit autem Deus ad Abimelech, per somnium nocte.22ª q.80.2.c.*q.95.6.0.*q.154.3.c.*.q.172.1.2m
Abraham propheta est,& orabit pro te.22ª q.174 6.c.*3ª q.31.2.c.*.8.3m

Cap. 22.

Tẽtauit Deus Abrahã.1.q.114.2.0*22ª q.97.2.c
Tolle filium tuum,&c.vsque monstrauero tibi 12ª q 94.5.2m*q.100.8.3m*.22ª.q.104.4.2m.*.q.154.2.2m
Postquam adorauerimus reuertemur ad vos. 22ª. q.111.1.1m
Extẽditq; manũ vt immolaret filiũ suum.12ª.q.94 5.2m*q.100.8.3m*22ª q.64.6.0.*q.104.4.2m*q.54.2.2m*q.171.5.c.*3ª q.47.6.3m.
Nũc cognoui quod timeas Deum.12ª q.112.5.5m*3ª q.10.2.1m
Appellauitque nomen loci illius, dominus videt. 12ª q.102.4.2m
Per memetipsum iuraui.22ª.q 89.11.4m

Cap. 23

Dabo pecuniã pro agro, & sic sepeliam mortuum meum.22ª q.100 4.3m

Cap. 24

Vt adiurem te.22ª q.83.17.1m*q.90.0.
Filium meum ne reducas illuc.22ª q.104.5.c
Posuit ergo seruus manũ sub femore Abrahã Domini sui,& iurauit illi.22ª.q.89.7.c
Puella cui dixero inclina hydriam,vsque cum domino meo.22ª q.95.7.3m
Et dixit mihi.22ª q.95.7.3m
Vocemus puellam & quæramus eius voluntatem. 22ª q.104.5.c

Cap. 25

Deprecatus est Isaac Dominum pro vxore sua,&c vsque conceptum Rebeccæ.1ª q.23.3.0
Dixit Iacob fratri: Vende mihi primogenita tua. 22ª q.108.4.3m

Cap. 27.

Dixit Iacob: Ego sum primogenitus tuus Esau. 22ª.q.110.3.3m

Cap. 28

Isaac præcepit filio suo Iacob, noli accipere coniugem,&c.vsque auunculi tui.22ª q.104.5.c
Deus autem omnipotens.s.17.1ª
Benedicat tibi.s. 1ª
Iacob vidit in somnis scalam, &c. vsque per eam. 22ª q.18.1.4.7m
Et ero custos tuus.1ª q.113.1.2m
Vere Dominus est in loco isto.1ª q.8.2 c.*q.52.2.c.fi 3.q.52 2.3m
Votum vouit Deo dicens, si Deus fuerit mecum, &c.vsque domus Dei.22ª q.88.2.1m
Cunctorumq; quæ dederis mihi decimas offeram tibi.22ª q.87.1.3m

Cap. 29

Indicauit ei quod frater patris sui esset.s.13
Sed Lia lippis erat oculis: Rachel decora facie, & venusto aspectu.22ª.q.179.2.b prin.
Os meum & caro mea es.s.q.54.1.4

Cap. 31

Timensque Iacob.22ª q.158.7.c.3m.
Fecit iurgium.s.13
Pone hic coram fratrib.meis & fratrib. tuis. s.17.

Cap. 32.

Vidi Deum facie ad faciem.1ª q.12.11.1m.*22ª.q.180.5.1m
Ipse vero claudicabat pede.22ª q.108.7.4m

Cap. 33

Iacob adorauit pronus in terram, similiter ancillæ & uxores & filij eius.s. 8
quasi viderem vultum Dei.s 3.*22
Ob stuprum sororis.22ª q 154.1.c.*6.0

Cap. 35

Apparuit Deus Iacob.s 32
Benedixitque ei.s 1
Ego sum Deus omnipotens.s.17
Crescite & multiplicate.s.1

Cap 37

Accusauitque Ioseph fratres suos crimine pessimo 22ª.q.33.7.2m*q.154.12.4m
Non interficiamus animam eius.infr.46

Cap. 38

Nunciatum est Thamar, quod Iudas socer eius,&c vsque fi.22ª q.134.2.3m

Cap. 39

Benedixitque Dominus domui Aegypti propter Ioseph.s.
Et ille,scilicet Ioseph, recusabat stuprum.22ª. q.154.6.2m
Post duos annos uidit Pharao somnium. 22ª. q.173.2.c.
Vterque vidimus somnium præsagium futurorum 22.q.65.6.c
Erat ibi puer Hebræus,vsque euentus.22ª.q.173.7.c.

Cap. 42

Cumq; adorassent eum,si Ioseph fratres sui.s.18.
Per salutem Pharaonis.22ª q.89.6.b
Deducetis canos meos cum dolore ad inferos.s.q 69.4.c

Cap. 43

Deus autem meus omnipotens.17
Et adorauerunt proni in terra.s.18

Cap. 44

Sciphus quem furari estis,&c. vsque in quo augurari solet.22ª q.95.7.1m
An ignoratis quod non sit similis mei in augurandi scientia.Ibidem

Cap. 45

Nec poterant respondere fratres,nimio timore perterriti.12ª.q.44.1.2m

Cap. 46

Ego descendam tecum.s.?
Cunctæ animæ quæ egressæ sunt de femore Iacob 1ª q.3.2.1m*q.118.2.1m
Detestantur Aegyptij omnes pastores ouium.12ª q.102.3.2m

Cap. 47

Adorauit vestigium virgæ eius.s.28
Pone manum sub femore meo.s.24

Cap. 48

Deus omnipotens.s.17
Apparuit mihi.s.32
Adorauit pronus in terra.s.18

Cap. 49

Benedicet tibi.s.1
Quam,scilicet speluncam,emit Abraham, &c. vsque sepulchri.s.23
Finitisque mandatis,quib.filios instruebat. 12ª. q.100.5.4m*22ª q.10…1.c.*q.102.1.c.*q.106.1.c.*6.1m

Cap. 50

Præcepitque seruis suis medicis,vt aromatib.condirent patrem.3ª q.51.2.2m
Pater meus adiurauerit me.s.24
Sepelierunt eum in spelunca duplici, quam emerat Abraham,&c.vsque Mambre.s.23
Veneruntque ad eum.s.Ioseph fratres sui,& proni in terram adorauerunt.s.18
Num Dei possumus resistere voluntati. 1ª q.19.6.0*q.22.2.1m*q.103.7.8.0.
Quam iurauit Deus Abraham.s.22

AVCTORITATES EX LIBRO EXODI.

Cap. 1.

Et quia timuerunt obstetrices Deum,ædificauit illis domos 12ª q.114 0.2m*22ª q.110.3.2m*.4.4m

Cap. 2

Moyses percussum Aegyptium abscondit sabulo. 22ª q. 0.6.2m
Accepitque Sephoram filiam eius,quæ peperit ei filium.infr.3.

Cap. 3.

Terram quæ fluit lacte & melle.12ª q.102.3.2m.*3ª q.73.6.0*q.74.6.1m
Quis ego sum,vt vadam ad Pharaonem,&c.22ª.q 185.2.0
Ego sum qui sum & qui est.1ª q.2.3.0.*q.13.11.0
Dominus Deus vocauit nos.12ª q.113.1.3m
Ibimus viã triũ dierũ in solitudine.22ª q.88.8.0.2
Postulabit mulier à vicina,&c.vsq; fi.12ª q.94.5.2m*q.100.8.3m*22ª q.66.5.1m*q.104.4.2m

Cap. 4

Iratus est Dominus in Moysen.1ª q.3.2.2m.*q.19.11.c.*q.20.1.2m*q.59.4.1m*12ª q.4.7.8 1m.*22ª q.162.3.c
Et indurabo cor eius.1ª q.23.3.2m*q.48.6.c.*q.49.2.0*q.63.5.c.fi.*12ª q.79.1.1m*3.0.*q.87.1.2m*22ª q.15.1.0*q.19.1.3m*q.24.10.c
Tulit illico Sephora acutissimam petram, & circuncidit præputium filij sui.3ª q.70.3.2m

Cap. 5

Vocauit nos.s.3. Eamus viam trium dierum.s.3.

Cap. 6

Dixit Dominus ad Moysen.1ª q.43.7.5m*12ª q.98.3.1m
Et nomen meum Adonay,non iudicaui eis.22ª q.17.4.6.b
Cum incircuncisus sim labiis.3ª q.70.4.3m

Cap 7

Ecce cõstitui te Deum Pharaonis.1ª q.13.9.10.0
Sed ego indurabo eum.s.4
Feceruntque similiter malefici, per incantationes. 1ª q.110.4.2m*q.114.4.0.*22ª q.178.2.c.3m

Cap. 8

Dixitque Dominus ad Moysen.s.6
Fecerunt autem & malefici per incantationes suas similiter.s.7.
Malefici non potuerunt educere cinifes: ideo dixerunt: Digitus Dei est hic.1ª q.32.1.1m*q.36.1.ar.
Viam trium dierum ibimus in solitudine.s.3

Cap. 9

Dixit Dominus ad Moysen.s.6
Indurauitque Dominus cor Pharaonis.s.4

Cap. 10

Ego enim induraui cor Pharaonis,& seruorũ eius.s.4.
Dixit Dominus ad Moysen.s.6
Et dixit Dominus ad Moysen.s.6

Cap. 11

Dices ergo omni plebi vt postulet,&c.vsq; Aegyptiis.s.3. Et indurauit Dñs cor Pharaonis.s.4.

Cap 12

Dixit Dominus ad Moysen.s.6
Decima die mensis huius tollat vnusquisque agnũ vsque fi.12ª q.102.5.2m
In cunctis diis Aegypti.s.7
Habebebitis hanc diem in monumentum, & celebrabitis eam solẽnem Domino.12ª q.100.5.2m*q.102.4.10m.5.2m
Azyma comedetis septem dieb.3ª q.74.4.c.3m
Septem diebus fermentatum non inuenietur in domibus vestris.12ª q.102.3.14m*3ª q.74.4.c.fi*.3m
Et petierũt ab Aegyptiis vasa.vsq; profecti.s.3.
Omnis alienigena non comedet ex eo,scilicet phase.12ª q.102.5.c.*3ª q.37 prin.*q.40.4.c.*q.70.4.fi
Si quis circuncisus non fuerit, non vescetur ex eo, scilicet Pase.s.
Eadem lex erit indigenæ & colono qui peregrinatur apud vos.12ª q.105.3.0

Cap.

Cap. 13
Locutus est Dominus ad Moysen dicens.s.2.
Sanctifica mihi omne primogenitum.3ª q.28.2.2. 1m.* q.37.3.1m
Vt non comedatis fermentatum.s.12
Terram fluentem lacte & melle.s.3
Septem diebus vesceris azymis.s.12
cap. 14
Locutus est Dominus ad Moysen dicens.s.6
Indurabo cor Pharaonis,&c.s 4
Cap. 15
Misisti iram tuam.s.4
In spiritu furoris tui.Ibidem
Dñs regnabit in æternum & vltra 1ª q.10.2.3m
Magnificus in sanctitate,22ª.q.134.2.3m.
Cap. 16
Dixit Dominus ad Moysen.s.6
Requies sabbati sanctificata est Domino,inf 20
Filij autem vestri comederunt manna quadraginta annis,donec vsque Canahan. 12ª q.102.3.2m * 3ª q.73.6.0.* q.74.6.1m
Cap. 17
Et bellum Dei erit contra Amalech,à generatione in generationem.12ª q.105.3.c.1m
Cap. 18
Super omnes Deos s.7.
Cap. 19
Vocauitq; Moysen Dominus s.3
Portauerim uos super alas aquilarum. 22ª. q.123. 6.1m.* 2m
Eritis mihi in peculium, de cunctis populis. 12.q. 105.1.2m
Veniam ad te.1ª. q.3.1.5m q.9.1.3m
Audiat me populus loquentem ad te.s.6
Omnis qui tetigerit montem.&c.vsque non viuet 22ª q.33.4.c.1m
Cap. 20
Locutus est Dñs cunctos sermones hos.s.6
Non habebis Deos alienos.s.7.* 122 q 2.2m
Non facies tibi sculptile,neque omnem similitudinem,12ª q.100,7.2m,3m * 4m * 22ª q.122,2. 2m.* 3ª q 25.3.1m * 2m * 3m
Non adorabis ea neque coles.22ª q. 84.1.1m * q. 94.1.3.0 *.q.122.2.0.* q.161.3.1m * 3ª q.25 5.6.7.0
Deus zelotes.12ª q 28.4.0
Visitans iniquitates patrum in filiis. 12ª q. 81. 1. 1m * 2.1m *q.87.7.0.* 22ª q.108.4.0 * q.164 1.4m * 3 q.14.1.1m
In tertiam & quartam generationem. 12ª q. 87.8. 1m * 22ª q.108.4.1m
Qui oderunt me.1ª q.60.5.5m * 22ª q.13.4 0 *. 6.2m.* q .4.1.0
Et faciēs misericordies in millia, &c.vsq; præcepta mea 12ª q. 100.7.2m * 3m * 4m * 3ª q 84.10.c.fi.
Non assumes nomen Dñi Dei tui in vanum.12.q. 100.7.4m * 5 c. 11 c.3m * 22ª q.122.3.0
Qui assumpserit nomen Dei sui. 12ª q. 100.7.2m. *.22ª q.89.1.4.0.* q 9?.2 c
Neque enim habebit insontem Dominus eum,&c. vsque frustra.12ª q.100 7.2m.
Memento vt diem sabbati sanctifices.12ª q.100.5. 2m * 7 2m * 5m * 11.c.* q 102.3.4m *.4.10m. * 105.c fi.* 22ª q.35.3.1m * q.122.4.0
Sex diebus operaberis & facies omnia opera tua, &c.vsque portas tuas.12ª q 100.8. 4m * q 107. 2.4m * 22ª q.40.4.0.* q.122 4 3m * 3.q.10.4. 1m.* 3m
Sex enim diebus fecit Deus cælum & terram, &c. vsque in eis sunt.12ª q.100.7.2m
Honora patrem tuum,matrem tuam. 12ª. q. 100. 5.c.4m.*.11.c.* 22ª q.13.2.2m * q.101.2.0 *. q.104.5.1m.* q.106.3.c.3m.* q.122.5.0 * q. q.189.6.c.1m
Vt sis longæus super terram. 12ª q. 100.7.3m.* 4m.* 22ª q.122.5.4m
Non occides.12ª q.100,4.c * 8.2m * 11.c.* 22ª. q 64.2.0.* 5.2m * 3m * 7.c.*.8.0* q.65.1.c 4m.* q.122.6.2m.
Nō mechaberis.12ª q. 100.11.c.* 22ª q.170.1.0.
Non furtum facies.12ª q.100.11.c.* 22ª. q. 122. 6.2m.
Non falsum testimonium dices 12ª q.100.11.c.*. 22ª.q.70.4.0 * q.110.4.2m * q.122.6.2m
Non concupisces 12ª q.100.5.c.5m * 6m * 4 3m. * 11 c.* 22ª q.122.6.3m * 4m * q.170.1.c.fin.
Venit Deus.s.19

Non facietis deos argenteos,& deos aureos non facietis vobis.s.7.* 20
Altare de terra facietis mihi,&c.vsque, polluetur. 12ª 102.4.7m * 3ª q 83.3.5m
Non ascendes per gradus ad altare meum,ne reueletur turpitudo tua.12ª.q.102.4.7m
Cap. 21.
Si emeris seruū Hebreū, sex annis seruiet tibi, in septimo egredietur liber gratis. 12ª q.105.4.4m
Offerat eum Dominus diis.s.7.
Si dixerit seruus,diligo,&c.erit ei seruus in seculum 12ª q.105.2.10m
Si quis vendiderit filiam suam in famulam,non egredietur sicut ancillæ,&c.12ª q.105.4.4m
Qui percusserit hominem volens occidere eum, morte moriatur.s.20
Qui furatus fuerit hominem & vendiderit.&c.moriatur. 12ª q.105.2.10m
Et percusserit alter proximum,&c.vsque restituat. 12ª q.105.4.3m
Qui percusserit seruum suum, &c. vsque illius est. 12ª q.105.4.3m
Si percusserit quis mulierem prægnantem,&c.vsque liuore.22ª q.64.8.2m
Si bos cornu petierit,&c.vsque opprimetur.12ª.q 105.2.11m
Si quis aperuit cisternam,&c.vsque erit.22ª.q.189. 1.3m.
Cap. 22
Si quis furatus fuerit ouem aut bouem, &c. vsque pro vna oue.12ª q.105 2.9m * 22ª q.62.3. 1m. * q.65.6.2m * 3ª q.49.6.c
Applicabitur ad deos.s.7
Si quis amico commendauerit pecuniā,&c. vsq; nō restituet.22ª q.105.2.4m * 3m * 22ª q.62.6.c
Qui à proximo suo quicquam horum mutuo postulauerit,&c.vsque operit sui,ibidem
Qui coierit cum iumento,morte moriatur.12ª.q 105.2.11m * 22ª q. 54.12.4m.
Qui immolat eiis occidetur præter Domino soli, 12ª q.102.3.c.* 22ª q.84.11.1m.* q.85.2.0.* .q. 94.2.c.* 3ª q.48.3.c
Indignabitur furor meus.s.4.
Si pignus à proximo tuo acceperis vestimentum, &c.vsq; dormiat.12ª.q.99.5.fi.* q.105.2.4m.
Quia misericors sum.1ª q.21.3.0.* 22ª q.30.2.1m * q.84.10.c
Decimas tuas non tardabis offerre.22ª q.87.1.0.* 3ª q.31.8.c
Et primitias.2ª q.85.2.3m * q.86.2.0
Primogenita filiorum tuorum dabis mihi,de bobus quoque & ouibus similiter facies.s. 3
Septē dieb sit cū matre sua, die octaua reddes illū mihi.12ª q.102.3.7m * 5.1m * 3ª q.10.2. m
Pupillo & viduæ non nocebitis.22ª.q.65 4.2m
Cap. 23
Nō suscipies vocē mēdacij.22ª q.110.3.4. 0. * q. 1.1.1.c.* .q 69.1.2.0 * q.70.4.c.* q.124.5.2m
Nec iungas manum tuam,ut pro impio falsum dicas testimonium.s.20
Pauperis quoque non misereberis in iudicio. 22ª. q. 2.4.3m
Et insontem & iustum non occides s.20
Sex dieb.operaberis,septima die cessabis.20
Per nomen externorum deorum non iurabis.7. 22 q.89 6.0
Solennitatem azymorum custodies.s.12
Azyma comedetis septem diebus,Ibidem
Non immolabis super fermentum.Ibidem.
Primitias frugum terræ tuæ deferes in domum domini Dei tui.s.22
Non coques hœdum in lacte matris suæ. q.102.6. 4m * m.
Et est nomen meum in illo.s.angelo.s.6.
Non adorabis deos eorum,neque coles.s. 20.* 9.
Cap. 24
Moysi quoque dixit deus.s.6
Et uocauit eum,s.Moysen,Dominus.s.3.
Daboque tibi duas tabulas lapideas.infr.31
Moyses fuit ibi,s.in monte,quadraginta diebus, & quadraginta noctibus.22ª q.147.5.c.* 3ª q.40. 2.3m.
Si quid natū fuerit qōnis inter vos.s.q.20.2.3
Cap. 25
Locutus est Dominus ad Moysen.s.6
Tollant mihi primitias ab omni homine.s 22
Arcam de lignis Sethim compingite, cuius longitudo,&c.vsque fi.12ª q.102.4.6m.

Qui,s.vectes,semper erunt in circulis.12ª.q.65.2. 3.5.0.* 22ª q.23.7.0.* q.108.2.2m
Duos quoq; cherubin aureos & productiles facies, &c.vsque inde.12ª q.102.4 6m
Facies alteram coronam aureolam.s.q.96.1.c
Cap. 26
Tabernaculum ita fiet.&c.vsque fi.12.q.102.4.0
Facies & velum de hyacintho, &c vsque fin.12ª. q.102.4.4m
Cap. 27
Facies & altare & lignis Sethim,&c.vsq; fi.s.20
Facies & atrium tabernaculi,&c.vsq; fi.12ª q.102 4.c.
Cuncta vasa tabernaculi in omnes vsus,&c.ex ære facies.22ª q.100.1.6m.4.0
Cap. 28
Loqueris cunctis sapientib.corde, quos repleui spiritu prudentiæ,&c.infr.31
Hæc autem erunt vestimenta,quę facies,&c.vsque fi.12ª.q.102 5.9m
Sacrificium est Domino.22ª q.81.4.1m.* 3ª q.45 12.c.* q.48.3.c
Cap. 29
Sed & hoc facies, ut mihi in sacerdotio consecretur,&c.vsque fi.12ª q.102.5.8m.* q.10. 2.1m.
Agnos anniculos duos per singulos dies iugiter, &c.12ª q.102.4.1m.* 3ª q.22.3.3m
Vt sacerdotio fungantur mihi.3ª q.22.6.2m.
Cap. 30
Faciesque altare ad adolendum thymiama. &c.vsque,tegitur.s.20
Locutus est Dominus ad Moysen.s 6
Sanctificabisque omnia.22ª q.8.* 8.c.* 3ª q.62.6. 2m.* q.63.6.2m.
Cap. 31
Locutus est Dominus ad Moysen.s 6
Ecce vocaui ex nomine.s.3.
Videre vt sabbatum meum custodiatis.s.20
Qui fecerit opus in eo,Ibidem
Sex enim diebus fecit Dominus cælum & terram, s.20.
Dedit Dominus Moysi duas tabulas lapideas 12ª. q.98 2.3.0 * q.106.2.3m.*.4.3m.*.q.107.1.c fi.* 3ª q.42.4.2.
Cap. 32.
Fac nobis deos s.7.
Sedit populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere.22 .q.168.2 2m.*.3.2m.
Vt irascatur furor meus.s.4
Portans duas tabulas.s.31.
Induces super eum peccatum maximum .12ª. q. 102.3.11m.22ª q.10.3.0 * q.13.3.c.* q.39.2. 0 * 94 3 0 * 3ª q 80.5.c.
Consecrastis manus vestras hodie Domino &c.vsque benedictio.12ª q 102.5.8m.
De libro tuo quem scripsisti.1ª q 21.0*.q.39.6 fi
Qui peccauerit mihi,delebo eum de libro meo.1ª. q. 4 3.0
Angelus meus præcedet te.12ª q.113.1.0
Cap. 33
Terram fluentem lacte & melle.s.3
Et mittam præcursorem tui angelum.1ª q. 112.0.
Loquebatur autem Dominus ad Moysen, facie ad faciem.&c.12ª q.98.3.2m.
Noui te ex nomine.12ª q. 12.5.5m.* 22ª q.1.2.4.b
Præcipis ut educā populū istum. 2ª q.90.2. m.
Ostende mihi viam tuam, & gloriam tuam. 1ª. q. 12.1 2m.* 22 q 174.4.c.* 5.1m * q 175.3.0. * q. 180.5.c
Et requiem meam dabo tibi.1ª q.73.2.3.c.* 12ª q.3.4.1m.* 8 c.* 22ª q. 8.3.c
Non videbit me homo,& viuet.1ª q.12.11.0.*.q. 13.1.c.* 2.3m.* 2 q.5.c.* 2.c.* q.93.2.0.*. 22ª q.180.5.0.* q.175.4.0 * 5 c
Non poteris videre faciem meam.1ª q.12 4.0.*.q. 23.1.c.* q.56.3.c 2m.* q.62 1.2.4.9.c.* q.64 1.2m.* q.94 2.c.fi.*.q 180.4.c.* 12ª q.5.5.7 c.* 2.q.10.4.2m.
Stabis supra petram.1ª q.102.1.4m
Cunque transibit gloria mea 22ª q.171.2.c
Et videbis posteriora mea.1ª q.12.2.c.1m.*.50
Cap. 34
Præcide mihi duas tabulas lapideas.s.31
Deus misericors,& multæ miserationis.s.22.
Et clemens.22ª q.157.1.2.0.* 3.c. * 4.3m.* q. 169.1.c.* 4.c.3m
Patiens.22ª.q.123.1m.3.2m

Et verax 1ª.q.16.5.0. *. 12ª. q.3.7.c.* .q.93. 3m.22ª.q.27.4.0
Qui custodis misericordiam in millia.s.20
Qui reddes iniquitates patrum in filiis ac nepotibus,in tertiam & quartam progeniem.s.20
Noli adorare Deum alienum.s.20
Dominus zelotes,Ibidem
Deus Imulator,Ibidem
Cum fornicati fuerint cum diis suis,22ª. q.151.2. c.3m
Nec vxorem de filiabus eorum accipies filiis tuis. 12ª.q.105.4.6m
Deos conflatiles non facies tibi.s.20
Solennitatem azymorum custodies.s.12
Septem diebus vesceris azymis,Ibidem
Ne in eas pactum cum hominib.illarum regionum 22ª.q.10.9.0.q.46.2.3m.*.fi
Sex dieb.operaberis in die septimo cessabis, arare & metere.s.20
Non immolabis super fermento.s.12
Primitias frugum terræ tuæ offeres.s.22
Non coques hœdum in lacte matris suæ.s.23
Fuit ergo ibi cum Deo quadraginta dies & quadraginta noctes.&c.s.24
Cap. 35.
Sex dieb.facietis opus:septimus dies erit vobis sanctus.s.20
Separare apud vos primitias Domino.s.22
Faciat tabernaculum suum.&c.s.26
Ecce vocauit Dominus ex nomine.&c.s.3
Omnes viri ac mulieres mente promptissima atq; deuota obtulere donaria.22ª. q. 85.3.3m.*.q. 88.4.c
Ecce vocauit Dominus ex nomine Beseleel s.33.
Et impleuit cum spiritu Dei,sapientia, intelligentia, scientia & omni doctrina, ad excogitandum & faciendum opus.&c.s.31.
Cap. 36.
Omnis sapiens quib. Dominus dedit sapientiam & intellectum.&c.Ibidem
Cap. 37
Fecit autem Beseel & arcam.&c.s.25
Fecit & propitiatorium.&c.Ibidem
Duos etiam cherubin.&c.Ibidem
Fecit & mensam de lignis Serbim. &c.
Fecit & altare thymiamatis de lignis.&c.s.20
Cap. 38
Fecit & altare holocausti.&c.Ibidem
Cap. 39
De hyacintho & purpura vermiculo ac bysso fecit vestes.&c.vsque fi s.28
Altare aureum,& altare æneum.s.20
Cap. 40
Locutus est ad Moysen.s.6
Mense primo, prima die mensis eriges tabernaculum.&c.vsque fi.s.26
Et assumpto vnctionis oleo, vnges tabernaculum cum vasis suis 12ª.q.102.4.9m
Vt sanctificentur.&c.s.30
Applicabisque Aaron,& filios eius. &c. vsque fi.& fecit s.29
Altare aureum,& altare holocaustum.s.20

AVCTORITATES EX LIBRO LEVITICI.

Cap. 1.
Si holocaustum fuerit eius oblatio ac de armento Masculum immaculatum offeret.12ª.q.102.3. 8m.* 9m
Sanguinem eius fundentes per altaris circuitum. 12ª.q.102.3.8m
De turturibus & pullis columbæ, offerret.12ª.q. 102.3.2m.*.4m.6.*.9m.*.3ª.q.27.3 4m
Retorto ad collum capite ac rupto vulneris loco. 12ª.q.102.3.6m
Cap. 2.
Simila erit eius oblatio,funderq; super eam oleum & thus.&c.vsq;fi.12ª q.102.3.1.2m *.3m * 14m
Nec quicquam mellis adolebitur in sacrificio Domini.12ª.q.102.3.13m
In omni oblatione offeres sal.12ª.q.102.3.13m.* 14m
Cap. 3.
Si hostia pacificorum fuerit eius oblatio.&c.vsque fi.12ª.102.3.8m.* 9m
Siue marem siue fœminam.12ª.q.102.3.9m.
Immaculata offerret.12ª.q.103.3.7m.* 22ª.q.86 3.3m

Fundent sanguinem per circuitum altaris.s.1 3ª
Omnis adeps erit Domini 12ª.q.102.3.8m.* 6.1m
Nec adipē nec sanguinē omnino comedetis. Ibid.
offerunt Domino caudam totam, 22ª. q. 138.7. 13m.*.q.138.1.3m
Cap. 4.
Qui peccauerit per ignorantiam, & de vniuersis mandatis Domini &c.vsque fi.12ª.q.102.3.8m *.q.105.2.9m
Immaculatum offerret Domino.s.3
Sanguinem fundet.s.1
omnem adipem offerret domino.s.3
Rogabitque pro eo, sacerdos & pro peccato eius, & dimittetur ei.12ª.q.103.2.c.fi
Hauriet quoque de sanguine vituli inferens illum in tabernaculum testimonij 12ª.q.102.5.5m
Cunque intinxerit digitum in sanguine, asperget eum septies coram Domino cōr velum sanctuarij.12ª.q.102.5.5m
Pone que de sanguine eius super cornua altaris thymiamatis.s.1.* 4
Ponetque,manum super caput hostiæ pro peccato suo.12ª.q.102.5.2m
Cap. 5.
Qui audierit vocem iurantis. &c. vsque anima.*. 22ª.q 98 4.3m
Anima quæ tetigerit aliquid immundū. &c. vsq; deliquit.12ª.q.102 5 4m.*.3ª.q.40.4.2m.
offerat agnam de gregibus siue capram.s.3
orabit pro eo sacerdos,& pro peccato eius s.4
offerat duos turtures, aut duos pullos collumbarum.s.1
Retorquebit caput eius ad pennulas,&c.Ibidem.
Quicquid autem reliquum fuerit eius,faciet distillare ad fundamentum eius.s.1
Non mittet in eam oleum, nec thuris aliquid imponet,quia pro peccato est,12ª.q.102.3.c
Cap. 6.
offerret arietem immaculatum.s.3
Reddet omnia quæ per fraudem voluit obtinere integra.22ª.q 62.2.0.*.q.79.2.2m
Et quintam insuper partem domino, cui damnum intulit. 2ª.q.105.2.9m.22ª.q.62.3.0.*.4.c
Si rem perditam inuenerit. 22ª q.65.5.2m
Qui rogabit pro eo,& dimittetur ei.s.4
omnium sacrificium sacerdotum igne cremabitur, nec quisquam comedet ex eo.12ª.q 102.3.8m
Cap. 7.
Sanguis eius per gyrum fundetur altaris.s.1
Sicut pro peccato offertur hostia,ita & pro delicto 12.q.79.4.1m
offerent ex ea caudam.s.3
Cuius carnes eadem comedentur die, &c. vsque, rea erit.12ª.q 102.8.10m
Adipem non comedetis nec sanguinem.s.3
Pectusculum & armus dexter erit sacerdo is offerentis hostiam pacificorum.12ª.q.102.3.8m
quæ tetigerit immundum.&c.s.5
Fudit reliquum sanguinem ad fundamēta eius. s.1
Posuerunt super caput hostiæ Aaron & filij eius.s.
Et caudam.s.3.
Cap. 9.
Vtrumque immaculatum.s.3
Reliquum fudit ad basim eius.s.1
Et caudam.s.3
Pectora & armos dextros separauit Aaron s.7.
Laudauerunt Dñm,ruentes in facies suas.22ª.q.81 5.1m.*.q.82.2.1m.* q 85.3.0.*.q.88.5.1m.
Cap. 10
Pectusculum quod oblatum est & armum.&c.s.7.
Cap. 11
Hæc sūt animalia quæ comedere debetis. &c.usq; fi.12ª.q.102 6.1m.*.2m
Qui tetigerit morticina eorum,immundus erit.s.5.
Vsque ad vesperam.12ª.q.102.5.5m
Sancti estote,quoniam ego sanctus sum.12. q.98. 4.5.c.*.q.99.2.c
Cap. 12
Mulier si suscepto semine peperit masculum, immunda erit septem dieb.&c.vsque fi.12ª.q 102 5.4m.*.3ª.q.37.3.c.1m.*.4.2m
Pullum columbæ siue turturem.s.1
orabitq; pro ea sacerdos,& sic mundabitur.s.4
Cap. 13.
Homo,in cuius carne & cute ortus fuerit diuersus color.&c.vsque fi.12ª.q.102.5.4m.*.q.107.2. 4m.

Vestis lanea sine linea quæ lepram habuerit,&c.vsque fi. 12ª.q.102.5.4
Cap. 14.
Hic est ritus leprosi,quando mundandus est,&c.vsque fi.12ª.q.102.5 7m.*.q 103.2.3m
Et duos pullos columbæ.s.1
Rogabit pro eo coram Domino.s.4
offerret agnum immaculatum.s.3
Sicut enim pro peccato, ita & pro delicto ad sacerdotem pertinet hostia.s.7
Si fuerit plaga lepræ in ædibus.&c.vsque fi.12ª.q. 102.5.4m
Cap. 15.
Vir cui patitur fluxum seminis,immundus erit &c. vsque fi.12ª.q. 102.5.4m
Qui tetigerit,&c.immundus erit.s. 5.vsq; ad vesperam.s.11
Sumet duos turtures,ad duos pullos columbarum, s.1.
Mulier quæ redeunte mense patitur fluxum sanguinis.&c.vsque fi.12ª.q 102.5.4m
Rogabitque pro eo coram Domino.s.4
Cap. 16
Duos hircos stare faciet corā Dño in ostio tabernaculi testimonij.&c.vsq; fi 12ª.q.102.6m
orabit pro se & pro domo sua.s.4
Mense septimo decima mensis.&c.erit expiatio vestri,atq; mūdatio ab omnib.peccatis vestris. 12ª q.102.4.10m.*.5.6m.q.103.2.1m.*.3.4m.*.3ª q.73.6.c
Cap. 17
Funderq; sacerdos sanguinem super altare dñi.s.1.
Si comederit Sanguinem.s.3.
Anima omnis carnis in sanguine est.12ª.q. 102.3. 8m.
Contaminatus erit vsque ad vesperum.s.5
Cap. 18.
Facietis præcepta mea,atque iudicia mea seruabitis,& ambulabitis in eis.12ª.q.99 4.2m.
Quæ faciens homo,viuet in eis.12ª q.100.12.2m.
Talis coitus incestus est.22ª.q.154.1.c.*.9.0
Sororem uxoris tuæ, in pellicatum non accipies. 12ª.q.101.3.2m
Ad mulierem quæ patitur menstruum, non accedes. 22 q.102.5.4m
De semine tuo non dabis,ut consecretur idolo moloch.22ª.q 81.5.1m
Cum masculo non commisceberis &c.22ª.q.142. 4.3m.*.q.154.11.12.0.*.3ª.q.70 2.4m
Cum omni peccore non coibis.&c.vsque scelus est, 22ª.q.154.11.2m.* 12.4m
Cap. 19
Turpitudinem vxoris patris tui non reuelabis.s.q. 55.6.c
Sancti estote,quia ego sanctus sum.s.11
Si immolaueritis hostiam pacificorum Domino, vt sit placabilis.3
Eo pie quo fuerit immolata, comedetis eam, & die altero,&c.vsque polluit.s.7.
Cū messueris segetes terræ tuæ,nō tōdebis vsq; ad solum,&c.usque dimittes.22ª q.101.1.2m
Nec decipiet vnusquisque proximum suum. 22. q. 85.8.0.*.q.56.2.0.*.q.118.8.0
Nō facies calūniā.22ª.q.68.3 c.1m * q.69.2.3.c
Nec vi opprimes eū.22ª.q.68.8.c.* q. 118 8.0
Non morabitur merces mercenarij tui apud te vsque mane.12ª.q.105.2 6m
Non maledices surdo.22ª q.76.3.0
Timebis Dominum Deū tuū.12ª q.67.4.2m.* 22ª q.7.1.c.* q 19.2.0.*.22.2.0
Non iniustè iudicabis.22ª.q.60.2.3.0. *.q.67.1.0 * 3ª q.59.1.c
Non eris criminator.22ª.q.62.2.2m.* q.73.1.2m. * q.74.1.3m * 20
Nec susurro in populis.22ª q.74.0 * q.75.1.c
Nō oderis fratrē tuū. 22ª q 25.6.0.* q 34.3.4.0.
Sed publice argue eū. 22ª q.33.7.0* 3ª q.55.1.1m
Iumenta tua non facies coire, cum alterius generis animantib.12ª.q 102.6.8m
Agrū tuū nō seres diuerso semīe.12ª q.102.6.3m
Veste quæ ex duob. texta est,non indueris. 12ª q. 102.6 6m
orabitque pro eo sacerdos.&c.vsque & dimittetur peccatum.s.4
Cum ingressi fueritis terram & plantaueritis ligna pomifera, auferetis præputia eorum. &c. vsque proferunt.12ª q.102.6.5m
Non comedetis carnem cum sanguine.s.3
Nō augurabimini 12ª q 100.11.c.* 22ª q.95.3 c * 7.0.

Non obseruabitis somnia.12ae.q.100.11.c.*.22ae. q.95.6 o
Super mortuo non incidetis carnes uestras,22ae.q. 62.1.20.
Neque figuras aliquas, aut stigmata facietis vobis. 22ae.q.94.2.1m
Non declinetis ad magos,nec ab ariolis aliquid scisciteminí.12ae.q.100.11.c.22ae.q.95.2
Coram cano capite non consurge, & honora personã senis.12ae.q.100.11.c.fi.*.22ae.q.63.b.* 3
Si habitauerit aduenta in terra uestra, &c. vsque Aegypti.12ae.q.104.4.o.* q.105.3.o
Custodite omnia præcepta mea & vniuersa iudicia,& facite ea.s.18

Cap. 20

Aía quæ declinauerit ad magos & ariolos.&c.s.19
Sanctificamini & estote sancti, quia & ego sanctus sum.s:11
Custodite præcepta mea,&c.s.18
Qui coierit cũ muliere in fluxu méstruo.&c s.19.
Qui separaui vos à cæteris populis.12ae.q.36.3.2m *3m

Cap. 21

Ne contaminetur sacerdos in morib. &c.vsque fi. 12ae.q.102.6.11m
Sancti erant Deo suos.s.11
Filia sacerdotis,si deprehensa fuerit in stupro, &c. 3a2q29 1.4m
Pontifex,id est, sacerdos maximus. &c. vsque, qui sanctifico eum.12ae.q.102.6.11m
Homo de semine tuo per familias, qui habuerit maculam,&c.vsque fi.12ae.q.102.5.9m.s.36.1.c

Cap. 22

Homo de semine Aarõ qui fuerit leprosus,aut patiens fluxũ seminis,&c.vsq; cibus illius est.ibid.
Qui tetigerit immundum,&c.s.5. vsque ad vesperam.s.11
Morticinum & captum à bestia non comedent. 12ae.q.102.6.1m.*.2m
Addit quintam partem cum eo quod comedit, & dabit sacerdoti s.6
Quicunque obtulerit in holocaustum,illud erit masculum.s.1
Sine macula cuncta offerent.s.3
Non immolabuntur vna die mater cum fœtib.suis. 12ae.q.102.6.1m.*.2m
Si immolaueris hostiam pro gratiarum actione, &c.vsque alterius diei.s.7.
Custodite mandata,&c.s.18

Cap. 23

Hæ sunt feriæ Domini, quas vocabitis sanctas.&c. vsque fi.12ae.q.102.4.10m * q.103.3.4m
Cedetur agnus immaculatus.s.3
Non secabitis eam vsque ad solum,&c.s.19
Die decimo mensis septimi dies expiationum erit celeberrimus,&c.s.16
A quintodecimo die mensis huius septimi feriæ tabernaculorum,septem dieb. Domino,&c. 12ae. q.102.4.10m * q.193.3.4m
Dies primus vocabitur celeberrimus,atque sanctissimus.s.11
Dies octauus erit celeberrimus,atque sanctissimus 12ae.q.101.6.1m.* 3a2q.70.3.3m
Sumetis die primo fructus arboris pulcherrime spatulasque palmarum, & ramos ligni dẽsarum frondium,&c.12ae.q.102.4.10m fi

Cap. 24

Qui blasphemauerit nomini Dñi,morte morietur. 12ae q.110.11.c.* 22ae q.13.o.* 3a2 q.80.3.c.
Qui irrogauerit maculã,sicut fecit fiet ei,facturam pro fractura,&c.vsq; cogetur.12ae q. 105.2.10m.
Aequum iudicium sit inter vos,&c.s.19.

Cap. 25

Anno iubilei redient omnes ad possessiones suas, &c.vsque fi,12ae.q.105.1.3m
Facite præcepta mea & iudicia custodite.s.18
Terra non vendetur in perpetuum,&c.vsq; vendetur.12ae.q.105.2.c.3m * 22ae q.66.2.c
Pecuniam tuam non dabis ei ad vsuram.12ae q.105. 3.3m * 22ae q.78.1.o
Computabuntur fructus ex eo tempore quo vendidit,& quod reliquum est reddet emptori,sicque recipiet possessionem suum.22ae q.78.2.6m.
Si paupertate compulsus vendiderit se tibi frater tuus, non eum opprimes seruitute famulorum, &c.12ae q.105.4.1m 4m s.q.14.3.1

Cap. 26

Si in præceptis meis ambulaueritis,&c.vsq; fi.11ae.

q.91.5.c.* q.99.6.o* q.104.1.1m*q.107.1.2m
Non abiiciet vos anima mea.1a2q.3.2.1m * q.19. 11.c

Cap. 27

Animal quod immolari põt Domino, siquis vouerit,mutari non potest.22ae.q.88.10.1m

AVCTORITATES EX LIBRO NVMERI.

Cap. 1

Tollitæ summam vniuersæ congregationis filiorũ Israel,&c.vsque fi.22ae q.108.4.1m

Cap. 2

Ad orientem.22ae q.84.3.3m

Cap. 5

Si in autem non fuerit qui recipiat, dabunt domino,& erit sacerdotis. 22ae.q.62.5.3m
Vir cuius vxor errauerit,maritumque contẽnens dormierit cum altero viro, &c. vsque fi.12ae.q. 105.4.9m * 22ae q.154.6.2m
Nõ fundet super eã oleũ,nec imponet thus, quia sacrificium zelotypiæ est, & oblatio inuestigans adulterium.12ae q.105.4.9m * q.102.3.14m
Putrescat femur tuum,& rumens vterus tuus dirũpatur.12ae q.103.2.3m
Vir siue mulier cum fecerit votum vt sanctificetur & voluerit se domino consecrare, & vsque fin. 22ae q.186.6.

Cap. 7

Capita familiarum.12ae.q.84.3.4.o * 32 q.8.1.8.c.

Cap. 10

Capita multitudinis.7

Cap. 11

Auferam de spiritu tuo,& tradam eis.1a2q.36.1.3m s.q.37.1.2
qui in medio vestri est.22ae q.188.8.2m

Cap. 12

Si quis fuerit inter vos propheta dñi,in visione apparebo ei,vel per sõniũ loquar ad eũ.1a2q.12.11. 1m * 22ae q.137.3.1m * q.174.1.3m * 3.o
At non talis seruus meus Moyses,22ae.q.174.4.o.* 3.q.7.8.1m
Erat.n.Moyses vir mitissimus, super omnes homines qui morabantur in terra.22ae.q.157.4.a.1

Cap. 15

Colligentem ligna sabbato, obruerunt lapidib. ex præcepto Dei.12ae q.105.2.9m
Faciant sibi fimbrias per angulos quatuor palliorũ, &c.fi.12ae q.102.6.7m

Cap. 16

Dirupta est terra sub pedib.eorũ,&c.22ae q.39.2.o

Cap. 17

Cumque orietur seditio,22ae.q.42.o
Inuenit germinasse virgam Aaron.1.q.69.2.o

Cap. 18

Tu & filij tui & domus patris tui tecum,portabitis iniquitatem sanctuarij,&c.12ae q.81.1m
Cum acceperitis à filiis Israel decimas quas dedi vobis,primitias eorum offerre Domino, id est decimam partem decimæ.22ae.q.87.1.4m

Cap. 19

Præcipue filiis Israel ut adducant ut te vaccam rufam,&c.vsque fi.12ae q.102.5.5m
Vas quod non habuerit operculum,nec ligaturam desuper,immundum erit.12ae.q.102.5.4m

Cap. 20

Si in seditionem.s. 6
Loquimini ad petram coram eis, & illa dabit aquas 1m q.102 1.4m
Egressus est obuius eum infinita multitudine.s.7

Cap. 22

Dixit Deus ad Balaam.22ae q.172.6.b.1m
Aperuitque dominus os asinæ,& locuta est,&c.22ae q.165.2 4m

Cap. 23

Nec vt filius hominis,ut mutetur.1a2 q 19.7.2m

Cap. 24

Quam pulchra tabernacula tua Iacob, & tentoria Israel.12ae q.105.1.b

Cap. 25

Phinees. perfodit ambos, s. virum & mulierem in locis genitalib.22ae.q.60.6.2m

Cap. 26

Numerate omnem summam filiorum Israel, &c. vsque fi.s.1
In seditione Choræ.s.16.

Cap. 26

Homo cum mortuus fuerit absq; filio, ad filiã eius trãsibit hæreditas,&c.vsq; ficut.12ae.q.105.3.12m

Cap. 28

Agnos duos quotidie in holocaustũ sempiternum,

vnum offeretis mane,& alterum ad vesperã,&c. vsque die.12ae q.102.4.10m * 3.q.23.3.3m

Cap. 30

Si quis virorum votum Domino vouerit, &c. vsq; implebit.22ae q.88.3.o.* q.189.3.c
Mulier si quippiam vouerit,&c.vsque fi.22ae.q.88 8.o * 9.c.2m * q.189.50.3.3m * q.189.5.o

Cap. 31

Vlciscere primus filios Israel de Madianitis,22ae.q. 108.1.o * 3.c.* q.158.1.c.3m * 2.c.* 3.b.*.3a q.15.9.c

Cap. 24

Erat illis in iumentis infinita substantia.s.20
Ipsi impleuerunt voluntatẽ meã.3a q.18.5.c.2m
Cognatus occisi statim ut inuenerit homicidam, interficiet.s.31
Homicida a casu maneat in ciuitate cõfugij,vsquequo sacerdos magnus qui oleo sancto vnctus est moriatur.3a.q.49.5.c.fi.* 12ae q.105.2.10m

Cap. 36

Vt filiab Salphaat dares possessionem debitam patri.1a.q.21.1.3m
Omnes uiri ducens uxores de tribu & cognatione suã & cuncta fœminæ, &c vsque separatæ sunt. 12ae q.105.2.2m * 4.c.30 q.2.ar.1.q.3.4m * 3a q.31.2 2m

AVCTORITATES EX LIBRO DEVTERONOMII.

Cap. 1.

Deus addat ad hunc numerum multa millia, 1a.q. 23.7.1m
Nec accipietis cuiusquam personam,1a q.23.5.3m * 12ae q.97.4.2m,* q.98.4.1m,* q.106.3.1m, *.22ae q.63.o

Cap. 3

Neque est alius Deus in cælo uel in terra.iusr.6

Cap. 4

Non addetis ad verbum quod loquor uobis, nec auferetis ex eo,3a q 60.8.1 m.*.1
Hæc est enim uestra sapientia & intellectus,&c.1a. q.1.6.o.* 12ae q.100.7.b.*.c
quæ est alia gens sic inclyta quæ habeat ceremonias atque iudicia & uniuersam legem.12ae q.98 4.o.* 5.c
Deus in virtute sua magna 2a q.21.1.1m * 12ae.q. 61.5.o

Cap. 5

Audi Israel ceremonias atque iudicia.s.4
Ego sequester & medius fui inter Deum & vos? 3a q.22.1.c.1m * 4.c.* q.26.1.o * q.82.3.c
Non declinabitis ad dexteram neque ad sinistrã: sed per uiam quam percepit Dominus.1a 2ae q.102.4. c.co.2

Cap. 6

Hæc sunt præcepta & ceremoniæ atq; iudicia quæ mandauit Dominus.con.4
Deus unus est.12 q.11.3.4.o * q.103.3. o * q.28.3. c.* q 301.3m * q.33.3.c
Diliges Dñm Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua,& ex tota fortitudine tua,22ae q.44.4.5.o
Erunt uerba hæc, &c. in corde tuo,&c.sedens,&c. ambulãs,&c.dormiẽs, atq; cõsurgẽs ligabis ea, &c.1 2ae q.102.6 6m * 22ae c.16.2.c.4m
Ac per nomen illius iurabis.12ae q.107.2.c.2m * q. 108.3.1m * 22ae q.89.5.6 o.* 3.c
Non tentabis Dominum Deum tuum.1a q.111.2.6 * 22ae q.53.4.1m * 3.* 3m q.97.1.2.o * 3a q. 41.4.1m * 2ae

Te elegit Dominus Deus tuus.3a q.18.4.1m * 2m.
Dilexit uos Dominus.1a q.23.4.o * q.24.1.c.
Custodite ergo præcepta & ceremonias atque iudicia,&c s.4
Non concupisces argẽtum & aurum, de quib.facta sunt,&c.usque,tuam.12ae q.102.c.10m

Cap. 10.

Ne negligas mandata eius atque iudicia & ceremonias.&c.s.4

Cap. 10

Et diligas eum,&c.s.6
Custodias mandata domini,&c.s.4
Patrib. tuis conglutinatus est Dominus, 1a q.20.1. 3m * q.60.3.2m.* 12ae q.25.2.2m.*.q.27.2.2m * q.28.1.2.o * q 65.6.c
Et amauit eos.s.7. Elegitq; semẽ eorum.&c.s.7.3a
Et dñs dominãtium.1a q.13.7.5m * 3a q.35.5.o
Qui personã nõ accipit.1a.q.23.5.1m.*.q.65.2.3m *.12ae.q.98.4.2m * q.105.3.1m * 22ae.q.63.1.3m
Ipsi adhærebis,12ae.q.98.5.2m.*.2e.q.2.6.3m, *.q.30.4.o.*.q.186.1.c.
Iurabis in nomine ipsius.s.6.

Cap.

Cap. xj.

Amã Dominum Deum tuum,s.6.
Et obserua præcepta eius & cerimonias,iudicia atque mandata omni tempore 5.4.
Adhærentes ei,s.10.

Cap. xij.

Vt esset nomen meum ibi,12ae.q.102.4.1m.
Nõ poteris comedere in oppidis tuis decimas,&c. primogenita, &c.& oĩa quæ voueris, & sponte offerre volueris.& primitias,&c 22ae q.87.1.4m
Caue ne derelinquas Leuitam in omni tempore, 22ae.q.31.2.4m.
Nõ facies similiter Domino Deo tuo.22ae.q.84.3.o
Nec addas quicquam,nec minuas,5.43.

Cap. 13

Si surrexerit in medio tui propheres, &c. vsque fi, 12ae.q 100.5.3m.*.11.c
Diligatis eum in toto,&c.5.6.

Cap. 14.

Te elegit,s.7.
Et comedes eam in cõspectu Domini Dei tui,&c. 5.12. Vt in eo nomen Dñi inuocetur,5.12.
Ne derelinquas Leuitem.5.12.
Anno tertio separabis aliam decimam, &c.vsque,fi, 22ae.q.77.1.4m

Cap. 15.

Septimo anno facies remissionem,&c. vsque,potestatem,12ae.q.105.2.4m.
Et omnino indigens & mendicus non erit inter vos,12ae.q.187.5.2m
Fœnerabis gentib.multis.22ae.q.78.1.2m.
Si vnus de fratrib. tuis,&c. ad paupertatem deuenit,&c.12ae.q.105.2.4m
Cum tibi venditus fuerit frater tuus,&c. Ibidem.
In conspectu Domini comedes ea,&c.5.12.

Cap. 16.

Vt inhabitet nomen eius ibi,5.12.
Non accipias personam,5.1.10.
Iuste quod iustum est exequeris.12ae.q.100.9.1m.
Non plantabis lucum & omnem arborem iuxta altare 12ae.q.102.4.7m.

Cap. 17.

Si difficile & ambiguum apud te,iudicium esse perspexeris,&c.veniensq; ad sacerdotes, &c.12ae.q. 105.2.7m.*.22ae.q.67.2.1m.
Non declinabis ad dexterã, neq; ad sinistram,s.5.
Constitutus regem quem Dominus elegerit de numero fratrum tuorum.12ae.q.105.1.o.
Rex nõ multiplicabit sibi equos,&c.12ae.q.105.1.o
Non habebit vxores plurimas, quæ alliciant animum eius.12ae.q.105.1.2m.
Nõ argẽti & auri immẽsa põdera 12ae.q.105.1.c.2.

Cap. 18.

Nec inueniatur in te qui lustret filium suum,aut filiam ducens per ignem 12ae.q.100.11.c.

Cap. 19.

qui non est reus mortis.22ae.q.64.8.o.
Diligas Dominum Deum tuum.5.6.
In ore duorum vel trium testium, stabit omne verbum.12ae.q.105.2.8m.*.22ae.q.70.2.o.
Si steterit testis mendax contra hominem,&c.reddent ei sicut fratri suo facere cogitauit,&c.vsq; fi.2.2ae.*.22ae.q.61.4.o.

Cap. 20.

Qui ædificat donum,vadat & reuertatur, &c.12ae. q.105.3.5m.*.6m.
Si aliquando accesseris ad expugnandam ciuitatẽ, offeres ei primum pacem,&c.12ae.q.105.3.4m.
Non succides arbores,de quib. vesci potest.&c.vsque fi,12ae.q.105.3.4m.
Instrue machinas.22ae.q.40.1.o.*.q.41.1.3m.*.q. 42.2.1m.*.q.65.8.1m

Cap. 21.

Quando inuentum fuerit cadauer occisi,& ignorabitur cædit reus.egredientur maiores &c. vsque Dominus.12ae.q.105.2.1.2m.
Si videris in medio captiuorũ mulierẽ pulchrã &c. rade et cæsariem,&c.vsque,humiliasti eam. 12ae. q. 05.4.6m.*.1.q.1.12.2m.c.q.59.1.2.
Dabit primogenito de his quæ habuerit cuncta duplicia 12ae.q 102.1 3m.*.22ae.q.87.1.3m.
Si genuerit homo filium proteruum contumacem. &c.vsque.pertimescat.12ae.q.105.2.9m.*.4.5m
Maledictus à Deo est q pẽdet in ligno.3.q.40.4.3m

Cap. 22.

Non induetur mulier veste virili, nec econuerso, 12ae.q.102.6.6m.*.22ae.q.169.2.3m.
Si nidum auis inueneris, & matrem, pullis uel ouis de super incubantem &c.12ae.q.102.6.8m.*.co. 2 co.112.fi.
Nõ arabis in boue simul & asino 12ae.q.102.6.9m.
Si non est inuenta in puella virginitas,&c.lapidibus obruent.&c.3a.q.29 1.4m.
Diffamauit nomen pessimum super virginem, 22ae. q.151.4.3m.
Si in agro repererit vir puellam. &c.& nullus affuit qui liberaret eam.12ae.q.105.2.9m
Si inuenerit uir puellam virginem quæ non habet sponsum,&c.dabit patri quinquaginta siclos,&c. 22ae.q.154.6.3m
Si dimiserit vir vxorem suam &c 5.q.67.6.c.

Cap. 23.

Non intrabit eunuchus, attritis vel amputatis testiculis, A absciso veretro, ecclesiam Domini. 12ae.q.105.3.2m.
Non ingredietur manzer, hoc est de scorto natus, in ecclesiam Domini, vsque ad decimam generationem.Ibid. Et 5.q.39.5.c.
Amonites & Moabites etiam post decimam generationem, non intrabunt Ecclesiam Domini in æternum.12ae.q.105.3.1m.*.c.
Eò quod diligeret te.5.7.
Non facies eum eis pacem, nec quæras eis bona in sempiternum,22ae.q.40.1.o.
Non abominaberis Idumeum &c.nec Aegyptium &c.qui nati fuerint ex eis.In tertia generatione intrabunt in ecclesiam Dñi.12ae.q.105.3.c.1m.
Non trades seruum domino suo, qui ad te confugerit.12a.q.105.4.2m.
Non offeres mercedem prostibuli.12ae.q.103.3.7. *.22ae.q.32.7.2m.*.q.86.3.1m.
Nec pretiũ canis.12ae.q.102.3.7.*.22ae.q.86.3.2m
Ingressus vineam proximi tui,comede vuas quantum tibi placuerit, foras autem non efferas tecum.12ae.q.105.2.c.1m.
Si intrueris segetem amici tui,franges spicas,& manu conteres,falce autem non metes. 22ae.q.62. 2.4m.*.4.o.

Cap. 24.

Si acceperit homo uxorem,&c.scribet libellum repudij.&c.12ae.q.105.4.8.*.107.2.2m.
Non accipies loco pignoris inferiorem & superiorem molam.12ae.q.105.2.4m.

Cap. 25.

Non ligabis os bouis terentis in area,fruges tuas.12ae q.102.6.8.
Non habebis in sacculo diuersa pondera maius & minus.&c.12ae.q.105.2.c.
Pro mensura delicti erit & plagarum modus. 5.q. 3.3.c.& q.25.1.1.

Cap. 26.

Infinitæ multitudinis.5.20.
Cum compleueris decimam cunctarum frugum tuatum,anno decimarum tertio,&c.5.14.
Custodias ceremonias illius,& mandata atque iudicia.5.4.
Te elegit Deus.5.7.

Cap. 28.

Fœnerabis cunctis gentib.5.15.
Non declinaueris ab eis ad dexteram nec ad sinistram.5.5.
Facias omnia mandata eius & cerrmonias.5.4.

Cap. 30.

Custodi præcepta & ceremonias.5.4.
Et illi adhæreas.5.10
Ipse enim est vita tua.12ae.q.110.1. 2m.*.22ae.q. 22.2.2m.

Cap. 32.

Audite cæli quæ loquos.1a.2.q.63.4.c.*.q.94.1.c.fi
Dei perfecta sunt opera.12ae.q.98.2.1m.*.22ae.q. 171.4.2m
Et absque vlla iniquitate.1a.q.25.3.2m.*.q.63.1. c.*.22.q.6.2.c.2m.
Iustus.1a.q.21.1.o.
Nunquid non ipse est pater tuus.1a.q 33.3.c.
Vt sugeret mel de petra.1.q.102.1.4m.
Dereliquit Deum.&c.1a.q.3.1.5m.
Videte quòd ego sim solus.1a.q.31.o.
Et non sit alius Deus præter me.5.6
Ego occidam.c.1a.q.49.2.c.
Viuo ego in æternum.1a.q.18.3.o.

Cap. 33.

In dextra eius ignea lex.12ae.q.102.4.6m.
Dilexit populo,5.7.

Qui dixerit patri suo & matri suæ, nescio vos.ẽ. q.101.4.1m.
De pomis collium æternorum,1a.q.10.3.c.
Non est alius ut Deus,ẽ.5.6
Ascensor cæli auxiliator tuus.3a.q.57.2.1m.

AVCTORITATES EX LIBRO IOSVE.

Cap. 1.

Confortare & esto rob.12ae.q.100.11.3a.*. 22.q. 140.1.o.
Non dimittam,nec derelinquam te.1a.q.9.1.3m. *.q.113.6.o.
Non declines ab ea,ẽ.12ae.q.102.4.6m.co.2.A

Cap. 2.

Innoxi erimus à iuramento hic quo adiurasti nos. 22ae.q.40.3.o.*.q.71.3.3m

Cap. 5.

Populus qui natus est in deserto per 40.annos.&c. incircuncisus fuit.&c.3a.q.70.4.3m
Spiritu princeps exercitus Domini.1a.q.113.3.c.

Cap. 6.

Rahab vero meretricem.ẽ.12ae.q.105.3.c.1m

Cap. 8.

Pone insidias vrbi.22ae.q.40.3.o.*.q.71.3.3m.
Prædam vero & omnia animantia diripietis vobis, 22ae.q.66.8.1m
Iosue & omnis Israel simulantes metum, & fu.22ae q.111.1.o

Cap. 10.

Dixitque Iosue.ẽ.fol.cont. Gabaon non mouearis & luna.ẽ.22ae.q.174.4.4m

Cap. 11.

Omnemque prædam.ẽ.5.o.

Cap. 18.

Coram domino deo vestro mittam hic vobis sortem.22ae.q.95.38.c.

Cap. 19.

Egressa est sors secunda.s.18.

Cap. 21.

Egressa est sors.s.18.

Cap. 22.

Diuidite prædam hostiũ cum fratrib.vestris.s.8
Cur reliquistis dominum.1a.q.3.1.5m
Extruamus nobis altare.ẽ.12ae q.102.4.7m.*.3a q. 83.3.5m

Cap. 24

Absit à nobis vt relinquamus dominum.s.22.
Custodiuit nos Deus in omni uia.1a.q.113.1 2m.

AVCTORITATES EX LIBRO IVDICVM.

Cap. 2.

Cũque dominus iudices susciteret.12ae q.105.1.1m
In diebus eorum flectebatur misericordia. 12ae. q. 89 6.3m

Cap. 3.

Hæ sunt gentes quas dñs dereliquit ut erudiret in eis Israelem &c.22*.q.11.3.2m.* 3a q.6.3.3.o. qui suscitauit eis saluatorem.ẽ.5.2
Vtraque manu pro dextra verbatur.12. * q.102.q. 6m.co.2.

Cap. 6.

Venit angelus Domini.1.9.2.c.*.q.10.5.c.*.q.53 1.o
Et sedit sub quercu.1a.q.3.1.4m * 3a q.58.o
Angelus autem Domini euanuit ex oculis eius.3a. q.54.1.2m

Cap. 7.

Cumque audisset Gedeon somnium,& interpretationem eius,ẽ.22ae.q.95.7.3m

Cap. 8.

Et factum est Gedeoni,& omni domui eius in ruinam.4.d.27.q.2 ar.3.q.2.* 1m

Cap. 11.

Non ego pecco in te ẽ.22ae q.40.1.o.* q.41.1.3m *.q.42.2.1m *66.8.1m * q.83.8. 3m
Iephte votum vouit domino.ẽ.& fecit & filiæ sicut vouerat.22ae.q.88.1.2m

Cap. 13

Erit Nazareus Dei ab infantia sua.ẽ.vsque fi. 22ae q.186.6.b

Cap 16

Vidit ibi mulierem meretricem.ẽ.12ae q.103.4.3m
Nazareus,id est consecratus domino sum.ex vtero matris meæ.s.13
Moriatur anima mea cum Philistiim. 22ae q. 59. 3 2m * q.64.5.o * q. 124.1.2m * 3.q.47.6.3m
Multoque plures interfecit moriens, quàm ante viuus occiderat.22ae q.25.6.2m

Cap. 19.
Cessate ab hac stultitia.22.q.46.3.0
Cap. 20.
Ita sinistra ut dextera præliantes.s.3
Cap. 21.
Grandi iuramento se constrinxerunt.22ª.q.88.1.2m.*.10.c.*.12.2m.*.q.89.7.0

AVCTORITATES EX LIBRO RVTH.

Cap. 3.
Scit omnis populus &c. mulierem te esse virtutis.1ª.q.39.2.c.4m.

AVCTORITATES EX PRIMO LIBRO REGVM

Cap. 2.
Ipsi præparantur cogitationes. 1ª.q.14.13.0.*.q.86.3.4.0
Cap. 3.
Sermo erat pretiosus.22.q.174.6.2m
Cap. 4.
Domini sedentis super cherubin.12ª.q.102.4.6m.
Cap. 7.
Præparare corda vestra Domino.1ª.q.62.3m.*.12ª.q.109.6.0.*.q.112.2.0.*.3.c.2m.*.4.c.*.q.113.3.7.c.*.22ª.q.24.10.3m
Cap. 8.
Côtestare eos,& die eis ius regis,&c.vsque fi.12ª.q.105.1.5m
Cap. 9.
Qui enim propheta dicitur hodie, vocabatur olim videns.22ª.q.171.1.c
Cap. 10.
Et mutaberis in virum alium.1ª.q.79.4.c
Qui solus saluauit vos c.3ª.q.37.2.2m
Cap. 15.
Melior est obedientia quàm victimæ.c.22ª.q.104.3.b.*.1m
Quasi peccatũ ariolãdi est repugnare,& quasi scelus idololatriæ nolle acquiescere.22ª.q.105.2.1m.
Porro triumphator non parcet & pœnitudine non flectetur, neque est vt homo, vt agat pœnitentiam.1ª.q.19.3.7.0.*.q.23.8.c
Cap. 16.
Homo videt ea quæ parent, dñs autem intuetur cor.1ª.q.57.4.0.*.81.4.9.c.prin.s.q.87.1.c
Non elegit dñs ex his.Ibi.3ª.q.18.4.1m.*.2m.
Et exagitabat eum spiritus nequam à Domino 3ª.q.44.1.4m
Cap. 17.
Eligite ex vobis virum, & descendat ad singulare certamen.22ª.q.95.8.3m
Non possum sic incedere: quia vsum non habeo.22ª.q.189.10.3m.
Cap. 20.
Kalendæ sunt crastino.12ª.q.102.4.10m
Cap. 21.
Dedit ei sacerdos sãctificatos panes 3ª q.40.4.3m
Dauid mutauit os suum coram Achis,& collabebatur inter manus,& impingebat in ostia portæ.c.22ª.q.111.1.2m
Cap. 25.
Qui eiecerunt me hodie,vt non habitem in hæreditate dominij.c.12ª.q.105.2.0m
Cap. 28.
Saul consuluit Dominum,& non respondit ei, neque per somnia,neque per sacerdotes, neque per prophetas.22ª.q.174.1.3m.*.3.0
Quærite mihi mulierem habentem pythonem.22ª q.95.3.c
Suscita mihi Samuelem.1ª.q.89.8.2m.*.22ª.q.95.4.2m.*.q.174.5.4m
Cap. 29.
Rectus es.12ª.0.55.4.4m
Et bonus.1ª.q.5.4.3m.*.q.48.6.c.*.12ª.q.56.3.c.*.q.66.3.2m.*.q.92.1.3m
Cap. 30.
Applica ad me Ephod.12ª.q.102.5.2m
Cap. 31.
Euagina gladiũ tuũ,& percuta me.22ª.q.64.5.0
Et noluit armiger eius.3ª.q.47.6.2m

AVCTORITATES EX II. LIB. REGVM

Cap. 1.
Sta super me,& interfice me.s.31.
Stansque super eum,occidit eum,Ibidem.
Vocãs Dauid vnũ de pueris suis ait,accedẽs irrue ĩ eũ.22ª.q.64.3.0.*5.2m*3m*4.c.*.q.65.1.c.2

Montes Gelboë,nec ros, nec pluuia veniant super vos.&c.22ª.q.76.2.0.*.4.1m
Cap. 2.
An ignoras,quàm periculosa sit desperatio.12ª.q.40.
Cap. 5.
Cæcus & claudus non intrabunt in templum.12ª.q.102.5.9.fi
Cap. 6.
Extendit Oza manum ad arcam Dei, &c. & mortuus est.22ª q.33.4.1m
Super temeritate.22ª q.8.6.1m.* q.21.3.c.* q.533.2m
Eroq; humilis oculis meis.22ª q.160.2.c.* q.161.1.0.*.2.c.4m*3.3m* 4.c.*ẽ.4.co.55.17m*18
Cap. 7.
Dixitq; Nathã propheta ad regem, Oẽ quod est in corde tuo,vade & fac,&c.22ª.q.171.2.4.5.0.
Nunquid tu ædificabis mihi domum ad habitandũ.&c.12ª.q.102.4.1m
Stabiliam thronum regni eius, vsque in sempiternum.22ª.q.137.2.2m
Cap. 8.
Humiliauit eos.22ª.q.161.1.1m
Cap. 10.
Dixit Dauid,Faciam misericordiam.&c.consolans eum.&c.22ª.q.32.2.c
Cap. 12.
Eo quod despexeris me.3ª.q.88.4.fi.*
Peccaui Domino.12ª.q.87.6.b.*.3m
Blasphemare fecistis inimicos nomen Dñi,propter verbum hoc.12ª q.87.6.b.*.3m.*
Cap. 23.
Spiritus dñi locutus est per me, & sermo eius per linguam meam.1ª.q.1.10.c.* 22ª q.174.2.c.
Sicut lux auroræ oriente sole, mane absque nubib. rutulat.22ª.q.174.2.c
Cap. 24.
Et mortui sunt ex populo septingenta millia. 22ª.q.108.4.1m.*

AVCTORITATES EX TER. LIRRO REGVM.

Cap. 3.
Apparuit autem dominus Salomoni per somnium nocte.cẽ.12ª.q.113.3.2m * 22ª q.154.2.1m.
Cap. 4.
Dedit Deus sapientiam Salomoni & prudentiam multã nimis,vsq; fi.22ª q.73.2.0.*q.174.3.c.*
Cap. 5.
Dedit Deus sapientiam Salomoni.s.4.
Lapides grandes pretiosos in fundamentis templi dolauerunt cæmentarij Salomonis,& cæmentarij Hyram.12ª.q.102.4.2m
Cap. 6.
Malleus,& securis & omne ferramẽtũ,nõ sunt audita in domo,cũ ædificaretur.12ª q.102.4.2m
Cap. 7.
Hyram plenum sapientia & intelligẽtia & doctrina,ad faciendum omne opus ex ære.s.4
Omnia vasa erant aurea s.6
Cap. 8.
In arca non erat aliud nisi duæ tabulæ lapid. c. 12ª q.102.6.4.6
Si enim cælum & cæli cælorum te capere nõ possunt,Ibid. Quanto magis domus hæc quam ædificaui tibi.&c 12ª.q.102. m
Vt exaudias deprecationem serui tui, & populi.c.12ª q.102.4. * 3ª q.83.3.0
In loco habitaculi in cælo. 12ª q.4. 3m * 3ª q.5.4.1m
Tu solus nosti corda hominum. ª q.14.0.* q.57.4.0.* 5.c.* q.114.2.2m.* q.117.2.c.* 12ª q.111.4.c.* 22ª q.10.5.3m
Non est homo qui non peccet.1ª q.6 .1.c.*
Sed inclinet corda nostra ad se.1ª q. 2.c
Apparuit ei dominus secundo, sicut apparuerat ei in Gabaon.s.3
Cap. 9.
Et æquitate 22ª q.80.3m
Cap. 10.
Videns regina Saba omnem sapientiam, &c.22ª q.183.2.c
In sempiternum.1ª q.20.2.2m
Cap. 11.
Auersa est mens eius à Domino.12ª.q.75.5.c.* q.87.4.0.* 22ª q.20.1.1m *q.24.12.4m* q.182.6.c.* 3ª q.86.4.c.* q.88.1.c
Qui apparuerat ei.s.3

Dirumpens scindã regnum tuum.12ª q.105.1.3m.
Cap. 14.
Scidi regnum domus Dauid.s.11.4ª
Cap. 17
Coruisque præcepti ut pascãt te. 22ª q.83.10.3m.
Cap. 18.
Non est gens aut regnum, in quo non miserit Dominus meus te requirens.3ª q.44.2.2m
Incidebant se iuxta ritũ suũ cultris & lanceolis, donec perfunderẽtur sanguine.12ª q.102.5.1m
Cap. 19
Angelus Domini tetigit eum.1ª q.75.1.3m * q.105.2.1m
Ambulauit in fortitudine illius cibi, quadraginta dieb.& quadraginta noctib.* 12ª q.100.8.4m.* 22ª q.40.4.c.* q.122.3.3m * 3ª q.40.4.3m
Et ecce Dominus transit.22ª q.171.2.c
Cap. 22
Et omnem exercitũ cæli assistẽtẽ ei. 1ª q.113.3.0
Egrediar& ero spiritus mẽdax in ore oĩum prophetarum eius.1ª q.114.1.1m * 22ª q.172.6.2m

AVCTORITATES EX QVARTO LIBRO REGVM

Cap. 1.
Dixit Helias quinquagenario. Si homo Dei sum, descendat ignis de cælo, & deuoret te, & quinquaginta tuos.22ª.q.108.1.4m
Cap. 2.
Obsecro,ut fiat in me duplex spiritus tuus.1ª.q.36.1.2m
Ascendit Helias per turbinem in cælum.1ª q.102.2.3m* 3ª q.49.5.2m
Requeuit spiritus Heliæ super Heliseũ.1ª q.36.1.3m
Heliseus maledixit pueris, & duo ursi occiderunt quadragintaduos ex eis.s.1
Cap. 3.
Dixit Heliseus: Adducite mihi psalten.Cumq; caneret psaltes.*.22ª q.171.2.b.
Rex Moab primogenitum suum obtulit holocaustum super murum, & facta est indignatio magna in Israel,statimque recesserunt ab eo.12ª.q.94.5.2m
Filij Prophetarum habitabunt coram eo.22ª.q.174.4.c.fin
Cap. 5.
Nõne cor meũ in præsẽti erat,&c.22ª q.171.3.0.
Cap. 6.
Plures sunt nobiscũ quàm cum illis.1ª q.63.9.0.
Cap. 7.
Ambulauit in uiis regum Israel.22ª q.94.1.0.
Cap. 10.
Quia studiosè egisti quod rectum est. &c. filij tui vsq; ad quartam generationem.&c.3ª q.86.9.3m
Cap. 12
Serui eius percusserunt eum s. Ioas regem, & mortuus est.22ª.q.42
Cap. 15
Veruntamen excelsa non est demolitus,nec abstulit.22ª q.94.1.0
Qui peccare fecit Israel.22ª q.94.1.0
Cap. 16
Filium consecrauit,transferens per ignem. 12ª.q.94.5.2m
Cap. 18
Sperauit in Domino Deo suo Israel. 22ª q.17.4.0 * 5.c.* q.25.1.2m * 3ª q.7.4.c
In Domino Deo nostro habemus fiduciam.12ª q.40.2.2m * 22ª q.128.3m * q.129.6.7.0.
Cap. 19
In quo habet fiduciam.s.18
Mittet radicem deorsum, & faciet fructũ sursum 3ª q.42.1.c.fi * q.46.2.1m
Præcipue domui tuæ,morieris enim tu, & non viues.22ª q.71.6.2m
Cap. 20
In ueritate.1ª q.16.4.3.*q.21.2.2m* 22ª q.109.0
Cap. 21
Interfecerunt regem.s.12
Cap. 22
Colligeris ad sepulchrum tuum in pace.ut non videant oculi tui mala.1ª q.89.8.0.* 8m* 22ª q.83.4.2m s.q.72.1.2

AVCTORITATES EX PRIMO LIBRO PARALIPOMENON

Cap. 11.
Proficiebatque Dauid vadens & crescens. 22ª.q.186.2.2m.*.q.189.1.4m.*.

Cap.

Cap. 12.
Te adiuuet Deus tuus.1ª.q.23.8.2m.
Cap. 15.
Pro octaua canebãt.12ª q 102.5.6m 3ª q.70.3.3m.
Adiuuisset dominus Leuitas.s.12.
Cap. 16.
Nolite tangere Christos meos.22ª.q.33.q.4m.
Confitemini Domino.22ª.q.3.1.0.* q.12.1.2m.
Quoniam bonus.1ª.q.6.1.0.
Cap. 18.
Adiuuit eum Deus.s.12.

AVCTORITATES EX SECVNDO LIBRO PARALIPOMENON.

Cap. 3.
Et cœpit Salomon ædificare domum Dei in Hierusalem,in monte Moria,qui demonstratus fuerat Dauid,&c.,in area Ornani Iebusei.12ª.q.102.4.2m.
Cap. 10.
Erat enim voluntatis Dei, vt compleretur sermo eius,&c.1ª.q.19.11.12.0.
Cap. 16.
Qui credunt in eum.22ª.q.2.2.0.*
Cap. 17.
Consecratus domino.12ª.q.102.5.8m.
Cap. 19.
Impio præbes auxilium. &c. Sed bona opera inuenta sunt in te.22ª.q.186.10.2m.
Amicitia iungeris malis 22ª.q.2.1.3m.
Non hominis exercetis iudicium,sed Domini.22ª q.10.11.c.* q.108.4.2m.
Cum diligentia cuncta facite.22ª.q.54.1.1m.
Cap. 20.
Credite in Domino s. 6.
Cap. 22.
Voluntatis Dei fuit aduersus Ochoziam,vt veniret Ioram,&c.s.10.
Cap. 29.
Incuruato genu,adorauerunt 22ª.q.84.2.2m.
Leuitæ quippe faciliori ritu sanctificantur,quàm sacerdotes. 12ª.q.102.5.8m
Cap. 30
Illis irridentibus & subsannantibus eos. 22ª.q.85.1.1m.
Propiciabitur cunctis qui in toto corde. &c. 12ª.q.73.10.1m * 22ª.q.186.10.1m
Cap. 33.
Magicis artibus inseruiebat.12ª.q.57.3.1m * 22ª q.95.2m.* q.169.2.4m.
Cap. 34.
Custodiens præcepta &c 12ª.q.99.5.c.

AVCTORITATES EX ORATIONE MANASSE. REGIS IVDA.

Cap. 1.
Immensa vero & inuestigabilis, misericordia promissionis tuæ.2.q.8.10.c.
Et tibi est gloria in sæcula sæculorũ.1ª q.31.3.2m

AVCTORITATES EX PRIMO LIBRO ESDRAE PROPHETAE.

Cap. 1.
Suscitauit Dominus spiritum Cyri.1ª.q.41.3.4m

AVCTORITATES EX LIBRO NEAEMIAE.

Cap. 9.
Indurauerunt ceruices suas.12.* q.79.3.4.0
Longanimis.12ª q.70.3 c.* 22ª.q.136.5.0.*
Cap. 2.
Omnis Israel sanctificabat Leuitas,& Leuitæ sanctificabant filios Aaron. 2ª q.102.5.8m

AVCTORITATES EX LIBRO TERTIO ESDRAE PROPHETAE.

Cap. 1.
Propter irreligiositatem suam.22ª.q.92.* 97.99.princ.* q.122.3.4.c.* q.154.10.1m
Cap 3.
Omnem mentem conuertit in securitatem & iucũditatem.22ª.q.147.8.1m * 3ª.q.74.5.c.
Vinum omnia præcordia facit honesta. 22ª. q.145.4.2m.
Cap. 4.
Diligit homo vxorem suam magis quàm patrem aut matrem.22ª.q.26.11.0.
Omnis terra veritatem inuocat.22ª.q.34.1.2.* q.83.10.3m.

Maiestas omnium æuorum.1ª.q.10.6.1m
Omnes benignantur in operibus eius. 22ª.q.34.1.2m.

AVCTORITATES EX QVARTO LIBRO ESDRAE PROPHETAE.

Cap. 8.
Tu ei imago nominatus es.1ª.q.35.1.1m * q.93.5.4m.
Cap. 13.
Reuelabitur filius meus.22ª.q.2.7.2m.
Cap. 14.
Iustorum nomina patebunt,& impiorum facta ostẽdentur.1ª q.20.0.

AVCTORITATES EX LIBRO TOBIAE.

Cap. 1.
Hic solus fugiebat consortia omnium. 1ª.q.51.1.c.*.22ª.q.188.8.0.
Ministraret omnem decimationẽ.22ª.q.87. .4m.
Monita salutis dabat eis.22ª.q.32.2.c.
Ex his quibus honoratus fuerat à Rege, habuisset decem talenta argenti.22ª.q. 03.2.4m.
Diuidebatque vnicuique prout poterat.22ª.q.32.6.10.0.* q.117.1.2m.
De facultatibus suis.22ª.q.31.3.3m * q.32.7.0.* 8.2m *q.62.5.2m.* q.87.2.2m * q.1.0.3.4m.* q.31.3.3m
Esurientes alebat; nudisque vestimenta præbebat. 22ª.q.32.2.0.
Mortuis atque occisis, sepulturam solicitus exhibebat.12ª.q.32.2.c.1m.
Cap. 2.
Vade, & adhuc aliquos de tribu nostra timentes Deum,vt epulentur nobiscum.22ª.q.32. .*9.0.* q.1.1.c.
Sepeliunt eum s.1.
Hanc autem tentationem ideo permisit Dominus euenire illi, vt posteris daretur exemplum patientiæ eius.sicut & sancti Iob. 2ª.q. 01.4.c.h.
Sed immobilis in Dei timore permãsit.12ª.q.100.c.* 22ª.q.58. .c.
Agens gratias Deo omnibus diebus vitæ suæ 12ª.q.60.3.c.*.22ª.q.106.0
Cap. 3.
Virum cum timore tuo,non cum libidine mea consensi suscipere. 6
Omnes viæ tuæ misericordia & veritas & iudicium.1ª q.14.0.
Expedit mihi mori magis quàm viuere.12ª.q.5.3.c.* 3ª.q 6.5.c.
In tempore tribulationis peccata dimittis.1ª q.21.4.3m.* 12ª q.57.6.c.fi.
Nunquam cum ludentibus miscui me. 22ª. q.18.8.4m.
Hoc autem pro certo habet omnis qui colit te.1ª q.15.1m.* 22ª.q.4.8.0.
Cap. 4.
Sepeli corpus meum.s.1.
Ex substantia tua fac eleemosynam s.1.
Si multum tibi fuerit,abundanter tribue.22ª.q.32.10.0.
Eleemosyna ab omni peccato liberat.22ª.q.154.2.5m.
Et non patietur animam ire in tenebras. 22ª. q.154.2.5m.
Et præter vxorem tuam nunquam patiaris crimen scire. 22ª.q.35.c.* q.36.3.c.* q.153.3.0.* q.154.2.0.
Attende tibi ab omni fornicatione.s q.65.4.c.
Superbiam nunquam in tuo sensu,aut in tuo verbo dominari permittas.22ª.q.162.1.0.
In ipsa enim sumpsit initium omnis perditio. 12ª.q.4.2.0.* 3.1m * 4.4m * 22ª.q.162.2.0.* 5.1.* 7.1.
Panem tuum cum esurientibus & egentibus comede,& de vestimentis tuis nudos tege.s.1.
Et noli ex eo comedere & bibere cum peccatoribus.22ª.q.25.6.c.2m.* q.31.2.2m.* q.32.9.1m * q.168.3.3m.
Cap. 5.
Omnia quæ præcepisti mihi faciam.22ª.q.104.5.3m.
Angelus Dei bonus committetur ei. 1ª.q.113.1.2.0.
Cap. 8.
Sed sola posteritatis dilectione. 22ª.q.154.2.c.*.3ª.q.29.2.6.

Cap. 9.
Fleuit Gabelus. 22ª.q.82.4.3m.
Cap. 11.
Gratias agens Deo.s.2.
Et cœperunt flere præ gaudio.s.9.
Cap. 12.
Etenim sacramentum regis abscõdere,bonum est.3ª.q.60.1.0
Bona est oratio cum ieiunio & eleemosyna.12ª.q.107.3.*4m.* 4.c.
Qui autem faciunt peccatum & iniquitatem.22ª.q.33.1.1m.* q.10.4.4m.
Et sepeliebas mortuos.s.1.
Et quia acceptus eras Deo.12ª.q.102.3.0.
Necesse fuit vt tentatio probaret te.22ª q.97.1.0
Vnus ex septem.12ª.q.102.5.5m.

AVCTORITATES EX LIBRO IVDITH.

Cap. 1.
Et gloriabatur quasi potens in potentia exercitus sui, & in gloria quadrigarum suarum. 22ª.q.133.0
Tunc indignatus est.22ª q.158.7.c.
Cap. 2
Habuit cum eis mysterium consilii sui.12ª.q.14.0
Cap. 3.
Desinat indignatio tua contra nos.s.1.
Ferocitatem pectoris eius mitigare non potuerũt.22ª.q.157.1.3m.* q.159.0.
Cap. 5.
Vsque dum non peccarent in conspectu Dei sui, erant cum illis bona.12ª.q.99.6.3m.
Cap. 6.
Præsumentes de te.22ª q.21.2.1m.
Præsumentes de se.22ª.q.21.1.4.0.* q.130.2.0 * q.133.1.c.
Vt sicut tibi placuit,ita cum tuis omnibus conuerseris nobiscum.12ª.q.103.3.1m.
Cap. 7.
Contestamur hodie cœlum & terram.22ª.q.89.1.3m.
Cap. 8.
Iudith ieiunabat cunctis diebus vitæ suæ. 22ª.q.147.3.
Et per multas tribulationes probatus, amicus Dei effectus est.12ª.q.87.6.c fi.* 22ª.q.108.4.c.fi.
Cap. 9.
Et in curribus suis,&c.gloriantur.s.1.
De tua misericordia præsumentem.s 6.
Cap. 10.
Lauit corpus suum & vnxit, &c.omnibus ornamẽtis ornauit se 22ª.q. 9.2.0* q.187.6.c.
Fugi à facie eorum,&c.vsque,de exercitu eius.22ª q.10.3.3m.
Cap. 12.
Baptizabat se,3.q.38.1.3m
Cap. 13.
Sperauerunt eam iam non esse venturam. 22ª.q.21.3.1m.

AVCTORITATES EX LIBRO HESTER.

Cap. 2.
Mardocheus adoptauit sibi Hester in filiam. 3ª.q.5.5.2.* q.23.* 1.c.
Cap. 6.
Sic honorabitur quemcunque voluerit rex honorari 22ª.q.103.2.4m.
Cap 8.
Plures alterius gentis & sectæ.22ª.q.11.1.3m.
Eorum religioni iungerentur.12ª q.60.2.c.*.22ª q.80.c.* q.81.0.* q.22.c.* q.83.3.c.* q.94.1.1m * q.97.3.c.* q.86.1.c.
Cap 9.
Qui religioni eorum voluerunt copulari.s.8.
Cap. 13.
Operata cunctis mortalibus pace fruerentur.22ª.q.29.2.0.
Cuncta nosti,& scis 1ª.q.14.5.0.* 7.1.2.c.* q.79.2.c.*.q.87.1.c.
Cap. 14.
Qui habes omnium scientiam.s.13.
Cap. 15.
In pallorem colore mutato. 2ª.q.41.1.3m.
Cap. 6.
Dei cuncta cernenus.s.13.

AVCTORITATES EX LIBRO IOB PROPHETAE.

Cap. 1.

Simplex.22ª.q.109.2.4m.*.q.111.3.2m.
Et rectus 12ª.q.55.4.4m.*.22ª.q.183.1.1m.
Affuit inter eos etiam Sathan.1ª.q.112.3.c.3m.
Circuiui terram.1ª.q.1 2m.
Nunquid considerasti seruum meum Iob? 22ª.q.53.4.c.
Cui respondens Sathan ait.1ª.q.107.3.o.
Ecce vniuersa quæ habet,in manu tua sunt,tantum in eum ne extendas manũ tuam.3ª.q.29.1.3m.
Boues arabant,& asinæ pascebantur iuxta eos.22ª q.2.6.2.4.

Cap. 2.

Et staret in conspectu eius.s.1.
Vt diceret Dominus ad Sathan,Ibidem.
Circuiui terram.s.Cui respondens Sathan ait.s.1.
Nunquid considerasti seruum meum Iob?ibid.8ª.
Vir simplex s.1.
Et rectus, Ibidem.
Et adhuc retinens innocentiam.22ª.q.80.2m.
Adhuc tu permanes in simplicitate tua? s.1.

Cap. 3.

Expectet lucem & non videat, nec ortum surgentis auroræ.2ª.q 27.2.2m.
Sicut abortiuum absconditum non sustinerẽ, vel qui concepti nõ viderunt lucẽ.22ª.q.64.8.1m.

Cap. 4.

In angelis suis reperit prauitatem, 1ª. q. 63.o.*. 12ª.q.89.4.o.

Cap. 5.

Virũ stultũ interficit iracũdia. 22ª.q.158.3.1m.
Vota, si est qui tibi respondeat,& ad aliquem sanctorum conuertere.5.q.72.2.c.

Cap. 6.

Iram merui.3ª.q.49.6.c.

Cap. 7.

Qui descendet ad inferos,nõ ascendet.s.q.69.3.2.

Cap. 8.

Si mundus & rectus incesseris.s.1.
Spes hypocritæ peribit.22ª.q.111.4 o.
Deus non proiiciet simplicem.s.1.
Inducetur confusione.s q.87.3.c.

Cap. 9.

Sapiens est corde.1ª.q.37.2.1m..*.q.39.7.2m.
Non videbo eum.12ª.q.112.5.c.
Si abierit.12ª.q.112.5.c.

Cap. 10.

Nonne sicut lac mulsisti me?&c.vsque,tribuisti mihi.1ª.q.105.5.c fi.
Pelle & carnibus vestistime, ossibus & neruis compegisti me.1ª.q.105.5.c.fi.

Cap. 11.

Vt ostenderet secreta sapientiæ suæ.s.9.
Multiplex esset lex eius.12ª.q.91.o.
Multo minora exigaris ab eo, quàm meretur iniquitas tua.1ª.q.21.4 1m.
Forsitan vestigia Dei comprehends.1ª.q.5.5.o.*. q.45.7.o.*.q.93.6.c.
Et vsque ad perfectum omnipotentem reperies.1ª q.17.1.1m.3m.*.7.o.o.*.s q 56.3.1m.*.2m* q.57.5.2m.*.q.62.9.c.*.q.86.2.1m.*q.107.3.c.*.12ª.q.43.1m.*.q.93.2.2m.*.22ª.q.182.4.6m.*.3ª.q.10.1.o.*.3.1m.
Excelsior cælo est.&c.vsque,mari.3ª.q.3.1.1m.* q.8.1.1m.

Cap. 12.

In antiquis est sapientia.22ª.q.47.15.2m.
Et in multo tempore prudentia.22ª.q.47.14.o.* q.49.3.c.*.q.51.1.3m.
Apud ipsum est sapientia.s.5.
Ipse habet consilium.1ª.q.22.1.1m.*.12ª.q.44.1.2m.*.22ª.q.52.3.3m.*.q.189.10.1m.
Et intelligentiam.1ª.q.14.1.o.*.q.26.1.c.
*Qui reuelat profunda de tenebris.22ªq.171.1.4m

Cap. 13.

Disputare Cum Deo cupio.22ª.q.128.4m.
Nunquid Deus indiget mẽdacio nostro.s.q.25.2.c.

Cap. 14.

Siue nobiles fuerint filii eius,siue ignobiles.s.q.72.1.c.

Cap. 15.

Nunquid consilium Dei audisti?s.12.
Eius sapientia.s.9.
Quid est homo vt immaculatus sit.& vt iustus appareat,natus de muliere.3ª.q.31.4.3m.

Ecce inter sanctos eius,nemo immutabilis.1ªq.9.2 o*q.10.3.c.*q.63.8.o.*q.65.1.1m*12ª.q.109.2.2m.3m.3ªq.10.4.c.*.q.13.2.c.*q.57.1.1m
Et cœli non sunt mundi in conspectu eius. s.4.
Congregatio hypocritæ,sterilis.s.8.

Cap. 16.

Collegit furorem suum in me.1ª.q.54.5.3m.*.q.58.5.fi.*.q.59.4.1m.

Cap. 17.

In profundissimum infernum descendent omnia mea.3ª.q.52.2.5m.

Cap. 19.

Scio enim quòd redemptor meus viuit.3ª.q.53.1.c.s.q.75.1.c.
In carne mea videbo Deũ 1ªq.12.3.1m.s.q.79.1.c
Et oculi mei conspecturi sunt. 1ª. q. 12. 3.o.*.4.3m.*.22ª.q.175.4.c.
Verebar omnia opera mea.s.q.6.4.c.

Cap. 20.

Gaudium hypocritæ,ad instar puncti.s.8.
Omnes tenebræ absconditæ sunt in occultis eius.3ª.q.84.6.1m.

Cap. 21.

Qui dixerunt Deo,recede à nobis.1ª.q.9.1 3m.

Cap. 22.

Qui prodest Deo si iustus fueris, aut quid confers ei,si immaculata fuerit vita tua?22ª.q.81.9.2m.*.7.c.
Deus excelsior cælo.s.11.
Qui dicebant Deo,recede à nobis.s.21.
Saluabitur innocens.s.2.
Si reuersus fueris ad omnipotentem, ædificaberis: & longe facies iniquitatem à tabernaculo tuo. 12ª.q.113.o.*.3.q 86.2.o.*.6.1m.*.q.88.2.c.

Cap. 23.

Proponat æquitatem contra me.22ª.q.80. 3m.* q.120.1.c.
Ipse vero scit vias meas.1ª.q.14.6.11.o.
Vestigia eius secutus est spes meus s.11.
Et nemo potest auertere cogitationem eius. 1ª. q. 34.1.2m.*.22ª.q.21. c.*.q.180.3.1m.
Timore solicitor. 12ª. q. 44.2 40.*.22ª.q.47.3.3m.*.q.54.3.4m.*.q.129.7.c.

Cap. 24.

Ad nimium calorem transiet ab aquis niuium.1ª.q.10.3.2m.*.12ª.q.67.4.2m.
Oculus adulteri obseruat caliginem. s.q 92.3.2.

Cap. 25.

Qui facit concordiam in sublimibus suis.1ª.q.108 9.c.*.q.113.8.o.
Nunquid est numerus militum eius.1ª.q.50. 3.o.2.q.112.4.2m.
Et super quem non fulgeat lumen illius.1ª.q.107 2.c.*.q.109.3.c.
Aut apparere mundus.natus de muliere.s.15.

Cap. 26.

Cuius adiutor es.1ª.q.23.8.2m.
Cui dedisti consilium.s.12.
Forsitan illi cui non habet sapientiam.s.9.
Et prudentia eius.f.Dei.1ª.q 22.1.c. 1m.
Columnæ cæli contremiscunt.s.q. 73.3.c.

Cap. 27.

Non recedam ab innocentia mea.s.2.
Quæ est spes hypocritæ s.8.

Cap. 28.

Ecce timor Domini,ipsa est sapientia, & recedere à malo,intelligentia. 22ªq.19.7.2m.*q.45.1.3m

Cap. 30.

Vbi cõstituta est domus vero oĩ viuẽtis.q.69.4.c

Cap. 31.

Pepigi fœdus cum oculis meis,vt ne cogitarẽ quidem de virgine.22ª.q.157.2.c.2m.
Sciat Deus simplicitatem meam s.1.
Nunquid non in vtero fecit me.s.20.
Ab infantia creuit mecũ miseratio.&c.12ªq.51.2 o*q.53.1.o.*.2.3m*3.c.*q.71.2.1m*q.85.1.c.*q.95.1.c.*22ªq.46.15.o*q.108.2.c.* q.123.1.2m*q.141.1.2m.*.3ª.q.27.6.3m.
Si abscondi vt home peccatũ meum.s.q.6.2.3.

Cap. 33.

Semel loquitur Deus, & secundo idipsum non repetit.1ª.q.27.5. m*q.43.5.2m.*3ª.q.45.4.1m
Si fuerit pro eo angelus loquẽs,vnus de milibus,s.25
Vt annunciet hominis æquitatem.s.23.

Cap. 34.

Conteret multos & innumerabiles, & stare faciet alios pro eis.1ª.q.23.6. 1m.

Cap. 35.

Si peccaueris,quid ei nocebis,&c.12ª.q.21.4. 1m* q.47.1m*.q.73.8.2m*22ª.q.88.2.c.
Si iuste egeris,quid donabis ei,&c.s.22.
Et filium hominis adiuuabit iustitia tua.22ª.q.57 1.c.
Nunc vlciscitur scelus valde.3ª.q.21.4.1m.

Cap. 36.

causa tua quasi impii iudicata est,causam iudiciumque recipies 2ª.q.49.6.c.fi.
Ecce Deus excelsus.s.11.
Quis poterit scutari vias eius.s.11.4ª.
Omnes homines vident eum, vnusquisque intuetur eum procul.1ª.q.12.o.*12ª q.93.2.o.
Ecce Deus magnus. 12ª.q 112.5.c.
Vincens scientiam nostram. s. 11. 4ª.5ª.*.12ª.q.112.5.c.

Cap. 37.

Digne eum inuenire non possumus.s.11.

Cap. 38.

Quis conclusit ostiis mare.1ª.q.69.1.2m.
Qui est pluuiæ pater.1ª q.33.3.c.*3ª.q.23.3.1m

Cap. 39.

Penna strutionis,similis est pennæ herodii & accipitris. 2ª q.102.6.1m co.2.2.
Procul odoratur bellum,exhortationem ducum, vlulatum exercitus.3ª.q.41.4.c.
Nunquid per sapiẽtiam tuam plumescit accipiter 12ª.q.102.6.1m.co.3.
Nunquid qui contendit cum Deo,tam facilè conquiescit.22ª.q.33.1.4m.
Qui leuiter locutus sum, respondere quid possum? 22ª.q.2.7.8.9.10.o.

Cap. 40.

*Et condemnabis me,vt iustificeris 22ªq.33.5.c.
Ecce spes eius frustrabitur.22ª.q.18.3.1m
Cor eius indurabitur quasi lapis.1ª.q.23.3.2m*.22ª q.79.3.o.*.22ª.q.12.2.o.

Cap. 41.

Factus est vt nullum timeret.1ª.q.64.2.2m.
Ipse est rex,super vniuersos filios superbiæ.3ª.q.8.7.8.o.
Aestimauit abyssum tanquam senescentem iniqui.s.q.99.1.c.

Cap. 42.

Auditu auris audiui te, nunc autem oculus meus videt te.s.19.7ª.1ª.*q 12.3.1m.
Interrogabo te.s.1.

AVCTORITATES EX LIBRO PSALMORVM.

Psal. 1.

Beatus vir qui non abiit in cõsilio impiorum. 1ª. q 62.1.c.* 12ª.q.3.2.4m* 3.5.6.c.* q. 4.5.6 7.8.c.* q.5.3.o.* q.5.c * q.6.1.c.* q. 9.1.3.c.* 2.o.* 22ª.q.8.7.o.*q.186.1.4m
Et in via peccatorum non stetit.22ª.q.183.1.o
*In lege eius meditabitur die ac nocte22.ª.q.188 5.o

Psal. 3.

Exurrexi,quia Dominus suscepit me.3ª.q.63.4.o
Domini est saluus.3ª.q.37.2.2m.*.q.91.3.c.2m *.4.c.* q.68.1.o.2.c.* q.73.5.c.*.q.84.5.c.

Psal. 4.

Vt quid diligitis vanitatem,& quæritis mendaciũ.1ª.q.17.1.c.
Irascimini & nolite peccare.22ª.q.158.1.2.o.*3ª.q.15.9.c.
Sacrificate sacrificium iustitiæ.22ª.q.81.4.1m.*.q.85.1.2.4.o.* 3.2m* 3ª q.22.2.c.* q.48.3.c.* q.82.4.c.
Et sperate in Domino.22ª.q.17.1.m
Signatum est super nos, lumen vultus tui Domine 12ª q.16.4.c.*.q.91.2 1m.

Psal. 5.

Quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.1ª.q.19.9.o.* 10.1m.2m.* q.22.3.3m.*q.48.6.o.* 12ª.q 39.2.3m.
Odisti omnes qui operantur iniquitatẽ.1ª.q.20.2.4m*q 23 3.1m 22ªq.83.16.c.* 3ªq.46.4.1m.
Perdes omnes qui loquuntur mendacium.22ªq.69 1.2.o * q.70.4.c.* q.100 4.1m.

Psal. 6.

Turbatus est à furore oculus meus,22ªq.108 4.5m
Erubescant & conturbentur vehemẽter omnes inimici mei,conuertantur & erubescant valde velociter.12ªq.41.4.c.*22ª.q.75.1.1m.*q.1 4.2.c

Psal. 7.

Domine si feci istud, &c. decidam merito, &c. in puluerem reducat.22ª.q.89.1.3m* 6.c.

Psal. 9.

Ipse iudicabit orbem terræ.3ªq.58.c.* q.59.2.o.
Cõuertantur peccatores in infernum.22ªq.25.6.1m* 3m*.q.83.8.1m.
Præparationem cordis eorum, audiuit auris tua.22ª q.83.1.1m.

Psal. 10.

Dominus in templo.22ª.q.85.2.3m.
Qui autem diligit iniquitatem.12ª.q.27.1.1m.
Odit animam suam.12ª.q.29.4.o.*22ª. q. 25.7.o.*4.3m* q.117.1.1m.
Pluet super peccatores laqueos,ignis, sulphur, & spiritus procellarum,pars calicis eorum.1ª.q.10.3.2m.*.12ª q.67.4.2m.

Psal. 11.

Nunc Exurgam dicit dominus.3.q.47. 2. 1m.
In circuitu impij ambulant.22ª.q.35.4.3m.

Psal. 12.

Dixit insipiens in corde suo,non est Deus.1ª. q.2.o
Dominus in generatione iusta est.1ª.q.8.3.4m* q.43.o.*.q.112.1.c.*.3ª q.2.10.2m.

Psal. 15.

Bonorum meorum non eges.1ª.q 4.2.c.*.3.o
Nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.3ª q.50.5.c.
Adimplebis me lætitia.1ª.q.12.8.4m.*12ª.q.1.5.c.*q.3.4.1m*8.c.* q.4.5.5m* q.5.3.4.c.*8.c 3m.*q.67.4.3m.* 22ª q.18.3.c. 2m*.q.28.3.c.* q.118.7.c.* q.173.1.c.
Delectationes in dextera tua vsque in finem. 22ª. q.28.2.o.* 3ª q.46.6.3m.
Cum vultu tuo.22ª.q.173.1.c.

Psal. 17.

*Quoniam tu populum humilem saluum facies, & oculos superborũ humiliabis.22ª q.162.2.o.
Cum peruerso peruerteris.s.q.25.17.

Psal 18.

Cæli enarrant gloriam Dei 1ª.q.58.2.c.
Lex Domini immaculata conuertens animas.12ª.q.91.4.c.
Timor Domini sanctus permanet in sæculum sæculi.12ª.q.67.4.2m.* 22ª.q.19.12.o.
*Et dulciora super mel & fauum 22ª.q.188.6.c.
Delicta quis intelligit, ab oculis meis munda me. 12ª.q.112.5.c.fi
*Præceptum Domini lucidum.12ª.q.102.1.o.
Emundabor à delicto maximo.22ª.q 337.2ª..q.154.12.4m.* q 126.7.4m.
Ab alienis parce seruo tuo.s.q.2.5.1m.

Psal. 20.

Quoniam præuenisti eum in benedictionibus dulcedinis 12ª.q.1 13.o.* 2.2ª.q.45.2.c.* q.83.13.c.* q.154.5.c.* q.162.3.1m
Cantabimus & psallemus. 22ª. q. 13. 4. c.*.q.91.o.*.

Psal. 21.

Quare me dereliquisti.1ª.q.113.6.o.* 3ª q.47.3.c.fi * q.50.2.1m.
Verba delictorum meorum 3ª.q.15.1.1m
Et non exaudies.3ª.q.21.4.4m.

Psal. 22.

Calix meus inebrians quàm præclarus est. 22ª.q.144.1.1m.* 3ª q.77.3.1m*.

Psal. 23.

Et mundo corde.22ª.q.8.7.o.
Attolite portas principes vestras. &c. rex gloriæ.3ª.q.39.5.3m.* q.51.1.c.fi.
Quis est iste rex gloriæ?1ª q.57.5.o*q.106.4.2m*

Psal. 24.

Propter bonitatem tuam Domine. 1ª. q. 44.4.c.3m.
Diriget mansuetos in iudicio, docebit mites vias suas.22ª.q 157.4.c.1m.*

Psal. 29.

Quæ vtilitas in sanguine meo,dũ descendo in corruptionem.2ª q.51.3.1m.* q.53.1.c.

Psal. 30.

In te domine speraui.12ª.q.65.5.3m* 22ª q. 18.2.1m.* 3.q.7.4.o * 6.1m * 8.2m * 9.1m.

Psal. 31.

Quoniam tacui.12ª q.27.2.c *

Psal. 32.

Cantate ei canticum nouum.12ª q.91. o
Qui intelligit omnia opera eorũ. 1ª q.22.2.3.o.*.q.103.5.o q.113.2.6.c.* q.116.1.c.* 12ª q.91.2.c.* 22ª q.93.2.c.
Qui finxit sigillatim corda eorum.1ª q.14.5.6.11.12.o.* q.55.3.4m* .q.22.2.3.o * q.55.1.5m* q.57.2.c.fi.* q.89.4.c.

Psal. 33.

Semper laus eius in ore meo.22ª.q.61.o.* 2.o
Accedite ad eum.1ª.q.3.1.5m *.s.q.10.4.c.
Gustate & videte,quoniam suauis est dominus.22ª q.97.2.2m
Oculi domini super iustos.1ª q.1.2.9.* q 3.1.3m.* q.22.2.4m* q.23.7 c.* Veri.q.53.o.
Et aures eius in preces eorum. Ibid.*.22ª.q.83.16.o.* 3ª q.43.2.1m* q.82.6.c.* 7.3m.
Potentia.q 6.9.5m.

Psal. 34.

Cogitans mihi mala.12ª q.47.2.c.* 3ª q.88.2.o.
Humiliabam in ieiunio animam meam.22ªq.147.1.3.5.7.c.

Psal. 35.

Noluit intelligere,vt bene ageret.12ªq.6.8.o.*.q.19.6.c.* q.76.2.4.c.* 3ª q.47.5.3m.
Homines & iumẽta saluabis domine. 1ª.q.64.2 c.
Inebriabuntur ab vbertate domus tuæ. 1ª q.51.1.3m* 12ª q.1 o.1.2m* 22ª.q 23. 2.2m * 3ª q.2.5.3m * q.53.2m * 50 2.3m.*
Et in lumine tuo videbimus lumen.1ª q.12. 2.c.*5.o* 22ª q.171.2. c.* q.174.5.1m * q.175.3.2m* 3ª q.10.4.c.* q.45.2.c.

Psal. 36.

Noli æmulari in malignantibus.12ª.q.28.4.o.*.22ª.q.36.2.c.* q.10.3.2m*4m
Delectare in domino.12ª q.34.1.o
Desine ab ira 12ª q.48.3.o * 4.c.*.22ª. q. 41.2.3m * q.157.4.c.

Psal. 37.

Et dolos tota die meditabantur.22ª q.55.4.2m 5.o.* q.63.2.c.

Psal. 38.

In meditatione mea,exardescet ignis.1ª q.21.4.1m fi.* q 43 5.* 22ª q.180.4.4m* 4.3m

Psal. 39.

Expectans expectaui Dominum.12ª q.40.2.1m
Sacrificium & oblationem noluisti, &c.vsque venio 12ª q.102.3.o.* 4.3m * 5.4m.* prin.
*Cor meum dereliquit me.22ª q.83.13.o. * 3.q.64.8.3m.
Etenim homo pacis meæ in quo speraui.22ª q.17.4.o* 5.c.* q.25.1.3m.

Psal. 43.

A voce exprobrantis & obloquentis. Psal. 41.6ª.

Psal. 44.

Vnxit te Deus Deus tuus,oleo lætitiæ,præ consortibus tuis.12ª.q 102.3.1.3m * 3ª q 72. 2.c.
Circundata varietate 22ª.q.103.2.o* q.189.1.o
*Omnis gloria eius filiæ regis ab intus.22ª.q.168.1.1m

Psal. 45.

Terribilis.12ª q.42.1.o* q.43.1.1m * 22ª q.19.1.o * 3.q.7.6.o

Psal. 47.

Magnus dominus.1ª q.28.4.d. *.q.42.1.1m.* 4.2m * 3ª q.58. 3.o
*Deus in domibus eius cognoscetur.22ª q.183.3.c

Psal. 48.

*Qui confidunt in virtute sua.22ª q.188.7.c.
Simul insipiẽs & stultus peribunt.22ª.q.46.1.1m
Homo,cum in honore esset,non intellexit,comparatus,&c.iumentis.&c.22ª.q.64. 2.3m

Psal. 49.

Deus manifestè veniet.3.q.36.1.2m* 3m.

Psal. 50.

Tibi soli peccaui &c. vsque, iudicaris.12ª q.96.5.3m* 22ª q.47.4.o* 3ª q 46.2. 3m.
Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum. 12ª.q.82.2 1m.* 12ª q.103.o.
*Incerta & occulta sapientiæ tuæ.22ª.q.17.1.3m.
Auditui meo.22ª q.28.1.o * q.35.2.2.c.
Cor mundum crea in me Deus.1ª q. 64. 1.2m.12ª q.109.1.o.
Sacrificium Deo spiritus contribulatus.s.q.5.1.c.

Psal. 51.

Videbunt iusti & timebunt, & super eum ridebunt 22ª.q.83.8.2m.

Psal. 52.

Deus dissipauit ossa eorum, qui hominibus placẽt 22ª.q.115.1.1m.

Psal. 56.

Exaltare super cœlos Deus.3ª.q.57.o.* q.58.3.c.
Exurgam diluculo.3ª q.51.4.3m* q.53.2.3m.*.q.83.2.4m.

Psal. 57.

Supercecidit ignis, & non viderunt solem. 22ª.q.15.1.c.

Psal. 59.

Dedisti metuentibus te significationem.12ª.q.87.3.2m.

Psal. 61.

Semel locutus est Deus. 1ª.q.27.5.8m * q.34.3.o *.q.41.6.o.
Reddes vnicuique iuxta opera.3ª q.56.2. 3m.
Sitiuit in te anima mea.12ª.q.67.4.3.
Labia mea laudabunt te.22ª q.91.o.
Sicut adipe & pinguedine, repleatur anima mea. 12ª.q.102.3.1m * 22ª.q.82.2.2m. *.3.c.

Psal. 64.

Beatus quem elegisti,& assumpsisti.3ª q.4.3.1m

Psal. 67.

Qui ascendit super occasum 12ª.q.102.4. 5m.
Et iusti epulentur, & exultent in conspectu Dei 12ª.q.4.7.1m.

Psal. 68.

Quæ non rapui,tunc exoluebam.3ª.q.47.2.1m.
Quoniam zelus domus tuæ comedit me.3ª.q.15.9.c.*.1ª.

Psal. 70.

Quoniam non cognoui literaturam, introibo in potentias Domini.12ª.q 188.5.1m.
Potentiam tuam.1ª.q.25.1.o.* q.41.4.m2.

Psal. 71.

Et humiliabit calumniatorem.22ª. q. 68.3.c.*.q.69.2.3.c.
Qui facit mirabilia solus.q.110.4.o.* q 114.4.c.* 2ª.q.111.4 c.* q.113.10.c.*22ª.q.178.1.1m *.nm.*.4.o.* 3ª.q.43.2.c.3m*.q.78.4.2m.

Psal 72.

*Mei autem pœne moti sunt pedes.22ª q.43.5.2m.
In labore hominum non sunt,&c.vsque operti.12ª q 78.7.2m.
Quid enim mihi est in cœlo, & à te quid volui super terram.12ª.q.47.o.*.22ª.q.186.3.4m.
Operatus est salutẽ in medio terræ.3ªq46.10.1m
Superbia eorum qui te oderunt ascendit semper.1ª q.6.4.2.o.* 22ª q.34.1 o

Psal. 75.

Vouere & reddite.22ª.q.88.3.4.6.o.* q.189.2.3.c *.3ª q.28.4 c.
Domino Deo vestro.*.22ª.q.88.5.3m.

Psal. 76.

Et non sum locutus.12ª.q.45.8.3m.*.22ª.q.158 5.3m.*.7.c.
Et annos æternos in mente habui.1ª.q.10.3 1m
Hæc mutatio dexteræ excelsi. 1ª. q. 57.4.c.fi.*.12ª.q.6.4.1m.

Psal. 77.

Immissiones per angelos malos. 1ª q. 111.2.2m* 22ª.q.174.5 3m
Non custodierunt testamentũ Dei. 3ª q.78.3.3m

Psal. 80.

Et dimisi eos, secundum desideria cordis eorum. 1ª q.72.2.4m.
Erit tempus eorum in sæculo.1ª q.10.3.2m

Psal. 81.

Deus stetit.1ª q.3.1.4m * 3ª q 58.o

Psal. 82.

Deus quis similis erit tibi.1ª q.4.3.o* q.44.3.1m * q.93 2.4m* 22ª q 163.2.o.

Psal. 83.

Cor meum & caro mea exultauerunt in Deum viuũ.12ª.q.24.2.c fi.* q 30.1.1m* 3ª q.21.2.1m
Et turtur nidum.&c.12ª q.102.3.2m* 3ª q.37.3.c.4m.
In sæcula sæculorum laudabunt te.22ª q.91.1.2.o
Gratiam & gloriam dabit dominus.22ª q.112.1.o

Psal. 84

Audiam quid loquatur in me Dominus Deus.1ªq.94.1.c.
*Et in eos qui conuertuntur ad cor 22ª q 44. 1.c.
Misericordia & veritas obuiauerunt sibi. 1ª q.21 2.b.
Iustitia & pax osculatæ sunt.22ªq.29.3.3m* q.180 2.2m
Veritas de terra orta est.22ªq.109.1 c.3m
Et iustitia de cælo prospexit 1ª.q.21.1.c.

Facit

Fac mecum signum in bonum,22ª,q.97.2,3m.

Psal.86.

Scietib,me,1ª.q.43,5,2m. m.*22ª,q.45.2,2m *4.1m * q.102,2.1m*173,2,0* 3ªq.45,4,3m

Psal.87.

Factus sum sicut homo sine adiutorio.3ª,q.51,1,1m.

Psal.88.

Et ego primogenitum ponam illum,1ª,q.33.2.c, 2m.*.q.41.3.c.

Quis est homo qui viuet, & non videbit mortem? 12ª.q.81,3 1m.*,3ª.q.46.11,1m.

Eruet animam suam de manu inferi.3ª.q.49,2.2m *.q.52,5,2m.*.16.2m.

Psal.89.

Domine refugium factus es nobis,1ª.q.13.7.2m*

Nos humiliasti 12ª.q.79.4.c.*.22.*.q.162.6,3m.

Psal.90.

Angelis suis mandauit de te, vt custodiant te in omnibus viis tuis.1ª.q.113.0.

Psal.91.

Senectus mea in misericordia vberi 3ª.q.1.61m.

Psal.92.

Qui fingis laborem in præcepto.12ª,q.107,4.0

Psal.94.

Et altitudines montium ipse conspicit,1ª.q 61,4,3m,*.22ª,q.162.1.0.

Psal.100.

In matutino interficiebam omnes peccatores terræ,22ª.q.25,6,2m.

Psal.102.

Renouabit vt aquilæ iuuentus tua,*3ªq.46.5,4m

Non secundum peccata nostra fecit nobis,&c,1ª,q.21,4.1m.

Psal.103.

*Draco iste,quem formasti, ad illudendum ei. 1ª,q.63.8.3m.

Psal.104.

In prophetis meis nolite malignari.22ªq.174.6.c

Vt custodiam iustificationes eius.12ª.q.99.5.c.

Psal.105.

Et reputatum est ei ad iustitiam,22ª.q 60,6,2m.

Et iratus est furore Dominus,Ibid.*.1ª.q.3.2.2m

*Et immolauerunt filios suos, & filias suas dæmoniis,3ª,q.74,1,c.

Psal.106.

Contriuit portas æreas,& vectes ferreos confregit 3ª.q.52.4,2m.

Omnis sapientia eorum deuorata est,22ª,q,150,4.3m..q.157,3.2m.

Psal.108.

Et diabolus stet à dextris eius.1ª.q,55,1.c.

Et oratio eius fiet in peccatum,vsque pro eo quòd 22ª,q,83,16,0,*.q,178,2,1m.

Psal.109.

Tu sacerdos,3ª,q.22,0.*.q.50.4.3m.*.q.31.2.c,* q.59.4.1m,* q.53.6.c.*.q.84.7.4m.

In æternum,3ª.q.22.5.0.* 6.c.*,q.83.5,c,

Secundum ordinem Melchisedech,3ª q.22.6.0.* q.61.3,3m,

Psal.110.

Exquisita in oẽs voluntates eius 1ªq.19,2.4m.* 5.c.* 11,12.0,* q.2.,5.c * q,27,5,3m * c,41.6.c

Initium sapientiæ,timor Domini,22ª.q.19.7.0.* q.45,1,3m,*.6,3m.

Psal.112.

Et humilia respicit in cælo & in terra.1ª.q.22.3,3m

Psal.113.

Omnia quæcunque voluit fecit.1ª,q.19.6,0,*.q.104,3,c,

Psal.115.

Pretiosa in conspectu domini, mors sanctorũ eius 22ª,q,25.6,2m,*.q.124.2.2m,*.q.164,1,6m.

ALEPH. I.

Psal.118.

Qui scrutantur testimonia eius.12ª,q.99.5,c,

4.

Iustificationes tuas.12ª,q.99.5.c.

Vdhæsit testimoniis tuis Domine.s,12ª,q,99,5,c,

6.

Mandata tua,s.

Ambulabam in latitudine,12ª.q,107,4,0,

Quia mandata tua exquæsiui.s.

Et meditabar,&c,22ª,q,.88,5,0.

Exercebar in iustificationibus tuis.s.2ª.

Memor esto,Gen.8,1ª. Iudiciorum tuorum.s,5ª.

7.

Cantabiles mihi erant iustificationes tuæ,Ibid,1ª.

In loco peregrinationis meæ,Heb.11.lect.4.co.1.fi

Memor fui nocte nominis tui,Domine. Exod,4,1.3ª.*.s,2ª.*.Luc,18,1ª.

8.

Deprecatus sum faciem tuam, Gen,3,14ª.

In toto corde meo,Deut.6 4ª Miserere mei,Exo.22.11ª.In testimonio tuo.s,1ª.

Vt custodiam mandata tua.s. 2ª. Iustificationes tuas Ibidem,Doce me,Matth,23,2ª.

Ad confitendum tibi,1 Paral.16.6ª.

Particeps ego sum omnium. &c. 4, d.20,ar,3,q.2,5m,*,d.45.q.2.ar.1,q.1.c.

Timentium te,Leuit.19.14.

Super iudicia iustificationis tuæ.s.5ª.

9

Bonus es tu,in bonitate tua,1.Paral.16 7ª.

Doce me,Matth. 23. 2ª.Iustificationes tuas.s,2ª.

Mandatis tuis,Ibidem.

In toto corde meo.Deuter.6.4ª. Humiliasti me,2.Reg.8.1ª.Lex oris tui,Gen.3 14ª.

Coagulatum est sicut lac cor eorum,Exod.4.9ª.

14.

Manus tuæ Domine. Genes. 3,14ª. Fecerunt me, Gen.30 c,2,11ª.Et plasmauerunt me,Ibidem,9ª 10ª.

Da mihi intellectum,Matth.23.2ª. Vt discam mãdata tua s.2ª,Qui timent te,Leuit.19.14ª.

Aequitas iudicia tua s.5ª.*. Iob.23.4ª.In veritate tua,Exod.34.5ª,Humiliasti me 2.Reg.8.1ª.

Fiat misericordia tua,Psal,89.1ª.*.Exod,22.11ª.

Veniant mihi miserationes tuæ.Ibid,Gen.52.13ª.

Exod.16.6ª.Confundantur.Psal 30. 2ª. Testimonia tua.s,1ª. In Iustificationibus tuis,Ibidem,2ª.

11.

Defecit in salutare tuum anima mea Gen.46.2ª,* Io.12,2ª Iustificationes tuas.s,2ª.

Omnia mandata tua veritas,Ibidem.

Adiuua me,1ª.Parel,12,5ª,Secundum misericordiam tuam,Exod,22,11ª Testim nia oris tui,s,1ª*.Gen.3.14ª

Factus sum sicut vter in pruina,Psal,32.co.5.

12.

In æternum Domine,verbum tuum permanet in cælo,1.Reg.10ª.Veritas tua,Exod.34,5ª.

In humilitate mea,2.Reg.8,1ª.

Iustificationes tuas.s,2.Testimonia tua,Ibid.1ª.

Latum mandatum tuum nimis.Ibid. 2ª.*,12ª q.107,4.0,*.Psal.93,12ª.

13.

Super senes intellexi.1ª.q,57.5.3m, fi.*,22ª.q.174.4.1m.*.Veri.q 12.14.1m.*.2m.

Mãdata tua quæsiui.s.2ª. Testimonia tua,Ibid,1ª.

A iudiciis tuis non declinaui,Ibid,5ª,

14.

Lucerna pedibus meis verbum tuum.&c.Psa,17,co.24.Doce me.Matth.23.2ª.

Iudicia iustitiæ tuæ s.5ª.*.Deut. 32.6ª.

Humiliatus sum,2.Reg.8.1ª.De mãdatis tuis.s.2ª

Testimonia tua ibid 1ª.

Anima mea in manibus meis semper,Prou. 21.1ª.*.Io.4.5ª.*.*. 2ª.q.80.3,3m.*.4.c.fi.*.Iudiciũ 12.1ª,*.Eccl 15.3ª.*.Io.15,5ª.*.1 Tim 5 6ª.

Inclinaui cor meũ ad faciendas iustificationes tuas in æternũ,propter retributionẽ.s.2ª.*1ª.q.111.2.c,*.2ª q 3.2.3.2m.*.3.d. 6,q.2.1. 5m.*.d.29.4.c.*.4.d.15,q.2,art.3.q.3.7m.*.Io.lect.3.co.2.*.1.Cor.3.lect.2.princ.*.Psal.61.6ª.

15.

Iniquos opio habui,Psal.138.12,q.Adiutor meus.1 Paral.12.5ª,Mandata Dei mei.s. 2ª.*. Genes. 17.5ª,

Suscipe me secundum eloquium tuum,& viuam, 22ª.q.188.11.1m..q.189,1.c,3m.

Non confundas me Psal.30,2ª.

Meditabor in iustificationibus tuis semper.s,2ª.* Luc.18.1ª.A iustitiis tuis, Deut. 32. 6ª,*.Psal.18.7ª.Testimonia tua.s.2ª.

Confige timore tuo carnes meas.32ª.q.44,1,3m.*.Psal.43.co.7.A iudiciis tuis timui.s.5ª.

16.

Non tradas me calumniantibus me,Psal.71,2ª, Iustitiæ tuæ,Deut.32.6ª.

Secundum misericordiam tuam,Exod.22. 11ª.

Et iustificationes tuas.s.2ª.Et mandata tua.Ibid.

Vt sciam testimonia tua,Ibidem 2ª.

Doce me,Matth.23.2ª.Da mihi intellectum.Ibi.

17.

Mirabilia testimonia tua.s 1ª.Ideo scrutata est ea anima mea,Gen.46.1ª.Mandata tua. Ibid,2ª Iustificationes tuas.ibid.

Aspice in me,Exod,2.6ª.Et miserere mei, Exod,22.11ª.

Gressus meos,&c.Isa,6ª..Prou.16.6ª.

Faciem tuam illumina super seruum tuum,Gen,3,14ª.*.Psal.35.10ª. Et doce me,Matth.23.2ª.

18.

Iustus es domine,Deut.32.6ª.Testimonia tua.s,1ª

Et veritatem tuam,Exo.34.5ª.Iustificatione tuas.s,2ª. Tabescere me fecit zelus meus,Exo.10.6ª.*.Psal.38.co.10.

Ignitum eloquium tuum vehementer,Heb.lect.3 co.5.*.Heb.4 3ª.4ª.

Mandata tua.s.2ª.Aequitas,Iob 23. 4ª.

Intellectum da mihi,Matth.23.2ª.

19.

Clamaui,Gẽ.4.4ª.In toto corde,Deut,6,4ª.

Iustificationes tuas requiram.s.2ª.

Vt custodiam mandata tua,Ibidem.

Secundum misericordiam tuam,Exod.22.11ª.

Omnes viæ tuæ veritas,Iob.23.6.*.Exod.34.5ª.

De testimoniis tuis.s.1ª.

Prope es tu Domine.1ª.q.3.1.5m.*,q.9.3m*.22ª q.12.2.1m*2.d.3.q.1.3.c.*4.d.17.q.1.ar.2.q.2 c.*Iob.4.co.c.prin.*Psa.45.co.5* Isa.prolo.co.2* co.3.fi.* co.12.fi.*co.34 co.1.fi.*.Phi.4.co.3*Heb.2.lect.5.co.4*co.3.co.8.*.inf.72ª

20.

In æternum fundasti ea Gen.17.11ª.

Vide humilitatem meã,Exod.2.6ª.*.2.Reg 8.1ª

Longe à peccatoribus salus 12ª. q. 98.2.4m.*.Psal.10.co.3.

Quia iustificationes tuas non exquisierunt,s.2ª.

Misericordiæ tuæ multæ Domine,Exod.22, 11ª.

A testimoniis tuis non declinaui.s.1ª.

Vide præuaricantes & tabescebam,s.56ª,1.*.

Mandata tua dilexi Domine.s 2ª.

Principium verborum tuorum veritas,Exo,34.5ª

In æternum omnia iudicia iustitiæ tuæ, Gen,17.11ª,*.s.5ª.*.Deut.32.6ª.

21.

Septies in die laudem dixi tibi,Ps.33.2ª.*.4.d.15.q.4 ar.1.q.3.0* d.18.q.2.ar.1.q.2,2m*.quol.1.q 7.1.0.*.quol.3.q.12.2.0.*.quol 4.q.12.1 c.fi.*.quol.6.q.5.2,0 * quol 7.vel.8 q.6 0.*.Opus.3.co.257.q Psal.16.co.5.* Isa.4.fi.* Ro.12.lect.2.co.3.*.1.Cor.9 lect.5 fin.Super iudicia iustitiæ tuæ.s 5ª.Deut.32.6ª.

Pax multa diligẽtib.legẽ tuã.12ª q.70.3 c 22.q.29.0.*.3.d.27.q.1.3.5m.* 4.d.49.q.1.ar.2.q.3 0.*.Dionys.11.co.2.*.Isa.2.co.3.*.co.21.fi.Matth.5.co.12.* Io.14.lec.8.co.1.Rom.10.lec.2.co.4.fi.*.Phil.4.co.4.*.1ª.Thess.fi.

Et non est illis scandalum.22ª.q.43.0.*.4.d.38.q.2.0.*.quol.4.23 3m.*.Matth.15.co.5.6.*.Ro.7.lect.2 co.3.*.co.14.lect.2.prin *.co.4.

Seruaui mandata tua.s,2ª.Est testimonia tua,ibid,1ª. Omnes viæ meæ in conspectu tuo. Psalm.32.8.9ª.

Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo Domine.22ª.q,83.1.2m.

Intret postulatio mea,in conspectu tuo.22ª.q.83.1.0.*.9.c.2m.*.3ª.q.21.1.2.0.

Viuet anima mea. 2ª.q.1.0.1.2m.*.22ª.q.23.1.2m.

Quæ seruum tuum domine.22ª.q.186.4.7.c.

Psal.119.

A lingua dolosa. 2 .q.25.4.2m.*.5.c.*.q.111.3.2m.*.q.118.8.c.2m.

Cum his qui oderunt pacem.22ª.q.29.2.2m.

Psal.126.

Frustra vigilat 1ª.q.25.2 2m.*.q.88.1. m.*.3ª.q 11.5.1m.

Psal.130.

Domine non est exaltatum cor meum,neque elati sunt oculi mei.22ª q,161,2m.*.q,189.1.4m.

*Si non humiliter sentiebam,&c.22ªq.161.2,1m *.q.189.1.4m.

*Sicut ablactatus est super matre sua. 21ª.q.149.1 4m.

Psal.132.

Ecce quàm bonum & quàm iucundum, habitare fratres in vnum.22ª,q.37.1.c.

Psal.

Cap.135.

Qui percussit,&c. 22ª.q.148.3.2m.

Psal.136.

Super flumina Babylonis, &c. vsque in salicibus, 12ª.q.89.1.2m.

Exinanite,exinanite vsque ad fundamentum in ea. 22ª.q.162.7.3m.

Psal.138.

Tu cognouisti sessionem meam, & resurrectionem meam,3ª.q.49.6.c.*.q.53.1.c,

Si ascendero in cœlum,tu illic es,&c.vsque,& dixi. 1ªq.8.2.4.0.*q.16.7.1m*q 112.1.c.*.q.52.2.c

Perfecto odio oderam illos.12ª.q.29.1.0.*.22ª.q.25.6.0.*.q.26.2.c.*.7.1m* q.34.3.1m.*.q.101.4.1m.

Psal.139.

Cum vultu tuo.22ª.q.173.1.c.

Psal.140.

Dirigatur oratio mea sicut incensum in cõspectu tuo.12ª.q.102.3.14m.*.3ª.q.83.5.2m

Ad excusandas excusationes in peccatis.12ª.q.13.3.3m.*.22ª.q 102.4.3m.

Oleum autem peccatoris non impinguet caput meum.22ª.q.115.0

Psal.142.

*Anima mea sicut terra sine aqua tibi.12ª.q.112.1.2.0.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam. 12ª.q.113.7.b.

Psal.143.

Beatum dixerunt populum,cui hæc sunt.12ª q.5.3.3m.

Memoriam abundantiæ suauitatis tuæ eructabunt 22ª.q.188.6.c.

Miserationes eius,super omnia opera eius.1ªq.21.3.2m.*.4.c.*.q.25.3.3m.

Et magnitudinis eius non est finis.1ª.q.7.1.0.*.q.12.1.2m.*.7.c.3m.*.q.25.2.0.*.2.c.*.q.52.2.c.*.q.54.2.c.*.q.55.1.c.fi.*.q.75.5.4m.*.q.86.2.1m.*.3ª.q.10.3.1m.*.2m.

Psal.146.

Pullis coruorũ inuocãtibus eum.22ª.3,83,10,3m

Psal.147.

Qui posuit fines tuos pacem.12ª.q.3.4.1m.*.22ª q.183.2.3m.

Psal.148.

Præceptum posuit & non præteribit.12ª.q.93.5.c

Laudate Dominum de terra,&c.ignis,grãdo,&c. 1ª.q.68.2.c.*.q.74.3.2m.

Quæ faciunt verbum eius.1ª.q.34.1.c.4m.

Psal.150.

In virtutibus eius.1ª.q.108.5.1m.

AVCTORITATES EX LIBRO PROVERBIORVM SALOMONIS.

Cap.1.

Vt detur paruulis astutia,22ª.q.55.3.1m.*.4.1m.*.q.92.1.1m.

Et moliuntur fraudes contra animas suas.12ª.q.55.5.3m.

Timore malorum sublato.22ª.q.19.11.1m.

Cap.2.

Dominus dat sapientiam.1ª.q.1.6.3m.*.22ª.q.45.1.0.*.4.1m.* .2m.

Cap.3.

Describe ea in tabulis cordis tui.1ª.q.24.1.c.

Ne innitaris prudentiæ tuæ.22ª.q.55.1.2.0.

Ne sis sapiens apud te.22ª.q.149.1.1m.

Cap.4.

Et vnigenitus coram matre eius.3ª.q.37.2.1m.

Cap.5.

Bibe aquam de cisterna tua, & fluenta putei tui. 22ª q.95.7.3m.

Cap.6.

Homo apostata,vir inutilis,graditur ore peruerso, &c.vsque,seminat.22ª.q.12.1.2m.

Nõ grandis est culpa,cum quis furatus fuerit.22ª.q.66.6.1m.

Cap.7.

Ad decipiendas animas.22ª.q.169.2.c.

Cap.8.

*Audite, quoniam de rebus magnis locutura sum. 12ª.q.168.2.1m.

*Iusti sunt omnes sermones mei, & non est in eis prauum quid neque peruersum.22ª.q.34.3.2.1.1m

Nondum erant abyssi, & ego iam concepta eram. 1ª.q.27.1.2m.

Cap.9.

Sapientia ædificabit sibi domum.3ª.q.32.1.3m.

Misit ancillas suas,vt vocarent ad arcem,& ad mœnia ciuitatis.1ª.q.1.5.b.2m.*.8.2m.

Cap.10.

Odium suscitat rixas.22ª.q.41.2.4m.

Qui profert contumeliam,insipiens est.22ª.q.72.4.0.*.q.73.3.3m.*.q.158.7.c.

In multiloquio non deerit peccatum.22ª.q.72.1.1m.*.q 89.2.c.fi.*.q.148.6.c.

Sapientia est viro prudentia.1ª.q.1.6.c.*.22ª.q.47.2.1m.

Spes impiorum peribit.22ª.q.21.3.1m.

Vniuersa delicta operit charitas.s.q.14.2.c.

Desiderium suum iustis dabitur.s.q.92.3.7.

Cap.11.

Vbi fuerit superbia,ibi erit & contumelia.s.10.

Qui crudelis est,propinquos abiicit. 22ª. q. 159.1.3m.

Cap.12.

Non contristabit iustum,quicquid ei acciderit. 3ª. q.15.6.1m.*.2m

Qui negligit damnum propter amicum,iustus est. 22ª.q.26.4.2m.

Cap.13.

Inter superbos semper iurgia sunt 12ª. q. 27.3.1m.*.22ª.q.188.5.2m.

Spes quæ differtur,affligit animam.12ª.q.32,3.2m *.q.40.8.2m.

Cap.14.

Errant qui operantur malum.1ª.q.63.1.4.*.12ª.q.6.8.0.*.q.58.2.c.*.q.77.2.c.*.22ª.q.20.2.0 *.q.51.3.2m.*.q.53.2.c.

Cap.15.

In abundanti iustitia virtus est plurima. 12ª.q.56.1.c.*.4.0.*.68.7.6.

Per timorem Domini,declinat omnis à malo,22ª q.54.2.4m.

Cap.15.

Vniuersa propter semetipsum operatus est Dominus 1ª.q.44.4.c.*.q.65.2.0.

Abominatio Domini est omnis arrogans. 22ª. q.132.1.2m.

Domini est dirigere gressus eius,scilicet hominis. 1ª.q.23.2.2m.*.12ª.q.112.c.fi.

Melior est patiens viro forti,&c.12.q.66.4.2m.*.22ª.q.136.2.0.

Cap.17.

Qui meditatur discordias,diligit rixas.22ª.q.41.2.5m.

Spiritus tristis,exsiccat ossa.12ª q.37.4.0.*.q.41.1.c.s.q.5.2.2m.

Qui in ruina lætatur alterius, non erit impunitus. 22ª.q.36.2.0.*.q.158.1.3m.

Cap.18.

Impius cum in profundum venerit peccatorum cõtemnit.22ª.q.186.9.3.

Labia stulti,miscent se rixis.22ª.q.41.2.3m.

Animæ affœminatorum esurient.22ª.q.154.11.2m

Vir amicabilis ad societatem, magis amicus erit quàm frater.22ª.q.26.8.3m

Cap.20.

Luxuriosa res vinum.22ª.q.178.1m.

Fidelẽ quis inueniet? 1ª.q.22.1.c.*.12ª.q.97.4.c.

Cap.21.

Quocunque voluerit vertet illud. 1ª.q.83.1.3m.*.12ª.q.6.1.3m.*.q.94.1m.*.6.c.*.q.55.4.6m.*.q.80.1.3m.*q.109.1.9.c.*.22ª.q.104.4.c.con.3.co.67.4m.

Anima impii desiderat malum. 1ª.q.19 9.c.*.q.82.2.1m.*.q.103.8.c.*.12ª.q.8.1.0.*.q.6.4.3m.*.q.18.4.1m.*.q.19.1.1m.*.9.c.*.q.23.2.c.*.q.27.1.1m.*.q.28.4.c.*.q.29.4.c.*.q.74.1.1m.*.q.77.2.c.*.q.80.1.c.

Cap.23.

Prudentiæ tuæ pone modum.22ª.q.47.4. 3m.

Cap.24.

Erue eos qui ducuntur ad mortem,&c.22ª.q.10.12.2m.*.q.69 4.3m.*.3ª.q.68.10.1m.

Ne quæras impietatem in domo iusti, 22ª.q.33.2,3m..4m.*.q.40.3.c.

Non habent futurorum spem mali.22ª. q.18.3.0.

Cap.25.

*Causam tuam tracta cum amico tuo 22ª. q.189.10.2m.

Cap.26.

Sicut qui mittit lapidem in aceruum mercurii, ita

qui tribuit insipienti honorem,22ª.q.63.c.

Ira non habet misericordiam,nec erumpens furor. 12ª.q.46.6.1m.

Cap.27.

Nõ auferetur ab eo stultitia eius.22ªq.114.1.3m

Cap.28.

Iustus quasi Leo confidens,absque timore erit.3ª.q 15.7.1m.

Qui declinat aurem suam ne audiat legem, oratio eius erit execrabilis.22ª.q.83.10.1m.*.q.178.2.1m.

Qui abscondit scelera sua,non dirigetur.3ª.q.84.9.1m.

Qui autem mentis est duræ,corruet in malum 12ª q.101.3.c.

Qui dat pauperi,non indigebit.22ª.q.117.4.3m.

Cap.30.

Stultissimus sum virorum,&c vsque, quis.22ª.q.103.1.3m.

Quod nomen est eius, aut quod nomen filii eius,si nosti.1ª.q.13. 1m.

Mendicitatem & diuitias ne dederis mihi. 22ª. q.187.5.0.*.3ª.q.40.3.1m.

Egestate compulsus furer,& periurem, &c.22ª.q.187.5.c.*.3ª.q.40.3.1m.

Cap.31.

Noli regibus dare vinum,&c.22ª.q.149.4.0.

Viæ eius,& laudauit eam.22ª.q.115.1.1m.

AVCTORITATES EX LIBRO ECCLESIASTES SALOMONIS.

Cap.1.

Vanitas vanitatum,& omnia vanitas.22ªq.5.112m.

Terra in æternum stat.1ª.q.103.c.

Quid habet amplius homo de vniuerso labore?&c.1ª.q.75.6.1m.

Omnia flumina intrant mare,&c.1ª.q.102.1.2m.

Nihil sub sole nouum.1ª.q.73.1.3m.

Peruersi difficile corriguntur.22ª.q.186.10.3m.

Eo quòd in multa sapientia, multa sit indignatio, 12ª.q.47.2.

Et afflictio spiritus.12ª.q.38.1m

Qui addit scientiam, addit & laborem vel dolorẽ 12ª.q.38.4.1m.

Quid est quod fuit,ipsum quod futurum est.s.q.91 1.1.

Cap.2.

Cogitaui in corde meo,abstrahere à vino carnem meam,vt animum meum transferrem ad sapiẽtiam.22ª.q.149.4.0.*.q.188.5.c.

Vnus vtriusque.s. sapientis & stulti est interitus.1ª.q.75.6.1m.*.infra.3.5ª.

Cap.3.

Dici quod omnia opera quæ fecit Deus,perseuerẽt in æternum.1ª.q.65.1.1m.*.q.103.1.3m*.104.4.0.*.12ª.q.98.2.2m.

Vnus est interitus hominis,& iumẽtorum,& æqua vtriusque conditio.1ª.q.75.6.1m.*.22ª.q.104.1.1m.

Cap.4.

Melius est duos esse simul quàm vnum,&c.vsque, funiculus.22ª.q.188.8.1m.

Cap.5.

Displicet ei infidelis & stulta promissio.22ª.q.88.2.3m.

Ne dicas,coram angelo non est prouidentia.1ª.q.57.2.c.

Auarus non implebitur pecunia.12ª.q. 2.1.3m.

Cap.7.

Quod nemo possit corrigere,quem ille despexerit. 1ª.q.23.3.3m.

Noli esse iustus multum.1ª.q.108.5.2m.

Qui Deum timet,nihil negligit.22ª.q.54.2.4m.

Solummodo hoc reperi, quod fecerit Deus hominem rectum.1ª.q.95 0.*.22ª.q.5.1.c.

Cap.8.

Ego os regis obseruo.22ª.q.152.2.1m.

*Non est in hominis potestate, prohibere spiritũ 22ª.q.189.1.4m.

Cap.9.

Nescit homo vtrum amore,an odio dignus sit.12ª q.112.5.0.*.3ª.q.80.4 5m.s.q.14.2.2.

Vniuersa æque veniunt iusto & impio, &c. vsque, vnde.12ª.q.114.10.4m.

Mortui vero nihil nouerũt amplius.1ª.q.75.6m.1

Amor quoque,& odium & inuidia, simul pereunt, 1ª.q.103.5.1m.

Vidique

CANTICORVM.

Vidique sub sole,nec velocium esse cursum,nec fortium bellum,&c. 1ª q.103.5.1m.
Sed tempus casumque in omnibus,Ibidem.
Et qui in uno peccauerit,multa bona perdet,12ª.q 63.2.2m.*.q.65.3.c.*.q.71.4 o.*.q.73.1.2m *.22ª.q.132.3.2m.*.3ª.q.89.4.0.

Cap.10.

Pecuniæ obediunt omnia.12ª.q.2.1.1m.*.4.1m. *.22ª.q.78.2.c.

Cap.11.

Lignum in quocunque loco ceciderit,ibi erit. 22ª q 13.4.3m.

AVCTORITATES EX LIBRO CANTICORVM.

Cap.2.

Ordinauit in me charitatem. 22ª q. 26.1.0.*.q. 44.3.0. Amore langueo.12ª.q.28.5.1m.
Leua eius sub capite meo,& dextera illius amplexabitur me.3ª.q.58.4.2m.

Cap.4.

Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te.3ª.q.27.4.0.*.6.1m

Cap 5.

Anima mea liquefacta est, vt dilectus locutus est mihi.12ª.q.26.1m

Cap.8.

Lampades eius, vt lampades ignis atque flammarum 12ª.q.28.5.c.

AVCTORITATES EX LIBRO SAPIENTIAE.

Cap.1.

Peruersæ cogitationes separant à Deo.22ª.q.154 5.c.*.q.162.3.1m.
In maleuolam animam non introibit sapientia.22ª q.45.4.0.
Nec habitabit in corpore subdito peccatis,Ibidē.
Deus mortem non fecit.1ª.q.49.2.c.*.22ª.q.19. 1.3m.*.q.164.1.5m.
Nec delectatur in perditione impiorum.1ª.q.19. 9.0.*.10.1m.*.2.*.q.22.3.3m.*.q.48.6.c.* 12ª.q.39 2 3m.*.q.79.4.2m.
Creauit vt esset omnia,Prou.16.3.2ª*.1ª.q.65.2.1m.
Iustitia perpetua est,& immortalis.12ª.q.67.1.3m *.22ª q.58.*.3m.*.4m.

Cap.2.

Excæcauit illos malitia eorum. 12ª. q.79.3.0.*. 22ª.q.15.1.c.2m.
Deus creauit hominem inexterminabilem. 1ª. q. 76 5.1m.* q.97.1.0.* 3.1.*.q.102.2.c.
Inuidia autem diaboli,mors introiuit in orbem terrarum.22ª.q.36.4.2m.
Bonorum laborū gloriosus est fructus.s.q.96.3.3.

Cap.5.

Pœnitentiam agentes.22ª.q.13.4.c.*.3ª.q.85.2.c. s.q.16.3.c.& 98.2.c.
Et vir prudens quàm fortis.12ªq.61.2.2m.*q.66. 1.c.*.2.0.*22ª q.2[illegible].6.c.*q.47.6.2m.*q.56.1. 1m* q 123.12.0.*.q.141.8.0.* 3.q.85.3.4m.
Pugnabit orbis terræ contra insensatos.s.q.97.5.c.

Cap.6

Aequaliter est illi cura de omnibus. 1ª.q.20.3.1m *.2ª.q.112.4.1m.
Concupiscentia sapientiæ.1ª.q.20 1.1m.*.q.59.4 2m.*.q.64.3.c.*.q.82.5.1m.*.12ª.q.23.3. 3m.*.q.30.1.1m.*.22ª.q.18.1.c.
Non abscondā à vobis sacraméta Dei.3ª q.60.1.c

Cap.7.

Sum quidem & ego mortalis homo,similis omnibus.3ª.q.25.1.3m.
Ex genere terreno illius, qui prior factus est. 3ª.q. 4.6.0.* q.31.1.0.
* Diuitias nihil esse dixi, in comparatione illius, 22ª.q.188.5.c.
*Dominus dedit mihi horum quæ sunt scientiam veram 12ª.q.112.5.2m.
Omnibus mobilibus mobilior est sapientia. 1ª.q. 9.1.2m.*.q.73.3.c.
Per nationes in animas sanctas se transfert,amicos Dei & Prophetas constituit.22ª.q.45.6.2m.* 112. . m.*.4.1m.
Attingit à fine vsque ad finem fortiter,& disponit omnia suauiter.12ª.q.110.2.c.*.22ª.q.23.2.c. *.q.165.1.c.

Cap 8.

Hanc amaui & exquisiui à iuuentute mea. 12ª.q. 26.1.1m.

SAPIENTIAE.

Sobrietatem docet,& sapientiam,iustitiam,& virtutem.12ªq.51.4.0.*q.6[illegible].0.*.22ªq.143.c.
Nō amaritudinē cōuersatio illius,nec tædiū, &c. 12ª.q.31.5.c fi.* q.32.7.2m.*.q 35.5.0.*. 22ª.q 9.4.2m.*.q.180.8.c *.32.q.46.7.4m.
Puer autem eram ingeniosus, vtpote qui sortitus sum animam bonā.1ª q 85.7.c.*.3ª q.55.1.1m
Et cum essem magis bonus, veni ad corpus coinquinatū.1ª q.90.4.0.* q.91.4.3m.* q.118.3.0 *.22ª q.164.1.4m.*.3ª.q 63.4.0.*.9.c.2m.
Non possum esse continens, nisi Deus det.22ª.q. 156.2.1m.

Cap.9.

Mitte illam de cælis.12.q.43.5.0.
Corpus quod corrumpitur,aggrauat,animam.22ª. q.180.7.2m.

Cap.10.

*Dedit illi scientiam sanctorum.1ª.q.1.3.0.*12ª q.112 5.2m.

Cap.11.

Omnia in mensura, & numero, & pondere,disposuisti.1ª.q.5.5.0.*.q.45.7.0.
Diligis omnia quæ sunt.1ªq.20.2.c.*q.23.3.1m *.22ª.q 110.1.c.
Per quæ peccat quis,per hæc torquetur.s.q.97.6.c
Misereris omnium domine.s.q.99.2.[illegible]

Cap.12.

Et naturalis malitia eorum.1ªq 63.4.2m.*.3.q.2. 12.c.
Cui cura est de omnibus.1ª.q.8.3.c.* q.22.2.3 0. *.q 23.1.c.* q.103.5.0.*.q.113.6.c.*.12ª.q. 91.2.c *.q.93. .c.*.4.5 6.0.
Virtutem n. ostendis,qui nō crederis in virtute esse cōsummatus.1ªq.21.1.1m* 12ª.q.61.5.c.1m

Cap.13.

A magnitudine enim speciei & creaturæ cognoscibiliter poterat creator horum videri.1ªq.12.0* 12ª.q.93.2.0

Cap. 14.

Creaturæ factæ sunt in odium, & in tentationem animæ hominum,& in muscipulam pedibus insipientium.1ª.q.65.1.3m.*.12ª.q.79.[illegible]m.

Cap.15.

Superuacuitas enim hominum hæc adinuenit,&c. vsque imposuerunt.22ª.q.9[illegible].4.0
Incommunicabile nomen lapidibus & lignis imposuerunt.1ª.q.3.4.1m.*.q.13.9.0
Infandorum enim idolorum cultura, omnis mali causa est initium & finis.22ª.q.94.4.1m
*Sed æstimauerunt ludum esse vitam nostrā.22ª. q.168.2.4m

Cap.16.

Ingrati enim spes, tanquam hybernalis glacies tabescet.22ª.q.10[illegible].4.0.*.q.112.5.4m

Cap.17.

Semper præsumit sæua, turbata conscientia. 22ª. q.21.3.1m.
Nihil enim est timor, nisi præsumptionis adiutorium,Ibidem.

Cap.18.

In veste enim ponderis quam habebat, totus erat orbis terrarum.12ª.q.102.5.9m.

AVCTORITATES EX LIBRO ECCLESIASTICI.

Cap.1.

Omnis sapientia à Domino Deo est, & cum illo fuit semper,& est ante æuū.1ª.q.10.5.2.2.2m.
Prior omnium creata est sapientia.1ª.q.41.3.4m.
Effudit illam super omnia opera sua,&c. ibidem.

Cap.2.

Qui timetis Deum,credite illi.22ª.q.7.1.1m.
Quoniam pius & misericors est Deus.1ª.q.21.3 0. *.22ª.q.30.2.1m
Et remittit in die tribulationis peccata.22ª.q.87. 6.c fi.
Væ duplici corde.22ª.q.109.2.4m.*q.111.3.2m

Cap.3.

Altiora te ne quæsieris.1ª.q.1.1.1m.*.22ª.q.161 2.2m.
Tristitiam longè expelle à te.s. q.4.2.2.
Eleemosyna resistit peccatis.22ª.q.154.2.5m

Cap.5.

De propitiato peccato noli esse sine metu.s.q.4.1.c

Cap.6.

Sapientia doctrinæ secundum nomen eius.1ª.q.1. 6.0.*.22ª.q.45.5.2m fi.

ECCLESIASTICI.

Cap.7.

Noli velle mentiri omne mendacium.22ª.q.110 3.0.* 4.c.*.q.111.1.c.* .q.69.1.2.0.*.q.70.4.c. *.q.112.5.2m.
Vindicta carnis impii ignis & vermis.s.q.97.2.c.

Cap.9

*Cum audace ne eas in via,ne fortè grauet sua mala in te.22ª.q.170.1.1m fi.

Cap.10.

Odibilis corā Deo est & hominibus superbia.22ª. q.162.2.0.*.5.0.
Auaro nihil est scelestius.22ª.q.118 5.0
Nihil est iniquius,quàm amare pecuniam.22ª.q. 118.5.1m.
Initiū superbiæ hominis, apostatare à Deo 12ª.q. 84.2 2m.*.22ª.q.118.7.1m.*q.162.5.c.*7.2m
Initium omnis peccati superbia.12ª.q.84.2.0*31 1m.* 4.4m.*.22ª.q.12.1.4m.*.q.162.2.0.*. 5.1m.*.7.1m.*.q.170.2.1m.

Cap.11.

*Non laudes virum in specie sua.22ª.q.115.1.1m.
Bona & mala,vita & mors, paupertas & honestas, à Deo sunt.22ª.q.145.2.2.2.
Facile est in oculis Dei subito honestare pauperē. 12ª.q.112.2.2m.
Malitia horæ vnius,obliuionem facit luxuriæ magnæ.12ª.q.37.1.2m.

Cap.12.

Da bono,& non receperis peccatorem.22ª.q.31. 2.2m.*.q 32.9.1m

Cap.13.

Pondus super se tollit,qui honestiori se communicat 22.q 1[illegible]5.3.2.2.
Omne animal diligit simile sibi. 12ª. q. 27.3.0.*. 22ª.q.193.2.3m.

Cap.14.

Beatus vir qui nō est lapsus verbo ex ore suo, & nō est stimulatus in tristitia delicti.12ª.q.72.1.1m. *.q 85.2.c.fi.
Fœlix qui non habuit animi sui tristitiam,& non excidit à spe sua.22ª.q.20.1.2m.*.q.34.4.0.
Qui sibi nequam est,cui alii bonus erit?12ª.q.38. 1.1m.

Cap.15.

Deus ab initio constituit hominem, & reliquit illū in manu consilii sui.3ª.q.22.2.4m.*.q.83.1.c. *.22ª.q.104.1.1m.
Ante hominem vita & mors, bonū & malū: quod placuerit ei,dabo illi.12.ªq.109.8.3m.

Cap.17.

A mortuo quasi nihil perit confessio.s.q.1.1m.

Cap.18.

Qui viuit in æternum,creauit omnia simul.1ª.q.10. 3.0.*.q.74.2.2m.
Non impediaris orare semper.22ª.q.83.14.0.
Ante orationem præpara animam tuam.22ª.q.97 3.3m.

Cap.19.

Qui cito credit,leuis est corde.22ª.q.2.9.3m.
*Ex visu cognoscitur vir, & ab occursu faciei cognoscitur sensatus.22ª q.167.1.3m.
Amictus corporis,& risus dentium,& ingressus hominis enunciant de illo.22ª.q.120.2.3m.*.q. 168.1.3m.*.3m.

Cap.20.

Concupiscentia spadonis, deuirginauit iuuenculā. 22ª.q.154.7.0.

Cap.21.

Quasi à facie colubri,fuge peccatū.22ª.q.35.1.4m.
Dum maledicit Diabolum impius, maledicit ipse animam suam.22ª.q.76.1.4m.

Cap.23.

Iurationi non assuescat os tuum, multi enim casus in illa.12ª.q.103.3.2m.*.q.107.2.c.2m.*22ª q.89.2.0.*.3.c.*.5.0.
Et si frustrauerit fratrem, delictum illius supra ipsum erit.22ª.q.89.5.3m.

Cap.24.

Sapientia laudabit animam suam.1ª q.3.2.1m.
Ego ex ore altissimi prodii, primogenita ante omnem creaturam.1ª.q.41. .4m.
Ab initio & ante sæcula creata sum.1ª.q.41.2.4m.
Flores mei fructus honoris & honestatis.12ª.q.7[illegible] 1.c.
Qui edunt me,adhuc esuriēt, & qui bibūt me, adhuc sitiēt.12ª.q.2.1.3m*q.33.2.0*.q.67.4.3m
Qui elucidant me,vitam æternam habebūt.1ª.q.1. 9.2.2.2m.

Hæc

Hæc omnia liber vitæ.1ª.q.2.4.1.1m.
Penetrabo omnes inferiores partes terræ.3ª.q.52. 2.1m.

Cap. 25.

Timor Dei initium dilectionis eius.22ª.q.19.8.1m.
Omnis plaga,tristitia cordis est.12ª.q.35.7.b.*.c.fi

Cap. 26.

Omnis autem ponderatio,non est digna continentis animæ.22ª.q.38.11.5m.*.q. 55.4.1m.*.q. 186.8.2m

Cap. 27

Si non in timore domini tenueris te, cito subuertetur domus tua.22ª.q 53.2.4m
Vasa figuli probat fornax, & homines iustos tentatio tribulationis.22ª.q.108.c
*Ante sermonem non laudes virum. 22ª. q.115.1. 1m.
In mensura contra mensuram cum abiecta fuerit iudicabo eam.s.q.8.7.c

Cap. 28

Susurro & billinguis maledictus,multos enim turbauit pacem habentes.12ª.q.74.1.3m

Cap. 29

Multi non causa nequitiæ fœnerati sunt, sed fraudari gratis timuerunt.22ª.q.78.1.2m

Cap. 30.

Non census super censum salutis corporis.22ª.q.1. 5.1m
Miserere animæ tuæ,placens Deo. 22ª.q.30.1.2m. *.q.32 9.3m.*.q.106.3.1m.
Multos enim occidit tristitia.12ª.q.37.3.1m.

Cap. 31

Vigilia honestatis,tabefaciet carnes.22ª.q. 88.5.c.
Sanitas est animæ & corpori,sobrius potus. 22ª. q. 149.4.0.

Cap. 33

Quare dies diem superat,& iterum lux lucem, & annus annum.1ª.q.47.2.b
Contra bonum malum, &c.& sic intuere in omnia opera altissimi,duo contra duo, & vnum contra vnum.1ª.q.48.1.3m.*.2.3m
Multum enim malitiam docuit ociositas.12ª.q.77. 2.c.

Cap. 36

In noua signa. 1ª.q.73.1.3m
*Cum viro irreligioso,tracta de sanctitate. 22ª.q. 189.10.c
Qui sophistice loquitur,odibilis est. 22ª. q. 55.4. 2m.
*Propter crapulam, multi obierunt. 22ª. q.148.3. 3m.

Cap. 39

*Sapientiam omnium antiquorum exquirit sapiens & in prophetis vocabit.22ª.q.1[illegible]8.5.0.
Hæc omnia sanctis in bona,sic impiis & peccatoribus in mala conuertentur.12 .q.87.7.2m.*.q. 114.10.c.4m.*.22ª.q.36.2.c

Cap. 41

Curam habe de bono nomine, &c. 22ª. q.73. 2. 3.c.

Cap. 43

Maior est omni laude.22ª.q.91.1 1m

Cap. 44

Non est inuentus similis illi in gloria. 12ª. q. 66.2. 2m.

Cap. 48

Et mortuum prophetauit corpus.s. Helisæi.22ª.q. 171.1.1m.

AVCTORITATES EX LIBRO ISAIAE PROPHETAE.

Cap 1.

Odiuit anima mea.1ª.q.3.2.1m.
Quiescite agere peruersè,dicite benefacere.22ª.q. 79.1.0
Pupillo non iudicant, & causa viduæ non ingreditur ad eos.22ª.q 65 4 2m
Plaga tumens non est curata medicamine. s. q. 29. 4.c.

Cap. 3

Peccatum suum quasi Sodoma prædicauerunt. 3ª. q.84.6.1m.
Dominus ad iudicium veniet cum seniorib. s. q.89. 1.c.

Cap. 4

Omnis qui scriptus est in vita,in Hierusalem.1ª.q. 2.4.0*.q.39.8.fi

ISAIAE.

Cap. 5.

Auferam sepem eius.1ª.q.113.6.c.
Propheta captiuus ductus est populus meus,quia nō habuit scientiam.12.q.76.2.0.*.22ª.q.53.2. 2m.
Væ qui dicitis bonum malum,& malum bonum.1ª q.53.2m.*.q.48.3.4m
Væ qui potentes ad bibendum vinum. 12ª. q.55.3. 2m.

Cap. 6.

Vidi Dominum.22ª q.171.3.c
Tota ista visio,dupliciter exponitur.1ª.q.3.1.4m.* 12ª.q.102.4.6m
Et clamabat alter ad alterum sanctus,&c.1ª.q 1 7. 4.1m.*.2m.*.22ª.q.178 3.2ª
Et volauit ad me vnus de Seraphin.1ª. q.112.2.2m.
Et in manu eius calculus quem forcipe tulerat de altari.3ª.q.79.1.2m.
Ecce ego,mitte me.22ª.q.133.1.4m
Si non credideritis,non permanebitis.22ª.q 2.10.0

Cap. 7.

Pete tibi signum à Domino Deo tuo,&c. Non petam.22ª.q.97.2.3m.
Ecce virgo concipiet. 12ª.q.103.4.c. 22ª.q.117 3.b.
Et vocabitur nomen eius emanuel 3ª.q.37.2.1m.
Voca nomē eius,accelera,spolia detrahe, festina.3ª. q.3[illegible].2.1m.

Cap. 8.

Prædare.3ª.q.37.2.1m
Antequam sciat puer vocare patrem, 3ª.q.15.3.2m.
In lapidem autem offensionis, & petram scandali, duabus domibus Israel. 3ª.q.42.2.0

Cap. 9.

Et vocabitur nomen eius admirabilis consiliarius, Deus,fortis, pater futuri sæculi, princeps pacis. 3ª.q.37.2.1m.

Cap. 11

Et erit sepulchrum eius gloriosum.3ª q.51.2.b 1m
Et requiescet super eum,spiritus Domini,spiritus sapientiæ & intellectus.&c.1ª.q. .6.3m

Cap. 14

* quomodo cecidisti de cælo Lucifer, qui mane oriebaris.1ª.q.[illegible].5 c
Ascendam in cælum.1ª.q.61.4.3m.*.q.63.4.c.fi.
* Similis ero altissimo.1ª.q.61.4.3m.*.q.93.3.0.* q. 8.4.c fi.*.22ª q.162.1.2m
Infernus subtus conturbatus est s q.97.7.c

Cap. 15

Ligna Libani non sufficient ad holocaustum.s.q.13 1.3.

Cap. 16

Emitte agnum Domine, dominatorem terræ. &c. 3ª.q.1.1.0
Absconde fugientes & uagos,ne prodas. 3ª q.84. 6.1m.

Cap. 19

Ecce Dominus ascendet.&c.3ª.q.57.1.6.0

Cap. 22

Et vocabit dominus Deus exercituum in die illa ad fletum,& ad plantum.1ª.q.113.7.1m

Cap. 23

Negotiatio Sidonis.22ª.q.40 2.c.*.q 77 4.3m.* q.187.2.0.

Cap. 24

Visitabit Dominus super militiam cæli. &c. vsque visitabuntur.3ª q.52.6.1m
Congregabuntur congregatione vnius fascis in lacum,& claudentur ibi in carcere.3.q.52.6.1m

Cap. 25

Ciuitatem sublimem humiliabis, &c.& conculcabit eam per pauperis, gressus genorum. 3ª.q 35.7. 3m.

Cap. 26

Cum feceris iudicia tua in terra, iustitiam discent omnes habitatores orbis.12ª.q.37.1.1m
In tribulatione murmuris, doctrina tua eis. 12ª. q. 37.1.1m
A facie tua Domine concepimus, & quasi parturiuimus,& peperimus spiritum.12ª.q.11.1.0.3m.

Cap. 27.

Et iste omnis fructus, vt auferatur peccatum eius. 12ª.q.70.3.1m.s.q 29.1.c.

Cap. 28

Qui docebit scientiam, & quem intelligere faciet auditum auulsos ab vberibus, ablactatos à lacte. 22ª.q.37.1.2m

Coangustatum est stratum, ita vt alter decidat, & pallium breue vtrunque operire non potest.12ª q.122.3.c.

Cap. 30

Et erit lux lunæ sicut lux solis.s q.73.2.c
Præparata est ab heri Tophet.s.q.79.9.3

Cap. 32

Sedebit populus meus in pulchritudine pacis. 1ª.q. 113.7.1m

Cap. 33

Angeli pacis amare flebunt.1ª. q.51 3.0.*.q.113.7. 1m.

Cap. 35

Fugiet dolor & gemitus.12ª.q.59.3.1m.

Cap. 38

Disponi Domui tuæ,quia morieris tu, & non viues 1.q.19.7.2m.*.22ª.q.171.6.2m.*.q.173 1.1m

Cap. 39

Lætatus est aūt super eis Ezechias. 22ª. q.132.5.c.

Cap. 40.

Qui est qui pupillo aquas,& cælos palmo,ponderabit?22ª.q.171.3.c
Cui ergo similem fecistis Deum,aut quam imaginē ponetis ei?1ª.q.4.3.4m.*.q.42.1.3m.*.q.57. 2.2m.*.q 93.1.1m.
Assument pennas,ut aquilæ,&c.de agilitate.22ª.q. 18 2.10.c.
Current & non laborabunt.s.q.84.2.c

Cap. 41

O mors quam bonum est iudicium tuum. &c. s. q. 98.3.c.

Cap. 42

Dedi te in fœdus populi,in lucem gentium. 3ª.q.42 1.1m.
Complacuit sibi in illo anima mea.1ª.q.3.2.1m.*. q 9.1.c.
Non erit tristis.3ª.q.1.56.1m

Cap. 43.

Ego sum qui deleo iniquitates tuas,propter me.3ª. q.84.3.3m
Et contaminaui principes.12ª.q.105.1.3m
Narra si quid habes ut iustificeris.s.q.6.2.2

Cap. 45.

Deus absc̄oditus,Deus Israel saluator.1ª.q.36.0.0.
Creans malum.1ª.q.49 2.1m.

Cap. 47

Sapientia tua & scientia tua,hæc te decepit.22ª.q. 46.1.3m

Cap. 48

Non est pax impiis,dicit Dominus. 22ª.q.29 2.3m *.1m
Et nunc Dominus Deus misit me, & spiritus eius. 1ª.q.43.8.

Cap. 50

* Mane erigit mihi autem, vt audiam quasi magistrum.1ª.q.105.3.0.*.q.117.1.0.

Cap. 51.

Gratiarum actio & uox laudis.2ª.q. 3.4.c.
Consurge consurge,induere fortitudinem.3ª.q.14 1.1m.

Cap. 52.

Recedite recedite, exite inde, pollutum nolite tangere.22 .q.25.6.5m.
Sicut obstupuerunt super te multi, sic inglorius erit inter uiros aspectus eius & forma eius, inter filios hominum. q.4 5.2 .*.q.49.6.c.

Cap. 54

quasi absconditus uultus eius,& despectus.3ª.q.16 1.0.
Dominus posuit in eo iniquitatem omnium nostrum 3ª.q.2 2. .*.6.4m *.q.15.1. m
Vere languores nostros ipse tulit 3ª.q.12. 4.3m.*. q.14.4 0.*.q.15. .c * q. 6. . m.
Oblatus est,quia ipse uoluit 3ª.q.1 .2. m.*.q.15. 6. m.
Generationem eius quis enarrabit?3ª.q.31 3. m.
Et dabit impios pro sepultura 3ª.q 5 . .2m.
Tradidit in mortē animam suam 3 .q. .3 2m.
Pro eo quod iniquitatem non fecerit, & dolus non est inuentus in ore eius.3 q. 4.3 0.* q.15.1.0. *.5 1m.*.2m.*.q.22 4 m * q.2 3.c.* q 28.1. c.* q 1. .0.*.q. . .2m.*.q 39 1.c.*.2.2m.* q.40.3.1m.*.q. .0 2 c.
Et dolores nostros ipse portauit. 3ª.q.15.5.0.*.q. 46.6.3 0.
Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras,attritus est propter scelera nostra.3ª q. 49. o *.q 2.5 c* q.56.2.4.4m.*.q 62 5.0.* q 69. 1.2m.* q.79.3.c

Et liuore

Et liuore eius sanati sumus. 3ª.q.46.3.c.*q.48.10 *.6.3ᵐ.*.q.49.1.c.*.q.50.6.c.*.q.61.1.2ᵐ.* q.62.5.o

Et cum sceleratis reputatus est. 3ª.q.46.11.o.

Et pro transgressoribus rogauit. 22ª.q.31.2.1ᵐ.* q.83.7.3ᵐ.

Cap. 56.

Non dicat filius aduenæ, qui adhæret Domino, dicens, Separatione diuidet me Dominus à populo suo. &c. 2ª.q.105.3.c.1ᵐ.

Et non dicat Eunuchus, ecce ego lignum aridum: quia hæc dicit Dominus eunuchis, &c. 12ª.q.105 3.2ᵐ

Dabo eis nomen melius à filiis & filiab.q.s.69.5.c.

Domus mea, domus orationis vocabitur, cunctis gentibus. 12ª.q.102.4.1ᵐ.

Cap. 58.

Nonne hoc est magis ieiunium, quod elegi, dissolue colligationes impietatis, &c. 22ª.q.147.1.1ᵐ *.q.171.3.c.*.q.188.6.3ᵐ.

Cap. 59.

Iniquitates vestræ diuiserunt inter vos & Deum vestrum, & peccata vestra absconderunt faciem eius à vobis. 1ª.q.48.4.c.fi.*.12ª.q.79.3.o.*4.o

Cap. 60.

Ponam te in superbiã populorũ. 22ª.q.162.1.1ᵐ.

Cap. 61.

Spiritus Domini super me, eò quòd vnxerit me. 1ª q.3.1.2.1ᵐ.

Induit me vestimentis salutis. s.q.95.1.c.

Cap. 61.

Et vocabitur tibi nomen nouum. 3ª.q.37.2.2ᵐ.

Cap. 63.

Qui est iste qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? 1ª.q 57.5.b.*.32ª.q.2.7.1ᵐ.

Ego qui loquor iustitiam. 1ª.q.11.5.b.

Spiritus Domini ductor eius fuit. 12ª.q.113.7.b. 22ª.q.13.2.c.fi..q.189.10.1ᵐ.

Abraham nescuit nos, & Israel ignorauit nos. 1ª.q 89.8.c.

Cap. 64.

Oculus non vidit Deus absque te, quæ præparasti expectanti b.te. 1ª.q.1.1.c.*.22ª.q.17.2.1ᵐ.* 3ª q.57.2.2ᵐ.

quasi pannus menstruatæ, vniuersæ iustitiæ nostræ 3ª.q.89.6 c.

Cap. 65.

Et seruos suos vocabit nomine alio. 3ª.o.19.2.o.

Antequam clament, ego exaudiam, adhuc loquentib. illis, ego exaudiam. 22ª.q.83.1.1ᵐ.

Non nocebunt, neque occident, in monte sancto meo. 22ª.q.64.4.o.

Cap. 66.

Nunquid qui alios parere facio, ego non pariam? si ego qui aliis generationem tribuo, sterilis ero? 1ª q.v.o.*.q.28.4. c.

Verbis eorum non morietur. 1ª.q.64.3.ar.4.4ᵐ.

Et ignis eorum non extinguetur. 1ª q. 10.3.c.2ᵐ.

Egredietur, & videbunt cadauera viuorum. s.q.94. 1 c.

AVCTORITATES EX LIBRO HIEREMIAE PROPHETE

Cap. 1.

Priusquam te formarem in vtero, noui. 3ª.q.27. 2.1ᵐ.

*Et prophetam in gentib. dedi te. 22ª.q.171.2.2ᵐ

Et misit manum suam. 2. Paral. 6. fi.

Cap. 2.

Elongauerunt à me. 1ª.q.3.1.3ᵐ.

Cap. 4.

Et iurabis, viuit Dominus in veritate & iudicio, & iustitia. 21ª.q.89.3.o.*.7.c.*.q.98.1.1ᵐ.

Circuncidimini Domino, & auferte præputia cordis vestri. 12ª.q.102.5.1ᵐ.

Cap. 6.

A minore quippe vsque ad maiorem, omnes auaritiæ student. 22ª.q.166.1.3ᵐ.

Crudelis est, & non miserebitur. 22ª.q.159.1.2ᵐ.

Cap. 7.

Et mulieres conspergunt adipem, vt faciant placentas reginæ cæli. 12ª.q.102.4.6ᵐ.c.3.

Et misi ad vos omnes seruos meos prophetas, per diem consurgens diluculo & mittens. 22ª.q.171. 2.3ᵐ.*.5.c.

Cap. 8.

Apprehenderunt mendacium. 1ª.q.17.4.3ᵐ.

Miluus in cælo cognouit tempus suum; turtur, & hirundo, & ciconia. &c. 22ª.q.95.7.2ᵐ.

Cap. 9.

Non glorietur sapiens in sapientia sua, nec fortis fortitudine sua, &c. sed scire & nosse me. 22ª.q. 45.4.1ᵐ.

Cap. 10.

A signis cæli nolite metuere, quæ gentes timent. 12ª 1 5.4.3ᵐ.

Stultus factus est omnis homo à scientia sua. 22ª.q. 46.1.3ᵐ.

Non est hominis via eius, neque viri est vt ambulet & dirigat gressus suos. 1ª.q.83 1.4ᵐ.

Ne fortè ad nihilum redigas me. 1ª. q. 104.3.o.*. 12ª.q.87.4.1ᵐ.

Cap. 11.

Quid est quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa 22ª.q.184.8.c.fi.*.q.186.10.o.

Nunquid carnes sanctæ auferent à te malitias tuas 3ª.q.79.2.2ᵐ.

Oliuam vberem, pulchram, fructiferam, speciosam vocauit Dominus nomen tuum. 3ª.q.37.2 o.

Et ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam. 12ª.q.102.3.2ᵐ.*.3ª.q.73.5.c.

Cap. 13.

Confisa es in mendacio. 22ª.q.128.2ᵐ.

Quare quasi colonus futurus es in terra, & quasi viator declinãs ad manendũ. 3ª.q.15.10.b.*.c.

Cap. 15.

Si reuerint Moyses & Samuel coram me, non est anima mea ad populum istum, 1ª.q.3.2.1ᵐ.*. 12ª.q.14 .6.c.s.q.72.3.2.

Non sedi in concilio ludentium. 22ª.q.168.4.2ᵐ.

Si conuerteris, conuertam te. 1ª.q.62.2.3ᵐ.

Cap. 17.

Maledictus homo, qui confidit in homine. 22ª.q. 25.1.3ᵐ.

Cap 18.

*Sicut lutum in manus figuli, sic & vos. 12ª.q.112. 1.b.

Repente loquar aduersus gentem, & aduersus regnum, & eradicem, &c. vsque: Nunc ergo. 1ª.q. 19.7.2ᵐ.*.22ª.q.171.6.2ᵐ.*.q 174.1.c.*.3.o.

Cap. 20.

Seduxisti, me Domine, & seductus sum. 22ª.q.55. 4.1ᵐ.

Cap 22.

Scribe virum istum sterilem. 3ª.q.31.2.3ᵐ.

Cap. 23

Et regnabit rex, & sapiens erit. 22ª.q.50.1.1ᵐ.

Nunquid non cælum & terram ego impleo, dicit Dominus. 1ª.q.8.2 c.

Cap. 29.

Ego sum iudex & testis, dicit Dominus. 22ª.q.67 1.1ᵐ.3.3ᵐ.*.q.89.1.3ᵐ.

Cap. 31.

Quiescat vox tua à ploratu, & oculi tui à lachrymis, quia est merces operi tuo, ait Dominus. 3ª. q.84 9.1ᵐ.

Postq̃ cõuertisti me, egi pœnitentiã. 3ª.q.85.5.o.

Non docebit vltra vir proximum suum, & vir fratrem suum, &c. vsq; maximũ. 1ª.q.105.1.1ᵐ.

Cap. 32.

Et incomprehensibilis. 12ª.q.12.1.1ᵐ.*.3ᵐ.*.7.o. *.8.o *.q.56.3.1ᵐ.*.2ᵐ.*.q.57.5.2ᵐ.*.q.62.9. c.*.q.86.2.1ᵐ.*.q.107.3.c.*.12ª.q.93.2.2ᵐ. *.q 101.4.6ᵐ.*.2ª.q.10.1 o.*.3.1ᵐ.

Cap. 39.

Ecce ego inducam sermones meos super ciuitatem hanc, in malum, & non in bonum. 1ª.q.48.6.c.

Cap. 40.

Si placet tibi, vt venias mecum in Babylonẽ, veni, & ponam oculos meos super te. 22ª.q.22.1.o.

Cap. 41.

Noli occidere nos, quia habemus thesaurum in agro. 22ª.q.66.5.2ᵐ.

Cap. 43.

Mendacium tu loqueris. 22ª.q.110.1.o.

Cap. 44.

Et nõ poterat vltra portare Dñs. propter malitiam studiorum vestrorum. 22ª.q.137.5.4ᵐ.

Cap. 49.

Dispergam in omnem ventum eos. s.q.40.1.1.

Cap. 51.

Derelinquamus eam. 1ª.q.112.6 c.

AVCTORITATES EX LIBRO THRENORVM.

Cap. 1.

O vos omnes, qui transitis per viam, attendite & videte, si dolor est, sicut dolor meus. 3ª.q.49. 6 o

AVCTORITATES EX LIBRO BARVCH PROPHETAE.

Cap 3.

Post hæc in terris visus est, & cum hominibus conuersatus est. 3ª.q.40.1ᵐ.

Cap. 4.

Hic liber mandatorum Dei, & lex quæ est in æternum. 12ª.q. 0 .1ᵐ.

AVCTORITATES EX LIBRO EZECHIELIS PROPH.

Cap. 1.

*Animalia ibant & reuertebatur, in similitudinem fulgoris corruscantis. 22ª.q.188.6.c.

Quasi sit tota, in medio totæ. 12ª.q.107.3.c.

Cap. 2.

Fil.j hominis, sta super pedes tuos. 22ª.q.171.1. 4ᵐ..q.183.1.1ᵐ.

Cap. 3.

*Si dicente me ad impium, morte morieris, non annunciaueris ei, neque locutus fueris, vt a uertatur à via sua impia, & viuat ipse impius, in iniquitate sua morietur, sanguinem autem eius de manu tua requiram. 22ª.q.10.12.5ᵐ.

Cap. 9.

Dereliquit Dominus terram, & Dominus non videt. 1ª.q.103.5.c.fi.2ᵐ.

Cap. 13.

*Væ qui consuunt pulullos, sub omni cubito manus. 22ª.q.115.1.b.

Cap. 14.

Ego Dñs decepi prophetam illũ. 22ª.q. 55.4.1ᵐ.

Cap. 16.

In pulchritudine tua, fornicata es, in nomine tuo. 22ª.q.145.2.3ᵐ.

Cap. 18.

Omnes animæ meæ sunt, vt anima patris, ita & anima filij mea est. 12ª.q.87.8.c.fi.

Filios non portabit iniquitatem patris, & pater nõ portabit iniquitatem filij. 12ª.q.81.1. 1ᵐ.*.2. 1ᵐ.8.q.68.2.1.

omnes iustitiæ eius quas fecerat, non recordabuntur. 3ª.q.88.1.3ᵐ.

Cap. 20.

Dedi eis præcepta mea, & iudicia mea, quæ faciẽs homo, viuet in eis. 2ª q 98.1.2ᵐ.

Dedi eis præcepta non bona, & iudicia in quib. nõ viuent, ibidem.

Et pollui eos in munerib. suis, cum efferent omne quod aperit vuluam. propter delicta sua, ibid.

Cap. 21.

Stetit rex Babylonis in biuio, in capite duarum viarum, diuinationem quæres, commiscens sagittas 22ª.q.95.1.o.

Cap. 24.

Tu fignaculum similitudinis. 1ª.q.93.3.o.

Cap. 27.

Pupillum & viduam contristauerunt apud te. 22ª. q.116.1.c.

Cap. 28.

Plenus sapientia, perfectus decore. 1ª. q. 55.2.o.*.q. 85.5.c.*.q 91.1.c.*.q.109.2.3ᵐ.

In deliciis paradisi fuisti. 1ª.q.62.5.c.

omnis lapis pretiosus, operimentum tuum. 1ª.q 63 7.o.*.9.3ᵐ.*.22ª.q.183.1.art.2.*.c.2ᵐ.

Tu cherubin extentus & protegens. 1ª.q.63.7.1ᵐ.

Ambulasti perfectus in viis tuis, à die conditionis tuæ. 1.q.63.6.1ᵐ.

Et eleuatum est cor tuum in decore tuo, perdidisti sapientiam tuam in decore tuo. 1ª.q.63.3.3.o.*. 7.c.fi.*.22ª.q.145.2.3ᵐ.

Cap. 29.

Nabuchodonosor rex Babylonis, seruire fecit exercitũ suum seruitute magna aduersus Tyrum, &c. vsque, laborauerit mihi. 12ª.q.114.10.2ᵐ.

Cap. 33.

Sanguinem eius de manu speculatoris requiram. 22ª.q.10.12.5ᵐ.

Iustitia iusti, non liberabit eum, in quacunque die peccauerit. 3ª.q.89.4.5.6.o.

Impietas impij, non nocebit ei, in quacunque die conuersus fuerit ab impietate sua. 3ª.q.85.1.2ᵐ *.3.o.

Cap. 41.

Duas facies habebat cherubin. 1ª.q.63.7. 1ᵐ.*.q. 108.5.3ᵐ.

Cap.

Cap. 43.

Ecce gloria Dei Israel, ingrediebatur per viam orientalem, & terra splendebat à maiestate eius. 3ª.q. 27.3.c.fi.

Cap. 44.

Porta hæc clausa erit, & non aperietur, & vir non transiet per eam, quoniam Dominus Deus Israel ingressus est per eam. 3ª.q.28.3.c.

Et vinum non bibet omnis sacerdos, quando ingrediturus est atrium interius. 22ª.q.149.3.o.

Et ad mortuum hominem non ingredientur, ne polluantur, nisi ad patrem. 12*.q.103.4.3ᵐ.

AVCTORITATES EX LIBRO DANIELIS PROPHETAE.

Cap. 1.

Decorus forma. 22ª.q.167.2.c.fi.

Si viderit vultus vestros macilentiores præ cæteris adolescentibus coætanis vestris, condemnabitis caput meum regi. 22ª.q.88.2.3ᵐ*q.147.1.2ᵐ*q. 188.6.3ᵐ.

tenta nos obsecro seruos tuos, diebus decem. 3ª.q. 4.1.2ᵐ.

*Pueris autem iis dedit Deus scientiam, & disciplinam in omni libro & sapientia. 22ª.q.15.3.c.fi. *4.96.1.2ᵐ*q.189 1.4ᵐ.

Cap. 2

Exceptis diis, quorum conuersatio non est cũ hominibus. 22ª.q.23.1.1ᵐ.

Cap. 3.

Sumusque humiles. 22ª.q.161.1.1ᵐ.

Omnis populus tribus, & lingua quæcunque locuta fuerit blasphemiam contra Deum. 22ª.q.13 2.o.

Cap. 4.

Consilium meum placeat tibi, & peccata tua eleemosynis redime. 22ª.q.32.5.1ᵐ. Suppl.q.14.2.1.

Cap. 7

millia millium ministrabant ei, & decies millies centena millia assistebant ei. 1ª.q.112.4.2ᵐ.

Antiquus dierum sedit. 3ª.q.59.1.2ᵐ. suppl. q.90. 1.4.

Fluuius igneus rapidus que egrediebatur, suppl q. 74.9.c.

Cap. 10

Intelligẽtia enim opus est in visione. 22ª.q.8.5.2ᵐ *q.173.2.2ᵐ.

Princeps regni Persarum restitit mihi viginti & vno diebus. 1ª.q.108 6.c *q.113.8.o.

Michael princeps vester. 1ª.q.113 c.

Cap. 12

Qui docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti, & qui ad iustitiam eruditi multos, quasi stellæ perpetuas æternitates. 1ª.q.10.3.1ᵐ*q.117 1.2.o.*22ª.q.189.9.c.

Cap. 13.

Melius est mihi absque opere incidere in manus hominum, quàm peccare in conspectu Domini, 22ª.q 11 .3 4ᵐ.

*Suscitauit Deus spiritum pueri iunioris, cui nomẽ Daniel. 22ª.q.189.1.4ᵐ.

Conuicerat enim eos Daniel ex ore suo, falsum dixisse testimonium. 22ª.q.97.1.1ᵐ*3.3ᵐ.

AVCTORITATES EX LIBRO OSEAE PROPHETAE.

Cap. 1.

Vade & accipe vxorem fornicariam, & fac filios fornicationum 12ª.q.94.5.2ᵐ*q.100.8.3ᵐ*. 22ª.q.10.2ᵐ*q.154.2.2ᵐ.

Cap. 2

*Ducam eam in solitudinem, & loquar ad cor eius 22ª.q.51.1.c.fi.*22ª.q.18.8.8.c.

Cap. 4.

Peccata populi mei comedent. 3ª.q.15.1.4ᵐ.

Cap. 6.

In tribulatione sua, mane consurgent ad me. 3ª.q. 21.4.3ᵐ.

Viuificabit nos, post duos dies, in die tertia suscitabit nos. 2ª.q.51.4 o.* q.53.2.o.

Misericordiam volui, & non sacrificium. 22ª.q.30. 4.1ᵐ.

Cap. 8

Scribam eis multiplices leges meas. 12ª.q.91.5.1ᵐ

Cap. 9.

Scito te Israel stultum, prophetam insanum, virum spiritualem. 22ª.q.171.1.3ᵐ.

Facti sunt ab minabiles, sicut ea quæ dilexerunt. 22ª.q 7.2.c.*q.81.8.c.

Cap. 12

Ego visionem multiplicaui. 1ª.q.1.9.o.*q.3.1.o.* q.111.1.o.*22ª.q.172.1.2.o.*q.173.2.b.

Et in manu prophetarum assimilatus sum. 22ª.q. 173.2.c.

Perditio tua Israel, tãtum ex me auxilium tuũ. 1ª. q 23.3.2.2ᵐ*12ª.q.112 3.2ᵐ.

Ero mors tua ó mors, morsus tuus ero inferne. 3ª. q.52.6.c.

Cap. 14.

Ex me fructus tuus inuentus est. 1ª.q.23.3.2ᵐ*12ª q.76.2.2ᵐ*q.109.c.7.

AVCTORITATES EX LIBRO IOELIS PROPHETAE.

Cap. 1.

Sanctificate ieiunium. 22ª.q.147.1.3.5.7.c.

Cap. 2.

Sol, & luna obtenebrati sunt. 3ª.q.44.2.2ᵐ.

Congregate paruulos, & sugentes vbera. 22ª.q. 147.4.2ᵐ.

Effundam de spiritu meo super omnem carnem. 12. q.36.1.2.1.

Omnis qui inuocauerit nomen Domini, saluus erit. 22ª.63.1.3ᵐ.

Magnus dies domini, & terribilis valde, & horribilis. 3ª.q.36.1.1ᵐ.

Educam eas in valle Iosaphat. s.q.88.4 3.

AVCTORITATES EX LIBRO AMOS PROPHETÆ.

Cap. 1.

Dominus de Sion rugiet. 22ª.q.172.3.1ᵐ*q.173. 2.1ᵐ.

Cap. 3.

Si erit malum in ciuitate, quod Deus non fecerit. 1ª.q.49.2.1ᵐ.

Non faciet Dominus Deus verbum, nisi reuelauerit secretum ad seruos suos prophetas. 1ª.q.57.3.m. *22ª.q.171.4.1ᵐ*172.4.2ᵐ.

Cap. 4.

Formans montes, & creãs spiritum. 1ª.q.41.3.4ᵐ.

Cap. 7.

Non sum propheta, & non sum filius prophetæ. 22ª.q.113.1.1ᵐ.

AVCTORITATES EX LIBRO IONÆ PROPHETÆ.

Cap. 2.

Et erat Ionas in vent e pisc is, tribus diebus & tribus noctibus. 3ª.q.51.4ᵐ.

Cap. 3.

Homines & iumenta, boues, & pecora non gustent quicquam, nec pascantur. 22ª.q 147.4.2ᵐ.

AVCTORITATES EX LIBRO MICHEAE PROPH.

Cap. 2.

Et mendacium potius loquerer. 22ª.q.110.3.4ᵐ* q.113.1.3ᵐ.

Ascendet enim, pãdens iter ante eos. 3ª.q.49.5.4ᵐ

Cap. 3.

Qui odio habetis bonum & diligitis malum 1ª.q. 12.9.c.*q.82.2.1ᵐ*12ª.q.6.4.3ᵐ*.q.8.1.o*q. 18.4.1ᵐ*q.19.1. ᵐ*q.27.1.1ᵐ*q.29.4.c*q. 74.1.1ᵐ*q.77.2.c.*q. 0.1.c.

Cap. 5.

Egressus eius à principio. 1ª.q 42.5.2ᵐ.

A diebus æternis. 1ª.q.10 1.4ᵐ.

Cap. 6.

Indicabo tibi ó homo, quid sit bonum, & quid dominus requirat à te. 12ª.q.19.10.1ᵐ.

Vtique fatere iudicium & diligere iustitiam. 22ª. q.60.1.2ᵐ.

Et solitum ambulare cum Deo suo. 22ª.q.17.6 3ᵐ *q.55.6.c.

Cap. 7.

Inimici hominis domestici eius. 22ª.q 70.3.o.*.q. 18 .10.2ᵐ.

AVCTORITATES EX LIBRO NAVM PROPHETAE.

Cap. 1.

Non consurget duplex tribulatio, vel: Non iudicabit Deus bis idipsum. 3ª.q.59.5.4ᵐ.

AVCTORITATES EX LIBRO ZACHARIAE PROPH.

Cap. 1.

Conuertimini ad me, ait Dominus, & conuertar ad vos. 12ª.q.109.6.1ᵐ.

Cap. 2.

qui consurrexit de habitaculo sancto suo. 3ª.q.57. 2.1ᵐ.

Cap. 6.

Ecce, vir oriens nomen illi. 3ª.q.36.3.3ᵐ*.q.37.2. 1ᵐ.

Cap. 7.

Verba quæ misit Dominus exercituum in spiritu sancto suo, per manum prophetarum priorum. 1ª q.1.10.c.

Cap. 9.

Tu quoque in sanguine testamenti tui, emisisti vinctos tuos de lacu, in quo non erat aqua. 3.*q.52. 4.1ᵐ*5.6.7.8.o.

Cap. 15

In die illa, erit fons patens domui Dauid, & habitatoribus Hierusalem, in ablutionem peccatoris, & menstruatæ. 3ª.q 68.4.1ᵐ.

Adam exemplum meum, ab adolescentia mea. 12ª q.82.2.1ᵐ.

AVCTORITATES EX LIBRO MALACHIAE PROPH.

Cap. 1.

Dilexi vos. 1ª.q.20.2.o.*q.33.3.1ᵐ*.12ª.q.110. 1.o.

Iacob dilexi. Esau autem odio habui. 1ª.q.23.3.c.

Si ergo pater ego sum, vbi est honor meus. 22ª.q. 64.3.o.

Si offeratis cæcum, claudum & languidum, nonne malum est. 22ª q 86.3.3m.

Et in omni loco sacrificabitur, & offeretur nomini meo oblatio munda. 12ª.q.102.4.5m*22ª.q.84 3.o.

Cap. 2.

Maledicam benedictionibus vestris. 3ª.q.82.5. 3m.

Angelus Domini exercituum est. 3ª.q.22.1.c.1ᵐ.* 4 c.*q.26.1.o.*q.82.3.c.

Contaminauit Iudas sanctificationem. s q.59.1.c.

Si odio habueris illam dimitte eam. s.q.67.3.1.

Cap. 3.

Et præparabit viam. 3ª.q.38.1.o.*2.2m*3.o.*.q. 70.1. m

Inferte omnem decimationem in horreũ meũ, & sit cibus in domo mea: & probate me super hoc, dicit Dominus. 22ª.q.97.2.1m.

*Dixitis, vanus est qui seruit Deo. 22ª.q.83.1.c.

Et scriptus est liber monimenti, coram Deo, timentibus Deum. 1ª.q.24.o *q.39.8.6.

Cap. 4.

Ecce ego mittam vobis Heliam prophetam. 22ª.q. 174.4.3ᵐ.

Et conuertet cor patrum ad filios, & cor filiorum ad patres 22ª.q.26.10.o.

AVCTORITATES EX PRIMO LIBRO MACHAB.

Cap. 1.

Et destinauerunt aliqui de populo. 1ª.q.23.1.c.*2. 2m.

Cap. 2.

Et cogitauerunt dicentes, omnis homo quicunque venerit ad nos in bello in die sabbatorũ, pugnemus aduersus eum, & non moriemur omnes. 12ª. q.100.8.4m*22ª.q.40.4.o.*q.122.4.3m*3ª.q. 40.4.3m.

Cap. 6.

Eleazarus filius Sauraunam de bestiis, loricatã loricis regis. &c. & mortuus est. 22ª.q 64.5.5m.

Cap. 8.

Et committunt vni magistratũ, per singulos annos dominari vniuersæ terræ suæ, & omnes obediũt vni. 2ª.q 10 .1.c.*12ª.q.57.4.c.* q. 05.1.o.* 22ª.q.50.1.2m.

Et non est inuidia, neque zelus inter eos. 22ª .q.36. 2.1m.

Cap. 12.

Non enim cum nullo horum indigeremus, habentes solatio sanctos libros. 22ª.q. 88.5.c.

AVCTORITATES EX SECVNDO LIBRO MACHAB.

Cap. 1.

Domine Deus omnium creator. 1ª.q.44.o.*q.15 2.o.*q 65.o.*12ª.q.79.2.c.

Qui solus es bonus rex, solus præstans, 1ª.q.3 2.c.* q.6.o.*q.10.1.3m*q.49.3.c.2m*q.62.8.c.2m *q.100.2.c.*q 102.2.c.*12ª.q.4.1.c.*22ª q. 29.1.c.*q.32.2.1m*q.24.1.1.c.fi*q.27.3.4.c.* q.34. .c.1 *3ª.q.1.1.c.* q.20.1.c.
Et æternus, 1ª.q 10.2.3.o.*q.16.7.o.*q.46.o.*q. 61.2.o.

Cap. 3

Inuocabant de cæloeum, qui de depositis legẽ posuit, 12ª.q 105.2.4m*5m*22ª.q.62.6.c.
Visitator & adiutor loci illius est, 1ª.q.23.8.2m.

Cap. 4.

Non propter locum gentem, sed propter gentem locum Deus elegit, 12ª.q.104.4.1m.

Cap. 6.

Respondit cito dicens, præmitti se velle in infernum, 3ª.q.52.2.4m.
Non enim ætati nostræ dignum inquit est fingere, 1ª.q.69.9.3m.
Et ipsi propter meam simulationem decipiantur, & per hæc maculam & execrationem meæ senectuti conquiram, 22ª.q.111.1.o.
Fortiter viam excedẽdo, &c. Adolescentibus forte exemplum relinquam, si prompto animo ac fortiter &c. honesta morte perfungar, 22ª.q.123.5 1m*q 124.2.c.

Cap. 7.

Parati sumus mori, magis quàm patrias Dei leges præuaricari, 22ª.q.100.3.4m*q.119.3.3m.*.b. 125.4.c.
Neq; ego spiritũ & animam donaui vobis & vitam &c. sed mundi creator &c. 1ª.q.75.6.1m* q.90. 2.o.*q.98 2.c.fi.*q 100.1.2m.*.q.118.2.o.*. 12ª.q 3.7.2m*q 9.6.c.*q.81.1.c.2m.*.22ª.q. 85.2.c.*1.d.14 q.3.c.2m.

Cap. 9.

Orabat hic scelestus dominum, à quo non erat misericordiam consecuturus, 2ª.q.83.1.1m.
Sancta ergo & salubris est cogitatio pro defunctis exorare, vt à peccatis soluantur 3ª.q.82.6.c.8.q. 71.2.c.

Cap. 15.

Oniam qui fuerat summus sacerdos, virum bonum & benignum, &c. manus protẽdẽtem orate pro omni populo Iudæorum, 22ª.q.83.11.o.
Tu domine qui misisti angelum tuum sub Ezechia rege Iuda, 1ª.q.112.o.
Iudas, per omnia corde & animo mori pro ciuibus paratus erat, 1ª.q.60.5.c.*22ª.q.26.3.c.*q.31 3.2m.
Magnifice gloriatus est, 22ª q.132.1.1m*.3m.
Hic est qui multum orat pro populo, 8.q.72.3.c.

AVCTORITATES EX EVANGELIO SECVNDVM MATTH.

Cap. 1.

Liber generationis Iesu Christi, 3ª.q.31.3.1m.*. 3m.4.5m.
Fili Dauid, filij Abraham, 3ª.q.31.2.c.
Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Iacob, 12ª.q 65.1.9m.
Iacob autem genuit Iudam, & fratres eius. 3ª.q.31. 3.5m.
Iudas autem genuit Phares & Zaram, de Thamar, 3ª.q.31.3.5m.
Booz autem genuit Obed ex Ruth. 12ª.q.105.3. 1m.
Dauid autem rex, genuit Salomonem, ex ea quæ fuit Vriæ, 3ª.q.31.3.5m.
Ioram autem genuit Oziam, 1ª.q.21.3.4m.
Iosias autem genuit Ieconiam & fratres eius, 3ª.q. 31.3.5m.
Et post transmigrationem Babylonis, Ieconias genuit Salathiel, 3ª.q 31.3.3m.
Iacob autem genuit Ioseph, 3ª.q.31.3.2m*4.5m, Virum Mariæ, 3ª.q.29.2.o.*q.28.3.2m.
De qua natus est Iesus, 3ª.q.35.2.o.*.5.c.
Qui vocatur Christus, 3ª.q.16.5.c.*q.17.1.c.*.q. 37.2.o.
Cum esset desponsata, 3ª.q.29 1 o.
Mater Iesu Maria, 3ª.q.25.5.c.*q.35.3.4m.
Antequam conuenirent, 3ª q.28.3.1m.
Inuenta est in vtero habens de spiritu sancto, 3ª.q. 28.3.1m*q.32.1.2.o.*q.39.8.2m*.q.46.6.c.*. q.54.1.3m.
Ioseph autem vir eius, 3ª.q.29.2.o.* q.28.2.2m.
Cum esset iustus, 3ª.q.28.3.5m*4.c.3m.

Et nollet eam traducere, 3ª.q.29.2.3m.
Voluit occulte dimittere eam, 3ª.q.28.3.2m.*.q. 29.2.3m.8.q 62.3.2.
Ecce angelus domini apparuit in somnis Ioseph. 3ª q.30.2.2m*2.2m*q.26.2.2m.
Noli timere accipere Mariam coniugem tuam, 3ª q.28.3 2*q.29.2.o.
Quod enim in ea natum est, 3ª.q.35.2.o.*5.c.
De spiritu sancto est, 8.20ª.
Vocabis nomen eius Iesum, 3ª q.37.2.o.
Hoc autem totum factum est, vt adimpleretur quod dictum est per prophetam, 12ª.q 9*.1.2m.
Et accepit coniugem suam, 3ª.q.29.2.1m.
Et non cognoscebat eam, 3ª.q.28.3.3m*4m.
Donec peperit, 3ª.q.28.3.3m.
Primogenitum, 3ª.q.23.3.4¶.

Cap. 2.

In Bethleem Iudæ, 3ª.q.35.7.o.*q.46.10.1m.
Ecce magi, 3ª.q.36.3.c.2m*5.c.
Ab oriente, 3ª.q.36.3.3m*5.4m.6.c.2m.
Venerunt Hierosolymam, 3ª.q.36.8.3m.
Vbi est qui natus est, rex Iudæorum? 3ª.q.36.8.3m
Vidimus enim stellam eius in oriente, 3ª.q.36.5.o. *6.m*7.o.
Et venimus adorare eum. 3ª.q.36.8.o.
Audiens autem Herodes rex, turbatus est, & omnis Hierosolyma cum illo, 3ª.q.36.2.3m.
Et ecce stella quam viderant in oriente, antecedebat eos, vsque dum veniens staret supra, vbi erat puer, 3ª.q.36.6.3m*7.c.3m.
Obtulerunt ei muneta, Aurum, Thus, & Myrrham 3ª.q.36.8.4m.*5m.
Herodes occidit omnes pueros, qui erant in Bethleem. & in omnibus finibus eius, à bimatu & infra, c.3ª.q.36.2.3n*6.3m.
Defuncti sunt enim qui quærebant animam pueri, 12ª.q.82.2.1m*3ª.q.46.11.2m.
Et habitauit in ciuitate quæ vocatur Nazareth, 3ª. q.35.7.2m.

Cap. 3.

Et baptizabantur ab eo in Iordane, 3ª.q.38.4.o.*. q.39.3 1m.
Confitentes peccata sua, 3ª.q.38.3.2m.
Ego vos baptizo in aqua, in pœnitentiam, 3ª.q.38. 3.3m.
Ipse vos baptizabit in spiritu sancto, & igne. 3ª.q. 66.2.1m.
Venit Iesus à Galilæa in Iordanem ad Ioannem, vt baptizaretur ab eo, 3ª.q.38.1.c.*q.39.12 4.o.*. 5.c.*q.66.5.4m*q.67.7.1m*.q.81.1.c.*.q.84. 7.4m.
Ego à te debeo baptizari, 3ª.q.38.6.3m.
Sine modo. Sic enim decet nos implere omnem iustitiam, 3ª.q.38.6.3m.
Et ecce aperti sunt cœli, 3ª.q.39.5.o.*q.49.5.3m.
Et vidit spiritum Dei descendentem sicut colũbam 3ª.q.36.6.7.o.*q.46.4.2m.
Et ecce vox de cœlis dicens, 3ª.q.39.8.o.*q.45.4. o.*q.66.6.c Cap. 4.
Tunc ductus est Iesus in desertum, 32.q.41.1.2m*. 2.o.
Vt tentaretur à diabolo, 32 q.41.1.o.
Et cum ieiunasset quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, 32.q.4 .3.o.
Postea esuriit. Et accedens tentator dixit, 3ª.q.41. 1.3m*3.o.
Si filius Dei es, 3ª.q.41.4.c.*1.1m.
Dic vt lapides isti panes fiant, 3ª.q.41.4.1m.
Qui respondens, dixit ei, Scriptum est, 3ª.q.41.4 c.
Non in solo pane vivit homo. Deutero 8.2ª.*30. 7ª.*22*.q.188.8.4m.
Tunc assumpsit eum diabolus, in sanctam ciuitatem 3ª.q.41.1.2m*2.3m*4.7m.
Mitte te deorsum, 3ª.q.41.4.2m.
Assumpsit eum diabolus in montem excelsum valde, 3ª.q.41.1.2m.
Et ostendit ei omnia regna mundi, & gloriam eorum, 3ª.q.41.4.7m.
Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraueris me, 3ª. q.41.4.3m.
Vade Sathana, 3ª.q.41.4.6m.
Tunc reliquit eum diabolus, 1ª.q.114.5.o.* 3ª.q. 41.3.2m.*.3m.
Et ecce angeli accesserunt, & ministrabant ei, 3ª.q. 41.3.2m.
Exinde cepit Iesus prædicare, 3ª.q.42.o.
Atilli statim relictis retibus & patre, secuti sunt eũ. 22ª.q.101.2.1m*4.1m.
Et vocauit eos, 22ª.q.189.6.o.*10.o.
Et obtulerũt omnes male habẽtes &c. & lunaticos & paralyticos, & curauit eos, 22ª.q.115.5.1m.

Cap. 5. (69.o.

Beati pauperes spiritu &c, vsq; gaudete &c. 12ª.q. Beati mites, 2ª.q.69.3.4 o.
Beati qui lugent, 2ª.q.35.3.1m*q.69.3.4.o.*22ª q.28.1.2m.8.q.4.2.c.
Beati qui esuriunt & sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur, 12ª.q.69.3 4.o.*22ª.q.139.1m.
Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt 12ª.q.69.3.4.o.*22ª.q.8.7.o.*q.33.9.3m.
Beati pacifici, quoniam filij Dei vocabitur, 12ª.q. 69.3.4.o.*22ª.q.47.6 o *q.83.9.3.
Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum cœlorũ, 12ª q.69.3.5m*4.2m.
Merces vestra copiosa est in cœlis, 12ª.q.68.4.c.fi.* 12ª.q.4.7.3hi.
Sic luceat lux vestra coram hominibus, vt videant opera vestra bona, & glorificent patrem vestrum 22ª.q.189.9.2m.
Nolite putare, quoniã veni soluere legem aut prophetas. Non veni soluere, 12ª.q.107.2.4m*3ª.q. 37.o.*q 40.4.o.*q.47.2.1m.
Sed adimpiere. 12ª.q.107.2.o.*4.3m*22ª.q.104. 6.2m.
Dico autem vobis, 3ª.q.42.1.2.c.2m.
Audistis, quia dictum est antiquis, 22ª.q.5.1.3m.
Omnis qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio, 22ª. q.158.3.2m*5 3m.
Qui autem dixerit Racha, reus erit concilio, 22ª.q 58.5.3m*q.15 5 c.fi.
Qui autem dixerit fatue, reus erit gehennæ ignis, 12ª q.46.8.3m*22ª.q.158.5.3m* q.72.2.o.
Omnis qui dimiserit vxorem suam, excepta fornicationis causa, facit eã mœchari. 12ª.q.107.2.3m. 8.q.59.6.c.
Qui dimissam duxerit mœchatur, 8.q 61.4.c.
Reddes Domino iuramenta tua, 22ª.q.89.1.3m.
Non iurare omnino, 22ª.q.89.2.1m*6.1m.
Sit sermo vester. est est, nõ nõ; quod autẽ his abundantius est, à malo est 22ª.q.89.1.2m*2.1 *1m.
Non resistere malo, 22ª.q.2.3.o.*.q.108.1.2m.*. 4m*q.188.3.1m.
Si quis percusserit te in dexteram maxillam tuam, præbe illi & alteram, &c. vsque fi. 12ª.q.108.3. 2m*4.4m*22ª.q.40.1.2m*q.43.8.4m*q.72.3. c.*q.124.1.3m*3 1m*.q 118.1.4m*.q.140.1. 2m.*.q.52 3.2m*q.186.2.c.
Qui vult tecum in iudicio contendere, & tunicam tuã tollere, dimitte ei & pallũ, 22ª.q.43.8.4m. q.72.3.o.*q.108.1.2m*4m*q.188.3. m.
Diligite inimicos vestros, 22ª.q.25.8.9.o.*q.34.1 3m*q.8 .8.c.*q.108.1.c.
Benefacite ijs qui oderunt vos, 22ª.q.25.6.c.2m*. 9.o.*q.31.2.o.*q 3 .9.1m*q.168. .3m.
Orate pro persequentibus & calumniantibus vos, 22ª.q.83.8.o.
Si enim diligitis eos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis? 22ª.q.27.7 1m.
Estote ergo perfecti, sicut & pater vester cælestis perfectus est, 22ª.q.189.2.2m.
Reeeperunt mercedem suam, 8.q.14.4.2.

Cap. 6.

Alioquin mercedem non habebitis apud patrẽ vestrum, 22ª.q.132.3.1m.
Cum ergo facis eleemosynã, noli tuba canere ante te, 22ª.q.182.5 3m.
Sicut hypocritæ faciunt, 22ª.q.111.o.
Tu autem cum oraueris, intra in cubiculum tuum, & clauso ostio, &c. 22ª.q.8 .12.3m.
Orantes nolite multum loqui, sicut Ethnici faciũt, 22ª.q.8 .14.1m.
Sic ergo vos orabitis. 22ª.q 83.14.3m.
Pater noster, &c. vsque fi. 22ª.q.83.9.o.
Fiat voluntas tua, 1ª.q.19.11.12c.
Panem nostrum supersubstanti alem da nobis hodie 22ª.q.83.7.1m.
Et dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris, 22ª.q.83.16 3m*3ª.q 84.10.b.8.q.99.5.3.
Thesaurizate vobis thesauros in cælo, vbi neque ærugo, &c. 12ª.q.4.2.1m.
Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit, 12ª.q.12.1.1m.

Si ergo

Si ergo lumen quod in te est, tenebræ sunt. 12ª.q. 12.1.2m.
Nemo potest duobus dominis seruire. 12ª.q.15.c.
Ne solliciti sitis animæ vestræ, &c. 12ª.q.108.5.3m. 2ª.q 47.9 c.3m*q.47.4.c.*q.51.60.*q.83.6. 2m.q.188.7.c.
Quærite ergo primum regnum Dei & iustitiam eius, & hæc omnia adijcientur vobis, 22ª.q.87.6. 1m.
*Scit enim pater vester, quia his omnibus indigetis, 22ª.q.83.2.1m.
Nolite ergo soliciti esse in crastinum. 22ª.q.55.7. o.*q.188.7.2m.

Cap. 7.

Nolite iudicare, & non iudicabimini, 12ª.q.108.7. 6m*22ª.q.60.2.3.6.o.*q.7.1.o.*q.80.2.1m. *3ª.q.59.1.c.
In quo enim iudicio iudicaueritis, iudicabimini; & in qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis, 22ª.q.61.4.1m.
Quomodo dicis fratri tuo, frater, sine, eiiciam festucam de oculo tuo? trabem autem, quæ est in oculo tuo, non vides? 22ª.q.33.5.c.
Nolite sanctum dare canibus, neque mittatis margaritas vestras ante porcos, &c. 12ª.q.1.9.2m.
Petite, & dabitur vobis, 22ª.q.83.1.2m.
Omnia ergo quæ vultis vt faciant vobis homines, & vos facite illis, 12ª.q.99.1.3m.
*Attendite à falsis prophetis, &c. 22ª.q 172.4.3m.
Non potest arbor bona fructus malos facere, neq; econuerso, 1ª.q.49.1.1m*12ª.q.20.2.1m.
Erat enim docens eos, sicut potestatem habens, & non sicut Scribæ eorũ, & Pharisæi, 3ª.q.42.1.2m.

Cap. 8.

Et extendens Iesus manũ, tetigit eũ, 3ª.q.44.3.2m
Vide nemini dixeris, 22ª.q.104.4.1m*3ª.q.13.4. 2m*q.44.4.
Vade, ostende te sacerdoti, & offer munus, &c. 12ª. q.103.2.2m
Domine non sum dignus, vt intres sub tectum meum, 3ª.q.80.1 0.3m.
Audiens autem Iesus miratus est, 3ª.q.15.8.o.
Non inueni tantam fidem in Israel, 22ª.q.5.4.o.
Surrexit, & ministrabat eis, 3ª.q 44.3.2m.
Omnes malè habentes curauit, 3ª.q.42.4.c.
Domine, permitte me primum ire, & sepelire patrem meum, 22ª.q.101.4.2m* q 189.6.c.fi.
Dæmones rogabant eũ, dicentes: Si eiicis nos hinc mitte nos in gregem porcorum, 3ª.q.44.1.4m.
Et ait illis: Ite, At illi exeuntes, abierunt in porcos, Ibidem.
Et ecce magno impetu abiit totus grex per præceps in mare, & mortui sunt in aquis, Ibid.

Cap. 9.

Videns Iesus fidem illorum, dixit paralytico: Confide fili, 12ª.q.114.6.1m.
Dixit Iesus paralytico: Remittuntur tibi peccata tua, 3ª.q.44.3.3m.
Et cum vidisset Iesus cogitationes eorum, 3ª.q.10. 2.o.*.q.59.2.3m.
Quid est facilius dicere, dimittuntur tibi peccata tua, an dicere, surge & ambula? 3ª.q.44.3 3m.
Vt autem sciatis, quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata, 3ª.q.16.11.2m.
Et prætereins inde Iesus, vidit hominem sedentem in telonio Matthæum nomine, & ait illi: Sequere me. Et secutus est eum, 3ª.q 44.3.1m.
Multi publicani & peccatores discumbebant cum Iesu, & discipulis eius, 22ª.q.25.6.5m*3ª.q.40. 1.o.*2.c.3m.
Non enim veni vocare iustos, sed peccatores, 3ª.q. 13.4.o.*5.c.*q.40.1.c.*q.43.3.2m*q.44 3.c.
Nunquid possunt filij sponsi lugere, quandiu cum illis est sponsus, &c & tunc ieiunabunt, 22ª.q. 147.4.5m.
Nemo mittit commissuram panni rudis, in vestimentum vetus, 22ª.q.147.4.5m.
Sed vinum nouum in vtres nouos mittunt, & ambo conseruantur, 12ª.q.96.2.c.2m.
Attenuit manum eius, & dixit, 3ª.q.44.3.2m.
Tunc tetigit oculos eorum, dicens, Ibid.
Creditis, quia hoc possum facere vobis, &c. secundũ fidem vestram fiat vobis, 22ª.q.178.1.o.*5m.
Illi autem exeuntes, diffamauerunt eum in tota terra illa, 3ª.q.13.4.2.
In principe dæmoniorum, ejicit dæmones, 3ª.q.43. 2.3m.

Et circuibat Iesus omnes ciuitates, & castella, docens in synagogis, 3ª.q.7.3.2m.

Cap. 10.

Dedit illis potestatem spirituum immundorum, vt ejicerent eos, 3ª.q.43.2.3m.
In viam gentium ne abieritis, &c. Non sum missus nisi ad oues quæ perierunt domus Israel, 3ª.q. 42.1.o
Nolite possidere &c. non peram in via, neque duas tunicas, neque calceamenta, neque virgam, 12ª. q.108.2.3m*4.2m.*.4m.
Nolite possidere aurum, neque argentum, neq; pecuniam. &c. 12ª.q.108.2.3m*4.4m*22ª.q. 85. 6.2m*q. 8 .7.5m.
Estote ergo prudentes, sicut serpentes, 22ª.q.55.3 1m*4.1m*q.92.1.1m.
Cum autem tradent vos, nolite cogitare, quomodo aut quid loquamini, 22ª.q.9.5.4.1m.
Nolite timere eos qui occidũt corpus. 8.q.71.11.c.
Et quod in aure auditis, prædicate super tecta, 3ª. q.42.3.1m.
Non veni pacem mittere, sed gladium, 22ª.q.37.1. 2m.fi.
Inimici hominis, domestici eius, 22ª.q.70.3.o.

Cap. 11.

Tu es qui venturus es, an alium expectamus? 22ª.q. 2.7.2m.
Etiam dico vobis plusquàm prophetã, 12ª.q.174. 4.3m.
Qui autem minor est in regno cælorum, maior est illo, 1ª.q.108.2.3m*q.117.2.c.3m.8.q.22.4.1
Omnes enim prophetæ & lex, vsque ad Ioannem prophetauerunt, 22ª.q.174.6.3m.
Venit Ioannes, neque manducans, neque bibens, 32.q 40.2.c.1m.
Venit filius hominis manducans & bibens, 3ª.q.40 2.o.*q.41.2.1m.
Et iustificata est sapiẽtia à filijs suis, 3ª.q.40.2.1m.
Abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & reuelasti ea paruulis, 22ª.q.162.3.1m.
Nemo nouit filium, nisi pater, neque patrem quis nouit, nisi filius, & cui voluerit filius reuelare, 1ª. q.3.4.2m.
Iugum enim meum suaue est, & onus meum leue, 12ª.q.107.4.o.

Cap. 12.

Discipuli autem eius esurientes, cœperunt euellere spicas sabbato & manducare, 12ª.q.100.8.4m*. 22ª.q.40.4.o.*q.122.4.3m*3ª.q.40 4.3m.
Sabbatis sacerdotes in templo sabbatum violant, & sine crimine sunt, 22ª.q.1.2.4.2.
Licet sabbatis benefacere, 12ª.q.100.8.4m*q.107 2.4m*22ª.q.40.4 o.*q.122.4.3m*3ª.q.40.4. 1m.*.3m.
Omne regnũ diuisum contra se, desolabitur, & omnis ciuitas vel domus diuisa contra se nõ stabit, 22ª.q.37.2.3m.
Si Sathanas Sathanã ejicit, aduersus se diuisus est, 1ª q.109.2.2m*3ª.q.42.2.3m.
Filij vestri in quo ejiciunt? 3ª.q.43.2.3m.
Si autem ego in spiritu Dei ejicio dæmonia, 1ª.q. 36.1ª.1.*q.32.1.1m.
Quomodo potest quisquam intrare in domum fortis, &c. diripiet. 3ª.q.43.2.3m.
Qui non est mecum, contra me est; & qui non congregat mecum, spargit, Ibidem.
Spiritus autem blasphemiæ non remittetur. 22ª.q. 14.3.o.*q 34.2.1m*q.118.5.3m*3.q.86.1.2m. *.3m.
Et quicunque dixerit verbum contra filium hominis, remittetur ei; qui autem dixerit contra Spiritum sanctum, non remittetur ei, neque in hoc sæculo, neque in futuro, 22ª.q.14.1.o.
Et signum non dabitur ei, nisi signum Ionæ prophetæ, 3ª.q.43.1.1m.
Reuertar in domum meam, vnde exiui, 3ª.q.88.1. 2m.
Et ecce fratres tui, 3ª.q.28.3.5m.
Viri Niniuitæ resurgent in iudicio. 8.q.88.1.c.

Cap. 13.

* Qui autem seminatus est in spinis, 22ª. q.188. 7.c.
Alia ceciderunt in terram bonam, & dabant fructũ: aliud centesimum, aliud sexagesimam, aliud trigesimum, 12ª.q.70.3.2m*22ª.q.125 5.2m.
Visimus, & colligimus ea? 22ª.q.10.8.1m*q.11.13. 3m*q.64.2.1m*q.108.1.1m*3.1m.
Sine parabolis non loquebatur eis, 3ª.q.42.3.3m.
Messis est consummatio seculi, 1ª.q.73.1.1m.
Tunc fulgebunt iusti sicut Sol in regno patris eorum, 3ª.q.45.2.c.*q.54.2.1m*2m. Suppl.q.85. 1.c.
*Simile est regnum cælorum thesauro abscondito in agro, &c. & emit agrum illum, 22ª.q.66.5 2m.

Cap. 14.

Propter iusiurandum, &c. iussit dari, 22ª.q.89.7. 2m.
Misitque & decollauit Ioannem in carcere, 22ª.q. 124.5.c.
Acceptis quinque panibus & duobus piscibus, 1ª. q.92.3.1m*3ª.q.44.4.4m.
Aspiciens in cælum benedixit, 22ª.q.83.10.1m.*. 3ª.q.13.4.3m*q.21.1.o.*2.c.*q.43.2.2m.*.q. 53.1.2m.
Ascendit in montem solus orare. Vespere autem facto, solus erat ibi, 3ª.q.13.4.3m*q.40.1.3m.

Cap. 15.

Non quod intrat in os, coinquinat hominem, 22ª. q.148.1.1m*3ª.q.40.4.2m*12ª.q.103.4.3m.
Scis quia Pharisæi, audito hoc verbo, scandalizati sunt, 3ª.q.42.2.o.
Sinite illos: Cæci sunt, duces cæcorum, 22ª.q.43.7. o.*2.8.o.*3ª.q.42.2.o.
Omne quod in os intrat, in ventrem vadit, & in secessum emittitur, 1ª.q.119.1.1m.
Non sum missus, nisi ad oues, quæ perierunt, domus Israel, 3ª.q.42.1.o.

Cap. 16.

Cauete à fermento Pharisæorum & Saduceorum, 3ª.q.74.4.c.fi.3m.
Oportet enim ire Hierosolymã, & multa pati, &c. 3ª.q.45.o.*q.56.1 2m.
Et occidi, 3ª.q.14.2.o.
Scandalum es mihi, 22ª.q.43.2.2m*5.1m.
Tibi dabo claues regni cælorum, 8.q.17.1.c.
Quodcunque ligaueritis super terram, 8 q.19.3.c.

Cap. 17.

Assumpsit Iesus Petrum, & Iacobum, & Ioannem, 34.q.45.3.4m.
Et transfiguratus est ante e 5,3ª.q.45.1.2.o.
Et resplenduit facies eius sicut Sol, 3ª.q.45.1.2.o.
Et vestimenta eius facta sunt alba sicut nix, 3ª.q. 45.1.1m*2.3m.
Et ecce apparuerunt illis Moyses & Helias, cum eo loquentes, 3ª.q 45.3.o.
Ecce nubes lucida abumbrauit eos, 3ª.q.45.4.2m.
Et ecce vox de nube dicens: Hic est filius meus, &c. 3ª.q.39.8.2m*q.45.4.o.
Ipsum audite, 3ª.q.45.4.3m.
Et audientes discipuli, ceciderunt in faciem suam, & timuerunt valde, 3a.q.45.4.4m.
Et accessit Iesus, & tetigit eos, dixitque eis: Surgite, & nolite timere, Ibid.
Et descendentibus illis de monte, præcepit Iesus dicens: Nemini dixeris visionem, donec filius hominis à mortuis resurgat. 32.q.45.1.4m.
Domine, miserere filio meo, quia lunaticus est, 1a. q.115.5.1m.
Filius hominis tradendus est in manus hominum: 32.q.47.4.o.

Cap. 18.

qui autem scandalizauerit vnum, &c. expedit ei; vt suspendatur, &c. 22ª.q.43.8.o.
Væ mundo à scandalis, 22ª.q.42.1.o.*4.c.
Necesse est enim vt veniant scandala, 22ª.q.11.3. 2m*q.42.2.1m.
Væ autem homini illi, per quem scandalum venit, 22ª.q.43 4.o.
Semper vident faciem Patris mei, 1a.q.64.4.3m*. q.112.1.3m*12ª.q.181.4.2m.8 q.72.1.4.
Si peccauerit in te frater tuus, vade & corripe eum inter te & ipsum solum, 22ª.q.11.4.1m*q 33.o. *.q.43.7.3m.
Si te non audierit, adhibe tecum vnum, vel duos, 22ª.q.33.8.o.
Si non audierit eos, dic Ecclesiæ, 22ª.q 33.7.o.
Sit tibi sicut ethnicus & publicanus, 8.q.21.2.c.
* Vbi enim duo vel tres congregati fuerint, &c. 22ª.q.188.8.2m.
Vsque septuagies septies, 22ª.q.11.4.2m.
Quoadusque redderet vniuersum debitum, 22ª.q. 183.6.3m*3a.q.88.1.1m*3.3m.

Cap. 19.

Quod ergo Deus coniunxit, homo non separet,

12æ.q.102.5.3m*22æ.q.154.2.c.s.q.41.2.1.& q.48.2.2.& q.54.3.1.

Non legistis quod ab initio qui fecit homines,s.q. 41.2.c.

Moyses mandauit,dari libellum repudij, & dimittere vxores,12æ.q.107.2.3m.

Moyses ad duritiam cordis vestri,permisit vobis dimittere vxores vestras,12æ.q.107.2.3m.

Non expedit nubere.12æ.q.108.4.1m.

Oblati sunt ei paruuli, vt manus imponeret,3ª.q. 72.1.1m.

Vnus est bonus Deus,1ª.q.6.2.2m.

Si vis ad vitam ingredi,serua mandata,12æ.q.100. 10.1m.

Diliges proximum tuum sicut teipsum;12æ.q.73. 5.c.*22æ.q.1.1.3m*q.25.12.0.*.q.26.4.5.c.*.q. 44.3.1m*7.0.*8.2m.

Hæc omnia custodiui à iuuentute mea,22æ.q.189. 1.1m.

Si vis perfectus esse, vade & vende omnia quæ habes,& da pauperibus,& veni sequere me,22æ.q. 84.3.1m*q.188.7.1m*q.189.1.c.1m.

Facilius est camelum per foramen acus transire quã diuitem intrare in regnum cælorum,22æ.q.186 3 4m*q.188.7.c.*con.3.c.133.141.

Ecce nos reliquimus omnia,& secuti sumus te,22æ q.188.7.c.

Vos qui secuti estis me,&c.sedebitis & vos super sedes duodecim,iudicantes duodecim tribus Israel 3ª.q.56.4.3m.s.q.89.1.c.

Omnis qui reliquerit domum vel fratres,&c.centuplum accipiet,22æ.q.122.5.4m*182.2.1m.

Erunt nouissimi,primi & econuerso,1ª.q.55.2.3.

Cap. 20.

Receperunt singulos denarios.12æ.q.5.2.1m.

Portauimus pondus diei & æstus,1ª.q.65.2.3m.

Et tradent eum gentibus.3ª.q.47.4.0.

Et tertia die resurget,3ª.q.51.4.0.*q.53 2.0.

Dic vt sedeant hi duo filij mei, vnus ad dexteram tuam,& vnus ad sinistram, in regno tuo,3ª.q. 58.4.4m.

Calicem quidem meum bibetis.3ª.q.76.2.1m.

Sedere autem ad dexteram meam,vel ad sinistram, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est à patre meo,3ª.q.58.4.4m.

Cap. 21.

Turbæ autem quæ præcedebant,& quæ sequebantur,clamabant dicentes, Osanna filij Dauid.3ª. q.45.3.c.

Et eijciebat omnes vendentes & ementes in templo,3ª.q.44.3.1m.

Et are facta est continuo ficulnea,3ª.q.44.4.2m.

*Publicani & meretrices, præcedunt vos in regno Dei,22æ.q.1 9.1.1m.

Cap. 22.

Accesserunt ad Iesum Saducæi, qui negant resurrectionem,1ª.q.50.1.c.

In resurrectione non nubent,neque nubentur, sed erunt sicut angeli Dei in cælo,1ª.q.97.3.c.s.q. 45.3.3m.& 81.4.c.

Hoc est maximum & primum mandatum,22æ.q. 44.1.0.

In his duobus mandatis vniuersa lex pendet,& prophetæ,12æ.q.99.1.2m*q.105.2.1m.

Cap. 23.

Nolite vocari Rabi,nec vocemini magistri,1ª.q. 117.1.1m.

Vnus est enim magister vester, 1ª.q.105.3.0.*.q. 117.1.0.*22æ.q.173.2.c.*.3.q.1.1.c.*.q.69.5. 2m.

Et patrem nolite vocare vobis super terram. Vnus est enim pater vester, 1ª.q.33.2.4m.

Væ vobis Scribæ & Pharisæi,hypocritæ,qui circuitis mare & aridam, vt faciatis vobis vnum proselytum,22æ.q.189.9.2m.

Væ vobis,qui decimatis mentam,& anetum, & ciminum.3ª.q.38.1.3m.

Et vos implete mensura patrum vestrorum,12æ.q. 87.8.1m.

Vt veniat super vos omnis sanguis iustus, qui effusus est super terram.12æ.q.87.8.1m*3m.

Et dabunt signa magna & prodigia, ita vt &c.1ª. q.114.4.1m*22æ.q.178.1.2m.

Et multi Pseudoprophetæ surgẽt, & seducent multos,22æ.q.178.1.2m*22æ.q.189.9.c.fi.

Cap. 24.

Et prædicabitur hoc Euangelium regni,in vniuerso orbe,12æ.q.105.4.4m.

Tunc refrigescet charitas multorum, Suppl.q.74. 2.2m.

Fidelis seruus & prudens,1ª.q.22.1.c.*22æ.q.97. 4.c.

Et congregabunt electos eius à quatuor ventis,1ª. q.91.2.1m*q.110.4.1m.

Stellæ de cælo cadent,s.q.73 3.c.

De die illa & hora nemo scit,s.q.77.2.c.

Cap. 25.

Vni dedit quinque talenta, alij duo, alij verò vnũ, 22æ.q.24.3.1m.

Vnicuique secundum propriam virtutem, 22æ.q. 24.3m.1.s.q.93.3.1.

Intra in gaudium domini tui,22æ.q.28.3.c.fi.

Meto vbi non seminaui,22æ.q.92.4.3m.

Et veniens ego,vtique recepissem quod meum est, cum vsura,22æ.q.78.1.1m.

Venite benedicti patris mei,possidere regnum,12æ q.4.7.1m.

Ite maledicti in ignem æternum, s.q.74.9.3.& q. 97.1.1.

Esuriui enim,&c.22æ.q.32.2.0.

Et ibunt hi in supplicium æternum,1ª.q.64.2.c.s. q.99.1.c.

Iusti autem in vitam æternam, 1ª.q.10.3.c.*q.18. 2.1m.*.q.64.2.c.*.12æ.q.3.2.1m.*.22æ.q.18. 2.2m.

Cap. 26.

Post biduum Pascha fiet.3ª.q.46.9.1m.*.q.74.4. 1m.

Me autem non semper habebitis,3ª.q.75.1.2m.

Prima autem die azymorum, accesserunt discipuli ad Iesum,dicentes,Vbi vis paremus,3ª.q.46.9.c. 1m*q.74.4.c.1m.

Bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille, 1ª. q.5.2.3m.*.12æ.q.8.1.3m*q.29.4.2m.*.q.73.8. 2m.

Cœnantibus autem eis,accepit Iesus panem,3ª.q. 81.1.3m.

Accipite & comedite,3ª.q.78.1.c.4m.

Hoc est corpus meum,3ª.q.60.8.c.*q.78.1.0.*5. c.5.*q.83.4.1m*q.84.3.c.

Hic est sanguis meus noui testamenti, qui pro multis effundetur,in remissionem peccatorum, 3ª. q.78.3.[illegible].0.

Non bibam amodò de hoc genimine vitis, vsq; in diem illum, cùm illud bibam vobiscum nouum in regno patris mei,3ª.q.81.2.1m.

Postquam autem resurrexero, præcedam vos in Galilæam,3ª.q.55.3.4m.

Iudas qui tradidit eum,3ª.q.47.3.0.*6 2m.

Cœpit contristari & mœstus esse,3ª.q.15.6.1m.

Tristis est anima mea vsque ad mortem,3ª.q.15. 6.0.

Et progressus pusillum, procidit in faciem suam, orans,& dicens: Pater mi,22æ.q.8[illegible].0.[illegible]*3ª.q. 134.[illegible]*q.21.0.*q.43.2.2m*q.[illegible].4.1m.

Si possibile est,transeat à me calix iste,3ª.q.15.6. 4m*q.18.0.*q.21.2.c.2m*[illegible].c.4.1m.

Pater mi,si non potest hic calix transire,nisi bibam illum,fiat voluntas tua, 3ª.q.46.2.1m.

Conuerte gladium tuum in locum suum,22æ.q.40. 2.0.

Omnes enim qui acceperint gladium, gladio peribunt,22.q.40.1.1m.

Et princeps sacerdotum ait illi: Adiuro te per Deũ viuum,22æ.q.90.1.1m.

At ille,s.Petrus,negauit coram omnibus,22æ.q.24. 12.2m.

Cap. 27.

Vt crucifigeretur,3ª.q.46.4.0.

Et venerunt in locum,qui dicitur Golgota, quod est Caluariæ locus,3ª.q.46.10.3m.

Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrones, vnus à dextris,& vnus à sinistris,3ª.q.46.11.1.0.

Idipsum autem & latrones,qui crucifixi erant cum eo,improperabant ei,3ª.q.46.11.3m.

Tenebræ factæ sunt super vniuersam terrã, vsque ad horam nonam,3.q.44.2.2m.

Clamans voce magna, emisit spiritum, 3ª.q.47.1. 2m.

Emisit spiritum,3ª.q.50.4.5.c.3m.

Velum templi scissum est in duas partes, à summo vsque deorsum.12æ.q.103.3.2m*3ª.q.44.4. 3m.

Et terra mota est,& petræ scissæ sunt.3ª.q.44.4.3m

Monumenta aperta sunt.Ibidem.

Multa corpora sanctorum qui dormierant,surrexerunt,3ª.q.53.1.2m.

Inter quas erat Mariæ Magdalenæ, & Maria Iacobi,& Ioseph mater, & mater filiorum Zebedæi, 3ª.q.28 3.6m.

Ioseph inuoluit illud.s. corpus Iesu,in sindone mũda,3ª q.51.2.2m.*.3m.*.4m.

Et posuit illud in monumento suo nouo,quod exciderat in petra, 3ª.q.51.1.0.* 4.c.*q.52.4.c.*q. 66.3.1m.

Aduoluit saxum magnum ad ostium monumenti, 3ª.q.51.2.4m.

Cap. 28.

Angelus enim Domini descendit de cælo, & reuoluit lapidem, & sedebat super eum, 3ª.q.55. 6.5m.

Respondens autem angelus,dixit mulieribus, 3ª.q. 55.1.3m*2.0.

Illæ autem accesserunt,& tenuerunt pedes eius, 3ª q.55.9.3m*q.8.4.1m.

Data est mihi omnis potestas, in cælo & in terra, 3ª.q.13.2.1m.

Baptizantes eos,in nomine patris, & filij, & spiritus sancti,3ª.q.60.8.c.*q.66.5.0.*q.67.6.c.* q.84.3.c.

Qui crediderit & baptizatus fuerit, saluus erit,s.q. 99.4.1.

AVCTORITATES EX EVANGELIO SECVNDVM MARCVM.

Cap. 1.

Fuit Ioannes in deserto baptizans,& prædicans baptismum pœnitentiæ, in remissionem peccatorum,3ª.q.38.3.1m.

Et erat in deserto quadraginta diebus, & quadraginta noctibus,3ª.q.41.2. m*3.2m.

Erat que cum bestijs,3ª.q.41.3.2m.

Scio quòd sis Sanctus Dei,1ª.q.12.13.6m*q.32 1. 1m*q.64.1.4m*2.5m*3ª.q.29.1.3m*.q.44.1. 1m*q.4 .5.c

Obmutesce,& exi ab eo,3ª.q.44.1.3m.

Et discerpens eũ spiritus immundus, & exclamans voce magna,exijt ab eo,3ª.q.44.1.4m.

Quoniam sciebant eum, 1ª.q.64.1.4m.*.q.41.1. 1m*q.44.1.1m*q.4 .5.c.*.s.1.

Cap. 2

Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus?3ª. q.16.11.2m*q.34.3.3m.

Cap. 3.

Et circumspiciens eos cum ira,3ª.q.15.9.0.

Dæmones clamabant,dicentes:Tu es filius Dei,s.1.

Cap. 5.

Vade in domũ tuam ad tuos,& annuncia illis, quanta tibi Deus fecerit, 3ª.q.44.3.4m.

Cap. 6.

Et non poterat ibi vllam virtutem facere,3ª.q.43. 2.1m.

Cap. 7

Tenetis traditiones hominum, baptismata vrceorum,& calicum.3ª.q.38. .3m.

Et ingressus domum,neminem voluit scire,& non potuit latere,3ª.q.13.4.1m*q.44.3.4m.

Cap. 8

Et interrogauit eum,si quid videret,& aspiciẽs ait, Video homines velut arbores ambulantes, &c. 3ª.q.44.3.2m.

Cap. 9

Et exclamans,& multum discerpens,exiit ab eo,s.1.

Cap. 10.

Et offerebant ei paruulos,vt tangeret eos,&c.3ª.q. 72.1.1m.

Cap. 13.

Neque filius hominis,nisi pater,1ª.q.31.4.2m* 3ª.q.10.2.1m.

Cap. 15.

Erat autem hora tertia,& crucifixerunt eum, 3ª. q.46.9.2m*q.82.3m.

Pilatus autem mirabatur,si iam obijsset, 3ª.q.47. 1.2m.

Cap. 16.

Ostensus est in alia effigie,euntibus in villam,3ª.q. 54.1.3m*q.55.4.0.

Euntes in mundum vniuersum,prædicate Euangelium omni creaturæ,12.q.91.1.c.*q.56.2.c.*22æ q.17.8.2m.

Qui verò non crediderit,condemnabitur,22æ.q.1. 3m*q.2.3.0.*q.16.1.1m.

Signa autem eos qui crediderint, hæc sequentur, 22æ.q.178.1.3m.

Linguis loquentur nouis.22æ.q.176.1.0.

Super ægros manus imponent, & bene habebunt, 3ª.q.44.1m.

Assumptus est in cælum, 3ª.q.57.0.*q.58.1.3.c.

Et sedet à dextris Dei,3ª.q.57.2.3m*q.58.0.

AVCTORITATES EX EVANGELIO SECVNDVM LVCAM.

Cap. 1.

Sacerdos quidam nomine Zacharias,de vice Abia, in ordine vicis suæ,22æ.q.97.2.3m*3ª.q.37.2.c.

Sorte exijt,vt poneret incensum,22æ.q.95.8.0.

Apparuit autem illi angelus Domini.Et Zacharias turbatus est videns,& timor irruit super eum,3ª. q.30.3.3m.

Et Spiritu sancto replebitur adhuc ex vtero matris suæ,3ª.q.27.2.1m*6.1m.

Et dixit Zacharias ad angelum:Vnde hoc sciã,&c. 22æ.q.97.2.3m.

Eris tacens,& non poteris loqui, &c.pro eo quòd non credidisti,22æ q.97.2.3m.

Missus est angelus Gabriel à Deo,3ª.q.30.0.

Et ingressus angelus ad eam,3ª.q.30.3.0.

Aue gratia plena,Dominus tecum. Benedicta tu in mulieribus, 3ª.q.7.10.1m*q.30.4.0.

Quæ cum audisset,turbata est, & cogitabat, qualis esset ista salutatio,3ª.q.30.3.2m.

Et ait angelus ei:Ne timeas Maria: Inuenisti enim gratiam apud Deum,Ibidem.

Ecce concipies in vtero,& paries filiũ,3ª.q.30.4.c

Et vocabis nomen eius Iesum,3ª.q.37.2.0.

Quomodo fiet istud,3ª.q.30.4.2m.

Virtus altissimi obumbrabit tibi,3ª.q.32.1.1m.

Et ecce Elisabeth cognata tua, & ipsa cõcepit filiũ in senectute sua,3ª.q.29.1.4m*q.30.4.1m

Non erit impossibile apud Deum omne verbum, 1ª.q.25.3.0.

Exultauit in gaudio infans in vtero meo, 22æ.q.124. 1.1m*3ª.q.27.6.c.

Respexit humilitatem ancillæ suæ, 22æ. q.161.1. 1m.

Et vocabant eum nomine patris sui,3ª.q.37.2.3m. *q.70.3.3m.

Sicut locutus est per os Sanctorum, qui à seculo sunt,prophetarum eius,1ª.q.1.10.c.*22æ.q.172. 1.9.

Puer autem crescebat,& confortabatur spiritu,3ª. q.9.4.0.*q.12.0.*q.15.8.0.

Cap. 2.

Exijt edictum à Cæsare Augusto, vt describeretur vniuersus orbis,3ª.q.35.8. m.

Pastores erant in regione eadem vigilantes, & custodientes,&c.3ª q.36.3.0.

Et ecce angelus Domini stetit iuxta illos, 3ª.q.36. 3.0.*5.c.*1m.

Et claritas Dei circunfulsit illos, 3ª.q.36.5.1m.

Et timuerunt timore magno.Et dixit illis angelus: Nolite timere,s.1.

Et postquam consummati sunt dies octo,vt circunciderettur puer,3ª.q.37.1.0.*q.40.0.

Postquam impleti sunt dies purgationis eius,secundum legem Moysi,3ª.q.37.4.0.

Vt sisterent eum Domino,3ª.q.37.3.0.

Et vt darent pro eo hostiam,3ª.q.37.3.c.

Et homo iste iustus,& timoratus,3ª.q.36.6.1m.

Cum inducerent puerum Iesum parentes eius,3ª. q.28.1.1m.

Et tuam ipsius animam pertransibit gladius, 3ª.q. 27.4.2m.

Et Anna prophetissa,filia Phanuel, &c.3ª.q.36.3. c.5m*6.c.1m.

Puer autem crescebat,& confortabatur,s.1.Plenus sapientia, 1ª.q.9.19.11.12.0.* q.15.2.3.c.1m.

Et gratia Dei erat in illo,3ª.q.7.0.

Et ibant parentes eius,s.2.

Inuenerunt eum in templo sedentem in medio doctorum,audientem illos,& interrogantem,3ª.q. 12.3.1m.

Ecce pater tuus & ego,s.2.

Et Iesus proficiebat sapientia,3ª.q.7.12.3m*q.12. 2.0.*3.3m*q.15.8.0.

Et gratia,3ª.q.7.12.0.

Cap. 3.

Et videbit omnis caro salutare Dei,1ª.q.12.2.0.

Facite fructus dignos pœnitentiæ,s.q.13.

Cuius ventilabrum in manu eius,s.q.74.9.c.

Cap. 4

Et consummata omni tentatione,3ª.q.41.3.3m*. 4.4m.

Ipse autem transiens,per medium illorum ibat,3ª. q.44.3.2m.

Scio te,quia sis Sanctus Dei,3ª.q.39.1.3m.

Cap. 5.

Relictis omnibus,secuti sunt eum,22æ.q.189.1.[illegible].

Cap. 6.

*Væ vobis qui ridetis nunc,quia lugebitis & flebitis,22æ.q.168.2.1m.

Mutuũ date,nihil inde sperantes, 22æ.q.78.1.3m.

Et eritis filij altissimi,1ª.q.33.3.c.*12æ.q.114.3.c. fi.*3ª.q.23.1.3m*5.2m*q.23.0.

Estote ergo misericordes,22æ.q.30.4.0.

Cap. 7

Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum,1ª.q.21.4.1m*3ª.q.49.1.c.

Cap. 8

Quod tibi nomen est? At ille:Legio,22æ.q.95.4.1m

Cap. 9.

Et dicebant excessum, quem completurus erat in Hierusalem,3ª.q.45.3.3m.

Nemo mittens manum ad aratrum,&c.22æ.q.88. 1.3m.

*Permitte mihi primum renunciare ijs, qui domi sunt,22æ.q.189.6.c fi.*10.2m.

Nemo mittens manũ suã ad aratrum, & respiciens retro,aptus est regno Dei,22æ.q.189.10.2m.

Cap. 10.

Neminem per viam salutaueritis,3ª.q.64.1.0.*2.c

Intrauit Iesus in quoddã castellum,& mulier quædam Martha nomine, excepit illum in domum suam,Et huic erat soror nomine Maria,&c.22æ q.171.principio.

Maria optimam partem elegit,12æ.q.57.1.c.*22æ q.182.2.0.

Cap. 11.

*Et fiũt nouissima hominis illius,peiora prioribus, 22æ.q.189.9.c.fi.*2m.fi.

*Nemo accendit lucernam, & in abscõdito ponit, 22æ.q.188.8.4m.

Quod superest date eleemosynã,22æ.q.32.5.6m* q.66.7.c.*q.71.1.c.*q.87.1.4m*q.118.4.2m.*. q.185.7.1m.

Cap. 12.

Et post hæc non habent amplius quid faciant,22æ. q.32.2.1m.

Quis me constituit iudicem, aut diuisorem, supra vos?3ª.q.50.4.1m.

Cauete ab omni auaritia,1ª q.63.2.2m*12æ.q.77. 5.1m*q.82.4.3m*q.84.1.0.*22æ.q.24.1.2m. *q.118.2.0.*5.2m*q.119.2.1m.

Cap. 13

Non capit prophetam perire extra Ierusalem,3ª.q. 46.10.1m.

Cap. 14.

Omnis qui se exaltat,humiliabitur, & econuerso, 22æ.q.161.5.3m.

Cum facis prandium aut cœnam, noli vocare amicos,&c.sed pauperes,&c.22æ.q.31.3.1m.

Siquis venit ad me,& non odit patrem,&c.& animam suam,non potest meus esse discipulus,22æ q.25.6.c.*q.26.2.c.*7. .m*q.34.3.1m*q.101. 4.1m.

Quis enim volẽs turrim ædificare, nõnne prius sedens computat sumptus, &c.& non potuit consummare,22æ.q.189.10.*3m.

Qui non renunciat omnibus quæ possidet,non potest meus esse discipulus,22æ.q.184.7.1m.*.q. 189.10.3m.

Cap. 15.

Erant autem appropinquantes ei publicani & peccatores,22æ.q.25.6.5m*3ª.q.40.1.0.*3m.

Ita gaudium erit in cælo super vno peccatore,pœnitentiam agente, quàm supra nonaginta iustis, qui non indigent pœnitentia, 1ª.q.20.4.4m.s. q.71.8.3.

Cap. 16.

Filij huius seculi,prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt,22æ.q.47.13.1m.

Facite vobis amicos de mammona iniquitatis,22æ. q.32.7.1m*q.117.6.3m.

Recordare quia recepisti bona in vita tua,s.q.70.3. 4.& 98.7.c.

In sinum Abrahæ,3ª.q.52.2.4m.

Cap. 17

Vbicunque fuerit corpus, ibi congregabuntur & aquilæ,12æ.q.102.6.1m.

Cap. 18.

Oportet semper orare,& non deficere,22æ.q.83.2 14.0.

Iudex quidam erat in quadam ciuitate,qui nec Deũ timebat,& homines non reuerebatur,22æ.q.19. 3.1m.

Omnis qui se exaltat, humiliabitur, & econuerso, s.14.

Cap. 19

Et siquid aliquem defraudaui, reddo quadruplum 22æ.q.62.3.2m.

Dimidium bonorum meorum do pauperibus,3ª.q. 7.2.3m.

Cap. 20.

Neque vltra mori poterunt.1ª.q.97.3.c.

Æquales enim angelis sunt,1ª.q.63.9.3m*q.108. 8.0.*22æ.q.4.5.6m.

Et filij sunt Dei,s.6.

Omnia enim viuunt ei, 12æ.q.110.1.2m* 22æ.q. 23.2.2m.

Erunt signa in sole,s.q.73.1.c.

Capillus de capite vestro non peribit,s.q.80.2.c.

Cap. 21.

Vidua hæc pauper,plus quàm omnes misit, 22æ.q. 32.4.3m.

In patientia vestra possidebitis animas vestras, 22æ. q.136.2.2m.

Cap. 22.

Desiderio desideraui hoc pascha manducare vobiscum,antequam patiar,3ª.q.81.1.3m.

Similiter & calicem postquam cœnauit,dicens,3ª. q.7 .2.3m.

Facta est contentio inter eos, quis eorum videretur esse maior,22æ.q.33.1.1m.

Ego dispono vobis, sicut disposuit mihi pater meus regnum,12æ.q.5.7.1m.

Vt edatis & bibatis super mensam meam in regno meo,Ibidem.

Apparuit autẽ illi angelus de cælo,confortans eum, 3ª.q.12.4.1m.

Et factus in agonia,3ª.q.18.6.3m.

Cap. 23.

Et facti sunt amici Herodes & Pilatus in ipsa dies nam antea inimici erant adinuicem,22æ.q.23.1 2m.*.3m.*.q.25.8. m.

Iesus autem dicebat: Pater dimitte illis: non enim sciunt quid faciunt,3ª.q.21.4.2m*q.47.5.0.*6.c.

Domine memento mei, cum veneris in regnum tuum 3ª.q.46.11.3m.

Hodie mecum eris in paradiso,3ª.q.52.4.3m.

In quo nondum quisquam positus fuerat, 3ª.q.51. 2.c.4m.

Cap. 24.

Non est hic,sed surrexit,3ª.q.53.1.0.* 2.c.*3.1m.

Procumbens vidit linteamina posita,3ª.q.18.4.1m. *.2m.

Oculi autem eorum tenebantur, ne cum agnoscerent,3ª.q.55.4.2m.

Et ita intrare in gloriam suam,3ª.q.45.1.c.

Et ipse se finxit longius ire,22æ.q.111 1.1m.

Et coegerunt illum,22æ.q.188.6.c.*3ª.q.40.1.2m

Et aperti sunt oculi eorum,3ª.q.55.4.3m.

Et ipse euanuit ex oculis eorum,3ª.q.54.1.2m.

*Et aperiret nobis scripturas,22æ.q.173.3.c.

Palpate & videte,quia spiritus carnem & ossa non habet,&c.3ª.q.54.2.2m.s.q.83.6.c.

Et cum manducasset coram eis,1ª.q.51.3.5m*3ª. q.54.2.3m*q.55.3.c.*6.c.1m.

Hæc sunt verba quæ locutus sum vobis,cum adhuc essem vobiscum,3ª.q.55.3.c.

Vos autem sedete in ciuitate,quoadusque induamini virtute ex alto,12æ.q.103.4. m

AVCTORITATES EX EVANG. SECVNDVM IOANNEM.

Cap. 1.

Et verbum erat apud Deum,1ª.q.33.3.3m*q.34.1. 0.*12æ.q.93.1.2m*22æ.q.189.1.4m.

Et Deus erat verbum,1ª q.27.1.c.*q.33.1.2m*q. 41.3.0.*3ª.q.43.4.0.

Hoc erat in principio apud Deum,s.1.

Omnia per ipsum facta sunt,1ª.q.39.8.c.

Et sine ipso factum est nihil,12æ.q.72.1.2m.
Quod factum est,in ipso vita erat,1ª.q.18.4.0.
Erat lux vera,quæ illuminat omnem hominem,venientem in hunc mundum,1ª.q.79.4 1m*22æ.q.171 2.c.
Et mundus per ipsum factus est,s.1.
Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri,12æ.q.107.7.0.
Et verbum caro factum est,22æ.q.189.1.4m*3ª.q.5.3.1m.
Et vidimus gloriam eius,gloriam quasi vnigeniti à patre,1ª.q.33.3.c.2m.
Plenum gratiæ & veritatis,3ª.q.2.10.2m*.q.7.7.1m*9.0.*10.12.c.*q.14.4.2m*q.15.2.3.c.*q.22 1.c.1m.3m*q.27.5.1m*q.28.4.2m*q.34.1.1.c.*q.38.2.2m.
Qui post me venturus est,ante me factus est,3ª.q.16.6.2m.
Et de plenitudine eius nos omnes accepimus,3ª.q.7.0.0.
Lex per Moysen facta est, gratia autem & veritas per Iesum Christum facta est,12æ.q.112.1.1m.
Deum nemo vidit vnquam, 1ª.q.12 1.1m*12æ.q.112.5 3m.
Vnigenitus filius,qui est in sinu patris, ipse enarrauit,1ª.q.33 3.2m.
Ecce agnus Dei,12æ.q 102.3.2m*3ª.q.73.5.c
Ecce qui tollit peccatum mundi,3ª.q.22.2.2m*3.c*.q.46.3m*6.6m*q.48.2.2m*q.49 1.0.*2.3 4.5.c.*5.3m*4m.q.52.5.c.*q.56.1.4m*.q.62.5.0.*q.69.1.2m*3m*q.73.5.c.*q.79.3.c.
Vt manifestetur in Israel,propterea veni ego,3ª.q.36.4.2m*q.43.3.1m.
Deum nemo vidit vnquam,s.q.92.1.1.

Cap. 2.

Nondum venit hora mea,3ª.q.46.9.0.*10.c.
Omnis homo primum bonum vinum ponit,3ª.q.44 3.2m.
Hoc fecit initium signorum Iesus,3ª,q.35.4.3m.*q 43.3.0.
Et crediderunt in eum discipuli eius,3ª.q.43.3.3m
Post hæc descendit Iesus in Capharnaū,ipse & mater eius,& fratres eius,3ª.q.28.3.5m.
Quadraginta & sex annis ædificatum est templum hoc,3ª.q.33.1.1.1m.
Ipse enim sciebat quid esset in homine,3ª.q 10.2.c.

Cap. 3.

Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei,12æ.q.1 2.1.2m*q.1 3.c*3ª.q.66.2.0.* q.68.1.2.0.*q.70.2.1m*4m*q.72.1m*q.84.5.c.
Nemo ascendit in cælum, nisi qui descendit de cælo filius hominis qui est in cælo,3ª.q.5.2.1m.*.q.57 2.2m.
Ita exaltari oportet filium hominis,3ª.q.46.4.c.
Sic Deus dilexit mundum,3ª.q.1.[illegible].c.
Non enim misit Deus filium suum in mundum, vt iudicet mundum, sed vt saluetur mundus per ipsum,3ª.q.[illegible].c*1.0.
Qui autem facit veritatem,venit ad lucem,1ª.q.17.1.c.
Qui habet sponsam sponsus est.s.q.95.3.c.
Non enim ad mensuram dat Deus spiritum, 3ª.q.7.11.1m.
Pater diligit filium,& omnia dedit in manu eius,1ª q.42.6.2m.
Qui credit in eum non iudicabitur, s.q.89.6.1.

Cap. 4.

*Discipuli eius abierant in ciuitatem,vt cibos emerent,22æ q.188.7.c.
Omnis qui biberit ex aqua hac, sitiet iterum,12æ.q.2.1 c 2m.
Fons aquæ salientis,12æ.q.2.1.3m*q.114.3.c.3m.
Video,quia propheta es tu,Inf.6.
Venit hora, quando neque in monte hoc, neque in Hierosolymis adorabitis Patrem,22æ.q.84.3.1m
*Spiritus est Deus,1ª.q.1.3 0 * q.3.1.0.
In spiritu & veritate oportet adorare,22æ.q.81.7.1m.q.83.13.1m.
Iam non propter loquelam tuam credimus,22æ.q.2.10.c.fi.
Perfecta charitas foras mittit timorem,s.q.4.1.2m.

Cap. 5.

Pater meus vsque modo operatur,& ego operor,1ª.q.59.2.c.*q.73.2.1m*q.118.3.1m.
Æqualem se faciens Deo,1ª.q.42.0.*.3ª.q.43.4.c.*q 58.3.0.
Non potest filius à se facere quicquam, nisi quod viderit patrem facientem, 1ª.q.42.6.1m.
Quæcunque enim ille fecerit,hæc & filius similiter facit,3ª.q.43.4.b.
Pater enim diligit filium, & demonstrat ei omnia quæ ipse facit,1ª.q.42.6.2m.
Sicut enim pater suscitat mortuos, & viuificat, sic & filius quos vult viuificat,3ª.q.43.4.c.2m.
Vt omnes honorificent filium, sicut honorificant patrem,22æ.q.81.3.1m*q.84.1.3m*3ª.q.25.1.1m.
Qui misit illum,1ª.q.43.0.*q.112.1.c.3m*.3ª.q.28.1.3m*q.39.8.1m.
Et in iudicium non venit, sed transiet à morte in vitam,s.3.
Et potestatem dedit ei iudicium facere, quia filius hominis est.3ª q.59.2.c.s.q.80.2.c.
Et procedent qui bona fecerunt,in resurrectionem vitæ;qui verò mala egerunt, in resurrectionem iudicij,1ª.q.64.2.c.
Non possum ego à meipso facere quicquam,s.5.
Sicut audio,iudico,1ª.q.42.6.2m.
Et iudicium meum verum est, 1ª.q. 16.5.0.*12æ.q.3.7.c.
Opera quæ dedit mihi pater, vt perficiam ea, ipsa opera quæ ego facio, testimonium perhibent de me,3ª.q.43.1.c.0.
Neque vocem eius vnquam audistis,3ª.q.39.8.2m.
Neque speciem eius vidistis,Ibidem.
Est qui accusat vos Moyses,s,q.89.2.3.

Cap. 6.

Hic est verè propheta, qui venturus est in mundū.22æ.q.174.5.3m*3ª.q.7.8.0.*q.31.2.c.
Ego sum panis vitæ,3ª.q.79.3.b.
Quem misit ille,s.5.
Qui venit ad me, non esuriet;& qui credit in me, non sitiet in æternum,12æ.q.2.1.2m.
Et ego resuscitabo eum,3ª.q.54.2.c.*q.56.1.2.0.*.q.59.2.c.fi.*q.62.5.1m.*.m.
Omne quod dedit mihi,non perdam ex eo,Inf 10
Omnis qui audiuit à patre,& didicit, venit ad me,s.1ª.q.4 .5.2m*12æ.q. 22.2.2m*.10ª.13ª.
Non quia patrem vidit quisquam, nisi is qui est à Deo,hic vidit patrem,s.1.
Panis quem ego dabo,caro mea est, pro mundi vita,3ª.q.79.1.0.*8.c.*q 81.1.3m.
Nisi manducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis,3ª.q.65.4.2m*q.73.3.1m*q.80.4 1m.
Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem,habet vitam æternam, 3ª.q.79.2.0.*q.80.2.1m.s.q.79.4.2.
Caro mea verè est cibus, & sanguis meus verè est potus,3ª.q.76.1.2m.
Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem,in me manet,& ego in eo Inf.10.
Spiritus est qui viuificat, caro non prodest quicquā.22æ.q.183.2.3m*3ª.q.75.1.1m.
Verba quæ ego locutus sum vobis, spiritus & vita sunt,3ª.q.57.1.1m.

Cap. 7.

Erat autem in proximo dies festus Iudæorum scenopegia.12æ.q.102.4.10m*q.103.3.4m.
Mea doctrina,non est mea,3ª.q.9.1.0.
Qui misit me,s.5.
Nō ex Moyse,est circuncisio,sed ex patribus,12æ.q.103.1.3m.
Circuncisionem accipit homo in sabbato, vt non soluatur lex Moysis,12æ.q.122 4.1m.
Mihi indignamini,quia totum hominem sanum feci in sabbato?3ª.q.44 3.3m*q.88.5.1m.
Qui credit in me sicut dicit scriptura, flumina de ventre eius fluent aquæ viuæ, 12æ.q.2.1.3m
Quia nondum venerat hora eius,s.2.
Nondum enim erat spiritus datus, quia Iesus nondum fuerat glorificatus,3ª.q.43.6.1m.
Hic est vere propheta,s.6.

Cap. 8.

In lege autem Moyses mandauit nobis huiusmodi lapidare,3ª q 29.1.4m.
Ego sum lux mundi s 1.
Ego non iudico quenquam,s.5.
Misit me pater,s.5.
Nec dum venerat hora eius,s.2.
Si me sciretis, forsitan & patrem meum sciretis, 22æ.q.2.8.3m.
Ego non sum de hoc mundo,22æ.q.188.2.3m.
Et ego,quæ audiui à patre meo,hæc loquor in mundo,s.5.
Principium qui & loquor vobis,1ª.q.1 3.1m*7.c.
Cum exaltaueritis filium hominis,s.2.
Sicut docuit me pater,hæc loquor,s.1.
Et à me ipso facio nihil,s.5.
Pater mecum est,& nō reliquit me solū 1ª.q.31.0.
Si vos filius liberauit,vere liberi eritis,3ª.q.27.3.c.fi.*q.39.2 2 *q.54.7.2m.
Ego quod audiui apud patrem,loquor,s.5.
Veritatem loquor quam audiui à Deo. Ibidem.
*Si filij Abrahæ estis,opera Abrahæ facite,22æ.q.89.1.1m.
Ego enim ex Deo processi & veni,1ª.q.27.0.
Vos ex patre diabolo estis,1ª.q 114.3.2m.
Ille homicida erat ab initio,1ª.q.63.5.1m.
Et in veritate non stetit, quia non est veritas in eo,1ª.q.63.6 0.*q.64.2.5m*22æ.q.96.1.c.
Cum loquitur mendacium ex proprijs loquitur.
Quia mendax est & pater eius,22æ.q.172.6.3m.
Abraham pater vester exultauit, vt videret diem meum,& vidit & gauisus est, 12æ.q.98.4.c.*3ª.q.31.1.0.
Iesus autem abscondit se,& exiuit de templo, 3ª.q.44.3.1m.

Cap. 9.

Neque hic peccauit,neque parentes eius.12ª.q.87 7.1m.
Qui misit me,s.5.
Lux sum mundi,s.1.
Lutum fecit ex sputo, & liniuit sputum super oculos eius,& dixit,3ª.q.44.3.2m*3m.
Non est hic homo à Deo,qui sabbatum non custodit,3ª.q.40.4.1m.
Propheta est,s.6.
Scimus quia Deus peccatores non exaudit. 22æ.q.83.16.0.*q.178.2.1m.s.q.71.3.
Si cæci essetis,non haberetis peccatum. 22æ.q.15.1.1m.

Cap. 10.

Ego sum ostium 3ª.q.8.6.3m.
Nemo tollit eam à me sed ego pono eam à meipso 3ª.q.47.1.1m q 50.3.
Hoc mandatum accepi à patre meo,3ª.q.47.2.1m.
Nanquid dæmonium potest cæcorum oculos aperire? 1ª.q.91.2.1m*3m*q.114.4.c.2m*q.115.5.1m*q.117.3.c.*3ª.q.20.1.3m.
Ego & pater vnum sumus,inf. 2ª.
Quem pater sanctificauit,3ª.q.34.1 2m.
Et misit in mundum,s.5.
Opera quæ ego facio in nomine patris mei,hæc testimonium perhibent de me,s 1.
Pater in me est,& ego in patre,1ª.q.42.5.0.*3ª.q.2.9.*4m.
Ioannes quidem fecit signum nullū, 3ª.q.38.2 2m.q.40.2.1m.

Cap. 11.

In nouissimo die,s.6.
Tu me misisti,s.5.
Soluite eum,& sinite abire,s.q.8.1.c.

Cap. 12.

*Loculos habens, ea quæ mittebantur, portabat.22æ.q.188.7.c.
Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit,ipsum solum manet,3ª.q.42.1.c.fi.*q.46.2.1m.
Ego autem si exaltatus fuero à terra,s.3.
Qui misit me.s.5.
Ego lux in mundum veni.s.1.
Ego non iudico eum,s 3.
Non enim veni vt iudicem mundum,s.3.

Cap. 13.

A Deo exiuit,& ad Deum vadit,1ª.q.42.5.2m.
Quem diligebat Iesus, 1ª.q.20.4.3m.*.3ª.q.45.3.4m.
Ille est,cui intinctum panem porrexero: & cum intinxisset panem dedit Iudæ.3ª.q.81.2.1m*q.83.5.9m.
Aut vt egenis aliquid daret 22æ.q.188.7.c.
Mandatum nouum do vobis, vt diligatis inuicem sicut dilexi vos,12æ.q.108.3.0.* 22æ.q 44.7.0.
In hoc ergo cognoscent omnes, quia discipuli mei estis,si dilectionem habueritis adinuicem,22æ.q.81.1.3m*q.101.1 3m.

Cap. 14.

Creditis in Deum & in me credite,22æ.q.2.7.c.
In domo patris mei,mansiones multæ sunt, 12æ.q. 3.2.4m.

3.2.4m*q.5.2.0.*q.112.4.c.2m
Domine nescimus quo vadis: Et quomodo possumus viam scire?1ª.q 1.101 2m*12æ.q.7.1.2.c.
Ego sum via,veritas & vita,1ª.q.2.1.3m*q.3.3.0*q.4.2.2m 3m*22æ.q.34 1.2m.
Si cognouissetis me, & patrem meum vtique cognouissetis,s.8.
Qui videt me,videt & patrem meum. Ibidem.
Ego in patre,& pater in me est,s.10.
Alioqui propter ipsa opera credite,s.5.
Amen amen dico vobis,s.1.
Qui credit in me,opera quæ ego facio,& ipse faciet & maiora horum faciet,3ª.q 4.4.2m.
Quodcūque petieritis patrem in nomine meo, hoc faciam? 2æ.q.83.7.2m*15.2m*1.c.
Si diligitis me, mandata mea seruare, 22æ. q.44.1.0.
Rogabo patrem, & alium paracletum dabit vobis, 22æ.q.83.10.1m.
In illo die cognoscetis,quia ego sum in patre meo, & vos in me & ego in vobis,1ª.q.31.1 4m
Et sermonem quem audistis non est meus, sed eius qui misit me patris,s.7.
Pater maior me est,1ª.q.33.1.2m*q.42.4.1m.*q.43.7.1m*3ª.q.20.1.0.
Sicut mandatum dedit mihi pater,sic facio.1ª.q.43 45.6.2m*q 47.2.1m
In domo patris mei mansiones multæ sunt,s.q.93.2.c.

Cap. 15.

Sine me nihil potestis facere,12æ.q.6.1.1m*q 114 6.0.
Si manseritis in me, & verba mea in vobis manserint,quodcunque volueritis petetis, & fiet vobis.s.14.
Sicut dilexit me pater,& ego dilexi vos,1ª.q.37.2.3m.
*Vos autem dixi amicos,22æ.q.172.4.2m.
Omnia quæcunque audiui à patre meo,s.5.
Vt quodcunque petieritis patrem in nomine meo det vobis,s.14.
Scitote,quia me priorem vobis odio habuerit, 22æ q.13.4.0.*6.2m*q.34.1.1.0.
Si non venissem,& locutus eis non fuissem, peccatū non haberent,22æ.q.10.1.3.c.
Si opera non fecissem in eis, quæ nemo alius fecit, peccatum non haberent,3ª.q.4.4.c.1m
Nunc autem & viderunt & oderunt & me & patrē meum,22æ.q.34.1.b.*3ª.q.47.5.c.2m
Cum autem venerit paraclitus quem ego mittam vobis à patre spiritum veritatis,qui à patre procedit,1ª.q.36.2.1m*4.1m*12æ.q.106.4.2m.

Cap. 16.

Omnis qui interficit vos, arbitretur obsequium se præstare Deo,12æ.q.94.5.2m.*.q.100.8.3m*.22æ.q.64.6.0.
Qui misit me,s.5.
Si enim non abiero, paracletus non veniet ad vos, 3ª.q.57.6.0.
Si autem abiero mittam eum ad vos,1ª.q.43.8.0.
Ille arguet mundum de peccato, 3ª.q.59.1.3m.
Cum autem venerit spiritus ille veritatis, docebit vos omnem veritatem,12æ.q.106.4.2m*22æ.q.176.1.1m
Sed quæcunque audiet loquetur,s.5.
Si quid petieritis patrem in nomine meo,dabit vobis,s 14.
A Deo exiui:exiui à patre, & veni in mundū, s.13.
Iterum relinquo mundum,& vado ad patrem,3ª.q.57.1.6.0.
Nunc scimus quia scis omnia,3ª.q.10.2.0.* q.13.1.2m*3m*q.59.2.3m.
Quia à Deo existi,s.13.
Et non sum solus,quia pater mecum est,s.8.

Cap. 17.

Hæc est autem vita æterna, vt cognoscāt te solum verum Deum,& quem misisti, Iesum Christum.1ª.q.10.3 c.fi.*q.31.4.1m.
Manifestaui nomen tuum hominibus, quos dedisti mihi de mundo,22æ q.2.8.2m.
Tui erant, & mihi eos dedisti Ibidem.
Et cognouerunt vere,quia à te exiui,s.13.
Et crediderunt,quia tu me misisti, s.5.
Et mundus eos odio habuit, quia non sunt de mundo, sicut & ego non sum de mundo,s.8.*3ª.q.31.1.3m.fi.
Vt omnes vnum sint,sicut tu pater in me,& ego in te,vt & ipsi in nobis vnum sint,s.10.
Vt sint vnum,sicut & nos vnum sumus,s.10.22æ.q.183.2.1m
Et dilexisti eos,sicut me dilexisti, 1ª.q.37.2.0.

Cap. 18.

Vt ergo dixit,ego sum,abierunt retrorsum, & ceciderunt in terram,3ª.q.43.3.1m*q.44.2.1m.
Dicit ille,s.Petrus,non sum,22æ.q.24.12 2m.
Ego palam locutus sum mundo: Ego semper docui in synagoga,& in templo,quò omnes conueniunt,3ª.q 42.3.2m
Et in occulto locutus sum nihil, 3ª.q.42.3.c.
Respondit ei Iesus.Si male locutus sum, testimonium perhibe de malo,si autem bene,cur me cædis?22æ.q.65.2.0.*3ª.q.46.5.2m*q.83 2.3m.
Iudæi non introierunt in prætorium, vt non contaminarentur,sed manducarent pascha,3ª.q.46.9.1m.
Nobis non licet interficere quenquam,3ª.q.47.4.3m.
Regnum meum non est de hoc mundo,3ª.q.7.2 3*q.59.4.1m.
Omnis qui est ex veritate,audit vocem meam,22æ.q.180.3.4m.

Cap. 19.

Maius peccatum habet, 12æ.q.72.3.0.*3ª.q.47.6.0.*.4.2m.
Cum vidisset ergo Iesus matrem, Matth.1.18æ.
Et discipulum stantem,quem diligebat,s.13.
Postea sciens Iesus, quia omnia consummata sunt, 12æ.q.103.3.2m*3ª.q.47.2.1m.
Iudæi ergo quoniam parasceue erat, vt non remanerent in cruce corpora sabbato,3ª.q.46.4.3m*q.48.3.c.
Erat enim magnus dies ille sabbati, 3ª.q.46.9.1m.
Et continuo exiuit sanguis & aqua,3ª.q.65.4.3m*q.74.1.3m
Venit Nicodemus,ferens misturā myrrhæ,& aloes, quasi libras centum,3ª.q.51.2.2m*3m.
Cum aromatibus, sicut mos est Iudæis sepelire,3ª.q.51.2.2m*3m.
Erat autem in loco, vbi crucifixus est,hortus, & in horto monumentum nouum. 3ª.q 51.2.4m
Et ad voluit saxum magnum ad ostium monumenti,3ª.q.51.2.3m

Cap. 20.

Maria Magdalenæ,venit mane, cū adhuc tenebræ essent,ad monumentum,3ª.q.53.2.3m
Et vidit linteamina posita,3ª.q.51.2.3m
Et sudarium,3ª.q 51.2.3m
Tunc ergo introiuit,& ille discipulus, qui venerat primus,3ª.q.8.3.3m
Noli me tangere,3ª.q.80.4.1m
Nondum enim ascendi ad patrem meum, 3ª.q.55.6.3m.*q.80.4.1m.
Cum ergo sero esset die illo vna sabbatorum & fores essent clausæ, & cæt. venit Iesus,3ª.q.54.1.1m.
Et ait:Pax vobis,3ª.q.35.8.1m
Ostendit eis manus & latus,3ª.q 54.4.0.
Hæc cum dixisset,insufflauit,1ª.q.43.7.6m.
Quorum remiseritis peccata,remittuntur eis,3ª.q.84.3.3m.s.q.18.1.1.
Infer digitum tuum huc, & affer manum tuam, & mitte in loca clauorum, 3ª.q.54.4.2m.*.q.55.6.3m.
Quia vidisti me Thoma,credidisti, 22æ.q.4.1m.*.3ª.q.55.5.3m
Beati qui non viderunt & crediderunt. Ibidem.*3ª.q 55.5.3m.
Multa quidem & alia signa fecit Iesus in conspectu discipulorum suorum, quæ non sunt scripta in libro hoc,1ª.q.42.4 c.*q.68.1.1m
*Hæc autem scripta sunt,vt credatis,&c.1ª.q.8.1m

Cap. 21.

Vado piscari,1ª.q.96.1.c.*22æ.q.64.1.0.
Dicit ergo discipulus ille quem diligebat Iesus,s.13.
Dominus est,1ª.q.13.7.1m*6m.
Simon Ioannis,diligis me plus his?22æ.q.185.3.1m
Pasce oues meas,vel agnos meos,Ibidem.
Domine tu scis quia amo te,1ª.q.20.4.3m.
Domine tu omnia nosti,s.16.
Quem diligebat Iesus,s.13.
Sunt autem & alia multa quæ fecit Iesus,quæ si scriberentur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere posse eos qui scribendi sunt libros,3ª.q.63.3m*q.68.1.1m

AVCTORITATES EX EPISTOLA AD ROMANOS

Cap. 1.

Qui factus est ei ex semine Dauid secundum carnē, 3ª.q.16.7.1m*q.31.6.2m
Qui prædestinatus est filius Dei,ī virtute,3ª.q.24.0
Ad obediendum fidei, 21æ.q.47.3m*q.104 3.2m*3ª.b.7.3.2m
Græcis,ac barbaris,sapientibus,& insipientibus,debitor sum,1ª.q.21.1.3m
Iudæo primum & Græco,3ª.q.31.2.2m.
Qui veritatem Dei in iniustitia detinent,22æ.q.40.3.0.*q.59 3.4.0.*q.71.3 3m
Quod notum est Dei manifestum est illis,1ª.q.1.6 c.fi.*q.12.12 b.*c.
Inuisibilia enim ipsius à creatura mundi per ea quæ facta sunt,intellecta conspiciuntur, 1ª.q.2.2.0.*22æ.q.27.3 2m*q.34.e.c.*q.171.2.3m
Ita vt sint inexcusabiles,inf. 2.
Cum cognouissent Deum, non vt Deum glorificauerunt aut gratias egerunt, 12æ.q.68.0*q.19.6.c.*q.76.2.4.c.*3ª.q.47.5.3m
Dicentes enim se esse sapientes,stulti facti sunt,12æ q 46.1.1m*.2.c.
Et mutauerunt gloriam incorruptibilis Dei, in similitudinem imaginis corruptibilis hominis, & volucrum,& quadrupedum,& serpentum,22æ.q.94.1.c.*q.122.2.2m.
Propter quod tradidit illos Deus in desideria cordis eorum in immunditiam,12æ.q.87.2.c.
Quia commutauerunt veritatem Dei in mendacium,s.1.
Tradidit illos Deus in reprobum sensum, vt faciant ea quæ non conueniunt, repletos omni iniquitate,&c.12æ.q.79.1.1m
*Parentibus non obedientes, 22æ.q.105.1.b.
Qui cum iustitiam Dei cognouissent, non intellexerunt,s.
Quoniam qui talia agunt, digni sunt morte,12æ.q.85.5.0.

Cap. 2.

Propter quod inexcusabilis es ô homo, omnis qui iudicas,22æ.q.33.5.0.*q.60.2.2m
An diuitias bonitatis eius,patientiæ, & longanimitatis contemnis?22æ.q.186.9.3m
Quicunque enim sine lege peccauerunt,sine lege peribunt,12æ.q.90.3.1m
Et qui in lege peccauerunt,per legem iudicabūtur.12æ.q.103.3.4.0.*q.104.3.c.*22æ q.86.4.5m
Non enim auditores legis iusti sunt apud Deū,sed factores legis iustificabuntur,12æ.q.100.12.1m.
Cùm enim gentes quæ legem non habent,naturaliter ea quæ legis sunt,faciunt, 12æ.q.109.4.1m
Legem non habentes,ipsi sibi sunt lex,12æ.q.90.3 1m.
Qui ostendūt opus legis scriptum in cordibus suis, Ibid.
Testimonium reddente illis conscientia ipsorum, 1ª.q.79.13.c.
Et inter se inuicem cogitationum accusantium,aut defendentium,Ibid.
Circūcisio quidem prodest,si legem obserues,12æ q.103.3.4.0.*q.104.3.c.*22æ.q.86.4.1m*87.1 c.*q.93.1 0.*q.94.3.5m
Si autem præuaricator legis sis,circuncisio tua præputium facta est,s.2

Cap. 3.

Ex operibus legis non iustificabitur omnis caro coram illo,12æ.q.98.1.0.*4.c.fi.*2m*q.100.12.0*q.103.2.0.
Arbitramur iustificari hominem per fidem, sine operibus legis,12æ.q.100.12.0.
Faciamus mala,vt veniant bona,12æ.q.79.4.4m
Si Abraham ex operibus legis iustificatus est,habet gloriam,sed non apud Deum,12æ q.100.12.c.
Dauid dicit,beatitudinem hominis, cui Deus accepto fert iustitiam sine operibus,12æ.q.5.7.3m.

Cap. 4.

Et signum accepit circuncisionis signaculum iustitiæ fidei,quæ est in præputio,12æ.q.102.5.1m.
Et vocat ea quæ non sunt,tanquam ea quæ sunt,12æ q.91.1.1m
Qui contra spem in spe credidit,12æ.q.41.3.2.3.*q.102.5.1m.
*Ei autē qui operatur, merces non imputatur secūdum gratiā,sed secundū debitū,12æ.q.112.2.1m.
Lex iram operatur,12æ q.47.1.0.
Iesus traditus est propter delicta nostra, 3ª.q.49.0.

Cap. 5.

Iustificati ergo ex fide, 12æ.q.112.3.1m * q.113.6.o *3a.q 8..6 c.
Et gloriam in spe gloriæ filiorum Dei, 1a q.33.3.c.
Spes autem non confundit, 22æ.q.18.4.o.
Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris, per spiritum sanctum, qui datus nobis, 22æ.q.24.2.o.* 3.10.c.*q.172.2.1m
Cùm inimici essemus, reconciliati sumus per mortem filij eius, 3a.q.48.4.c.*q.49.2.c. 4.o.
Peccatum nō imputabatur, cùm lex non esset, 12æ.q.98.5.6.o.*3a.q.70.1.2m.
Nam, iudicium quidem ex vno in condemnationem, gratia autem ex multis delictis in iustificationem, 12æ.q.113.1.6.o.
Si enim vnius delicto, mors regnauit per vnū, multo magis abundantiam gratiæ & donationis & iustitiæ accipientes in vita, regnabūt per vnum Iesum Christum, 3a.q.52.7.2m.
Sicut enim per inobedientiam vnius hominis, peccatores constituti sunt multi, ita & per vnius obedientiā iusti cōstituentur multi, 22æ.q.105 2.3m
Lex autem subintrauit, vt abundaret delictum, 12æ q..8 1.2m.
Vbi autem abūdauit delictum, superabundauit, & gratia, 3a.q.89.2.3m.
Vt sicut regnauit peccatum in mortem, ita & gratia regnet per iustitiam in vitam æternam, per Iesum Christum Dominum nostrum, inf.6.
Tribulatio patientiam operatur, s.q.15.2 c.
Resurrexit propter iustificationem nostram, s.q.76 1.c.

Cap. 6

Qicunq; baptizati sumus in Christo Iesu, in mortem ipsius baptizati sumus, 22æ.q.147.5.c.*3a.q 49.3.2m*q.51.1.c.*q.61.1.2m* q.56.3.9.c.5m*q.68.5 7.c * q.10.1m q.86.4.3m.
Vt quomodo Christus surrexit à mortuis per gloriam patris, ita & nos in nouitate ambulemus, 2a.q.112.2.3m.
Si enim complantati facti sumus similitudine mortis eius, simul & resurrectionis erimus, 3a.q.54.2.c.*q 56.1 2.o.
Hoc scientes quia vetus homo noster simul crucifixus est, vt destruatur corpus peccati, vt vltra nō seruiamus peccato, a.q 79.1.3m.
Qui enim mortuus est, iustificatus est à peccato, 12æ.q.113..6.o.
Si enim mortui sumus cū Christo, credimus quia etiam simul viuemus cùm illo, 3a.q.54.2.c.
Ita & vos existimate quidem vos mortuos esse peccato, viuentes autem Deo, in Christo Iesu, 3a.q.5 z c.
Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore, vt obediatis cōcupiscentiis eius, 21æ.q.74.3.1m.
Sed neque exhibeatis membra vestra arma iniquitatis peccato, sed exhibete vos Deo, tanquam ex mortuis viuētes & membra vestra arma iustitiæ Deo, 3a.q.79.1.3m.
Non enim sub lege estis, sed sub gratia, 2æ.q.103.1 2 o.
Sicut enim exhibuistis membra vestra, seruire iniquitati, 3a.q.18.4.c.3m.
Cùm enim serui essetis peccati, liberi fuistis iustitiæ 22æ.q.183.1.c.
Quem ergo fructum habuistis tunc in illis, in quibus nunc erubescitis, 12æ q 70.4.1m* 22æ.q.8.8.fi.
Nam finis illorum mors est, 12æ.q.85 5.o.* q.87.7.c.1m.
Nunc autem liberati à peccato, serui autem facti Deo, habetis fructum vestrum in sanctificationem, finem verò vitam æternam, 1a.q 23.1.c.*.12æ.q.3.1.3m.
Stipendia peccati mors, s.6.
Gratia autem Dei, vita æterna, 1a.q.24.3.c.*12æ.q.113.2.2m.9.c.*q.114.3.2.

Cap. 7.

Lex in homine dominatur, quanto tempore viuit, 3a.q. 5 4.3m.
Soluta est à lege viri s.q.55 2.1.
Cum essemus in carne, passiones peccatorum quæ per legem erāt, operabantur in membris nostris, 12æ.q.77.3.o.*3a.q.15.4.3m.
Seruiamus in nouitate spiritus, & non in vetustate litteræ, 12æ.q.98.1.2m*q.99.2.3m* q.106.2.c.
Peccatum non cognoui nisi per legem, 12æ.q.90.1.o.*q.100 4.3m.
Nam concupiscentiam nesciebam, nisi lex diceret, non concupisces, 12æ.q.100.4.3m.
Sine lege enim peccatum mortuū erat, ego autem viuebam sine lege aliquando, 12æ.q.98.1.2m.
Itaque lex quidem sancta, & mandatum iustum & bonum, 12æ.q.98.1.o.s.q.67.3.2.
Quod enim operor, non intelligo, 12æ.q.56.4.c.* q.74.3.c.
Non enim quod volo bonum, hoc ago, 1a.q 83.1.1m* 12æ.q 10.3.1m* q.17 7.1m* q.74.3 c.*q 77 7.1m.
Sed quod odio malum, illud facio, 12æ.q.77.7.1m.
Consentio legi, quoniam bona est, 12æ.q.98.1.c.
Condelector enim legi Dei, secundū interiorē hominē, 1a.q.78.4.1m* 2a.q.98.1.c.*22æ.q.25 7.c.
Video autem alteram legem in membris meis, repugnantem legi mētis meæ, & captiuantem me in lege peccati, quæ est in membris meis, 12æ.q.83.1.1m*q.90.1.1m*q.91.6.o.
Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius? 22æ.q.5.5.1m.

Cap. 8.

Nihil ergo nunc damnationis est iis, qui sunt in Christo Iesu, qui non secundum carnem ambulant, 12æ.q.89.5.1m.
Lex enim spiritus vitæ in Christo Iesu, liberauit me à lege peccati & mortis, s.7.
Sapientia carnis inimica est Deo, 12æ.q.93.6.2m* 2 .q.55.2.1m*2m.
Legi enim Dei subiecta non est, nec enim potest, 22æ.q.55 2.1m *2m.
Sed in spiritu, si tamen spiritus Dei habitat in vobis, infr.8.
Habitat in vobis, 1a.q.43.2.3.o.*4.2m* 1.c.* 12æ 114. 3m.
Propter inhabitantem spiritum eius in vobis, s.8.
Debitores sumus non carni, vt secundum carnem viuamus, 12æ.q.111.1.2m.
Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini, 12æ.q.72.2.1m*2m.
Si autem spiritu facta carnis mortificaueritis, viuetis, 3a.q 89.3.o.
Quicunque enim spiritu Dei aguntur, hij sunt filij Dei, 12æ.q.114 3.c.fi.* 22 .q. 1.1.3m.*q. 8.8.2m
Non enim accepistis spiritum seruitutis iterum in timore, 22æ.q.19.6.o.*8.2m* 10.c.
Si autē filij, & hæredes, 1a.q.95 1 2m*12æ.q.214.3.c.fi.
Si tamen compatimur, vt conglorificemur, 12æ.q.85.5.2m*3a.q.49 1 4m* 2 m* m*5.c.*q 52 1.2m*7.8.c.*q. 9.2. m*7 2m.
Existimo enim quòd non sunt condignæ passiones huius tēporis ad futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis, 12æ.q 1.4.3 o.*5.c.* 3.q.48.1.c.
Expectatio creaturæ, reuelationem filiorum Dei expectat, 1a.q.98.3.c.
Spe enim salui facti sumus, 22æ.q 17.6.o.
Spes autē quæ videtur, non est spes, 12æ.q.40.1.o.* 2.5..7.8 c. q 4 .2.c.*q 42.3 c.3m*q.67.4.5 o.*22æ.q.18.2.o.*3.c.*q.19.11.3m.
Sic autem quod non videmus speramus, per patientiam expectamus, 12æ.q.40. 1m.
Ipse spiritus postulat in nobis, gemitibus inenarrabilious, 22æ.q.83.10. m* 3a.q 26.1.3m.
Scit quid desideret spiritus; quia secundum Deum pro peccatis postulat, 3a.q 21.4.c.
Scimus autem quoniam diligentibus Deum, omnia cooperantur in bonum, 3a.q.89.2.1m s.q.4.1.4m.
Nā quos præsciuit & prædestinauit, 1a.q 23.1 2m.
Conformes fieri imaginis filij sui, 1a.q 33.3.1m.fi.*q.93.4.2m*22e.q.45.6.c 1m*3a.q.3.5.2m*8.c.*q.39.8.3m*q.45.4 c.
Vt sit ipse primogenitus in multis fratribus, 1a.q.33.3.c.2m*q. .1.1m*q.41.2.c.
Quos autem prædestinauit, hos & vocauit, 1a.q.23.2.c.*5.1m.
Et quos vocauit, hos & iustificauit, 12e.q 113.1.3m.
Qui etiam interpellat pro nobis, 3a.q.21.3.o.*q.22 4.1m.
Quis nos separabit à charitate Christi? &c. 3a.q.62 6 1m q.76.4.c.
Creatura liberabitur à seruitute corruptionis, s.q.74.7.c.

Cap. 9.

Optabam ego ipse anathema esse à Christo pro fratribus meis, &c. 22e.q 27.8.1m* q.182.2.c.fi.
Quorum patres, ex quibus est Christus, secundum carnem, 12e.q.98.4.6. m*5.c.*2a.q. 6.1m.
Non est volētis neque currentis, sed miserentis est Dei, 1a.q 83.1.2m*12e.q.98.1.1m.
Quia si Deus voles ostendere iram, & notam, &c. quæ præparauit in gloriam, 1a.q.23.5.3m.

Cap. 10.

Corde enim creditur ad iustitiam, ore autem confessio fit ad salutem. 22e.q.3.2.c.
Diues in omnes qui inuocāt illum, 22e.q.117.1.1m
Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi, 1a.q.111.1.1m*22e.q.6.1.o.

Cap. 11.

Ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia, 1a.q.39.8.c.
Conclusit Deus omnia sub peccato, s.q.99.2.2.

Cap. 12.

Exhibeatis corpora vestra Deo, hostiam viuentem, sanctam Deo placentem. 22e.q 85.3.2m.
Rationabile obsequium vestrum, s.q 3.2.c.
Vt probetis, quæ sit voluntas Dei bona, beneplacēs & perfecta, 22e.q.97.2.2m.
Nō plus sapere, quàm oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem. 22e.q.149.1.1m.
Et vnicuique sicut Deus diuisit mensuram fidei, 12e.q.114.5.1m* 22e.q.6.1.c.
Sicut enim in vno corpore multa membra habemus, 1a.q.76.5.3m*22e q.183.2.c.
Habētes donationes, 1a.q. 3 c.*12e.q.112.5 1m
Siue prophetiam secundum rationem fidei, 22e.q.172.1.o.*3 c.
Qui præest in sollicitudine. 22e q.47.9 3m*q.53.6.c
Dilectio sine simulatione, 22e q.111. .o.
Honore inuicem præuenientes. 22e q.103.2.3m
Nolite maledicere, 22e.q.76.1.2m.
Spe gaudentes, 22e.q.2 . m.
Si fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habentes 22e.q.29 1.c*2.3m.
Non vosmetipsos defendētes charissimi, 22e.q.40 1.2m*q. 4.7.5.

Cap. 13.

Potestatibus sublimioribus subdita sit, 12e q.6 .1.c.*q.88.10.2m*q.101. .* 5.c.prin.* 1m*6.o
Quæ à Deo sunt, ordinata sunt, 12e q.102.1.c.*.22æ.q.102.2.c principio, s.q.4.1.c.
Qui potestati resistit, Dei ordinationi resistit, 22æ.q.158.1.3m.
Cui tributum, tributum, 22æ.q.102.2.3m.
Qui diligit proximum, legē impleuit, 12æ.q.99.1.2m*q.105.2.1m* 22a.q.44.2.4m.
Et si quod est aliud mandatū, in hoc verbo instauratur, 2æ.q 99.1.2m.
Induimini Dominum Iesum Christum, 3a.q.69.9.1m.

Cap. 14.

Qui infirmus est, olus manducet, 12æ.q.77.3.o.
Siue viuimus, siue morimur, Domini sumus, 1a.q.1.8.2m.
Nihil commune per ipsum, 12æ.q.102.6.1m*22æ.q.149.3.o.*3a.q.40.4.2m.
Si propter cibum frater tuus cōtristatur, iam non secundum charitatem ambulas, 22æ.q.43.3m.
Noli cibo tuo illum perdere, pro quo Christus mortuus est, 22æ.q.45.3.2m.
Non est enim regnum Dei esca & potus, 3a q.40.2.1m.
Bonum est non manducare carnem, & non bibere vinum, 12æ.q 103.4.3m* fi.*22æ.q.43.1.5m*q.149.3.2m.
Omne quod nō est ex fide, peccatum est, 12æ.q.19.5.c.*q.103.4.3m* 22æ.q.10.4.1m.

Cap. 15.

Vnusquisque vestrum proximo suo placeat in bonum ad ædificationem, 22e.q.115.1.1m.
Dico enim Christum Iesum ministrum fuisse circuncisionis propter veritatem Dei, ad confirmandas promissiones patrum, 3a.q.42.1.c.
Gentes autem super misericordia honorare Deum 1a.q 21.4.2m.
Si spiritualium eorum participes facti sunt gentiles, debet & in carnalibus ministrare eis, 22e.q.187.4.2m.

Cap. 16.

Si vobis primum ex parte fruitus fuero, 12e.q.11.3.1m.
Secundum reuelationē mysterij, temporibus æternis taciti, 1a.q.10.1.4m.
Vt adiuuetis me in orationibus vestris s.q.72.2.c.

AVCTO-

AVCTORITATES EX PRIMA EPIST. AD CORINTHIOS.

Cap. 1

In omnib. diuites facti estis in illo, s. Christo, in omni verbo, & in omni scientia, 22æ.q.50.3.1m.* q.188.5.2m.
Et non sint in vobis schismata, 22æ.q.39.1.o.*.4 c *.q 188.5.2m
Nunquid Paulus crucifixus est vobis? 3a.q.48.5.3m.
Aut in nomine Pauli baptizati estis? 3a.q.64.3.c.
Non enim misit me Deus baptizare, sed euangelizare, 3a.q.67.2.1m.
Nonne stultam fecit Deus sapientiam huius mundi? 22æ.q.46 3.2m
Et Dei sapientiam, 2a.q.39 7.2m
Quod stultum est Dei, sapientius est hominibus, s.
Et quod infirmum est Dei, fortius est hominibus, 1a q.48.6.1m
Quæ stulta sunt mundi, elegit Deus, vt confundat sapientes. s.
Vt ea quæ sunt destrueret, s.
Vt non glorietur omnis caro in conspectu eius, 22æ q.45.4. m
Christus factus est nobis sapientia, & iustitia, & sanctificatio, & redemptio, 3a.q 48.6 3m
Qui gloriatur, in Domino glorietur, s.

Cap. 2

Sapientiā loquimur inter perfectos. 22æ.q.45.5.1m
Sed loquimur Dei sapientiam in mysterio, quæ abscondita est, 1a.q.57.5.3m
Si enim cognouissent, nunquam Dūm gloriæ crucifixissent. 3a.q 46. 2.1m.*.q.47.5.o *.6.c
Nos aūt non spiritum huius mundi accepimus, sed spiritum qui ex Deo est, 12æ.q 1 2.5 4m.
Vt sciamus quæ à Deo donata sunt nobis, 12æ.q.112.5 4m
Spiritualis autem iudicat omnia, & ipse à nemine iudicatur, 2a.q.1.6.3m. 22æ. o.1.2m

Cap. 4

Tanquam paruulis in Christo, lac vobis potum dedi, non escam, 1a prolo.principio. * 22æ.q.89.1.4m
Cum enim sit inter vos zelus & contentio, nonne carnales estis? 2æ.q.28.4.1m
*Cum enim quis dicat, Ego quidem sum Pauli, alius autem Cephæ, ego autem Apollo, nonne homines estis? 22æ.q.38.5.2m
Vt sapiens architectus fundamentum posui, 1a.q.1 6.c.
Fundamentum aliud nemo potest ponere, præter id quod positum est, quod est Christus Iesus, 22æ.q.4.7.o 1.q.16 5.2m
Si quis super ædificat supra fundamentum hoc aurum, argentum, lapides pretiosos, 12æ.q.89.2.o.
Ipse autem saluus erit sic quasi per ignem, s.q.59.4.3.
Si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc seculo, stultus fiat, vt sapiens, 22æ q.46.1.2m

Cap. 4

Dominus illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium, 1a q.24.1.2m, s.q 87.2.c.
Sed neque me ipsum iudico, 12æ.q.1 2.5.c
In Christo Iesu per euangelium ego vos genui, s.q.56. c
Non enim in sermone est regnum Dei, sed in virtute, 22æ.q.177 .2
Nihil mihi conscius sum, sed non in hoc iustificatus sum, s.q.10.4 2m

Cap. 5

Quid enim mihi de his qui foris sunt iudicare, s.q.22.5.1
Cum eiusmodi nec cibum sumere, s.q.23.1 c

Cap. 6

Iam quidem omnino delictum est in vobis, quòd iudicia habetis inter vos, 22æ.q.42.8.1m
Quare non magis iniuriam accipitis? 22æ q.108.1.2m *.4m
Quare non magis fraudem patimini? 22æ.q.55.5.1m.
Iniqui regnum Dei non possidebunt, 3a.q.68 4.c.
Esca ventri, & venter escis, 1a q.55.1.c.* 12æ.q.1.5.b.
Corpus autem, non fornicationi, 2æ.q.103.4.3m.*32æ q.35.1.4 .* q. 54 2.2m
Nescitis, quoniam corpora vestra mēbra sunt Christi? 3a.q.8.3.o
Qui autem adhæret Domino, vnus spiritus est, 22æ.q.45.2.c
Qui adhæret meretrici vnum corpus efficitur, s.q.55.3.c.
Fugite fornicationem, 22æ.q.35.1 4m
Omne enim peccatum quodcunq; fecerit homo, extra corpus est, 2æ.q.74.8.o.
Neque fornicarij neque adulteri, s.q.99.5.4
Qui autem fornicatur, in corpus suum peccat, 12æ.q 72.2.4m
Melius est nubere quam vri, s.q.42.4.4.

Cap. 7

Bonum est homini mulierem non tangere, 12æ.q.14.1.3m
Ne fraudetis vos inuicem nisi ex communi ex consensu, s.q.64.4.c
Præterit figura huius mundi, s q.74.1.c
Similiter & vxor viro, 22æ.q.2.8 2m
Vxori vir debitum reddat, s.q.4 .4.c
Vnusquisque proprium donum habet ex Deo, 12æ q.66.2.1m
Virgo si nubat non peccat, s.q 41.3.c.
Dico autem non nuptiis & viduis, bonum est illis, si sic permanserint, 12æ.q.140.1.3m
Consilium autem do, 12æ.q.14.1.3m * 22æ q.152.2.o.
Si quis frater vxorem habet infidelem, s.q.59.2.c.
Qui sine vxore est, solicitus est quæ Domini sunt, 22æ.q 152 2.o.*.4.c.*.5 c
Qui matrimonio iungit virginem suam, bene facit, & qui non iungit, melius facit. 22æ.q.152.3 5m.* q 4.5 o s.q.41.2.c
Qui nubunt tanquam non nubentes, s.q 41.3.1.
Beatior aūt erit, si sic permanserit, 1a.q 70 3.2m.

Cap. 8

Scientia inflat, 22æ q 167.1.c.* q 188 6.2m
Scimus quia nihil est idolum in mundo, 22æ.q.94.1.3
Nam & si sint qui dicantur dii, siue in cælo, siue in terra, siquidem sunt dij multi, & domini multi, 1a q.11.3.1m

Cap. 9

Nonne Christum Iesum Dominum nostrum vidi? 3a.q 57.6.3m
Nunquid de bobus cura est Deo? 1a.q.22.2.5m.*.q.10 .5.2m.* 12æ.q.102.5.8
Omnia sustinemus, ne quod offendiculum demus Euangelio. 22æ.q.43.8.5m
Bonū est mihi magis mori, quàm ut gloriam meam quis euacuet, 2æ.q.2.3.c.22æ.q.132.1.3m.
Nam si euangelizauero, non est mihi gloria, necessitas enim mihi incumbit, 22æ.q.8 .6.3m
Nam cum liber essem ex omnib. omnium me seruū feci, 1a.q.83 4.2.o
Nescitis quòd ij qui in stadio currunt, omnes quidē currunt, sed vnus accipit brauium? 12æ.q 4.5.1m.
Sic currite, vt comprehendatis, 1a.q.12.7.1m.*.12 .q.4 3 1m

Cap. 10.

Patres nostri omnes sub nube fuerunt, & omnes mare transierunt, & omnes in Moyse baptizati sunt in nube, & in mari, 3a.q 70. m.
Petra autem erat Christus, 1a.q.102.1.4m
Hæc autem omnia in figuram contingebant illis 12æ q. 07.2.o
Qui se existimat stare, videat ne cadat, 1a.q.95.3.o.
Tentatio vos non apprehendat, nisi humana, 3a.q.4 .2.2m
Dico quòd immolatum est aliquid idolis, aut quòd idolum sit aliquid? s 8
Si quis vocat vos infidelium ad cœnam, & vultis ire, 22æ.q.109 c
Nemo quod suum est, quærat, sed quod alterius, 22æ q.58.11.c
Dñi est terra & plenitudo eius, 1a.q.13.7.1m.*.6m
Omnia in gloriam Dei facite, 12æ.q.38.1.2m.*.q.100.10.2m
Sine offensa estote Iudæis & Gentibus & Ecclesiæ Dei, 22æ.q.7.2.3 *.3a q.42.2.1m
Nos scimus in quos fines sæculorum deuenerunt, s.q.88.2.3

Cap. 11

Omnis viri caput, Christus est, 3a.q.8.o.* q.48.1.c.*.q.49.1.c
Caput autem mulieris, vir, 1a.q 93.4.1m, s.q.62.4 4.
Caput autem Christi, Deus, 1a.q.8.1 3m.*.8.1m
Vir imago & gloria Dei est, mulier autem gloria viri est, 1a.q.35.2.3m.*.q.93.4.1m.*.6.2m
Nam oportet hæreses esse, vt qui probati sunt manifesti fiant in nobis, 22æ.q.11.3.2m
Ego enim accepi à Domino, s.q.29.7.1m.
Quotiescunque manducabitis panem hunc, & calicē bibetis, mortem Dñi annunciabitis, donec veniat 3a.q.66.4.5m *.q.73.4.5.o.*.q.74.1.c.*.q.76.3.2m * q.79.1.c.* 2m * q.80. o.2m.*.q.83.1.c.*.2.c.1m.* 2m * 2.c.* q.84.7.3m
Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat, 3a q 80.4.5m
Qui enim manducat & bibit indignè, iudicium sibi manducat & bibit, 3a q.80 6 2m
Non diiudicans corpus Domini, 3.q.80. 5.2m
Si quis esurit, domi manducet, 3a q.80.8.2m
Cætera cū venero, disponam, 3a q.25.3 4m * q.64.2.1m * q.72.4.1m * q.78.3.9m * q.83.4.2m.

Cap. 12

Nemo in spiritu Dei loquens, dicit anathema Iesu, 12æ.q.109.1.b.* c 1m.* 22æ 171.1.2m * q.176 2.2m
Et nemo potest dicere, Dominus Iesus, nisi in spiritu sancto, 22æ q.15.3.c.1m
Diuisiones vero gratiarum sunt, idem autem spiritus, 22æ q.175 prin.s.q.5.1.2.
Et diuisiones ministrationum sunt, Ibidem.
Et diuisiones operationum sunt, Ibid.
Qui operatur omnia in omnibus, 1a q.105.5.o.
Vnicuique autem datur manifestatio spiritus, ad vtilitatem, 1a q.104.4.c.* 12æ q.111.1.4.c.*.22æ.q.172.7.o* q.176.1.1m * q.177.1.c.3m *.4m * 3a.q 7 7.c.1m
Aliis quidem per spiritum datur sermo sapientiæ, 12a q 62 1m * q 6 .5.1m * q.11 .1.o *.22æ.q.176 177.178.o
Alij aūt sermo scientiæ, secundū eundē spiritū, 1a q.10 .7.3 * 12 q.51 4.c.* q.68.5.1 * q.111.4.c.4m * q.113.10.3 * 22æ q.1 3 2m
Alteri fides in eodem spiritu, 2a q. 111.4.c.2m *.22 .q.4.5.4m
Alij gratia sanitatū, in vno spiritu, 2a q 1 1.4.c 3m
Alij operatio virtutum, 2 .q.1 1.4.c.3m * 22æ q.178. m
Alij prophetia, 12a q.68.3.3m * 22æ q. 171.2.o * q.174 3 2 .* q.176.2.3m
Alij discretio spirituum, 2æ q.111 4.c * 22æ q.171.principio.
Alij genera linguarum, 2æ q.111.4.c.3m * 22æ q.17 .1.o * q. 7 .1 o
Alij interpretatio sermonum, 12æ q.111.4.c. m
Hæc autem omnia operatur, &c. 1a q.38.2.o * q.43 5. m
Diuidens singulis prout vult, 1a q.19.10.c.* 12æ.q.6 .2.1m * q.68.5 1m * 12 q.112 4 o * 22æ q.172. .o.
Sicut vnum corpus est, & membra habet multa, & cita & Christus 1a q.76.5. m * 2æ q.183.2.3.o* 3 q.8.1.2.c.* q 43.1 c.* q.49.1.c.
Et huc excellentiorem viam vobis demonstro, 22æ q.24.4.c

Cap. 13

Et angelorum, 1a q 107.1.3m
Factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tinniens 22æ q.171.2 o
Charitatem autem non habuero, 1a q.43.5.2m*.12æ q.6 .2.o * 22æ q 2.7.o * q 108.2.2m
Nihil mihi prodest, 3a q.89 6. m
Si habuero prophetiam, &c. 1a q.45.5.3m * 22æ q.6.2.3m * q 172.4.c
Et si habuero omnem fidem, 22æ q.44.o * .7.4m * q.19.6.1m
Et si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas, &c. 22æ q.5 154.2 6m s.q.14.2.c.
Et si tradidero corpus meum, ita ut ardeam, &c. 22æ q 124 2 2m
Charitas patiens est, &c 22e q.23 4.2m.
Non quærit quæ sua sunt. 22æ q.26.4 3m
Siue prophetiæ euacuabuntur, 22æ q.171.4.2m *.q 1.3.1.c.* q.1 4.5 o * 3a q.7.8.c
Tunc autem facie ad faciem, s.q.92.1.16
Siue linguæ cessabunt, 22æ q.176.1.o
Siue scientia destruetur, 1a q 89.5 1m * 12e.q.63 2.1m.
Cum venerit quod perfectum est, euacuabitur quod ex parte est, 1a q.58.7.3m.* q.62.7.1m *12e.q.67.3 o * 22e.q 44.1m.* q.171.4.2m
Videmus nūc per speculum in ænigmate, 1a q.55.4 c. 22e. q.1.2.23.* 4.2m.* q.184.2.1m

Tunc

Tunc autem facie ad faciem, 1ª.q.12.11.ar.1.*.22ª q.23.1.1m.
Nunc autem manent, fides, spes, charitas, tria hæc, 12ª.q.62.3.0.*.22æ.prin.*.q.17.6.0.
Maior autem horum est charitas, 12ª.q.66.0.*.22ª.q.23.6.0.*.q.30.4.0.*.q.34.5.1m.*.q.117 6.3m.*.q.157.4.c.2m.
Charitas nunquam excidit, s.q.4.3.1.& q.71.2.c.

Cap. 14.

Qui loquitur lingua, nõ hominib. loquitur, sed Deo 22ª.q.176.2.2m.
Qui prophetat, hominib. loquitur, ad ædificationem, & exhortationem, & consolationem, 22ª.q.171.1.2m.*.q.176.2.1m.
Qui loquitur lingua, seipsum ædificat, 22ª.q.176.1.0.
Maior est qui prophetat, quàm qui loquitur linguis 22ª.q.176.2.0.
Sensib. autem perfecti estote, 22ª.q.184.1.1m.
Apocalypsim habet, 22ª.q.176.2.1m.
*Si autem omnes prophetant, 22ª.q.171.3.b.
*Occulta enim cordis eius, manifesta fiunt, 12ª.q.171.3.c.
Spiritus prophetarum, prophetis subiectus est, 22ª.q.171.3.c.*.q.173.3.4m.
Mulieres in Ecclesia taceant, 22ª.q.177.2.0.
Turpe est enim mulieri in Ecclesia loqui, 3ª.q.67.4.1m.
Si quis ignorat ignorabitur, 12ª.q.6.8.c.1m.
Omnia autem honestè & secundum ordinem fiant in vobis, 12ª.q.87.1.c.*.22ª.q.145.1.2m.*.2.0
Si orem lingua, mens mea sine fructum est, 22ª.q.83.13.c.

Cap. 15.

Resurrexit tertia die, 1ª.q.2.8.c.
Si autem resurrexio mortuorum non est, neq; Christus resurrexit, 3ª.q.53.1.0.*.2.c.*.3.c.*.q.56.1.c.
Si omnino mortui non resurgũt, ut quid etiam baptizantur s.q.71.9.4.
Christus resurrexit, à mortuis, primitiæ dormientium, 1ª.q.95.1.1m.*.3ª.q.27.3.c.*.q.53.3.0.*.q.56.1.c.3m.
Si Christus resurrexit, & nos resurgem⁹, s.q.75.2.3
Inanis est prædicatio nostra, s.q.25.2.c.
Deinde finis cum tradiderit regnum Deo & Patri, 1ª.q.187.7.1m.
Cum euacuauerit omnẽ principatum, & potestatẽ, & virtutem, 1ª.q.103 7.0 s.89.4.1.
Cum autem subiecta fuerint ei omnia, tunc & ipse filius subiectus erit illi, qui subiecit sibi omnia, 1ª q.42.4.1m.*.3ª.q.20.1.3m.
Vt sit Deus omnia in omnibus, 1ª.q.8.1.3.0.*.q.112 1.c.
Quod seminas non viuificatur, nisi prius moriatur, 3ª.q.42.2.c.fi.*.q.46.2.c.
Seminatur in corruptione, surget in incorruptione 3ª.q.82.1.b.*.c.
Nõ corpus quod futurum est seminus, s.q.79.1.1.
Seminatur in infirmitate, surget in virtute, 3ª.q.82 b.*.c.s.q.82.1.c.
Seminatur corpus animale, surget corpus spirituale, 3ª.q.34.1.1m
Mortui resurgent incorrupti, s.q.86.1.c.
Nouissimus Adam in spiritum viuificantem, 1ª.q.95.1.1m.*.3ª.q.31.1.1m.*.q.34.1.1m.
Sed non prius quod spirituale est, sed quod animale, deinde quod spirituale, 1ª.q.95.1.1m.*.3ª.q.34.1.1m.
Primus homo de terra, terrenus, secundus homo cælo, cælestis, 3ª.q.5.2.1m.*.q.31.1.1m.*.q.54 3.1m.
Qualis terrenus, tales & terreni, & qualis cælestis, tales & cælestes, 3ª.q.19.3.0.
Caro & sanguis regnum Dei possidere non possunt, 3ª.q.5.2.2m.*.q.54.3.1m.
Canent enim tuba, & mortui resurgent incorrupti. & nos immutabimur, 3ª.q.82.1.0.
Omnes quidem resurgemus, s.q.75.2.c.
Resurgemus in momento, in ictu oculi, s.q.77.4.c.
oportet enim incorruptibile hoc inducere incorruptionem, & mortale hoc inducere immortalitatem, Ibidem.
Virtus vero peccati, lex, 12ª.q.55.3.1m.
Itaq; fratres mei dilecti, stabiles estote, & immobiles, 22ª.q.183.1.c.2m..3m. Cap. 19.
*Veniam autem ad vos, cum Macedoniam per transiero, 22ª.q.119.3.5m.
omne vestra in charitate fiant, 22ª.q.23.4.2m.

AVCTORITATES EX SECVNDA EPIST. AD CORINTHIOS.

Cap. I.

Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, 22ª.q.83.13.c.
Sicut abundant passiones Christi in nobis, ita & per Christum abundat consolatio nostra. ibid.
Siue autem tribulamur, 12ª.q.87.6.c.fi.
Sicut socij passionum fuistis, sic & consolationis, 3ª.q.49.s.0.
Gloria nostra hæc est, testimonium cõscientiæ nostræ, 22ª.q.45.4.1m.
*Volui prius venire ad vos, 22ª.q.110.3.5m.
Sermo noster, qui fuit apud vos, non est in illo, est & non, sed est in illo, est, 22ª.q.109.4.0.*.q.129.3.5m.
Qui vnxit nos Deus, & qui signauit nos, & dedit pignus spiritus in cordibus nostris, 12ª.q.114.3.3m.*.fi.

Cap. 2.

Ne fortè abundantiori tristitia absorbeatur, qui eiusmodi est, 12ª.q.37.2.3m.
Si quis autem contristauit me, 22ª.q.116.1.c.
Christi bonus odor sumus Deo, in iis qui salui fiũt, & in iis qui pereunt, 3ª.q.71.2.2.c.
Aliis quidem odor mortis in mortem, aliis autem odor vitæ in vitam, 22ª.q.73.4.0.*.q.124.1.1m
Nam & ego quod donaui, s.q.15.1.c.

Cap. 3.

Qui & idoneos non fecit ministros noui testamenti, 3ª.q.27.4.c.
Litera enim occidit, spiritus autem viuificat, 12ª.q.98.1.2m.*.q.99.2.3m.*.q.106.2.c.*.22ª.q.188.5.1m.
Quod si ministratio mortis, literis deformata in lapidib. fuit in gloria &c quod manet, in gloria est, 22ª.q.87.1.c.fi.*.q.174.4.3m

Cap. 4

Neque adulterantes verbum Dei, s.2.5ª
Deus huius seculi, 1ª.q.65.1.c.*.q.114.3.2m.
Charitas Christi vrget nos, 3ª.q.79.1.2m.
Habemus autem thesaurum istum in vasis fictilib. 22ª.q.28.1.1m.
Quæ enim videntur, temporalia sunt, quę autem nõ videntur, æterna sunt, 1ª.q.65.1.1m.

Cap. 5.

Dum sumus in corpore, peregrinamur à Deo, 22ª.q.28.1.1m
Siue enim mente excedimus Deo, siue sobriè sumus vobis, 22ª.q.81.6.2m.*.7.c.
Pro nobis fecit peccatum, 3ª.q.15.1.4m.*.3.2m.*q.46.4.3m.
Si terrena nostra habitatio dissoluatur, s.q.69.2.c.

Cap. 6.

Quæ autem conuentio Christi ad Belial. &c. 1ª.q 64.1.5m..22ª.q.172.6.1m *.3m
Quæ societas luci ad tenebras, s.q.59.1.c
Exite de medio eorum, & separamini ab eis, 22ª.q.25.6.5m
Et immundum ne tetigeritis, Ibid.
Omnes nos manifestati oportet ante tribunal Christi, s.q.71.2.1

Cap. 7

Mundemus nos ab omni inquinamento carnis & spiritus, 12ª.q.72.2.c
Quæ est secundum Deum tristitia, pœnitentiam in salutem stabilem operatur, 22ª.q.35.3.b.
Seculi autem tristitia mortem operatur, 12ª.q.37.4.0.*.q.41.2.c.
Ecce enim hoc ipsum secundum Deum contristari vos, quantam in vobis operatur solicitudinem, &c. 12ª.q.37.2.1m

Cap. 8

Si enim voluntas promptà est secundum id quod habet accepta est, 12ª.q.20.4.c.*.3ª.q.68.2.2m.fi
Non autem aliis sic remissio, vobis autem tribulatio, 22ª.q.32.19.3m
Qui multum, non abundauit, & qui modicum, non minorauit, 22ª.q.32.5.6.0.*.q.66.7.c.*.q.71.1.c.*.q.87.1.4m

Cap. 9.

Qui parcè seminat, parcè & metet, 22ª q.63.1.3m
Non ex tristitia aut necessitate, 12ª.q.39.2.2m.
Ad destructionem munitionũ, consilia destruentes, * & omnem altitudinem extollentem se aduersus scientiam Dei, 1ª.q.1.6.2m
Et in captiuitatem redigẽtes omnem intellectum in obsequium Christi, * 1ª.q 1.8.2m.*.q.111.1.1m.12ª.q.56.3.c.*.22ª.q.1.4.*.q.4.1.c.

Cap. 11

Sathanas transfigurat se in angelum lucis, 22ª.q.10.2.3m.*.q.174.5.4m
Non est ergo magnum, si ministri eius transfigurentur, velut ministri iustitiæ, 3ª.q.8.7.8.0.

Cap. 12.

Scio hominem in Christo ante annos quatuordecim, siue in corpore, siue extra corpus, nescio, Deus scit, 22ª.q.175.5.6.0
Raptum huiusmodi vsque ad tertium cælum, 1ª.q.68.4.c.
Et audiuit arcana verba, quæ non licet homini loqui, 1ª.q.12.9.2m.*.22.q.75.4.3m
Et ne magnitudo reuelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis, 12ª.q.79.4.c.*.q.87.2.1m.
*Sufficit tibi gratia mea, 12ª.q.112.5.c
Nam virtus in infirmitate perficitur, 12ª.q.55.3.3m.
Nec enim debent filij parentibus thesaurizare, sed parentes filiis, 22ª.q.101.2.2m.
Sed cum essem astutus, dolo vos cœpi, 22.q.55.4.1m.*.50.*.q.69.2.c.

Cap. 13

An experimentũ quæritis eius, qui in me loquitur, Christus, 22ª.q.172.1.b.*.4m.*.6.b.*.1m
Pacem habete, 22ª.q 29.1.c.*.q.183.2.3m
Parentes debent filiis thesaurizare, Suppl q.57.1.2.

AVCTORITATES EX EPISTOLA AD GALATAS.

Cap. 1

Paternarum mearum traditionum æmulator existens, 12ª.q.87.8.1m.*.3m

Cap. 2

In faciem ei restiti, quia reprehensibilis erat, 12ª.q.103.4.2m.*.22ª.q.33.4.2m.*q.4.6.2m
Ego enim per legem legi mortuus sum, 22ª.q.88.11.1m.
Christo confixus sum cruci, 3ª.q 49.1.3m.
Viuo autem iam non ego, viuit verò in me Christus, 22ª.q.175.2.2m.
Qui dilexit me, & tradidit seipsum pro me, 3ª.q.1.4.3m.
*Si enim per legem iustificatio, ergo gratis Christus mortuus est, 12ª.q.109.7.b.

Cap. 3

o insensati Galatæ, 22ª.q.72.2.0.*q.158.5.3m.
Qui vos fascinauit, 1ª.q 117.3m.
Christus redemit nos de maledicto legis, fact⁹ pro nobis maledictum, 3ª.q.46.4.3m.*.q.48.4.c.
Lex propter transgressionem posita, &c. 12ª.q.92.4.3m.s.q.65.2.c
ordinata per angelos, 12ª.q 98.3.0.*.6.b
In manu mediatoris, 3ª.q.26.0
Lex pædagogus noster fuit in Christo. 12ª.q.98.2.c.
In Christo Iesu non est seruus neque liber, suppl.q.52.8.c.

Cap. 4

Cum essemus paruuli, sub elementis mundi eramus seruientes, 22ª.q.88.9.0.
At vbi uenit plenitudo temporis, 1ª.q.73.1.1m.
Factum ex muliere, 3ª.q.31.4.c
Quomodo conuertimini ad infirma, & egena elementa, 12ª.q.103.2 c.*.3.q.61.4m.*q.62.7.b

Cap. 5.

Testificor enim circumcidenti se, quoniam debitor est uniuersæ legis faciendæ, 3ª.q.37.principio.*q.40.4.c.
Sed fides, quæ per dilectionem operatur, 22ª.q.4.2.3m *.q.23.6.2m.
qui uos facinauit, s.3.
Caro enim concupiscit aduersus spiritum, & spiritus aduersus carnem, 12ª.q 80.4.0.*.q.71.2.3m *22ª.q.189.10.2m.
Hæc enim sibiinuicem aduersantur, 12ª.q.70.4.c.
Manifesta sunt opera carnis, quæ sunt &c. 12ª.q.70 4.0.

Fructus

Fructus autem spiritus est charitas, &c. 12ª.q.11.3.2m *q.70.0 *22ª.q.4.5.4m
Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis, 3ª q.84.4.c.*5.3m.

Cap. 6

Non efficiamini inanis gloriæ cupidi, 22ª q.132.
Considerans teipsum, ne & tu tẽteris, 1ª q.95.3 0.
Alter alterius onera portare, & sic adimplebitis legem Christi, 22ª q.103.1.2m* 4m* q.188.3.1m s.q.13.2.c
Nam si quis existimat se aliquid esse, cum nihil sit, ipse se seducit, 1ª q 45.1.0.*.2 1m
Opus suum probet vnusquisque, & sic in semetipso tantum gloriam habebit, & non in altero, 3ª q.80.4.5m
Qui seminat in carne sua, de carne, sua & metet corruptionem, 1ª q.22.2.2m* 12ª q.42.2.c.3m*q.85.6.0.*22ª q.65.1.1m
Bonum autem facientes, non deficiamus, 22ª q.106 3.0.
Quæ enim seminauerit homo hæc & metet, s.q.71.1.1.
Tempore enim suo metemus, non deficientes, 22ª.q.106.3.0
Dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes, maximè autem ad domesticos fidei, 22ª q.31 2.0
Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi, 22ª.q.132 1.1m
Ego n. stigmata Domini Iesu, in corpore meo porto, 22ª q.124.1.1m *3ª q.49.1.2m *2.c.*.4.0 *q.66.2.3.9.c.* q.78.2.2m *87.2m

AVCTORITATES EX EPISTOLA AD EPHESIOS.

Cap. 1.

Qui prædestinauit nos in adoptionem filiorum, 1ª.q.23.0.*3ª.q.24.0
Instaurare omnia in Christo, quæ in cælis, & quæ in terra sunt in ipso, 3ª q 48.6.3m
operatur omnia, secundum consilium voluntatis suæ, 1ª q.22.1.1m *12ª q.14.1.2m
Illuminatos oculos cordis vestri, 1ª q.12.2.2m
Supra omnem principatum & potestatem, & virtutem, & dominationem, 1ª q 108.2.2m* 6.0
Et ipsum dedit caput supra omnem Ecclesiam, 3ª q.8 1.0
Vt sciatis quæ sit supereminens, s.q.96.6.c

Cap. 2

Facientes voluntatem carnis & cogitationum, 22ª.q.154.5.c.*q.62.3.1m
Eramus natura filij iræ, 3ª q.2.12.c
Conuiuificauit nos, & conresuscitauit, & consedere fecit in cælestib. 3ª q.58.4.1m
Vt ostenderet in seculis superuenientib. abundantes diuitias gloriæ suę, in bonitate super nos in Christo Iesu, 12ª q.114.10.1m
Legem mandatorum decretis euacuamus, 12ª q.99.1.b

Cap. 3

Vt innotescat principib. & potestatib. in cælestib. per ecclesiam multiformis gratia Dei, 1ª.q.117.2.1m.
Ex quo omnis paternitas in cælis, & in terra nominatur, 1ª q.31.3.3m *q.33.2.4m *q.45.5.1m
In charitate radicati, & fundati, 22ª.q.23.8.2m
Vt impleamini in omnem plenitudinem Dei, 3ª q.7 10.2m

Cap. 4

Soliciti seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis, 22ª q.29.2.0* 3.1m* q.183.2.3m
Vnum corpus, 3ª q.8.3.3m
Et vnus spiritus, 1ª q.30.2.0.*q.31.1.0.* q.41 6.0
Vnus Deus, 1ª q.103.1.3.0*.12ª q.91
Vna fides, 22ª q.4.6.0.*q.5.4.c.*q.10.5.2m*.3m *q.23.5.b.*3ª q.73.1.c
Vnum baptisma, 3ª q.45.2m *q.63.9.* q.67.3 1m *4.3m 5.6.0.*q 71.2.3m* q 80.10.1m* q.82 8.c.*q.83.3.3m *q.84.10.1m.* 4m
Qui super omnes, & per omnia, & in omnib. vobis, 1ª q.8.1.3.0* q.43.3.c
Vnicuique nostrum data est gratia, secundum mensuram donationis Christi, 12ª q.112.4.0
Quod autem ascendit, quid est nisi quia & descendit primum in inferiores partes terræ? 3ª q.49.6.c.* q.57.2.2m
qui descendit ipse est & qui ascendit super omnes cælos, 3ª q.57.4.5.0.*q.58.3.c
Vt adimpleret omnia, 1ª q.7.10.0
Et ipse dedit quosdam &c. ad consummationẽ corporis Christi, 12ª q.112.4.c.fina.*22ª q.177.principio.
Ex quo totum corpus compactum & connexum per omnem iuncturam, &c. 22ª q.183.2.1m
Deponit vos. s. pristinam conuersationem, veterẽ hominem, 22ª q.19.2.2m
Sol non occidat super iracundiam vestram. 12ª.q.47.4.0
Vt det gratiam audientibus, 1ª q.8.6.2m
Et nolite contristare spiritum sanctum Dei, 3ª q.63.3.1m
Donec occurramus omnes in virum perfectum, s.q.81.1.c.

Cap. 5

Estote imitatores Dei, 12ª q.19.9.1m.
Christus dilexit nos, & tradidit seipsum pro nobis, 3ª q.47.2 0.*q.48.2.c.*q.49.1.c.*q.51.4.c.*.q.5.1.c.principio
Fornicatio autem & omnis immunditia, aut auaritia, nec nominetur in vobis, 12ª.q.72.2.4m.*.q 73.5.1m
Aut turpitudo, 22ª q.144.2.c.*q.187.5.4m
Aut stultiloquium, 22ª q.148.6.c.* q.153.5.4m
omnis autem fornicator, aut immundus &c. non habet hæreditatem. &c. 22ª q.25.5.7m* q.35.3.c.*q.36.2.c.*q.153.3 0
Aut auarus quod est idolorum seruitus, 22ª.q.118.5.4m.
omnia autem quæ arguuntur, à lumine manifestantur, 1ª q.117.1.2.0.*22ª q.171.2.c
omne quod manifestatur, lumen est, 1ª q 64.1.3m.*5m* 12ª q.112.5.3m* 22ª q.171.2.c
Surge qui dormis, & exurge à mortuis, & illuminabit te Christus, 12ª q.109.7.1m
Nolite inebriari vino, in quo est luxuria, 12ª 7.4.2m* 4m* 12ª q 150.4.0.*q. 47.8.1m
Subiecti inuicem, in timore Christi, 22ª q.19 2.3m.*q.104.1.0* 5.c.principio,* 1m* 6.* 2m* 3ª q.20.1.0
Nemo carnem suam odio habuit, s.q.71. 1.2
Viri diligite vxores vestras, 12ª q.26.11.2m.* 4m.
Vt exhiberet sibi gloriosam ecclesiam, non habẽtem maculam, aut rugam, 3ª q.8.3.2m
Hoc sacramentum magnum est, ego autem dico in Christo & ecclesia, 3ª q 56.3.4m* q 67.2.3m.s.q.42 1.c

Cap. 6

Et vos patres, nolite ad iracũdiam prouocare filios vestros, &c. 22ª q.65.2.1m
Serui obedite dominis carnalibus, cum timore & tremore, in simplicitate cordis vestri, sicut Christo, &c. 22ª q.104.5.1m
Et vos domini eadem facite illis, remittentes minas, 22ª q.65.2.1m
Non est nobis colluctatio, aduersus carnem & sanguinem, 12ª q.55.3.3m* 22ª q.123.1.1m
In omnib. sumentes scutum fidei, 22ª q.7.1.2m

AVCTORITATES EX EPISTOLA AD PHILIPPENSES.

Cap. 1

Charitas vestra magis ac magis abundet, 12ª q.52.0.*q.66.1.0* 22ª q.24.0
quidam ex contentione annunciant Christum, nõ syncere æstimantes pressuram excitare vinculis meis, 22ª q.38.12m* q.38.2.1m
Coartor autem à duob; desiderium habens dissolui & esse cum Christo, multo magis melius est, 12ª.q.5.3.c.*22ª q.123.8.c.* 3ª q.46.6.c.4m

Cap. 2

In humilitate, superiores sibiinuicem arbitrantes, 22ª q.161.3.0* 6.1m s.q.34.1.2
qui cum in forma Dei esset, 1ª q.31.2.2m
Formam serui accipiens, 22ª q.161.1.4m* 3ª q.1.1.c.
In similitudine hominum factus, 3ª q 5.1.1m
Et habitu inuentus ut homo, 3ª q.2.6.1m
Humiliauit semetipsum, 22ª q.161. 4m* 3ª q.49.6.c.*q.53.1.c.*q.54.2.c.* q.59.3.0.* 6.c
Factus obediens vsque ad mortem, 3ª q.47.2.0.*q 48 2.3.c.* q.49.1.c.* 4.3m* q.51.4.c.* q.53.1.c.principio
Propter quod & Deus exaltauit illum, 3ª q.49.6.c.* q.53.1.c.* q.54.2.c.* q.59.3.0* 6.c
Deus est enim, qui operatur in vobis & uelle & perficere pro bona voluntate, 1ª q.83.1.3m* q.105.4.0.

Cap. 3

Propter quem omnia detrimentum feci, & arbitror vt stercora, vt Christum lucrifaciam, 22ª q.184.7.1m.
Non quod iam acceperim, aut perfectus sim, 22ª.q 24 8.1m
Sequor autem si quo modo comprehendam, 1ª q.12.7.1m.
Quæ retro sunt, obliuiscens, 12ª q.13.5.2m
quorũ Deus venter est, 1ª q.55.1.c.* 12ª q.1.5.b
Nostra autem conuersatio in cælis est, 22ª q.23.1.17m.
Qui reformabit corpus humilitatis noster, configuratum corpori charitatis suæ, 3ª q.45.2.3m*q.85.2.c.

Cap. 4.

Modestia vestra nota fit omnib. hominib. 22ª.q.160.2.1m.
Sed in omni oratione & obsecratione cum gratiarum actione, petitiones vestræ innotescant apud Deum, 22ª q.83.17.0
Pax Dei quæ exuperat omnẽ sensum, custodiat corda vestra, & intelligentias vestras, 12ª q.70.3.c.*12ª q.29.0
vbique & in omnibus institutus sum, & satiari, & esurire, & abundare, penuriam pati, 12ª.q.24.1.3m.
omnia possum in eo qui me confortat, 3ª q.43.4.3m.
Gaudete in Domino semper, s.q.4.2.1

AVTORITATES EX EPISTOLA AD COLOSSENSES.

Cap. 1.

Et transtulit in regnum filij dilectionis suæ, 1ª q.41.2 2m
qui est imago Dei inuisibilis, 1ª q.35.2.0.*q.47.1.2m.*.q.88.3.3m.*.q.93.1.3m.
Primogenitus omnis creaturæ, 1ª.q.33.3.2m
quoniam in ipso sunt vniuersa, 3ª.q.7.1.0.0.
Pacificans per sanguinem crucis eius, siue quæ in terris, 3ª.q.35.8.1m.

Cap. 2

In ipso inhabitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter, 3ª.q.2.10.2m
Qui est caput omnis principatus & potestatis, 3ª q 8 4.0.
In quo & resurrexistis per fidem, 3ª.q.56.2.3.9.c
Donans vobis omnia delicta, 3ª.q.84.3.3m
Et ipsum tulit de medio affigens illud cruci, 3ª.q.48 6.3m.*.q.49.3.0.*.q.52.5.c.
Expolians principatus & potestates, traduxit confidenter, palam triumphans illos in semetipso, 3ª.q.15.2.5m
Quæ sunt vmbra futurorum, corpus aũt Christi, 12ª q.107.2.c.*.3ª.q.2.10.2m.*.q.47.2.1m

Cap. 3

Quod est vinculum perfectionis, 22ª.q.81.7.c.*.q.184.1.0.*.2.3.c.*.q.186.7.1m.*.q.18.1.1m.*.3ª.q 46.2.c.
Filij obedite parentib per omnia, 22ª.q 104.5.1m
Serui obedite per omnia, dominis carnalib. &c. 22ª q.104.5.1m.

Cap. 4

Sermo vester semper in gratia, sale sit conditus, 3ª.q.7.2.c.

AVCTORITATES EX PRIMA EPISTOLA AD THESSALONICENSES.

Cap. 4.

Et ne quis supergrediatur, neq; circumueniat in negotio fratrem suum, 22ª.q.55.4.2m.*.5.c.
operamini manib. vestris, sicut præcepimus uobis, 22ª.q.187.3.0.
Nos qui viuimus, qui relinquimur, 12ª.q.81.3.1m.
Et sic semper cum domino erimus, 12ª.q.98.5.2m.
Rapiemur obuiam Christo in aera, s.q.84.1.1.
Nos qui viuimus, qui residui sumus, s.q.74.7.3.
Dominus in uoce archangeli descendet, s.q.76.3.0.

Cap. 5.

Sine intermissione orate, 22ª.q.83 14.
*Spiritum nolite extinguere, 22ª.q.183.1.4m.
omnia probate, 22ª.q.189.9.a.1.2m..10.3m.fi.

Ab omni

Ab omni specie mala,abstinere vos, 22ae.q.43.1.0. *.4.c.
Repentinus eis superueniet interitus,8.q.73.1.1.
Dies Domini sicut fur, 8.q.73.1.2

AVCTORITATES EX SECVNDA EPISTOLA AD THESSALONICENSES.

Cap. 1.

Supercrescit fides vestra,22ae q.5.4.0
In omnib. persecutionib. vestris, & tribulationib. quas sustinetis in exemplum iusti iudicij Dei,22ae q.108.4.c.fi
Vt digne habeamini in regno Dei,1a.q.24.1.c

Cap. 2

Cuius aduentus est secundum operationem Sathanæ,3a.q.8.8.c.1m
In omni virtute,& signis,& prodigiis mendacibus, & in omni seductione iniquitatis,1a. q.114.4.1m. *.12e q.178.1.2

Cap. 3

*Non enim omnium est fides, 1a q.1.2.1m
Non inquieti fuimus inter vos,12e.q.35.4.3m
Neque gratis panem manducauimus ab aliquo.22ae q.187.3.c

AVCTORITATES EX PRIMA EPISTOLA AD TIMOTHEVM.

Cap. 1

Finis præcepti est charitas,12e q.99.12m * 22e.q.24.2.1m * q.42.4.3m * q.44.1.c.*.q.170. .c
Lex iusto non est posita,12e q.93.6.1m * q.96.5.0
Plagiarijs,12e q.105.2.10m * 22e q.66.6.2m.
Misericordiam consecutus sum, quia ignorans feci in incredulitate.inf.
Si ideo misericordiã cõsecutus sum, vt in me primũ ostenderet Christus Iesus omnem patientiam,ad informationẽ eorum qui crediturí sunt illi,in vitam æternam,12e,q.87.2.1m * 2m
Regi seculorum immortali, inuisibili soli Deo, 1a. q 31.3 2m

Cap. 2

omnes homines vult saluos fieri,1a.q.19.6.1m.*.q.23.4.1m.
Pro omnib.3a q.46.1.3m * 4.c.4m * 6m * q.48.2 0 q *49.1.3.c.*q.63.1.c.*q.69.2.c.*q.79.7.2m
Volo viros orare in omni loco,22e q.102.4.5m * 22e q 84.2.0
Similiter mulieres in habitu ornato,cum verecundia.1a.q.95.3.c.fi.*22e.q.144.4.0
Cũ sobrietate,22e q.143 c.principio:* q.139.0
Ornantes se non tortis crinibus, aut auro,aut margaritis vel veste pretiosa, 22e q.169.0 * q.187.5.c.
Docere mulieri non permitto,22e q.177.2.0 * 3a q.75.1.3m * q.67.4.2m s.q.39.1.c
Adam non est seductus,1a q.94.4.0
Mulier autem seducta in præuaricatione fuit, 1a q. 94.4.1m * 2m * 12e q.89.3.2m * 22e q.163.1 4m * 4.m
Saluabitur autem,per filiorum generationem,si per manserint in fide & dilectione.3a q.68.1.0
Cum sobrietate,8.2

Cap. 2

Si quis episcopatum desiderat,bonum oppus desiderat,12e q.185.1.0.
Vnius vxoris virum 22e q.108.4.2m
*Aperuit angelis,1a q.57.5.1m

Cap. 4

Prohibentium nubere,12e q.105.4.6m
Exerce teipsum & pietatem,12e q.80.c.* q.101.0 * q.102.1.3.c.* q.121.1.2m * q.121.5.1m
Corporalis exercitatio, ad modicum vtilis est, 12e. q.68.7.2m * 22e q. 0.4 2m * q.32.5.4m
Pietas ad omnia vtilis est, 12e q.63 .2m * q.68.7. 2m * 22.q.4.4.2m.*.q.12.5.4m s.q.99.5.4
Qui est saluator omnium hominum,8.2.4
Promissionem habens vitæ quæ nunc est, & futuræ,22e q.32.5.4m

Cap. 5

Seniorem ne increpaueris,sed obsecra vt patrem,3a q.42.2.3m
Si quis suorum,& maxime domesticorum curam nõ habet,fidem negauit,& est infideli deterior, 22e. q.32.3.1m * 90.* q.189.6.1m
Qui bene præsunt presbyteri,duplici honore digni habeantur,maxime qui laborant in verbo & doctrina,22e q.102.2.0
Dignus est operarius mercede sua,12e q.114.5.c.3a. q.49.6.c
Peccantes coram omnib.argue,3a q.55. .1m
Hæc custodias sine præiudicio,nihil faciens,in alteram partem declinando,22e q.89.2.3m
Quorundam hominum peccata,manifesta sunt,quæ præcedentia ad iudicium,quorundam autem sub sequuntur,22e q.67.2.3m
Nemini cito manum imposueris,8.q.26.4.3m
Volo iuuenculas nubere & procreare filios,suppl.q 41.3.c

Cap. 6

Radix omnium malorum,est cupiditas. 12e q.77.5. 1m * q.82.4.3m * q.84.1.0.* 2.c.fi.* 3. 1m * 4.4m * 22e q.24.10.2m * q.119.2.1m
Vsque in aduentum domini,3a q.36.1.3m
Et lucem habitat inaccessibilem,quem nullus hominum videt,nec videre potest,12e q.112. 5.3m

AVCTORITATES EX SECVNDA EPISTOLA AD TIMOTHEVM.

Cap. 2.

Nemo militans Deo, implicat se negotiis secularibus,22e q.18.3.2m * q.182.2.0.* q.188.2m
Si negauerimus,& ipse negabit nos, 1a. q.32.4.c.*. 22e q.1.6.1m.* 7.c.* q.2.5.c.* q.8.2 0.* 3.6.c * q.11.2 c
Noli contendere verbis,22e q.10.7.1m
Firmum fundamentum Dei stat, habens signaculũ hoc nouit dominus,qui sunt eius,1a q.24.1.c.fi. *.22e q.172.4 b
*In magna autem domo, non solum sunt vasa aurea &c 22e q.383.2.c.fi
Seruum domini non oportet litigare,sed mansuetũ esse ad omnes,22e q.116.1.0
Cum modestia corripientem eos,qui resistunt veritati,22e q.160.1.3m

Cap. 3

Erunt homines seipsos amantes,12e q.77. 4.0.*. 22e q.19.6.0.* q.25.4.2m.3m * 7.0. * q.117.1. 1m * q.153.5.3m
omnis sapientia diuinitus inspirata , vtilis est ad docendum,ad arguendum,&c.1a.q.1.1.b

Cup. 4.

In reliquo opposita est mihi corona iustitiæ,12e.q. 114.3.b.* c.

AVCTORITATES EX EPISTOLA AD TITVM.

Cap. 1.

*Secundum agnitionem veritatis , quæ secundum pietatem est,22a q.188.5.3m
Qui non mentitur Deus,22e q.110 1 0.*.2.c
Et eos qui contradicunt,arguere,1a.q.1.1.b. 8. 0,22a q.188.5.c
Sed inquinatæ sunt eorum mens, & conscientia, 1a.q 79.13.2m
Confitentur quidem se nosse Deum, factis autem negant,22e,q.2.9.0. q.124.5.0.* 3a q.7.3.2m.

Cap. 2.

Senes ut sobrij sint,pudici , prudentes , sani in fide, in dilectione & patientia,22e.q.60.3.c.

Cap. 3

Dicto obedire,22e.q.104.6.0
Cum apparuerit benignitas, & humanitas saluatoris nostri Dei,non ex operibus iustitiæ quæ fecimus nos,12e,q.68.4.c.* 3a q.2.11.0. * q. 24.3. c.fi.
Per lauacrũ regenerationis,3a q.62.2 c.* q 65.1.2.c *q 66.1.1m.*3.9.c.5m*q.67.3.c.*q.84.10.1m
Et renouationis spiritus sancti,3a q.84.10.1m.
Quem effudit in nos abunde,1a q.36.1.2.i.
Hæreticum hominem,post vnam & secundam correctionem,deuita,22e.q.11.3.3.c.1m.

AVCTORITATES EX EPISTOLA AD HEBRAEOS.

Cap. 1.

Tanto melior angelis effectus &c.3a.q.22.1.1m.
qui cum sit splendor gloriæ, & figura substantiæ eius,1a q.3.1.2m.
Portansque omnia verbo virtutis suæ,1a q.34.2.5m * q.114.1.b.* 4.1m.
Et omnes ut vestimentum veterascent . Et velut amictum mutabis eos,& mutabũtur, 1a.q.9.1.2.o. Omnes sunt administratorij spiritus,in ministerium nostrum missi,1a q.112.2.1m

Cap. 2

Nunc autem necdum videmus omnia subiecta ei, 3a q.20.1.3m * q.59.4.2m
Decebat eum &c.per passionem consummari,3a q 50.1.0.* q.52.1.c
Propter quod non confunditur , fratres eos vocare, 1a q.33.3.0* 3a q.28.3.5m
Ego ero fidens in eum,22e q.119.6.0.
quia ergo pueri communicauerunt carni & sanguini,3a.q.80.1.1.3.0
Et ipse participauit eisdem,3a .q.81.1.0.* q. 84.7 4m).
Vt per mortem destrueret eum,qui mortis habebat Imperium.3a q 48.4.0.* 6 3m * q.52.1.c.
Et liberaret eos qui timore mortis per totam vitã obnoxij tenebantur seruituti, 3a q.48.4.c.* q. 49.2.0.
Sed semen Abrahæ apprehendit,3a q.31.2.0
Vnde debuit per omnia,fratrib.assimilari,3a.q 29. 3.1m.
Vt propriaret delicta populi,3a.q.2.4.2m

Cap. 3

Considerate apostolum,& pontificem confessionis nostræ Iesum,3a q.22.0.* q.31 2.2m.* q. 59.4. 1m * q.84.7.4m

Cap. 4

Non pro fuit illis sermo auditus , non admistus fide,22e q.5.2.2m
Habentes ergo pontificem magnum,3a q.22.1.c

Cap. 5

Omnis pontifex, ex hominib. assumptus est, 3a q. 22.2.0.* 3.1m * q.50.4.3m
Pro hominib. constituitur in iis quæ sunt ad Deum 3a q.22.1.c 1m * 4.c.* q.6.1.0.* q.8.2.3.c
Propterea debet quemadmodum pro populo,ita etiam & pro semetipso offerre pro peccatis, 3a.q. 22.4.1m
Exaudiens est pro sua reuerentia,3a q.21.3.4.0.
Vt offerant dona & sacrificia pro peccatis,Suppl.q. 19.3.c.

Cap. 6

Non rursum iacentes fundamentum pœnitentiæ, ab operib.mortuis,3a q.84.6.2m.* q.89.6.c.
Impossibile est eos qui semel illuminati sunt &c & prolapsi sunt , rursum renouari ad pœnitentiam, &c.3a q.84.1m
Rursum crucifigentes sibimetipsis filium Dei, 3a.q. 84 10.c.1m fi
Terra enim sæpe venientem super se bibens imbrem & germinans herbam opportunam,&c 12e.q.70 1.1m.
Proferens autem spinas ac tribulos, reproba est, & maledicto proxima,1a q.23.1.3m
Homines per maiorem iurant, 22e q.89.1.0.*. 4.c.* q.98.2.c
Omnis controuersiæ finis est iuramentum,8.q.46. 1.c.
Et intrantem vsque ad interiora velaminis,22e.q. 17.2.4.4m * 5m
Hic enim Melchisedech &c. cui & decimas omnium diuisit Abraham,22e q.87.1.3m

Cap. 7

Sine patre,sine matre,sine genealogia,neq; initium dierum,neq; finem vitæ habens,3a q.22 6.3m
Translato.n.sacerdotio necesse est, & vt legis translatio fiat,12e q.107.2.0.* 1a.4 1.10.c
Reprobatio quidem fit præcedentis mandati propter infirmitatẽ & inutilitatẽ,12e q.98.2.2m
Nihil enim ad perfectum adduxit lex,12e q 60.2.2m * 1a q.1.10.c
Talis.n.decebat,vt nobis esset pontifex factus impollutus,segregatus à peccatorib.,3a q.4.6.1m
Qui non habet necessitatem quotidie , quemadmodum sacerdotes prius pro suis delictis hostias offerre,3a q.22.6.2m
Quod minus est à meliore benedicetur,8.q.19.4.0

Cap. 8

Talem habemus pontificem,8.3.
Sacramentorum minister & tabernaculi Dei quod fixit Deus,& non homo,12e q. 02.4.0
Omnis pontifex ad offerendum munera & hostias constituitur,3a q.22.1.c.1m
Cũ essent qui offerrẽt secundũ legem munera quæ exemplari & vmbre deseruiunt cœlestium.Ibid.
Nunc aũt melius sortius est ministerium, quanto & melioris testamẽti mediator est. Gal.3.11a.*. 12e q. 91.5.c.1m * q 98.1.0.*.2.1m * 2m * q. 99.6.c.* q.106.3.c.* q.107.1.c.2m * 2.3.4.c. *.22e q.1.7.2m
Quod in melioribꝰ repromissionib. sanctiũ est.12e. q.91.5.0.* q.99.6.0.* q 107.1.2m * q.108.1.0. *22e q.95.2.3m * q.40.1.1m
Quod autem antiquatur & veterascit, prope interitum est,1a.q.10.4.3m

Cap. 9.

In priori tabernaculo,semper introibant sacerdotes sacrificiorum.officia consumantes,in secundò autem semel in anno solus pontifex,non sine,sanguine,12e q.102 4.4m * 5m *5m
Hostiæ offeruntur,quæ non possunt iuxta conscientiam perfectum facere seruiẽtem,12e q.98.2.0.
Iustitiis carnis,vsque ad tempus correctionis impositis,12e q.56.4.c
Sin.sanguis hircorum.& taurorum,& cinis vitulę aspersus,inquinatos sanctificat,ad emundationem carnis,12e q.102.5.4m * 5.6m * q.103.2.0.* 3a q.37.4.3m * q.87.4.1m
Sanguis Christi emundabit conscientiam nostram ab operibꝰ mortuis,3a q.48.3m * q.49.5.1m.*. q.89.6.c

Cap. 10

Vmbram enim habens lex futurorum bonorum nõ ipsam imaginem rerum, 12e q.101.2.c
Nunquam potest accedentes perfectos facere,1a.q. 1.10.c.* 12e q.98.2.0
Initiauit vobis viam nouam & inuicem per velamẽ ideſt carnem suam, 2a q.62.5.c.* q.63.3.c
Et sacerdotem magnum,super domum Dei,8.3
* Non deserentes collectionem nostram , sicut est consuetudinis quibusdam,22e q 109.8.1m
Voluntarie enim peccantib. nobis , post acceptam notitiam veritatis,iam non relinquitur pro peccatis hostia,8.6.
Quanto magis putatis deteriora mereri supplicia qui filium Dei conculcauerit,&c. 12e.q. 106.2. 2m * 22e q.103.3 * q.189.4.1m.8.q.8.7.2m
Quod si subtraxerit se,non placebit animæ meæ,12 q.3.2.1m

Cap. 11.

Est autem fides sperandarum substantia rerum,argumentum non apparentium, 1a q.2.2.1m * 22e q. 4.1.0.* q.171.3.2m
Sine fide autem,impossibile est placere Deo,22e q. 2.3.0
Credere oportet accedentem ad Deum, quia est,& inquirentib.se remunerator sit, 22e q.2.8.1m.
Alonge eas aspicientes & salutantes,&c.1a.q.10.1. 4m * q.12.5.2m * 22e q.173.1.c
*Circuierunt in melotis,& in pellibus caprinis. 22e q.69. .2m
Quib.dignus non erat mundus,22e q.188.2.3m
Hi omn. testimonio fidei probati , non acceperũt repromissionem,12e q.93.2.c.8.q.77.1.c.

Cap. 12

*Nondum enim vsq; ad sanguinem restitistis, 22e. q.188.6.3m
*Non multo magis obtemperabimus patri spirituum & viuemus?12e.q.189.6.c.fi
Et sanctimoniam , sine qua nemo videbit Deum , 22e q.81.8.0
Postea cupiens hæreditare benedictionem,reprobatus est,3a q.23.2.0
Non inuenit pœnitentiæ locum,quanquam cum lachrymis inquisisset eam,3a q 86.6.1.1m
Sed accessistis ad Sion montem,& ciuitatem Dei viuentis Hierusalem cælestem,1a q. .1.5m
Et multorum milium angelorum frequentiam,1a. q 50.3.0.* q.112.4.2m
Habemus altare, de quo edere non habent potestatem,qui tentant Deum,1a q.112. 2.c.* 22e q. 9.2.0
Propter hoc & Iesus,vt sanctificaret per suum sanguinem populum,&c, 3a q.46.10.0
Exeamus igitur ad eum extra castra improperium eius portantes,3a q.46.3.0
Benefactentiæ autem & communionis nolite oblisci,22e q.31. .0
Talibus enim hostiis promeretur Deus,22e q.86.2.

AVCTORITATES EX ACTIBVS APOSTOLORVM

Cap. 1.

Quibus & præbuit seipsum viuum , post passionem suam,in multis argumentis,3a q.55.5.6.0
Per dies quadraginta apparens eis, & loquens de regno Dei,3a q.55.3.0
Et nubes suscepit eum ab oculis eorum, 3a q.57.4. 3m.
Et hic possedit agrum de mercede iniquitatis, 22e. q.32.7.4m.
Et dederunt eis sortes & cecidit sors super Mathiã, 22e q.95.8.0

Cap. 2.

Et cum complerentur dies pentecostes,12e q.102. 4.1m * q.103.3.4m
Apparuerunt illis dispartitæ linguæ,tanquam ignis, 1a q.43.7.6m * 3a q.30.6.4m * q 72.2.1m
Cœperunt loqui variis linguis 22e q.176.1.0
Quem Deus suscitauit,3a q.53.4.1m
Solutis inferni dolorib.3a q.52.2.2m
Iuxta quod impossibile erat , illum detineri ab eo, 2a q.53.2.2m
Pœnitentiam igitur agite , & baptizetur vnusquisq; vestrum,3a q.49.3.2m * q 68.5.6.0* 7.2m * q. 86.2.1m * q.8.6.2m
Erant autem perseuerantes in doctrina apostolorũ, 22e q.176.1.1m.
Et in communicatione fractionis panis,3a q.80.10 4m.
Multa quoque prodigia & figara per apostolos fiebant.22e q. 78.1.2m
omnes etiam qui credebant, erant pariter, & habebant omnia communia,22e q.66.2.0
Possessiones & substantias vendebant,& diuidebant illa omnib.prout cuique opus erat, 22e q.188.7. c.fina.
Frangentes circa domos panem,8.2.

Cap 4.

Et non est in alio aliquo salus,3a q.6 . .3.c.2m * 4. 3m * q 63.1.8.* 2.c.* q 73.5.c.* q.84.5.c
Si iustum est in conspectu Dei vos potius audire, quam Deum,iudicate,22e q.69.3.1m * q.105.2. c.* q. .44.5.c
Multitudinis autem credentium,erat cor vnum , & anima vna,1a q.76.5.2m
Neque enim quisquam eorum quæ possidebat aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia,8.2
Neque quisquam egens erant inter illos,8.2
Quotquot possessores agrorũ aut domorũ erãt,vendentes,afferebant pretia eorum, &c. supr. 2
Christus iudex viuorum & mortuorum,8.q.89.5.c

Cap. 5.

Dixit autem Petrus ad Ananiam, Anania, cur tentauit Sathanas cor tuum,&c.22e q.33.7.2m * q. 64.4.1m
Per manus autem apostolorum,fiebant signa & prodigia multa,in plebe,8.2
Obedire oportet Deo,magis quàm hominib.8.4.
Si est ex hominib.consilium hoc aut opus.dissoluetur:si vero ex Deo est , non poteritis dissoluere, 22e q.189.10.1m

Cap. 6

Elegerunt Stephanum,virum plenum fide, & spiritu sancto,22e q.52.4.1m * 3a q.7.10.0
Faciebat prodigia & signa magna in populo,8.2
Non poterant resistere sapientiæ & spiritui, qui loquebatur,22e q.53.4.1m
Viderunt faciem eius,tanquam faciem angeli, 3a q. 12.4.1m
Et cum vidisset quendam iniuriam patientem, vindicauit illum,&c.22e q.60.6.2m
Faciens prodigia & signa,&c.8.2
*Vos semper spiritui sancto restitistis, 22e q. 189. 1.4m
Cum autem esset plenus spiritu sancto,8.6
Et Iesum stantem à Dextris Dei,3a q. ,8.1.3m.

Cap. 8.

In nomine Iesu Christi, baptizabantur viri ac mulieres,3a q.66.6.0
Cum vidisset Simon, quia per impositionem manus apostolorum,daretur spiritus sanctus, obtulit pecuniam,&c,22e q. 10.1.1m * 4m

Cap 9

Et subito circunfulsit illum lux de cælo,12e q.112. 2.2m
Ego sum Iesus Nazarenus,quem tu persequeris,3a. q.57.6.3m
Durum est tibi contra stimulum calcitrare, 12e.q. 112.2.2m * q.113.10.c

Cap. 10

Cornelia centurio vir religiosus & timens Deum cum omni domo sua , faciens eleemosynas multas 22e q.10.4.3m * 3a q 69.4.2m
Cecidit super Petrum mentis excessus,& vidit,32e. q.175.3.1m
Quod Deus purificauit,tu ne commune dixeris,12e q. .01.5.4m.*.5m.*.6m * 6.1m * q. 03.2.c. Suppl.q.74.1.1
Et dedit eum manifestum fieri , non omni populo, sed testib. præordinatis à Deo,nobis &c.3a q.36. 2.c.* q.55.1.0
Et iussit illos baptizari in nomine Iesu,8.8

Cap. 12

Angelus eius est,1a q. .13.2.0.* 22e q.10.2.3m

Cap. 13

Videte contemptores,& admiramini,22e q.186.9. 3m.

Cap. 14

Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei,3a q.45.1.c

Cap. 15

Surrexerunt quidam de hæresi pharisæorum , qui crediderunt dicentes,quia oportet circuncidi eos præcipere quoque seruare legem Moysi,3a q.74. 4.c.fi
Fide purificans corda eorum,22e.q.7.2.0
Imponere iugum super ceruices discipulorũ quod neque nos neque patres nostri,portare potuimus 12e q.98.1.3m * 22e q.154.2.1m
Sed per gratiam domini nostri Iesu Christi , credimus saluari,22e q.110 2.1m
Visum est spiritui sancto & nobis,nihil vltra imponere vobis oneris , quàm hæc necessaria , 22e. q. 174.6.c.fi * 3m * 12e q.103.4.3m
Vt abstineatis ab immolatis simulacrorum , & sanguine,& suffocato,& fornicatione,12e. q.103.4. 3m.*.22e q.154.2.1m
Facta est dissentio, ita vt discederent ab inuicem, 8. Barnabas,& Paulus.22e q. 7. .3m

Cap. 16

Hunc,s. Timotheum, voluit Paulus secum proficisci,& assumens circuncidit eum, propter Iudæos, 12e.q.103.4 1m

Cap. 17

In ipso enim viuimus,mouemur,& sumus,1a.q.18. 4.1m.
Ipsius enim genus sumus Genus ergo cũ simus Dei, 1a.q.18.2m * 2.0.*.7 q.1.1.2m

Cap. 19

Babtizati sunt in nomine domini Iesu,8.8.

Cap. 20

Beatus est dare,quàm accipere,22e q.117.4.3m

Cap. 21

Tunc Paulus de consilio Iacobi,assumptis viris postea die purificatus , cum illis intrauit in templum,&c.donec offerretur,& cæt. 12e.q.103.4. 1m.

Cap. 22

Subito de cælo circunfulsit me lux copiosa,8.9.
Ego sum Christus Nazarenus,quem tu persequeris, ibid.

Cap. 23

Principem populi tui non maledices, 22e. q. 76. 3.0.
Sciens autem Paulus , quia vna pars esset Saducæorum,& altera Pharisæorum , exclamauit in concilio,22e.q.37. .2.2.1.2m.
Et cum hoc dixisset, facta est dissensio inter Pharisæos & Saducæos, & diuisa est multitudo , 22e.q. 37.1.2m.
Quidam ex Iudæis , deuouerunt se non manducaturos neque bibituros,donec occiderent Paulum 22e.q.88.2.0.*.10.c.

Cap.25.

Cæsarem appello,22e.q.69.3.0.

Cap.26.

Die media in via vidi, ò Rex, de cœlo supra splendorem solis lumen,8.9.
Ego sum Iesus Nazarenus,quem tu persequeris,Ibidem.
Durum est tibi , contra stimulum calcitrare , Ibidem.
Ad hoc enim apparui tibi,3a.q.76.6.3m.
Si passibilis Christus,3a.q.46.5.12.0.
Coactus sum appellare Cæsarem,8.25.

AVCTORITATES EX EPISTOLA IACOBI APOSTOLI.

Cap. 1

Patientia autem opus perfectum habet, 12ª q.66.4.2m * 22ª q.135.2.1m * q.184.1.3m

Vir duplex animo, inconstans est in omnib. viis suis, 22ª q.53.6.2m

Ira viri, iustitiam Dei non operatur, 3ª q.15 9.1m.

Estote factores verbi, & non auditores tantum, fallentes vos metipsos, 1ª q.1.4.c.fi

Religio munda & immaculata apud Deum & patrē, hæc est, visitare pupillos & viduas, &c. 22ª q.81.1.1m.

Dæmones credunt & contremiscunt, s.q.16.3.1.

Cap. 2

Quicunque totam legem seruauerit, offendat autē in vno, factus est omnium reus, 12ª q.73.1.1m.* 22ª q.5.3.3m * 3ª q.88.1.c.s.q.99.5.c

Iudicium sine misericordia, illi qui non fecerit misericordiam, 1ª q.21.4.1m * 22ª q.67.4.1m. s.q.99.5.1

Superexaltat autem misericordia iudicium, 1ª q.21.3.2m

*Ego ostendam tibi ex operibus fidem meam, 22ª q.124.5.0

Dæmones credūt, & cōtremiscūt, 1ª q.64.2.5m.* 3.2m * 22ª q.5.2.0.* q.18.3.2m * 3ª q.76.7.c

Fides sine operib. mortua est vel ociosa, 22ª q.2.9.0.* q.124.5.0.* 3ª q.7.3.2m

Cap. 3

In multis enim offendimus omnes, 22ª q.184.2.2m.

Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir, 22ª q.72.1.1m

Lingua ignis est, vniuersitas iniquitatis, Ibid.

Lingua constituitur in membris nostris, quæ maculat totum corpus, & inflammat, Ibid. 22ª q.83.12.2m.

Linguam nullus hominum domare potest, 22ª q.73.1.b.c

Non est ita sapientia de sursum descendens à patre luminum, sed terrena, animalis, diabolica, 22ª q.45.1.1m

Vbi zelus & contentio, ibi inconstantia & omne opus prauum, 22ª q.38.1.0

Quæ autem desursum est, primum quidem publica est, deinde pacifica, modesta, suadibilis, bonis consentiens, &c. 22ª q.45.6.3m

Fructus autem iustitiæ in pace seminatur facientib. pacem, 22ª q.29.1.0

Cap. 4

Vnde bella & lites in vobis, nonne ex concupiscentiis vestris? 22ª q.41.2.1m * q.116.1.3m

Petitis, & non accipitis, eo quod malè petatis, 22ª q.83.15.2m * 16.c

Amicitia huius seculi, inimica est Dei, 22ª. q.114.1.0.

Quicunque voluerit amicus esse huius seculi, inimicus Dei constituitur, Ibidem.

Ad inuidiam concupiscit spiritus, 22ª q.34.6.2m

Deus superbis resistit, humilib. autem dat gratiam, 22ª q.162.1.0

Subditi estote Deo, 22ª q.19.11.c.* q.81.7.c.* q.104.4.2m

Nolite detrahere alterutrum, 22ª q.73.2.0

Qui detrahit fratri, aut qui iudicat fratrē suum, detrahit legi, & iudicat legem, 22ª q.74.2.3m.

Cap. 5

Scienti bonum facere, & non facienti, peccatum est illi, 12ª q.71.7.3m * 22ª q.2.5.3m

Patientes estote, 12ª q.66.4.2m * 22ª q.128.c.* q.136.1.0.* 5.c

Oleo, in nomine domini, 3ª q.72.3.c

Inducat præsbyteros ecclesiæ, s.q.31.2.c

Et oratio fidei, saluabit infirmum, 12ª q.102.5.3m.* 3ª q.65.1.4m * q.48.1.1m

Et si in peccatis sit, dimittentur ei, 3ª q.65.1.c.s.q.29.1.c

Qui conuerti fecerit, 2.&c. 1ª q.117.1.2.0* 22ª q.189.9.c

Confitemini alterutrum peccata vestra, s.q.8.1.1.

AVCTORITATES EX PRIMA EPISTOLA PETRI APOSTOLI.

Cap. 1.

Prophetæ non sibimetipsis, vobis autem ministrabant, 22ª q.174.2.c.1m * 6.c

In quem desiderant angeli prospicere, 1ª q.58.1.2m * 12ª q.97.4.3m

Non corruptibilib. auro & argento redempti estis, sed pretioso sāguine, quasi agni immaculati, Christi, 3ª q.48.4.3m * 5.c * q.49.5.1m

Cap. 2.

omnes honorate, 22ª q.103.1.3m

Serui subditi estote in omni timore dominis, non tantum bonis & modestis, sed etiam discolis, 22ª. q.69.1.c.* q.88.10.2m

Christus passus est pro nobis, 1ª q.48.6.0

Vt peccatis mortui iustitiæ viuamus, 22ª q.88.11.1m.

Cap. 3

Parati semper ad satisfaciēdum omni poscenti vos rationem, de ea quæ in vobis est fide & spe, 12ª. q.2.10.0.s.q.36.2.2

Vt nos offerret Deo, mortificatos quidem carne, viuificatos autem spiritu, 22ª q.88.11.1m.

In quo & iis qui in carcere erant, spiritu veniens prædicauit, qui increduli fuerant aliquando, quando expectabant Dei patientia in dieb. Noe, cum facta esset arca, 3ª q.52.2.3m

Quod & vos nunc similis formæ, saluos facit baptisma, 3ª q.66.11.3m

Conscientiæ bonæ interrogatio in Deum, 1ª q.79.13.c.

Per resurrectionem Iesu Christi, à mortuis, 3ª q.56.1.4m * q.62.5.1m * 3m

Cap. 4

Propter hoc enim euangelizatum est & mortuis, 3ª q.52.2.3m

Si autem vt Christianus, non erubescat, 22ª q.124.5.1m.

Cap. 5

Cum apparuerit princeps pastorum, 3ª q.8.6.3m

Dominus superbis resistit, humilib. autem dat gratiam, 22ª q.162.1.0

Ipsi cura est de vobis, 1ª q.22.2.2m * q.103.5.c.

Salutat vos ecclesia, quæ est in Babylone, 3ª q.8.4.c.2m.

AVCTORITATES EX EPISTOLA SECVNDA PETRI APOSTOLI.

Cap. 1

Per quem maxima & pretiosa nobis promissa donauit, 1ª q.113.9.1m

Et per hoc efficiamini diuinæ consortes naturæ, 1ª. q.13.9.1m.* 12ª q.110.3.4.c.* q.112.1.c.* q.113.9.c.* q.114.3.c.fi.* 22ª q.19.7.c.* 3ª q.2.10.1m * q.3.4.3m * q.62.1.2.0

In scientia autem abstinentiam, 12ª q.146.3.c

Satagite, vt per bona opera vestra, certam vestram vocationem & electionem faciatis, 1ª q.23.8.c.fina.

omnis scriptura prophetiæ, propria interpretatione non fit, 22ª q.171.3ª 1.* 6.b

Cap. 2

Deus angelis peccantib. non pepercit, 1ª q.64.2.0* 12ª.q.80.4.2m.*.3ª.q.4.1.c.3m.*.q.6.2.2m * q.46.1.4m.*.q.86.1.c

In iudicium reseruari, s q.89.8.3

Angeli, cum sint fortitudine & virtute maiores, 1ª.q.93.3.0.*.q.96.1.1m.*.q.108.2.3m.* q.112.1.4m * 12ª q.5.1.m * 22ª q.172.2.c

Non portant aduersum se, execrabile iudicium, 3ª. q.36.2.3m

oculos habentes plenos adulterij, & incessabilis delicti, 22ª q.154.1.3m

A quo quis superatus est, huius & seruus est, 1ª q.63.8.c.* 22ª q.64.2.3m * 3ª q.48.4.c.3m

*Canis reuersus ad vomitum, &c. 22ª q.189.9.2m.

Cap. 3.

Nouos verò cælos, & nouam terram, & promissa eius expectamus, 22ª q.17.5.1m

Crescite in gratia, 12ª q.65.2.1m.* q.112.4.0.*. 22ª q.5.4.3m

Cæli ardentes soluentur, s.q.74.2.c

AVCTORITATES EX EPISTOLA PRIMA SANCTI IOANNIS APOSTOLI.

Cap. 1.

Quod audiuimus, quod vidimus oculis nostris, quod perspeximus, 2ª q.12.12.0

Cap. 2.

Qui dicit se nosse Deum, & mandata eius non custodit, mendax est, 12ª.q.111.1.c.4m

Qui dicit se in Christo manere, debet sicut ille ambulauit, & ipse ambulare, 3ª q.14.1.0

Si quis diligit mundum, non est charitas patris in eo 22ª q.188.2.3m

omne quod in mundo est, concupiscentia carnis est, & concupiscentia oculorum, & superbia vitæ, 12ª q.77.5.0.* q.108.3.4m

Qui negat filium, nec patrem habet, qui autem confitetur filium, & patrem habet, 22ª q.3.1.2m * 3m *.2.0

Vnctio docebit vos de omnib. 22ª q.8.4.1m

Cap. 3

Scimus quoniam cum apparuerit, similes ei erimus, 1ª q.4.3.0.q.12.1.0.* 2.1m * 5.c.* 6.1m * 22ª q.1.2.3m

Videbimus eum, sicuti est, 22ª q.1.2.3m Suppl. q.92.1.c.

omne peccatum est iniquitas, 22ª q.110.4.3m.*.q.159.1.1m

In hoc apparuit filius Dei, vt dissoluat opera diaboli, 3ª q.15.2.3m

omnis qui natus est ex Deo, peccatum nō facit, quia semen ipsius manet in eo: & non potest peccare, quia ex Deo natus est, 1ª q.62.3.c.* 22.q.24.11.1m.

omnis qui non est iustus, non est ex Deo, & qui non diligit fratrem suum, 22ª q.44.7.c

Nos scimus, quoniam translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres, ibid.

omnis qui odit fratrem suum, homicida est, 22ª q.34.3.0

omnis homicida non habet vitam æternam in se manentem, 22ª q.88.6.3m 1.* q.100.8.3m *. 22ª q.13.3.1m * q.73.3.* q.154.3.0

Et nos debemus pro fratribus animas ponere, 22ª q.26.5.3m

Non diligamus verbo neque lingua, sed opere & veritate, 22ª q.7.c.44.7.c

Cap. 4

Nolite credere omni spiritui, sed probate spiritus, si ex Deo sunt, 22ª q.189 9.2.1.* 1m * 10.1m

Deus charitas est, 22ª q.23.2.0

Ipse prior dilexit nos. 3ª q.1.1.c

Qui manet in charitate, in Deo manet, & Deus in eo, 2ª q.28.2.0 * q.66.6.c

Timor non est in charitate, sed perfecta charitas foras mittit timorem, 22ª q.19.6.0.*.8.2m * 10.c.* 3ª q.7 6.3m

Timor pœnam habet, 22ª q.19.2.4m

qui timet, non est perfectus in charitate, 22ª q.19.10.0.

Si quis dixerit, quoniam diligo Deum, & fratrem suum odit, mendax est, 22ª q.110.1.2m

Qui non diligit fratrem suum, quem videt, Deum quem non videt, quomodo potest diligere? 22æ.q.25.2.1m.

Et hoc mandatum habemus à Deo, ut qui diligit diligat, & fratrem suum, 22æ.q.25.1.0.* q.44.2.0.

Cap. 5

Et omnis qui diligit eum qui genuit, diligit & eum qui natus est ex eo, 22æ.q.2.8.3m

In hoc cognoscimus quoniam diligimus natos Dei cum Deum diligamus, & mandata eius faciamus, 22æ.q.25.1.0.*.q.44.2.0

Hæc est charitas Dei, ut mandata eius custodiamus, 22æ.q.25.1.0

Et mandata eius grauia non sunt, 12æ q.107.4.0

omne quod natum est ex Deo, vincit mundum, 3ª. q.15.3.2m.

Tres sunt qui testimonium dant in cęlo, pater, verbum, & Spiritus sanctus, 1ª q.30.2.0.*.q.31.1.0. q.41.6.0.

Et hi tres unum sunt, 1ª.q.31.2.4m.*.q.39.2.3.6.0.

omnis qui natus est ex Deo, non peccat; sed gratia Dei conseruat eum.s.3.

Et malignus non tanget eum, 3ª.q.29.1.2m.

Et mundus totus in maligno positus est, s.2.

AVCTORITATES EX SECVNDA EPISTOLA IOANNIS APOSTOLI

Cap. 1.

Et hæc charitas, ut ambulemus secundum mandata eius, 12æ.q.99.1.b.*.c.

qui non confitentur Iesum Christum venisse in carnem, 3ª.q.15.3.4.7.c.

Videte

Videte vosmetipsos, ne perdatis quæ operati estis, 3ª q.89.4.5.6.0

AVCTORITATES EX TERTIA EPISTOLA IOANNIS APOSTOLI.

Cap. 1

qui bene facit, ex Deo est, 12ª q.31.2.1m

AVCTORITATES EX EPISTOLA IVDAE.

Cap. 1.

Angelos qui non seruauerunt suum principatū, sed dereliquerunt suum domicilium, in iudicium magni Dei, vinculis æternis sub caligine reseruauit, 1ª q.64.4.0

Cum Michael archangelus cum diabolo disputans, altercaretur de Moysi corpore, non est ausus iudicium inferre blasphemiæ, sed dixit: imperet tibi Deus, 22ª.q.76.4.1m

AVCTORITATES EX APOCALYPSI IOANNIS.

Cap. 1.

Qui est, & qui erat, & qui venturus est, 1ª q.13.11.0.* q.39.8.fi

Et princeps regnum terræ, 1ª q.13.7.1m * 5m

Et qui eum pupugerunt, 3ª q.46.4.6.c

Ego sum alpha & o, principium & finis, 1ª q.1.3.1m * 7.c

Cap. 2

quod charitatem tuam primam dereliquisti, 12ª. q.71.4.c.* 3ª q.79 6.2m * q.84.10.c

Vincenti dabo edere de ligno vitæ, quod est in paradiso Dei mei. 1ª q.102.1.4m

Vincenti dabo manna absconditum, 12ª q.112.5.c

Et dabo illi calculum candidum, & in calculo nomē nouum scriptum, 1ª q.13.3.0

Quod nemo scit, nisi qui accipit, 2ª q.112.5.c

Cap. 3

Tene quod habes, vt nemo accipiat coronam tuā, 1ª q.58.4.1m

Qui vicerit dabo ei sedere mecum in throno meo, 3ª q.58.5.3m

Hæc dicit qui habet clauem Dauid, s.q.19.2.c

Cap. 4

Qui est, & qui erat, & qui venturus est, s.1

Et propter voluntatem tuam erant, & creata sunt, 1ª q.19.4.0.* q.20.5.c.* q.25.5.c.* q.45.6.c.*. q.46.1.c.*.12ª q.110.1.c.* 3ª q.86.2.c

Vidi & ecce in cælo ostium apertum, s.q.17.1.1

Cap. 6

Vsquequo Domine, sanctus, & verus nō iudicas & vindicas sanguinem nostrum, 22ª q.83.8.2m

Et vidi sub altare animas interfectorū, s.q.93.1.c.

Cap. 7

Et absterget Deus omnem lachrymam ab oculis eorum, 22ª q.82.4.2m

Cap. 8

Pactum est silentium in cælo, quasi media hora, 3ª. q.60.8.0

Et alius angelus venit & stetit ante altare, habens thuribulum aureum, & data sunt ei incensa multa, &c. 3ª q.37.3.4m * q.83.5.2m

In dieb. illis quærent homines mortem, & non inuenient, s.q.76.2.c

Cap. 10

Leuauit manum suam ad cælum, & iurauit per viuētem sæcula sæculorum, 22ª q.89.10.4m

Cap. 11

Qui es, & qui eras, & qui venturus es, s.1

Cap. 12

Et signum magnum apparuit in cælo. mulier amicta sole, 12ª q.103.3.4m

Et cauda eius trahebat tertiam partem stellarum cæli, & misit eas in terram. 1ª q.63.8.0

Et proiectus est draco ille magnus, serpens antiquus, 22ª q.1.5.2.3m * 4m

Cap. 13

Agni qui occisus est ab origine mūdi. 3ª q.83.1.c.

Et faciet omnes, &c. habere characterem in dextera manu, aut in frontib. suis, 3ª q.63.3.3m

Cap. 14

Et cantabant quasi canticum nouum, 22ª q.152.5.3m.

Aut acceperit characterem in fronte sua, aut in manu sua, s.13

Beati mortui in Domino moriuntur, 22ª q.124.5.0.

Cap. 15

Quia solus pius es, 22ª q.101.1.2m

Cap. 16

qui habebant characterem bestiæ, s.13

qui es, & qui eras sanctus. s.1.

quantum glorificauit se & in deliciis fuit, tantum dare illi tormentorum, s.q.8.7.1.& 99.1.c

Cap. 19

Et cecidi ad pedes vt adorarem eum, & dixit mihi: vide ne feceris. 22ª q.94.2.1m * q.103.2.1m

Qui acceperunt characterem bestiæ, s.13

Cap. 20

Nec acceperunt characterem eius in frontib. aut in manib. suis, s.13

Et libri aperti sunt, 1ª q.24.1.1m

Cap. 21

Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, 12ª. q.103.4.2m

Et absterget Deus omnem lachrymā ab oculis eorum, &c. neq; dolor erit vltra, 22.q.82.4.3m

Ecce noua facio omnia, 1ª q.73.1.3m

Primum cælum & prima terra, s.q.74.5.2

vidi cælum nouum & terram nouam, s.q.91.1.c.

Ego sum Alpha & O, initium & finis, s.1

Et habebat murum magnum & altum, habentem duodecim portas, & in portis angelos duodecim, & nomina inscripta duodecim tribuum, 3ª q.31.2.2m

Mensura hominis, quæ est Angeli, 12ª q.90.1.c

Et ciuitas non eget Sole & Luna, vt luceant in ea, 22ª q.47.5.2m

Nam charitas Dei illuminabit eam, & lucerna eius est agnus, 1ª q.12.5.c

Et portæ eius non claudentur per diem. 1ª q.73.1.2.c.

Cap. 22

Et ostendit mihi fluuium aquæ viuæ, tāquam crystallum, procedentem de sede Dei & agni, 12ª q.2.1.3m. In medio plateæ & ex vtraque parte fluminis lignum vitæ afferens fructus duodecim 12ª q.70.3.0. Per singulos menses reddens fructum suum. 12ª q.102.2.0.*.4.c

Et foglia ligni ad sanitatem gētium, 12ª q.70.3.0

Et omne maledictum non erit amplius, 12ª q.59.3.1m

Et videbunt faciem eius, 22ª q.23.1.1m

Et non egebunt lumine lucernæ, neque lumine solis, quoniam Dominus Deus illuminabit illos, s.21.

Ego sum Alpha & O, primus & nouissimus, principium & finis, s.1

Veni Domine Iesu, 3ª q.44.3.3m

Gratia Domini nostri Iesu Christi, cum omnibus vobis, 3ª.q.7.7.2m

FINIS.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

QVI VNIVERSAM SVMMAE THEOLOCICAE Sancti Thomæ Aquinatis doctrinam ad locos communes, seu præcipua doctrinæ Christianæ capita alphabeti ordine digesta, reuocatam, continet.

ABSTINENTIA. 22æ.q.146
Acceptio personarum. 22æ.q.63
Ad accusationem iustam pertinentia. 22æ.q.66
Acedia. 22æ.q.35
Actio { angelorum in homines. 1ª q.111 / corporalis creaturæ. 1ª.q.115
Ad actionem hominis pertinentia. 1ª q.117
Actus { humani sequentes rationẽ bonitatis (1æ.q.21 / imperati à voluntate. 12æ q.17
adiuratio. 22æ.q.90
Adoptio Christi 3ª q.23
Adoratio { Christi. 3ª q.25 / Dei. 2æ.q.84
Adulatio. 22æ.q.115
Adulterium. 22æ.q.154
Aequalitas diuinarum personarum ad inuicem. 1ª.q.42.
Aeternitas Dei. 1ª.q.10
Affabilitas. 22æ.q.114
Ambitio. 22æ.q.131
Amicitia. 23æ.q.114
Amor { Dei. 1ª.q.20 / vt est nomen spiritus sancti. 1ª.q.37 / seu dilectio angeli. 1æ.q.60
Amor. 12æ.q.26
Amoris { causa. 12æ.q.27 / effectus. 12æ.q.28
Angelus. 1ª à q.50. vsq; 64. & à 106. vsque. 114
Anima in genere. 1ª.q.87. vsq; q 90
quomodo anima { coniuncta intelligat corporalia. 1ª.q.84 / intellectiua cognoscat seipsum. 1ª.q.87 / humana cognoscat quę supra se sunt. 1ª.q.88
Annuntiatio Beate virginis. 1ª.q.30
Apostasia. 28æ.q.12
Ascensio Christi. 3ª.q.57
Astutia. 22æ.q.55
Auaritia. 22æ.q.118
Audacia. 12æ.q.45.*.22æ.q.127

EX SVPPLEMENTO.

Absolutio. 24
Animæ exeuntis è corpore qualitas & pœna. 70
Annexa { matrimonij & redditio debiti. 64 / sacramenti ordinis. 40
Anreolæ. 95
¶Baptismus Ioannis. 3ª.q.38
Baptismi { effectus. 3ª.q.69 / minister. 3ª.q.67 / Sacramentum. 3ª.q.66
Baptismum suscipientes. 3ª.q.68
Ad Baptismum concurrentia præparatoria. 3ª.q.71
Baptizatio Christi. 3ª.q.37
Beatitudo Dei. 1ª.q.26
Beatitudo { hominis in quo consistat. 12æ.q.2 / quid sit, & quæ requirat. 12æ. q.3. & 4.
Beatitudinis adeptio. 12æ.q.5
Beatitudines ipsæ. 12æ.q.69
Ad beatitudinem requisita. 12æ.q.4
Bellum. 22æ.q.40
Beneficentia. 22æ.q.31
Blasphemia { in generali. 22æ.q.13 / in speciali. 22æ.q.14
Bonitas { Dei { in gñali. 12æ.q.18 / exteriorũ 12æ.q.20 / interiorum voluntas. 12æ.q.19
Bonum { in communi. 1ª.q.5 / circa passiones animæ 12æ.q.24 / facere & declinare à malo. 22æ.q.79

EX SVPPLEMENTO.

Beatitudo sanctorum, & eorum mansiones. 93
Beatorum dotes. 95
Beatorum resurgentium conditiones. 82
Bigamia. 65
Irregularitas inde contracta. 650
¶Cæcitas mentis. 22æ.q.15
Castitas. 22æ.q.151
Catechizatus. 3ª.q.71
Causa mali. 1ª.q.49
Causa prima omnium entium. 1ª.q.44
Charitas { secundum se. 22æ.q.23 / comparatione subiecti. 22æ.q.24 / obiectum. 22æ.q.25 / quantum ad { ordinem diligendorum. 22æ.q.26. / dilectionem. 22æ.q.27
Charitatis effectus { exteriores. 22æ.q.31 / interiores. 22æ.q.28 / quantum { misericordiam. 22æ.q.30 / ad pacem. 22æ.q.29
Christo conueniētia vt est subiectus patri. 3ª.q.20
Circuncisio. 3ª.q.70
Circuncisio Christi. 3ª.q.37
Circunstantiæ humanorum actuum. 12æ.q.7
Clementia 22æ.q.157
Cognitio { angeli. 1ª.q.54 / angelorũ { ex parte immaterialium 1ª.q.156 / quantum ad res materiales. 1ª.q.57 / animæ separatæ. 1ª.q.89 / diuinarum personarum. 1ª.q.32
Comparatio angelorum ad { corpora. 1ª.q.51 / locum. 1ª.q.52
Conceptio { Christi secundum principium actiuum. 3a.q.32 / saluatoris secundum materiam corporis. 3ª.q.31
Concupiscentia. 12æ.q.30
Conditio { corporis. 1ª.q.99 / iustitiæ { ptolis generandæ in statu innocentiæ. 1ª.q.110 / primi hominis secundum intellectum. 1ª.q.94 / scientiæ prolis generandæ. 1ª.q.101
Confirmationis sacramentum. 3ª.q.72
Consensus comparatione finis. 12æ.q.15
Consilium quod præcedit electionem. 12æ.q.14
Ad conseruationem speciei per generationem pertinentia. 1ª.q.98
Conuersatio Christi. 3ª.q.40
Conuersio panis & vini in sanguinem & corpus Christi. 3ª.q.75
Contentio. 22æ.q.38
Correctio fraterna. 22æ.q.33
Consilij donũ quod rñdet prudentiæ. 22æ.q.52
Continentia. 22æ.q.155
Contumelia. 22ª.q.72
Creatio. 1ª.q.45
Creatura vna quomodo mouet aliam. 1ª.q.106
Crudelitas. 22æ.q 159
Curiositas 22æ.q. 67
Custodia bonorum angelorum. 1ª.q.113

EX SVPPLEMENTO.

Clanium { effectus. 18 / minister. 19 / potestas. 17
De his in quos clauium vsus exerceri potest. 16
Cognatio legalis. 17
Conditio quam habent resurgentes. 87
Confessio & eius necessitas. 6
Confessionis { effectus. 10 / minister. 8 / qualitas. 9. / cuidditas. / sigillum. 7
consensus { coactus. 11 / obiectum. 37
Contritio. 48
Contritionis { effectus. 1 / quantitas. 5 / obiectum. 3 / tempus. 2
Corporum { resurgentium integritas, 4 / bearorom { agilitas. 80 / claritas. 84 / subtilitas. 85 / damnatorum resurgentium conditiones. 83
¶Decalogus. 86
Decimæ. 12æ.q.100
Defectus { à Christo assumpti. 22æ.q.87 / animæ à Christo assumpti. 3ª.q.14 / 3ª.q.15
Delectatio. 12æ.q.31.32.33.&34
Descensus Christi ad inferos. 3ª.q.52
Desponsatio matris Dei. 3ª.q.29
Derisio. 3ª.q.29
Desperatio. 22æ.q.75
Detractio. 22æ.q.20
Deuotio. 22æ.q.73
Deus. 22æ.q.82
Dilectio. 1ª.q.2. vsque 5
Discordia. 22æ.q.37
Distinctio rerum { in communi. 22æ.q.37 / in speciali. 1ª.q.47 / 1ª.q.48
Diuina { beatitudo. 1ª.q.25 / nomina. 1ª.q.13 / potentia Dei. 1ª.q.25
Diuinæ relationes. 1ª.q.28
diuinationes. 22æ.q.95
Doctrina { Christi. 3ª.q.42 / sacra. 1ª.q.1
Dolor secundum se. 12æ.q.35
Dominium hominis in statu innocentiæ. 12.q.96
Dona. 22æ.q.68
Donum { quod est nomen spiritus sancti. 1ª.q.38 / respondens fortitudini. 22æ.q.139
Dulia. 22æ.q.103
¶Ebrietas. 22æ.q.150
Electio. 12æ.q.13
Eleemosyna. 22æ.q.32
Epycheia, seu Epicia. 22æ.q.120
Ad statum episcoporum pertinentia. 22æ.q.185
Euchatistiæ { effectus. 3a.q.79 / forma. 3a.q.78 / materia. 3a.q.74 / minister. 3a.q.82 / sacramentum. 3a.q.73 / ritus. 3a.q.83 / vsus. 3 a.q.80
In eucharistia remanentia accidentia. 3a.q.77
Existentiæ modus in hoc sacramento. 3a.q.67
Existentia Dei in rebus. 1a.q.8
Exorcismus. 3a.q.71

EX SVPPLENENTO.

Excommunicatio. 21
De his qui possunt excommunicare. 22
De participatione cum excommuuicatis. 23
Extremæ vnctionis sacramentum. 29
Effectus huius sacrameuti. 30
Minister huius sacramenti. 31
Quibus hoc sacramentum conferri debeat, & qua parte 32
De iteratione huius sacramenti. 33
¶Facere bonum, & declinare à malo, 22æ.q.79
Falsitas. 1ª.q.17
Fatum. 1ª.q.116
Fides quantũ ad eius { actũ { interiorem, s. credere. 22æ.q.2. / Exteriorem, s. confiteri. 22æ.q.3. / habitum & ipsam fidem 22æ.q.4. / obiectum. 22æ.q.1.
Fidei { habitus quantum ad { habentes ipsam. 22æ q.5. / eius causam. 22æ.q.6 / effectus. 22æ.q 7.
Finis { vltimus in communi. 12æ.q.5 / productionis hominis. 1ª.q.93
Fortitudo. 22æ.q.123
Fortitudinis partes in communi 22æ.q. 28
Fraus quæ committitur in emptionibus & venditionibus. 22æ.q.77
Fructus. 12æ.q.70
Fruitio quæ est actus voluntatis. 12æ.q.11
Furrum & rapina. 22æ.q.66

EX SVPPLEMENTO.

Filij illegitimè nati. 68
GAVDIVM. æ.q.28
Gloria inanis. 22æ.q.132
Gratia Christi { in incarnatione assumpta. 3ª.q.7 / secundum quod est caput ecclesiæ. 3.q.8
Gratiæ { causa. 12æ.q.112 / Dei essentia. 12æ.q.110 / diuisio. 12æ.q.111 / effectus. 12æ.q.113 / gratis datæ quantum ad genera linguarum. 22æ.q.176 / necessitas. 12æ.q.109
Gratia { miraculorum 22æ.q.178 / primi hominis. 1ª.q.95 / quantum ad eius { causam. 12æ.q.128 / effectus. 12æ.q.113 / sermonis sapiētiæ siue scientiæ. 22æ.q.177
Gratitudo. 22æ.q.116
Gubernatiõis diuinæ effectus in speciali. 1ª.q.104
Gubernatio rerum in communi. 1ª.q.103
Gula. 22æ.q.148
¶Habitus in generali quantum ad subßantiam eorum. 12æ.q.49.
Habitus subiectum. 12æ.q.50
Habituum { causa quantũ ad { augmentum. 12æ.q.52 / generationem. 12æ.q.51 / corruptio & diminutio 12æ.q.53 / distinctio. 12æ.q.54
Hæresis. 22æ.q.11
Quomodo homo factus sit ad imaginem & similitudinem Dei. 1ª.q.93
Homo quantum ad essentiam. 1ª.q.75
Homicidium. 22æ.q.64
Honestas. 22æ.q.145
Humanorum actuum principium exterius 12æ. (q.109
Humilitas. 22æ.q.161
Hypocrisis. 22æ.q.111
¶Iactantia. 22æ.q.112
Ideæ. 1.q.15
Idololatria. 22æ.q.94
Ieiunium. 22æ.q.147
Ignorantia causa peccati ex parte rationis. 12æ.q.76
Imago. 12æ.q.35
Immutabilitas Dei. 1ª.q.9
Impositio nominis Iesu. 3ª.q.37
Imprudentia. 21e.q.53
Impugnatio malorum angelorum. 1ª.q.113
Incontinentia. 22æ q.156
Infidelitas. 22æ.q.10
Infinitas Dei. 1ª.q.7
Ingratitudo. 22æ.q.107
Ingressus religionis. 22æ.q.189
Iniuriæ in personam proximi commissæ. 22æ.q.65
Iniustitia. 22æ.q.59
Iniustitia { aduocatorum. 22æ.q.71 / iudicis. 22æ.q.67 / rei in sua defensione. 22æ.q.69 / testis in testificando. 22æ.q.70
Inobedientia. 22æ.q.105
Intellectus donum. 22æ.q.8
Intellectus noster quid cognoscat in corporalibus. 1ª.q.89
Intentio quæ est actus voluntatis. 12æ.q.12
Intimiditatis vitium. 22æ.q.126
Inuidia. 22æ.q.36
Inuolontarium. 12æ.q.6
Ira secundum se. 12æ.q.46
Iracundia. 22æ.q.158
Iræ { causa effectiua & remedia. 12æ.q.47 / effectus. 12æ.q.48
Irascibilis passiones. 12æ.q.40
Ironia. 22ª.q.113
Irreuerentia { Dei. 22æ.q.99 / rerum sacrarum. 22æ.q.97
Iudicium. 22æ.q.60
Iuramentum. 22æ.q.89
Ius. 22æ.q.57
Iustificatio. 12æ.q.113.&114
Iustitia. 22æ.q.58
Iustitia commutatiua & distributiua. 22æ.q.61
Iustitia & gratia primi hominis. 1ª.q.95
Iustitia & misericordia Dei. 1.q.21

Ex SVPPLEMENTO.

Indulgentia. 25
De his qui possunt facere indulgentias. 26
Quibus valent indulgentię. 27
Ignis vltimæ conflagrationis. 74
Impedimenta matrimonij. 50
Impedimentum { affinitatis. 55 / cognationis spiritualis. 56 / conditionis seruitutis. 52 / consanguinitatis. 54 / disparitatis cultus. 59 / frigiditatis maleficij furiæ & amentiæ. 58 / voti solennis. 61 / voti & ordinis. 53 / superueniens matrimonio consummato, quod est fornicatio. 62
Iudicium generale quo tempore & loco fiet. 89
Forma iudicis venientis ad iudicium. 90
¶Laus Dei. 22æ.q.91
Legalia circa puerum Iesum obseruata. 3ª.q.37
In noua lege cotenta. 12æ.q.108
Legis { humanæ { mutatio 12æ.q.97 / potestas 12æ.q.96 / nouæ ad veterem comparatio 12æ.q.107 / veteris præcepta. 12æ.q.99
Legum { differentia. 12æ.q.91 / effectus 12æ.q.92
Lex in { communi. 12æ.q.93 / speciali. 12æ.q.95 / humana secundum se. 12æ.q.95
Lex { naturalis. 12æ.q.94 / noua. 12æ.q.106 / vetus secundum se. 12æ.q.98
Liberalitas. 22æ.q.117
Liber vitæ. 1ª.q.24
Liberum arbitrium. 1ª.q.89
Litigium. 22æ.q.116
Locutiones angelorum. 1ª.q.107
Luxuria. 22æ.q.153
Luxuriæ partes. 22æ.q.154

EX SVPPLEMENTO.

Libellus repudij. 67
¶Magnanimitas. 22æ.q.129
Magnificentia. 22æ.q.134
Maledictio. 22æ.q.76
Malitia { actũ { interioris voluntatis. 12æ.q.19 / exteriorũ 12æ.q.20 / humanorum { in generali. 12æ.q.18 / culpæ angelorum. 1ª.q.63
Malum. 1ª.q.48
Malum circa passiones animæ. 12æ.q.24
Manifestatio Christi nati. 3ª.q.36
Mansuetudo. 22æ.q.157
Martyrium. 22æ.q.124
Mediator Dei & hominum, Christus. 3ª.q.26.1
Memoria. 22æ.q.49
Mendacium. 22æ.q.110
Meritũ quod ẽ effectꝰ gratiæ cooperãtis. 12æ.q.114
Miracula Christi in { generali. 3ª.q.43 / speciali. 3ª.q.44
Misericordia Dei. 1ª.q.21
Missio { angelorum. 1ª.q.112 / diuinarum personarum. 1ª.q.43
Modestia in { communi 22æ.q.160 / exteriori apparatu. 22æ.q.169 / exterioribus motibus corporis. (22æ.q.168
Modus { assumptionis humanæ quantum ad ordinem. 3ª.q.6 / cognitionis angelicæ. 1ª.q.58 / cognitionis propheticæ. 22æ.q.173 / conceptionis. 3ª.q.31 / emanationis rerum à principio. 1ª.q.45 / & ordo intelligendi. 1ª.q.85 / quo Christus vsus est in sacramento Eucharistiæ. 3ª.q.81 / quo uoluntas mouetur. 12æ.q.10 / verbi incarnati. 3ª.q 2 / personæ diuinæ. 3ª.q.3 / vnionis { ex parte humanitatis. 3.q.4 / ex parte partium humanæ naturæ. 3.q.5
Mors Christi. 3ª.q.50
Motiuum uoluntatis. 12æ.q.9
Motus localis angelorum. 1.q.53
Mulierum ornatus. 22æ.q.169
Mutatio creaturarum à Deo. 1ª.q.105

EX SVPPLEMENTO.

Matrimonium. 41
Matrimonij error. 51
Matrimonium inquantum sacramentum est. 42
Matrimonij definitio. 44
Misericordia Dei respectu damnatorum. 99
Mundi qualitas & resurgentium post iudicium. 91
¶Natiuitas Saluatoris 3ª.q.35
Natura prima omnium entium. 1ª.q.44
Negligentia. 22æ.q.54
Negotiatio. 22æ.q.77
Nomen { Dei. 1ª.q.13 / Spir. sancti, quod est { amor. 1.q.37 / donum. 1ª.q.38

EX SVPPLEMENTO

Nuptiæ secundæ. 63
¶Obedientia. 22æ.q.104
Oblatio. 22æ.q.86
Oblatio Christi in templum. 3ª.q.37
Obseruantia. 22æ.q.102
Odium. 12æ.q.29.*.22æ.q.34
Officia hominis in generali. 22æ.q.183
Opus { creationis creaturæ corporalis. 1ª.q.65 / distinctionis secundum se & primæ diei. 1ª.q.67 / secundæ diei. 1ª.q.68 / tertiæ diei. 1ª.q 69 / ornatus quantum ad 4m. diem. 1ª.q.70 / quintæ diei. 1ª.q.71 / sextæ diei. 1ª.q.72
Omnes septem dies in communi. 1ª.q.75
oratio. 22æ.q.83
Ordinatio angelorum { secundum hierarchias. 1ª.q.108 / malorum. 1ª.q.109
Ordo { conceptionis. 3ª.q.33 / creationis ad distinctionem. 1ª.q.66
origo diuinarum personarum. 1ª.q.27

EX SVPPLEMENTO.

Ordinis sacramentum. 34
Effectus huius sacramenti 35
qualitas suscipientium hoc sacramentum. 36
Ordinum distinctio. 37
Conferentes hoc sacramentum. 38
Impedimentum huius sacramenti. 39
¶Paradisus. 1ª.q.102
Paruificentia. 22æ.q.135
Passiones animæ in { generali. 12æ.q.22 / speciali. 12æ.q.26

Passionum { Inter se differentia, 22æ.q.23 / ordo, 12e.q.42 }
Passio Christi, 3ª.q.46
Passionis Christi causa efficiens, 3ª.q.47
Passio Christi, quid effecerit, 3ª.q.48.& 49
Patientia. 22æ.q.136
Peccata quæ distinguuntur secundum reatum pœnæ. 12æ.q.88
Peccata secundum se, 12æ.q.71
Peccati { causæ ex parte { diaboli. 12æ.q.80 / hominis. 12æ.q.81 / voluntatis. 12æ.q.78 } / causæ exteriores ex parte Dei, 12æ.q.79 / effectus in { corruptiõe naturæ 12æ.q.85 / macula animæ, 12æ.q.89 / reatu pœnæ, 12æ.q.87 } / originalis { essentia. 12æ.q.82 / subiectum, 12æ.q.83 / traductio 12æ.q.81 } }
peccatorũ { ad inuicem comparatio, 12æ.q.73 / causæ { in generali. 12æ.q.75 / ex parte appetitus sensitiui. (12æ.q.77 } / distinctio, 12æ.q.72. / remissorum reditus. 3ª.q.88 / subiectum. 12æ.q.74 }
Peccatũ { primi hoīs quod fuit superbia. 12.q.163 / secundum se quod est cã alterius, 12æ.q.84 / veniale secundum se. 12æ.q.89 }
Perfectio { Christi concepti. 3ª.q.34 / Dei. 1ª.q.4. / in esse gratiæ & gloriæ. 1ª.q.62 }
Perfectionis status in communi. 22æ.q.184
Periurium. 22æ.q.98
Perseuerantia. 22æ.q.137
Perseuerantiæ vitia opposita. 22æ.q.138
Personæ diuinæ in generali 1ª.q.29
Pertinentia ad personam { Patris. 1ª.q.33 / Filij. 1ª.q.34.& 35 / Spir. sancti. 1ª.q.36 }
Personæ in cõparatione ad { essentiam. 1ª.q.39 / proprietatẽ. 1ª.q.40 }
Personarum actus notionales. 1ª.q.41
Pietas. 22æ.q.101.& 121
Pluralitas diuinarum personarum. 1.q.30
Ad pluralitatem vel vnitatem pertinentia in diuinis, 1ª.q.31
Pœna dæmonum 1ª.q.64
Pœnitentiæ { effectus. 3ª.q.64 / partes. 3ª.q.90 / sacramentum. 3ª.q.84 / virtus. 3ª.q.85 }
Potentia Dei. 1ª.q.25
Potentiæ { animæ Christi. 3ª.q.13 / animæ { in generali. 1ª.q.77 / in speciali. 1ª.q.78 } / appetitiuæ. 1ª.q.80 / intellectiuæ. 1ª.q.79 }
Præcepta { ceremonialia veteris legis { secundũ se. 12æ.q.101 / secundum suas causas. 12æ.q.102 } / iudicialia in communi. 12e.q.104 / moralia veteris legis. 12æ.q.100 / charitatis 22æ.q.24 / fortitudinis. 22æ.q.140 / iustitiæ. 22æ.q.122 / prudentiæ. 22æ.q.56 / pertinẽtia ad { fidem sciendam, intellectum } 22æ.q.16 / { spem & donũ timoris. } 22æ.q.22 }
Præceptorũ { ceremonialium duratio. 12æ.q.103 / iudicialium ratio. 12æ.q.10 }
Prædestinatio. 1ª.q.23
Præsidentia angelorum super creaturam corporalem. 1ª.q.101
Præsumptio. 22æ.q.130
Primatus Petri. 22æ.q.1.art 10
Principium durationis rerum creatarum, 1ª.q.46
Processio { diuinarum personarum. 1ª.q.27 / creaturarum à Deo. 1ª.q.44 }
Prodigalitas. 22æ.q.119
Productio { angelorum in esse naturæ. 1ª.q.61 / angelorum in esse gratiæ & gloriæ, 1ª.q.62 / primi hominis quantum ad animam. 1ª.q.90 / corporis primi hominis. 1ª.q.91 / mulieris. 1ª.q.92 }
Propagatio hominis secundum corpus. 1ª.q.119
Prophætiæ { causa 22æ.q.172 / diuisio 22æ.q.174 / essentia. 22æ.q.171 }
Prouidentia dei. 1ª.q.22
Prudentia { secundum se, 22æ.q.47 / quantũ ad virtutes cõiũctas. 22æ.q.51 }
Prudentiæ { partes in generali. 22æ.q.48 / partes singulæ. 22æ.q.49 / species. 22æ.q.50 / vitia opposita, cum ea similitudinem habentia. 22æ.q.55 }
Pugna dæmonum. 1ª.q.114
Purgatio Mariæ virginis. 3ª.q.37
Pusillanimitas. 22æ.q.133

EX SVPPLEMENTO.

Pœna damnatorum. 97
Pœnitentiæ { sacramentum suscipientes. 16 / solennis ritus. 28 }
¶Raptus. 22æ.q.175
Recuperatio virtutum per pœnitentiam. 3ª.q.89
Religio secundum se. 22æ.q.81
Religionis ingressus, 22æ.q.189
Religionis status in quo consistat. 22æ.q.186
Religionum differentia. 22æ.q.188
De religiosis competentibus. 22æ.q.187
Remissio venialium peccatorum. 3ª.q.87
Restitutio. 22æ.q.62
Resurrectio Christi. 3ª.q.53
Resurgentis Christi qualitas. 3ª.q.54
Resurrectionis Christi manifestatio. 3ª.q.55
Resurrectionis causalitas. 3ª.q.56
Rixa. 22æ.q.4

EX SVPPLEMENTO

Receptacula animarum. 69
Resurrectio. 75
Resurrectionis { causa. 76 / tempus & modus. 77 / terminus. 78 / conditio. 79 }
Resurgentium qualitas. 81
¶Sacerdotium Christi. 3ª.q.22
Sacramenta. 3ª.q.60
Sacramentorum { causa. 3ª.q.64 / character. 3ª.q.63 / effectus principalis. 3a.q.62 / neccessitas. 3a.q.61 / numerus. 3a.q.65 }
Sacrificia. 22e.q.8
Sacrilegium. 22e.q.99
Sanctificatio B. virginis. 3a.q.27
Sapientiæ donum. 22e.q.45
Scandalum. 22e.q.43
Scientia { Dei. 12.q.14 / Dei { pertinẽs ad animã Christi. 3 q.10 / infusa vel acquisita. 3a.q.11 / indita & experimentalis. 3a.q.12 } }
Scientiæ Domini. 22e.q.9
Schisma. 22e.q.39 Seditio. 22e.q.42
Sensualitas. 12.q.81
Sensus hebetudo. 22e.q.15
Septimus dies, & ad illum pertinentia. 12.q.73
Sepultura Christi. 3a.q.50
Sessio Christi ad dexteram Patris. 3a.q.58
Similitudo diuinarum personarum. 12.q.42
Simonia. 22e.q.100
Simplicitas Dei. 12.q.3
Simulatio. 22e.q.111
Sobrietas. 22e.q.149
Spes & desperatio. 12e.q.40
Spes secundum se. 1 e q.17
Spei subiectum. 22e.q.18
Status { primi hominis secundum intellectum. 12.q.94 / hominis in generali. 22e.q.183 }
Ad statum primi hominis ad conseruationem indiuidui pertinentia. 12.q.97
Substantia angelorum absoluta. 12.q.50

FINIS.

Studiositas. 22e.q.166
Stultitia. 22e.q.46
Superbia in communi. 22e.q.162
Superstitio. 22e.q.92
Superstitionis species quãtum ad cultum veri Dei. 22e.q.93
Superstitiones conseruantiarum. 22e.q.96
Susurratio. 22e.q.74

EX SVPPLEMENTO.

De modo quo sancti se habent ad damnatos. 94
Satisfactio & eius quidditas. 12
Satisfactionis { possibilitas. 13 / qualitas. 14 }
De his per quæ fit satisfactio. 15
Signa quæ iudicium præcedent. 73
Sponsalia. 43
Suffragia mortuorum. 71
¶Temperantia. 22e.q.141
Temperãtiæ { vitia opposita. 22e.q.142 / partes { in generali. 22e.q.143 / singulæ in spẽali. 22e.q.144 } / præcepta. 22e.q.170 }
Tentatio { Christi. 3a.q.41 / primorum parentum 22e.q.165 / quia Deus tentatur 22e.q.97 }
Timor. 12e.q.41. & 22e.q.125
Timoris { obiectum. 12e.q.42 / causa. 12e.q.43 / effectus. 12e.q.44 / donum spei respondens. 22e.q.19 / vitium. 22e.q.125 }
Traductio hoĩs ex hoĩe secundum animã. 12.q.118
Transfiguratio Christi. 3a.q.45
Tristitia secundum se. 12e.q.35
Tristitiæ { bonitas vel malitia. 12e.q.39 / causæ. 12e.q.36 / effectus. 12e.q.37 / remedia. 12e.q.38 }
¶Venditio. 22e.q.77
Verecundia. 22e.q.144
Veritas. 12.q.16.& 22e.q.109
Virtutis subiectum. 12e.q.56
Virtutes { cardinales. 12e.q.61 / theologicæ. 12e.q.62 }
Virtutum { æqualitas. 12e.q.66 / causa. 12e.q.63 / connexio. 12e.q.65 / duratio post hanc vitam. 12e.q.67 / essentia. 12e.q.55 / intellectualium distinctio. 12e.q.57 / medium. 12e.q.64 / moralium ab intellectual. distinctio. 12e.q.58 / moralium secundum cõparationem ad passiones distinctio. 12e.q.59 / moraliũ ab inuicẽ distinctio. 12e.q.60 }
Vindicatio. 22e.q.108
Virginitas. 22e.q.152
Virginitas Mariæ virginis. 3a.q.28
Visio Dei. 12.q.12. Vita Dei. 12.q.18
Vitæ diuisio in actiuã & cõtẽplatiuã. 22e.q.179
Vita { contemplatiua. 22e.q.180 / actiua. 22e.q.181 }
Vitiorum inter se comparatio. 22e.q.132
Vitia secundum se. 12e.q.71
Vltimus finis hominis. 12e.q.1
Vnio animæ ad corpus. 12.q.76
Vnionem Christi consequentia. 3a.q.16
Vnitas Dei. 12.q.11
Vnitati Christi { consiſtẽcta quantũ ad uoluntatẽ. 3a.q.18 / incipiẽtia quantũ ad eẽ. 3a q.17 / cõiuncta quãtu ad operationẽ. 3a.q.19 }
Voluntarium. 12e q.6
Voluntas. 12 q.82
Voluntas { Dei. 12 q.19 / quorum sit ut uolitorum. 12e.q.8 }
Pertinentia ad uoluntatem primi hominis 12.q.95
Votum. 22e.q.88
Vsura 22e.q.78
Vsus qui est actus uolnntati. 12e.q.16

EX SVPPLEMENTO.

Visio diuinæ essẽtiæ per comparationem ad beatos. 92
Voluntas & intellectus danatorum. 98
Vxoricidium. 60

INDEX TERTIVS

SECVNDVM ALPHABETI QVOQVE ORDINEM DIGESTVS,

res omnes atque doctrinas memorabiles, quæ in tribus istius summæ partibus tractatæ sunt, summatim comprehendens, & locum vbi latius explicantur: demonstrans: Nunc recens accessione earum omnium memorabilium doctrinarum & rerum suis locis insertarum: quæ in Supplemento continentur: locupletatus.

Animaduerte Lector notas, quibus breuitatis gratia in hoc Indice & aliis, vsi sumus, ante primum Indicem breuiter esse declaratas.

A.

Abdicatio rerum temporalium secũdum præparationem animi, vt scilicet homo sit paratus, si opus fuerit, omnia dimittere vel distribuere, pertinet directè ad perfectionem: non autem abdicatio rerum actualis: quia sic in ea non consistat essentialiter perfectio, sed est quoddam perfectionis instrumentum, 12æ.q.108.4m.*.22æ.q.184.7.1m.
¶Ablatius constituitur in vi causæ efficientis vel finalis vel formalis: vel in vi effectus formalis, 1ª.q 37.2.c.
¶Ablutio manuum in missa fit ad decẽtiam: & significat emundationem etiam à minimis peccatis, 3ª.q.83.5.1m.
1 Abraham fuit perfectus, 22æ.q.186 4.2m.
2 Abraham æqualiter meruit in matrimonio, sicut Ioannes in virginitate, 22æ.q.152.4.1m.*.q.186.4.2m.
3 Abraham est primum exemplum fidei tripliciter, s. primo recidendo ab fidelib. primo credendo aliquid supra naturam: & primo accipiendo circuncisionẽ, 1ª.q.1.2.2m.*.7.2m.*.12æ.q.102.5.1m.*.3ª.q.70 2.c
4 Peccatum idolatriæ incepit tempore Abrahæ, 22æ.q.94.4.2m.*.q 174.6.c.*.3ª.q.70.2.1m.
5 Abraham petens signum promissæ possessionis, nõ tentauit Deum, nec peccauit, 22æ.q.97.2.3m.
6 Abraham non fuit mendax, dicendo Saram sororem suam, 22æ.q.110.3.3m.*.4.5m.* q.111.1.1m.
7 Abraham accedens ad ancillam suam, non peccauit, 22æ.q.154.2.3m.
8 Abraham volens occidere Isaac, non peccauit: quia debuit obedire præcepto Dei, 12æ.q.94.5.2m.*.22æ.q.64.6.1m.*.q. 04.4.2m.*.q.154 2.2m.
9 Abrahã emendo speluncã in sepulturã, non peccauit, 22æ.q.100.4.3m.
10 Christus specialiter dicitur filius Abrahæ & Dauid, triplici ratione, s. quia ad hos specialiter de Christo repromissio facta est: & quia Christus futurus erat Rex, Propheta & sacerdos: & quia in Abraham primo incepit circuncisio, & in Dauid electio, 3ª.q.31.2.0.
11 Abraham fuit primus inter antiquos patres, quia accepit promissionẽ de Christo nascituro, 3ª.q.70.2.c.
12 Promissio de Christo facta fuit Abrahæ, non quidem propter meritum eius, sed ex gratia Dei, 12æ.q.98.4.c.
13 Omnes descendentes ab Abraham decimati sunt in eo, præter Christũ, 3ª.q.31.8.0.
14 ¶In communi.* Abraham dedit decimas Melchisedech summo sacerdoti, 22æ.q.87.1.3m.
15 Abraham adorauit angelos, inquantum apparentes in corporibus, quasi imaginib. repræsentabant trinitatem, 1ª.q.51.3.5m.
16 Abraham iuste obtulit angelis cibos, quia credidit eos homines esse, in quib. tamen Deum venerebatur, sicut solet Deus esse in Prophetis: vt Augustinus dicit, 1ª.q.51.3.5m.
¶Abrenuntiatio diuitiarum comparatur eleemosynis, sicut vniuersale particulari: & holocaustum sacrificio, 12æ.q.102.3.8m.*.22æ.q.186.3.6m.*.5.
¶Abscondere peccatum, contingit dupliciter, s. dum fit, & per negligẽtiam confessionis. Primũ est remediũ contra peccatũ, qa peius est peccatũ publicum, q̃ occultum, propter maiorẽ contemptum, & propter scandalum. Sed secundum contrariatur pœnitentiæ, 3ª.q.84.6.1m.
1 Absolutio facta à sacerdote peccatore, valet sicut & à iusto, nisi sit hæreticus, 22æ q.39.3 0.
2 Absoluit Deus auctoritatiue, homo vero vt minister & instrumentaliter. Et inter ministros Dei Papa dicitur absoluere aliquem, etiam si per alium officium absolutionis impendat, 1ª.q.112.2.2m.fi.1.
3 Forma absolutionis sacramentalis est hæc: Ego te absoluo. Reliqua quæ adiunguntur, sunt in arbitrio sacerdotis, 3ª.q.84.3.c.
4 Forma absolutionis sacramentalis differt à forma baptismi & cõfirmationis, 3ª.q.84.3.c.
5 Forma absolutionis sacramentalis debet fieri per verbum indicatiuum, 3ª.q.84.3.0.
6 Absolutio in publico facta, vt in missa, & prima, & completorio, non est sacramentalis, 3ª.q.84.3.1m.
7 Effectus. Culpa remittitur per absolutionẽ sacerdotis, 3ª.q.84.3.3m.
8 Quædam reliquiæ peccati remanent post absolutionem, s. dispositio ad peccatum, & reatus licet diminuta, 3ª.q.85.5.0.*.q.89.1.3m.
Absolutum est prius relatiuo secundum esse, & est posterius relatiuo secundum dici, 12æ.q.16.4.2m.
¶Abstinentia importat subtractionem ciborum. Ideo est virtus, si ratione reguletur, 22æ.q.143.c.*.q.146.1.0. 1
Abstinentia est specialis virtus, 22æ.q.146.2.0. 2
¶Effectus.* Abstinentia à cibo necessario ad valetudinem, quo ad optimam dispositionem corporis, laudatur, non autem quo ad ea quæ incumbunt ex officio, uel societate, 22æ.q.141.6.0.*.q.142.1.c.*.q.147.1.2.0.*.q.150.1.1m. 3
Abstinẽtia cõsistit in medio, licet denominetur à defectu, 22æ.q.146.1.3 4
Vsus ciborum & eorum abstinentia non pertinent ad regnum Dei, nisi sint cum ratione, fide & dilectione Dei, 22æ.q.146.1.1m. 5
In scientia abstinentia est ministranda, vt. s. homo à cibis abstineat prout oportet, pro congruentia hominum cum quib. viuit, & personę suæ: & pro valetudinis suæ necessitate, 22æ.q 146.1.c.fi. 6
¶Abstractio triplex, s. à materia & ab inferiori, & à sensu, 1ª.q.40.3.c. 1
Abstractio duplex, s. secũdum duplicem operationem intellectus, id est, per modum compositionis & diuisionis. Sicut cum intelligimus aliquid non esse in alio, vel esse separatum ab eo, vel per modum simplicis & absolutæ considerationis: sicut cum intelligimus vnum, nihil cõsiderando de alio, 1ª.q.85.1.2m. 2
Abstractio fit à materia quadruplici, s. sensibili, intelligibili, communi, & 1ª.q.85.1.2m.*.3ª.q.77.2.4m. 3
Mathematica abstrahunt à materia sensibili, non autem à materia intelligibili, sed per eam demonstrant, 1ª.q.85.1.2m.*.3ª.q.77.2.4m. 4
Intellectus agẽs, abstrahit species intelligibiles à phantasmatib. inquantum virtute eius possumus intelligere naturas specierum, sine conditionib. indiuidualib. 1ª.q.12.13.c.*.q.85.1.1m.*.3m.*.4m. 5
Necesse est quod intellectus noster abstrahat à phantasmatib. 1ª.q.85.1 o.* q.86.2.2m.*.q.101.1.0. 6
Immo in statu innocentiæ homo non acquisiuisset scientiam ex sensib. 3ª.q.61.2.0. 7
Omnis intellectus abstrahit ab hic & nunc: aliter tamen angelicus, quã humanus, 1ª.q.50.2.c.*.q.107.4.c. 8
Perfectio prudentiæ & cuiuslibet intellectualis virtutis consistit in abstractione à sensibilib. 22æ.q.53.6.c. 9
Quanto plus intellectus abstrahit in sensibilib. tanto melius intelligit, 22æ.q.15.3.c.*.q.53.6.c. 10
Abstractio à sensib. dupliciter contingit. s. ex causa animali, id est, attentione ad intelligibilia vel imaginabilia, vel ex causa naturali, id est, ex infirmitate, vel somno, 22æ.q.173.3.c. 12
Abstractio à sensib. ex triplici causa contingit, s. corporali: ut infirmitate vel diabolica, vel diuina, 22æ.q.173.3.c.*.q.175.1.c.fi.
In abstractione speciei intelligibilis est ordo: quia primo oportet quod species repræsentetur sensui: secundo imaginationi, & tertio intellectui possibili, qui immutatur specieb. phantasmatum, secundum illustrationem intellectus agentis, 22æ.q.173.2.c. 13
Abstractio à sensib. quandoque fit perfecte, s. ut nihil sensib. percipiatur quandoque imperfecte. s. ut discernatur, sed non plenè inter visa imaginarie & visa per sensum, 22æ.q.173.3.c. 14
¶Visio Dei.* Videns Deum per essentiam, non potest aliquid abstrahere ab alio, 3ª.q.3.3.c. 15
Homo in hac vita nõ potest videre essentiam Dei, nisi abstrahatur à sensib. 1ª.q.12.11.2m.*.12æ.q.98.2.3m.*.22æ.q.175.4.0.*.5.c.*.q.180.5.c. 16
Christus mortalis videbat Dei essentiam, sicut etiam beati sine abstractione à sensib. 22æ.q.175.4.1m. 17
Ad videndum essentiam Dei non oportet abstrahi ab operib. vegetatiuis, 22æ.q.175.5.3m. 18
In visione prophetica aliquando fit abstractio à sensib. aliquando vero non, 22æ.q.173.3.0. 19
¶Abstractum.* In Deo.*. Abstractum & concretum in diuinis sunt idẽ realiter, & differunt ratione, 1ª.q.1.2.3.c.*.q.3.3.c.*.1m.*.q.40.1.1m.*.2.c.*.3ª.q.17.1.c. 1
¶In Creaturis. In omni creatura differunt concretum & abstractum, 1ª.q.40.1 1m. 2
Omne abstractum etiam non subsistens, est tantum vnum numero, 1ª.q 54.1.c. 3

4 Abstractum significat incompletum non subsistens, concretum vero cõpositum, 1ª.q.3 ... 1ᵐ.*.q.12.1.2ᵐ.*,q 32.2 c.

5 Nomina concreta significant ens completum subsistens. sed abstracta quo aliquid est, 1ª.q.2.3.1ᵐ.*.q.13.1.2ᵐ.* q.32.2.c.

6 Nomina concreta & abstracta possunt prædicari de Deo, 1ª.q.3.3.1ᵐ.* 13.1.2ᵐ.*.q.32.2.c.

¶Aburi potest aliquis prophetia ut obiecto, non autẽ vt principio, 22ª. q.55.4.1ᵐ.

1 ¶Accedere ad Deum, vel recedere, non est passib. corporis, sed affectibus mentis, 1ª.q.3.1.5ᵐ.

2 Deus dicitur accedere ad nos, vel recedere inquantum participamus influentiam bonitatis eius, vel deficimus ab ea, 1ª.q.9.1.3ᵐ.

1 ¶Acceptio personarum est attendere ad conditionem personæ, nihil facientem ad illud negocium, 1ª.q.23.5.3ᵐ.*.12ª.q.97.4.2ᵐ.*.q. 98.4.2ᵐ.*.q.106.3.1ᵐ.*.22ª.q.63.1.3ᵐ.*.2.4.c.

2 Acceptio personarum est tantum de re debita. Ideo non conuenit Deo, 1ª.q.23.5.3ᵐ.*.q.65.2.3ᵐ.*.12ª.q.98.4.2ᵐ.*.106.3.1ᵐ.*.22ª. q.63.1.3ᵐ.

3 In honorando contingit acceptio personarum, 22ª.q 63.3.o.

4 In iudiciis contingit acceptio personarum, 22ª.q.63.4.o.

5 Acceptio personarum est peccatum oppositum iustitiæ distributiue, 22ª q.63.princip.*.1.o.*.2.c.

6 Acceptio personarum est grauius peccatum in re spirituali, quàm temporali, 22ª.q.63.2.o.

1 ¶Accessus est prior in intentione. & posterior in executione quàm recessus, 12ª.q.29.2.3ᵐ.*.q.36.1.c.*.3ª.q.85.6.2ᵐ.

2 Accessus est prior recessu ex parte mouentis, sed est posterior ex parte mobilis, 12ª.q.113.8.1ᵐ.*.3ª.q.85.6.2ᵐ.

1 ACcidens non est ens, sed entis, 1ª.q.5.5.2ᵐ.*.q.90.2.c.*.12ª.q.55.4 1ᵐ.*.q.110 2.3ᵐ.*.1ª.q.11.5.3ᵐ.*.q.7.1.4ᵐ.

2 Propria diffinitio accidentis, non est esse in subiecto, sed est esse rem cui debetur esse in subiecto, 3ª.q.77.1.2ᵐ.

3 Accidens in concreto diffinitur per subiectum loco generis, sed in abstracto loco differentiæ, 12ª.q.53.2.3ᵐ.

4 Non omne adueniens rei post esse completum, est accidẽs, 3ª.q.2.6.2ᵐ

5 Omne accidens & omnis forma non subsistens, est ens, verum, & bonum vt quo, non autem vt quid, 12ª.q. 55.4.1ᵐ.

6 Omne accidẽs dependet à subiecto, & per illud diffinitur, 12ª. q.53.3 3ᵐ

7 Immo mensura debet esse omogenea, id est, eiusdem generis cum mensurato, 1ª.q.3.5.2ᵐ.*.12ª.q.19.4.2ᵐ

8 Omne accidens est per se respectu alicuius subiecti, cum omne per accidens reducatur ad per se, 1ª. q.22.4.o.*.q.103.7.c.*.3ᵐ.

9 Omne accidens est nobilius suo subiecto secundum quid, sed simpliciter est ecõuerso, 1ª.q.15.6.1ᵐ.*.12ª.q.66.4.c.*.q.110.2.2ᵐ.*.2ª q.23.3.3ᵐ.*.3ª.q.1.5.3ᵐ.

10 Nullum accidens excedit suum subiectum secundum esse, sed secundum operationem, 1ª q.115.1.5ᵐ.

11 Quod conuenit accidenti ex parte subiecti, & non ex ratione accidentis non attribuitur accidenti in abstracto, sed in concreto, 12ª.q.53.2.3ᵐ

12 Accidens potest esse sine subiecto, virtute Dei, 3ª.q.77.2.o.

13 Accidens non potest transire de subiecto ad subiectum idem numero, sed bene idem specie, 1ª.q.62.3.3ᵐ.*.q.77.1.c.

14 Accidens indiuiduatur, numeratur, & distinguitur secundum suum subiectum, 1ª.q.29.1.c.*.q.39.2.c.

15 Accidentia numerãtur secundum supposita, 1ª.q.36.4.9ᵐ.*.q.39.3.c.

16 Duo accidentia numero eiusdem rationis, non possunt esse simul in eodem subiecto, 1ª.q 94.3.1ᵐ.*.12ª.q.63.4.3ᵐ.

17 Accidẽs pot esse subiectũ accidentis sed per substantiã, 1ª.q.77.7.2ᵐ.*. q.78.4.3ᵐ.*.12ª.q.7...2ᵐ.*.q.50.2.2ᵐ*q.56.1.,ᵐ.*.3ª.q.77.2.1ᵐ

18 Subiectum est causa proprij accidentis in triplici genere causæ. s. vt cã materialis efficiens, & finalis. Aliorum autem accidentium est tãtum causa materialis, 1ª.q.77.6.o.

19 Subiectum est causa propria accidentis, non per transmutationẽ, sed per quandã naturalẽ cõsequentiã & resultationẽ, 1ª. q.77.6.3ᵐ.*.7.1ᵐ.

20 Accidentia non habent materiam ex qua, sed in qua. s. subiectum, & circa quam, s. obiectum, 12ª.q.55.4.c.

21 Accidens comparatur ad subiectum, vt actus ad potentiam, 1ª.q.3.6.c *.q.54.2.2ᵐ.

22 Accidentiũ iunaturaliũ. subiectũ est tantum cã materialis, 1ª.q.77 6.o.

23 Accidens in concreto habet genus in subiecto loco materiæ, sed in abstracto à modo essendi 12ª.q 35.4.2ᵐ.

24 Accidens potest agere in suum subiectum tantum formaliter, non autẽ effective, 12ª.q 85.1.3ᵐ.*.q.110.2.1ᵐ.q *.1.1.1.1ᵐ.*.2.1ᵐ.

25 Substantia spiritualis non est subiectum accidentis, nisi pertinentia ad intellectum vel voluntatem, 12ª. q.50.5.o.

26 ¶Sacramentum.* Deus instituit quod accidentia panis & vini sint in sacramento altaris, & ibi maneant sine subiecto, quadruplici ratione. s. quantum ad vsum, quantum ad manducationem spiritualem, quæ est per fidem, quantum ad vitationem horroris & irrisionis, & inquantũ ad spiritualia, quæ per corporalia consueuerunt ostendi, 3ª.q.75. 3ᵐ.*.50.* q.76 1 3ᵐ.

27 Accidens est ibi sine subiecto. 3ª.q.75.5.o *.q.77.1.o.

28 Quantitas est ibi subiectum aliorum accidentium, 3ª.q.77.2.o.

29 Accidentia hæc non sunt subiectiue in aere, 3ª q.77.1.c.

30 Accidentia hæc habent modum essendi, agendi, & patiendi substantiæ. Ideo possunt agere & pati quicquid poterat substantia præexistens, 3ª.q.77.3.4.5.6.7.8.o.

Accidentia hic agunt virtute substantiæ, 3ª.q.75.6.3ᵐ *.q.77.3.o. 31

Accidentia hæc possunt immutare ad formã substantialẽ, 3ª.q.77.3.3ᵐ. 32

Accidentia hæc immutant corpora vicina, 3ª.q,77.3.o. 33

Accidentia hæc nutriunt, 3ª.q.77.6.o. 34

Accidentium istorum operationes quædam sunt naturales, & quædam miraculosæ, 3ª.q.75 6.3ᵐ. 35

Ex eis potest aliquid generari, 3ª.q.77.5.o.*.8.3ᵐ. 36

Hæc accidentia possunt misceri cum aliis liquoribus, 3ª.q.77.8.o. 37

Accidentia hæc possunt frãgi, nec tamẽ Christus frãgitur, 3ª.q.77.7.o. 38

Hæc fractio tria significat, s. diuisionem corporis Christi in passione, distributionem virtutis eius. & triplicem statum animarũ, s quia quidam sunt adhuc viui, quidam in plena participatione beatitudinis: & quidã in expectatione plenæ beatitudinis, 3ª.q.83.5.7ᵐ.*.8ᵐ. 39

Accidentia hæc corrumpi possunt sicut & ante consideratonem dupliciter, s per se, id est per alterationem contrariarum qualitatũ, per augmentum & diminutionem. i. per additionem vel diuisionem quãtitatum: & per accidens i. per corruptionem subiecti, 3ª.q.77.4.o.*.5.c. 40

Ista corruptio non est miraculosa, sed miraculum præsupponit, 3ª.q.77 4.3ᵐ.*.5.c.fi. 41

Nulla immutatio horum accidẽtium facit ibi desinere corpus Christi, nisi qua corrumperetur substantia panis & vini, si adesset, 3ª.q.76.6.o *.8.c.fi.*.q.77.4.o.*.5.8.c.*.3ᵐ.*.q.82.6.7ᵐ. 42

Accidentia hæc sunt composita ex quo est, & quid est, 3ª.q.77.1.4ᵐ. 43

¶Medium.* Nihil potest esse medium inter substantiam & accidens, 1ª q.77.1.5. 44

Accidens speciei consequitur formam, accidens autem individui consequitur materiam, 1ª.q.54.3.2ᵐ. 45

Accidens dicitur dupliciter, s. natura accidentis condiuisa substantiæ, & quod nominat aliquid per aliud, 1ª.q.77.1.5ᵐ.*.12ª.q.7.1.2ᵐ.*.3ª. q.2.6.2ᵐ. 46

Accidens per se consideratur ab arte, non autem accidens omnino per accidens, 12ª.q.7.2.2ᵐ.*.q.18.2.2ᵐ. 47

Accidẽs aliquod miraculose productũ in aliquo subiecto, efficitur ei naturale, sicut cæcus miraculose illuminatus, naturaliter videt, 1ª.q.77.4.3ᵐ. 48

Accidens & omne præter rationem rei est duplex, s. determinatiuũ alicuius essentialium principiorum, & non determinatiuum. Secundum tantum est in angelis, sed vtrunque est in compositis, 1ª.q.54.3.2ᵐ. 49

¶In Deo.* Nullum accidens est in Deo, 1ª.q.3.6.o.*.q 6.3.c.*.q.28 2.c.*.q.29.3.3ᵐ.*.q.40.1.1ᵐ.*.q.54.3.2ᵐ. 50

Ista est per se, & nullo modo per accidens: Pater est Deus, & econuerso, 1ª.q.39.6.2ᵐ. 51

Accidens in abstracto, non prædicatur secundum magis & minus, 12ª. q.52.1.2.3.o.*.q.53.2.3ᵐ. 52

Accidens non generatur nec corrumpitur, & quæ corrumpuntur, non omnino in nihilum rediguntur, non quidem quia aliqua pars eorum remaneat, sed quia remanent in potentia materiæ vel subiecti, 1ª.q. 104.4.3ᵐ.*.12ª.q.110.2.3ᵐ. 53

Accidens non variatur subiectiue, sed subiectum secundum ipsum, 1ª, q. 9.2.3ᵐ.*.q.16.1.c.fi. 54

Quod autem accidit in hominibus, quod bonum sit, vt in pauciorib. & malum ut in plurib. ex hoc contingit, quia pluribus modis contingit deuiare à medio, quam medium tenere: & etiam quia sensibilia sunt magis nota apud multos, quàm bona rationis, 12ª.q.71.2.3ᵐ. 1

Omne quod aduenit alicui post eius esse completum, conuenit ei accidentaliter, nisi trahatur in communione illius esse completi, 3ª.q.2.6. 2ᵐ. 2

Quod accidit alicui naturæ, non est vniuersaliter in illa natura, 1ª.q.51. 1.c. 3

Nulla forma de genere substantiæ conuenit alicui accidentaliter. Ideo omnis forma adueniens accidentaliter, est accidens, 1ª.q.67.3.c. 4

¶Accidia est tædium bene operandi, & tristitia de re spirituali, 1ª.q.63.2 2ᵐ.*.22ª.q.35.1.2.c.*.3.c.*.2ᵐ.*.4.c.*.2ᵐ.*.q.54.2.1ᵐ. 1

Accidia non est recessus mentis à quocunque bono spirituali, sed à diuino cui oportet mentem ex necessitate inhærere, 22ª.q 35.1.2ᵐ. 2

Accidia est peccatum, 22ª.q.35.1.o. 3

Accidia de se est peccatum mortale, 22ª.q.35.3.o. 4

Tristitia de bono spirituali diuino, est speciale peccatum, s. aceidia: sed in communi conuenit omni vitio. Similiter gaudium de bono spirituali diuino, conuenit speciali virtuti, s. charitati, sed in communi conuenit omni virtuti, 22ª.q.35.2.o *.3.2ᵐ.*.4.3ᵐ. 5

Accidia est species tristitiæ, 12ª.q. 35.8.o. 6

Accidia est vitium capitale, 22ª.q.35.4.o.*.q.36 4.c. 7

¶Diuisio.* Filiæ accidiæ sunt sex, s. malitia, rancor. pusillanimitas, desperatio, torpor, & euagatio mentis, 22ª.q.35.4 2ᵐ.*.3ᵐ. 8

Accidia est contraria charitati, 22ª.q.35.3.c.fi. 9

Accidia & inuidia opponitur gaudio charitatis, s. primæ, vt est de bono diuino. secunda, ut est de bono proximi, 22ª.q.34.prin.*.q.35.princ. *.3 c.*.q.36.c.*.3ᵐ. 10

Ace dia est contra tertium præceptum decalogi, 22ª.q.35.3 1ᵐ. 11

¶Effectus.* Ieiunantes maxime impugnantur circa horam sextam, id est, in meridie ab accidia, propter famem, & æstus solis, 22ª. quæst.35. 1.2ᵐ. 12

¶Diuisio.* Accipere aliquid in bono uel malo, dicitur dupliciter, s. accipere proprie, & accipere abusiue, 22ª.q.55.4.1ᵐ. 1

Non omne acceptum, est receptum in aliquo, 1ª.q 17.2.3ᵐ. 2

Accipere ab alio est commune Christo & creaturæ analogice, non autẽ vniuoce, 1ª.q.33.3.2ᵐ. 3

¶Acci-

¶Accipiter significat ministros potentum ad prædam, 12ª.q.102.6.1ᵐ col.1.

1 ACcusatio debet fieri in scriptis, 22ª.q.68.2.o.

2 Accusatio est de præcepto valenti probare peccatum contra cõmuni tatem, 22ª.q.68.1.o.

3 Accusatio est iniusta per calumniam, præuaricationem, & tergiuersationem, 22ª.q.68.3.o.

4 In denuntiatione enim attenditur emendatio fratris, sed in accusatione punitio criminis, 22ª.q.67.3.2ᵐ.*.q.68.1.c.

5 Accusatus tenetur dicere veritatem iudici interroganti iuridicè, s fuit præcessit infamia, vel indicia expressa, vel probatio semiplena, 22ª.q 69. 1.o.*.2.c.

6 Accusatus potest defendere se per prudentiam, non autem per calumniam, vel collusionem, 22ª.q.69.2.o.*.3.c.

7 Et ei licet appellare, 22ª q.69.3.c.

8 Accusatus falso ex leuitate & non ex malitia, potest remittere pœnam talionis, non autem, si desistat per collusionem, sed tantum princeps, 22ª.q.68.4.2ᵐ.

9 ¶Accusans in probatione deficiens meretur pœnam talionis, 22ª.q.64. 4.o.

10 Accusans falso, meretur duplicem pœnam, s. talionis pro nocumento accusati, & infamiæ pro calumnia. Sed quandoque princeps liberat ab vtraque, & quandoque tantum à prima, 22ª.q.68.4.3ᵐ.

11 Desistere ab accusatione ordinate, & sine vitio, contingit dupliciter, s. si in processu perpendat se falsè accusasse, vel si princeps eam aboleat, 22ª.q.68.1.3ᵐ.

12 In notorius non requiritur accusator, quia infamia tenet locum accusatoris, 22ª.q.67.2.3ᵐ.*.3.2ᵐ.

13 Subditi possunt suos superiores accusare, 22ª.q.68.1.2ᵐ.

14 Nullus debet accusare religiosum in capitulo de crimine occulto, 22ª.q 33.7.4ᵐ.

15 Excommunicati infames, & de maiori crimine accusari, non possunt accusare, 22ª.q.69.1.1ᵐ

1 ¶Acetum & vinum differunt specie, 3ª.q.74.5.2ᵐ.

2 Acetum non potest naturaliter mutari in vinum, nisi resoluatur in materiam primam, 3ª.q.74.5.2ᵐ.

1 Achaz rex non petens signum à Deo peccauit, & non peccasset si signũ petisset, 22ª.q.97.2.3ᵐ.

¶Acquirere illicite, contingit tripliciter, scilicet vel ratione causæ, vel acquirentis, vel eius à quo aufertur, 22ª.q.32.7.c.*.q. 2. 5. 2ᵐ.*.q. 87.2.2ᵐ.

1 ACtio Dei est sua essentia, & sua potentia, 1ª.q.14.4.o. *.q.19.1.o. *.4.2ᵐ.*.q.25.1.2ᵐ.*.q.30.2.3ᵐ.*.q.41.4.3ᵐ.*.q.45.1.1ᵐ.*. q.54.1.2.3.c.*.q.77.1.c.*.2.c.*.q.79.1.c.*.q. 87.3.c.*.12ª.q. 49.4.c.* q.55.2.3ᵐ.*.3ª.q.9.1.1ᵐ.

2 Actio Dei est vna secundum rem, & multæ secundum rationem, 1ª.q.30. 2.3ᵐ.

3 Deus agit in omni operante, 1ª.q.105.5.o.*.12ª.q.55.4.6ᵐ.

4 Actio Dei quæ operatur in omni operatione creaturæ, non est creatio, 1ª.q.45 8.o.

5 Actio Dei non subtrahit actiones agentium inferiorum, 1ª.q.105.5.o.

6 Omnis actio creaturæ est à Deo, 1ª.q.105.5.c.*.12ª.q.5...3ᵐ.*.q.79 2.o.*.q.109.1.c.

7 Omnis actio formæ substantialis vel accidentalis, dependet à Deo, 3ª. 0.77.3 2ᵐ.

8 Actio intellectus & cuiuslibet creaturæ, dupliciter dependet à Deo, scilicet formaliter & effective, 1ª.q.105.5.c *.12ª.q.109.1.c.

9 Actio proprie est operatio voluntatis imperata, manens in operãte. Sed facere est operatio transiens, 12ª.q.57.4.c.*.5.1ᵐ.

10 Actio recta differt ab actione reflexa, 1ª.q.28.4.2ᵐ.*.q.87.3.2ᵐ.

11 Duplex est actionis genus, vna, s. actio quæ transit in aliquid exterius, inferens ei passionem, sicut vrere & secare. Alia vero quæ non transit in rem exteriorem, sed magis manet in ipso agẽte. Et hæc est duplex, scilicet quædam corporalis sicut sentire: & alia spiritualis, sicut intelligere & velle, 1ª.q.18.3.1ᵐ.*.q.41.1.c.

12 Actio duplex, s. immanens & transiens, 1ª q 14.2 c.*.q.18.3.1ᵐ.*.q.23 2.1ᵐ.*.q.27.1.3.5.c.*.q.28.4.c.*.q.41.2.c.*.q.54.1.3ᵐ.*.2.c.*.q 56.1.c.*.q.85.2.c.*.12ª.q.3.2.3ᵐ.*.q.31.5.c.*.q 74.1.c.

13 Obiectum actionis transeuntis siue materia, est separata ab agente: obiectum autem immanentis vnitur ei, 1ª.q 56.1.c.

14 Actio transiens infert ex se passionem, non autem immanens, 1ª. q.23.2. 1ᵐ.*.22ª.q.59.3.3ᵐ.

15 Actio immanens est actus & perfectio agentis, non autem transiens sed tantum patientis, 12ª.q.3.2.3ᵐ.*.q.31.5.c.

16 Actio duplex, s. vna cum transmutatione materiæ, sicut actio physica: alia sine transmutatione materiæ, quæ. s. materiam non præsupponit: sicut pater in creatione. Sed actio corporis est, qua agit secundum quod est actu, in aliud corpus secundum quod est in potentia, 1ª.q.91. 2.c.*.q.115.1 c.

17 Omnis actio creaturæ differt realiter ab ea, 1ª.q.54.1.2.c.

18 Actio instrumenti duplex s. secundum propriam formam, & vt mouetur à principali agente. Prima est alia ab actione principalis agentis: secunda vero est eadem, 3ª.q.19.1.c.*.2ᵐ.*.2.c.*.q.62.1.2ᵐ.

19 Actio humana speciem sortitur à fine proximo: quia ad bonitatem, vel malitiam rei non solum exigitur bonitas, vel malitia finis ultimi, quẽ respicit voluntas intendens, sed etiam bonitas vel malitia finis proximi, quem respicit voluntas eligens. Et ideo nõ sequitur, quod bonitas voluntatis intendentis ad bonitatem actus sufficiat, 12ª.q.1.3.c.*.3ᵐ. *.22ª.q.11.1.2m.

Actio dicitur voluntaria dupliciter. s. imperatiue & elicitiue, 12ª.q.1.1. 2ᵐ.*.q.6.princ. 20

Actio voluntaria fundatur super actionem naturæ. 12ª.q.10.1.1ᵐ. 21

Eadem actio secundum speciem naturæ, potest differre secundum speciem moris, & econuerso, 12ª.q.1.3.3ᵐ.*.3ª.q.47.2.3ᵐ. 22

Actionum quæ ab homine aguntur, illæ solæ dicũtur humanę propriæ quæ sunt à voluntate deliberata. Si quæ aũt aliæ actiones homini cõueniant, possent dici quidem hominis actiones, sed non propriæ humanæ, cum non sint hominis, inquãtum est homo: sicut cum aliquis mouet pedem vel manum aliis intentus, vel fricat barbam, 12ª.q.1.1.a. 2.*.c.*.3ᵐ. 23

Actio naturæ terminatur ad vnum, non autem voluntatria, 1ª.q 41.2.c. *.12ª.q.10.1.1ᵐ. 24

Actio primi principij, proprie dicitur operatio, non autem actiones secundorum, sed dicuntur operata, 3ª.q.9.1.c. 25

Actio & passio conueniunt in vna substantia motus, & sunt vnus motus numero, & differunt tantum secundum diuersas labitudines, 1ª.q 28.3.1ᵐ.*.q.41.1.2ᵐ.*.q.45.2.2ᵐ.*.3.c.*.22ª.q.90.3.c. 26

Actio speciem habet à forma agentis, 1ª.q.14.5.3ᵐ.*.12ª.q.1.3.c.*.3ª q.19.1.3ᵐ. 27

Principium actionis, primo est finis: secundo agens: tertia forma, non autem materia, 1ª.q.105.5.c. 28

Actio quælibet commensuratur virtuti agentis. Nec aliquod agens naturale Nititur ad agendum id quod excedit suam facultatem, 22ª. q. 130.1.c. 29

Omnis forma dependens ab agente secundum fieri tantũ, remanet cessante actione eius, 1ª.q.104.1.c. 30

Impossibile est actionem vnius agentis terminari ad formam tantum, & alterius ad subiectum formæ, nisi in agentibus subordinatis, 1ª.q.118. 2.3ᵐ. 31

Vna & eadem actio, procedit à primo & secundo agente, non autem à duob. agentib. vnius ordinis, 1ª.q. 105.5.2ᵐ. 32

Quanto agens est potentius, tanto magis potest actionem suam diffundere ad magis distans, 1ª.q.118.1.c.*.22ª.q.141.1ᵐ. 33

Actionum quarum vna est regula & ratio alterius, vna non impedit, sed iuuat aliam, 1ª.q.112.1.3ᵐ. 34

Actio non attribuitur instrumento proprie, sed principali agenti, 12ª. q.16.1.c.fi.*.22ª.q.1 2.1.3ᵐ.*.3ª.q.13.3.c.c.*.q.159.1ᵐ. 35

Actio attribuitur instrumento sicut immediate agenti, sed principali agenti, sicut in cuius virtute agit instrumentum, 3ª.q.66.5.1ᵐ. 36

Actio instrumenti duplex. s. secundum propriam formam, & vt mouetur à principali agente Prima est alia ab actione principalis agentis: secunda vero eadem. 3ª.q.19.1.c.*.2ᵐ.*.2.c.*.q.62.1.2ᵐ. 37

Si sit vnum agens principale & duo instrumenta, dicetur vnum agens simpliciter & duæ actiones. si autem econuerso, dicetur econuerso, 1ª q.76.2.c. 38

Instrumentum duas habet actiones. s. vnam instrumentalem secundum quam operatur: non in virtute propria, sed in virtute principali agentis: aliam etiam, quæ competit sibi secundum propriam formam: sicut secare competit scindere ratione suæ acuitatis: facere autem lectum, inquantum est instrumentum artis: non autem perficit actione instrumentaliter, nisi exercendo actionem propriam. scindendo enim facit lectum. 3ª.q.62.1.2ᵐ. 39

Impossibile est quod eadem numero essentialiter sit actio principalis agentis, & instrumenti, 3ª.q.19.1.c. 40

Malum in actione semper causatur ex defectu agentis, principalis uel instrumentalis. Similiter in effectu próprio, vel in dispositione materiæ Sed in patiente, ex imperfectione vel defectu agentis uel materiæ, 1ª q.49.1ᵐ.*.3ᵐ.*.12ª.q.18.2.c. 41

Omnis actio est per aliquam formam. 1ª.q.48.1.4ᵐ.*.q.76.1.c.*.3ª. q.19.1.3ᵐ. 42

Formaest principium actionis, 22ª.q.179.1.1ᵐ. 43

Forma non nominat principium actionis: vt est in agente, sed ut respicit effectum. 12.q.14.8.c. 44

Actiones sunt suppositorum, 12ª.q.77.2.1ᵐ. 45

Forma substantialis nomen est principium actionis, nisi mediante quali tate, 1ª.q.77.1.o.*.4ᵐ.*.3ª.q.77.3.3ᵐ. 46

Qualitatis actio non producit formam substantialem, nisi in virtute formæ substantialis 1ª.q.45.8.2ᵐ.*.q.67.3.3ᵐ.*.q.115.1.5ᵐ.*.3ª q.77.2.3ᵐ. 47

Forma perfecta secundum esse reale, potest esse principium actionis transeuntis, non autem imperfecta, 12ª.q 5.6.2ᵐ. 48

Forma determinata ad vnam operationem, non requirit dispositionem, 12ª.q.19.1.c.*.1ᵐ. 49

In eodem instanti acquiritur forma & incipit actio, 12ª.q.113.7.4ᵐ. 50

¶In communi actio secundum primam impositionem nominis, importat originem motus. quo remoto nihil aliud quam ordinem originis importat, 1ª.q.41.1.2ᵐ.*.q.45.3.c. 51

Actio proprie est actualis virtutis, 1ª.q.54.1.c. 52

Actio quædam est finis nõ autem quælibet, 12ª.q.1.1.2ᵐ.*.q.19.1.2ᵐ. 53

Quælibet actio eo modo est bona, quo habet esse: sed non est bona simpliciter, nisi habeat plenitudinem sui esse, 12ª.q.18.1.o. 54

Actio humana est bona vel mala quadrupliciter, s. ex genere, ex obiecto, fine, circunstantiis, & huiusmodi, 12ª.q.18.o.*.q.20.1.2.c.*.q. 73.7ª1ᵐ. 55

56 Eadem actio inquantum multa, potest esse bona & mala, non autem in quantum vna, 1ª.q.82.5.3m.

57 Omnis processio est secundum aliq̃ actionẽ, & ecõuerso 1ª.q.27.1.c.

58 Actio sine motu non infert ex se passionem, nisi grammatice: vt in diuinis, 1ª.q.41.1.3m.

59 Actio cum motu est semper cum inuocatione, fieri, & corruptione: non autem actio sine motu, 1a.q.41.1.3m.

1 ¶Differentia.* Actus duplex, s. primus & secundus, 1ª.q.48.5.c.*.12ª.q.3.2.c.*.q.111.2.c.fi.

2 Actus primus est esse: secundus autem operatio, 12ª.q.111.1.c.fi.

3 Actus dupliciter est alicuius potentiæ. s. licitiue & imperatiue, 12ª.q.1.1.2m.*.q.6.princ.*.4.c.*.q.8.prin.*.3ª.q.85.2.1m.

4 Actus dupliciter dicitur esse moralis. s. essentialiter, id est, elicitus à voluntate, & quo ad vsum, id est, imperatus, 12ª.q.1.1.c.*.2m.

5 Aliquis actus est vnus numero secundum esse naturale, & duo in genere moris, 12ª.q.20.6.o.

6 Actus dupliciter non est ordinatus in Deum, s. ex parte actus non ordinabilis: vt omne peccatum vel ex parte agentis, 12ª.q.21.4.c.

7 Potentia dupliciter est actus corporis. s. informando organum, & in essentia animæ, 1ª.q.76.8.4m.

8 Actum oportet proportionari obiecto & agenti: sed ad obiecto speciem habet, à virtute vero vel à potentia agentis habet modum intensionis, 1ª.q.89.6.c.*.22ª.q.26.7.c.

9 Potentiæ distinguuntur per actus, & actus per obiecta. 1ª.q.77.3.o.

10 Actus cuiuslibet potentiæ vel habitus, sumitur secundum ordinem potentiæ vel habitus ad obiectum, 22ª.q.2.2.5.c.

11 Nihil subest potẽtiæ habitui vel actui: nisi mediante ratione formali obiecti, 12ª.q.1.1.c.*.22ª.q.1.3.c.

12 sicut se habet actus ad actum, sic & potentia ad potentiam respectu obiecti adæquati, non autem respectu obiecti particularis, 22ª.q.2.2.5.c

13 Obiectum comparatur ad actum potentiæ passiuæ, ut principiũ & causa mouens, ad actum vero potentiæ actiuæ, vt terminus & finis eius, 1ª.q.77.3.c.*.12ª.q.1.3.c.

14 Actus in rationem obiecti, & actus in obiectum sub tali ratione, sunt eiusdem speciei, vt visio luminis, & visio coloris, 22ª.q.25.1.c.

15 Omuis virtus & potentia eodem actu fertur in obiectum, & in rationẽ formalem obiecti, 22ª.q.25.1.c.

16 Nihil potest esse obiectum habitus vel actus, nisi obiectũ potentiæ subiectæ vtrique, 22ª.q.162.3.c,

17 Prima bonitas vel malitia actus moralis est ex obiecto conuenienti: sicut in naturalib. ex forma. Et dicitur bonum vel malum ex genere, id est, secundum speciem, 12ª.q.18.2.c.

18 Species bonitatis vel malitiæ actuum ex obiecto per se ordinato ad finem continetur sub specie ex fine. Si autem per accidens sunt species disparatæ, 12ª.q.18.7.o.*.22ª.q.11.1.2m.

19 Actus moralis hẽt speciẽ ex obiecto, & fine, 1ª.q.48.1.2m.*.12ª.q.1.3o.*.q.7.3.3m.*.4.o.*.q.18.2.3.o.*.q.56.8.c.*.q.19.1.c.*.q.58.1.c.*.q.60.1.3m.*.q.72.1.o.*.3.o.*.22ª.q.4.3.c.*.q.19.3.4 c.* q.23.4.c.*.q.25.1.c.*.q.47.5.c.*.q.64.7.c.*q.92.2.c.*.q.110.1.c.* q.154.1.c.*.q.181.2.c.

20 Actus moralis est bonus vel malus, principaliter ex obiecto & fine: secundario autem ex circunstantiis, 12ª.q.18.2.3.4.o.*.q 21.1.o.*.q. 42.6.c.*.q.72.1.1m.

21 Obiectum comparatur ad actum interiorem vt finis, ad exteriorem vero, vt materia circa quam, 12ª.q.18.6.c.*.q.54.2.3m.*.q.72.3.2m.

22 Actus non denominatur à potentia, nisi sit ab ea sine respectu ad aliam, 12ª.q.8.2.c.

23 Non omnis diuersitas actuum, sed tantum formalis facit diuersitatem potentiarum, 1ª.q.77.3.c.*.q.79.7.9.c.*.10.3m.*.12ª.q.54.1.1m.

24 Actus diuersarum potentiarum differunt gñe, 12ª.q.23.1.c.*.q.54.1.1m

25 Idem actus potest pertinere ad diuersas potentias, 12ª.q.56.2.1m,

26 Idem actus potest pertinere ad diuersas potentias secundum diuersas rationes & diuerso ordine, non autem æqualiter & eodem ordine, 12ª. q.56.2.1m.

27 Vnius potentiæ non possunt esse simul plures actus, 1ª.q.58.7.2m.*.q. 62.7.3m.*.12ª.q.54.1.3m.*.22ª.q.18.1.3m.

28 Vnius potentiæ non possunt esse simul plures actus, nisi sint subordinati, 1ª.q.58.7.2m.*.q.62.7.3m.*.12ª.q.54.1.3m.*.22ª.q.18.1.3m

29 Proximum principium actus est vis appetitiua, 22ª.q.9.4.c.

30 Actus respectu vnius potentiæ differunt specie, qui respectu alterius potentiæ sunt eiusdem speciei, 12ª.q.18.5.c.

31 Quælibet potentia materialis, & nulla materialis reflectitur super actũ suum, 1ª.q.87.3.3m.*.22ª.q.25.2.c.

32 Actus est prior potentia, 1ª.q.82 3.2m.
*Imo actus est posterior potentia 1ª.q.77.3.1m.

33 Actus in diuersis est prior potentia. sed in eodem est posterior secundum tempus, 1ª.q.3.1.c.*.8.c.fi.*.q.77.3.1m.*.q.82.3.2m.*.q.85.3.1m.*.q 94.3.c.*.12ª.q.50.2.3m.

34 Actus semper superat potentiam in bono & malo, 12ª.q.71.3.c.

35 In potentiis ordinatis actus potentiæ superioris est, sicut forma actus potentiæ inferioris. 12ª.q 13.1.c.*.q.17.4.c.fi.

36 Actus potentiæ inferioris se habet ut materiale respectu actus potentiæ superioris, & ille ut formale respectu eius, 12ª.q.17.1.4.c.

37 Potentia actiua non distinguitur contractum, sed in eo fundatur, 1ª.q. 25.1m.3m.

58 Nullus actus producitur perfecte ab aliqua potentia actiua, nisi sit ei consimilis per aliquam formam, quæ sit principium eius, 12ª.q.23.2.c.

Habitus est actus primus, non autem secundus, 12ª.q.49.3.1m.

39 Habitus duplicitur potest habere ordinem ad actum, scilicet secundum rationem habitus, & secundum rationem subiecti, id est, potentiæ, 12ª q.49.3.o

40 Species habitus distinguuntur secundum species actuum. 2ª.q.83.2.c.

41 Idem actus potest à diuersis habitib. informari: & sic ad diuersas species reduci. 22ª.q.4.3.1m.

42 Idem habitus potest habere diuersos actus eiusdem rationis ordinatos: quorum vnus sequitur ex alio: & fit mediante priori. Sed habitus nõ diffinitur, nec denominatur nisi à primo, 22.q.28.4.c.*.q.29.4.c.*.q 51.2.c.*.q.161.2.3m.

43 Actus vnius virtutis vel vitij ordinatus ad finem alterius, efficitur species eius, 22ª.q.154.10.c.1m.*.q.181.1.3m.*.2.c.

44 Quilibet actus proportionaliter habitui intensos auget eum vel ad hoc disponit: non autem remissus, 12ª.q. 52.3.o.

45 Diuersi actus quorum vnus est ratio alterius, non diuersificant habitum, 22ª.q 23.4.c.*.3ª.q8.5.2m.

46 Habitus acquisitus semper reddit actum similem actui, à quo generatus est secundum speciem: non autem secundum modum, 1ª.q.89.6.3m.*.12ª.q.78.2.2m.

47 Idem actus specie naturæ potest esse in diuersis generib. moris, s. virtutis & uitij, 12ª.q.1.3.3m.*.q.18.5.c.*.3m.*.6.3m.*.7.c.1m.*.10.3m.*.q 20.6.o.*.q.72.6.c.*.22ª.q.9.2 2m.*.3.2m.

48 Habitus respectu aliquorum actuum sunt necessarij, 12ª.q.49.4 o.*.q. 50.o.

49 Actus est causa finalis habitus qui est causa efficiens sui actus, 12ª.q.51. 4.3m.*.q.71.5.3m.

50 Habitus ex quibusdam actibus generatur in agente habente in se etiam principium passiuum, non autem in aliis, 12ª.q.51.2.o.*.q.63.2.o.

51 Ex multis actibus rationis opertet causari habitum opinatiuum etiam ex parte intellectus possibilis, 12ª.q.51.3.c.

52 Quantum ad inferiores uires apprehensiuas, necessarium est eosdẽ actus plures reiterari, ut aliquid firmiter memoriæ imprimatur, 12ª.q.51. 3.c.

53 Habitus corporales quandoque generantur ex vno actu forti. Et etiam in intellectu possibili scientia: non autem opinio, nec in intellectu passiuo nec in appetitu, sed tantum ex multis, 12ª.q.51.3.o.*.q.71.4.c.

54 Habitus ut habitus non potest corrumpi per vnum actum solum, nisi removendo causam habitus, 12ª.q.71.4.c.

55 Actus simpliciter excedit habitum in bono & malo, 12ª.q.71.3.o.

56 Actus dicitur moralis & humanus à voluntate, 1ª.q.48.1.2m.*.12ª.q.1.1.o.*.3.c.*.q.6.prin.*.q.74.c.*.q.101.o.*.18.c.c.*.q.71.6.c.*.q 74.1.c.*.22ª.q.23.8.c.*.q.106.5.1m.*.q.110.1.c.*.3ª.q.19.2.o.

57 Actus dicuntur humani uel morales, secundum quod sunt à ratione deliberata uel secundum quod obediunt rationi, 12ª.q.1.1.c.*.q.18.5.9.c.*.q.19.1.3m.*.q.58.2.c.*.q.63.2.c.*.q.100 1.c.*.q.104.1.c. 3m.*.22ª.q.152.1.c.*.3ª.q.19.2.c.

58 Actus moralis non specificatur ex fine ultimo, sed ex fine proximo, 12ª q... .3m.*.c.60.1.3m.*.zz.q.11.1.2m.*.q.19.2.c.*.q.66.4.2m.

59 In actibus moralibus voluntas est primum mouens, 12ª.q.1.1.c.*.22 q 110.1.c.

60 Omnis actus moralis est immanens, & in uoluntate subiectiuè & effectiue, 12ª.q.74.1.o.

61 Corpus per accidens se habet ad actum moralem, qui non consideratur per se, nisi secundum ea quæ sunt animæ ad quam passiones animæ se habent materialiter, ratio vero formaliter & completiue, 12ª.q.152. 1.c.

62 Idem actus numero moralis siue humanus est actio & passio, 12ª.q. 1. 3.c.

63 Actus moralis inquantum est bonus uel malus, habent rationem rectitudinis uel peccati, 12ª.q.21.1.o.

64 Aliqui actus sunt indifferentes secundum speciem, non autem omnes, 12ª.q.18.8.9.o.

65 Aliquis actus est ita secundum se malus, quod non potest bene fieri, 22ª. q.110.3.c.

66 Actus moralis inquantum est bonus vel malus, habet rationem laudabilis uel uituperabilis, 12ª.q.21.2.o.

67 Et rationem meriti vel demeriti, 12ª.q.21.3.o.

63 Actus est bonus dupliciter, scilicet vel in genere moris, vel vt meritorius, 12ª.q.109.2.c.*.5.o.

69 Bonitas actus duplex, scilicet ex obiecto, & ex fine. Prima est materialis respectu secundæ. Ideo secundum uoluntas attendit, & penes eam meritum potius consistit, 12ª.q.18.6.c.

70 Bonitas actus humani quadruplex, scilicet secundum genus, speciem, circunstantias, & finem, 12ª.q.18.4.c.*.q.73.7.1m.

71 Ad perfectionem actus causati ex duplici principio requiritur perfectio vtriusque principij, 12ª.q.56.4.c.*.q.58.3.2m.*.65.3.1m.*.22ª.q. 4.2.c.

72 Bonum & malum sunt differentiæ essentiales actuum humanorum, 1ª.q. 48.1 2m.*.12ª.q.18.5.6.o.*.q.54.3.c.2m.

73 Bouum & malum sunt differentiæ essentiales actuum elicitorum à voluntate, sed per accidens actuum aliarum potentiarum ut sunt imperati à voluntate, 12ª.q.18.6.o.*.q.19.1 o.

74 Omnis actus deliberatus est bonus uel malus moraliter 12ª.q.18.9. o.

75 Bonum uel malum in actib. humanis dicitur per comparationem ad rationem, 12ª.q.18.5.c.1m.*.8.c.2m.*.10.c.*.q.19.1.3m.*.q.21.1.c.*.q.24.2.3.o.*.q.34.1.c.*.q.66.1.c.

Bonitas

77 Bonitas vel malitia moralis principaliter in voluntate consistit, 12ª.q. 31.4.o

78 Idem numero actus in genere naturæ, potest esse bonus & malus moraliter: non autem vnus numero in genere moris, 12ª q 20.6.o.* q.83.4.c.*.22.q.5.1.4.1m

79 Actus & mores exteriores sunt signa dispositionis interioris, 22ª q.168 1.1m.*.3m

80 Actus exteriores sunt ad finem interiorum qui se habent vt finis, scilicet credere, diligere, & sperare. Ideo secundi quæri debent in infinitum, primi autem cum mensura discretionis, 2ª q.84 8.o

81 Actus exteriores diuersimode ad diuersas virtutes pertinent, 22ª.q. 32.1.c.* q 168.1.o

82 Exteriores actus ad illam virtutem referuntur: ad quam pertinet illud quod est motiuum ad agendum, 22ª.q.32.1.c

83 In actu exteriori inuenitur peccatum, sicut in interiori, 12ª.q.81.1.3. 4.c.

84 Actus voluntatis eliciti per se sunt in genere moris, non autem actus aliarum potentiarum, sed tantum per accidens vt imperati à voluntate, 12ª.q.18.6.c

85 In actibus exterioribus membrorum non est principaliter peccatum, sed instrumentaliter tantum, 12ª q.74.2.3m.* q.83.1.c

86 Actus sunt suppositorum, 1ª q.22.3.1m.* 12ª.q.77 2.1m

87 De Actus notionales sunt qui designant processum diuinæ personæ, essentiales vero processum creaturæ à Deo, 1ª.q.41.1.1m.*3.c

89 Actus notionales attribuuntur diuinis personis, ad significandum in eis ordinem originis, 1ª q.41.1 o

90 In diuinis est potentia respectu actuum notionalium, 1ª q.41.4.o

91 Actus notionales non sunt de nihilo: sed de substantia patris, 1ª.q.41 3.o

92 Actus notionales & relationes personales sunt idem re. sed differunt secundum modum significandi, 1ª q.40.2.c.* q.41.1.2m

93 Actus notionales qui significant comparationem generantis vel geniti ad essentiam, possunt terminari ad essentiam, vt dare & accipere, non autem qui significant comparationem geniti ad generantem, vel econuerso vt generari, generare, & nasci, 1ª q.39.5.c

94 Actus notionales terminantur tantum ad vnam personam, 1ª q. 41. 6.o

95 Actus notionales præintelliguntur proprietatib personarum: nisi sumatur proprietas constitutiua personæ: & actus & actio, 1ª q.40. 1.o.

96 Actus notionales sunt aliquo modo necessarij, voluntarij & naturales. 1ª.q 41.2.o.*.q.42.2.c

97 Ea quæ in diuinis habent ordinem ad actus personales vel essentiales, nõ prædicantur de notionib alia vero sic, 1ª q.32.2.1m.* q.30.1 3m

98 Omnis actus qui prædicatur de supposito non secũdum modum quo differt ab essentia, prædicatur et de essentia in diuinis, 1ª q.1. 2.c.

A D denotat accessum cum Distantia, 1ª q.35.2.3m.* q.45.7.c.* q. 93.1.c.3m

1 ADAM cognitio.* Adam non videbat Deum per essentiam secũdum communem statum, 1ª q.95.1.o.* q.95.2.c.* 22 q.5.1.2.c

2 Non est inconueniens, Adam vidisse diuinam essentiam supernaturaliter, 1ª.q.94.1.2.c

3 Adam videbat Deum per gratiam: sicut angelus per naturam, 1ª.q. 94.1.c

4 Adam habuit duplicem cognitionem de Deo, s. naturalem, & supernaturalem,* 1ª.q.94.3.o

5 Adam habuit omnem cognitionem possibilem naturaliter hominis, 1ª.q.95.3.c.* q 181.1.1m

6 Adam præsciuit incarnationem Dei, non autem suum peccatum, 22ª. q.2 7 c.* 3ª.q.13.5m

7 Adam ante peccatum, & angeli ante confirmationem aliqua de mysteriis Dei cognouerunt manifestè, quæ nunc non possumus cognoscere nisi credendo. 22ª.q.1.1.c. fi.*.1m

8 Adam habebat excellentiorẽ cognitionẽ de angelis quàm nos. quia erat magis certa & fixa circa inferiora intelligibilia, 1ª q.94.2.c

9 Adam non videbat essentiam angelorum, 1ª.q.9 2.o

10 Cognitio Adæ erat media inter cognitionem nostram & beatorum, 1ª.q.94 1.c

11 Scientia Adæ erat eiusdem rationis cum scientia nostra, licet esset per species infusas, 1ª.q.94 3 1m

12 Adam indigebat phantasmate in considerando: non autem in acquirendo scientiam, 1ª.q.94.2.c

13 Adam in primo statu non acquirebat cognitionem ex sensibilib. per medium argumentationis 1ª.q.94.1.3m

14 Adam non poterat decipi, 1ª q.94.4 o

15 Nihil poterat impedire contrarie cognitionem Adæ, sed negatiuè tantum, 1ª q 94.1.2.o

16 Adam proficiebat in scientia naturali quo ad modum, scilicet per experientiam, non autem quo ad numerum scitorum: sed in supernaturali, vtroque modo, 1ª.q.94.2.3m

17 Adam non cognoscebat naturaliter futura contingentia. 1ª.q.94.3.c

18 Adam non cognouit cogitationes cordium, nec quælibet singularia, 1ª.q.94.3.c

19 Adam fuit creatus in gratia, 1ª.q.95.1.o.* q.100.1.3m* 12ª q 5.1.c.

20 Adam habuit omnes virtutes, 1ª.q 95.3.o

21 Adam habuit fidem, 1ª q.95.3 c.* 22ª q.5.1.c

22 Adam in primo statu poterat mereri, non tamen sine gratia. 1ª.q.94. 3.3m.* q.95.4.1m* 12ª q.109.2.5.o * q.114 2.o.* 3ª q.61.1.1m

Adam in primo statu genuisset filios cũ originali iustitia, & gratuita, & cum gratia, 1ª q.100.1.o * 12ª q.81.2.c.fi 23

Adam non fuit perfecte beatus, 1ª q 94.1.c.1m * q.95 3.c 24

¶Passio.* Adam erat immortalis & impassibilis secundum corpus passionæ proprie dictæ, 1ª.q.76.5.1m * q.97 1.o 25

Differentia immortalitatis & impassibilitatis Adæ, & resurgentium, 1ª q.97.1.o.*.2.1m.*.q.102.2.c 26

Corpus Adæ erat impassibile passione corruptiua: sed passibile passione perfectiua, 1ª q.95.2.2m * q 97.2.o 27

Immortalitas & impassibilitas Adæ non erat ex principiis naturæ: ex sed ex beneficio Dei, 1ª q.76.5.1m * q.97.1.o * 2.3m.*.5.1m.* q 102.2.c.2m.*.4.c 28

Si Adam comedisset de ligno vitæ non fuisset immortalitatem consecutus, nisi frequenter sumendo, 1ª q.97.4.c.fi 29

Adam mortuus fuisset, si non comedisset, 1ª.q.97.3 3m 30

Adam indigebat cibo ad restaurationem deperditi, 1ª.q.97 3.o 31

Adam dormisset, 1ª q.94.4.4m.* q.97.2.2m 32

Adam somniasset: nec habuisset liberum vsum rationis in somno, 1ª. q.94.4.3m 33

In anima Adæ fuissent passiones animales, non affectiuæ, 1ª.q.95.2 o * 3.2m 34

Adam non potuit primo peccare venialiter, 12ª q.89.3 3m 35

Immo in hominibus cõtingit esse peccatum veniale sine mortali, 12ª q.72.5.c 36

Adam per liberum arbitrium sine gratia poterat vitare peccatũ, 12ª q.109.8.c 37

Peccatu Adæ fuit superbia, 12ª q.89.3.2m.* 22ª q.105.2.3m * q.163 1.o * 3.4.c.* 3. q.1.5.c 38

In peccato Adæ fuit multiplex deformitas, s. superbiæ, inobedientiæ, gulæ: & alia huiusmodi, 12ª q.82.2.1m * 22ª q.63 10 39

Adam peccauit principaliter, appetendo similitudinem Dei, quantum ad scientiam boni & mali, sicut serpens ei suggessit, sed non soluit promissum, vt. s. per virtutẽ propriæ naturæ determinaret sibi quid esset bonum, & quid malum ad agendum, vel etiam ut per seipsum præcognosceret quid sibi boni vel mali esset futurum. Et secundario peccauit appetendo similitudinem Dei, quantum ad propriam potestatem operandi, ut. s. virtute propriæ naturæ operaretur ad beatitudinem consequendam, 22ª q.163.2.o 40

Peccatum Adæ fuit grauius nostris secundum circunstantiã personæ: non autem secũdum speciem, 12ª q.89.3.c.prin.*.22ª q.163.3.o 41

Eua grauius peccauit quàm Adam, 12ª q.1.3 4.o 42

Si Adam non comedisset, peccasset contra præceptum Dei, & legis naturalis, 1ª q.97.3.3m 43

Si Adam primo non peccasset, etiam non statim confirmatus fuisset gratia siue in originali iustitia. * q 100.1.c.o.5.c 44

Si Adã fuisset cõfirmatus, non tamen genuisset filios confirmatos, sed potuissent peccare, & filij eorum habuissent peccatum originale, 1ª q.100.2.o 45

Si Eua peccasset & non Adam, filij eorum non habuissent peccatum originale, 2ª.q.81.5.o 46

Si Eua peccasset & non Adam filij eorum non habuissent defectus secutos peccatum, s. passibilitatem & mortalitatẽ, 1ª q.99.1.o.* 12ª q.81.5.1m 47

¶Infectio.* Tantum primum peccatum Adæ traducitur ad posteros 12ª.q.81.1.2.o.*.3ª q.10.4.1m 48

Peccatum originale in Adam, deriuatum est ad nos à peccato actuali eius 3ª q.8.5.1m 49

Peccati originalis infectio fuit in Adam dupliciter. s. per modum actualis peccati, inquantum contraxit esse per propriam voluntatẽ eius, per modum peccati quasi naturalis, inquantum tota natura in eo infecta est. In alijs autem tantum secundo modo, 3ª.q.8.5.1m 50

¶In communi.* Adam fuit principium naturæ humanæ, & principiũ peccati eius per traductionem, 1ª.q.92.2.c.*.q 94.3.c.* q.101.5.1m.*.22ª.q.164.1.3m 51

Adam efficacius meruisset quàm nos modo. 1ª q.95.4.o 52

Adam obtulit sacrificium Deo, sicut alij iusti. Sed non est scriptum, ne origo peccati videatur esse origo gratiæ, 22ª.q.85.1 2m 53

Adam non poterat se transferre in aliam formam, 3ª.q 13.3.2m 54

Adam habuit Angelum custodem, 1ª. q.113.4.2m 55

¶Productio.* Anima huius hominis non fuit in Adam sicut in principio effectiuo, sed sicut in principio dispositiuo secũdum rationem seminalem, 12ª q.83.1.3m 56

Anima Adæ fuit producta in actu sexta die simul cum angelis. Non autem corpus eius, sed tantum secundum causales rationes secundum Augustinum. Secundum alios autem vtraque simul in actu producta sunt, 1ª.q.90 4 c.* q 9 .4.5m 57

Corpora Adæ & Euæ fuerunt immediatè producta à Deo, 1ª.q.91.2 o.*.q.92.4.o. 58

Formatio corporis Adæ ex terra fuit supernaturalis & miraculosa, 1ª. q.91.2.1m.*.3m. 59

Materia totius naturæ humanæ non potuit esse in Adam, 1ª.q.119. 2.o. 60

ADDere aliquid super alterum potest tripliciter, s. naturam extraneam, determinans reale, & aliquid rationis, 1ª.q.5.2.3m 1

Non addere aliquid dupliciter dicitur, s. quia de ratione eius est, nihil sibi posse addi, vt Deus, vel quia non est de ratione eius addi ditio vt cos, 1ª.q.3.4.1m. 2

3 Quæ absolutè dicuntur, quolibet additio remaneant talia, non autem relatiua, 1a.q.5.6.2m
4 ¶Ens.* Aliqua addunt differentiam supra ens, & aliqua rationem, diuersimodè, 1a.q 5.3.1m.*.q 13.11.c
5 Bonum addit supra ens, respectum rationis ad appetitum, 1a.q.5.1.1m *.3.1 .*.q.16.3.c.
6 Verum addit supra ens respectũ rõnis ad intellectũ tantũ.1a.q.16 3.c
7 Vnum transcendens addit supra ens, in diuisionem tantum, 1a.q.6.3. 1m.* q.11.1.o *.2.c.*.q.30.3.o
8 Vnum quod est principium numeri, addit supra ens & supra vnũ transcendens rationem mensuræ 1a.q.11.1.o.*.2.c * q.3.3.o.
6 Multitudo transcendens, supra ens addit tantum rationem diuisionis, 1a.q.30.3.o.
1 ¶Adeps in veteri lege prohibetur comedi, Primo quia nõ generat bonum nutrimentum, sicut nec sanguis. Secundo propter idolatriam Tertio quia erat pro sacrificio. quarto propter sensualitatem, 12æ q.102.3.8m.*.6.1m.
2 Adeps comburebatur Deo: à quo est omnium bonorum sufficientia: & pro charitate Christi in passione, 2a.q.102.3.8m.*. .1m.
1 ¶Adæquari & assimilari important motum ad æqualitatem & similitudinem, non autem æquale, & simile, ideo filius Dei est similis & æqualis patri, & econuerso, & adæquatur & assimilatur ei, sed non econuerso, 1.q.42.1.3m.
1 ¶Adiectiua significant per modum accidentis, substantiua verò per modum substantiæ, 1a.q.39.3.c.
2 Nomina collectiua substantiua prædicantur de multis suppositis in singulari non autem adiectiua, sed tantum in plurali, 1a.q 39.3.c.
3 Adiectiua non secum ferunt suppositum sicut substantia, sed significatum suum ponit circa subiectum, 1a.q. 39.5.5m
4 Adiectiua numerantur secundum supposita, substantia verò secundũ formam sui significati, 1a.q 36.4.7m.*.q.39.3.c.
5 Adiectiua non supponunt, 1a.q.39.5.5m.
6 Adiectiua copulant, 1a.q.39.5.5m.
7 Adiectiua essentialia prædicantur de personis diuinis pluraliter, substantiua vero tantum singulariter, 1a.q 39.3.o.
8 Substantia notionalia predicantur de essentia, non autem adiectiua, nisi mediante substantiuo rationali, 1a.q.30.5 5m.*.6 c
1 ¶Dolor, tristitia, & delectatio intense impediunt actum addiscendi: sed moderate adiuuant, 1a.q. 7.1.o.
1 Apertio aditus regni cælorum est remotio impedimenti gloriæ, 3a. q 39.5.o.*.q.49.5.o *.q.69.7.o.
1 ¶Adiurare est ordinare aliquid ad aliquid per diuina, 22æ. quæst.90. 1.c.
2 Modus adiurationis duplex, scilicet coactiuus, & deprecatiuus, 22æ.q. 90.1.2.c.
3 Adiurare subditos licet vtroque modo, sed pares vel superiores tantũ secundo modo, 12æ.q.8 .17.1m.*.q.99.1.o.
4 Non licet adiurare dæmones deprecando, sed compellendo ne noceant, non vt prosint, 22æ.q 90.2.o.
5 Adiurare licet creaturas irrationales, ne per eas nobis dæmon noceat, 22æ.q.90.3.o.
6 Summus pontifex Iudæorum adorando Christum coactiue, peccauit, 22æ.q.90.1.1m.
7 Simon & Iudas leguntur adiurasse dracones, & eis præcepisse, vt in desertum locum discederent, 22æ.q.90.3.b.
¶Adiuuari dicitur aliquis dupliciter, scilicet per ministerium: & per virtutem. Primum conuenit Deo: non autem secundum, 1a. q.23. 9.1m.
1 Admiratio est species timoris, & principium philosophiæ, 12æ. q.41. 4.0.*.22æ.q.18. .3
2 Vdmiratio est causa delectationis ratione spei, & actus connaturalis, s collationis. 2æ.q.3 .8.o.
3 Admiratio consequitur apprehensionem alicuius excedentis nostrã facultatẽ, 1aq.105.7.c.*12 q.41.4.c.*22æq.180.3. m*3aq.15.8.c
4 Admiratio fuit in Christo, 3a.q.15.8.o.
1 ¶Admonitio pertinet ad correctionem fraternam, 22æ.q.33.7.o.
2 Admonitio præuia secreta est de præcepto ante publicam denunciationem in iudicio, 22æ.q.33.7.o.
3 Admonitio coram testib. debet præcedere accusationẽ.22.q.33.8.o.
4 Admonitio præuia fratris de re quæ dicitur prælato, extra iudicium existenti: tanquam personæ quæ potest prodesse & non obesse, non est de præcepto, 22æ.q 33.8.c.4m.
1 ¶Adoptio in communi est extraneæ personæ in filium vel nepotem & deinceps, legitima assumptio, 3a.q.3.5.2m. (q.23.1.c.
2 Adoptare est admittere ex gratia ad participandum hæreditatem, 3a
3 ¶Deus.* Adoptare homines conuenit Deo, 3a.q.23.1.o.
4 Adoptare conuenit toti trinitati, licet possit appropriari patri, 3a. q. 3a.43m.*.5.2m.*.q 23.2.o.
5 Adoptare appropriatur patri, ut auctori, filio ut exemplari, & spiritui sancto, ut imprimenti, 3a.q 3.5.2m.*.q.23.2.3m.
6 Adoptatio Dei facit adoptatum esse idoneum, sed adoptatio hominis præsupponit idoneum, 3a.q.23.1.c.
7 Sola creatura rationalis adoptatur à Deo, non ex creatione, sed ex dono spiritus sancti, 3a.q.23.3.o.
8 Adoptari conuenit etiam angelis, 3a.q 23.3.2m.
9 Adoptio filiorũ Dei est per conformitatẽ imaginis ad filiũ naturalẽ, imperfectè quidem per gratiam viæ, sed perfectè per gloriam, 1a q 93
4.2m.*.12æq.45.6 c.1m*3a. q 3.5.2m*.8.c.*q.32.8.2m*q 45 4 c
Christus nõ est filius Dei adoptiuus. 3a.q.23.4.o *q.32.3.c.*q.45.1.c.
Christus fuit filius adoptiuus Ioseph, 3a.q.2 .1.1m. 10
Adoptio est extraneæ personæ in filium seu filiam vel neptem legitima assumptio, Suppl.q.57.1.c. 11 12
Humanis legib. iure decretum est, & ab ecclesia approbatum, ut legalis cognatio matrimonium impediat, Suppl.q.57.2.c. 13
Legalis cognatio omninm descendentium & per modum cuiusdam affinitatis contracta, perpetuo matrimonium impedit, ea autẽ quæ est inter filium adoptiuum & naturalem filium, tamdiu impedit, quamdiu manserit in adoptantis potestate. Suppl.q.57.3.o. 14
¶Adoratio Dei est actus latriæ, 22æ.q.84.1 o. 1
Adoratio Dei duplex, scilicet interior deuotio mentis, & exterior humiliatio corporis. Prima est principalior, ad quam & propter quam secunda fit, 22.q 84.2.3.o. 2
Adoratio exhibita Deo & creaturæ non dicitur vniuoce, sed analogice, 22æ.q.84.1.1m.*.q 94.1.2m. 3
Adoratio requirit actum corporalem, 22æ.q.81.7.o.*.q.84.2.o
In adoratione genuflectimus nostram infirmitatem designantes respectu Dei, sed posternimur quasi profitentes nos nihil esse ex nobis, 22æ.q.84.2.2m. 4 5
Adoratio requirit locum determinatum, non de necessitate, sed ad decentiam ex parte adorantium, triplici ratione, s. propter loci consecrationẽ, propter sacra mysteria. & alia sanctitatis signa quæ ibi cõtinentur, & propter concursum multorum adorantium, 22æ.q.84.3.o. 6
Iudæi adorãt ad occidentẽ, vt vitent idololatriam, & significẽt mortem Christi, 12æ q.102.4.5m. 7
Christiani adorant ad orientem, propter lumen mentis, & quia ibi est nobilior pars, & nobiliora opera. 22æ.q 84.3.3m 8
Adoratio latriæ fit ratione principij, creationis, & gubernationis, 22æ q.8 .1.3m.*.4m.*.3.o.*.q.4 4.1.3m. 9
Deo dẽtur latria propter deitatẽ, & dulia propter dñiũ.3a.q.25.2.c. 10
Tota trinitas est adoranda una tantum latria, 22æ.q.81.3.1m.*.q. 84.1.3m.*.3a.q.25.1.1m. 11
Relationes diuinæ debent adorari latria, 1a.q.28.2.b. 12
CHRISTVS.* Deitas & humanitas Christi sunt adorandæ vna adoratione latriæ, 3a q.25.1.o.*.q.58.3.c.fi.*.1m 13
Persona Christi adorari debet latria ratione deitatis: & dulia ratione humanitatis, perfectionum munere gratiarum, 3a.q 25.2.c. 14
Humanitas Christi vt vnita verbo, debet adorari latria, non autem secundum se, sed Hyperdulia, 3a.q.25.2.o. 15
Caro Christi adoranda est latria, 3a.q.25.3.o.*.q.54.3.1m. 16
Hostia debet adorari latria sub conditione in habitu, 3a.q 80 6.2m. 17
Imago Christi adorari debet latria, 22æ.q.81.3.3m.*.q.94 2.1m.*.3a q.25.3.o.*.4.c.*.5.2m. 18
Adoratio imaginis Christi tradita est ab apostolis. Et Lucas depinxit imaginem Christi, quæ est Romæ, 3a.q.25.3.4m. 19
Ponere imagines Christi, & sanctorum, & adorare eas licet nunc, non autem in veteri testamento, 3a.q.26.3.1m. 20
Crux propria Christi ut repræsentans Christum, & vt tetigit Christum, & perfusa Christi sanguine, debet eadem adoratione latriæ cũ Christo adorari. Sed imago crucis eius in alia materia debet adorari latria, ut imago Christi tantum, 22æ.q.103.4.3m.*.3a.q.25.4.o. 21
Omnia alia Christi, ut claui & lancea, corona, vestes, & huiusmodi, adorantur ratione contractus tantum, 3a.q.25.4.3m. 22
Mater Christi adorari debet hyperdulia, non autem latria, 22æ.q.103 4.2m.*.3a.q.25.5.o. 23
Viri sancti debent adorari dulia tantum, 22æ.q.84.1.1m 24
Reliquiæ sanctorum sunt adorandæ dulia tantum, 3a.q.25.6.o. 25
Creatura non potest adorari latria sine peccato. 22æ.q.84.1.1m.*.q. 94.2.3.o.*.q.1 1.3.1m.*.3a.q.25.5.6.7.o. 26
ADuentus Christi duplex, scilicet in carne, & ad iudicinm, 3a. q.1.6. 3m.*q 16.1.1m.*.3m. 1
Aduentus primus fuit ad manifestandam ueritatem, ad liberandum à peccatis, & ad trahendum ad Deum, 3a.q.40.1.c. 2
Aduentus tertius erit dissimilis primo dupliciter, s. quia manifestus, & quia terribilis, 3a.q.36.1.3m. 3
¶Adulatio.* Excedẽs in delectãdo alios verbis & laudib. propter delectationem solã, uocatur placidus, si vero cã lucri, vocatur adulator quod tamen cõiter dicitur etiam primo modo, 22æ.q.115.1 c. 1
Adulatio est excessus delectandi alios uerbis laudis causa lucri, ideo est peccatum 22æ.q.115.1.o. 2
Adulatio est peccatum mortale tantum, qñ est contra charitatem. s. de peccato, intentioue nocendi, uel cum scandalo, 22æ.q 115.2.o. 3
Adulatio secundum se est turpius peccatum & verecundius litigio, quæ ex dolo fiunt, uidentur esse ex infirmitate & falsitate rationis. Sed est leuius, quia minus contrariatur amicitiæ, id est affabilitati occultæ: sine vi, & minus cum contemptu, 22æ.q 116.2.o 4
Adulatio & litigium contrariantur amicitiæ, id est affabilitati. Primũ secundum excessum in delectando, sed secundum. secundum defectum in contristando, secundum verò econuerso, 22æ.q.114. prin. *.q.115.prin.*.1.c.*.q.116.1.o. 5
Adulterium est species determinata luxuriæ, 22æ.q.154.1.c.*.8.o. 1
Adulterium est grauius stupro, 22æ.q.164.1.2.c.* q.170.1.2m 2
Ardentior in propria coniuge est aliqualiter magis adulter, quàm cum alia, 22æ.q.154.8.2m. 3
Nulla species luxuriæ, uel gulæ, uel uitiorũ cõtra fortitudinẽ, ita directe contr. 4
... contrariatur dilectioni proximi, sicut adulteriũ, 22æ.q.170.1.1m.*2m
5 Deus in adulterio iuste infundit animam, quia cooperatur naturæ, cuius operatio est generatio, non autem peccato. 1a.q.118.2.5m.
6 * Concupiscentiæ motus tendens in adulterium videtur aliqualiter nobis à natura inesse. 12æ q.108.2.1m.
1 ADuocatus.* peccatum. Aduocatus scienter defendens causam iniustam peccat, & tenetur ad restitutionem, 22æ.q.71.3.o.
2 Aduocatus tenetur subuenire causæ pauperum in necessitate, si per alium nec per se possit. 22æ.q.71.1.o.*.1.c.1m
3 Aduocatus auxiliũ cõsiliũ præstat ei cuius cãæ patrocinatur, 22 q.71 3.c.
4 Aduocatus suscipiens scienter causam iniustam, iniuste lædit eum contra quem iniuste patrocinium præstat, 22æ.q.71.c.1m
5 Aduocatus suscipiens causam iniustam, quamuis laudabilis videatur quantum ad peritiam artis, tamen peccat quantum ad iniustitiam voluntatis quæ abutitur arte ad malum, 22æ.q.71.3.1m.
6 Si in processu perpendit aduocatus causam esse iniustam, non prodat: sed cesset inducens ad concordiam sine damno alterius, 22æ.q.71.3.2m
7 ¶Licita.* Aduocato defendenti causam iustam licet prudenter occultare ea quibus impediri possit processus eius, non autem aliqua falsitate vti, 22æ.q.71.3.2m.
8 Aduocato licet accipere præmium moderatum secundum laborem, personas, negocia, & consuetudines, 22æ.q.71.4 o.
9 ¶Prohibitio.* Aduocare prohibentes furiosi amentes, impuberes, surdi, muti in qualibet causa Clerici in causa seculari. Sacerdos, monachus, cæcus, infamis nisi in necessitate pro se, vel ubi coniunctis, 22.q 71.2. o.*.q.168.3.2m.
¶Aer secundum inferiorem partem, est locus auium, 1a.q.7 .2m.
1 ¶Aues sunt productæ principaliter ex aere inferiori, secundum considerationem motus, 1a.q.71.1m.
2 Aer densatus potest figurari, & colorari, 1a.q.51.2.3m.
3 Aer & ignis non describuntur in principio Bibliæ, quia sunt insensibiles, 1a q.6 .1.c.*.q.6 .c.*.q. 3m.*.q.74.1.2m.*.q. 1.4m
4 ¶Affabilitas siue amicitia non est specialis virtus distincta ab aliis, sed est aliqua consequens omnes virtutes, 22æ.q.2 3.1m.*.q. 4.1.1m.
1 Affabilitas siue amicitia est pars annexa iustitiæ, 22æ.q.1 4.2.o.
2 Affabilitati opponitur litigium, 22æ.q 16.1.o.
1 Delectatio magis afficit quam tristitia, sed minus percipitur, 12æ.q 3 .6.o
2 Affectus est virtus beneuolentiæ faciens placere superioribus bona inferiorum, 2æ.q.80.2m.
3 Affectum hominis per se quidem solus Deus videt, sed secũdum quod per aliqua signa manifestatur potest etiam ipsum homo cognoscere, 12æ.q. 112.5 c.* 22æ.q. 06 5.1
4 Passio diuinorum dicitur affectio ad diuina. & coniunctio ad ipsa per mentem Dei, & per gustũ spiritualem diuinorum, 1a.q.1.11.5 c.*.22.q 100.2.c*22æq.45.2.c.1 .*q.97.2m.*.q.4.c.*q. 6 3.1 .fi.
1 Sicut ex naturali generatione efficitur consanguinitas ita ex matrimonio & carnali copula contrahitur affinitas inter viri & vxoris consanguineos. Suppl.q.55.1.o.
2 Ex morte viri & vxoris non tollitur affinitas. Suppl q.55.2.c.
3 Fornicarius cõcubitus inquãtum aliquid de carnali cõiunctione participat, affinitatẽ causat, sicut licitus matrimonii cõcubitus Sup.q.55.1.o.
4 Publicæ potius quædam honestatis iustitia ex sponsalibus contrahitur, quàm aliqua affinitas. Suppl.q.55.4.c.
5 Affinitas affinitatem non causat Suppl q.55.5.o.
6 Affinitas matrimonium præcedens non modo contrahendum, sed contractum dirimit Suppl q.55.6.c.
7 Tot sunt gradus affinitatis, quot sunt consanguinitatis. Suppl.q.55. 8.o.
8 Coniugium inter consanguineos & affines contractum semper dirimendum est, Suppl q.55 9 c.
9 Graduum distinctio per se consanguinitati conuenit, affinitati vero, non nisi mediante consanguinitate, vt quoto gradu consanguinitatis attinet mihi vir, toto gradu affinitatis attineat mihi vxor. Suppl.q.55.7.c.
10 Per viam accusationis procedendum est ad separationem matrimonii inter consanguineos & affines contract. Suppl q.55.10.c.
11 Procedendum est per testes in matrimonii contracti separatione inter consanguineos & affines Suppl q.55.11.c.
1 In omni affirmatione subiectum & prædicatum sunt idem re, & differunt ratione 1a.q.13.12 c.*.q.85.5.3m.
2 Affirmatio naturaliter prior est negatione, quia simplicior & significat compositionem priorẽ diuisione: & significat esse quod est prius quã non esse, 12æ.q.22.2.1m.
3 Ad affirmationem semper sequitur negatio oppositi, nõ autẽ econuerso, quia ad plura se extendit negatio quã affirmatio 12æ.q.100.7.1m.
¶Agatha non vtens medicinis, sed expectans hoc à Deo: non tentauit Deum, 22æ.q 97.1.3m.
1 AGens.* Diuisio triplex, scilicet vniuocum, analogum, & æquiuocum, 1a q.13.5.o.*.12æ.q.60.1.c.
2 Agens quintuplex: scilicet adiuuans, consulens, disponens, perficiens principale, & perficiens instrumentale, 12æ.q. 7.2.
3 Agens duplex, scilicet naturale & voluntarium, 1a.q.19 4.c.*.q.41.2.c.* q 47.1.1m.*.12.q.10.1.1m.
4 Agens duplex, scilicet in esse, & in fieri Primum conseruat effectũ in esse & fieri, secundum tantum in fieri, 1a.q.104.1.c.2m.*.22.q.2.3.c.
5 Agens duplex scilicet principale, & instrumentale, 3a. q. 48.6.c.*.q.62. 1.c.
6 Agens analogum est causa vniuersalis totius speciei, non autem vniuoci, sed tantum indiuidui, 1a.q.13.5.1m.*.104.1.c.
Agentia differunt dupliciter. scilicet secundum naturam, & secundum virtutem actiuam, 12æ.q 23.c. 7
Agens vniuocum est proportionatum passo, ideo facit effectum eiusdem speciei vel rationis, non æquiuocum, 1a. q.13.5.c.*.12 q.20. 1.c 8
Agens voluntarium determinat sibi finem, non autem agens naturale, 1a q.19.4.c. 9
Agens naturale determinatur ad vnum effectum, non autem agens per intellectum, 1a.q.19.4.c.*.q.41.1.2.c*.q.47 1 1m.*q1 6.1.c.*.12æ q 10.1.1m. 10
Actio naturalis agentis proportionatur naturæ eius, nõ actio agentis per intellectum, 1a.q.41.2.c. 11
Agens naturale est causa in fieri tantum, sed agens diuinum est causa in esse & fieri, 1a.q.104.1.c. 12
Agens naturale agit per motum, ideo requirit materiam, non autem agẽs diuinum, 1a.q.90 1.c.*.22æ.q.17 .2.c. 13
De ratione agentis instrumentalis est, esse mouens motum, 3a.q.19.1.2m 14
Agens secundarium non agit sine principali, sed cooperatur principali agenti, 1a.q.1 .c. 15
In omnibus agentibus ordinatis, secundum agit in virtute primi, quod mouet secundum ad agendum, 1a.q.105.5.c.fi. 16
Omne agens instrumentale exequitur actionem principalis agentis, per aliquam actionem propriam & connaturalem sibi, 1 q.45.5.c.*.3a.q. 62.1.2m. 17
Agens instrumentale non agit per virtutem suæ formæ sicut agens principale, sed solum per motum à principali agente, 1a.q.18 3.c.*.12æ.q. 12.1.1m.*.3a.q.62.1.c.*.q 64.1.c. 18
Agens principale agit secundum exigentiam suæ formæ. Ideo virtus eius actiua habes esse completum, non autem instrumẽtale, quia agit vt motum ab alio, 3a.q 63.5.2m. 19
Omne agens inquantum agens est nobilius passo, non autem simpliciter, 1a.q.39.2.3m.*.q.79.2.3.*.12æ.q.100.1m. 20
Idem secundum idem non potest esse agens & patiens, 22æ.q 9.2.c. 21
Agens naturale inducit in patiente duplicem effectum, scilicet formam, motum consequentem formam, 12.q.26.2.o. 22
Impressio agentis in passum est duplex. scilicet per modum qualitatis, & per modum passionis, 22æ q. 71.2.c.*q.74 5.m.*q. 53.2. 23
Cuiuslibet agentis sine medio nulla distantia est ad passum, 1a. q 8.1.c. *.3m. 24
Materia corporalis reducitur ad actum imperfectum, sola virtute agentis vniuersalis, non autem ad perfectum, nisi mediante agente particulari, 1a.q 79.4 c *. 25
Materia non coincidit cum agente, cuius actio est transiens, nec mouet se. Sed contrarium est in voluntate, 12 .q.74.1.2m. 26
Nullum agens præter Deum attingit materiam primam, sed præsupponit eam, 1a.q 75.4 c. 27
Agens infinitæ virtutis non requirit materiam, nec dispositionem materie, nisi ratione effectus, nec hoc ab illo agente, 1a.q 112.2.3m.*.q. 113.7.c.*.22.q 72 .c. 28
Omne agens quanto perfectius habet formam qua agit, tanto maior est eius potentia in agendo, 1a.q.25.2.c. 29
Forma effectus est in agente naturali secundum similitudinem naturæ, sed in artificiali est secundum eandem rationem, non autem secundum eũdem modum essendi, 1a.q. 5.1.c. 30
Agens non ageret propter formam, nisi inquantum similitudo formæ esset in eo secundum esse naturale vel intelligibile, 1a.q.15.1.c. 31
Forma subsistens Platonica non potest esse agens, 1a.q. 5.4.c.*.2m.*. q.91.2.c 32
Omne agens cum motu prius est duratione suo effectu, non autem agẽs quodlibet sine motu 1a.q.42.2 c.*.q.46.2. 33
Omne agens intendit facere aliquod finitum, 1a.q. .4.c.*q.23. c.*.q. 47.2m.*.q 62.9 c. 34
Omne agens agit ubi simile, 1a.q. 115.1 c. 35
Effectus dupliciter assimilatur agenti scilicet secundum speciem, & secundum virtualem continentiam, 1a.q.13.5.c.*.q. 05 .1 .*q 110.2.c. *.q 115.3m *.q. 17.3.c. 36
Tota potentia agentis vniuoci manifestatur in suo effectu, non autem potentiæ equiuoci, 1a.q.25.2.2m.*.3 37
Agens per eandem virtutem potest producere multos effectus se inuicem consequentes, 22æ.q.29.4.c. 38
Plura agentia subordinata possunt producere eundem effectum, 3a. q 82. 2.c.*.2m. 39
Omne agens secundum præsupponit aliquid à primo. 1a q.90.3.c. 40
Quanto virtus agentis ad plura & remotiora extenditur, tanto est potior in iis quæ propter se queruntur, sed in iis quæ queruntur propter aliud est econuerso, 22æ.q1 4.1 2m 41
Agens vniuocum reducitur ad equiuocum, non autem econuerso, 1a. q. 13.5.2m. 42
Nullum agens ex necessitate naturæ, potest esse primum agens, cum ei determinetur finis ab alio, 1a.q 19.4 c.*.12æ.q 1 3 2m. 43
Deus natura, & omne agens agit semper quod melius est toti, non autem parti, 1a.q 47.2.1m.*.q.48.2.1m.*.q 9 .3.c. 44
¶In communi.* Omne agens inquantum huiusmodi, est in actu, 1a.q.2. 3.c.*.q 4.1.c.*.q.25.1.c 1m.*.q.76 1.c.*.q.89. c.*.q.115. c.*. 1.2.*.q.79.2 c.*.2 q.9.5.c.* q.6 .4 c.* q. 7 .c 45
Omne agens creatum agit potentia differenti ab essentia eius, 1a.q.54.1. 2.3.o. 46
Nullum

47 Nullum agens agit,nisi in virtute Dei. 1ª.q 105.5 c.
48 Aliquid agit in virtute alterius dupliciter, scilicet vt motū à virtute eius, & vt vtens virtute eius, 1ª q. [..]6.3.4m.
1 Omne agens agit propter finem.1ª.q.44.4.0.*.12ª.q 1.2.0.*.q.6.1. [..] c.*.q 12.1.c.*.5.0.*.q.17.8.c.q.38.6.c.*.q 94.1.c.*. q.10[..]6.*.22ª.q.4[..]1.1[..].
2 Agere propter finē dupliciter,scilicet à se,vel ab alio directe:primū conuenit solis rationalibus,secundū verò carentibus ratione & brutis,1ª q. 2.[..]c.fi.*2m* q.44.4.3m*q.59.3.c.*q.103.1m*.12ª q.[..]2.0*q.12.5 c 3m q [..]7 2.2m*q.9[..].c.*q.[..]4.1.c.fi.*22ª q.50.2.c.* q.64.1 2m
3 Diuersarum actionum sunt diuersi fines proximi,sed est tantum vnus vltimus,12ª.q.1.[..]3m.
4 Finis est causa tantum:vt est in voluntate agentis,12ª.q.1.1.1m.
5 Omne agens agit propter bonum,1ª.q [..]0[..].5.c.
6 ¶Deus.* Deus agit propter finem communicandum aliis scilicet se, non autem propter finem sibi acquirendum,1ª.q.44.[..]0.
7 Omnia quæ sunt in toto mundo aguntur, præter primum agens, quod nullo modo ab alio agitur,1ª.q.6[..].1.2m.
8 Omne agens aliud à Deo agit propter alium finem à se:Ideo agit ex indigentia,1ª.q 44.4.c.1m
9 Agere propter indigentiam est agentis imperfecti,quod natum est agere & pati,ideo non conuenit Deo, [..].q.44.4.1m.
10 Vt Deus vel charitas sit finis actionis, requiritur quòd ratio prius cogitās de eis,ordinauerit eam in Deum, 12ª.q.[..]6.3m.
11 Non oportet quòd agens semper cogitet de vltimo fine,12ª. q 1.6.3m.
12 Quicquid homo faciat, verum est dicere quòd homo agat propter finē: etiam agendo actionem quæ est vltimus finis,12ª.q.1.1.2m fi.
13 Omnia quæ agit homo propter vltimum finem 12ª.q.1.6.0.
14 ¶Diuisio.* In communi.* Agere tripliciter dicitur , scilicet effectiue, formaliter,& finaliter,1ª.q.48.1.4m.
15 Agere tripliciter contingit,scilicet per se primo,per partem, & per accidens,1ª.q.7[..].c.
16 Agere mediante alio,tripliciter sumitur,scilicet virtute eius,& supposito vel instrumento,& principio formali,1ª q 6[..]4m.
17 In agentibus ordinatis,secundum potest dupliciter agere vel moueri, scilicet secundum propriam naturam, vel secundum naturam superioris, 22ª.q.2.3 c.
18 Aliquid agere potest vltra speciem suam in virtute agentis superioris,nō autem in virtute propria,12ª.q.[..].c.*.[..]2m.*.q 112.1.c.*.q.[..]14.[..] c.*.3ª.q 77.3.3m.
1 Corpus gloriosum erit agile sicut anima, vt ei sit habile ad obediendum. Suppl.q.84.[..].c.
2 Corpora gloriosa mouebuntur agilitate sua vt eis libitum fuerit. Suppl. q 8[..].1.0.
3 Corpora gloriosa mouebuntur in tempore sed imperceptibili propter breuitatem Suppl.q 8[..].3.c.
1 ¶Aggrauatio animi,est effectus doloris, 2ª.q.37.2.
1 ¶Agiographæ dicuntur,qui supranaturaliter solum visiones intellectuales habuerunt, quo ad iudicium tantum vel quo ad acceptionem,22ª. q.174.6.3m.
Plures agiographæ sæpius loquebantur de cognoscibilibus humana ratione, non quasi ex persona Dei,sed propria tamen cum adiutorio diuini luminis.22ª.q.174.2.3m.
1 Agnus iugiter oblatus mane & vesperi, erat principale sacrificium veteris legis,3ª.q.2[..].3.2m.
2 Agnus paschalis erat præcipuum sacramentum repræsentatiuum passionis Christi, [..].q.73.[..].c.
3 Christus dicitur agnus tripliciter,scilicet propter vitæ puritatem, mortis mansuetudinem,& peccati expiationem,12ª q.102.[..]2m.
4 Esus agni paschalis præfigurabat esum corporis Christi Vnde significabatur quòd ordo agni veri id est Christi, esset sacrificium consumptiuum omnium aliorum, [..].q.22.3 3m.
1 ¶Agonia est timor mali extrinseci,cui resisti non potest propter improuisionem,12ª.q.41 4.c.
2 Agonia fuit in Christo,secundum partem sensitiuam, non autem secundum rationem,3ª.q.18.6 3m.
1 ¶Agresta est in via ad generationem vini, ideo non est vinum, 3ª.q.74. 5.[..]m.
*Agrestes & duri dicūtur,secundū philosophū,qui in ludo deficiūt, nec ipsi dicūt aliquid ridiculū & dicentibus molesti sunt,quia scilicet moderatos aliorum ludos non recipiunt Et ideo [..] sunt,22ª q.16[..].4.c.
1 ¶Agricultura in statu innocentiæ,fuisset delectabilis & non laboriosa,1ª. q 102.3.c.
2 Agricultura habebatur inter res sacras ab Aegyptiis & Paganis , 12ª. q. 102.3.2m.
Licet vendere argētum vel aurum alchimicum,si sit verū,22ª.q.77.2.1m
¶Alea est species auaritiæ, 2[..].q 118.8.4m.
1 ¶Aleator quadrupliciter tenetur ad restitutionem accepti per ludum,scilicet si lucretur ab iis qui rem suam alienare non possunt sicut sunt minores,& furiosi,& similes si alium trahat ad ludum ex cupiditate lucrandi,si alium trahat vt fraudulenter ab eo lucretur, & si lusit contra prohibitionem legis ciuilis,22 .q.32.7.2m
2 Aleator si tractus lusit,& amisit,potest repetere,22ª.q.32.7.2m.
3 Aleator si tractus lucratus est,non tenetur restituere: quia ille qui amisit, non meretur recipere,22ª.q.[..]2.7.2m.
¶ Alexius omnibus suis propter Christum dimissis, mendicus gaudebat eleemosynam à seruis suis se accepisse,22ª.q.18[..].5.c.

¶Alienum quod est extraneum,& dissimile,sed hoc non importatur,cū dicitur alius, 1ª.q.31.2.[..]m. 1
Ne tollatur æqualitas vel similitudo in diuinis,vitandum est nomen alieni,& discrepantis,1ª q.31.2.c 2
Dicimus filium Dei aliū à patre,licet non dicamus alienū,1ª.q 31.2.3m. 3
Alietus pascitur minutis auibus,& significat molestos pauperib 12ª.q. 102.5.1m.co.2.
¶Alimentum pertinet ad veritatem humanæ naturæ,1ª q.119.1.0. 1
Alimentum corporale conuertitur in substantiam aliti,sed alimentum spirituale econuerso.Ideo spirituale conseruat,licet non sumatur realiter, non autem corporale,3ª.q.7[..].3.3.2m. 2
¶Alius significat diuersitatem personarum,sed aliud diuersitatem simpliciter id est essentiæ,1ª.q.31.2.c.fi.*.[..]m. 1
Diuersitas accidentis facit alterum simpliciter,sed diuersitas substantiæ facit aliud,secundū quid,id est secundum essentiam:nisi adsit diuersitas suppositionem,3ª.q.17.1.7m. 2
Filius Dei est alius à patre,non autem aliud,1ª.q.31.2.0.*.[..].c. 3
¶Altare debet esse lapideum multiplici ratione,scilicet quia altare lapideum significat Christum,& corpus Christi in sepulchro lapideo fuit reconditum & quo ad vsum sacramēti,lapis solidus est & de facili potest inueniri vbique,3ª.q 83.[..]m. 1
In veteri lege erat tantum vnum altare , ad vnum effectum deputatum, ideo erat aureum,vel terreum,vel ligneum,12ª.q.102.4.7m*.3ª.q.83. 3.[..]m. 2
Ratio omnium pertinentium ad altare tabernaculi,12ª.q 102.4.6m.*.7m 3
Altare significat Christum,12ª.q.102.4.6m.fi.*.3ª.q.83.3.2m.*.4m.*. 5m.*.9m.*.5.2m. 4
Altare significat crucem Christi,3ª.q 83.1.2m. 5
Altare constituuntur angelis & sanctis,2[..].q.85.2.3m. 6
¶Alteratio est in prima specie qualitatis , consequenter tantum,12ª.q. 50 1.3m.* q.52.[..]3m. 1
Alteratio proprie,fit tantum secundum qualitates sensibiles,12ª.q.[..]0.1. 3m.*.q.5[..]1.3m. 2
Alteratio requirit subiectum subsistens corpus naturam subiectam contrarietati, expulsionem vnius qualitatis , & introductionem alterius, 12ª.q.22.1.1m 3
¶Amalechitæ, Amonitæ,& Moabitæ, erant exclusi in æternum à ciuitate Iudæorum , sed Aegyptii & Idumæi per triennium tantum , 12ª.q. 105.[..].c.3m
¶Amaritudo est effectus rancoris,& filia accidiæ,22ª.q 35.4.3m. 1
¶Ambitio est peccatum oppositum magnanimitati secundum excessum, quia est inordinatus appetitus honoris,22ª.q. 131.1 0. 2
Appetitus dignitatum inordinatus,ratione honoris pertinet ad ambitionem,sed propter debitum dignitatis vsum vt excedentem facultatum appetentis,pertinet ad præsumptionem.22ª q.1[..].2 c 2m. 3
Ambitio non est circa vestes. & exteriorem cultum , nisi secundum quod ad honorem pertineat.22ª.q.1[..]1.2.[..]m.
¶Ambrosius in ecclesia Mediolanensi cantum instituit:secundum Augustinum,22ª.q.91.2 b. 1
¶Amicitia quid.* Est amor mutuæ beneuolentiæ . fundatus super aliquā communicationem,12ª.q 65.[..].c.*.22ª.q 2[..].1.c.*.5.c. 1
Amicitia quæ est affabilitas,non habet perfectam rationem amicitiæ, sed similitudinem eius,scilicet ad decentem conuersationem in dictis & factis delectabiliter ad omnes non æqualiter,22ª.q.[..]4.0. 2
Amicitia vtilis,& delectabilis deficit à ratione veræ amicitiæ , inquantū tantum ad amorē concupiscētiæ,12ª.q.26.4 3m.*22ª.q.189.[..]0,2m 3
Amicitia non est virtus specialis distincta ab aliis , sed est aliquid consequens omnes virtutes,12ª.q 23 3.1m.*.q 1[..]4.[..]1m 4
Species amicitiæ dupliciter distinguuntur scilicet secundum fines , & sic sunt tres,scilicet amicitia honesti vtilis,& delectabilis. Et secundum cōmunicationes,22 .q.23.1.a.[..]*.5.c.3m. 5
Amicitia duplex scilicet in conuersatione,& in affectu,22ª.q.114.1.1m. 6
Amicitia non est eiusdem ad seipsum, quia est vnio,ideo est inter plures, 22ª.q.25.4.0. 7
Amicitia est ad aliquos dupliciter,scilicet per se,id est ad amicos tantum, & propter aliud,& sic est ad inimicos,22 q 2[..]1 2m.*.3[..]*q.25.[..].c. 8
Amicitia non est ad irrationalia,1ª q.20.2.3m * 22ª q.23.1 c.*q.25.3.0 9
Amicitia non potest esse ad virtutes,nec ad aliqua alia accidentia.22ª. q. 25.2.c. 10
Amicitia honesti,non est ad vitiosum per se,sed propter aliud,22ª. q. 23. 1.3m. 11
Amicitia consecuatur & augetur per exercitium operum amicabilium , & meditationem,22ª.q.[..]2.2.2m. 12
Cum vera amicitia supra virtutem fundetur,quicquid in amico contrarium est virtuti,impeditiuum est amicitiæ,& quicquid est virtuosum,est prouocatiuum amicitiæ,22ª.q 106.1.3m. 13
Per recompensationē beneficiorū,amicitia conseruatur,22ª q.106.1.3m 14
Amicitia vera facit desiderium videndi amicum,& mutuis colloquiis gaudere,12ª.q.28.1.2.2m. 15
Propria amicitiæ sunt quinque,scilicet velle amicum esse & viuere, velle ei bona,operari ei bona,conseruari cū eo delectabiliter,& concordia, 22ª.q.25.7.c.*.q.27.2.2.3.* q 31.1.c. 16
Amicitia principaliter intēdit cōsuetes delectare Sed quādo oportet,nō veretur cōtristare eos propter bonū promouēdum ,vel propter malum vitandum,22.q.114.1 3m.*.2.1m*q.115.1.c.*q.116.1.c.*q.16[..].1.3m 17
Delectationes & vtilitates,prouenientes ex amicitia,possunt dici merces, non autem amicus propriè:sed causaliter,12ª.q.114.6.3m. 18

19 Homo debet pati detrimenta corporalia propter amicum,non autem spiritualia,22ª.q.26.4.2m.
20 Amicis peccantibus magis auxiliandum est ad recuperationem virtutis quam ad recuperationem temporaliū,quæ diu est spes de salute eorū, nec tamen amplius est habenda familiaritatis sic ad eos,22ª.q.25.6.2m
21 ¶In communi.* Amicus maius debet subuenire in damnis virtutū,quàm rerum exteriorum,22ª.q.25.6.2m.*.q.33.1.c.
22 Discordia opinionum potest esse inter aliquos, cum amicitia & pace,22ª q.28.3.2m.*.q.37.1.c.
23 ¶Amidum fit per farina per attaminationem & exaltationem, & vaporis admistionem,3ª.q.74.[..]4m.
1 Amor notionalis in diuinis,sumitur tripliciter, scilicet essentialiter , notionaliter,& personaliter,1ª.q.37.0.
2 Amor in diuinis est subsistens,1ª.q.37.1.2m.
3 Amor vt Dei communicat naturam,non autem vt amor, 1ª.q.27.4.3m.
4 In diuinis non est amor ex amore , quia ibi est vnus tantum amor perfectus,1ª.q.27.5.3m.*.q.37.1.4m*.q.41.6.0.
5 Amor est proprium nomen Spiritus Sancti,1ª.q 37.1.0.
6 Spiritus sanctus vt amor,& vt nexus,est media persona,sed est tertia , secundum ordinem numeri & originis,1ª.q.37.1.3m.
7 Spiritus sanctus procedit per modum amoris,1ª.q.27.3.4.5.0.*.q.37.1. 0.q.45.7.c.
8 Spiritus sanctus ex suo modo procedendi est amor patris in filium,& econuerso,1ª.q 37.1.2m.*.3ª.q.32.1.c.
9 Pater amat filium & econuerso Spiritu sancto, per modum effectus formalis,1ª.q.37.2.0.
10 Pater amat se Spiritu sancto,non autem generat se filio, nec spirat se spiritu sancto,1ª.q.37.2.2m.*.3m.
11 Pater & filius amant nos Spiritu sancto,1ª.q.37.2.3m.
12 Essentialis.* Deus amat omnia,quæ ab eo sunt,1ª.q.20.2.0.*.q.23.3.1m *.12ª.q 110.1.c.
13 Amor transfert Deum & omne amans extra se,1ª.q.20.2. 1m.
14 Dilectio Dei duplex,scilicet communis , qua diligit omnem creaturam: alia specialis,qua trahit creaturam rationalem supra conditionē eiusdem naturæ,ad participationem sui,12ª.q. 110.1.c.
15 Amor vt passio,secundum suum materiale, non est in Deo , sed tantum secundum suum formale,1ª.q 20.1.0.*.q.82.5.1m.
17 Amor Dei causat bonitatem in rebus,sed amor noster causatur ab eo,1ª q.20.2.c.*.q.23 4 c.*.12ª.q.110.1.c.1m.*.3ª.q.86.2 c.
18 Deus ab æterno dilexit creaturas in propriis naturis,& voluit eas esse, nō autem tunc,1ª.q.20.2 2m.
19 Deus amat creaturas irrationales,non amore amicitiæ, sed quasi amore concupiscentiæ,1ª.q.20.2.3m.*.22ª.q 21.2.c.1m.
20 Deus diligit peccatores & damnatos,1ª.q 20.2.4m.* q 23.3.1m.*.2m.
21 Deus diligit damnatos,quo ad naturam, sed odit eos inquantum sunt mali,& inquantum non vult eis bonum vitæ æternæ nisi voluntate antecedente,1ª.q 20 2.4m.*.q.23.3.1m.* 22ª.q.83 16.c.*.3ª q.49.4.1m
22 Plus.* Deus plus amat aliqua quam alia,ex parte boni voliti, sed æqualiter ex parte actus, 1ª.q.20 3.0.
23 Deus semper plus amat meliora, 1ª.q 20.4.0.
24 Deus plus amat Christum,quàm omnes creaturas,1ª.q.20.4.1m.*.2m.
25 Deus plus amat angelos quam homines quo ad esse naturæ,sed quo ad esse gloriæ,aliquos plus,aliquos minus vel æqualiter, 1ª.q 20.4.3m.
25 Deus plus amat innocentem quàm pœnitentem æqualis charitatis quo ad præmium accidentale tantum,1ª.q.20.4 4m.
27 Deus plus simpliciter amat peccatorem prædestinatum,quàm iustū præscitum,sed vt nunc econuerso,1ª.q.20.4.5m.
28 Deus potest immediate amari à nobis in hac vita,22ª q 27.4.0.
29 Omnis creatura naturaliter plus diligit Deum quam se,1ª.q.60.5.0.*12ª q.109.3.c.* 22ª q 26.3.c
30 Modus amandi Deum non potest determinari,22ª.q.27.6.0.
31 Deus potest à creatura diligi totaliter ex parte Dei , & parte sui , non ex parte actus.22ª.q 27.5.0.
32 Amor quo diligimus Deum,non est infinitus,22ª.q.27.5.c.
33 Homo & angelus in puris naturalibus,id est sine gratia,pōt amare Deum super omnia,1ª.q.60.5.0.*.22ª q.109.3 0.
34 Dilectio Dei est finis omnis actionis hominis, & summa perfectionis eius,22ª.q.27 6.c.3m.
35 Deus diligitur propter aliud non formaliter,nec effectiue,nec vt finis,sed dispositiue vel materialiter,22.q.27.3.0.
36 Antecedentia dilectionē Dei in via,sunt tria,scilicet apprehensio Dei per auditum,per visum,& per gustum, Primum est in incipientibus,secundum in perficientibus,& tertium in perfectis 22ª.q.24.9.0.
37 Amor Dei est cōgregatiuus,sed amor sui est disgregatiuus,12ª q 73.1.3m
38 Esse viuere & intelligere,est appetibile & amabile , omnibus, ideo Deus inquantum est causa horum non potest ab aliquo haberi odio , 22ª.q. 34.[..]0.
39 Dilectio Dei includitur in dilectione proximi virtute , sicut causa in effectu,& econuerso sicut effectus in causa, 2ª.q.99.1.2m.
40 Amare Deum est magis meritorium quàm amare proximum, 22ª.q.27. 8.0.* q 182 2.c.
41 Diuersæ opiniones de Petro,& Ioanne apostolo in Dilectione Christi actiua & passiua, 1ª.q 20.4.3m.
42 Angeli in statu naturæ,amabant Deum super omnia, 1ª q.60.5.0.*.q.62. 2.1m *.q 63.1.3m.
43 Angeli naturaliter plus diligunt Deum , quàm se , 1ª. q.60.5.0.*.12ª.q. 105.3.0.*.22ª.q 26.3.c.

In angelis est dilectio naturalis,& electiua,1ª.q.60.1.2.1.0. 44
Angelus & homo diligunt se dilectione naturali & electiua, 1ª.q. 60.3 0. 45
Quilibet angelus diligit alium sicut seipsum,dilectione naturali,etiā malus bonos,1ª.q 60.4 0. 46
In angelis beatis perseuerat dilectio naturalis,1ª.q.62.7.0. 47
¶Charitate.* Deus est ex charitate amandus super omnia, 22ª. q. 44. 8.2m. 48
Quilibet debet ex charitate plus diligere Deum quam se,22ª.q.26.3.0.* q.44.8.c. 49
Angeli sunt à nobis ex charitate amandi,22ª.q 25.10 0. 50
Deus debet ex charitate magis amari quàm proximus,22ª.q.26.2.0. 51
Tantum quatuor debent ex charitate amari,scilicet Deus,proximus, anima,& corpus,22ª.q.25.12 0.*.q.44.3.1m.*.8.2m. 52
Homo potest ex charitate se diligere,22ª.q.25.4 0. 53
Quilibet ex charitate debet magis se amare,quàm proximum,22ª.q 26. 4.0.*.q.44.8.2m. 54
Proximus debet amari ex charitate propter Deum,non autem principaliter,22ª.q.25.1.0.*.2.1m.*.8.c.*.q.103.3.2m.*.q.188 2.c. 55
Corpus debet ex charitate diligi,22ª q 25.5.0. 56
Proximus debet ex charitate magis diligi quàm proprium corpus,12ª.q. 73.5.c.*.22ª.q.2[..].5 0.*.q 44.8.2m. 57
Peccator debet diligi ex charitate quo ad naturam , non autem quo ad culpam.22ª.q.25.6.0.*.11.c.* q.64.6. 58
Amare inimicum vt sic,est peruersum , sed quo ad naturam in communi, est de præcepto cuilibet,non autem in particulari,nisi in præparatione animi,sed est de perfectione,22ª.q 25.8.0.*.9.c.*.q.34. 3.3m.*. q.83.8.c.*.q 108.[..].c. 59
Signa amoris oportet inimicis ostendere in communi,non autem in speciali,nisi in præparatione animi,sed est de perfectione,22ª.q.25.9.0. 60
Virtutes debent amari ex charitate,22ª.q.25.2.c. 61
Charitas amari debet ex charitate,22ª.q.25.2.0. 62
Aliquid potest diligi ex charitate dupliciter , scilicet amore amicitiæ, & amore concupiscentiæ,& sic amari potest accidens, & res irrationales, non autem primo modo,22ª.q.25.2.3.0.*. 11 c. 63
Dæmones & cæteri damnati quo ad naturā sunt ex charitate amādi, non autem quo ad gloriam,nisi voluntate antecedente,22.q.25.11.0. 64
¶Ordo.* Omne ens naturaliter plus diligit se,quàm alterum,1ª q.60.4. 2m.*.5.1m. 65
Deus plus amat nos,quàm econuerso,22ª.q.26 12.3m. 66
Quodlibet singulare plus naturaliter diligit bonū speciei , quàm bonum proprium,1ª q.60.5.0.*.12ª.q 109.3.c. 67
Omnis pars naturaliter plus diligit totum,quàm se,1ª q.60.5.0.*. 12ª.q. 19.10.c.*.q 109 3.c.*.22ª.q 26.[..].c.*.4.3m. 68
In patria nullus est ordo dilectionis,nisi secundum propinquitatē ad Deū, 22ª.q.26.13.c. 69
In patria quilibet plus amat se post Deum,quàm alium,22ª.q.26.13.0. 70
Beati voluntate consequente volunt maius bonum alteri meliori quàm sibi, sed intensius sibi Antecedente verò etiam maius bonum volunt sibi,22ª.q.26.13.c. 71
In amore est duplex gradus,scilicet inter diligibilia, & diligentis ad dilectum. Primum attendit amans,non autem secundum,quo ad affectum, sed tantum quo ad effectum.22ª.q 9.10.11.12.13.0. 72
Omnes homines æqualiter sunt amandi respectu obiecti , non autem respectu actus,22ª.q.26.6.1m. 73
Vnus proximus est magis amandus quàm alius, secundum maiorem vnionem,22ª.q.26.6 0.*.q 44.8.2m. 74
Propinquiores debent plus amari quàm meliores,& firmius , & multiplicius,22ª q 2[..]7.8.0.*.q.32.9.0*.q.44.8.2m.*.3m. 75
Parētes debēt plus filiis amari rōne obiecti,sed ecōuerso rōne amātis,1ª. q.96.3.2m.*.12ª.q.100.[..]4m.*.22ª q 26.9.0.*.12.3m.* q.21.3 4m 76
Parentes debent vxore plus amari ratione obiecti,sed econuerso ratione diligentis,22.q.26.11.0. 77
Consanguinei debent plus aliis amari,22ª.q 26.8.0. 78
In naturalibus quilibet tenetur magis amare consanguineos, & in ciuilibus conciues,& in militaribus commilitones , 22ª.q.26.8.0.* q.3[..].3. c.2m 79
Filii debent plus amari quàm fratres,1ª.q.9[..].3.2. 80
Mater plus amat quam pater,qui debet plus amari quam mater,22ª.q.26. 10.0. 81
Filii fontis debent plus amari in spiritualibus,quàm filii carnis,non autem in aliis,22.q.26.8.2m. 82
Benefactor plus diligit quàm beneficiatus,22ª.q.26.16.12.0. 83
Dilectio inimicorū est perfectior & magis meritoria,quàm dilectio amicorum,22ª q.27.7.0.*.8.2m. 84
Amor naturalis non est passio connaturalitas rei,1ª q.26 1.2.0. 85
Amor naturalis est inclinatio ad aliquid,1ª.q.60.[..]0*. 2ª.q.26.1.2.0. 86
Amor naturalis nihil aliud est , quàm inclinatio naturæ indita ab auctore naturæ,1ª.q 60.1.3m. 87
Dilectio naturalis est respectu finis , sed electiua est respectu eorum quæ sunt ad finem,1ª.q 60.2.c.*.4 3m. 88
Dilectio naturalis est principium electiue,1ª.q.60.2.c.*q.62.2.c.*q.82. 1.c.fi.*.12ª q.10.1.c.*.q.17.9.2m.*.q.41.[..].c. *.q.91.2.2m.*.12ª. q.154.12.c.*.q.155.2 c. 89
Omnis dilectio naturalis est recta non rectitudine charitatis. licet vna rectitudo perficiat aliam:sed rectitudine naturali,1ª.q 60.1 3m. 90
Amor naturalis est triplex,scilicet in appetitu naturali:sensitiuo:& intellectiuo,1ª.q.60.1.c. 91

91 Amor naturalis est in omni re;in omni potentia:& membro,1ª.q.60,1.c *.12æ.q.26.1.3^m

93 Quelibet res naturali dilectione amat se:& quidquid est idem ei natura, 1ª q.60.3.4 c.* 12æ q.10.1.c *q.77.4 1^m.*.22æ q.67.…1^m*q.126.1.c.

94 Amor sui tripliciter se habet ad charitatem,scilicet contrarie, inclusiue, & concomitanter,22.q.19.6.0.

95 Amare se dicitur aliquis tripliciter,scilicet iuste iniuste, & indifferenter. 22æ.q.25.7.c.

96 Amor sui est vituperabilis, quando est nimius respectu sui vel exteriorũ, 12æ.q.29.4. ^{m}.*.q.77.4.1^m.

97 Amor sui inordinatus est causa omnis peccati,12æ.q.77.4.0.*.5.c.*.q. 84.2.3^m.*.22æ.q.25.7.1^m.*.q.153.5.3^m.

98 Amare se secundum substantiam conuenit omnibus, secundum carnem principaliter vel secundum sensum peccatoribus tantum, sed secundũ spiritum bonis tantum,22æ.q.25.4.3^m.*.7.0.q.117.1.1^m.

99 Vnio quadruplex,scilicet realis,similitudinis,affectus,& substantialis. Prima est effectus amoris. Secũda & quarta est causa eius. Tertia est amor, 12æ.q.23.1.2^m.

100 Vnio amantis ad amatum duplex, scilicet realis, & affectus, 12æ.q.25.2. 2^m.*.q.28.1.c.

101 Amor triplex,scilicet naturalis,sensitiuus,& intellectiuus,1ª.q.60.1.c.*. 12æ.q.26.1.c.*.q.28.6..1^m.*.q.41.3.c.*.22.q.26.3.c.

102 Amor duplex,scilicet amicitiæ,& concupiscentiæ,1ª q.60.3.c.*.4.3^m.*. 12æ.q.26.4.0.*.q.28.1.c.*.22æ.q.17.8.c.*.q.23.1.c.

103 Amor est inæqualis dupliciter,scilicet secundum inæquale bonum: & secundum magis & minus.1ª.q.20.3.0.*.22æ.q.26.6.0.

104 Dilectio est tantum in volũtate,sed amor proprie in sensitiuo,licet trãsferatur etiam ad voluntatem,12æ.q.26.3.0.

105 Dilectio addit supra amorem electionem, sed charitas æstimationem magni pretii,12æ.q.26.3.0.

106 Amor intellectualis addit supra beneuolentiam vnionem effectus, 22æ. q.27.2.c.2^m.*.q.3..1.c.

107 Amor vt passio est semper cum impetu & consuetudine, sed beneuolentia quandoque subito & sine impetu,22æ.q.27.2.c.

108 Amor est boni in communi, siue habiti siue non sed gaudium & delectatio est de præsenti & habito,desiderium vero & spes est de non habito, 1ª.q.20.1.c.*.q.34.3.1^m.*.12æ.q.28.1.1^m.*.22æ.q.4.1.3^m.

109 Actus amoris semper tendit in duo,scilicet in bonum volitum, & in eum cui vult bonum,1ª.q.20.1.3^m.*.12æ.q.26.4.c.

110 Amor est vnio amantis ad amatum,1ª.q.20. .c.3^m.*.12æ q.25.2.2^m.* q.28.1.0.

111 Amor non est vnio secundum rem,sed secundum affectum, 12æ.q.25.2. 2^m.*.q.28.1.c 2^m.

112 Amor est motus appetitus quo immutatur ab appetibili vt ei complaceat,non autem vt tendens in appetibile,quia hoc est desiderium, 12æ. q.26.2.c.3^m.

113 Amor est cõplacẽtia amãtis in amatũ,12æ q.25.2.c.*q.26.1.2.c.*q.27.1.c.

114 Amor importat conuenientiam & connaturalitatem ad amatum, 12æ.q. 23.4.c.*.q.25.2.c.*.q.26. .c.*.q.27.1.c.*.4.c.*.q.28.5.c.*q.29. 1.2.c.*.q.32.3.3^m.

115 Amor est passio proprie secundum quod est in concupiscibili, communiter autẽ vt est in volũtate,12æ.q.26.2.0 *.3.3^m.*.4^m.*.q.26.6.1^m.

116 Amor, gaudiũ, & delectatio vt sunt in appetitu sensitiuo passiones sunt, non autem vt sunt in voluntate,1ª.q.20.1.1^m.

117 Amor ponitur pro omni passione,1ª.q.1 2.3.4^m.

118 Amor est prima oĩum passionũ 1 q.20. .c.*.12æ.q.25.2.0.*.3.c fi.*.q. 27.4.c.*q.50.3.1^m.*q. 0.3.c.*22 q.28.4.c.*q.47.1.1^m*q.102.3.4^m

119 Amor qui est in appetitu sensitiuo,est passio quædam,22æ.q.27.2.c.

120 Amor non est passio læsiua,sed perfectiua, nisi ratione trãsmutationis corporalis,vel obiecti inconuenientis,scilicet peccati,12 .q.28.5.0.

121 Amor non determinatur ad aliquod genus virtutis vel vitii,sed ordinatus includitur in qualibet virtute,& inordinatus in quolibet peccato, 22æ. q 125.2.0.

122 Amor est naturaliter prior odio,sed sunt simul secundum rationem, 12æ. q.29.2.0.

123 Amor est fortior odio,licet quandoque videatur econuerso, quia odiũ est sensibilibus,& maius odiũ comparatur minori amori,12æ q.29.3.0

124 Aliquid est cã amoris dupliciter,scilicet vt ratio,& vt via, 2æ.q.2..2.1^m.

125 Nulla passio est causa omnis amoris, sed aliqua est causa alicuius amoris, 12æ.q.27.4.0.

126 Bonum est causa amoris propria,vt proprium eius obiectum, 12æ.q.27. .0.*.2.c.*.q.29.1.0.

127 Bonum vt conformat sibi appetitum causat amorem, vt absens cõcupiscentiam,& vt præsens delectationem.1ª.q.20.1.c.*.12æ.q.23.4.c.*. q.25.2.c.*.q.29.1.1^m.*.q.28.1.1^m.*.q.30.2.c.

128 Obiectum amoris est simpliciter bonum, ideo bonum augmentatum simpliciter auget amorem. Sed non est sic in audacia, quia obiectum eius est compositum ex bono & malo, & motus eius in malo præsupponit motum spei in bonum.Ideo si addatur tantum de arduo quòd excedat spem,non sequitur motus audaciæ,sed minuitur, 12æ.q.45.4.2^m

129 Nouitas & absentia amati facit perceptionem amoris, licet non semper augeat ipsum,12æ.q.29.3.c.*.q.35.6.c.*.q.48.2.1^m.

130 Sicut ex delectatione causatur amor,sic ex tristitia odium,quià sicut mouemur in amorem delectantium,sic in odium tristantium, 22æ.q.34.6. c.*.q.36.4.2^m.*.q.158.7.2^m.

131 Odium potest esse per accidens causa amoris, inquantum aliqui conueniunt in odio alicuius,12æ.q.32.4.3.

Amor & odium circa idem sunt contraria, non autem de contrariis, sed se inuicem consequentia 12æ.q.20.2 2^m. 132

Apprehensio vnitatis est causa amoris, quia si aliquid apprehẽditur vt pertinens ad bene esse amantis,causat amorem concupiscentiæ. Si verò vt alterum se,causat amorem amicitiæ, 12æ.q.28.1.c. 133

Similitudo est per se causa amoris. Sed per accidens, scilicet vt impedit proprium bonum,est causa odii,12æ.q.27.3.0.*.q.99.2.c. 134

Similitudo in actu est causa amoris amicitiæ, sed similitudo in potentia est causa amoris concupiscentiæ,22æ.q.27.3.c. 135

Similitudo est causa odii,& dissimilitudo est causa amoris per accidens tripliciter,scilicet ratione displicentiæ propriæ conditionis,ratione impedimenti,vel ratione cognitionis amoris sequentis. 2æ.q.99.2.c. 136

Delectatio vt intenta,causat desiderium & amorem,sed in exequendo est econuerso,12æ.q.25.2.c.3 .*.q 2..4.1^m.*.q.34. .c.1^m. 137

Spes respectu eius per quem sit possibile,causat amorem.Sed respectu boni sperati,est econuerso,12æ.q..7.4.3^m.*.q.40.7.0.*.q.62.4.3^m.*. 22æ.q. 7.8 c.*.q.66.6.2^m. 138

Spes causat amorem vel auget ratione delectationis, quia delectationem causat,vel ratione desiderii, quia spes desiderium fortificat, 12æ.q.27. 4.3^m. 139

Amor carnalis cognoscitur per frequentem familiaritatem, & per nimia colloquia cum mulieribus, & dum ab inuicem inuitæ & tristes discã dunt,12æ.q.28.5.1^m. 140

Si bonus cantor amet bonum scriptorem, attenditur ibi similitudo proportionis secundum quod vterque habet quod conuenit ei secundum suam artem,12æ.q.27.3.2^m. 141

Licet non omnes homines habeant aliquas virtutes secundum habitum completum, habent tamen eas secundum quædam seminalia rationis, secundum quæ qui non habet virtutem diligit virtuosum tanquam suę naturali rationi conformem,12æ.q.27.3.4^m.fi. 142

Amari propter aliud contingit secundum quatuor genera causarum,scilicet secundum causam finalem,formalem,efficientem & materialem, 22æ.q.27.3.c. 143

Amor est causa omnium passionum & affectionum, 1ª.q.20.1.c.*.q. 60. 144 prin.*.12æ.q.26.1.2^m.*.2. ^{m}.* q.27.4 c.*.q.28.6.2^m.*.q.41.2. 1 .*.q.45.1.c.*.q. 2..3^m.*.q.70.3.c.*.22æ.q.17.8.c.2^m.*.q.19. 9.3^m.*.q.1 2.3.4^m.

Vnio secundum rem amantis,ad amatum, est effectus amoris, 1ª.q.20.1. 3^m.*.q.60.3.2^m.*.12æ.q.28.1.0. 145

Mutua inhæsio triplex,scilicet secundum vim apprehensiuam appetitiuã, & redamationem est effectus amoris, 12æ.q.28.2.0.q 65.6.c. 146

Extasis est effectus amoris,1ª q.20.2.1^m.*.12æ q.28.3.0.*.22æ q.175.2.0 147

Amor facit feruere,& ebullire,id est ferri extra se in amatum,12æ.q.37. 2.c. 448

Amor liquefacit, id est facit non continere amantem intra se, 12æ.q.28. 5.5. 149

Proprii effectus amoris sunt quatuor,scilicet liquefactio,id est mollificatio affectus,vt faciliter penetretur ab amato,fruitio id est delectatio,lãguor id est tristitia,& feruor,id est intensum desiderium,12æ.q.28.5. 150

Amor languere facit,id est tristari de absentia amati,12æ.q.28.5.1^m. 151

Amor mouet inferiora in superiora,vt ab eis perficiantur, & superiora in inferiorum prouisionem,22æ.q.3.1.1^m. 152

Amans agit omnia quæ agit ex amore,12æ q 28.6.0. 153

Zelus est effectus amoris,12æ.q.28.4 0. 154

Ex amore procedunt gaudium & tristitia,contrario modo,22æ.q.28.1.c. 155

Ex amore inordinato procedit cupiditas inordinata,22æ.q.125.2.c. 156

Odium est effectus amoris,12æ.q.23.6.3^m.*.q..9.2.0.*.3.c. 157

¶ Cognitio.* Cognitio est causa amoris.1ª.c.q.27.2.0.*.22æ.q.26.2.1^m 158

In his quæ quæ sunt supra hominem,amor est nobilior cognitione,sed in aliis est econuerso,1ª.q.82.3.c.3^m.*.q.108.6.3^m.*.12æ.q.66.1^m.*. 22æ.q.23.6.1^m.*.q.27.4 2^m. 159

Amor est altior cognitione in mouendo,sed in attingendo est econuerso, 12æ.q.3.4.4^m. 160

Cognitio perficitur per hoc quod cognitum est in cognoscente,sed amor, secundũ quod amans trahitur ad amatũ,1ª.q.16 1 c.*.q.19.3.6 . .6. 2^m.*.q.59.2.c.*3.2^m.*.q.60.2.c.*.q.78.1.c.3^m.*.q.81.1.c.*.q.82. 3.c.*.q.108.6.3^m.*.2æ.q 15.1.3^m.*.q.22.2.c.*.q.40.2.c.*.q.66. 6.1^m.*.q.86.1.2^m.*.22æ.q.23.6.1^m.*.q.26 1.2^m.*.q.27.4.c. 161

Aliquid perfecte amatur,quod non perfectè cognoscitur,12æ.q.27 2.2^m 162 *.2æ.q.27.4.1^m.

Nihil amatur nisi cognitum,12æ.q.3.4.4^m.* q.27.2.c.*.4.1^m. 163

Deus per essentiam visus necessario amatur,sed per effectus cognitus potest odiri,1ª.q.60.5.5^m.*.22æ.q.34.1.0. 164

Subiectum amoris sensibilis,est concupiscibilia,intellectualis vero est voluntas,1ª.q.82.5.1^m.*.12æ.q.23.1.2.c.*.q 26.1.0.*.2.2^m. 165

Amor mundanus semper est malus,22æ.q.19 3.c. 166

Amor mercenarius est semper malus,22æ.q.19.4.2^m. 167

¶ Amplexus,oscula,tactus,& huiusmodi ex libidine, sunt peccata mortalia non autem secundum se,scilicet vel propter cõsuetudinem patriæ, vel propter aliquam necessitatem,aut rationabilem causam, 22æ.q.154 4.0. 168

Analogia duplex,scilicet secundum quod aliqua participant aliquid,secundum prius & posterius,vel secundum quod vnum imitatur alterum. Secunda est in diuinis,non antem prima,1ª q.13.5.c. 1

In analogis prius dicitur dupliciter,scilicet secundum rem,& secũdum impositionem nominis,1ª.q.13.6.0.*.q.233.4^m. 2

Omnia dicta de Deo & creatura dicuntur analogice,non autem vniuoce, 3

Nec

nec pure æquiuoce,1ª.q.3.6.1^m.*.q.13.5.6.10.0.*.q.25.2.2^m.*.q. 29.4.4^m.*.q.32.1 2^m.fi.

4 Analogum est medium inter vniuocum & æquiuocum, 1ª.q.13.5.10.c.

5 Analogata dicuntur ad vnum numero,& nõ secundum rationem tantum, sicut vniuocum,12æ.q.20.3.3^m.

6 Analogum est tantum in vno analogato secundum propriam rationem, vniuocum autem est in quolibet, 1ª.q.16.6.c.*.12æ.q.20.3.c.3^m.

7 Omnia analogata necessario dicuntur per respectum ad vnum primum,1ª q.13.6.c.*.10.c.

8 Primum in analogis,oportet poni in diffinitione omnium aliorum,1ª.q. 13.6.c.*.10.c.

¶ Andragathia,id est strenuitas, est virtus viri, communicabilium operũ adinuentiua, & pars fortitudinis potentialis pertinens ad liberalitatẽ, vel potius ad magnificentiam, licet magis conueniat cum iustitia ratione materiæ,22æ.q.128.6^m.fi.

1 Angelus.* Necesse est angelos esse,1ª.q.50.1.0.

2 Angeli non fuerunt ante mundum,id est ante corpora,1ª.q.61.2.3.0. *.q.102.2.1^m *..1^m.

3 Angeli potuerunt esse ante mundum,1ª.q.61.3 0.*.4.1^m.

4 Esse angeli est infinitum secundum quid inquantum non est in materia, non autem simpliciter:quia finitur per essentiam à qua est,1ª.q.7.2.0 *.q.50.2.3^m.*.q.52.2.c.

5 Esse angeli est accidens,1ª.q.50.2.3^m.*.q.61.1.c.

6 Esse angeli nõ est eius essentia,1ª q.12 4.c* q 47.1.c* q.50.2.3^m* q.61.1.c

7 Esse angeli non est suum intelligere,1ª.q.54.2.0.*.3.c.

8 Esse angeli non est eius operatio,1ª.q.54.2.0.*.3.c.

9 Angeli sunt creati à Deo,1ª q.61.1.0.

10 Angeli sunt creati immediate à Deo,1ª.q.45.5.4^m.

11 Angeli fuerũt creati in cœlo empyreo,1ª q.61.4.0 *q.102.2.1^m.*.4.1^m

12 Angeli non sunt facti propter hominem principaliter,1ª.q.50.3.2^m.

13 Angeli fuerunt creati in gratia, 1ª. q. 62.3.0.*.q.62.5.4^m.*.6.c.*.q. 64.4 7^m.*.q.95.1.3^m.*.q.109.1.c.*.22æ.q.5.1.c.

1c Angeli sunt creati in beatitudine imperfecta,1ª.q.61.1.0.*.q. 67.4.4^m.

15 Angelus non est creatus malus,1ª.q.67.4.4^m.

12 Angelus est forma subsistẽs,1ª q.50.5.c.*.q.56.1 c fi.*.2.3^m.*q 75.3.c.

17 Angeli sunt partes vniuersi eiusdem cum creatura corporali, non autem Deus,sed est supra totum vniuersum,1ª.q.50.3.c.*.q.61.3.4.0.

18 Quilibet angelus est in genere substantiæ,1ª.q.88.2.4^m.

19 In angelis genus & differentia sumũtur ab eodem scilicet ab essentia,sed diuersimode,1ª.q. 0.2.1^m

20 In angelis idem est essentia,& id quod est,1ª.*.q.3.3.c.*.q.39.1.c.

21 In substantiis separatis à materia, id est in angelis idem est suppositum & natura secundum rem,licet differant secundum rationem,1ª.q.3. .c.

22 Angelus est totaliter intellectualis naturæ,ideo oportet quòd omnis eius actio sit secundum intellectum. Quandoque tamen intellectuales creaturæ quæ sunt angeli distinguuntur à rationalibus, quandoque autem sub rationalibus comprehenduntur,1ª.q.62.8.2^m.*.22æ.q.82 10.2^m

23 Intellectus angeli non est eius essentia,1ª.q.54.3.0.*q.77.1.c.*q.79.1 0.

24 Intelligere angeli non est eius essentia,1ª.q.54.1.0.

25 Essentia angeli indiuiduatur se ipsa,1ª.q.3.2.3^m.*.2.c.*.q. 13.9.c.*.3ª q.77.2.c.

26 Angelus est indiuisibilis in essentia,non autem secundum virtutem,id est secundum obiecta,& secundum intensionem & remissionem actus, 1ª. q.53 1.1 .* 3 3^m.

27 In angelis est compositio ex esse & essentia,1ª.q.50 2.3^m.*.q.75.5.4^m. *.q 83.2.4^m.

28 In angelis non sunt partes essentiæ,sed sunt partes secundum potentiam, inquantum intellectus eorum per plures species perficitur, & eorum voluntas se habet ad plura, vt partialitas non referatur ad substantiam angeli,sed ad virtutem eius,vel ad locum, 1ª. q. 53.1.1^m.fi.*.12æ.q. 50 6.3^m.

29 In angelis est compositio ex quo est,id est ex esse,& quod est, 1ª.q.50.2. 3^m.*.q.75.5.4^m.

30 Angelus componitur ex actu & potentia,1ª.q.47.1.c.*. q. 50.2.3^m.*. q.75.5.4^m.*.12æ.q.50.5.c.

31 Quanto angelus est superior,tanto minus habet de potentialitate, 12æ.q. 50.5.c.

32 In angelis non est materia propriè,1ª.q.50.2 0.*.q 61.3.3^m.*.q.85.1.c.

33 In angelis est compositio subiecti,& accidentis,1ª.q. 0 6.0.

34 Quilibet angelus differt specie ab alio angelo, 1ª.q.10 .c.fi.*.q.47.2. c.*.q 50 4 0.* q.62 ^{m}.*.q.75.7 c.*.q.76. .*.3^m q.59.8.3^m

35 Impossibile est esse duos angelos vnius speciei, quia omnes angeli differunt specie secundum diuersos gradus naturæ intellectiuæ, 1ª.q.50.4. c.*.4^m.

36 Bonũ speciei præponderat bono indiuidui. Vnde multo melius est quod multiplicentur species in angelis,quàm quod multiplicentur indiuidua in vna specie, 1ª.q.50.4.3^m.

37 Perfectio naturæ angelicæ requirit multiplicationem specierum,nõ autem multiplicationem indiuiduorum in vna specie,1ª.q 50.4.4^m.

38 Differentiæ angelorum, vt multi tenent, sumuntur secundum diuersos gradus potentialitatis,1ª q.50.2.1^m.* 4.0 *.q.56 2.1^m.*1æ.q.50.5.c.

39 Si tamen angelus haberet materiã,nec sic possent esse plures angeli vnius speciei,1ª.q.50.4.c.

40 Angelus & anima differunt specie,1ª.q.75.7.0.

41 Angelus est simpliciter nobilior homine,sed secundum quid est econuerso,1ª.q.93. .0.*.q.90 1.1^m.*.2.6.*.q.108.2.3^m. *.q.112. 1.4^m.*. 12æ.q.5.1.3^m.*.22.q.172.2.c.

Angeli conueniunt cum substantiis materialibus in genere logico, non autem in genere physico,1ª.q.88 2.4^m. 42

Angeli non habent corpora naturaliter sibi vnita,1ª.q.51.1.0.*.q.54.5. c.1^m.* q.110.2.1^m.*.3.3^m.*q.115.5.c.*.q 117.4.1^m.*q.118.3.c. 43

Angeli possunt assumere corpora,1ª.q.51.2.0. 44

Angelus non indiget corpore assumpto propter se,sed propter nos, 1ª.q. 51.2.1^m. 45

Non omne corpus motum ab angelo, assumptum est ab eo, sed tantum quod appræsentat eum,1ª.q.51.2.2^m. 46

Corpus assumptum non vnitur angelo,vt formæ,sed vt motori repræsentato, 1ª.q.51.2.2^m. 47

Angelus mouetur per accidens in corpore assumpto,non autem in aliis,1ª q.51. .3^m. 48

Corpora assumpta ab angelis sunt de aere inspissato,1ª.q.51.2. 3^m. 49

Corpora assumpta ab angelis non habent virtutes naturales quas ostendunt,nec operationes vitæ,sed communes etiam inanimatis, 1ª.q.51. 3.0.* 3ª.q.55.6.1^m. 50

Angelus potest esse simul cum corpore,1ª.q 52.3.2^m. 51

In eodem corpore simul sunt anima formaliter dans esse:& operans operationes naturales,& angelus operans operationes supernaturales, 1ª. q.52.3.3^m. 52

Angeli administrant & gubernant omnem creaturam corpoream, 1ª.q. 110.1.0. 53

Deus non produxit corpora mediantibus angelis, 1ª.q.65 3.0. 54

Formæ corporum non creantur ab angelis,1ª.q.65.4.0.*q.91.2.c.*.q.c. 110.2.0. 55

Nec anima creatur ab angelis.1ª q.90.3.0.*12æ.q.3.7.2^m.*22æ.q.85.2.c 56

Essentia angeli nõ indiget loco,1ª q.61.4.1^m*q.102.2.2^m*q.112.1.2^m 57

Esse in loco dicitur de angeli. æquiuocè,respectu corporalium,1ª.q.52 1.c.*.q.63. .c. 53

Deus angelus,& anima non continentur à loco,sicut corpora,sed continent eum, 1ª.q.8.1.2^m.*.q.52.1.c.fi.*.q 52.1.c.*.2.c.fi. 59

Angelus non est in loco,nisi secundum contactum virtutis,1ª.q.8.2.1^m 60 *.2^m.*.q 52.0 *.53 0.

Angelus est in loco diffinitiue,non autem circunscriptiue,1ª.q.8. 2.1^m.* 61 q 52.1.2.0.*.q.52.1.c.*.12æ.q 94.2.c.

Locus angeli potest esse diuisibilis,& indiuisibilis,1ª.q.52.2.c.*.q.53.1.0 52 *.2.7^m.

Angelus non est simul in pluribus locis,1ª.q.52.2.0.*.q 53.1.c.*.q. 112. 63 .c.

Plures angeli non possunt esse simul in eodem loco,1ª.q.52.2.0. 64

Non oportet quod si aliquis angelus mouet cœlum,quod sit vbique,1ª.q. 65 52.2.c.

Operatio angeli diffinita est ad vnum locum,respectu operati & operantis,non autem Deus, quia operatio eius ad determinata tantum primo modo,1ª.q.5 .2.c. 66

Angelus mouetur localiter,tamen æquiuoce aliis rebus,1ª.q.53.1.0. 67

Motus angeli in loco nihil aliud est quàm diuersi cõtactus diuersorum locorum successiue:1ª.q.53.1.c. 68

Motus angeli est successio diuersarum operationum eius,1ª.q.12.10.2^m. 69 *.q.63. .4^m.*.q.5 .0.*.q.73.2.c.

Motus angeli non est actus imperfecti, sed existentis in actu, 1ª.q.53 1. 70 2^m.*.3^m.

Motus angeli non est propter indigentiam suam,sed nostram, 1ª.q.53.1. 71 3^m.*.q.55.2.3^m.

Motus angeli potest esse continuus & discontinuus,sicut vult.1ª.q 53.1. 72 0.*.2.c.* 3 c.

Angelus dũ mouetur partim est in vtroq; termino,1ª.q.53.1.1^m.*.3.3^m. 73

Angelus dum mouetur motu continuo, in principio est in toto loco diuisibili à quo incipit moueri:sed dum est in ipso moueri, est in parte loci quem deserit,& in parte loci quem occupat,1ª.q.53.1.1^m.*.3.3^m. 74

Motus continuus angeli necessario,est per omnia media, sed discõtinuus potest esse sine medio.1ª.q.53.2.0. 75

Motus angeli nõ est in instãti,sed in tẽpore,1ª.q.53.3 0.*.3ª.q.57.3.3^m. 76

Angelus mouetur secundum totam vim suam in id quod agit,1ª.q. 62.6. 77 0.*.q 63.8.3^m.

Motus angeli non habet ordinem ad motum primi mobilis,1ª.q.53.3.c 78 fi.*.q.63.6.4^m.*.q.91.2.3^m.

Velocitas motus angeli non est secundum quantitatem virtutis eius,sed secundum voluntatem eius,1ª.q.53.3.1^m. 79

Angeli sunt immutabiles & incorruptibiles,1ª.q.62.2.c.*.q.10.5.c.*fi. 80 q.50.5.0.*.q.61.2.3^m.*.q.75.6.c.fi.*.q.97.1.c.

Angeli sunt mutabiles tripliciter,scilicet quo ad electionem finis,applicationem virtutis ad diuersa,& per annihilationem,1ª.q.9.2.c.*.q. 10. 5.c. 81

Motus illuminationis angeli triplex,scilicet circularis,rectus,& obliquus, 82 22æ.q.180.6.2^m.

Vnus angelus agens in virtute imperii Dei est sufficientis virtutis ad educendum in actum totum quod diuina virtute operandum est circa corpus aliquod supra actus naturales,1ª.q.112.2.c. 83

Omnia corpora obediunt angelis ad nutum motu locali, non autem formali.1ª.q.65.4.c fi.*.q.61.2.c.*.q.105.1.1^m.*.q.110.2.3.0.*q.111. 2.c.*.q.114.4.2^m.*.q. 17.3.c.3^m.*.4.1^m.*.12æ.q.80.2.c. 84

Angelus potest immutare omnes sensus hominis interiores & exteriores, 85 1ª.q.111.3.4.0.*.q.114.4.2^m.

Angelus non potest aliquam formã imprimere in imaginatione,nisi mediante sensu extrinseco,1ª.q.111.3.2^m. 86

Angelos

89 Angelos immutare voluntatem noſtram eſt omnino hæreticum, 1ª q.106. 2.c.*.1.2æ.b.80.3.1m.*.22æ.q.174.5.4m.

87 Angelus poteſt immutare voluntatem hominis, perſuadendo ſolum: vel concitando paſſiones, 1ª.q.106.2.c.*.q.111.2.o.*.q.110.2,3m.*.q. 115.4.1m.*.12æ.q.9.6.2m.*.q.75.3.o.*.q.80 1.o.

88 Angelus ſuperior mouet voluntatem angeli inferioris aliqualiter vt obiectum, perſuadendo: non autem de neceſſitate: nec ex parte potentiæ, 1ª q.106.2.o.

89 Angeli dupliciter poſſunt agere in animas noſtras, ſ. confortando intellectum: & illuſtrando phantaſmata, 1ª.q.111.1.c.

90 Boni angeli poſſunt imprimere in intellectum noſtrum: non autem mali, 12æ.q.80.2.c.*.22æ.q.96.1.c.*.q.12.2.1m.

91 Boni angeli poſſunt imprimere in intellectum noſtrum confortando: nõ autem imprimendo lumen, 1ª.q.111.1.o.

92 Angeli mali imprimunt in phantaſmata, applicando ad ea lumen ſuum, 12æ.q.80.. o.

93 Subſtantiæ ſeparatæ, i. angeli: non ſunt principia intellectus humani: cũ creatio intellectus humani ſit immediate à Deo, 1ª.q 65.3.c.

94 Bonæ cogitationes attribuuntur alicui principio, ſ. Deo: licet angelorum miniſterio procurentur, 1ª.q.111.2.2m.fi.

95 Angeli ſunt ſupra tempus: & ſupra motum omnium corporalium: gon autem ſupra tempus ſucceſsionum eſſe ipſorum: & operationum eorum, 1ª.q.61.2.2m.*.q.62.5.2m.*.q.85.4.1m.

96 Intelligere angeli eſt ſupra tempus, 12æ.q.113.7.5m.

97 Intelligere angeli eſt ſupra tempus corporalium: & eſt in tempore alio, 1ª.q 57.3.2m.

98 Tempus angeli eſt æterius rationis à tempore aliorum 1ª.q. 53.3.c.

99 Tempus angeli poteſt eſſe continuum: & diſcretum: ſicut & motus eius, 1ª.q.53.3.o.

100 Tempus angeli diſcretum nullam proportionem habet ad tempus aliorum: ſed contiuum ſic, 1ª.q.53.3.1m.

101 Tempus angeli componitur ex inſtantibus: quia eſt diſcretum, 1ª.q.53. 6.4m.*.12æ.q.113.7.4m.

102 Operatio angeli ſucceſsiua. i. motus ſ. intellectio & affectio: menſuratur tempore: non autem æuo, 1ª.q.10.5.1m.*.q.12.10.2m.

103 *Eſſe angeli menſuratur ſeculo, cognitio naturalis tẽpore, ſed viſio beata, æternitate, 1ª.q.10.5.1m.*.3m.

104 Eſſe angeli, & ſubſtantia eius menſuratur æuo, 1ª.q.10.5.1m.

105 Viſio beata angeli menſuratur æuo, 1ª.q.10.5.1m.

106 ¶Numerus.* Numerus angelorum non eſt de genere quantitatis: ſed eſt multitudo transcendens & formalis, 1ª.q.30.3.c.*.q.50.3.1m.

107 Numerus angelorum excedit omnem numerum corporalium, 1ª.q.50. 3.o.*.q.112.4.2m.

108 Angeli boni ſunt in maiori numero quàm mali, 1ª.q.93.9.o.

109 In angelis ſunt tres hierarchiæ ſecundum triplicem gradum cognitionis eorum, 1ª.q.108.1.o.

110 In qualibet hierarchia ſunt tres ordines, 1ª.q.108.2.o.

111 In quolibet ordine ſunt multi angeli, 1ª.q.103.3.o.

112 Diſtinctio hierarchiarum & ordinum in angelis eſt à natura: ſed completur per dona gratiæ, 1ª.q.108.4.o.*.2.c.*.q.109.1.c.

113 Diſtinctio ordinum in angelis eſt ſecundum diſtinctionem actuum. & officiorum, 1ª.q.108.2.o.*.q.110.1.3m.fi.

114 Ordines angelorum ſunt tantum nouem, 1ª.q.107.2.c.

115 Gradus in ordinibus angelorum bene ordinantur, 1ª.q.108.2.2m.*.6.o.

116 Tota tatio ordinis in angelis eſt ex propinquitate ad Deum. Ideo propinquiores Deo ſunt gradu ſublimiores: & ſcientia clariores, non autem in hominibus, 1ª.q.106.3.1m.*.q.107.2.c.

117 Angeli in confinibus ſuorum ordinum magis conueniunt, quàm cum extremis ſuorum ordinum. 1ª.q.106.3.3m.

118 Angeli vnius ordinis non ſunt æquales, 1ª.q.10.6.c.fi.*.q.47.2.6.*.q. 50.4.c.*.q.108.3.o.*.q.113.1.1m.

119 Omnes ordines primæ hierarchiæ, aſſimilantur miniſtris regis circa perſonam eius. ſ cubicullariis, conſiliariis, & aſſeſſoribus. Secundæ autem officialibus regni in communi. ſ dominis curiæ, principibus militiæ, & iudicibus curiæ. Tertiæ vero deputatis ad certas partes regni. ſ. præpoſitis, baliuis, & huiuſmodi, 1ª.q.108.6.c.

120 Ad primam hierarchiam pertinet conſideratio finis. ad ſecundam diſpoſitio vniuerſalis de agendis. Ad tertiam vero executio operis, 1ª.q.108. 6.c.

121 Ordines angelorum ſunt connexi adinuicem, & ad noſtram hierarchiam, 1ª.q. 108 1.o.

122 Omnes hominds, & omnes angelorum ordines ſunt vna hierarchia, 1ª.q. 108.1.c.1m.*.3ª.q.8.4.c.

123 Homines aſſumentur ad omnes ordines, angelorum, 1ª q.108.8.o.*.q.63. 9.3m.*.12æ.q.4.5.6m.

124 Angelus inferioris ordinis non aſſumetur ad ſuperiorem ordinem, 1ª.q. 108.8.1m.

125 Quilibet angelus magis habet proprium ordinem & officium quàm quæcunque ſtella, 1ª.q.108.3.c.2m.

126 Minimus ordo angelorum eſt ſuperior ſupremo ordine noſtræ hierarchiæ 1ª.q.107.2.3m.*.q.117.2.c.3m

127 Proprietates & officia in ordinibus angelorum & eccleſiæ accipiuntur nominibus eorum, 3ª.q.67.1.c.

128 Ordines angelorum ſemper durabunt, 1ª.q.108.7.c.

129 Excellentia cuiuslibet angeli inferioris continetur in excellentia cuiuslibet ſuperioris, & non econuerſo, 1ª.q.108.5.6m.

130 Omnes perfectiones ſunt communes omnibus angelis, ſed perfectius & abundantius ſunt in ſuperioribus quàm in inferioribus, 1ª.q.106.4.o.* q.108.2.2m.*.c.*.22æ.q.2.1.2.3m.

131 Inferiores angeli exercent officia ſuperiorum in virtute ſuperiorum Ideo infimi poſſunt arcere dæmones: & facere miracula, 1ª.q.112.2.2m.*. q.113.2.3m.

132 Eſſentia ſuperioris angeli eſt nobilior, & virtus efficacior ad intelligendũ & ad agendum in res exteriores, quàm eſſentia & virtus inferioris, 1ª.q. 89.1.c.fi.*.q.106.1.3.4.c.

133 Nihil prohibet dicere inferiores angelos adminiſtrare inferiora corpora & ſuperiores: & ſummos aſsiſtere Deo, 1ª.q.6 .7.c.

134 Ordo in angelis nunquàm à Deo prætermittitur, quin ſemper inferiora per ſuperiora moueantur: & non econuerſo, 1ª.q.106.3.c.*.q.112.2.c.

135 Quilibet angelus eſt ſimpliciter maior quolibet viatore ſecundum conditionem ſtatus: non autem ſecundum meritum, 1ª.q. 08 2.5m.

136 *Formæ ſuperiorum angelorum ſunt vniuerſaliores formis inferiorum, 1ª.q.55.3.o.*.q.89.1.c.*.q.110.1.c.*.q.1 6.1.c.

137 Scientia ſuperiorum angelorum dicitur eſſe vniuerſalior, quo ad eminentiorem modum intelligendi, 1ª q.106.4 1m.

138 Cognitio ſuperiorum angelorum eſt perfectior quàm cognitio inferiorum, 1ª.q 8 .1.c.fi.*.q.106.4 o.*.12æ.q.150.5 c fi.

139 Superiores angeli idem cognitum perfectius & clarius cognoſcunt quàm inferiores, 22æ.q.2.6.c.

140 Pauciores ſunt formæ intelligibiles in intellectibus ſuperiorum angelorũ quia lumen intellectuale in eis minus diuiditur. a.q.89.1.c.co.2.

141 Angelus ſuperior per vnam ſpecié poteſt plura intelligere quàm inferior, 1ª.q 5.5.1.o.*.q.89.1.c.co.2.

142 Superiores angeli perſpicacius diuinam ſapientiam contemplantes, plura & altiora myſteria gratiæ cognoſcunt in viſione Dei: quæ inferioribus eos illuminando manifeſtant, 1ª.q.57.5.c.

143 Angelus ſuperior illuminat inferiorem, 1ª.q.106.1.3.o.*.q.107.2.c.* q.103.princip.*.q.113.2.2m.* q.117.2.c.*.12æ.q.112.1.3m.*.22æ.q. 2 6.c.

144 Angelus ſuperior inſtruit inferiorem de omnibus quę ſcit, 1ª.q.106.4.o. *.22æ.q 8 1.4.2m.

145 Vſque ad diem iudicii ſemper noua aliqua ſupremis angelis reuelantur diuinitus de iis quę pertinent ad diſpoſitionem mundi, & precipuè ad ſalutem electorum. Vnde ſemper remanet vnde ſuperiores angeli inferiores illuminent, 1ª.q.10 .4.1m.

146 Angelus inferior nunquam illuminat ſuperiorem, nec poteſt, 1ª.q.106.3. o.*.q.107.2.c.*.q.108.prin.*.q.117.2.c.

147 ¶ Prelatio.* Boni angeli habent prelationem ſuper angelos malos, 1ª.q. 109.4.o.

148 Boni angeli inferiores ſecundum natutam, habent prelationem ſuper angelos malos ſuperiores ſecundum naturam, 1ª.q.109.4.3m.

159 Superiores angeli mali habẽt prelationem ſuper inferiores angelos malos, 1ª.q.63.8.o.*.q.109.2.o.

150 Angeli preſidentiam habent ſuper iſta inferiora immediatam, 1ª.q.110. 1.2m.*.3m.

151 Minimus angelus habet altiorem & vniuerſaliorem virtutem, quàm aliquod genus corporalium, ſed Deus diuerſos angelos prepoſuit cuilibet generi corporum, 1ª.q.110.1.3m.

152 Anima ſecundum ordinem naturę non prefertur alteri animę: ſicut dæmones ordines nature preferuntur hominibus, 1ª.q.64.4. 2m.

153 Prelatio malorum angelorum fundatur ſuper iuſtitiam Dei, non autem ſuper iuſtitiam eorum, 1ª.q.109.2.1m.

154 Prelatio angelorum poſt diem iudicii ceſſabit quo ad miniſteria circa nos, 1ª.q.64. 4.c.

155 Intellectus angeli eſt deiformis: quia non habet cognitionem à rebus: nec per ſenſum: nec cũ diſcurſu, ſicut in nobis, 1ª.q.84.2.c.fi.*.22æ.q.180 o.2m.

156 Intellectus angeli eſt ſemper in actu, & nunquam in potentia, 1ª.q.50. 1. 2m.*.q.54.4.c.

157 Intellectus angeli eſt in potentia eſſentiali & accidentali reſpectu reuelandorum: ſed reſpectu naturaliter cognitorum eſt tantum in potentia accidentali, 1ª.q 58.1.o.*.q.62.1.c.*.12æ.q.50.5.c.

158 intellectus angeli ſemper eſt in actu ſecundo: & in nulla potentia reſpectu verbi Dei, 1ª.q.58.1.c.*.22æ.q. 8n.6.2m.

169 In intellectu angeli beati non poteſt eſſe falſitas, 1ª.q.58.5.o.

160 Intellectus & voluntas in angelis differunt realiter, 1ª.q.59.2.o.

161 *In angelis ſunt tantum due potentie ſ. intellectus & voluntas, 1ª.q. 54. 6.c.*.q.79.1.3m.

162 Intellectus angeli eſt medius inter intellectum Dei & hominis virtute & modo cognoſcendi, quia ſimilitudo eius non eſt eſſentia eius ſicut in Deo, nec accepta à rebus ſicut in nobis, ſed per influxum à Deo, 1ª.q. 84.2.c.fi.

163 Intellectus angeli non habet defectum ſui generis ſicut noſter, ſed tantũ reſpectu intellectus Dei, 1ª.q.12.4.2m.

164 *In angelis non eſt intellectus agens, & poſsibilis, 1ª.q.54.4.o.

165 Intellectus poſsibilis angeli eſt in potentia reſpectu luminis diuini, noſter autem etiam reſpectu ſpecierum à rebus acceptarum, 1ª.q.54.4.o.

166 Intellectus angeli eſt completus per ſpecies connaturales omnium que naturaliter cognoſcere poteſt: non autem intellectus noſter, 1ª.q.54.4 o.*.q.55.2.o.*.q.59.3.2m.*.q.60.2.o.*.q.76 .c.*.q.84.3.1m.*.q. 91.1.c.*.q.109.3.3m.

167 Intellectus Dei & angeli ſtatim totam rei cognitionem habent, intellectus autem noſter paulatim, 1ª.q.85.5.c.*.12æ.q.5.1.1m.*.22æ.q.180, 3.c.

In angelis

170 In angelis eſt aliqua neſcientia, 1ª.q.12.8.o.*.q 58.5.o. *.q.107.1.2m. *.q.105.2.1m.*.12æ.q.76.2.c.*.22æ.q.52.3.c.

171 Angeli ignorant aliqua ſupernaturalia, non autem aliquid cognoſibile, ab eis naturaliter: ſed intellectus noſter ignorat vtroque modo, 1ª.q. 58.5.c.

172 Connaturale eſt intellectui noſtro cognoſcere naturas in materia, angelico autem ſine materia, ſed intellectui diuino eſſe ſubſiſtens, 1ª.q.12. 4.c.*.q.85.1.c.

173 Intellectus Dei eſt ſicut actus totius entis, ideo ſolus eſt actus purus angelicus autem eſt ſemper in actu ſuorum intelligibilium, non autem intellectus noſter: ſed eſt in potentia, 1ª.q 79.2.c.*.q.87.1.c.*.12æ.q. 4.4.c.*.q.50. .c.*.q.51.1.2m.

174 Intellectus Dei eſt ſuum intelligere, non autem intellectus angeli: nec intellectus hominis, 1ª.q.54.1.c.*.q.87.3.c.

175 Angelus dicitur mens & intellectus, quia ſolum cognitionem intellectiuam habet, 1ª.q 54.3.1m.*.5 o.*.q.79. .3m.

176 ¶Obiectum.* Obiectum primum intellellectus angeli eſt eius eſſentia, intellectus verò noſtri cõiuncti, obiectum eſt quidditas rei materialis, 1ª.q.12.4.c.*.q.84 7.c.*.q 85.1.c.*.q.87.3.c.

177 *Angelus vno & eodem actu primo ſimul intelligit ſe intelligere: & eſſentiam ſuam, non autem homo 1ª.q.87.1.c.

178 Cognitio angeli duplex ſ. matutina & veſpertina, 1ª.q.58,6.7.o.*.q 61. 1.3m.*.12æ q.67.4.c.*.3ª.q.1.3.c.

179 Nulla cognitio præter matutinam & veſpertinam eſt in angelis, 1ª.q.58. 6.o.

180 Cognitio veſpertina, id eſt, in propria natura reſpectu mediſ. per rationes rerum in verbo: eſt eadem cum matutina, differens tantum ſecundum cognita, non autem cognitio per ſpecies rerum innatas: ſed eſt diuerſa realiter, 1ª.q 58.7.o.

181 Angelus dupliciter cognoſcit, ſ per ſpecies, & per verbum, 1ª.q.57.1.c. q.58.6.7 o.

182 In prima cognitione eſt viciſſitudo, & ſucceſsio, & renouatio operationũ non autem in ſecunda, 1ª.q.57.3.2m.

183 Angelus dupliciter cognoſcit res in verbo, ſcilicet per ſimilitudinem verbi in ſua natura relucentem, & per eſſentiam verbi. Primam habuit in principio ſuæ creationis, non autem ſecundum: quæ propriè dicitur matutina, 1ª.q.62.1.3m.

184 Angelus habet triplicem de rebus cognitionem. ſ. in verbo, in mente eius, & in propria natura. Secundi & tertia eſt veſpertina, prima vero matutina, 1ª.q.11.10 2 .*.q. 8 5 o.*.q.50.2.o.

185 Angelus nunquam cognoſcit res in propria natura, niſi per ſpecies earum, 1ª.q.55.1.o.

186 Angelus cognoſcit per ſpecies innatas, non autem per acquiſitas à rebus, ſicut homo. 1ª.q 55.2.o.* q.57 1.3m.*.q.87.1.c.*.q.89. .2.3 o.* 12æ.q.51 1.c.2m.*. .2æ.q.1 o.6.2 .

187 Quilibet angelus beatus, ſemper videt quumlibet alium angelum in verbo & quicquid eſt in eo ad ſe ordinatum, 1ª.q. 07.1.3 .

188 Intelligere angeli & animæ differunt ſpecie, 1ª.q 5 .7.o.

189 Angeli non capiunt cognitionem ex ſenſibilibus, 1ª.q.51.1.c. *.q.5 .2. o.*.3.1m.*.q.57.1.5m.*.q.58.7.c.

190 Angelus non intelligit componendo & dividendo: ſicut homo, 1ª.q.58. 1.o.*.c.*.q.85 5.c.

191 *Cognitio angeli non eſt diſcurſiua, ſed tantum noſtra. Et tamen angeli ſyllogizare poſſunt. Sic in ſubſtantiis ſeparatis à materia ſemper res cognoſcibiles poteſt cognoſci per certiſſimam demonſtrationem, cum illa non ſint ſubiecta tranſmutationi 1ª.q 55.3.o.*.4.c.*.q.62.1 c.*.5. c.*.q.62.5.c.*.q. 9.8.c.*.85.5.c. 12æ.q.89.4.c.*.22æ.q.49.5.2m * q.150 6. .*.3 .q.11. .3m.

192 Cognitio angeli non eſt cauſa rerum, 1ª.q.55.2.1m.*.3.1m.

193 In angelis perſeuerat cognitio naturalis, 1ª q.62.7.o.

194 Angeli boni & mali non poſſunt depouere exiſtimationem ſemel habitam. 1ª.q.63 6.2m * q.64.2.c.fi.

195 Diſtantia temporalis impedit cognitionem angelorum, 1ª.q.47.3.4m.* q.89.7.3m.

196 Diſtantia localis non impedit cognitionem angelorum, 1ª.q.55.2 3m.* q 57.2.4m.*.q.107.4 o.

197 Angeli in ſtatu naturæ non viderunt verbum Dei, niſi per ſimilitudinem, 1ª.q.62.3.3m.*.22æ.q.1.1.c.

198 Angeli habuerunt in verbo cognitiona rerum fiendarum, quæ iam factæ erant, 1ª.q.55.2.c.1m.*.q 55.2.c.*.q.57.2 c fi.

199 Angeli cognoſcunt in verbo myſteria gratiæ, non omnia, nec æqualiter omnes: ſed ſecundum quod Deus vult eis reuelare, non autem cognitione naturali, 1ª.q 7.5.c.*.q.64.1.1m.*.q.10 .1.4m.*.q 10 .1.2m.

200 Angeli à principio ſuæ creationis cognouerunt aliqua myſteria, & aliqua poſt: ſecundum quod congruit eorum officiis, 1ª.q.57.5.c.*.q.64. 1.4m.

201 Angeli omnes à principio ſuæ beatitudinis præſciuerunt myſterium incarnationis huo ad ſubſtantiam, non autem quo ad omnes circunſtantias, 1ª q.57.5.1m*.q 61.1.4m*q.106 4.3m*q.117.2.1m *22æq.2.1m

202 Angeli in verbo ſimul contemplantur omnia ſua cognita, non autem in cognitione naturali, ſed tantum quæ per vnam ſpeciem repræſentatur, 1ª.q.58.1.c.

203 Angeli ſimul cognoſcunt res in verbo, & in propria natura, 1ª.q.12.9.c. *.q.58.c.7.o.*.q.62.7.1m.*.3m.

204 Angelus cognoſcit res in propria natura dupliciter. id eſt, per duplex medium. ſ per rationes rerum in verbo, & per ſpecies rerum innatas, 1ª. q.58.7.c.

Angeli naturaliter cognoſcunt Deum, non per eſſentiam eius, ſed per naturalia eorum, 1ª.q.56 1.o. 205

Angeli nõ poſſunt per ſua naturalia videre eſſentiam Dei: nec aliqua alia creatura, 1ª.q.12.4.o.*.q.64.1.2 . 206

Res non cognoſcuntur perfectè in angelo: ſicut in Deo, 1ª q.55.1.c.3m.* q.8 .2 c.fi.*. m. 207

Omnes angeli primæ hierarchi accipiunt cognitionem diuinorum effectuum in prima cauſa: ſecũdæ verò in vniuerſalibus rerum rationibus, id eſt., à prima hierarchia. Tertiæ autem in propriis rationibus, 1ª. q. 108.1.6.c.*.q.112.3 c.4m.*.q 113.2.2m. 208

Angelus non cognoſcit res per eſſentiam: ſed per ſpecies earum, 1ª.q.55. 1.o.*.q.8 .2.c.fi.*.q.87.1.c.*.q.8 .3.o.*.22æ.q.50.4.c *.5.1m.*.q 5 .1.2m. 209

Angeli cognoſcunt ſe per eſſentiam ſuam, & non per ſpeciem ſuam, 1ª.q. 56 1.o.* 2.3.c.4.q.87 1.o. 210

Nihil Deus p.oduxit in rerum natura: quod non impreſſerit menti angelicæ, 1ª.q.74.2.c.*.q.30.3.c *.q.9 1.c. 211

Angelus cognoſcit alium angelum per ſpeciem tantum, 1ª.q.56 2.o. 212

Quilibet angelus bonus vel malus cognoſcit perfectè & naturaliter ſpecies, & quicquid eſt in intellectu noſtro: præter ſum ſpecierum qui eſt actualis cogitatio, dependens ex voluntate, 1ª.q.111.1.2m. 213

Angeli à principio cognouerũt naturaliter omnia naturalia per ſpecies, 1 .q 5 .1.o.*.q.89.3 o.*.q.109.2.3m. 214

Angeli cognoſcuot materialia, 1ª.q.57.1 o.*.q.85.1.c. 215

Angeli cognoſcunt materialia in immaterialibus. ſ. in ſeipſis, vel in Deo, 1 .q.85.1 c. 216

Angeli cognoſcunt ſingularia diſtinctè per ſimilitudines ſpecierum, 1ª.q. 54.5.2 .*.q.57.2.o.*.q.89.1 c. 217

Angelus quilibet per vnam ſpeciem, o omnia individua vnius ſpeciei cognoſcit: quæ ſit propria ratio ſingulorum, ſecundum proprios reſpectus ad illa. 1ª.b.5 2.c. 218

Angelus intelligendo quidditatem alicuius, ſimul cognoſcit quicquid ei attribui poteſt vel remoueri vel concludi, 1ª. q 58. 3. 4.5.o.* q.85. 5.c. 219

Angeli poſſunt cognoſcere illud buod eſt in appetitu vel apprehenſione beatorum: non autem motum appetitus ſenſitiui vel apprehenſionem fantaſticam hominis, vt mouentur à voluntate & à ratione, niſi procedant in actum exteriore 1ª.q.57.4.3m. 220

Subſtantia immaterialis eſt proprium obiectum intellectus angeli, 1ª. q. 12 4 c.*.q.54.4 c.fi.q. 5 1.c.*.q 87.3.c. 221

In angelis potuit eſſe error electionis, in particulari: nõ quidem ex ignorantia, ſed ex inconſideratione, 1ª.q.6 .4m. 222

Angeli ignorauerunt virtutes ſuas, & ordinationes: ſecundum Dionyſ. ſ. non quidem ſecundum ſe: ſed quia non comprehendunt eas in Deo, 1ª.q 5 .1.2m. 223

Noſtra hierarchia perficitur diuino lumine, velato ſimilitudinibus ſenſibilium, in figuris & ſacramentis: angelica verò, lumine ſimpliciori & abſoluto, 1ª.q.10 .1.c. 224

Angelus illuminat alium angelum 1ª.q.106.1.o. 225

Angelus illuminat alium angelum, id eſt, manifeſtat ei veritatem, quam illuminans cognoſcit, co- forcendo virtutem intellectiuam eius per conuerſionem ad eom, & diſtinguendo vniuerſalem ſcientiam, 1ª. q. 0 . 1.o.* q.111.1.c. 226

Angelus illuminat angelum de pertinentibus ad præmium accidentale: non autem de pertinentibus ad præmium eſſentiale, 1ª.q.106.1.1 .*. 22æ.b.1 1.4.2 . 227

Illuminatio angelorum, non eſt de volito eorum: ſed de volito Dei, & de ueritate vt eſt à Deo, 1ª.q. o .2.c.*.5.3m.*.q. 0 .2.c. 228

Angeli per illuminationem, proficiunt in cognitione: nõ quidem Dei, ſe ipſi effectum eius. 2æ.q.5.6.3m. 229

Reuelationes factæ dæmonibus per ſanctos angelos, ex parte dæmonũ non ſunt illuminationes: quia non ordinant eas ad Deum. 1ª.q 109.4. 1m. 230

Illuminatio ſemper erit in angelis vſque ad diem iudicii, 1ª.q.106.4.3m. *.22æ.q 1 .4.2m. 231

Actiones hierarchiæ ſemper erunt in angelis, quia ſemper vnus alium illuminabit, purgabit & perficiet, 1ª.q.108. .2m.*.3m. 232

Actiones hierarchicæ ſemper eruat in angelis, non quo ad nouorum cognitionem per modum profectus & motus: ſed erit ſemper continuatio illuminationis, nulla ſuperiores in lumine ſuperiorum rationes diuinorum ſecretorum cognoſcent, 1ª.q 37.2m. 233

Homines illuminantur ab angelis, 1ª.q 11. .o.*.12æ.q.112.1.2m. 234

Deus eſt primũ principium creationis & illuminationis animæ: ſed angelus illuminat eam tamquam manifeſter, 1ª.q 1 2 .2m. 235

Homines illuminantur ab angelis, non ſolum de credendis: ſed etiam de agendis, 1ª.q.111. .2 . 236

Non docentur angeli ab hominibus, 1ª.q. 17 2.o. 237

Purgatio illuminatio, & perfectio in angelis & hominibus differunt tantũ ratione, 1ª.q.10 .2.1m.*.12 .q.1 2. .3m.

Angelus ſuperior purgat inferiorem, non autem econuerſo, 12æ. q. 112. 1.3m. 239

Minimus ordo angelorum poteſt perficere, illuminare, & purgare, 1ª.q. 108 2.3m. 240

Purgatio in angelis non eſt à culpa nec ab immunditia: ſed à diſſimilitudinis confuſione, id eſt, à neſcientia, 1ª. q. 106.2.1m.* 1 2 .q.112. 1.3m. 241

Illuminatio proprie eſt de viſis in lumine diuinæ eſſentiæ ab angelis ſuperiori 242

superiori & non ab inferiori: sed locutio est de moribus liberi arbitrii, 1ª.q.107.2.o.

243 Omnis illuminatio est locutio in angelis,& non econuerso vniuersaliter. 1ª.q.107.o.

244 Angelus loquitur angelo ex hoc quod ordinat conceptum proprium ad manifestandum volitum suum ei,1ª.q 107.1.o.*.2.c.

245 Superiores angeli possunt loqui inferioribus,& econuerso,1ª. q.107.2.o.*.q.117.2.c.

246 Non oẽs angeli percipiũt locutionẽ vnius angeli cũ alio , 1ª.q.107.5.o.

247 Angelus proprie non loquitur per corpus assumptum,1ª.q.51.3.4m.

248 Locutio angeli est in ipso loquente:& est ibi vbi ipse est,1ª.q.107.4.1m.

249 Locutio angelorum non impeditur distantia locali,1ª.q.107.4.o.

250 Clamor angeli non est vox: sed est manifestatio rei magnæ , vel magni affectus,1ª.q.107.4.2m.

251 Verbum cordis,loqui,signa nutus,& lingua , differunt in angelis : sicut in nobis,1ª.q.105.3.2m.

252 Angeli loquuntur Deo non ei aliquid communicando,sed eum consultando:vel excellentiam eius admirando,1ª.q.107.3.o.

253 Angeli semper loquuntur Deo laudando eum,non autem semper consulendo eum de agendis,1ª.q.107.3.2m.

254 Omnis locutio Dei ad angelos est illuminatio,1ª.q.107.2.3m.

255 ¶Apparitio.* Omnis apparitio angelorum in veteri testamento ordinabantur ad apparitionem filii Dei in carne,1ª.q.51.2.1m.*3ª.q.30.3.c.

256 Angelus apparẽs Moysi dicitur Deus vel dominus,quia apparebat in persona Dei,1ª.q.43.7.5m.*.12æ.q.98.3.1m.

257 Omnis apparitio boni angeli fit ex speciali dispensatione Dei , 1ª.q.89.8.2m.*.q.113.1.2m.

258 Omnis apparitio angeli in principio est cum terrore: sed bonus tandem consolationem facit.non autem malus,3ª.q.30.3. m.

259 Apparitiones mortuorum quandoque fiunt per operationes angelorum vel dæmonum:& etiam ignorantibus mortuis, 1ª.q.89.8.2m.

260 Ad sepulchrum Christi apparuit primo vnus angelus mulieribus : deinde duo,3ª.q.55.6.5m.

261 Voluntas est in angelis,1ª.q 59.1 o.

262 In angelis est liberum arbitrium,1ª.q.59.3.o.*.q.64.2.c.1m.

263 Liberum arbitrium angeli est medium inter diuinum & humanum:quia est mobile ante electionem: & non post , humanum autem vtrobique; diuinum vero nullo modo,1ª.q.63.6.3m.*.q.64.2.c.fi.*.q.100.2.4m

264 In angelis est electio,1ª.q.59.3.1m.

265 Appetitus in angelis non diuiditur in multas potentias, ideo totaliter inclinatur in id,in quod tendit;nec inclinatur in contrarium , 22æ.q.24.3.3m.

266 Appetitus in angelis non diuiditur per concupiscibilem & irascibilem, 1ª.q.59.4.o.

267 Desiderium in angelis non ponit imperfectionem : quia est de re habita, 1ª q.58.1.2m *.12æ.q.67.4.3m.

268 *Angeli potuerunt peccare,1ª.q.63.1.o.*.12æ.q.89.4.o.

269 Angelus nõ potuit peccare,in primo instãti,1ª.q.63.5.o.*.3ª.q.34.3.1m

270 De quolibet ordine quidam peccauerunt,1ª.q.63.9.3m.

271 Supremus omnium ordinum angelorum peccauit,1ª.q.63.7.o.*.9.3m.

272 Primus angelus fuit aliis occasio peccandi,1ª.q.63.8.o.

273 Peccatum primi angeli superbia,1ª.q 63.2.3 o.*.7.c.fi.

274 Peccatum inferiorum angelorum fuit superbia,1ª.q.63.8.2m.*.22æ.q.162.3.c.

275 Angeli beati non possunt peccare,1ª.q.62.8.o.

276 Nullus angelus bonus vel malus potest peccare venialiter,12æ.q.89 4.o

277 Angelus peccando non appetiit malum , sed appetiit inordinate bonum, 1ª.q.63.1.4m.

278 *Peccatum angeli est irremediabile sextuplici ratione. s.Primo quia angelus malo quod peccando appetiit immobiliter adhæret.Secũdo quia angelorum natura non propagatur ex vno ex quo vitium cõtrahat Tertio quia potentiam appetiit,nec de venia cogitauit,nec alio suggerente peccauit quarto quia proprio arbitrio peccauit. quinto quia non in vno primo parente peccauit sicut homo. Sexto quia peccauit in termino viæ: non autem homo,1ª.q 64.2.o.*.12æ.q.80.4.3m.*.3ª.q.4.1.c.3m.*.q.5.2.2m.*.q.4.1.4m.*.q.86.1.c.

279 ¶Sacramentum.*.Angelus non est minister alicuius sacramenti,nec alicuius rei sacramentalis,3ª.q.64.7.o.

280 Angelo ministranti sacraméta credi debet,non autẽ dæmoni,3ªq 64.7.c

281 Angelus non potest manducare sacramentaliter eucharistiam , nec spiritualiter,sed Christum,3ª.q 80.2.o.

282 Templa cõsecrata ab angelis non debẽt amplius cõsecrari, 3ª.q.64.7.c.

283 Christus secundum quod Deus & secundum quod homo , est caput angelorum, 3ª.q.8 4.o.

284 Christus secundum humanitatem illuminat angelos,3ª.q.8 4.c.3m.*.q.59.6.c.

285 *Anima Christi potest per propriam virtutem & naturam illuminare omnem creaturam rationalem.& etiam summum angelum,dando ei gratiam,& scientiam,3ª.q.13.2.o.

286 Christus pefectius videt essentiam Dei quàm omnes angeli,& homines, 22æ.q.175.4.2m.*.3ª.q.10.4.o.*.q.1 .4.o.*.q.34.4.c.*.q.59.6.c.

287 Christus nullam scientiam didicit ab angelis, 3ª.q.12.4.o.*.q.30.2.1m.

288 Scientia infusa in anima Christi , fuit multo excellentior quàm in angelis:quo ad multitudinem,cognitorum certitudinem,& lumen,sed quo ad modum,fuit econuerso,3ª.q.11.4.o.*.6.1m.

289 Anima Christi est nobilior angelis , corpus Christi animabus nostris : intellectus posibilis Christi intellectu nostro agente : sensus eius intellectu nostro posibili : non ex natura , sed ex vnione verbi, 3ª. q. 63. 2m.

Omnes angeli cooperabuntur Christo in resurrectione, colligendo partes corporum:sed specialiter Michael & custodes singulorum,1ª.q.91.2.1m.*.q 10.4.1 . 290

Angeli indigebant gratia ad hoc quod cõuerterentur in Deum: prout est obiectum beatitudinis,1ª.q.62.2.o. .q.6 . 3m. 291

Angelus & homo possunt se præparare ad gratiam 1ª.q.62.2.o.*.12æ.q.109.6.o. 292

Angelus citius confirmatus fuit in gratia quàm homo.1ª.q.62.5.1m.*.q.100.2.4. 293

Esse gratiæ,est supra esse naturæ angeli,& hominis, ª.q.62.2.2m. 294

Gratia & gloria,data est angelis secundum quantitatem naturalium, 1ª.q.62.6.o.*.q. 08.4.c.*.8.1m.*.2 æ.q.34.3 3 .*.3ª.q.60.8.3m. 295

Virtutes morales sunt in Deo,& in angelis,exemplariter tantum, 2æ.q.57.1.1m 296

Ea quæ sunt fidei,sunt supra cognitionem naturalem angelorum,& hominum,22æ.q.5.1.c. 297

Angeli habuerunt fidem,& spem,& charitatem ante confirmationem suã, 22æ.q.5.1.o. 298

Fides non est in angelis bonis,nec malis,22æ.q.5.2.o. 299

Angeli meruerunt in primo instanti suæ creationis,1ª.q.63.5.3m..4m.*.6.c.*. ª.q.34.3.1m. 300

Omnes angeli in primo instanti,quo creati sunt in gratia meruerunt:sed quidam eorum statim impedimentũ præstiterunt suæ beatitudinis,mortificantes præcedens meritum,& tunc beatitudine quam meruerũt,priuati sunt,1ª.q 62.5.4m.*.6.c.3m.*.4m. 301

Angeli meruerunt suam beatitudinem,1ª.q.62.4.o.*.q. 63.5.4m.

Angeli beati,non possunt proficere in beatitudine, ª.q.62.9.o. 302

Præmium accidẽtale angelorum,& aliorum beatorum, potest augeri vsque in diem iudicii,1ª.q.62.9 3m. 303 304

Angeli boni statim post primum actum meritorium,fuerunt beati, 1ª.q.62.5.o.*.q 63.5.4m *.6.c.3m.*.4m.*.7.c.*.12æ.q.5 1.1m. 305

Deus est beatus naturaliter per essentiã,sed angelus & homo, per gratiã, & participatiue,1ª.q.26.1.2.o.*. 2æ.q.3.1.1m.*.2.1m .*.4m. 306

Deus per essentiam est beatus: angelus autem per vnicam operationem, sed homo per multas in via,& per vnam in patria,12æ.q.3.2.4m.*.q.5.1.1m.*.7.c. 307

Omnes angeli primæ hierarchiæ , assistunt Deo , 1ª.q.112.3 o.*.4.c.*.2m. 308

Soli angeli primæ hierarchiæ,assistunt Deo, ª.q.112.3.o.*.4.2m. 309

Nullus angelus secundæ hierarchiæ assistit Deo, ª.q. 2.3.c.*.4.2m. 310

Omnes angeli beati,assistunt semper Deo, inquantum immediate vident Deum, ª q.112.3.o. 311

Dominationes non mittuntur,nec assistunt Deo , tamen ministrant imperatiue,non autem executiue, ª.q.112.4 c.1m. 312

Numerus angelorum ministrantium,& assistentium Deo,exponitur,1ª.q.112.4.2m. 313

Missio angelorum sicut & diuinarum personarum . s. inuisibilis & visibilis est duplex.s.interier,id est,ad effectum intellectualelem s.ad illuminationem,& exterior.id est,ad effectum corporalem. Primo modo conuenit omnibus angelis:non autem secundo modo,1ª.q 112.2.1m. 314

Mitti conuenit angelis,inquantum de nouo applicantur ad aliquod ministerium,1ª.q.112. o. 315

*Angeli non mittuntur ad aliquod ministerium,nisi inferiores secundum Dionysium:non autem superiores,1ª.q. 12.2.o. 316

Sed Dionysius.c.13.cœl. hierarch dicit expresse & vult quod tantum inferiores angeli mittantur ad nos Et hoc dicit esse propter ordinem diuinæ legis,vt inferiora reducantur in Deum per media. Quod autem dicitur de seraphin misso. dupliciter soluit,s.vno modo quod iste angelus purgans , dicatur seraphin æquiuoce , scilicet non ordine , sed ab actu quem tunc exercuit,quia igne purgauit,& seraphin dicitur incendium. Alio modo soluit , quod dicatur proprie seraphin ille qui est de ordine illo. Et dicitur purgare,non quia ipse immediate purget. sed quia eius auctoritate , vel quia percepta ab ipso illuminatione , inferior angelus purgauit. Et ponit exemplum. Sicut dicitur Papa vel episcopus absoluere,quando auctoritate ipsius aliquis absoluit. Et ideo propter reuerentiam angelus inferior qui visionem formauit , reducit in Deum primo,& in seraphin secundo. Ac si diceret, Ego purgo te,per lumen receptum à Deo,mediante seraphin,1ª .q.112.2.2m. 317

Solis quinque ordinibus inferioribus,conuenit mitti in ministerium , 1ª.q 112.4 o. 318

Angeli missi non retardantur à contemplatione Dei propter executionem ministerii,1ª.q.64.4.3m.*.q.112.1.3m.* 22æ.q.181.4.2m. 319

Actiones angelorum ministeria vocantur,& propter hoc dicuntur in ministerium mitti, ª.q.112.2.c.fi. 320

Mitti conuenit æquiuoce angelis & personis diuinis,1ª.q.112.2.3m. 321

Diuinæ personæ mittuntur ad angelos,& ad alios beatos,per nouas reuelationes tantum,1ª.q.43.6.3m. 322

Angeli formauerunt species visas in misione visibili spiritus sancti, 1ª.q.43.8.5m. 323

¶Custos.*Custodia angelorum,est quædam executio diuinæ prouidentiæ,circa homines, ª.q.113 2.6.c. 324

Angeli deputantur ad custodiam hominum,1ª.q.113.1.o. 325

Deus immediate custodit hominem, quo ad effectum inclinandum ad bonum,sed mediantibus angelis,quo ad intellectum illuminandum, 1ª.q.113.1.2m. 326

Superiores

327 Superiores angeli custodiunt electos, ad maiorem gradum gloriæ. 1ª.q.113.2.3m.* 3m.3.1m.

328 Soli angeli infimi ordinis , sunt custodes particularium hominum. 1ª.q.113.3.o.

329 *Angeli custodiunt particulares homines: archangeli prouincias: principatus totam naturam humanam: virtutes corpora, potestates supra dæmones:sed dominationes supra bonos spiritus habẽt custodiam,1ª. q.113.3.c.

330 Singulis speciebus rerum corruptibilium, deputãtur singuli angeli:sicut singulis indiuiduis incorruptibilium.s.hominibus.1ª. q.110.1. 3m. *. q.113.2.c.

*Quilibet homo habet tantum vnum angelum custodem.1ª.q 113.2.o.

331 Singulis hominibus vt sunt singulares personæ,dantur singuli angeli,sed

332 vt partes collegij,habent vnum in communi 1ª.q.113.2.1m.*.3.c.

333 Prælatus custoditur vt persona particularis ab angelo,sed vt prælatus, illuminatur ab archangelo,vel à principe.1ª.q.113.2.1m.

334 Custodia angelorum principaliter ordinatur ad illuminationem, secundario vero ad arcendum dæmones & alia huiusmodi.1ª. q 113.5.2m.

335 *Idem angelus custodit matrem & infantem, quandiu est in vtero eius. 1ª.q.113.5 3m.

336 Angelus non deserit hominem quem custodit, vsque ad mortem. 1ª. q. 113.4.c.*.6. o.

337 Angeli pugnant ad inuicem pro custoditis, non quidem per contrarietatem voluntatum , sed quia contraria sunt merita , de quibus consulunt voluntatem Dei 1ª.q.108.6.c.*.q.113.o.

338 Angeli non dolent de damnatione custoditorum,sed gaudent de iustitia diuina.1a.q.113 7.o.

339 Homo in statu innocentiæ,indigebat angelo custode:propter pericula ab extrinseco tantum,1ª q.113 q.2m.

340 *Christus non habuit angelum custodem, sed ministrum : & hoc quo ad passibilitatem corporis tantum.1ª.q.113 q.1m.

341 Damnandis deputantur angeli custodes:qui retrahunt eos à multis, 1ª q.113.4.3m.* 5.1m.

342 Antichristus habebit angelum custodem , quia hoc auxilium est concessum toti naturæ humanæ.1ª.q.113.q.3m.

343 Homines vel animæ non deputantur ad custodiam hominum : quia non habent gradus in natura sicut angeli,1ª.q 64.4.2m.

344 Nomen .*. Hoc nomen Angelus,est commune omni ordini angelorum:& omni spiritui cœlesti.1ª.q.108 5 c.

345 Nomina ordinum angelorum assignantur,& exponuntur.1ª.q. 108 5. o.

346 Vltimus ordo spãliter,nominatur angelus 1ª.q.108.5.1m.*22æ.q.160.1.1m

347 Nomen cuiuslibet ordinis significat participationem alicuius perfectionis quæ est in Deo:sicut nomen virtutis significat participationem diuinæ virtutis 1ª.q.108.5.2m.

348 Proprietates, & officia in ordinibus angelorum & ecclesiæ , accipientur ex nominibus eorum.3ª.q.67.1 c.

349 Omnes ordines primæ hierarchiæ nominantur ab operationibus circa Deum;secundæ vero à potestate non limitata.tertia autem ab actibus limitatis ad vnum hominem:vel ad vnam prouinciam.1ª.q. 108.6.c.

350 Dominatio participatiuè est proprium nomen vnius ordinis angelorum: sed per excessum conuenit soli Deo.1ª.q 108.5. 2m.

351 Virtus est nomen proprium vnius ordinis angelorum , & est commune omnibus angelis.1ª.q.108.5 1m.

352 Moyses nominauit angelos,nomine lucis , vel cæli : non autem propriè: quia loquebatur populo rudi.s.Iudæorum.1ª. q.61.1. 1 m.*q.67.4. c.*q.68.2.c. * 3.c.

353 Lex vetus,data fuit à Deo per angelos.12æ q.98.3.o.* 6.b.

354 *In angelis sunt habitus.12æ.q.50.6 o * q.51 1.c

355 In angelis sunt habitus alterius rationis,quàm in hominibus.12æ.q.50.6.o.* q.51.1.c.

356 In angelis est aliquid de vita actiua, sed non distinctum à contemplatiua. 22æ q.181.4.2m.

357 Angelis conuenit orare,22æ.q.83.10.2m.

358 Angeli Deo comparati,sunt materiales & corporei,nõ quod in eis sit aliquid de natura corporea.1ª.q.50.1.1m.

1 *Anima non est suum esse.1ª.q.77.1.o.

2 In homine non potest esse alia anima, præter rationalem.1ª.q. 76.3.o.* 6.1m.* q.118.2,2m.

3 In homine non potest esse alia forma substantialis, præter animam rationalem.1ª.q.76 3.o.* 3ª q.75.6.2m.

4 Impossibile est esse simul plures animas in eodem corpore.1ª. q.76.3.c.

5 Anima rationalis non recipit esse à Deo,nisi in corpore.1ª.q. 90.4.o.* q.118.3.o.* 3ª.q.6.3 4.o.

6 Anima rationalis non fuit producta in esse,ante corpus.1ª.q.90.4.o.* q.91.4.3m.* 22æ.q.164.4.m.*3ª.q.6.3 o.* 4.o.2m.

7 Corpus adueniens animæ rationali, trahitur ad illud esse, in quo anima subsistit.1ª.q 75.2.3.o.*q.76.1.5m.* 3ª.q.15 4.c.

8 Anima dependet à corpore in esse quo ad principium : non quo ad finẽ. Ideo manet destructo corpore.1ª.q.76.1.5m.*6m.*2m.* q.90.4.3m.*.12æ.q.2.5.c.*q.4.5.2m.

9 *Anima rationalis est tota in toto,& tota in qualibet parte corporis sui. 1ª.q.8.2.3m.* q.76.8.o.* q.93.3.o.* 3ª.q.46.7.c.

10 Ridiculum est dicere,quod animæ rationali,vel alicui spirituali substantiæ,sit locus aliquis naturalis,1ª.q.102.2.3m.

12 Anima secundum se,est supra tempus:sed actus eius per accidens mensuratur tempore primi motus,ratione corporis.1ª.q 118.3.c.* 12æ.q.53.3.3m.* q.113.7.5m.

Anima triplex.s.vegetatiua,sensitiua,& intellectiua.1ª.q.78.1.2. 13

Anima non impeditur à suo corpore,vt est perfectibile ab ea , sed vt habeat aliquid repugnans animæ.1ª.q.75.3 3m. 14

Anima rationalis dupliciter indiget corpore.s.vt obiecto, & vt subiecto vel organo.1ª.q 75.q.3 3m. 15

Anima rationalis habet aliquas virtutes, in quibus non communicat corpus.1ª.q.70.3.c.*.q.76 1.4m.*.q.77.5 o.*.q.118.2.c. 16

Anima rationalis habet aliquas operationes,in quibus non communicat corpus 1ª.q 75.2.o.*.q.76 1.c.1m.*.q.77.5.o. 17

Vna pars corporis dicitur principalior alia , quia est organum principalioris potentiæ animæ,vel quia eidem potentiæ principalius deseruit. 1ª.q.76 8 5m. 18

Anima est causa efficiens finis,& formalis sui corporis.1ª.q.90.2.1m. 19

Anima rationalis est forma sui corporis.1ª.q.76.1.7.8.o..q.90.4.c.*.q.91.4.3m 20

*Anima non est de essentia Dei.1ª.q.90.1.o. 21

Anima rationalis est forma immaterialis,quo ad operationem:sed materialis,quo ad esse.1ª.q.76.1.1m. 22

Anima magis proprie dicitur rationalis quàm intellectiualis. 22æ. q. 83. 10.2m. 23

Intellectiuum principiũ.i.anima,est propria hominis forma.1ª.q.76.1.c. 24

Anima est quodammodo omnia,quia per sensum est omnia sensibilia: & per intellectum,est omnia intelligibilia.1ª q.80.1.c.*.q 84.2. 2m. 25

Anima per essentiam suam est spiritus & forma corporis: quia in ea non sunt duæ formæ,sicut nec in corpore eius sunt duæ formæ , sed anima est forma corporis,dans ei totum ordinem esse perfecti.s.esse, esse corporeum,& esse animatum,& sic de alijs.1ª.q.75.3.c.*.3ª.q.75.6.2m 26

Anima est infima in genere intellectualium.1ª.q.51.1.c.*.q.75.7.3m.* q.76.5.c.* q.77.2.c.*.q.79.2.c.fi.*q.89.1.c.fi.*.12æ.q.50.5.c. 27

Anima humana est vltima in nobilitate formarum. 1ª. q.76.1.c fi.*.1m. 28

Anima rationalis est quasi orizon,& confinium corporeorum & incorporeorum.1ª q.77.2.c. 29

Anima rationalis est incorporea,& subsistens.1ª.q.75.1.o.*.6.c.*.q.90.2.c 2m.*.118.2.c. 30

Anima rationalis est immortalis.22æ.q.164.3.2m.*.3ª.q.2.8.c.4m. 31

Anima rõnalis est incorruptibilis.1ª.q.61.2.3.*.q.75.6.o.*.q.75.3.1m.*.q.90.2.1m.*.q.98.1.c.*.q.113.2.c.*.q.118.2.2m.*.12æ.q.85.6.o. 32

Anima est actus corporis organici.1ª.q.76.4.1m.*.8.2m. 33

Anima est primo actus totius corporis , secundario autem partium eius. 1ª.q.76.8.c.2m.*.3m. 34

Anima rationalis per se nõ habet speciem completam,sed est pars speciei humanæ.1ª.q.75.2.1m.*.q.4.o.*.7.3m.*.q.90.4.o.*.12æ.q.4.5.2m 35

Anima non est composita ex omnibus ut cognoscat omnia.1ª.q.84.2.c.

Anima rationalis componitur ex quo est,id est,ex esse, & quod est. 1ª. q.75.5.4m.*.q.90.1.2m.*.2.1m. 36 37

Anima non est composita ex materia & forma.1ª.q.75.5.o.*.q.76.1.c.fi.*.q.90.1.2m.*.2.1m. 38

Anima est composita ex materia & forma impropriè,id est,ex actu & po³. 1ª.q.90.2.1m. 39

Anima rationalis habet materiam in qua , non autem materiam ex qua. 1ª.q.76.2.1m. 40

Anima non habet totalitatem quantitatiuam per se,nec per accidens , in animalibus perfectis.Ideo est indiuisibilis per se,& per accidens. 1ª. q.76.8.c 41

Anima est primũ principium viuendi, in istis inferioribus. 1ª. q. 75.1.c.

Anima rationalis non est homo,contra Hugonem de sancto Victore,1ª.q.75.4.o.*.q.76.1.c.co.1.* q.118.3.c.*.3ª.q.50.4.c. 42

Anima non est corpus.1ª.q.75.1.o.

Indiuiduatio.*.Indiuiduatio animæ rationalis dependet à corpore in fieri,non autem in esse.1ª.q.76.2.2m. 43 44

Animarum diuersitas & multitudo , causatur ex multitudine corporum. 1ª.q.76.2.o. 45

Diuersitas in nobilitate animarum sequitur nobilitatem corporum in statu innocentiæ & peccati,non autem in statu gloriæ.1ª.q.85.7.c.*.3ª.q 55.1.3m. 46

Anima rationalis est hoc aliquid,ut subsistens , non autem vt completum in specie.1ª.q.75.2.1m. 47

Anima non est persona , contra Hugonem de sancto Victore , & contra Magistrum sententiarum.1ª.q.29.1.5m.*.q.75.4.2m. 48

Animæ rationales multiplicantur secundum numerum in eadem specie. 1ª.q.76.2.c.*.q 79.5.c. 49

Anima rationalis non traducitur à parentibus.1ª.q.90.2.o.*.q.100.1.2m*.q.118.2.o.*.12æ.q.81.1.c.2m. 50

Anima rationalis non educitur de potentia materiæ , sed creatur à solo Deo.1ª.q.75.6.1m.*.q.79.4.c.fi.5m.*.q.90.2.o.*.3.c.*.q.98.1.c.fi.*.q.118.2.o.*.12æ.q.3.7.2m.*.q.9. .c.*.22æ.q.85.2.c. 51

Hæreticum est dicere animam intellectiuam traduci cum semine. 1ª. q. 118.2.c.fi. 52

Creatio & infusio sunt simul respectu animæ,sed differunt , quia creatio respicit tantum principium:sed infusio principium & naturam quam perficit.s.carnem,in qua infunditur.12æ.q.83.1.4m. 53

Anima rationalis maculatur in sua infusione causaliter,ratione termini, & concomitanter ratione principii ; in creatione vero tantum secundo modo.12æ.q.83.1.4m. 54

Deus infundit animam conceptis in peccato originali, quia melius est sic esse,quàm simpliciter non esse,12æ.q.83.1 5m. 55 56

Non omnes animæ creatæ sunt simul contra Originem. 1ª.q. 118. 3.o.

57 Naturale est animæ corpori vniri. 1 2æ. q. 4. 9. c.
58 Si anima non esset vnibilis corpori, esset alterius naturæ, 1æ. q. 75. 7. 3m.
59 Oportet animam rationalem vniri tali corpori. 1a. q. 76. 5. o.
60 Animâ immediate unitur corpori & non mediantibus quibusdam dispositionibus, 1a. q. 76. 6. 7. o.
61 Anima immediate vnitur materiæ primæ: vt forma. 1a. q. 76. 4 3m. *. 6. 7. o.
62 Anima vnitur corpori vt forma: & vt motor. 1a. q. 76. 1. o. *. 4. 2m. *. 6. 3m *. 7. o. *. 8. c. *. q 90. 4. c. *. q. 110. 2. 1m. *. q 117. 3. 3m. *. 12æ. q. 83. 2. 3m. *. 3a. q. 8. 2. c.
63 Anima rationalis vt motor vnitur corpori mediantibus viribus sensitiuis: sed immediate vt forma. 1a q. 76. 6. c. 3m.
64 Anima vnitur corpori vt ipsa perficiatur. 1a. q. 51. 1. c. *. q. 55. 2. c. *. q. 89. 1. o. *. q. 118. 3. c.
65 Anima vnita corpori perfectior est quàm separata. 1a. q. 89. 1. o. *. 2. 1m. q. 90. 4. c. fi. *. q. 118. 3. c. *. 12æ. q. 4. 5. c. fi.
66 Anima vnitur naturaliter suo corpori & secundum rationem suæ naturæ. Sed esse separatam vel separari ab eo: est ei præter naturam. 1a. q. 89. 1. c. *. q. 118. 3. c. *. 12æ. q. 4. 6. c.
67 Omnis anima separata habet voluntatem immobilem respectu finis. 3a. q. 52. 6. 3m. *. 7. 3m. *. q. 59. 5m. 1. *. 3m
68 Anima separata statim habet statum immobilem 3a. q. 59. 5. 2m. *. 3m.
69 Anima statim post mortem vadit ad paradisum, vel purgatorium, vel infernum. 12æ. q. 4. 5. c. *. 3a. q. 59. 5. 1m.
70 Oppositum huius est hæreticum. 1a. q. 64. 4. 3m.
71 Anima separata habet aptitudinem, & inclinationem naturalem ad suî corporis vnionem. 1a. q. 76. 1. 6m. *. 12æ. q. 4. 5. 6. o.
72 Quamdiu anima fruitur Deo sine corpore, appetitus eius sic quiescit in eo: quod tamen adhuc ad participationem eius vellet suum corpus pertingere. 12æ. q. 4. 5. 4m.
73 Appetit anima sic frui Deo: quod etiam ipsa fruitio deriuetur ad corpus per redundantiam: sicut est possibile. 12æ. q. 4. 5. 4m.
74 Separatio animæ à corpore, dicitur animam retardare: ne tota intentione tendat in visionem diuinæ essentiæ. 12æ. q. 4. 5. 4m.
75 Anima separata nullum corpus potest mouere. 1a. q. 117 4. o.
76 Animæ separatæ possunt exire de locis suis & apparere viuis. 1æ. q. 89. 8. 2m.
77 Apparitio animæ separatæ est miraculosa. 1a. q. 89. 8. 2m.
78 Anima separata cruciatur igne inferni per tristitiam, non autem per alterationem. 1a. q 64. 4. 1m.
79 Operationes sensitiuæ non manent in anima separata. 1a. q. 77. 8. o.
80 Potentiæ immateriales manent actu in anima separata. non autem organice: sed vt in radice. 1a. q. 77. 8. o. *. q. 89. 1. c. * 12æ. q. 67. 1. 3m.
81 Habitus scientiæ hic acquisiti, manent in anima separata. 1a. q. 89. 1. 3m. *. 3. 4m. *. *. *. 6. c. 12æ. q. 97 2. o.
82 Actus scientiæ hic acquisiti manent in anima separata. 1a. q. 89. 1. 3m. *. *. o. *. 12æ. q. 67. 2. *.
83 Anima separata intelligit per species tunc infusas: & per acquisitas hic: nõ autem per species innatas: nec tunc abstractas: nec conuertendo se ad phantasmata: sed ad superiora. 1a. q. 75. 6. 3m. *. q. 89. 1. o. *. 2. 3. 6. 7. c. *. 12. *. q. 5. 1. 2m. *. q. 7 2. c. 1m. *. 3m. *. 3a. q. 1 1. 2. o.
84 Animæ beatorum ante resurrectionem & post, intelligere possunt: non conuertendo se ad phantasmata. 1a. q. 54. 4. c. *. 3a. q. 11. 2. c.
85 Anima separata cognoscit se per seipsam. 1a. q. 89. 2. c.
86 Animæ separatæ cognoscunt se mutuo & angelos. 1a. q. 89 2. o. *. 3a. q. 11. 2. 2m.
87 Anima separata intelligit angelos per similitudines diuinitus ei impressas. 1a. q. 89. 2. 2m.
88 Animæ separatæ habet cognitionem perfectâ de alijs animabus separatis: non autem de angelis: sed imperfectâ naturaliter. 1a. q. 89. 2. o. *. 3. 1m. *. 2m. *. 3a. q. 11. 2. 2m.
89 Animæ separatæ non semper cognoscunt ea quæ hic fiunt. 1a. q. 89. 8. o. *. 22æ. q 83. 4. 2m.
90 Anima separata non cognoscit omnia singularia sibi præsentia: sed tantum ea ad quæ determinatur priori cognitione, affectione, naturali habitudine, vel ordinatione diuina. 1a. q. 89. 4. o. *. 7. 8. c.
91 Animæ separatæ possunt cognoscere facta viuentium, per animas nouiter decedentium: vel per angelos: vel per dæmones: vel Deo reuelante. 1a. q. 89. 8. 1m.
92 Anima separata naturaliter cognoscit omnia naturalia, sed confuse. 1a. q. 89. 3. *.
93 Distantia temporalis impedit cognitionem animæ separatæ: non autem distantia localis. 1. q. 79. *. o.
94 Vti collatione & discursu est connaturale animabus beatorum. 3a. q. 11. 3. 2m.
95 Anima rationalis semper intelligit se & Deum: inquantum ipsa est semper sibi præsens & Deus. 1a. q. 93. 7. 4m.
96 Motus cognitionis animæ rationalis triplex. s. circularis, rectus, & obliquus. 22æ. q. 179. 1. 3m. *. q. 180. 1. 8. o. 6. o.
97 Cuiuslibet potentiæ sensitiuæ obiectum, est forma, prout est in materia corporali, ideo est cognoscitiua particularium tantum. 1a. q. 85. 1. c.
98 Gradus cognitionis animæ coniunctæ triplex. s. respectu corporalium: immaterialium, & Dei. 1a. q. 94. 2. o. *.
99 Anima intelligit corpora, & alias res per species: nõ autem per essentiam 1a. q. 84. 1. 2. *.
Anima hic nihil cognoscit per species infusas, sed per abstractas à rebus sensibilibus. 1a. q. 84. 4. 4. o.
Anima hic nihil intelligit sine phantasmate. 1a. q. 84. 7. o. *. q. 85. 1. 4m. *. 5. 2m. *. q. 86. *. c. *. q. 88. *. c. *. q. 89. 1. 2. o. *. q. 111. 2. 3m. *. q. 118. 3. c. *. 12æ. q. 5. 1. 2m. *. 22æ. q. 174. 2. 4m. *. q. 175. 4. c. *. q. 180. 5 2m. *. 3a. q. 1 8. 1. 2. 2m. *. 2 o.
Propria operatio animæ coniunctæ est intelligere cum phantasmate. 1a. q. 75. 6. 3m.
Anima indiget phantasmate ad duo. s. ad acquirendum scientiam & ad considerandum. 1a. q. 84. 7. c. *. 2. *. q. 4. 5. c.
Anima non habuit à principio omnes scientias: contra Platonem. 1a. q. 84. 1. 2. 3. c. *. 12æ. q. 172. 1. c.
Anima hic non cognoscit substantias separatas quid sunt secundum speciem: sed quia sunt. 1a. q. 12. 4. c. *. 11. c. *. q. 50. 2. c. fi. *. q. 84. 7. 3m. *. q. 88. o. 12æ. q. 3. 6. c fi. *. 3a. q. 11. 1. 2m. *. q. 3. 3. 1m.
*Anima rationalis cognoscit omnia quæ cognoscit in prima veritate. 1a. q. 16. 6. 1m.
Anima rationalis cognoscit omnia quæ cognoscit in prima veritate, non secundum essentiam, sed in veritate exemplata à prima veritate. 1a. q. 12, 11. 3m. *. q. 16. 6. 1m. *. 2m.
Deus est primum obiectũ intellectus animæ rationalis. quia ratio & causa veritatis alicuius obicti primo apprehenditur à potentia. 22æ. q. 1. 1. c.
Anima cognoscit omnia in rõnibus æternis. 1a. q. 12. 11. 3m. *. q. 84. 5. o. 108
Anima cognoscit omnia in rationibus æternis, vt in principio cognitionis, non autem vt in subiecto, vel in speculo. 1a. q. 12. 11 3m. *. q. 84. 5. o. *. q. 4. 3. 1m.
Nulla operatio animæ, dicitur proprie motus, nisi operatio appetitus sensitiui. 1a. q. 81. 1. c.
Ab essentia animæ non procedit operatio, nisi mediante virtute eius vel potentia. 1a. q. 77. 1. o.
Necesse est dicere, id quod est prim^m intellectualis operationis, quod dicimus hominis animam, esse quoddam prim^m incorporeum & subsistens. 1a. q. 75. 2. c. principio.
Si ipsa essentia animæ, esset immediatum operationis principium, semper habens animam actu haberet opera vitæ. 1a. q. 77. 1. c.
*Anima tripliciter patitur. s. à Deo, & à læsione corporis, & à propria operatione. 3a. q. 15. 4 c.
Illud quo anima operatur, differt realiter ab ea. 1a. q. 77. 1. o.
Anima rationalis, non habet vim transmutandi materiam corporalem. 1a. q. 117. 3. o.
In actibus & relationibus animæ intellectus itur in infinitum. 1a. q. 28. 4 2m. *. q. 32. 2. c. fi. *. q. 87. 3. 2m. *. 12æ. q 1. 4. 3m. *. 3a. q. 87. 3. 2m
Anima est mouens mota per accidens. 1a. q. 75. 1. 1m.
Anima de se nata est mouere ad quamlibet partem, sed per corporis gravitatem impeditur, ideo difficile est homini ascendere. 1a. q. 62. 2. 2m.
Cum superior pars animæ intensè mouetur in aliquid, sequitur motum eius pars inferior per redundãtiam. 12æ. q 24. 3. 1m. *. q. 30. 1. 1m. *. q. 31. 5. 6. fi. *. q. 38. 4. 3m. *. q. 59. 5. c. *. q. 77. 6. c.
Potentiæ animæ dupliciter possunt moueri. s. quo ad exercitium actus, & quo ad determinationem eius. 12æ. q. 9. 1. c.
Anima nõ mouetur, nisi per accidens. 1a. q. 75. 1. 1m. *. 12æ. q. 22. 1. 2m. *. 3a. q. 59. 5. 3m.
Motus magis est in potentijs animæ appetitiuis, quam apprehensiuis. 1a. q. 81. 1. c.
*Omnis motus cognitiua & appetitiuæ virtutis, reducitur in naturam, sicut in primum principium. 12æ. q. 10. 1. c. q. 17. 9. 2m. *. q. 4. 3 c.
Omnis motus appetitiuæ potẽtiæ reducitur ad prosecutionem boni per se, vel mali per accidens, vel ad fugam mali per se, vel boni per accidẽs 12æ. q. 45. 2. c.
*Anima differt realiter à suis potentijs. 1a. q. 77. 1. o. *. 12æ. q 110. 4. c.
Quandoq; dicitur quod anima est suę potentiæ, & econuerso, sed nõ proprie, sed denominatiuè. quasi à principaliori sua virtute. 1a. q. 79. 1. 1m. *. In potentijs vnius animæ non potest esse nisi vna intentio. 12æ. q. 37. 1. o. *. q. 77. 1. c.
*Omnes potentiæ animæ radicantur in vna essentia animæ, ideo oportet quod quãdo intentio animæ vehementer trahitur ad vnam operationem vnius potentiæ, retrahatur ab operatione alterius, quia vnius animæ nõ põt esse nisi vna intentio. 12æ. q. 37. 1. o. *. q. 77. 1. c. *. 3a. q 46. 7. c.
Omnes potentiæ in eadem essentia animæ radicantur & fundantur, vel vt in principio tantum, vt organicæ, i. vegetatiuæ & sensitiuæ, vel in essentia etiam vt in subiecto, vt intellectiuæ. 1. q. 77. 8. o
*Omnis proprietas naturaliter consequens animam, dicitur potentia. 1. q. 77. 8. 2m.
Nam quandoque diuiditur contra rationẽ & voluntatem: cum tamẽ ipsa ratio & voluntas ad naturã hominis pertineant. Et cum potentiæ animæ sint naturales proprietates, speciem consequentes: anima nõ potest esse sine ijs esse. Dato tamen quod sine iis esset: adhuc tamen anima dicere tur secundum speciem suam intellectualis vel rationalis: nõ quia actu haberet has potẽtias: sed propter speciẽ talis essentię, ex qua natæ sunt huiusmodi potẽtiæ fluere. 1a. q. 77. 8. 2m. *. 12æ. q. 51. 1. 1m. *. q. 110. 4. 4m
*Potentiæ animæ sunt accidentia eius. per se: & sunt in secunda specie qualitatis. 1a. q. 77. 1. 5m. *. 12æ. q 81. 2. 3m. *. q. 110. 4. 3m. *. 4m.
*Capacitas animæ non est nec potest esse infinita in actu, sed potest ampliari in infinitum. 22æ. q. 24. 7. c. 2m
Potentiæ animæ sunt ab eius essentia. 1a. q. 77. 1. 5m. *. 6. o. *. 12æ. q. 100 4. 1m. *. 3a. q. 7. 2. c. *. q. 62. 2. c. *. q. 89. 4. c.
Vna potentia fluit ab anima mediante alia. 1a. q. 77. 7. o. *. q. 78. 1. 2m.
Potentiæ organicæ fluunt ab anima inquãtum est actus corporis: aliæ vero vt prædominatur corpori. 1a. q. 76. 8. 4m.

Anima

138 Anima est causa suarum potentiarum tripliciter. s. efficiens, finalis, & materialis. i. subiectiua. 1a. q. 77. 6. o. *. 7. c.
139 Po^æ animæ perfectiores, sunt prima imperfectiorum actiua & finalia, & etiam priora, sed econuerso via generationis, & causæ materialis. 1a. q. 77. 7. c.
140 Po^æ non organicæ, sunt subiectiuæ in anima: organicæ verò in composito. 1a. q. 77. 5. o *. 3. c.
141 Vna potentia animæ est subiectum alterius po^æ, in virtute animæ. 1a. q. 77. 1. *. q. 78. 4. m
142 Ordo potentiarum animæ triplex. s. perfectionis, generationis, & obiectorum. 1a. q. 77. 4. c. *. 7. c.
143 Omnes potentiæ animæ, necessarium habent habitudinem ad suum proprium & principale obiectum. 1a. q. 9. 2. c.
144 Potentiæ animæ, mutuo se impediunt circa diuersa obiecta, non autem circa idem 12æ. q. 33. 3. 3m. *. q. 37. 1. o. *. q. 77. 1. c. *. 22æ. q. 123. 8. 1m *. q. 153 5 c. *. 3a. q 15 9. 3m
145 Omnis potentia animæ est quædam forma, seu natura. 1a. q. 80. 1. 3m
146 In omni potentia animæ commune est fere: vt eodem nomine, actus & potentia nominetur. 1a. q. 83. 2. 1m
147 Appetitus naturalis est in qualiber potentia animæ. & in voluntate: & in omni parte & membro corporis: & in omni re. 1a. q. 78. 1. 3m. *. q. 80. 1. 3m
Anima rationalis habet plures potentias: quã aliqua alia res. 1a. q. 77. 2. o
148 Anima quanto nobilior est: tanto plures potentias, operationes, & organa habet. 1a. q. 30. 2. 3m. *. q. 76. 5. 3m. * q. 77. 2. c.
149 Anima comparatur ad corpus sicut forma ad materiam: ad potentias vero, vt substantia ad propria accidentia: ideo prior est eis generatione & perfectione: sed corpore, prior est secundo modo: & posterior primo modo. 1a. q. 83. 2. 3m
Potentia motiua animæ duplex. s. imperans motum & exequẽs motum. 151 1a. q. 75. 3. 3m. *. q. 78. 1. 4m
152 Potentia cuius obiectum est patiens ab ea, est actiua sicut omnes vegetatiuæ: si autem vt agens: est passiua, sicut omnes sensitiuæ. 1a. q. 79. 2. 1m
153 Omnes potentiæ animæ sunt passiuæ, præter intellectum agentem, & vegetatiuas: quæ solæ sunt actiuæ. 1a. q. 79. 3. 1m
154 Modi viuendi animæ sunt tres, gradus vero quatuor & quinque genera potentiarum. s. vegetatiuum, sensitiuum, motiuum secundum locum, appetitiuum & intellectiuum. 1a q. 78. 2. 1m. *. 3 c. * q. 78. 1. o
155 Omnes potentiæ animæ intellectiuæ & sensitiuæ appetitiuæ, & apprehensiuæ interiores: vt operentur ex ratione: indigent habitu, non aũt vt ex instinctu naturæ. 22æ. q. 49. 4. c. *. q. 50. 3. 4. 5. o
Omnis habitus operatiuus & culpa, prius sunt in potentijs animæ quam 156 in essentia. 12æ. q 50. 2 o
Gratia est immediate in essentia animæ, non autẽ in potẽtijs eius. 12æ. q. 157 50. 2. c. *. q. 1 10. 4. o* q. 12. 5. 1m. * 3a. q. 2. 10 2m. * q. 7. 2. c * q. 62. 2. c. 1
158 Gratia agit in anima formal ter: non autem effectiue. 12æ. q. 110. 2. 1m* 159 q. 111. 1. 1m *. 2. 1m.
Anima est simpliciter nobilior gratia: sed secundum quid est econuerso. 160 12æ. q. 110. 2. 2m
*Multi habitus possunt simul esse in eadem potentia. 12æ. q. 54. 1. o * 22æ 161 q. 57. 5. c.
Omne diuersificans potentiam, diuersificat habitum: non autem econuerso. 162 12æ. q. 2. 3m. * q. 54. 1. o. * q. 5. 2. c. * 22æ. q. 47. 5. c.
163 In potentijs sensitiuis apprehensiuis interioribus sunt aliqui habitus: vt memoria. 12æ. q. 50. 3. 3m. * q. 5. 5. c.
164 In potentijs sensitiuis exterioribus non est habitus. 12æ. q. 50. 3. 3m
165 In potentijs vegetatiuis non est habitus. 12æ. q. 53. 1. * q. 54. 1. c. * 22æ. q. 158. 1. 1m
166 Omnis perfectio potẽtiæ animæ, habet rationem virtutis. 12æ. q. 110. 4. c.
167 Virtutes sunt subiectiuæ in potentijs animæ. 12æ. q. 50. 1. o * q. 55. 1. o. * 3a. q. 7. 2. c.
168 Virtutes sunt subiectiuæ tantum in potentia rationali essentialiter vel participatiue. 12æ. q. 55. 2. c. * 3. 3m * q. 61. 2. c. fi.
169 Vna virtus potest esse in pluribus potentijs nõ æqualiter, sed ordine quodam. s. in vna principaliter: in alia vero per modum diffusionis vel dispositionis: vel directionis: vel motiui. 12æ. q. 56. 2. o * q. 60. 5. c.
170 In nulla potentia sensitiua est virtus nisi in appetitiua. 12æ. q. 56. 5. o
171 *Virtus est necessaria potentiæ sensitiuæ appetitiuæ. s. concupiscibili & irascibili in quibus est subiectiue, non quidem secũdum se, sed vt sunt rationales participatiuè. 12æ. q. 56. 4. o * 5. 1m
172 *Anima & angelus non conueniunt in vltima differentia. 1a. q. 75. 7. 2m
173 Anima & angelus conueniunt in vltimo fine: non autem in fine proximo. 1a. q. 75. 7. 1m
174 Anima sensitiua in homine est incorruptibilis. 12æ. q. 76. 3. 1m
175 Anima sensitiua in homine est nobilior, quam in brutis. 1a. q. 76. 5. c. *. q. 91. 1. 1m * 12æ. q. 74. 3. 1m * 3a. q. 2. 2 2m * 5. 1m
176 Anima sensitiua non est subsistens. 1a. q. 75. 3. o. 6. c. * q. 118. 1. c. 1m
177 Anima sensitiua nullo modo est hoc aliquid. 1a. q. 75. 3. o
178 Anima sensitiua non est viuens, sed principium viuendi. 1a. q. 118. 1. c.
179 Anima sentitiua non est per creationem. 1a. q. 118. 1. o
480 Anima sensitiua non præexistit actu in semine, nec etiam vegetatiua. 1a. 181 q. 118. 1. o
182 Anima sensitiua & vegetatiua traducitur cũ semine. 1a. q. 118. 1. o * 2. 2m
183 Anima sensitiua prolis producta in partem principalem: incipit operari ad complemẽtum proprij corporis: per modum nutritionis & augmẽti. 1a. q. 118. 1. 4m

Anima sensitiua nullam habet operationem per se. 1a. q. 75. 3. o * q. 118. 184
1. c.
Animæ brutorum desinunt esse, corpore corrupto. 22æ. q. 164. 1. 2m 185
Anima vegetatiua non creatur. 1. q. 118. 1. o 186
Anima vegetatiua non præexistit in semine. 1a. q. 118. 1. o 187
Anima vegetatiua est in menstruo secundum actum primum: non autem 188
secundum actum secundum qui est operari. 1a. q 118. 1. m * 2 2m
Ex anima vegetatiua generantis deriuatur quædã virtus actiua ad ipsum 189
semen animalis vel plantæ, sicut à principali agente deriuatur vis motiua ad instrumentum. 1a. q. 1 1. 1. c. m * q. 119. 1. c. fi. * 2. c. 1m
*Anima vegetatiua non agit nisi in corpus sibi vnitum. 1a. q. 78. 1. c. * q. 190
70. 2. 3m
Obiectum potentiæ vegetatiuæ est corpus viuens per eam. 1a. q. 78. 1. 192
2. c.
Potentia vegetatiua est triplex. s. generatiua, augmentatiua, & nutritiua. 192
1a. q. 78. 2. o
Omnium partium animæ vegetatiuæ, generatiua est finalior, dignior, & 193
perfectior. 1a. q. 72. 1 m * q. 78. 2. c.
Vires vegetatiuæ dicuntur naturales, dupliciter. s. quia habent effectus si 194
miles naturæ, i. esse, quantitatem, & conseruationem: & quia per similia instrumenta agunt. i. per qualitates actiuas & passiuas, sed altiori modo. 1a. q. 7 2. 2. 1m
Vegetatiuæ agunt per calorem, & per alias qualitates naturales. 1a. q. 78 195
1. c. * 2. o
Potentiæ vegetatiuæ non obediunt imperio rationis. 12æ. q. 17. 8. 9. o * q. 196
50. 3. 1m * 22æ. q. 148. 1. 3m * 3a. q 15. 1. 1m * q. 19. 2. c.
Sicut Deum in cælo esse dicimus, ita animabus beatis, quæ deitatis perfe 197
ctè participes sunt assignari, Animabus vero quæ huius deitatis sunt expertes contraria loca deputati affirmus. q. 6 1. 1. c.
Animæ è carcere corporis liberatæ præmio confecuto in cælum aut pœ 198
na debita inflicta in infernum feruntur. 5 q. 9. 2. o
Fieri non põt vt animæ vel de paradiso vel de inferno simpliciter exeãt. 199
5. q. 6. 3. 2. c.
In anima separata potentiæ sensitiuæ & aliæ similes non remanent simpliciter, sed secundum quid, hoc est eo modo quo principiata sunt in 200
suis principijs. 5 q. 70. 1. c.
Actus sensitiuarum potentiarum nullo modo remanent in anima soluta à corpore, nisi fortassis tanquam in radice remota. 5. q. 70. 2. c.
ANimal * Essentia Animal est, quod habet naturam sensitiuam, rationale verò, quod habet naturam intellectiuam. 1a. q. 3. 5 c. * q. 85. 3. 4m. * 5. 3m. * 12æ. q. 67. 5. c.
Quædam animalia dicuntur esse ex aqua, quia plus habent de aqua quàm 2
alia animalia, licet in omnibus prædominetur terra. 1a. q. 71. 2m
Quædam animalia sunt media inter aquatica & terrestria, licet magis 3
conueniant cum altero, cum quo magis comparantur. 1a. q. 71. 4m
Animalia terrestria sunt perfectiora auibus & piscibus. 1a. q. 72. 1m 4
Non quælibet pars animalis est animal, quia non habet animam primo, 5
sed in ordine ad totum. 1a. q. 76. 8. c. fi. 2m * 3m.
Pars animalis perfecti non est animal, quia non habet distinctionem or- 6
ganorum & operationum quæ requiruntur 1a. q. 5. 3. 2. 3m
Partes animalis non sunt in specie, nec differunt specie, sed sunt diuersa- 7
rum dispositionum. 1a. q 7 5. 3. 3m
Dextra est nobilior pars corporis animalis. Ideo qui ad dextram alicuius 8
sedet, nobilissimo modo ei coniungitur. 1a q. 102. 1. c fi.
Diuersa animalia ad ornatum diuersorum elementorum pertinent. s. aues aeris, & pisces aquæ cætera autem terræ. 1a. q. 71. 72. o 9
¶*Generatio* Animalia quælibet præter perfecta, possunt generari ex 10
semine, & sine semine per putrefactionem. 1a. q. 91. 2. 2m
Virtus cæli loco spermatis cum elementis, sufficit ad generationem ani- 11
malium imperfectorum, non autem perfectorum. 1a. q. 45. 8. 3m * q. 70 3. c. * q. 71. 1m * q. 91 2 2m
Species animalium de nouo generatæ per putrefactionem, fuerunt pro- 12
ductæ in primis sex diebus in suis principijs. 1a. q. 74. 1 3m
Generatio hominis & multiplicatio, etiam quo ad individua, est de prin- 13
cipali intentione naturæ, non autem aliorum animalium, nisi secundum speciem. 1a. q. 50 4. 4 * q. 98. 1. o
*In generatione animalis, præcipue hominis, sunt necessariæ multæ gene 14
rationes non continuæ, sicut etiam multæ formæ. 1a. q. 118 2 2m
Motus sui ipsum est naturalis animali secundum animam, non autem se- 15
cundum corpus. 12æ. q. 6. 5. 3m
Motus appetitus animalis præuenitur ab exteriori motu dupliciter, scili- 16
cet secundum sensus, & secundum corpus. 12æ. q. 1. 2m
Quædam animalia mox nata habent mouere se, & vsum membrorũ, non 17
propter nobilitatem, sed propter ficcitatem cerebri. 1a. q. 99. 1. 2m
Animalia pugnant propter cibum & coitum. 1a. q. 81. 2. c. fi. 18
Quædam animalia abhorrent coire cum matre, vt equus, & camelus. 22æ 19
q. 154. 9. 2m
Animalia bruta non prosequuntur conuenientia, nec fugiunt nociua per ra- 20
tionis deliberationem, sed per naturalem instinctum æstimatiuæ, similiter & pueri. 1a. q. 8 3. 1. c. * 12æ. q 11. 2. c. * q. 15. 2. c. * q 16. 2 3m * q. 17. 2. 3m * q. 46. 4. 2m * 7. 2m
Animalia bruta non intendunt aliquid manifestare, vel repræsentare, quia 21
hoc est proprium rationis conferentis signum ad signatum, sed agunt ex instinctu naturali aliquid ad quod sequitur hoc. 12æ. q. 110. 1 c.
Aues docent pullos suos volare, & similia, quia mox nata bruta, non 22
habent ita perfectum vsum industriæ naturalis, sicut postea. 1a. q. 101. 2. 3m

23 Animalia bruta sunt sagacia,quia diriguntur à Deo,sicut horologia.1a2æ q.13.2.3m

24 Cognitio est in animalibus brutis propter necessitatem actionis tantum 1a.q.91.3.3m.*12æ.q 31.6.c.

25 Homines in statu innocentiæ non indigebant alijs animalibus, nisi ad experimentalem cognitionem eorum 1a.q.96.1.3m

26 Appetitus animalis bruti non est liber,1a.q.59.3.c.*q.83.1.c.*12æ.q. 17.1.c.*q.13.2.2.*3m.*q.15.1.c.

27 Electio non conuenit animalibus brutis.12æ.q.13.2.o

28 Intentio proprie non conuenit animalibus brutis.12æ.q.12.5.o

29 Delectatio proprie conuenit animalibus brutis:nō autem gaudium.12æ q 31.3.c.

30 Animalia bruta non est delectantur visibilibus,odoribus, & sonis,nisi in ordine ad sustentationem naturæ.1a.q.91.3.3m*12æ.q.31.6.c.*q.35 2.3m*22æ.q.141.4.3m*q.167.2.c.

31 Omne animal naturaliter abstrahitur à delectationibus venereis, & gustus,per dolores corporis.12æ.q 29.3.1m*q.35.6 c.fi.1m

32 Animalia ferociora non erant mansueta ante peccatum Adæ,nec eme debant herbas:sed carnes sicut nunc.1a.q.96.1.2m

33 Animalia bruta appetunt excellentiam, & irascuntur contra derogantia ei,non autem honorem.12æ.q 47.2.2m

34 ¶In communi* Homo ex parte suæ temperatissimæ complexionis, non habet superexcellentiam alicuius passionis animæ, quam habent cætera animalia,secundum quod deuiant ab hac æqualitate,vt leo in audacia,canis in ira,lepus in timore:& sic de alijs,12æ.q.46.5.1m

35 Quæ tantum uiuunt.i.plantæ,sunt propter omnia animalia, & hæc propter hominem,& omne imperfectius,propter perfectius.1a.q.55.2.c. *.22æ.q.64.1.2.c.*q. 66.1.c.

36 Omnia animalia sunt subiecta homini, vel totaliter:vt mansueta, vel in parte,vt alia,sed non omnia obediunt ei propter peccatū.1aq.96.1.o

37 Bruta quandoq; puniūtur in pœnā dominorū suorum.22æ.q.108.4.3m

38 In brutis est similitudo boni moralis,scilicet virtutum,secundum passiones tantum.12æ.q.24.4 3m

39 Bruta inuocant Deum,inquātum naturaliter desiderant bonitatem eius. Sed obediunt ei,inquantū naturalis instinctus eorum mouetur à Deo. 22æ.q.92.1.o.3m

40 ¶Lex* Distinctio animalium immundorum à mundis,non erat ante legem Moysi,quo ad esum,nisi propter abominationem vel consuetudinem,sed bene quo ad sacrificia.12æ. q.103.1.4m

41 Expositio animalium mundorum secundum legem.12æ.q.102.3.2m

42 Expositio animalium immūdorum secundū legem 12æ.q.102.6.1m*2m

43 Animal sacrificādum debebat habere quatuor ſ integritatem,sanitatem. suauitatem,& sal.12æ.q.102.2 c.2m*7m

44 Animalia ante octo dies non offerebatur, propter suam teneritudinem. 12æ.q.102,3.7m.*5.1m*3a.q.70.1.3m

45 In lege veteri offerri solebant quinque animalia figurantia eorum sacrificū,i.Christū.ſ.vitulus,capra,ouis,turtur, & colūba. 12æ.q.102.3.2m

46 Deus prouidit quòd in sacrificijs propter paupertatem non valens offerre animal quadrupes,offerret aues.Si non panes, vel farinam,vel spicas.12æ.q.102.3.1.2m

47 Quanto grauius est peccatum,tanto vilior species animalis offerebatur in sacrificijs.ſ.capra pro idolatria, vitulus pro ignorantia sacerdotis,& hircus pro negligentia principis.12æ.q.103.3 1 1m

¶Animata generant & conseruantur à principio motiuo intrinseco:sed inanimata tantum ab extrinseco.1a.q.78.1.2.o

1 ¶Animus pro vi irascibili ponitur,vt patet per Philosophum,vbi dicit, quòd in sensitiuo appetitu est desiderium & animus,i.concupiscibilis & irascibilis.22æ.q.129.1.2.1.1m

2 Moderatio animi quandoque prouenit ex quadam dulcedine affectus, qua quis abhorret omne illud quod potest alium tristare:et ideo dicit Seneca,quòd temperantia est quædam lenitas animi. Nam austeritas econtrario animi videtur esse in eo qui non veretur alios cōtristare.

*Nisi propter aliquam causam necesse fit aliquando alios vtiliter contristare.22æ.q.114.2.1m fi.*q.157.3.1m fi.

¶Annexum spiritualibus potest esse aliquid dupliciter,ſ. vel sicut ex spiritualibus dependens,sicut habere beneficia ecclesiastica, dicitur spiritualibus esse annexum,quia non competit,nisi habenti officium clericale,Vnde huiusmodi nullo modo possunt esse sine spiritualibus.Et propter hoc ea nullo modo vendere licet,quia eis venditis,intelligūtur etiam spiritualia venditioni subijci.Quædam autem sunt annexa spiritualibus inquantum ad spiritualia ordinātur, sicut ius patronatus quod ordinatur ad præsentandum clericos ad ecclesiastica beneficia, & sicut vasa sacra quæ ordinantur ad sacramentum vsum. Vnde hiusmodi non præsupponunt spiritualia, sed magis ea ordine temporis præcedunt,& ideo aliquo modo vendi possunt, non autem inquantū sunt spiritualibus annexa.12æ.q.100. .c.

In mutationibus naturalibus terminus à quo.i.forma annihilatur, nisi in quantum manet in potentia in suo subiecto.1a.q.10.3m

2 Nulla creatura annihilatur,sed quælibet secundum aliquid perseuerabit in æternum.1a.q.65.1.1m*q.103.1.2m*q.104.4.c.

3 Ageus* Si Deus subtraheret actionem suam, omnia subito annihilarētur 1a.q.8.1.c.*q.9.2.c.*q.50.5.3m*q.104.1.c.*12æ.q.10 p.2.2m*8.c.

4 Solus Deus potest aliquid annihilare,1a.q.9,2.c.*3a.q.13.2.c.

Deus de potentia absoluta potest annihilare omnem creaturam,non autem de potentia ordinata.1a.q.9.2.c.* qſ104.3.4.o

5 Deus non annihilat peccatores,ne iustitia sit sine misericordia,& vt pœna respondeat culpæ.12æ.q.87.4.1m

¶Annunciatio Christi conuenienter facta fuit Beatæ virgini. 3a.q.30. 1 1.o.

Annunciatio Christi conuenienter facta fuit per angelum. 3a.q.30.2.o 2

Annunciatio Christi conuenienter facta fuit per supremum Archangelum.3a.q.30.2.4m 3

Annunciatio Christi conuenienter facta fuit in specie corporali:& visione corporali.3a.q.30.3.o 4

Annunciatio Christi conuenienti modo & ordine facta fuit.3a.q.30. 5 4.o.

Expositio euangelij de annunciatione dominica.3a.q.30.4.o 6

Quando in antecedente est aliquid pertinens ad actum animæ: consequens debet sumi vt est in anima.1a.q.14.13.2m

¶Antequam importat ordinem ad futurum vere: vel imaginarie. 3a.q. 1 28.3.1m

¶Antiochus non vere pœnituit.1a.q.89.1.1m

¶Antichristus non erit vnitus diabolo in persona.3a.q 8.8.c.1m 1

Antichristus erit caput malorum omnium perfectione malitiæ: non autem ordine vel influxu.3a.q.8.8.o 2

*In collationibus patrum introducitur sententia beati Antonij:qui prætulit discretionem per quam aliquis omnia moderatur,& ieiunijs,& vigilijs.& omnibus huiusmodi obseruantijs 12æ.q.188.6.c.3m

¶Antonomasia est figura qua nomina generalia restringuntur ad aliquid per excellentia:vt Vrbs pro Roma.22æ.q.141.2.c.*q.186.1.c.

¶Anthromorphitæ fuerunt hæretici,fingentes Deum esse figuratum lineamentis corporis humani.22æ.q.188 5.c.

¶Apirocalia est excessus expensarum cōtra rationem:& opponitur parsificentiæ.22æ.q.135.2.o

¶Apocrypha Esdræ.1a.q.10.6.2.1.*22æ.q.34.1.2.2

¶Apostasia* Diuisio* Duplex ſ.auersio à Deo:& nolle subdi Deo:& sic est speciale peccatum.ſ.prima species superbiæ:non autem primo modo:sed est generalis conditio omnis peccati.12æ.q.84.2.2m 1

Apostatia id est,recessus à Deo,est triplex:scilicet à religione vel ordine:à bona vita:& à fide.22æ.q.12.1.o 2

Apostasia à fide non est species infidelitatis: sed est circunstantia eius aggrauans eam.22æ.q.12.1.3m 3

Apostatis à fide est pessima:& includit alias 22æ.q.12 1.c. 4

¶Pœna* Apostata condemnatus ab ecclesia, perdit ius dominij super subditos.22æ.q. 12.2.o 5

¶Apostoli fuerunt perfectiores cæteris sanctis.12æ.q.106.4.c. 1

Apostoli habuerunt omnem scientiam quantum expediebat ad conuersionem mundi.22æ.q.176 1.1m 2

Spiritus sanctus docuit apostolos omnem veritatem necessariam ad salutem:non autem omnes futuros euentus 12æ.q.10 .4.2. 3

Verba apostolorum sunt ex familiari reuelatione spiritus sancti & Christi:ideo seruanda sunt; * quia sunt in canonica scriptura:in qua nefas est credere aliquid falsum esse.1a.q.57.5.3m*12æ.q.100.8.3mfi.*q. 103.4.2m 4½

Missio visibilis spiritus sancti facta est ad Apostolos in specie flatus,& linguæ igneæ:ad significandum quod gratiam & auctoritatem haberent à capite.i.Christo,& abundarent verbis & feruore.1a.q.43.7.5m.*.5. 3a.q.39.6.4m.*q.72.2.1m 5

Deus dedit Apostolis scientiam scripturarum, & omnium linguarum: quam homines per studium vel consuetudinem acquirere possunt: licet non ita perfecte.12æ.q.51.4.c. 6

Apostoli loquebantur omnibus linguis:non autem Christus nec Christiani modo.22æ.q.176.1.o 7

Apostoli relinquentem omnia propter Christum, vouerunt pertinentia ad perfectionis statum.22æ.q.88.4.3m 8

Apostoli omnes in nauicula turbabantur propter peccatum Iudæ: ad cōmendationem vnitatis 22æ.q.108.4.5 9

¶Sacramentum* Apostoli nullum sacramentum instituerunt.3a.q.64. 2.o.*q.72.1.1m 10

Apostoli ministrantes sacramenta,vtebantur aliqua forma verborum tradita à Christo.3a.q.72.4.1m 11

Apostoli multa tradiderunt occulte:non in scripti:vt formas sacramentorum:ne irriderentur ab infidelibus.3a.q.25.3.4m*q.64 2.1m*q. 72 4.1m*q.78.3 9m*q.4.2m 12

Omnes apostoli sunt baptizati baptismo Christi à Cristo. 3a.q. 38.1. 2m*q.72.6.2m.*q.84.7.4m 13

Apostoli baptizabant per alios, & secundum Dionysium diuini nostri duces,i.Apostoli probauerunt infantes recipi ad baptismum, sed prædicabant per se sicut etiam Christus, quia industria ministri multum facit in vltimo: & nihil facit in primo.3a.q.67.2.1m*q.68.9.b 14

Apostoli confirmati sunt à Christo sine materia.sed non confirmabant alios communiter sine materia.3a.q.72.2.1m*4.1m 15

¶Dei apparitio differt à missione visibili: quia non importat ordinem diuinarum personarū,nec inhabitionem: sicut missio.1a.q.43.7.6m *3a.q 39.8.1m 1

Apparitio conuenit patri:non aūt mitti.1a.q.42.7.6m*3a.q.39.8.1m 2

Apparitio Christi postquam resurrexit,legitur facta duodecies.3a.q.55 3m*4m.q.83.5.6m. 3

Christus apparuit in alia effigie: propter gloriam eius,& incredulitatem videntium.3a.q.54.1.3m*q.55.4.o 4

Christus per apparitiones probare voluit identitatem resurgētis:quo ad naturam,commendo:personam eadem effigie: vel accidentia:per eius gestrices: veritatem vitæ loquendo:& veritatem corporis,per palpationem:& eius gloriam intrando ianuis clausis.3a.q.55.6.c 5

Christus

6 Christus post ascensionem apparuit quibusdam in specie propria corporali:sicut Paulo.3a.q.57.6.3m

1 ¶Appellare ex confidentia iustæ causæ licet cuilibet : non autem vt per moram iustitiam impediat.22æ.q.60.3.o

2 Ante sententiam,& post eam,licet appellare.22æ.q.69.3.1m

3 Appellare licet à iudice ordinario tantum:& ab ordinario & arbitrio simul:non autem ab arbitrio tantum. 22æ.q.69.3 2m

4 Nullus potest appellare post decem dies:nec pluſquā ter.22æ.q.69.3.3m.

5 Nulli fideli licet ad iudicem infidelem appellare.22æ.q.69.2.1m

¶Appetitus quid * Appetitus est potentia passiua. 1a.q.80.2.c.*12æ.q. 8.2.3m*q.27.1.c.*q.5 5.2m

2 Appetitus est inclinatio appetentis in aliquid sibi simile & conueniens.1a .q.80.1.c.* 12æ.q.8.1.c.*q.29 1.c.*q.50.5.1m

3 Appetitus omnis est inclinatio consequens formam: sed naturalis naturalem:sensitius apprehensam à sensu:intellectiuus,id est, voluntas apprehensam ab intellectu.1a.q 78.1.3m*q.80.1.o*q.81.1.c.*q.87.4.c.*12æ.q.8.1.c.*q.17.8 c.*q.26.1.c.*q.35.1.c.*q. .o.3.c.

4 Appetitus quilibet sequitur cognitionem 12æ.q.40.3 c.

5 Appetitus est ad res,sed cognitio est à rebus.1a.q.16.1.c.*q.19.3.6m* 6.2m*q.80.2.2.*q.82.3.c.*12æ.q 22.2.c.* q 40.2.c.*q.66.6.2m *22æ.q.26.1.2m*q.27.4.c.

6 ¶Diuisio * Appetitus duplex ſ.naturalis:& sensitiuus. 1a.q.78.1.3m.* q.80.1.o.*22æ.q.148.1.2m

7 Appetitus duplex.ſ.sensitiuus,& intellectiuus.1a q.80.2.o*.22æ.q.18.1. c.*q.24.1.c.*q.58.4.c.*q. 75.2.2m

8 Appetitus triplex.ſ.naturalis sensitiuus:& intellectiuus.1a.q.6.1.1m.*. q.19.1.9.c.*q.59.1.c.*q 60. .c.*q.87.4.c.*12æ.q.1.2.c.3m*q.26 2.2.c.*q.40.3.c.*22æ.q.29.2.1m

9 Appetitus naturalis qui sequitur naturæ indigentiam.ſ.vis appetitiua vel attractiua, diuiditur contra retentiuam.digestiuam, & expulsiuam. Et omnes subseruunt nutritiuæ, & sunt vires animæ vegetatiuæ proprie, sed in passionibus animæ: secundum similitudinem agentium naturalium.12.q.23.4.c.*q.40.4.c.*1a.q.17.1.c.*q 119.2.c.*22æ.q.148. 1.3m

10 Appetitus cibi duplex.ſ.naturalis,id est,fames & sitis,& animalis,in quo est vitium gulæ non autem in primo.22æ.q 148.1.3m

11 Actus appetitus est appetere non habita, amare habita, & delectari in eis.1a.q.19.1.c.2 .*q.5 .1.2m

12 Motus appetitus duplex. .prosecutio,& fuga.22æ.q 141 3.c.*q.161.1.c.

Ordo motus appetitus proportionatur ordini motuum naturalium.12æ. q.23.2.c.

13 Omnis appetitus secundum quod tendit in bonum, tendit in assimilatione diuinæ bonitatis.1a.q.7.1.c.2 .*q.44.4.c 3m*22æ.q.34.1.3m

14 Creatura irrationalis appetit Deum implicite tantum,sed rationalis implicite.1a.q.6.1.2m

15 In omni bono appetitur summum bonum,id est,Deus.1a.q.6.1.2m

Appeti propter se dicitur dupliciter.ſ.solum propter se,& nunquam propter aliud, & aliquando etiam propter aliud. Primum conuenit soli beatitudini,secundum virtutibus.22æ.q.141.c. .1m

16 Omnia appetunt bonum,esse,perfectionem. & coniugi suo principio.1a q 5.1.c.*q6.1. *2.2m*q.63.3.c.*22æ. q 64 5.c.

17 Nullus appetitus est ad malum, 1a.q.19.9.c.*q.103.3.c.*12æ.q.8.1. c.*q 23.2.c.*q 27. .1m*q 28.4.c.

18 Non esse est appetibile damnatis,& desperatis per accidens tantum.ſ.ratione pœnæ.1a q.5.2.3m*12æ.q.8.1.3.*q.29.4.2m*q.73.8.2m

19 Bonum arduum ratione boni attrahit appetitum causando spem: sed ratione difficultates retrahit causando disperationem.22æ.q.161.2 c.

20 Possibile conuenit obiecto appetitus:non omino per accidens. 12æ.q. 40.1.3m

21 Appetibile non mouet appetitum sensitiuum: nec rationalem:nisi apprehendatur 1a.q.80.2.1m* 22æ.q.34.1.c.princ.

22 ¶Subiectum* Quelibet res habet aliquem appetitum.1a q.59.1.c.*q. 80.1.c.

23 ¶Naturalis* Appetitus naturalis nihil aliud est, nisi inclinatio & ordo rei ad rem sibi conuenientem.1a q.78.1.1.3m* q.80.1o.*q.81.1.c.* q.87.4.c.

Appetitus naturalis est habitudo ad bonum naturale : ad quod tendit quando non habet:& in quo habito,quiescit.1a.q. 9.1.2 c.

24 Appetitus naturalis semper tendit in bonum existens in re.12æ.q.8.1.c.

*Appetitus naturalis semper sequitur formam in re existentem:alij autem apprehensam.1a.q.59.1.c *q.60.1.c.*.q.80.1.c.* q.12æ.q.17. 8.c.*q.26.1.c.

25 Illud quod appetitur appetitu naturali,potest etiam appeti appetitu animali,cum fuerit apprehensum 12æ.q.30.3.1m

26 Quelibet potentia animæ appetitu naturali concupiscit,amat, delectatur,& huiusmodi:sed appetitu animali sola concupiscibilis.1a.*q.78. 1.3m*q.80.1.3.*12æ.q.30.1.3m

27 Appetitus potest dici naturalis tripliciter.ſ. vel quia inest rei à natura: & sic est in qualibet potentia animæ: & etiam in voluntate: & in omni parte & membro corporis:& in omni re. Vel quia consequitur formā mere naturalem & simpliciter immersam materiæ. Vel quia consequitur formam rationalem:quæ inest homini à natura,non tamen vt sequens formam actu apprehensam ab intellectu.1a.q.76.1.c.co.2.*q. 78 1.3m*q.80.1.3m

Appetitus naturalis animæ, non est potentia animæ distincta à cæteris eius potentijs.1a.q.80.1 o*12æ.q.30.1.3m

28 Appetitus inferior naturaliter sequitur motum appetitus superioris, nisi aliquid repugnet.22æ.q. 158.8 c.

Appetitus naturalis non obedit rationis imperio.1a.q.83 1.5m*.12æ.q. 17.8.9. .*22æ.q.108. .3m 34

Omnis potentia animæ, naturali appetitu appetit obiectum sibi conueniens.1.q.78.1.3m.*q.80.1.3m*.12æ.q.30.1.3m. 35

Appetitus consequens apprehensionem animalis,est potentia animæ distincta à cæteris eius potentijs,non autem appetitus naturalis.1a.q.80. 1.o.*12æ.q.30.1.3m. 36

Appetitus sensitiuus mouetur à cogitatiua seu æstimatiua, imaginatiua, & sensu.1a.q.81.3.2m*12æ.q.75 2.c. 37

Appetitus sensitiuus mouetur immediate ab imaginatione, vel æstimatiua,sed mediate à ratione.1a.q.81.3.c.* 2æ.q.30.7.3m 38

Vis cognitiua non mouet nisi mediante appetitiua,nec ratio vniuersalis, nisi mediante ratione particulari,nec voluntas, nisi mediante appetitu sensitiuo 1a.q.20.1.1m*q.80.2.3m*q.85.1.2m 39

Appetitus sensitiuus diuiditur,per concupiscibilem,& irascibilem.3a.q. 59.4.c.*q.78.1.3m * q 81.2.o*3.c.*22æ.q.18.1.c *q.58,4.c.*q. 168.2.c. 40

Et verque appetitus obedit imperio rationis.1a.q.74.3.c.*q.81.3.o* q.83.1.1m*5m*q.96 2.c.*q.110 2.3. .*q.117.3. m*12æ.q.17.7.7. o.*q.26.1.c.*q.24.4.c.*q.50.3. .*5.4.o.*q.58.2.c.*22æ.q.58 2.c.*4.3m*q.158.2.4m*3a.q.15.2.1m*q. 8.2.c.1m*q.19.2.c.*q. 20.2.2m 41

Appetitus sensitiuus non obedit imperio rationis, nisi mediante voluntate.12æ.q.4.4.1m 42

Actus appetitus sensitiui vt est à potentia animæ,subiacet imperio rationis,non autem vt est ex dispositione organi corporalis.12æ.q.17.7.o. 43

Proprium hominis est,quod appetitus inferior subdatur appetitui superiori & moueatur ab eo.12æ.q.7.3.1m*22æ.q.175.2.2m 44

Appetitus sensitiuus est proximus motui corporis nostri 1a.q.20. .1m 45

In passionibus appetitus sensitiui est considerare aliquid quasi materiale, scilicet corporalem transmutationem.& aliquid quasi formale, quod est ex parte appetitus.1a.q.20.1.2m 46

Bonum sensibile est obiectum appetitus sensitiui, sed bonum simpliciter est obiectum voluntas.1a.q.59.4.c.*12æ.q.1.2. 3m*q.19.3.c.* 22æ.q.24.1.c. 47

*Nullus apetitus mouetur ad suum obiectum, nisi apprehendatur sub ratione boni vel mali,conuenientis vel nociui.12æ.q.9.2m 48

Appetitus sensitiuus vt rectus à ratione, potest esse subiectum virtutis & vitij.12æ.q.50.3.3m*q.56.3.c.*4.o.*5. .m*q.57.1.c.*q 74.2.c.2m *3.o. 49

Actus appetitus sensitiui semper est cum transmutatione corporis,& maxime circa cor.1a.q.20.1.2m*12æ.q.10.3.c.*q.22.2.3m 50

¶*Differentia * Appetitus sensitiuus & rationalis,i voluntas, sunt duæ potentiæ.1a.q.80 2.o 51

Actus appetitus sensitiui ratione mutationis corporalis annexæ, dicūtur passiones,non autem actus voluntatis.1a.q 20.1.1m 52

¶* Intellectiuus * Appetitus sensitiuus & voluntas, sunt rationales participatiue.12æ q.24.1.2m*q.56.6.2m*q.59.4.2m*q.61.2.c.fi.2m.* 22æ.q.5*.4.3m*.3a.q.18.2.4 53

Appetitus rationalis non diuiditur per concupiscibilem & irascibilem. 1a.q 59.4.o.*q.82.5.o 54

Appetitus rationalis non fertur in particulare, nisi sub ratione vniuersalis. 2a.q.80.2.2m 55

¶Apprehensio aliqua est causa timoris,& omnium operationum appetitus.22æ.q.7.1.c. 1

Respectus qui est tantum in apprehensione rationis conferentis vnum alteri,est relatio rationis tantum.1a.q.28.1.c. 2

¶Appropinquatio. Quanto aliquid habet minus de potentialitate, tanto magis appropinquat Deo.12æ.q.22.2.1m 1

Quanto aliqua sunt fini bono propinquiora, tanto sunt meliora 22æ.q. 81.6.c.princ. 2

Appropriatio in communi est manifestatio diuinarum personarum per attributa essentialia.1a.q.39.5.7.c. 1

¶Appropriatio in diuinis potest fieri dupliciter, scilicet ex parte creaturarum, & ex parte Dei. Prima debet semper fieri per contrarium, secunda vero per similitudinem ad proprium.1a q.39.7.c.1m* 8.cap. co.2. 2 3

Appropriatum vt sic est posterius proprio secundum modum intelligendi,sed vt essentiale,est econuerso.1a q 39. .3m 4

Attributa conuenienter appropriantur diuinis personis 1a. q.39.7.8.o.

Essentia nulli personæ appropriatur,nec operatio.1a.q.39.8.c.

¶In speciali * Potentia appropriatur patri, sapientia filio, bonitas vero spiritui sancto. 1a.q.39.7.8.c.* q.45.6.2m.* q.46.3.c.* 22æ.q.14. 1.c.*.c. 5 6

Veritas in diuinis appropriatur filio.1a.q.39.8.c.

Principium effectuum appropriatur patri,exemplare autem, filio. 1a. q.46.3.c. 7

Aeternitas appropriatur patri,pulchritudo filio,visus vero spiritui sancto secundum Hilarium.1a.q.39.8.c.3a.q.59.1.2m 8

Vnitas appropriatur patri,imago,æqualitas,& verbum filio, nexus vero spiritui sancto,secundum Augustinum. 1a.q.37.1.3m q.39.8 c.*q.47. 2.2m* 3a.q.58.2.3m 9

Ex ipso,appropriatur patri,per quem,filio,in quo,spiritui sancto.1a.q.39 8.cap. 10

Creatorem esse,appropriatur patri,per quem, filio, dominium vero & vinificatio,spiritui sancto.1a.q.45.6.2m 11

d 2 ¶Aqua.

1 AQua.* In communi habet sex proprietates: quia est diaphana: humida, frigida: generatiua: abundans vbique: & sine pretio. 3ª. q.66.3.c. * q.69.2.2m * 4.1m c.
2 Aqua est duplex, scilicet viua, id est, continuata suo principio cum fluxu: & mortua i. stans. 1ª q.18.1.3m
3 Aqua non cooperit totam terram contra naturam: propter viuentia super eam. 1ª q.69.1.2m * 4m
4 Congregatio aquarum conuenienter describitur tertia die 1ª q.69.1.o.
5 Aquæ dicuntur potius congregari & diuidi quàm creari: quia labiliter fluxæ sunt. Sed aquæ quæ supra cælos sunt, non sunt fluidæ secundum Basilium, 1ª q.6 .2.b.* 2m . fi.* q.69.1.1m
6 Aqua calida citius & fortius congelatur. 12æ q.35.6.2.2.* q.37.1.2m.* q.48.2.c.* q.87.2.c
7 De latere Christi. * Vera aqua exiuit de latere Christi, in cruce. 3ª q. 66.4.3m * q.74.7.3m
8 Benedicta. * Aqua benedicta non est sacramentum: sed est quid sacramentale. 3ª q 65.1.6m
9 Aqua benedicta non ordinatur directe ad remedium præstandum: sed contra dæmones: & contra omne impedimentum sacramentorum. 3ª q.65.1.6m
10 Aqua benedicta datur contra impugnationem exteriorem dæmonum: exorcismus autem, contra interiorem. 3ª q.71.2.3m
11 Aqua benedicta delet peccata venialia. 3ª q.65.1.6m 8m * q.83.3m * q.87.3.c
12 Aqua benedicta potest iterari, non autem exorcismus: pro quo sumitur contra dæmones. 3ª q.71.2.3m
13 Aquæ benedictæ potest fieri additio aquæ non benedictæ, & tota erit benedicta 3ª q.77.8.3m * q.83.3m * q.87.3.c.
Aquila significat superbiam. 12ª q.102.6 1m co 2.fi.
1 Aquilo flans facit generare mares: auster vero fœminas. 1ª q.92.1.1m * q.99.2.2m
1 Aliter habetur spes fructificationis arboris cum virescit frondibus. & aliter cum iam primordia fructuum incipiunt apparere. 12æ.q. 69.3.c.
2 In arboribus & in herbis nihil erat immundum secundum legem. sicut in omni genere animalium. 12æ q.102.6.2m
1 Arca testamenti significat secreta fidei: quæ permittuntur videri à maioribus tantum. 12æ q.102.4.6m
2 Dispositio arcæ testamenti interius & exterius: & expositio literalis & figuralis omnium pertinentium ad eam. 12æ q.102.4.6m
Archangeli sunt medius ordo inter angelos & principatus. 1ª q. 108. 5.4m
Architector est principalis artifex præcipiens induci formam: & præparari materiam. 1ª q.18.3 c
1 Argumentum dicitur dupliciter, scilicet ratio rei dubiæ: & signum euidens sensibile. 3ª q.55.5.c.
2 Oratio firmat argumentum, primo à substantia actus: secundo à circunstantiis. 12æ q.7.1.1m
3 Argumentū ex solo literali sensu sumitur sacræ scripturæ. 1ª q.1.10.1m
4 Argumentum ab auctoritate Dei est firmissimum: sed ab auctoritate humana est debilissimum. 1ª q.1.8.2m
Arismateria, & geometria procedunt ex principiis notis lumine naturali intellectus. 1ª q.1.2.c
1 Aristoteles instituit sectam Peripateticorū: quorum princeps ipse fuit. 12æ q.59.2 c.* 22æ q.123.10.c
Armus dexter: & petusculum hostiæ in lege veteri: erant sacerdotis contra diuinationem: & quia sapientia cordis & fortitudo sunt ei necessaria. 12æ q.102.3.8m fi.
Spiritus sanctus dicitur pignus, sed magis proprie arra: quia spiritus sanctus dicitur arra, per respectum ad ea dona, quæ manent in patria: pignus vero per respectū ad ea quæ euacuabuntur. 12æ q.1.14.3.3m fi.
1 Arrogantia.* Arrogans est, qui sibi tribuit quod non habet. 22æ. q.112. 1.2m.
2 Arrogantia qua aliquis supra se extollitur: est species superbiæ. Nec est iactantia: sed sæpe est causa eius. 22æ.q.112.1.2m

1 ARs quid. * Ars est virtus intellectualis: inquantum facit facultatem boni operis. Non autem simpliciter est virtus: quia non perficit vsum, nec appetitum. 12æ q.57.3.4.o
2 * Ars est recta ratio factibilium: & habitus operatiuus 1ª q.22.2.c.* 12æ q.57.3.4.o.* q 93.1.c.* 22æ q.47.3 c
3 Forma artis est similitudo vltimi effectus intenti ab artifice. 3ª q.78.2.c.
4 Ars semper est ad bonum: sicut & scientia 12æ q.57.3.1m
5 Artis est aliqua virtus: quia ad bonum eius vsum requiritur aliqua virtus moralis. 12æ q.57.3.2m.* 22æ q 47 4.2m
6 Scientiæ ad nullum opus ordinatæ dicuntur simpliciter scientiæ: non autem artes. 12æ q.17.3.3m
7 Artes quæ ordinantur ad opus rationis, dicuntur liberales. Quæ vero ordinantur ad opus corporis, dicuntur seruiles. 12æ q.57.3.3m
8 Artes liberales sunt speculatiuæ. Sed dicuntur artes: quia habent aliquid per modum operis. 12æ q.57.3.3m * 12æ q.47.2.3m
9 Omnis applicatio rationis recte ad aliquid factibile, pertinet ad artem. Ideo est aliqua ars speculatiua. Non autem prudentia: quia est tantū de consiliabilibus: in quibus non sunt vitæ determinatæ ad finem. 22æ q.47.2.3m
10 Comparatio.* Ars magis conuenit cum prudentia quàm habitus speculatiui ratione obiecti, & subiecti. Sed econuerso, ratione virtutis, 12æ q.57.4.2m

Ars differt realiter à prudentia 12æ.q.57.4.c.*.2m * 22æ q.47.4.2m. 11
Ars non requirit aliquos habitus morales in appetitu, sicut requirit prudentia. 12æ q.57.4.c.* q.95.5.2m 12
Ars habet determinata media ad finem. Sed in quibusdam non habet, in quibus per similitudinem dicitur aliquis prudenter agere; vt in medicina: & nauali, in quibus est necessarium consilium. 22ª q.47.4, 2m * q 49.5.2m. 13
Bonum artis est extra hominem s. in artificialibus: sed bonum prudentiæ est intra hominem. 12æ q.57 4.c.* 5.1m 14
Operatio artis fundatur super operationem naturæ: & hæc super creationem. 1ª q.45.8.c.4m. 15
Initium artis secundum eius essentiam sunt principia ex quibus procedit ars. Sed secundum eius effectum est vnde incipit ars operari, sicut principium artis ædificatiuæ est fundamentum. 22æ.q.19.7.c. 16
Quicquid est contra naturam artificiati, est contra naturam artis 12æ. q. 71.2.4m. 17
Ars non potest inducere formam substantialem, nisi virtute naturæ. 22æ. q.77.2. m.*.3.q.66.4.c.*. q.75.6.1m. 18
* In aliqua materia est virtus agens ad productionem formæ artis, in aliqua vero non. 1ª.q.77.1.c. 19
Vendere artes liberales quo ad veritatem earum, peccatum est simoniæ non autem locare operas suas s. docendo eas, quia hoc licitum est. 22æ q.100.3.c 3m. 20
Id quod de se ordinatur ad malum, non est ars. 12æ.q.57.3 1m.*.22æ.q. 95.1.2m.* .q.169.2.4m. 21
In actu artis dupliciter contingit esse peccatum. s. deuiando à fine particulari, artis & à fine communi Primum est proprium, secundum vero est artificis: inquantum est homo. 12æ.q.21.2.2m.*.q.57.2.1m. 22
In arte peccans volens, est elegibilior quàm peccans nolens, sed in virtutibus moralibus est econuerso 12æ.q.21.2.2m.*.q.57.4.c.*.22æ.q. 47.1.3m.*.8.c. 23
Artes quibus vt pluries aliqui male vtuntur, licet de se sint licitæ: debet tamen extirpari de ciuitate per principes, secundum Platonem. 22æ.q. 169.2.4m. 24
Articulus fidei est indiuisibilis veritas de Deo, artans nos ad credendum: secundum Ricardum de sancto Victore 22æ.q.1.6.o. 1
Articulus dicitur quadrupliciter. s. membrum conclusio, particula in iudicio. & spiritualis difficultas supposita in fide, non dependens ex alia. 22æ.q 1.6.c. 2
Artifex ex suo opere est laudabilis vel culpabilis, per bonitatem vel malitiam sui actus. 2æ.q.21 2.c.2m. 3
Formæ artificialium, sunt accidentia. 3ª.q.66.4.c. 1
Formæ artificialium nihil aliud sunt quàm compositio, ordo, & figura. 22æ.q.96.2.2m. 2
In artificialibus ratio ordinatur ad finem particularem, in moralibus autem ad finem communem totius humanæ vitæ. 2æ.q. 21.2.2.m.*.q. 57.4.3m.* 22æ.q.47.4.2m. 3
Nullum artificiale, vt imagines, & verba, habet aliquam vim à constellationibus, sed à dæmonibus. 22æ.q.96.2.2m. 4
ASCendere in cælum, fuit conueniens Christo. 3ª.q.5.7.1.6.c. 1
Christus ascendit secundum vtramque naturam. 3ª.q.57.2.c. 2
Christus ascendit propria virtute vtriusque naturæ. 3ª.q.57.3.o.
* Christus ascendit super omnes cælos, & super omnem creaturam. 3ª.q. 57.4.5.o *.q.58.3.c. 3
Ascensio Christi, & quies sursum, vel cuiuscunque corporis gloriosi, non est violenta, sed naturalis 1ª.q.57.3.2m.*.4.4m. 5
Crebra fuit Christi conuersatio cum discipulis, ad eorum consolationem ante eius ascentionem. 3ª.q.55.3.3m 6
* Nescitur vbi Christus corporaliter ante ascensionem māserit, cum hoc scriptura non tradat. 3ª.q 55.3.2m. 7
Christus non statim post resurrectionem ascendit, propter fidem confirmandam. 3.q.57.1.4m. 8
Ascensio Christi, non fuit in instanti. 3ª.q.57.3.3m. 9
Ascensio Christi, fuit causa nostræ salutis. 3ª.q.57.6.o. 10
Ascensio Christi aperuit nobis paradisum, quo ad locum, non autē quo ad visionem. 3ª q.49.5.4m. 11
Animæ sanctorum post resurrectionem & ante ascensionem Christi, etiam in limbo, viderunt Deum per essentiam. 3ª.q.52.4.3m. 12
Ante ascensionem Christi, nullus intrauit paradisum cælestem, sed latro statim moriens, intrauit in visionem Dei. non autem in paradisum terrestrem. 3ª.q.52 4.3m. 13
Ascendenti Christo accreuit gaudium, quo ad modum. non autem intensiue, nec extensiue, quia de omnibus perfectum gradum habuit ab instanti suæ conceptionis. 3ª.q.57.1.2m. 14
Assentire est actus intellectus, sed consentire est actus voluntatis. 12æ.q. 15.1.3m.* 12æ.q.2.1.3m. 1
Assensus contingit tripliciter. s. propter euidentiam rei sicut principiorum habitu, vel propter aliud, vt in scientia, vel per imperium, voluntatis, vt credere. 22æ.q.1.4 c.*.q.1.2 c. 2
Voluntas dupliciter mouet intellectum ad assentiendum. s. ex ordine ad bonum: vel coactione veri non visi. 22æ.q.5.2.c. 3
Intellectus dupliciter perficitur ad assentiendum veritati. Primo capiendo, eam secundo habendo certum iudicium de ea. 22æ.q.9 1.c. 4
Intellectus necessario assentit principiis per se notis, & aliis cognitis sequi necessario ex iis, non autem aliis veris. Quædam enim ex necessitate consequuntur ex principiis ita. s. quòd non possunt esse falsa, principiis existentibus veris, sicut sunt omnes conclusiones demonstratio- 5
num

num, & huiusmodi veris, intellectus de necessitate assentit postquam percepit ordinem eorum non autem prius. 1ª.q.62.8.2m *.q.82.1. 2.c.* 12æ.q.17.6.c.
6 Intellectus non potest assentire oppositis dignitatum. 1ª.q.2.10.b
¶ Assiduitas vnius rei fastidium parit. 22æ.q.93.11.4m
1 ¶ Assimilatio in communi* est duplex. s. in natura, & in specie intelligibili. Secunda requiritur in cognitione, non autem prima. 1ª. q.57. 2 2m * q.85.8.3m * q.88.1.2m
2 Intelligere per assimilationem, conuenit soli intellectui recipienti speciem à rebus. 1ª.q.14.2.2m
3 Assimilari possumus tripliciter verbo Dei, siue filio Dei. s. secundum rationem formæ. & non secundum intellectualitatem ipsius. non solum secundum rationem formæ, sed etiam secundum intellectualitatem ipsius, & secundum vnitatem quam habet ad patrem, per gratiam & charitatem. 3ª.q.23.3.c.
4 Talis assimilatio per gratiam & charitatem, perficitur ratione adoptionis, quia sic assimilatis debetur hæreditas æterna. 3ª.q.23.?.c
5 Assimilatio intellectus practici ad Deum est secundum proportionalitatem, speculatiui autem secundum vnionem & informationem, quæ est multo maior 12æ.q.3. .m
6 Summa assimilatio hominis ad Deum, est per operationem. Ideo per beatitudinem homo Deo maximè conformatur. 1ª.q.63.3.c.* 12æ q.55.2 3m
7 Generans non assimilat sibi genitum in perfectionibus acquisitis per actus, nisi in aptitudine 12æ.q.8 .2.c.
8 Filij* Causa assimilationis filij ad patrem non est materia, sed formatiua virtus in semine, causata ex operatione virtutis formatiuæ patris in semen. 1ª.q.119.2.2m
9 Filij quandoque assimilantur auis & proauis, quia in semine est virtus eorum. 1ª.q.119.2.c.2m
10 Filij magis assimilantur parentibus secundum irascibilem, quàm secundum concupiscibilem. 12æ.q.5.5.c.* 22æ q.156.1.c.
1 ¶ Assistere sumitur dupliciter. scilicet simpliciter, & secundū quid. 1ª. q.112.3.c.
2 ¶ Deo * Assistere Deo, est esse circa Deum, i. immediate recipere illuminationes in simplicitate diuini luminis. 1ª.q 112.3.c.
3 Sathan dicitur affuisse, non autem assistisse Deo. 1ª.q 112.3.3m
1 ¶ Assumere dicit actū assumentis, & terminum. 3ª.q. 2.8.c. * q.3. 1. 2.4.c.
2 Assumere proprie conuenit personæ, non autem naturæ. 3.q.3.1.2 3.o.
3 Assumi conuenit naturæ, non autem personæ. 3ª.q.4. .*q.1.4.3m
4 Assumptio significat actionem in fieri, & respicit diuersimode agens, patiens. terminum à quo, & terminum ad quem: vnio autem significat relationem in facto esse, & eodē modo respiciens omnia 3 .q.2.8.o
5 Assumptio differt ratione, ab vnione. & incarnatione, seu humanatione. 3ª.q.2.8.3m
6 Natura diuina est vnita, non autem assumpta. Sed natura humana est vnita, & assumpta. 3ª.q.2.8.c.2m
7 Vniens est vnitum, non autem assumens est assumptum. 3ª.q.2.8.c.
8 Omnis persona assumens, est vniens. Non autem econuerso, quia pater est vniens, non autem assumens 3ª.q.2.7.2m * q.3.1.1m
9 Assumere naturæ conuenit, ratione principij tantum, sed personæ, ratione principij & termini. 3ª.q.1.1.2.o.* 4.2m
10 Abstracta personalitate, natura posset assumere. 3ª.q.3.3.o
11 * Deus posset assumere naturam angelicam sine corruptione personalitatis angelicæ 3ª q.4.1.3m
12 Quælibet natura posset de potentia Dei absoluta assumi, sed tantū natura humana secundum congruentiam. 3ª.q 4.1.o
13 Quælibet persona potest sine alia incarnari, & assumere. 3ª.q.3.4.5.o
14 Tres personæ possunt vnam numero naturam assumere. 3ª.q 3.6.o
15 Et tunc tres personæ essent vnus homo, vnitate naturæ, non autem vnitate personæ. 3ª.q 3.6.1* 7.2m
16 Vna persona potest plures naturas humanas assumere. 3ª.q 3.7.o
17 * Si vna persona diuina assumeret duas naturas humanas, tunc illa persona esset tantum vnus homo, & non plures. 3ª.q.3.7.2m
18 Assumptio naturæ humanæ conuenientius facta est ad filium quàm ad patrem, vel ad spiritum sanctum 3.q.3.8.o* q.39.8.2m
19 Filius Dei assumpsit naturam humanam cum omnibus perfectionibus suis. 3ª.q.9.1 c.* q 18.1.2.o
20 Columba non fuit assumpta in vnitate personæ spiritus sancti, quia nō apparuit vt saluaret, sed vt significaret. 1ª.q.43.7.1m* 3ª.q.39.6.2m * 7.c.
21 Natura humana assumpta est in indiuiduo. 3ª.q.2.2.3m * 5.2m * q.4.2. 1m * 3.co.* 4.o
22 Non decuit, vt natura humana in quolibet suo supposito assumeretur. 3ª q 2.5.2m * q.4 5.o
23 Natura humana conuenienter assumpta est de stirpe Adæ. 3ª. q.4.6.o. * q.31.1.o
24 Natura humana non debuit immediate assumi in Adam. 3ª q.4.6.2m
25 Assumi conuenit naturæ humanæ ratione sui, & non ratione suppositi, ideo non conuenit Deo 3ª q.16 4.3m
26 Deus conuenienter carnem assumpsit de muliere. 3ª.q.31.4.o
27 Deus non assumpsit hominem. 3ª.q.4.3 o
28 ¶ Contra errores* Christus assumpsit animam, contra Arrium, Eunomium, & Appolinarem. 3ª.q.5.3.o* q.18.2.1m
29 Christus assumpsit animam rationalem, contra Eunomium, & Apollinarem. 3ª.q.5.4.o.* q.16.8.2m * q.18.1.c.

Assumptio Christi non fuit tantum per inhabitationem gratiæ, contra Nestorium, & Theodorum. 3ª.q.2.6.c.* q.15.1 3.4.7.c.* q.18.1.c. 30
Christus non attulit corpus de cœlo, sed assumpsit ipsum de muliere, contra Valentinum, & Martianum. 3ª.q.5.2.o.* q.35.3.c.* q.37.1. c.* q.5.4.3.c. 31
Christus assumpsit verum corpus, & non phantasticum, contra Manicheum, & Valentinum. 3ª.q.5.1.o.* 2.c.* q.14.1.c.* q.16.1.c.* q.37.1.c.* q.39 7.c. 32
Christus assumpsit naturam humanam integram, & perfectam. 3ª.q.9. 1.c * q.18.1.c.* 2.c. 33
Hæreticum est, dicere Christū non assumpsisse partes vnitas. 3ª.q.2.5.c. 34
* Hæreticum est, dicere Deum esse vnitum homini accidentaliter. 3ª.q. 1.6.c. 35
¶ Partes * Caro assumpta est mediante anima, & anima mediante spiritu. 3ª. q.6.1.2.o. * 3.1m * 4.3m* q.33. 2.c.* q.49.6.3m *.q.50. 2.2m * 3.c. 36
Caro Christi assumpta est de Adam, de Dauid, & de Abraham. 3ª.q. 31.1.2.o 37
Anima Christi non fuit prius creata quàm assumpta. 3ª.q.6.3.o. 38
Partes assumptæ sunt mediante toto ordine intentionis: sed econuerso ordine executionis. 3ª q.6.5.o. 39
Natura humana assumpta est mediante gratia habituali, sicut medio congruitatis, & spiritu sancto sicut causante, & vnione sicut effectu consequente. 3ª.q.6.6.o. 40
In eodem instanti, anima & caro sunt assumptæ & vnitæ. 3ª.q.6.1.c.* 3. .o.* 5 c.* q.33.2.o.* q.34.1.c.* q.35.4.c. 41
In eodem instanti anima creata, est caro concepta & animata, & vtraque assumpta est à verbo. s. in primo instanti. 3ª q.6.3 4.o.* q.33. 1. 2.3. o.* q.35.4.o. 42
¶ Defectus* Christus assumpsit omnes defectus naturales corporis, cōmunes toti naturæ humanæ. 3ª.q.12 4.3m* q.14.4.o.* q.15.1.c.* q.45.4.2m 43
Christus nullum morbum assumpsit, nec aliquem defectum, non communem omni homini. 3ª. q.14.4.o. * q.46.3.2m * 5.c.* 9.4m * q. 51.3 c. 44
Christus nullum defectum contraxit, sed voluntariè assumpsit. 3ª.q.14. 3. o. 45
Christus assumpsit defectus corporis necessitate naturæ corporis, non autem coactè, nec contra voluntatem diuinam, nec humanam. 3ª.q. 14 2.o.* q.15.5.1m.* 2m 46
Christus nullum defectum animæ assumpsit, nec contraxit. s. ignorantiam, culpam vel defectum gratiæ. 3ª.q 1.1.3m * 12 4.3m * q.14.1. 1m * 3.1m.* 4.c.2m * q.15.o.* q.31.7.o.* q.45.4.2m 47
¶ Astrologia, & perspectiua, non sunt propriè species Mathematicæ, sed secundum quid. 12æ.q.35.8.c. 1
* Astrologia & perspectiua sunt magis naturales quàm mathematicæ materialiter, sed formaliter & principaliter sunt econuerso. 22æ. q. 9.2.3m 2
Astrologus potest prædicere futura determinata vt semper vel vt frequenter in suis causis, non autem contingentia ad vtrumlibet. 1ª. q. 115.4.3m* 12 .q.9.5.3m.* 22æ.q.95.5.c.* 5.o. 3
¶ Astutia* est vitium speciale, differens à prudentia carnis, vtens non veris vijs vel medijs, sed simulatis. Ideo opponitur prudentiæ. 22æ.q.55. 3.o * 4.c.* q.69 2.c.* q.97. 3.3m * q.111.3.2m 1
Astutia quandoque dicitur prudentia, & econuerso. 22æ.q.55.3.1m* 4. 1m * q.92.1.1m 2
Astutia consistit in excogitatione simulatæ viæ, sed dolus & fraus, in executione eius. 22æ.q.55.4.5.o *q 69.2.c.* q.111.3.2m 3
Athanasius & Gregorius Nazianzenus tantæ auctoritatis fuerunt, vt nemo contrarietur eis. 1ª.q.61.3.c. 4
¶ Attentio triplex in oratione. s. ad verba, ad petitionem, & ad Deum, vel ad aliam circunstantiam. 22æ.q.83.13.c 1
Attentio actualis, est necessaria in oratione, saltem in principio. 22æ. q. 83.13.o. 2
* Attingere naturam superiorem contingit dupliciter. s. obiectiue, & secundum virtutem. 12æ.q.3.7.3m 1
Attingere Deū tripliciter contingit s. similitudine, operatione, & vnione personali. Primum conuenit omni creaturæ, secundum tantum rationali, tertium vero soli Christo. 22æ.q.2.3.c. 2
¶ Attribui * Ex eo quòd aliquid attribuitur alicui, oportet ei attribui omnia quæ sunt de ratione eius. 1ª.q 28.3 c. 1
¶ Attributa Dei differunt tantum ratione, sed fundamentum habent ex natura rei. 1ª.q.13.4.o.* 12 c. 1
Plura attributa sunt in Deo, sed vnite. 1ª.q 13.4.o * 12.c. 2
Attributa essentialia possūt à nobis naturaliter cognosci, non autem personalia. 1ª.q.32.1.o.* q.39.7.c. 3
Ratio attributorum est conceptio intellectus, quam significat nomē. 1ª q.13.1.c.* 4.o. 4
Attributa diuina prædicantur de se inuicem nominibus primæ intentionis, non autem secundæ. 1ª.q.32.3.3m 5
Quilibet effectus Dei, est à quolibet attributo eius, tamen reducitur ad illud, cum cuius ratione magis conuenit. 1ª q.45.6.3m 6
AVaritia quid * Est immoderatus amor habendi. 22æ.q.118. 1.8.c. 1
Auaritia proprie, semper est peccatum. 22æ.q.118.1.o.* q.119.1.o. 2
Auaritia est peccatum spirituale. 22æ q 118. .o. 3
Auaritia secundum quod opponitur iustitiæ, hoc modo ex genere suo 4
d 4 est

est peccatum mortale. Contingit tamen in hoc genere auaritiæ esse
peccatum veniale,propter imperfectionem actus 22æ.q.118.q.4.o
5 Auaritia est medium inter peccata pure spiritualia,& peccata pure carnalia 12æ q.72 2.4m*22æ.q.118.6.1m
6 Auaritia est contra Deum,contra se, & contra proximum. 22æ. q. 18. 1. 2m*3.1m.
7 ¶Subiectum* Auaritia large,est in dæmonibus, s.immoderata cupiditas habendi quodcunque bonum creatum, non autem proprie. 1a.q. 63.2.2m
8 Senes sunt naturaliter auari, propter defectum naturæ eorũ. 22æ.q.118. 1.3m q.119 3.o
9 ¶Diuisio* Auaritia dupliciter importat immoderantiam exteriorum s.in affectu,& in re.22æ.q 55.8.c*q.118.1.2m *3.c.
10 Auaritia sumitur dupliciter. s.large pro omni cupiditate inordinata habendi quodcunq; bonum creatum, & propriè vt est speciale peccatũ circa possessiones exteriores. 1a.q.63.2.2m 22æ.q.118.2.o.*5.2m
11 ¶Species* Auaritiæ sunt septem. s. parcitas,tenacitas,cymilitas, turpe lucrum, vsura,latrocinium.& alea. 22æ.q. 118. 8.4m
12 Auaritia est vitium capitale,cuius filiæ sunt septem. s. proditio,fraus, fallacia,periurium,inquietudo,violentia, & obduratio.22æ.q.55.8.o.* q.118.7.8.o
13 Auaritia, Libido,& Cupiditas dicuntur tripliciter, s. passio habitualis cõsequens peccatũ originale i. fomes: inordinatus appetitus cuiuscunq; rei vel tantum diuitiarum. Prima est radix omnis peccati. Secunda est genus omnis peccati, Tertia est vitiũ capitale 12æ.q.77.5.1m * q. 82.4 3m* q.84.1.o.* 22æ.q.24.10.2m* q.119.2 1m
14 Auaritia etiam tertio modo. s.vt est tantum inordinatus appetitus diuitiarum,radix est omnium peccatorum.12æ.4 84 1.o*2.c.fi.*3.1m* 4.4m* 22æ.q 119.2.1m
15 Auaritia facit homines odiosos:& causatur ex nimio amore sui. 12æ,q. 29.4.3m
16 ¶Grauitas* Auaritia est maximum peccatorum secundum quid, i. ex parte conuersionis,& est minimum simpliciter.i.ex parte auersionis. 22æ.q.118.5.o
17 Auaritia est grauius peccatum prodigalitate: quia magis repugnat liberalitati;sed inutilior est & insanabilior triplici ratione,s.quia prodigus facile est sanabilis per hoc q declinat ad ætatem senectutis,quę est contraria prodigalitati;& per hoc q peruenit ad egestatem de facili,dum multa inutiliter consumit,& sic pauper factus, non potest in dando superabundare:& etiam quia de facili perducitur ad virtutem propter similitudinẽ,quam ad ipsam virtutem habet.Sed auarus non de facili sanatur,quia habet ijs contraria. 22æ.q.107.2.c* q.118.5 3m *.q 119 3.o
18 Auaritia superabundat in amando,acquirendo,& retinendo: sed deficit in dando:prodigalitas autem econuerso 22æ.q.119.3.c
19 Ex auaritia quandoq; nascitur prodigalitas: dum aliquis multa consumit,ad captandum fauorem aliorum. à quibus capiat 22æ.q.119.2.1m
20 Prodigalitas opponitur auaritiæ:licet quandoque secũdum diuersa sint in eodem, qui denominatur à principali. s.à datione.12æ.q.72.8.3m* 22æ.q.119.1.4m
¶Comparatio* Auaritia vt est inordinatio affectus,opponitur liberalitati:sed vt est extra in re opponitur iustitiæ.22æ.q.117 principio* q. 118 principio * 3.o.
22 Auaritia opponitur liberalitati, habet vitiũ oppositum.s.prodigalitatem,non autem vt opponitur iustitiæ.22æ.q.118.3.3m*q.119 1.o
23 Actus perfectus auaritiæ oppositæ iustitiæ,est peccatum mortale:nõ autem oppositæ liberalitati,nisi fit contra charitatem.12æ.q.118.4 o
1 AVdacia includit in se securitatem:sicut contrarium priuationem.12æ q.45 1.3m
2 Audacia proprie respicit malum:sed bonum ei coniunctum,respicit spes. Et similiter desperatio respicit directe bonum:sed malum ei coniunctum respicit timor.12æ.q.45.2.3m * 4.2m
3 Audacia est peccatum contrarium fortitudini.22æ.q.126.2.3m * q.127 2.o
4 Audacia contrariatur timori,secundum accessum & recessum circa idẽ obiectum:spes autem secundum contrarietatem obiectorum.12æ.q. 23.2 c.fi* q.45.1.o *3.c,* 22æ.q.123.2.3m * q.129 6.2m
5 *Sicut spes est prior quàm audacia: ita timor est prior quam desperatio. 12æ.q.45.2.2m
6 Sicut ex timore non semper sequitur desperatio,nisi sit intensus:sic nec ex spe audacia,nisi sit vehemens.12æ.q.45.2.2m
7 Nullus defectus est per se causa audaciæ: sed omnia quæ faciunt spem victoriæ. vel calefaciunt cor 12æ.q.25.3.c* q.45.3.o
8 Omnia quæ sunt nata causare spem vel excludere timorẽ,ex parte animæ vel corporis.sunt causa audeciæ.12æ.q.45.3.c
9 Audacia sequitur spem,nec est pars eius sed effectus:sicut desperatio respectu timoris.12æ.q.25.3.c.fi* q.45.2.o* 3.c*22æ.q.125.2,3m.* q.129.7.c
10 Audacia non potest esse passio principalis.12æ.q.25.4.2m,* 3m* q.45. 2.3m
11 Audacia causat tremorem, reuocando calorem ab exterioribus ad interiora.s.ad cor:timor autem ad inferiora.12æ.q.45.4.1m
12 *Audacia non causatur ex ira nisi mediante spe.12æ.q.45.4.3m
13 Audacia est subiectiue in irascibili.1a.q.59.1.2m,* 12æ.q.23.1.2.c
14 Habentes se bene ad diuina,& passi iniusta,habentes cor paruum, & experti sunt audaciores oppositis.12æ.q.45.3.o.
15 Habentes pulmonem sanguineum, & amatores vini sunt audaciores alijs:propter caliditatem ampliantem & extendentem cor.12æ.q.45 2.c 1m
16 Audaces sunt promptiores in principio,quàm in ipsis periculis:sed fortes econuerso 12æ.q.45.4.o
17 ¶Audiens detractiones peccat minus tamen quàm detrahens: nisi audiat ex odio.22æ q.73.3.o
18 Auditus duplex.s.interior & exterior.22æ.q.5.1.3m
19 Auditus deseruit disciplinæ,& visus deseruit inuentioni.1a.q.117.1.o
20 ¶Aue maria exponitur.3a q.30.2.o
21 *Conuersio potest esse sine auersione,vt in peccato veniali. 13a.q.72 5.c.*3a.q.86.4.5.c.
22 Si posset esse conuersio sine auersione,nõ esset peccatum mortale.22æ q.20.3.c.
23 In omni peccato mortali est auersio & cõuersio. 12æ.q.72.5.c.*q.87.4 o.2æ.q.20.1.1m,*q.24.12.4m.*q.162.6.c,*3a.q.86.4.c.*q.3.1.c.
24 Ratio materialis peccati mortalis,est in conuersione, formalis autẽ in auersione. 22æ.q.10.3.c.*q.110.4.c.*q. 118.5.c.fi.*q.162.6.c.* 3a.q.86.4.1m
25 n peccato est duplex auersio.s.à regula rationis,quo ad circunstantias, quam sequitur alia,s.auersio à Deo.12æ.q.73.7.3m
26 Ratio inferior potest auerti à rationibus æternis quibus intendit, vt regulata,non autem vt regulans,secundum eas, quia hoc est proprium rationis superioris. 12æ q.74.8.1m
27 Peccatum caret ordine ex parte auersionis,non autem ex parte conuersionis.12æ.q.84.3.2m
28 In quolibet peccatore auersio à Deo est præter intentionem eius. 12æ. q 77.6.1m,*8.2m.*22æ.q.39.1.1m.*q.46 2.2m
29 Peccata carnalia plus habent de conuersione,quàm de auersione,sed spiritualia econuerso.12æ.q.73.5.c.
30 Peccatorum contrarietas est ratione conuersionis,sed eorum cõuenientia & reatus,ratione auersionis.12æ.q.73.1.o.*q.113.2.3m.*3a.q. 8.7.3m,*q.86.3.3m.*q.88.1.c.
31 Peccato mortali debetur pœna damni infinita,ratione auersionis: sed pœna sensus finita ratione conuersionis. 12æ.q.87.4.o*22æ.q.79.4. 4m.*3a.q.86.4.c.
32 In peccatis contra virtutes theologicas,prius est auersio,quàm conuersio,in alijs autem econuerso.22æ.q.2 1.1m.*3.c.
33 In odio Dei,prius est auersio,quàm conuersio, in alijs autem econuerso, 22æ.q.34.2.c.
34 In superbia prius est auersio, quàm conuersio,in alijs autem econuerso. 22æ.q.162.6.c.2m.*7.c.

AVgmentum est motus non continuus. 12æ. q.52.3.c.*12æ.q.24. 6.c.
35 Augmentum formarum tripliciter terminatur.s.ratione formæ, agentis,subiecti.22æ.q.24.7.c*3a.q 7.12.c.
36 Formæ specifice respectu alterius quædam augentur ratione sui & subiecti,vt motus,sanitas,& quilibet habitus,sed absolute ratione subiecti tantum,vt qualitates sensibiles. Primaum aliquæ,non omnes,augentur per additionem,non autem secundæ,sed per hoc quòd subiectum magis participat eandem formam. 12æ.q.52.1.2.o.*q.53.2.3m*. q.66.1.2.o.*22æ.q.24.5.1m
37 Scientia augetur secundum intensionem actus dupliciter.s.ex parte subiecti, & secundum numerum obiectorum, sed virtus tantum primo modo.12æ.q.52.2.c.*q.66.1.o.*22æ.q.24.4.1m.*5.c.1m
38 Opinio quadruplex de augmento formarum.12a.q.52.1.c.
39 In magnitudine corporali augmentũ est duplex.s.per additionem,vt in viuentibus:vel per intensionem,sicut in rarefactione.12æ.q.52.2.1m *22æ.q 24.5.1m
40 Motus,manente eadem specie,augetur tripliciter.s.per additionem temporis,vel viæ,vel participatione subiecti.12æ.q.52 2.c.
41 Augens habitum semper facit aliquid in subiecto, non quidem formam nouam,sed quòd subiectum perfectius participet formam præexistentem,vel q amplius se extendat.12æ.q.52.2.2m*3m.*22æ.q.24.5.3m
42 Habitus corporales non multum videntur augeri per additionem, sed per transmutationem primarum qualitatum, quæ non augentur,nisi per intensionem ex parte subiecti participantis.12æ.q.52.c.fi.
43 Omnis forma augetur.i.suscipit magis & minus,nisi cõstat in indiuisibili,vt species numeri,vel secundum numeros,vt quantitates continuæ,figuræ,& relationes,vel det esse substantiale.12æ.q.52.1.2.o. *3a.q.7.12
44 Augmentum formarum,nominatur ad similitudinem augmenti corporum.12æ.q.52.1.c.
45 *Corpus humanis augetur per additionem materiæ. 1a.q.119.1.c:
46 ¶Augurium est diuinatio,à garritu auium sumpta,sed auspicium,à motu auium.22æ.q.95.3.c.
47 Augurium est illicitum,in ijs quæ non causantur à cœlis, vel quæ nõ pertinent ad aues 22æ.q.95.7.o
48 ¶Augustinus sequitur Platonem,quantum potest salua fide.1a.q.66.2. 1m.*q.77.5.3m.*q.84.5.c.*22æ.q.23.2.1m
49 ¶Per auium garritus,& motus,& alias dispositiones,possunt futura præcognosci,non sicut per causas futurorum euentuum, sed sicut per signa.22æ.q 75.7.c.
50 Martyrum.* Aureola martyrum, est simpliciter potior cæteris, virginum diuturnior, confessorum verò periculosior. 22æ.q.152.5.b. 1.*c.
51 Ex ratione operis meritorij, quoddam acciden tale præmium debetur essentiali præmio,quod aureola appellatur. 5. q.96.1.o

Cum

3 Cũ fructus hoc loco consistat in gaudio dispositionis operum, & aureola in gaudio perfectionis operũ,non est idem fructus quod aureola. q 96 2.c.
4 Continentiæ magis debetur fructus, quã alij virtuti cum ea virtus præcipue hominẽ liberet à subiectione carnis,ratione cuius fructus ei respondet.5.q.96.3.c.
5 Conuenienter assignantur tres fructus tribus continentiæ partibus,conjugali enim cõtinẽtiæ tricesimus, viduali sexagesimus,virginali centesimus fructus debetur.5.q.96.4.c.
6 Cum per virginitatem singularis quædã victoria contra carnem obtineatur,virginibus quibus propositum fuit virginitatis perpetuo seruandæ,aureola ex merito debetur 5 q.96.5.o.
7 Quemadmodum virginibus,sic & martyribus aureola debetur,tũ propter victoriam passionum martyrij, tum propter causam pugnæ.5. q 96.6.c.
8 Sicut virgines & martyres,ita doctores aureolam consequuntur,propter victoriam quam obtinent aduersus diabolum , per prædicationem & doctrinam.5.q.96.7.o.
9 Quanquam competat Christo aurea, cum strennue pugnauerit & vicerit,non tamen aureola ei debetur.5.q.9 .8.c.
10 Angelis non competit habere aureolam.5.q.96.9.o
11 Cum aureola sit gaudium de his operibus , quorum gratia ea debetur, proprie in mente esse dicitur , quamuis etiam aliquis decor ex gaudio aureolæ in corpore resultet.5 q.96.10.c.
12 Cũ virgines,martyres & doctores in perpetua pugna sint , & victoriã ex ea cõsequãtur,merito eis assignatæ sint tres aureolæ.5.q.96.11.c.
13 Simpliciter loquẽdo aureola martyrii est omniũ potissima.5.q.96.12.c.
14 Cum meritum sit causa præmij,cõsequens est vt sicut præmio præmiũ est maius,sic aureola vna maior altera esse dicatur.5.q.96.13.o.
1 ¶Aurum habet vim lætificandi.22æ.q.37.2.1m.
1 ¶Austeritas est pars potentialis temperantiæ.s.virtus refrenans loquacitatem.22æ.q.143.c.
2 Austeritas vt virtus,non excludit omnes delectationes,sed tantum superfluas,& inordinatas. Ideo videtur pertinere ad amicitiã.i.ad affabilitatem,vel ad eutrapeliam i.ad iocunditatem,22æ.q.168.4.3m.
3 *Austera seueritate peccata proximi diiudicans ac si ipse esset iustus,est superbus inquantũ. s.aliquis propria peccata paruipendens , seipsum proximo præfert in corde suo.22æ.q.33.5.c.
4 Auctoritas Dei præualet rationi humanæ, multo magis quàm auctoritas philosophi,rationi debili alicuius pueri. 1a q.1.8.2m.
2 ¶Auxilium maximum ad omnia calor & spiritus sunt animali. 12æ. q.44.1.2m
2 Homo non potest habere auxilia & instrumenta determinata à natura sicut alia animalia;quia esset contra complexionem eius, & etiã infinitis indiget,1a q.76.5.4in* q.91.3.2m * 12æ.q.5.5.1m.
3 Naturalẽ est cuilibet dolenti , vti quocunque auxilio , ad repellendum nocium præsens,quod infert dolorem. 12æ q.44.1.2m
4 ¶Dei. Quilibet homo indiget auxilio diuino, & humano.22æ q.192. 6.1m

B

BALAAM vere prophetauit, ex inspiratione Dei , licet effet propheta dæmonis.22æ q.172.6.b.1m.
¶Baliun operatur per regem,& econuerso , quia est dũs sui actus.Non autẽ martellus operatur per fabrũ.1a q.36.3.4m* 22æ. q.90.1.c.
¶Balneum intrare non licebat antiquitus filio cum patre : ne se inuicem viderent nudos. 22æ q.154.9.c.
¶Banausia est vitium contrarium paruificentiæ . Et dicitur à furno , quia quasi ignis consumit omnia. 22æ q.135.2.o.
1 ¶Baptismus Ioannis fuit cõuenienter institutus, quadruplici ratione. s. primo quia oportebat Christum à Ioanne baptizari , vt consecraret baptismum . Secundo vt Christus per baptismum Ioannis manifestaretur. Tertio vt suo baptismo assuefaceret homines ad baptismũ Christi.Quarto vt ad pœnitentiam homines inducens, præpararet ad digne suscipiendum baptismum Christi. 3a q.38.1.o.
2 Baptismus Ioannis nominatur ab ipso triplici ratione.s.primo quia ipse fuit sui baptismi institutor aliquo modo.Secundo quia nihil in illo baptismo efficiebatur,quod Ioannes non faceret.Tertio quia sibi soli eradatum illius baptismi ministerium.3a q.38.2.1m.
3 Baptismus Ioannis fuit à Deo per auctoritatem,& à Ioanne per ministerium.3a q.38.2.o.
4 Baptismus Ioannis non fuit commendatus aliquo præcepto Dei in sacra scriptura,quia parum erat duraturus. 3a q.38.2.3m
5 Baptismus Ioannis erat præparatorius ad baptismum Christi. 3a q.38. 1.3.o* q.70.1.3m.
6 Baptismus Ioannis erat quasi protestatio & professio pœnitentiæ , quã imponebat baptizatis. 3a q.38.3.1m
7 Baptismus Ioannis non imprimebat characterem.3a q.38.6.c.
8 Nec in eo peccata remittebantur.3a q.68.6.1m
9 Baptismus Ioannis non conferebat gratiam , sed tantum effectum hominis.3a q.38.2.c.* 3.o 6.c.
10 Circumcisio quo ad necessitatem, instituta erat vt remedium contra peccatum originale, sed baptismus Ioannis vt assuefaceret ad baptismũ Christi.3a q 70.1.3m.
11 Christus inhibuit Apostolis,gentibus euangelium prædicare ante passionem & resurrectionem suam . Vnde multo minus conueniebat , per Ioannam gentiles ad baptismum admitit. 3a q.38.4.3m.
12 Christus voluit baptizari baptismo Ioannis,à Ioanne , sextuplici rõne. s.propter humilitatem implendam , vel baptismum Ioannis approbaret,vt aquas consecraret suæ carnis tactu.& sic baptismum suum, institueret , vt ostenderet non interesse quis à quo baptizaretur, ad exemplum bapt smi proponendum illis qui erant futuri filij Dei per fidem, & vt in baptismo miracula ostendens euacuaret illorum errorem,qui Ioannem Christo maiorem credebant 3a q.38.1.c.* q. 39 1.2.o.* 5.c.* q.66.5 4m.* q 67.7.1m * q.81.c * q.84.7.4m
Ioannes baptizatus fuit à Christo.3a q.3 6.3m
Multi baptizati sunt à Ioanne, præter Christum,non autem omnes. 3a q.38.4.o.
Christus nõ fuit primus,nec vltimus baptizatus à Ioanne.3a.q.39.4m
Christus baptizatus fuit Iordane , quia per ipsum fuit introitus in terrã promissionis:& etiam ipsum diuisit Helias 3a q.39.4.o.
Christus bapt zatus fuit tempore conuenienti.3a q.39.3.o.
Nullus leuauit Christum de baptismo, quia non propter se, sed propter alios baptizatus est.3a q.67.7.1m.
Christo baptizato,aperti sunt cœli quadruplici mysterio.f.vt ostenderetur q de cœtero virtus cœlestis baptismum cõsecraret, & q per fidẽ baptismum inspicimus cœlestia , quæ sensum & rationẽ humanam excedunt,& vt ostenderetur,q baptizatis patet via ad cœlum,& vt detur intelligi , quòd hoc ipsum quòd post baptismum cœlum aperitur credentibus est ex voluntate orationis.3a q.39.5.o.P.49 5.3m.
Christo baptizato, audita est vox patris,propter mysterium trinitatis. 3a q.39.8.o.* q.45.4.o.*.q.66.6.c.
Spiritus sanctus apparuit,Christo baptizato,in specie columbæ,quia datur omni baptizato sine fictione.3a q.39.9.o.*.q.46.4.2m
Baptizati baptismo Ioannis,baptizari tenebantur baptismo Christi.3a q.38.6.o.*.q.66.9.2m
Ioannes non baptizauit pueros,nec gentiles.3a q.38.4.3m
Baptismus Ioannis cessauit quo ad fuum maximum posse , Christo baptizato. Sed totaliter cessauit Ioanne incarcerato, quia ministerium eius,soli Ioanni erat commissum. 3a q.38.5.9.
Baptizato Christo non cessauit baptismus Ioannis , sed tantum eo decollato.3a q.38.5.o.* q.39.3.4m
Diffinitio.* Diuersæ diffinitiones baptismi.3a q.66.1.o
Forma baptismi est ista. s. Ego te baptizo in nomine patris & filij & spiritus sancti. 3a.q.60.8.b.* q.66.5 o.* q. 4.3.c.
Forma baptismi secundum Græcos,est ista.s.Baptizetur seruus Christi. N. In nomine patris & filij & spiritus sancti.3a q.60.8.b.* q.66.5. 1m * q.67. .c.
Per formam Græcorum perficitur verum sacramentum baptismi. Et fit ad vitandum antiquorum errorem, qui virtutem attribuebant baptistis.3a q 66.5.1m
In forma baptismi,dimittens verbum,baprizo.nihil agit.3a q.66.5.2m
Dicens,nos baptizamus,nihil agit. 3a q.66.5.4m.* q.67.6.c.2m.
Ego, non est de necessitate formæ baptismi , sed ponitur ad maiorem expressionem intentionis.3a q.66.5.1m * q.72.4.3m.
Si dicatur,Ego baptizo vos,est baptismus, sed peccatum est,nisi necessitas cogat 3a q.66.5.4m * q.67.6.2m
Si dicatur,In nomine trinitatis nihil agitur.3a q.66.6.3m
Si dicatur,In nomine genitoris, vel proferantur alia nomina personarum non propria,nihil agitur.3a q.60.7.2m * q.66.5.7m
Si dicatur,In nomine Christi,non est baptismus,nisi reueletur,sicut Apostolis,ad amorem Christi.3a q 66.6.o.
Si in forma baptismi addatur, & beatæ Mariæ, quasi ibi aliquid operetur nomen eius,nihil agitur.Si autem intendatur tantum,quòd oratio eius prosit baptizato,valet.3a q.60.8.c.fi.
Si nominata tantum vna persona trinitatis,baptizandus moriatur,creditur suppleri inuisibiliter.3a q.68 2.7.9.o.* q.82.4.2m
Non dicitur ibi,in nominibus,sed in nomine.i.in innocatione, per confessionem exteriorem.3æ.q.66.5.6m
Si fiat tanta interruptio verborum,vel interpositio, quòd incipiat intẽtionem baptizantis,tunc non erit vna forma , & vtraque per se erit imperfecta,nec sufficiet ad baptismum,sicut si dicatur,In nomine patris,& interponat baptizans longam fabulam,& postea dicat,& filij non erit baptismus.3a q.60.8.o.
Si autem fiat ita parua interruptio,vel interpositio verbi non corrumpentis formam,nec principalem sententiam mutantis: vt si dicat baptizans,In nomine patris omnipotentis,aut interpositio silentij,aut interruptio tussis,vel alicuius huiusmodi quod intentionem baptizantis non discontinuet,erit cum vnitate intentionis vnitas formæ. Constat enim, quòd continuatio formæ ex vocibus vnitatem habere non potest,cum oratio sit quantitas discreta.3a q 60.8.o
* Si dubitatur de aliquo,an sit baptizatus,debet baptizari sub hac forma,Si non es baptizatus,ego te baptizo.3a q.66 9.4m * q.68.7.3m * .11 4m.
Aqua est materia baptismi,non autem oleum,sanguis, vnum, nec aliquod elementum.3a q 60.7.2m * q 66.3.o.* 5.7m * q67.3.c.* q.74.1.c.* 6.2m * q.84.1.1m * q.86.4.3m* 6.c
Aqua, est materia baptismi remota. Sed ablutio est materia proxima, ĩ proprie dicatur de eo nõ aũt aqua,nisi per cãm.3a q.66.1.o.
Aqua quicunque alterata, vel mista per naturam,vel artem,potest esse materia baptismi,nisi soluatur species.3a q.66.4.o.
In aqua mista cum chrismate,potest fieri baptismus,quia non soluitur species aquæ.3a q 66 4.2m
Baptismus potest fieri in flumine,& brodio,& in aquis sulfureis. 3a. q. 66.3.2m * m

Baptismus

48 Baptismus potest fieri in qualibet aqua maris, fluminis, vel paludis. 3ª q. 66.3.4m * 4m 1m.
49 Baptismo facto in mari, illa tantum aqua consecratur, quæ venit ibi in vsum. 3ª q.74.2.2m
50 Baptismus potest fieri ex aqua luti, non autem ex luto, 3ª q.66.4.2m.
51 Baptismus non potest fieri in aquis artificialibus, vel alchiæ. vel rosarũ, 3ª q.66.4.5m
52 Chrisma non est de necessitate baptismi, sed quodam modo perficit baptismum. 3ª q.64.4.c
53 In baptismo non aqua, sed lotio, est sacramentum tantum, iustificatio est res tantum, sed character vtrunque. 3ª q. 6.1.0
54 Si sacerdos sit in tali loco quod non possit habere aquam de fonte, vel riuo, vel aliunde, fodiat terram, si possit inuenire. Et si non poterit habere imploráda est bonorum omnium largioris gratia. Si n. sacerdos facit quod potest. & quod nõ põt cõmittit Deo, tũc ipse Deus inuisibiliter supplet defectum. Et sic põt sacramentum baptismi alicui deesse re, sed non voto sicut cũ aliquis baptizari desiderat, & aliquo casu præuenitur morte antequam baptismum suscipiat. Et talis sine baptismo actuali potest salutem consequi, propter desiderium baptismi, quod procedit ex fide per dilectionem operante, per quam Deus hominem interius sanctificat, cuius potentia, sacramentis visibilibus non alligatur. 3ª q.98.27.9.0.* q.82.4.2m
55 Modus * Baptismus potest fieri per aspersionem, effusionem, & immersionem in aqua. 3ª q.66.7.0
56 Sufficit quòd caput immergatur in baptismo. 3ª q.66.7.3m
57 Trina immercio, non est de necessitate, tamen debet fieri. 3ª q.66.8.0
58 Si trina immersio sit intenta, non perficiunt baptismus, nisi in tertia. Si autem vna intendatur, perficitur in ea. 3ª.q.66.8.3m * q.78.6.2m
59 Sermo dirigitur ad non intelligentem, quia in baptismo & in aliis, sermo efficit quod significat. 3ª.q.66.5.3m
60 Quæ pertinent ad ritum, & solennitatem baptismi, fiunt ad deuotionem, & instructionem, & contra dæmones 3ª q.66.10.c
61 Solennitas, ceremoniæ, & ritus, non sunt de necessitate baptismi, sed fiunt ad deuotioné, instructioné, & contra dæmones. 3ª q.66.10.0.
62 Baptismus, quo ad solennitatem, habet tempus determinatum. s. abbatum ante Pascha, & ante Pentecostem, non autem quo ad substantiã eius, & necessitatem. 3ª q.66.10.1m
63 Baptismus non debet iterari. 3ª q.49.3.2m 5.q.66.9.0.* q.67.3.1m * 4.3m * 5.6.c.* q.71.2.3m * q 80.10.1m * q.82.8.c.* q.83.3.3m * q.84.10.1m * 5m
64 Baptismus est sacramentum maximæ necessitatis. 3ª q.65.3.4m * q.67.1.3m * 2.3m * 3.c.3m * q.68.1.2.0.* q.72.2.4m * q.78.1.4m * q.82.1.3m
65 Necessaria fuit institutio baptismi, quia circuncisio sanctificabat remouendo tantum, nec ita efficaciter sicut baptismus 3ª q.70.4.c. 5m
66 Singulari personæ baptismus quidem, simpliciter & absolute est necessarius ad salutem, pœnitentia autem supposito peccato mortali post baptismum. Sacramentum autem ordinis, est necessarium ecclesiæ ad gubernandũ Sed necessitate congruentiæ, confirmatio quodammodo perficit baptismum, extrema vnctio pœnitentiã, matrimoniũ vero ecclesiæ, multitudinem per propagationem conseruat 3ª q.65.4.c.
67 Forma baptismi, & vsus debitæ materiæ, sunt de necessitate huius sacramenti, non autem benedictio aquæ, & alia huiusmodi, sed pertinentantum ad solennitatem eius. 3ª q.66.3.5m * 10.c.* q.67.3.2m
68 Baptismus fuit institutus quo ad materiam, in baptismo Christi. Sed necessitas eius declarata est Ioannis tertio, vsus autem eius incepit, quando misit Apostolos. 3ª q.66.2.0.* q.73.5.4m
69 Baptismus fuit in præcepto omnibus statim post passionem Christi, non autem ante. 3ª q.66.2.0
70 Omnes tenentur baptizari 3ª q.68.1.0.* q.70.2.3m * 4m * q.84.5.c.
71 Nullus potest saluari sine baptismo in actu, vel in proposito. 12æ q.113.3.1m * 3ª q.68.2.0.* q.72.6.1m
72 Intentio propria est necessaria in baptizando habente vsum rationis, in non habente autem, sufficit intentio ecclesiæ. 3ª.q.68.7.0.* 8.3m * 9.1m * 12.c.1m * q.69.1.2m * 9.0.* q.71.3.3m
73 Intentio est necessaria in bbptizante. 3ª q.66.8.3m.
74 Baptismus est protestatio fidei 3ª q. 66.1.1m * q.78.3.6m
75 Baptismus dicitur sacramentum fidei, quia fides ecclesiæ, & eius qui baptizatur, operatur ad efficaciam baptismi, & etiam baptizati profitentur fidé, 12æ.q.102.5.3m * 3ª q.39.5.c * q.66.1.1m * 3.c. * q.63.1.1m * 4.3m * q.70.1.c.3m * 2.c.* q.71.1.c.3m * q.73.3.3m *.q.78.3.6m
76 Fides est necessaria in baptizandis adultis, quo ad gratiam, non autem quo ad characterem. 3ª q.68.8.0.* q.71.3.3m
77 *Nouiter baptizatis nõ inducitur ieiunium vsque ad Pẽtecosten. Et hoc ostendit, quòd non sunt de necessitate ad difficilia cogendi, antequã per spiritum sanctum interius ad hoc instigentur, vt difficilia propria voluntate assumant. 22 q.189.1.4m
78 Fides non est necessaria in baptizantibus. 3ª q.64.9.0.* q.68.8.c
79 In habentibus vsum rationis baptizandis, requiritur contritio, siue deuotio, quo ad rem sacramenti, sed intentio siue voluntas quo ad sacramẽtum 3ª q.68.7.2m * q.86.2.1m.
80 Confessio non est de necessitate baptismi. 3ª q.68.6.0
81 Ad baptismum non requiritur manus impositio. 3ª q.84.4.c.2m
82 Baptizati tenentur ad restitutionem male ablatorum. 3ª q.68.5.3m
83 Prima causa, & auctoritas efficaciæ baptismi, est trinitas, sed secundaria & meritoria, est passio Christi. 3ª q.66.5.c.5m

Causa baptismi duplex. s. principalis, dans virtutem ei. i. trinitas, & instrumentalis i. minister. 3ª.q.66.5.c.* 8.1m * q.67.4.3m. 84
Sacerdos est proprius minister huius sacramenti, non autem diaconus, nisi in necessitate. 3ª q.67.1.2.0.* 3.1m * 2m. 85
Baptismus solenniter celebratus, debet sumi à presbytero curato, vel eius vice. 3ª q.67.4.2m. 86
Sacerdos malus baptizans, peccat mortaliter, nisi in necessitate, & sine solennitate 3ª q.64.6.3m 87
Recipiens baptismum, vel alia sacramenta à ministro malo non præciso non peccat, nisi communicet ei, in peccato. s. inducendo eum ad ministrandum. 22æ q.39.4.1m * 3ª q.64.6.2m 88
Omnis homo cuiuscunque sexus, vel cultus * etiam si sit Iudæus vel Paganus, potest baptizare in necessitate, si desit minister aptior, 22æ.q.39.4.1m * q.100.2.1m * 3ª q.57.3.4.5.0.* 8.1m.* q.82.1.3m.* 7.2m. 89
Si laicus vel mulier, sine necessitate baptizet, peccat, & cooperans ei, sed non reiteratur. 3ª q.57.3.1m * 4.3m 90
Si laicus præsente clerico, vel non sacerdos, præsente sacerdote, vel mulier præsente viro baptizent, peccant. 3ª q.67.4.0. 91
Vnus potest simul plures baptizare, si sit necessitas. 3ª q.56.5.4m * q.67.6.2m 92
Plures non possunt eundem baptizare. 3ª q.66.5.4m * q.67.6.0. 93
Si vnus est mancus, & alter mutus, non possunt baptizare. 3ª q.66.5.1m * q 66.6.3m 94
Nullus potest se baptizare, tamen propter contritionem & deuotionem saluaretur. 3ª q.66.5.4m * q.68.2.0.* 7.0.* q.82.4.2m 95
Pueri sunt baptizandi. 12æ q.113.3.1m * 3ª q.37.3.1m * q 68.9.0. 96
Pueri baptizátur in fide militãtis ecclsiæ, quæ si per impossibile deficeret, suppleret ecclesia triũphans. 3ª q.68 9.0 * 12.c.1m * q.69.6.3m * 8.c.* q.71.1.2m * 3.3m * q.73.3.c. 97
Pueri infidelium antequam habeant vsum rationis, non sunt baptizandi, inuitis parentibus. 22æ.q.10.12.0.* 3ª q.68.10.c. 98
Baptismus debet differri in adultis ad probationem, instructionem, & reuerentiam, non autem in pueris. 3ª q.68.3.0. 99
Infidelitas aliorum non nocet baptizandis, nec alia peccata, sed tantum propria. 3ª q.98.9.2m * q.67.6.4m 100
Amentes & furiosi à natiuitate, & continue sunt baptizandi, non autẽ alii, nisi quando habentes vsum rationis, volunt. 12æ.q.113.3.1m, * 3ª.q.68 12.0. 101
Manés in proposito peccandi, nõ debet baptizari. 3ª q.68.4.0 * 8.4m 102
Dormientes non sunt baptizandi, nisi propter periculum, & prius voluerint. 12æ.q.113.3.1m * 2m * 3ª q.68.12.3m 103
Baptizati ab hæreticis in forma ecclesiæ, non debent rebaptizari. 3ª q.66.9.3m 104
Puer in vtero matris non est baptizandus. 3ª q.68.11.0. 105
Mater viua non debet scindi, vt puer baptizetur. 3ª q.68.11.3m. 106
Apparente aliquo membro si imminet periculũ, debet baptizari puer rebaptizandus nisi sit caput. 3ª q.66.7.3m * q.68.11.4m. 107
Brutum non potest baptizarari. 3ª q 68.12 2m 108
Baptizatus dét leuari de fonte, ab aliquo docto in diuinis. 3ª q.67.7.0. 109
Leuantem baptizatum, non oportet esse docto in diuinis, nisi imminente periculo. 3ª q.67.8.1m 110
Leuans de fonte, tenetur baptizatum instruere de fide si sint inter fideles, vel nisi parentes suppleant. 3ª q.67.8.0 * q.71.1.3m 111
Leuans de baptismo, assumit sibi officium nutricis, & pædagogi. 3ª q.67.7.0.* 8.c. 112
Leuans baptizatum debet esse tantum vnus principalis, sed possunt esse alii coadiutores 3ª q.67.8 3m. 113
Non baptizatus, non potest aliquem leuare de fonte. 3ª q.67.8.1m 114
Pater non debet leuare proprium filium de baptismo, nisi in necessitate. 3ª q.67.8.2m. 115
Leuatio non est de necessitate, sed fit propter imbecilitatem animæ, & non corporis. 3 q.67.7 0.* 8.1m 116
Baptismos est ianua omnium sacramentorum, inquantum est causa. s. characteris, & gratiæ. 3ª q.63.6.c.* q.68.6.c.* q.73.3.c. 117
Per baptismũ aperitur ianua Paradisi. 3ª q.39.5.0 * q.69.5.1m * 7.0 118
Introitus in regnum Dei, non est nisi per baptismum aquæ in re, vel in voto, vel in figura. 3ª.q.69.5.1m 119
Baptizatus ascribitur ad duo. s. ad cœtum fidelium, & ad sacramentorũ participationem. 3ª q.63.6.c.* q.67.2.c.* q.70.1.c. 120
Baptismus habet vim illuminatiuam, & fœcundatiuam ad bona opera. 3ª.q.65.1.3m * q.67.1.2m * q.69.5.0. 121
Pueri saluantur per solum baptismum, sine aliis sacramentis, & aliquis moriens statim post baptismum, statim volat ad cœlum 3ª q.65.4 b. q.65.2.2m 122
Pueris baptizatis subuenit meritum Christi ad beatitudinem consequẽdam, licet desint eis merita propria, & vsum liberi arbitrii non habeant eo quòd per baptismum sunt Christi membra effecti 12æ q.5.7.2m. fi.* q.113.3.1m 123
Circuncisioni succedit baptismus, tanquam perfectum imperfecto 12æ q.102.5.3m * q.103.3.4m * q.70.2.3m * 4m 124
Circuncisio erat imperfecta respectu baptismi, quo ad significationé, efficaciã, & vtilitatẽ Quæ non erat etiã ita communis, quia habebat populum, sextum, & tempus determicatos. 3ª q.70.2.3m * 4m. 125
Baptismus & circuncisio conferebant gratiam. Sed ille ex sua virtute vt instrumentum passionis Christi iam perfectæ, illa vero vt signũ fidei passionis futuræ. 3ª.q.70.4.c.fi. 126

In ba-

127 In baptismo amplior gratia datur, quàm in circuncisione. 3ª q.70.4.c. fi.5m.
128 Baptismus ante passionem Christi, si fuisset, non aperuisset ianuam paradisi, conferendo etiam eandem gratiam sicut prius. Et si nunc circõcisio haberet locum, aperiret eam. 3ª q.69.7.2m * q.70.4.4m.
129 Baptismus continet perfectionem salutis, non autem circuncisio, sed significabat eam, vt fiendam per Christum. 3ª q.70.4.0.
130 Gratia baptismalis sufficit ad conpiscentiam totaliter reprimendam, & ad merendum, non autem gratia in circuncisione data. 3ª q.70.4.c. fi.5m.
131 Omnibus rite baptizatis, etiam pueris conferuntur gratia & virtutes, & in habentibus augentur. 22æ q.47.13.3m * 3ª q.69.3.4.5.c.* 6.0 * q.71.3.c.
132 Omnes pueri æqualem gratiam consequuntur per baptismum, adulti autem inæqualem, secundum gradus deuotionis. 3ª q.69.8.c.* q.89.2.2m.
133 Effectus baptismi duplex. s. primus. 1. character, & secundus. s. gratia 3ª q.68.8.c * q.69.10.c.
134 Per baptismum homines adoptantur in filios Dei. 3ª q.39.8.3m
135 Per baptismum homo regeneratur ad vitam spiritualem. 3ª q.39.5.c. fi.* q.62.2.c.* q.65.1.2.c.* q.66.1.1m * 3.c.* 9.c.5m * q.67.3.c.* 7.c.* q.68.1.c.* 9.1m * q.69.5.8.c.* q.72.1.c.* 4.3m * 5.6.c.* 9.1m * 11 2m * q.73.1.c.* 3.c.3m * 5.1m * q.79.3.2m * 8.2m.* q.80.10.1m * q.84.6.c.* 10.6.5m * q.85.4.3m * 5.c.fi.
136 Effectus baptismi duplex, scilicet per se, id est, generatio in vitã spiritualem, & per accidens, id est, præseruatio à peccato. Primus omnibus æqualiter confertur secundum se, non autem secundus. 3ª q.69.8
137 Per baptismum homo fit membrum Christi, ideo pœna quam Christus sustinuit, reputatur ei ad satisfactionem. 12æ q.5.7.2m * 3ª q.48.1.c.* q.49.1 c.* q.62 1.2.c.* q.68.1.c.* 5.1m q.69.2.c.1m * 3.4.5.6.10.c.* q.73.* 3.1m.
138 Per baptismum homo incorporatur Christo. 3ª q.62.1.c.* q.68.1.c.1m * 2.4.c.* 5.c.1m * q.69.2.3.4.c.* 5.0.* 7.1m
139 Fides incorporat Christo mentaliter, baptismus autem corporaliter, sine cuius proposito neutrum fieri potest. 3ª q.69.5.1m
140 Baptismus est sacramentum passionis, & mortis Christi 3ª q.73.3.3m
141 In baptismo homo participat totaliter virtutem passionis Christi nõ autem in pænitentia. 3ª q.86.4.3m
142 Baptismus configurat Christo passo per immersionem, resurgenti per nitorem aquæ, ascendenti per leuationem. 3ª q.66.2 3.9.c.
143 Antebaptismum actualiter susceptum, aliquis rem baptismi consequitur, ex proposito suscipiendi baptismum. 3ª q.68.2.0.* 3.c.* q.80.1.3m
144 Homo per baptismum in mortem Christi baptizatur, & ei commoritur & cõsepelitur. 22æ q.147.5.c.* 3ª q.49.3 2m * q.51.1.c.* q.61.1.2m * q.66.3.c.* 9.c.5m * q.68.5.7.c.* q.80.10.19.1m * q.86.4.3m
145 Efficacia baptismi est a passione Christi, & à spiritusancto. 3ª q.66.6.c.1m * 10.1m * 11.c.1m * 12.c.* q 69.1.0.
146 Baptismus datus à meliori non est melior, quia efficaciam habet merito passionis Christi & non alterius. 3ª q.64.1.2m * q.82 6.2m.
Effectus prĩcipalis baptismi ẽ delere peccata. 3ª q.39.5.c.fi.* q.79.5.1m
147
148 Remissio culpæ, fit in baptismo virtute materiæ, sed principalius virtute formæ, ex qua etiam materia virtutem recipit. 3ª q.8 6. c.
149 Effectus baptismi est tollere omnia peccata præterita & præsentia, non autem futura. 3ª q.69.10.3m
150 Baptismus impedit peccata futura, ne fiant. 3ª q.68.3.3m
151 Baptismus omnibus æqualiter aufert omnem culpam, & omnem pænã. 3ª q.67.3.c.* q.68.2.2m * q.69.8.0.
152 Baptismus princidaliter ordinatus est contra peccatum originale. 3ª q.66.9.c.fi.
153 Babptismus delet omnẽ culpã originalem, & mortalem, & quandoq; venialé. 3ª q.68.7.3m * q 69.1.0 * 4 b.2m.* 7.c.* 8.1m * 10.c.2m * q.70.4.5m * q.71.3.c.* q.79.5.1m * q.84.1.1m * 4.c.* q.87.1.2m.
154 Baptismus statim tollit pænas, & infectiones peccat originalis, quo ad personã, non autẽ quo ad naturã, nisi in fine. 12æ q.81.3.2m * q.85.5.2m * q.87.7.1m * q.109.8.9.c.1m * 10.c.3m * 12æ q.104.6.1m * 3ª q.49.3.3m * q.52.5.2m * q.68.1.2m * q.69.3.0.* 7.1m
155 Per baptismũ fomes mitigatur, ne dominet. 3ª q.66.3.c.* q.69.4.3m.
156 Baptismus per gratiam minuit fomitem, inquantum inclinat in contrarium, sed non totaliter tollit vsque ad beatitudinem. 3ª q.39.5.c.* q.86.5.c.fi.
157 Baptismus absoluit ab omni pæna. 3ª q.68.5.0.* q.65.2.0.* 7.c.* 10.3m.* q.70.4.5.* q.79.5.1m * q.84.1.1m * q.86.4.3m
158 Baptismus non tollit pænam hominis. Ideo homicidia potest puniri, licet pium esset ei parcere. 3ª q.69.2.3m
159 Fictio non remouetur per baptismum, sed per pænitentiam. 3ª q.69.9.2m * 10.2m * 3m
160 Ad effectum baptismi exequendum in ficto concurrit per se baptismus, sed pænitentia per accidens, remouendo fictionem. 3ª q 69.10.2m
161 Fictio mortalis impedit simpliciter effectum baptismi, sed venialis; quo ad venialia tantum 3ª q.69.3.0.* q.87.3.2m
162 Fictione recedente, baptismus habet proprium effectum. 3ª q.69.10.0.
163 Aliquis dicitur ad baptismum fictus accedere quadrupliciter. s. non credens, contemnens baptismum, non seruans ritum ecclesiæ, & indeuotus. i. non volens sacramentum, & rem sacramenti. 3ª q.66.9.c.
164 Indispositio voluntatis contraria gratiæ, impedit secundum effectum baptismi. s. gratiam: non autem primum. s. characterem. 3ª q.69.9.0.

Error circa baptismum, non impedit acceptionem characteris, dummodo intendat facere vel accipere quod ecclesia dat: licet credat illud nihil esse. 3ª q.63.9.1m * q.68.8.3m. 165
¶Sanguinis.* Baptismus triplex s. sanguinis, flaminis, & fluminis. 3ª 166. q.65.11.0. 166
Baptismus sanguinis est melior & efficacior cæteris baptismis. 3ª q 69. 12.0. 167
Baptismus sanguinis, includit baptismum flaminis, non autem econuerso 3ª q 69.12.2m 168
Baptismus sanguinis, supplet baptismum fluminis, in necessitate solum 3ª q 66.11.0. 169
Baptismus sanguinis & flaminis, non sunt sacramenta, quia conueniunt cum sacramento in causando, non autem in significando. 3ª q.66.11.2m * 12 1m. 170
Pænitentia dicitur baptismus flaminis, quia sine baptismo, sufficit ad salutem, in necessitate tantum. 3ª q.66.11 c. 171
Pueri non possunt saluari sine baptismo sanguinis vel fluminis. 12æ. q.113.3.1m * 3ª q.67.3.c.* q.68.3.c.* q.73 3.c. 172
Baptismus sanguinis non imprimit characterem, quia non habet efficaciam baptismi sacramentalis, sed meritum. 3ª q.66.11.2m * 12.c 1m. 173
Baptismus sanguinis, liberat ab omni culpa, & omni pæna, ex virtute passionis Christi, cui conformat. 22æ q.124.1.1m * 3ª q.68.2 1m * q.87.1.2m 174
Baptizatus baptismo flaminis, consequitur emundationem, sed accipiẽs sacramentum consequitur maiorem gratiam. 3ª q.69.1.2m * 4.2m * q.80.1.3m * q.90.3.2m 175
Baptismum debet præcedere catechismus. 3ª q.71.1.0. 176
Vnctio triplex in baptismo. s. oleo cathecuminorum, & bis chrismate. 1ª q 66.10.2m * q.71.3.4m * q 72.11.3m 177
Baptizati liniuntur chrismate in fronte, ne erubescant. 3ª q.72.9.c. 178
Aures baptizandorum liniuntur sputo, vt aperiantur ad verbum Dei, nares vero ad odorem bonæ famæ, non autem oculi, quia pertinent ad inuentionem, per quam non habetur fides 3 q 71.2.3.c. 179
Sal ponitur in os baptizandi: vt habeat discretionem in sermone fidei 3ª q 71.2.c. 180
Baptizatis datur vestis alba, in signum resurrectionis futuræ, & puritatis conseruandæ. 3ª q.66.10.3m * q.71.3.4m 181
Eorum quæ fiunt post baptismum, aliqua tantum significant, vt vestis, alba, nouitatem vitæ: aliqua etiam efficiunt: vt vnctio in vertice, conseruationem gratiæ baptismalis. 3ª q 71.3 4m 182
Baptismus est vnus tantum simpliciter, sed secundum quid sunt nouem: quia diluuium, transitus maris, & lotiones legis, erant figure, baptismus Ioãnis dispositio, baptismus Christi causa efficacie, baptismus sanguinis & flaminis, & poenitentia secũdum proportionem effectus, & baptismus aque & spiritus. 3ª q.66.11.3m * q.70.1.2m * 3m 183
Pro baptismo non debet committi simonia. 22æ q. 100.2.c.1m 184
¶Pharisæorum.* Baptismata Pharisæorum erant vana, ad mundiciam carnis tantum ordinata. 1ª q.38.1.3m 185
¶Barnabas & Paulus discordauerunt preter intentionem eorum, prouidentia Dei. 22æ q.37.1.3m
¶Bartholomeus miraculose occultabat se, & se offendebat sicut volebat 3ª q.54.1 2m
Basiliscus non interficit visu, sed vapore, sicut menstruata inficit speculum. 1ª q.117.3.2m

BEATITVDO.* est operatio & vltima perfectio. 12æ 3.2.0.* 5.c.* q.55.2.3m 1
Beatitudo est vita eterna, non quidem esse, sed operatio. 1ª q.10.3.c * q.18.2.3m * 12æ.q.3.2.1m * 22æ q.18.2.2m 2
Visio Dei per essentiam, est tota essentia beatitudinis. 1ª q.1.4.c * q 12.1.c.* 4.0.* 6.b * 8.4m * q.26.2 3.0.* q. 2 1.2.9.c.* 12æ q.3.4.8.0.* q 4.4.5.c.* q.5.1.4.5.c.* 22æ q.2.3.c.* q 5.1.c.* q.173.1.c.* q.180.4.c.* 3ª q.52.5.c.* q.59.5.1m 3
Gloria essentialis beatitudinis est, quam habet homo non apud hominẽ, sed apud Deum. 12æ q.2.3.1m * q.48.1m 4
Beatitudo est summum bonum. 1ª q.26.3.1m * 12æ q.3.1.2m. * q.5.2.2m * q.19.9.c. 5
Beatitudo habet rationem premi. 1ª q.26.1.2m * q.62.4.c.* 12æ q.2.2.1m * q.5.7.c. 6
Beatitudo est finis rõnalis nature tãtũ. 1ª q.23.1 c.2m * q 26.1.2.c * q.62 1.4.c.* 12æ q.3.1.3m * q 55.2.3m * q.69.1.c.* 22æ q. 18.7.c. 7
Beatitudo vt finis quo, est aliquid creatum, non autem vt finis quod 1ª q. 20 * 3.0.* 12æ q.3.1.0. 8
Beatitudo est vltima perfectio hominis. 1ª q.62.3.4.c.* q.73.1.c.* 12æ. q.3.2.c.4m * 6.c. 9
Beatitudo est proprium hominis bonum. 12æ q.6. principio. 10
Beatitudo est bonum perfectum naturæ intellectualis, apprehensum per intellectum. 1ª q.26.1.2.c.* 12æ q 3.2.2m 11
Beatitudo est status omnium bonorum congregatione perfectus, secundum Boetium. 1ª q.26.1.1m * 12æ q.3.2.2m * 3.2m * q.4.7.2m 12
Beatitudo nihil aliud est quàm gaudium de veritate. 12æ q.3.4.c.fi. 13
In vita actiua que circa multa occupatur, est minus de beatitudine quàm in contemplatiua, que versatur circa vnum. s. circa veritatis contemplationem. 12æ q.3.2.4m.* 5.c.* q.4.7.c. 14
De ratione beatitudinis sunt tria. s. bonum perfectum, per se sufficientia, & delectatio. 22æ.q.118.7.c. 15
Beatitudo consistit in duobus. s. in visione Dei, & delectatione fruitionis 12æ q.3.4.c. 16

* Essen-

*Essentia beatitudinis consistit in actu intellectus, sed delectatio eius,
17 in voluntate. 1a q.26.2.o.* 3.c.* 12æ q.3.4.o.* q.11.1.1m.
Beatitudo consistit in contemplatione veritatis, & maxime Dei. 22æ.q.
18 167.1.1m.
Beatitudo vitæ præsentis secundum Aristotelem consistit in operatione
19 perfectissima, ratione potentiæ, habitus, & obiecti. 1a q.62.1.c.* 88.1.
c.co.2.* 12æ q.3.5.c.
Beatitudo & miseria sunt principaliter in anima, secundario autẽ in cor-
20 pore. 3a q.15.10.c.2m
Beatitudo cōsistit in coniunctione ad Deum, & miseria in recessu à Deo.
21 12æ.q.3.3.c.* 7.2m * 8.c.
In quibus non est.* Beatitudo vltima, vel miseria, non consistit in bo-
22 nis vel malis præsentis vitæ. 12æ q.5.3.o.
Beatitudo non consistit in diuitiis. 12æ.q.2.1.o.
23 Nec in honoribus. 12æ.q.2.2.o.
24 Nec in fama seu gloria humana, 12æ q.2.3.o.
25 Nec in potestate, 12æ.q.2.4.o
26 Nec in aliquo bono exteriori, nec in omnibus simul. 12æ q.2.4.o.
27 Nec in bonis corporis. 12æ q.2.5.o * q 3.3.c.* q.4.6.1m
28 Nec in parte sensitiua. 12æ.q.3.3.o.
29 Nec in voluptate, 12æ q.2.6.o.
30 Nec in aliquo inhærenti animæ. 12æ q.2.7.o.
31 Nec in habitibus virtutum. 12æ q.3.2.c.
32 Nec in operatione transeunte in exteriorem materiam. 12æ q.3.2.3m.
33 Nec in actu voluntatis 1a q.26.2.2m * 12æ q.3.4.o.* q.4.2.c.
34 Nec in intellectu practico principaliter, sed in speculatiuo. 1a q.26.2.o.
35 * 12æ q.3.5.o.
36 *Nec in consideratione scientiarum speculatiuarum, 12æ q.3.6.o.* 12æ
q.167.1.1m
Consideratio scientiarum speculatiuarum, est quædam participatio ve
37 ræ & perfectæ beatitudinis, non autem substantialis beatitudo. 12æ
q 3.6.c.fi.* q.66.3.1m * 5.2m 22æ q.180.4.c.
*Nec consistit in contemplatione angelorum. 1a q.64.1.1m * q.89.2
38 3m * 12æ q.3.7.o.* 22æ.q.167.1.1m
Nec in cognitione Dei, quæ habetur per demōstrationē. 12æ q.66.5.2m
39 Nec in aliquo creato. 1a q.12.1.c.* q.82.2.c.* q.89.2.3m * 12æ q.3.8.
40 o.* 22æ q.85.2.c.
Nec in cognitione cuiuslibet veri, sed in cognitione perfecta summæ ve
41 ritatis. 1a q.26.2.3.o * 12æ q.3.4.8.o.* 22æ q.167.1.1m
Requisita.* Bona exteriora non requiruntur ad beatitudinem perfectã.
42 12æ q.4.7.o * 22æ q.186.3.4m
Diuitiæ adiuuant felicitatem actiuam instrumentaliter, sed contempla-
43 tiuam impediunt, Sed ad patriæ beatitudinem, multum valet volun-
taria paupertas. 12æ q.4.7.c.* 22æ q.186.3.4m
Amici non requiruntur ad perfectam beatitudinem 12æ q.4.8.o.
44 Angelus suo ministerio adiuuat hominē, vt perueniat ad beatitudinē nō
45 autē vt humanæ beatitudinis obiectum. 12æ q.3.7.2m * q.5.6.1m
Ad beatitudinem aliqua requiruntur tripliciter, scilicet antecedēter, es-
46 sentialiter, & consequenter. 12æ q.3.3.c.
Ad beatitudinem tria requiruntur, scilicet visio Dei, comprehensio, &
47 delectatio. 12æ q.4.3.o.
Perfectio charitatis est essentialis beatitudini quo ad dilectionem Dei,
48 non autem quo ad dilectionem proximi, sed quasi concomitatur. 12æ
q.1.8.3m
Rectitudo voluntatis requiritur ad beatitudinem antecedenter, & con-
49 comitanter. 12æ q.4.4.o.* q.5.4.7.c.
Delectatio requiritur ad beatitudinem consequenter tantum, vel con-
50 comitanter. 12æ q.3.4.c.* q.4.1.2.o.
Corpus & perfectio eius requiritur ad beatitudinem viæ, & ad beatitu-
51 dinem patriæ omnino perfectam, requiritur antecedenter & conse-
quenter, non autem essentialiter, nec ad beatitudinem patriæ simpli
citer. 12æ q.4.5.6.o * 3a q.7.4.2m * q.15.10.c.2m.
Beatitudo animæ redundabit in corpus. 12æ q.3.3.c.3m * q.4.6.c.* 3a.
52 q.57.3.c.* q.39.5.3m.
Operationes meritoriæ plures requiruntur ad beatitudinem hominis. 1a
53 q.62.5.1m * 12æ q.5.7.9.* q.6 principio.
Operationes sensitiuæ requiruntur antecedenter ad beatitudinem viæ,
54 non autem ad beatitudinem patriæ, sed consequenter tantum, ad neu
tram autem essentialiter. 12æ.q.3.3.o.
Pax requiritur ad beatitudinem antecedenter & consequenter, non au-
55 tem essentialiter. 12æ q.3.4.1m
¶ Mutatio.* Nullum bonum creatum additum visioni Dei, facit magis
56 beatum 12æ q.5.2.3m
Beatitudo æqualiter participatur ab omnibus ex parte obiecti, sed inæ-
57 qualiter ex parte subiecti. 12æ q.3.2. m * q.112.4.c.2m.
Nulla creatura potest per sua tantum naturalia, adipisci perfectam beati-
58 tudinem. 1a q.12.4.o.* q.23.1.c.* q.64.1.2m * q.94.1.o.* q.108.4.
c.* 12æ q.5.5.o * q.62.1.2.3.o.
Homo non potest per operationem solius creaturæ superioris attingere
59 ad perfectam beatitudinem. 12æ q.5.6.o.
Homo potest adipisci perfectam beatitudinem. 12æ.q.5.1.o.
60 Beatitudo perfecta non potest amitti. 1a q.64.2.c.* q.94.1.c.* 12æ q.
61 5.4.o.
¶ Appetitus.* Voluntas necessario appetit beatitudinem. 1a q.19.1.o.
62 * 5.6.c.* q.82.1.2.o * q.83.1.5m.* 12æ q.5.4.c.2m * 8.2m * q.6.
4.o.* q.1.1.2.o * q.13.6.c.* q.94.1.c.* 3a q.18.1.3m
63 Omnes homines naturaliter appetūt beatitudinē. 1a q.2.1m * q.19.10.

c.* q.26.2.c.* q.41.2.2m * q.60.2.c.* q.62.1.c.* q.82.1. .o.* q.83.
1.5m * 12æ q.3.6.2m * q.5.1.8.o.* q.10.1.o.* 3a q.18.1.3m
Non solum perfecta beatitudo, sed etiam qualiscunque similitudo, vel 64
participatio eius naturaliter desideratur. 12æ q.3.6.2m
Omnia quæ desiderat voluntas appetit propter beatitudinem 1a q.60.2. 65
c.* 12a q.1.6.o.
In vltima beatitudine complebitur omne desiderium beatorum. 1a q. 66
12.8.4m * 12æ q.1.5.c.* q.3.8.c.* q.4.5.5m * q.5.3.4.c.8.c. 3m *
q.67.4.3m * 22æ q.28.3.c.2m.
Perfecta quietatio intellectus & voluntatis consequitur beatitudinem. 67
12æ q.3.4.1m * 8.c.* 22æ q.18.2.c.* 4.12m * q.28.3.c.* q.94.1.c.*
q.118.7.c.
Perfecta beatitudo omne malum excludit. 12æ q.2.4.c.* q.5.3.4.c.* 68
q.67.4.2m
Beatitudo ascendit in cor hominis secundũ rationem cōmunem, non au 69
tem que & qualis sit in speciali. 12æ q.5.8.c.2m * 22æ q.17.2.1m
Beatitudo est primum obiectum voluntatis. 12æ q.3.4.2m * q.11.1.1m. 70
Beatitudo amatur amore concupiscentie, non autem amore amicitie. 71
12æ q.2.7.2m
Deus * Deus est perfecte beatus. 1a q.26.1.o.* q.62.4.c. 72
Deus est sua beatitudo. 1a q.26.2.o.* q.62.4.c.* q.94.1.c.* 12æ q.3.1. 73
1m * 2.m * 4m
Deus est beatus secundum intellectum. 1a q.26.2.o. 74
Beatitudo Dei excedit quamlibet aliam beatitudinem. 1a q.26.4.o. 75
Beatitudo Dei complectitur omnem aliam beatitudinem. 1a q.26.4.o. 76
Beatitudo est naturalis soli Deo. 1a q.62.4.c.* q.63.3.c.fi.* 12æ q.3.1. 77
1m * q.5.7.c.
In communi.* Beatitudo triplex secundum philosophos. s. voluptuosa, 78
actiua, & contemplatiua. 12æ q.3.2.1m * q.69.3.4.c.
Beatitudo duplex. s. perfecta, & imperfecta. i. in patria, & in via. 1a q.62. 79
1.c.* 12æ q.3.2.4m * 3.5.6.c.* q.4.5.6.7.8.c.* q.5.3.o * 4.5.c.*
q.62.1.c.* q.69.1.3.c.* 22æ q.186.1.4m 80
Beatitudo patrie est continua, non autem beatitudo vie 12æ q.3.2.4m 81
Duplex pfectio beatitudinis. s. ex parte obiecti, & ex parte subiecti, pri-
ma tollit rationem vere beatitudinis, non autem secunda, 12æ.q.5.3.
2m * q.4.5.5m * q.11.4.2m
Nullus ante passionem Christi potuit habere beatitudinem, licet sancti 82
patres meruerint eam per fidem passionis Christi, quo ad propriam
personam, non autem quo ad naturam communem. 3a q.49.5.1m
¶ Beatitudines in communi.* Beatitudines operationes virtutum perfe- 83
ctarum per dona, & etiam donorum. 12æ q.69.1.o.* q.70.2.c.* 22æ
q.157.2.3m
Actus virtutum vt perficiunt, dicuntur beatitudines, sed vt delectant, di- 84
cuntur fructus. 22æ.q.157.2.3m
Actus donorum pertinentium ad vitam actiuam, exprimuntur in meri- 85
tis beatitudinum, sed actus vite contemplatiue, in premiis. 12æ q.69.
3.c.fi.1m
In singulis beatitudinibus ponitur aliquid pertinens ad statum vie, & ali 86
quid ad statum patrie. 12æ q.69.2.o * 22æ q.8.7.c.
Quelibet beatitudo est fructus addens excellentiam & principalitatem 87
premii, & non econuerso. 12æ q.70.2.o.
Omnia premia septem beatitudinum sunt idem realiter, & differunt ra- 88
tione 12æ q.69.4.1m
Premia beatitudinum inchoatiue habentur hic, sed complete in patria 89
tantum. 12æ q.69.2.o.* 22æ q.8.7.c.
Beatitudines & premia earum sufficienter enumerantur septem, & qua- 90
tuor, & octo, diuersimodè, & declarantur. 12æ q.69.3.4.o.
Prime tres beatitudines sunt cōtra beatitudinem voluptuosam, sed quar 91
ta & quinta pertinent ad vitam actiuam: alie autem due ad contem-
platiuam. 12æ q.69.3.4.o.
Omnes beatitudines posite in sacra scriptura, oportet ad has reduci, quia 92
omnes pertinent ad vitam actiuam vel contemplatiuam. 12æ q.69.
3.4m
Beatitudines correspondent septem donis: non quidem singula singu- 93
lis, sed plures vni, & vna pluribus. 12æ q.69.3.o.
Beatitudines dupliciter adaptantur donis. s. secundum conuenientiam 94
ordinis: vt prima infimo, secunda sexto, & sic de aliis secundum Aug.
vel secundum conuenientiam proprie rationis ad inuicem secundum
actus, & obiecta. 12æ q.121.2.c.2m * q.139.2.c.
In speciali. Beatitudo prima. s. paupertas, correspondet dono timoris. 95
12æ q.19.12.o.* q.83.9.3m * q.121.2.c.* q.161.2.3m
Fructus decimus, s. modestia, & vndecimus. s. continentia, & duodecimus 96
s. castitas, correspondent eis. 22æ q.19.12.4m
Petitio septima correspondet eis. 22æ q.1.12.4m * q.83.9.3m 97
¶ Secunda beatitudo. s. pietas, correspondet dono pietatis. 12æ q.69.3. 98
3m * 22æ q.8 9.3m * q.121.2.o.
Fructus octauus. s. mansuetudo, correspōdet eis in indirecte: sed sextus, 99
id est, bonitas, & septimus s. benignitas directe. 22æ q.121.2.3m
Petitio sexta, correspondet eis. 22æ q.83.9.3m 100
Tertia beatitudo. s. luctus, correspondet dono scientie. 12æ q.69.3.2m 101
* 3m * 22æ q.9.4.o * q.83.9.3m
Petitio quinta correspondet eis. 22æ q.83.9.3m 102
Quarta beatitudo. s. iustitie, correspondet dono fortitudinis. 12æ q.69. 103
3.3m * 22æ q.83.9.3m * q.139.2.o.
Fructus quartus. s. patientia, & octauus. s. longanimitas, correspondet eis. 104
22æ q.139.2.3m.
Petitio quarta correspondet eis. 22æ q.83.9.3m 105

Quin-

106 ¶ Quinta, Beatitudo. s. misericordie, correspondet dono consilii. 12æ q.
69.3.3m * 22æ q.52.4.o.* q.83.9.3m
107 Eandem beatitudinem oportet responeere secũdum conuenientiam pro
prie rationis ad inuicem donis scientie & pietatis, non autem secun-
dum conuenientiam ordinis, sed diuerse correspondent. 22æ.q.121.
2.2m
108 Fructus sextus. s. bonitas. i. dulcedo animi, & quintus. s. benignitas, cor
respondent quintæ beatitudini, & dono pietatis. 22æ q.52.4.3m * q.
121.2.3m
109 Petitio tertia correspondet eis. 22æ q.83.9.3m
110 ¶ Sexta Beatitudo. s. munditia, correspondet dono intellectus. 12æ q.69.
3.c.fi.1m * 22æ q.8.7.o.* q.83.9.3m
111 Fructus secundus. s. gaudium. & nonus. s. fides, correspondent eis. 22æ.q.
8.8.o.
112 Petitio secunda correspondet eis. 22æ q.83.9.3m
113 ¶ Septima Beatitudo. s. pacis, correspondet dono sapientiæ. 22æ q.69.
3.c.fi.1m * 4.c.fi.* 22æ q.45.6.o.* q.83.9.3m
114 Petitio prima correspondet eis. 22æ q.23.9.3m
115 ¶ Octaua Beatitudo. s. persecutionis, est manifestatiua omnium beatitu-
dinum præcedentium, nec correspondet alicui dono in speciali. 12æ.
q.69.3.5m * 4.2m
116 ¶ Virtutibus Et donis.* Prima beatitudo, secuneum ambrosiuum, attri-
buitur temperantiæ, tertia prudentiæ, quarta iustitiæ, & octaua forti-
tudini. 12æ q.66 3 6m
117 Primæ quinque beatitudines secundum conuenientiam materiæ, corre
spondent donis scientiæ & consilii vt dirigentibus, sed aliis donis cor
respondent vt exequentibus, secundum motiua vero correspondent
vt supra 12æ q.69.3.3m * 22æ q.121.2.c.
118 Beatitudo quarta & quinta secundum materiam, correspondent pietati,
secunda fortitudini, sed prima & tertia timori. 12æ q.69.3.3m
119 Beatitudo quarta & quinta secundum conuenientiam propriæ rationis
ad inuicem adaptantur dono pietatis: sed secundum conuenientiam
ordinis, adaptatur ei secunda beatitudo: quæ tamen conuenit ei tollē-
do impedimenta actuum eius. 22æ q.121.2.c.3m

1 BEATVS In communi. * Aliquis dicitur beatus in spe. 12æ q.
69.1.c.
2 Quidam dicuntur beati in hac vita propter spem, vel participatiue. 12æ
q.5.3.1m
3 Beati in patria omnes rationes rerum quæ in Christo sunt, non cogno-
scunt: & si ipsum comprehendant. 1a q.12.8.c.* 22.q.173.1.c.
4 Beati per simplicem conuersionem ad Deum: illuminantur de agendis
quæ nesciunt, sine inquisitione & anxietate dubitationis, vt in viatori
bus. 12æ q.52.2.c.2m
5 In beatis sunt aliqui actus ordinati ad finem, scilicet procedentes ex con
secutione finis, vt laus Dei: & aliqui pertrahentes alios ad finem, vt mi
nisteria angelorum, & orationes sanctorum. 22æ q.52.3.1m
6 Quilibet beatus est certus de perpetuitate suæ beatitudinis. 22æ q.18.
3.c.
7 Beati in patria clare cognoscunt omnia quæ hic fiunt. 1a q.89.8.c.
8 Beati Deum comprehendent, sed non totaliter, id est, omnibus modis,
quibus comprehendi potest. 1a q.12.7.1m
9 Beati laudabunt Deum. 22æ q.13.4.c.
10 Beati non possunt peccare. 1a q.62.8.o.* q.82.2.c.fi.* 5.94.1.c.* q.100.
2.c.* 12æ q.4.4.c.* q.5.4.c.* q.109.1.3m * 22æ q.19.11.c.
11 *Beati sunt in statu impetrandi, non autem in statu merendi. 1a q.62.9.
o.* 22æ.q.83.11.c.1m
12 Dignitas beatorum in anima & in corpore erit secundum gradus merito
rum, non autem secundum diuersitatem sextus, sicut nunc & in statu
innocentiæ 3a q.55.1.3m
13 Quilibet beatus gaudet de bonis factis à se, vel ab aliis. 1a q.23.6.1m
14 Gaudium beatorum superat omne gaudium viatorum. 3a q.46.6.
3m.
15 Gaudium beatorum erit super plenum ex parte gaudentium, non autem
ex parte obiecti; viatorum autem neutro modo. 22æ.q.28.3.o.
16 Multiplicatis bonis nostris gaudium beatorum augetur materialiter,
non autem formaliter, quia Deus est eis ratio gaudendi, de quibuscun
que gaudent. 1a q.62.9.3m fi.
17 *Beati non intersunt rebus viuorum secundum legem communem. 1a
q.108.8.2m
18 Beati in regno cælesti videbunt Deum facie ad faciem. 5.q.92.1.o.
19 Beati post resurrectionem nullo modo videre poterunt Deum visu cor
porali, tanquam Deus esset per se visibilis, nisi per accidens. 5.q.92.
2.o.
20 Cum sancti non sint comprehensuri Dei essentiam, non omnia videbũt
quæ Deus videt. 5.q.92.3.c.
21 Sancti beatiores erunt post iudicium quam ante. 5.q.93.1.c.
22 Erunt in beatis gradus beatitudinis, qui mansiones appellantes. 5.q.93.
.o.
23 Beati in regno cælorum videbunt poenas damnatorum, vt beatitudo il
lis magis complaceat. 5.q.94.1.o.
24 Cum damnati non possint transferri à sua miseria, beati non comparen
tur eorum miseriis. 5.q.94.2.c.
25 Sancti non gaudebunt per se de poenis damnatorum, sed per accidens
contemplādo in eis diuinam iustitiam, & qunmodo ab eis liberati sint
5.q.94.3.o.
26 ¶ Bellum duplex, scilicet communæ, & particulare. 22æ q.123.5.c.2m

Ad bellum iustum tria requiruntur, scilicet auctoritas principis, iusta cau 2
sa, & intētio recta. 22æ q.40.1.o.* q.41.1.3m * q.42.2.3.1m.* q.66.
8.1m
In bello iusto deprædans hostes, nō peccat, nisi pugnet principaliter pro- 3
pter prædam, nec tenetur restituere. 22æ q.66.8.1m
Bellum gerere in festo non licet, nisi imminente necessitate, pro tuenda 4
republica. 22æ q.40.4.o.
Clericis non licet bellare in propria persona, sed possunt bello interesse 5
de licentia superioris, & exhortari pugnantes. 22æ q.40.2.c.
BEnedictio Dei, significat donorum eius collationem & multiplica-
tionem. 1a q.72.4m * q.73.3.c.
¶ Benedictus videns totũ mundum, non vidit essentiam Dei 22æ q.180. 1
5.3m
Quis puerum Benedictum stultitiæ argui patiatur, quod relicta domo re- 2
busque patris, soli Deo placere desiderans, sanctæ conuersationis habi-
tum & desertum quæsiuit. 22æ q.189.1.2m
In regula beati Benedicti, conceditur probationis annus, super ad reli- 3
gionem conuersis. 22æ q.189.2.1m
Beatus Benedictus dicit, quod si prælatus aliquid impossibile præcepe- 4
rit, tentandum est 12æ q.13.5 b.
Hoc autem dictum sancti Benedicti ideo dicitur, quia an aliquid sit possi 5
bile, subditus non debet suo iudicio diffinire, sed in vnoquoque iudi-
cio superioris stare. 12æ q.13.5.3m * 22æ q.64.6.3m
Mandat beatus Benedictus in regula sua, quod venientibus ad religio- 6
nem non sit facilis prebendus ingressus, sed probandum est an spiritus
à Deo sit. 12æ q.189.9.1m
¶ Benefacere omnibus quilibet tenetur in præparatione animi, pro loco 1
& tempore. 22æ q.31.2.o.
Aliquod beneficium est quo possumus & tenemur benefacere omnibus, 2
saltem in generali. s. orare pro omnibus fidelibus & infidelibus. 22æ
q.31.2.1m
Malis debemus benefacere in auxilium nature, non autem culpe. 22æ q. 3
25.6.c.2m * q.31.2.2m * q.32.9.1m * q.168.3.3m
Magis coniunctis est magis benefaciendum ceteris paribus. 22æ q.26. 4
6.c.* q.31.3.o.* q.32.9.o.* q.71.1.c.
Subuentio, gratiarum actio, & reuerentia, debetur omni benefaciẽti. 22æ 5
q.165.3.o.
¶ Beneficentia est facere bonum. Et est actus amicitie, vel charitatis, secũ 1
dum rationem communem. 22æ q.31.1.o.
Beneficentia non est virtus specialis, sed actus exterior amicitie, sicut be 2
neuolentia est actus eius interior. 22æ q.31.4.9.
BEneficium.* In communi. * est statim recompensandum secundum 1
affectum, sed expectanda est oportunitas effectus. 22æ q.106.4.o.
Recompensatio beneficii debet esse maior accepto. 22æ q.106.6.o.* q. 2
107.2.c.
Recompensatio beneficii pertinet ad tres virtutes diuersimode. s. ad iusti 3
tiam, vbi est debitum legale, vt in mutuo & aliis huiusmodi, ad amici
tiam vero, & gratiam, vbi est debitũ morale. 22æ q.31.1.3m * q.106
5.c.* q.108.2.1m
Beneficium & recompensatio magis in affectu consistit, quàm in effectu. 4
22æ q.106.3.5m * 6m * 5.o.* 6.1m
In recompensando beneficium iustitia attendit datum, amicitia vtilis at 5
tendit vtilitatem, sed amicitia honesti & gratie attendit affectum dā-
tis. 12a q.31.1.3m * q.77.1.1m * q.78.2.2m * q.106.5.o.
Nullus beneficium est tantum sicut parentum. Ideo in recompensatione 6
beneficiorum, sunt ceteris preferẽdi, nisi necessitas vel vtilitas, vel alia
causa preponderet. 22æ q.31.3.3m * 4m q.101.1.c.
Omnia beneficia secundum communem rationem reducuntur ad amo- 7
rem, & omnia nocumenta ad odiũ, sed secundum speciales rationes ad
diuersas virtutes, vel vitia. 22æ q.21.4.2m
Filius potest parentibus maius beneficium recompensare, quàm accepit 8
secundum affectum, non autem secundum effectum. 22æ q.106.6.1m
¶ Dei.* Beneficia Dei tota, singulis hominibus sunt exhibita. 3a q.1. 9
4.3m
Precipua Dei beneficia sunt creatio, & quies mentis in Deum, per gra- 10
tiam & gloriam. 12æ q.100.5.2m
Omnis solennitas vel sacrificium veteris legis, fuit instituta propter ali- 11
qua beneficia Dei, preterita vel futura. 12æ q.100.5.2m
Licitum est petere beneficium sine cura, pro se digno & indigenti, non 12
autem cum curã. 22æ.q.100.5.2m
Dans beneficiũ non meliori, sed sufficientiori, non peccat. 22æ q.63.2.o. 13
Beneficia ecclesiastica magis debent dari plus idoneis ad regimen eccle- 14
siæ, quam magis consanguineis, sed de patrimonio & licitis lucris, est e-
conuerso. 22æ q.63.1.c.
Dans beneficium spirituale consanguineo minus digno, peccat per accẽ 15
ptationem personarum, non autem si sit eque dignus 22æ q.63.2.1m
* q.185.3.c.
Dans beneficium ratione consanguinitatis grauiter peccat, & est simo- 16
nia si per hoc intendit aliquod bonum proprium. 22æ q.63.1.c.* 2.
2m * q.100.5.2m * q.185.7.2m
¶ Benignitas est idem cum effectu. s. habitus benefactiuus, & ad loquen-
dum dulciter. 12æ q.70.3.c.* 22æ q.80.4m
BEneuolentia proprie est actus voluntatis, quo alteri volumus bonum. 1
22æ q.27.1.c.
Beneuolentia est tantum ad rationalia. 1a q.20.2.1m 2
¶ Bestia dicitur quasi vastia, propter credulitatem, vt leo, vrsus, & huius-
modi. 1a q.72.2m

¶B.

1 ¶Bestialitas, sicut secundum Philosoph. ponitur extra numerum aliarum malitiarum humanarum, quia humanum modum transcendit, ita à sanctis ponitur extra numerum peccatorum, quæ in ipsis fidelibus inueniuntur, quasi grauius eis tamen si ad aliquod de septem capitalibus reduci debeat, poterit ad superbiam reduci secundum diffinitionem Augustini. 22æ q. 154. 11. 2m.

¶Bibere pluries in die licet ieiunantibus, nisi fiat in fraudem. 22æ q. 146, 2m * 3m * 3a q. 80, 8. 4m.

Bigamia inducens irregularitatem, incurritur quadrupliciter, & impedit omnem ordinem. s. cum quis habet plures vxores de iure successiue, cum simul habet plures vxores, vnam de iure, & aliam de facto, cum plures habet successiue, vnam de iure, & aliam de facto, & quando viduam ducit in vxorem 23æ q. 108. 4. 2m.

Cum bigamia tollat significationem sacramenti integram, & per consequens significationem coniunctionis Christi cum Ecclesia, quæ est vnius ad vnam, merito irregularitatem inducit. 5. q. 66. 1. c.

Siue vxorem vnam quis habuerit de facto, siue alteram de iure, (vbi est quædam sacramenti similitudo) irregularis efficitur, sicque bigamiæ vtroque modo, irregularitas annexa est. 5. q. 66. 2. o.

Ex hoc quod vir vxorem non virginem ducit, irregularis efficitur, non autem ex hoc quod corruptus corruptam ducit. 5. q. 6 3 c.

Sicut baptismus non tollit coniugium, sic nec bigamiæ irregularitatẽ tollere potest. 5. q. 65. 4. c.

Cum irregularitas bigamiæ, non sit de iure naturali, sed positiuo, potest Papa cũ Bigamo dispensare, in omnibus ordinibus, Episcopus vero solum in minoribus, nisi in quibusdam casibus. 5. q. 60. 5. c.

Bilingois idem est quod susurro. 22æ q. 74. 1. 3m

¶Blasphemia in communi est attribuere Deo, quod ei non conuenit, vel detrahere ab eo quod ei conuenit. 22æ q. 13. 1. o.

Blasphemia pertinet ad genus infidelitatis, aggrauans eã. 22æ q. 13. 3. c.

Blasphemia quælibet semper est peccatum mortale, quando est cum deliberato consensu. 22æ q. 13 2. o.

Blasphemia ex lapsu linguæ est peccatum veniale, si hoc non intendebat. 22æ q 13. 2. 3m

Blasphemia est grauissimũ peccatorũ otum. 22æ q. 13. 3. o * 3a q. 80. 3. c

Blasphemia simpliciter est grauior homicidio & periurio, sed secundum quid est econuerso. s. ratione nocumenti. 22æ q. 13. 3. 1m * 2m

Blasphemia est contra primum vel secundum præceptum decalogi. 12æ q. 100. 1. 1. c.* 22æ q. 13. 2. 2m

Blasphemia ex deliberatione oritur ex superbia, sed ex turbatione, oritur extra 22æ q. 158. 7. 1m.

Blasphemia in spiritum sanctum dicitur tripliciter. s. dicere contra deitatem, finalis impœnitentia, & peccatum ex malitia 22æ q. 14. 1. o.

Hæc blasphemia dicitur dupliciter. s. conera personam spiritus sancti, & contra attributum eius. 22æ q. 14. 1. 3. c.

Blasphemia in spiritũ sanctum, potest fieri tripliciter, scilicet corde, ore, & opere. 22æ q. 13. 1 c.* q. 14. 1. c. 1m

Ex deliberatione peccare, est peccare in spiritũ sanctũ. 22æ q. 34. 2. 1m

Peccatum ex malitia, id est, ex electione mali, dicitur peccatum in spiritum sanctum, sed ex ignorantia in filium, & ex infirmitate, id est, ex passione in patrem. 22æ q. 14. 1. 3. c.

Non omne peccatum ex malitia, est peccatum in spiritum sanctum, sed tantum ex malitia quæ est cum contemptu impedientium peccatũ. 22æ q. 14. 1. o * 4 c.* q. 10 . 1. 2m

Non omnis contemptus boni impedientis peccatum est blasphemia in spiritum sanctum, sed tantum contemptus illorum quæ dicunt ad pœnitentiam & remissionem peccatorum. 22æ q. 105. 2. 2m

Hoc peccatum est generale ratione habitus, sed est speciale ratione contemptus. 22æ q. 14. 1. 3m

Blasphemia in spiritum sanctum vt speciale peccatum, est contemptus doni, quo homo retrahitur à peccato: non autẽ est peccatum sequẽs ex eo. 22æ. q. 11. 3. 3m

Species eius secundum tertium modum. i. vt est peccatũ ex malitia, sunt sex. s. desperatio, præsumptio, impœnitẽtia, obstinatio, impugnatio veritatis agnitæ, & inuidẽtia fraternæ gratiæ. 22æ q. 14. 2. o * q. 35. 4. 2m

Hoc peccatũ esse irremissibile, exponitur tripliciter à doctoribus. s. vel quia est finalis impœnitentia, & sic nullo modo remittitur. Vel quia quantum est de se, habet meritum vt non remittatur quãtum ad pœnam. Vel quantum ad culpam, inquantum excludit ea, per quæ fit remissio peccatorum. 1a q 64. 2. c.* 22æ q. 14. 3. o.* q. 118. 5. 3m * 3a q. 86. 1. 2m * 3m

Hoc peccatum est desperatio ex parte peccantis, non autem ex parte 22æ q. 14. 3 c. 1m

Homo potest primo ante alia peccata habere hoc peccatum, licet raro contingat. 22æ q. 14. 4 o

BONITAS Dei.* Bonitas Dei acquiritur à creatura rationali, tanquam perfectio eius obiectiua; ab aliis autem secundum similitudinẽ tantum. 1a q. 6. 1. 2m * q. 65. 2. c. fi.* 12æ q. 1. 8. c.

Omne bonum est bonum sola similitudine diuinæ bonitatis. 1a q. 105. 5. c.

Nihil diuinæ bonitatis participatione omnino caret. 1a q. 19. 4. 1m * q. 23. 4. 1m

Omnia opera Dei attribuuntur bonitati ejus. 1a q. 105. 2. 2m

Vniuersum perfectius participat & repræsentat bonitatem Dei, quam quæcunque alia creatura. 1a q. 15. 2. c.* q. 47. 1. c. fi.* 2. 1m

Deum possumus aliqualiter intelligere, non intelligendo bonitatẽ eius, non autem intelligendo eum non esse bonum. 22æ q. 2. 8. 3m

Omnia sunt bona bonitate Dei. 1a q. 6. 4. o. * 22æ q. 23. 2. 1m * q. 17. 3. c. 7

Omnia sunt bona bonitate Dei, vt principio effectiuo, exemplari, & finali 1a. q. 6. 4. o.* 22æ q. 23. 2. 1m * q. 27. 3. c. 8

Deus vult quòd sua bonitas multiplicetur ex sui similitudine, propter se sicut propter finem operantis, & propter vtilitatem creaturæ, sicut propter finem operis. 1a q. 44. 4. c. 3m 9

Quodlibet bonum ex additione alterius, fit melius, præter optimũ simplex, ex cuius participatione, omnia sunt bona. 12æ q. 34. 3 2m 10

Differentia triplex bonitatis Dei, & creaturarum. s. quia solius Dei essentia est suum esse, & ei non aduenit aliqua accidẽtia, & ad nihil aliud ordinatur sicut ad finem. 1a q. 6. 3. c. 11

Per hoc quod Deus creauit omnia vt essent, non excluditur quin creauerit omnia, propter suam bonitatem. 1a q. 65. 2. 1m fi. 12

*Quodlibet bonum creatum, est bonum particulare, sed solus Deus est bonum vniuersale. 1a q. 5. 1. 2m * q. 103. 2. c.* q. 105. 4. c.* q. 106. 2. c.* 12æ q. 2. 7. 8. c.* q 9. 6. c. 13

Deus est sua bonitas essentialiter. 1a q. 3. 2. c.* q. 6. 3 o.* q. 20. 1. 3m * q. 49. 3. c.* q 62. 8. c. 2m * q. 100. 2. c.* q. 103. 2. c * 12æ q. 4. 4. c.* 22æ q. 19. 1. c * q. 23. 2. 1m * q. 24. 11. c. fi. * q. 27. 3. 4. c.* q. 34. 1. c. 1m * 1a q. 1. 1. c.* q. 20. 1. c. 14

Deus est vere, & proprie bonus. 1a q 6. 1. o. 15

Deus est summum bonum. 1a q. 6. 1. 2m * 2. o. 16

In omni bono summum bonum. s. Deus desideratur. 1a q. 9. 1. 1m 17

Habere speciem, modum, & ordinem, non est de ratione boni increati, nisi sicut in causa. 1a q. 6. 1. 1m 18

Bonum duplex. s. absolute, id est, cuius bonitas esset alio creato nõ existente, vt suppolita, & ad aliud. i. cuius bonitas nõ esset, sine alio creato, vt materia & accidentia. 12æ q. 18. 4. c. 19

Bonum duplex. s. commutabile & incommutabile 22æ q. 21. 1. 3m * 3a q. 8 . 4. 1m * 5. c. 20

Bonum duplex. s. subsistens, vt personæ; & inhærens, vt accidentia. 12æ q. 26. 4. c.* 3a q. 11. 5. 3m 21

Bonum simpliciter, dicitur dupliciter. s. absolute, & vniuersaliter, 22æ q. 58. 10. 2m 22

Quod est bonum est suppositione, debet bonum iudicari. 12æ q. 39. 1. c. 23

Bonum particulare dupl. x. s. verum. i. ordinabile ad principale bonũ. s. ad vltimum finem, & falsum, sed apparens, quod abducit à finali bono. 22æ q. 23 7 c.* q. 45. . 1m 24

Bonum triplex. i. honestum, vtile, & delectabile. 1a q. 5. 6. o.* 12. q. 99 5. c.* 22æ q. 45. 3. o. 25

Bonum duplex. s. propter se, id est honestum, & propter aliud. i. vtile. 12æ q. 8. 2. 3. o * 22æ q 27. 7. c. 26

Diuisio boni est analogi, quia primo conuenit honesto. secundo delectabili, tertio vero vtili. 1a q. 5. 6. 3m * 12æ q. 8. 2. 2m * 3. 4m 27

¶Quid.* Bonum importat relationem rationis ad appetitum. 1a q. 5. 1. c. 1m * 3. 1m * q. 16. 1. 3. c. 28

Bonum consistit in hoc quod sit aliquid appetibile. 1a q. 5. 1. c. 1m * 3 c 1m * 5. c.* q. 6. 1. c.* 2. 2m * q. 16. 3. 4. c.* q. 19. 9. c.* q. 48. 1. c.* 12æ q. 22. 1. c. 29

Bonum & pulchrum fundantur super eandem rem. s. formam. Sed bonũ respicit appetitum, pulchrum vero vim cognitiuam. 1a q. 5. 4. 1m 30

Bonum est diffusiuum sui ipsius, vt finis, non autem vt efficiens. 1a q. 5. 4. 2m 31

Bonum dicit ratio em perfecti, & vltimi. 1a q. 5. 1. c. 1m * 3. c. 1m * 5. c. 1m * q. 6. 3. c.* q. 16. 3. 4. c.* 12æ q. 52. 1. c. 32

Bonum constituit principaliter & per se in perfectione & actu. 1a q. 48. 5. 6. c.* q. . 9. 1. c. 33

In bonis simpliciter, & absolute, & secundum naturam suam, potest esse medium & extrema. s. superfluum & diminutum: non autem in bonis simpliciter. i. vniuersaliter. 22æ q. 58. 10. 2m 34

Non tantum finis, sed etiam quæ sunt ad finem; ex ipso ordine, habent rationem boni. 22æ. q. 33. 6. 3m 35

Bonum habet rationem causæ finalis. 1a q. 5. 2. 1m * 2m * 4. o.* q. 48. 1. 2m 36

Bonum omnium mensuratorum & regulatorum, consistit in arriogendo suam regulam. 12æ q. 19. 9. c.* q. 64. 1. 3. c.* q. 71. 6. c.* 22æ q. 17. 1. c. * q. 23. 3. 6. c.* q. 27. 6. c * q. 58. 3. c. 37

Ens.* Ratio boni, primo præsupponit formam, per quam est ens: secundo virtutem effectiuam, qua est perfectum. 1a q. 5. 4. c. 38

Omne ens est bonum, & econuerso. 1a q. 5. 3. o.* q. 17. 4 2m * q. 49. 1. 3. c.* 12æ q. 18. 1. c.* 3 3m 39

Omne ens est bonum, inquantum est perfectum, & in actu. 1a q. 5. 1. o.* q 48. 1. c.* 12 q. 18. 1. 2. 3. 4. c. 40

Omne ens sicut est bonum, sic est appetibile. 1a q. 5. 1. c. 41

Bonum secundum rationem finis est prius ente, sed econuerso secundũ rationem formæ & simpliciter. 1 q 5. 2. o.* 3. 4 * 4. c. 42

Bonum est communius ente, secundum causalitatem. 1a q. 5. 2. 2m 43

Bonum simpliciter, dicitur secundum perfectionem vltimam, & bonum secundum quid, secundum perfectionem essentialem & primam, sed ens econuerso. 1a q. 5. 1. 2m * 12æ q. 18. 1. c. 44

Materia est bona simpliciter, licet sit ens secundum quid. 1a q. 48. 3. c.* q. 49. 1. c. 45

Materia non est ens, nec bona, nisi in potentia. 1a q. 5. 3. 3m 46

In mathematicis non est bonum, quia non sunt separata secundũ esse. 1a q. 5. 3. 4m 47

Bonum, & ens, & alia transcendẽtia cõuertuntur secundũ supposita, nõ autem secundum rationẽ. 1a q. 5. 1. o.* q. 11. 1. o.* q. 16. 3. o.* 4. c.* q. 17. 4 2m. * q. 54. 2. c.* q. 59. 2. 3m. * 12æ. q. 29 5. c. 22æ. q. 109. 2. 1m. * 3a q. 10. 3. c. 48

Vnitas pertinet ad rationem bonitatis. 1a q. 103. 3. c.* 12æ q. 86 3. o. 49

Bonum verum, & vnum, habent contraria, quia fundantur in ente, non autem ens quia in nullo fundatur. 1a q. 17. 4. o. 50

¶Verum.* Verum significat rationem boni. 1a q. 82. 1. 1m. 51

Bonum & verum mutuo se includunt. 1a q. 16. 4 1m. * q. 50 2. 3m. * q. 59. 2. 3m. * q. 79. 11 2m. * q. 82. 3. 1m. * 4. 1m. * q. 87. 4. 2m. * 12æ. q. 9. 1. c. 3m. * 12æ. q. 109 2. 1m. 52

Bonum est prius vero secundum appetitum, secundum rationem autem & simpliciter, est econuerso. 1 q 16. 4. o. 53

Verum est simplicius, abstractius, & absolutius bono, & propinquius enti. 1a q. 16. 4. c.* q. 82. . c. 54

Verum est in anima, sed bonum est in rebus. 1a q. 16 1. o.* q. 82. 3. c. 55

Ratio veri est eadem in omnibus moralibus, non autem ratio boni. 12æ. q. 60. 1. 1m. 56

Bonum est primum cadens in appræhensione rationis practicæ. 12æ. q. 94 2. c. 57

Sicut bonum nominat illud, in quo tendit appetitus, ita verum nominat illud, in quod tendit intellectus. 1a q. 16 1. 3. c. 58

Verum est bonum intellectus, & falsum est malum eius 12æ. q. 55. 4. c.* q. 57. 2. 3m. * q. 64 3. c.* 22æ. q. 13. 1m. * q. 4. 5. c. 1m. 59

Bonum est fortius malo. 12æ. q. 60. 5. 4m. 60

Bonum difficilius constituitur, quàm malum. 12æ. q. 18 4. 3m. * q. 19. 6. 1m. * 7. 3m. * q 20. 2. o.* q. 5. 8. 1m. * q. 7 1. 4. 2m. * 5. 12m. * 22æ. q. 79. 3. 4m. * q. 9. 1 o. 2. c. 61

In omni malo est aliquid boni. 1a q. 49. 3. c.* q. 103. 7. 1m. * q. 109. 1. 1m. * 12æ. q. 18. 1. c. 1m. * q. 25 6 c.* q 73. 2. c. fi.* 22æ q. 172. 6. c. 62

Bonum & virtus transumptiue dicitur etiam, in malis, sicut dicitur bonus latro 12æ. q. 55. 3. 1m. * q. 92 1. c.* 22æ q 45. 1. 1m. * q. 47. 13. c. * 92. 1. 1m. 63

Omne malum fundatur in aliquo bono. 1a q 10. 3. 7. 1m. 64

Bonum & malum ex genere sunt respectu obiecti. 12æ. q. 18. 2. o. 65

Illud quod est secundum se malum ex genere, non potest esse bonum & licitum 22æ. q. 10. 3. c. 66

Malum aliquando dicitur contrarium bono, quia non priuatur totum bonum, sed aliquid de bono remanet. 22æ. q. 33. 5. c. prin. 67

Non omnis carentia boni est malum, sed tantum debiti. 1a. q. 48. 2. 3m. * 3. c. 2m. * 5. 1m. * q. 49. 1. c. 68

*Subiectũ cuiuslibet mali est bonum deficiens, id est in potentia. 1a. q. 11. 2æ. 1m. * q. 17. 4 2m. * q. 48. 3. o. * q. 10. 1. c. * 3. c. * q. 103. 7. 1m. 69

Bonum est naturaliter ptius malo. 12æ q. 25. 2. o. 70

Bonum est causa mali, per accidens tantum. 1a. q. 49. 1. c. * 3. c. * 12æ. q. 75. 1. o. 71

Causa mali, non est nisi bonum deficiens. 12æ. q. 18. 1. 1m. 72

Bonum & malũ per accidens, id est in concreto, contrariantur: sed per se, id est, in abstracto, opponuntur priuatiue. 1a q. 48. 1. 3m. * 2. 1m. * 3m. 73

Bonum & malum dicuntur contraria, & sunt genera. i. generales conditiones omnium contrariorum. 1a. q. 48. 1. 1m. 74

*Summum malum, non contrariatur summo bono secundum rem, sed secundum vocem. 1a. q. 39. 3. 2m. 75

Nullum malum opponitur summo bono contrarie, nec priuatiue, nisi in directe. id est secundum rationem communem boni. 1a. q. 19. 4 3m. * q. 49. 3. 2m. 76

Malum esse & fieri, non est bonum simpliciter, sed tantum per accidens, inquantum sunt occasio bonorum. 1a q. 19. 9. o. 77

Malum tollit totum bonum sibi oppositum, & minuit habilitatem: non autem tollit subiectum eius. 1a q. 48. 4. o.* 12æ. q. 85. 1. 2. 4. c. * q. 93. 6. 2m. 78

Malum corrumpit bonum sibi oppositum formaliter & priuatiue, non autem effectiue. 1a. q. 48. 1. 4m. * q. 49. 3. c.* 12æ. q. 85. 1. 4m. 79

Inter bonum & malum ciuile, vel ad alterum, est medium, non autem absolute. 1a. q. 48. 1. 3m. * 12æ. q. 18. 8. 1m. 80

Bonitas creaturæ, non est eius essentia. 1a. q. 6. 3. 3m. 81.

*Nulla creatura est bona per essentiam. 1a. q. 6. 3. o. * q. 103. 2. c.* 12æ. q. 2. 8. c.* q. 9. 6. c. 82

Maximum bonum in creaturis est bonum ordinis vniuersi. 1a. q. 22. 4. c. 83

*. q. 25. 6. 3m. * q. 47. 2. c.* q. 49. 2. c.* q. 50. 3. c. fin.* 22æ. q. 122. 2. c. 84

Cuiuslibet creaturæ secundum se consideratæ, duplex est bonitas. s. essentialis, & accidentalis. 1a. q. 25. 6 c. 85

Creatura ex esse vel essentia, est bona secundum quid, sed ex accidentibus, est bona simpliciter. 1a. q. 5. 1. 2m. 86

Ipsum vniuersum, & quælibet creatura, potest esse melior quàm sit, boni tate accedentali, non autem essentiali. 1a. q 25. 6. o. 87

*Quolibet re creata, potest esse alia res creata melior, bonitate essentiali, & accidentali. 1a q. 25. 6. o. 88

Bonum cuiuslibet creaturæ, consistit in specie, modo, & ordine. 1a. q. 5. 5. o.* q. 6. 1. 1in. * 12æ. q. 63 2. 3m. * q. 85. 4. o.* 22æ. q. 19. 11. c.* q. 27. 6. 1m. * q. 109. 2. c. 3m. * q. 114. 1. c. 89

¶Hominis.* Homo dicitur bonus simpliciter, secundum voluntatem, quia ipsa imperat cuilibet potentiæ. Secundum quid autem, per intellectum, vel alias potentias. 1a. q 48. 6. c.* 1a 2æ. q. 34. c.* q. 56. 3. c.* q. 66. 3. 2m. 90

Bonum hominis, vt est homo, est bonum secundum rationem, non autẽ secundum sensum. 1a. q. 49. 3. 3m. * 12æ. q. 7 1. 2. c.* 22æ. q. 123. 1. 2. c. *. q. 129. 3. c.* q. 141. 1. 6. c. 91

Bonum hominis consistit principaliter in actibus interioribus. 22æ. q. 27. 92. 6. 2m. * q. 30. 4. o. 91

Bonum hominis consistit in coniunctione eius ad Deum. 12æ. q. 98. 5. 2m. 92. * 22æ. q. 27. 6. 3m. * q. 30. 4. o. * q. 86. 1. c. 92

Totum bonum hominis, consistit in subiectione eius ad Deum. 22æ. q. 19. 93. 1. 1. c.* q. 81. 7. c.* q. 104. 4. 2m. 93

Omnes homines appetunt vnum bonum formaliter, non autem materialiter 12æ. q. 1. 7. o. 94

* Homo naturaliter in bonum tendit 22æ. q. 34. 5. o. 95

Bonum cuiuslibet virtutis, est conueniens homini secundum rationem, ideo conuenit ei naturaliter. 12æ. q 54. 3. c. 96

Impossibile est, quòd aliquis homo sit bonus, nisi sit bene proportionatus bono communi. 12æ. q. 92. 1. 3m. 97

Qui quærit bonum commune, quærit proprium, quia bonum proprium non potest esse sine communi: & bona dispositio paris, est respectu ad totum. 22æ. q. 47. 10. 2m. * q. 61. 1. 3m. 98

Omne bonum creatum est minus bono hominis obiectiuo, non autem intrinseco, & inhærente. 12æ. q. 2 8. 3m. 99

Bonum animæ est melius bono corporis, & hoc, bonis exterioribus, & bonum vitæ contemplatiuæ, bono actiuæ. 12æ. q. 2. 5. c.* 22æ. q. 104. 3. c. * q. 182. 2. 4. c. 100

Bonum multitudinis, est maius quàm bonum vnius qui est de multitudine; non autem quàm bonum vnius extrinsecum, ad quod multitudo ordinatur. 22æ q. 3 . 2. 2m. 101

In spiritualibus bonis debet homo semper sibi magis prouidere quàm aliis, sed in temporalibus, laudabiliter liberalis fuit econuerso. 22æ. q. 117. 1. 1m. 102

Bonum hominis triplex. s. animæ, corporis, & exteriora. 12æ. q. 84. 4. c. 2. * 22æ. q. 72. 3. c.* q. 85. 3. 2m. * q. 104. 3. c.* q. 118. 5. c.* q. 152. 4. c.* q. 186. 7. c. 103

Bonum hominis duplex. s. simpliciter, id est, vltimus finis eius, & omnia ducencia in eum, & bonum secundum quid, id est, vt nunc, vel secundũ aliquid bonum. 12æ. q. 114. 10. c.* 22æ. q. 23. 7. c. 104

Bona hominis triplicia. s. minima, vt bona fortunæ, media, id est, naturalia, & magna, id est, habitus virtutũ. Et eorum triplex est fructus. scilicet fructus honestæ conuersationis, sacræ deuotionis, & iocundæ pietatis. 12æ. q. 85. 4. c.* 22æ. q. 108. 4. c.* 1. 18. c. 105

In bonis corporis hominis tria sunt per ordinem. s. integritas corporis quies & delectatio sensus, & vsus membrorum. Primum tollitur per occisionem vel mutilationem, secundum per verbera, tertium per carcerem. 22æ. q. 65. 3. c. 106

Bonum vnius hominis, continuatur alteri dupliciter. s. per charitatem, & per intentionem facientis. 3a q. 8. 5. 3m. 107

Bonum naturæ hominis triplex scilicet principia naturæ cum proprietatibus eius, inclinatio ad virtutes, originalis iustitia. Tertium totaliter tollitur per peccatum. Secundum minuitur, primum autem integrum manet. 12æ. q. 85. 1. 2. 4. o.* q. 93. 6. 2m. * 22æ. q. 10. 4. c.* q. 23. 7. 2m. * q. 32. 5. c. 108

Bonum proportionatum communi statui naturæ est vt in pluribus, ex cedens vero vt in paucioribus, defectus autem econuerso. 12æ. q. 23 7. 3m. 109

Ecclesiæ.* Bona ecclesiastica debent diuidi in quatuor partes, quarum vna debetur episcopo, alia fabricæ, tertia pauperibus, & quarta beneficiato. 22æ. q. 185. 7. c. 110

In necessitate non debent emi possessiones de bonis ecclesiasticis, nec in thesauris reponi. 22æ. q. 175. 7. 4m. 111

Episcopi & alij clerici habent verum dominium bonorum propriorum, non autem ecclesiasticorum, sed tantum sunt dispensatores. 22æ. q. 63. 2. 1m. * q. 119. 2. 1m. * q. 185. 7. c. 112

Episcopi & clerici possunt disponere de sua quarta, sicut de bonis propriis. 22æ. q. 185. 7. c. 113

Episcopi & clerici possunt dare moderate suis consanguineis de bonis ecclesiasticis, in suum vsum deputatis. 22æ. q. 185. 7. 2m. 114

Episcopi & clerici peccant, si in articulo necessitatis possunt viuere de patrimonio, & viuant de bonis ecclesiasticis, 22æ. q. 185. 7. 3m. * q. 187. 4. 1m 115

Si episcopi vel clerici retinent sibi de bonis ecclesiasticis diuisis vel indiuisis, notabiliter vltra quartam, peccant mortaliter 22æ. q. 185. 7. c. 116

Prælatus tripliciter surripit bona ecclesiæ, & tenetur restituere. s. si sibi ecclesiæ non sibi deputatam, sed alteri, sibi vsurparet; puta si episcopus vsurparet sibi rem capituli, si rem ecclesiæ suæ custodiæ deputatam, in alterius dominium transferat; puta consanguinei vel amici, & si solo animo surriperet, dum scilicet incepit habere animam possidendi eam vt suam, & non nomine ecclesiæ. 22æ. q. 62. 5. 5m. * q. 185. 7. c. 117

Male dispensans bona hospitalis, tenetur restituere, non autem dispensans bona beneficij, quo ad suam portionem; sed tenetur pœnitere. 22æ. q. 62. 5. 5m. q. 185. 7. c. principio. 118

Bona temporalia, quæ nihil sunt, respectu futurorum. 22æ. q. 78. 2. c. fi. 119

Bona temporalia, secundum se iunt bona, secundum quid, sed vt ducunt ad beatitudinem, sunt bona simpliciter. 12æ. q. 114. 10. c. 120

Bona exteriora, vt diuitiæ & honores, sunt bona simpliciter et id est absolute & secundum naturam suam: non tamẽ omnibus modis & circa hæc est iustitia, sed virtutes sunt bona simpliciter, id est, vniuersaliter. 22æ. c. 58. 10. 2m. 121

Exteriora bona, sunt bona instrumentaliter; non autem principaliter, licet secundum stoicos sint nulla. 12æ. q. 59. 3. c. 22æ. q. 58. 2m. * q. 125. 4. 3m. * 3a. q. 15. 6. 2m. 122

Bona

123 Bona temporalia non sunt præmia virtutum, nec subtractio eorum est pœna peccati principaliter.12æ.q.87.7.c.2m.*.q.108.3.4.m.
124 Bona temporalia sunt eius, cui Deus concedit, quo ad proprietatem, sed quo ad vsum, sunt etiam aliorum.22æ.q.32.5.2m.
125 Deus dat iustis tantum de bonis & malis temporalibus, quantum expedit eis ad beatitudinem. 12æ.q.87.7.2m.*.q.114.10.c.
126 Deus dat malis bona temporalia, & bonis mala temporalia, vt eis reseruet maiora i.æterna.12æ.q.87.7.2m.
127 Bona temporalia dantur indignis à Deo ad correptionem, vel ad damnationem eorum.12æ.q.87.7.2m.*.22.q.36.2.c.fi.
128 Omnia temporalia bona & mala, æqualiter eueniunt bonis & malis, quo ad substantiam, non autem quo ad finem.12æ.q.114.10.4m.
129 Temporalia nullius momenti sunt, respectu spiritualium.12æ.q.2.6.c.fi.*.q.87.7.2m.*.22æ.q.36.2.c.fi.
130 Bona spiritualia satiant in perpetuum, non autem temporalia, quia temporalia paulatim sumuntur & corrumpuntur. 12æ.q.31.5.c.*.q.32.2.c.fin.
131 Bona temporalia, non habita appetuntur, sed habita fastidiunt, spiritualia vero econuerso.12æ.q.2.1.3m.*.q.32.2.c.fi.*.q.33.2.o.
132 Bona spiritualia, non sapiunt habentibus affectum infectum amore delectationum corporalium, & præcipue venerearum.22æ.q.20.4.c.*.q.46.2.c.
133 Bona spiritualia possunt simul à multis integre possideri, non autem corporalia.12æ.q.28.4.2m.*.3ª.q.23.1.3m.
134 Promissiones bonorum corporalium in veteri lege, fuerunt figuræ spiritualium in noua lege.12æ.q.114.10.1m.
135 Bonum morale, præcipue consistit in conuersione ad Deum, & malum in auersione.22æ.q.19.2.2m.
136 Bonum & malum speciali modo.s. morale, inuenitur in habentibus electionem.1ª.q.48.5.c.
137 Bonum in naturalibus & moralibus duplex.s. essentiale & accidentale. 12æ.q.18.3.3m.
138 Omne bonum honestum vel vtile, est bonum morale, non autem omne delectabile, est bonum moraliter, quia illa dicuntur secundum ratione. illud autem secundum appetitum.12æ.q.34.2.1m.
139 Boni mores dicuntur, qui rationi congruunt, mali vero, qui à ratione discordant.12æ.q 100.1.c.
140 Bonum non contrariatur bono in moralibus, sed tantum in alijs. 12æ.q. 31.8.1m.
141 *Virtus est bona seipsa, non autem per aliam bonitatem.12æ.q.55.4.1m.
142 *Bonum quod ponitur in diffinitione virtutis, non est bonum transcendens, sed bonum rationis. 12æ.q.54 3.2m.*.q.55.4.2m.
143 Ad bonum operandum, requiritur virtus moralis inclinans, & prudentia dirigens.12æ.q.113.1.2m.
144 Actus exterior addit ad bonitatem vel malitiam, ex obiecto vel circunstantijs, actui voluntatis, non autem ex fine, nisi actus voluntatis fiat e melior vel peior tripliciter s. secundum numerum, extensiue vel intensiue.12æ.q.20.4.c.*q.24.3.c*.22æ.q.76.4.2m.
145 Eadem bonitas vel malitia ex fine, est actus exterioris, & actus volutatis, non autem aliæ. 12æ.q.20.3.o.*.4.2m.
146 Tota bonitas vel malitia actus exterioris ex fine, est ex actu volũtatis, nõ autem aliæ, sed econuerso.12æ.q.20.2.o.
147 Bonitas & malitia ex fine, prius est in actu voluntatis, quàm in actu exteriori. Similiter quæ est ex obiecto vel circũstantij, vt est in executione operis. Sed vt est in ordinatione & apprehensione rationis, est conuerso.12æ.q.20.1.o.
Bos habet quinque vtilitates, scilicet, quia immolatur, arat, comeditur, lac, & corium dat. Ideo furans, redebat quinque pro vno. 12æ.q.105. 29m.
1 ¶Brachium significat potentiam operatiuã, quæ tripliciter impeditur s. à Deo, à diabolo, & ab vtroque.1ª.q.110.10.3m.
¶Bubo nocte pastũ quærit. Ideo significat luxuriosos, qui delectari quærũt in nocturnis operibus quæ agunt.12æ.q.102.6.1m.co.3.
¶Bucella quã porrexit Christus Iudæ, non fuit corpus Christi, sed purus panis.3ª.q.81.2.3m.

C

1 CADERE non permittit Deus aliquos, nisi alios erigat. 1ª.q.23.6. 1m.
1 ¶Cain.*. Reprobatur verbum Caim dicentis: Maior est iniquitas mea quàm vt veniam merear, quia misericordia Dei peccantibus per pœnitentiam veniam præbet, absque vllo termino.3ª.q.84.10.c.fi.
1 ¶Calix debet esse de auro, vel argento, vel stanno.3ª.q.83.3.6m.
2 Sicut non potest facere aliquis ecclesiæ prælatus, quod calix consecratus, desinat esse consecratus si maneat integer: sic multo minus potest facere, vt homo Deo consecratus quandiu viuit, consecratus esse desistat, & quod ille qui professus est religionem, non sit religiosus.22æ.q.88. 11.c.
1 ¶Si calor subsisteret, ita calefaceret, sicut nunc inhærens.1ª.q.56.1.c.
2 Calor naturalis agit in virtute animæ, vt instrumentum eius. 1ª.q.115. 1.5m.*.q.118.1.3m.
3 Calor naturalis digerendo generat pinguedinem quæ ipsum conseruat, quasi eius nutrimentum. 22æ.q.82.1.2m.
4 Calor disponens ad formam ignis, manet post aduentum eius, non quidem idem numero, sed idem specie, quia non est idem subiectum eius. 3æ.q. 7.13.2m.*.q.9.3.2m.
1 Ignis quantumcunque calidus, non calefaceret, nisi esset motus cæli.12æ q.109.1.c.
Calor & aliæ qualitates tangibiles, erunt in corpore glorioso ex natura sua, quæ non erunt reductæ ad medium rei, secundum æquidistantiam ab extremis acceptum, sed ad medium proportionis, secundum quod competit optime complexioni humanæ in singulis partibus. Et ideo tactus illorum corporum est delectabilissimus: quia potentia semper delectatur in conuenienti & tristatur in excessu.3æ.q.54.2.1m.*.2m. 6
Virtus in semine, agit per triplicem calorem, scilicet animalis, elementi, & cæli.1ª.q.118.3.3m. 7
Caluariæ locus dicitur communis locus decollatorum, non autem à capite Adæ ibi sepulti.3ª.q.46.10.3m. 1
Calumnia est falsa & malitiosa impositio criminis.22æ.q.68.3.c.1m.
Calumnia est defensio criminis, per fraudes, dolos, & mendacia. 22æ.q. 69.2.3.c.
Ars campsoria vtitur de se numismate ad debitum & idoneum vsum, & ratio est, quia illud lucrũ vel illud plus quam accipitur à campsoribus in tali permutatione monetæ, non accipitur ratione pecuniæ quæ de se non parit pecuniam, seu de se est inuendibilis, sed ad vitandum damnum, siue ratione periculi vel interesse, vt subueniatur salarijs pensionum domorũ, ministrorumque, & laboribus & expensis, in arte necessaria & licita, ne frustrà ponant operam & sudorem suum ad vtilitatem aliarum 22æ.q.78.2.4m.
Canis in veteri lege non offerebatur, quia erat animal immundum. Nec redimebatur, quia eo vtebantur idolatræ in suis sacrificijs. Et significat rapacitatem, de qua non licet fieri oblatio. Sed alia animalia immunda redimebantur.12æ.q.102.3.7m.*.22æ.q.86.3.2m. 1
Canis videtur vti syllogismo diuisiuo 12æ.q.13.2.ar.3.3m. 2
Canonicus regularis potest transire ad religionem monachorum. & non econuerso, nisi sint laici.22æ.q.189.8.2m.
¶Cantus, & laus vocalis erit in beatis post resurrectionem. 22æ.q.13. 4.c. 1
Cantus, & laus vocalis Dei, salubriter fit in ecclesia, ad deuotionem excitandam.12æ.q.91.o. 2
Cantus theatricus, vel aliquod aliud artificiale organum in ecclesia ad delectationem, vel ostentationem, improbatur.22æ.q.91.2.2m.*.4m. 3
Diaconi & prælati non debent cantibus insistere, sed prædicationi, doctrinæ, & eleemosynis.22æ.q 91.3.3m. 4
¶Capacitas duplex.s. naturalis potentiæ, & obedientalis. Prima semper impletur secundum genus singulorum, & non secundum quodlibet indiuiduum: secunda vero neutro modo.3ª.q.1.3.3m.
¶Capitale vitium dicitur à capite membro, quia pœna capitis punitur, vel quia est causa finalis per se multorum peccatorum. 12æ.q.84.3.4. o..22æ.q.34.5.c.*.q.35.4.c.*.q.118.7.S.c.*.q.148.5.c.*.q.153. 4.o.*.q.158.6.c.2m. 1
Capitalia dicuntur, quia vt in pluribus, alia oriuntur ex eis, licet quandoque aliquod vitium ex bono oriatur.* per abusum vt ex obiecto, non autem vt ex principio.22æ.q.55.4.1m. 2
Vitia capitalia dicuntur à fine proprio, non quidem omnium, sed eorum ex quibus sæpius alia oriuntur, non autem ab vltimo.22æ.q.34.5.c.*.q.36.4.1m. 3
¶Diuisio.*. Vitia capitalia sunt tantum septem, ad quæ omnia alia reducuntur.s. vana gloria, accidia, inuidia, ira, auaritia, gula, & luxuria.12æ. q.84.4.o. 4 5
¶Capitulum.*. Prælatus præest in capitulo, sicut iudex in foro iudiciali. 22æ.q.33.7.1m.
¶ Caput naturale habet tria respectu aliorum membrorum. s. ordinem perfectionem, & virtutem influendi.3ª.q 8.1.8.c. 1
Caput significat multa, secundum similitudines ad multas proprietates eius.12æ.q.84.3.4.o.*.3ª.q.8.1.8.c. 2
Omnes operationes animales, à capite principium habent.3ª.q.8.1.c. 3
Caput influit in alia membra dupliciter. s. intra & extra, gubernando actiones exteriores.3ª.q.8.6.7.c. 4
In capite vigent omnes sensus: in cæteris vero membris, est tantum vnus sensus.s. tactus.3ª.q.8.1.c.*.q.66.7.3m. 5
¶ Character non est proprie in genere, nec in specie, sed reductiue, sicut ens incompletum, quia est potentia instrumentalis. 3ª. quæst. 63.2. c.fin. 1
Character est in secunda specie qualitatis.3ª.q.63.2.o. 2
Diffinitio triplex characteris.3ª.q.63.3.5.o.*.q.72.5.c. 3
Character est potentia, qua re nati in vitam spiritualem, possunt facere operationes similes virtutibus, quibus sacramenta efficaciam habent. 3ª.q.72.5.c. 4
¶Character ex duplex, scilicet potentia actiua, & pasiua.3ª.q.63.2.c. 5
Character est sacramentum, & res sacramenti.3ª.q.63.3.2m.*.6.3m.*. q.66.1.b.*.c.*.12.1m. 6
Character habet rationem signi, ratione sacramenti sensibilis, & ratione configurationis.3ª.q.63.1.2m.*.2.4m. 7
Character est participatio sacerdotij Christi. 3ª.q.63.3.5.c.*.q.65. 3.3m. 8 9
¶Subiectum.*. Character est subiectiue in anima, sicut virtus instrumentalis.3ª.q.50.4.3m.*.q.63.2.c.*.5.1m.*.2m.*.q.64.1.c. 10
Character est subiectiue in potentia animæ, & non immediate in essentia animæ.3ª.q.63.4.o. 11
Character est principaliter in potentia intellectiua, & secundario in affectiua.3ª.q.63.4.3m.*.5.c. 12
Character semper manet, etiam in damnatis, quia est indelebilis. 3ª.q. 50.4.3m.*.q.63.2.c.*.5.o.*.q.64.9.3m.*.q.66.9.c.*.q.82.8.c. 13
Christum nullum habuit characterem.3ª.q.63.5.6.c.
Christus

14 Christus est character patris.3ª.q.63.3.2m.
15 Comparatio.*. Non habens characterem baptismi nullum alium recipere potest, quia ille præsupponuntur de necessitate ab omni alio, 3ª.q. 72.5.o.
16 Character baptismi est alius à charactere cõfirmationis & ordinis quia sunt ad distinctos actus, 3ª.q.72.5.c.
17 Character baptismi, est potentia passiua, sed character confirmationis & ordinis, est potentia actiua, 3ª.q.63.3.c.
18 Character est à tota Trinitate. sed appropriatur filio, 3ª.q.64 1.c.
19 Character sacramentalis, est proprie character Christi, tanquam ducis, quo configurantur fideles sacerdotio Christi, 3ª.q.63.3.o.
21 Character secundum omnes imprimitur in quibusdam sacramentis, 3ª q.63.1.o.
22 Character imprimitur solum in sacramentis nouæ legis, 3ª.q.62.6.3m. *.q.63.1.3m.*.2.c.
23 Character imprimitur solum in tribus sacramentis, s. baptismo, confirmatione, & ordine, 1ª.q.63 6.o * q.2.5.o.*.q.80.10.1m.
Character est causa gratiæ sacramentalis, 3ª.q.63.2.o.* q.69.10.c.
24 Per characterem deputantur fideles ad actus conuenientes præsenti ecclesiæ, per prædestinatione vero ad præmium vitæ æternæ, 3ª.q.63. 1.1m * 2.c.
25 Character bestiæ, est obstinata malitia, vel professio illiciti cultus, 3ª.q. 63.3.3m.
Charadriõ est auis garrula, ideo significat loquaces, 12æ.q.102.6.1m.fi.
1 Charitas est accidens, 22æ.q.23.3.3m.
2 Charitas est habitus in anima creatus, contra magistrum sententiarum.22æ.q.23.2.o.
Charitas est virtus, 22æ.q.23.3.o* q.27.1.c
3 *Charitas potest dici virtus generalis, 22æ q.58.6.c.* 3ª q.85.2.1m
4 Charitas potest dici virtus generalis, inquantum ordinat actus omnium
5 virtutum ad bonum diuinum. Sed vt respicit bonum diuinum, vt proprium obiectum, est virtus spiritualis, 22æ q.58 6.c.* 3ª q.85.2.1m.
6 Charitas est amicitia, 12æ q.65.5.c.* q.66.6.2m * 22æ q.23.1.o.* q.24. 2.c.
7 Charitas est radix omnium virtutum, 12æ q.62.4.c.* q.65.5.2m * q. 71.4.c.* q.84.1.1m * 22æ q.2.8.2m * q.139 2.2m
8 Charitas est mater omnium virtutum, 12æ q.62.4.c.* 22æ q. 23.8.3m * q.186.7.1m
9 *Charitas est forma omnium virtutum, 12æ q.62.4.c.* 22æ q.4.3.o.* q.23 8.o *q.24.11.4m
10 Charitas qua formaliter diligimus, est quædã participatio diuinæ charitatis, qua Deus est, 22æ q.23.2 1m.*.q 24.2.1m * 7 c
11 Charitas est amor Dei, non qualiscunque, sed quo diligitur Deus, vt beatitudinis obiectum, 12æ q.65.5.1m * q.109.3.1m.* 3m * q.103.3. 1m * 3m * 22æ q.2.4.c.
12 Charitas non potest esse informis, 22æ q.24.12. 4m * q.45.4.c.* q. 136.2.c.* 3ª q.79.1.c fi
Actus charitatis duplex, s. elicitus & imperatus, 3.q.85.2.1m
13 *Motus mentis humanæ in fruitione Dei, in qua consistit vita æterna, est
14 actus charitatis, 22æ.q.1 4 4.c
15 Obiectũ charitatis propriũ & principale & formale, est bonitas summa id est, Dei, 22æ q.4.7 2.* q.13.2.c * q 23.5 2m.* q.24.1 c.* 4.2m
16 Charitas pro obiecto habet vltimum finem, s. beatitudinem æternã, 22æ q.23.4 2m *.q.24.3m.* 10.c.* q.44.5 c.
17 Charitas habet duo obiecta, s. principale. i. bonitatem Dei, & secundarium, i. bonum proximi, 22æ.q.32 2.3m * q.66.6.c.
18 Charitas diligit proximum propter Deum, ideo obiectum eius, proprie est Deus, 22æ q.1.3m * 3.1m * q.23.5.1m
19 Charitas tendit in vltimum finem sub ratione finis vltimi, quod nõ cõuenit alicui alteri virtuti.22ª q.26.1.c
20 Dilectio Dei est finis dilectionis proximi, 22æ q 44.2.o
21 *Charitas viæ, non potest æquari charitati patriæ, 1ª q.117.2.3m * 12æ q.67.6.3m
22 Charitas superexcedit facultatẽ totius nominis, 12æ q.113.9.2m * 22æ. q.24.2.3.c
23 Charitas est nobilior anima Christi & aliorum, secundum quid, non autem simpliciter, 22ª q 23.3.c.
24 Donum sapientiæ correspondet charitati, 22æ q.23 prin.* q.45.princ.
25 Charitas est potissima virtutum, 1ª q.1:7.2.3m * 12æ q.65.6.o.* 22æ. q 23.6.o q.24.4.2m * q.30.4.o.* q.34.5.1m * q.117.6.c.1m * q. 1.57.4.2m
Qui libet habẽs charitatem, habet omnes alias virtutes, 12æ q.65.3.c.o.
26 Nulla vera virtus potest esse sine charitate, 12æ q.65.2.4.o.* q.71.4.c.
27 * 22æ q.23.7.o.* q.51.2.c.* q.108.2.2m
28 Charitas est maior aliis, quia propinquius ehabet ad obiectum suum. s. ad Deũ, quam fides & spes. Ideo nobilior est eis, 12æ q.66.6.o.* 22æ q.23.6.c
Sola charitas imperat omni virtuti, 12æ q.114.4.o.
29 Charitas ponitur in diffinitione cuiuslibet virtutis, non quidem essentia
30 liter, sed quia ab ea dependent, 2æ q.62.2.3m * 22æ q.23.4.1m.
Nulla virtus habet tantam inclinationem ad suum actum, nec ita dele-
31 ctabiliter operatur, sicut charitas, 22æ q.23.2.c.fi
Omnia præcepta moralia fundantur in præceptis charitatis, 3ª q.47.
32 2.1m.
Charitas coniungit Deo realiter, & attingit ipsum realiter, non autem
33 fides nec spes, 22ª.q.45.2.c.fi.* 4.c.* 2m * q.172.4.c.* q.184. 1.c.2m
Sapientia etsi differat à charitate, tamen præsupponi, eam. Et ex hoc ipse diuidit inter filios perditionis & regni, 22æ q.45.4.2m 34
Charitas facit tendere in Deum, vniendo affectum hominis Deo. spes autem vt adipiscendo 22æ.q.17.6.3m 35
Sub charitate comprehenditur omnis alia amicitia & dilectio licita, non autem illicita, quia charitas non potest esse cum peccato mortali, 22æ q.45 4.c. 36
Quicquid pertinet ad donum vel virtutem fortitudinis, potest etiam ad charitatem pertinere, 22æ.q 130.2.2m 37
Voluntas est subiectum charitatis, 1ª.q.59.4.3m * q.82.5.2m * 12æ.q.56. 6.c. q.57.1.c. 38
Charitas improprie dicitur esse in concupiscibili 1ª.q.82.5.2m 39
Charitas non est in nobis naturaliter, nec causatur ex actibus nostris, sed infunditur à Deo, 22æ q.24 2.o 3.10.c.*q.171.2 1m 40
Charitas est in omnibus habentibus gratiam gratum facientem. 22æ.q. 8 4.c.* q.47.1.4 c. 41
Charitas augetur essentialiter, 12æ.q.52.1 o.* q.66.1.o 42
Charitas non augetur per additionem, sed per intensionem, secundum accessum ad terminum, 12æ q.52.2.o* 22æ.q.24.5.o 43
Visio beata, charitas, & huiusmodi, quæ pertinent ad præmium essentiale, non augentur in beatis, ex quo iam sunt effecti beati, 22æ.q.24. 3.3m 44
*Charitas potest augeri in infinitum, 22æ.q.24.7.o 45
Quilibet actus charitatis, disponit ad charitatis augmentum, reddendo hominem promptiorem ad iterum agendum, & habilitate crescente, donec conetur ad perfectum, & tunc actu augetur, 22æ.q 24.6.o 46
Charitas vnico actu augetur, si fiat cum toto conatu, non autem aliter, 12æ.q.52.3.o 22æ.q.24.6.o 47
Charitas non potest minui, 22æ.q 24.10.o 48
Charitas non potest amitti per peccatum veniale, 12æ.q.71.4.c.*q.78. 2.1m * q.88.1.2m 49
Veniale peccatum non contrariatur habitui charitatis, sed feruori actus eius, quem minuit.12æ.q.71.4 c* 22æ.q.24.8.2m * q 54.3.c* q.107.3. 2m * 3ª.q.79.4.c.* q.87.1.2.c. 50
Charitas viæ potest amitti, non autem charitas patriæ, 22æ. quæst. 24. 11.o 51
Charitas quolibet peccato mortali amittitur, 12æ.q.71.3.c.fi.* 4.c.* 22æ. q 24.12. * q.45 4.c.3ª.q.79.2m * q.84.10.c. 52
Charitas habet modum quo ad actus quos imperat, non autem quo ad actum quem elicit, 3ª.q.85.2.1m 53
Charitas datur secundum mensuram subiecti, id est secundum capacitatem naturæ, & conatum, 1 . q. 62. 6.o 22æ.q.24.3.o.* 3ª.q. 69.8.3m 54
Gradus charitatis triplex. s. incipientium proficiẽtium, & perfectorum, 22æ.q.24.9.o* q.183.4.*q.10.2.o 2.2m 55
Beatitudo datur secundum diuersos gradus charitatis, 1ª.q.12.6.c.* 22æ. q.24.2.3ª.q.55.1.3m 56
¶Numerus. Eadem numero, est charitas Dei & proximi, 22æ.q.17.3.c.fi. *q.1.2.3m.*q.23.5.o q.25.1.o* q.4.3m *q.103.3.2m 57
Charitas viæ, manet eadem numero in patria, 12æ.q.67.6.o* q. 111.3. 2m. 58
¶Ordo* Charitas habet ordinem, 22æ q.26.1.o. 59
Ordo charitatis attenditur secũdum affectum & effectum, 22æ.q.26.6.o 60
Dilectio Dei est prior dilectione proximi, ordine perfectionis & dignitatis, sed econuerso, ordine generationis & dispositionis, 12æ.q.62.8. 2m. 61
Ordo charitatis cadit in præcepto 22æ.q.44 8.o 62
*Ordo charitatis manebit in patria, 22æ q.26.13.o 63
In patria nullus erit ordo dilectionis, nisi secundum propinquitatem ad Deum.22æ.q 26.13.o 64
¶Cognitio* Nullus potest certe cognoscere se habere charitatem vel gratiam, nisi ubi diuinitus reueletur, 12 q.112.5.o.* 3ª.q.80.4. 5m. 65
Cognitio non est obiectum charitatis, sed Deus cognitus, 12æ q.76.6. 2m. 66
Effectus charitatis sunt duodecim. s. vita spiritualis, obseruantia mandatorum, protectio contra aduersa, beatitudo, venia, illuminatio lætitia, pax, amicitia, libertas, filiatio Dei, & expulso timoris, 3ª.q.29. 67
Charitas immediate tradit hominẽ Deo, adhærendo ei per spiritus vnionem. Et est religionis principium, qua mediate opera diuini cultus facit.22æ.q.82.2.1m 68
Charitas quantuncunque minima potest resistere cuilibet tentationi, 3ª q.62.2m * q.70.4.c. 69
Charitas facit homines deiformes, supra homines conuersari in cœlis, & conuenire cum Deo & cum angelis, 2æ.q.65.5.c. 70
Charitas nominatur vis ab Apostolo, qua Deo appropinquamus, quia per ipsam mens Deo vnitur, 1ª.q.24.4.c. 71
Charitas vnit nos Deo, sicut sunt illi qui rebus mundi penitus abiectis, solicite cogitant solum quæ Dei sunt. 22æ.q 45 2. c.* 3ª.q.82.6.c 72
Charitas impeccabilitatem habet ex virtute spiritus sancti, qui infallibiliter operatur quodcunque voluerit, & etiam secundum propriam rationem charitatis, non autẽ ex parte sui subiecti, 22æ.q 24.11.c.princ. *3ª.q 79.6.2m 73
Charitas de se præseruat à peccato, sed habens eam, peccat ex mutabilitate liberi arbitrij, 22æ.q.24.11.c.prin.* 3ª.q.79.6.2m 74
Donum sapientiæ, non est causa charitatis, sed effectus eius, 12æ.q.45. 6.2m 75

76 Meditatio de diuinis causat charitatem, quæ causat necessitatem loquendi de Deo, 22æ.q.27.2.c.
77 Suspendere contemplationem ad tempus propter salutem proximi, pertinet ad summam perfectionem charitatis, 22æ.q.182.1.c.3m
78 Gaudium de Deo in se est effectus charitatis, sed vt Deus participatur à nobis, est effectus spei, 22æ.q.28.1.3m*2.4.c.
79 Bonitas amoris, desiderij, & gaudij, dependet ex eodem, ideo pertinent ad eandem virtutem charitatis, 22æ.q.28.4.c*q.29.4.c.*q.51.2.o.
80 Resurgens per pœnitentiam in minori charitate, habebit maius gaudium accidentale de bonis factis prius in maiori charitate, quàm de factis post in minori, non autem maius gaudium essentiale, 3ª.q.39.5.c. 3m
81 Gaudium est magis effectus charitatis, quàm tristitia, 22æ.q.28.1.o*q.35.2.3.c.
82 Gaudium causatum ex charitate, non compatitur secum tristitiam, sicut quod causatur ex spe, 22æ.q.28.2.o
83 Charitatis est habere pacem, sed facere pacē, est sapientiæ ordinātis, 22æ q.45.6.c.1m
84 Concordia est effectus charitatis, 22æ.q.29.3.o*.q.37.1.c.
85 Debitum gratitudinis ex charitate procedit, quæ quanto plus soluitur, tanto magis debetur. Ideo obligatio gratitudinis est interminabilis. 22æ. q.106.6.2m*q.107.1.3m
86 Deus per charitatis amorem dicitur, & fit pater noster, & sposus noster, 22æ.q.19.2.3m
87 Amare, magis est effectus charitatis, quàm amari, 22æ.q.27.1.o
1 ¶ Caro dicitur tripliciter, scilicet, natura, vitium, & passibilitas, 3ª.q.54.3.1m
2 Caro hominis de se non habet bonum virtutis: sed vt subest rationi, 12æ.q.56.4.c.
3 Caro in eodem, semper est eadem secundum speciem, non autem secundum materiam, 1ª.q.119.1.2.o
4 Esus carnium, videtur introductus post diluuium, 12æ.q.102.6.2m
1 CAstitas est virtus, dicta à castigatione concupiscentiæ, tanquam pueri, 22æ.q.151.1.o
2 Castitas proprie est virtus specialis circa venerea, sed large est virtus generalis, 22æ.q.151.2.o
3 Castitas vt delectans est fructus: sed vt est secundum rationem, est virtus quæ maxime disponit hominem ad perfectionem intellectualis operationis, 22æ.q.15.3.c.fi.*q.151.1.4m
4 Castitas coniugalis, non est virtus specialis supra castitatem, quia non habet laudem, nisi abstinentiæ ab illicitis delectationibus. Nec castitas vidualis, quia non est perfecta, 22æ.q.152.3.5m
5 Castitas est circa venerea, sed abstinentia est circa cibos, ideo differunt, 22æ.q.151.3.o
6 Castitati antonomastice attribuitur decor, ideo virginitati attribuitur excellentissima pulchritudo 22æ.q.152.5.c.
7 *Castitas est subiectiue in anima, 22æ.q.151.1.1m
8 Remedium septuplex castitatis contra luxuriam, s. maceratio carnis per abstinentiam, vigiliæ & huiusmodi, contemplatio diuinorum & oratio, studium scripturarum, cogitatio sancta, exercitium contra ocium labor, & angustia & solitudio, 22æ.q.188.5.o
1 ¶Non omne quod est præter intentionem, est à casu vel à fortuna, sed tantum contingens raro, 22æ.q.43.1.3m*q.64.1.c.
2 Nihil est à casu vel à fortuna respectu Dei: sed respectu cæterarum causarum, 1ª.q.19.6.c.
1 Catechismus non est sacramentum, sed sacramentale, 3ª.q.67.3.2m
2 Catechismus est instructio credendorum explicite, præcedens baptismū, 3ª.q.71.1.o.
3 *Catechismus pertinet tantum ad sacerdotes, 3ª.q.67.3.2m
4 Pueri sunt catechizandi, & patrinus pro eis confessionem facit, 3ª.q.71.1.2m*3m.
1 Ecclesia amittit cathedram episcopalem, propter malitiam populi, 22æ.q.108.4.2m
¶Categorica dictio est, quæ absolute ponit rem significatam circa aliquid suppositum: syncategorica vero, quæ importat ordinem prædicati ad subiectum, 1ª.q.31.3.c.
¶Cato morti se tradidit, ne incurreret seruitutem Cæsaris, 22æ.q.125.2.a.2.
¶Cauere mala est prouidentiæ, sicut & prosequi bona: sed cauere impedimenta extrinseca, est cautionis, 22æ.q.49.8.2m
1 CAusa ad quam necessario sequitur effectus, intelligitur tantum de causa per se completa, & non impedita, 1ª q.115.6.c.*12æ.q.75.1.2m.
2 Posita causa naturali, & sufficienti, ponitur effectus, non autem voluntaria, 1ª.q.14.8.2m*q.19.8.o.*q.42.2.o.*q.46.1.9m*10.*q.61.2.1m*3ª.q.56.1.1m
3 Non omnis causa per se propria & sufficiens, causat necessario suum effectum, quia potest impediri, 1ª.q.115.6.c.*q.16.3.c.*12æ.q.75.1.2m.
4 Causa duplex, s. dispositiua & consummatiua, 22æ.q.94.4.o
5 Causa conseruatiua duplex, s. directe & per se, vel indirecte & per accidens: sicut quod remouet vel impedit actionem corrumpentis, 1ª.q.104.1.2.c.
6 Genus causæ est quadruplex, scilicet finalis, formalis, efficiens, & materialis, 22æ.q.27.3.c.
7 Causa duplex, scilicet per se, id est causans per virtutem suam, & per accidens, id est remouens impedimentum, 1ª.q.114.3.c.*.12æ.q.75.4.c.*q.76.1.c.*q.85.5.c.*q.88.3.c.*22æ.q.3.1.2m*q.4.7.c.

Occasio significat causam imperfectam, non autem semper causam per accidens, 22æ.q.43.1.3m 8
Causa per accidēs dupliciter, scilicet quod accidit causæ per se, vel quod accidit effectui per se. Et hoc tripliciter, s. habēs ordinem per se, vel vt in paucioribus, vel nō habens ordinem, nisi secundum æstimationem. Primum est remouens impedimentū contrarium vel nō contrarium. Secundum est casus vel fortuna, 22æ.q.43.1.3m*.q.65.8.c. 9
Non omne quod fit, habet causam per se, sed tantum ens per se, non autem ens per accidens; quia nō est proprie ens, sed magis ordinatur cū non ente, 1ª.q.115.6.c.*q.116.3.c. 10
A qualibet causa deriuatur aliquis ordo ad suos effectus. Et vnus ordo continetur sub ordine, sicut causa sub causa. Et multiplicatur sicut causa, 1ª.q.105.6.2.*q.106.3.c. 11
Omne vnum in multis oportet esse ab vna causa, 1ª.q.65.1.c. 12
Idem effectus est ab infinitis causis per accidens, non autem per se, 1ª.q.46.2.7m*12æ.q.1.4.o 13
Aucta causa, auget effectum per se, non autem effectum per accidēs, 12æ.q.17.6.1m*q.85.5.1m 14
Aliquid est causa alicuius effectus dupliciter. s. directe ad illud agendo, & indirecte, quia non impedit cum possit, 3ª.q.47.1.c. 15
Non est eadem essentia causæ & effectus, 22æ.q.58.6.c. 16
Habitudo ad causam non est de ratione entis causati, sed consequitur ad ea quæ sunt de ratione eius, 1ª.q.44.1.1m 17
Causa quandoque habet non necessariam habitudinem ad effectum, propter defectum effectus, & non causæ, 1ª.q.19.3.4m 18
Causa æquiuoca est causa totius speciei, vniuoca vero tantum indiuidui 1ª.q.13.5.1m*q.104.1.c. 19
Effectus vniuocens dependet tantum in fieri à causa, sed æquiuocus potest dependere etiam in esse, 1ª.q.104.1.c. 20
Effectus est in causa secundum similitudinem quadrupliciter, scilicet secundum esse naturale, & secundum eandem rationem, vt in vniuocis vel secundum eandem rationem tantum, vt in æquiuocis, vel spiritualiter, vel influxu 3ª.q.62.3.c 21
Effectus est in causa vniuoca, secundum similitudinem formæ eiusdem speciei, in causa vere æquiuoca, secundum similitudinem formæ excellentioris, 1ª.q.4.2.3.o*q.6.2.c.*q.13.5.c.*q.105.1.1m*q.110.2.c.*q.115.3.3m*3ª.q.62.4.c. 22
Causa instrumentalis non participat actionem causæ principalis, nisi inquantum per aliquid sibi proprium, dispositiue operatur ad effectum principalis agentis, 1ª.q.45.5.c. 23
Causa principalis est nobilior suo effectu, non autem instrumentalis, nec causa per accidens, 12æ.q.66.3.3m*22æ.q.148.3.2m* q.165.2.1m*3ª.q.79.2.3m 24
Effectus habet esse nobilius & principalius, non autem verius, in causa principali, quàm in se, non autem in causa instrumentali, 1ª.q.4.2.c.*q.18.4.3m*12æ.q.83.1.2m 25
Effectus assimilatur causæ principali, non aūt instrumētali, 3ª.q.62.1.c. 26
Causa principalis licet manifestissima, nō potest proprie dici signum sui effectus, licet occulti, sed tantum causa instrumentalis, quia vt mota est effectus, 3ª q.62.1.1m
Eiusdem & similiter, non potest esse duplex causa proxima, vel remota: sed diuersimode, 1ª.q.?.3.c. 28
Idem respectu eiusdem, potest esse causa & effectus diuersimode, 12æ.q.?.3.4.2m 29
Effectus denominatur à causa proxima, non à remota vel vniuersali, 1ª.q.14.12.1m*q.?.3.4m*3ª.q.4.1.1m 30
Effectus quanto remotior est à causa, tanto est debilior, 12æ.q.66.1.c. 31
In quolibet genere causarum, causa distat ab effectu, secūdum perfectionem, vel secundum virtutem, 1ª.q.23.1.1m 32
Quælibet causa primo operatur in sibi propinquius, & per illud in alia. 3ª.q.56.1.c. 33
Causa prima duplex, s. prima in genere, & prima simpliciter, s. Deus, 1ª.q.10.3.o. 34
Causa prima, s. Deus, produxit materiam de nihilo, 1ª q.14.11.o*q.15.3.3m*q.44.2.o.*4.2m*q.45.1.2m*4.3m*q.46.?.3m*q.47.1.o.*q.57.2.c.fi.*q.65.4.c.fi *q.91.2.c.*q.105.1.c.1m*q.117.3.c. 35
Processiones diuinarum personarū sunt causa prima creationis omnium creaturarum, 1ª.q.33.3.1m*q.45.6.o.*7.3m 36
*Effectus non trahit necessitatem vel contingentiam à causa prima, sed à proxima, 1ª.q.14.13.1m*q.25.3.4m*q.47.1.2m*q.103.7.3m*3ª q.?.1.1m 37
Causa prima plus influit quàm secunda, 1ª.q.104.2.c.*.2æ.q.19.4.c.*q.84.5.c 38
Operatio causæ secundæ, semper fundatur super operationem causæ primæ, & præsupponit eam, 12æ.q.19.4.c. 39
Causæ habent intra se ordinem, quia finis est ratio agentis, agēs formæ, & forma materiæ, 1ª q.5.2.1m*4.c.*q.85.3.4m*12æ.q.1.2.c. 40
Causa perficiens est nobilior suo effectu, non autem causa disponēs, 12æ q.66.6.3m 41
In causis agentibus quanto aliquid est prius, tanto est perfectius, in causis autem materialibus est imperfectius, 22æ.q.1.7.3m 42
Semper oportet quod causa per se sit potior effectu, 1ª.q.95.1.c.*12æ.q.112.1.c.*22æ.q.148.3.2m 43
Quanto causa est altior, tanto causalitas eius ad plura se extendit, 1ª.q.65.3.c. 44
Omnis causa dicit diuersitatem substantiæ ab effectu. 1ª.q.33.1.1m. 45
*Omnia

46 *Omnia nobiliori modo sunt in causa sua, quàm in suo causato, 1ª.q.4.2.c.
47 Causa semper excedit suum causatum, 12æ.q.66.1.c.
48 Quicquid est causa causæ vt causæ, est causa causati, 1ª.q.49.2.2m*12æ.q.79.1.3m*2.c.
49 Omnis effectus dependet à causa sua, 1ª.q.33.1.1m*q.104.1.2.c.
50 Causa efficiens, non potest esse posterior effectu, ordine durationis, sicut finalis, 1ª.q.62.6.c
51 Nulla creatura est causa actiua alterius, quo ad nouam formā vel dispositionē sine mutatione, sed conseruat sine mutatione, 1ª.q.104.2.3m
52 Quod est prius in causando, est posterius in causato, & econuerso, 1ª.q.5.4.c.
53 Causa cognoscitur per effectum quandoque, & econuerso, 1ª.q.85.3.4m*8.1m
54 Effectus dupliciter cognoscitur in causa, s. demonstratiuè, & per coniecturas, 1ª.q.14.13.c.
55 Effectus dupliciter repræsentat causam, s. quo ad esse, & secundum formam, 1ª.q.45.7.c.
¶Cautela vel cautio, cuius est vitare impedimenta bonæ operationis, est pars integralis prudentiæ 22æ.q.48.c.*q.49.8.o.
1 ¶Cæcitas mentis triplex s. priuatio luminis accidentalis, auersio voluntaria à primo intelligibili, tertia propter occupationem. Prima est pœna, aliæ vero peccatum, 22æ.q.15.1.o.
2 Cæcitas mentis quæ quasi totaliter spiritualium bonorum cogitationē excludit, oritur ex luxuria. Hebetudo aūt sensus, quæ reddit hominē debilem, ad huiusmodi intelligibilia, oritur ex gula, 22æ q.15.2.3.o.
3 Cæcitas mentis, & hebetudo sensuum, opponūtur dono intellectus, 22æ.q.8.6.1m*q.15.2.fi.
4 In cæco est aptitudo ad videndum, 22æ.q.?5.2.3m
5 Cæcus actu habet virtutem gressiuam, per quam ambulare potest. Sed inquantum caret visu qui dirigit in ambulando, patitur defectum in ambulando, dum ambulat cespitando, 12æ.q.18.1.2m
6 Cæcus miraculose illuminatus, naturaliter videt, 3ª.q.77.4.3m.fi.
1 ¶Cælum habet materiam alterius rationis à materia quatuor elementorum, 1ª q.66.2.5m*2.o.*12æ.q.49.4.c.
2 In materia cœli non est potentia ad corruptionem, quia forma eius excludit omnem priuationem ab ea, 1ª q.9.c.*q.10.5.c.fi.*q.97.1.c.
3 Celum non est in motum, 1ª.q.7?.?.o.
4 Cœlum non est de natura quatuor elementorum, 1ª.q.66.2.c.
5 Cœlum non est in potentia incompleta ad esse, sed tantum ad vbi, 1ª.q.55.2.o.*q.58.1.3.c.q.?6.2.c.fi*q.7?.2.c.*q.84.3.1m*q.85.5.c.*q.90.2.1m*q.9?.1.c.*12æ.q.49.4.c.*22æ.q.24.1.c.
6 Cœlum non incepit per generationem quia non habet contrarium sed incepit per creationem, 1ª.q.46.1.?m*5m*q.66.2.c.*q.75.6.c.
7 In cœlis non est habitus nec dispositio, 12æ.q.49.4.c.
8 Firmamentum est duplex, s. cœlum stellatum, & pars condensata in nubes, 1ª.q.6?.?.2.3.?.*q.?.?.1m
9 Dextrum cœli est oriens sinistrum occidens, superius polus meridionalis, inferius alter, ante hemisphærium superius, post aliud, 1ª.q.102.1.c.fi.
10 Corpora beatorum erunt supra omnes cœlos, 3ª.q.57.4.c.1m
11 *Non oportet aliquam partem cœli esse superiorem Christo, sed ipsum esse super omnes cœlos, 3ª.q.57.4.c.1m
12 Cœlum empyreum non potest ratione inuestigari, 1ª.q.66.3.c.
13 Cœlum empyreum est immobile, 1ª.q.66.3.o.*q.102.2.1m
14 Cœlum empyreum est incorruptibile, & lucidum, sed nō emittit radios visibiles nobis, 1ª.q.66.3.o.
15 Cœlum empyreum est supremum locorum corporalium, 1ª.q.102.2.1m*q.112.1.2m
16 Cœlum empyreum est locus beatorum hominum, magis quàm angelorum, & est ad congruitatem contemplationis, non autem ad necessitatem, 1ª.q.66.3.c.3m*q.102.2.c.1m*q.102.1.2m*12æ.q.47.3m*22æ q.175.3.4m
17 Cœlum empyreum est concreatum materiæ informi, 1ª.q.66.3.o.
18 Cœlum empyreum habet influentiam in inferioribus, 1ª.q.66.3.2m
19 Diuersæ opiniones Doctorum de aquis quæ sunt super cœlos, 1ª.q.68.2.3.o
20 Informitatem cœli expressit scriptura, ex hoc quod dicit: Tenebræ erant super faciem abyssi, secundum quod sub cœlo etiam aer includitur, 1ª.q.66.2.c.fi.
21 Cœlum aqueum est supra firmamentum, id est, cœlum syderium, quia est diaphanum, sicut & cœlum empyreum, quia est lucidum. 1ª.q.68.1.1m*o.
22 Omne spatium inter aquam & cœlum lunæ, est vnum cœlum, secundū Damascenum, sed quatuor secundum Rabanum, 1ª.q.68.4.c.
23 Cœlum dicitur dupliciter, s. à proprietate, & à natura. Et hoc est triplex, s. immobile, mobile vniforme, & mobile difforme. Primum est cœlum empyreum, secundum aqueum, & tertium syderium, & septem planetæ, 1ª.q.68.4.c.
24 Cœli sunt septem, secundum Rabanum, scilicet empyreum, crystallinū seu aqueum, syderum, igneum, olympium, æthereum, & aereum, 1ª.q.68.4.o.
25 In cœlis non sunt plura indiuidua eiusdem speciei, 1ª.q.47.2.c.
26 Cœlum sumitur tripliciter s. essentialiter, participatiuè, & metaphoricè. Et hoc tripliciter, scilicet, trinitas, bona spiritualia, & triplex visio. scilicet corporalis, imaginaria, & intellectualis. 1ª.q.68.4.c.

Cœlum tertium, ad quod raptus est Paulus, est triplex visio, triplex hierarchia, cœlum empyreum vel trinitas, 1ª.q.68.4.c.*22æ.q.175.3.1m 27
Virtus primi cœli recipitur in medijs cœlis diuersimodè, secundum motus eorum, 1ª.q.115.3.4m 28
Actiones & virtutes cœlorum, diuersimodè recipiuntur in his corporibus inferioribus, secundum diuersam materiam dispositionum. 1ª.q.115.3.4m*6.2m 29
Omnis virtus generalis vel specialis inferiorum, reducitur ad virtutes cœlorum generales vel speciales, 22æ.q.95.5.2m 30
*Motus cœli est naturalis 1ª.q.7?.3.4m*5m 31
Motus cœli est voluntarius ex parte motoris tantum, 1ª.q.70.3.5m 32
Quilibet motus cuiuscunque cœli est regularis & vniformis in velocitate, & tarditate, 1ª.q.?2.1.2m 33
Quodlibet cœlum præter primum, mouetur dupliciter, scilicet motu proprio, & motu primi cœli, 1ª.q.68.2.3m*q.115.3.4m*22æ.q.2.3.c. 34
In cœlis est duplex motus, s. primus, id est diurnus, super polos æquinoctialis ab oriente in occidens: & secundus econuerso, super polos zodiaci, 1ª.q.67.4.3m*q.14.2.c. 35
In cœlis est duplex motus, scilicet primus, id est diurnus, qui est causa cōtinuitatis generationis, & secundus per zodiacum, qui est causa diuersitatis, secundum generationem & corruptionem, 1ª.q.6?.4.3m*q.104.2.c. 36
Motus cœli est causa viuentium, 1ª.q.70.3.3m 37
Cœli sunt causa eorum quæ fiunt in his inferioribus, 1ª.q.115.3.o.*12æ.q.95.5.c.*q.96.2.2m 38
Tota materia corporum inferiorum subiacet variationi, secundum motum corporum cælestium, 1ª q.115.3.o. 39
Diuersorum motuum cœlestium diuersi sunt effectus, 1ª.q.104.2.c.fi.
Effectus corporales in inferioribus, non sequuntur ex necessitate à motibus cœlorum, 1ª q.115.6.o. 41
Distantia loci impedit effectum cœlestis corporis, 1ª.q.115.6.2m 42
Grossities materiæ vel frigiditas aut caliditas, aut alia huiusmodi dispositio, impedire potest effectum corporis cœlestis, 1ª.q.115.6.2m 43
Effectus duplices subtrahuntur causalitati corporū cœlestium, s. effectus per accidens contingentes, in humanis vel naturalibus, & actus liberi arbitrij, 12æ.q.95.5.c. 44
Cœlum mouetur ab aliquo intellectu 1ª q.70.3.o. 45
Cœlum est mouens seipsum, inquantum motor est ei intrinsecus, 1ª.q.3.5m 46
*Motor cœli coniungitur orbi secundum totum, secundū philosophos: ideo non mouetur per accidens ad motum cœli, 1ª.q.51.?.3m 47
Motor cœli superioris, potest mouere cœlum motoris inferioris, non autem econuerso, 1ª q.117.4.1m 48
Cœlum est primum alterans, non tamen primum mouens, sed mouetur motu locali à superiori mouente, 12æ.q.?.1.1m*q.109.1.c. 49
Virtus mouens cœlum, dicitur esse in dextera parte orbis quem mouet, vnde incipit motus, 1ª.q.5?.3.3m*q.52.2.c. 50
Corpora cœlestia non sunt animata eo modo quo plantæ & animalia, sed æquiuoce, anima videlicet dante motum, non autem esse, 1ª.q.70.3.c. 51
Anima hominis est nobilior corpore cœli, 1ª.q.70.2.4m 52
Corpus cœli est nobilius corpore hominis, 1ª q.91.?.2m 53
Corpus hominis est simillimum cœlo, 1ª.q.76.5.2m*q.91.1.c.3m 54
Cœlum venit in compositionem hominis causaliter, non autem essentialiter, 1ª.q.76.7.c.*q.91.1.c.2m 3ª.q.57.5.c. 55
Cœlum per se agit in corporibus omnium inferiorum, sed in anima, & in potentijs eius organicis, agit per accidens; in intellectu autē & voluntate indirecte tantum, 1ª.q.84.1.5m*q.115.?.4.o.*6.c.*q.116.1.c.*12æ q.9.5.o.*22æ.q.95.5.6.7.o.
¶Cellula cerebri triplex, scilicet anterior, media, & posterior, 1ª.quæst.78.4.c.
¶Cœna Christi fuit luna quartadecima, sed passio eius fuit luna quintadecima, 3ª.q.44.2.2m*q.?69.1m
¶Centurio & Petrus reueriti sunt Christum ex humilitate, Zachæus autem ex amore, 3ª.q.8.10.3m
¶Cere est oppidum prope Romam, 12æ.q.99.?.c.
Cerebrum est maius proportionabiliter in homine, quàm in alio animali, 1ª.q.91.3.1*q.99.1.c.
Cereis non vtebantur Iudæi in cultu Dei, sed oleo, 12æ.q.101.1.2m
¶Ceremonia dicitur à Cere opido prope Romā, vel quasi Cereris munia, 12æ.q.99.3.?. 1
Omnes ceremoniæ sunt quædam protestationes fidei, 12æ.q.103.4.c. 2
Ceremoniæ sunt opera exteriora ad cultum Dei pertinentia, 12æ.q.99.3.o.*q.101.2.4.c.*q.102.1.o.*q.10?.1.c.3 3
Cerimonialia dicuntur, quæ secundum se non habent causam manifestā factorum, licet possint habere causam manifestam institutionis, 12æ.q.101.1.4m 4
Cerimonialia veteris Testamenti, sunt quædam determinationes iuris naturalis, & præceptorū moralium, 12æ.q.99.3.2m*q.5.c.*q.103.1.c.*22æ.q.122.1.2m 5
Multæ particulares determinationes in ceremonijs veteris legis, habent causam tantum singularem, nō autem literalem, nisi in communi, 12æ q.1.2.2.3m 6
Cerimoniæ veteris legis sufficienter diuiduntur in sacrificia, sacra, sacramenta, & obseruantias, 12æ.q.101.4.c. 7

e 2 Cerimo-

8 Cerimoniæ in veteri lege fuerunt multæ, ad reprimendam idolatriam, & ad significationem multorum, 12ª q 101.3.c.

1 ¶ Certitudo potest esse ex duobus, s. ex causa & ex subiecto, 1ª q.1.5.1m. *22 q.4.8.o

2 *Certitudo est tantum in cognitione, 12ª q. 18.4.c. *22ª q.18.4.c.

3 Certitudo principaliter & essentialiter est tantum in cognitione, sed secundum similitudinem & participatiue, est etiam in aliis vt in operib. naturæ vel artis, 12ª q 18.4.c *22ª q.18.4.c.

4 Certitudo cognitionis est diuersimode in Deo, in angelis, & hominib. 22 q.9.1.1m

5 Visus est simpliciter certior auditu, licet quandoque sit econuerso, 22ª q. 4.8.1m

6 ¶ Virtus & natura sunt certiores arte, quia infallibilius operantur, 22ª. q. 18.5.c.

7 Fides est certior omni virtute intellectuali ex parte rei & causæ, sed econuerso ex parte subiecti & euidentiæ, 1 q.1.5.1m

8 Certitudo spei est ex cognitione dirigente, 12ª.q.40.3.3m.*.22ª.q.18 4.c.

9 Certitudo cognitionis est ex se, sed certitudo spei & naturæ est ex alio: ideo deficit per accidens, 12ª q.40.2.3m

Spes viatorum habet certitudinem ex fide, omnipotentia & misericordia Dei, non autem ex meritis propriis, 22 q.18.4.o

¶ Cessare dicitur Deus ab omni operæ condendo, non autem propagando & conseruando, 1ª q.73.1.2m *2.o* q.74.2.3m *q.118.3.1m

¶ Cœtus, id est festum collectæ, fiebat in memoriam pacis, & adunationis Iudæorum in terram promissionis, & figurabat ecclesiam beatorū, 12ª.q.102.4.10m

Festum omnium sanctorum succedit ei, vel festum angelorum, 12ª. q. 103.?.4m

¶ Cherubin interpretatur plenitudo scientiæ: quæ est quadruplex in eis: scilicet perfecta Dei visio, plena diuini luminis susceptio, contemplatio pulchritudinis in ordine rerum, & copiosa diuinæ cognitionis effusio in alios, 1ª.q.63.7.1m *q.108.5.5m

¶ Chimera* Ratio siue conceptio chimeræ non habet fundamentum in re, neque proximum, neque remotum, quia neque est similitudo alicuius rei extra animam, neque consequitur ex modo intelligendi rē aliquam naturæ. Et ideo ista conceptio est falsa, 1ª.q.16.3.2m* 5.3m* 7.4m fi.*q.48.1.2m

¶ Chrisma benedici oportet ab episcopo in cœna Domini, 72.?.o.

¶ Christianus dicitur qui Christi est, id est, qui finem Christi habet, qui spiritu Christi virtuose operatur, & ad imitationem Christi, peccatis moritur, 22ª.q.124.5.1m

1 Christus in triduo mortis suæ, non fuit vere homo, 3ª.q.50.4.o.

2 In illo triduo mortis Corpus Christi non fuit viuum nec animatum, 3ª. q.50.4.b.*c.1m

3 Totus Christus est vbique, non autem totum, quia masculinum genus pertinet ad personam, sed neutrum genus pertinet ad naturam, 3ª q 52.3.o.

4 Natura diuina constituit personam Christi simpliciter, non autem natura humana eius, sed secundum quid, vt ab ea denominatur homo, 3ª. q 3.1.3m

5 Persona Christi, est tota in quolibet loco, sed non totaliter, 3ª.q.52.3 3m

6 Idem iudicium est de istis propositionibus. Christus secūdum quod homo est persona, suppositum, hypostasis, & res naturæ, 3ª.q.16.12.3m

7 Hæc est vera & propria, Deus est homo & econuerso, 3ª.q.16.1.2 o.

8 Hæc est per se, & in materia naturali, Deus est homo, non autem per accidens, nec in materia remota, nec in materia contingenti, ratione suppositi, non ratione formæ, 3ª.q.16. 1m

9 Hæc est falsa, Deus factus est homo, & econuerso, si ly factus, determinet subiectum vel prædicatum absolute, si vero determinet compositionem, est vera, si autem determinet subiectū respectu prædicati, est vera, sed conuersa eius est falsa propriè, impropriè verò est vera, i. si ly homo in subiecto supponat simpliciter & non personaliter, 3ª.q.16. 7.o.*q 33.?.c.

10 Hæc propriè est falsa, & impropriè vera, Christus secundum quod homo, est Deus, eadem ratione, s. quia reduplicatio magis propriè facit stare pro natura, nisi per aliquid limitetur ad suppositum, 3ª.q.16.11.o.

11 Hæc est falsa, Christus est tantum homo, sed hæc est vera, Christus est tantum id quod est homo, 3ª.q. 7.1.3m

12 Hæc est falsa de Christo, iste homo incepit, nisi addatur aliquid creatū, 3 q.16.7.c.fi.*?.o.

13 Hæc est vera, Christus est creatura, secundum naturam humanam, & est minor patre, non autem simpliciter, 1ª.q.41.3.c.4m* 3ª.q.16.8.o.* q.20.1.1m

14 Hæc proprie est vera, Christus secundum quod homo, est creatura, quia reduplicatio magis propriè facit stare pro natura, nisi per aliquid limitetur ad suppositum, ideo hæc est falsa: Christus secundum quod hic homo, est creatura, 3ª.q.16.10.o.

15 Hæc propositio, Christus secundum quod homo, est persona, non est vera, nisi reduplicet suppositum hominis, vt dicatur Christus secundum quod iste homo, est persona, 3ª.q.10.q.1.ar.2 q.1.c.

16 Natura humana in Christo, est nobilior, quàm in aliis, ratione vnionis ad verbum, non autem essentialiter, 3ª.q.2.2.2m*5.1m

17 Humanitas Christi, fuit instrumentum diuinitatis eius. 12ª.q.112.1.1m* 3ª.q.7.1.3m*q 8.1.1m*q 13.2.c.2m* 3.4.c.*q.18.1.2m*q.19.1 c.* q.34 1. m*q.43.2.c.*q.48.6.c. q.4? 1.c.1m*2m q.50.6.3m*q.56 1.3m*q.62.5.c.*q.74.3.c.

Humanitas Christi potest dici indiuiduum, particulare, & singulare: non autem suppositum, hypostasis, res naturæ, vel persona: quia persona filii Dei, est suppositum naturæ humanæ, 1ªq.2?.1.2m*3ª q 2.2.3m*5. c.*q.4.4.c.3m*q.16.12.2m* 3m 18

Anima Christi, est super omnes creaturas, 3ª 59.1.2m 19

Anima Christi, est instrumentum diuinitatis, 3ª q. 2.2.2m 20

Et quæ sunt humanæ naturæ non prædicantur in abstracto de deitate, nec econuerso, 3ª q.16.5.o*q.50.3.3m 21

Natura humana non prædicatur de Christo in abstracto, nec partes eius 3ªq.2.3.c.*q.3.7.3m*q.16.1.o*q.17.1.c.*q.50.3.3m 22

Natura diuina & proprietates eius prædicantur de Christo in recto, tam in abstracto quàm in concreto, humanæ vero tantum in concreto, 3ª q.3.7.?m*q 17.1 o 23

Ea quæ possunt conuenire personæ ratione sui, si habet repugnātiam ad proprietates personæ diuinæ, non prædicantur de Christo, quæ autē cōueniunt personæ ratione naturæ, vel ratione partis, dicuntur de Christo, licet repugnent personæ diuinæ, quod enim est personæ propriū de Christo non enunciatur ratione humanæ naturæ, nisi cum aliqua additione, vel expressa, vel subintellecta, 3ªq.16.8.o*q.20.2.o 24

Deus est caput Christi, 3ªq.8.1.3m*.2m 25

Christus ante incarnationem erat caput Ecclesiæ, secundum humanitatem, per operationem hominum in eum, & non econuerso: sed post, vtroque modo: secundum diuinitatem verò, ante & post: & per vtramque operationem, scilicet eius in nos, & econuerso, 3ªq.6.3.3m*q.68 1.1m 25

Christus secundum quod homo, est caput ecclesiæ triplici ratione, s. secūdum tria quæ considerantur in capite, s. secundum ordinem, perfectionem, & virtutem: primo, Christus habuit ordinem, quia caput est prima pars hominis, incipiendo à superiori: perfectionem autem, quia in capite vigent omnes sensus, & interiores, & exteriores, cum in cæteris membris sit solus tactus: virtutem verò, quia virtus & motus cæterorum membrorum est a capite, & gubernatio eorum in suis actib. propter vim sensitiuam, & motiuam dominantem in capite: vnde & rector dicitur caput populi: & hæc spiritualiter competunt Christo: primo secundum propinquitatem ad Deum, gratia eius est altior, & prior: & si non tempore, quia omnes alii acceperunt gratiam, per respectum ad gratiam ipsius, secundo perfectionem habet, quantum ad plenitudinem omnium gratiarum: tertio virtutem habet influēdi gratiam in omnia membra ecclesiæ, & ideo conuenienter dicitur caput ecclesiæ, 3ªq. 1.o*?.48.1.c.*q.49 1.c.*q.59.2.c. 27

Tota humanitas Christi, secundum animam & secundum corpus, influit principaliter in animas, & secundario in corpora, ideo secūdum vtrūque est caput hominum quo ad vtrumque, q.8.2.o*4 1m 28

Proprium est Christi esse caput Ecclesiæ, quo ad influxum interiorem, sed quo ad influxum exteriorem, conuenit aliis participatiue, particulariter, & vice Christi, Christo autem secundum omnem locum, tempus, & statum omnium pertinentium ad ecclesiā, & propria auctoritate, 3ªq.8.6.o*7.c. 29

Christus est caput omnium hominum, sed primo beatorum, secundo habentium charitatem viæ, tertio fidelium, quarto vnientium, quinto vnibilium, sed nullo modo damnatorum, quia penitus desinunt esse membra Christi, 3ªq.8.?.o*q.13.2.c.*q.19.4.c.1m 30

Eadem essentialiter est habitualis gratia Christi, quæ dicitur gratia vnionis, capitis & singularis personæ, 3ªq 7.5.o 31

Gratia vnionis, singularis, & capitis, sunt simul tempore, sed ordine naturæ & intellectus, prima præcedit secundam, & secundam tertiam, quia prima conuenit Christo inquantum Deus, secunda inquantum homo in se, tertia quo ad alios, 3ªq.7.13.o 32

In Christo fuit triplex plenitudo gratiæ: s. vnionis personalis, capitis, & singularis. Prima est eius vt causæ finalis, secunda vt efficientis, tertia vt formalis ad omnem effectum, & ad omnem vsum gratiæ, 3.q.19.4 o*q.48.1.c. 33

Gratia personalis, & gratia capitis in Christo, ordinantur ad actum. Nō autem gratia vnionis, sed ad esse personale. Ideo prima & secunda conueniunt in essentia habitus, non aūt tertia, licet ēt prima dicatur gratia vnionis, inquantum facit congruitatem ad vnionem, 3ªq.8.5.3m 34

Gratia habitualis fuit in Christo, 3ªq.7.1.o 35

Requieuit super Christum spiritus Domini, qui quidem in homine dicitur esse per gratiam habitualem, 3ªq.7.1.b.c. 36

Gratia vnionis, est esse personale, quod à Deo datur gratis humanæ naturæ in persona verbi, & est terminus assumptionis eius, 3ªq.?6.c. 37

Gratia vnionis in Christo dupliciter dicitur: s. voluntas Dei dans gratis, & donum eius, id est vnio, vel aliquis habitus. Primo modo loquuntur sancti communiter, & est quid increatum: non autem secundo modo, 3ªq.2.10.c *q.6.6.c.*q.7.11.c. 38

Vnio Christi facta est per gratiam primo modo: non autem secundo, 3ª. q.2.10 o*q.6.6.o 39

Gratia Christi, siue vnionis, siue habitualis, dicitur naturalis Christo: quia habuit eam à natiuitate: & quia causatur à natura eius diuina: non āt à natura humana, 3ªq.2.12.o*q 7.1?.2m*q.?4.3.2 40

Gratia vnionis, fuit simpliciter infinita in Christo: sed gratia habitualis eius, fuit infinita secundum rationem gratiæ: finita verò secundum rationem entis, 3ªq.7.11.o 41

Habere gratiā conuenit Christo secundū naturam humanam, non autē secundum naturam diuinam, sed esse largiorem gratiæ, 3ªq.7.7.2m 42

Christus habuit plenitudinem omnis gratiæ dupliciter, scilicet in summo, & quo ad omnes effectus gratiæ, 3ªq.7.7.1m*9.o*10.12.c.*q. 15.2.3. 43

15.2.3.c.* q.22.1.c.1m*3m*q.27.5.1m* q.28.4.2m*q.38.2.2m

44 Plenitudo gratiæ duplex, s. vna ex parte gratiæ, & alia ex parte subiecti. Prima est propria Christo, secunda verò conuenit etiam aliis per Christum, 3ª.q.7.10.o.

45 Plenitudo duplex fuit in Christo, s. prima diuinitatis, secunda gratiæ & veritatis. Et secunda deriuatur à prima, 3ª.q.15.2.3.1.*q.19.4.2m* q.34.1.c.

46 Plenitudo gratiæ & diuinitatis habitat in Christo corporaliter tripliciter, s. per vnionem personalem ad corpus, contra vmbram, & triplici vnione, id est carnis, mentis, & sensus, 3ª.q 2.10.2m

47 Omnes gratiæ gratis datæ, fuerūt in Christo excellētissimæ, 3ª.q.7.7.o.

48 Gratiæ in Christo non diuiduntur. Sed diuiduntur in aliis hominib. qui recipiunt particulariter efficaciā ad aliquos actus, Christus autem recipit gratiam plenissime ad omnes actus, 3ª.q.7.7.1m

49 Gratia Christi nullo modo potuit augeri: sicut nec gratia beatorum. Sed gratia cuiuscunque viatoris puri potest augeri ex parte gratiæ, & ex parte subiecti, 3ª.q.7.12.o.

50 Gratia cuiuscunq; alterius hominis quantumcunq; crescat, non pōt adæquari gratiæ Christi: quia comparatur ei sicut particulare ad vniuersale. Ideo non sunt eiusdem rationis, 3ª.q.7.11.3m* q.10.4.2m* 3m

51 Christus habuit omnes virtutes, ad perficiendas potentias singulas, ad omnes actus animæ, 3ª.q.7.2.o* 3.1m* q.15.2.c.

52 Christus habuit virtutes morales, quo ad vsum patriæ & viæ, nō derogātes perfectioni eius. Nō aūt ad domandas passiones, 3ª.q.7.3.3m* 2.1m

53 Christus habuit summum gradum fortitudinis, sustinens impugnationē, non quidem interiorem à fomite, sed exteriorem à diabolo, & à mundo, quos superando, victoriæ coronam promeruit, 3ª.q.15.2.3m

54 Christus habuit temperantiam, non autem continentiam, 3ª.q.7.2.3m

55 Christus virtute suæ diuinitatis, poterat in se, & in suis discipulis, sine abstinentia, habere virtutem continentiæ, 3ª.q.40.2.2m

56 Fides non fuit in Christo, 12ª.q.65.5.3m* 3ª.q.7.3.o* 4.c.8.2m *9.1m

57 Christus habuit quicquid est perfectionis, & virtutis in fide & spe, 3ª.q. 7.9.1m

58 Christus habuit meritum fidei, quia fides consistit in assensu, ex obediētia Dei, quam Christus plenissime habuit, 3ª.q.7.3.2m

59 Christus non habuit spei virtutem, licet sperauerit aliqua sibi & aliis, 12ª q.65.5.3m* 22ª.q.18.2.1m * 3ª.q.7.4 o.* 6.1m*8.2.*9.1m

60 Voluntas animæ Cristi, it formabatur charitate, & aliis virtutibus, 3ª.q. 49.6.2m

61 Christus habuit plenissime septem dona Spiritussancti, 3ª.q.7.5.o

62 Christus dat dona, inquantum Deus, & recipit ea, inquantum homo, 3ª. q.7.5.2m

63 Christus meruit secundum humanitatem, non autem secundum diuinitatem, 3ª.q.53.4.2m

64 Christus meruit sibi gloriam corporis, s. immortalitatem, impassibilitatem, & huiusmodi, & ea quæ pertinent ad excellentiam eius exteriorem, sicut est ascensio, & veneratio eius, non autem gloriam animæ, nec scientiam, nec gratiā, nec deitatem, nec virtutes: quia cum meritū non sit nisi eius quod nondum habentur, oporteret quod Christus aliquādo istis caruisset, quibus carere, magis diminuit dignitatem Christi quā augeat meritum, 3ª.q.19.3.o.*q.22.4.2m* q.34.4.1m* q.45.1.c.* q.46.1.c.*q.48.1.o.*q.49.?.3m*6.o.*q.54.2.c.*q.59.3.c.

65 Christus meruit aliis, s. omnibus membris eius, id est solis regeneratis spiritualiter, i. per baptismum, 3ª q.19.4.o.*q.48.1.c.*6.o.* q.49.1.c.

66 Christus meruit aliis præmium essentiale, quod nullus alius potest, 12ª. q.114.?.c.*3ª.q.19.4.o.*q.46.?.c.*q.48.1.o.*6.3m*q.?.1.2m

67 Christus nihil ad meritum pertinens docuit, quod ipse excellentius non impleret, 3ª.q 7 3.2m

68 In Christo fuit aliqua sciētia creata, præter scientiā increatā, 3ª.q.9.1.o.

69 Scientia diuina Christi, non offuscabat scientiam humanam, sed magis claram reddebat, 3ª.q.9.1.2m

70 Scientia animæ Christi, est nobilior secundum quod, quam anima eius: non autem simpliciter, 3ª.q.11.5.3m

71 Anima Christi poterat intelligere per scientiam inditam, conuertēdo se ad phantasmata, & etiam sine eis 3ª.q.11 2.?.*4.fi.*q.34.2.3m

72 Christus habuit omnium rerum scientiam speculatiuam & practicam: non quidem practice, id est non qua ipse faceret res, sed qua sciret, qualiter res factæ sunt à Deo, 3ª.q.13.1.3m

73 In Christo fuit plenitudo gratiæ, & omnis virtutis, & omnis scientiæ, 3ª. q.15.2.c.q.3.c.1m

74 In sexta synodo damnata est positio negantium in Christo duas sciētias vel sapiētias, s. creatam scientiam, & increatam, 3ª.q.9.1.c.fi.

75 Scientia beatorum fuit in Christo, 3ª.q.9.2.o.*3.4.c.

76 Anima Christi in verbo non comprehendit verbum seu diuinam essentiam, 3ª.q.10.1.c.*2.c.3.1m* 2m

77 Anima Christi in verbo cognoscit omnia quæ quomodocunq; sunt, & cogitatus: non aūt omnia quæ sunt in potentia Dei, 3ª.q.10.2.o.*q.59.2.3m

78 Anima Christi in verbo cognoscit omnia quæ Deus nouit scientia visionis, non autem omnia quæ Deus nouit simplici intelligentia, 3ª.q. 10.2.2m*q.13.1.2m

79 Scientia animæ Christi in verbo, parificatur scientiæ visionis Dei, quo ad numerum scibilium, non autem quo ad claritatem, 3ª.q.10.2.3m*q. 13.1.2m

80 Anima Christi in verbo scit infinita in potentia, quasi scientia simplicis intelligentiæ: non autem scit infinita in actu, i. scientia visionis, quia entia in actu secundum omne tempus, non sunt infinita, quia generatio non est æterna, 3ª.q.10.3.o.

*Anima Christi in verbo, cōprehendit omnis creaturæ essentiam, & per consequens comprehendit eius potentiam, & virtutem, & omnia quæ sunt in potentia creaturæ, 3ª.q.10.2.c. 81

Scientia beatæ animæ Christi, est perfectissima simpliciter, non aūt eius scientia indita, sed est perfectissima in genere humanæ cognitionis, 12ª.q.1.1.2m fi.*3ª.q.9.2.c.*q.11.5.1m 82

Scientia indita animæ Christi fuit habitualis: non autē scientia eius beata, 3ª.q.11.5.o. 83

In Christo fuit scientia infusa à verbo, per species omnium rerum, ad quas intellectus possibilis est in potentia, 3ª.q.9.3.o.*4.c.2m* q.12. 1.cap. 84

Scientia Christi infusa, fuit distincta in multos habitus, 3ª.q.11.6.o. 85

Anima Christi, per scientiam infusam cognoscebat omne cognoscibile ab homine, per virtutem intellectus agentis, id est omne pertinens ad scientias humanas, & omne notum homini per reuelationē, & omne pertinens ad prophetiam, vel ad quodcunq; donum spiritus sancti, nō autem essentiam Dei, 3ª.q.11.1.o.*q.12 1.c. 86

Et per eam poterat cognoscere substantias separatas, sicut potest anima separata, 3ª.q.11.1.2m*q.12.1.3m 87

*Et per eam cognoscebat omnia singularia, præsentia, præterita, & futura, 3ª.q.11.1.3m*q.12.1.3m 88

In Christo fuit scientia acquisita, seu experimentalis, per species acquisitas per operationem intellectus agentis eius, 3ª.q.9.4.o.*q.12.o.* q.15.8.o. 89

Anima Christi per scientiam acquisitam, sciuit omne quod scire potest per actionem intellectus agentis, non aūt essentias substantiarum separatarum, nec singularia præterita vel futura, 3ª.q.12.1.o. 90

Christus profecit in scientia acquisita, quia scientia illa augebatur essentialiter: non autem aliæ scientiæ eius, s. tantum secundum effectus, & secundum experientiam, & secundum apparentiam, 3ª.q.7.12.3m * q.12.2.o.*3.3m*q.15.8.o. 91

Christus nihil didicit ab homine, quia nō conuenit dignitati Christi doceri à quocunque hominum, 3ª.q 12.3 o. 92

Voluntas duplex est in Christo, s. voluntas diuina, & voluntas humana, contra hæresim Macarii patriarchæ Antiocheni, Cypri Alexandrini, & Sergii Constantinopolitani, 3ª.q.18.1.o. 93

Voluntas humana in Christo dicitur tripliciter, s. potentia naturalis, motus naturalis, & motus rationalis, 3ª.q.18.1.3m 94

In Christo est duplex voluntas humana, s. voluntas rationis, & voluntas sensualitatis, id est appetitus sensitiuus, 3ª.q.18.2.o.5.c. 95

In Christo fuit tantum vna volūtas humana rationalis per essentiam vt potentia, sed duplex actus scilicet vt natura, & vt ratio. Vel thelesis, id est simplex voluntas, & bulisis, id est consiliatiua, secundum Damascenum, 3ª.q 18.2.2m *3.o.*4.5.c. 95

Christus voluit aliud quàm Deus, voluntate sensualitatis, & vt natura, non autem vt ratio. Sed semper voluit idē, & semper fuit conformis ei, 3ª.q.18.5.o.*6.c.1m.*q.21.3.4.o. 97

Voluntas pietatis in Christo, est voluntas vt natura, inquantum absolute refugit nociua sibi & aliis, 3ª.q.18.3 3m 98

Nulla repugnantia seu contrarietas fuit in Christo inter voluntatem eius vt ratio, & voluntatem eius vt natura, vel voluntatem sensualitatis: *Quia ad hoc quod sit contrarietas voluntatū in aliquo, requiritur primo quidem, quod secundum idē attendatur diuersitas voluntatū. Si. n. vnius voluntas velit aliquid secundum quandam rōnem vniuersalem, & alterius voluntas sit de eodē non fiendo, secundū quandam rōnem particularem, non est omnino cōtrarietas voluntatū. Vt si rex velit latronem suspendi propter bonum publicum, alter nolit, quia sit cognatus eius, nisi forte ex hoc intenderet bonum publicum impedire. Tunc. n. illæ voluntates essent circa idem, & contrariæ. Licet ergo voluntas naturalis, & sensualitatis in Christo, aliquid aliud voluerit q̄ voluntas diuina, & voluntas rationis ipsius: non tamen fuit aliqua contrarietas voluntatum, cū voluntas naturalis nunquam eam rationem repudiauerit, qua Deus humanū genus decreuit eo modo saluare. Et quia nec voluntas rationis, nec diuinitatis in Christo per motum voluntatis naturalis retardabatur, vel impediebatur. Placebat. n. Christo, secundū voluntatem diuinam, & secundum voluntatem rōnis, vt voluntas naturalis in ipso, secundū ordinem suæ naturæ moueretur. Et ideo nullo modo fuit in illo contrarietas voluntatum, 3ª.q.18.6.o. 69

Voluntas & quicquid aliud fuit naturæ humanæ in Christo semper mouebatur secundum nutum voluntatis diuinæ, 3ª.q.18.1.1m* 4. 100

Operationes sensitiuæ, & vegetatiuæ, & naturales in Christo, aliqualiter pertinebant ad voluntatem eius humanā. Ideo erant magis humanæ, quàm in aliis hominibus, & magis vna operatio: quia omnes sensitiuæ ordinabantur à ratione eius, aliæ verò sunt volitæ, 3ª.q.19.2.c.fi. *1m*q.27.3.c. 101

In Christo est liberum arbitrium, 3ª.q.18.4.o. 102

*Omnis potentia communicabilis cuicunque creaturæ, multo abundantius communicata fuit animæ Christi, scilicet vt materia elementalis magis obediat ei ad motum quàm qualitatibus actiuis & virtuti cœlesti. Et magis potuisset mouere cœlum, quam angelus quicunque, 3ª. q.13.2.2m 103

Christus vt homo poterat conferre effectum sacramentorum sine sacramentis, vt institutor eorum: & non alius homo, 3ª.q.64.3.c.* q.72.2. 1m*q.84.5.3m 104

Christus secundum diuinitatem habet potestatem dimittendi peccata per auctoritatem, sed instrumentaliter & per ministerium secundum humanitatem, 3ª.q.16.1.1.2m 105

105 Ad inuocationem nominis Christi,dabatur remissio peccatorum,in primitiua ecclesia & non alterius hominis,3ª.q.7.1.2m*q.64 3.c.

106 Christus in sua infantia & pueritia in nullo differebat ab alijs pueris,quo ad exteriorem conuersationem,3ª.q.29.1.3m

107 Conueniens fuit q corpus Christi subiaceret defectib. & infirmitatib. nostris,ad satisfactionẽ,exemplũ,& fidẽ,3ª.q.14.1.o.*3.1.*14.c.2m

108 Christus secundum corpulentam substantiam tantum,& non secundum rationem seminalem , fuit in patribus: & ideo non fuit decimatus in lumbis Abrahæ,3ª.q.31.8.c.3m*4.

109 *Sacerdotiũ Christi,est maius sacerdotio Leuitico. Est,In sacerdotium Christi secundum ordinẽ Melchisedech cui Abraham decimas dedit, Leui adhuc existente in lumbis illius,ad quẽ pertinet legale sacerdotium:si ergo Christus in Abraham decimatus esset, sacerdotium eius non esset secundum ordinem Melchisedech,sed minus eo,3ª.q.31.8.c.

110 Persona Christi,secundum se est simplex,sed vt in duab.naturis subsistit, potest dici composita,licet impropriè,3ª.q.2.4.o.

111 Omne quod pertinet ad rationem personæ , vel tantum ad vnam naturam in Christo,est vnum tantum:si verò pertinet ad vtranq; naturam est multa,3ª q.17.2.c.*q.35.5.b.

112 In Christo est tantum vna persona,3ª.q.16.1.c.*q.17.1.c.*q 25.1.c.

113 Hæresis Nestorij,q in Christo sunt duæ personæ:ideo non ponit cõicationem idiomatum,3ª.q.2.6.c.* q.17.1.c.fi.* q.20.2 c.*q.35.4.c.

114 In Christo est tantum vnum suppositum,seu vna hypostasis,3ª.q.2.3. *6.11.c.*q.4.3.c.*q.17.1.3.4.5.9.c.* q.1[illegible].1.2.c.* q 20.2.c.1m * q.22.4.c.*q.25.1.c.*q 50.3.4m

115 Christus est vnum,& vnus,sed non duo,3ª.q.17.1.o.

116 In Christo est tantum vnum esse simpliciter,& duo esse secũdum quid, 3ª.q.17.2.o.

117 In Christo sunt duæ operationes,contra Macarium, 3ª.q.19.1.o,*q.25. 1.2m

118 In Christo est vna tantum operatio humana ratione principij,sed multæ ratione obiectorum & potentiarum,& multæ non humanæ, sicut etiã in alijs,3ª.q.19.2.o.

119 Christus ea quæ ab alijs obseruanda instituit,primo ipse obseruauit,3ª. q.81.1.c.

120 Christus figurabatur,per propitiatorum,arcam,candelabrum , mensam, & per duplex altare,12ª.q.102.4.6m co.3.

121 Christus erat sicut in spica,in fide patrum legis naturæ, sicut in farina,in doctrina legis & prophetarũ,sicut panis,in incarnatione, coctus igne id est formatus Spiritu sancto,in clibano vteri Virginis , in sartagine per labores in mundo,in craticula,i.in cruce,12ª.q.1.2.[illegible].1.2m

122 Spiritus sanctus non potest dici pater Christi secundum humanitatem , quia non produxit eum de substantia,3ª.q.32.3.o.

123 Nec tota Trinitas potest dici pater Christi,secundum humanitatem,nec secundum diuinitatem,quia Christus non habet esse ab aliqua persona diuina,nisi à patre,3ª.q.32.3.o.

124 Christus est aliquid,quod est pater,& aliquid quod est mater, 3ª.q.17 1. 4m

125 Christum Deus pater plus omnibus dilexit , quia Deus semper diligit meliora,& quia ei maius bonum voluit & fecit, voluntas enim Dei, est causa bonitatis in rebus,1ª.q.20.[illegible].c.

126 Deus Christum diligit , non solum plusquam totum humanum genus , sed etiam magis quàm vniuersitatem creaturarum. Et enim maius bonum voluit,quia dedit ei nomen quod est super omne nomen,vt verus Deus esset,1ª.q.20.[illegible].1m

127 Deus plus amat naturam humanam assumptam à Dei verbo in persona Christi,quàm omnes angelos,& melior est maximè ratione vnionis, 1ª.q.20.1,2m

1 ¶Cibus quem Christus assumpsit post resurrectionem,conuersus fuit in materiam spiritualium id est,aeream,non autem in corpus Christi, 1ª. q.51.3.5m

2 Cibus est necessarius dupliciter,s.ad restaurationem deperditi,& vt impediat totalem consumptionem caloris naturalis, qui est causa vitæ , 1ª.q.75.2.4m*q 97.4.c.

3 Vsus ciborum ordinatur ad tria,s.ad restaurandum deperditum,ad generationem,& ad augmentum,1ª.q.97.4.o.q.119.1.4m

4 Nullus cibus est in quo non sit aliquid impuritatis , quia in principio est dissimilis,1ª q.97.3 4m

5 Nullus cibi vsus,de se est peccatum,sed aliquis prohibetur propter obedientiam,votum,continentiam,sanitatem vel figuram,12ª.q.102.6. 1m*22ª.q.149 3.o.*3ª.q.40 4.2m

6 Cibus non necessarius,debet dimitti propter scandalum , donec veritas declaretur,22ª.q.43.8.3m

7 Ratio multiplex de cibis mundis & immundis,secundum legem veterẽ, 12ª.q.102.6.1m*2m

1 ¶Cicatrices apparebunt in corpore Christi in iudicio,3ª.q.54.4.c.

2 Christus resurrexit cum cicatricibus, quæ semper erunt in corpore eius fulgentes,3ª.q.54.4.c.

3 Cicatrices semper erunt in corporibus gloriosis martyrum.3ª.q.54.4.c.

¶Ciconia est idem quod Ibis , s. auis Africa , & immunda. Et significat inuidos,12ª.q.102.6.1m* co.3.

¶Cignus est auis immunda,significans hypocritas,12ª.q.102.6.1m.co.3

¶Ciminilis est qui ciminum vendit , id est de paruis magnam vim facit in dando,22ª q.118.8.4m

¶Cimiterium consecratum vendi potest ratione terræ, & in necessitate ecclesiæ , non autem vt res sacra , quia esset simonia, 22ª. q.110. 4.3m

In operationibus effectus,est quidam circulus,sicut etiam in operationibus intellectus,12ª.q.26.2.c.

¶Circuncisio erat sacramentum præparatorium ad baptismum,licet minus expresse figurans eum, quo ad exteriora,quàm columna nubis,& transitus maris rubri,quæ tamen non erant sacramenta,quia non fiebat aliqua professio fidei per ea,sicut per circuncisionem,3ª.q.70. 1.2m. 1

Circuncisio erat præparatoria baptismi,quo ad professionem fidei,sed baptismus Ioannis quo ad exercitium actus,3ª.q.70.1.3m. 2

Circuncisio non continetur inter sacramenta veteris legis,quia nõ erat ex Moyse,sed ex patribus 12ª.q.102.[illegible].3m. 3

Circuncisio erat quædam professio fidei Christi,aggregans collegio fidelium,præparatoria & figura baptismi,12ª.q.102.5.c.1m.*.3m.*. 3ª. q.[illegible].1.1m*q.70.12.o. 4

Circuncisio est quædam professio legis obseruandæ,3ª.q.37.princip.* q.40.4.c*q.70 4.c.fi. 5

Circuncisio significat tria,s.castitatem,depositionem peccatorum,& immortalitatem 12ª.q.102.5. m 6

Circuncisio habet quadrupliciter expressam similitudinem abolitionis peccati originalis,s.ratione membri,pellis circularis,pœnæ,& sanguinis,3ª.q.37.1.c. 7

Circuncisio erat necessaria ad distinctionem,& significationem,12ª.q. 102.5.1m* 3ª.q 70.1.o. 8

Circuncisio datur in fœdus æternum, quo ad significatum , & quod succedit ei,vel capitur pro seculo,quod habet finem , sed non determinatum nobis,12ª.q.102.5.1m. 9

Ratio literalis triplex circuncisionis. Prima & principalis est protestatio fidei vnius Dei,secunda debilitatio concupiscentiæ in illo mẽbro,tertia sugillatio sacrorum veneris & Priapi,in quibus illa pars honorabatur. Sed ratio figuralis est figura ablationis corruptionis per Christũ complete in octaua ætate,i.resurrectionis,12ª.q.102.5.1m. 10

Circuncisio debuit differri vsque ad tempus Abrahæ,12ª.q.102.5.1m* 3ª.q.70.2.o. 11

Circuncisio debuit dari ante legem Moysi,12ª.q.103.1.3m*3ª.q.70. 2.2m 12

Circuncisio cessare debuit diuulgato euangelio,12ª.q.103.1.3.4m 13

Circuncisio necessario fiebat octauo die,non autem prius etiam imminente morte,12ª.q.102.5.1m*3ª q.70.3.3m 14

Idem iudicium est de pueris mortuis ante octo dies,vel mortui incircũcisis in deserto , sicut de pueris mortuis ante institutionem circuncisionis,3ª.q.70.4.3m 15

Dispensatum fuit à Deo,ne circunderentur in deserto , duplici ratione, s. ex ignorantia motus castrorum,& ex non indigentia signi,sed peccabant si ex negligentia,3ª.q.70.[illegible].3m 16

Circuncisio non fit nunc,nec antiquitus cum cultro lapideo , nisi in quibusdam famous, 3ª.q.70.3.2m 17

Circuncisio necessario fiebat in membro generationis,12ª.q.102.5.1m *3ª.q 6[illegible].7.3.*q.70.[illegible].1m 18

Circuncisio data fuit conuenienter soli populo Israel, 3ª.q.70.2.3m 19

Mulieres non circuncidebantur , quia circuncisionis institutio est in signum fidei Abrahæ,qui credidit se patrem futurum Christi sibi repromissi. Et ideo conuenienter solis maribus competebat. Et etiam peccatum originale contra quod specialiter circuncisio ordinabatur,à patre trahitur,& non à matre,3ª.q.70.[illegible].2 4 20

Christus voluit circuncidi septuplici ratione,s.vt ostenderet veritatem carnis humanæ,vt approbaret circuncisionem quam olim Deus instituerat,vt probaret se esse de genere Abrahæ, qui circuncisionis mandatum acceperat,vt Iudæis excusationem tolleret,ne eum reciperent si esset incircuncisus,vt obedientiæ virtutem nobis suo commendaret exemplo,vt qui in similitudine carnis peccati aduenerat,remediũ quo caro peccati consueuerat mundari non respueret, & vt legis onus in se sustinens, alios à legis onere liberaret, 3ª.q 37.1.o *q.40.4.c. 21

Per circuncisionem homines instituebantur,generaliter in statu colendi Deum. Et sine ea nullus admittebatur ad esum agni paschalis, nec ad aliquid legalium,12ª.q.102.5.[illegible].c. 22

*Circuncisio conferebat gratiã quo ad omnes effectus positiuos & priuatiuos,3ª.q.62.6.3m*q.70.4.c. 23

*Circuncisio conferebat gratiam,& erat meritoria , ex opere operante tantum,id est inquantum erat fidei signum, de passione Christi futura,non autem ex opere operato,id est,ex virtute circuncisionis,3ª.q. 62 6.3m*q.70.4 1m 24

Circuncisio non imprimebat characterem,3ª.q.63.1.3m*q 70.4.c.fi.* q.72.5.3m 25

Circuncisio non aperiebat cœlum per accidens,s.quia nondum erat solutum pretium, 3ª.q.70.4.4m 26

Ante circuncisionem sola fides saluabat, & tollebat peccatum originale, 3ª.q. 8.1.1 *q.70.4.2m 27

Circuncisio principaliter tollebat peccatum originale , & consequenter quodlibet aliud, 3ª.q.38.3.3m*q.62.5.3m *q.70.4 o. 28

¶Circunscribi localiter est proprium corporum, secundũ essentiã verò circumscribi conuenit omni creaturæ,secundũ Amb.1ª.q.50.[illegible].3m

¶Circunspectio attendit circunstantias in negocio morali,22ª.q.48.c. *q.49.7.o.

¶Circunstantia est accidens actus humani attingens eum extrinsecè, 12ª.q.7.1.o.* 1.c.*q.15.3.o.*q.80.5.c. 1

Illa conditio ex qua dependet substantia actus,nõ est circunstantia,12ª. q.7.3.3m*22ª.q.154.1.c.4m 2

3 Circunstantia actus moralis dicitur dupliciter,scilicet proportio eius ad aliquid,& res cui proportionatur,12ª q.18.4 2m

4 Circunstantiæ actus moralis sunt septem,scilicet quis,quid,vbi,per quæ, cur quomodo quando,12ª.q.7.3.o.

5 Principalior circunstantia , est finis , secunda,quid : aliæ vero secundum quod sunt propinquiores his,12ª.q.7 4.o.

6 Finis proximus operantis,& non operis, nec vltimus , est circunstantia , 12ª.q.7.3.2m

7 Tempus sacrũ est circunstantia peccati quod fit in eo, 22ª.q.122.4.3m

8 Nulla circunstantia aggrauat peccatum in infinitum , 22ª. quæst. 110. 4.5m

9 Circunstantia non potest facere de peccato veniali mortale, nisi transferat in aliam speciem,vt differentia,& non vt circunstantia,12ª.q.88. 5.o.*22ª.q.110.4.5m

10 Eadem conditio respectu diuersarum specierum est circunstantia , & de substantia actus, 12ª q.18.10.[illegible].*q.88.5.c.

11 Diuersæ circunstantiæ diuersi motiui,semper mutant speciem, eiusdem autem nunquam,12ª.q.72.9.o.*22ª.q.53.2.3m*q.92.2.c.*q.148. 4.1m * 2m* 3m

12 Omnis circunstantia respiciens specialem ordinem rationis,pro vel cõtra,dat speciem actui morali,12ª.q.18.5.4m * 10 c.* 11.c.* q.73. 3.c.1m

13 Nulla circunstantia non habens rationem moralis boni vel mali, nisi præsupposita alia vt quantitas,variet speciem, 12ª.q.18.11.o.* q.73. 7.cap.

14 *Nulla circunstantia præter intentionem peccantis. dat speciem peccato,12ª.q.73.8.c.*22ª q.43 1.c.* 3ª q.88.4.1m

15 Circunstantia tripliciter aggrauat peccatum, scilicet mutando speciem, multiplicando rationem peccati, & augendo priorem circunstantiã. 12ª.q.73.7.o.

16 De circunstantijs considerat theologus triplici ratione , scilicet secundũ quod per actus humanos homo ad beatitudinem ordinatur, secundũ quod in eis inuenitur bonum & malum,melius & peius,& secundum quod sunt meritorij vel demeritorij,sed considerat aliter quàm moralis,vel politicus,vel rhetor 12ª.q.7.2.o

Finis scientiæ militaris ordinatur ad finem ciuis,1ª.q 1.5.c

1 ¶Ciuis dicitur dupliciter , scilicet secundũ quid , idest habitator ciuitatis,& simpliciter,scilicet,qui potest agere vt ciuis,id est, consilio,& iudicio,12ª.q.1 5.3.2m

2 Virtuosi ciuis est exponere se mortis periculo,pro totius reipublicæ cõseruatione,1ª.q.60.[illegible].c.*22ª.q.26.3.c.*q.31.3.2m

3 Mulieribus non conuenit simpliciter esse ciues.12ª.q.1 5.3.1m

1 ¶Ciuitas est communitas perfecta.12ª.q.90 2.c.*3.3m

2 Impossibile est quòd bonum commune ciuitatis bene se habeat,nisi ciues sint virtuosi,saltem principantes. 12ª.q.92.3.3m

3 Serui non sunt pars populi vel ciuitatis.12ª q.98.6.2m

1 ¶Clamor ponitur filia iræ secundum quod ira est in ore , per quem clamorem intelligitur inordinata,& confusa locutio,22ª.q.158.7.c.

2 Clamor Christi in cruce fuit miraculosus, 3ª q.47.1.2m

3 Animal dolens clamat , quia calor , & spiritus multiplicati per dolorem emittuntur 12ª.q. 44.1 2m

1 ¶Claritas corporis gloriosi,erit à gloria animæ,3ª.q.45.2.c.*q.54.2. 3m* 2m

2 Claritas non erit æqualiter in omni corpore glorioso, nec in omni parte eiusdem corporis,3ª.q.45.2.3m

3 In potestate beatorum erit ostendere,& occultare se , & claritatem sui corporis,3ª.q.54.1.2m

4 Claritas Christi transfigurati erat vera, sed gloriosa, non autem claritas corporis gloriosi,sed est miraculosa,3ª.q 45 2.o

5 Claritas Christi transfigurati non erat à corpore eius,sed tantum à Deo 3ª.q 45.2.o

6 Claritas vestimentorum Christi , significat claritatem sanctorum, quæ superabitur à claritate Christi , sicut candor niuis à splendore solis, 3ª.q.45.2.3m

7 Transfiguratio Christi fuit secundum claritatem tantum,& non secundum aliam dotem,3ª. q.45.1.3m

8 Ex scriptura certum est corpora post resurrectionem fore lucida. Suppl. q.85.1.c

9 Claritas corporis gloriosi ab oculo non glorioso videri nõ potest.Suppl.q 85.2 o

10 In corpore glorificati erit vt videatur vel non videatur.Suppl.q.85.3.o

Schismatici,hæretici,suspensi,degradati,& excommunicati, non habent vsum clauium, 3ª.q.64.9.2m* 3m

2 ¶Clausio paradisi duplex,scilicet quo ad totam naturam , per peccatum originale,& quo ad personam per peccatum actuale, 3ª.q.49 5.c.* q.52.5.c

2 Cum Christus claues regni cœlorum habuerit,hoc est,potestatem aperiendi & claudendi regni cœlorum potuit eas dare ecclesiæ : Quod reuera effectum est,cum ex latere illius dormientis, in cruce sacramẽta fluxerunt,quibus Ecclesia fabricata est,Suppl.q.17.1.o.

3 Non absolutè,sed iuxta dignitatem vel indignitatem eorum,quibus cœlum aut aperitur,aut clauditur , clauis dicitur potestas ligandi & soluendi,Suppl.q.1[illegible].2.o

4 Duplex clauis esse dicitur , quarum vna ad iudicãdum de idoneitate eius qui absoluendus est , altera ad absolutionem ipsam pertinet quæ potestas iudicandi appellatur,Suppl q.17.3.c

1 ¶Clementia est virtus humana,ideo directè ei opponitur crudelitas, nõ autem feritas,vel seueritas sub bestialitate,sed virtute heroicæ,vel dono pietatis,22ª.q.159.2.1m

Clementia & mansuetudo sunt virtutes,nec opponuntur seueritati, 22ª q.157.2.o 2

Clementia est lenitas superioris ad inferiorem, sed mãsuetudo est cuiuslibet ad quemlibet,22ª.q 157.1.b 3

Clementia est moderatiua pœnarum,sed mãsuetudo est moderatiua iræ, 22ª.q.157.1.2.o*3 c.* 4.3m*q.16[illegible].2.c 4

Clementia & mansuetudo conueniunt cum temperantia in modo , non autem in materia,22ª.q.157.3.2m 5

Clementia moderatur affectum in pœnis infligendis secundum legem communem ex dulcedine affectus,sed epyichia secundum intentionẽ legis.22ª.q.157.2.2m* 3.1m * [illegible].c 4m * q 159.1.c.1m 6

*Clementia & mansuetudo non sunt maximæ virtutes , nisi secundum quid,22ª.q.157.4.o 7

Mansuetudo & clementia reddunt hominem Deo , & hominibus acceptum,vt concurrunt in effectu charitatis,remouẽdo mala à proximis, 22ª.q.157.4.2m 8

Clementia,mansuetudo misericordia,& pietas,concurrunt in eodem effectu secundum diuersa motiua,22ª.q.157.4.3m* q.25[illegible].2m 9

Crudelitas, sæuitia, & feritas,opponuntur clementiæ & mansuetudini. 22ª.q 157 1.3m * q.159.[illegible] 10

Clementia comparatur ad seueritatem,sicut epyichia ad iustitiam legalem,cuius pars est seueritas,q.157.2.2m 11

¶Coactio duplex,scilicet absoluta,id est violentia,& conditionata,id est timor seu metus,12ª.q.6.5.o 1

*Voluntas non potest cogi,1ª.q.82.1.c.1m * q.165.4.1m * 12ª.q.6.4.o *q 9 4.2m

Voluntas potest cogi respectu actus imperati, nõ autem respectu actus eliciti,12ª.q.6.4.o.* 5.c.m 3

¶Coæquale & coæternum , prædicatur solum in plurali de pluralibus personis diuinis,sed æternum & æquale,etiam in singulari, 1ª.quæst. 42.2 o 4

Filius Dei est coæqualis & coæternus patri,1ª.q 42.2.o

¶Coæuum est quadruplex,scilicet angeli,cœli, materia prima , & tempus, 1ª.q.4[illegible].3.c.*q.66.4.o 1

¶Cogitatio* quia* secundum Ricardum de sancto Victore. est inquisitio veritatis per discursum ex multis , licet secundum Augustinum quandoque sumatur pro quacunque operatione intellectus. 1ª. q.34. 1 2m * 22ª.q.180.3.1m

Cogitatio est respectus animi ad euagationem pronus. Meditatio est intuitus occupatus in inquisitione veritatis.Contẽplatio, est liber animi contuitus in res. Sed consideratio,est omnis operatio intellectus, vel processus rationis ex principijs pertingentib. ad contemplationẽ veritatis,sicut meditatio,22ª.q.180.3.1m

Cogitare dicitur tripliciter scilicet actualis consideratio intellectus:discursus eius,& operatio potentiæ cogitatiuæ 22.q.2 1.c 3

Cogitatio est volubilis dupliciter.s.per discursum,& successionem. Secũda est in patria in proprijs naturis,nõ autem prima,neutra vero in verbi visione,1ª.q.10.3.c.*q.58 2.c 4

Duplex impedimentum cognoscendi cogitationes alterius , s. grossities corporis,& voluntas,& tantum secundum erit in patria,1ª.q.57 4.1m *q.107.1.1m 5

Solus Deus cognoscit cogitationes alterius per se, dæmones autem , & alij per signa,1ª.q.57.4.o.* 5.c.* q.114.2.2m* q.117.c.2 *.12ª.q. 111.4.c.*22 q.1[illegible].5.3m 6

Dæmones immittunt cogitationes,quo ad Phãtasmata solum,1ª.q.111 2.2m 7

Cogitatio de actu peccati , quandoque est purè speculatiua, quandoque autem cum aliqua affectione,& hoc dupliciter, scilicet vel concupiscentiæ,vel horroris,22ª.q.154.5.c.*q 162.3.1m 8

Cogitatio de opere illicito,non est semper peccatum. Nec est semper de necessitate cõfessionis nisi quãdo,ex nimia mora facta in cogitatione illa homo sentiret se inclinari ad faciendum vel perficiendum cogitatum, si opportunitatem haberet quam vellet , vel si pollueretur ex illa vehementi cogitatione morosa , aut si inordinate afficeretur ad aliquam personam,& de ipsa multum molestaretur in cogitatione,habendo motus carnis , & imaginando habere aliquos actus impudicos cum ipsa persona,cum aliqua affectione concupiscentiæ,22ª.q.154, 5.c.*q.1[illegible]2.3.1m 9

¶Cogitatiua potentia est ratio particularis,collatiua intentionum indiuidualium,1ª.q.78.4.c.*q.81.3.c.* 12ª.q.30.3.3m 1

Potentia cogitatiua aliquando dicitur intellectus, vt habet absolutum iudicium de singularibus. Et est in confinio intellectus,& supra omnes alias potentias,sensitiuæ partis. Et est tantum in homine,12ª.q.74.3.1m 2

Organum potentiæ cogitatiuæ,est media cellula cerebri.1ª.q 78.4.c. 3

Sicut carnalis cognatio impedit matrimonium contrahendum ac contractum,ita & spiritualis,ex ecclesiæ tamen statuto,si matrimonium præcedat Suppl q.56.1.o 1

Spiritualis cognatio ex baptismi & confirmationis sacramentis contrahitur.Suppl.q.56.2.c. 2

Spiritualis cognatio inter suscipientem baptismi sacramentum,& ipsum leuantem de sacro fonte contrahitur. Suppl.q.56 3.o 3

Transit spiritualis cognatio à viro in vxorẽ,quam carnaliter cognouit,si quis per proprium actũ alterius filiũ de sacro fonte leuat 5 q.56.[illegible].o 4

Spiritualis cognatio trãsit ad filios carnales spiritualis patris,ita quod dirimit contrahendum & iam contractum matrimonium.5.q.5[illegible].5.c.

1 ¶Cognitio rei,triplex,ſ.per eſſentiam,per ſpeciem propriam &,per ſpeciem alterius,1ª.q.56.3.o

2 Cognitio duplex,ſcilicet naturalis,& per gratiam. Et vtraque duplex, ſcilicet vna pure ſpeculatiua tantum,& alia affectiua,ſiue experimentalis.1ª.q.64.1.o.*22æ.q.97.2.2m *q.154.5.c.*q.162.3.1m*3m *q.55.1.c.

3 Cognitio triplex,ſ.per reuelationem,per ſe certitudinaliter,& per coniecturas ſignorum,12æ.q.112.5.c.

4 Cognitio duplex,ſcilicet approbationis,& apprehenſionis,22æ.q.188.5.1m

5 Cognitio duplex,ſcilicet directa,& indirecta,1ª.q.86.3.c.

6 In omni cognitione,modus eſt duplex, ſ. cognoſcentis,& cogniti,1ª.q.12.6.o.*7.2m*12.3m*q.14.6.1m

7 Cognoſcere aliquid ſicut eſt in cognoſcente,poteſt intelligi dupliciter; ſ.ſecundum modum cogniti,vel cognoſcentis. Primum eſt falſum,ſecundum eſt verum.1ª.q.14.6.1m

8 Aliquid cognoſcitur dupliciter,ſ.in ſe,& in ſuo effectu, 1ª.q.6.1.2m * 12æ.q.93.2.c.

9 Cognoſcere per aliud,contingit dupliciter,ſ.eadem cognitione,vel diuerſis,1ª.q.14.7.o.

10 Cognoſcere per aliud,contingit dupliciter,ſcilicet per inſtrumentum,& per formam,Primũ oportet eſſe præcognitum,non aũt ſecundum.Si enim accipiamus duo,quorum vtrunq; ſit per ſe,in ordine obiectorũ cognitionis,illud propter quod aliud cognoſcitur, erit magis notum, ſicut principia concluſionibus.Sed habitus non eſt de ordine obiectorum,inquantum eſt habitus, nec propter habitum aliqua cognoſcuntur,ſicut propter obiectum cognitum, ſed ſicut propter diſpoſitionẽ vel formam,qua cognoſcens cognoſcit,1ª.q.87.2.13m

11 Primum cognitum à nobis,ſumitur dupliciter,ſcilicet reſpectu diuerſarum potentiarum,vel reſpectu diuerſorum obiectorum eiuſdem potentiæ,1ª.q 85.3.o

12 Aliquid cognoſcitur in aliquo dupliciter,ſcilicet ſicut in obiecto cognito:& ſicut in principio cognitionis, 1ª.q.84.5.c.

13 In nobis habitualis cognitio cauſatur ex actuali conſideratione. Intelligendo.n.actu,efficimur ſcientes,ſecundum philoſophũ:ſed cognitio perfecta ab habitu aliquo progreditur,1ª.q.86.2.c.fi.*q.87.2.2m

14 Cognitio alicuius vitij vel peccati,depẽdet ex cognitione oppoſitæ virtutis. Erit igitur compendioſior & expeditior conſiderationis via, ſi ſimul ſub eodẽ tractatu conſideratio procedat de virtute, & de dono ſibi correſpondente,& de vitijs ſibi oppoſitis,& de præceptis affirmatiuis & negatiuis. Erit autem huiuſmodi conſiderationis modus conueniens ipſis vitijs,ſecundum propriam ſpeciem,22æ.prol.

15 Medium cognitionis triplex,ſ.in quo,vt ſpeculum, ſub quo, vt lumen: per quod,vt in demonſtratione,1ª.q.12.5.2m*q.94.1.3m

16 Ad cognitionem requiruntur duo,ſ.apprehenſio,& iudicium,22æ.q.173 2.cap.

17 Natura hominis dependet à ſuperiori natura, ad cuius perfectionẽ non ſufficit cognitio naturalis,ſed requiritur quædam cognitio ſupernaturalis 22æ.q.1.3.1m

18 Certitudo cognitionis,in diuerſis naturis inuenitur diuerſimodè, ſecundum diuerſam conditionem vniuſcuiuſque naturæ,22æ.q.9.1.1m

19 Proficere in cognitione,contingit dupliciter,ſcilicet ex parte docentis, qui proficit,vt in ſcientiis humanis,vel ex parte diſcentis,vt in fide,22æ q.1.7.2m

20 Perfectio cognitionis duplex,ſ.ex parte cogniti, & ex parte cognoſcentis. Primum attenditur ratione medij,ſecundum vero ratione potentiæ & habitus,3ª.q.10.4.1m

21 Cognitio quam per rationem naturalem habemus, duo requirit, ſcilicet phantaſmata,& lumen naturale intelligibile,1ª.q.12.13.c.

22 Cognitio eſt imperfecta tripliciter,ſ.ratione obiecti,vt veſpertina: ratione medij,vt opinio,& ratione ſubiecti,vt fides. Prima & ſecunda poteſt eſſe ſimul cum perfecta,non aũt tertia,1ª.q.58.7.3m.* 12æ.q.62,7,1m*q.67.3.o

23 *Cognoſcere aliquid in vniuerſali, eſt imperfectius, quàm cognoſcere in ſpeciali,1ª.q.5.5.3.4m

24 Cognitio ſingularium,pertinet ad perfectionem animæ intellectiuæ,ſecundum cognitionem practicam,non autem ſecundum ſpeculatiuam 3ª.q.11.1.3m

25 In carentibus cognitione,eſt potentia pertingens ad finem, per modum exequentis non autem per modum imperantis,12æ.q.11.2.c.

26 Cognitio pertinet ad perfectionem rei,in ſe,ſed voluntas, in ordine ad alia,1ª.q.6ↄ.2.c.

27 Secundum gradus cognitionis,ſunt gradus appetitus,1ª.q.80.1.c.

28 Res participes ſunt cognitionis & voluntatis, ſecundum gradus ſuæ immaterialitatis,1ª.q.14.1.c.

29 Cognitio quælibet,fit per aliquã abſtractionem à materia,1ª.q.84.2.c.

30 Nihil cognoſcitur ſecundum quod eſt in potentia, ſed ſecundum quod eſt in actu,1ª.q.12.1.c.*q.14.3.c.*q.84.2.c.*q.87.1.2.3.c.

31 Cognoſcens diſtinguitur à non cognoſcente,per hoc quòd poteſt habere formam alterius. 1ª.q.14.1.c.*q,80,1.c.

32 Omnis cognitio naturalis eſt vera. Sed veritas eius eſt alia à veritate cognitionis infuſæ,vel acquiſitæ.1ª.q.60.1.3m

33 Impoſsibile eſt aliquam cognitionem eſſe totaliter falſam,ſine aliqua veritate,22æ.q.172.6.c.

34 Mutata re,cognitio noſtra variatur,vel de veritate in falſitatem,vel ecõuerſo,ſi duret eadem opinio,vel de vna opinione in aliam,1ª.q.14.15.3m

Nullus obliuiſcitur cognitorum naturaliter,1ª.q.84.3.c.

Quælibet virtus cognoſcitur per cognitionem eorum in quę poteſt,3ª.10.2 c.fi. 36

Priuatio non cognoſcitur,niſi per habitum ſibi oppoſitum. 1ª.q.14 10.o.*12æ.q.100.6.2m 37

Cognitio diſcurſiua eſt,quando ex prius notis,in ignotum deuenitur, 1ª.q.58.3.1m 38

Cognitio ſenſitiua ordinatur ad duo,ſ.ad ſuſtentationem corporis,vitando nociua,& acquirendo neceſſaria,ſecundo ad cognitionem intellectiuam practicam & ſpeculatiuam. Primum conuenit omni animali,ſecundum autem ſoli homini,22æ.q.167.2.c. 39

¶In coitu abſorbetur vſus rationis,propter vehemẽtiam delectationis. 12æ.q.34.1ª.1.*1m*q.37.1.2m*q.72.2.4m 1

Coitus vagus non eſt in animalibus, niſi fœmina ſufficiat ad educationẽ prolis,22æ.q.154.2.c. 2

¶Cholera citius cæteris humorib. mouetur:ideo cholericus facilius mouetur ad iram quàm alij ad ſuas paſſiones.12æ q 46.5.c. 3

¶Colere dicimur homines,quos honore,vel recordatione,vel præſentia frequentamus,& alia nobis ſubiecta,vt agros,22æ.q.81.1.4m

¶Collecta* In aliquibus terris ex antiqua conſuetudine Domini ſuis ſubditis certas collectas imponunt, quæ ſi non ſunt immoderatæ abſque peccato exigi poſſunt,22æ q.118.8.4m

*Collectiuum ſignificat duo,ſ.multitudinem ſuppoſitorum, & vnitatẽ ordinis,1ª.q.31.1.2m 1

¶Coloratum eſt proprium obiectum viſus,1ª q.1.7.c.*q.45.4.1m 1

*Color eſt obiectum materiale viſus,formale vero eſt lumen, 22æ.q.1.3.c.*q.25.1.c. 2

*Color non eſt coloratus,ſed clarus,Similiter albedo,12æ.q.55 4.a.1.1m 3

*Lumen facit quod color qui eſt viſibilis in potẽtia,fiat viſibilis in actu 1ª.q.67.3.3m*q.79.3.2m 4

¶Columba habet ſeptem proprietates,ad deſignandum ſeptem dona Spiritus ſancti,ſ quia columba ſecus fluentia habitat, meliora grana eligit,alienos pullos nutrit,non lacerat roſtro,felle caret in cauernis petræ nidificat,& gemitum pro cantu habet,3ª.q.39.6.4m 1

Columba quæ apparuit ſupra Chriſtum baptizatum,conuenit ſoli ſpiritui ſancto,vt ſignũ.Sed vt res,& effectus,conuenit toti Trinitati. Vnde & inſtinctus eius quo mouebatur ad motum naturæ, ſicut ex cauſa ſpirituali,cauſabatur ex Deo,1ª.q.43.7.3m*22æ.q.95.7.5.*3ª.q.39 8.2m 2

Columba illa fuit verum animal,3ª.q.39.7.o. 3

Illa columba peracto miniſterio,conuerſa eſt in priſtinam materiam,1ª.q.43.7.4m*3.q.39.6.2m 4

¶Comedere eſt ſumere cibum,per potentiam naturalem ſumentis,conuertibilem in naturam eius,1ª.q.51.3.5m 1

Chriſtus poſt reſurrectionem eius,verè comedit: angeli vero nunquam, 1ª.q 51.3.5m*3ª.q.54 2.3m*q.55.3.c.*6.c.1m 2

Comeſtio poteſt eſſe inconueniens dupliciter. Primo totaliter impediẽdo finem principalem,id eſt,ſalutem corporis, vel finem ſecundariũ, id eſt bonam habitudinem,in negocijs exercendis,per nimiam ſuperfluitatem vel per defectum ciborum. Secundo reddendo difficilem, vel minus decentem peruentionem ad finem,per commeſtionem extra tempus debitum,22æ.q.141.6.2m 3

Qui vult comedere nociua, quodammodo dicimus eum velle infirmari, 22æ.q.30.1.c. 4

Dauid comedens panes ſanctos cum ſocijs excuſatur,propter neceſſitatem famis,3ª.q.40.4.2m 5

¶Commutatio duplex,ſ.naturalis,i.rei ad rem,vel ad denarios, pertinẽs ad iconomos vel politicos,alia propter lucrum, pertinens ad negotiatores,22æ.q.77.4.o

Commutatio duplex,ſcilicet inuoluntaria,vt in nocumentis:& voluntaria,vt in contractibus,22æ.q.61.3.o. 2

Commutatio ſicut eſt in beneficijs,rependendo gratiam,ſic & in offenſis,puniendo,3ª.q.85.3.3m

¶Quæ ſunt vnius generis,poſſunt comparari rei, quæ non eſt in genere,ſcilicet Deo,non autem rei,quæ eſt in alio genere.1ª.q.4.3.2m * q.6.2.3m 1

Comparatio duplex, ſcilicet abſoluta, & reſpectiua, 22æ.q.188.6.cap. princip. 2

Comparatio duplex,ſ.æqualitatis,& ſimilitudinis,22æ.q 105.2.1m 3

¶Complacentia peccati venialis,non eſt peccatũ mortale, niſi ponatur in eo finis,i.ſupra Deum,& in contemptum Dei,12æ.q.88.2.3.4.c.

¶Omne compoſitum eſt poſterius ſuis cõponentibus. Et habet cauſam, & actum & potentiam,1ª.q.3.7 c. 1

Omne compoſitum ex materia & forma, eſt compoſitum ex quo eſt,& quod eſt,1ª.q.50.2.3m 2

Apud nos compoſita ſunt meliora ſimplicibus, non autem in Deo. 1ª.q.3.7.2m 3

Omne compoſitum eſt aliquid, quod non conuenit alicui partiũ eius, & in eo eſt aliquid quod non eſt ſeipſum,1ª.q.3.7.c. 4

¶Comprehendere propriè eſt attingere rem, ſecundum omnem modũ & omnem rationem,qua cognoſcibilis eſt,1ª.q.12.7.o.*q.14.3.o.* 12æ.q.4.3.3m*22æ q.28.3.3m 1

Comprehenſio non eſt alia operatio, à viſione, ſed eſt habitudo ad finẽ habitum,cuius obiectum eſt viſio,vel res viſa,12æ.q.4.1.3m 2

De ratione comprehenſionis ſunt duo,ſcilicet continere fines rei,& nihil eius eſſe extra.Secundum conuenit infinito, non autem primum, 1ª.q.14.3.1m. 3

Compre-

4 Comprehenſio Dei dupliciter dicitur,ſcilicet attingentia vel tentio Dei & apprehenſio adæquata Dei. Prima conuenit omnibus beatis, nõ autem ſecunda,1ª.q.12.7.1m*1ª.q.4.3.1m

5 Deus perfectiſsime comprehendit ſeipſum. 1ª.q.14.3.o.* q.62.9.c.*. 12æ.q 3.8.2m

6 *Nullus intellectus creatus comprehendere poteſt eſſentiam Dei,1ª.q.12.1.1m*7.o.*8.c.*q.56.3.1m*2m*q 75.5 2m *q.62.9.c.*q.85.2 1m*q.107.3.c.*12æ.q.4.3.1m*q.93.2.2m*q.102.4.6m*3a.q.10 1.o.*3.1m

7 Comprehenſio pertinet ad voluntatem,ſicut & delectatio,quia eiuſdem eſt habere aliquid,& quieſcere in eo,12æ.q.4.3.2m

8 Chriſtus fuit ſimul viator & comprehenſor,1ª.q 112.4.1m*22æ.q.18.2 1m*q.174.5.3m*q.175.4.2m*3ª.q.7.8 c.*3.1m*q.8.4.2*q.11.1.2m*2.c.2m*q.15.10.o.q.18.5.3m*q.19.3.1m* q.30.2.1m

1 COmmune duplex,ſcilicet ſecundum rem & ſecundum rationem Primum eſt in diuinis tantum, ſecundum in omni natura, 1ª. q.39.4.3m.

2 Commune triplex,ſcilicet vniuocum,æquiuocum,& analogum,1ª.q.13 5.10.c.

3 Commune abſolutum,eſt prius ſecundum intellectum proprio, commune reſpectiuum & diuinum,eſt poſterius proprio, 1ª.q.33.3.1m*3ª.q.7.13.3m

4 Quanto aliquid eſt communis,tanto eſt prius via generationis,1ª.q.20 1.c.*q.85.3.1m

5 Commune ſemper eſt in prius proprio eiuſdem generis : non autem ſi ſint diuerſorum generum,3ª.q 7.13.3m

6 Communius prædicatione,eſt imperfectius minus communi, ſed communius cauſalitate,eſt nobilius,12æ.q.90.2.2m

7 Bonum commune,eſt melius bono priuato eiuſdem generis, non autem ſemper ſi ſint diuerſorum generum,22æ.q.152 4.3m

1 ¶Nomen tripliciter eſt communicabile,vel incommunicabile,ſcilicet ſecundum rem & rationem,vt homo,ſecundum ſimilitudinem,vt leo, ſecundum rationem vel opinionem,vt Deus, 1ª.q.13.9.o

2 Hoc nomen Deus,eſt incommunicabile proprie ſecundum rem, ſed eſt communicabile ſecundum rationem,ſecundum opinionem,& ſecundum ſimilitudinem,1ª.q 13.9.c.

1 ¶Communicatio hominem ad inuicem duplex, ſcilicet auctoritate principum,vt iudicia,pœnæ & huiuſmodi, & propria voluntate priuatarum perſonarum, vt emptio, donatio,& huiuſmodi, 12æ.q.105.2.capit.

1 Communicatio prohibetur duplici de cauſa,ſcilicet,propter periculum, ſicut cum infidelibus,vel in pœnam,ſicut cum excommunicatis,hæreticis,ſchiſmaticis,& apoſtatis,22æ.q.10 9.o

1 ¶Conceptio Chriſti habuit tria priuilegia à ſpiritu ſancto,ſcilicet eſſe ſine peccato originali,eſſe Dei & hominis,& eſſe à virgine, 3ª.q.27.2.2m*q.32.4.1m

2 Conceptio Chriſti ſpecialiter attribuitur ſpiritui ſancto, licet ſit à tota trinitate,& à ſingulis perſonis,3ª.q.32.1.o*q.39.8.2m*q.45.6.c.

3 Conceptio Chriſti,eſt de Spiritu ſancto efficienter, ratione corporis,& conſubſtantialiter,ratione verbi,3ª.q.32.2.o*q.54.1.3m

4 Corpus Chriſti non dicitur proprie conceptum de Spiritu ſancto,ſed ex Spiritu ſancto,3ª.q.32.2 1m

5 Conceptio Chriſti fuit in inſtanti,3ª.q.6.4.1m.* q.33.1.2.3.o.* q.36.2.cap.

6 Chriſtus in primo inſtanti ſuæ conceptionis,fuit perfectus ſecundum animam,& figuram corporis,non autem ſecundum quantitatem,3ª.q.33.2.o.

7 Chriſtus in primo inſtanti ſuæ cõceptionis,fuit ſanctificatus,quo ad animam & quo ad corpus,3ª.q.34.1.o.*1.2m*3.c.

8 Chriſtus in primo inſtanti ſuæ conceptionis, habuit operationẽ tractus, 3ª.q.34.2.3m

9 Chriſtus in primo inſtanti ſuæ conceptionis,habuit vſum liberi arbitrij, 3ª.q.34.2.o.

10 Chriſtus in primo inſtanti ſuæ cõceptionis,habuit plenitudinem gratiæ, & cognitionis,3ª.q.7.3.4.c.*q.34.2.2m* q.69.3.c.*q.71.1.4m

11 Chriſtus in primo inſtanti ſuæ conceptionis, habuit maiorem gratiam omnibus comprehenſoribus,3ª.q.34.4.c.

12 Chriſtus in primo inſtanti ſuæ conceptionis meruit, & in eo plene comprehenſor fuit,12æ.q.5.7.2m*3ª.q.7.3.4.12.c.* q.34.3.4.o* q.45.1.c.*q,48.1.2m*q.49.3m*q.54.2.c.

13 Chriſtus gloriam immortalitatis ſuæ, quam in primo inſtanti ſuæ conceptionis meruit,potuit etiam mereri per actus ſequentes, non vt magis eſſet eius,ſed vt pluribus cauſis debeatur ei. 3ª.q.34.3.3m*q.49.6 2m*q 59.3.c.

14 Chriſtus conceptus eſt miraculoſe ex perpetua virgine, non ex virili ſemine,3ª.q.28.o*q.31.1.3m*5.o.*3m*q.34.1.2m*q.35.6.c.

15 Conceptio Chriſti cum dicitur fuiſſe facta ex muliere : ſicut gloſa dicit, mulierem pro fœmina poſuit ſcriptura,more locutionis Hebræorũ. Vſus enim Hebræorum dicit mulieres, non virginitate corruptas, ſed fœminas,3ª.q.28.1 3m

16 Beata virgo habuit fidem de conceptione Chriſti,3ª.q.30.1.c.2m

17 Beata virgo ſe habuit actiue in præparatione materiæ, non autem in cõceptione Chriſti,3ª.q.32.4.o *q.33.4.2m

18 Beata virgo fuit concepta ex ſemine viri, ideo fuit in Adam, & in alijs partibus,ſecundum rationem ſeminalem,3ª.q.27.2.4m* q.31.9.2m*. 8.2m

Virgo Maria mater Chriſti fuit concepta in peccato originali,12æ.q.81.4 o*3ª.q.14.3.1m*q.27.1.3m*2.2m*4m*q.31.1.3m*6.2m*9.2m *8.c.2m 19

Feſtum conceptionis Beatæ Mariæ,fit in quibuſdam eccleſijs, pro ſanctificatione eius,3ª.q.27.2.3m 20

Licet Romana eccleſia non celebret cõceptionem beatæ virginis, tollerat tamen conſuetudinem quarundam eccleſiarum celebrantiũ illud feſtum. Ideo non eſt totaliter reprobanda. Nec per hoc datur intelligi quòd in ſua cõceptione fuerit ſancta. Sed quia quando ſanctificata ſit, ignoratur,ideo ſit feſtum ſanctificationis eius potius quàm cõceptionis in die conceptionis eius,3ª.q.27.2.3m 21

¶ Conceptus Mentis.* Significare conceptus ſuos, eſt homini naturale,ſed determinatio ſignorum,eſt ad placitum humanum,22æ.q.85 1.3m.

¶Concilium eſt,in quo iudices inter ſe conferunt de agendis, ſicut quo ſupplicio aliquis damnari oporteat,22.q.158.5.3m 1

Prohibitio vel ſententia ſynodi vel concilij,ſe extendit tantum ad perſonas priuatas,quarum non eſt determinare de fide,22æ.q.1.10.2m 2

Concilium ſolus Papa congregare poteſt, à quo non poteſt appellari ad concilium,ſed econuerſo.1ª.q.36.2.2 *12æ.q.1.1 b *c.fi.*2m 3

¶Concluſio inquiſitionis practicæ,eſt duplex,ſcilicet ſententia vel iudicium in ratione,vel electio in voluntate,1ª.q.83.3.2m* 12æ.q.13.1.2m*3 c.*q.7.1.c. 1

Concluſio tunc ſolum ſequitur ex principio, quando ſine illa principium non poteſt eſſe verum,12æ.q.13.6.1m 2

Concluſio ſyllogiſmi operatiui,eſt ſingularis,ideo non concluditur, niſi mediante propoſitione ſingulari,1ª q.86.1.2m*12æ.q 76.1.c.*22æ.q.2.1m 3

¶Concordia dupliciter aufertur per diſcordiam, ſcilicet per ſe,id eſt ſciẽter,& per accidens,id eſt præter intentionem,22.q.37.1.c. 1

Concordia res creſcunt,diſcordia verò dilabuntur,22æ.q.37 2.3m 2

¶ Concubinatus & quilibet coitus extra matrimonium eſt contra legem naturæ,& eſt peccatum mortale,22æ.q.154.2.o. 1

Virum habere plures vxores eſt contra legem naturæ, quantum attinet & ad communicationem operum inter virum & vxorem, & ad ſimilitudinem coniunctionis Chriſti & eccleſiæ cum coniugio. Quantum vero ſpectat ad prolis procreationem & educationem, pluralitas vxorem non eſt contra ius naturæ.Suppl q. 5.1.o. 2

Polygamia olim fuit licita antiquis patribus & alijs,propter finem prolis multiplicandæ ad cultum Dei; nunc vero prohibetur, quia ille finis cæteræque circunſtantiæ ceſſarunt,Suppl q.2.c. 3

Cum præcipuus finis appetendæ concubinæ ſit coitus, illam habere eſt contra legem naturæ,illius enim finis legi naturali aduerſatur, Suppl. 65.3.c 4

Simplex fornicatio etiam ratione ſui eſt peccatum mortale, quod tollit debitam ordinationem parentis ad liberos, ad quod debet maxime ſpectare coitus,Suppl.q.65.4.o. 5

Nunquam licuit concubinam habere,etiam ex diſpenſatione,niſi matrimonio iunctam, eſt enim contra legem naturæ, cum non ſit conueniens actus ad bonum prolis,Suppl.q.65.5.o. 6

¶ Concupiſcentia eſt appetitus delectationis ſenſitiuæ. Et eſt ſubiectiue appetitu ſenſitiuo. Et eſt tantum in concupiſcibili,12æ.q.30.1.o.* q.3.3m. 1

Concupiſcẽtia eſt paſſio diſtincta ab alijs paſſionibus cõcupiſcibilis, ſ.amore,& delectatione,quia eſt de bono ſenſibili abſente,12æ.q.30.2.o 2

Paſſio oppoſita concupiſcentiæ,eſt innominata,ideo timor ponitur pro ea,12æ.q.30.2.3m 3

Concupiſcentiarum aliquæ bonæ ſunt,& aliquæ malæ, 12æ.q.34.1.c.fi. 4

Concupiſcentia duplex,ſcilicet naturalis,id eſt de bono conuenienti ſecundũ naturam animalis,& non naturalis,id eſt, ſecundũ apprehenſionem Prima conuenit omni animali,ſecunda verò ſoli homini,12æ q.30.3.o.*q.31.1.o*q.41.3.c.*q.77.5.c.*22æ q. 1175.2m

Concupiſcentia naturalis eſt finita in actu,& infinita tãtum in potentia, non naturalis autem,eſt infinita actu. Et concupiſcentia finis eſt infinita, ſed eorum quæ ſunt ad finem eſt finita,12æ.q.30.4.o. 6

Concupiſcentia dupliciter eſt naturalis,ſcilicet ſecundum genus & ſecundum ſpeciem,22æ.q.142.2.2m 7

Concupiſcentia eſt naturalis homini,tantum vt recta ſecũdum rationem, 12æ.q.81.3.1m*q.85.3.3m*3ª q.15.2.2m. 8

Concupiſcentia eſt naturalior quàm ira ratione obiecti & ſubiecti, ſecundum naturam generis & corporis, ſed econuerſo ſecundum naturam ſpeciei,& indiuidui,& animæ,1ª.q.63.4.2m*12æ.q.46.5.o.*22æ.q.156.4.c. 9

Concupiſcentia præcedens actum rationis & voluntatis, diminuit peccatum, ſequens verò auget,12æ.q.73.6.2m 10

Concupiſcentia carnis contra ſpiritum quando ratio ei reſiſtit, non eſt peccatum,ſed eſt materia exercendæ virtutis,12æ.q.80.3.3m 11

*Concupiſcentia non ligat totaliter rationem,22æ.q.150.2.3m 12

Concupiſcentia dicitur eſſe ſine ratione,non quidem quia totaliter auferat iudicium rationis,ſed quia in nullo procedit ſecundum iudiciũ rationis,niſi ſit tanta quod faciat inſanire,tunc enim ligat totaliter rationem,22æ.q.150.4.3m*q.156.4.2m*q.157.3.3m*q.175.2.2m 13

Debilitas concupiſcentiæ,ex charitate vel temperantia,auget meritum, ſed ex pronitate vel commoditate,diminuit, 22æ.q. 155.4.2m 14

Concupiſcentia accenſa minuit iram,& econuerſo. 1ª.q.81.2.c. 15

Intemperantia,& concupiſcentia tripliciter ſunt pueriles, non quia ſint in pueris, ſed quia aſſimilantur eis, ſcilicet appetendo turpia, id eſt, 16

contra

contra rationem, crescendo, & refrenando, 22æ. q. 142. 2. ... q 151. 2. 2m
1 Concupiscibilis est de bono secundum sensum absolute: sed irascibilis, vt est arduum. 1a q. 59. 2. 2m q. 81 2. o. q. 24. 4. c.* 12æ. q. 23. 1. o.* 2. c.* q. 25. 1. c. 1m* q. 26. 1. c. fi.* q. 30. 2. c.* 22æ. q. 128. 1m.* q. 129. 1. 1m.
2 Concupiscibilis denominatur à concupiscentia. quia inter omnes passiones, eius est notior & sensibilior, non autem prior, 12æ q. 25. 2. 1m* q. 23. 2m
3 ¶Irascibilis est propugnatrix concupiscibilis, 1a. q. 81 2. c.* 12æ. q. 23. 1. 1m* 22æ. q. 57. 4. c.* q. 108. 2. c.
4 Motus concupiscibilis in appetendo, est velocior motu irascibilis, sed in exequendo est econuerso 22 q. ... 4. c.
5 Motus concupiscibilis vt hominis, est contra naturam & pœnam, si sit contra rationem, non autem secundum genus, 12æ. q. 82. 3. 1m* q. 85 2. 3m* q. 94. 2. 2m* 3m
6 * Omnia mala pertinent ad concupiscibilem, sicut ad primam radicem, non autem sicut ad proximum principium, 12æ. q. 72. 3. 3m
7 Omnis motus concupiscibilis causatus ex apprehensione, semper est peccatum, non autem si sit ex qualitate organi, 12æ. q. 17. 7. o
8 Peccata concupiscibilis sunt turpiora, & minus grauia peccatis irascibilis, 12æ. q. 73. 5. 3m* 22æ. q. 42. 2. 3. 4. o* q. 15 ... 4. c.
¶ Condemnatus iuste ad mortem potest fugere, non autem se defendere. Si verò iniuste, potest vtrumque, si non sit scandalum, 22æ. q. 69 4. o
1 ¶ Conditionalis cuius antecedens & consequens sunt impossibilia, potest esse vera, vt si dicatur: Si homo est asinus, habet quatuor pedes, 1a. q. 25. 3. 2m* q. 44. 1. 2
1 ¶Confessio triplex scilicet actus exterior fidei vel iustitiæ, actus latriæ, scilicet gratiarum actio & laudatio Dei, & actus pœnitentiæ, scilicet confessio peccatorum, 22æ. q. 3. 1. o* q. 12. 1. 2m
2 Confiteri fidem in periculo mortis, non est tantum fidei, sed indiget auxilio virtutis fortitudinis, & gratia sacramentali confirmationis, 22æ. q. 3. 2m
3 Actus omnium virtutum, sunt à fide formata imperatiue, sed confessio fidei elicitiue, 22æ. q. 3. 1. 3m
4 Confessio fidei est de necessitate salutis, tunc solum, quando periclitatur honor Dei, vel vtilitatis proximi, 22æ. q. 3. 2.
5 Blasphemia opponitur confessioni fidei. 22æ q. 13 1. * .. 2 * 3. c.
6 ¶Confessio peccatorum duplex, scilicet interior Deo, & exterior sacerdoti, 3a q. 68. ... c. 2m
7 Confessio præsupponit actualem contritionem delentem culpam, ideo directæ ordinatur ad dimissionem pœnæ, 3a. q. 87. 1. c
8 Quilibet tenetur confiteri de peccato mortali, cum proposito non peccandi, & tenetur confiteri peccatum suum, quod dubitat esse mortale. & causas vel occasiones sufficientes peccati mortalis, siue circunstantias aggrauantes in infinitum, 3a q. 87. 1. 1m
9 Quilibet tenetur confiteri numerum suorum peccatorum, sicut potest, quia peccatum in specie non est vnum peccatum numero, sed multa. Contritio etiam est in conspectu Dei, qui vno intuitu omnia videt. Sed confessio fit homini cui sigillatim oportet omnia exponi. Et præterea oportet de omni peccato mortali quod memoriæ occurrit singulariter dolere, 3a. q. 87. 1. c.
10 Non confitens aliquod peccatum, propter ignorantiam facti. aut quia oblitus est, excusatur à fictione, non autem si propter ignorantiam iuris, 22æ. q. 53. 2. 2m
11 Concessum est prælatis à iure, quòd possint sibi eligere confessores, quia prælati habent dispensare sacramenta. & interior perfectio ad hoc requiritur quòd aliquis dignè huiusmodi actus exerceat, qui etiam confessores, quantum ad hoc sunt eis superiores, 22æ q. 184. 6. c.
12 Sacerdos in nullo casu debet reuelare confessionem. 22æ. q. 70. 1. 2m
13 De quolibet confessore dicitur, Non est inuentus similis illi. 12æ. q. 66. 2. 2m
14 Sacramentalis confessio est de necessitate salutis eius, qui in peccatum actuale vel mortale cecidit, Suppl. q. ... 1. o
15 Confessio quæ necessitatem sacramentalem habet, non de iure naturali est, sed de diuino, Suppl. q. 6. 2. o
16 Quanquam peccatores tantum ex diuino iure ad confessionem teneantur, ex vi tamen positiui iuris omnes Christi fideles ad eam, semel saltem in anno, teneantur, Suppl. q. 6. 3. o.
17 Ad hoc quod sit idonea confessio requiritur quod os cordi cócordet, vt solum hoc os accuset, quod conscientia tenet, Suppl. q. 6. 4. o
18 Quanquam statim omnes de suis dolere peccatis teneantur, de necessitate tamen salutis non est, vt statim peccata sua confiteantur, sed habita copia confessoris, & statutis ab ecclesia pro pœnitentia temporibus, Suppl. q 6. 5. o
19 Sicut Papa non potest dispensare vt aliquis sine baptismo saluetur, ita nec quod saluetur sine confessione, Suppl. q. 6. 6. o
20 Confessio est per quā latens morbus spe veniæ aperitur, Suppl. q. 7. 1. o
21 Cum per confessionem, aliquis ore confiteatur, quod corde tenet, confessio bonum est ex genere, & est actus virtutis, sed tamen potest male fieri, nisi alijs debitis circunstantijs vestiatur, Suppl. q. 7. 2. o.
22 Confessio est actus virtutis pœnitentiæ elicitus, quamuis secundum alias rationes, ad multas virtutes pertinere possit, Suppl, q. 7. 3. o.
23 Cum solus sacerdos minister sit sacramenti pœnitentiæ, soli sacerdoti faciendæ est sacramentalis confessio: Suppl. q. 8. 1. o
24 In necessitate etiam laicus vicem sacerdotis supplet, vt ei confessio fieri possit, Suppl. q. 8. 2. o

Confessio laico facta sacramentale quoddam est, quamuis non sit perfectum sacramentum & ex charitate procedens, & talibus natum est peccatum veniale remitti, sicut per tunsionem pectoris & aquam benedictam, Suppl q 8 3 o 25
Non modo sacerdoti, sed proprio sacerdoti, qui imperandi iurisdictionem & potestatem habent, confiteri peccata necessarium est, Suppl, q. 8. 4. o 26
Potest aliquis ex priuilegio vel superioris mandato, alij quam proprio sacerdoti sua peccata confiteri, & ab illo absolui, Suppl. q. 8. 5. o. 27
Cum necessitas legem non habeat, in necessitatis articulo, quilibet sacerdos, quibuscumque peccatis, etiam ab excommunicatione quemlibet absoluere potest. Suppl. q. 8. 6. 28
Secundum quantitatem culpæ, tametsi taxanda sit satisfactionis pœna, quo tamen pœnæ in peccatorum remedium iniunguntur, non solum secundum culpæ quantitatem sed etiam secundum conditionem personarum taxandæ sunt, Suppl. q. 8. 7. o 29
Confessio vt est pars sacramenti, potest nonnunquam in eo esse, qui non contritus, & sine charitate est, vt vero virtutis actus est, nō potest absque charitate in aliquo esse, Suppl. q. 9. 1. o 30
De necessitate confessionis est, quod homo omnia peccata confiteatur, quæ in memoria habet, quod si non faciat, non est confessio, sed confessionis simulatio, Suppl. q. 9. 2. o 31
Proprio ore peccatorū confessio facienda est, nisi naturæ ad quod aliquod impedimentum ad fuerit, Suppl. q. 9. 3 o 32
Sit simplex, humilis, confessio pura, fidelis, 33
Atque frequens nuda discreta, libens, verecunda,
Integra, secreta lachrymabilis, accelerata:
Fortis & accusans: & sit parere parata: Sup q. 9. 4. 3. 1m
Confessio liberat hominem à culpa: sicut & baptismus: Suppl. q. 10. 1. o 34
Absoluit hominem aliquomodo à pœna: ipsa sacramentalis peccatorum confessio: secundum maiorem vel minorem confitentis dispositionē: Suppl. q. 10. 2.
Sacramentalis confessio ianuas paradisi aperire dicitur: quo à culpa: & pœnæ reatu absoluit: Suppl. q 10. 3. o 56
Confessio sacramentalis spem salutis tribuit: quo per eam homo se clauibus ecclesiæ subiicit Suppl q. 10. 4. c. 37
Per confessionem generalem deleantur peccata mortalia oblita: si verò peccatum mortale memoria teneat quis: confessione speciali est opus Suppl. q. 10. 5. o 38
Tanquam violator sacramenti peccat: qui confessionem reuelat: Suppl. q. 11. 1. o 39
Sigillum confessionis extendit se ad illa de quibus est sacramentalis confessio: & simul ad illa omnia: per quæ posset peccator vel peccatū deprehendi: Suppl. q. 11. 2. o 40
Sicut sacerdoti competit sigillum confessionis vt Dei ministro: ita ei ecclesiastico: cui propter necessitatem: confessionem audire contingit: competere dicitur peccata celare: Suppl q 11. 3. o 41
Cum confitens efficere possit: vt sacerdos sciat illud vt homo: quod sciebat vt Deus: dum detegendæ confessionis facultatem tribuit: si illam reuelet: non violat sigillum confessionis: sed citra scādalum id fieri debet Suppl. q 11. 4. c. 42
Si immineat necessitas: potest confessor prodere: quæ sibi in confessione dicta fuerunt: modo ante aut post cōfessionem ea resciuerit: ita tamē, vt ea dicat vt homo: non vt Deus: Suppl. q. 11 5. o 43
¶Confirmatio est sacramentorum, 3a. q. 65. 1. o.* q. 72. 1. o. 1
Confirmatio est nobilius sacramentum baptismo: quo ad ministrum: & gratiam: & simpliciter: sed quo ad remissionem peccatorum est: econuerso, 3a. q. 72. 11. 2m 2
Chrisma id est oleum oliuarum cum balsamo: est propria materia eius. 3a. q. 72. 2. o* q. 84. 1. 1m 3
Hoc sacramentum habet determinatum formam: scilicet consigno te signo crucis: & confirmo te chrismate salutis: in nomine patris: & filij: & Spiritus sancti. Amen. 3a. q. 72. 4. o * q. 84. 3. c. 4
Confirmatio est spirituale augmentum promouens hominem in spiritualem ætatem perfectam: 3a. q. 72. 1. 5. 6. c.* 7. 1m* 8. 10. c.* 11. 2m* q. 73. 1. c.* q. 84. 1. c. 5
Confirmatio non est de necessitate salutis: sed est sacramentum necessitatis: quo ad bene esse spiritualis vitæ. Et tamen contemptus huius sacramenti: est periculosus: 3a. q. 65. 4. c 6
Confirmatio fuit immediatè instituta à Christo quando imposuit manus super pueros: non exhibendo: sed promittendo: 3a. q. 72. 1. 1m 7
Hoc sacramentum confertur tantum ab episcopis, 3a. q. 65. 3. 2m* q. 72. 4. 3m* 11. o.* 12. 1m 8
* Confirmatio conferri potest, à simplici sacerdote, ex cōmissione solius papæ: non autem à diacono, 3a. q. 72. 11. 1m 9
Confirmans & confirmandus debent esse in gratia. Et debent esse confessi, & ieiuni de consilio, non autem de præcepto, 3a. q. 72. 7. 1m.* 12. 1m 10
Confirmandus debet teneri ab alio confirmato, cuiuscunq; ætatis, vel sexus, q. 72. 10. o 11
Confirmatio debet dari cuilibet baptizato cuiuscunque ætatis, sexus, & conditionis etiam morienti, 3a q. 72. 8. o 11
Confirmatio datur tantum in fronte, ad liberam confessionem nominis Christi, & ad fortiter defendum dignitatem acceptam. 3a. q 72. 9. o* 11. 1m. 13
Confirmati conformantur Christo, & configurantur ei per signum crucis, quasi duci. 3a. q. 72. 1. 4m* 4. 3m* 5. c.

Christus

15 Christus non debuit sumere sacramentum confirmationis, nec ordinis quia ab initio ipse fuit gratia plenissimus, 3a. q. 72. 1. 4m* 3. c.
15 In confirmatione cōfertur plenitudo gratiæ, & Spiritus sancti, 12æ. q 102 5 3m* 3a. q. 77. 1. o.* 2. c. 2m* 4 c.* 7. o.* 11. 3m* q. 84. 1. 1 * 4. c.
17 Gratia collata in cōfirmatione, distinguitur à gratia collata in baptismo & perficit eam, 3a. q. 72. 7. c. 3m
18 Impositio manus fit in sacramento confirmationis, & ordinis, ad significandum copiosum effectum gratiæ, 3 q. 84. 4. c. 2m
19 In confirmatione datur nobis robur ad pugnam spiritualem, 3a. q. 65. 1. c. 4m* q. 72. 1. 2. c.* 4. c. 3m* 5 o.* 6. 3 * 7. c.* 9 c. 1m* 10. c.
20 Confirmatio perficit per modum formæ, sed eucharistia vt finis, 3a. q. 72. 1m
21 Eucharistia roborat hominem in se quo ad charitatem, cōfirmatio verò contra alios in pugna, quo ad fidem, 3a. q. 2. 9. 2m* q. 79. 1. 1m
22 Confirmatio perficit effectum pœnitentiæ, & baptismi, 3a. q. 71. 7. 2m
23 Confirmatio confert excellentiam hominis ad se, non autem ad alium, sicut ordo, 3a. q 72. 2. 1m
Confirmatio facit hominem nitidum, & feruentem in conscientia, & famosum per confessionem, 3a. q. 72. 2. 1m.
25 Nullus consequitur affectum confirmationis, siue voto eius, 3a. q. 72. 6. 1m.
26 Existens in peccato mortali, cuius conscientiam non habet, vel cuius nō est plenè contritus, dummodo non sit fictus, per hoc sacramentum consequitur remissionem peccatorum, 3a. q. 72 7. 2m.
27 Quidam ad prædicationem Petri acceperunt miraculose effectum huius sacramenti, sine sacramento, antequam baptizarentur, 3a q. 72. 2. 1m.* 4. 1m.* 6. 1m.
28 In confirmatione fit plena peccatorum remissio, 3a. q. 72. 7. 2m.
29 Confirmati habent maiorem gloriam in cœlo, quàm non confirmati, 3a. q. 72 8 4m.
30 Confirmatio non habuit aliquid correspondens in lege veteri, propter perfectionem eius, 12æ. q. 102. 5. 3m.* 3a. q. 65. 4m.* q. 72. 1 2m.
31 Confirmatio quo ad solennitatem datur tantum in Pascha, & Pentecoste, sicut baptismus, sed quo ad communem vsum datur etiam alio tempore, 3a. q 72. 1. 1m.* 2m.
32 * Beata virgo per secundam sanctificationem fuit simpliciter confirmata in bono per gratiam habitualem, ita quòd non posset per liberum arbitrium flecti in contrarium, 3a. q. 27. 5. 2m.
Coniectare bonum, id est, intendere bonum in dationibus, communiter pertinet ad liberalitatem, 22æ q. 31. 1. 3m * q 117. 5. 3.
1 Coniectura *. Coniecturaliter cognoscitur aliquid per aliqua signa 12æ q 112. 5. c.
2 Coniecturaliter cognoscere aliquid, est cognitio imperfecta, 12æ. q 112 5. c.
1 Domus siue triplici coniunctione, scilicet viri & vxoris, patris & filij, domini & serui, non est perfecta, 12æ. q. 15. 4. c.* 22 q. 58 ...
2 Coniunctio masculi & feminæ, determinatur diuersimode in diuersis animalibus, 12æ. q. 32. 1. 2 c.* 22æ. q. 154. 2. c.
1 Consanguinitas impedit matrimonū tripliciter, scilicet lege naturæ, id est cum patre, & magis cum matre propter reuerentiam, vel lege diuina propter concupiscentiam refrenandam, vel lege canonica & ciuil, propter amicitiam, 12æ. q. 154. 9. o.
2 Consanguinitas vinculum est ab eodem stipite descendentium carnali propagatione contractum. Suppl q. 54. ... c.
3 Per quosdam gradus seu lineas descendentium ab vno communi principio vel ascendentium ad idem ad transuersalium consanguinitas, congrue designatur, Suppl q. 54. 2 o.
4 Consanguinitas quosdam ex iure naturæ à matrimonio repellit, & aliques ex diuino iure, alios vero ex humanis legibus statutis, Suppl. q. 54. c.
5 Possunt ex ecclesiæ statuto aliqui cōsanguinitatis gradus matrimonium impedientes taxari, prout est vtile vniuersitati hominum, Suppl. q. 54. 4. o.

1 Conscientia non est potentia, nec habitus: sed est actus, scilicet applicatio scientiæ, 1a. q. 79. 13. o.*. 12æ. q. 19. 5. o.* c.
2 Conscientia est actus synderesis, ideo quandoque ponitur pro ea, 1a q. 79. 13. c. 3m.
3 Conscientia dicitur spiritus corrector, & pædagogus animæ, id est, dictamen rationis, 1a. q. 79. 13. 1m.
4 Lex naturalis nominat principia iuris, synderesi, habitum eorum, sed cōscientia applicationem legis naturalis ad facienda, 12æ q. 94. 1. o.
5 Conscientia dicitur accusare vel excusare, inquantum cognoscimus nos bene vel male fecisse, 1a. q 79. 13. c.
6 Conscientia dicitur testificari, inquantum cognoscimus, nos aliquid fecisse vel non, 1a. q. 79. 13. c.
7 Conscientia dicitur instigare, vel ligare, inquantum iudicamus aliquid esse agendum, vel non, 1a q. 79. 13. c.
8 Conscientia errans ligat. 12æ q. 19. 5. 6. o.
9 Coinquinatio & munditia sunt in conscientia, vt in cognitione, nō autē vt in subiecto, 1a. q. 79. 13. 2m.
1 Consecratio templi, altaris, & vestium, & huiusmodi, non sunt sacramenta, sed sacramentalia, quia ordinantur ad eucharistiam, 3a. q. 65. 1. 6m.
2 Altare & ecclesia consecrantur multiplici ratione, scilicet tum ad repræsentandum sanctificationem quam ecclesia consecuta est per passionē Christi, tum etiam significandum sanctitatem quæ requiritur in iis, qui sacramentum altaris suscipere debent, 3a. q. 83. o. 3.

Altare quandoque sine ecclesiā consecratur, sed non econuerso, 3a. q. 83. 3. 2m. 3
Altare non debet consecrari sine relyquiis martyrum, 3a q. 83. 3. 2m. 4
Res inanimatæ non sunt susceptiuæ gratiæ, sed ex consecratione adipiscuntur quandam spiritualem virtutem, qua sint aptæ ad diuina, 3a. q. 84. 3. 3m.* 4m. 5
Consecratio ecclesiæ non debet reiterari, nisi exustæ, vel pollutæ sanguine, vel semine, 3a q. 83. 3. 3m. 6
Ecclesiæ pollutæ sanguine, vel semine, debent reconciliari, quia per illud peccatum apparet ibi aliqua operatio dæmonū, 3a. q. 83. 3. 3m.* 4m. 7
Ecclesiæ vel altaria, dubia de consecratione, debent consecrari, 3a. q. 83. 3. 3m. 8
Ligna ecclesiæ consecratæ non debent cedere ad vsus laicorum, sed monasterij, vel comburi, 3a. q. 83 3. 3m.
Pallæ, Pallia, Cathedra, Candelabra & velum, vetusta debent comburi, & cineres reponi honeste, propter consecrationes, 3a. q. 83. 3. 3m. 10
Consecratio quælibet est indelebilis, manente subiecto, 22æ. q. ... 3. c.* q. 38. 11. c.* 3a. q. 63. 5. c.* q 76. 6. 2m.* q. 82. 8. c.* q. 83. 3. 3m. 11
Soli episcopi consecrant omnia, præter eucharistiam, 3a q. 82. 1. 4m.* 3. 3m. 12
De ritu consecrandi ministros veteris legis, 12æ. q. 102. 5. 8m. 13
In cōsecratione Aaron, & filiorum eius, figurabatur ordo ecclesiæ. 12æ. q. 102. 5. 3 14
Consensus importat iudicium, de eo in quod consentitur, 12æ. q. 74. 7. c. 1
* Consensus potest attribui voluntati, & rationi, 12æ. q. 74. 7. 1m. 2
Consensus in actum pertinet ad rationem superiorem, secūdum quod in ratione voluntas includitur, 12æ. q. 15. 4 o.* q. 74. 7. 1m. 3
Electio addit supra consilium relationem respectu eius quod minus placet, vel non placet, & tunc differunt tantū ratione. 12æ q. 15. 3. 3m.
Consensus deliberatus in peccatum, non pertinet ad contemptum legis diuinæ, nisi repugnet ei, 12æ. q. 74. 9. 3m. 5
Consensus non conuenit brutis, nec alijs respectu finis, sed tantum respectu eorum quæ sunt ad finem, 12æ. q. 15. 2. 3. o.* q 15. 2. c
A B vniuersali ad particulare non valet consequentia, nisi mediante particulari, 22æ. q. 2. 2. c.

CONSERVATIO in esse, est influentia vniuoci esse prius influxi 1a. q. 9. 2. c.
Quælibet res naturaliter conseruat se in esse, & resistit corrumpentibus quantum potest, 22æ. q. 64. 5. 7. c. 2
Aliquid conseruat rem dupliciter, scilicet per se, id est, influendo, & per accidens, id est, remouendo, 1a q. 104. 2. c. 3
Vna creatura conseruat aliam per se & per accidens. Et tanto magis, quanto est altior, & primæ causæ proximior, quæ principaliter conseruat, 1a. q. 104. 2. o. 4
Omnis creatura indiget conseruari per se à Deo sed corruptibiles indigent conseruari ab eo etiam per accidēs, 1a. q. 104. 1. o.* 12æ. q. 109. 2. 2m.* ... c.* 9. 2m. 5
Deus conseruat aliquas creaturas in esse vtroque modo mediantibus aliquibus alijs causis, 1a. q. 104. 2. o. 6
Deus dat formas omnibus, & conseruat eas, & applicat eas ad agendum, & est finis omnium actionum, 1a. q. 105. 5 c. fi. 7
Deus eadem virtute, & eadem operatione, producit rem & cōseruat, 1a. q. 105. 1. 4m 8
Nulli creaturæ communicari potest, vt cōseruetur in esse, sine Deo. 1a. q. 104. 1. 2m.* 2. 2m. 9
Solus Deus conseruat res, ne in nihilum decidant, 1a. q. 13. 2. c. 10
In iis qui pertinent ad conseruationem naturæ, magis tenemur parentibus, à quibus naturam accepimus, quam aliis, & consequenter consanguineis: sed in alijs beneficiis, potest esse econuerso, 22æ. quæst. 31. 3. o. 11
Consideratio importat actum intellectus, intuentis veritatem. Et pertinet maxime ad iudicium, 12æ q. 57. c. 12
Quælibet res potest quadrupliciter considerari, scilicet vt ens, vt vna secundum virtutem, & respectu aliorum, 1a. q. 39. 8. c. 13

CONSILIVM quid.*. est ipsa quæstio, quæ vertitur inter consiliantes, & consilium habens, 1a. q. 22 1. 1m.*. 12æ. q. 14. 1. 2m.*. 22æ. q. 52. 3. 3m. 1
Consilium est inquisitio eorum tantum quæ sunt ad finem operabilium à nobis, non minimorum, nec determinatorum, 12æ. q. 14. o.* 22æ. q. 23. 1. 2m.* q. 47. 1. 2 .* 2 c. 3m * q. 49. 5. c. 2
Inquisitio concilij est resolutoria, scilicet a posteriori in esse, id est, à fine ad prius, scilicet ad media, 12æ q. 14. 5. o. 3
Inquisitio concilij est infinita in potentia, sed finita in actu tripliciter, scilicet ex parte terminandi est, conclusionis, & principij proprij, scilicet finis, & communis, scilicet cognitionis sensus, & scientiarum, 12æ. q. 14. 6. o.
Nullus conciliatur de iis de quibus desperat, nec de impossibilibus, 12æ. q. 44. 2. 3m. 5
Ad bonitatem concilij tria requiruntur, scilicet debitus finis, bonum medium, & tempus oportunum, 12æ. q. 51. 1. 1m.* 3a. q. 14. 6. o. 6
Aliquid facit consiliatiuum dupliciter, scilicet quo ad facultatem, vt prudentia, & quo ad solicitudinem tantum, vt spes, & amplius timor, 12æ. q. 44. 2. o.* 22æ. q. 47. 9. 3m.* q. 54 2. 4m.* q. 125. 7. c

Consilium

8 Consilium est in Deo quo ad certitudinem iudicij, non autem quo ad inquisitionem dubiam, 1ª.q.22.1.1m*12æ.q.14.1.2m*22æ.q.52.3.3m
9 Deus dereliquit hominem in manu consilij sui, quo ad liberum arbitrium, non cogendo; non autem quo ad prouidentiam, 1ª.q.22.2.4m *22æ.q.104.1.1m
10 Consilium sine dubitatione conuenit Christo, 3ª.q.11.3.1m
11 Consilia Christi magis parant viam ad præcepta Dei quàm econuerso, quia præcepta sunt finis consiliorum. 22æ.q.189.1.5m
12 Multa consilia Christi sunt de præcepto, quo ad præparationem animi tantum.* Quandoque tamen consiliorum obseruatio est de necessitate salutis, quod patet in ijs qui iam vouerunt consilia. 12æ.q.108.3.2m*.q.4.4m*22æ.q.40.1.2m*q.43.4.7.4m*8.4m*q.72.3.c.*q.124.1.3m*3.1m.*.q.123.1.4m*q.140.2m*q.152.3.2m*q.186.2.cap.
13 Consilia Christi reducuntur ad tria, scilicet ad paupertatem, continentiam & obedientiam, 12æ.q.108.4.0
14 Consilia tria euangelica secundum se omnibus expediunt, nisi ex indispositione aliquorum, quorum affectus ad hæc non inclinatur, 12æ.q.108.4.1m
15 Præcepta sunt de necessarijs ad salutem, consilia verò, ad bene esse, 12æ.q.108.4.0.
16 Nullus actus perfectionis cadit sub consilio, qui in aliquo casu non cadat sub præcepto, 22æ.q.124.3.1m.
17 Consilium nunquam obligat, nisi per hoc quod in præceptum transit, ex aliquo accidenti, 22æ.q.124.3.1m.
18 Consilium conuenienter ponitur vnum de septem donis Spiritus sancti, 22æ.q.52.1.0.
19 Donum consilij dirigit nos in omnibus ordinatis ad finem vitæ eternæ, siue necessarius, id est, præceptis, siue non, scilicet consilijs, 22æ.q.52.4.2m.
20 Consilium actiuum est gratia gratis data quibusdam, sed consilio passiuum, est donum omnium existentium in gratia, 22æ.q.47.14.2m*q.51.1.3m*q.52.1.2m
21 Donum consilij facit certitudinem à Spiritu sancto de ijs, de quibus eubulia inquirit, & coniecturat, 12æ.q.108.4.1m*22æ.q.52.1.1m*2.0.
22 Vna tantum virtus est ad bene consiliandum, sed duæ, ad bene iudicandum, quia distinctio est in proprijs, ex quibus est iudicium, non autem in communibus, ex quibus est inquisitio, 12æ.q.57.6.3m*22æ.q.51.4.2m.
23 Donum consilij correspondet prudentiæ, & eubuliæ, vt adiuuans, & perficiens eas, 12æ q.57.6.1m*22æ.q.52.1.1m*2.0.
24 Donum consilij & scientiæ, manent in beatis, inquantum retinent cognitionem scitorum, & illuminantur de ignotis, 22æ.q.52.3.0.

1 ¶Constantia pertinet ad continentiam, 22æ.q.153.5.2m.
2 Constantia & perseuerantia conueniunt in fine, scilicet in persistendo firmiter in bono 22æ.q.137.3.0.
3 Constantia magis conuenit cum perseuerantia quàm cum patiētia, quia cum prima conuenit in fine, cum secunda vero in ijs quæ faciunt impedimentum boni, 22æ.q.137.3.1m.
4 Perseuerantia est principalior quàm constantia, quia est circa difficile, propter diuturnitatem, quod est essentialius virtuti, quàm propter impedimenta, circa quæ est constantia, 22æ.q.128.6m*q.137.3.c.
5 Constantia conuenit cum magnificentia, & perseuerantia, quia sunt circa difficile, 22æ.q.137.3.2m.
6 Constans cogitur ad aliqua corporalia, non tamen ad culpam, propter metum stupri, status, necis, vel verberis, in se vel amicis, non autē propter infamiam, 22æ.q.19.3.3m*q.25.4.c.

1 ¶Consuetudo habet vim legis. Et interpretatur, & abrogat legem humanam, non autem legem naturalem, nec diuinam, 12æ.q.97.3.0.*.22æ.q.79.2.2m*q.100.2.c.
2 Manente ratione legis, lex vincit consuetudinem, nisi sit impossibilis secundum consuetudinem patriæ, 12æ.q.97.3.2m.
3 Naturalia non possunt consuescere, nec dissuescere, 12æ.q.51.2.c.
4 Consuetudo ecclesiæ præualet auctoritati cuiuscunque doctoris, 22æ.q.10.12.c.

1 ¶Contemplatio essentialiter consistit in intellectu, sed principium habet in affectu, 22æ.q.180.7.1m.
2 Contemplatio diuinorum est operatio maxime propria homini, & maxime delectabilis, 12æ.q.3.5.c.
3 Contemplatio est delectabilis dupliciter. Primo vt est operatio conueniens homini secundum naturam eius, vt animal rationale, & magis habenti habitum sapientiæ, secundo verò ex obiecto. s. Deo, 12æ.q.3.5.c.*22æ.q.180.7.c.
4 Partes contemplationis sunt tres. s. lectio, meditatio, & oratio, 22æ.q.180.3.4m.
5 Species contemplationis sunt sex, sumptæ secundum sex gradus ascēsus in Deum. s. perceptio ipsorū sensibilium, progressus à sensibilibus ad intelligibilia, diiudicatio sensibilium secūdum intelligibilia, absoluta consideratio intelligibilium, in quæ per sensibilia peruenitur, contemplatio intelligibilium, quæ per sensibilia inueniri non possunt, sed per rationem capi possunt, & consideratio intelligibilium, quæ ratio nec inuenire nec capere potest, quæ. s. pertinent ad sublimem contemplationem diuinæ veritatis, in qua finaliter contemplatio perficitur, 22æ.q.180.4.3m.
6 Ad contemplationem tria requiruntur. s. sanitas corporis, quies à passionibus, & ab exterioribus. Et ei seruiunt omnia humana officia, 22æ.q.180.2.c.

Tres sunt conditiones bene contemplandi diuina. s. reuerentia casta, firmitas indeclinabilis, & amor, 22æ.q.180.7.1m. 7
Ad contemplationem pertinent quatuor quodam ordine. s. virtutes morales, alij actus à contemplatione, contēplatio diuinorum effectuum, & contemplatio diuinæ veritatis, 22æ.q.180.4.c. 8
Ad contemplationem principaliter pertinet meditatio Dei, sed dispositiue, pertinet consideratio cuiuslibet veritatis, 22æ.q.180.4.c. 9
Contemplatio quo ad nos est diuturna dupliciter. s. quia competit nobis secundum incorruptibilem partem animæ. i. secundum intellectū, & quia in operibus contemplatiue, corporaliter non laboramus, 22æ.q.180.8.c.fi. 10
Aliquis ex charitate, ad Dei contemplationem incitatur, 22æ.q.180.7.1m. 11
Virtutes morales pertinent ad contemplationem, & ad vitam contemplatiuam, non quidem essentialiter, sed dispositiuæ. s. remouendo impedimenta, 22æ.q.180.2.0.*q.181.1.3m*2.c.*4.1m*q.182.3.c. 12
Ad contemplationem virtus castitatis maxime reddit hominem aptum inquantum delectationes venereæ maxime deprimunt mentē ad sensibilia secundum Augustinum, 22æ.q.180.2.3m.fi. 13
Contemplatio requirit locum secundum congruitatem tantum, 1ª.q.66.3.3m. 14
Contemplatio est mala per accidens, & bona per se, 12æ.q.35.5.3m. 15
Certamen & contentio fit in contemplatione propter defectum intellectus, & grauitatem corruptibilis corporis quod nos ad inferiora retrahit, non autem ex contrarietate veritatis quam contemplamur, 22æ.q.180.7.2m. 16
Contemplatio habet quietem ab exterioribus motibus. Et est motus intellectus, i. operatio. 22æ.q.179.1.3m*q.180.6.c. 17
Contemplatio terminatur in effectu. s. ad delectationem, 22æ.q.180.1.c.*1.3m*7.1m. 18
¶Contemplatiui dicuntur non qui contemplantur, sed qui contemplationi totam vitam suam deputant, 22æ.q.81.1.5m.

¶Contemptus est transgressio legis ex hoc quòd voluntas renuit subijci legi, vel regulæ, 22æ.q.186.9.3m 1
Frequētia peccati non facit peccatum ex cōtemptu, sed disponit ad hoc, 22æ.q.186.9.3m. 2
Quanto quis Deum per peccatum magis contemnit, tanto maiorem reatum incurrit, 3ª.q.88.3.c.1m. 3

¶Contentio quadruplex. s. color rhetoricus, impugnatio veritatis scitæ, vel falsitatis sine modo, & moderatæ. Prima & quarta est bona. Secunda est peccatum mortale. Tertia vero non semper est mortale sicut si accipiatur contentio in iudicio vel disputatione, secundum imperfectam rationem. s. secundum quod importat quandam acrimoniam locutionis, & sic non semper est mortale, sed est peccatum veniale, nisi sit cum scandalo, 22æ.q.38.1.0. 1
Contentio importat contrarietatem in locutione, sicut discordia contrarietatem in voluntate, quo ad intentionem, vel quo ad modum, 22æ.q.38.1.c. 2
Contentio est filia inanis gloriæ, 22æ.q.38.2.0.*q.132.5.0. 3
Contentio & discordiæ oriuntur ex inuidia, ratione termini à quo, sed ex inani gloria, ratione termini ad quem, 22æ.q.37.2.2m*q.38.2.2m. 4

¶Continentia vt est abstinentia ab omni delectatione venerea, est virtus, non autem quæ est cum prauis concupiscentijs, quibus resistit, 12æ.q.58.3.2m.*.22æ.q.143.3.1m.*.q.155.1.0.*.4.cap.*.3ª.q.7.2.3m.fi. 1
Continēs proprie est qui persistit in ratione recta, à prauis concupiscentijs abstinens, non autem qui persistit in ratione peruersa, abstinens à bonis, sed est obstinatus, 22æ.q.155.1.2m. 2
Castus proprie dicitur ante experientiam delectationis venereæ, continens autem, post eam, 22æ.q.151.2.0. 3
Continentia & incontinentia proprie sunt circa delectationes, quæ possunt esse naturales homini: non autem circa eas quæ sunt contra naturam, 22æ.q.155.2.5m. 4
Continentia & incontinentia magis est circa delectationes venereas: quàm ciborum, 22.q.155.2.0. 5
Continentia proprie est tantum circa concupiscentias tactus, 22æ.q.143.1m 22æ.q.55.2.0.*q.156.2.c. 6
Continentia secunda, est potior quàm temperantia, prima vero econuerso, 22æ.q.55.4.0. 7
Constantia in arduis & terribilibus, est pars fortitudinis, quæ autem est circa delectabilia, est pars continentiæ, quæ est pars temperantiæ, 22æ.q.53.5.2m. 8
*Continentia & perseuerantia, sunt partes constantiæ firmiter persistentes, prima est contra concupiscentias, secunda contra tristitias, 12æ.q.58.3.2m*22æ.q.53.5.3m 9
Continentia est tantum in voluntate subiectiuè, 22æ.q.155.3.0. 10
Continentia potest attribui rationi, sicut primo mouenti, & incontinentia cōcupiscibili: licet vtraque sit in voluntate, vt in proprio subiecto, 22æ.q.155.3.2m.
Ad continentiam efficacius operatur maceratio carnis per abstinentiam cibi & potus, quàm per substractionem vestiū: vel per laborem corporalem, 22æ.q.188.6.3m. 12

¶CONTINGENS & necessarium, sunt de trascendentibus: 1ª.q.115.6.cap. 1
Vnumquodque contingens, est ex parte materiæ: necessitas vero, consequitur rationem formæ, quia quæ sequuntur ad formam; necessario insunt, 1ª.q.86.3.0. 1

Nihil

3 Nihil est contingens quod non habeat aliquid necessarium, 1ª.q.84.1.3m.*.q.86.3.c.
4 Contingens potest sumi dupliciter. s. contingens vt contingens. i. in particulari, & contingens in vniuersali. i. secundum quòd in eo inuenitur ratio necessarij, 1ª.q.86.3.c.
5 Contingens ad vtrumlibet, est in potentia. Ideo non exit in actum: nisi prius per aliquid determinetur ad vnum, 1ª.q.19.3.5m.
6 Contingens vt contingens, cognoscitur directe à sensu, sed indirecte ab intellectu, 1ª.q.86.3.c.
1 ¶Contractio duplex, s. ad quidditatem, & ad rationem, 1ª.q.5.3.1m.
2 Contrahere est aliquid cum causa, de necessitate incurrere, 3ª q.14.3.c.
1 ¶Contra-Passum idem est quod iustum commutatiuum tantum, 22æ.q.61.4.c.
2 Contrapassum primo inuenitur in passionibus iniuriosis, secundo in ablatione rerum per vim, tertio in commutationibus voluntarijs, 22æ.q.61.4.c.

1 CONTRARIVM magis distat à suo contrario, quàm simplex negatio, 22æ.q.79.4.c.2m.
2 Nomen distantiæ deriuatum est à loco, ad omnia contraria, 1ª.q.67.2.3m.*.12æ.q.7.1.c.
3 Idem est causa contrariorum communis, non autem particularis, 1ª.q.49.3.c.fi.1m.
4 Idem est causa contrariorum, secundum diuersa, 12æ.q.32.2.2m.*.22æ.q.7.1.2m.
5 Vnum contrariorum est causa alterius contrarij, per accidens tantum, 1ª.q.49.1.3m.*.12æ.q.32.9.0.*.q.5.3.1m.*.22æ.q.32.2.3m.*.q.162.5.3m.*.3ª.q.50.1.3m.
6 Idem est contrarium diuersis secundum diuersa, non autem secundum idem, 12æ q.21.2.2m.*q.45.1.2m.*.q.78.4.2m.*q.79.1.2m.
7 Idem potest tolli ex causis contrarijs, per modum superabundantiæ, & defectus, 22æ.q.89.10.3m.
8 Contraria in re non sunt contraria in mente, 12æ.q.35.5.c.2m.*.q.53.1.c.*.q.54.2.1m.*.q.54.3.3m.
9 Obiecta contraria, causant contrarias passiones in potentiis appetitiuis non autem in cognitiuis, 12æ.q.54.2.1m.
10 Contrariorum potest esse vnus habitus, secundum quòd conueniunt in vna ratione communi 12æ.q.54.2.1m.*.2m.1m.
11 Aliqua dicuntur contraria dupliciter. s. secundum formam generis, vel secundum formam speciei, 12æ.q.35.4.c.
12 Species contrariorum constitutæ per respectum ad aliquid extra possunt habere conuenientiam inter se, non autem species absolutæ, 12æ.q.35.4.c.
13 Motus habet contrarietatem terminorum, sed mutatio, secundum accessum & recessum, ab eodem termino, 12æ.q.23.2.c.
14 Nullus motus est contrarius motui circulari, 1ª.q.66.2.c.
15 Quietes contrariæ sunt, quæ sunt in terminis contrariis, 12æ.q.31.8.c.
16 Sicut quieti naturali contrariatur & quies violenta eiusdem corporis, & quies naturalis alterius corporalia: ita in affectibus animæ, delectationi, opponitur & delectatio & tristitia, 12æ.q.31.8.2m.
17 Omne quod generatur, generatur ex contrario, 1ª.q.46.1.3m.*.q.75.7.c.
18 Omne compositum ex contrarijs necesse est corrumpi, 1ª.q.82. .c.*.3ª.q.14.2.c.
19 Contraria possunt inesse eidem non secundum idem, 3ª.q.46.8.1m.
20 Contraria sunt circa idem, quando subiectum æqualiter se habet ad ea, 22æ.q.24.10.1m.
21 Contraria contrarijs curantur, 12æ.q.87.6.3m

1 ¶Contritio secundum essentiam est in corde, & pertinet ad pœnitentiam interiorem, virtualiter vero ad exteriorem, inquantum implicat propositum confitendi, & satisfaciendi, 3ª.q.90.3.3m
2 Dolor contritionis duplex. s. sensitiuus, & intellectiuus. s. displicētia voluntatis. Primus est tantum effectus eius, secundus autem est ipsa contritio, 3ª.q.84.8.9.0.q.85.1.c.
3 Vterque dolor debet durare vsque ad mortem. Et primus debet continuari quantum possibile est, seruatis actibus aliarum virtutum, & sanitate, non autem secundus, 3ª.q.84.8.0.
4 Contritio & singularis dolor debet esse de singulis peccatis mortalibus in principio quæ memoriæ occurrunt: vt s. homo actualiter singula detestetur, quantum in ipso est: sed postea sufficit vna communis de omnibus, 12æ.q.113.5.3m*3ª.q.87.1.c.
5 De peccato mortali totaliter oblito sufficit generalis contritio de omni quo Deum offendit. Si autem recordetur tantum in generali, recogitet. Et si in speciali recordetur, debet specialiter conteri, & de obliuione dolere, quæ ex negligentia contigit, 12æ.q.113.5.3m*3ª.q.8.4.5m.*q.87.1.c.
6 *Ad contritionem de venialibus non requiritur propositum non peccandi, sicut de mortali, sed sufficit displicentia eius, & suæ causæ, 3ª.q.87.1.1m
7 Peccatum veniale non remittitur hic per contritionem habitualem, quæ habetur per habitum charitatis, vel per habitum pœnitentiæ virtutis, quia sic charitas non compateretur peccatum veniale, quod patet esse falsum: sed requiritur virtualis contritio, puta cum aliquis hoc modo fertur secundum affectum in Deum, & in res diuinas, vt quicquid sibi occurreret, quod eum ab hoc motu retardaret displiceret ei, & doleret se commisisse, etiam si actu de illo non cogitaret, non autem requiritur actualis, 3ª.q.87.1.0.

Contritio est dolor pro peccatis assumptus cum proposito confitendi, & satisfaciendi, Suppl q.1.1.0. 8
Contritio est actus virtutis pœnitentiæ, cuius est detestari præterita delicta, Suppl.q.1.2.0. 9
Attritio nullo modo potest fieri contritio, quam necessario charitas præcedit, Suppl.q.1.3.0. 10
De malis pœnæ potest esse dolor, non tamen contritio. Suppl.q.2.1.0. 11
De originali peccato etsi aliqua displicentia esse possit, non tamen contritio, Suppl.q.2.2.0. 12
Nullum peccatum actuale, sine contritione remittitur, Suppl. q.2.a.3.0. 13
Contritio non est de peccato futuro, sed magis cautio, quæ est pars prudentiæ, contritioni adiuncta, Suppl q.2.4.0. 14
De peccatis aliorum dolere debemus, non tamen oportet quod de eis cōteramur. Suppl q.2.5.2m 15
Quantum ad principium cōtritionis, oportet quod de singulis peccatis, quæ quis in memoria habet conteratur: sed quantum ad terminū, sufficit quod sit vna communis de omnibus Suppl.q.2.6.0 16
Contritio vt dolor est de peccatis in ipsa voluntate consistens, omnium dolorum maximus est, vt vero in parte sensitiua deriuatur ex rationis displicentia de peccatis non est alijs doloribus maior. Suppl.q.3.1.0. 17
Contritionis dolor, vt est in ratione nimius esse non potest, vt autem in sensu reperitur, excessus in eo culpabilis esse potest. Suppl q.3.2.0 18
Sicuti vnum peccatum est maius alio, ita dolor contritionis de vno peccato necessario maior est, quam de alio. Suppl.q.3.3.0. 19
Toto præsentis vitæ tempore, debet homo de præteritis peccatis conteri, & dolere. Suppl.q.4.1.0. 20
Contritio cum sit actus pœnitentiæ, maxime expediret continue de peccatis conteri, & moderate dolere, dummodo cæterarum virtutum officia suo tempore non omitteret. Suppl.q.4.2.0. 21
Post hanc vitam in purgatorio tantum, quanquam non meritorius de peccatis contritionis dolor esse potest, non autem in patria, vel in inferno. Suppl.q.4.3.0. 22
Contritio tam dispositiue quam effectiue instrumentaliter remissionem peccatorum causat. Suppl.q.5.1.0. 23
Contritio quæ per charitatem perfecta fuerit non modo culpæ, sed omnis pœnæ remissionem operari potest. Suppl.q.5.2.0. 24
Quantumcunque paruus dolor, dummodo ad contritionem sufficiat, omnem culpam delet, Suppl q.5.3.0. 25

COntumelia est deducere id quod est contra honorem alicuius in notitiam eius, & aliorum, quod fit principaliter per verba, secundo alia. 22æ.q.72.1.0. 1
Contumelia est tantum de culpa, conuitium etiam de pœna, sed improperium est de indigentia, tamen quandoque vnum ponitur pro alio, 22æ.q.72.1.3m 2
Contumelia est contra honorem & palam, sed detractio contra famam, & occulte: susurratio vero contra amicitiam, derisio autem erubescere facit, 22æ.q.73.1.0*2.c.*4.1m*q.75.1.0. 3
Contumelia, & conuitium ex intentione dehonorandi notabiliter, sunt peccata mortalia: si autem ad correctionem, seruato debito modo, nō sunt peccata, 22æ.q.72.2.c*q.158.5.3m 4
Adulterium est grauius peccatum, quàm contumelia. & hæc quàm detractio secundum se: & hæc quàm furtum & rapina, 22æ.q.73.3.0. 5
Contumeliæ & detractiones debent reprimi, ad correptionem audaciū: & ad vitandum scandala, 22æ.q.72.3.0*q.73.4.1m 6
Contumelia principaliter oritur ex ira, secundo ex stultitia, quia conuenit cum ira. Non autem ex superbia directe, sed dispositiue, 22æ.q.72.4.0.*q.7.3.2m*q.158.7.c. 7

*Conuersio in Deum triplex. s. gloriam, meritum, & præparationem, quæ requirit triplicem gratiam. s. consummatam, habitualem, & operationem Dei, 1ª.q.62.2.3m 1
Conuerti ad beatitudinem, est homini difficile dupliciter. s. quia est supra naturam eius, & propter impedimentum corporis, & peccati, sed angelo tantum primo modo, 1ª.q.62.2.2m*4.1m. 2
Aliquis dum est in proposito & intentione peccandi: potest subito voluntas sua conuerti ad Deum ab exteriori, sicut in Paulo: vel ab interiori, 12æ.q.112.2.2m 3
Aliquid dicitur cooperari alicui dupliciter. s. sicut secundarium agens, principali agenti, & sicut adiuuans ad præsuppositum finem, 12æ.q.111.2.3m 4

COr primo generatur, 22æ.q.122.2.c.
Cor est primum principium membrorum, & virium vitalium, quantum ad esse, sed caput est principium sensuum & motus, 3ª q.90.3.3m. 2
Cor est principium motus in animali, 1ª.q.20.1.2m*12æ.q.17.9.2m 3
Motus cordis & genitalium, non subiacet, nec obedit imperio rationis, quia est naturalis, 12æ.q.17.9.2m*3 *22æ.q.151.4.c. 4
Omnis bona dispositio corporis redūdat ad cor, sicut ad principium & finem corporalium motionum, 12æ.q.38.5.3m 5
Cordis est duplex infirmitas, s. in substantia eius, mutans naturalem complexionem eius, & inordinatio motus eius, vel alicuius eorum quæ circunstat cor. Prima est mortalis, non autem semper secunda, 12æ.q.74.9.2. 6
Cor vnius hominis tendit ad diuersa dupliciter. s. secundū diuersas potētias appetitiuas, vel secundum diuersa appetibilia, 22æ.q.29.1.c. 7
Animalia habentia magnum cor sunt timida, 12æ.q.45.3.c. 8
¶CORNELIVS & similes, ante baptismum, habuerunt gratiam, & virtutes, 1

virtutes,per fidem,& desiderium baptismi implicite,vel explicite,3ª.q.6.4.2m

¶ Cornicula frequenter crocitans significat pluuiam cito esse futuram, 22æ.q.95.7.2m

1 Corporalia & pallæ altaris debent esse alba & linea, 3ª.q.52.2.3m* q.8 .3.7m

2 Spiritualia per corporalia consueuerunt ostendi,1ª.q.1.9.o*q.50.3.3m *1 æ.q.4.7.1m

3 Creatura corporalis est à Deo,propter bonitatem Dei,1ªq.65.1.2o.

4 Omnia corporalia quanto magis considerantur,tanto minora videntur, spiritualia vero econuerso,12æ.q.42.5.c.3m

5 Non omnium corporalium est eadem materia nisi æquiuoce, 1ª.q.66.2.o.

6 Forma corporeitatis,non est vna in omnibus corporibus, quia non est alia à formis quibus corpora distinguuntur,1ª.q.6 .2.c.3m

1 Nullum corpus naturale nec mathematicum potest esse infinitum in actu,1ª.q.7.3.o.

2 Si esset corpus infinitum,non posset moueri,1ª.q.7.3.c.

3 Corpus tripliciter sumitur.s.pro genere animalis, pro parte eius, & vt est species quantitatis,1ª q.18.2.c.

4 Omne corpus est in potentia,1ª.q.3.1.c.

5 Corpus habens duos colores,est continuum, non tamen secundum eos, 12 .q.2 .6.c.

6 Duo corpora possunt simul esse in eodem loco, virtute Dei, non autem naturaliter, .q.67.2.c.* .q.54 2.1 . .q.57.4.2m.

7 Omne corpus habet motum naturalem determinatum,1ª.q.67.2.c.

8 Nullum corpus mouet,nō motum,1ª.q.3.1.c.principio.*.q.110.1.1m.

9 Nullum corpus agit,nisi tangendo & mouendo,1ª.q.45.5.c.fi.

10 Nullum corpus potest esse principium vitæ,1ª.q.3.1.c.*.q.75.1.c.

11 Corpus viuum,est nobilius corpore non viuo,1ª.q.3.1.c.fi.

12 *Corpus prius viuum,&'postea mortuum, non est idem corpus nume. 3ª.q.25.6.3 .*.q.50.4.c.1m.

13 Corpora inquantum sunt in actu,possunt agere:licet hoc negent Auicebron, Plato,& Democritus,1ª.q.115.1.o.

14 Corpus hominis oportet habere multa organa, quia anima eius est multiplex in potentia & operatione,propter perfectionem eius, ª.q.76.5.3m.

15 Corpus hominis,fuit optime dispositum,in ordine ad suum finem.s.animam,1ª.q.91.3 .*.22 .q.164.1.1m.

16 Corpus hominis componitur ex contrariis,propter tactum,1ª.q 76.5.c.*.q.91.1.2 .*.12æ.q.85.6.fi.*.22æ.q.164.1.1m.

17 In corpore hominis,ignis & aer prædominantur secūdum virtutem, sed aqua & terra secundum substantiam. Sed corpore inferiora non sunt de natura quinti corporis.i.cœli,quam aliqui ponunt venire in compositionem humani corporis,1ª.q.91.1.o.

18 Proximus motor corporis in nobis,est appetitus sēsitiuus,1ª.q.20.1.1m.

19 Corpus hominis regitur à ratione despotice.i.seruiliter, appetitus autē sensitiuus,politice.i.ciuiliter,1ª.q.81.3.2 *q.83.1.1m*12æ.q.9.2.3m.*.q 17.7.c.fi.*.q 56.4.3m.*. .2.c.*.q 74.3.3m.

20 Corpus est gloriosum ex totali ex subiectione eius ad animā,cuius gloria redundat in ipsum,12æ.q.4.5.4 .*.3ª.q.11.2.c.*.q.54.2.c.1 .* 2m.*.q.57.3.c.

21 Corpus gloriosum erit in eodem loco cum alio corpore, non ex dote subtilitatis,sed sola virtute Dei.3ª.q.54.1.1 .*.q.57.4.2m.

22 Subtilitas corporis gloriosi.est plena participatio esse specifici, ex plena subiectione eius ad animam,3ª.q 54.3.c.

23 Et erunt palpabilia, sicut & corpus Christi post resurrectionem suam, 3ª.q.54.2.2m.

24 Et habebunt qualitates tangibiles,3ª.q.54 2.2m.

25 Et erunt colorata, colore debito, secundum naturam suarum partium, 3ª.q.54.2.1m.

26 Corpus Christi fuit in Adam,& in aliis patribus,secundum originem nō autem secundum aliquid signatum:sicut etiam corpora aliorum,3ª.q.31.6.c.* .c.

27 Corpus Christi secundum Apollinarem hæreticum, est consubstantiale deitati .ª q.27.1.c.

28 Corpus Christi est à solo Deo formatum, ª.q.31.5.c.3m.*.q.46.6.c.

29 Corpus Christi fuit optime complexionatum, ideo in eo maxime viguit sensus tactus.3ª.q.46.6.c.

30 Corpus Christi debuit augeri,sicut corpora aliorum hominū,3ª.q.32.1.4m.

31 Quantitas corporis in principio animationis, proportionatur ei quantitati ad quam per augmentum venit:quia maiorum in fine est maior quantitas in principio,præterquam in Christo,in quo fuit minor,3.q.33.2.2m.

Corpus Christi in perfecta ætate,habuit decentem, & mediocrem quantitatem, proportionatum quantitati habitæ tempore quo aliorū corpora animantur,minorem autem in principio,3ª.q. 3.2.2m.

33 Corpus Christi viuum & mortuum,erat idem numero,3ª.q.50 5.o.

34 Corpus Christi fuit subiectum impressioni corporum cœlestium, 3ª.q.12.4.3m.

35 Corpus Christi fuit verum corpus,& non phantasticum, contra Manicheum,& Valentinum.3ª.q.5.1.o.*.2.c.

36 Christus post resurrectionem,habuit verum corpus sicut prius ante mortem 3ª.q.54.1.o.*.3.c.

37 Corpora mystica sunt duo in hoc mundo.s.Christi & diaboli,sed corpus Christi mysticū,est tota ecclesia,3ª.q.8.1.3.c.*.q.48.1.c.*.q.49.1.c

Corpus Christi verum, habet simul omnia membra, non autem corpus mysticum,3ª.q.8.3.c. 38

CORRECTIO fraterna est admonitio fratris, de emendatione delictorum,à fraterna charitate procedens,22æ.q.33.1.o. 1

Correctio duplex.s.coactiua & ostentiua tantum. Prima pertinet ad prælatos tantum,secunda vero ad omnes,22æ.q.33.1.3.6. 2

Vtraque est in præcepto,sed secunda solum,quando delinquēs occurrit cum commoditate corripiendi,& spe emendationis,& superior deest, 22æ.q.33.2.o.*.q.43 7.2m. 3

Correctio fraterna est actus charitatis, coactiua vero est actus iustitiæ, 22æ.q.32.2.3m.*.q.33.1.o.* .3.4.c. 4

Admonitio in correctiōe fraterna,est principaliter actus charitatis, quasi imperantis:prudentiæ vero secundario, quasi exequentis & dirigentis, 22æ.q.3 .1.2m. 5

*Existens in peccato mortali,etiam occulto,corriges ex officio,peccat, non autem corrigens vt frater,nisi propter scandalum,22æ.q.33.5.o. 6

Peccatum præcedens impedit,ne aliquis corripiat alium tripliciter.s.ratione indignitatis,scandali,& superbiæ,22æ.q.33.5.c. 7

Prælatus est corripiendus à subditis,sed in secreto tantum.*non cū protervia & duritia,sed cum mansuetudine,& reuerentia:nisi propter periculum fidei,fiat publicum:sicut Paulus publice corripuit Petrū,22æ.q.33.4.o. 8

Ordo correctionis,est de præcepto.s.præuia admonitione secreta,22æ.q.33.7.o. 9

Testes debeat adhiberi,in correctione fraterna,si non est emendatus per admonitionem secretam,22æ.q.33.8.o 10

In correctione fraterna,primo debet admoneri secrete:secundo debet dici prælato secrete:tertio testes adhiberi,quarto publicari, 22æ.q.33.8.1m.*.4m.*.q.70.1.o.* .3m. 11

Ordo fraternæ correctionis, seruandus est in peccatis occultis tantum, 22æ.q.33.7.o. 12

Christus non corripuit Iudam secreto,nec Petrus Ananiam, & Saphirā, nec Paulus Petrum,multiplici de causa.s.quia Dominus peccatum Iudæ tanquam Deus,sicut publicum habebat, Vnde statim poterat ad publicandum procedere. Tamen ipse non publicauit:sed obscuris verbis eum de peccato suo admonuit. Petrus autem publicauit peccatum occultum Ananiæ & Saphiræ,tanquam executor Dei, cuius reuelatione peccatum cognouit. Sed Paulus Petrus non reprehendisset:nisi aliquo modo par esset, quantum ad fidei defensionem. Vel Paulus qui erat subditus Petro propter imminens periculum scandali circa fidē, Petrum publice arguit. De Ioseph autem credendum est quòd fratres suos aliquando ad non erit, licet non sit scriptum. Vel potest dici, quod peccatum publicum erat inter fratres. Vnde dicitur pluraliter, Accusauit fratres suos,22æ.q.33. .2m.*.7.2m. 13

Dimittens admonitionem vel prohibitionem,quia non sperat correctionem,sed timet sequi peius,non peccat,22æ.q.33.2.3m.*.6.o.*.q.43 7.2m. q.150.1.4m. 14

Peccatum infectiuum aliorum,vt hæresis, & fornicatio,vel cedens in dānum aliorum,vt furtum,& homicidium,debet denunciari,fine admonitione,22æ.q.33.7.c.3m. 15

Correctio est vtilis ad emendationem, ad quam tamen non sufficit sine auxilio Dei,12æ.q 109.8.2m.*.22æ.q.33.2.1m.*.q.83.7.3m. 16

Scandalum directe opponitur correctioni fraternæ,22æ.q.34.principio, *.q.43. .c. 17

¶ Corruptibile & incorruptibile differunt genere physico, non autem genere logico,1ª.q.50.2.2m.*.q 88.2.4m. 1

¶ Nihil corrumpitur,nisi per hoc quòd forma separatur à materia,1ª.q.9.2.c.*.q.50.5.c.*.q.75.6.c. 1

Corruptio non potest esse,nisi vbi est cōtrarietas:quia omnis generatio & corruptio est ex contrario in contrarium,1ª.q.75.6.c. 2

Aliquid corrumpitur dupliciter.s.per se,& per accidens,1ª.q.75.6.c.*.q.59.5.c.*.12æ.q.53.1.c. 3

Corruptio duplex.s.separatio formæ à materia,& resolutio in elemēta, 2ª.q.50.5.c. 4

Corruptio non intenditur à natura, nisi per accidens,1ª.q.19.9.c.*.q.49.1.c.2m.*.2 c. 5

In omni mutatione est aliqua corruptio,1ª.q.50.5.1m. 6

Impossibile est aliquod subsistens corrumpi per accidens, vel generari accidens,sed tantum per se,1ª.q.75.6.c 7

Mors,corruptio, & omnis defectus, est contra naturam particularis formæ,sed aliquando est naturalis,ratione materiæ,& naturæ communis,1.q.22.2.2 .*.12*.q.42.2.c.3m.*.q.85.6.o.*.22 .q.65.1.1m 164.1.1m. 8

Materia subiecta priuationi,est principium & causa omnis corruptionis 1ª.q.50.5.3m.*.q.75.6.c. 9

¶ Coruus significat voluptatibus denigratos,vel expertes bonæ affectionis,quia non est reuersus ad arcam,12 .q.102. .co.1.fi. 1

¶ Costa fuit præcisa ab Adam sine dolore:seu cum delectatione,1ª.q.92 .2m.*.q.97.2.2m. 1

Costa hæc,non erat de perfectione indiuiduali Adæ,sed de specifica,1ª.q.91.3.2m.*.q.97.2.3m.*.3ª.q.31.5.2m. 2

Mulier conuenienter fuit formata de costa Adæ,1ª.q.92 2.3.o. 3

Mulier facta est de costa Adæ, vt socia eius: non de capite, vt domina, nec de pede,ut ancilla,1ª.q.92.3. . 4

Conuersio costæ in mulierem,fuit supernaturalis,& obedientialis,1ª.q.92.4.3m. 5

Multiplicatio costæ,fuit per additionē materiæ nouiter creatæ. vel verius per 9

rius per conuersionem alterius materiæ præiacentis, contra Vgonem & Magistrum sententiarum,1ª.q.92.3 1m

7 Illud additum,non venit in corpus Euæ,nisi mediāte costa:Ideo Eua nō dicitur facta ex eo,licet esse & quid amplius in quantitate quàm costa, 1ª.q.92.3.1m

1 ¶ Creatio magis respicit esse quàm naturam,vel rōtionem,3ª.q.2.7.3m

2 Creatio passiua,secundum esse vt inhæret,est naturaliter posterior creatura,& est subiectiuè in ea:sed secundum rationem eius,vt causatur ex actione Dei,est prior,1ª.q.45.3.2m * 3m

Creationem esse,ratio demonstrat,1ª.q.45.2.o

3 *Philosophi concedunt creationem esse,sed ab æterno, 1ª.q.46.2.1m

4 * 2m

5 ¶ Creatio quid*non est mutatio proprie,1ª.q.45.2. 2m * 3.o.* q.45 1.5m

6 Creatio non est motus nec terminus motus, 1ª.q.35.2.3m *3.c. * q.46.3.2m

Creatio est emanatio vniuersalis entis,ex nihilo,1ª.q.45.1.o.* 4.1m

7 De ratione creationis est,nihil præsupponere in re,cui naturaliter prius

8 conuenit non esse quàm esse,1ª.q.65.3.c

9 Creatio non admiscetur in operibus naturæ,nec artis,sed præsupponitur 1ª.q.45.8.o

10 Creatio importat habitudinem creaturæ ad creatorem, cum quadā nouitate,siue inceptione,1ª.q.45.3.3m

11 Creare nihil aliud est, quàm absque materia præiacenti aliquid producere,1ª.q.65.3.c

12 Creatio est productio rei,secundum totam substantiam suam, nullo præsupposito,1ª.q.65.3.c

13 Creatio actiua,est essentia Dei,cum relatione rationis ad creaturas. Passiua vero,est in creatura,& est accidens eius de prædicamento relationis.s.habitudo habentis esse ab alio,& consequens operationem Dei, 1ª.q.45.3.o

14 Creatio passiuè sumpta,est aliquid in re creata,quia creatio actiua, est actio transiens,relinquens effectum exteriorem,1ª.q.45.3.o

15 Nullum corpus potest creare,1ª.q.45.5.c

16 Solus Deus creat,1ª.q.45.5.o*q.47.1.c*q.65.3 c.*q.90.3 3.c*q.104.3.1m *3m

17 *Creare requirit potentiam agentis infinitam,1ª.q.32 1.2m *q.45.5.3m *q.65.3.3m

18 * Deus non potest communicare creaturæ potentiam creandi aliquid, virtute propriâ & principaliter,nec instrumentaliter,1ª.q.45.5.c.3m

19 Creare,est commune toti trinitati,1ª.q.45 6.o

20 Philosophi dixerunt,quòd intelligentia superior creat inferiorem, & animam,& corpus cœli moti ab ea,1ª.q.8.3.c*q.45.5.c*q.65.3.c

21 Omne ens præter Deum,est creatum à Deo,1ª.q.44.o*q.45.2.c *q.65 o*.2ª.q.79.2.c

22 Res simplex non potest fieri nisi per creationem,1ª.q.118.1.c

23 Prima indiuidua cuiuslibet speciei,producta sunt per creationē tantum, 1ª.q.45.5.1m*q.65.4.c*12æ.q.5.7.2m

24 Sola supposita,proprie dicuntur creari,1ª q.45.4.o*7.2m*3.o

25 *Creatio passiua creatur,non quidem alia creatione,sed seipsa, 1ª.q.45.3.2m

26 Creatio facta est in principio temporis mensurantis motum primi mobilis,sicut in adiecente creationi,non autem sicut in mensurante eam, quia simul fuerunt,1ª.q.45.3.c.1m

27 Creatio est in instanti,1ª.q.53.5.c.*q 74.1.1m

28 *Immo principium temporis,non est mensura creationis, 1ª quæst.46.3.1m

29 Creatio est prima actio,quia nullum præsupponit, sed præsupponitur à qualibet alia,1ª.q 45.1.2m

30 Creatio aliqua præsupponit materiam in qua, non autem materiam ex qua,1ª.q.45.1.1m

1 ¶ In productione cuiuslibet creaturæ etiam minimæ, manifestatur infinita potentia,sapientia,& bonitas Dei,1ª.q.32.1.2m*q.45.5.3m

2 *In omnibus creaturis,differunt suppositum & natura.3ª.q.17.1.c

3 Omnis creatura potest deficere à bono,in non esse, secundum seipsam, nisi à Deo conseruetur secundum Gregorium, 12æ.q.109.2.2m * q.112.3.2m

4 Omnis creatura est mutabilis,1ª.q.9.2.o* q.10.3.c*q.16.8.o * q 65.1.1m * 12æ.q.109.2.2m * q.112.3.2m *3ª.q. o.4.c*q.13.2 3.c

5 Creaturæ secundum se,sunt tenebræ,falsitas,& nihil,22æ.q.5.1.2m

6 In creaturis inueniuntur quatuor per ordinem.s.esse,vnitas,virtus,& respectus ad effectus,1ª.q.39.8.c.

7 Creatura dignior,facta est propter viliorem,in ordine ad totum vniuersum,non autem secundum se,1ª q.70.2.4m

8 Commune est omni creaturæ,vt per omnēs motus & operationes eius, tendat sicut in finem suum,in assimilationem diuinæ bonitatis,conseruando suum esse,& communicando illud,1ª.q 65.3.c.

9 Creatura corporalis ordinatur ad spiritualem, & tēdit in assimilationem eius,1ª.q.65.2.c.2m

10 Creatura irrationalis,ordinatur ad rationalem tripliciter. s.auxiliando significando,& continendo,22æ.q.76.2.c.

1 ¶ Credere quid*est cum assensu cogitare,22æ.q 2.1.o

2 Credere est proprius,& interior actus fidei,22æ.q.2.principio*2.q.*q.4.1.c.*2.c.1m

3 Credere est actus intellectus,assentientis diuinę veritati, ex imperio voluntatis motę à Deo per gratiam,22æ.q.2.9.c.*q.4.1.c.*2.c.1m.*q.5.2.c.

Actus fidei triplex.s.credere Deo,credere Deum,& credere in Deum, 22æ.q.2.2.o 4

Credere Deum,Deo,& in Deum,est vnus actus fidei,respectu diuersorū 22æ.q.2.2.o

Scientia de credendis est duplex.s.donum,quo discernuntur credenda à non credendis:& gratia,qua hoc docetur. Prima conuenit omni sancto,non autem secunda,22æ.q.9.1.2m

Credere aliqua supra rationem naturalem,est de necessitate salutis, similiter & fides,22æ.q.1.6.3m.*q.2.3.o.*q.16.1.1m 7

Credere aliqua quæ ratione naturali demonstrantur,est necessarium,12æ.q.99.2.2m*22æ.q.1.6.3m*b.2.4.o 8

*Quilibet tenetur explicitè credere articulos fidei,alia verò implicitè, 12æ.q.76.2.c.*22æ.q.2.5.o 9

Quilibet christianus tenetur explicitè credere mysteria Christi, præcipue quæ publice in ecclesia solennizantur,22æ.q.2.7.o 10

Quilibet christianus tenetur explicitè credere mysterium trinitatis,22æ.q.2.8.o 11

Mysteria Christi,& Trinitatis,fuerunt explicitè credita à maioribus ante Christum:sed à minoribus implicite,22æ.q.2.7.c.*8.c.2m 12

Primum & principale inter omnia credibilia,est Deum esse, 22æ.q.16.1.cap. 13

Quilibet homo,omni tempore,& omni statu, tenetur credere explicitè Deum esse & prouidentiam eius,22æ.q.2.8.1m 14

Mysterium incarnationis Christi,oportet aliqualiter esse creditum apud omnes, sed diuersimode secundum diuersitatem temporum & personarum,22æ.q.2.7.c. 15

Maiores tenentur magis explicitè credere, quàm minores, 22æ.q.2.7.8.o. 16

Credere ea quæ sunt supra rationem,non est leuitatis, cum habeat sufficiens inductiuum ad credendum,22æ.q.2.9.3m

Crimen* Processus contra crimina triplex.s.per viam denunciationis, inquisitionis,& accusationis. In primo intenditur emendatio peccantis,in secundo & tertio pœnæ eius,propter bonum multitudinis. Ideo in primo requiritur ordo correctionis fraternæ,in secundo infamia, in tertio autem inscriptio,22æ.q.67.3.2m * q.68.1.c

Criminator est,qui aliis publicè crimina imponit accusando, vel conuitiando.22æ.q.74.1.2m

¶ Crucifigi* Christus crucifixus est hora tertia linguis Iudęorum,& hora sexta manibus militum.3ª.q. 6.9.2m * q.83.2.3m 1

¶ Credulitas est vitium humanum, excedens modum puniendi culpas,sed feritas siue sæuitia, est bestialis, 22æ.q.157.1.3m * q.159.o. 2

¶ Conueniens fuit,Christum mori in Cruce,septuplici ratione, scilicet primo propter exemplum virtutis. Secundo quia hoc genus mortis, maximè conueniens erat satisfactioni pro peccato primi parētis,qui pomum ligni vetiti sumpsit. Tertio passus fuit in excelso ligno,vt etiā ipsius aeris natura mundetur. Quarto quia per hoc,ascensum nobis parat in cœlum. Quinto quia hoc competebat vniuersali saluationi totius mundi,propter virtutem passionis vbique diffusam. Sexto quia per hoc genus mortis,diuersæ virtutes designantur. Septimo quia hoc genus mortis plurimis figuris respondet,3ª q.46.4 o

Signum Crucis multiplex in missa,significat passionem Christi,secundū diuersas partes,3ª.q.83.5.3m * 4m 2

Mors Crucis,est pœna acerbissima,3ª.q 46.4 6.c. 3

Crux temporalis Christi,designat mysticè vitam Christianam, propter exemplum virtutis,3ª.q.46.4.c principio. 4

¶ Culpa est voluntaria inordinatio, vel priuatio boni, 1ª.q.48.5.6.c.* 12æ q.21.2.o.* q.87.2.c.* 22* q.34.2.c. 1

Remissio culpæ fit per coniunctionem hominis ad Deum,à quo separat omnis culpa mortalis perfecte,& venialis imperfecte,3ª.q.86.4.c.fi.*q 87.1.c. 2

Manente culpa,Deus non potest non imputare ad pœnam. 3ª.q.22.art.2.q.2.c. 3

Absolutio vniuersalis à culpa,& à pœna,fit in perceptione baptismi, & in martyrio,3ª.q.68.2.2m * q.87.1.2m 4

¶ Cultus Dei,consistit in recipiendo diuina,vel in tradendo ea aliis, 3ª.q.63.2.3.4.6.c. 1

Cultus diuinus,triplex.secundum triplicem statum.s.veteris legis,legis nouæ,& secundum statum gloriæ,12æ.q 101.2.c *q.103.3.c. 2

In statu naturæ,homines nulla lege mouebantur ad cultum Dei, sed solo interiori instinctu,3ª.q.60.5.3m 3

Specialis cultus & honor,qui Græce dicitur theosebia, vel eusebia, debetur Deo,vt omnium primo principio.22æ.q.81.1.4 * 4.o. 4

Finis diuini cultus est,vt homo det gloriam Deo, & ei se subijciat mente & corpore,22æ.q.9 .2.c. 5

Cor & corpus,sunt applicanda cultui Dei, 12æ. q.40.3.c.* q.101.2.o.* 22æ.quæst,19.1.o.*q 81.7.o. * q.83.12.c.fin. * q.84.2.c.*q 93.2.cap. 6

Aliquid pertinet ad cultum Dei dupliciter.s.vt offerendum,vel vt assumendum.22æ.q.81.3.2m * q.95.2.c. 7

Sacramentum pertinet ad cultum Dei dupliciter.s.per modū actionis, vt Eucharistia,in qua principaliter cultus Dei consistit,inquantum est ecclesiæ sacrificium,vel per modum agentis. s.ordo, vel per modum recipientis,vt baptismus,& confirmatio.3 q.63.6.c.

Cultus Dei,primū ordinatur ad reuerentiam Dei,secūdo ad instructionem hominis à Deo,tertio ad directionem actuum humanorum, secundum instituta Dei,22æ.q.92.2.c.

Cultus Dei duplex.s.interior,in coniunctione ad Deū, per intellectum & 10

affectum

affectum i. in deuotione mentis, & exterior, in sacrificijs, oblationibus, & huiusmodi, 12ae.q 99.3.c.* q.101.2.c.3m * q.102.5.4m * q. 103.c.*22ae.q.81.7.c.8.q.122.4.c.

22 Cultus secundus, ordinatur ad primum, ideo secundum quod primus diuersificatur in diuersis statibus, sic & secundus, 12ae.q.101.2.c.3m * q. 103.3.c.

Cultus primus impeditur per peccata, secundus vero per immunditias
22 corporales, 12ae.q 102.5.4m

Omnis cultus Dei exterior, præcipue ad hoc ordinatur, vt homines ha-
23 beant Deum in reuerentiam, 12ae.q.102.4 c.*3a.q.63.4.2m

Cultus Dei exterior, præcipit tertio præcepto decalogi, 22ae.q.122.4.c.

24 In cultu Dei, potest aliquid esse pernitiosum. i. falsitas, dupliciter. s. ex
25 parte rei signatæ, vel ex parte colentium, contra morem ecclesiæ, 22ae. q.93.1.o

26 In cultu Dei, potest esse allquid superfluum, non secundum quantitatem absolutam, sed quia nõ proportionatur fini, 22ae.q.81.5.3m *q.92.1m c.3m*q.93.2.o.*q.104.2.2m

Antiquitus, quidam colebant falsos Deos cum imaginibus, quidam vero
27 sine eis, 22ae.q 122.2.2m

Cultus disparitas matrimonium præcedens impedit ne contrahi possit,
28 Suppl.q.59.1.o

¶Cupiditas duplex, scilicet mortalis, & venialis. Prima ponit finem in creatura, non autem secunda, sed est cum charitate, 22ae. q. 24. 10.2m.

1 ¶Curam animarum habentes presbyteri vel diacones, non sunt in statu perfectionis, ex parte ordinis, nec ex parte curæ, quia non obligantur per ordinem ad ea quæ sunt profectionis, quamuis interior perfectio requiratur ad actum ordinis. Et possunt curam animarum deserere. Vnde non omnes prælati ecclesiastici sunt in statu perfectionis, sed soli episcopi, 22ae.q.184.6.o

Ad curam pertinent duo, s. ratio ordinis, i. prouidentia, vel dispositio, &
2 executio ordinis, i. gubernatio, 1a.q.22.1.2m

Æqualis cura est Deo de omnibus, ex parte Dei, non autem ex parte ef
3 fectus, 1a.q.20.3.1m.*.12ae.q.1.2.4.1m

Prouisor particularis excludit defectum ab eo quod eius curæ subditur,
4 non autem prouisor vniuersalis, 1a.q.22.2.2m.*.q.103.5.c.

1 ¶Curiositas est vitium, circa cognitionem intellectus & sensuum, ad peccandum, & circa inspectionem ludorum, & mulierum ad concupiscendum, & spectaculorum, 22ae.q.167.o

2 Curiositas oritur ex accidia, 22ae.q.35.4.3m

¶A damnatione propter peccatum Adæ, nullus potest liberari, nisi per Christum, qui solus fuit ab ea immunis, a qua liberatur aliquis triplici
1 ter, i. per baptismum, martyrium, fidem dilectionem, 3a.q.27.3.c.fi.* q.49.2.2m.*.q.52.7.2m

2 Homines damnati, non sunt deputati ad exercitium aliorum, quia non habent ordinem naturæ inter se sicut dæmones, 1a.q.64.4.2m

3 Damnati non possunt velle bonum actualiter, & tamen voluntas eorũ naturaliter inclinatur ad bonum, 1a.q 64.2.o.*.12ae. q.85.2 3m

*Damnati blasphemant Deum mente & voce, & in hoc peccant, 22ae.q. 13.4.o

5 Damnati liberum arbitrium habebunt, & voluntatem in malo obstinatam, 3a.q 18.4.3m

6 Damnati non pœnitent de malis quæ fecerunt ratione culpæ, sed ratione pœnæ, 22ae.q.3.4.c.*.3a.q.86.1.c.

7 Damnati non amant eos, quos prius inordinate dilexerunt, sed causas dilectionis, 22ae.q.13.4.c.

8 Pœna damnatorum, nunquam finietur, contra Origenem, 1a.q.10.3. 2m.*q.64.2.c.

9 *Obstinatio in damnatis, est perpetua culpa & pœna. Sed non demerentur, quia non sunt in via, sed ad terminos pœnæ deuenerunt, 22ae.q.13 4.2m

10 In damnatis erit varietas pœnarum, non refrigerans, sed magis affligẽs 1a.q.10.2.2m.*.12ae.q.67.4.2m

11 *Bona quæ damnati fecerunt hic, prosunt eis in inferno, 3a.q.89.6.3m

12 Bona quæ damnati fecerunt hic, prosunt eis in inferno, ad mitigationem pœnæ, impediendo ne incurratur, non autem subtrahendo, nec fortificando subiectum, nec minuendo remorsum conscientiæ, 3a.q. 89.6.3m.

13 Quælibet pœna damni vel sensus in damnatis, excedit omnem pœnam & dolorem cuiuscunque viatoris, etiam Christi, 3a.q.46.6.3m

14 Corpora damnatorum cum suis deformitatibus resurgent, Suppl.q.86. 1.c.

15 Nihil erit quo corpora damnatorum corrumpi possent, 5.q.86.2.c.

16 Corpora damnatorum futura sunt passibilia, sine mutatione naturalis dispositionis propter iustitiam, Suppl.q.86 3.o

17 Sicut per multa & varia damnati peccarunt, conueniens est vt multipl.citer & ex multis affligantur, Suppl.q.97.1.o

18 Cum post diem iudicii nullum corpus mixtum remansurum sit, vermis qui damnatis assignatur, non erit materialis, sed spiritualis, quo conscientiæ remorsus dicitur, Suppl.q.97.2.c.

19 Ratione lachrymarum resolutionis fletus non erit in damnatis, rõne vero commotionis & turbationis capitis in damnatis fletus esse potest, Suppl q.97.3.o

20 Vt dispositio inferni miseriæ damnatorum conueniat, erunt in eo tenebræ corporales, cum quadam tamen luce, vt videant damnati ea, quæ animam torquere possunt. Suppl.q.97.4.c.

21 Ignis inferni erit corporeus, Suppl.q.97.5.o

Ignis quo torquentur damnati in inferno est eiusdem speciei cum igne nostro, Suppl.q.97.6.c. 22

Et si nullus scit vbi infernus sit constitutus, nisi qui de hoc à Spiritu sancto edoctus fuerit, conueniens tamen est vt sub teria esse credatur, s. 23 q.97.7.o

Quamuis damnati voluntate naturali aliquid bonum velle possunt, tamẽ voluntate deliberata non bene volunt illud, Suppl.q.98.1.c. 24

Damnati per se non pœnitebunt de peccatis, sed per accidens inquantũ affligentur à pœna, quam pro peccatis sustinent, Suppl.q 98.2.o 25

Non vellent damnati non esse, inquantum non esse consideratur secundum se, quia illud non est appetibile, inquantum vero consideratur vt est ablatiuum pœnalis vicæ aut alicuius miseriæ non esse potest desiderari à damnatis, Suppl.q.98.3.c. 26

Damnati propter consummatum suum odium gaudent de malis, & dolent de bono, & sic vellent secum alios esse damnatos. Suppl.q.98.4.o 27

Damnati Deum odio prosequuntur, cum illum non percipiant in se, sed in effectu suæ iustitiæ, qui est illis in pœnam, Suppl.q.98.5.c 28

Cum meritum vel demeritum ordinetur ad aliquod bonum vel malum consequendum, neque boni merebuntur, neque mali demerebuntur, quia eorum mala voluntas non est demeritum sed pœna, Suppl.q.98 6.cap. 29

Damnati habebunt actualem notitiam eorum quæ fecerunt, vt inde tristitia non lætitia affligantur, Suppl.q.99.7.o 30

Damnati nullo modo possunt cogitare de Deo per se, hoc est, tanquam totius bonitatis principio per accidens vero, hoc est. per Dei effectus, inquantũ punit, & alia id genus poterit Deus à damnatis cogitari. Suppl.q.98.8.c. 31

Damnati ante diem iudicij bonos in gloria sua vident, sed post diem iudicij visione beatorum priuabuntur, Suppl.98.9.o 32

¶Damnum est ex hoc, quòd aliquis minus habet, quàm debet habere, 22ae.q.62.4.c. 1

Dare alicui occasionem damni, vel periculi, semper est illicitum, 22ae.q. 77.3.c. 2

Omnes qui sunt quocunque modo causa damni, qui in his verbibus sunt s. Iussio, consilium, consensus, palpo, recursus, Participans, mutus, non obstans, non manifestans. Tenentur ad restitutionem totius, 22ae.q.62 7.o 3

Damnificatio duplex. s. in re habita, & in re habenda In prima tenetur quis restituere totum, in secunda vero aliquid, secundum æstimationẽ & arbitrium s. pientis, 22ae.q.62.2.4m * 4.o 4

¶Daniel fuit simul accusator & iudex senum, instinctu Dei. Et iudicauit non subditos, ex commissione, 22ae.q 67.1.1m*3.3m 5

De ratione dationis nihil est, nisi quòd datum libere habeatur à dando, 1a.q.38.1.c. 1

Inter dantem & datum non requiritur distinctio, nisi rationis, 1a.q.38. 1.1m 2

Dans semper distinguitur realiter, ab eo cui datur, 1a.q.38.1.1m 3

Datio duplex, scilicet ex debito, & ex amore. In prima potest esse vitiũ acceptionis personarum, non autem in secunda, 1a.q.23.5.3m.*fi.* 22ae.q.63.1.3m 4

Aliquis dupliciter aliquid dat illicitè, s. vel quia ipsa datio est illicita & cõtra legem: sicut patet in eo qui simoniacè aliquid dedit. vel quia propter rem illicitam dat, licet ipsa datio non sit illicita, sicut cũ quis dat meretrici propter fornicationem, 12ae.q.37.8 c.3m * 22ae q 62.5.2m 5

Datio & missio, dicuntur tantum tẽporaliter in diuinis, sed donum æternaliter, 1a.q.38.1.4m*q 42 2.o 6

Datio, datum, & donum, in diuinis dicuntur notionaliter, vt important auctoritatem respectu dati: Sed sine illa, dicuntur essentialiter, 1am.q. 38.1.o 7

Donum quadrupliciter differt à dato in diuinis, quia non consignificat tẽpus, est æternum, significat aptitudinem, & liberalitatem, 1am.q.38.1. 4m*2.3m 8

Diuinæ personæ dantur nobis inuisibiliter missæ, tantum secundum donum gratum facientia, 1a.q.43.3.o.3a.c.72.7.c. 9

Dari conuenit essentiæ, & cuilibet personæ diuinæ, & à seipsa, 1a.q.43. 4.1m 10

Spiritus sanctus potest dici datum nostrum, non autem donum nostrum, 1a.q.38.2.5m 11

*Nulla creatura potest dare spiritum sanctum, 1a.q.43.8.c.fi. 12

Nulla creatura potest dare spiritum sanctum, licet aliquis posset esse minister collationis eius. 1a.q.43.8.fi.*3a q.8.1.1m 13

Dare spiritum sanctum, dicitur dupliciter, s. auctoritate, & sic est tantum Dei, & ministerio, & sic homines, & Christus secundum quod homo dicuntur eum dare, 3a.q.8.1.1m 14

¶Peccante Dauid, populus punitur, primo propter bonum vnitatis, secundo propter demerita populi in secundo Ablalon, tertio quia populus erat possessio eius. 22ae.q.108.4.1m 1

*Dauid propheta secundum gloriam, dicit se fernasse ordinem doctrinę, prout transeundum est à facilioribus ad difficiliora, constringens se maledicto, si eum non seruasset, 22ae.c.189.4m*6.2m 2

De, & ex, denotant habitudinem causæ efficientis, vel materialis, non autem formalis, vel finalis, 1a.q.39.2.5m *8.c. 1

Quicquid est de aliquo, est ex aliquo, non autem econuerso, quia, de, dicit principium, & consubstantialitatem, ex, vero, dicit principium tantum, 3a.q.75.1.c. 2

De, dicit principium consubstantiale efficiens, vel formale subsistens, vel materiale, 1a.q.41.3.1m*2m*3a.q.32.2.c.*q.75.8.c. 3

¶Debitum

1 ¶Debitum.* In communi importat ordinem exigentie, vel necessitatem alicuius ad quod ordinatur, 1a.q.21.1.3m

2 Aliquid dicitur debitum dupliciter, s. secundum se, vt finis: vel propter aliud: vt ea quæ sunt ad finem, 12ae.q.44.1.c.

3 Debitum duplex, s. naturæ: & meriti. 12ae.q.111.1.2m

4 Debitum duplex s. legale: & morale. 12ae.q.99.5.o.*22ae.q.23.3.1m*. q.31.1.3m*q.78.2.2m*q 8 .1.c.*.q. 102.2.2m*.q. 106.1.2m*.4. 1m*q.114.2.c.*q.117.5 1m*q 118.3.2m

5 Debitum duplex, s. necessitatis: & congruitatis vel vtilitatis. 12ae.q.99.5. c.*3a.q. 4.5.3.

6 Aliquid est alicui debitum dupliciter. s. ratione necessitatis: vel quia datur aliquid. 22ae.q.187.4 c.

7 Debitum non minuit meritum: nisi minuat voluntarium. 1a.q.21.1.3m. *12ae.q.114.1.1m.*22ae.q.55.3.2m*q.104.1.3m.q. 6.5.1m

8 *Deus nulli est debitor. 1a.q.21.1.4m*12ae.q.99.5.c. *q.111.1.2m* q.114.1.3m

9 Deus reddit duplex debitum, s. respectu sue sapientie & voluntatis, & respectu creature. Sed primum presupponitur in secundo, 1a.q.21.1. 3m*4 c.*12 .q.114.1.3m

10 In Deo est principaliter ratio, & causa debiti, 22ae*.q.106.1.c.

11 Coniuges in petendo debitum, & in aliis, sunt equales. secundum proportionem, non autem secundum quantitatem, 22ae.q.32.8.2m

12 Petere debitum à coniuge in festo, non licet, quia est incongruum, tamẽ non est peccatum mortale, si fine contemptu fiat, 22ae.q.18 .9.3m

13 Tenentur coniuges sibi mutuo debitum prestare, cum sacrum coniugiũ institutum sit, vt & vitetur fornicatio, & vt liberis opera detur, salua tamen vtrius que incolumitate. Suppl.q.64.1.o.

14 Cum natura mulieres sint verecundæ, ita vt non audeant petere debitum à viris sibi prestari, tenetur vir etiam vxori non petenti, debitum reddere, si aliquo signo ideam velle perceperit. Suppl.q.64.2.o.

15 Sunt vir & vxor in actu coniugi equales quantum ad equalitatem proportionis, non autem quantum ad equalitatem quantitatis. Suppl.q. 64.3.o.

16 Non potest vir aut vxor absque mutuo consensu continentiam vouere. Suppl.q.64.4 c.

17 Cum actus matrimonialis propter delectationem carnis reddat hominem ineptum ad spiritualia, non licet petere debitum actus matrimonii diebus sacris. Suppl.q.64 5.o.

18 Non peccat mortaliter vir aut vxor si debitum diebus festis petat, si tamẽ hoc faciat sola delectationis causa, grauius peccat, quam qui hoc facit, vt sibi de lubrico carnis caueat. Suppl.q.64.6.c.

19 Tenentur coniuges etiam diebus festis. & quacumque hora sibi mutuo debitum reddere, salua tamen honestate. Suppl.q.6 .7.o.

1 ¶Decime.* In communi,* non soluebantur ex precepto ante legẽ: quia non erant determinati ministri, 22ae.q.87.1.2m

2 Oblationes & decime in veteri lege erant sacramenta, non autem nunc, quia tunc erant vt figurales, nunc autem vt morales. 3a.q.65.1.7m.

3 Decimæ non erant obligationes, nec sacrificia, quia non offerebantur Deo immediate, sed ministri, eius, 22ae.q. 5.3.1m

4 Decimatio est actus moralis, inquantum offertur ad cultum Dei, & ad sustentationem ministrorum eius: sed est figuralis, inquantum significat impefectionem dantis decimas, 3a.q.31 8.c.*q 65.1.7m.

5 Præceptum de solutione decimarum quo ad sustentationem ministrorũ Dei, est morale, & iuris naturalis, sed quo ad certum numerum, est iudiciale: sed quo ad significationẽ eius, est ceremoniale: & quo ad Christianos, est præceptum ecclesiæ positiuum, 22ae.q.87.1.c.

6 In doctrina Christi & apostolorum continetur præceptum de decimis quantum ad id quod est morale tantum, 12ae.q.87.1.2m

7 Ecclesia potest determinare aliam partem ad soluendum, quàm decimam, 22ae.q.87.1 c.

8 Ius percipiendi decimas, potest vendi ecclesiæ, non autẽ laicis, licet fructus quandoque eis concedantur, 22ae.q.87.3 c.3m*q 100.4 3m

9 Decimæ possunt dari in feudum, 22ae.q.87.3.3m.

10 Non soluens decimas, vbi non est consuetudo, non peccat, si est paratus soluere, ad mandatum ecclesiæ, 22ae.q.87.1.5m.

11 Decimatio non conuenit Christo, sed cuilibet alij, quia significat liberationem à peccato originali, 3a.q.31.8.o.

12 Iudæi dabant decimas prædiales, non autem personales, 22ae. q.87. 2.1m.

13 Iudæi dabant tres decimas ex præcepto Dei, primas ministris, sicut & nunc, secundas in sacrificia, quæ cessauerunt, tertias pauperibus, quæ nunc plus debentur, 22ae.q.87 1.4m

14 Pauper tenetur dare decimas sacerdoti, licet sit dives, 22ae.q 87.3.1m*. 4.4m.

15 Omnes clerici tenentur dare decimas papæ, si petat, 22ae.q.87.4.3m

16 Clerici tenentur dare decimas de prædiis propriis, non autem de prædiis ecclesiæ, 22ae.q.87.4.c.1m

17 Religiosi curati possunt exigere decimas, nec tamen tenentur dare, non curati vero econuerso, habent tamen aliquam immunitatem, secundum diuersas concessiones eis à sede apostolica factas, 22ae.q.87.3. 3m*4.2m

18 Petens decimas, vbi non est consuetudo, peccat, 12ae.q.87.1.5m

19 Ecclesia abstinet à decimis exigendis, in terris in quibus non est consuetum decimas soluere, 22a.q.45.3.5m

e Ecclesia potest petere decimas ab emente rem non decimatam, & etiam à vendente, 22ae.q.87 2.4m

1 Decimæ debent dari iis quibus solent dari secundum consuetudinem, licet personales magis conueniant ecclesiæ parochiali, prædiales vero ecclesiæ vbi est ager, 22ae.q.87.3 2m 22

2

Decimæ debent in vsus pauperum per clericos dispensari, 22.q.87.1. 4 *3.1 .*4.4m 22

Decimæ debent dici de omni re possessa secundum consuetudinem. s. de omni lucro prædiali, vel personali, & de meretricio, & histrionatu, & huiusmodi, sed ecclesia non debet recipere, quamdiu sunt in peccato, 12ae.q.87.2.o. 23

Decimæ nõ debent dari de rapina, furto, vel vsura, nec de aliis obnoxis restitutioni, sed de fructibus rei emptæ ex vsuris, 22ae.q.87.2.2m 24

Nullus tenetur dare decimas, de re sibi ablata furto, vel rapina: nisi ob culpam, scilicet negligentiæ, 22ae.q.87.2 4m 25

Decimæ de herbis, & aliis minimis dantur de consilio, non autem de præcepto, sicut nec in veteri lege, nisi de consuetudine patriæ, 22ae. q.87.2.3m 26

Decimæ debent dari non deductis expẽsis, nec tributis, nec mercede operariorum 22ae.q.87.2 4m 27

¶Decor faciei est periculosus, & tamen non fuit causa principalis matrimonii Iacob cum Rachel, sed fuit causa secunda, & hoc bene potest esse sine peccato, vel quandoque est cum peccato veniali, si autẽ esset principalis causa, libido pulchritudinis, tunc non excusaretur à peccato mortali. si esset effrenata libido, 22ae.q.167.2.c.fi. 1

¶ Defectus sumitur dupliciter. scilicet priuatiue, & negatiue, secundus est in omni creatura, primus autem non est in angelis, 1a.q.12. 4.2m 1

Defectus in effectu contingit dupliciter. s. defectu agentis & defectu patientis, 1am.q.49.1.1.c 2

Defectus in effectu naturæ & artis. contingit quadrupliciter. s. ex defectu agentis, materiæ, formæ, & effectus, sed in moribus, tãtum ex primo. 1a.q.49.1.c.3m 3

Malum in defectu actionis semper causatur ex defectu agentis, 1a.q.49 1.2.c. 4

Id quod sequitur defectum actionis, non attribuitur agenti, nisi cum potest, & debet agere, 1am.q.49.1.3m*12ae.q 6.3.c.*q 79.1.c. 5

Defectus naturæ humanæ contingit dupliciter. s. vel quia nondum peruenit ad vltimam perfectionem naturæ, vt in pueris, vel quia recedit ab ea, vt in senibus, 1a q.99.1.4m 6

Defectus duplex sequitur ex peccato. s. vt pœna à iudice, vel consequens pœnam, primus debet esse æqualis in peccato equali: non autem secundus, 22ae.q.1 4.2.4m 7

Christus carnis corporalitatem, & passibilitatẽ corporis nostri curauit omnes alios defectus nostros, quia omnes causantur ex ea superadditis quibusdam particularibus causis, 3am.q.14 4.1m 8

Nullus defectus potest esse in Deo, 1a.q.49.2.c.*22ae.q.161.1.4m 9

*Nullus defectus reducitur in Deum, sicut in causam, 22ae.q.24.10.c. 10

Intellectus angeli non habet defectum, si defectus accipiatur priuatiue, vt s. careat eo quod habere debet. si vero accipiatur negatiue, sic quælibet creatura inuenitur deficiens Deo comparata, dum non habet illam excellentiam quæ inuenitur in Deo, 1a.q.12.4.2 11

¶Degradatio aufert ordinis executionem, quasi in perpetuum, sed excõmunicatio, solum vsque ad emendationem, 3a.q.82.8.3m

¶Deificatus prædicatur de humanitate Christi, non autem de homine Christo, 3a.q.16.3 c.2m*.2m

¶Deitas inquantum vna in pluribus personis, conuenit cum forma nominis collectiui, 1a.q.39.5.6m 1

*Deitas non potest supponere pro persona, 1a.q.39.5.o. 2

¶Delectatio non est generatio, sed generatum esse, 12ae.q.31.1.c.*q.35. 3.cap. 1

Delectatio secundum Aristotelem, est quidam motus animæ, & constitutio simul tota, & sensibilis, in naturam existentem, 12ae.q.31.c. 2

Delectatio est motus, qui est actus perfecti, non autem est motus, qui est actus existentis in potentia, 12ae.q.31 2.1m 3

Delectatio est motus in appetitu animali, consequens apprehensionem boni naturalis, præsentis per sensum, 12ae.q.11.1.3m*q.31.1.c.2m.* q. 33.1.c. 4

Delectatio est operatio causaliter, non autem formaliter, nec essentialiter, 12ae.q.31.1.1m 5

Delectatio est passio animæ, 12ae.q.31.1.1.o.*4.2m*5.c.fi.*2m*q.35. 1 cap. 6

*Nulla delectatio est quid optimum. 12ae.q.c.o. 8.a

Obiectum delectationis est bonum apparens, conueniens, coniunctum, 12ae.q.43.1.c. 8

Delectatio est quietatio cognita in re conuenienti, 12ae.q.11.1.3m*q. 34.1.c.*q 43 1.c. 9

Delectatio est quies appetitus tendentis in finem, propter præsentiam eius sed est motus appetitus ab appetibili præsente immutante appetitum, 12ae.q.31.1.2m*q.33.3.1m*q.34.2.2m* 3m*.3m*4 c.2m*q. 35.1.c. 10

Delectatio est sicut quies naturalis, sed tristitia est sicut quies violenta, 22ae.q.1.8.2.1m 11

Delectari de Deo in via plene non possumus, sicut nec Deum cognoscere, 12ae.q.44.6.o. 12

Nulla delectatio est in carentibus omni cognitione, 12ae.q.11.2.c.*q.31 1.c.*q.32.1.c *q.35.1.c *q.41.3.c. 13

Delectatio proprie dicta est in deo, 12ae.q 31.4.2m 14

Delectatio diuersimode est in deo, angelis, hominibus, & brutis, 12ae.q. 31.4.2m 15

f delecta-

16 Delectatio est in appetitu sensitiuo, & in appetitu intellectiuo, 12æ.q.30 1.c.*q.31.3.4.o.*q.35.1.c.
17 Omnis delectatio est propriũ accidens beatitudinis, vel partis eius, 12æ. q.2. .c.*q.3.4.c.
18 Causa proxima delectationis est operatio, cuius obiectum, est causa remota, 12æ q.32.1.o.
19 Oportet quòd omnis delectatio, aliquam operationem consequatur, 12æ q.32 1 o.
20 Omnis operatio procedens ex habitu perficiente naturam, causat delectationem, 12æ.q.100.9.c.3m
21 Operatio non est propter delectationem, sed econuerso, 12æ.q.4.2.o.
22 Delectatio est maior in principio operationis, quàm in processu eius continuitate, quamuis forte in processu operatio sit intensior, & hoc triplici ratione, scilicet primo, quia cũ operatio sit delectationis causa, quãto aliquid attentius operatur, tanto maior delectatio ex operatione consurgit, homo aũt in principio operationis attentior est ad operationem quàm in progressu, & ideo in progressu operationis qñ aliquis negligentius intendit operationi, non sentit tantam in operatione delectationem. secũdo quia oportet in nobis delectationẽ esse secundum modum nostræ naturæ, vnde cum nostra natura sit mutabilis, non est nobis semper idem delectabile, quia iam mutati sumus à pristina dispositione, & sic post pauca, non est nobis conueniens, quod prius conueniens erat, & ideo q prius erat delectabile, postea fit minus delectabile, vel etiam triste, & hæc est etiam ratio, quare continuitas vnius rei, in nobis fastidium parit: alternatio vero delectat, tertio quia cum ad delectationem requiratur conuenientis perceptio, quanto aliquid minus sentitur, minus est delectabile: res autem in sui nouitate magis sentiuntur, quia postmodum earum dispositio fit quasi qualitas quædam inhærens sentientibus, 12æ q.32.1.3m
23 Operatio vnius potest esse causa delectationis in alio tripliciter f. benefaciendo, faciendo æstimationem boni eius, & propter amorem vel odium, 22æ q.32.5.o.
24 Ad delectationem requiruntur duo. f. adeptio, vel coniunctio, vel præsentia boni conuenientis, & cognitio huius, 12æ.q.32.o.*q.33.1.c.*q.35.1.7.c.*q.43.1.c.
25 Motus est causa delectationis tripliciter, primo quia mutamur, secundo quia obiectum excedit, tertio ratione cognitionis, 12æ.q.32.2.o.
26 Consueta delectant, quia fiunt connaturalia, 12æ.q.32.2.3m*8.3m
27 Raro contingentia delectant, ratione admirationis, & desiderii, 12æ.q. 32.8.2m
28 Benefacere alijs, est causa delectationis tripliciter f. propter spem, vel amorem, ratione excellentiæ, & ratione libertatis, 12æ.q.32.6.o.
29 Amor & concupiscentia causant delectationem, sed magis spes, 12æ.q. 32.3m*q.35.3.2m*q.100.9.3m
30 Spes ratione præsentis æstimationis delectat, sed ratione absentiæ affligit, 12æ.q.32.3.2m*q.40.8.2m
31 Sensus magis delectat quàm spes, & hæc magis quàm memoria, quia delectatio est de re præsenti, 12æ.q.32.3.o.*22æ.q.30.1.3m
32 Vincere delectat inquantum demonstrat propriam excellentiam, ideo oẽs ludi & pugnæ delectant propter spem victoriæ, 12æ q.32.6.3m
33 Ocium, ludus, & omnia quæ ad requiem pertinet, sunt delectabilia, inquantum auferunt tristitiam, quæ est ex labore, 22æ.q.32.1.3m
34 Omne simile ratione vnitatis delectat, sed contristat, per excessum corrumpendo: vel vt impedit proprium bonum, 12æ.q.32.7.o.
35 Redarguere & punire delectant, ratione propriæ excellentiæ, vel amoris, non autem propter malum alterius, 12æ.q.32.6.3m
36 Dare alijs, delectat, inquantum indicat proprium bonum, sed contristat inquantum euacuat illud, 12æ.q.32.6.1m
37 Tristitia est causa per accidens delectationis, inquãtum facit magis eam appeti & propter eam fertur, 12æ.q.35.3.1m*q.48.1.c.
38 Tristitia in præsenti causat delectationem inquantum repræsentat in memoria rem dilectam, sed in præterito, quia euasit ab aliquibus tristibus & dolorosis, 12æ.q.32.4.o.
39 Dilatatio metaphorice sumpta est effectus delectationis, amoris, & desiderii, 12æ.q.33. .o.*q.37.2.c.
40 Qui delectatur, constringit rem delectantẽ, dum ei fortiter inhæret, sed cor suum ampliat, vt perfecte fruatur, 12æ.q.33.1.3m
41 Delectatio perficit operationem tripliciter. f. vt finis, vt forma, & augendo, 12æ.q.4.1.3m*q.33.4.o.*q.34.4.3m*q.40.8.c.
42 Quælibet delectatio mitigat quamlibet tristitiam, 12æ.q.35.4.2m*3m *q.38.1.o.*3.4.c.*5.o.*q.48.1.o.*3a.q.46.8.2m
43 Delectatio contemplationis adiuuat vsum rationis, corporales aũt impediunt tripliciter. f. per distractionem, cõtrarietatem, & litigationẽ, 12æ.q.4.1.3m*q.33.3.o.*4.1m*q.34.1.1m*22æ.q.15.3.o.*q.53.6.o.
44 *Delectatio maxime corrumpit æstimationem prudentiæ, & præcipuè in venereis, quia totam animam absorbet, 22æ.q.53.6.c.*q.55.8.3m *q.153.5.1m
45 Delectationes spirituales causant desiderium sui sine fastidio, nisi per accidens, ratione corporis, 12æ.q.33.2.o.
45 Delectationes corporales ratione habiti excedentis, causant fastidium, sed ratione non habiti causant desiderium, 12æ.q.33.2.o.
47 Delectationes corporales sunt medicinales, contra fastidium, vel sunt ægritudinales, i. inordinate amatæ, 12æ.q.31.5.c.fi.1m*q 48.1.c.
48 Omnis tristitia impedit omnem delectationem per redundantiam, sed per se, impedit tantum contraria, 12æ.q.35.4.2m*3m* 6.c.fi.*3a.q.46.8.2m.

Omnis tristitia impedit aliquam operationem, inquãtum est contraria operanti. Sed non omnis delectatio coadiuuat ad operandum. Immo extranea impedit, auertendo intentionem, 12æ.q.33.3.4.c. 49
Operatio secundum se est delectabilis, sed per accidens, est pœnosa, & contristans. f. ratione motus fatigantis, ideo quies est delectabilis per accidens. i. remouendo contristans. f. motum, 12æ.q.32.1 3m 50
Quælibet delectatio, contrariatur cuilibet tristitie secundum dispositionem subiecti, & secundũ effectus, quia per primũ natura confortatur, & per secundum molestatur, 12æ.q.35.4.2m*3m*q.38.1.1m 51
Delectationi considerationis intellectus, nulla tristitia contrariatur rõne sui: sed tantum ratione obiecti, 12æ.q.31.5.c.fi.*q.32.7.2m*q.35.5.o.*22æ.q.9.4.2m*q.180.8 c.*3a.q.46.7.4m 52
Dolor & tristitia contrariantur cuilibet delectationi secundum genus, non autem secundum speciem, 12æ.q.35.3.4.o.*q.38.1.1m 53
Delectatio potest esse integra & perfecta, nõ autem tristitia, sed semper est secundum partem, 12æ.q.35.6.c. 54
Delectatio & tristitia de eodem contrariantur secundum speciem, sed de oppositis habeat conuenientiam, & de disparatis, sunt disparate, 12æ.q.35.4.o.*5.c.*q.36.1.2m 55
Omnes fugiunt quamlibet tristitiã, non autem omnes appetunt quamlibet delectationem, 12æ.q 39.1.2m*3.c. 56
Appetitus delectationis est maior quam fuga tristitie secundũ se, sed per accidens, est ecõuerso tripliciter. f. primo, quia tristitia magis sentitur, secundo ex causa, tertio ex effectu, 12æ.q.35.6.o.*22æ.q.138.1.c. 57
Delectatio magis afficit quàm tristitia, que magis sentitur, 12æ.q.29.3.o. 58
Omne animal appetit delectationes naturaliter, vt medicinas, contra labores sensuum, & motuum, 12æ.q.32.7.2m*22æ.*q.4.6.c. 59
Delectatio appetitus naturalis dicitur tãtũ delectatio, & opposita passio dicitur dolor. Sed delectatio appetitus animalis, dicitur etiã gaudium & opposita passio, dicitur tristitia, Prime sunt in qualibet potentia, secũda vero in cõcupiscibili tm̃, 12æ.q.3.31.o.*q.35.2.7.c.*q.41.3.c 60
Iuuenes & melancholici, vehementer appetunt delectationes sensuum, propter laborem sue nature, 12æ.q.32.7.2m 61
Delectatio naturaliter appetitur propter se finaliter, non autem formaliter, nec effectiue, 12æ.q.2.6.1m*3m*q.34.2.2m 62
Delectatio corporalis plus appetitur, quàm spiritualis, per accidens, quia quidam abundant sensu, & deficiunt intellectu: & quia pluribus est nota quàm spiritualis, 12æ.q.2.6.c.1m*2m* q.31.5.c.*q.32.7.2m 63
Non omnis delectatio est bona, nec omnis est mala, sed aliqua est bona, & aliqua mala, 12æ q.34.1.2.c. 64
Omnis tristitia per se est mala, licet per accidẽs possit esse bona, sed non omnis delectatio est bona per se, 3a.q.15.6.2m*3m 65
Delectatio de apparenti bono, & vero malo, & tristitia de apparenti malo & vero bono, sunt male moraliter, 22æ.q 35.1.c. 66
Tristitia est materia delectationis & gaudii, per accidens tantum, & ecõuerso, inquantum tristitie accidit esse bonum, & illis malum, 12æ.q. 35.3.2m*3m 67
Delectatio non dicitur morosa nisi sit cum consensu rationis deliberate, 12æ.q.74.6.3m*q.88.4.2m 68
Consensus rationis in delectationem cogitationis praue, ratione obiecti est peccatum mortale, sed ratione cogitationis tantum est veniale, vel nullũ, puta cũ aliquis causa disputationis, vel confessionis, & huiusmodi, cogitat de peccatis carnalibus, 12æ.q.31.5.c.*q.74.8.o.*q.88 5.2m.a.22æ.q.154.4.c.*q.180.7.o. 69
Delectatio actus coniugalis de se non est peccatum mortale, nec veniale, 12æ q.34.1.1m 70
Actus matrimonii propter delectationem tantum, intra limites matrimonii, est peccatum veniale, sed extra limites matrimonii, vel excludendo ordinem finis vltimi, est peccatũ mortale, quia quando est peccatum luxurie, propter solam inordinationem concupiscentie, sicut enim aliquis libidinose accedit ad suam vxorem, tunc est distinguendum, quia quandoque est talis inordinatio, que excludit ordinem finis vltimi, puta cum aliquis in tantum concupiscit delectationem veneream, quod ab ea non abstineret propter preceptum Dei: & quòd illam mulierem cognoscere vellet, vel etiam aliam, preter matrimonii legem, & sic est peccatum mortale: quia concupiscentia non refrenatur intra limites matrimonii, aliquando vero inordinatio concupiscentie non tollit ordinem vltimi finis, quando. f. aliquis, etsi superabundet in concupiscentia delectationis veneree, tamen potius ab ea abstineret quàm contra Dei preceptum ageret, nec istam mulierem, aut aliam cognosceret, si sua vxor non esset: & tunc concupiscentia sistit intra limites matrimonii, & est peccatum veniale. Manifestum est enim quòd in quibusdam peccatis est quidem aliqua inordinatio, non tamen per contrarietatem ad vltimum finem, sed solum circa ea que sunt ad finem: inquantum plus vel minus debite eis intenditur, saluatio tamen ordine ad vltimum finem, puta cum homo, & si nimis ad aliquam rem temporalem afficiatur, non tamen pro ea vellet Deum offendere, aliquid contra preceptum eius faciendo, 12æ.q.87.5.c.* 22æ.q.48.3.c. 71
Delectatio duplex. f. carnalis. i. que completur sensu carnis. f. ciborum & venereorum: & spiritualis. i. que completur sola apprehensione anime 22æ.q.118.6.c.*q.123.8.c. 72
Delectatio corporalis. i. secundum sensum, est vehementior quo ad nos, sed delectatio spiritualis est simpliciter maior, firmior, & dignior, 12æ q.2.6.c.*q.31.5.o.*q.38.4.c.*22æ.q.141.4.4m* q 180.7.c. 73
Delectatio corporalis vocatur voluptas, quia pluribus est nota quã spiritualis, 12æ.q.2.6.c. 74

Delecta-

75 Delectationes corporales indigent temperari, & refrenari per rationem, non autem spirituales: quia non sunt secundum mentem, quæ est regula, ideo secundum se sunt sobriæ & moderatæ, 12æ.q.31.5.3.3m* 22æ.q.141.4.4m
76 Nullus diu potest esse sine delectatione, ideo carens delectationibus spiritualibus, transit ad carnales, 22æ.q.35.4.2m*q.119.1.3.
77 Delectatio spiritualis est tota simul, non autem corporalis, 12æ.q.31.2.o.*5.c.fi.
78 Delectatio secundum tactum est maior vtilitate, & simpliciter, & naturalior, quàm secundum alios sensus, sed delectatio secundum visum, est maior ratione cognitionis, 12æ.q 31.6.o.*22æ.q.15.3.c.* q.141.4.c.3m*7.c.
79 Delectatio contemplationis excedit omnem delectationem humanam, 12æ.q.3.5.c.fi.*q.38 4.c.*22æ.q.180.7.o.
80 Delectatio vitæ contemplatiuæ est nobilior, conuenientior nobis, purior & perfectior, quàm vitæ actiuæ, 22æ q.182.1.c.
81 Delectatio contemplationis in via, est imperfecta respectu contemplationis in patria, 22æ.q.180.7.3m
82 Contemplatio diuinorum in via, est maioris delectationis qualibet contemplatione alterius rei, 22æ.q.180.7.3m
83 Delectatio secundum voluntatem est mensura & regula omnis actus moralis, non autem delectatio secundum sensum, 12æ.q.34.4.o.
84 Delectatio sensibilis, fuisset maior & purior ante peccatum, quam post: sicut delectatio temperati, quàm intemperati, 1a.q.98.2.3m
85 Delectatio est prior amore, & ille desiderio, secundum rationẽ finis, sed ordine generationis, est econuerso, 12æ.q.25.2.c.2m*q.34.4.3m
86 Delectatio contrariatur delectationi, de obiecto contrario, 12æ.q.31. 8.o.
87 Differẽtia inter delectationem, gaudium, exultationem, lætitiam, hilaritatem, & iocunditatem, 12æ.q.31.3.o.*q.35.2.c.
88 Delectatio est in tempore per accidens tantum. f. ratione transmutationis adiunctæ, 12æ.q.31.2.c.
89 Delectationes dupliciter sunt innaturales. f. quæ sunt contra rationem, & quæ sunt contra naturam communem, 12æ.q.31.7.c.*7.o.
90 Delectari propter se formaliter, licitum est in omni delectabili, secundum suam formam: non autem finaliter, 12æ q.70.1.2m
91 Delectatio non est finis charitatis, sed magis visio, cui consequitur, 12æ. q.4.2.3m
¶Delitiosi dicuntur qui non possunt sustinere aliquos labores, nec aliquid minuens delectationem, 22æ.q.138.1.2m
¶Delictum communiter significat quamcunque omissionem, sed stricte omissionem pertinentium ad Deum, vel quando scienter & cum contemptu omittit homo id quod facere debet, 22æ.q.79.4.1m
1 ¶Dæmones, secundum Apuleium, sunt corpore aerea, animo passiua, mente rationalia, tempore æterna, 1a.q.51.1.1m*q 115.5.c.
2 Dæmones secundum Porphyrium sunt natura fallaces, & sensitiui, 1a.q. 63.4.1m.
3 In dæmonibus est ordo, 1a.q.109 1.o.
4 Nomina aliquorum ordinum sunt in dæmonibus, non tamen seraphin, nec throni, nec dominationes, 1a.q.108.7.1m*9.3m*q.109.1.3m
5 Ordinatio dæmonum est sacra ex parte Dei, nõ autem ex parte ipsorum 1a.q.109.1.3m
6 *Dæmones vigent acumine scientiæ, & lumen intellectuale in eis est perspicuum, 1a.q 64.1.o.
7 Error est intellectu dæmonum solum respectu supernaturalium, 1a.q. 58.5.o.
8 Dæmones cognoscunt veritatem tripliciter. f. per naturam, reuelationẽ & experientiam, 1a.q.64.1.5m*22æ.q.172.5.1m*6.o.
9 Cognitio veritatis per naturam & per gratiam tantum speculatiua est, in dæmonibus, non autem producens amorem Dei, 1a.q.64.1.o.
10 Boni angeli reuelant aliqua dæmonibus, 1a.q.64.1.c.5m*q.109.4.1m. *22æ.q.172.5.1m*3m.
11 Reuelationes à bonis angelis factæ dæmonibus, sunt illuminationes ex parte angelorum, quia ordinant eas ad Deum, non autem ex parte dæmonum, 1a.q.109.4.1m
12 Reuelatio beatorum angelorum facta dæmonibus, non est per modum illuminationis, sed locutionis, 22æ.q.172.5.2m
13 *Dæmones cognoscunt futura contingentia, 1a.q.57.3.c.*q.86.4.2m.
14 Illuminatio non est in dæmonibus, sed conceptus suos manifestant per modum locutionis 1a.q.109.3.o.*22æ.q 172.5.2m.
15 Dæmon non habet cognitionem matutinam, nec vespertinam, sed nocturnam, 1a.q.64.1.3m
16 Dæmones cognoscebant Christum esse Messiam promissum in lege, non autem diuinitatem eius, nisi per coniecturas, 1a.q.64.1.4m*3a.q. 41.1.1m*q.44.1.2m*q.47.5.c.
17 Dæmõ prohibebatur virtute diuina ab inuestigatione beatæ Mariæ nec nouerat diuinitatem Christi, sed confitebatur suspicando, 3a.q.29.1. 3m*q.41.1.1m*q.44.1.2m*q.47.5.c.
18 Dæmones sciunt se damnatos in perpetuum, 22æ.q 18.3.c.
19 Liberum arbitrium dæmonum est obstinatum in malum principaliter ex iustitia Dei non dantis gratiam, secundo ex indiuisibili appetitu eorum, tertio ex cognitione intellectiua. quia non possunt deponere æstimationem semel habitam, 1a.q.64.2.o.
20 Omnis motus liberi arbitrij dæmonum est inordinatus, nec possunt se præparare ad gratiam, 1a.q.64.2.5m
21 Dæmones possunt facere actum bonum ex genere, sed nullo modo ex bona voluntate, 1a.q.64.2.5m

Dæmones non sunt naturaliter mali, sed propria voluntate, 1a.q 63.4.o. *q.67.4.4m 22
Natura dæmonum est bona, sed voluntas eorum est mala, cuius malitiæ ipsi sunt causa, 1a q.64.3.3m 23
Omnis actus naturæ dæmonum est bonus, & actus voluntatis eius est malus, 1a.q.64.2.5m 24
Dæmones non diligunt se mutuo, licet concordiam habeant in malo, 1a q.109.2.2m 25
Nulla passio sensitiua est in dæmonibus, sed timor & dolor voluntatis, est in eis, 1a.q.63.2.2m*q.64.3.o. 26
Furor, phantasia, & cõcupiscentia, non sunt in dæmonibus, nisi metaphorice, id est velle inordinate, 1a.q.54.5.3m*q.58.5.c.fi.*q.59.4.1m. 27
Dæmon est caput omnium malorum, non influxu interiori, sed gubernatione exteriori, inquantum auertuntur à Deo, 3a.q.8.7.8.o. 28
Dęmon & Antichristus sunt tantum vnum caput malorum, quia Antichristus dicitur caput, quia in eo erit plenissime malitia diaboli, 3a.q. 8.8.1m 29
Dęmones meruerunt beatitudinem, sed statim prębuerunt impedimentum eius, 1a.q.63.5.4m*6.o. 30
Omnes demones simul peccauerunt, & tantò grauius, quanto superiores, 1a q.63.8.1m*3m*12æ.q.24.3.3m 31
In omnibus que agunt demones propria voluntate, peccant mortaliter 1a.q.64.2.5m*12æ.q.89.4.o. 32
Peccatum demonis durat adhuc secundum appetitum, non autem secundum estimationem, 1a.q.64.2 3m 33
Primum peccatum Ade, vel demonum, non fuit blasphemia in spiritum sanctum, licet potuerit esse, 22æ.q.163.4.3m 34
Omnia peccata sunt in demonibus secundum reatum, sed tantum spiritualia, secundum effectum, 1a.q.63.2.o. 35
In demonibus non fuit labor, nec tedium, nec accidie peccatum, 1a.q. 63.2.2m 36
*In demonibus non sunt propriè nisi duo peccata. f. superbia, & inuidia, 1a.q.63.2.o. 37
Demones non afficiuntur peccato carnali, sed tentant ex inuidia, 1a.q. 63.2.1m*2. 38
Demon tentauit primos parentes ex inuidia, 1a.q.63.2.o. 39
Demon non potuisset tentare hominem in statu innocẽtie, suggestione interiori, quia per hanc immutatur phantasia, 22æ.q.165.2.2m 40
Demon tentans primos parentes, promiserat Ade, quòd sciret bonum & malum, sed non soluit promissum, 22æ.q.163.2.o. 41
Demon tentans primos parentes, non potuit sumere formam quam voluit, sed tantum serpentis, 22æ.q.165.2 3m 42
Tentare ad nocẽdum est proprium demonum, sed mundus, & caro, tentant instrumentaliter: Deus autem tentat, faciendo sciri virtutem tentati, 1a.q.114.2.o.*22æ.q 97.2.c. 43
Impugnatio demonum est ex malitia eorum. f. ex superbia & inuidia, sed ordinatio eius, est à Deo, 1a.q.64.4.c.*q.114.1.o. 44
Demones dupliciter impugnant homines, f. instigando ad peccatum, & puniendo. secundo modo mittuntur à Deo, non autem primo modo, 1a.q.114.1.1m 45
Tentatio demonum non semper est peccatum, quia vitari non potest sicut vitari potest tentatio carnis, ideo tentatio carnis sine peccato esse non potest, vt patet per glosam, 12æ.q.80.3.3m 3a.q. 41.1.3m 46
Demones maxime gaudent de peccato luxurie, propter difficultatem euadendi, 2æ.q.73.5.2m 47
Omnia peccata sunt ex suggestione demonum indirecte, non autem directe, 1a.q.63.2.c.*q.114.3.o.*12æ.q.80.4 o.* .q.8.7.2m 48
Demones non sunt causa peccatorum nostrorum, nisi indirecte. f. persuadendo, vel proponendo aliquod appetibile, 12æ.q.75 3.o.*q.80.1 o.*3a.q.8.7.o. 49
Demon potest impedire vsum rationis, si permittatur, ideo potest sufficienter impellere in actum peccati, non autem in peccatum, 12æ.q. 80.3.o. 50
Demones inducunt ad peccatum interius operando. f. in phantasiam, & in appetitum sensitiuum tantum, 12æ.q.80.2.o. 51
Demon non statim tentat hominem spiritualem, de grauibus peccatis, 3a.q 41.4.c. 52
Demones victi non cessant à tẽtatione aliorum, nec eiusdem semper, sed ad tempus, 1a.q.114.5.o. 53
Remedium semper est paratum hominibus contra demones, ex passione Christi, etiam tempore Antichristi, 3a.q.49.2.2m*3m 54
Demones fingunt se esse animas defunctorum, vt inducant in errorem, vel etiam diuina dispensatione apparent anime defunctorum: nam secundum Augustinum, non est absurdum credere, aliqua dispensatione permissum fuisse, vt non dominante arte magica vel potentia, sed dispensatione occulta, que phitonissam & Saulem latebat: se ostenderet spiritus iusti aspectibus regis, diuina cum sententia percussurus, vel non vere spiritus Samuelis à requie sua excitatus est, sed aliquod phãtasma & illusio imaginaria, diaboli machinationibus facta, quam scriptura Samuelem appellat, sicut solent imagines rerum suarum nominibus appellari, 1a.q.89.8.2m*q.117.4.2m*22æ.q. 5.4.2m*q. 174.5.4m 55
Non licet habere familiaritatem cum demone, nec requirere veritatem ab eo, ad cognitionem occultorum f. de ijs que excedunt faculatem & cognitionem humanam, nec à demonibus auxilium implorare. quia est apostasia à fide (secundum Augustinum,) 1a.q.114.4.c.2m*22æ.q. 90.2.3.o.*q.95.o.*q.96.o. 56

f 2 Demon

57 Dæmon non veritatem dicit, vt decipiat. 1a.q.64.2.5m

58 Dæmones faciunt aliquas leuitates, vt sint familiares hominibus, quos conantur decipere, 1a q.89.4.3m.*.12æ.q.89.4.3m.

59 Quærere aliquid à dæmone, sponte occurrente licet, propter vtilitaté aliorum, maxime quando virtute diuina compelli potest ad dicendū vera, sicut Christus fecit. Nam & Beda dicit, non velut inscius dominus inquirit, sed vt confessa peste quam tolerabat virtus curantis gratius emicaret, & sicut Iacobus, & Simon, & Iudas fecerunt, non autem licet dæmonem inuocare ad auxilium vel cognitionem occultorum, inquirendo ab ipso, 22æq.90.2.c.fi.*3.b.*q.95.4.1m.*.3m.*.q.92 2.3m.fi.

60 Inuocantes dæmonem peccant mortaliter, & sunt apostatæ à fide (secundum Augustinum) propter pactum initum cum dæmone, tacite vel expresse, vel verbotenus si inuocatio intersit, vel facto aliquo, etiā si sacrificia desint, 22æ.q.96.2.3m.fi.

61 Dæmones alliciuntur diuersis generibus herbarum, animalium, carminum, & rituum, vt signis, non autem vt rebus, 1a.q.115.5 3m.*.22æ q.85.2.2m.*.q.96.2.o.

62 Dæmones vocati sub certa constellatione, veniunt: licet non subsint cælis, nec alicui virtuti corporali, vt ducant in errorem: vel quia coguntur à superioribus dæmonibus, 1a.q.115.5.o.

63 Dæmones vocati sub certa constellatione, veniunt: quia sciunt illius virtuti iuuare ad effectum requisitum, 1a.q 115.5.2m.

64 Dæmones plus vexant lunaticos in augmento lunæ, vt eam infament: & quia tunc cerebrum est sic dispositum per lunam, 1a.q.115.5.1m.

65 Dæmones maxime anhelant ad hoc: vt eis exhibeatur cultus diuinus, 22æ q.85.2.3m.

66 Deus nō est in dæmone nec in peccatore simpliciter: sed vt est creatura: vel addendo per essentiam, præsentiā & potentiā, 1a.q.8.1.4m.

67 Dæmon habet potestatem aliquam in homine: ex hoc quod subditur peccato originali, vel actuali, 3a.q.71.2.c 1m.

68 Nullus ante passionem Christi potuit euadere manus dæmonum: quin descéderet ad infernū, 3a.q.49.2.2m.*.5.1m.*.q.52.5.2m.*.c.2m

69 Dæmon etiam nunc potest Deo permittente homines tentare quantum ad animam: & vexare quantum ad corpus, 3a.q.49.2.2m.

70 Idem dæmon potest recipere semen viri, & transfundere in mulierem: & generabitur homo qui erat filius viri, & non dæmonis, sicut & aliarū rerum semen assumunt, secundum Augustinum, 1a.q.51.3.6m.

71 *Dæmones non permittuntur facere omnia quæ possunt naturaliter: nec datur eis potestas faciendi aliquid, supernaliter, 1a.q.114.4.2m.* 3a.q.29.1.3m.*.q.75.4.c.3m.

72 Etsi dæmones animam alicuius sancti euocare non possint, neque cogere ad aliquid agendum: potest tamen hoc fieri diuina virtute: vt dum dæmon consulitur, ipse Deus per suum nuncium, veritatem enūciet: sicut per Heliam respondit, 22æ.q.174.5.4m.

73 Dæmones frequenter apparent in figuris bestiarum: quæ designent conditiones eorum, ex prouidétia & permissione Dei: sicut in figura serpentis, cum esset tamen in dæmone decipiendi cupiditas (secundum Augustinum,) 22æ.q.165.2.3m.

74 Potestas duplex dæmonis. s. quæ sufficienter impellit in actum peccati, sed non in peccatum: & quæ trahit ad supplicium, 12æ.q.80.4.o.

75 Dæmones non possunt producere effectus qui non sunt in potestate alicuius virtutis naturalis actiuè, vt suscitare mortuos, & huiusmodi, nisi in præstigio, 1a.q.91.2.1m.*.3m.*.q.114.4.c.2m.

76 Dæmones possunt vere naturales effectus producere, sed mediantibus agentib. naturalibus, 1a.q.114.4.c.2m.*.q.115.5.1m.*.q.117.3.c.

77 Dæmones nullam formam possunt influere in materiam: nisi mediante agente naturali: sed solus Deus, 1a.q.91 2.c.*.q.105.1.1m.*.q.114.4.c.2.

78 Dæmon potest dupliciter facere aliquid apparere aliud quàm sit, scilicet immutando alicuius phantasiam interius, & alios corporeos sensus: vel exterius aliquod corpus formando, 1a.q.114.4.2m.

79 Pluuia & venti, & quæcunque solo motu locali fiunt: possunt causari à dæmonibus, 12æ.q.80.1.c.

80 Christus sufficienter probauit quadrupliciter ꝙ expelleret dæmones per virtutem Dei, & non per virtutem dæmonū: primo per hoc quod sathanas contra seipsum non diuiditur: secundo exemplo aliorum, qui dæmonia eiiciebant per spiritum Dei: tertio quia dæmonium expellere non posset, nisi ipsum vicisset virtute diuina: quarto quia nulla cōuenientia in operibus nec in effectu erat sibi & sathanæ: cum sathanas dispergeret, quos Christus colligebat, 3a.q.43.2.3m.

81 Christus permisit dæmones intrare porcos, & affligere illum quem liberauit, triplici ratione: scilicet vt instruat magnitudinem nocumenti dæmonum, qui hominibus insidiantur: vt omnes discernēt, quod nec aduersus porcos audent aliquid facere, nisi ipse concesserit: & vt ostēderet quàm grauiora in illos homines operati essent, quā in illos porcos, nisi essent diuina prouidentia adiuti, 3a.q.44.1.4m.

82 Dæmones superiores expellunt inferiores corporaliter, non autem à dominio animæ: sed Christus vtroque modo expellit vtrosque, 3a.q.43.2.3m.

83 Locus duplex debetur dæmonibus: scilicet aer caliginosus, causa exercitandi homines vsque ad diem iudicij: & infernus, ratione pœnæ, 1a.q.64.4.o.

84 Dæmones vbicunque sint, habent semper secum infernum: nec diminuitur pœna eorum, ex recessu, 1a.q.64.4.3m.

85 Pœna dæmonum in nullo mitigatur per potestatem puniendi alios, 1a.q.109.2.3m.

¶Dæmoniaci nesciunt quid loquantur quando dæmon loquitur in eis, sicut nec serpens quo diabolus tentauit Euam: nec asina qua Angelus locutus est Balaam, 22æ.q.165.2.4m.

¶Demonstratio duplex. s. propter quid, id est, per causam, & signi, id est, per effectum, 1a.q.2.2.c. 1

Demonstratio duplex. s. ad sensum, & ad intellectum, 1a.q.13.1.3m. 2

Ex quolibet effectu notiori, potest demonstrari propriam eius causam esse, 1a.q.2.2.c.3m. 3

Vnius conclusionis est tantum vnum medium demonstratiuum: sed multa probabilia, 1a.q.47.1.3m. 4

DEMONSTRATIO quælibet, fit ab aliquo habēte se per modū formæ: non autem semper à forma, 1a.q.13.11.c.*.q.37.2.c. 1

Transcendentia denominant seipsa, non autem formæ speciales, 12æ.q.55.4.1m. 2

Agens denominatur ab actione, non autem ab effectu, nisi sit de intellectu actionis, 1a.q.37.2.c.2m. 3

In respectiuis, fit denominatio ab extrinseco, non autem in absolutis, 1a.q 6.4.c..q.73.2.c.*.12æ q 7.2.1m. 4

Omnia quæ habent ordinem ad aliquid vnum, licèt diuersimodè, denominari possunt ab eo, 3a.q.60.1.c. 5

¶Denunciatio semper debet fieri in peccatis occultis præcedente secreta admonitione, nisi mora sit periculosa, 22æ.q.33.7.o. 1

In denunciatione, non requiritur scriptura: quia denuncians non obligat se ad probandum: nec punitur non probans, 22æ.q.68.2.3m. 2

¶Depositum datur ad vtilitatem dantis: sed mutuum, ad vtilitatem accipientis, 12æ.q.105.2.5m.*.22æ.q.62.6 c. 1

Lex vetus bñ ordinauit de mutuis, & de depositis, 12æ.q.105.2.4m * 5m 2

Depositus gladius nō debet restitui furioso, 22æ.q.51.4.c.*.q.57.2.1m.*.q.52.5.1.*.q.120.1.c. 3

Furans suum depositum peccat: & tenetur releuare grauamen depositarij, 22æ.q.66.3.3m.*.5 3m. 4

Depositum amittens sine culpa, non tenetur restituere, 12æ.q.105.2.5m *.22æ.q.62.6.c. 5

¶Derisio de re notabili est peccatum mortale, & est grauius quàm contumelia: sed grauissimum derisio Dei: secundo parentum: tertio iustorum, 22æ.q.75.2.o. 1

Derisio secundum rationem suam est minus graue peccatum detractione, & contumelia: licet quandoque sit econuerso, 22æ.q.75.2.3m. 2

Recidiuans, & simulans, id est, fictus, non derident Deum expresse, sed interpretatiue. 22æ.q75.2.2m. 3

DESCENDERE Christum ad inferos, fuit conueniens, 3a.q.52.1.c*4 c. 1

Christus per suum effectum descēdit vsque ad infernum damnatorum, 3a.q.51 2.c. 2

Christus per essentiam descendit tantum ad limbum patrum, sed per suū effectum descendit ad quemlibet Infernum, 3a.q 52.2.o. 3

Christus descendens illuminauit limbum patrum, quo ad eos tantum, 3a q.52.2.1m. 4

Christus post mortem statim descendit, & statim liberauit iustos qui erant in limbo, 3a.q.52.4.1m.*.5.3m. 5

Christus descendens nullum damnatum liberauit de inferno, nec de limbo puerorum, nec de purgatorio: sed tantum omnes iustos, 3a. q.52.5.6.7.8.o. 6

Christus descendens in infernum damnandos confutauit de eorum incredulitate: sed purgandus dedit spem gloriæ, 3a q.52.2.c.3m *.6.1m 7

Christus descendens ad inferos liberauit à purgatorio sufficienter purgatos, vel qui dum hic viuerent, hoc meruerunt per fidem & dilectionem & deuotionem ad mortem Christi, 3a.q.52.4.2m. 8

Christus descendens ad inferos operatus est in virtute passionis suæ, confringendo vectes, id est, impedimenta impedientia patres exire, 3a.q.52.4.2m.*.5.6.7.c.*.8.c.2m. 9

Descensus duplex conuenit Christo. s. de cælo, secundum deitatem, non quidem motu locali, sed incarnatione secūdum exinanitionem, & ad inferos, secundum animam qui est motus localis. & conuenit Christo secundum conditionem humanæ naturæ, 3a q.57.2m. 10

Christus secundum animam tamdiu fuit in inferno, ad quem descendit, quamdiu corpus eius fuit mortuum, 3a.q. 2.4.o. 11

In mysterio incarnationis non consideratur ascensus, quasi alicuius prę existētis, & proficientis, sed descēsus verbi, ad imperfectionem nostræ naturæ, 3a.q.33.3.3m.*.q.34.1. m. 12

Christus postquam ascendit, aliquando descendit de cœlis ad terram, 3a. q.17.6.3m. 13

Describuntur aliqua in libris materialibus, ad succurrendum memoriæ, 1a.q.24.1.c. 14

¶Deserere gregem sibi commissum procedit vel ex timore male humiliante, uel ex amore male inflammante, uel ex amore salutis propriæ, vt si prælatus solus quæratur, 12æq.72.3.c.

¶Desertum* Nullus de filiis Israel natus in deserto, mortuus est ibi, 3a. q.70.4.3m.

¶Desiderium dicitur dupliciter. s. appetitus rei non habitæ, & intensio affectus tollens fastidium, 12æ q 33.2.c. 1

Desiderium est de bono non habito, sed amor est de bono absolute, 1a q.20.1.c.2m. 2

Desiderium, spes, amor, & odium, sunt aliquo modo in carentibus cognitione non autem timor, nec desperatio, 12æ.q.41.3.c. 3

Desiderium proprie est in appetitu sensitiuo, & in appetitu rationali, 12æ q.30.1.2m. 4

Desiderium

5 Desiderium est in concupiscibili, 12æ.

6 *Desiderium naturale rationalis creaturæ, est ad cognoscēdum genera, species & rationem omnium rerum: non autem omnia indiuidua vel futura contingentia, quæ solus Deus in sua æternitate cognouit, 1a.q.12.8.4m.*.q.14.13.o.

7 Omne quod naturaliter desideratur ab homine, naturaliter cognoscitur ab eo, 1a.q.2.1.1m.*.q.52.3 c

8 *Desiderium animæ beatæ, qu est ex parte appetibilis, non autem ex parte appetentis, 12æ.q.4.5.5m.

9 Inest vnicuique rei naturale desiderium, ad conseruandum suum esse, 1a.q.5.2.*.m.*.q 52.3 c.*.q.104.2.3.o.

10 Desiderium quodammodo facit desiderantem aptum & paratum ad susceptionem desiderati, 1a.q. 2.6.c.fi.

1 ¶Desperatio non importat solam priuationem spei sed recessum à re desiderata, propter impossibilitatem æstimatam, 12æ.q 40.4.3m.

Desperatio non respicit malum sub ratione mali, sed per accidens quandoque inquantum facit impossibilitatem adipiscendi: sed potest esse ex solo excessu boni, 12æ.q.40.4.1m.

3 Desperatio est peccatum in appetitu, 22æ.q.20.1.o.*.2.c.

4 Desperatio est minus graue peccatum infidelitatem, & odio Dei: sed periculosius, 22æ.q.20.3.o.

5 Desperatio potest esse infidelitate, 22æ.q 20.2.o.

6 Desperatio principaliter causatur ex accidia, seu tristitia, & negligentia: secundo ex luxuria, 22æ.q.24.4.o.

7 *Desperatio est prior timore, sicut ratio & causa eius, ideo timor consequitur desperationem vincendi, 12æ.q.45.3.c.

8 Desperatio oritur occasionaliter ex timore Dei & horrore peccatorū, non autem directe, 22æ.q.20.1.2m.

9 Desperatio in damnatis non est culpa, sed pars damnationis: sicut nec in viatore, de re non nata haberi, 22æ.q.21.3m.

1 DESPONSATIO beatæ Mariæ, fuit facta duodecim rationibus s. ne Christus ab infidelibus, tanquam illegitime natus abiiceretur, vt consuetudo modo, eius genealogia, per virum describeretur: & ad tutelam pueri nati, ne diabolus contra eum vehementius nocumenta procurasset. Et vt à Ioseph nutriretur: & per hoc beata virgo redditur immunis à pœna: ne. s. lapidaretur à Iudæis, tanquam adultera: & vt per hoc ab infamia liberaretur: & vt ei Ioseph ministerium exhiberet: & testimonio Ioseph comprobatum est Christum ex virginé natum: & verba virginis matris magis credibilia redduntur, suam virginitatem asserentis: & vt tolleretur excusatio virginibus: quæ propter suam incautelam, non vitant infamiam: & per hoc significatur vniuersalis ecclesia: quæ cum virgo sit, desponsata tamen est vni viro Christo: & quod mater domini fuit desponsata & virgo: in persona ipsius, & virginitas & matrimonium honoratur, contra hæreticos, alteri horum detrahentes, 3a.q.29.1.o.

¶Destinare est dirigere aliquid in aliquid: vel mente proponere, 1a.q.23.1.c.*.2.2m.

1 ¶Detractio quæ est occulta maledictio, ad denigrationem famæ, per impositionem falsi, per adauctionem mali, per reuelationem mali occulti, & per deprauationem intentionis, de se est peccatum mortale: ex leuitate vero, est veniale, nisi sit de graui: sed propter bonum cum debitis circunstātiis, nullum est peccat., 22æ.q.73.1.2.o.* q.74.1.o.*.q.75.1.c.

2 Detractio non est filia iræ, sed inuidiæ, 22æ.q.73.3.3m.

3 Detractio contrariatur adulationi, quo ad ea quæ dicuntur: licet vtrunque sit malum, non autem quo ad finem: quia prima intendit infamiam: secunda vero delectationem, 22æ.q.115.1.3m.

4 Diligens & insidiosa inquisitio eorum quæ ab aliis fiunt, ordinatur ad aliquid nocinum s. ad detrahendum proximo, 22æ.q.167 2.c.3m.fi.

1 ¶Deuotio est spiritualis actus voluntatis, prompte tradendi se ad famulatum Dei, 22æ.q.82.1.o.*.2.c.*.q.83.3.1m.

2 Deuotio est principalis actus religionis virtutis, 22æ.q.82.2.2.o.* q.83.3.1m.*.15.c.*.q.104.3.1m.

3 Deuotio est pinguedo animæ causata à charitate, & cōseruans eam, 22æ q.82.2m.*.3.c.

4 Causa deuotionis triplex. s. extrinseca & principalis, id est, Deus: & intrinseca duplex. s. contemplatio bonitatis Dei: & beneficiorum eius, & consideratio propriorum defectuum excludens præsumptionem, 22æ.q.82.3.o.4.c.

5 Consideratio eorum quæ sunt apta excitare dilectionem Dei, causat deuotionem: sed consideratio distrahentium mentem à diuinis: impedit eam, 22æ.q.82.3.2m.

6 Ea quæ pertinent ad humanitatem Christi maxime excitant deuotioné manuducendo, licet deuotio sit circa ea quæ sunt diuinitatis, vel etiam vtrunque, 22æ.q.82.3.1m.

7 Deuotio primo & per se causat delectationem & lætitiam, secundario autem & per accidens, causat tristitiam. 22æ.q.82.4.o.

8 Qui semel orat deuote, remanet deuotior per plures dies, 22æ.q.83.14. 4m.*.q.171.2.2m.

9 Mens semel ad deuotionem excitata, facilius postea ad deuotionem pristinam reuocatur, ideo ad hoc orationes crebræ sunt necessariæ, 22æ. q.171.2.2m.

10 Deuotio ad sanctos non terminantur ad eos, sed transit in Deū, deuotio vero ad dominos tēporales, est alterius rationis, 22æ.q.82.2.3m.

11 Deuotio abundat in simplicibus mulieribus propter humilitatem elationem comprimendo, sed scientia, & quælibet perfectio subiecta Deo, auget deuotionem, 22æ.q 82.3.3m.

1 ¶Esse proprie conuenit Deo, 1a.q.13.11.o.

2 Deum esse demonstratur multipliciter, 1a.q.2.3.o.

Deum esse est demonstrabile per effectus à posteriori tantum, 1a.q.2.1.c.fi *.2.o. 3

*Dei non est demonstratio, nisi per effectum, 1a q.2.5.c.fi. 4

* Deum esse non est per se notum, sed est primū inter omnia credibilia, 1a.q.2.1.2m.*.22æ.q.16.1.c. 5

* Deum esse non est nobis naturaliter notum secundum se, sed secūdum similitudinem & participationem eius, 1a.q.2.1.1m.

De Deo scimus an est. i. hanc propositioné esse veram ex effectib. eius, non autem actum essendi eius. sicut nec essentia eius, 1a.q.3.4.2m. 7

Esse Dei est esse cuiuslibet creaturæ exemplariter vel causaliter, non autem formaliter seu essentialiter, 1a.q.3.o. 8

Esse dei est proprium, & determinatum, & destinctū à quolibet esse creaturæ, per hoc quod ei non potest aliquid addi, 1a.q.3.2.3m.*.4.1m.* q.7.1.3m. 9

Esse Dei, per hoc quod est subsistens, non receptum in aliquo, distinguitur à quolibet alio, 1a.q.3.2.3m.*.4.1m.*.q.7.1.3 .*.q.44.1.c. 10

In solo Deo, esse & essentia sunt idem realiter, 1a.q.3.4.c. q 3.4.o. q.5.6.c.* q 6.3.c.*.q.12.2.c.3m.*.4.c.*.q.13.15.c.*.q.14.4.c.*.14.2m.*.q.25.1.2m.*.q.44.1.c.*.q.45.1.5m.*.q.50 2.3m.*.q.54.1.b.*.c.*.3.c.*q.61.1.o.*.q.75.5.4m.*.q.104.1.c.fi.*.12æ.q.3 7.c.*.3a.q.13.1.c. 11

Essētia diuina, est actus purus, angelica vero est intelligibilis in actis, sed intellectus noster, est intellectus in potentia tantum, 1a. q.25. 1.c.*.q 87.1.c.2m.

Deus est sua essentia, 1a.q.3.3.o.*.q.11.3.c 2m.*.q.29.4.c.1m. 13

De Deo non possumus scire quid est, 1a.q.1.7.1m.* q.2.2.2m.*.q.3. principio,*.q.12.12.c.1m.*.13.1m * q.13.8.2m. 14

Essentia diuina, est omne quod est in ea, 1a.q.40.1.1m. 15

Deus tripliciter dicitur, s. essentialiter, participatiue, & nuncupatiue, 1a.q.13.9.10.o.*.22æ.q.85.2.1m. 16

Deus essentialiter est extra ordinem totius creaturæ. 1a q.28.1.3m. 17

Deus est forma, 1a.q.3.2.c.fi.*.2m.*.7.8.c.*.3a.q.2.1.c. 18

Vna tantum forma est in diuinis, 1a.q.31 2.2m. 19

Deus non est forma inhærens, 1a.q.3.8.o. 20

Deus non est forma corporis, 1a.q.3.8.o.*.3a.q.2.c.m.* q.5.1.2m.*.q.5.2.3m. 21

Deus non est anima mundi, contra quosdam, Nec anima cæli, contra Almarianos. Nec materia prima, contra Dauid de Dinando, 1a.q.3.8.c.*.q.51.1.1m.*.q.90.1.c. 22

Aīa attribuitur Deo, secūm similitudiné actus, 1a.q.3.2.1m*.q.19.11.c. 23

Deus non est corpus, 1a.q.3.1.o. 24

Deus non habet diffinitionem, 1a.q.1.7.1m.*.q.2.2.2m.*.q.3.5.c.fi. 25

* Deus non est genus, nec species, 1a q.3.5.c.*.q.30.4.3m. 26

* Deus non est in genere, nec in prædicamento per se, nec reductiue vt principium, 1a.q.3.5 o.*.q.4.3.1m.*.q.6.2.3m.*.q.88.2.4m. 27

Substantia secundum quod significat per se existere, id est, non in alio, conuenit Deo, non autem proprie, nec vniuoce, 1a.q.29.3.4m. 28

Solus Deus est oīo simplex, 1a.q.3.o.*.q.9.1.c.* q.25.1.c.*.q.28. 2.c. 29

In Deo nulla est compositio. Sed hanc pluralitatem quæ est secundum rationem, representat in propositione pluralitatis prædicati & subiecti, vnitatem verò representat per compositionem. Quandoque enim intellectus noster enunciationem de Deo format, cum aliqua diuersitatis nota, cum propositionem interponēdo, vt cum dicitur, bonitas est in Deo, quare & hic designatur aliqua diuersitas, quæ cōpetit intellectui, & aliqua vnitas, quam oportet ad rem referre, 1a.q.13.12.c.fi. 30

* In solo Deo sunt idem suppositum & natura, & in omnib. creaturis differunt. 3.q.27.1.c. 31

In Deo non est materia, nec potentia, sed est purus actus, 1a.q.3.1.2.c.*.q.7.1.c.*.q.9.1.c.*.q.17.1.c.*.q.14.2.3m.*.3.c.2m.*.q.25.1.c.*.q.49.3.2m.*.q.50.2.3m.* q.54.1.c.*.q.75.5.4m.* q.87.1.c.*.q.89 2.3m.*q.90.1.c.*.q.115.1.2m.*.12 .q.49.4.c.*.q.50.5.c. 32

Deus est perfectissimus. 1a q.4.1.o.*.q.25.1.c.*.22æ.q.1 1.1.4m. 33

* Quicquid entitatis, bonitatis, & perfectionis est in creatura quacūque, totū é eminētius in Deo, 1a q.4.2.o.*q.6.1.2m.*.2.3 4 c.*q.9.1.c.* q.11.3.c.*q.12.2.c *q. 3 2.3.4.5.c*q.14.6.11.c * q 15.1.c 3m *. 3.c.*.q.2.1.c.1m *.4.o.* q.28.2.3m.*.q.26.3.c.*.q.49.3.c.*.q.75 1.5m.*.q.91.1.c. 34

Quicquid est in Deo, est Deus, 1a.q 3.3.c.*.q.27.3.2m .*.4.1m.*.q.28.2.c.*.q.40.1.c. 35

Deus & creatura, non est aliquid melius, nec maius, quàm solus Deus, 1a q.4.2 o.* q 103.3.3m * 12æ q.34.3.2m. 36

In Deo est magnitudo virtutis & perfectionis, non autem magnitudo molis, 1a q.42.1.1m * 4.2m 3a q.58.3.o. 37

Magnitudo Dei, est perfectio naturæ eius, 1a q.42.4.c.2m.* 1. d.19.q.1.1.*.q.3.1.o. 38

*In Deo non est quantitas, 1a q.28.4.c 39

*In Deo est similitudo omnium rerum, secundum formam, & secundum materiam, 1a q.57.2.2m 40

Deus dicitur esse finitus sibi, secundum similitudinem proportionis tantum, 1a.q.14.3.2m. 41

Deus est infinitus negatiue, non autem priuatiue: Formaliter, non autem materialiter, 1a q.7.1.o.*.q.12.1.2m.*.7.c.*.q.25.2.o.*.c.* q.2.c.*.q.52.2.c.* q.55.1.c.*.q.75 5.4m.*.q.86.2.1m.*3a.q.10.3.1m.*.2m. 42

Solus Deus est omnino immutabilis, 1a.q.9.1.2.*.q 10 2.3.c.*.q 4.15.o.*.q.19.7.o.*.q.30.1.3m*q.65.1.1m.*.3a q.2.1.c.*q.1.1m 43

Deus mouetur metaphorice dupliciter. s. operando in se; & secundum emanationem in alia, 1a.q.9.1.1m.*.2m.*.q.73.3.c. 44

45

3

Nulla

45 Nulli passio est in Deo,1ª.q.20.1.o.* q.21.1.1m.*.q.41.1.3m.

46 Cognitio Dei per essentiam,est naturalis soli Deo, angelo autem per similitudinem,nobis vero per speculum.i.per speciem aliorũ,1ª.q.56.3.o.*.q.92.4.c.*.3ª.q.9.4.c.

47 Deum esse intelligentẽ,probatur multipliciter,1ª.q.14.1.o.*.q.26.1.c.

48 Intelligere Dei,est suũ,eẽ,& sua essentia,1ª.q.14.4.o.*.8.9.c.*.q.16.5 c.*.q.18.3.c.2m.*.4.c.*.q.19.1.c.*.4.c.2m.*.q.26.2.c.*.q.27.2.3m.*.q.34.2.1m.*.q.41.3ª.4m.*.q.54.2.c.*.q.79.1.c.*.q.87.3.c.*.3ª.q.9.1.1m.

49 Solus Deus est,suus intellectus,& suum intelligere,1ª.q.14.4.o.*.q.18 3.c.2m.*.4.c.* q.27.2.c.fi.*.2m.*.q.28.4.1m.*.q.34.2.1m.*.q.41.4.3m.*.q.54.2.c.*.q.76.1.2.c.*.q.87.1.c.

50 Essentia Dei,se habet vt intelligens,vt intellectũ,& vt quo intelligitur, 1ª.q.14.2.4.c.

51 Deus nihil intelligit per speciem aliam ab essentia sua,1ª.q.14.2.4.c.*.5.o.*.q.55.1.c.3m.*.q.57.1.c.*.q.79.1.c.*.q.84.2 c.*.q.85.4.c.*.q.87.1.c.*.q.89.1.c.

52 Nihil pertinens ad intellectum in diuinis, dicitur personaliter, præter verbum,1ª.q.34.1.2m.*.q.37.2.1m.

53 Imposibile est,quòd primum & per se intellectum à Deo,sit aliud, quã essentia eius,1ª.q.14.2.5.o.

54 Deus intelligit tantum in actu,nihil autem in potentia,1ª.q.14.2.c.2m.*.q.79.2.c.

55 Deus intelligẽdo,nõ cõponit,nec diuidit,1ªq.14.5.3m* 14.○.*q.85.5.c

56 Deus intelligit se,1ª.q.14.2.3.o.*.5.c.

57 Deus intelligit omnia,1ª.14.5.o.*.7.o.*.12.c.*.q.79.2.c.*.q.87.1.c.*.q.89.1.c.

58 Deus intelligit omnia simul,1ª.q.14.7.o.*.12.1m.*.13.c.*.q.22.3.3m.*.q.27.5.3m.*.q.85.4.c.

59 Deus cognoscit omnia, vnica cognitione,1ª.q.19.2.4m.*.5.c.*.q.22 3.2m.*.q.27.5.3m.*.q.28.4.2m.*.q.34.3 c.*.q.41.6.c.

60 *Deus cognoscit omnia singularia distinctissime,1ªq.14.6.11.o.*.12.c.fi.* q.22.2.3.c.*.q.55.1.3m.*.q.57.2.c fi.*.q.89.4.c.

61 Deus intelligit enunciabilia,1ª.q.14.14.o.*.q.16.5.1m.

62 videre Dei est approbare,vt maneret quod fecerat,non quòd alio modo cognosceret,aut placeret ei creatura,antequam facceret,1ª.q.32.1.3m.*.q.73.3.3m.*.q.74.3m.

63 Deus intelligens vilia,non vilescit,1ª.qq.22.3.3m.

64 Intellectus Dei cognoscens mala,non impeditur à consideratione meliorum,sicut fit in nobis.& eius voluntas ad malum flecti non potest,1ª.q.22.3.3m.

65 Deus cognoscit se & creaturas,eadem ratione ex parte cognoscentis,sed diuersa ratione,ex parte cogniti,1ª.q.85.3.4m.

66 Deus ab æterno cognouit creaturas,& non entia quæ aliquando erunt, nõ solum vt sunt in Deo,vel in eius intellectu, sed etiam in propriis naturis,1ª.q.20.2.2m.

67 Deus per ideam cognoscit omnes conditiones particulares rerum, 1.q.14.11 o.*.12.c.*.q.15.3.4m.

68 Scientia est in Deo perfectissime,1ª.q.14.1.o.

69 *Scientia dicitur analogice de Deo,& de creatura,1ª.q.13.5.c.

70 *Scientia Dei non est habitus,nec æqualitas,nec effectus demonstrationis,vel principiorum,vel habens causalitatem,1ª.q.14.1.1m.*.q.19 5.c.*.22ª.q.9.1.1m.

71 *Scientia Dei non est vniuersalis,nec particularis,nec in potentia,vel habitu:sed semper in actu, 1ª.q.14.1.3m.

72 Scientia Dei,non est inquisitiua vel discursiua,1ª q.14.7.o.*.q.85.5.c.*.12ª.q.14.1.2m.*.22ª.q.9.1.1m.*.q.49.5.2m.*.3m.

73 Scientia Dei est vniformis,& inuariabilis,1ª.q.14.15.o.*.q.19.5.c.

74 Scientia Dei de seipso,est tantum speculatiua,sed de aliis, est speculatiua & practica simul,1ª.q.14.16.o.*.q 34.3.c.*.12ª q.3.5.1m.

75 Scientia Dei duplex.s.visionis,& simplicis intelligentiæ.Prima est tãtum entium:secunda est etiam non entium,quæ possunt esse,1ª.q.14 9.12.o.*.q.34.3.5m *.3ª.q.10.2.2m.*.3.c*.q.13.1.2m.

76 *Deus scit infinita,etiam scientia visionis,1ª.q.14.12.o.*.3ª.q.10.3.o.

78 Solus Deus habet scientiam de futuris contingentibus in se,1ª.q.14.13.o.*.q.86.3.4.o.

79 Necesse est quod scientia Dei,vsque ad singularia se extendat, quæ per materiam indiuiduantur,1ª.q.14.11.c.fi.

80 *Deus sciuit aliqua,quæ nescit:& econuerso,1ª.q.14.15.3m.

81 Mala sciuntur à Deo,1ª.q.14 10.o.*.q.15.3.1m.*.q.18.4.4m.

82 *Mala pertinent ad scientiam eius practicam,1ª.q.14.16.c.fi

83 Scientia Dei duplex.s.simplicis notitiæ, & approbationis. Secunda est tantum bonorum:sed prima est etiã malorum,1ª.q.14 8 c.fi.

84 Deus eadẽ scientia cognoscit se,& ea quæ facit,1ª.q.14.c.*.q.14.16 c

85 Scientia Dei est causa rerum,adiuncta voluntate, 1ª.q.14.8,o.*.9.3m*.16 1m.*.q.19.4.c.4m.*.11.1m.*.q.27.1.3m.*.q.45.○.c.

86 Scientia Dei comparatur ad creaturas,vt ars ad artificiata,1ª.q.14.8.o.*.q.17.1.c.*.q.21.2.c.*.q.22.2.c.fi.*.q.74.3.1m*.q.91.3.c.*.12ª.q.3.2 3m.*.q.93.2.c.

87 Scientia Dei,causat res, nostra vero causatur à rebus & dependet ab eis: sed angelica nec causat nec causatur à rebus,1ª.q.14.8.3m.*.11.c.fi.*.q.21.2.c.* 12ª.q.2.3.c.*.q.3.5.1m.

83 Deus est cognoscibilis ab omni intellectu creato,1ª.q.12.1.o.*.12ª.q.93 2.o.

86 Intellectus creatus potest videre Deum per essentiam,1ª.q.12.1.o.*.q.4 2.*.12ª.q.5.1.c.

90 Deus non potest videri per essentiam naturaliter ab aliqua creatura,1ª.q.12.4.o.*.q.23.1.c.*.q.56.3.c.2m.*.q.62.1.2 9.c.*.q.6.1.2m.

.q.94.2.c.fi..q.108.4.c.*.12ª.q.5.5.7.c.*.3ª.q.10.4.2m.

Qui impurus est,non potest intrare in templum Dei: quanto magis nec deum videre,12ª.q.105.1.o. 91

Iacob vidit Dominum facie ad faciem,& salua facta est anima eius, 1ª.q.12.11.3.1.*.1m. 92

Deus non potest videri per essentiam,in hac vita mortali,1ª.q.12.11.o..q.13.1.c.*.2.1m.*.12ª.q.5.3 c.*.q.98.2 o.*.22ª.q.180.5.o. 93

Cognitio diuinæ ueritatis & bonitatis duplex.s.cognitio pure speculatiua,& cognitio affectiua seu experimẽtalis,1ª q.64.1.3m 12ª q.112.5.c 1m.*5m*22ª q.97.2.2m*q 154.5.c.*q.162.3.1m*q.180.5.2m 94

Per illustrationem diuini luminis, de facili possunt quæcunque videri, 22ª.q.180.6 3m. 95

Cognoscimus essentiam Dei in hac vita, secundum quòd repræsentatur in creaturis non autem ut est in se,1ª.q.1.7.1m.*.q.2.1.o.*.12.12.c*.q 12.2.3m.*q 3.○.c. 6.2.1m. 96

Solus homo uiator,cognoscit Deum per creaturas,1ª.q.12.12.o 97

Creatura venit in cognitionẽ Dei tripliciter.s.p viã causalitatis, eminẽtiæ,& remotiõis,1 q.12.12.c*q.13.1.c.*8.2m* 10 5m *q.84.7.3m 98

Deũ esse,possumus cognoscere.per rationem naturalem, 1ª.q.12.12.P. 99

Similitudo intellectus nostri,non sufficienter probat aliquid de Deo, p pter hoc quod intellectus non uniuoce inuenitur in Deo & in nobis. Et deinde est,quod Augustinus dicit: quod per fidem uenitur ad cognitionem,& non econuerso,1ª q.32.1.2m fi 100

intellectus noster intelligit totum Deum,non autem totaliter,1ª q.12.7.3m * 3ª q.10.1.2m 101

*Deus non est primum cognitum ab intellectu nostro,1ª.q.88.3.o. 102

Quilibet intellectus etiam infimus,potest per gratiam Dei videre Deũ per essentiam, 2ª q.109.10 103

Deus perfectius cognoscitur per gratiam,quàm per naturam à nobis,1ª q.12.13.o 104

intellectus noster indiget noua illuminatione, respectu supernaturaliũ, non autem respectu naturalium,1ª q.1.1.c.1m * 2m 105

Solus Deus format mentem per gratiam,& per lumen connaturale,non autem per aliud lumen immediate,1ª.q.105.1.3m 106

inter Deum & mentem nostram,datur medium,quo ad gradum naturę, non autem ut est obiectum beatitudinis,12ª q.5.1.3m 107

Non est possibile videre rationes rerum in diuina essentia, nisi ipsa videatur,22ª q.173.1.c. 108

Dei non est demonstratio,nisi per effectum,1ª q.2.5.c.fi 109

illud verbum iob:Semel loquitur Deus,referendum est ad æternam Dei locutionem, qua Deus pater verbum vnicum protulit sibi coæternũ. Et tamẽ potest dici,quod licet idem corporali uoce Deus protulerit: non temen propter idem,sed ad ostendendum diuersum modum quo homines participare possunt similitudinem filiationis æternæ. Vnde filius Dei non habetur ex qualicunque cognitione Dei:sed tãtum ex ea quæ est cum àmore,1ª.q 27.5.3m.* q.4.5.2m * 3ª q.45.4.○m. 110

Cognitio Dei acquiritur per alia.Sed postquam iam cognoscitur,nõ per alia cognoscitur sed per se,1ª q.2.2.o * 22ª q 27.3.2m * q.34.1.c. * q.71.2.3m 111

*Videre Deum facie ad faciem, est videre eum per essentiam immediate,1ª.q.12.1.a.1. 112

Essentia Dei videtur mediate,& semper,à quolibet beato,1ª q.12.2.o.* q.58 1.c.* q.62.9.c.* q.10.1.1m *q.112.3.c.* 12ª q.5.6.3m * 3ª q.9.3.3m * q.10.4.1m 113

Essentia Dei,est in intellectu beatorum,ut forma,quo ad operationem, non autem quo ad esse,1ª q.12.3.2m * 5.c.* 3ª q.9.2.c.* 3.3m 114

Essentia dei per nullam speciem creatam repræsentari potest,1ª q.12.2 o.* 6.11.c.* q.56.3.c.* 22ª q.175.4.o.* 3 q.9 3 3m 115

*Essentia dei non potest videri ab aliquo intellectu creato, sine lumine supernaturali,id est,gloriæ,1.q.12.2.c.1m * 5.o.* 22ª q.174.5.1m * q.75.2.2m * 3ª q.10.4.c.* q.45.2.c 116

Quidam clarius aliis,uidebunt essentiam dei,1ª q.12.6.o.* 7.8.c.* q.62.9.c 117

deus solo intellectu uideri potest, quia quælibet potentia sensitiua se extendit tantum ad corporalia,1ª q.1.2.3.c.3m * 22ª.q.175.4.c. 118

deus à nullo,oculo corporali,potest videri,1ª q.12.3.o.*4.3m * 22ª q.175.4.c 119

Beati vident essentiam dei,oculis corporalibus per accidens, non antem per se,1ª q.12 3.2m 120

Naturale est homini,quod aliquando videat essentiam dei,1ª q.12.1.c.* 3ª q.○.2.3m 121

deus uideri non potest per essentiam, nisi uideatur trinitas personarum, 22ª.q.2.8.3m 122

Visio dei per essentiam,vt est species rerum, est perfectior uisione eius, ut est obiectum beatitudinis,1ª.q.12.8.3m 123

*Quicunque uidet deum per essentiam, imposibile est quin diligat ipsum.1ª q.60.5.5m 124

*Omnes qui uident ipsam dei essentiam,eodem motu dilectionis,mouentur in ipsam dei essentiam, prout est ab aliis distincta: & secundum quod est quoddam bonum commune,1ª q.60.5.5m 125

Beati vident in essentia dei simul omnia,quæ aliquando vident,1ª q.12.10.o.* q.58.1.c.* 2.o 126

Videntes essentiam dei,non vident omnia quæ deus facit,uel facere potest,1ª q.12.8.o.* q.57.5.2m * q.106 1.1m * 3ª q.10.2.c. 127

Beati vident res in essentia dei,non per similitudines earum, sed per essentiam dei,1.q.10.9.o.* 10.c.* 3ª q.9.2.3m 128

Quanto quis limpidius videt essentiam dei,tanto plura in eo videre potest,1ª q.12.8.c.* q.106.1.1m * 22ª q.180.5.3m * 3ª q.10.2.c 129

Quilibet

130 Quilibet videns Deum,videt omnia quæ pertinent ad perfectionem intellectus.s.species,& genera,& rationes rerum,1ª.q.12.8.4m

131 Res videntur in essentia Dei,seu in verbo,sicut effectus in causa,& conclusio in principio.s.vnite,non autem sicut in speculo,1ª.q.12.8.c.* 22ª.q.173.1.c.fi.

132 Per visionem Dei,non solum ratio glorificatur,sed totus homo,12ª.q.3.3m

133 Voluntas est in Deo,1ª.q 19.1.o.* 3ª.q 18.1.c.

134 Voluntas Dei,est suum esse:sed differt ab eo secundum rationem,1ª.q.19.1.c.*2.1m.*q.54.2.c.*q.61.2.1m

135 Voluntas Dei,est sua essentia, 1ª.q.19.1.3m*q.20.3.2m*q.59.2.c.

136 Voluntas Dei,est tantum vna numero,licet sit multorum volitorum,1ª q.19.2.4m*5.c.*q 27.5.3m* q.41.6.c.

137 Deus communicat naturam suam,per actum voluntatis,non autem creatura,quia in solo Deo idem est intellectus,voluntas,& natura, 1ª.q.27.3.2m*3m*4.c.*q.59.2.c.

138 Volũtas Dei,respectu suæ bonitatis est necessaria,sed respectu creaturarum,est ad vtrumlibet,& ex necessitate suppositionis,1ª q.19.3.o* 7.4m*10.c *q.23.6.3m*q.41.2.3m*q.46.1.2.c.*3ª.q.46.1.2 c.

139 Voluntas Dei est perfecta per se,non autẽ per aliud,1ª.q.14.2.3m*4.o

140 Primum obiectum voluntatis Dei,est eius essentia,1ª.q.19.○.3m*2.o.*3.c.*4.3m

141 Finis naturalis volũtatis Dei,est bonitas eius, quam non potest non velle,1ª.q.19.1.1m*3m.

142 Error reducentium omnia in simplicem Dei volnntatem,1ª.q.19.5.2m *3m*q.23.5.c.

143 Deus non vult omne bonum,licet necessario sciat omne verum,1ªq.19 3.6m*6.2m

144 Voluntas Dei est causa rerum,1ª.19.4.o.*q.20.2.c.*q.25.5.c.*q.45.6.c.*46.1.c.* 12ª.q.110.1.c *3ª.q.86.2.c.

145 Voluntas Dei, non aufert contingentiam à rebus, sed eam quibusdam imponit,& quibusdam necessitatem,1ª.q.19.8.o.*12ª.q.10.4.○

146 *Ratio aliqua est voluntatis Dei,1ª.q.19.5.o.

147 Nihil est causa voluntatis Dei,nisi sua bonitas,1ª.q.19.5.o.

148 Ratio aliqua est volũtatis Dei,non ex parte eius,sed ex parte voliti propter aliud,1ª.q.19.5.o*q.23.5.c.

149 *Voluntas Dei,est omnino inmutabilis,licet effectus eius mutentur,1ª q.19.3.7.o.*q.23.○.c.*3ª.q.46.2.c.

150 Voluntas Dei,non mouetur proprie, sed metaphoricè, à sola bonitate sua,1ª.q.19 1.3m*2.2m*q.105.2 2m

151 Voluntas Dei duplex.s.antecedens,id est,respectu voliti absolute:& cõsequens,id est,respectu voliti cum conditionibus eius,1ªq.19.6.1m* q.23.4.3m

152 Nihil fit contra voluntatem Dei consequentem, sed præter eam,& contra voluntatem eius antecedentem, 1ª.q.19.6.○.

153 Omne quod est præter,vel contra voluntatem Dei antecedentem,obsequitur & seruit voluntati eius consequenti,1ª.q.19.6.o.

154 Voluntas Dei duplex.s.beneplaciti,& signi.Quæ signa sunt quinque.s.prohibitio,præceptum,consilium,operatio,& permisio,1ª.q.19.11.12.o.*q.23.5.c.

155 Voluntas signi in Deo,dicitur tantum metaphoricè, sed voluntas beneplaciti,dicitur proprie,1ª.q 19.11.c.

156 Voluntas Dei,semper & infallibiliter impletur,1ª.q.19.6.c.

157 Imposibile est,præscientiam Dei falli, & eius voluntatem & dispositionem cassari,3ª.q.46.2 c.

158 Deus vult alia à se,1ª.q.19.2.o.

159 Solus Deus nihil extra se vult,nisi ratione suæ bonitatis,1ª.q.59.2.c.

160 Deus vno actu vult se,& omnia alia quæ vult,1ª.q.19.2.3m * 5 c.*.q.27.5.3m*q.41.6.c.

161 Quicquid Deus vult,vult sub ratione boni cõmunis,quod est sua bonitas,quæ est bonum totius vniuersi,12ª.q.19.10.c.

162 Multitudo volitorum,non repugnat simplicitati Dei,1ª.q.19.2.4m

163 Deus tripliciter vult omnes homines saluos fieri.s.vel vt sit ibi distributio accommoda,vel vt fiat distributio pro generibus singulorum & non pro singulis generum,vel voluntate antecedente, & non voluntate consequente,1ª.q.19.6.1m*q.23.4.3m

164 Deus non potest velle malũ culpæ,sed malum pœnæ, per accidens tantum,1ª.q.19.9.o.*10.1m*2m* q.22.3.3m* q.48.6.c.* 12ª.q.39.2.3m*q.79.4.2m

165 Malæ culpæ fiunt Deo non volente,nec nolente, sed permittente,1ª.q.19.9.3m*12ª.q 39.2.3m

166 Voluntas creaturæ mouetur à solo Deo,vt à principio intrinseco,1ª.q.57.4.c.fi.*q.105.4.o.*q.106.2.c.*q.111.2.o.*12ª.q.6.4.1m*q.9.6.o.*q.80.1.o.*3 c.fi.*q.111.4.c.*3ª.q.18.1.1m

167 Omnis motus,tam voluntatis,quàm naturæ,procedit à Deo,sicut à primo mouente,12ª.q.6.1.3m*q.9 4.1m*6.c. q 55.4.6m*q.80.1.3m *q.109.1.9.c.* 22ª.q.104.4.c.

168 Deus mouet hominem ad agendum tripliciter s. proponendo appetibile,& mutando corpus,& mouendo voluntatem, 2ª.q.6.1 3m

169 Motus voluntatis hominis,disponuntur immediate à Deo,intellectus autem mediantibus angelis,corporalia vero interiora & exteriora eius, mediantibus angelis & cælis,vt multiformia, mutabilia, & defectibilia ab oppositis,1ª.q.79.4.c.*q.113.1.c.*q.115.3.c.*4.2m*12ª.q.9 5.1m.

170 Solus Deus imprimere in voluntatem potest, 1ª.q.105.4.c.*q.106.2.c.*q.115.4.o.*q.116.1.c fi.*12ª.q.75.3.c.*q.80.1.o.* 3.1m*22ª.q.172.2.1m.

Solus Deus implet voluntatem,quia solus Deus mouet eam sufficiẽter, vt obiectum, 1ª.q.105.4.c.*q.105.2.c.*q.111.2.c.*12ª.q.2.7.8.c.*q.3.1.c. 171

Voluntas creaturæ potest conformari voluntati Dei quadrupliciter.s. materialiter,formaliter,effectiuè,& finaliter,12ª.q.19 10.c.co.2. 172

Voluntas,scientia,& actio creaturæ,potest & debet conformari voluntati,scientiæ,& actioni Dei,secundum imitationem, non autem secundum æquiparantiam,12ª.q.19.9.1m 173

Virtus & rectitudo voluntatis humanæ, principaliter consistit in hoc, quod diuinæ voluntati conformetur,& eius sequatur imperium, 22ª.q.104.4.2m 174

Conformitas voluntatis humanæ ad diuinam, attenditur secundum volunt-tem rationis,3ª.q.18.5.c.2m 175

Ad bonitatem voluntatis humauæ requiritur,quod conformetur voluntati Dei,12ª.q 19.9.o. 176

Quilibet homo tenetur conformare voluntatem suam voluntat Dei,in volito formaliter,id est,secundum rationem communem boni, & in modo.s.ex charitate,& effectiue,id est,quod velit id quod Deus vult eum velle,non autem materialiter, id est,in quolibet particulari:12ª.q.19.10.o.*q 39.2.3m*22ª.q.104.4.3m 178

Voluntas beatorum conformatur voluntati Dei,in quolibet volito:12ª q.19.10.1m 179

Potentia proprie conuenit Deo.1ª.q 25.1.o. 180

*Potentia secundum propriam rationem principij cõuenit Deo respectu actionum notionalium secundum quas aliqua procedunt secundum rem,non autem respectu aliarum.1.q.41.4.3m 181

*Potentia actiua proprie conuenit Deo,non autem passiua, 1ª.q.25.1.o *3.1m*q.41.4.2m 182

Potentia Dei est principium suæ actionis secundum rationem tantum: sed est principium realiter suorum effectuum, 1ª.q.25.1.3m* q.41.3.4m. 183

Potentia Dei,est eius essentia,1ª.q.25.1.2m 184

Potentia Dei,est infinita,1ª.q.25.2.o. 185

Potentia Dei duplex.s.absoluta,id est,secũdum se,& ordinata,id est,cum præscientia & voluntate,1ª.q. 5.5.1m 186

Potentia Dei non est ad malum.quia est sua bonitas:12ª.q.2.4.1m 187

Circa potentiam Dei fuit duplex error. s. quod Deus agit ex necessitate naturæ, & quod diuina sapientia limitatur ad hunc ordinem rerum qui nunc est,1ª.q.25.5.c. 188

Potentia generandi est in Deo,1ª.q.41.4.o. 189

Potentia generandi in Deo:est medium inter absolutum: & relatiuum: 1ª.q.41.5.o. 190

Potentia generandi in Deo:significat essentiam in recto: & relationem in obliquo:1ª.q.41.5.o. 191

Potentia generandi in diuinis:non continetur sub omni potentia Dei:1ª q.42.6.3m 192

Potentia generandi in diuinis:sumitur tripliciter.s.actiue: & passiue:& impersonaliter.Prima conuenit soli patri:secunda tantum filio:sed tertia cuilibet personæ.1ª,q.41.6.1m 193

*Cum pater sit principium generationis, & pater & filius sint principiũ spirationis:in patre erit potentia generandi: & in patre & filio potentia spirandi:1ª.q.41.1.3m 194

Eadem numero potentia generandi:est in patre vt generet:& in filio vt generetur 1ª.q 41.6.1m*q.42.6 3m 195

Deus est omnipotens:1ª.q.25.3.o.*3ª.q.13.1.c. 196

Deus potest facere:quicquid non implicat contradictionem. 1ª.q.7.2.1m.*q.25.3.4.o.*3ª.q.13.1.c. 197

*Deus dispensare non potest vt homini liceat non subdi ordini eius,etiã in iis,secundum quæ homines ad inuicem ordinantur, 12ª.q.100.8.2m. 198

Deus potest disponere: agendo præter ordinem suæ prouidentiæ: quo ad res subiectas ordini:non autem quo ad rationem ordinis quæ est in Deo:1ª.q.105.6.c. 199

Diuina potentia:non est ita ordini eius alligata, quin possit quandoque præter ordinem causarum secundarum aliquid agere: cum sibi placuerit:vt patet in operibus miraculosis:1ª.q.25.5.c. 200

Deus non potest facere duo contraria: vel priuationem & habitum: vel alia opposita esse simul in eodem:1ª.q.105.2.6.c.* 12ª.q 51.4.c. 201

Deus non potest aliquid facere:quod non sit conueniens sapientiæ & bonitati eius.1ª.q.21.4.c. 202

Deus potest facere quicquid olim fecit:nisi sit impossibile ratione præteriti:1ª.q.25.4.2m 203

*Deus potest reparare virginitatem perditam: 1ª.q.25.4.3m 204

Deus potest facere quæ non facit,& dimittere quæ facit: 1ª.q.25.5.o.* 3ª.q.13.3m 205

Solus Deus potest mutare formam in formam: & materiam in materiã: & totum in totum:3ª.q.75.4.c.3m 205

Deus potest transmutare omnem materiam:in quamcunque formam:3ª q.23.1.5m. 207

Deus potest immediate mouere materiam ad formam:& omne corpus ad locum:& intellectum:& voluntatem:interius eam inclinando.1ª.q.105.1.2.3.4.o.*q.110.2.c. 208

Deus non potest facere,materiam esse sine forma. 1ª.q.66.1.o. 209

Deus potest facere raritatem & densitatem esse sine materia. 3ª.q.77.2.3m*7.1m*2m. 210

Deus potest facere:angelum non esse.1ª.q.9.2.c.*q.10.5.c.3m*2.d.2.q.1.1.7m 211

212 Deus potest immediate mouere quodlibet corpus, quacunque mutatione possibili cuicunque creaturæ, 1a.q.105.1.6.c.
213 Deus potest immediate facere omnem effectum cuiuscunque agentis, sine eo, 1a.q.105.2.5.c.*12æ.q.51.4.c.*3a q.77.c.c.
214 Nullius rei virtus posset aliquid nisi per virtutem Dei, à quo est omnis virtus, & virtutis conseruatio, & ordo ad effectum, 12æ.q.109.1.c.
215 Hoc quod Deus in omnibus operatur secundum modum eorum, non excludit quin Deus quædam operetur, quæ natura operari nō potest, 12æ.q.51.4.2m.
216 *Nihil prohibet esse aliquid in potentia diuina, quod non vult, & quod non continetur sub ordine quem statuit rebus, 1a.q.25.5.1m.
217 Solus Deus potest facere præter ordinem & cursum totius naturæ, 1a.q.105.6.o.*q.106.3.c.*2a.q.43.2.c
218 Quicquid potest intelligi esse sine alio, Deus potest facere esse sine eo, non autem si posset intelligi, alio non intellecto, vt ens sine bono, 12æ q.110. .4m
216 *Deus potest facere vniuersum, & quamlibet creaturam meliorem quā fecerit, 1a q.25.3m*6.o.
220 Qualibet re creata, Deus potest facere aliam meliorem, bonitate essentiali & accidentali, 1a.q.25.5.3m 6.o.
221 Deus potest facere, aliquid melius humanitate Christi, matre eius, beatitudine, & gratia, secundum se, non autem vt relata ad Deum, 1a.q.25 6.4m*3a.q.7.12.2m*q.10.4.3m
222 Deus non potest peccare, 1a.q.25.3.2m*q.62.1.c.*22æ.q.6.2.c.2m
223 Deus si vellet, posset praua agere, & peccare. Et istius conditionalis, Socrates potest currere, si vult: antecedens est possibile: & ideo sequitur possibilitas consequentis. Sed in hac conditionali, Deus potest peccare, si vult, antecedēs est impossibile. Non. n. potest Deus velle malum. Et ideo non est simile, 1a.q.25.3.2m
224 *Deus est causa peccati, 12æ.q.79.o.*q.80.1.c.
225 Deus est causa mali pœnæ per accidens tantum, mali autem culpæ, nullo modo est causa, 1a.q.48.6.c.* q.49.2.o.* q.53.5.c.fi.* 12æ.q.87.1.2m*22æ.q.19.1.3m*q.24.10.c.
226 Deus est causa excæcationis & obdurationis per accidens tantū, scilicet subtrahendo gratiam, 1a.q.23.3.2m* 12æ.q.79.3.o.*22æ.q.15.1.o.
227 Deus per se inclinat ad bonum, dando gratiam & virtutes, & directe ordinando ad bonum, sed inclinat ad malum per accidens tantum, scilicet non dando gratiam, 12æ.q.79.1.1m
228 Deus est causa productiua cuiuslibet rei, 1a.q.22.2 c.*q.44.o.*q.45 2.c.*q.55.1.3m*q.57.2.c.fi.*q.61.1.o.*q.65.1.o.*3.c.*q.75.5.1m*.q 79.2.c.*q.103.5.7.c.*12æ.q.79.2.c.*q.93.1.c.
229 Deus est causa omnium efficiens, exemplaris, & finalis, 1a.q.44.1.2.3.o.*q.65.2.o.*q.103.2 o.*5.c.*q.105.5.c.*q.12æ.q.75 2.c.
230 Deus est causa omnis motus, tam voluntatis quàm naturæ, 12æ.q.6.1.3m.
231 Deus immediate producit omnia, 1a.q.65.3.o.*3a q.6.1.1m
232 Deus agit mediantibus alijs causis, non ex insufficientia eius, sed vt dignitatem causandi communicet creaturis, 1a.q.22.3.c.*8.2m*q.103.6.c.2m*q.105.4.c.
233 Bonitas, liberalitas, iustitia, & misericordia Dei differenter producunt res, 1a.q.21.3.c.
234 Deus produxit creaturas, non ex necessitate, 1a.q.19.4.o.*q.25.5.o.*q.28.1.3m*q.32.1.3m*q.45.6.c.*q.50.1.c.*q.61.2.1m*q.104.3.o*q.105.1 2m*12æ.q.66.1.3m*q.1 9.1.c.*3a.q.10.2.3m
235 Deus in productione rerum, finem aliquem intendit. s. diuinam bonitatem, 1a.q.25.5.c.

1 ¶Dextrum & sinistrum, & aliæ differentiæ situs, sunt in inanimatis quo ad nos tantum: in animatis vero sunt secundum se, 1a.q.13.7.c.
¶*Diabolus dicitur esse Deus huius seculi non creatione, sed quia seculariter viuentes ei seruiunt: eo modo loquendi quo Apostolus loquitur dicens, quorum Deus venter est, 1a.q.65.1.c.fi.*q 114.3.2m*12æ.q.1.5.b.
1 ¶Diaconus non est proprius minister alicuius sacramenti, 3a.q.67.1.c.
2 Diaconus est proprius dispensator sanguinis Christi, non autē corporis Christi, nisi de licentia episcopi, vel presbyteri, vel in necessitate, 3a.82.3.o.
3 Diacono non licet tangere corpus Christi, quia non habet manus consecratas, 3a.q.82.3.o.
4 Ad diaconum pertinet assistere & ministrare maioribus sacerdotibus, in omnibus agendis, circa sacramenta ecclesiæ, 3a.q.67.1.c.*q.71.4.c.
5 Ad diaconum pertinet purgare tonum, id est, eijcere immundos, & disponere fideles per admonitiones. Sed ad sacerdotes pertinet etiam illuminare, id est tradere sacramenta, ad episcopos vero perficere, 3a.q 64.1.1m*q.67.1.1m*2m*q.82.3 3m
1 Dialectica scientia est tantum vna in speculabilibus: demonstratiue vero sunt plures, 12æ.q.57.6.3m*22æ.q.51.4.2m
1 Dicere proprie importat principaliter respectum ad verbum, secundario autem ad rem intellectam, ideo in diuinis conuenit tantum patri, 1a.q.34.1.3m*3a.q.39.8.2m
2 Dicere se habet tripliciter ad illud, quod dicitur. s. enuntiatiue, causatiue seu imperatiue, & optatiue, 22æ.q.76.1.c.
3 Dicere Dei sumitur dupliciter. s. pro formatione verbi: & pro expressione eius, primum est æternum: non autem secundum, 1a.q.32.1.3m*.q.47.1.c.fi.*q.65.4.c.fi.*q.67 4.c.2m*q 74.3.1m*3m*5m.
4 Per hoc quod dicitur in scriptura, dixit Deus, importatur diuinum imperium, secundum Basilium, prius autem oportuit produci creaturā quæ obediret, quàm fieri mentionem de diuino imperio, 1a.q.74.4.1m

¶Dici vt verbum conuenit tantum filio in diuinis: sed dici vt res, conuenit singulis personis, toti trinitati, essentiæ Dei, & omni creaturæ, 1a.q.34.1.3m. 1
Dies dicitur dupliciter. s. naturalis continens vigintiquatuor horas: & artificialis. s. à claritate solis, 3a.q.53.2.3m 1
Dies naturalis secundum ecclesiam incipit in media nocte, non autem dies artificialis. 3a.q.80.8.5m 2
Dies naturalis non terminatur in vespere: sed in mane secundum Chrysostomum, 1a.q.74.2.6m 3
De operibus septem dierum, in principio bibliæ, 1a.q.67. vsque 75.o. 4
Septem dies fuerunt vnum instans secundum cognitionem septem operum Dei in mente Angeli, secundū Augustinum: licet secundum alios, fuerint vere septem dies successiuè, 1a.q.58.6.c.*7.1m* q.68.1.c.*q.69.1.c.*q.70.1.1m*q.74.1.2.o. 5
Diuersæ res diuersimode præfuerunt in operibus septem dierum, 1a.q.73.1.3m*q.90.4.o.*q.91.2.4m*q.92.4.3m*q.118.3.1m 6
Dies primi. s. creationis, à luce in noctem computantur propter futurum hominis lapsum, sed econuerso triduum Christi in sepulchro: propter reparationem hominis, 3a.q 51.4.1m*q 53.2.3m 7
¶Prima dies dicitur habuisse vespere: & non mane, 1a.q.63.6.4m 8
Dies dominicus succedit sabbatho ex statuto ecclesiæ, & consuetudine Christianorum tantum: ideo obseruatio eius non est sic arta, nec figuralis, sicut sabbatum: quia veritas etiam in modico prætermitti non debet, 12æ.q.103.3.4m*22æ.q.122.4.4m 9
Dies in qua res creatæ sunt. s. prima, non debuit benedici, seu sanctificari, 1a.q.73.3.2m 10
De secunda die non dicitur, vidit Deus, pluribus rationibus. s. vel quia quod ponitur in tertia die, refertur etiam ad secundam: vel quia est de ijs quæ non sunt manifesta populo: vel quia per firmamentum simpliciter, intelligitur aër nebulosus qui non est de partibus principalibus mundi: vel esset mystice ex parte numeri: quia dualitas ab vnitate recedit, 1a.q.74.3.3m 11
In tertia die informitas terræ remouetur secundum Augustinum, 1a.q.69.1.2.c. principio. 12
Die quarta producuntur luminaria quæ mouentur in cælo, ad ornatum ipsius, 1a.q.70.1.c. 13
Die quinta producuntur aues & pisces, ad ornatum medij elementis: qui habent motum in aere & aqua quæ pro vno elemento accipiuntur, 1a q.71.1 c.*q.71.o. 14
De sexta producuntur animalia, quæ habent motum in terra, ad ornatum ipsius, 1a.q.70.1.c.*q.72.o. 15
Dies septima debuit benedici, & sanctificari, 1a.q.73.3.o. 16
Diei septimæ conuenit completio operum Dei, & requiem eius, 1a.q.73 1.2.o. 17
¶Differentia est nobilior genere: sicut determinatum indeterminato, & proprium communi: non autem sicut alia natura, 1a.q.50.4.1m*q.75.7.2m 1
*Differentia complet essentiam generis, 12æ.q.67.5.c. 2
Differentia & genus secundum considerationem realem & metaphysicalem, fundantur super diuersas naturas necessario, non autem logice, 1a.q.50.2.1m 3
Id à quo sumitur differentia, se habet ad illud à quo sumitur genus, vt actus ad potentiam, 1a.q.5.3.c.*q.50.2.1m*q.53.4m*5.3m*12æ.q.67.5.c. 4
Differentia completiua speciei, sumitur à forma: genus à materia communi, sed particulare, à materia indiuiduali, 1a.q.85.5.3m 5
Differētia significat totum compositum, sicut & species: licet sumatur à parte formali, & genus à parte materiali: licet genus significet totum, 1a.q.85.5.3m*12æ.q.67.5.c. 6
Differentia est in genere tantum in potentia: ideo non participat genus, nec est de intellectu eius, nec econuerso, 1a.q.3 5.c. 7
Differentia importat distinctionem formæ, 1a.q.31.2.2m 8
Differentia est forma generis, inquantum facit ipsum esse actu, sed genus est formalius specie, inquantum est vniuersalius, 12æ.q.18.7.2m 9
Remota differentia non remanet genus idem numero, 12æ.q.67.5.c. 10
Differentia formæ proueniens ex sola dispositione materiæ, non facit diuersitatem secundum speciem, sed tantum secundum numerum, 1a.q.85.7.3m 11
Differentia secundum speciem est propter finem: sed differentia secundum numerum, est propter materiam, 1a.q.62.6.3m 12
Differentiæ essentiales sunt nobis ignotæ, 1a.q 29.1.3m 13
Differentiæ essentiales sæpe nominantur ex accidentibus, 1a.q.29.1.3m*q.77.1.7m*12æ.q.49.2.3m fi. 14
Differentiæ per se. s. contentæ virtualiter in genere, constituunt veras species eius: non autem differentiæ extraneæ, nisi improprie, 12æ.q.18.7.c.*q.35.8.c. 15
Differentiæ quæ consequuntur diuersitatem specierum, possunt esse in rebus eiusdem speciei: non autem differentiæ quæ cōstituunt species, 12æ q.72.5.c. 16
Diuisio generis in species non est semper per veras differentias, 12æ.q.49.2.3m 17
Differentia triplex inter homines, secundum habitus & actus animæ rationalis. s. secūdum diuersas gratias gratis datas, secundum duplicem vitam, contemplatiuam & actiuam: & secundum diuersos status & officia, 22æ.q.171. principio. 18
Differentia informis esse non potest, nisi secundum quod vna est perfectior alia, 1a.q.31.2.2m 19

*Dif-

1 *Differre propriè, est semper per aliud: & est relatum: sed diuersum, est absolutum, & seipso, vel alio, ideo omne differens est diuersum: & nō econuerso, 1a.q.3.8.3m*q.90.1.3m
2 Simplicia seu prima non proprie differunt. s. per aliud sicut cōposita seu secunda: sed sunt diuersa. s. seipsis tantum, 1a.q.3.8.3m*q.90.1.3m
3 Differre specie, contingit dupliciter. s. in diuersis specieb. completis, vel secundum diuersos gradus in generatione eiusdē speciei. 12æ.q.72.7.c.
4 Propter diuinam simplicitatē, consideratur duplex realis identitas in diuinis, eorum quæ differunt in rebus creatis, 1a.q.40.1.1m
1 ¶Difficile est id quod transcendit potentiam secundū naturam, vel propter impedimentum, 12æ.q.62.2.2m*4.1m
2 Difficultas operandi duplex. s. ex magnitudine operis, vel ex defectu voluntatis: prima auget meritum, secunda vero minuit illud, 12æ.q.114.4.2m*22æ.q.155.4.2m
3 Ratio virtutis magis consistit in bono, quā in difficili: ideo magnitudo eius magis mensuranda est secundum rationem boni, quàm secundum rationem difficilis, 22æ.q.123.12.2m*q.137.1.1m.fi.*q.141.8.2m
4 *Opera virtutum sunt difficilia, 22æ.q.107.4.c.
5 Opus virtutis habet duplicem difficultatem. s. ex specie actus, vt in fortitudine & temperantia ex diuturnitate, vt in perseuerantia, 22æ.q.137.1 c.
6 Difficultas in actibus virtutum duplex. s. in inueniendo medium rationis, & in refrenando passiones: tantum prima est in virtutib. intellectualibus & in iustitia: secunda vero in alijs, 22æ.q.129.2.c.
7 Vbi est specialis difficultas, ibi requiritur specialis virtus, 22æ.q 137.1.c.
8 Difficultas duplex circa actus virtutum habentium materiam exteriorē. s. propter excessum passionum principaliter, vel principaliter propter magnitudinem obiecti: in prima sufficit vna virtus: sed in secunda requiruntur duæ, 22æ.q.129.2.c.*q.134.3.1m
9 Difficultas vitandi peccatum duplex. s. propter vehementiam passionis, vt ira: vel propter latentiam, vt superbia 22æ.q.162.6.1m
1 ¶Diffinitio non potest esse falsa nisi per accidens. s. ratione duplicis cōpositionis, 1a.q 17.3.c.*q.58.5.c.*q.85.6.c.
2 Doctores & philosophi negligunt modū diffinitionis, & tangentes principia prætermittunt formam syllogismi, ponentes ea, ex quibus syllogismus formari potest, 22æ.q.4.1.c.
3 *Cum demonstratur causa per effectum, necesse est vti effectu, loco diffinitionis causæ, 1a.q.1.7.1m*q.2.2.2m
4 Vnius rei est tantum vna diffinitio perfectissima. s. per omnes causas: sed sunt plures per diuersas causas, vel proprietates, 12æ.q.55.4.c.
5 Vnumquodque diffinitur & denominatur secundum illud quod conuenit ei primo & per se: nō autem per illud quod conuenit ei per aliud, 3a.q.60.4.1m
6 Materia communis ponitur in diffinitione speciei, non autem materia indiuidualis, 1a.q.2..2.3m*q.75.4 c.*q.85.1 2m
7 Diffinitio naturalium significat formam & materiam, 1a.q.29.2.3m *q.75.4.c.*q.85.1.2m
8 Nomina intentionum quandoque ponuntur in diffinitione rerum: quando nomina non sunt imposita rebus: vt in diffinitione personæ, 1a.q.29..3m
9 Singulare non diffinitur, 1a.q.29.1.1m
10 Nomen pertinens ad communem rationem singularitatis, diffiniri potest: vt persona & huiusmodi, 1a.q.29.1.1m
11 Diffinitio & scientia sunt tantum entium, non secūdum modum rei, sed secundum modum intellectus, 1a q.44.3.3m
12 Partes rei vel diffinitionis sunt prius notæ quam totum vel diffinitum: sed vt partes, est econuerso, 1a.q.85.2.2m*3m
1 Digestio est completio à calore naturali, 3a.q.74.5.3m
2 Dignitas est de absolutis: ideo est eadem in patre & filio, 1a.q.42.4.2m
1 *Diligentia idem est quod solicitudo, ideo requiritur in omni virtutes: sicut etiam solicitudo, 22æ.q 54.1.1m
2 Diluculum potest dici pars diei, & noctis, 3a.q.51.4.3m
1 ¶Situs est de ratione quantitatis dimensiue, 3a.q.77.2.c.
2 Additio quantitatis non tollit essentiam dimensionis, 3a.q.77.8.4m
3 *Dimensio corrumpitur tripliciter. s. per additionem, diuisionem, & diminutionem, 3a.q.77 4 o.
4 Quantitas dimensiua est aliquorum dupliciter. s. per se: & per accidens, vel propriè & similitudinariè, primo modo conuenit corporib. sed secundo modo conuenit etiam alijs, 1a.q.3.1.1m*3m
¶Dionysius dicit in quadam epistola super Ioannē, quod Christus operabatur diuinitus, ea quæ sunt hominis: & hoc monstrat virgo supernaturaliter concipiens: & aqua instabilis, terrenorum pedum sustinēs grauitatem, 3a q.28 2.3m fi.*q.4.5.2.c.
¶Disciplina est pars potentialis iustitiæ, contenta sub humanitate, 22æ.q 80.2m
1 ¶Discordia importat disgregationem quandam voluntatum, in diuersa, 22æ.q.37.1.c.3m
2 Discordia per se, i. ex intentione deliberata dissentiēdi à bono Dei vel proximi, est peccatum mortale: non autem si per accidens, 22æ.q.37.1.o.*q.42.2.2m
3 Discordia principaliter oritur ex inani gloria: secundario autem ex inuidia, 22æ.q.3.2..*q.38 2.c.*q.132.5.o.
1 ¶Dispensatio importat commensuratam distributionem, vel applicationem alicuius communis ad singula, 12æ.quæst.97.4.c.*22æ.q.88.10.c.
2 Nunquam dispensandum est, in præiudicium boni communis, 12æ.q.97.4.1m*100.8.c.

Omnis dispensatio à prælato, debet fieri ad honorem Christi: vel ad vtilitatem ecclesiæ, 22æ.q.88.12.c. 3
Infidelis est, qui dispensat non habens intentionem ad bonum cōe imprudens autem, non habens rationem dispensandi, 12æ.q.97.4 c. 4
Dispensatio non potest fieri contra præcepta iuris naturalis communia: sed tantum contra ea quæ sunt quasi conclusiones eorum, 2æ.q.97.4 3m*22æ.q.147.4.1m 5
Solus Deus potest dispensare in præceptis diuinis, non autē Papa, 12æ.q.94.5.2m*q.97.3.1m*4 3m*q.100.8 o.*22æ.q.89.9.1m 6
*Omnia præcepta decalogi sunt omnino indispensabilia, etiam à Deo, 12æ.q.99.5.c.*q.100.8.2m 7
Præcepta continentia intentionem legislatoris. s. conseruationem boni communis, vel ordinem iustitiæ & virtutis, vt omnia præcepta decalogi: sunt omnino indispensabilia, 12æ.q.100.8.o. 8
Cum dispensatur in aliqua lege humana, nō fit vt legi humanæ nō obediatur, quod esset contra legem naturæ & mādatum diuinum, sed fit vt hoc quod erat lex, non sit lex in hoc casu, 22æ.q.88.10.2m 9
Facilius dispensatur in gradibus prohibitis consanguinitatis & affinitatis, circa personas excellentes, sine acceptione personarū: propter pacem communem, 12æ.q.97.4.2m*22æ.q 63.2.2m 10
In publica lege humana nullus potest dispensare, nisi ille à quo lex habet auctoritatem, vel cui ille commiserit, 12æ q.97.4 3m 11
Inferior potest dispensare in præceptis superioris, quando sibi permittitur à superiori, non autem aliter 12æ.q.9 .4.3m 12
Rectores multitudinis possunt dispensare in legib. humanis quando deficiunt in aliquo casu, vel necessitas imminet, vel quādo non expediūt alicui personæ, 12æ.q.96.6 c.*q.97.4.o.*q.100.8.c.* 22æ.q.88.10.c.2m*q.89.9.o.*q.147.4.c.1m 13
¶Dispositio semper importat ordinem habentis partes, 12æ.q.49.1.3m*2.1m 1
Dispositio pōt dici tā ratio ordinis rerum in finem, quàm ratio ordinis partium in totum: prouidentia vero, primum tantum, 1a.q 22.1.c.fi. 2
Dispositio sumitur dupliciter. s. pro genere habitus, & vt diuiditur cōtra habitum, & hoc dupliciter. s. vel vt diuersæ species, vel vt imperfectū contra perfectum, in eadem specie, 12æ.q.49.2.3m 3
Dispositio triplex. s. vel secundum locum. i. prædicamentū situs, vel secūdum potentiam. i. præparatio ad habitum, vel secundum speciem, i. habitus, sed dispositio tertio modo fit habitus, non autem secundo modo, 12æ.q.49.1 3m*3.3m*4.c.*q.48.4.4m 4
Dispositio duplex. s. dispositio remouens, & dispositio perficiens, 12æ.q.88.2.c. 5
Dispositio duplex. s. materiæ, & agentis, prima est tantum entium: secūda vero est etiam non entium, vt prædestinatio, 1a.q.22.2.3m 6
Dispositio dupliciter se habet ad id ad quod disponit. s. vt via ad perfectionem, & vt effectus, secundo modo manet cum perfectione, non autem primo modo, 3a.q.9.3 2m 7
Dispositio tripliciter se habet ad id ad quod disponit. s. vt idem in eōdem, in eodem vt non idem: & vt nec idem nec in eodem, 12æ.q.74.4.3m 8
Dispositio quæ diuiditur contra habitum, vt imperfectum contra perfectum in eadem specie, fit habitus, non autem quæ diuiditur contra habitum, vt diuersa species, 12æ.q.49.2 3m*q.88.2.4m 9
Omne subiectū dispositionis vel habitus, requirit tria. s. compositionem subiecti ex actu & potentia: indeterminationem ad multa, & concursum plurium accidentium, 12æ.q 49.4.o. 10
Nulla dispositio vel habitus ad operationes est principaliter in corpore, sed tantum dispositio ad formam: non autem habitus propriè, 12æ.q.50.1.o.*2.c. 11
Difficile mobile diuersificat habitum à dispositione, non autem ab alijs speciebus qualitatis, 12æ q.49.2.3m 12
*Habitus vel dispositio non est in Deo nec in angelis, nec in cœlis, nec in elementis 12æ.q.49.4 c. 13
Eiusdem est disponere ad finem, & ad finem perducere, vel per se, vel per suos subditos, 12æ q.98.2 3.c. 14
Dispositio eorum quæ sunt ad finē, attenditur secundum rationem finis, 12æ.princ.*q.95.3.c*q 102.1.c.*22æ.q.32.2.6.c. 15
Omne quod eleuatur ad formam altiorem sua natura, requirit dispositionem supra naturam suam, 1a.q.12.5.c. 16
Quilibet artifex etiam artifex diuinus, intendit operi suo inducere dispositionem optimam respectu sui finis: non autem optimam simpliciter, 1a.q.47.2.1m*q.91.3.c. 17
Dispositio patiētis est in eodem subiecto cum forma ad quam disponit, non autem dispositio agentis, 12æ.q.74.4.3m 18
Forma non necessario consequitur dispositionem, nisi per virtutē agentis, quod causat dispositionem, 12æ.q.112.3 3m 19
Dispositio sequitur naturaliter formam & perfectionem, ad quam disponit, licet præcedat eam via generationis, 3a.q.7.1.2m 20
Prima dispositio materię est quantitas dimensiua, 3a q.77 2.c. 21
Dispositio materialis non est causa simpliciter, sed secundum quid, 22æ.q.27.3 c. 22
Forma semper est in materia disposita, non quidem respectu primi effectus formę, scilicet esse actu, sed respectu effectuum posteriorum, 1a.q.76.6.1m 23
Dispositio est in eodem subiecto cum eo ad quod disponit propinquę, 3a.q.63.4.1m 24
Dispositio subiecti est prior naturaliter susceptione formę: sed est posterior actione agentis, 12æ.q.113.8.2m 25

Omnis

26 Omnis dispositio inordinata habet vnitatem specificam à sua causa: sed vnitatem numeralem habet à suo subiecto, 12æ.q.82.2.c.
1 ¶Contentio in disputatione importat quandam acrimoniam locutionis, 22æ.q.38.1.c.
2 Disputatio cum infideli intentione confutandi errores, vel causa exercitij: est laudabilis: sed absint rudes: nisi ab infidelibus tententur, 22æ.q.10.7.0.
1 ¶Dissensio duplex .s. ad se, & ad alterum, & vtraque opponitur paci: sed tantum secunda opponitur concordiæ, 22æ.q.29.1.3m
1 ¶Distantia & propinquitas creaturæ ad Deum, est similitudo vel dissimilitudo: non autem secundum locum, 1a.q.8.1.3m
2 Corruptibilia plus distãt à Deo, quàm incorruptibilia: ideo debilius esse recipiunt, 1a.65.[illegible].1m
1 ¶Distinctio duplex .s. formalis, i. specifica, & materialis, id est, numeralis, 1a.q.30.3.c.*q.47.1.2.c
2 Distinctio numeralis est propter specificam: quia specifica est nobilior, 1a.q.47.2.c.
3 Distinctio formalis, semper requirit inæqualitatem, 1a q.47.2.c.
4 ¶Omnia quæ dicuntur secundum ordinem ad aliquid: distinguuntur secundum distinctionem eorum ad quæ dicuntur, 12æ.q.54.2.c.
5 Prima distinctio rerum à principio fuit solum à Deo, ad perfectionem vniuersi, 1a.q.47.1.0.*2.c.*q.65.3.2m
6 Distinctio potentiarum non est secundum materialem, sed secundum formalem distinctionem obiectorum: quę est secundum rationem, 1a.q.59.2.2m*q.77.3.3m*q.80.1.2m*22æ.q.17.6.1m*q.47.5.c.
7 Ea quæ non conueniunt in vna potentia, vt differentiæ, generalissima, & materiæ à se ipsis distinguuntur, 1a.q.85.1.2m
8 Omnis distinctio formalis: est per aliquam oppositionem, 1a.q.36.2.c.
9 In diuinis nulla est distinctio realis, nisi per oppositas relationes originis, 1a.q.27.princ.*q.28.3.c.*q.29.4.c.*q.30.2.c.*q.32.3.c.3m*q.36.2.c.1m*q.40.2.3.0.*q.93.5.c.
10 Distinctio realis in personis diuinis, stat cum identitate essentiæ, 1a.q.39.1.0.
11 Distinctio in diuinis personis non est per diuisionem alicuius cõis: quia essentia communis remanet indiuisa: sed oportet distinguentia constituere personas, 1a.q.40.2.3.c.
12 Distinctio diuinarum personarum est minima secundum quantitatem: & est maxima secundum dignitatem & causalitatem, 1a.q.40.2.3m
13 Proprietates in diuinis determinant & distinguunt personas, nõ autem essentiam, 1a.q.40.1.2.
14 Personæ diuinæ constituuntur & distinguuntur per origines: sed primo & principalius per relationes, 1a.q.40.2.c.fi.
15 Relatio vt relatio non constituit, nec distinguit personas diuinas: sed vt diuina, 1a.q.40.2.0,
16 Remotis relationib. personæ diuinæ non distinguerentur, 1a.q.40.3.0.*3a.q.3.3.3m
17 Relationes diuinæ distinguuntur ab inuicem realiter, re relatiua: non autem re absoluta, 1a.q.28.3.0.*q.30.1.c.*2.c.
1 ¶Diuersitas*In Deo nulla est diuersitas, 1a.q.31.2.c.1m
2 Diuersitas speciei, sumitur à forma, 12æ.q.23.1.c.*q.54.1.1m
3 Materia secundum se, diuersificat genus: sed distinctio materiæ per quãtitatem diuersificat tantum indiuidua, 1a.q.50.4.c.*12æ.q.23.1.c.*q.54.1.1m
4 Diuersitas materiæ diuersificans formam: diuersificat speciem, 22æ.q.154.1.1m
1 ¶Diuinatio non dicitur si quis prænunciet ea quæ ex necessitate eueniunt, vel vt in plurib. quæ humana ratione prænosci possunt ex causis: neque etiam si quis futura aliqua contingentia, Deo reuelante cognoscat, tunc enim non ipse diuinat .i. quod diuinum est facit: sed magis quod diuinum est suscepit, 22æ.q.95.1.c.fi.
2 Considerare huiusmodi effectus contingentes in seipsis antequam fiant, non est alicuius diuini, sed est Dei proprium, qui solus in sua æternitate videt ea quæ futura sunt quasi præsentia, 22æ.q.95.1.c.
3 Si quis huiusmodi futura prænunciare aut prænoscere quocunq; modo præsumpserit, nisi Deo reuelãte: manifestè vsurpat sibi quod Dei est, & ex hoc aliqui diuini dicuntur, 22æ.q.95.1.c.
4 Diuini enim dicti sunt, secundum Isidorum, quasi Deo pleni, diuinitate enim se plenos simulant, & astutia quadam fraudulentiæ, hominibus futura coniectant, 22æ.q.95.1.c.
5 Homo habet naturalem inclinationem ad cognoscendum futura, secũdum modum humanum: non autem secundum indebitum diuinationis modum, 22æ.q.95.1.3m
6 Diuinatio non dicitur ab ordinata participatione alicuius diuini: sed ab indebita vsurpatione eius quod Dei est, 22æ.q.95.1.c.1m
7 Si huiusmodi diuinatio causetur ex reuelatione dæmonum, cum quibus pacta habentur, vel expressa, quia ad hoc inuocantur, vel tacita, quia huiusmodi diuinatio extenditur ad id, quod se non potest extendere: erit diuinatio illicita & superstitiosa, 22æ.q.95.6.fi.
8 Diuinatio igitur est indebita vsurpatio prænunciandi futuros euentus, 22æ.q.95.1.0.
9 Diuinatio semper est peccatum: quia semper in malam partem accipitur secundum Hieronymum, 22æ.q.95.1.c.fi.
10 Omnis diuinatio prouenit ex operatione dæmonum: ideo est species superstitionis, 22æ.q.95.2.0.*3.c.principio.
11 Diuinatio est species curiositatis, ratione finis: sed quo ad modum operis, est species superstitionis, 22æ.q.95.2.1m
12 Genus diuinationis triplex, .s. nicromantia, auguriũ, & sortilegium: quorum quodlibet multas habet species, 22æ.q.95.3.0.
Diuinatio facta per inuocationem dæmonũ, per astra, somnia, anguria, vel sortes, non est licita, sed superstitiosa, 22æ.q.95.0.*q.9[illegible].1.0. 13
Dæmones possunt diuinari verum tripliciter .s. subtilitate naturæ, reuelatione, & experientia, 1a.q.64.1.5m*22æ.q.172.5.1m*6.0. 14
¶Diuinum prædicatur de essentia: & de personis diuinis, 3a.q.16.2.3m
¶Diuisio duplex .s. secundum quantitatem, & secundum formam: prima est posterior vno: secunda vero prior: ideo diffinit vnitatem, 1a.q.30.3.c. 1
Continuum mathematicè diuiditur in infinitum, secundum eandẽ proportionem: non autem secundum eandem quantitatem, sed per minorem, 1a.q.48.4.3m*12æ.q.85.2.c. 2
Vnumquodque potest per se diuidi, secundum illud, quod in eis ratione continetur: non autem per alia, 12æ.q.95.4.c. 3
Res diuiditur per se id solum quod conuenit ei secundum genus, 12æ.q.18.7.c. 4
Partes diuisionis vniuocæ, sunt coæquæ secundum rationem generis: licet altera earum sit prior secundum rem; sed in analogis, vna earũ semper est prior re & ratione, 12æ.q.61.1.1m 5
Omnis pluralitas sequitur aliquam diuisionem, 1a.q.30.3.c. 6
Diuisorum ex opposito aliqua sunt simul secundum rem, & secundum rationem, vt species animalis, & coloris: aliqua simul secundum rationem: sed vnum est prius secundum rem, vt species numeri, figuræ, & motus: aliqua quorũ vnum est prius alio secundum rem & secundum rationem, vt substantia accidente, 1a.q.77.4.1m*12æ.q.29.2.1m 7
¶Diuitiæ duplices .s. corporales, & spirituales, secũdæ sunt veræ, non autem primæ, 22æ.q.126.1.3m 1
Diuitiæ duplicer .s. naturales, & artificiales. primæ appetuntur finite: secundæ dum habentur appetuntur finite, sed dum non habentur, infinite, 12æ q.2.1.c.3m*q.30.4.0. 2
Diuitiæ causant tria mala: quæ vitantur per paupertatem, .s. solicitudinẽ, elationem, & amorem earum, 22æ.q.188.7.c. 3
Diuitiæ non sunt finis iconomicæ: sed bene viuere, 22æ.q.50.3.1m 4
Diuitiæ inquantũ prosunt ad virtutes, sunt bonæ, sed sunt malæ inquantum impediunt: similiter & paupertas, 22æ.q.126.1.3m 5
Deus dat aliquibus abundantiam diuitiarum, vt meritum bonæ dispensationis acquirant, 22æ.q.117.1.1m*q.126.1.3m 6
Difficile est inter diuitias, charitatẽ seruare: quia impediũt eam principaliter alliciendo animũ, & distrahendo. 22æ q.186.3.4m*q.188.7.c. 7
Diuitiæ sunt viles, vanæ, & mutabiles: & ideo debent contemni, 22æ q.126.1.3m 8
Diuitiæ de consilio abdicantur per perpetuam paupertatem, delitiæ carnis per perpetuam castitatem: & superbia vitæ, per obedientiæ seruitutem, 12æ q.108.4.c.fi.*22æ q.186.6.0. 9
¶Diuturnitas auget amorem amici præsentis, absentis autem diminuit, 22æ q.49.2.2m
¶Docere est actus vitæ actiuæ, quo ad actum exteriorem & interiorem, vt dirigit ad opus: sed est actus contemplatiue, secundum actum interiorem absolute, 22æ q.181.3.0. 1
Docere dicitur dupliciter .s. principaliter infundendo lumen, & instrumentaliter dirigendo. Secundum conuenit angelis illuminando alios de reuelatis, & homini exterius adminiculãdo, proponẽdo exempla, vel applicando principia conclusioni: primum autem soli Deo. 1a q.107.1.0.*q.117.1.0.*22æ.q.173.2.c.*3a q.69.5.2m 2
Christus conuenienter multa docuit in parabolis propter tria .s. tũ quia connaturale est homini, per sensibilia deuenire in cognitionem intelligibilium: tum propter simplicitatem quorundam audientium, tum etiam vt indignis diuina mysteria occultarentur. 3a q.42.3.0. 3
Docere per modum exhortationis priuate, conuenit mulieri, non autẽ publice prædicare, 22æ q.177.2.0.*3a 55.1.3m*q.67.4.2m 4
Nullus potest proprie docere, 1a q.117.1.4m 5
Docere habet duplicem materiam .s. scientiam, & discipulum: ideo cõstruitur cum duplici accusatiuo, 22æ q.181.3.c. 6
Ad docendum alios in diuinis tria requiruntur, scilicet plenitudo cognitionis, vis probandi, & pronunciatio, 12æ q.111.4.c. 7
Prædicator docendo debet facere tria, scilicet instruere, delectare, & flectere, 22æ q.177.1.c. 8
¶Docilitas est aptitudo bene acquirendi rectam opinionem ab alio, sicut solertia à seipso, 22æ q.48.c.*q.49.3.0.*4.c. 1
Docilitas secundum aptitudinem, est à natura. Sed ad eius consummationem, plurimum, valet studiũ .s. solicite, frequenter & reuerenter, animum applicando documentis maiorum, non negligendo ea per ignauiam, nec contemnendo per superbiam, 22æ q.49.3.2m 2
¶Doctor primus & principalis doctrinæ spiritualis & fidei, fuit Christus, 3a q.7.7.c 1
Christus fuit verissime doctor, martyr, & virgo, 22æ q.152.4.c. 2
Quia Catholicæ veritatis doctor, non solum prouectos debet instruere, sed ad eum pertinet etiam incipientes erudire: propositum nostrum in hoc opere est, ea quæ ad Christianam religionem pertinent, eo modo tradere, secundum quod congruit eruditioni incipientium, 1a, Prolo, principio 22æ q.189.1.4m 3
Auctoritas sacræ scripturæ, auctoritati cuiuscunque doctoris præfertur, 1a q.1.8.2m 4
¶Doctrina tripliciter est occulta .s. ex intentione docentis, propter inuidiam vel turpitudinem rei: secundo quia paucis ostenditur tertio ex mopo .s. figuraliter. Sed doctrina Christi fuit occulta tertio modo tantum, 3a q.42.3.c. 1

In doctrina

2 In doctrina sacra, multa occultantur, maximè infidelibus, ne irrideatur, 1a.q.1.9.3m.fi.*22æ.q.40.3.c.
3 Christus noluit scribere doctrinã suam, triplici ratione. s. propter dignitatem Christi, propter excellentiam doctrinæ, & propter spiritualitatem eius, 3a.q.42.4.0.
4 Diuina doctrina dicitur lac, triplici ratione, s. propter pulchritudinem, propter dulcedinem, & propter sumendi facilitatem, 22æ q.189.1.4m
5 Doctrina ostenditur esse vera, per hoc quod consonat rationi. Et similiter lex, 12æ.q.98.1.c.
6 Homo adiuuatur & impeditur interius à doctrina dupliciter .s. propter virtutem & culpam doctorum, vel auditorum, 22æ.q.177.1.3m*q.189.1.4m*10.0.
7 Nomen doctrinæ & disciplinæ, ad inquisitionem cognitionis pertinet, Nam doctrina est actio eius, qui aliquid cognoscere facit. Disciplina autem est receptio cognitionis ab aliquo. Et debet esse à facilioribus, 22æ.q.189.1.4m
1 ¶Dolor est passio animæ in appetitu sensitiuo vel intellectiuo, 12æ.q.35.1.[illegible].*3a.q.84.8.9.0.*q.8.1.c.
2 Dolor interior, est simpliciter maior dolore exteriori, 12æ.q.35.7.0.*q.37.1.3m
3 Dolor magis fugitur, quàm ametur voluptas: quia minor est amor voluptatis, quã amor cõseruationis sui, cui correspõdet doloris fuga, 12æ.q.29.3.1m*q.35.6.b.*c.fi.*22æ.q.123.11.c.*q.138.1.c*q.142.3.2m
4 Sicut dolor minuitur ex diuturnitate sic timor ex præmeditatione, 12æ.q.42.5.c.
5 Innocentia patientis, minuit dolorem, quo ad numerum, quia non dolet de tot Sed auget intensiue per se, quia magis indignæ, 3a.q.46.6.5m
6 Dolor & tristitia, sunt tantum de contrariãtib. voluntati, 1a.q.103.7.c.
7 Tristitia est species doloris: consequens interiorem apprehensionẽ tantum. Sed dolor consequitur ad omnem apprehensionem, 12æ.q.35.2.0.*7.c.*3.q.15.[illegible].c.
8 Omnis dolor & tristitia, secundum se sunt mala. Sed præsupposita præsentia mali, sunt bona, 12æ.q.39.1.0.*q.59.3.0.*3.4.15.5.6.0.
9 Dolor & tristitia, possunt esse bona, honesta, & vtilia, ratione fugæ mali, 12æ.q.39.2.3.0.*3a.q.15.6.2m*3m*q.4[illegible].2m
10 *Impossibile est aliquam tristitiam vel dolorem, esse summum malum, 12æ.q.39.4.0.
11 Dolor & gaudium sensitiui, nullo modo possunt esse simul, quia semper cõtrariatur, saltem secundum motum cordis, secundum dilatationem & constrictionem, 3a.q.84.9.2m
12 Ad dolorem requiruntur duo, s. coniunctio mali, & perceptio eius, 12æ.q.35.1.7.c.*q.41.3.c.*3a q.1[illegible].5.6.0.
13 Malum coniunctum, est magis causa doloris & tristitiæ, quàm bonum amissum, 12æ.q.36.1.0.
14 Malum coniunctum, causat dolorem vt finis, sed amor vt vnde principium primum, & aliquando concupiscentia. Sed odium, vt principium secundum, 12æ q.36.2.0.*4.c.
15 Appetitus vnitatis, non cuiuslibet, sed eius quæ est de perfectione naturæ, causat dolorem, 12æ.q.36.3.0.
16 Potestas maior, non tollens inclinationem, sed repugnans ei, causat dolorem, inquantum infert malum, 12æ.q.36.4.0.
17 Passio Christi, ratione defectus humani causat in nobis dolorem & tristitiam, sed ratione benignitatis Dei causat lætitiam, 22æ.q.82.4.1m
18 In Christo fuit verus dolor sensibilis, 3a.q.15.5.0.*q.46.6.c.
19 Dolor Christi in passione peruenit vsq; ad rõnẽ superiorẽ. 3a.q.46.8.c.
20 Dolor Christi non impediebat delectationem fruitionis eius, nec econuerso, 3a.q.15.5.3m*6.c.*9.3m*q.46.6.c.fi.*2m*8.0.
21 Dolor Christi interior & exterior fuit maximus, 3a.q.46.6.0*q.48.2.c.
22 Christus doluit pro omnibus peccatis simul, 3a.q.46.6.4m
23 Christus magis dolebat de miserijs nostris, quàm de passione sua, 3a.q.46.6.4m
24 Dolor Christi fuit maior dolore cuiuscunq; contriti, 3a.q.46.6.3m*4m
25 Dolor Christi fuit maior dolore Adæ, si passus fuisset in innocentia, 3a.q.46.6.3m
26 Dolor & tristitia, nullo modo sunt in Deo, 1a.q.20.1.2m
27 Mater Christi peperit sine dolore, & cum maxima iocunditate, 22æ.q.164.2.3m*3a.q.35.6.0.
28 Beati non dolent de malis quæ fecerunt, 12æ.q.50.3.1m*3a.q.84.8.c.
1 ¶Dolus proprie accipitur tantum in malo, sed abusiuè in bono, 22æ.q.55.4.1m
2 Dolus principaliter est in verbis, 22æ.q.55.4.2m*5.c.
3 Dolus fit tripliciter, s. corde, ore, & opere. Sed fraus propriè est tantum in factis, 22æ.q.55.4.2m*5.c.*q.111.3.2m.q.18.[illegible].c.2m
1 ¶Dominatio significat tria, scilicet libertatem rigidam, & inflexibilem gubernationem, & appetitum & participationem veri dominij, 1a.q.108.5.2m
2 Dominationes præcipiunt: potestates ordinant: & participatus dirigũt, 1a.q.108.5.3m
1 ¶Dominicus potest prædicari de qualibet re Christi, non autem de homine Christo, 3a.q.16.3.0.
1 ¶Deus est principium & finis, & est realiter Dominus omniũ, quia creatura subijcitur ei realiter, 1a.q.13.7.5m*3a.q.35.5.c.
2 Dominium cõuenit Deo realiter ab æterno, quo ad potestatem, non aũt quo ad relationem. Sed fundamentum relationis dominij est potestas, 1a.q.13.7.1m*4m*5m
3 Sola creatura rationalis, habet dominium sui actus, 12æ.q.1.1.2.c.*q.6.2.2m*q.15.2.c.
Homo est dominus suarum operationum, per intellectum & voluntatẽ, 12æ.q.1.1.c.*q.6.2.2m*q.[illegible].2.c.*q.1.0.2.1*22æ.q.158.2.3m 4
Sumus domini nostrorum actuum, secundum quod possumus hoc vel illud eligere. Ideo non sumus domini appetitus vltimi finis, 1a.q.82.1.3m 5
Homo in statu innocentiæ, habuisset dominium super alia animalia imperando, & vtendo libere, non autem super angelos, 1a.q.96.1.2.0. 6
Nec habuisset dominium seruile super homines, sed dominium liberorum, 1a.q.92.1.2m*q.96.4.0.*22æ.q.164.2.c.1m*q.189.6.2m 7
Dominium & prælatio, introducta sunt ex iure humano, 22æ.q.10.c.*q.32.2.c. 8
In simonia transfertur dominium, non autem in furto, nec in rapina, nec in vsuris, 22æ.q.78.3.c. 9
¶Domus non est vnum simpliciter, sed aggregatione. Nec forma eius quæ est compositio vel ordo dat esse & speciem toti, & cuilibet parti eius, 1a q.76.8.c. 1
¶Donatus hæreticus rebaptizans, est condemnatus in concilio Toletano, 3a.q.66.8.c.
¶Donec quandoque significat tempus certum, quandoque vero tempus infinitum, 3a.q.28.3.3m
¶Donum est proprium nomen spiritus sancti, 1a.q.38.2.0. 1
Donum est nomen personale in diuinis, 1a.q.38.1.0. 2
In nomine doni importatur proprietas originis spiritus sancti, quæ est processio, 1a.q.38.2.2m 3
Donum importat distinctionem personalem secundũ quod est alicuius, secundum originem. Sed spiritussanctus dat se secundum quod est suipsius, 1a q.38.1.1m 4
Donum dicitur tripliciter, s. per identitatem, secundum originem, & secundum subiectionem. Primo modo conuenit essentiæ Dei, secundo personis, tertio creaturis tantum, 1a.q.38.1.1m*2m*3m 5
Spiritussanctus est ratio omnium donorum Dei, quorum principium est uoluntas Dei, 1a.q.38.1.0.*q.43.5.2m 6
Omnia dona sub ratione doni, manifestant spiritum sanctum. Sed secundum speciem doni, aliqua dona manifestant filiũ, vt sapientia, & scientia, 1a.q.43.5.1m 7
Dona spiritus sancti sunt tantum septem, s. sapientia, intellectus, consiliũ, fortitudo, scientia, pietas, & timor domini, 12æ.q.68.4.0.*22æ.q.8.6.0.*q.45.2.3m 8
Et numerantur partim secundum dignitatem eorum, & partim secũdum materias, 12æ.q.68.7.0. 9
Circa materias omnium virtutum, oportet esse aliquod de septem donis, 12æ.q.68.4.7.c.*q.[illegible].1.3m 10
Septem dona perficiunt hominem, vt sequatur motum Dei, virtutes autem perficiunt, vt sequatur motum rationis, 12æ.q.68.0.*q.69.1.c.*22æ.q.8.5.c.*q.19.9.c.*q.52.1.3.c.*q.121.1.c.*q.1[illegible].1.c.*3a.q.7.5.c.1m 11
Omnia septem dona, sunt priora virtutibus intellectualibus & moralibus, ordine perfectionis & dignitatis: sed econuerso ordine generationis & dispositionis, 12æ.q.68.8.2m 12
Et sunt dona spiritus sancti, secundum quod charitate informantur. Ideo eis nullus male vtitur, 12æ.q.68.8.3m 13
Septem dona excellunt omnes virtutes morales & intellectuales, sed excelluntur à virtutib. theologicis, 12æ.q.68.1.8.0.*q.69.1.1m*22æ q.9.1.3m*q.19.9.4m*q.81.2.1m 14
Omnia septẽ dona præsupponunt tres virtutes theologicas, sicut quasdam radices ad quas pertinent, sicut & earum deriuationes, 12æ.q.68.4.3m*8.c.*22æ.q.19.9.4m*q.139.2.2m 15
Dona sunt principia virtutum intellectualium, & moralium, 22æ.q.19.9.4m 16
Omnia septem dona sunt connexa, quia habens vnum, habet omnia, & charitatem, & econuerso, 12æ.q.68.5.0.*22æ.q.10.[illegible].c.*q.139.1.2m*3a.q.7.5.3m 17
Dona sunt in omnibus viribus hominis, in quibus sunt virtutes, 12æ.q.68.4.5.7.c. 18
Donorum tria sunt in parte appetitiua scilicet donum fortitudinis, pietatis, & timoris, reliqua vero in parte cognoscitiua, 22æ q.8.6.c. 19
Dona quorum vnum dirigit alterum, cõbinantur simul, 12æ.q.68.7.4m 20
Septem dona sunt habitus in anima, 12æ q.68.3.0. 21
Septem dona sunt necessaria ad finem supernaturalem, non autem ad finem naturalem, 12æ.q.68.2.0.*2.1m*3m 22
Septem dona habent duplices actus, vnum in via, & alium in patria, 12æ.q.68.6.2m 23
Omnia septem dona, in patria habebũt actus suos circa ea quæ pertinẽt ad vitam contemplatiuam, non autem circa ea quæ pertinent ad vitã actiuam, 12æ.q.68.6.3m 24
Oĩa septẽ dona manẽt in beatis secundũ essentiã, non circa idẽ, nec cum eodem actu, 12æ q.68.6.0.*22æ.q.8.7.0.*q.139.1.2m*3a.q.7.3m 25
Dona Dei secundum diuersas rationes emanãt à bonitate, misericordia, liberalitate, & iustitia, 1a.q.21.3.c.*22æ.q.31.1.2m*3m 26
Præcipuum omnium donorum Dei, fuit filius eius, 12æ.q.102.3.c. 27
Remissio peccatorum, est maius donum Dei quàm innocentia ex parte recipientis, sed econuerso ex parte dati. Ideo pœnitẽs magis tenetur ad gratiarum actiones, quàm innocens, 1a.q.20.4.4m*22æ.q.106.2.0.*3a.q.88.2.3m*q.89.2.3m 28
¶Dormiens quandoque syllogizat, licet semper cum aliquo errore, 1a.q.84.8.2.*22æ.q.154.5.2m 1
*Interdum similitudinibus rerum inhæremus, sicut rebus ipsis, vt patet in dormientibus, 1a.q.55.5.3m fi.*22æ.q.154.5.c. 2

¶Dotes

1 ¶Dotes animæ sunt tres,s. visio, fruitio & comprehensio Et dotes corporis sunt quatuor,s.subtilitas,agilitas,claritas,& impassibilitas, 1a.q. 12,7,1m*3a.q.45.1.3m
2 Dotes corporis procedunt ex virtute animæ glorificatæ,secundū quod anima causat quatuor in corpore,s.esse substantiale,vires. formas secundarias.s.accidentales,& motū expeditū, 3a.q.28.2.3m*q.45.2.c.
3 Christus ante resurrectionem non habuit dotes corporis secundum habitum,sed tantum actus supernaturaliter, contra Vgonem de sancto Victore,3a.q 28.2.3m*q.45.1.3m*2.0.*q.81.3.c.
4 Aliquibus donis,quæ à Theologis dotes appellantur, ornabuntur beati in paradiso.Suppl.q.95.1.c.
5 Beatitudo & dos realiter inter se differunt.Suppl.q.95.2.c.
6 Si Christo aliquomodo competat habere dotes, non ita propriè sicut alijs sanctis competit,cum tamen ea quæ dotes vocantur,excellentissime ei conueniant.Suppl.q.95.3.c.
7 Dotes proprie non competunt angelis,sicut & hominibus, sed metaphorice,Suppl.q.95 4.c.
8 Conuenienter tres assignatæ sunt animæ dotes, scilicet visio quæ fidei, comprehensio quæ spei, fruitio quæ charitatis respondet. Suppl.q. 95.5.c.
1 ¶Dubitatio dicitur dupliciter,s.motus rationis supra vtranque partem conditionis, cum formidine determinandi alteram partem eius, & formido affectus ad aliquod terribile sustinendum.Prima non fuit in Christo,sed secunda,non secundum rationem, sed secundum sensualitatem,3a.q.18.4.1m*2m
2 Dubitatio non potest esse in Deo,nec in angelis.3a.q.18.4.1m
3 Dubitatio duplex,scilicet infidelitatis, & admirationis. Secunda fuit in matre Christi,non autem prima.3a.q.27.4.2m*q.30.4.2m
4 Dubia de personis,debent in meliorem partē interpretari determinando,de rebus autem in partem veriorem,supponendo,22a.q.60.4.0.
¶Duellum est illicitum, Et magis conuenit ei ratio fortium,quam iudicio cum ferro candenti.* Iudicia tamen huiusmodi sunt prohibita, quia sunt de occultis,quæ diuino iudicio reseruantur, 22a.q.95.8.3m
Deus quandoque abscondit dulcedinem suam à bonis, vt eam ardentius quærant,12a.q.112,5.c.
1 ¶Dulia est honor & seruitus debita creaturæ, sed latria est honor & seruitus debita soli Deo:ideo differunt specie,22a q.103.3.0.
2 Dulia sumitur dupliciter,s.communiter, vt exhibet reuerentiam omni homini, ratione cuiuscunque excellentiæ vel propriæ,s.tantum vt reuerentiam exhibet serui domino.Prima habet diuersas species secū dum diuersitatem excellentiæ,vt pietatem,obseruantiam & huiusmodi;non autem secunda,sed est species obseruantiæ, quæ est ad omnes dignitate excellentes,22a.q.103.3.c.*4.0.
1 ¶Duo dicitur quasi habens dualitatem non in alio, sed in seipso de quo prædicatur duo,3a.q.17.1 6m
2 Duo aliquando pro vno accipiuntur 1a.q.70.1.c.
3 Vnum aliquando habet vim duorum,1a.q.39.2.c.4m
1 ¶Duplicitas cordis,est aliud ostendere,& aliud intendere,22a.q.109.2. 4m*q.111.3.2m
2 Duplicitas vt est vertibilitas animi ad diuersa, est aliquid consequens ad luxuriam,sicut & inconstantia,22a.q.53.6.2m
1 ¶Protentio durationis videtur attendi secundum operationem, magis quàm secundum esse,sicut & tempus est numerus motus, 1a.q.10.1. 2m fi.
2 Duratio pœnæ respondet culpæ ex parte maculæ,& non ex parte actus, 12a.q.87.1.3m
3 Duratio pœnæ, non respondet durationi culpæ, nec in iudicio diuino, nec humano,12a.q.87.3.1m
4 Duratio Dei,æternitas,& essentia eius,sunt eadem res,1a.q.10.2.0.
1 ¶Duritics est in sacramento Eucharistiæ,sine materia,3.q.77,7.2m

E.

EADEM eidem, sunt eadem inter se, tunc solum, quando in tertio sunt eadem re & ratione,1a.q.28.2.1m
1 ¶Ebrietas dicitur dupliciter,scilicet defectus rationis,ex nimio potu vini,& actus causans eum.Secunda est peccatum,non autem prima,22a q.150,1.0.
2 Ebrietas nescientis potentiam vini,non est peccatum:scientis autem,sed non credentis inebriari,est peccatum veniale.Aliter verò est peccatū mortale.12a.q.88.5.1m*22a.q 150.1.2.0.
3 Dans vinum prono ad ebrietatem,scienter peccat,22a.q.150.1.2m
4 Ebrietas est species gulæ,diuisa contra commessationes,22a.q.150.1.c.
5 Ebrietas non est grauissimum peccatorum,22a.q 150.3.0.
6 Ebrietas voluntaria in sua causa,non excusatur totaliter à peccato, nec totaliter excusat sequens peccatum, 12a.q 77.7.c.3m
7 *Ebrietas sine peccato,tollit totam culpam actus sequentis, sicut forte accidit de Loth,& Noe,22a.q.150.1.4.c.
8 Loth culpandus est,non quantum ille incestus,sed quantū ebrietas meruit,22a.q.150.4.c.fi.
9 Ebrietas cum peccato,diminuit culpam actus sequentis,inquantum diminuit voluntarium,12a.q.76.4.2m*4m*22a.q.150.4.0.
10 Vitium contrarium ebrietati,est peccatum,s.abstinere à vino,in magnū grauamen naturæ scienter. Et caret nomine.22a.q.150.1.3m
11 *Ebrius homicida meretur duplices maledictiones,propter duplex peccatum. Vel secundum legem Pittaci.*qui id sua lege sanciuit,nō respiciendo ebriosi veniam, sed vtilitatem contra quam ebrius peccat, 12a.q.76.4.4m*22a.q.150.4.1m

¶Ecclesia dicitur dupliciter,s.militans,& triumphans,3a.q.8.4.c. 1
Corpus ecclesiæ mysticum,consistit ex hominibus,& Angelis, ex viatoribus & beatis,3a q 8.4.c.2m 2
Vna est ecclesia omnium fidelium,noui,& veteris testamenti. Nec synagoga fuit concubina,sed vera sponsa & vxor Christi,3a.q.8.3.1m 3
Decor ecclesiæ,principaliter consistit in interioribus ad quem etiā actus exteriores pertinent,inquantū ab interiori decore progrediuntur,vel ipsum conseruant.12a.q.101.2.c.3m 4
Ecclesia potest condere legem in pertinentib.ad cultum Dei, & ad subiectionem infidelium,& rerum suarum,22a.q.10.10.c.*q 66.8.2m 5
Solus Christus fundauit ecclesiam,cuius ministerium commisit Petro & successoribus eius in ædificationem, & non in destructionem, 22a.q. 88.12 2m 6
Nullus prohibetur ingredi ecclesiam,& audire verbum Dei vsq; ad missam catechumenorum,3a.q.83.4.4m 7
In casu necessitatis licet vendere,aut emere terram, vbi quondam fuit ecclesia,22a.q.100.4.1m*2m*3m 8
¶Ecclesiasticus liber pertinet ad legem veterem,22a.q.16.1.art.5. 1
Ecclesiasticus liber non computatur inter canonicas scripturas apud Hebræos,1a.q.89.8.2m 2
¶Eclipsis apparens in passione Christi, fuit quintupliciter miraculosa: s.primo,quia secundum Diony.& astrologos naturalis eclipsis solis, per interpositionem lunæ,nunquam accidit,nisi tempore coniunctionis solis & lunæ, quæ tunc non fuit.Secundo, quia cum circa horam sextam luna fuisset simul cum sole in medio cœli,in vesperis apparuit in suo loco,i.in oriente opposita soli. Tertio,quia tunc luna iam per transiuerat solem,& distabat quasi per medietatem circuli,in oppositione existens. Quarto quia tunc luna miraculosè ab oriente versus occidentem rediens,non pertransiuit solē, vt esset eo occidentalior sed postquam peruenit ad terminū solis, reuersa est versus orientem. Quinto,quia secundū Chrysostomum,trib.horis tunc tenebræ remāserunt,cum eclipsis solis in momento pertranseat,3a.q 44.2.2m 3
¶Educi de potentia,est fieri in actu, quod prius erat in potentia:& dependet à materia,& fit per agens naturale,1a.q.90.2.2m
¶Quilibet effectus Dei,est æqualiter à tota trinitate,1a.q.32.1.c.*3a.q. 23.2.c. 1
Omnis effectus repræsentat aliqualiter causam suam,1a.q.45.7.c.
*Nullus effectus,est de specie suæ causæ,22a.q.110.1.c.fi.*3m 3
Omne signum corporale,est effectus signati,vel procedit ab eadem causa,22a.q.95.5.c. 4
Effectus positiuus,prior est effectu priuatiuo, ordine formæ: sed ordine materiæ est econuerso,3a.q.62.6.3m*q 70.4.c. 5
Impossibile est quod illud quod est per accidens, sit effectus per se alicuius virtutis cœlestis vel alterius agētis naturalis, 1a.q.116.1.c.*22a q.95.5.c. 6
¶Aegritudo non est pura priuatio. Sed dicit humores inordinate dispositos.12a.q.82.1.1m 1
Aegritudo non est æqualiter in oib. sicut nec causa eius,12a.q.82.4.2m 2
¶Electio pertinet determinate ad vnam potentiam,scilicet,ad voluntatem,1a.q.83.3.c. 1
Electionem rectam agit sola virtus,quæ est in patre appetitiua,12a.q.58 1.2m*4.c. 2
Electio sequitur inquisitionem,in hominibus tantum,1a.q.22.1.1m*q. 59.3.1m*q.6.2.1m*3a.q.18.4.2m*q.34.2.2m 3
Electio est tantum de possibili,12a.q.13 5.0. 4
Electio non est de vltimo fine,sed tantum de ijs quæ sunt ad finē,1a.q. 82.1.3m*12a.q 13.3.0.*4.6.c.*22a.q.24.1.3m*q.33.1.2m*q.47 1.1.2m*3a.q.18.4.c. 5
Electio est tantum de actibus humanis, vel de alia re cum actu humano, 12a.q.13.4.0.*5.c. 6
Ad bonam electionem requiruntur duo,scilicet intentio debiti finis per virtutes morales, & recta præacceptio eorum quæ sunt ad finem per prudentiam,12a.q.56.4.4m*q.57.5.c.*q.58.4.c.*22a.q.47.1.2m* q.54.2.c. 7
Intentio & electio differunt,quia prima est respectu finis, secunda verò,est eorum quæ sunt ad finem,12a.q.13.4.c. 8
Iudicium liberi arbitrij,est actus electionis, 1a.q.83.3.2m 9
Homo nihil eligit de necessitate,sed liberè,1a.115.4.c.*12a.q.13.6.c.* 22a.q.164.1.c. 10
Homo est liberi arbitrij in eligendo, non autem in prosequendo respectu omnium,1a.q.82.1.4m 11
Electio conuenit Christo,3a.q.11.3.1m*q.18.4.0.*q 34.2.2m 12
Electio conuenit Deo,respectu creaturarum,non autem respectu sui, 3a. q.18.1.1m*2m 13
Electio Dei est etiam non entium,non autem nostra,1a.q.23.4.2m 14
Quos Deus ad aliquid eligit,ita præparat & disponit,vt idonei sint ad illud,3a.q.27.4.c. 15
Dilectio Dei est prior electione,sed in creaturis est econuerso, 1a.q.23. 4.c.2m 16
Omnes prædestinati sunt electi à Deo, & dilecti, 1a.q.23.4.c.*q.24.1.c. 17
Electio Dei præcedit prædestinationē, quia prædestinatio Dei est actus voluntatis absolutæ,consequens ordinem electionis,1a.q.23.4.c.2m 18
Electio ad prælationem sufficit quod nihil inueniat in se,per quod ei fiat illicitum illud officium,22a q.185.3 c. 19
In foro contentioso,sufficit quod electus sit bonus. Sed in foro conscientiæ requiritur quod sit optimus,vel simpliciter,vel ad regimen,22a. q.63.2.c.3m*q.1.5.3.0. 20

Electus

21 Electus de gremio ecclesiæ, vt in pluribus consueuit esse vtilior ad bonum commune,quia magis diligit ecclesiam,in qua nutritus est, 22a. q.63.2 4m
22 Prælatus non eligitur quasi in hæreditatē,sed vt dispensator. Ideo non oportet eligi propinquior,22a.q 63.2 c 2 1m
1 ¶In omni mixto,oportet aliquod elementum prædominari, 22a.q.49. 6.1m*q.179.2.2m
2 Elementa subtiliora prædominantur in mixto, secundum virtutem, sed grossiora secundum quantitatem,1a.q.71 2m*q 91.1.c.3m
3 Formæ elementorum, sunt in mixto virtute, non autem actu,1a.q.76. 4.4m
4 Primæ quatuor qualitates non sunt habitus elementorū,12a.q.49.4.c.
5 Diuersæ opiniones de creatione & distinctione elemētorū,1a.q. 61.3.
6 Elementum in diffinitione sacramenti, ponitur pro quocunq; sensibili, 3a.q.64.1.1m
1 ¶Eleemosyna est opus,in quo datur aliquid indigenti, ex compassione, propter Deum,22a.q.32.1.c.
2 Omne obsequium impensum proximo propter Deum,est eleemosyna, 22a.q.32 2.c.
3 Eleemosyna est propriè actus misericordiæ. Sed est actus charitatis ex cōsequenti,& mediatè:latria vero imperatiuè. 22a.q.32.1.0.* 9.3m
4 Eleemosyna est actus liberalitatis, inquātum aufert impedimētum eius, s.superfluum amorem diuitiarum,22a.q 32.1.1m
5 Dare eleemosynam de superfluo,vel in extrema necessitate,est de præcepto,in alijs vero est tantum de consilio.22a.q.32.5.c.*q.66 7.c. *q.71.1.c.*q 87.1.4m*q.118.4.2m*q.185.7 1m
6 Eleemosyna quæ est de consilio, est pars satisfactionis, non autem illa quæ est de præcepto,sed est præambulum eius. 22a.q.32.1.2m
7 Eleemosyna non est facienda de necessarijs tibi,& familiæ, & statui nisi velit mutare statum, vel necessitas aliqua præponderet, scilicet extrema alicuius personæ, vel ecclesiæ vel reipublicæ, 22a.q.32.6.0.* q.71.1.2m
8 Non est expectanda extrema necessitas in danda eleemosyna. Nec oportet prætendere futuram præter probabile,22a.q 32.5.3m
9 *Eleemosynæ non sunt recipiendæ à peccatorib 22a.q.154.4.c.princ.
10 Ille qui dat eleemosynam quando dat vt foueatur in peccatis,vel quādo dat vt aliquem inducat ad hæresim,mortaliter peccat, propter intentionem corruptam. Et talis eleemosyna non ex recipienda, 12a.q. 19.7.2m*3m*22a.q.154.4.c princip.
11 Quilibet tenetur dare eleemosynam quicquid habet per simoniā, 22a. q.32.7.c.2m*q.62.5.2 *q.100.6.1m
12 Quilibet ēt non habens dominium rei, potest facere eleemosynā cuicunque existenti in extrema necessitate,22a.q.32.7.3m*8.1m*2m
13 Filij familias,& serui non possunt dare eleemosynas, sine consensu dominorum,nisi de paruis,vel suis.12a.q 32 8.3m
14 Lucia poterat de cōsēsu solius matris dare eleemosynas,22a.q.32.8.3m
15 Vxori non licet dare eleemosynas nisi communes,& modicas sine consensu viri vel nisi moderatas,viro ignorante & non prohibente, vel nisi habeat aliqua præter dotem,vel nisi lucretur,22a.q.32.8.2m
16 Religiosis non licet dare eleemosynas sine licentia, nisi de modicis, sub ratihabitione,22a.q.32.8.c 1m
17 Quilibet potest sibi facere eleemosynas, non quidem dādo sibi aliquid, sed exercendo in se actum corporalem, vel spiritualem, 22a.q.30.1. 2m*q 32.9.3m*q. 66.3.1m
18 Eleemosyna cæteris parib debet dari magis indigentibus, melioribus, propinquioribus,benefactoribus,& dantib.spiritualia,22a.q.32.3.1m *q.30.*q.71.1.c.*q.31. 2m
19 Efficacia eleemosynæ, pensatur principaliter ex affectu ex parte dātis, respectu præmij essentialis,sed respectu præmij accidētalis,& ex parte recipientis, magis pensatur ex magnitudine dati,nisi affectus eius multum excedat,22a q 32.9.2m
20 Nullus moriens in peccato mortali,potest liberari ab inferno, per eleemosynas suas,vel aliorum. 22a.q.15 2.5m
21 Eleemosyna dupliciter liberat viuos à peccato mortali, s.præseruando & disponendo ad gratiam sicut etiam alia bona,22a.q.154.2.5m
22 Eleemosynæ corporales, secundum suam substantiam, habent effectus tantum corporales,sed ratione causæ,s.charitatis, & orationis habēt effectus spirituales,22a.q 32.4.0.
23 Eleemosynæ spirituales,sunt simpliciter meliores, quàm corporales,s. ratione dati,finis,& actus,sed respectu alicuius est econuerso, 22a.q. 32.3.0.*q.3 .1.c.*q 183.4.c.
24 *Recompensatio temporalis non intenta,non minuit meritum,vel laudem eleemosynæ,nec aliorum actuum, sicut nec humana gloria non intenta,*sed intenta minuit,quia qui vult dare eleemosynam propter inanem gloriam consequendam,vult id quod de se est bonum sub ratione mali,12a q 19.7.2m*3m
25 Eleemosynæ corporales sufficienter numerantur septem, & spirituales septem 22a.q. 2.2.0.
26 Eleemosyna debet fieri abundanter,secundū facultatem dantis,sed multis indigentib nequis superflue habeat,22a.q.32.10.0.*q.117 1.2m
27 Embrio prius viuit anima vegetatiua,secundo sensitiua,& vltimo,intellectiua,quia generatio eius multiplex est,& discontinua.1a.q.67.4.c. fi.*q.76.3. m*q.77.7.c.*q.85.3 1m*q.118.2.2m*22a.q.64.1.c. *3a q.31.2.3m
¶Emere regnum cœlorū dicitur impropriè,id est,mereri, qui dat quod habet,22a.q.100.1.3m
¶ Energumenus dicitur,quasi intus laborans,3a.q.71.2.1m.*3m

Omnis baptizandus est energumenus ideo debet exorcizari,3aq.71.2. 1m*2m 2
Adam videbat Deum in enigmate.id est obscurè, s.per effectus,non aūt propter occupationē sensibiliū cātam ex peccato,sicut nos,3a q.94 1.3m
¶Ens dicitur dupliciter,s.quod significat essentiam rerum, & diuiditur in decem prædicamenta. secundo quod significat conceptionem quā facit anima, 1a.q.3.4.2m*q.4 .2.3m 1
Diuisio entis quadruplex,s.per se,& per accidens,rei & rationis,in decem prædicamenta,& per actum & potentiam, 1a.q.10.2.c. 2
Ens dicitur dupliciter,s.ens simpliciter,i.substantia,& ens secundū quid, id est,accidens.3a.q.11.5.3m 3
Omne ens rationis,est relatio,vel negatio,1a.q.28.1.c. 4
*Priuationes,negationes,& non entia,sunt entia rōnis tantum,1a.q.16. 3.2m*q.4 .1.2m*12a.q.8. 3m*q.26.1.c. 5
Ens includitur in quolibet apprehenso,12a q.94.2.c. 6
Quod fit per accidens,non est ens propriè neque vnum.22a.q.95.5.c. 7
Ens non est genus,quia non habet differentias,1a.q.3.5.c.1m 8
Omnia vniuoca,reducuntur ad vnum principium, non quidem vniuocum,sed analogum,s.ad ens, 1a.q. 13 5 1m 9
Ens prædicatur analogicè,de substantia & accidente, 1a.q.13.10.4m* 22a.q.120.2.c. 10
*Ens participaliter & adiectiuè,prædicatur pluraliter de trib. personis diuinis,substantiuè verò,singulariter tantum, 1a.q.39.3.3m 11
¶Enunciabile de præsenti,præterito,& futuro, non est idem, 1a.q.14. 15.3m 1
¶Enunciatio fit à nobis tantum propter cognitionem habendam, 1a.q. 14.14.c.*22a q 1 2.2m 2
*Oīs enunciatio affirmatiua,in materia naturali,est vera,& negatiua falsa.Sed in materia remota,est econuerso In cōtingēti aūt quælibet vniuersalis est falsa,& particularis,vel indefinita est vera.1a.q.51.1.c. 3
¶Epicycli, & eccentrici circuli, probantur in astrologia rationabiliter, non autem demonstratiuè.1a.q.32.1.2m 1
¶Epychia,id est bona animositas,est idē quod securitas, Ideo est pars potentialis fortitudinis,22a.q.128.1. m 1
Epyichia est virtus specialis,& pars potentialis iustitiæ,22a.q.80.5m*q. 120.0.*q.12 .16m 2
Epychia est pars subiectiua iustitiæ cōiter dictæ,quæ per prius prædicatur de ea,quàm de iustitia legali,quæ dirigitur secundum epyichiā, quæ est superior regula humanorum actuum.22a.q 120.2.c.1m 3
Epyichia est potior pars legalis iustitiæ,obtēperantis legi, quo ad verba, & quo ad intentionem legislatoris.Sed diuid tur contra eam,vt attendit tantum verba,22a.q.120.2.2m 4
Epyichia seruat intentionem legis,in his ad quæ forma legis se non extendit,22a.q.120,1.c. 5
Epyiches non deserit iustum simpliciter,sed iustum lege determinatum. Nec opponitur seueritati,quæ sequitur veritatem legis,in quib.oportet,quia in quibus non oportet,est vitiosum.22a.q.120.1 1m 6
¶Episcopatus nomen operis est,& non honoris, 22a.q.185.1.1m 1
Intelligendus est in nomine episcopatus,bonum opus,id est, actio plebi vtilis.22a.q.185.1.2.0. 2
Ex hoc,q Apostolus dicit qui episcopatū desiderat, bonū opus desiderat, sumpserunt aliqui occasionē ambitionis episcopatus & prælationis. Sed non rectè intelligunt quod hic dicitur. Apostolus voluit hic ostendere,quid pertinet ad episcopum. Episcopus est nomen græcū. Scopos enim idem est quod intendens,& epi,i.supra,quasi superintendens:duo ergo consideranda sunt in episcopo, s gradus superior,& actio plebi vtilis,22a.q.185.1.1m 3
Aliqui proijciunt forte oculum ad ea quæ circunstant episcopatum,s.q qui præest,honoratur & habet ptātem: & qui propter ista desiderat episcopatū,nescit quid sit eps siue episcopatus:& ideo dicit apostolus quid sit episcopus,& quid desiderat qui episcopatum desiderat,quia bonum opus desiderat, non dicit bonum desiderium habet, sed bonum opus desiderat,s.vtilitatem plebis,22a q. 85.1 1m 4
¶Episcopi & presbyteri olim non differebant secundum nomina,22a.q. 184.6.1m 1
Solus eps,propriè est prælatus ecclesiæ,& quasi spōsus eius,accipit annulum:& solus habet plenā ptātem,& iurisdictionem, 22a.q.108.4.2m 2
Solus episcopus potest dispensare illa sacramenta, quæ ponunt suscipientem in aliquo gradu perfectionis super alios,3a q.82. 3m 3
Episcopi sunt successores apostolorum,22a.q 184.6.1m*q.185.5.b.* 3a.q.67.2.1m*72.11.c. 4
Episcopus dicit,pax vobis, quia magis repræsentat Christū dicentē sic, quam simplex sacerdos dicens:Dominus vobiscum,3a q.83.5.6m 5
Sicut diaconus participat illuminationem & virtutem sacerdotis: sic & sacerdos perfectiuam dispensationem episcopi, 3a.q.82 3.2m 6
Episcopatus est ordo supra sacerdotiu, respectu mystici corporis Christi: non autē respectu veri, 22a.q.184. 1 *3 q.67.2 2m*q. 2.1.4m 7
Episcopus potest iudicare eos solum,qui sunt de sua diœcesi,22a.q.60. 2.c.*6.c.*q. 7.1.b. 8
Episcopus in cuius diœcesi aliquis delinquit in re non exēpta,fit ei superior,ratione delicti:et si sit exemptus. nisi forte delinquat in re aliqua exempta,puta in administratione bonorum alicuius monasterij exempti: sed si aliquis exemptus committat furtum, vel homicidiū, vel aliquid huiusmodi,potest per ordinarium condemnari,22 .q. 7.1.3m 9
Episcopus tenetur ingredi religionem,quam vouit,22a.q 189. 1m 10
Monachus episcopus tenetur ad obseruantias regulares,s.ad continentiam,paupertatem,habitum,& alia, nisi impediant officium eius, vt silentium, 11

silentium,solitudo,abstinentiæ,& vigiliæ graues, in quibus potest ipse sicum dispensare,sicut & prælati in religione, 22æ.q.88.11.4m*q.185.8.*188.8.2m

12 Episcopi tenentur exponere omnia sua pro honore Dei, & salute gregis sui,cum opus fuerit.22æ.q.185.7.1m.

13 Episcopo non licet religionem ingredi,nisi propter impedimentum salutis ex parte sui vel aliorum,de licentia Papæ,22æ.q.184.6.c.fi.*q.185.4.o*q.189.7.c.

14 Monachus episcopus non potest esse hæres,nisi pro ecclesia sua:nec potest testamentum condere, nec aliquid disponere post mortem, nisi de licentia Papæ,12æ.q.88.11.4m*q.185.8.3m

15 Episcopus depositus,intrans religionem, potest reuocari ad episcopatū, nisi sit detrusus ibi ad pœnitentiam,pro culpa eius.22æ.q.185.4.2m

16 Episcopo non licet deserere corporaliter gregē suum propter persecutionem:nisi possit ei sufficienter per alium prouideri,22æ.q.185.5.o.

17 Episcopo licet habere proprium,& illud hæredibus testari,22æ.q.185.6 7.o.*q.186.3.5m

1 ¶Aequalitas duplex s.quantitatis, & proportionis: prima requiritur in iustitia commutatiua, secunda in distributiua & in merito, respectu præmij,12æ.q.114.1.o.

2 Aequalitas duplex,scilicet,æquiparantiæ,& proportionis, 1a.q.63.3.c.*22æ.q.163.2.c.

3 Aequalitas & quantitas duplex,scilicet,molis, & virtutis,1a.q.42.1.1m.*2m.

4 Omnis æqualitas virtutis includit similitudinem, non autem econuerso,1a.q.42.1.2m

5 Angelus & homo appetierunt æqualitatem Dei,secundum similitudinē imitationis;non autem secundum æquiparantiam naturæ, 1a.q.61.4.3m*q.63.3.o. q. 8.4.c.fi*22æ.q.163.2.o.

6 In diuinis est æqualitas,& quantitas virtutis,non autem molis,1a.q.42.1.c.*3a.q.58.2.o.

7 Aequalitas & similitudo in diuinis, est tantum secundum essentialia,1a.q.35.2.c.*q.35.4.3m*q.42.4.2m

8 Aequalitas & similitudo in diuinis,includunt relationes personales,& vnitatem essentiæ,nec dicunt aliam relationem realem, 1a.q.28.4.4m*q.42.1.4m

9 Quælibet persona in diuinis, est similis & æqualis alijs duabus personis,1a.q.42.o.*3a.q.43.4.c.

1 ¶Aequinoctialis Zona,secundum aliquos est temperatissima, sed probabilius,secundum Aristotelem,est inhabitabilis: propter æstum, 1a.q.102.2.4m

2 Creatio mundi,& passio Christi,factæ sunt in æquinoctio: sed iudicium generale erit in æstate,quando sol maxime exaltatur,quia perfecta illuminatio erit in secundo Christi aduentu,& tunc etiam erit maxima Christi exaltatio,3a b. 6.9.a.3.3m

1 ¶*Aequitas est pars iustitiæ,& continetur sub epychia,22æ.q.80.3m

¶Aequiualens non potest reddi Deo nec parentibus: sed sufficit reddere id quod est possibile,12æ.q.100.7.1m*22æ.q.57.1.3m*q.62.2.1m*q.80.c.*q.81.5.3*q.102.1.3m*q.106.1m*3a.q.85.3.2m

1 ¶Diuersitas significationis causat æquiuocationem, non autem diuersitas suppositionis,vel prædicationis,1a.q.13.10.1m*q.29.4.4m

2 Omnis æquiuocatio præsupponit vniuocationem,non autem generatio æquiuoca præsupponit generationem vniuocam,sed econuerso,1a.q.13.5.1m

Quidam equus perpendens se coisse cum matre,præcipitans se,mortuus est,22æ.q.54.9.3m

1 ¶Error circa prima principia in speculabilibus & practicis, est grauissimus & turpissimus, 22æ.q.151.12.c.

2 Error de iure naturę quammaxime matrimonium impedit. Suppl.q.51.1.c.

3 Matrimonium cum inter duas personas fiat, mutuam in inuicem potestatem recipientes ex personę & personarum conditionis errore impedir: necesse est. Suppl.q.51.2.

1 ¶Erubescentia est timor de turpi fiendo, sed verecundia est timor de turpi facto,12æ.q.41.4.c.*22æ.q.75.1.3m*q.144.2.c.

1 ESse dicitur tripliciter,scilicet essentia,actus essentiæ, & esse quod significat veritatem propositionis, quod formaliter est in anima: sed est in re fundamentaliter,1a.q.3.4.2m

2 Species rerum habent triplex esse,s.in arte Dei,id est,in verbo,in intelligentia angeli,& in rebus,1a.q.74.3.2m

3 Esse ab aliquo,dicitur dupliciter,s.directe, quia agit,& indirecte, quia non agit quod debet,12æ.q.6.3.c.

4 Omne quod non est suū esse,participat esse à causa prima,quæ est suum esse,1a.q.44.1.c.*q.61.1.c.*q.75.5.4m*q.104.1.c.fi.*12æ*q.3.7.c.

5 Esse est proprius effectus Dei, 1a.q.8.1.c.*q.45.5.o.*q.65.3.c.*12æ.q.66.5.4m

6 Forma non est,nec fit,nec creatur,nisi improprie, 1a.q.5.5.2m*q.9.2.3m*q.45.4,8.o.*q.65.4.c.*q.75.c.*q.90.2.c.*q.91.2.c.*q.110.2.c.*q.118.1.c.*12æ.q.110.2.3m*3a.q.35.1.c.3m

7 Omne esse est ab aliqua forma,1a.q.42.1.1m

8 Ipsum esse nihil aliud adiunctum habere potest,similiter nec aliqua forma,1a.q.3.6.7.c.

9 Primus effectus formæ,est esse,secundus verò operatio,1a.q.42.1.1m.*12æ.q.111.2.c.

10 Esse est prius omni alia participatione,& omni alio nomine Dei,1a.q.5.2.o.

11 *Et est nobilius,1a.q.4.1.3m*2.3m*12æ.q.2.5.2m.

12 Ab eadem forma vel essentia,est esse immediate, & operatio mediante potentia,1a.q.54.2.2m*3a.q.16.1.4m

Esse est formale,respectu omnium que in re sunt,1a.q.8.1.c.

Idem est esse forme,materie,& compositi,12æ.q.4.5.5m 13

Si aliqua forma vel natura non pertinet ad esse personale,illud esse non 14
dicitur esse persone simpliciter:sed secundum quid,3a.q.17.2.c. 15

*Esse capitatum,& esse corporeum,& esse animarum, pertinet ad personam sortis,sed ex his non fit nisi vnum esse in sorte.3a.q.72.c. 16

Si post constitutionem persone,adueniant ei aliqua mébra,non accrescit ei aliud esse,sed sola relatio ad hec,3a.q.17.2.c. 17

Esse est maxime intra rem,secundo forma,tertio materia, 1a.q.8.1.c.*q.105.5.c.fi. 18

Sed esse est actus forme,& essentie,& suppositi,1a.q.3.4.c. 19

Nec esse comparatur ad alia sicut recipiens ad receptum, sed econuerso, quia est actualitas omnium,1a.q.3.4.c.*q.4.1.2m*q.5.1.c. 20

*Immo semper illud quod substernitur in rebus,est communis quàm id quod informat,& restringit ipsum:sicut esse quam viuere, 1a.q.65.2.c. 21

Quelibet forma substantialis dat esse simpliciter, & quelibet forma accidentalis dat esse secundum quid,1a.q.76.4.8.c.*q.77.6.c. 22

Vnius persone est tantum vnum esse personale,sed multa secundū quid 3a.q.17.2.c.*q.19.1.4m. 23

Quicquid est in aliquo preter essentiam eius,oportet esse causatum, vel à principijs essentialibus,vel ab extra, 1a.q.3.4.c. 24

Esse pertinet ad hypostasim,sicut ad illud quod habet esse, sed pertinet ad naturam:sicut ad illud quod aliquid habet esse, 3a.q.17.2.c.1m 25

Esse simpliciter est superius ad esse hominem,3a.q.16.9.2m 26

Impossibile est vnam rem habere duplex esse substantiale, 1a.q.76.3.c.*4.b.*c.*77.q.2.3m*3a.q.17.2. 27

Ad probandum aliquid esse, oportet vti pro medio quid nominis, non autem quid rei,quia sequitur questionem an est, 1a.q.2.2.2m 28

In qualibet creatura,differunt esse & essentia,operatio & potētia,vel virtus operatiua,1a.q.54.1.2.3.c*q.77.1.c.*q.79.1.c. 29

Esse cuiuslibet creature est determinatum ad vnum secundum genus:& secundum speciem,1a.q.54.2.c. 30

Inclinatio cuiuslibet creature ad esse,est tantum per essentiam, non autem inclinatio ad extra,1a.q.59.2.c.1m 31

Impossibile est quòd esse alicuius creature,sit causatum ex principijs essentialibus eius,1a.q.3.4.c. 32

¶Essentia est illud quod significatur per diffinitionem, 1a.q.3.3.c.*q.29.2.3m. 1

Essentia est illud,cuius actus est esse,1a.q.39.2.3m 2

Essentia & natura sunt idē re,& differunt ratione: quia essentia est principium essendi,sed natura est principium operationis,1a.q.39.2.3m 3

Essentia nomine abstracto,significatur vt pars,sed in concreto significatur vt totum,1a.q.3.3.c. 4

In compositis,essentia significat compositum ex forma & materia in cōmuni,1a.q.29.2.3m 5

¶Aestimatio rationis, semper corrumpitur in peccante in vniuersali, vel in particulari,per delectationes,& alias passiones,22æ.162.4.2m 1

¶Vis estimatiua,est potentia apprehensiua conuenientis & nociui,ideo comparatur ad appetitum sensitiuum, sicut intellectus practicus ad voluntatem,1a.q.78.4.c. 1

Aestimatiua nullum indiuiduum apprehendit,inquantum substat naturę communi,sicut cogitatiua in homine: sed tātum vt est principium vel terminus actionis vel passionis bruti,1a.q.78.4.5.fi. 2

Aetatis defectu matrimonium ante annos pubertatis contractum nullum est,nisi forte etatis defectum vigor nature & rationis suppleuerit. Suppl.q.58.5.c. 1

¶Aeternitas est interminabilis vite,tota simul,& perfecta possessio,1a q.10.1.o. 1

Aeternum quandoque sumitur pro diurno,22æ.q.164.2.6m 2

Aeternitas est mensura omnis durationis,1a.q.10.6.c. 3

*Aeternitas excludit principium durationis,1a.q.42.2.2m 4

Esse,secundum quod recedit à permanentia,& subditur transmutationi, recedit ab eternitate,& subditur tempori.1a.q.10.4.3m*5.c. 5

*Aeternitas significatur pluraliter, 1a.q.10.3.1m 6

Aeternitas est tota simul:quia est mensura esse permanentis,non autem tempus,quia est mensura motus,1a.q.10.4.c.3m*5.c. 7

Aeternitas manet eadem,& subiecto,& ratione:ideo non est idem quod nunc temporis,1a.q.10.4.2m 8

Tempus non differt ab eternitate:per habere principium & finem: nisi per accidens:vel ex parte mensurati vel in potentia: 1a.q.10.4.5.c. 9

Aeternitas & tempus:non sunt mensure vnius generis:1a.q.10.4.1m 10

In tempore aliud est indiuisibile,s.instans:& aliud durans: s.tempus: sed in eternitate:est idem indiuisibile:& semper stans:1a.q.42.2.4m 11

Aeuum est medium inter tempus & eternitatē:quia tempus habet prius & posterius:id est:mēsurat mutabilia:non autem euum:sed coniungitur eis:non autem eternitas:1a.q.10.5.o. 12

Deus est eternitas 1a.q.10.2.c.3m 13

Deus est eternus 1a.q.10.2.o. 14

Aeternitas vere:& proprie:conuenit soli Deo:sed participatiue conuenit diuersis diuersimode:1a.q.10.2.3.o. 15

Nihil preter Deum:fuit ab eterno:1a.q.10.3.o.*q.16.7.o.*q.45.o.*q.61.2.o. 16

Ab eterno non fuerunt multe veritates,nisi in mente Dei,1a.q.10.3.3m*q.16.7.o. 17

Deus est supra eternitatem participatam,& vltra eam regnat:non autem supra vel vltra eternitatem suam,1a.q.10.2.1m*2m. 18

Deus

19 Deus non est actor,nec causa suæ æternitatis,sed æternitatis participatæ,scilicet æui,1a.q.10.2.1m

1 Ethica * Necesse est ponere, quòd in primum motum voluntatis,voluntas prodeat ex instinctu alicuius exterioris mouentis, vt Aristoteles concludit,in quodam capitulo Ethicæ Eudimicæ, 12æ.q.9.4.c.fi.*q.80.1.b.3

1 Ethymologia attenditur,secundum illud á quo imponitur nomen:significatio verò secundum illud, ad quod significandum nomen imponitur,22æ.q.92.1.2m

Ethos in Græco scriptum per H literam longam, significat morem, id est inclinationem, sed scriptum per E breuem, significat morem,id est consuetudinem,12æ.q.58.1.c.

1 Eua non fuit filia Adæ,quia non processit ab eo,modo naturæ,nec sicut à principio naturali,1a.q.92.2.3m

1 Euangelium diuulgatum est,& prædicatum in toto orbe, non autē creditum per fidem ab omnibus.12æ.q.106.4.4m

2 In euangelio nihil mandatur de præceptis ceremonialibus: quia ablata sunt per impletionem rei,12æ.q.108.3.3m

3 In euangelio non continētur,nisi quæ pertinent ad gratiam spiritussancti,12æ.q.106.1.1m

4 Doctrina euangelica est doctrina perfectionis:ideo instruit de omnibus pertinentibus ad rectitudinem vitæ,22æ.q.56.1.2m

1 Eubulia est virtus specialis benè consiliatiua,12æ.q.22.1.1m* 12æ.q.57.6.o.*22æ.q.48.c.fi.q.49.4.2m* q.51.1.2.o.q.53.2.c.

2 In nullo peccatore,inquantum huiusmodi,inuenitur eubulia,22æ.q.51.1.3m

1 ¶Eucharistia est sacramentum,& sacrificium,12æ.q.101.4.2m* 3a.q.52.8.2m*q.73.1.4.o.*q.79.5.o.*7.o.*q.82.4.c.1m

2 Corpus & sanguis Christi sunt vnum sacramentum formaliter:& secūdum finem,sed plura materialiter,3a.q.73.2.o.*q.78.6.1m

3 Hoc sacramentum habet quatuor nomina,s.sacrificium vel hostia communio,vel sinaxis,eucharistia,& viaticum,3a.q.73.4.o.*q.79.2.1m

4 Conueniens fuit,& necessaria institutio eucharistiæ in cęna Domini nō autem ante,nec post,quatuor rationibus, s.primo quia ad perfectionem nostram exigebatur, vt caput nostrum etiam realiter nobis iungeretur:secundo,quia tunc institui debuit, quando figuræ veteris legis terminandæ erant:tertio ratione repræsentationis passionis Christi:quarto ex ritu quo frequentandum est hoc sacramentum, vt vltimo traditum magis memoriæ teneretur,3a.q.72.12.3m*q.73.5.o.*q.74.4.c.1m*q.80.8.2m*q.83.2.3m

5 Necessaria fuit institutio eucharistiæ,per modum cibi,3a.q.73.1.2.o.*q.75.5.c.

6 Eucharistia habuit multas figuras in veteri testō, quarum præcipua fuit agnus Paschalis,22æ.q.102.5.2m*3m*3a.q.73.6.o.*q.80.10.2m

7 Eucharistia in missa,comparatur sacrificio Abel,Abrahæ, & Melchisedech,3a.q.83.4.8m

8 Oblatio Melchisedech,fuit expressior figura Eucharistiæ, quo ad illud quod est sacramentum tantum, figuris veteris legis, sed econuerso quo ad illud quod est res & sacramentum,3a.q.61.3.3m*q.73.6.c.

9 Sacrificium eucharistiæ,quotidie oblatū in ecclesia,non est aliud, quàm sacrificium Christi,sed commemoratio eius,3a.q.22.3.2m * q.73.4.o.*q.83.1.o.

10 Effusio sanguinis & aquæ ex latere Christi, est signum & causa Eucharistiæ:oblatio Melchisedech, respectu eius quod est sacramentum tantum,manna respectu eius quod est res tantum, & agnus Paschalis respectu eius quod est res & sacramentum,sunt tantum signa, 3a.q.73.6.o.q.74.6.1m

11 Agnus paschalis fuit figura Eucharistiæ,ratione passionis Christi:māna vero,vt cibus fideliū,12æ.q.102.5.2m*3a.q.73.5.6.c.*q.80.10.2m

11 Corpus Christi mysticum est res tantum in hoc sacramento, 3a.q.73.3.6.c.

13 Res huius sacramenti duplex,s.contenta,i.Christus: & non contenta,s.corpus Christi mysticum,3a.q.60.3.b.*q.80.4.c.

14 Res & sacramentum eucharistiæ,est corpus Christi verum, res tantum, est effectus eius,s.gratia,sacramentum verò tantum est materia eius, 3a.q.73.1.3m*6.c.

15 Res & sacramentum Eucharistiæ,est in materia, sed res tantū,s.gratia, est in suscipiente.In alijs autem sacramentis,vtrunque est in eo, 3a.q.73.1.3m

16 Vel quia nutrimentum correspondens eucharistiæ, præcedit augmentum correspondens confirmationi vt causa, & sequitur vt conseruās, 3.q.65.2.3m

17 Eucharistia excellit omnia sacramēta veteris ac nouæ legis,3a.q.65.3.o.

18 Eucharistia est perfectio aliorum sacramentorum,3a.q.75.1.c.

19 Eucharistia est consummatio omnium sacramentorum, 3a.q.63.6.c.*q.73.3.c.

20 Eucharistia est finis omnium sacramentorum, 3a.q.63.6.c.*q.65.3.c.2m*q.72.12.3m*q.73.1.c

21 In hoc sacramento cōprehenditur totum mysterium nostræ salutis,ideo præ cæteris sacris solēnius celebratur,3a.q.83.4.c.princip.*3m*6m

22 Eucharistia est signum ecclesiasticæ vnitatis: ideo ex opere operato,eius efficacia potest in alterum transire,non autem alia sacramenta,3a.q.67.2.c.*q.73.2.b.*4.c*q.79.1.c.*q.82.3.3m*q.83.1.3m

23 Sicut in alijs sacramentis materiale elementū non est causa virtutis quæ in eo est,nec alicuius spiritualis effectus in homine, nisi mediante virtute,secundum quod ex elemento & virtute fit vnum, ita species nō sunt causa corporis Christi,nec alicuius spiritualis effectus, nisi mediante corpore Christi, secundum quod ex speciebus & corpore Christi fit vnum sacramentum.3a.q.73.1.2m

Per baptismum datur primus actus vitæ spiritualis,sed per eucharistiam datur complementum eius,3a.q.79.1.c.2m*6.2m*q.82.2.3m 24

Eucharistia est posterior baptismo in perceptione, sed est prior in intentione,3a.q.73.5.4m 25

Si homo nunquam à gratia baptismi caderet,indigeret confirmatione & eucharistia,non autem pœnitentia,3a.q.84.5.6.o. 25

Eucharistia continet Christum realiter:non aūt alia sacramenta, sed tantum virtutem eius,12.q.101.4.2m*3.q.61.6.c.*q.65.3.o.*q.73.1.3m*4.c.3m*5.c.2m*q.75.1.o.*2.c.2m*4.c*q.76.o.*q.78.1.c. 27

Eucharistia perficitur in consecratione materiæ,alia vero sacramenta in vsu eius,3a.q.73.1.3m*q.74.2.3m*7.c.*q.78.1.c.*q.80.1.1m*10.1m*q.82.4.2m*10.1m fi.*q.84.3.c.*4.3m 28

Materia eucharistiæ est duplex,s.panis & vinum,3a.q.74.1.o. 29

Non habens vinū vel panē,non debet consecrare alterum tātum, tamen si faceret,consecratum esset,sed grauiter peccaret,3a.q.74.1.2m 30

Panis & vinum quantacunque possunt consecrari, dummodo sint corā sacerdote,3a.q.74.2.o. 31

Materia eucharistiæ non est mel,lac,carnes,nec aliquid simile sacramentis veteris legis,3a.q.74.1.o. 32

Circa materiam eucharistiæ fuit triplex hæresis,s.Artotiritarum,panem cum caseo offerentium:Catafrigarum,& Pepucianorum, miscentium farinam cum sanguine puerorum per totum corpus: & Aquariorum, offerentium aquam tantum,3a.q.74.1.c. 33

Damnatur error quorundam conficientium de aqua lotionis panni intincti vino,3a.q.74.8.c. 34

Aqua debet apponi vino,sicut Christus posuit:& conuertitur in vinum, 3a.q.74.6.o. 35

Appositio aquæ non est necessaria,licet non apponens peccet,3a.q.74.7.o.*q.83.6.4m*6m 36

Aqua debet poni in calice, & parum,non in dolio, quæ non manet,sed conuertitur in vinum:non autem in aquam Christi, 3a.q.74.8.o. 37

De aqua artificiali in vino,potest confici eucharistia,sed non debet,non autem in pane,3a.q.74.7.3m 38

Eucharistia conficitur ex pane tritici,non autem ex pane hordei,speltæ, farris,vel alterius grani,3a.q.74.3.o.*4.c. 39

Eucharistia potest cōfici ex pane misto ex granis alijs,si maneat species tritici,3a.q.74.3.3m 40

Eucharistia potest confici ex siligine generata ex grano frumenti,3a.q.74.3.2m 41

Ex amido,vel pasta,vel pane corrupto secundum speciem, non pōt confici eucharistia,3a.q.74.3.4m*4.4m*5.2m 42

Eucharistia debet confici ex azymo, sicut Christus fecit, & esset graue peccatum conficere cum fermento:sicut apud Græcos in azymis,3a.q.74.4.o. 43

De vino vitis,& non de alio liquore,potest confici eucharistia,3a.q.74.5.o. 44

De musto potest confici eucharistia,sed peccatum esset, nisi esset in necessitate,non autem de vua,nec de agresta,3a.q.74.5.3m 45

De aceto non potest confici eucharistia,sed de vino acescente, licet peccatum esset,3a.q.74.5.2m 46

Forma cōsecrationis corporis Christi,hæc,s.hoc est enim corpus meū: tamen dimittens alia verba,peccat grauiter,3a.q.60.8.c.* q.75.2.c.*q.78.2.o.*5.c.*q.83.4.1m*q.84.3.c. 47

Singulæ particulæ huius formæ,conuenienter ordinantur, 3a.q.78.2.o. 48

Enim non est de forma eucharistiæ,sed dimittens ipsum ex negligentia, vel contemptu peccat,quia est de consuetudine Romanę ecclesiæ,data à Petro apostolo.3a.q.60.8.c.*q.78.2.5m 49

Forma eucharistiæ conuenienter significatur,s.in facto esse, non autem in fieri,3a.q.78.2.o. 50

Hæc verba,& eleuatis oculis,& cætera,& manducate,& cætera, conuenienter præmittuntur formæ eucharistiæ,3a.q.78.1.c.4m 51

Forma consecrationis sanguinis Christi,est hæc,s.Hic est enim calix sanguinis mei,noui & æterni testamenti,mysterium fidei,qui pro vobis & pro multis effundetur,in remissionem peccatorum,3a.q.78.3.o. 52

Singulæ particulæ huius formæ,conuenienter positæ sunt,3a.q.78.3.o. 53

Formæ prædictæ,non se mutuo expectant, sed vtraq; operatur sine altera,3a.q.78.6.o. 54

Formæ prædictæ,continent veritatem factiuam rei,non præsupponentem rem significatam,3a.q.78.5.o. 55

In prædictis formis,& in qualibet alia forma sacramētali,est aliqua virtus instrumētalis:non quidem principalis,nec secundum esse completum,sed intentionalis,3a.q.78.4.o.*5.c. 56

Forma eucharistiæ importat solā consecrationem materiæ, & profertur in persona Christi,sed formæ sacramentorum, important vsum materiæ,& proferuntur in persona ministri,3a.q.78.1.4.5.c.*q.82.2.2m*5.c.2m*7.3m*q.83.1.3m*q.84.3.c. 57

Christus eadem forma consecrauit,qua & nos, quam dedit ecclesiæ, & tantum semel protulit,3a.q.78.1.1m 58

Substantia panis & vini,non manet post consecrationem,cuius oppositum,est impossibile & hæreticum,3a.q.75.2.o.*6.c.*q.77.1.5.c. 59

In conuersionibus naturalibus,illud quod conuertitur, corrumpitur, & illud in quod conuertitur,generatur,vel augetur,vel restauratur, sed hic,Christus nullo modo mutatur,3a.q.75.4.o.*6.2m 60

Nec substantia panis & vini annihilatur, nec conuertitur in præiacentē materiam,3a.q.75.3.o. 61

Sed

62 Sed cõuertitur tota,in totum corpus Christi, $3^a.q.75.4.o$ *6.c.8.e.3^m

63 Conuersio hæc quadãmodo dicitur differt ab alijs,quia pertingit ad materiã, non habet subiectum,conuertitur totum,& in totum præexistens.3^a. q.75.4.c.o.

64 Hæc conuersio importat ordinem substantiarum, ideo est sicut in subiecto vtraque,$3^a.q.75.4.1^m$

65 Hæc conuersio non est formalis, sed est substantialis , ideo dicitur transsubstantiatio,$3^a.q.75.4.o$.

66 Forma substantialis panis & vini,non manet post consecrationem,$3^a.q.$ 75.6.o.*q.77.1.6.c.

67 Forma substantialis panis & vini,conuertitur in animam Christi, $3^a.q.$ 75.6.2^m

68 Quantitas panis, non conuertitur in quantitatem corporis Christi: sed manet sicut cætera accidentia,$3^a.q.75.1.3^m$*4.c.

69 Nec quantitas vini,conuertitur in quantitatem sanguinis Christi,sed manet sicut cætera accidentia,$3^a.q.77.8.c$.

70 Si post calicis consecrationẽ aliud vinum mittatur in calicem,illud quidem non transit in sanguinem,ueq; sanguini commiscetur , sicut Innocentius tertius dicit,in quadam decretali,$3^a.q.77.8.6.1^m$*3^m

71 Quod quidem intelligendum est,quãdo non fit tanta permistio vini vel liquoris extranei , quod sanguis Christi desinat esse sub toto , tunc.n. dicitur vndiq; diffusus,non quia tangat sanguinem Christi , secundũ proprias eius dimensiones:sed secundum dimensiones sacramentales, sub quibus continetur,$3^a.q.77.8.c.3^m$*4^m

72 Nec est simile,de aqua benedicta,cui additur aqua non benedicta, & de vino consecrato : quia illa benedictio nullã immutationem facit circa substantiam aquæ,sicut facit consecratio vini,$3^a.q.77.8.3^m$ si

73 Hæc conuersio est supernaturalis, facta sola virtute Dei , $3^a.q.75.4.6$.* 5.o.*7.c.*q.83.4.c.

74 Hæc conuersio cum creatione & mutatione naturali, conuenit in ordine terminorum,& non simulate, & cum prima non habet subiectum commune vtrique termino,& cum secunda, quia terminus transit in terminum,secundum totum hic,secundum materiam ibi,& manet aliquid,s. accidentia hic,& materia ibi. $3^a.q.75.8.c$.

75 Hæc est vera,ex pane fit corpus Christi , & panis conuertitur in corpus Christi,vel transubstantiatur:nõ autem hæc, panis est vel fuit,vel erit vel fiet, corpus Christi,vel de pane fit , vel factum est corpus Christi : vel panis potest esse,vel fieri corpus Christi, $3^a.q.75.8.o$.

76 Hæc conuersio est difficilior,& miraculosior,omni mutatione naturali, & etiam creatione, ratione termini ad quem,simpliciter autẽ est ecõuerso,$3^a.q.75.8.3^m$

77 Hæc conuersio fit in instanti.$3^a.q.75.3.c$.*7.o.*q.78.2.5.c.

78 Hæc conuersio fit tantum in vltimo instanti prolationis totius formæ,si assumuntur tria s.minister debitus,debita materia,& forma,& intentio consecrantis,sed singulæ partes formæ disponunt ad hoc, $3^a.q.$ 75.7.3^m*3^a.*q.78.4.3^m*5.c.

79 Corpus Christi,non incepit esse in hoc sacramento: per motum localẽ, sed per conuersionem panis in ipsum , triplici ratione. s. primo quia sequeretur q; desineret in cœlo , secundo quia omne corpus localiter motum,pertransit omnia media:quod hic dici non potest.tertio quia impossibile est q; vnus motus eiusdem corporis localiter moti,terminetur simul ad diuersa loca,cum tamen in plurib.locis corpus Christi sub hoc sacramento simul esse incipiat, $3^a.q.75.2.4.c$.

80 Totus Christus est in hoc sacramento,$3^a.q.76.1.o$.*q.79.1.3^m

81 Verum corpus Christi non esse in hoc sacramento , nisi vt in signo: est hæresis abiurata à Berengario,$3^a.q.73.1.3^m$*q75.1.o.

82 In hoc sacramento est aliquid dupliciter.s.ex vi sacramenti.i.significatum per formam,& ex naturali concomitantia,id est, realiter coniũctum Christo.$3^a.q.76.1.o$.* 2.3.4.c.*q.78.6.1^m*q.81.4.2^m*3^m

83 Anima Christi,& diuinitas eius.sunt in hoc sacramento, secundo modo tantum.$3^a.q.76.1.1^m$.*2.c.*q.81.4.3^m

84 Caro,& os,& huiusmodi,sunt sub specie vini,secundo modo tantum,& sub specie panis,primo modo:sanguis vero econuerso,$3^a.q.75.1.2^m$ *2.c.3^m*q.78.6.1^m*q.81 4.2^m

85 Quantitas tota,& alia accidentia Christi sunt in hoc sacramento,secundo modo tantum,$3^a.q.76.1.3^m$*3.4.o.*5.3^m*q.81.3.2^m

86 Tota quantitas Christi est indifferenter sub magna & parua quantitate specierum,$3^a.q.76.1.3^m$*3.c.*4.o.

87 Totus Christus,est sub qualibet parte vtriusq; speciei,$3^a.q.76.2.3.o$.* q.78.6.1^m*q.79.1.3^m*q.80.12.3^m

88 Accidentia corporis Christi,sunt in hoc sacramento, mediante substantia,nec habent immediatam habitudinem ad hoc sacramentum , nec corpora circunstantia,ideo non possunt immutare medium,$3^a.q.76.$ 7.c.*q.81.2.4.c.

89 Accidentia corporis Christi intrinseca sunt in hoc sacramento:non autem accidentia per comparationem ad extra, vt vbi & situs.$3^a.q.76.$ 5.3^m*q.81.3 c.*4.c.1^m

90 Christus est sub duplici specie eucharistiæ,triplici ratione,s.ad repræsentandum passionem eius,vt sit cibus & potus,& ad salutem corporis & animæ,3^a q 76.2.3^m

91 Christus in eucharistia continetur sub aliena specie,ad vitandum horrorem, & derisionem,& propter meritum fidei,$3^a.q.75.5.o$.

92 Corpus Christi est localiter in vno tantum loco. s. in cœlo,sed vt in sacramento significante & continente est alibi,non tamen vbique.$3^a.q.$ 75.1.3^m*.c*q.76.5.o.*6.c.3^m*q.81.1.2^m

93 Locus eucharistiæ nõ est vacuus,nec plenus corpore Christi sed specieb. sacramentalib.per naturã dimensionũ,vel miraculose.$3^a.q.76.5.2^m$

Christus in sacramento,non est vt in loco circunscriptiuè, nec diffinitiue,$3^a.q.75.5.1^m$ 94

Christus ad motum sacramenti , non mouetur per se , nec per accidens, $3^a.q.76.6.o$. 95

Christus dedit in sacramento discipulis corpus suũ passibile, $3^a.q.81.3.o$. 96

In triduo corpus Christi si quis consecrasset,fuisset corpus sine sanguine & econuerso,& vtroq; sine aĩa.$3^a.q.7$.*.1.1^m*2 c.* q.81.4.o. 97

Si Christus in triduo fuisset in hoc sacramento,passus fuisset in eo,passio ne innata non autem passione illata,$3^a.q.81.4.o$. 98

Corpus Christi in hoc sacramento , non potest videri oculo corporali, $3^a.q.76.7.o$.*8.c. 99

Quãdo in hoc sacramẽto apparet puer vel caro,est ibi vere corpus Christi,sed non videtur in specie propria,$3^a.q.76$*8.o 100

Talis apparitio quandoq; est tantum ex parte videntium,& quandoque extra.3^a q.76.8.o. 101

Quando sic apparet omnibus,non debet sumi,sed debet cum reliquijs poni,$3^a.q.82.4.3^m$ 102

Tunc sacerdos secundum aliquos debet iterum celebrare, vel secũdum alios,sufficit spiritualis manducatio.$3^a.q.82.4.3^m$ 103

Christus videt se corporaliter in sacramento:non ex sacramento,si autẽ oculum haberet extra sacramentum , non posset hoc,nisi miraculose, $3^a.q.76.7.2^m$ 104

Angeli non vident corpus Christi sub sacramento:cognitione naturali: sed tantum cognitione beata , dæmones autem nullo modo plenè. $3^a.q.76.7.c$. 105

Beati vident Christum sub sacramento visione intellectuali plena , non autem visione corporali,nisi miraculosè.$3^a.q.76.7.c.2^m$ 106

Intellectus viatoris non potest comprehendere nec videre Christum in hoc sacramento.,$3^a.q$ 76.7.c. 107

Non baptizati peccant,videndo eucharistiam , non autem Christiani: licet sint peccatores;$3^a.q.80.4.4^m$ 108

Soli sacerdotes possunt conficere eucharistiam. $3^a.q.82.1.o$. 109

Plures sacerdotes possunt eandem hostiam consecrare. $3^a.q.82.2.o$. 110

Mali sacerdotes etiam schismatici,hæretici excommunicat. & degradati,possunt consecrare:sed peccant grauiter. $3^a.q.64$ 9.2^m*3^m*q.82 5.7.8.9.o. 111

Recipiens eucharistiam vel audiens missam à talibus,grauiter peccat,3^a q.64.9.2^m*3^m*q.82.9.o 112

Consecrans propter malum finem:sicad maleficia,vel vt irrideat, peccat, sed perficit sacramentum.$3^a.q.74.2.2^m$ 113

Dispensatio eucharistiæ pertinet ad sacerdotem tantum.$3^a.q.82.3.o$. 114

Nulli non sacerdoti licet tangere eucharistiam, nisi in necessitate , vt si caderet.$3^a.q$ 82.3.c. 115

Laicus etiam peccator debet tangere eucharistiam,in necessitate tantũ, vt si caderet in terram,$3^a.q.82.3.c$. 116

Si adsint essentialia,scilicet,ordo,& intentio ministri,& materia,& forma debite:erit eucharistia,licet desint solẽnitas loci,temporis,& paramentorum , tamen talis grauiter peccaret, & degradandus esset. $3^a.q.83.3.1^m$ 117

De pœnitentia emittentis eucharistiam. vel cuius negligentia brutum sumit eam,vel sanguis stillat extra:vel euomentis.$3^a.q.83$ 6.7^m 118

Confecrans tenetur sumere eucharistiã sub vtraq; specie: quotiescunq; celebrat,$3^a.q.80.12.o$.*q.82.4o 119

Si percipitur ante consecrationem,aquam tantum fuisse,effundatur,& vinum ponatur:si autem post,* videtur quod à capite canonem debeat incipere:sed dimittat,& de negligentia pœniteat,secundum Innocentium,vel tantum confecret vinum,permissa contritione de negligentia.$3^a.q.8.5.4^m$ 120

Deficiente sacerdote post consecrationem corporis, debet suppleri per alium,non autem si ante.$3^a.q.82.6.1^m$ 121

Minister in alijs sacramentis dupliciter operatur.s.pronunciando verba, & actum exteriorẽ exercendo,in eucharistia verò tantum primo modo.$3^a.q.78.1.c.3^m$ 122

Non licet sacerdoti omnino cessare à consecratione eucharistiæ,sed teneur saltem in festis.$3^a.q.82.10.o$. 123

Celebratio Eucharistiæ,est immolatio Christi: quia est figura passionis eius,cuius per hoc fimus participes,& sacerdos significat Christum.3^a q.83.1.o.*2.c.1^m*2^m 124

Eucharistia dupliciter sumitur.s.sacramentaliter,& spiritualiter.$3^a.q.$ 80.1.2.3.o. 125

Partes veteris testamenti nõnducauerunt Christum secundo modo tantum.$3^a.q.$ 80.1.3^m 126

Eucharistia vere sumitur à peccatoribus sacramentaliter tantum:nec im munditiam aliquam ex hoc contrahit.$3^a.q$ 80.3.o.*q.82.7.1^m 127

Infidelis vere sumit eucharistiam non primo modo , nec secundo proprie.$3^a.q.80.3.2^m$ 128

Brutum vere sumit Eucharistiam per accidens,non autem primo nec secundo modo.$3^a.q.80.3.3^m$ 129

Christus sumpsit corpus suum & sanguinem in eucharistia,$3^a.q.81.1.o$. * q.84.7.4^m 130

Christus ex sumptione huius sacramenti habuit spiritualem dulcedinẽ, ideo sumpsit sacramentaliter,& spiritualiter,sed aliter quam cæteri, $3^a.q.81.1.3^m$ 131

Christus dedit eucharistiam Iudæ in cœna:præter bucellam intinctam, $3^a.q.81.2.o$. 132

Sumptio Eucharistiæ,non est de necessitate salutis secundum se, sed ex statuto Christi & ecclesiæ.$3^a.q.73.3.o$.*q.80.11.o. 133

In pri-

135 In primitiua ecclesia, omnes tenebantur quotidie sumere eucharistiam, postea ter in anno,nunc autem semel,$1^a.q.80.10.4^m$

136 Eucharistia debet quotidie sumi , nisi ex hoc quis sentiret reuerentiam diminui,& feruorem non augeri.$1^a.q.80.10.o$

137 Eucharistia non debet pluries in die sumi, nisi quãdo quis in vna die ex aliquo casu permisso,pluries celebraret,$3^a.q.80.10.5^m$.*q.83.2.2m

138 Eucharistia sub specie vini,id est,sãguinis Christi,nõ datur populo,propter periculum effusionis,quia facilius vna gutta sanguinis laberetur quàm aliqua vna particula corporis.$3^a.q.74.1.3^m$.*.q.80.12.c

139 Hostia non consecrata,nũquam debet dari pro eucharistia, & sacerdos dans eam,reus esset idololatriæ,non autẽ adorantes vel sumentes eã, cum hostia debeat adorari latria,sub conditione in habitu, & adorantes, vel sumentes eam æstiment probabiliter hostiam esse cõsecratã. Fides.n.credentis, non fertur ad has species panis vel ad illas, sed ad hoc quòd verum corpus Christi,sit sub speciebus panis sensibilis,quando recte fuerit consecratum.vnde si non sit rectè consecratum : fidei non propter hoc suberit falsum,$22^æ.q.1.3.4^m$.*.$3^a.q.80.6.2^m$.

140 Melius est paratis sumere eucharistiã,quã abstinere ab ea,$3^a.q.80.10.c$.

141 Pœnitentes qui abstinent ab hoc sacramento, secundum consilium sacerdotis,excusantur à transgressione præcepti,non autem manentes in peccatis,$3^a.q.80.11.3^m$.

142 Eucharistia debet sumi tãtum à ieiunis totaliter,nisi in casu mortis,$22^æ$ q.147.6.2^m.*.3^a q.80.8.o.*.9.c.

143 Omnis cibus vel potus,sumptus post mediã noctem, impedit sumptionem eucharistiæ , non autem ante, etiam si nec somnus,nec digestio sequatur,$3^a.q.80.5^m$.

144 Deglutit.o saliuæ,vel cibi relicti inter dentes, vel eructationis, non impedit sumptionem eucharistiæ,$3^a.q.80.8.4^m$.

145 Reliquiæ aquæ vel vini,quibus lauatur os traiectæ non in magna quantitate , & mistæ cum saliua,non impediunt sumptionem eucharistiæ, $3^a.q.80.8.4^m$.

146 Post sumptionem eucharistiæ , requiritur modicum interuallum , ante prandium,$3^a.q.80.8.6^m$.

147 Corporalis immundicia, vt lepra,fluxus sanguinis, & huiusmodi,non impedit sumptionem eucharistiæ,$3^a.q.80.7.3^m$.

148 Eucharistia debet semper haberi parata pro infirmis,7^a q.83.5.11^m.

149 Pars hostiæ missa in calicẽ, nunquam debet dari infirmis , quia Christus nemini dedit panem intinctum,nisi Iudæ,$3^a.q.83.5.9^m$.

150 Triplex modus manducandi corpus Christi, s.sacramentalis tantum, spiritualis tantum,sacramentalis,& spiritualis simul,$3^a.q.80.1.2.3.o$.

151 Pueris non debet dari eucharistia , nisi cum incipiunt habere aliqualem vsum rationis,vt possint concipere deuotionem huius sacramenti, scilicet in decimo,vel vndecimo anno.$3^a.q.80.9.3^m$.

152 Græci dant eucharistiam pueris recenter natis,baptizatis, propter hoc quod Dionys.dicit,baptizatis esse sacram communionem dandã,non intelligentes,quod Dionys.ibi loquitur de baptismo adultorum, 3^a. q.80.9.3^m.

153 Amentibus,& post fidem & deuotionem,debet dari eucharistia,in mortis articulo,niti sit periculum vomitus vel expuitionis. Non autem si ante amentes fuerunt,& sic à natiuitate remanserunt,$3^a.q.80.9.o$.

154 Dæmoniacis debet dari eucharistia , nisi certum sit quod pro crimine torqueantur,non autem energuminis,$3^a.q.80.9.2^m$.

155 Nihil præter peccatum mortale, impedit necessario sumptionẽ eucharistiæ,sed tantum de concubitu,vt coitus matrimonialis, nocturna pollutio,& fluxus seminis temporalis,quando sunt sine mortali,vsque ad alium diem,$22^æ.q.154.1.o$.*.$3^a.q.80.7.o$.

156 Præeligendum est,esse suspectum, quàm indigne sumere eucharistiam, 3^a q.80.8.2^m.

157 Suspectus violenter,& publicis,debet omnino negari eucharistia, $3^a.q.$ 80.8.3^m.

158 Peccatori occulto,petenti occulte eucharistiam , debet negari. Si vero publice petat,debet dari. Sed peccatori publico debet omnino negari,$3^a.q.80.6.2$.*.q.81.2 c.2^m.

159 Sumens eucharistiam,cum conscientia peccati mortalis,peccat mortaliter,$3^a.q.79.2.2^m$.*.3.o.* q.80.4.o.*.7.8.c.

160 Sumens eucharistiam in peccato mortali ignorato,facta diligenti discussione,etiam non sufficienti,non peccat,$3^a.q$ 80.4.5^m.

161 Experimentum nõ debet sumi de peccatis,cũ eucharistia.$3^a.q.80.6.3^m$.

162 Sacerdos faciens fictionem in consecrando eucharistiam,multo grauius peccat,quàm indigne sumens eam.$3^a.q.80.5.2^m$.

163 Infidelis est indignior fideli,ad sumendum eucharistiam. Sed fidelis,cum mortali indignius sumit.$3^a.q$ 80.5.2^m.

164 Sumens eucharistiam , cum peccato spirituali,grauius peccat , quàm sumens cum peccato carnali,$3^a.q.80.5.2^m$.

165 Peccatum indigne sumentium eucharistiam , est minus graue peccatis commissis in Deum:& grauius peccatis contra proximum,vel contra seipsum,$3^a.q.85.5.o$.

166 Est etiam minus graue peccato occisionis Christi,& proditionis eius,3^a q.80.1^m.*.2^m.

167 Et est minus graue proiectione eius in luturn.$3^a.q.80.5.3^m$.

168 Eucharistiã nõ imprimit characterẽ,$3^a.q.63.6.c$.*.q.80.1.3^m.*.10.1^m

169 Sine manducatione spirituali eucharistiæ,non potest esse salus,$3^a.q.80.$ 2.c.

170 Eucharistia inquantum est sacramentum,prodest tantum sumentib. sed vt est sacrificium,prodest etiã aliis.$3^a.q$ 78.3.8.^{m}.*.q.79.5.c.*.7.o.

171 Eucharistia est sacramentum passionis,& mortis Christi,inquãtũ præfigit hominem in vnione ad Christum passum,$3^a.q.73.3.3^m$.*. 5.2^m.

172 Eucharistia est memoriale passionis Christi,$3^a.q.66.9.5^m$.*.q.73.4.5 o.*.q.74.1.e.*.q.76.2.2^m *.q.79.1.c

173 Eucharistia ordinatur ad refectionẽ mentis,$3^a.q.73.1.1.c$.*.q.79.8.c.

174 Hoc sacramentum non habet suos effectus, nisi in coniũctis ei per fidẽ, & charitarem,$3^a.q.79.2.2^m$.

175 Eucharistia est sacramentum charitatis Christi expressiuum,& charitatis nostræ factiuum,$3^a.q.73.3.3^m$.*.q.75.1.c.*.q.78.3.6^m.*.q.79 1.c.*.4.c.2^m.

176 Effectus non principalis eucharistiæ, sed consequens augmentum charitatis,est diminutio fomitis,$3^a.q.79.6.2^m$.

177 *Quicquid est effectus passiõis Christi,est effectus eucharistiæ,$3^a.q.79$ 1.c.*.q.83.1.c.

178 Per baptismum datur primus actus vitæ spiritualis,sed per eucharistiam datur complementum eius,$3^a.$ q.79.1.3.c.2^m.*.6.2^m.*.q.82.2.3^m.

179 Eucharistia facit omnem effectum vitæ spiritualis,ad similitudinem cibi corporalis:quia sustentat,auget,reparat,& delectat. $3^a.q.79.1.o$. 8.c.*.q.81.1.3^m.

180 Corpus Christi offertur pro salute corporis:& sanguis pro salute animæ, secundum similitudinem,secundum rem verò,vtrunque offertur pro vtroque,$3^a.q.73.1.c$.*.q.74.1.o.*.q.75.2.1^m.*.q.79.q.1.3^m

181 Effectus eucharistiæ,est adeptio gloriæ non quidem statim, sed inquantum dat virtutem perueniendi ad gloriam.$3^a.q$ 79.2.o.*.q.80.2.1^m.

182 In eucharistia confertur gratia habitualis,& excitatur feruor actualis deuotionis,$3^a.q.69.1.2^m$.*.4.7.c.

183 Sumens eucharistiam sacramentaliter,consequitur maiorem gratiam , quàm prius sumendo spiritualiter tantum,$3^a.q.80.1.3^m$.

184 Eucharistia gratiam causat,auget,& excitat eam, & virtutes in actum , $3^a.q.79.1.o$.* 4.c.

185 Nullus habet gratiam ante sumptionem eucharistiæ,nisi ex voto ad eam proprio vt adulti,vel ecclesiæ,ut paruli,$3^a.q.73.3.c.1^m$.*.q. 79.1. 1^m.*.q.80.1.3^m.*.11.c.

186 Eucharistia præseruat à peccato dupliciter, scilicet interius reprobando per gratiam,& exterius, repellendo omnem impugnationem dæmonum,per passionem Christi,cuius est signum,$3^a.q.79.6.o$.

187 Peccata uenialia præsentia,impediunt effectum eucharistiæ, quo ad refectionem dulcedinis spiritualis,sed non quo ad augmẽtum gratiæ, sed neutrum horum impediunt præterita,$3^a.q.79.8.o$.

188 Eucharistia debet peccata uenialia,$3^a.q.79.4.o$.*.q.87.3.c.

189 Eucharistia delet peccata mortalia,quorum quis non habet conscientiã, nec affectum,$3^a.q.79.2.o$.

190 Eucharistia fit ablutio scelerum,tripliciter, s. ignorantiæ,futurorum, vel causando contritionem,$3^a.q.79.3.1^m$.

191 Eucharistia delet pœnam debitam pro peccatis,non quidem totam, sed secundum mensuram peccatorum,& deuotionis,$3^a.q.79.5.o$.

192 Eucharistia liberat à purgatorio , inquantum est sacrificium satisfactorium pro peccato,$3^a.q.52.8.2^m$.

¶ Eudimica Ethica Aristotelis,$1^a.q.82.4.3^m$.*.$1^æ.q.9.4.c.fi$.*.q.80.1.b.3

¶ Euentus sequens per se,vel vt in plurib.vel præcogitatus, addit ad bonitatẽ,vel malitiã actus,non autẽ alterat.$1^æ.q.20.5.o$.*.q.73.6.o.

¶ Eugnomonia est idem quod epyychia,scilicet voluntaria iustificatio, $22^æ.q.80.4$.*.*.1^m.

¶ Eupsychia est virtus specialis,s.constantia, & est pars potentialis fortitudinis,$22^æ.q.12.$ 2^m.

¶ Eusebia est idem quod religio.$22^æ.q.80.4^m$.

¶ Eustochia est pars prudentiæ,bene coniectans omnia, solertia mediũ, $22^æ$ q.48.c.*.q.49.4.c.

Eustochia est tantum in operatiuis,solertia verò tam in his quam in speculatiuis,& tam in necessarijs,quàm in contingentib.$22^æ.q.49.4.c^m$ vtraq; inuenit quasi subito,sed cubulia,inquirendo, & tarde, $22^æ.q.$ 49.4.c.2^m.*.q.51.1.3^m.

¶ Eustratius Episcopus Græcus,& cõmentator Aristotelis, dicens quòd epyyches,id est,virtuosus,cõmittit adulteriũ cũ vxore vicini,vt possit occidere eum,& liberare patriam,non est sustinendus,* pro nulla enim utilitate debet quis adulterium committere,sicut nec dicere mẽdacium,secundum Augustinum.$22^æ.q.61.7.4^m$.

¶ Eutices.* Hæresis eius de unitate naturæ in Christo,& de impassibilitate corporum resurgentium & Christi, damnatur in concilio Calcedonensi.*$3^a.q.42.2.c$.

Entices in morte retractauit suam hæresim,$3^a.q$ 54.3.c.fi.

¶ Eutropelia dicitur à bona versione . Et est virtus circa ludos & parsmodestiæ.$12^æ$ q.60.5.c.*.$22^æ.q.72.2.$ ^{m}.*.q.150.2.c.*.q.168.2.o.* q.172.2.^{m}.

Æuum est mensura primi mobilis secundum substantiam,& secundum esse,$1^a.q.10.6.2^m$.

Æuum est tantum vnum,propter primum æuiternum,$1^a.q$ 10.6.o.

Æuũ est infinitũ in actu,sed negatiue,nõ autẽ priuatiue.$1^a.q.$ 10.5.4^m.

Tantũ esse, attribuitur æterno, & æuiterno , ratione sui:sed fuisse,vel futurum esse ratione temporis concomitantis,$1^a.q.10.2.4^m$.*.5.3^m

Æuum conuenit diuersis,secundum prius,& posterius.$1^a.q.10.6.c$.

Ex aliquando importat ordinem terminorum tantum, aliquando verò etiam identitatem subiecti,$1^a.q.45.1.3^m$.*.$1^a.q.13.8$ c.

¶ Excandescentia magis pertinere videtur ad primam speciem ire, scilicet scilicet perficitur secundum velocitatem iræ;quàm ad tertiam ipeciem:scilicet furorem:$12^æ.q.46.8.2^m$.

¶ Excæcatio:& obduratio important idem: scilicet motum animi adhærentis malo & auersi à Deo:& subtractionem gratiæ: $12^æ.q.79.3$ c.

Excæcatio:aggrauatio:& obduratio:differunt secundũ diuersos effectus

gratiæ,scilicet in visu,auditu,& affectu,12ª.q.79.3.c.fi
3 Excæcatio & obduratio, quo ad primum, sunt peccata, sed quo ad secundum,sunt pœnæ.Et primum est causa secundi.Et homo fit deterior primo,non autem secundo,12ª.q.79.3.o
4 Excæcatio est effectus diuinæ reprobationis,12ª.q.79.4.c.
5 Excæcatio,de se ordinatur ad dominationem, sed ex misericordia Dei ordinatur ad salutem, non quidem omnium, sed prædestinatorum tantum,12ª.q.79.4.o.
6 Malitia est causa excæcationis meritoria,sicut culpa est causa pœnæ,12ª q.79.3.3m.*.22ª.q.15.1.c.2m.
7 Dæmon dicitur excæcare,inquantum inducit ad culpam, quæ est causa meritoria excæcationis,12ª.q.79.3.3m.
¶Excedere.*. Quod in melioribus excedit, melius est simpliciter. 22ª. q. 188.7.1m.
Excessus mentis,causatur ex amore boni,& timore mali eodem modo, 22ª.q.175.2.3m.
1 ¶Exclusio immobilitat terminum cui additur, ratione negationis implicitæ,1ª.q.31.3.3m.
2 Propositio exclusiua habet duas expositiones.Primam affirmatiuam,& secundam negatiuam. Sub prima licet descendere, sub secunda vero non,1ª.q.31.4.b.
3 Dictio exclusiua,addita principali agenti,non excludit instrumentum, 3ª.q.78.4.1m.
4 Dictio exclusiua non excludit partes,nec vniuersalia,& alia quæ sunt de intellectu subiecti,nisi differant supposito,1ª q.31.4.3m.
5 *Dictio exclusiua,addita vni relatiuorū,excludit aliud, & omne quod est in alio supposito,1ª.q.31.4.2m.
1 *Ecclesia malos iuste excommunicat,vt resipiscant, * In necessitatis tamen casu est illis subueniendum, debet enim ecclesia diuinum iudicium in castigationibus imitari,scilicet ad salutem,non autem ad perditionem,22ª.q.31.2.3m.
2 Excommunicatis,& reipublicæ hostibus, sunt subtrahenda beneficia vt arceantur à culpa,sic tamen, quod natura non deficiat, nisi secundum ordinem iustitiæ,22ª.q.31.2.3m.
3 Iniiciens manus in clericum,septempliciter,non est excommunicatus, scilicet si causa disciplinæ,vt magister vel prælatus,si iocosa leuitate, si inuenit eum turpiter agentē cū vxore,matre,sorore,vel filia,si statim vim vi repellat, si ignoret eum esse clericum, si inueniat eum in apostasia,post trinam admonitionem, & si transfert se clericus ad actum penitus sibi contrariū,ut si fiat miles,vel ad bigamiam transeat. Et octupliciter potest absolui ab episcopo,scilicet in articulo mortis: quia tunc à qualibet excōicatione potest quisq; à quolibet sacerdote absolui,si sit hostiarius alicuius potentis, & non ex odio vel proposito percussit,si percutiens sit mulier,si sit seruus,& dominus læderetur de eius absentia,qui non est in culpa,si regularis regularem,nisi sit enormis excessus,si sit pauper,si sit impubes vel senex,vel valetudinarius,& si habeat inimicitias capitales,22ª.q.64.7.c
4 Participare cum excommunicatis, conceditur quintupliciter, scilicet Vtile,lex,humile,res ignorata,necesse.22ª.q.39.4.2m.
5 Excommunicatio maior est separatio à communione ecclesiæ quo ad fructum & suffragia generalis,Suppl.q.21.1.o.
6 Cum ecclesia in terris Dei vicem gerat, illiusque iudicium Dei iudicio conforme sit, rite excommunicare potest, siue peccatorum à communione ecclesiæ,siue à suffragiis & aliis spiritualib. separet. Suppl. q.21.3.c
7 Non potest ecclesia etiam pro peccato mortali aliquem excommunicare,nisi contumax fuerit,Suppl.q.21.3.o.
8 Si excommunicatio iniuste lata sit ex parte excommunicantis, nihilominus effectum sortitur;at si ex parte excommunicationis ita vt error ille irritam faciat sententiam,nullius est effectus.Suppl.q.21.4.o.
9 Cum quis pro falso crimine in iudicio probato excommunicatur,si humiliter sustinet humilitatis meritum,recompensat excommunicationis damnum,Suppl.q.21.4.c
10 Soli Episcopi & maiores prælati excommunicare possunt, qui habent iurisdictionem in foro iudiciali,Suppl.q.22.1.o
11 Etiam non sacerdotes possunt excommunicare, modo iurisdictionem habeant in foro contentioso,Suppl.q.22.2.c.
12 Excommunicatus uel suspensus, non potest alium excommunicare, Suppl.q.22.3.o
13 Nullus potest nisi inferiorem excommunicare,cum excommunicatio sit iurisdictionis, quæ non exerceri non potest nisi in sibi subditos, Suppl.q.22.4.c.
14 Tametsi singuli alicuius communitatis excōmunicari ab ecclesia possint,nunquam tamen ipsa communitas,Suppl.q.22.5.o
15 Toties quis excommunicari potest, quoties est excommunicationis causa,Suppl.q.22.6.c
16 Licet fidelib. communicare excommunicato minori excōicatione,maiori vero minime, nisi vbi aliqua spiritualis commodi, vel legis vel necessitatis ratio ad hoc impulerit,Suppl.q.23.1.o
17 Participans cum excommunicato, excōicatus quoque est, aliquando maiori,nonnunquam minori excommunicatione,Suppl.q.23.2.c.
18 Tantum participans excommunicato in crimine vel in diuinis seu in ecclesiæ contemptum peccat mortaliter.Suppl.q.23.3.o
19 Excommunicatum minori excommunicatione, pōt quilibet sacerdos absoluere,non autem maiori,siue sit à iure,vel ab homine lata,sed ei qui sententiam tulit,subiicitur nisi in articulo mortis.Suppl.q.24.1.o.
20 Potest quis inuitus absolui ab excommunicatione,cum sit pœna, non autem à peccato,cum sit voluntarium,Suppl.q.24.2.o.
Absolutus ab una excommunicatione ab omnib. absolutus intelligitur, si sint ab vno iudice latæ,nisi aliter fuerit expressum, non autem si nō autem si sint à diuersis iudicib. factæ,Suppl.q.24.3.c 21
¶Excusatio aggrauat omne peccatum,22ª q.13.3.3m 1
¶Semper perfectissimū est exemplar, quod imitatur minus perfectum, 3ª.q.56.1.3m 1
Causa exemplaris,est tantum existentium, sed causa finalis, est etiam nō entium,1ª.q.5.2.1m 2
Exemplata oportet confirmari exemplari, secundum rationem formæ, non autem secundum modum essendi,1ª.q.18.4.2m. 3
¶In operationibus & passionibus humanis, in quib. experientia plurimum ualet,plus mouent exempla quàm uerba.12ª.q.34.1.c. 1
Aristoteles in logica,utitur exemplis,secūdum opiniones aliorum Ideo non habent auctoritatē,1ª.q.4...m.* q.67.2.2m.*.12ª.q.59.2.1m. 2
¶ Exemptus,.peccans in re non exempta, potest ab ordinario iudicari,22ª.q.67.1.3m. 1
¶Exilium non erat vniuersale,in ueteri lege,sed particulare,ne quis fieret idolatra,12ª q.105.2.10m 1
¶Exitus.* Indiuinis,Est secundum solam distinctionem relationum, & secundum emanationem interiorem,& non secundum distantiam,1ª q.42.5.2m. 1
¶Exorcismus non est sacramentum,se est sacramentale, 3ª.q.67.3.2m. *.q.71.3.2m 1
Exorcismus debet præcedere baptismum.Tamen si non præcedat,debet postea fieri,3ª.q.71... 2
Exorcizare pertinet ad sacerdotem,& ad exorcistā,3ª.q.71.1.c.1m*2m 3
Ea quæ fiunt in exorcismo,non tantum significant, sed etiam efficiunt, 3ª.q.71.3.o 4
Quandocunque aliquid sanctificandum est,ad cultum diuinum,prius exorcizatur,ut liberetur à potestate diaboli.3ª.q.83.3.3m 5
Exorcismus datur contra dæmonem,inquantum impedit homines à sacramentis,Sed baptismus datur contra eum,inquantum impedit à gloria,3ª.q.71.2.2m 6
Quæ fiunt in exorcismo,ordinantur contra impedimēta baptismi,cuius effectus potest impediri ante sumptionē baptismi,& post,3ª q.71.2.3m. 7
Effectus exorcismi,est deliberatio potestatis dęmonis,quia totaliter in baptismo aufertur,3ª.q.71.2.c. 8
Effectus eius duplex,scilicet expulsio dæmonis,& apertio sensuum administra & mandata Dei,3ª.q.71.3.c 9
Sal missum in os exorcizandi,& narium,& aurium,sputo linitio, significat remotionem impedimenti dæmonis,respectu fidei docendæ. 3ª q.71.2.c. 10
Exorcismus non confert gratiam,nec remissionem culpæ.Ideo sine baptismo, exorcismus nihil ualet post mortem contra Præpositiuum, qui dicit,quòd minores tenebras patitur,3ª.q.71.3.o 11
Expectatio est motus spei.propter cognitionem præcedentem respectu auxilij alieni,12ª.q.40.7.1m. 12
¶Experimentia proprie pertinet ad sensum tantum: sed large, pertinet etiam ad intellectum,ut in dæmonib.1ª.q.54.5.2m.*.q.58.3.3m. 1
Experientia in operabilib. non est potentia, & non solū causat scientiam, sed etiam habitum,qui facit operationem faciliorem,propter consuetudinem,12ª.q.40.5.1m. 2
Qui accipit gratiam,per quandam experientiam dulcedinis nouit se illam habere,quam non experietur ille qui non accipit 12ª.q 112.5.c. 3
Illa quæ sunt per essentiam sui in anima, cognoscuntur experimentali experientia, inquantum homo experitur per actus principia intrinseca,sicut voluntatem,percipimus volendo, & vitam ab operibus vitæ,12ª.q.112.5.1m 4
Verbum Abrahæ dictum, videlicet,nunc cognoui quod timeas dominum,potest referri ad notitiam experimentalem,quæ est per exhibitionem operis,12ª.q.112.5.5m 5
In opere illo quod fecerat Abraham,cognoscere potuit experimentaliter,se Dei timorem habere. Vel potest hoc etiam ad reuelationem referri,12ª.q.112.5.5m. 6
¶Extasis est fieri extra se,secundum cognitionem,vel secundum appetitum,12ª.q.28.3.c.*.22ª.q.175.2.1m. 1
¶Extrema vnctio cum ad peccatorum remissionem ordinetur est sacramentum & non tantum sacramentale. Suppl.q.29.1.o. 1
Extrema vnctio,quamuis per multas perficiatur actiones,vnum nihilominus sacramentum est,Suppl.q 29.2.c. 2
Extremæ vnctionis sacramentum à Christo fuit institutum, sicut & cætera sacramenta,ab apostolis tamē promulgatum fuit,Suppl.q.29.3.o 3
Oleum oliuæ,cum sit lenitiuum ac penetratiuum vsque ad intima ad diffusiuum,conueniens est materia sacramēti extremæ unctionis,quod perfecta & lenis sanatio esse debet Suppl.q.29.4.c 4
Oleum oliuæ, quod in extrema unctione assumitur pro materia consecratum esse debet,Suppl.q.29.5.o. 5
Materia huius sacramenti per Episcopum consecrata esse debet. Suppl. q.29.6.o. 6
Determinata est forma verborum huius sacramenti sicut & aliorum Suppl.q.29.7.o. 7
Forma uerborum huius sacramenti in oratione deprecatiua perficitur, non autem indicatiua,Suppl.q.29.8.o. 8
Conueniens verborum forma est ea,qua ecclesia utitur:scilicet,Per istā sanctam Suppl.q.29.9.c. 9
Principalis effectus extremę unctionis est ipsa peccatorum remissio 10
quo ad

quo ad illorum reliquias & maculam seu culpā,si eam inueniat. Suppl.q.30.1.c.
11 Hoc sacramentum non sequitur corporalis sanatio semper, sed quando expedit ad spiritualem sanationem. Suppl.q.30.2.o
12 Nullum imprimit characterem hoc sacramentum, cum per illud homo,ad aliquod sacrum peragendum non ordinetur,Suppl.q.30.3.c.
13 Non possunt laici hoc extremæ vnctionis sacramentum conferre,sicut baptismum in necessitatis articulo.Suppl.q.31.1.o
14 Hoc sacramentum nullatenus licet diacono conferre.Suppl.31.2.o
15 Cum hoc sacramentum cunctis exhibeatur, non modo per Episcopos, sed per simplices sacerdotes administrari potest,Suppl.q.31.3.c.
16 Sanis non debet hoc sacramentum conferri,quod quædam spiritualis animæ curatio est. Suppl.q.32.1.o.
17 Non quouis morbo laborantibus est hoc sacramentum exhibendum, sed ad mortem proxime aliqua ægritudine affectus, Suppl.q.32.2.c.
18 Furiosis & amentibus,quibus desit deuotionis affectus, nullatenus hoc sacramentum conferri debet,Suppl.q.32.3.o
19 Hoc sacramentum pueris conferri non debet,Suppl.q.32.4.c
20 Non totum corpus, sed eæ duntaxat humani corporis partes inungi oleo huius sacramenti debent,in quibus est aliqua spiritualis infirmitatis radix,Suppl.q.32.5.o
21 Quinque sensuum organica membra inungi præcipue debent,in quib. est aliqua cognitionis radix, in non illis autem propter appetitiuam & motiuam inunguntur renes ac pedes.Suppl.q.32.6.o
22 Mutilati inungi etiam in partib. illis mutilatis debent,quibus alias inungerentur,Suppl.q.32.7.c
23 Sacramentum hoc sine aliqua sui iniuria iterari potest.Suppl.q.33.1.c.
24 Eadem infirmitate laborantibus,non secundum eundem,sed diuersum infirmitatis statum,potest extrema vnctio exhiberi,Suppl.q.33.2.o.
1 ¶Exufflatio in exorcismo,significat expulsionem dæmonis cui reditum præcludit benedictio,3ª.q.71.2.c.

F

1 FACERE & fieri important habitudinem causæ & effectus,sed mutationem ex consequenti,1ª.q.45.2.2m.
2 Facere dicitur dupliciter,scilicet large omnis operatio,& proprie,operatio tantum ad extra.22ª.q.13.1.2.c.*.2m
3 Factio est de materia exteriori:sed generatio,est de substantia generantis,1ª.q.41.3.c
4 Nō omne quod facit maius,facit minus,nisi sit ad illud ordinatū:*vel nisi in maiori includatur minus,vel non potest facere quòd minus est, si reseruetur minus,vel si minus sit ad defectum,22ª.q.189.9.3m.
5 Quod homo faciat quod in se est requiritur ad meritum in habentibus vsum rationis,non autem in carentibus vsu rationis,22ª.q.33.2.1m *.8.3m
Facies Christi emittebat radios,3ª.q.45.3.1m
1 ¶Factum duplex,s.diuinum,& naturale. Primum præcedit potentia actiua & non passiua,natura,non autem tempore nisi sit nouū,secundum vero vtraque potentia præcedit,etiam tempore,1ª.q.74.3.5m
2 Fieri & factum esse,dicuntur de Deo,secundum rationem tantum,& sine mutatione Dei,1ª.q.13.7.2m.
3 Factum esse quandoque dicit nouitatem prædicationis, sine mutatione facti,1ª.q.13.7.2m.*.3ª.q.16.6.c.2m
4 Prospicere facta aliorum bono animo, vel ad vtilitatem propriam, vt scilicet homo ex bonis operibus proximi prouocetur ad melius, vel ad vtilitatem illius,vt scilicet corrigatur siquid ab eo agitur,secundū regulam charitatis, & secundum debitum officij, est laudabile. Sed quòd aliquis intendat ad considerandum vitia proximorum ad despiciendum vel detrahendum, vel saltem inutiliter inquietandū,est vitiosum,22ª.q.32.2.3m.*.q.167.2.3m
¶Facultas est potestas,qua aliquid habetur ad nutum,1ª.q.83.2.2m.
1 ¶Fallere contingit dupliciter, scilicet occultando veritatem dicto,vel facto,vel significando falsitatem.Primum licet,non autem secundū, quia etiam hostibus debent seruari promissa,fœdera & fides,22ª.q.40.3.o.* q.71.3.3m
2 Homo faciliter fallitur in iudicādo in pertinētib.ad se,22ª.q.88.2.3m
1 Falsitas non est in sensu,sicut in cognoscente verum & falsum,1ª.q.17.2.1m.
2 Falsitas & veritas sunt primo in intellectu, in rebus autem,per ordinē ad intellectum solum,1ª.q.16.1.2.o *.3.1m.*.5.6.3.c.*.q.17.1.3.o.*.4.1m
3 Falsitas non est in intellectu,respectu primorum principiorum, nec respectu quidditatis,nisi per accidens,respectu duplicis compositionis, 1ª.q.1.3.o.*.q.17.1.2m.*.q.58.5.c.*.q.85.6.o.
4 Veritas & falsitas vt in cognoscente,sunt tantum in intellectu cōponente & diuidente, sed vt in re vera,sunt etiam in sensu, & in intellectu cognoscente quidditatem,1ª.q.16.2.o.*.q.17.2.o.*.3.c.
5 Falsitas est in sensu respectu sensibilium communium,& respectu sensibilium per accidens,non autem respectu sensibilium propriorum,nisi per accidens,1ª.q.17.2.o.*3.c.*.5.1.2m.*.q.58.5.c *q.85.6.c
6 Falsitas attribuitur phantasiæ,quia repræsentat obiectum absens,tanquā præsens,1ª.q.17.2.2m.*.q.54.5.3m
7 Res non dicuntur falsæ,respectu intellectus diuini, sed respectu intellectus nostri,1ª.q.17.1.c.3m.
8 *Res dicitur simpliciter vera vel falsa tantum ab intellectu,à quo dependet,vt res naturalis à diuino,& artificialis à nostro,1ª.q.16.1.c.*.q.17.1.o.
9 Res naturales dicuntur falsæ per accidens, & secundum quid, respectu intellectus nostri dupliciter:s.secundum rationem significati,& secundum rationem causæ,1ª.q.17.1.c.
Res dicitur vera vel falsa,ratione veræ vel falsæ æstimationis,quam nata est facere de se,quo ad ea quæ exterius apparent in ea,1ª.q.17.1.c. 10
Res secundum id quod est,dicitur vera, secundum quod non est,dicitur falsa,1ª.q.17.1.c.1m.*.4.m 11
Malum simpliciter est in rebus,non autem falsum,sed secundum quid,1ª q.17.1.c.*.q.48.2.o 12
In Deo nulla est falsitas,sed tātum veritas,1ª.q.17.4.3m.*.22ª.q.171.6.c. 13
Homo dicitur falsus,quia amat falsas opiniones vel locutiones, non autem quia potest mentiri,1ª.q.17.1.c fi 14
Peccata dicuntur falsitates vel mendacia.Et opera virtuosa, dicuntur veritas vitæ 1ª.q.17.1.c 15
Falsum contrariatur vero,& fundatur in vero, sed non in suo cōtrario, 1ª.q.17.4.o.*.12ª.q.64.3.3 16
Falsum testimonium prohibetur octauo præcepto decalogi,22ª.q.122.6.2m.
*¶Fama bona,est nobis necessaria propter nos,quia est præcipuum bonum inter exteriora bona: quia facit idoneum ad officia humana, & præseruat à peccatis:& propter alios,ne scandalizentur, & malum exemplum sumat ad peccandum,22ª.q.73.2.3.c. 1
Fama quadrupliciter læditur directe,scilicet imponēdo falsum,adaugēdo peccatum,manifestando occulta, peruertendo intentionem. Sed indirecte dupliciter læditur,s.negādo bona alterius,vel malitiose reticendo,22ª.q.73.1.3m. 2
Fama læditur tripliciter,s.iuridice,false,& manifestando occulta. Secundo modo & tertio,tenetur quis ad restitutionem, non autem primo modo,22ª.q.62.2.2m.*.q.73.2.o 3
¶Fames, sitis,& desiderium in beatis, dicitur per remotionem fastidij, 12ª.q.67.4.3m
¶Familiaritas cum peccatoribus,vitari debet ab imperfectis propter periculum, non autem à perfectis,propter fructum,22ª.q.25.6.5m 1
¶Phantasia duplex scilicet determinata scilicet eadem cum imaginatiua habens organum determinatum:& indeterminata, existens in qualibet parte animalis,etiam decisa:Sed Auicenna posuit quintam potētiam,scilicet phātasiam medium inter æstimatiuam & imaginatiuam, quæ componit & diuidit species imaginalis,1ª.q.78.4.c.fi. 1
Phantasia est thesaurus formarum per sensum acceptarum, componens & diuidens eas.Et est idem quod imaginatiua,1ª.q.78.4.c.*.q.84.6.2m. 2
Phantasia & memoria,sunt passiones primi sensitiui, non quidem tanquam proprij organi,sed quia oriuntur ab anima mediate primo sensitiuo,1ª.q.78.4.3m. 3
Demon potest immutare phantasiam hominis, & alios sensus corporeos ut aliter videatur res,quam sit,1ª.q.111.3.4.o.*.q.114.4.2m.*.22ª.q.165.1.3m.*.2.d.8.5.4m.*.6m 4
¶Phantasima est similitudo indiuidui,in organo corporeo,1ª.q.84.7.2m.*.q.85.1.3m 1
Aliquod phantasma per sensum nunquam acceptum, potest formari in imaginatiue,per operationem virium interiorum,1ª.q.12.9.2m.*.q.55.2.3m.*.22ª.q.172.2.c 2
Intellectus noster abstrahit à phantasmatibus species intelligibiles, inquantum considerat naturas in vniuersali,quas tamē intelligit in phantasmatibus,quia nihil potest actu intelligere, nisi conuertendo se ad phantasmata,1ª.q.85.1.4.*.5.2m.*.3.85.1.c. 3
Phantasmata non possunt imprimere in intellectum possibilem, virtute sua,sed uirtute intellectus agentis,conuertentis se supra phantasmata,resultat species intelligibilis,in intellectu possibili,1ª.q.85.1.3m 4
Phantasmata illuminantur ab intellectu agente,quia ex eius virtute redduntur habilia,ut ab eis intentiones intelligibiles abstrahantur,1ª.q.85.1.3m 5
In potestate nostra est, per virtutem intellectus agentis formare phantasmata, accommoda considerationi quam volumus: nisi forte esset impedimentum ex parte organi cuius est,1ª.q.85.1.4m 6
Fas proprie est lex diuina:sed ius,est lex humana,22ª.q.57.1.3m. 7
¶Facinatio est infectio ab oculis infectis, propter malitiam animæ, vel ex Dei permissione,uel cooperante fato occulto vel demone,1ª.q.117.3.2m. 8
¶Fatue dicere,vel racha,vel irasci, non sunt species iræ, sed gradus eius. Et est peccatum mortale, quando peccatum interius conceptum ad effectum perducitur,sub ratione vindictæ,12ª.q.46.8.3m.*.22.q.158.5.3m. 1
FATVM proprie, est dispositio syderum, quia quis est conceptus vel natus. Sed improprie est prouidentia Dei,ideo est in rebus,1ª.q.116.o. 1
Fatum dicitur à fari,quasi effatum diuinæ prouidentiæ, vel quia antiqui solebant per illud de futuris,1ª.q.116.1.c.fi. 2
Fatum non est qualitas,nec substantia,sed est relatio multiplex, ratione effectuum,vel causarum secundarum,non autem respectu Dei,1ª.q.116.2.3m 3
Ratio gubernationis in mente Dei, est prouidentia, sed in causis secundis est fatum,1ª.q.116.2.o. 4
Non omnia subduntur fato,sed tantum effectus causarum secundarum, 1ª.q.116.1.c.*.4.o. 5
Fatum,respectu causarum secundarū, est mobile:sed respectu causæ primæ,est 6

tiæ, est immobile, non quidem absolutè, sed sub conditione prouidē tiæ, 1ª.q.16.3.o.
¶Febris ethica est intensior aliis, licet calor eius minus sentiatur, quia est infusa membris, quasi complexio, 12æ q.29.3.c
¶Fœcunditas bonorum operum duplex. s. in se per baptismum, & in aliis per ordinem sacrum, 3ª.q.69.5.3m.
Fœlicitas vltima non est in cognitione alicuius creaturæ, sed tantum in cognitione Dei, 12æ.q.3.7.o.*.22æ.q.167.1.1m
2 Cum dicitur quòd fœlicitas non est in habitu, intelligendum est de habitu, de quo non procedit actus. Qui.n. est in habitu & non in actu, similis est dormienti. Oportet autem quòd actus ille in quo fœlicitas consistit, ab habitu aliquo progrediatur, secundū sententiā philosophi. Alias operatio non esset delectabilis & perfecta, 12æ.q.3.2.4m.fi
3 Vltima fœlicitas hominis non quidem simpliciter, sed ad quam per sua naturalia potest peruenire, est cognitio substantiarum separatarum, non quidem quidditatiua, sed quid non sunt, per sensibilia, 22æ.q.2.8 1m.*.q.3.7.6.
4 Fœlicitas magna, sed non vltima, est in contemplatione substantiarum separatarum, si perfecte intelligerentur, 1ª q.64.1.1m.*.q.89.2.3m
5 Fœlicitas terrena consistit in quinque. s. voluptate, diuitiis potestate, dignitate, & fama, 1ª.q.26.4.c.*.12æ.q.2.o
1 ¶Fœmina in holocaustis non offerebatur in veteri testamento, quia est animal imperfectum, 12æ.q.102.3.9m
2 Fœmina nō potest esse principium generationis actiuū. 3ª q.67.4.3m.
3 Generatio fœminæ, contingit ex intentione Dei & naturæ vniuersalis: sed respectu naturæ particularis, contingit ex defectu imaginationis, vel virtutis actiuæ vel materiæ, vel propter aliquid exterius. s. ventis loci, temporis, & huiusmodi. Ideo est quid occasionatum & deficiens, 1ª.q.62.1.1m.*.q.99.2.1m.*.2m
1 ¶Feminalia significant continentiam, quæ perpetuò indicitur ministris noui testamenti. Non autem ministris veteris testamenti, sed tātum tempore sacrificiorum, quo vtebantur eis, 12æ.q.102.4.7m
1 ¶Fœmininum genus adaptatur essentiæ & proprietatibus. masculinum personis, & neutrum essentiæ, 1ª.q.31.2.4m.*.3ª.q.17.1.c.*.q.52 3.c
2 Neutrum genus est informe, sed masculinum genus est formatum & distinctum, & similiter fœmininum, 1ª.q.31.2.4m
1 ¶Fermentum significat feruorem charitatis, sicut anima puritatem, 3ª.q.74.4.c.2m.*.4m.
2 Fermētum significat charitatem, ratione sui effectus, s. saporis: sed significat corruptionem peccati, ratione suæ speciei, 3ª.q.74.4.c.fi.*3m.
3 Fermentum non offerebatur in sacrificiis, propter corruptionē, vel quia forte offerebatur idolis, 12æ.q.102.3.14m.
4 Non licet in iudicio probare innocentiam, vel crimen, per tactum ferri candentis, 22æ.q.95.8.3m.*.3ª.q.80.6.3m
1 ¶Feruor voluntatis non est virtuosus, si non sit ratione ordinatus. Et ideo si aliquis ex feruore animi præoccupet debitum tempus, non erit laudandus, 22æ.q.106.4.2m
1 ¶Festum omne veteris testamenti, habet aliquod festum sibi succedens in nouo testamento, 12æ.q.103.3.4m
2 Ratio & expositio, & figura omnium festorum veteris testamenti, 12æ. q.102.4.10m
3 Festa temporalia veteris testamenti erant octo, scilicet, sabbatum, neomenia, pascha, pentecostes, tubarum, expiationis, tabernaculorum, & cœtus. Et vnus erat continuum, scilicet iuge sacrificium, 12æ.q.102.4.10m.
4 Festum tubarum erat prima die Septembris, in memoriam liberationis Isaac. Et erat inuitatio ad festum expiationis & figura prædicationis apostolorum, quorum festa succedunt ei, 12æ.q.102.4.10m.*.q.103 3.4m.
5 Festum expiationis erat die decima Septembris, in memoriā expiationis peccati, de adoratione vituli ad preces Moysis, 12æ.q.102.4.10m
6 Festa martyrum & confessorum, succedūt festo expiationis, 12æ.q.103.3.4m.
7 Festum consecrationis ecclesiæ, fit octo diebus, ad significandum resurrectionem Christi, & membrorum ecclesiæ, 3ª.q.83.3.4m
8 *Peccans in festo, magis facit mysticè contra tertium præceptum, quam qui ad literam aliquod opus corporale licitum facit in eo, 22æ. 122.4.3m
¶Feudum.*. Ius patronatus non potest per se vendi, nec dari in feudum sed cum possessione transit, 22æ q.100 4.3m
1 ¶Fictio est ostendere dicto vel facto, quod non est verum, & est speciale peccatum, si hoc intendatur 3ª.q.69.9.3m
2 Fictio consequitur superbiam, quia appetens excellentiam, fingit se fortem, & huiusmodi, 22æ.q 111.2.7.5m
3 Fictio relata ad rem significatam, vt metaphora, non est mendacium, vt patet in figuratiuis locutionibus, 22æ.q.110.3.6m.*.q.111.1.1m.*.3ª.q.55.4.1m.*.q.76.8.c
1 ¶Fideiis.*. Fidelium vniuersitas in tres status solet distingui. s. in statū incipientium, proficientium, & perfectorum, 22æ.q.24.9.o
2 ¶Fides quid.*. Fides importat assensum intellectus ex electione ad illud quod creditur, cum certitudine 12æ.q.56.3.c.*.22æ.q.1.4.c.*.q.4.1.c.*.q.8.*.1m.*.q.171.5.c.
3 Sex diffinitiones fidei exponuntur, & reducuntur ad eam, quam dat sanctus Paulus, vt ad perfectissimam, 22æ.q.4.1.o.
4 Fides formata est virtus: non autem informis, nec fides de qua loquitur Aristoteles, 12æ.q.62.3.2m.*.q.65.4.o.*.5.2m.*.22æ.q.4.5.o.

Fides quæ est gratia gratis data, est excellentia, vel cōstantia fidei, quæ est virtus. Sed fides quæ est fructus, est delectatio, ratione certitudinis eius 22æ.q.4.5.4m.*.q.8.8.o 4
*Fides est substantia, i. fundamentum totius spiritualis ædificij. 3ª.q.73 3.3m. 5
Fides dicitur sextupliciter. s. habitus formatus, informis actus, obiectū, sacramentum, & quælibet certitudo de diuinis, 12æ.q.55.1.1m.*.22æ.q.8.8.o 6
Fides dicitur dupliciter. s. res credita, & habitus. Et hoc dupliciter. s. respectu obiecti formalis, & respectu subiecti. Primo modo & etiam secundo, fides est vna, sed tertio modo sunt plures, 12æ.q.107.1.1m.*.22æ.q.1.6.2m.*.q.5.4.c. 7
Fides est vna dupliciter. s. ratione vnius obiecti, & quia multos vnit. 22æ.q.4.6.*.q.5.4.c.*.q.10.5.1m.* 3ª.*.q.22.5.b. 8
Aliquid cadit sub fide dupliciter. s. directe, id est, principaliter tradita nobis diuinitus, & indirecte, i. ea, ex quibus negatis, sequitur aliquid contrarium fidei, 1ª.q.32.4.c.*.22æ.q.1.6.1m.*.7.c.*.q.2.5.c.*.q.8.2.o.*.q.6.c.*.q.11.2.c. 9
Ad fidem requiruntur duo. s. quod credibilia proponantur, & assensus, 12ª.q.111.1.1m.*.22æ.q.6.1.c. 10
Aliqua pertinent ad fidem dupliciter. s. per se. i. ea per quæ ducimur ad beatitudinem, & beati erimus, & per accidens, 22æ.q.1.6.1m.*.7.c.*.q.2.5.7.c.*.q.8.6.c. 11
Deuiare à recta fide, contingit dupliciter. s. non credendo Christo, sicut pagani: vel male eligendo credibilia, sicut hæretici, 22æ.q.11.1.c. 12
Obiectum fidei, est non visum, 12æ.q.67.3.c.1m.*.22æ.q.1.4.o.*.5.6.*.6.c.2m.*.q.8.11.c.*.3ª.q.7.3.c.3m.*.4.6.*.8.2m.*.6.1m.*.q.9.3m. 13
Nihil est obiectum fidei, nisi sub ratione non apparentis, 22æ.q.1.4.5.o.*.q.4.1.o.*.2ª.q.7.2.o 14
Nihil cadit sub fide, nisi à Deo reuelatum, & vt habens ordinē ad Deū, 1ª.q.1.3.c.1m.*.22æ.q.1.1.c.1m.*.q.2.2.c.* q.17.2.2m 15
Nullum falsum potest subesse fidei, 1ª.q.1.8.c.fi.*.q.13.12.b.*.22æ.q.1.3.o.*.q.4.5.c.2m.*.q.10.2.3m.3ª.q.46.2.4m 16
Idem est obiectum & finis fidei. s. Deus, non quidem secundum eandem rationem, quia ut veritas prima, est obiectum, sed vt summa bonitas est finis eius, 3ª.q.7.4.c. 17
Obiectum fidei duplex. s. materiale: & formale. s. veritas prima, 12æ.q.67.3.1m.*.22æ.q.1.1.o.*.2.3.c.*.q.2.2.c.*.2.3m.*.6.c.*.q.5.1.3.4.c.*.q.7.1.3m. 18
*Obiectum fidei, bene & vere potest dici complexum, & incomplexū, 22æ.q.1.2.o. 19
Ad fidem pertinent aliqua dupliciter. s. essentialiter, id est, quæ sunt supra rationem humanam simpliciter, & per accidens. s. respectu alicuius, ut præambula fidei, 1ª.q.2.2.1m.*.22æ.q.1.5.c.3m.*.4m 20
Articuli fidei sunt sicut principia in doctrina sacra, 1ª.q.1.8.3m.*.7.8.c.* 12æ.q.11.4.c.*.22æ.q.1.7.c. 21
Articuli fidei distinguuntur secundum specialem rationem, & difficultatem non visi, 22æ.q.1.6.c. 22
Articuli fidei sunt duodecim secundū numerum apostolorum: sed sunt quatuordecim, quo ad credibilia, 22æ.q.1.8.o. 23
Articuli fidei creuerunt, secundum successionem temporum, & vicinitatem ad Christum, quo ad explicationem, non autem quo ad substantiam, 22æ.q.1.7.o.*.q.2.7.c.*.q.174.6.c.*.3ª q.61.3.2m 24
Articuli fidei sunt per se noti, habenti lumen fidei. s. cuilibet fideli, 12æ.q.100.4.1m. 25
*Ex vno articulo fidei probatur alius, sicut Paulus argumentatur ad resurrectionem communem, ex resurrectione Christi, 1ª.q.1.8.c. principio. 26
Errans in aliquo articulo, non habet ueram fidem de aliis. 22æ.q.5.3.o..4.1m. 27
Papa non potest addere, minuere, vel mutare aliquid de articulis fidei, vel sacramentis ecclesiæ, sed solus Christus, 3ª.q.83.3.8m.*.q.84.2.o. 28
Fides est in intellectu subiectiue. 22ª.q.4.2.o. 29
Fides est principaliter in intellectu speculatiuo & secundario in practico. 12æ.q.56.3.c.*.q.58.3.c.*.22æ.q.4.2.3m.*.q.9.3.c. 30
Fides est maior in vno homine quam in alio, quo ad certitudinem, deuotionem, confidentiam, & explicationem, non autem quantum ad rationem formalem obiecti eius, 22æ.q.5.4.o. 31
Et solum inquantum maiores adhærent doctrinæ diuinæ, 22æ.q.2.6.3m. 32
Genus humanum tripliciter se habuit ad fidem Christi, secundum tria tempora. s. ante legem, sub lege, & sub gratia, 22æ.q.174 6.c.*.3ª.q.68.1.1m. 33
Homo in statu innocentiæ, habuisset fidem de incarnatione Christi, 22æ.q.2.7.c..3ª.q.1.3 5m. 34
Fides antiquorum & modernorum est eadem specie: sed differt numero in diuersis, 12æ.q.103.4.c.*.q.107.1.2m.*.22æ.q.4.6 o.*.3ª.q.70.1.c. 35
Fides non est in beatis, 12æ.q.67.3.5.o..22æ.q.4.4.1m.*.q.16.2.o.*.q.18.2 c.* 3ª.q.7.3.3m 36
Fides est in dæmonibus coacta, non laudabilis, nec donum à gratia, 1ª.q.64.2 5m..22æ.q.5 2.o.*.q.18.3 2m.*.2ª.q.7.7.c. 37
*Timor Dei non potest vniuersaliter præcedere fidem, sed suppositis articulis de excellentia Dei, de pœnis, & huiusmodi. 22æ.q.7.1.1m 38
Initium fidei non est ex nobis, licet hoc aliquando tenuerit Augustinus. 12æ.q.114.5.1m.*.22æ.q.6.1.o. 39

Hæresis

40 Hæresis Pelagij, quod initium fidei est ex nobis, sed confirmatio fidei est à Deo, 22æ.q.6.1.c.
41 Fides causatur dupliciter. s. quo ad habitum, à solo Deo: & quo ad hoc, quia requiritur ad fidem, quod proponantur credibilia ab angelis & hominibus, 1ª.q.111.1.1m.
42 Fides quo ad proponenda credibilia, necessariò est à Deo immediate quibusdam, & aliis per angelos & prædicatores, sed quo ad assensum intrinsece, est à solo Deo, extrinsece vero & insufficienter. s. proponendo & persuadendo, est etiam ab aliis. 22æ.q.6.1.o.
43 Fides informis causatur à Deo, cuius est donum, quo ad substantiam nō autem quo ad informitatem eius, 22æ.q.5.2.2m.*.q.6.2.o.
44 Ratio naturalis subseruit fidei: sicut naturalis inclinatio voluntatis subseruit charitati, 1ª.q.1.8.2m.*.q.2.2.1m.
45 Fides gignitur & nutritur per scientiam extrinsece tantum. s. persuadendo, 1ª.q.1.2.b.*.22æ.q.6.1m.
46 Totum enim certissimum est, quod fides habet: ex quacunque enim parte ad fidem acceditur, omnis intellectus captiuatur in obsequiū Christi, nec mirum, cum etiam veritas creata cogat intellectum sibi assentire, 22æ.q.171.5.o.
47 Fides est necessaria, vt principium spiritualis vitæ. 22æ.q.16.1.1m.
48 Vita spiritualis attribuitur fidei, sicut in qua primo manifestatur, 22æ.q.110.3.1m.
49 Fides semper manet, inquantum est fundamentum spiritualis ædificij, abest, ratione cognitionis n m aūt rōne ænigmatis, 12æ.q.67.3.2m
50 Puritas cordis, est effectus fidei, 22æ.q.7.2.o.
51 Visio beata succedit fidei, 1ª.q.12.7.1m.*.12æ.q.4.3.c.*.22æ.q.4.2.b.*.q.5.1.c.
52 Fides vt facit æstimationem de præmio, generat spem, de pœnis autem, generat timorem, 22æ.q.7.1.2m.
53 Timor seruilis, est effectus fidei informis: timor autem filialis, est effectus fidei formatæ, 22æ.q.7.1.2m
54 Per fidem Christi, homo pertinet ad testamentum nouum, 12æ.q.106.1.3m.*.q.107.1.3m
55 Nullus vnquam habuit gratiam spiritus sancti, nisi per fidem Christi, implicitā vel explicitā s. propriā vel alienam 12æ.q.98.2.2m.*.q.106.1.2m.*q.107.1.3m.*22 q.2.7.3m.*.3ª.q.61.3.c.2m.*.q.53.1.1m.
56 Per fidem formatam, mundamur à peccatis, virtute passionis Christi, 22æ.q.7.2.2.*.3ª.q.49.1.5m.*.5.1m.*.q.52.5.c.*.q.68.4.2m.
57 Sancti patres, dum adhuc hic viuerent, liberati sunt per fidem Christi ab omni peccato, & à reatu pœnæ actualium, non autem à reatu peccati originalis, 3ª.q.52.5.2m.*.7.1m.*.8.3.
58 Actus fidei potest esse meritorius, si sit informatus charitate, 22æ.q.2.9.6.*.q.7.3.2m.
59 In fide, scientia & opinione, sunt duo actus. s. assensus, & actualis consideratio, & vterque in fide potest esse meritorius: non autem in scientia & opinione, sed tantum primus, 22æ.q.2.9.2m.*.10.c.
60 Meritum fidei consistit in hoc, quòd homo ex obedientia Dei, assentit illis quæ non videt, 3ª.q.3.2m.
61 Fides percipit inuisibilia Dei altiori modo, quo ad multa, quàm ratio naturalis, ex creaturis in Deum procedens. 22æ.q.2.3.3m.
62 Fides inclinat ad resistendum omni contrario suo, 22æ.q.1.4.3m.*q.2.3.2m.
63 Fides dirigit intentionem respectu vltimi finis supernaturalis: sed lumē naturalis rōnis, respectu alterius boni cōnaturalis, 22æ.q.10.4.2m.
64 Profecerunt homines in fidei cognitione, per temporum successionem, 22æ.q.1.7.2m.
65 Explicatio credendorum, fit per reuelationem diuinam, 22æ.q.2.6.c.
66 In iis quæ ad subdilitatem fidei pertinent, solent hæretici fidem simplicium deprauare. 22æ.q.2.6.2m.
67 Ea quæ sunt fidei non ignorantur omnino sed imperfecte cognoscuntur, 1ª.q.12.13.3m*q.1.4.2m*3m*5.m.
68 Ea quæ sunt fidei, sunt visa, in communi esse credibilia, non autem in speciali, sed tantum sunt credita. 22æ.q.1.4.2m*3m*5.2m*q.2.9.3m*q.8.4.2m.
69 Ad veritatem fidei pertinent, credulitas cordis, & exterior fidei protestatio per verba vel facta, quia omnia opera virtutum, vt relata in Deum sunt quædam protestationes fidei. 22æ.q.124.5.c.
70 Fides nostra principaliter cōsistit in duobus, scilicet in vera cognitione Dei, & in mysterio incarnationis Christi. 22æ.q.1.4.6.c. principio.
71 Ea quæ sunt fidei, non contrariantur cognitioni naturali, nec econuerso, 1ª.q.1.8.c.fi.*q.1.2.1m*q.30.2.1.o.
72 Nulla manifestatio excludit rationem fidei, nisi qua Deus per essentiam videtur, 22æ.q.5.10* 3ª.q.55.5.2m.
73 Testimonium fidei nostræ habemus ab hostibus. s. à Iudæis, & quasi in figura nobis repræsentatur quod credimus, & ideo in suis ritibus tolerantur, 22æ.q.10.11.c.
74 Nullus conetur demōstrare ea q̄ sunt fidei, 1ª q.32.1.c.*q.9.46.2.c.
75 Rationes sanctorum de fide, non sunt demonstratiuæ, sed persuadent non esse impossibile quod creditur, 1ª.q.1.8.c.1m*q.32.1.o.*q.46.1.2.c.*22æ.q.1.5.2m*q.2.10.2m*3ª.q.55.5.2m.
76 Rationes ad ea quæ sunt fidei, non minuūnt meritum, nisi sint causa assensus, 22æ.q.2.10.*8.3ª.q.55.5.3m.
77 Apparentia non habent fidem, sed agnitionem, secundum Gregorium, 22æ.q.1.4.b.*c.
78 Omnes rationes contra fidem, sunt derisibiles, quia non sunt secundum intentionem sacræ scripturæ, 1ª.q.1.8.c.fi.
79 Fides compatitur motum dubitationis, non autem scientia vel intellectus, quia fides non assentit propter euidentiam obiecti, sed ex imperio voluntatis. 1ª.q.1.5.2m*22æ.q.4.8.1m.
Fides per quam firmantur dicta, includitur in veritate, quo ab obseruantiam promissorum: ideo est pars iustitiæ, sed veritas est in plus, 22æ.q.80.3m. 80
Fides est nobilior scientia quoad obiectum, sed econuerso quoad modum cognoscendi, 12æ.q.76.3.1m. 81
Fides, scientia, & opinio, possunt esse de eodem, materialiter simul, non autem secundum idem, nisi in diuersis. 12æ.q.76.3.c.*22æ.q.1.5.c.*q.2.4.2m*q.5.1.c.fi. 82
Differentia inter fidem, opinionem, scientiam, dubium, & nescientiam, 12æ.q.67.3.c*22æ.q.1.4.c*5.4m*q.2.1.c. 83
Fides formata & informis, nō differūt specie, 22æ.q.4.4.o.*q.19.5.1m. 84
*Fides formata est fundamentum spiritualis ædificij, non autem informis, 12æ.q.83.2.2m*22æ.q.4.7.4m*3ª.q.68.4.2m.
Nulla est vera virtus sine fide, 12æ.q.63.2.1m*22æ.q.4.7.c. fi.*q.151.1.3m. 85
Fides informis adueniente charitate, fit fides formata, manens eadem numero. 22æ.q.4.4.o. 87
Fides est nobilior virtutibus moralibus, ratione obiecti, sed econuerso, ratione modi. 3ª.q.7.3.1m. 88
Fides est prima omnium virtutum per se, sed per accidens, est posterior fortitudine & humilitate, 12æ.q.62.q.o*22æ.q.4.7.o*q.162.7.3m. 89
Fides est nobilior prudentia, quæ tamen magis repugnat peccato procedenti ex peruersitate appetitus, 22æ.q.47.13.2m. 90
FIDVCIA dicitur à fide, & est spes futuri auxilij, concepta ex dictis aliorum, vel ex iis quæ sunt in se, vel in alio, 22æ.q.129.5.o. 1
Fiducia importat spem ad magna, vel pertinet ad fidei certitudinē, 22æ.q.4.5.4m. 2
Fiducia non est virtus propriè, sed conditio eius: ideo est pars integralis fortitudinis, non autem potentialis, 22æ.q.128.6.3m. 3
Fiducia importat robur spei, sed securitas importat perfectam quietem à timore, 22æ.q.129.6.c.2m.*3m*7.c. 4
Spes dicitur fiducia, quia causatur ex ea, sicut motus appetitus causatur ex cognitione, 12æ.q.40.2.2m. 5
Spes vt est virtus theologica, facit confidere in Deo: sed fiducia facit cōfidere in se, tamen sub Deo, 22æ.q.128.2m. 6
Fiducia est idem quod magnanimitas, 22æ.q.128 c. 7
Fiducia principaliter pertinet ad magnanimitatem, & ex consequenti ad fortitudinem, sed securitas econuerso 22æ.q.129.6.7.o. 8
Fiducia circa idem opponitur desperationi, timori autem secundū contrarietatem obiectorum, 22æ.q.129.6.2m. 9

FIERI dicitur dupliciter. s. terminatio motus, & ipse motus: primo modo, fieri & factum esse, sunt simul, nec differunt, nisi secundum rationem: sed secundo modo differunt realiter; & fieri prius est tempore, quàm factū esse in permanentibus, non autem in successiuis, 1ª.q.45.2.3m*q.46.3.2m*3ª.q.33.3.1m*q.75.7.2m*q.78.2.c. 1
Fieri in aliqua mensura loci vel temporis contingit dupliciter. s. præsupposita ea, vt in quolibet particulari effectu, vel simul producta, vt mūdus, 1ª.q.46.3.1m. 2
De ratione mutationis est habere se aliter nunc, quàm prius, nō autem de ratione ipsius fieri, 1ª.q.45.2.2m. 3
Conuerti dicit tantum ordinem terminorum, sed fieri & mutari addit vnitatem subiecti, 3ª.q.75.8.c 4
Cum dicitur hoc fit hoc, exprimitur identitas subiecti; sed cum dicitur, ex hoc fit hoc, exprimitur tantum ordo terminorum, 3ª.q.75.8.c. 5
Tunc res dicuntur fieri, quando innotescunt, 3ª.q.13.2.1m
Illud quod fit est, si fieri sumatur pro termino motus, nō autem pro motu. 1ª.q.45.2.3m 7
¶Figura est forma quanti, 1ª.q.7.3.2m* 3.c. 1
Figura propriè, est tantum in corporeis 3ª.q 63.2.1m 2
Figura nullius actionis vel passionis est principium, 22æ.q.96.2.2m 3
Identitas specifica, non sumitur ex identitate figuræ, sed ex generatione similis in specie, 3ª.q.74.2.2m 4
Diuersæ figuræ legales in templo, fuerunt institutæ ad significandum Christum, propter imperfectionem earum, 12æ.q.102.4.6m co.3. 5

¶Filiatio est tantum exeuntis à generante, & completi in specie generantis, 1ª.q.27.2.4.c.*3ª.q.32.3.c. 1
Paternitas, maternitas, & filiatio, conueniunt tantum viuētibus, & præcipue animalibus, 3ª.q.32.3.c.*q.35.3.1m 2
Ad hoc quod natum ex alio materialiter, sit filius: oportet quòd in similitudinem speciei producatur, 3ª.q.32.3.c. 3
Filiatio & adoptio, conuenit tantum personæ, sed creaturam esse, subiectio & seruitus, conueniunt etiam naturæ, 3ª.q.23 4.o.*q.24.1.2m*q.35.5.c. 4
Pater dat filio tria. s. esse, nutrimētum, & instructionem, 12æ.q.100.5.4m 22æ.q.101.1.c.*q.102.1.c.*q.106.1.c.*6.1m 5
*Filius amittit hæreditatem propter peccatum parentis, in crimine læsæ maiestatis, 22æ.q.108.4.2m 6
Filiatio est in diuinis, 1ª.q.27.2.o* q.42.4.c. 7
In diuinis non potest esse nisi vnus filius. 1ª.q.27.5.3m * q.41.6.o. 8
Eadem proprietas. s. natiuitas, significatur per omnia nomina filij Dei, sed diuersis rationibus. 1ª.q.34.2.3m 9
Nomina propria filij Dei, sunt quatuor. s. filius, splendor, imago, & verbum, 1ª.q 34.2.3m.*q.42.2.1m 10

21 Ea quæ sunt hominis, dicuntur de filio Dei, & econuerso, 1ª.q.43.7.1^{m}. *.q.3.6. m* q.9.1. m*.q.10.1.3 *.q.16.4.5.8.c.*.q.20.2.0
22 Filius Dei est verus Deus. 1ª.q.27.1.c.fi.*.q.41.2.0.*.3ª.q.4.4.0.
23 Filius Deus, non est quid principiatum, nec effectus, nec de se, non ens, 1ª.q.33.1.2.*.q.2.3.0.
24 *Filius Dei, non est factus nec operatus 1ª q.41.3.c.
25 In Christo est tantum vna filiatio secundum rem, s. æterna ad patrem, & alia secundum rationem, & temporalis ad matrem, 3ª.q.35.5.0.
26 Christus ex reali relatione matris ad eum, est realiter filius eius, 3ª.q.35 5.c.
27 *Pater est maior filio, ratione dationis, quæ auctoritatem dicit, non autem ratione dati, sed filius nullo modo est minor patre, 1ª.q.33.1.2.*.q.42.4.1^{m}.
28 Tunc inuisibiliter filius Dei cuique mittitur, cum quoquam cognoscitur atque perficitur secundum Augustinum: perceptio autem, experimentalem quandam notitiam significat, & hæc propriè dicitur sapientia, quasi sapida scientia, 1ª.q.43.5.2^{m}.*.4^{m}.*.12æ.q.112.5.c.*.22æ.q.45.1.2^{m}.*2^{m}.
29 Ad habendum filium Dei in se requiritur cognitio, non quidem actualis, sed habitualis, non qualibet, sed quæ prorumpat in affectū amoris, 1ª.q.43.5.2.*.3^{m}.
30 Aliquis dicitur filius Dei quintupliciter, secundum quintuplicem similitudinem. s. naturæ, vestigij, imaginis, gratiæ, 3ª.q.23.1.c.
¶Finees occidendo Zambri, non peccauit, quia occidit inspiratus zelo Dei, vel quia erat filius sacerdotis. 22æ q.60.6.2^{m}.
Quando id fingimus quod nihil significat, tunc est mendacium, & non cū refertur ad aliquam significationem, 22æ q.111.1.2^{m}.
1 ¶Finis Quid.*. Causalitas finis, est prima omnium, 1ª.q.5.4.c.*.12æ q.1.2.c.
2 Finis cuiuslibet rei est operatio eius propria, vel ad quod per eam venit 12æ.q.49.3.c.3^{m}.*.4.1^{m}.q.56.1.c.
3 Finis & si sit postremus in executione, est tamen primus in intentione agentis, & sic habet rationem causæ, 12æ.q.1.1.1^{m}*.3.2^{m}.*.4.c.* q.18.7.3^{m}.*.q.20.1.2.*.q.25.1.2.c.*.q.84.2.c.*.22æ.q.179.1.5^{m}.*.3ª.q.61.3.1^{m}.*.q.62.6.c.
4 Omnia quæ sunt vnius generis, conueniunt in communi fine illius generis, 12æ.q.1.5.c.
5 In finibus non itur in infinitum, 12æ.q.1.4.0.
6 Finis non est causa nisi secundum quod mouet efficientem, 12æ.q.1.1.1^{m}.
7 Finis dicitur dupliciter, s. id propter quod est aliquid, & bonum completiuè superueniens, vt delectatio, 12æ.q.33.4.c.
8 Finis duplex. s. proximus & remotus vel vltimus. 12æ.q.12.2.c.*.q.21 1.2^{m}.*.12æ.q.22.7.c.*.q.123.7.c.
9 Finis duplex. s. naturalis & supernaturalis. 1ª.q.23.1.c.*12æ.q.109.5.3^{m}
10 Finis duplex. s. imaginarius & deliberatus, 12æ.q.1.1.3^{m}.
11 Finis duplex. s. proportionatus, & non proportionatus ei, quod est ad finem: primus est perfectio inhærens, non autem secundus, nisi secundum similitudinem, quia est aliquid subsistens. bonitas Dei. 1ª.q.23 1.c.*.q.25.5.c.fi.*.q.62.4.c.* q.2.2.0.*.q.103.2.0.
12 Finis duplex, s. finis cuius. i. in quo est ratio boni, & finis quo. i. vsus vel adeptio eius, 1ª.q.26.3.2^{m}.*.12æ.q.1.8.c.*q.2.7.c.*q.3.1.c.3.2^{m} *.q.5.2.c.*.q.11.3.3^{m}.*.q.16.3.c.*.q.4.3.c.fi.
13 Finis duplex. s. operis, & operantis, 22æ.q.141.6.1^{m}.
14 Finis duplex. s. interior vt operatio, & exterior. i. obiectum operationis, 12æ.q.17.1.c.
15 Finis duplex. s. principaliter intentus & cui aliquid est vtile: primo modo finis est nobilior, his quæ sunt ad finem, non autem secundo modo, 22æ.q.141.5.c.1^{m}.
16 Finis tripliciter acquiritur. s. vt forma, vt operatum, & possessum, 1ª.q. 10.2.1^{m}.*2^{m}.
17 Finis dupliciter habetur. s. perfecte. i. realiter, & imperfecte. i. intentionaliter, 12æ.q.11.4.c.1^{m}.*.q.16.4.c.*.q.69.2.c.
18 Cognitio finis duplex. s. perfecta. i. sub ratione finis, & imperfecta. i. eius quod est finis materialiter tantum: prima conuenit tantum naturæ rationali: secunda vero, conuenit etiam brutis, 1ª.q.59.1.c.*.12æ.q.6.2.c.*.q.11.2.c.
19 *Impossibile est quod aliqua operatio voluntatis, habeat rationem vltimi finis, 1ª.q.26.2^{m}.*.12æ.q.1.1.2.*.q.3.4.2^{m}.*.q.19.1.2^{m}.
20 Finis vltimus creaturæ rationalis, est visio diuinæ essentiæ, 12æ.q.3.4 c.*.22æ.q.167.1.1^{m}.
21 Vltimus finis dicitur dupliciter. s. vltimus simpliciter. i. Deus: & vltimus in genere operationum. i. beatitudo, 12æ.q.1.1.2^{m}.fi.
22 *Res naturales diriguntur à Deo ad finem boni, & creaturæ rationales ad vltimum finem. 1ª q.103.1.c.*.12æ.q.5.5.2^{m}.
23 Voluntas non est ad opposita, respectu vltimi finis, 12æ q.4.2^{m}.
24 Voluntas est ipsius finis tantum. 2ª.q.8.2.c.
25 Idem actus voluntatis est eorum quæ sunt ad finem, & ipsius finis vt ratio, non autem absolute. 12æ q.8.3.0.*.q.12.4.c.
26 Voluntas vt potentia est eorum quæ sunt ad finem, sed vt actus est tantum ipsius finis, 12æ.q.8.2.c.
27 *Voluntas non potest simul ferri in plures vltimos fines. 12æ.q.1.5.0.* q.12.2.1^{m}.*.q.1.3.3^{m}.
28 Vltimus finis dicitur dupliciter, s. simpliciter, id est, res possessa, & quo ad aliquem, s. possessio, vel adeptio, vel fruitio rei, 12æ.q.2.7.c.*q.2.
29 *Impossibile est quod anima vel aliquid eius, sit vltimus finis, nisi secundo modo, 12æ.q.2.7.c.

Quicquid facit homo, agit propter finem, etiam agēdo actionem, quæ est vltimus finis, 12æ.q.1.1.2^{m}. 30
Homo non habet vltimum finem suum in hac vita sicut alia animalia, quia finis est supra naturam eius, 12æ.q.5.5.2^{m}.*.q.91.4.0.*.q.109 5.3^{m}. 31
Omnes homines habent eundem vltimum finem formaliter, non autem naturaliter, 12æ.q.1 [illegible] 32
Ad connaturalem finem vltimum hominis. s. bene viuere totum, ordinantur: primo consilium, secundo iudicium, & vltimo & immediate præceptum, sed proximus finis consilij, est inuentio agendorum, & iudicij certitudo, 22æ.q.51.2.2^{m}. 33
Omnium rerum est vnus vltimus finis, cuius. s. Deus, non autem finis quo 1ª.q.103.2.c.*.12æ.q.1.8.0.*.q.3.8.2^{m}. 34
Quælibet res tendit in finem vltimum, per propriam operationem, 1ª q.62.4.c.*.12æ.q.21.1.3m 35
Deus est vltimus finis humanæ uolūtatis, 22æ.q.122.2.c.*.q.184.1.c 36
Vltimus finis cuiuslibet rei, est assimulari Deo, 1ª.q.44.4.3^{m}.*.12æ.q 1.8.c.*.q.2.5.3^{m}. 37
Finis spiritualis vitæ, est quod homo vniatur Deo, quod fit per charitatem, & ad hoc ordinantur sicut ad finem omnia quæ pertinent ad spiritualem vitam, 22æ.q.44.1.c. 38
Charitas est finis omnium uirtutum, 22æ.q.23.2.1^{m}..q.23.8.3^{m}. 39
Charitas est finis præcepti, 22æ.q.44.1^{m}.*.q.44.1.c 40
Finis cuiuslibet virtutis moralis, ei præstitutus a ratione naturali, est cō formis rationi, 12æ.q.66.3.3^{m}.*.22æ.q.47.6.7.c 41
Electio finis proximi, est actus virtutis moralis principaliter, sed prudētiæ originaliter, 12æ.q.56.4.4^{m} 42
Ea quæ sunt ad finem, sunt necessaria, quando sine eis nō potest haberi finis, non aūt aliter, 1ª.q.19.3.c.*.q.82.1.2.c.*.q.129.4.0.*.12æ.q.2.6.2^{m}.*.q.10.2.3.*.q.12.6.2^{m}.*.q.16.6.1^{m}.*.22æ.q.187.3.c. 43
Necessitas cuiuslibet ordinati ad finem, sumitur ex ipso fine, 12æ.prin. *.q.102.1.c. 44
Finis est de ratione eorum quæ sunt ad finem, 12æ.prin.*.q.1.3.c. 45
Quæ sunt ad finem, oportet sumere bonitatem & modum, à fine proximo, 12æ.q.5.7.c.*q.102.1.c.*22æ q.27.6.c.*.q.33.2.c.*.6.c.3^{m} *.q.7.2.2^{m}.*.q.123.7.c.*.q.152.6.c.1^{m} 46
Quanto aliquid efficacius ordinatur ad finem, tanto est melius, 22æ.q. 152.5.c. 47
Dignitas eorum quæ sunt ad finem, præcipue ex fine consideratur, 12æ. prin.*.22æ.q.174.2.0. 48
Finis semper excellit rem, quæ est ad finem, 22æ.q.152.5.c. 49
Finis & ea quæ sunt ad finem debent esse conformia secundum proportionem, non autem secundum genus, 12æ.q.96.1.c.*.q.102.1.c. 50
Finis quæritur in infinitum, non autem ea quæ sunt ad finem, sed secundum proportionem ad finem. 22æ.q.27.6.c.*.q.1.4.3.c. 51
Finis comparatur ad ea quæ sunt ad finem, sicut materia ad formam. 12æ.q.4.4.c.*.q.5.7.c 52
Finis comparatur ad ea quæ sunt ad finem, sicut ratio formalis ad obiectum, & sicut principia ad conclusiones, 1ª.q.47.2.3^{m}.*.q.82.1.2.c.*.12æ.q.8.3.c.*.q.12.4.c.2^{m}.*.q.19.7.c.1^{m}.*.10.c.*.q.102.1.2.c.*.22æ.q.47.11.c. 53
In finibus est ordo, sicut in agentibus, quia vtrobique secundarium dependet à principali, 1ª.q.116.c 54
Vnum quodque ordinatur ad finem per actum suum, 12æ.q.2.1.3^{m}. 55
In omnibus potentiis vel artibus ordinatis, ars vel potentia quæ est circa finem, ordinat aliarum artium vel potentiarum actus, ad proprium finē, 12æ.q.6.1.c.*.q.65.3.1^{m}. 56
Omnis finis, & quicquid est ad finem est actio, vel cum actione 12æ.q. 13.4.c. 57
Actiones ludicræ non ordinantur ad aliquem finem extrinsecum, sed ad bonum ludentis, inquantum delectant, vel requiem præstant, 12æ.q. 1.6.1^{m}. 58
Finis particularis ordinatur ad finem communem, 12æ.q.19.10.c.*.q. 21.2.2^{m} 59
Ordinari aliquid ad finem, contingit dupliciter. s. per se & per accidēs, 1ª.q.11.1.0. 60
Aliquid ordinatur ad finem dupliciter, scilicet necessario, & ad bene esse, 1ª.q.1.2.c 61
Quod est ad finem, est duplex. s. coniunctum ei, vt dispositio: & distans, vt motus, primum manet cum fine, non autem secundum. 12æ. q.4. 4.3^{m}. 62
Ad vnum finem ordinatur tantum vnum medium, si sit sufficiens, 1ª.q. 47.1.3^{m}.* q.101.3.1^{m}.*.12æ.q.101.3.1^{m} 63
Ea quæ sunt ad finem, inquantum huiusmodi, non sunt volita, nisi propter finem, 12æ.q.8.2.c.2^{m}.*.3.c 64
Oportet quod quælibet voluntas habeat aliquem finem, quem, naturaliter velit, cuius contrarium non possit velle, 1ª.q.82.1.2.0. 65
Finis moralis accidit fini naturæ, & econuerso, 12æ q.1.3.3^{m} 66
Qualis est quilibet naturali qualitate animæ vel corporis, vel qualitate superueniente, talis finis videtur ei, 1ª.q.83.1.5^{m}*.12æ q.9.2.c.2^{m} *.q.10.c.2^{m}. 67
Voluntas respicit finem tripliciter: primo absolute, secundo vt in quo quiescit, tertio vt terminum eorum quæ ordinantur in finem: primū est velle, secundum frui, tertium est intentio, 12æ.q.8.prin.*.q.12.1 4^{m}.*.2.c.3^{m}.*.5.2^{m}. 68
Voluntas ex necessitate inhæret fini. 1ª.q.82.1.2.c. 69
Ad rectam voluntatem requiruntur duo. s. debitus finis, & quod ea quæ 70
sunt ad

sunt ad finem proportionentur ei, 22æ.q.49.7.c.*q.51.1.1^{m}*q.55.3. 4.c.*q.64.2.c.*.q.9.2.c.
71 Homini conuenit agere propter finē, quia omnes actiones humanę sunt propter finem, 12æ.q.1.1.0.
72 Actiones hominis alijs intenti, non sunt propriè actiones humanæ, quia non procedunt ex deliberatione rationis, quæ est principium humanorum actuum, & ideo habent quasi finem imaginatum, non autem per rationem præstitutum. 12æ.q.1.1.c.3^{m}
73 Homo operatione naturali & animali, ordinatur in finē ab alio: sed, operatione humana, ordinatur à seipso in finem. 12æ.1.1.c.
74 Aliquid ordinatur in finem dupliciter. s. vel propriè, tanquam seipsum mouens ad finem, & sic sola creatura rationalis ordinatur in finē vel communiter, tanquam motum ab alio, & sic bruta animalia ordinantur in finem, 1ª.q.61.2^{m}.*11æ.q.1.2.0.
75 Omnis peccans mortaliter, constituit sibi necessario alium finē, quàm Deum, 12æ.q.1.7.1^{m}*q.89.2.3^{m}*22æ.q.45.1.1^{m}
¶Firmamentum à Deo creatum. i. cœlum stellatum, est suprema sphæra secundum Aristotelem, non autem secundum astrologos modernos, 1ª.q.63.1.2.3.0.*q.7.1.3^{m}
¶Flumina quatuor videntur oriri ex diuersis locis: quia intrant sub terra, sicut multa alia, sed primo oriuntur à mari: immediate verò, à fonte paradisi, s. Physon, Gion, Tygris & Euphrates. 1ª.q.102.1.2^{m}
¶Fluxus maris est per impressionem lunæ, non aūt per aliquam formam aquæ, 1ª.q.105.6.1^{m}*q.110.3.1^{m}*22æ.q.2.3.c.
1 ¶Fomes est inordinata, & habitualis concupiscentia appetitus sensitiui, 12æ.q.82.3.0.*3ª.q.15.2.c.*q.27.2.c.
2 Fomes vt pœna inflicta à Deo, dicitur lex, non autem vt inclinat ad malum, 12æ.q.91.6.0.*q.93.3.1^{m}
3 Effectus fomitis duplex. s. inclinatio ad malum, & difficultas ad bonum, 3ª.q.27.3.c.
4 Fomes peccati non fuit in Christo, 3ª.q.15.2.0.* 3.c.*4.c.3^{m}* q.18. 2.3^{m}.*q.27.3.c.1^{m}
5 Fontes quinque, secundum quinque genera substantiarum. s. naturæ, corporis cœlestis, ignis, aeris, aquæ, & terræ. 1ª q.66.2.0.
1 Omne illud quo aliquid primo operatur, est forma eius, 1ª.q.76.1.c.
2 Omnis forma vel est ipsa natura rei, vt in simplicibus, vel constituit naturam rei, vt in compositis, 3ª.q.13.1.c.
3 *In simplicibus & immaterialibus, idem est forma, & id cuius est forma, 1ª.q.39.5.2^{m}
4 De ratione formæ est, quod sit in eo cuius est forma, 1ª.q.40.1.c.
5 *Formæ non locantur in genere, nec in specie, sed composita, 1ª.q.76. 3.2^{m}
6 Forma generati, non est finis seu terminus generationis: nisi vt est similitudo generantis, 1ª.q.44.4.2^{m}*22æ.q.171.6.c.
7 *Omnis forma de se est communicabilis, 1ª.q.3.2.3^{m}*q.7.1.c fi.
8 *Omnis forma existens in supposito, per quod indiuiduatur, est communis multis secundum rem, vel secundum rationem, non autem formæ subsistentes. 1ª.q.13.9.c.
9 Distinctio formarum duplex, s. specifica secundū diuersitatem obiectorum: & numeralis, secundum diuersitatem subiecti. 22æ.q.24.5.c.
10 *Formæ distinguuntur secundū diuersa principia actiua. 12æ.q.54.2.c.
11 Forma separata non multiplicatur numeraliter. 1ª.q.41.6.c.*q.50.4.c. *q.75.7.c.
12 Forma est variabilis terminatiuè, sed est inuariabilis subiectiuè, 1ª.q.9.2. 3^{m}*q.16.8.c.fi.*12æ.q.52.1.c.
13 Substantialis forma, quæ requirit diuersitatem in partibus corporis, sicut est anima, & præcipue animalium perfectorum, non æqualiter se habet ad totum, & ad partes, vnde non diuiditur per accidens, per diuisionem quantitatis, 1ª.q.76.8.c.
14 Forma substantialis totius, non superadditur partibus. s. materiæ & formæ, sicut forma domus, partibus integralibus eius, sed est totum complectens materiam & formam, cum præcisione aliorum. 1ª.q.76.8.c.
15 Non est possibile eādem formam numero, esse diuersarum specierum, 1ª q.118.2.2^{m}
16 Forma substantialis & accidentalis, sunt actus, & faciunt aliquid in actu: sed subiectum formæ substantialis, est ens in potentia tantum, quia actualitas prius est in forma, quàm in materia, quæ est propter formā subiectum autem formæ accidentalis, est ens actu, cui prius conuenit actualitas, quàm formæ accidentali, quæ est propter subiectum, 1ª.q. 66.1.2 c.*q.76.4.c.*q.77.6.c.
17 Forma vnius materiæ, dicitur species, plurium secundum ordinem tantum totum, colligatarum compositio, alteratarum autem mistio. 1ª.q.66.2.c.
18 Formæ incompassibiles in eodem supposito, faciunt propositionem in materia remota, compassibiles autem in materia contingenti, vel naturali, 3ª.q.16.1.1^{m}
19 Forma omnino simplex vel non subsistens, non potest esse subiectū ex quo vel in quo, sed subiectum de quo & circa quod 1ª.q.13.12.2^{m}*q.29.1.2.0.*3.3^{m}*q.30.1.3^{m}*q.54.3.2^{m}*q.77.1.6^{m}
20 Plures formæ eiusdem generis, non possunt simul esse in eodem subiecto, 1ª q.85.4.c.2^{m}
21 Plures formæ eiusdem speciei, non possunt esse simul in eodē subiecto, 3ª.q.3.5.c.
22 Nulla forma naturalis potest esse simul in eodem subiecto, cum actu formæ contrariæ, sicut habitus animæ cum actu contrarij habitus. 12æ. q.63.2.2^{m}*q.71.4.0.
23 Forma completa est in subiecto, secundum conditionem subiecti, non autem virtus instrumentalis, sed magis secundum conditionem principalis agentis, 3ª.q.63.5.1^{m}
Nulla forma remouet à materia potentiā ad alias formas. 1ª.q.66.2.c. 24
Forma implens totam potentiā materiæ, est inseparabilis à materia: non autem aliæ. 22æ.q.24.11.c. 25
Omnis forma quanto est nobilior, tanto magis dominatur materiæ, & minus ei immergitur, & magis eam sua virtute excedit, 1ª.q.76.1.c. co 2. 26
Forma non excedit proportionem materiæ, sed sunt eiusdem generis. 22æ.q.24.3.2^{m} 27
Materia prima est vna per remotionem omnis formæ, non autem per vnam formam, 1ª.q.16.7.2^{m} 28
Materia est propter formam, 1ª.q.47.1.2.c.*q.65.2.c.*q.70.3.c*q.76 5.c.princ.*q.77.6.c.*q.84.4.c*q.85.3.4^{m}*q.89.1.c.*q.91.3.c.* q.96.5.c.*q.105.5.c.*12æ.q.2.5.c. 29
Forma finitur per materiam, inquantum communitas eius contrahitur per materiam, ad hoc indiuiduum, & econuerso, inquantum potentialitas eius determinatur ad vnam speciem, 1ª q.7.1.c.*q.44.2.c.fi. 30
*Materia multiplicatur per aduentum formæ, 1ª.q.29.2.5^{m} 31
Materia recipit formam, vt secundum ipsam constituatur in esse alicuius speciei, non autem intellectus, sed secundum rationem formæ. 1ª.q. 50.2.2^{m} 32
*Omne illud quod materia efficitur propria huius formæ, se tenet ex parte materiæ, vt dispositiones & remotiones impedimentorum, 1ª. q.86.2.1^{m}*q.77.1.c.*12æ.q.2.5.c.*22æ.q.27.3.c.princip. 33
Informitas materię duplex. s. carentia omnis formæ, & carentia triplicis pulchritudinis. s. lucis, visibilitatis, & plantarum: prima præcessit formationem natura tantum, secundum Augustinum: secunda vero etiā duratione, secundum alios, 1ª.q.66.1.2.*4.c.*q.67.4.c.4^{m}*q.69.1. 2.c.*q.74.2.c. 34
Materia cognoscitur tantum dupliciter. s. per analogiam ad formam, & vt perfecta est per eam, 1ª.q.15.3.3^{m} 35
Materia inquantum est nuda, se habet indifferenter ad omnes formas, sed determinatur per agens, 1ª.q.65.2.c. 36
Nihil est sua materia, nec suum efficiens, sed aliquid est sua forma, vt in simplicibus, 1ª.q.39.2.5^{m} 37
Forma est in materia, est prior ea via naturæ, & posterior via generationis, sed vt est in agente, est omni modo prior. 12æ.q.20.1.3^{m}*q. 62.4.c. 38
*Forma non latitat, contra Anaxagoram, nec est totaliter ab ideis, contra Platonem, nec ab intelligentia, contra Auicennā, sed educitur de potentia materiæ ab agente naturali secundum Aristotelem, 1ª.4.45 8.c.*q.65.4.c.*q.91.2.c.*q.110.*1.*12æ.q.63.1.c. 39
*Inchoatio formarum improbatur, 3ª.q.32.4.c.3^{m} 40
*Quamlibet formā sequitur aliqua inclinatio, quæ est appetitus rei habentis illam formam. 1ª.q.80.1.c. 41
*Formæ subsistentes, non habent causam aliam formalem sui esse & suæ vnitatis, nec causam agentem, per transmutationem materię de potētia ad actum, sed producentem totam substantiam, 1ª.q.61.1.2^{m} 42
Omnes formæ & motus in ijs inferioribus, fluunt à formis, quæ sunt in intellectu alicuius intelligentiæ. 1ª.q.65.4.c.1^{m} 43
Materia non fuit creata sub vna forma, sed sub diuersis. 1ª.q.66.1.c. 44
Vna forma non fit alia per continuam generationem. 1ª.q.118.2.2^{m} 45
Formarum quædam fiunt ab agente corporali, secundum perfectam rationem, & perfectum esse formæ eius, quædam primo tantummodo, quædam neutro modo. Primæ manent, cessante actione agentis, vsq; ad corruptionem, secundę parum, tertiæ nihil. 1ª.q.67.3.1^{m} 46
Nulla forma corrumpitur, nisi per actionem cōtrarij, vel per corruptionem subiecti, vel per defectum causæ, 12æ.q.53.1.c. 47
Forma dicitur corrumpi per se per suum contrarium, sed per accidens, per corruptionem sui subiecti. 12æ.q.53.1.c. 48
Introductio vnius formæ, est expulsio alterius, & econuerso. 1ª.q.44. 4.2^{m} 49
Intentio formæ & perfectionis, est per accessum ad primum, sed intēsio defectus & priuationis, est per recessum à primo. 1ª.q.49.3.3^{m}*12æ. q.22.2.1^{m} 50
*Intensio & remissio formarum, nunquam causat diuersitatem speciei, sed quandoque consequitur eam. 12æ.q.72.8.1^{m} 51
Magis & minus est formis diuersorum graduum, diuersificant speciem, non autem secundum intēsionem graduum eiusdem formæ. 1ª.q.50. 4.2^{m}*12æ.q.1.1.1^{m}*q.60.5.3^{m}*q.72.8.1^{m} 52
Perfectio formę duplex. s. secundum speciem, & secundum subiectum: Secundum primam forma dicitur magna: secundum secundam vero, dicitur magis. 12æ.q.52.1.c principio*q.66.1.c. 53
Forma dupliciter recipit magis & minus. s. in concreto tantū si sit simplex & vna, vt lux, vel in concreto & abstracto, si importat in ratione sua proportionem multorum ordinatorum, ad virium, vt motus, sanitas, & pulchritudo. 12æ.q.52.1.c.*q.53.2.3^{m} 54
Nulla forma substantialis, suscipit magis vel minus 1ª.q.76.4.4^{m}*q.93. 3.3^{m}*q.118.2.2^{m}*12æ.q.52.1.c.*3ª.q.75.7.c. 55
Forma rei per se existens, ad duo potest esse. s. vt exemplar & vt principium cognitionis. 1ª.q.15.1.c. 56
Verbum Dei, est forma exemplaris, non autem forma quæ est pars compositi. 1ª.q.3.8.2^{m} 57
Forma substantialis est perfectio totius, & cuiuslibet partis eius, non autem quælibet forma accidentalis. 1ª.q.76.8.c. 58
Forma substantialis vnitur immediate materię. 1ª.q.76.6.7.c.

60 *Non est possibile plures formas substantiales simul esse in eodem corpore. 1ª.q.76.3.c.*4.o.

61 *Forma mistionis non est substantialis, sed est accidens. s. qualitas, 1ª.q.76.4.1^{m}

62 Nulla forma rei corporalis, præter animam rationalem, est perpetua, 1ª.q.85.6.c.

63 Eadē forma est, qua ignis est ignis, corpus & substantia. 3ª.q.75.6.2^{m}

64 *Forma accidentalis non habet potentiam actiuam, sed est potentia compositi, vt calor ignis. 1ª.q.77.1.3^{m}

65 Omnis forma separata à materia, est intellectualis. 1ª.q.66.2.c.fi.* q.110.1.c.*3ª.q.75.6.c.

66 Omnes formę intelligibiles, sunt vnius generis. 1ª.q.85.4.c.

67 Formę, i. species intellectus nostri, non effluunt à formis in materialib. sed à rebus sensibilibus. 1ª.q.84.4.6.o.

68 Forma intellectus, respectu eius est indiuidua, sed respectu eius cuius est similitudo, est vniuersalis. 1ª.q.76.2.3^{m}

69 Intellectus recipit formam, vt formam simpliciter, non indiuiduando eam, quia in eo habet esse vniuersale, sed materia recipit formā, indiuidualiter tantum. 1ª.q.75.5.1^{m}

70 Intellectus cuius forma est à re, perficitur à re, & à similitudine. Si autē non habet à re, perficitur à similitudine. Si vero non differt à similitudine, à nullo perficitur. 1ª.q.14.2.2^{m}*3^{m}*5.2^{m}*3^{m}

71 Iudicium quo ad formam iudicij, pertinet ad iustitiam distributiuā tantum. 22ª.q.63.4.1^{m}

72 Formę sacramentales, traditę sunt Apostolis à Christo. 3ª.q.72.4.1^{m}

¶ Formica reponit grana, imminente pluuia. 22ª.q.172.1.ar.3.

1 ¶ Fornicatio prohibetur specialiter simul cum ceremoniis legis ab apostolis, quia gentiles non reputabant eam esse peccatum, 12 . q. 103. 4.3^{m}.* 22ª.q.154.2.1^{m}.

2 ¶ Omne peccatum dicitur fornicatio large. 22ª.q.151.2.c.3^{m}.*.4.d.39.5.2^{m}.

3 Fornicatio est maius peccatum iis quæ sunt contra bona exteriora, & minus iis quæ sunt contra Deum, vel contra personam proximi. 22ª q.154. .o.

4 Cum nullus sit obstrictus fidem ei seruare, qui eam violauerit viro cōceditur iuxta Domini verba vxorem fornicationis causa repudiare. Suppl.q.62.1.o.

5 Si vxorem adulteram pœnitet adulterium commisisse, non tenetur vir illam ex præcepto relinquere. sin minus, tenetur, ne peccato consentire videatur. Suppl.q.62.2.o.

6 Vir potest quantum ad thorum tantum vxorem fornicariam dimittere, quantum vero ad thorum & cohabitationem simul, non potest eam repudiare nisi iudicio ecclesiæ. Suppl.q.62.3.o.

7 In crimine adulterij vir & vxor ad paria quidem iudicantur, ita vt idem sit licitum & illicitum vni quod alteri. Sed quantum ad bonum prolis, plus peccat vxor adultera, quam vir mæchus. Suppl.q.62.4.c.

8 Non potest efficere adulterium, quin semper verum coniugium remaneat, ob id non licet vni altero superstite ad alias nuptias euolare, ratione adulterij. Suppl q.62.5.o.

9 Potest vir vxorem causa adulterij dimissam reuocare, si emendata pœnitentiam de peccato egerit, secus non potest, quemadmodum nec retinere à peccato desistere nolentem. Suppl.q.62.6.c.

1 ¶ Fortitudo est virtus specialis, secundum quod est circa pericula, sed est cōditio omnis virtutis. s. secundum quod dicit firmitatē animi absolute. 12ª.q.61.2.4.o.*.22ª.q.58.8.2^{m}.* q.123.2.o.*.3.1^{m}.* 12.c.

2 Fortitudo est virtus, tollens impedimenta, quæ repellunt voluntatē ab eo quod est secundum rationem propter difficile. 22ª.q.123.1.o.*.3.4.5.c.*.q.124.2.c.

3 Fortitudo nō habet partes subiectiuas, nec diuiditur in multas species, quia est circa materiam valde specialem. 22ª.q.128.c.princip.

4 * Propria materia fortitudinis, sunt timores & audaciæ, in maximis terribilis. 1ª.q.59.4.3^{m}.* 22ª q.1 . 1.c.

5 Fortitudo est immediate circa timores & audacias, mediate vero circa obiecta horum. s. circa pericula & labores. 22ª.q.123.3.2^{m}.*.q.129.1.2^{m}.*.q.161.2.3^{m}.

6 Fortitudo est principaliter circa timores, secundario autem circa audacias. q. 2 .1.1^{m}.*.q.95.2.2^{m}.*.12ª.q.60.4.b.*.c.*.22ª.q.123.3.o.*.6.c.*.q.125.2.c.*.q.127.1.c*.q.141.3.c.2^{m}.

7 Fortitudo non est circa spem, nisi secundum quod spes connectitur audaciæ. 22ª.q.123.3.3^{m}.*.q.125.2.3^{m}.

8 Fortitudo est præcipue circa timores mortis. 12ª.q.61.3.c.*22ª q.123.4.o.*.11.12.c.*.q.125.2.c.*.q.128.c.*.q.129.5.c.

9 Fortitudo principaliter est circa molestias mortis, secundario autem circa quæcunque alias molestias. 22 .q.123.4.1^{m}.* q.124.4.3^{m}.

10 Fortitudo est maxime circa repētina, quo ad manifestationem habitus, non autem quo ad electionem. 12 .q.123.9.o.

11 Fortitudo est maxime circa timores mortis in bello communi, vel particulari. 22ª.q.122.5.o.*.q.124.2.c.*.q.41.8.c.

12 *Fortitudo est circa difficiliora, nō autem circa meliora, quàm iustitia, quæ in bello & in pace vtilis est, non autem fortitudo, sed tantum in bello. 22.q.58.12.c.3^{m}.

13 Perferre, secundum quod dicit actum fortitudinis, non dicit immobilitatem, sed electionem immorandi contra immoderatum timorem: sicut charitas contra odium, mansuetudo contra iram, & patientia cōtra tristitiam. 12ª.q.66.4.2^{m}.

14 Fortitudo moderatur timorem, patientia & perseuerantia tristitiam, sed mansuetudo iram. 22ª.q.136.2.c.1^{m}.

Quicunque est fortis, est patiens, & non econuerso, quia patientia est quædam fortitudinis pars. 12ª.q.66.4.2^{m}. 15

Fortitudo sustinet pericula mortis, sed patientia sustinet quæcunque mala. 22ª q.128.4^{m}.*.q.136.4.1^{m}. 16

Fortitudo est principaliter circa timores, secundario autē circa tristitias. Patientia vero est econuerso. 22ª.q.136.2.2^{m} 17

* Fortitudo est principalior magnanimitate. 22ª.q.129.5.c.3^{m}. 18

Fortitudo firmat contra mala, sed magnanimitas in prosecutione bonorum. 22ª.q.129.5.1^{m}.*.6.2^{m}. 19

Partes potētiales fortitudinis sunt sex. s. magnanimitas, fiducia, securitas, magnificētia, cōstātia, tolerātia, i. patiētia, & firmitas, i. perseuerantia. 22ª.q.128. .*.q.129.5.o.*q.134.4.o.*q.136.4.o.*q.1 1.4.3^{m} 20

Fiducia, magnificentia, patientia & perseuerantia, circa materiam fortitudinis, sunt partes eius integrales. Sed sunt partes potentiales, & virtutes per se, distinctæ à fortitudine, secundum quod sunt circa alias materias. 22ª.q.128.o.*.q.134.4.o.*.q.136.4.o.*.q.137.2.o. 21

Vitium audaciæ opponitur fortitudini, secundum excessum audaciæ, impauiditas autem secundum defectum timoris, quia in vtraque ponit medium. 22ª.q.126.2.3^{m}. 22

Fortitudo est in irascibili subiectiue. 12ª.q.61.2.c.*.q.66.1.c.*.q.85.3.c.*.22ª.q.58.5.2^{m}.*.9.c.*.q.128.1^{m}.* q.34.4.c.* q.136.4.2^{m} *.q.13 .2.2^{m}.*.3ª.q.15.2.c. 23

Fortitudo martyrum præcipue commendatur, quia sustinet propter Deum impugnationes personales, & mortem in bello particulari. 22ª.q.123.5.1^{m}.*.q.124.2.c. 24

Fortis intendit exprimere similitudinem sui habitus in actum, vt proximum finem. 22ª.q.123.7.o. 25

Fortis delectatur de suo actu & fine, sed non percipit, nisi ex superabundanti gratia Dei, propter dolorem corporis & animæ, pro amissione vitæ 22ª.q.123.8.o. 26

Non habens fortitudinem, operatur fortia quintupliciter. s. propter ignorantiam, artem, experientiam, passionem, & lucrum. 22ª.q.123.1.2^{m}.*.q.128.7^{m}. 27

Principalis actus fortitudinis est sustinere: secundarius vero, est aggredi. 22ª.q.123.3.c.*.6.o.*.3.c.*.10.3.*.11.1^{m}.*.q.124.2.3^{m}.*.q.128.c.* q.141.2.3.c. 28

Ad primum actum, requiruntur duo. s. præparatio animi, & executio operis. Ad secundum etiam requiruntur duo. s. infrangibilitas, & infatigabilitas. 22ª.q.128.c. 29

Fortitudo assumit iram moderatam ad actum secundum, non autem ad primum. Nec ut auxilium, sed vt instrumentum, quia ad iram pertinet insilire in rem contristātem. Vnde Philosophus inducit versum Homeri. Virtutē & furorem erige, quia videlicet cum aliquis est virtuosus virtute fortitudinis, passio iræ, electionem virtutis sequens, facit ad maiorem promptitudinem actus. Si autem præcederet, virtutis modum perturbaret. 22ª.q.123.10.o.*.11.1^{m}. 30

Tristitia & concupiscentia, per se impediunt secundum actum fortitudinis, s. aggredi, sed per accidens adiuuant. 22ª.q.123.10.3^{m}. 31

Fortitudo spiritus, ostenditur in resistendo concupiscentiæ carnis contrariantis spiritui, sed est maior in comprimendo, ne insurgat. 3ª.q.15.2.3^{m}. 32

Donum fortitudinis in patria, habet actum perfruendi plena securitate à laboribus & à malis 22ª.q.139.1.2^{m}. 33

Virtus fortitudinis firmat animum, secundum modum connaturalem homini donum autem supernaturaliter. 22ª.q.139.1.o. 34

Donum fortitudinis dat fiduciam euadendi quælibet pericula, & perueniendi ad finem cuiuslibet operis, i. ad beatitudinem, non autem virtus fortitudinis, sed perficit ad sustinendum quælibet pericula. 22ª.q.1 o.1.c.1^{m}. 35

Donum fortitudinis, respicit virtutem fortitudinis, inquantum sustinet pericula, & facit quodcunque opus arduum. Ideo dirigitur à dono consilij. 22ª.q.139.1.3^{m}. 36

¶ Frater in sacra scriptura dicitur quadrupliciter. s. natura, gente, cognatione, & affectu 3ª.q.28.3.5^{m}. 1

Fratres Christi sumus per adoptionem, 1ª.q.33.3.c.*q.41.3.c*.3ª.q.23.2^{m}. 2

Fratres Christi in Euangelio, dicuntur consobrini eius. s. filij Mariæ, matertera matris eius. 3ª.q.28.3.5^{m}. 3

¶ Frænesis *. Causa. * Tanta potest esse motio spirituum & humorum, quod huiusmodi apparitiones rerum aliter quàm sint, etiam vigilantibus per naturalem commotionem humorum fiunt sicut & in freneticis, & aliis huiusmodi. 1ª.q.111.3.c.fi.

¶ Frequentia, assuetudo, & diuturnitas, non sunt circunstantiæ mutantes speciem, nisi aliud superueniat. 12ª.q.88.5.1^{m}.

¶ Fricare * Multa homo agit absque deliberatione, de quibus etiā quandoque nihil cogitat: sicut cum aliquis mouet pedem vel manum, aliis intentus, vel fricat barbam 12ª.q.1.1.ar.3.*.3^{m}.

¶ Frigiditas seu in potentia coeundi, non quidem ex ætate sed ex defectu naturæ, simpliciter incurabilis, dirimit matrimonium contrahendum & iam contractum, post triennium, ad minus ex ecclesiæ statuto. Suppl.q.58.1.o.

¶ Fructus dupliciter distinguuntur. s. secundum tres perfectionis gradus à Xpo. s. tricesimus, sexagesimus, & centesimus siue secundum tres gradus virtutis, vt sancti distinguunt, quia cuiuslibet rei perfectio attenditur secundum principium, medium, & finem, & essentialiter, id est secundum rationes diuersas gaudendi, scilicet duodecim à Paulo. 12ª.q.70.3.2^{m}. 1

Fructus

2 Fructus spiritualis dicitur dupliciter. s. quod principaliter expectatur. s. Deus, & secundario. s. delectatio. 12ª.q.1 .1.c 3^{m}

3 Fructus quarto modo s. consurgens ex semine verbi Dei, est tantum triplex, secundum tres gradus continentium. s. coniugum, viduarum, & virginum. 12ª.q.70.3.2^{m}

4 Fructus spiritussancti, secundum sanctum Paulum, sunt duodecim. s. charitas, gaudium, pax, patientia, bonitas, longanimitas, benignitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia & castitas. 12ª.q.70.3.o.

5 Fructus sensibilis, est vltimum ex arbore expectatum, quod cum quadā suauitate percipitur. 12ª.q.11.1.c.*3.c.2^{m} *q.70.1.c.

6 Vltimum simpliciter & delectans, est proprie fructus, & eius proprie est frui. Delectans autem non vltimum, potest aliquo modo dici fructus, sed eius non est frui proprie, & secundum completam rationem. Non delectans vero, sed tantum in ordine ad aliud appetitum, nullo modo est fructus. 12ª.q.11.3.c.2^{m}

7 Opera carnis non dicuntur fructus, quia sunt cōtra rationem, sicut quod est ex arbore contra naturam eius, non dicitur fructus. 12ª.q.70.4.1^{m}*22ª.q.8.8.c.fi.

8 Virtutes dicuntur fructus, ratione delectationis, non autem ratione habitus. 22ª.q.70.1.3^{m}*22ª.q.136.1.3^{m}.

9 Operatio secundum facultatem rationis, dicitur fructus rationis, sed vt mouetur à Deo, dicitur fructus spiritussancti. 12ª.q.70.1.c.

10 Opera nostra vt sunt à spiritu sancto, dicuntur fructus. respectu vero beatitudinis, dicuntur flores. 12ª.q.70.1.1^{m}

11 Fructus proprie, dicitur tantum in corporalibus. s. plantis, à quibus metaphorice transfertur ad spiritualia. 12ª.q.11.1.c.*3.2^{m}*q.70.1.c.

12 In parte appetitiua, sunt plures fructus quam in parte apprehensiua, quia fructus significat finem, qui magis conuenit parti appetitiuæ. 12ª.q.8.8.3^{m}

13 Fructus comparatur ad arborem, sicut effectus ad causam, ad hominē vero, sicut vltimum expectatum delectans. 12ª q.11.3.2 *q.70.1.c.

14 Dono consilij non correspondet proprie aliquis fructus, quia omnis practica est propter aliud. 22ª.q.8.1.3^{m}*q.52.4.3^{m}

15 Fructus spiritus contrariantur operibus carnis in communi, non autem singula singulis, nisi secundum adaptationem. 12ª.q.70.4.o.

16 Opera carnis sunt plura fructibus spiritus, quia bonū est vno modo, sed malum est omnifariam. 12ª.q.70.4.2^{m}

1 ¶ Frui est actus potentiæ imperantis, non autem exequentis. 12ª.q.11.1.2 cap.

2 Frui est actus appetitiuæ potentiæ. 12ª.q.11.1.o.*2.c.

3 * Frui est actus voluntatis. 12ª.q.11.1.1^{m}*4.c.2^{m}

4 Frui est actus voluntatis, in ordine ad intellectum. 12ª.q.11.1.1^{m}*4.c.2^{m}.

5 Frui est actus tantum voluntatis secundum charitatem, in ordine ad potentias & habitus priores 12ª.q.11.1.o.

1 ¶ Fruitio pertinere videtur ad amorem vel delectationem, quā aliquis habet de vltimo expectato, quod est finis. 12ª.q.11.1.4.c * q.34.3.c.p.fi.

2 Nomina trium ordinum prædictorum, sumuntur ab eccellentia prædictorum trium actuum fruitionis & non ab eis simpliciter. 1ª.q.108.5.5^{m}*6^{m}.

3 Eadem fruitione fruemur Deo, fruitione eius, & beatitudine creata. 12ª.q.11.3.3^{m}

4 Fruitio perfecta est tantum vltimi finis habiti; imperfecta vero, etiam non habiti. Sed impropria, est non vltimi simpliciter. 12ª.q.11.3.4.o.q. 2.2.3

5 Non oportet quod fruitio sit vltimi finis simpliciter, sed quod habeatur pro vltimo fine. 12ª.q.11.3.2^{m}

6 *Non est fruendum iusto, nisi in Deo. Peccatore autem, brutis, vel inanimatis, nullo modo. 12ª q.11.3.1^{m}

7 Carentia cognitione, nullo modo fruuntur, bruta fruuntur improprie. Peccator non vere, iusti imperfecte beati perfecte, Deus autem perfectissime. 12ª q.11.2.4.o.* q.12.5.2^{m}

8 Hæc fruitio Christi perueniebat ad totam animam eius, secundū essentiam vt est subiectum rationis superioris tantum. 3ª.q.46.8.o.

9 * Bruta fruuntur imperfecte, sed rationalia perfecte. 12ª.q.11.2.o.

¶ Frumentum est genus ad triticum, & ad alia grana. 3ª.q.74.3.2^{m}*3^{m}

¶ Frustra dicitur, quod est ad finem quem non inducit. 1ª.q.25.2.2^{m}*q.88.1.4^{m}*3ª.q.1.5.2^{m}

¶ Fugatio est species fictionis, ad mentiendum pulchritudinem: ideo semper est peccatum, sed nō est mortale, nisi fiat ad lasciuiam vel contemptum Dei. Tamen licet occultare turpitudinem causatam ex infirmitate, vel ex alia causa accidentali. 22ª.q.16 .2.2^{m}

¶ Fugere potest iustus propter tria, scilicet vt persecutor quiescat, vt præceptum à Domino opus perficiat, & vt gloriosiorem coronam acquirat. 22ª.q.64.4.c.

1 De ratione fundamenti est esse primum, sustentare, & connexio. 22ª.q.4.7.4^{m}

2 Fides est fundamentum aliarum virtutum, quia est prior eis, & substernit eas. Fortitudo autem firmat contra aduersa, humilitas contra prospera, timor contra culpam futuram, pœnitentia contra præteritam. 22ª.q.161.5.2^{m}*3ª.q.84.6.2^{m}

1 ¶ Furia matrimonium sequens, illud nullatenus dirimit præcedens vero, quandoque dirimit. Suppl.q.58.3.c.

1 ¶ Furtum est occulta acceptio rei alienæ. 22ª.q.66.3.o.

2 Furtum semper est peccatum, ratione iniustitiæ, & fraudis, vel doli, & est mortale, nisi modicum intendatur. 22ª.q.12.3.c.* q.66.5.6.o.

*q.118.4.c.

Furtum est species fraudis. Mendacium & falsum testimonium, fallaciæ, Turpe lucrū, inquietudinis. Rapacitas, violētiæ. Iō omnia hæc, & inhumanitas, i. obduratio, ab Isidoro dicuntur esse filiæ auaritiæ. 22ª.q.118.8.3^{m} 3

Furtum & rapina, opponuntur iustitiæ. 22ª.q.64 princ *q.66.princ.*4.5.c.*q.118.4.c. 4

Furtum est iniustum, quia est inuoluntarium per ignorantiam, sed rapina per vim. Ideo differunt specie. 22ª.q.66.4.o.*9.c.*q.73.1.cap.1^{m}. 5

Rapina est grauior furto dupliciter, primo quia inuoluntarium * est ex parte eius cui aliquid subtrahitur furto: rapina vero addit violentiam quæ voluntaria est, peccatum autem per vim, est maius quàm per ignorantiam. Secundo, quia rapina est in re, & in persona: furtum autem est tantum in re. 22ª.q.66.9.o.*q.73.3.2^{m} *q.116.2.1^{m}*q.144.2.4^{m}. 6

Accipiens furtim rem suam, iniuste detentam, peccat cōtra communem iustitiā, vsurpando sibi iudicium: sed non tenetur restituere, sed satisfacere Deo, & se dare scandalum. 22ª.q.66.5.3^{m} 7

Accipiens rem alienam occulte & manifeste auctoritate iudicis, non est furtum vel rapina, quia per sententiam fit debitum. 22ª.q.66.5.1^{m}.*3.cap. 8

Accipiens rem inuentam, animo retinendi, furtum facit, nisi credat haberi pro derelicto, vel nullius esse. 22ª.q.66.5.2^{m} 9

Per prohibitionem furti, prohibentur omnia damna in rebus. 22ª.q.122.6.2^{m} 10

Pœna mortis non infligitur in præsenti pro furto, nisi ratione grauis circunstantiæ, vt sacrilegio, peculatu, & plagio. 22ª.q.66.6.2^{m} 11

¶ Futurum cognoscitur dupliciter, scilicet in se, & in suis causis. Primū conuenit tantum Deo: secundum nobis, sed magis angelis & dæmonibus: sed in causis necessariis certitudinaliter, in contingentib. sæpe, opinatiue tantum: quæ autem raro, nullo modo. 1ª.q.14.13.o.*q.57.3.c.*.q.64.1.5^{m}.*.q.86.4.o.*.q.89.3.3^{m}.*.12ª.q.111.4.cap.*22 .q.95.1.o.*.5.c.*q.171.6.1^{m}.*.2^{m}.*.3^{m}.*.q.172.1.c.*q.174.1.c.1^{m}. 1

Futura plus cognoscuntur à phreneticis, abstractis à sensibus, morientibus, dormientibus, & brutis, quam ab oppositis. 1ª.q.12.11.c.*q.86.4.2^{m}*3^{m}*22 .q.172.1.1^{m}*2 * ^{m} 2

Cognitio futurorum, ex præsentibus & præteritis, proprie rationis est. 22ª.q.47.1.c 3

Anima vicina morti, cognoscit aliqua futura ex reuelatione, vel ex impressione causarum naturalium, non autem propria virtute. 1ª.q.86.2 *22ª.q.172.1.1^{m} 4

Bruta non cognoscunt futura, sed ex instinctu naturæ eis indito ab intellectu diuino, mouentur ad aliquid in futurum, ac si futurum præuiderent. 12ª.q.40.3.1^{m} 5

Bruta cognoscunt futura, non computando præsens ad futurum, sed ex instinctu naturæ. 1ª q.86.4.3^{m} * 2 .q.41.1.^{m} 6

Sensus non apprehendit futurum, sed ex iis quæ animal apprehendit in præsenti appetitus eius mouetur naturali instinctu in aliquod futurū prosequendum, vel fugiendum. 12ª.q.40.3.3^{m}* q.41.1.3^{m} 7

G

Gabriel fortitudo Dei nominatur. 3ª.q.30.2.4^{m} 1

Quidam dicunt Gabrielem fuisse de supremo ordine angelorū, sed satis est credibile, quod sit summus in ordine archangelorum. Vnde ecclesia eum archangelum nominat. 3ª.q.30.2.4^{m}*fi. 2

¶ Galilea vt interpretatur transmigratio, significat gentilitatem: sed vt interpretatur reuelatio, significat patriam cœlestem. 3ª.q.55.3.c.4^{m}. 1

¶ Gaudium non est virtus, sed est actus charitatis, posterior dilectione. 22ª.q.28.4.o. 1

Gaudium & tristitia de eodē, sunt contraria, & etiam secundum genus, sed de diuersis, vnum est causa alterius, & materia. 1ª.q.6 .3.1^{m}*3ª.q.84.9.2^{m} 2

¶ Gedeon petens signum peccauit tentando Deum ex incredulitate, sicut & Zacharias. 22ª.q.97.2.3^{m} 3

¶ Gemitus & lachrymæ mitigant tristitiam: quia appetitur extra, & conueniunt dispositioni hominis tristis. 12ª.q.38.2.c. 1

¶ Genealogia magis denominatur à patre, quàm à matre. 3ª.q.28.1.2^{m}*q.20.1.c.*q.31.2.1^{m} 1

Tota genealogia Christi exponitur, & dubia circa eam soluuntur. 3ª.q.28.1.2^{m}*q.130. 2

¶ Generale triplex. s. per prædicationem, vt genus: per causam, vt amor, & quod est à multis causis, vt ira. 12ª.q.46.1.o.*22ª.q.58.6.c. 1

Generale & speciale duplex. s. intentione & obiecto. 22ª.q.58.5.3^{m}*q.79.1.o.*q.79.2.1^{m} 2

¶ Generatio duplex scilicet mutatio de non esse ad esse, & origo viuentis, à principio viuente coniuncto. Prima conuenit omni generabili & corruptibili: secunda vero tantum viuenti, & dicitur natiuitas. 1ª.q.27.2.c. 1

Ad generationem naturalem, non requiritur aliqua potentia actiua in materia. 3ª.q.32.4.c.3^{m} 2

* In generatione tota virtus actiua est ex parte maris, & passio ex parte fœminæ. 1ª.q.115.2.3^{m}*3ª.q.32.4.c.* q.67.4.3^{m} 3

Primum in generatione, est vltimum in corruptione. 22ª.q.107.2.c.* q.162.7.3^{m}*4^{m} 4

Generatio vnius non est corruptio alterius, nisi per concomitantiam. 12ª.q.113.6.4^{m} 5

Generatio

6 Generatio & corruptio,sont in instanti. 12.q.112.7.c.

7 Forma est finis generationis, in omnibus quæ generantur, non à casu, q.15.1.c.

8 Omne generans producit sibi simile secundum formam qua agit,quę est potentia generatiua.1ª q.73.2.4 *q.41.5.c.

9 Ad actum generationis concurrunt tria.s.calor,spiritus,& humor.22æ q 147.8.1m

10 Generatio vniuoca est verior & perfectior. quàm generatio non vniuoca.1ª q.33.2.4m

11 Idem modus generationis est omnium eorum, quæ sunt eiusdem speciei.3ª.q.28.1.4m

12 Quod generatur secundo modo generationis.s.prout generatio est'origo viuentis à principio viuente coniuncto non dicitur genitus,nec filius.nisi procedat secundum rationem similitudinis specifice,vt pili,& vermes.1ª.q.27.2.c.

13 Generatum oportet assimilari generanti, in omnibus quæ ad naturam speciei pertinent:non autem in proprietatibus indiuidui.1ª.q 100.1.c.*q.101.1.1m* 12æ.q.81.2.o.

14 Accidentia indiuidualia pertinentia ad dispositionem naturæ,vt velocitas corporis,& bonitas ingenij,propagantur in filios per generationem:sed nullo modo accidentia pure personalia,vt grammatica & huiusmodi,12æ.q.81.2.c.* 22æ.q 165.1.2m

15 *Accidentia speciei & indiuidui secundum corpus, possunt transfundi à generante in genitum,non autem accidentia secundum animam.22æ q 60.6,4m

16 Homo generat sibi simile in specie,non inducendo,nec educendo animam rationalem de potentia materiæ,sed disponendo materiã.1ª.q.118.2.4m* 12æ.4.83.1.3m

17 In statu innocentiæ,fuisset generatio per coitum.1ª.q.98.o.

18 Tunc non fuissent generati æquales in robore,pulchritudine,& aliis,sicut nec etiam nunc.1ª.q.99.3 c.

19 Parentes tunc non fuissent confirmati in iustitia,quandiu genuissent.1ª.q.100,2.c.

20 Generatio significat relationem per modum operationis,in diuinis,1ª.q.22.6 3m

21 Generatio proprie conuenit Deo.1ª.q.27.2.o.* q.28.4.c.

22 Generatio filii Dei à patre,est æterna.1ª.q.42.2.o.

23 Artins ponit duodecim modos generationis.s.iuxta fluxum lineę à puncto,iuxta emissionem radiorum à sole,iuxta characterem seu impressionem à sigillo,iuxta immissionem bonę voluntatis à Deo,iuxta exitum accidentis à substanti iuxta abstractionem speciei à materia,iuxta excitationem voluntatis à cogitatione,iuxta transfigurationé motus à mouente,iuxta eductionem specierum à genere, iuxta ideationem & iuxta nascentia,in quibus deest equalitas nature, vel durationis. 1ª q 42.2.2.*1m

24 Processio spiritussancti, non potest dici generatio, quia est per modum amoris,non autem per modum similitudinis,sicut verbum.1ª.q.27.4.o.*q.30,2.2m*q.35.5.c.

25 Nullus modus processionis in creaturis,perfecte representat diuinã generationem,sed ex multis oportet colligere similitudinem.1ª.q.41.3 4m*q 42.2.1m

26 *Nec beati illam ineffabilem generationem sciunt, quia non cõprehendunt naturam Dei,1ª.q.12.7.o.

27 Essentia Dei non generatur, nec genita est per se,nec per accidens.1ª.q.39.5.2m*3ª.q.16.5.1m

28 Essentia non generat, sed patet virtute essentie. 1ª.q.39.5.o.*q.41.5.1m

29 Generatio attribuitur aliis terminis essentialibus,secundum quod magis connotant actum.1ª.q.39 5 1m

30 Essentia est Deus generans,& res generans, si res & Deus supponant pro persona:non autem si supponant pro essentia.1ª.q.39.5.5m

31 Hec propositio est falsa,Deus non genuit Deum.1ª.q.39 4.3m

32 Hec propositio est vera.Deus genuit Deum. 1ª.q.39.4.o.*5.1m

33 Hec est falsa,Deus genuit se Deum vel alium Deum. 1ª.q.39 4.4m

34 Hec est vera tripliciter.Deus pater genuit alterum se.s in ablatiuo,in accusatiuo simpliciter,& personaliter.sed emphatice. 1ª.q.39.4.4m

35 Hec est vera appositiue,Deus genuit Deum, qui non est Deus pater. Et est falsa suppletiue,sed affirmatiua est econuerso.1ª.q.39.4 5m

36 Melius dicitur filius Dei semper natus,quàm semper generari, vel semper nasci:licet vti possimus omni tempore in generatione eius.1ª.q.42.2.4m

1 ¶Generatiua potentia est actiua, & est in patre perfecte,in matre vero imperfecte.3ª.q.32.4.2m

¶Genitor* vel generans,non est ita nomen proprium patris, sicut pater 1ª.q.33.2.o.*q.40 2.c.

1 ¶Filius Dei dicitur genitus de patre,& substantia patris: sed diuersimode.1ª.q.41.3.o.

2 Filius Dei dicitur genitus & creatus, ad remouendum omnem imperfectionem à natiuitate eius.1ª.q.41.3.4m

¶Genus* respectu singularium,est vt formale; sed respectu speciei, est vt materiale.1ª.q.85.3.4m

2 Genus aliquando accipitur pro specie, eo modo loquendi, quo dicimus humanum genus,totam humanam speciem.12æ q 18.2.c.fi.

3 Genus predicatur equaliter de speciebus, secundum intentionem, non autem semper secundum esse.1ª.q.77.4.1m

4 Genus dicitur dupliciter.s.proprie,prout predicatur de pluribus speciebus in eo quod quid,& improprie,id est, omne commune,s. quod sui communitate multa ambit & continet,& sic bonum & malum dicuntur genera contrariorum.12æ.q 18.2.c.fi.

Genus duplex,scilicet genus nominatum,& genus innominatum.1ª.q.78.3.3m 5

Genus duplex.s.genus proximum,& genus remotum.Ibidem. 6

Genus duplex,scilicet genus logicum,& genus physicum.1ª.q.66.2.2m *q.88.2.3m 7

Aliquid est in aliquo genere dupliciter.s.in genere entis,vt ens actu, & in genere intelligibilium,vt puta potentia. 1ª.q.87.1.c.2m*12æ.q.50.4.2m*5.c. 8

Aliquid est in aliquo genere dupliciter s per se,vt species: & ea de quibus prædicatur genus:& reductiue,vt principia generis, negationes & priuationes.1ª.q.3.5.c.*12æ q.72.6.3m 9

In omni genere in quo est aliquid imperfectum,oportet præexistere aliquid perfectum.1ª.q.51.1.c. 10

In quolibet genere primũ est causa omniũ quæ sunt post.3ª.q.56.1.c. 11

*In omni re quæ est in genere,differt esse ab essentia.1ª.q.3.5.c. 12

Impossibile est aliquid esse in genere,quod in nulla eius specie est.1ª.q.7.3.2m*22æ.q.189.1.5m 13

Hypostasis non est in genere vel in specie,nisi per naturam quam habet 3ª.q.2.3.3m 14

Nihil ponitur primo in genere vel specie,nisi per id quod de eo proprie prædicatur.3ª.q.63.2.1m 15

In omni genere,quãto aliquid est prius,tãto est simplicius.12æ.q.19.2.c. 16

Relatio generis ad speciem,& econuerso,est relatio rationis tantum.1ª.q.28.1.c. 17

Alia genera à relatione secundum propriam rationem,significant aliquid alicui inhærens.1ª.q 28.1.2.c. 18

¶Geometria modico studio acquirit scientiam conclusionis, nunquam consideratæ.12æ.q.65.1.1m 1

Errans circa hoc principium,omne totum est maius sua parte,nõ potest habere scientiam geometriæ.12æ.q.65.1.4m 2

¶Germinare* Significanter dicit scriptura: germinet terram herbam virentem, & facientem semen, quia scilicet sunt productæ perfectæ species plantarum.ex quibus semina plantarum oriuntur. Nec refert vbicunque habeant vim sementiuam,vtrum.s.in radice, vel in stipite, vel in fructu.1ª.q.69.2.2.*q.72.1m

¶Gigantes secundum Iosephum & Augustinum producti sunt semine humano,operante dæmone incubo vel succubo, sub certa constellatione.1ª.q.51.3.6m

¶Gilbertus Poretanus reuocat errorem suum,de assistentia relationum in diuinis 1ª.q.28.2.c.

¶Gladius flammeus,est impedimentum accessus paradisi terrestris, & significat impedimentum regni cælestis.22æ.q 164.2.5m 1

¶Gloria est clara notitia cum laude, vt Ambrosius dicit, 12æ.q.2.3.c.*22æ.q.103.1.3m*q.132.1.c. 1

Finis debitus appetendi gloriam, vel manifestãdi aliquod bonum in hac vita,est tantum triplex.s.gloria Dei,vtilitas proximi, & vtilitas propria.22æ.q.132.1.3m 2

Homo potest laudabiliter appetere gloriam suam ad vtilitatem sui vel aliorum.22æ.q.132.1.1m 3

Gloria dicitur vana tripliciter,& est peccatum Primo quando est de nõ ente,vel de transitoriis,vel de peccato: secundo quando quæritur ab hominibus,& non à Deo:tertio,quando non ordinatur ad debitum finem.22æ.q.132.1.c. 4

Opus virtuosum factum propter inanem gloriã venialem, amittit vim merendi vitam æternam, quia nullus peccando meretur. 22.q.132.3.1m 5

Inanis gloria est periculosa,non propter grauitatem sui:sed disponendo ad grauia,faciendo præsumptuosum, & nimis de se confidentem, & disponendo paulatim ad priuationem interiorum bonorum. 22æ.q.132 3.2m 6

Vana gloria vituperatur præcipue circa eleemosynam,propter defectũ charitatis, præferendo vanam gloriam vtilitati proximi, dum facit hoc propter illud.22æ.q.132.5.3m 7

Vana gloria non est semper peccatũ mortale, sed tantum quando ponitur in ea vltimus finis vel quando est contra Deũ. 22æ.q.132.3.o. 8

Vana gloria est vitium capitale:cuius filie sunt septem.s.inobedientia,iactantia,hypocrisis,contentio,discordia,presumptio nouitatum,& pertinacia.22æ.q.21.4.c.*q.105.1.2m*q.132.1.5.o.*q 138.2.1m 9

Ira non causat discordiam,& contentionem: nisi mediante vana gloria.22æ.q.1 2.5.2m 10

Vana gloria directe contrariatur magnanimitati,secundum rei veritaté vt deficiens:sed secundum opinionem, vt excedens. 22æ.q.30.principio*q.132.2.o. 11

Deus querit gloriam suam,non propter se, sed propter nos 22æ.q.132.1.1m 12

Soli Christo conuenit querere gloriam suam,quia Deus est:sed inquantum homo querit gloriam Dei in se: sicut & alij sancti. 22æ.q.132.1.1m 13

Ea que sunt glorie.s perfecta Dei fruitio, & huiusmodi, prius tempore debuerunt esse in Christo,sicut in actore glorie: quàm in alio. 3ª.q.53.3.3m 14

Gloria sanctorum,est sine successione,12æ.q.67.4 2m

¶Gradus altaris prohibetur contra idolatriam:quia gentiles in sacris Priapi ostendebant populo sua pudenda,12æ.q.102.4.7m.fi. 1

¶Gratia est forma accidentalis.s.qualitas.12æ.q.110.2.o.

Gratia

Gratia reducitur ad primam speciem qualitatis: non tamen est habitus proprie sed habitudo s.sanitas mentis,12æ.q.110.2.3m

3 Gratia est forma quædam,habens esse completum in anima:ideo est in ea mutabiliter:sicut anima est mutabilis secundum liberum arbitriũ in via,3ª.q.7.3.5.1m

4 Gratia non est forma intrinseca virtutum: sed est quasi principium, à quo virtutes formaliter oriuntur,12æ.q.110.3.c.3m* 4.2m * 3ª.q.62.2.c.

5 Gratia pro acceptione amoris,non est principium rectæ operationis,nisi mediante virtute,12æ.q.110.2m

6 *Gratia differt essentialiter à qualibet virtute,12æ.q.110.3.o.*4.c.*3ª.q.7.1.c.*q.62.2.c.*q.89.1.c.

7 Gratia nihil aliud est,quàm quædam inchoatio gloriæ in nobis, 22æ.q.24.3.2m

8 Auxilium Dei,vt mouens ad volendum,dicitur gratia operans:sed respectu actus exterioris,dicitur gratia cooperans, 12æ.q.111.2.c.

9 Gratia consummata,est lumen gloriæ,12æ.q.111.3.2m

10 Gratia est natura,id est,essentia:non tamẽ est naturalis alicui creaturæ,3ª.q.2.12.c.

11 Natura non dicitur gratia gratis data:quia natura includit debitum naturæ & non debitum meriti:gratia vero omne debitum excludit.12æ q.111.1.2m 4.c.

12 Gratia excedit conditionẽ naturæ creatæ,12æ.q.112.1.c*q 113.9.c.

13 Gratia proprie est donum Dei,excedens ordinem naturæ, & sine meritis.12æ.q.112.1.c.*q.114.2.5 c.

14 Gratia est participatio diuinæ naturæ.12æ.q.110.3.4.c.*q.112.1.c.*q.113.9.c.*q.114.3.c.*22æ.q 17.7.c.*3ª.q.2.10.1m*q.7.4.3m*q.62.1.2.c.

15 Omnis gratia gratis data,est manifestatio gratiæ gratum facientis.12æ.q.112.2.2m

16 Gratia sumitur tripliciter s pro dilectione,pro dono gratis dato, & pro recompensatione eius, 12æ q.110.1.c.

17 Gratia dicitur dupliciter.s.donum Dei,& Deus donans.3ª.q.2.10.c.

18 Gratia Dei dicitur dupliciter.s.auxilium Dei mouentis nos.& habituale donum,12æ.q.109.1.*2.6.8.9.10.c.* q.110.1.2.c.* q.111.2.c*q.112.2.c.*22æ.q 171.2.3m

19 Gratia duplex.s.gratum faciens,& gratis data,12æ.q.111.1.o*3ª.q.7.7.c.*q.62.1.c.

20 Plenitudo gratiæ duplex.s.ex parte ipsius gratiæ,id est,quando aliquis attingit ad summum bonum, quantum ad essentiam & quantum ad virtutem,quia habet gratiã in maxima excellentia qua potest haberi,& maxime in extensione ad omnes gratiæ effectus:& talis gratiæ plenitudo propria est homini Christo:& ex parte habentis gratiã.s.quando aliquis habet gratiam,secundum suam conditionem, vel intensiue vel extensiue, Deo:quo ad omnia quæ pertinent ad suum statum vel officium:& talis plenitudo gratiæ, communicatur aliis per Christum, 3ª q.7 10.o.

21 Gratiæ gratis datæ, sufficienter enumerantur & distinguuntur nouem. s.sermo sapientiæ,sermo scientiæ,fides,gratia sanitatum,operatio virtutum,prophetia,discretio spirituum,genera linguarum,& interpretatio sermonum,12æ.q.111.4.o.

22 Gratia duplex.s.præueniens,& subsequens, 12æ.q.111.3.o.

23 Dilectio Dei,dicitur præueniens,non autem subsequens: quia est æterna:sed gratia Dei est temporalis:ideo dicitur vtroque modo, 12æ.q.111.3 1m

24 Gratia duplex.s.operans,& cooperans, 12æ.q.111.2.o.*3.c.

25 Gratia operans,& gratia cooperans,sunt idem secundum rem, & differunt secundum rationem,& secundum effectus;& similiter gratia præueniens & gratia subsequens, 12æ.q.111.2.c.4m* 3.o.

26 Gratia viæ & gratia patriæ, sunt vna & eadem numero, 12æ. q.111.3.2m.

27 Corpus non est immediatum subiectum gratiæ:sed ex anima, redundat in corpus effectus gratiæ nunc, & in patria,3ª.q.7.3.1.3m

28 In omni habente gratiam,oportet esse rectitudinem voluntatis, 22æ.q.8.4.c.

29 Amplior gratia collata fuisset ante peccatum,quàm post,1ª.q.95 4.c.

30 Gratia est maior in vno,quàm in alio,ex parte subiecti: non aũt ex parte obiecti,nec finis,12æ.q.66.2.1m*q.112 4.o.*22æ.q.5.4.3m

31 Aliquis incipit à maiori gratia quàm sit in alio,in statu perfectus,3ª.q.89.2.4m.

32 Bonum gratiæ vnius est maius bono naturæ totius vniuersi,12æ.q.113.9.2m.

33 Gratiæ gratis datæ,nõ sunt communes omnibus: nec sunt omnes æquales in eodem,12æ.q.96.2.1m* q.68.5.1m

34 Gratia proprie non creatur,nec corrumpitur: sed subiectum secundum eam,12æ q.110.2.3m

35 Gratia non fit,nec corrumpitur:sed subiectum secundum eam:& dicitur creari:quia homines secundum ipsam creantur,id est,constituuntur in nouo esse,ex nihilo,id est,non ex meritis, 12æ.q 110.2.3m

36 Gratia gratum faciens,amittitur per quodlibet peccatum mortale,12æ.q.113.2.c.*22æ.q.10.4.c.*q.24 12.o * 3ª.q.86.3.c.

37 Infusio gratiæ,fit in instanti:sine successione,12æ.q.113.7.c.

38 In eodem instanti,est terminus præparationis subiecti, & infusio gratiæ 3ª.q.89.2.c.

9 *Ad habitum gratiæ,requiritur preparatio subiecti:que principaliter est à Deo mouente liberum arbitrium:secundario autem à nobis,12æ.q.112.2.o.* 3.c.2m*4.c.* q.113.3.c.*7.c,* 22æ.q.24.10.3m

Preparatio perfecta ad gratiam,est in instanti:non autem imperfecta, 12æ q.112.2.2m. 40

Preparatio perfecta simul est cum infusione gratie,& meretur gloriã, & non gratiã:non autẽ imperfecta, 12æ q 112.2.1m * 3ª q.89.2.c. 41

Gratia ex necessitate infallibilitatis,& non coactionis, sequitur preparationé,secundum quod est à Deo: non autem secundũ quod est à nobis,12æ q 112.3.o. 42

Quando homo facit totum quod potest & totum quod in se est: tunc est necessitas ad habendam gratiam:non quidem necessitas coactionis,Deo debitum imponentis:sed necessitas immutabilitatis,quia necesse est Deum esse: & ideo esse bonum,& ideo effluentem:& ideo dispositio acceptatidantem,12æ q.112.3.o. 43

*Homo in gratia existens,indiget auxilio Dei, mouente ad recte agendum:non autem alia gratia habituali,12æ q.109.9. 44

Nulla creatura potest causare gratiam:sed solus Deus infundit eam immediate,12æ q.76.2.2m*q.109.7.c.*q.112.1.o.*3.2m *3.q.62.1.c.3m* 5.c.* q.64.1.c. 45

Homo dat gratiam non interius infundendo: sed exterius exhortando ad ea quæ sunt gratiæ,3ª.q. 6.2m 46

Deus dat gratiam,dignis tantum:quos per gratiam facit dignos, 12æ.q.114.5.2m 47

Deus aufert gratiam ab eo,qui per negligentiam non vtitur gratia ei data 48

Humanitas Christi,ministri ecclesiæ,& sacramẽta, sunt causæ gratiæ instrumentaliter tantum,12æ q.112.1.1m*2.4m*3ª.q.8.1.2m*6.2m*q.62.1.o*5.c.*q 64.1.o. 49

Omnia sacramenta nouæ legis,causant gratiam:non autem veteris, 12æ q.100.2.3 c.*q.103.2 c.*q.110.2.c.*22æ.q.105.2*3.c.*3ª.q.61.4.2m*q.62.1.5.o.*q.63.1.3m*q 66.2.c.1m*q.72.5.3m*q.87.2.4m *3.cap. 50

*Sacramenta ex secunda sanctificatione, id est ex vsu eorum, habent quod causent gratiam:non autem ex prima.3ª.q.62.4.4m 51

Gratia est in sacramentis intentionaliter,vt in signo & causa instrumentali:non autem vt in subiecto. 3ª.q.43.5.4m*q.62.3.o*q.7ª. 52

Signum sacramentale in pœnitentia,non causat gratiam, sicut in aliis sacramentis,quia non datur ab exteriori,sed non representat agẽs extrinsecum,sicut in illis.12æ.q.103.3.c. 53

Virtus causandi gratiam,est in sacramentis intentionaliter,vt in subiecto 3ª.q.62.4.o.*q.63.3.c.*q.65.3.c.*q.72.2m*q.78.4.o. 54

Hec virtus est in multis,tanquam in vno subiecto,s.in materia & forma. 3ª.q.62.4.4m*q.78.4.o. 55

Hec virtus non est in predicamento per se, sed reducitur ad genus qualitatis,3ª.q.62.4.2m*q.63.2.c. 56

Gratia sacramentalis,est species gratie communiter sumpte, ideo non dicitur equiuoce,3ª.q.62.2.3m 57

Gratia sacramentalis,addit supra gratiam communiter dictam,& supra virtutes,& dona,quoddam auxilium Dei,ad habendum sacramenti finem sicut virtutes & dona, supra gratiam addunt perfectiones potentiarum,3ª.q.62.2.o.*q.72 7.3m 58

Gratia quam sacramentum directe continet, differt à gratia que est in virtutibus & donis, licet etiam hanc per quandam continuationem contineat.3ª.q 72.3 59

Gratia sacramentalis est ad duo,s.ad tollendum peccata & ad perficiendum animum ad cultum diuinum, secundum religionem Christianę vite.3ª.q.62.5.c.*q.63.1.c.*q.65.1.c. 60

Gratia virtutum & donorum sufficienter perficit essentiam & potentias anime,quo ad generalem ordinationem actuum:sed gratia sacramentalis,quo ad aliquos speciales defectus.3ª.q.62.2.2m 61

Gratia sacramentalis,excludit peccata preterita sed virtutes & dona sufficienter excludunt peccata presentia & futura,3ª.q.62.2.2m 62

Gratia & virtutes sanant animam formaliter, sed sacramenta effectiue, 12æ.q.110.2.1m 63

Gratia gratum faciens, inquantum animam sanat, iustificat, & gratum Deo facit,dicitur gratia operãs,sed respectu operis meritorii,dicitur gratia cooperans,12æ.q.111.2.c.*3ª.q.6.4.2m 64

A gratia gratum faciente fluunt virtutes & dona, ad perficiendum potentias anime,12æ q.68.2m*q.2.2.1m* 12æ.q.110.3.c.*4.1m 3ª.q.7.2.c.*q.62.1.c.*q.89.1.c. 65

Gratie gratis date,ordinantur ad manifestationem fidei, & doctrine spiritualis.3ª.q 7.7.c.1m 66

Gratia gratum faciens,ordinat hominem immediate ad coniunctionem vltimi finis,ideo est multo excellẽtior quàm gratis data,quia ordinat ad quedam preparatoria vltimi finis,12æ.q.111.5.o. 67

Sicut gratia gratum faciens,ordinatur ad actus meritorios interiores,sic gratia gratis data ad exteriores.3ª.q.7.7.1m 68

Gratie gratis date,dantur ad vtilitatem aliorum, sed gratia gratum faciens datur ad vtilitatem propriam,12æ.q.111.1.4.c.*22æ.q.176.1.1m* q.177.1.c.3m* 4m. 69

Effectus gratie quintuplex scilicet sanitas anime,velle bonum,efficaciter operari,perseuerantia in bono, & peruentio ad gloriam, 12æ q.111.3.cap. 70

Gratia non tollit naturam,sed perficit & supplet defectum nature,1ª.q.1.8.2m*q.2 2.1m* 22æ.q.188.8.c.fi. 71

Gratia duo principaliter facit in anima, primo perficit formaliter ad esse spirituale,secundo perficit ad opus. 12æ.q.111.2.c.fi. 72

Omne donum gratie, eleuat hominem ad aliquid supra naturam humanam 73

1 Idem habitus non est habere quandoque ad bonum, & quandoque ad malum
2 Habitus non est dispositio obiecti ad potentiam: sed ecconuerso. 1ª 2ª q.
3 Definitio habitus, non est respectus ad potentiam, sed ad naturam, 2ª 2ª q.
4 Quod semel gratia facit perpetuo manet: 3ª q.88.1.ad 1m.
5 Non dicuntur Deo accidentia gratiæ gratis datæ, sed tantum quæ sunt supra facultatem naturæ supra meritum personæ, non prohibentia
6 * Habitus distinguuntur specie secundum tria, scilicet secundum principia actus pro habitibus, 1ª 2ª q.70.1.3m & 2ª 2ª q.58.1.c.3m
7 Habitus distinguuntur specie, secundum obiecta specie differentia
8 Habitus distinguuntur specie, in ordine ad naturam dupliciter: vel secundum conuenientiam, & disconuenientiam, vt habitus bonus & malus; vel secundum conuenientiam ad naturam humanam, & superiorem.
9 Qualitates existentes in genere, ex hoc dicuntur esse vitæ æternæ, 1ª q.24.3.c.
10 * Minima gratia potest resistere cuilibet concupiscentiæ, & omni vitiam
11 Conjuncta est apud auctores: vt habitus per actus diffiniant, ponentes
12 Virtus diuitiis vel heroica, & humana, 1ª 2ª q.61.5.c.3m
13 Diuersæ fines proximi diuersificant species habitus: licet vnus finis ordinetur ad alium finem, 2ª 2ª q.47.11.3m
14 Habitus secundum quod est perfectamentum importat habitudinem in
15 Habitus religionis est obligatorius ex voluntate habentis habitum
16 Habitus lumitur quadrupliciter, pro ipso præmento, pro prædicamento, pro habitu religionis
17 Habitus qualitas dicitur dupliciter, scilicet essentialiter, id est, id quo quis agit, & contentum habitu: secundo modo qui est in habitu & non in actu, similis est dormienti non autem primo modo
18 Habitus duplex, naturalis, & infusus à Deo, 1ª 2ª q.51.1.4.o.
19 Habitus complex, naturalis, & infusus à Deo, duplici ratione: quia finem superna-
20 Habitus homini infunduntur à Deo, duplici ratione: quia finem superna-
turalem, sicut omnes virtutes gratuitæ: vel ad ostendendam virtutem
Dei, vt sanitas & scientia miraculose. 1ª q.51.4.o.
21 Habitus sunt necessarij ad tria. Ad firmitatem, promptitudinem, & delectationem in operie, 1ª 2ª q.49.4.o.* q.50.2.3m & 6.
22 Quantitas habitus attenditur dupliciter, secundum extensionem, & secundum
23 Habitus proprie, non est in Deo, 1ª 2ª q.49.4.c.
24 Potentia pure activa, non est subiectum alicuius habitus, 1ª 2ª q.50.1.c.
25 Habitus cuius subiectum est potentia, non importat ordinem ad naturam, sed ad operationem: ideo posterior est quam potentia, 1ª 2ª q.50.3.m
26 * Habitus quilibet habens subiectum corruptibile, & cuncta habentem
27 * Habitus quilibet habens subiectum corruptibile, & cuncta habentem
28 Habitus non est principium quo primum actus, sed potentia, 1ª 2ª q.50.4.c.
29 * Nullus habitus operativus, constituitur ex multis quia est qualitas sim
30 Habitus quilibet habens subiectum corruptibile, & cuncta habentem
31 Si loquamur de aliqua superiori natura cuius homo potest esse particeps:
32 Habitus potest habere ordinem ad actum, id est ad operationem. & se-
33 Habitus potest habere ordinem ad actum, id est ad operationem. & se-
34 Habitus qui est alicuius potentiæ vt subiecti primo & principali-
35 Habitus in ratione habitus, & secundum rationem subiecti: sed om-
36 Habitus ex eadem causa augentur, ex qua generantur: quia generatio ha-
37 Dimmutio consistit habitudinem secundum quod sed secundum diuersam
38 Habitus aliquando sic ligatur, quod ab potest exire in actum: sicut vi-
39 Habitus non potest resurgere à peccato sine auxilio Dei, & gratia habi-
tuali, 1ª 2ª q.109.7.o.* q.113.2.o.* q.114.2.c.* 2ª 2ª. q.137.5.3m.*
40 Habemus habitum virtutis vel vitij, postea non vti eo, & exire in vsum eo
41 Nobilis habitus affectui innatus, consurgit lacrymas in pœnitentes: non au-
42 Habitus principiorum est naturalis: & datur in creatione quo ad lumen:
sed acquiritur, per sensum, quo ad cognitionem. 1ª 2ª q.51.1.c.
43 * Non est aliqua habitus principiorum, & scientiarum quæ est religio
44 Habitus principiorum est naturalis, primorum principiorum speculationis
corum, non possunt amitti nec corrumpi. 1ª 2ª q.51.1.c.
45 Habitus per discursum causatur in intellectu possunt corrumpi per acci-
dens. Ratione scilicet & per se, à contrario discursu, vel contingit
propositionaliter. 1ª q.89.1.c. 1ª 2ª q.53.1.ad 1m.
46 Habitus diminuitur per eadem causalique quas corumpitur quia dimi-
nuitur vt ad corruptionem. 1ª 2ª q.53.2.o.
47 Habitus scientiæ, & virtutes diminuuntur, & corumpuntur per eosdem
effectionem actus, non quidem per se, sed per accidens. 1ª 2ª q.53.3.o.
48 Habitus non cognoscitur, nisi per actus: & hoc duplicitet, inquantum
habetur, & per effectum. 1ª q.87.2.o * 1ª 2ª q.49.2.o. * 2ª 2ª. q.4.1.c.
49 Habitus est causa cognoscendi, quasi cognoscendo aliquid cognoscimus eum oportet,
quod sit notior alijs. 1ª q.87.2.3m * q.88.3.2m
50 Habitus qui est principium operationis, est posterior potentia. 1ª 2ª q.50.2.3m
tus quæ est, adipiscitur ad naturam, est prior potentia. 1ª 2ª q.50.2.3m
¶ Habetudo sensus, opponitur contrarijs: & est pessatum, inquantum est voluntaria
22ª q.53.1.3m * q.15.2.o
Existens in gratia, non potest peccatis venialibus, & quibusdam alijs mortalibus
necessitate saluti, sed in alijs. 2ª 2ª q.8.4.3m
Helias non est raptus in cœlum empyreum, sed aereum: & vivit cū Enoch
in paradiso terrestri: sed ad Antichristum. 1ª 2ª q.102.2.3m * 3ª q.49.
5.2.m
Helias propter iniuriam quæ redundabat in Deum, fecit ignem descen-
dere super eos qui venerant ad ipsum capiendum, 2ª 2ª. q.108.1.4m
* Deus per Heliam veritatem respondit nuncijs regis, qui mittebatur ad
consulendum deum Acharon, 2ª 2ª q.174.5.4m
Helisæus maledixit pueros zelo Dei, non autem huore vindictæ: sicut
etiam Helias occidit centum viros. 2ª 2ª q.108.1.4.
¶ Hæreticus non committur inter vitia capitalia, nec inter filias eorum:
sed extra numerum peccatorū, & reducitur ad superbiam, 2ª 2ª
q.2.1.3m
De fatuis & amentibus quæ sint dum, & electio primæ disciplinæ, & pertinacia,
2ª q.1.2.3m
Hæresis principaliter est circa articulos fidei: secundario autem circa ea
quæ sequuntur ex eis. 2ª 2ª q.11.2.o.
Hæresis principaliter consistit in corde, secundario in ore, sicut & fides,
2ª 2ª q.11.2.c.
Hæresis, & fides, sunt in quinque, conuenit in hoc verbi. Proprie, laute, ni
mis ardenter, studiose, 12ª q.72.9.c.3 * 2ª 2ª. q.148.4.o.
Gula est lenius peccatum alijs, ratione materiæ & peccantis, propter ne
scientiam, & difficultatem: sed gravatur ex effectibus. 2ª 2ª q.148.3.o
Gula auferit omnes virtutes, non ratione suiipsius quæ
oruntur ex ea, 2ª 2ª q.148.4m
Habetudo circa speculabilia, maxime procedit ex gula: sed habetudo cir
ca eligibilia, est in omni peccato. 2ª 2ª q.148.6.1m
De gulis lene & corporaliter iudicādo corporaliter, & spiritualiter, 12ª
q.74.c.* q.2.1.m.
Vitima in multis gulis cauendis lapidem, agit in virtute omnium
præcedentium. 2ª 2ª. q.24.6.2m.
H
Haberet non sit actio. Significatur tamen per modum actionis, 12ª
q.49.1.c.
Habere dicimur id quo liber e vti, vel frui possumus cum voluntas: ideo
persone vel essentia aeis, habetur à sola creatura rationali.* cum vide
licet sit per donum deipatricepsi diuini verbi, & procreatis amoris
vt possit libere Deum vere cognoscere, & recte amare, quod est do
no habuitur à solo Deo: ideo tamen habetur vt ei illius, cui donatur, &
ideo posito eo vt cum velit, 1ª. q.38.1.c.* q.33.c.
Habere secundum quod dicitur respectu cuiuscunque quod habetur: cō
mune est ad diuersa genera, 12ª q.49.1.c.
¶ Habilitas est medium inter potentiam vel subiectum: & actus seu for
mam, 1ª q.48.4.m
¶ Habitus proprie est forma permanens, vel est qualitas, infirmans ali-
quam potentiam: vel principium elicitus actum, 12ª. q.49.1.o.* 2ª 2ª.
q.171.2.c.fi.
Habitus est qualitas de difficili mobilis: qua homo potest vti cum volue
rit, & non vti. Habitus autem proprie dicitur, qui est difficilis mobilis: & facile vel difficile, non sunt differentiæ habitus &
dispositionis, sed secundum quem ad aliquid non habemur bene vel male. 1ª
q.83.2.c.* 12ª q.49.1.c.* 2ª 2ª.

18 Heretici nō debēt tolerari, nisi primo velint resipiscere, 22ª.q.11.3.c.
19 Fideles in fide, possunt corpore conuersari cum hæreticis, vt eos conuertant: non tamen in diuinis, 22ª.q.10.9.c.fi.
20 Heretici possunt iuste occidi, in iudicio seculari, & rebus suis priuari: etiam si alios non corrumpant, magis quàm rei crimine læsæ maiestatis, vel quàm cudentes falsam monetam, 22ª.q.10.8.c.*q.11.3.c.
21 Hæretici relapsi, recipiuntur semper ad pœnitentiam, non autem ad dignitates, 22ª.q.11.4.c.
22 Ecclesia post primam vel secundam correctionem, tradit hæreticos iudicio seculari: vnde in iudicio Dei, semper recipiuntur redeuntes: quia Deus scrutator est cordium, & vere redeuntes cognoscit: sed hoc ecclesia imitari non potest: præsumit autem eos non vere reuerti, qui cum recepti fuissent, iterum sunt relapsi: & ideo eis viam salutis non denegat, sed à periculo mortis eos non tuetur, 22ª.q.11.3.c.*.c.1m.
23 Hæresis per se opponitur fidei, schisma vero vnitati charitatis: ideo non sunt idem, sed secundum disponit ad primum: & omnis hæreticus est schismaticus: non autem econuerso, 22ª.q.39.1.3m.
24 Hæresis Sabellij, quod Deus pater est filius natus de virgine: & quod est spiritus sanctus, secundum quod creaturam rationalem sanctificat, reprobatur. 1ª.q.27.1.c*q.28.1.3.b.*q.31.2.c.
25 Ecclesia contra Sabellium confitetur communicabilitatem, numerum, ordinem, consortium, & distinctionem: & negat singularitatem, vnicum, confusum, & solitudinem, 1ª.q.31.2.c.
26 Hæresis Arrij, quod filius Dei est minor patre secundum diuinitatem, & quod est creatura, 1ª.q.27.1.c.*q.31.2.c.*q.42.1.1m.*q.34.2.1m.*q.41.2.c.*q.42.1.c.2m*q.55.2.c*3ª.q.10.2.1m.*q.12.2.3m.*q.16.8.9.c.*q.20.1.1m.
27 Ecclesia contra Arrium confitetur vnitatem, simplicitatem, similitudinem, & equalitatem: & negat diuersitatem, differentiam, separationem, diuisionem, alienitatem, discrepationem, & disparitatem, 1ª.q.31.2.c.
28 Heresis Arrij & Origenis, quod personæ diuinæ differunt essentialiter, 1ª.q.42.1.1m*q.34.1.1m
29 Hæresis Origenis quod verbum Dei non est Deus essentialiter, sed participatiue, 1ª.q.34.1.1m
30 Quod anima Christi cum aliis spiritualibus creaturis fuit creata ante corpora, & à verbo assumpta, & in fine vnita corpori, 1ª.q.90.4.c.*q.118.3.0.*3ª.q.6.3.c.
31 Quod animæ sunt vnitæ diuersis corporibus propter diuersa peccata 1ª q.23.5.c.*q.47.2.c.3m*q.65.2.c.*q.75.7.c.*q.90.4.c.*q.118.3.c.*22ª.q.164.1.4m
32 Quod beatitudo terminabitur, 1ª.q.64.2.c.* 12ª.q.5.4.c.
33 Quod pœna dæmonum & aliorum damnatorum terminabitur, 1ª.q.64.2.c.
34 Hæresis Manichei, quod principia sunt duo: vnum bonorum, & spirituum tantum, scilicet Deus: alterum malorum, & corporalium, s. diabolus. 1ª.q.8.3.c.*q.65.1.c.
35 Quod Deus est corpus, & lux infinita: & quod Christus est iste sol visibilis 1ª.q.90.1.c.
36 Quod diabolus naturaliter est malus, 1ª.q.63.5.c.principio.
37 Quod quædam animæ sunt ex substantia Dei, 1ª.q.90.1.c.b.*c.
38 Quod caro hominis non est bona, nec est à Deo, sed est à diabolo, 22ª.q.25.5.c.
39 *Hæresis eius, est grauior secundo genus, quàm idolatria, 22ª.q.10.6.c.*q.94.3.4m
40 Hæresis eius, & Montani, & Priscillæ, quod promisso spiritus sancti non fuit completa in apostolis, sed in eis: ideo negant actus apostolorum. 12ª.q.106.4.2m
41 Hæresis Pelagii quod omnia præcepta Dei, seruari possunt sine gratia. 12ª.q.10. 0.3m*q.109.4.b.
42 Quod principium bene operandi est ex nobis: sed consummatio est ex Deo. 1ª.q.23.5.c.*22ª.q.6.1.c.
43 Quod pueri non contrahunt peccatum originale, sed baptizantur propter regnum Dei, 12ª.q.81.1.c.
44 Quod matrimonium æquatur virginitati, 22ª.q.152.4.c.*q.186.4.c.fi.
45 Quod Maria non est mater Dei, 3ª q.35.4.0.
46 Hæresis Eutichetis, quod in Christo est tantum vna natura composita ex natura diuina & humana, 3ª q.2.6.c *q.18.1.c.
47 Quod corpora resurgentium & Christi non erunt palpabilia, sed erūt vt ventus, 3ª.q.54.3.c.
48 Heresis Hebionis, quod Christus conceptus est ex semine viri, 3ª.q.28.1.c.
49 Heresis Hebionis, Cherinti, Fotini, & Pauli Samosateni, quod Christus non fuit ante matrem, sed purus homo meruit deitatem. 3ª.q.2.11.c.*q.16.1.c.*q.28.1.c.*q.34.1.1m.*q.35.4.c.*q.66.9.3m.
50 Heresis Iuliani & Gallani, quod corpus Christi non fuit corruptum, id est mortuum. 3ª.q.50.5.c.
51 Heresis Heluidii, quod mater Christi non mansit virgo post partum. 3ª.q.28.3.c.1m
52 Heresis Eunomii, quod filius Dei est omnino dissimilis patri, 1ª.q.42.1.2m.
53 Heresis Nazareorum, quod fides Christi, sine operibus legis, non sufficit ad salutem. 3ª.q. 4.4.c.fi.
54 Heresis abbatis Ioachim, quod essentia generat essentiam: sicut Deus generat Deum. 1ª.q.39.5.c.
55 Heresis Simonis magi, quod gratia spiritus sancti est venialis: & quod mundus est factus à quadam superna virtute, non autem à Deo. 22ª q.100.1.1m
Sanctos non orare, nec posse nos iuuare, est hæreticum, & est hæresis Vigilantij. 22ª q.83.11.c. 56
Heresis Montani quod prophetæ non habebant lumen iudicandi, sed erant arreptitij, 22ª q.173.3.c 4m 57
Heresis Vigilantij impugnantis voluntariam paupertatem, & quatuor modos eius: vt. s. de pretio possessionum venditarum, omnes communiter viuant: vt de possessionibus communibus viuant: vt de labore manuum viuant: vt de iis quæ ab aliis inferuntur, communiter viuant, 22ª q.186.3.6.*4.c.fi. 58
Hæresis Nouatianorum, quod peccans post baptismum, non potest resurgere ad gratiam per pœnitentiā, 22ª q.10.2.3m * 3ª q.84.10.c. 59
Hæresis Cathafrigarum qui non baptizant in nomine trium personarū: sed in commemoratione mortis Christi: quem dicunt esse purum hominem, & non Deum. & spiritum sanctum dicunt esse Montanum, 3ª q.66.8.c.*9.3m 60
Deum non esse auctorē omnium bonorum, est hæreticum, 1ª q.65.1.c. 61
In Deo esse compositionem, vel accidens, vel aliquid præter Deum, esse ęternum: est hęreticum, 1ª q.61.2.c. 62
*Angelos, vel aliquid aliud, prętér Deum fuisse ab ęterno: est hereticū, 1ª q.61.2.c. 63
Quod angeli creent aliquid: est hereticum, 1ª q.90.3.c * 12ª q.3.7.2m 64
Opinio ponens angelos non habere cognitionem singularium: est heretica, & sacre scripture contraria, 1ª q.57.2.c. 65
Prima opinio Nestorij & Dioscori, quam recitat magister in tertio sententiarum, distinctione sexta, s. quod in Christo sunt due hypostases, seu duo supposita: est heretica, 3ª q.2.3.6.c.* q.4.3.c. 66
Beatam Mariam, non esse matrem Dei: est hereticum, 3ª q.35.4.c. 67
Heresis negantium prouidentiam Dei, de iis inferioribus: & alie due. s. quod Deus non creauit ista corporalia: & quod prime creature creauerint alias. 1ª q.8.2.c. 68
Aliquid esse falsum in sacra scriptura: est hereticum, 12ª q.110.3.1m 69
Non esse peccatum illud quod est cōtra preceptum Dei: est hereticum, 3ª q.64.9.1m 70
Fornicationem non esse peccatum: est hereticum, 12ª q.102.4.3m fi.* 22ª q.162.4.1m 71
Episcopum non differre à sacerdote: est hereticum, 22ª q.184.6.1m 72
¶ Herodes peccauit, seruando iuramentū puelle saltanti, 22ª q.89.7.2m 1
¶ Herodius significat veloces pedes ad effundendum sanguinem, 12ª q.102.6.1m * 60.3. 1
Heroicum non differt à virtute communi: nisi secundum modum perfectiorem, 3ª q.7.2.2m 1
Virtutes heroice, sunt dona spiritus sancti, 12ª q.68.1.1m * 22ª q.159.2.2m 2
¶ Hierarchia est diuinus ordo, secūdum scientiam & actionem, in assimilatione Dei, 1ª q.108.1.0. 1
Hierarchia est ordo, id est, relatio, inter diuersos gradus: non autem vt dicit vnum gradum, 1ª q.108.2.2m 2
In diuinis personis, non est hierarchia, nec principatus, nec ordo, nec actio hierarchia, 1ª q.108.1.c. 3
Actio hierarchia triplex, scilicet illuminatio purgatio, & perfectio, 1ª q.108.1.c.fi. 4
Omnes homines sunt vnius hierarchie, quia sunt eiusdem speciei, 1ª q.108.1.3m 5
¶ Hoc aliquid sumitur dupliciter. s. pro subsistenti, & pro completo. Primum repugnat accidenti: secundum vero parti, 1ª q.75.2.1m 1
¶ Homicidium semper est peccatum: quia addit inordinationem actui supra occisionem hominis, 12ª q.100.8.3m 1
Homicidium tenet secundum locum in pœnis, & inter peccata in proximum, 12ª q.100.6.c.fi.* 22ª q.13.3.1m *q.73.3.c.* q.154.3.0. 2
Si aliquis credit se posse facere homicidium, & velit facere, & postea adimatur ei potestas: nihilominus voluntas homicidij in eo manere potest, vt velit fecisse, vel velit facere si posset, 1ª q. 4.2.3m * 12ª q.20.5.0. 3
HOMO habet quod sit homo, ex parte intellectiua, 1ª q.85.3.4m * 5.3.* 22ª q.155.1.3m * 3ª q.19.2.c. 1
Homo interior est pars intellectiua: sed homo exterior, est pars sensitiua cum corpore, 1ª q.75.4.1m * 22ª q.25.7.c. 2
Homo sortitur speciem ex hoc, quod habet intellectum, 12ª q.31.7.c. * q.119.4.3. * 4m * 22ª q.179.1.2m 3
A ratione homo habet quod sit homo. Et homo est quod habet rationem in natura sensitiua, 12ª q.31.7.c.* q.110.4.3m * 4m * 22ª q.155.?2m * q.179.1.2m 4
Aliquid conuenit homini inquantū homo dupliciter. Primo quia natura hominis est causa eius Secundo quia est receptiua eius, 3ª q.24.3.2m 5
Anima, caro, & os sunt de ratione hominis: sed hec sunt de ratione huius hominis, 1ª q.3.?.c.* q.29.2.3m * q.33.2.c.* q.44.3.2m * q.75.4.c.* q.85.1.2m * q.110.1.c. 6
Homo significat habens humanitatē, & suppositū determinatū in natura speciem: non autem in singularitate, 1ª q.12.4.c.* 3ª q.4.3.c.* 2m 7
Homo non excludit ea que sunt in natura hominis: sed humanitates excludit quicquid non est de essentia eius, 12ª q.51.1.1m * q.110.4.4m 8
Homo duplex, s. homo verus: & homo phantasticus, 3ª q.5.2.0.* q.36.4.3m * q.40.2.3m * q.41.3.c.* q.43.3.0. 9
Homo est naturaliter politicus, id est, socialis, 1ª q.96.4.c.* 12ª q.9.4.c.* 22ª q.109.3.1m * q.114.2.1m * q.129.6.1m * 3ª q.65.1.c. 10
Homo
11 Homo habet staturam rectam: quadruplici ratione. s. vt cognoscere posset cælestia: vt inferiores vires liberius suas operationes habeant, & quia vtilitas manuū aliter cessaret: & cibū ore caperet, 1ª q.91.3.3m.
12 Homo abundat in calore cordis: vt sit staturæ rectæ, 1ª q.91.3.1m
13 Vnus homo numero dicitur dupliciter. s. vnitate naturæ, & vnitate personæ, 3ª q.3.6.1m * 7.2m
14 Homo assimilatur Deo, secundum triplicem similitudinem. s. quæ fundatur super proportionem: super communem qualitatem: & super receptionem, 1ª q.3.1.2m * q.4.3.?.* q.91.4.1m * 2m * q.93.0.* 22ª q.64.1.0.
15 Homo dicitur minor mundus, quia est compositus ex omni creatura totius mundi, 1ª q.91.1.c.* q.96.2.c.* 12ª q.17.8.2m.
16 Homo habet superius & inferius: sicut in toto mundo. Plantæ vero, in oppositum. Sed bruta medio modo. 1ª q.91.3.3m
17 Homo præest & dominatur naturaliter bestiis & pecoribus, & vniuersæ creaturæ quæ non est ad imaginem Dei, 1ª q.96.3.c.* 22ª q.64.1.0.* 3ª q.36.7.1m
18 Hominem lapsum oportuit reparari, & non angelū. 1ª q.64.2.?.* 22ª q.?.4.3 * 3ª q.4.1.c.3m * q.6.2.2m * q.46.1.4m * q.86.1.c.
19 Homo debuit vltimo fieri: quia est perfectissimum omnium animalium, 1ª q.3.1.2m * q.4.3.0.* q.91.4.1m * 2m * q.93.0.
20 Homo dicitur rationalis, quia intelligit cū discursu: angelus vero dicitur intellectualis, quia sine discursu intelligit, 1ª q.58.3.c * 2ª q.5.?.1m
21 Illud hominis, quo cæteris animalibus anteponitur, nō est aliquid corporale, vel corporalis forma: sed est intellectus: ratio autē in homine, habet locū dominantis, & non locum subiecti dominio, 1ª q.96.1.2.c.
22 Idem iudicium est de homine sequente operationes sensitiuas; & de aliis animalibus, 12ª q.10.3.c.* 22ª q.?4.2.3m
23 Sensus interiores, magis vigent in homine: quàm in cæteris animalibus. 1ª q.?1.3.1m.
24 Homo habet peiorem auditum, olfactum, & visum quàm aliqua bruta: sed habet tactum optimum, 1ª q.76.5.?.* q.91.?.1m
25 Quilibet homo dupliciter cōsiderari potest, scilicet vt singularis persona & vt pars vel membrum alicuius communitatis, & vtroque modo conuenit ei aliquis actus, scilicet primo secundum quod est quædam persona singularis, & sic ad eum pertinet ille actus quē proprio arbitrio, & per seipsum facit. Alio modo secundum quod est pars alicuius collegii: & sic potest ad eum pertinere aliquis actus, quem nec per seipsum, nec proprio arbitrio facit, sed qui fit vel à toto collegio, vel à pluribus de collegio, vel à principe collegii: sicut id quod princeps ciuitatis facit, dicitur ciuitas facere. Huiusmodi. n. collegium reputatur quasi vnus homo: ita quod diuersi homines, in diuersis officiis cōstituti, sunt quasi diuersa membra vnius corporis naturalis, vt Apostolus inducit de membris ecclesiæ, 12ª q.1.?.0.* q.3.8.2m * 22ª q.39.2.2m
26 *Sicut bonum multitudinis est maius quàm bonum vnius hominis, qui est de multitudine: ita etiam bonum multitudinis ad quod ille vnus ordinatur, est minus, quàm bonum extrinsecum, ad quod multitudo ordinatur: sicut bonum ordinis exercitus est minus, quàm bonum ducis, 12ª q.1.?.0.* q.3.8.2m * 22ª q.30.2.2m
27 Homo consideratur à theologo, secundum animam: non autē secundū corpus, nisi respectu animæ: nec specialiter cōsideratur de illa, nisi de potentiis apprehensiuis & appetitiuis, 1ª q.75.78.84.principio.
28 Non omnis actio hominis, dicitur humana: sed tātum actio eius voluntaria & deliberata, 1ª q.76.1.c.* 12ª q.1.1.0.* 3.c.* q.7.4.c.* q.10.1.c.* q.18.5.9.c.* q.?4.3.3m * 3ª q.1?.2.0.
29 *Ista propositio est prius vera, Homo est ens: quàm ista, Homo est rationalis: quia omnium perfectiones pertinent ad perfectionem essendi, 1ª q.4.2.c.
1 ¶ Honestas est radicaliter in interiori electione: sed figuratiue, est in exteriori conuersatione, 22ª q.145.1.3m
2 ¶ Honestum idem est quod spiritualis decor, & pulchritudo, 22ª q.14?.2.0.* 4.c.
2 Honestum idem est quod honore dignum, & est idem quod virtus, 22ª. q.145.2.0.* 2.c.3m * 3.c.
3 Nomen honesti transfertur ad prosperitatem exteriorum diuitiarum: quia secundum vulgum, faciunt hominem honore dignum, 22ª q.145.1.2 * 3m * 4m
4 Omne bonum honestum, ex iis duobus procedit, s. ex rectitudine rationis, & ex rectitudine voluntatis, 12ª q.39.2.c.
5 Regula rationis est radix boni honesti, 22ª q.39.2.1m
6 Omne honestum est vtile, & delectabile, & non econuerso. Et omne vtile, est delectabile, & non econuerso, 22ª q.145.3.0.
7 Nihil repugnans honesto, est simpliciter & vere vtile: sed secundū quid, 22ª q.145.3.3m
8 Honestum appetitur propter se, appetitu rationali: delectabile autem appetitu sensitiuo, 22ª q.145.3.?.1m
1 HONOR est cuiuslibet virtutis præmium, 22ª q.129.4.c.1m
2 Honor est testimonium excellentiæ, quæ est in homine: sed maxime secundum virtutem, 12ª q.2.2.c.* 22ª q.25.1.2m * q.63.3.c.* q.103.1.2.c.* q.131.1.c.2m * q.142.4.c.* q.144.3.c.2m * q.145.1.c.3m * 2.2m * 3ª q.25.1.c.
3 Honor non est sufficiens præmium virtutis, sed vt possibile homini. 12ª q.2.2.1m * 22ª q.102.1.3m * q.103.1.2m * q.131.1.2m
4 *Honor est maximum bonum, inter bona exteriora, 12ª q.2.2.1m * 22ª q.103.1.2m * q.129.1.c.* q.131.1.2m
5 Honor quo ad Deum, potest esse in solo corde: sed quo ad hominem, est in signis exterioribus. 22ª q.103.1.0.
Honor laudabiliter contemnitur, nihil male agēdo propter ipsum, & bene appetitur, nihil male agendo contra ipsum, 22ª q.129.1.3m * q.131.1.0. 6
Appetere honorem, est peccatum tripliciter. s. si sit supra suam proportionem, vel si non referatur ad Deū, vel si non ad vtilitatem, sed propter se, 22ª q.131.1.c. 7
Omne beneficium impensum proximo, pertinet ad quartum pręceptū. scilicet de honore parentum, 12ª q.100.11.c.fi.* 22ª q.32.5.4m * q.33.2.1m 8
Quicquid pertinet ad redditionem debiti cuiuscunque, intelligitur mandari quarto præcepto. s. de honore parentum. 22ª q.122.5.2m 9
Longæuitas vitæ promittitur honorantibus parentes: priuatio autem vitæ inhonorantibus. 22ª q.32.5.4m * q.122.5.4m 10
Honor respicit proprium bonum honorati: ideo diuersificatur specie secundum diuersa bona singulorum, non autem amor: quia respicit bonum in communi 22ª q.25.1.2m 11
Honor est propter se, & in se: sed laus ordinatur ad aliud: ideo honor est excellentior laude, 22ª q.103.1.3m 12
Honor est in omni signo exteriori, & est respectu finis: sed laus est tantum in verbis, & est respectu eorum quæ sunt ad finem, 22ª q.103.1.3m. 13
Gloria non est honor, sed est effectus honoris & laudis, 22ª q.103.1.3m * q.132.2.c.* 4.2m * q.145.2.2m 14
Reuerentia non est honor, sed est motiuum honorantis, & est finis honoris, inquantum. s. aliquis ad hoc honoratur. vt in reuerentia habeatur ab aliis. 22ª q.103.1.1m 15
Honor vituperio, seu exprobrationi opponitur, 22ª q.142.4.c.* q.144.2.c.2m * 3.c. 16
Honor debetur alicui ratione excellentiæ, & honor diuersus, secundum diuersitatem excellentiæ, 22ª q.81.4.0.* q.94.2.c.* 3ª q.25.1.c. 17
Honor proprie debetur soli virtuti: excellentiæ autem bonorū exteriorum, debetur secundū æstimationem vulgi, 22ª q.63.3.c.* q.130.2.3m * q.144.2.c.2m * q.145.1.2m * 4m * 3.2m * q.186.7.4m 18
Virtus honoratur, inquantum est appetibilis propter se: sed laudatur, inquantum est appetibilis, propter aliud. 22ª q.145.1.2m 19
Eorum quæ honorantur præter virtutem, aliqua sunt supra eā. s. Deus, & beatitudo aliqua infra eam: inquantum adiuuant ad opera virtutū, vt nobilitas, potentia, & diuitiæ, 22ª q.145.1.2m 20
Secundum veritatem, solus bonus est honorandus: bonus autem est aliquis secundum virtutem. 22ª q.145.1.2m 21
Honor debetur soli subsistenti toti: sed ratio & causa honoris, potest esse aliquid eius non subsistens. s. pars vel accidens, 22ª q.103.4.3m * 3ª q.25.1.0.* 2.c. 22
Maior honor debetur iustitiæ, & fortitudini, propter excellentiam maioris boni: temperantiæ vero propter cohibitionem turpiorum, 22ª q.145.4.3m 23
Honor debetur alicui dupliciter, scilicet vel ratione sui, vel ratione alterius. Primum conuenit tantū agenti per electionem, scilicet personæ: secundum vero conuenit omni, quod est aliquid eius, scilicet parti, & naturæ, & accidenti. 22ª q.103.4.3m * 3ª q.25.1.0.* 2.c. 24
Aliqui honorantur quadrupliciter. s. vel propter virtutem propriam, vt virtuosi: vel propter virtutem alterius. s. Dei seu communitatis, vt superiores, vel propter signum virtutis, vt senes, vel propter participationem diuinę bonitatis, vt domini & parentes, 22ª q.63.3.0.* q.145.1.2m. 25
Honor debetur superioribus ratione excellentię cultus autem cōsistens in obsequio obedientiæ & beneficii, debetur ratione gubernationis, 22ª q.102.2.0. 26
Honor & cultus debetur omnibus prelatis suis, ex debito legali, aliis autem in dignitate constitutis, ex debito morali, 22ª q.102.2.2m 27
Malis prelatis debetur honor, inquantum gerunt vices Dei, vel communitatis, 22ª q.63.3.c.* q.103.?.2m 28
Cōstitutis in dignitate, debetur honor, ratione excellentie, timor autem, ratione potestatis, obedientia vero & tributum ratione gubernationis, 22ª q.102.2.2m 29
Honor debetur parentibus, inquantum huiusmodi, subsidium vero & alia, debentur eis ratione indigentie, que tamen omnia intelliguntur in quarto precepto. s. de honore parentum, 22ª q.101.2.0.* q.106.3.2. c.* q.122.5.5m * q.189.6.c.1m. 30
Diuites non sunt honorandi, solo intuitu diuitiarum, sed ratione maioris loci in communitate, 22ª q.63.3.fi. 31
Demones sunt pro inimicis habendi, magis quàm honorandi, 22ª q.103.2.2m 32
Creature irrationali secundum se, non debetur ab homine aliqua subiectio vel honor, sed est homini naturaliter subiecta, 22ª q.103.4.3m * 3ª q.25.3.3m * 4.5.c. 33
¶ Hostium ecclesie cōuenit soli Christo: quia importat auctoritatem principalem, 3ª q.8.6.3m 1
¶ Humidum radicale, est totum illud, in quo fundatur virtus speciei, quod perditum, non potest restaurari. Nutrimentale autem est, quod nondum habet perfectam naturam speciei, sed est in via: vt sanguis & huiusmodi, 1ª q.119.1.3m 1
¶ Humilitas est virtus, qua refrenatur animus, ne immoderate tendat ad alta 22ª q.160.2.c.* q.161.1.0.* 2.4.c. 1
Humilitas precipue videtur importare subiectionem hominis ad Deū, 22ª q.161.2.3m * q.162.5.c. 2
Aristote-

3 Aristoteles non tractauit de humilitate, quia humilitas est principaliter respectu Dei, Aristoteles autem considerauit de virtutibus, respectu vitæ ciuilis. 22ª.q.161.1.5m

4 Ad humilitatem pertinet considerare proprios defectus, ne se extollat: non autem contemnere dona Dei in se, sed ad ingratitudinem: ex quo sequitur accidia, 22ª.q.35.1.3m * q.161.3.c.

5 Gradus humilitatis sunt duodecim, secundum beatum Benedictū s. corde & opere semper humilitatem ostēdere, defixis in terrā aspectibus: vt pauca verba & rationabilia loquatur aliquis: non clamosa voce, vt non sit facilis aut promptus in risum: taciturnitas vsque ad interrogationē: tenere quod habet cōmunis monasterii regula, credere & pronunciare se omnibus viliorem: ad omnia indignum & inutilē se confiteri & credere: confessio peccatorum: pro obedientia in duris & asperis patientiam amplecti: vt cum obedientia se subdat maiori: vt voluntatem propriam non delectetur implere: vt Deum timeat, & memor sit omnium quæ præcepit, 22ª q.161.6.0.* q.162.4.4m

6 Sed Secundum Anselmum sunt septem. s. contemptibilem se esse cognoscere, de hoc dolere, hoc confiteri, hoc persuadere. s. vt hoc velit credi, vt patienter sustineat hoc dici, vt patiatur contemptibiliter se tractari, vt hoc amet, 22ª q.161.6.ar.3.* c.

7 Secundum glosam vero sunt tres gradus. s. subdere se maiori & nō præferre se æquali qui est sufficiēs: subdere se æquali, nec præferre se minori, & hic dicitur abundans: & subesse minori, in quo est omnis iustitia, 22ª q.161.6.ar.4.c.

8 Humilitas triplex. s. pœnosa ab extrinseco: stulta ex ignorantia propriæ dignitatis: & virtus ex cognitione sui, 22ª q.161.1.1m.

9 Virtus humilitatis, est principaliter circa interiorem motum: quæ autem est secundum signa exteriora per fictionem, est magna superbia, 22ª q.161.1.2m * 2.4m * 3.3m

10 Tendere in magna supra se, ex confidentia propriarum virium contrariatur humilitati, non autem si ex confidentia Dei, 1ª prolo. 22ª q.129.3.4m * q.161.2.2m * 6.1m

11 Humilitas est essentialiter in appetitu. s. subiectiue: sed cognitio proprii defectus est regula eius, 22ª.q.161.2.0.* 6.c.* q.162.3.2m

12 Humilitas est in irascibili subiectiue, 22ª q.161.4.2m

13 Humilis nihil audit mirabilius, quàm suam excellentiam, 3ª q.30.4.1m

14 Vere humilis, reputat se deteriorem aliis, non quidem quo ad actum exteriorem, sed timens ne per superbiam grauius peccet in iis, quæ bene agere videtur, 22ª q.161.6.1m

15 Quilibet per humilitatem debet secundum illud quod suum est, se subiicere cuilibet proximo, secundum illud quod Dei est in eo, 22ª q.161.3.0.* 6.1m

16 Humilitas conuenit omni homini, etiam Christo, secundum humanitatem, non autem secundum diuinitatem, 22ª q.161.1.4m

17 Christus humiliauit se quadrupliciter. s. ad passionem & mortem: ad sepulchrum & infernum: ad confusionem & opprobria. & sub hominibus: ideo quadrupliciter meruit exaltari. s. per resurrectionem: ascensionem, sessionem ad dextram patris cum manifestatione diuinitatis eius, & per iudiciariam potestatem, 3ª q.49.6.c.* q.53.1.c.* q.54.2.c.* q.30.3.0.* 6.c.

18 Humilitas post virtutes theologales, & intellectuales, & post iustitiā, præcipue legalem, est potior cæteris, 22ª q.161.5.0.

19 Superabundantia magis opponitur humilitati, quàm defectus: quia magis reprimit spem vel fiduciam, quàm vtatur: sed fortitudo econuerso respectu audaciæ, 22ª q.161.2.3m

20 Humilitas & magnanimitas conueniunt in materia, & differunt in modo 22ª q.161.4.3m * q.162.1.3m

21 Humilitas refrenat præsumptionem, ex reuerentia Dei, sed magnanimitas firmat animum contra desperationem, ex adeptione proprij boni, 22ª q.161.2.3m * q.162.1.3m

22 Humilitas reprimens ad infima, & magnanimitas impellens animum ad magna, non opponuntur, quia vtrunque fit recta ratione, 22ª q.129.3.4m * q.161.1.3m * 2.3m

23 Magnanimus reputat se dignum magnis, ex dono Dei, & contēnit alios, inquantum deficiunt: humilis autem econuerso, 22ª q.129.3.4m

24 Humilitas reprimit spem. i. spiritum ad alta tendentem, 22ª q.161.2.c.

Hyrcus significat Christum, propter similitudinem carnis peccati Agnus propter innocentiam Aries propter principium, 12ª q.102.3.2m

H. vel Littera longa in Græco, 12ª q.58.1.c.

I

1 IACOB emens primogenita, non peccauit, quia erant sua: sed Esau vendens ea, peccauit per simoniam, 22ª q.100.4.3m

2 Iacob non est mētitus, dicens se esse Esau, quia mystice dixit se esse Esau primogenitum Isaac: quia primogenita illius de iure ei debebantur: vel propter mysterium: quia videlicet minor populus, scilicet gentilium, substituendus erat in locum primogeniti. s. in locum Iudæorū, 22ª q.110.3.3m

3 *Iacob nō vidit Deū per essentiam, 1ª q.12.11.1m * 22ª q.180.5.1m

4 Iacob vouit habere dominum in Deum, inquantum voluntarie vouit: vel vouit secundum specialem modum: vel dicitur votum large, id est, recognitio obligationis, & non causa eius, 22ª q.88.2.1m

5 Iacob vouit dare decimas, non quidem ministris, sed ad cultum Dei, vt in sacrificiis, 22ª q.87.1.1m

6 Iacob post contemplationē, claudicauit vno pede. quia necesse est quod debilitato amore seculi, conualescat aliquis ad amorem Dei secundū Gregorium. 22ª q.180.7.4m

Iacob accedens ad ancillas vxorum suarum, non peccauit: quia erant vxores, 22ª q.154.2.3m 7

¶ Iacobus ex instinctu vel reuelatione Dei, fecit per dæmones adduci ad se Hermogenem, 22ª q.90.1.c.* 2.c.fi. 1

¶ Iactantia est, per quam quis se extollit, supra id quod in se est: secundario autem, supra id quod de eo alii opinantur, 22ª q.110.2.c.* q.112.1.c. 1

Iactantia quo ad actum exteriorem, est species mendacij, sed quo ad arrogantiam interiorem, est species superbiæ, 22ª q.132.5.1m * q.162.4.2m 2

Iactantia est peccatum mortale tripliciter. s. quando est contra gloriam Dei, vel cōtra honorem proximi, vel ex inani gloria, vel superbia, vel cupiditate mortalibus, 22ª q.112.2.0. 3

Iactantia est ex superbia, tanquam ex causa motiua: & aliquando ex vanitate, ex inani gloria autem, vt ex fine, 22ª q.112.1.2m * q.132.5.1m * q.162.4.2m 4

Opulētia seu diuitiæ causant iactantiam & superbiam dupliciter, scilicet occasionaliter, & per modum finis, 22ª q.112.1.3m 5

Iactantia proprie opponitur secundum speciem actus veritati, non autem secundario, 22ª q.112.1.c. 6

IDEA est forma exemplaris, qua res fiunt, & cognoscuntur, quæ est in mente artificis, 1ª q.15.0.* q.44.3.c. 1

Idea græce, forma Latine dicitur, ideo per ideas, formæ aliarum rerū per se existentes intelliguntur, 1ª q.15.1.c. 2

Idea in Deo, non est aliud, quàm essentia diuina, 1ª q.15.1.3m * q.44.3.c * 22ª q.173.1.c. 3

Essentia Dei vt essentia, non est idea, sed vt similitudo, vel vt ratio rei intellecta. 1ª q.15.2.1m 4

Essentia Dei, non habet rationem ideæ, respectu Dei, sed respectu aliorum, quia est principium operatiuum aliorum, non autem Dei, 1ª q.15.1.2m. 5

Idea secundum veritatem, & secūdum Platonem, est principium cognitionis, & generationis, 1ª q.15.1.2.c. 6

Idea operati, in mente artificis est sicut id quod intelligitur, non autem sicut species qua intelligitur, 1ª q.15.2.c.2m 7

Ideas esse, est necessarium, 1ª q.15.1.0.* q.44.3.0. 8

Ideæ sunt tantum in mente Dei, & non extra, contra Platonem, 1ª q.15.1.1m * q.44.3.2m * 3m * 4m 9

Respectus idearum, non sunt reales, sed sunt intellecti à Deo, & tantum in Deo, 1ª q.15.2.3m * q.28.4.3m * q.44.3.c.* 22ª q.173.1.c. 10

Respectus idearum, causantur tantum ab intellectu Dei, comparante essentiam suam ad res, 1ª q.15.2.3m 11

Ideæ sunt æternæ. 1ª q.6.4.c. 12

Ideæ in mente Dei sunt plures, secundum quod Deus intelligit essentiā suam esse multipliciter imitabilem à creaturis, 1ª q.15.2.0.* q.44.3.c.* q.47.1.2m * 12ª q.93.1.1m 13

Idea practica & speculatiua, non sunt duæ ideæ, nisi secundū rationem, 1ª q.15.3.c. 14

In ideis est distinctio, & pluralitas, quia respiciunt proprias naturas singularum rerum, non autem lex æterna, 12ª q.93.1.1m. 15

Sapientia & ars Dei, est tantum vna, quia significatur vt quo Deus intelligit. ideæ autem vt quod, ideo sunt plures, 1ª q.15.2.2m 16

Ratio diuinæ sapientiæ, respectu creationis dicitur idea & ars vel exemplar, sed respectu gubernationis, dicitur lex, 12ª q.93.1.c. 17

Idea principaliter significat respectum ad creaturam, ideo dicitur pluraliter, nec est personale, sicut verbum, quia verbum principaliter significat respectum ad dicentem, & ex consequenti ad creaturam, ideo est tantum vnum. 1ª q.34.3.4m 18

Idea vt principium factionis, est practica, & dicitur exemplar, & omniū quæ aliquando fiunt à Deo: sed vt est principium cognitionis est speculatiua, & dicitur ratio, & est omnium quæ cognoscuntur à Deo, secundum propriam rationem, 1ª q.15.3.c. 19

Quæ nunquam fiunt, habent ideam secundo modo, non autem primo modo nisi in virtute, 1ª q.15.3.2m * q.18.4.4m 20

*Malum non habet ideam in Deo, 1ª q.15.3.1m * q.18.4.4m 21

Genera non habent aliam ideam, inquantum exemplar, nisi ideam speciei, 1ª q.15.3.4m 22

Particularia habent propriam ideam præter ideam speciei, contra Platonem, 1ª q.15.3.4m 23

Materia habet ideam, contra Platonem, sed eādem cum forma, 1ª q.15.3.3m * 4m 24

Accidentia habent propriam Ideam, præter ea quæ inseparabiliter concomitantur subiectum, 1ª q.15.3.4m 25

*Multiplicato vno eorum quæ sunt eadem re, & differunt ratione, nō oportet multiplicari alterum, sicut persona & proprietas in diuinis, 1ª q.40.1.1m 26

Corpus manet idem numero, licet fiat continue deperditio, & restauratio virtualiter per alimentum, 1ª q.119.1.5m

IDOLATRIA est exhibere latriam, id est cultum Dei creaturæ, 22ª q.94.1.0. 1

Idolatria præsupponit infidelitatem, & addit exterius indebitum cultū, mendacium perniciosum, magnam Dei blasphemiam, & impugnationem fidei, 22ª q.94.3.1m * 2m * 3m * 2.c. 2

Idolatria opponitur latriæ 22ª q.92.princ.* q.94.princ.* 1.0. 3

Idolatria quadruplex. s. ciuilis, id est, imaginum habentium deitatem, secundum Hermetem, fabularis, id est, hominum deificatorum, physica, id est, animæ totius mundi, secundum Varronem, & Phantonica, 4

que & phy-

quæ & physica dicitur. s. intelligentiarum, animarum cælestium, dæmonum, & animarum hominum, 22ª q.94.1.c.* q.122.2.2m.

5 Omnis idolatria est peccatum, nec excusat mos vulgi, contra Senecam, nec persecutio contra hæreticos. 22ª q.94.2.0.

6 *Idolatria est grauissimum peccatorum. 12ª.q.102.3.11m.* 22ª. q.94.3.0.

7 Peccatum contra naturam, est leuius idolatria: sed ponitur conueniens pœna eius: quia est manifestius. 22ª.q.94.3.2m.

8 Causa dispositiua idolatriæ, fuit triplex ex parte hominis, scilicet inordinatus affectus, repræsentatio delectabilis, & ignorantia Dei, sed causa consummatiua eius, fuerunt dæmones. 22ª.q.94.4.0.

9 Ab idolatria, omnia alia peccata oriebantur, 22ª.q.94.4.1m.

10 *Dans hostiam non consecratam pro eucharistia, est reus idolatriæ: nō autem adorantes eam: cum hostia debeat adorari latria, sub conditione in habitu. 3ª.q.80.6.2m.

1 Ieiunium duplex s. spirituale, id est, à peccatis, & corporale. id est ab escis. 22ª.q.147.2.1m.

2 Ieiunium à cibis duplex. s. naturæ, & ecclesiæ. 22ª.q.147.1.3m.* 3.c.* 6.2m.* 3ª.q.80.8.4m.

3 Ieiunium duplex. s. luctus. i. cum amaritudine peccatorum & præsentis vitæ, & ieiunium exultationis. 22ª.q.147.4.5m.

4 Ieiunium est actus virtutis. s. abstinentiæ & temperantiæ elicitiue: sed aliarum virtutum imperatiue, 22ª.q.3.1.c.* q.88.6.c.* q.146.principio.* q.147.1.2.0.

5 Ieiunium ecclesiæ, est parsimonia victus, abstinentiaque ciborum: secundum Isidorum. 12ª.q.147.2.1m.

6 Nimis ieiunans, vel nimis vigilans, peccat: quia si aliquis in tantum naturæ virtutem debilitet per ieiunia, & vigilias, & alia huiusmodi quod non sufficiat debita opera exequi, puta prædicator prædicare, doctor docere, cantor cantare, & sic de aliis absque dubio peccat: sicut etiam peccaret vir, qui nimia abstinentia se impotentem redderet ad debitum vxori reddendum, & seruus in obsequiis, quæ domino debet impendere. 1ª.q.97.1.3m.* 22ª.q.10.2.5m.* q.88.2.3m.* q.125.1.2m.* 147.1.2m.* q.88.6.3m.* 3ª.q.40.2.1m.

7 Ieiunium pulchre commendatur, per multos eius effectus. 22ª. q.147.1.c.1m.* 3ª.q.40.2.3m.* 1ª. Thi. co. 6. prin.

8 Ieiunium non est contra libertatem fidelium, sed contra seruitutem peccati. 22ª.q.147.3.1m.

9 Ieiunium principaliter sumitur propter tria, scilicet propter comprimēdas concupiscentias carnis: propter eleuationem mentis: & propter satisfactionem, 22ª q.147.1.3.5.c.

10 Ieiunium est satisfactorium, quia subtrahit delectationem, addens afflictionem: & impedit peccata futura, debilitando concupiscētiam. 22ª q.147.1.3.5.7.c.

11 Christus ieiunauit non ex necessitate, sed vt doceret, quàm bonum est ieiunium: quia scutum est contra diabolum. 22ª.q.147.5.1m.* 3ª.q.40.2.3m.* q.41.3.c.

12 Christus ieiunauit post baptismum, quia baptizatos oportet intendere ieiunio, & non lasciuiæ. 22ª q.147.5.1m.* 3ª.q.40.2.3m.* q.41.3.c.

13 Christus non ieiunauit plus quàm Moyses & Helias, vt crederetur verus homo, 3ª.q.40.2.3m.* q.41.3.c.

14 Ieiunium ante pascha fit quadraginta diebus, sicut à Christo, Moyse, & Helia, quadrupliciratione. s. vel quia secundū Gregor. per hos quadraginta dies virtus decalogi, per libros quatuor sancti euangelii impletur: vel quia dignum est, vt carnem nostram quaterdecies affligamus: vel quia in his offerre contendimus decimas dierum: vel quia secundum August. creaturæ inuisibili, debetur ternarius numerus: sed creaturæ visibili, debetur quaternarius, propter calidum, frigidum, humidum & siccum. Vnde si denarius numerus ducatur per quaternariū qui competit corpori, per quod administratio geritur: quadragenariū numerum conficit. 22ª.q.147.5.c.* 3ª.q.40.2.3m.

15 Ieiunium quadragesimæ, arctius obseruatur, quàm alio tempore: quia per istud imitamur Christum. 22ª.q.147.8.3m.

16 Iudæi ieiunabant mense quarto, quinto, septimo, & decimo, propter aliquas tribulationes tunc habitas. 22ª.q.147.5.2m.

17 Iudæi ieiunabant vsque ad vesperam, id est, vsque ad noctem: quia nocti comparatur status veteris testamenti: quia post mortem ibant ad limbum tenebrosum, propter peccatum Adæ, per cibum vetitum. 22ª.q.147.7.1m.

18 Ieiunium non est necessarium absolute, sed ex præcepto ecclesiæ: quia secundum se est pœnale: ideo non est eligibile, nisi inquantum est vtile ad aliquem finem. 22ª.q.147.3.1m.* 3ª.q.40.2.1m.

19 Ieiunium est de præcepto legis naturæ, secundum quod est necessarium salutem: sed determinatio temporis eius & modi, est de præcepto ecclesiæ. 22ª q.147.3.0.

20 Omnes tenentur ad ieiunia ecclesiæ, nisi sint legitime impediti: vel nisi sit euidens causa non ieiunandi: vt in pueris & senibus, propter defectum & debilitatem naturæ & huiusmodi. 22ª.q.148.4.0.* 7.3m.

21 Iusti tenentur ad ieiunia ecclesiæ, & ad alia præcepta eius, sicut & alii. 22ª.q.147.4.5m.

22 Pueri non tenentur ad ieiunia ecclesiæ, quamdiu sunt in statu augmenti: quod vt in pluribus, est in fine tertii septenii: sed exercendi sunt in eis secundum modum ætatis, tamen quandoque in magna tribulatione iubentur pueri & bruta ieiunare. 22ª.q.147.4.2m.

23 Itinerantes & operarii, debent ieiunare, diminuendo laborem, nisi sit necessitas. 22ª.q.147.4.3m.

Pauperes habentes simul sufficiens prandium, tenentur ieiunare: non autem si paulatim. 22ª.q.147.4.4m. 24

Transgrediens præceptum de ieiunio ex contemptu, vel impediendo finem, peccat mortaliter: nō autē si ex causa rōnabili, 22ª q.147.3.2m. 25

Ieiunia quatuor temporum, sunt quasi primitiæ & expiatio totius anni. 22ª.q.147.5.c. 26

Ieiunium exultationis, non est in præcepto ecclesiæ: propter quod non est ieiunium ab ecclesia institutum in toto paschali tempore, ieiuniū autem afflictionis & luctus, non decet tēpore lætitiæ. s. tempore paschali, vel in dominicis. 22ª.q.147.5.3m. 27

Ieiunium de se, nullo tempore est prohibitum. Tamen ieiunans in dominica, contra consuetudinem ecclesiæ, vel ex superstitione, ut necessarium, sicut Manichei, peccat 22ª.q.147.5.3m. 28

Ieiunium fit in vigiliis sanctorum, causa præparationis ad deuotionem: & causa significationis. s. quod sancti per afflictiones peruenerint ad gloriam. 22ª.q.147.5.c. 29

Conueniens hora prandii tempore ieiunii, est hora nona: sed hora sexta, alio tēpore: quia secūdum communem cursum, comedendi illa est hora, quia cibus non debet apponi, quousque natura circa cibum præcedētem occupata est Occupatur autem natura in cibo assumpto dupliciter. Primo digerendo ipsum: & quia digestio fit per calorem naturalem, ideo illud tempus digestioni est congruum, in quo calor naturalis ad interiora reuocatur. s. nox propter subtractionem radiorum solis, & propter somnum, in quo intenduntur virtutes naturales: secundo cibum iam decoctum deducendo per membra, quibus debet assimilari: & ad hoc requiritur, quod calor nutrimentum deducens, vsque ad extremas partes corporis euocetur. Calor autem solis calorem naturalem ad exteriora reuocat: & ideo quando completur solis ascensus, quod fit hora sexta, quia tunc est circa mediū, tunc eius opus completum est: & ideo tunc est tempus communiter sumendi cibum: & quia ieiunium ecclesiæ, debet esse pœnale & satisfactorium, ideo supra hoc aliquid additur: non autem tantum, quod penitus humor cibi præassumpti exiccetur, aut virtus naturalis penitus debilitetur: vnde parato residuo tempore, hora nona occurrit: in qua cibus secundum ecclesiæ statutum in diebus ieiunii sumendus est, 22ª.q.147.7.0. 30

Hora prandii in ieiunio, determinatur secundum grossam æstimationē: licet sic modicum ante vel post nonam, non enim ecclesia arrare intēdit, ad subtilem temporis inspectionem: nec oportet astrolabium accipere, ad horam comestionis cognoscendam: vnde sufficit si circa horam illam quam ecclesia instituit, ieiunans sumat cibum: etiam si aliquātulū propter aliquam necessitatem anticiparet. 22ª.q.147.7.2m. 31

Talis taxatio temporis, non multum potest alicui nocere cuiuscunque conditionis existat: vel si forte propter infirmitatem, vel ætatem, aut aliquid huiusmodi hoc eis in magnum grauamen cederet: esset cum in ieiunio dispensandum: vel vt aliquantulum præuenirent horam, 22ª.q.147.7.3m. 32

Plures comedens in vna die per modum cibi, soluit ieiunium: non autem si fiat per modum medicinæ 22ª.q.147.6.0. 33

Comestio carnium, soluit ieiunium: non autem esus piscium, vel leguminum: nec potus vini, 22ª.q.147.8.0. 34

Oua, & lacticinia respectu ium, sunt interdicta in ieiunio quadragesimæ: non autem in aliis, nisi secundum consuetudinem patriæ, 22ª.q.147.8.c.3m. 35

Electuaria, vel aliæ medicinæ soluunt ieiunium naturæ: non autem ieiunium ecclesiæ, nisi fiat in fraudem 22ª.q.147.6.3m. 36

Potus quicunque, etiam aquæ, soluit ieiunium naturæ, quia aliquo modo nutrit: non autem ieiunium ecclesiæ, nisi fiat in fraudem, 22ª.q.147.6.2m.* 3ª.q.80.8.4m. 37

¶ Iepte peccauit, vouendo & reddendo: sed ponitur in catalogo sanctorum, propter fidem, & deuotionem, & victoriā: & probabile est quod pœnituit, licet aliquod bonum figuraret. 22ª.q.88.2.2m. 1

¶ Ieremias verbis & mysteriis, passionem Christi apertissime prenunciauit, & eam suis passionibus, expressissime prefigurauit. 3ª.q.27.6.c.fi.2m. 1

Ieremias & Moyses considerantes insufficientiā propriam, recusabāt, nō pertinaciter officium quo digni erant ex gratia Dei, 22ª.q.123.1.4m.

¶ Ierotheus doctus est, non solum discens: sed & patiens diuina: secundū Dionysium. 12ª.q.116.3m.* 22ª.q.45.2.c. 1

Aliquis experitur in seipso gustum diuinæ dulcedinis, & complacentiam diuinæ bonitatis: sicut de Ierotheo dicit Dionysius, quod didicit diuina cū passione ad ipsa. 22ª.q.97.2.2m. 2

¶ Ierusalem est in medio terræ habitabilis. 3ª.q.46.10.2m. 1

¶ Iesus significat naturam humanam: sed Christus significat naturam diuinam & humanam. 3ª q.16.5.c.* q.37.2.c. 1

Hoc nomen Iesus, conuenienter impositum est Christo in sua circumcisione. 3ª.q.37.2.0. 2

Hoc nomen Iesus, est nouum & proprium, inquantum significat spiritualem & vniuersalem salutem: non autem vt particularem & temporalem. 3ª.q.37.2.2m. 3

Multa alia nomina Christi, significāt idem quod Iesus, id est, salutem. 3ª q.77.2.1m. 4

¶ Species ignis sunt tres. s. lux, id est, ignis in materia propria, flamma, id est, ignis in humido aereo, & carbo, id est, ignis in sicco terrestri, 1ª q.67.2.2m.* 12ª.q.5.8.c. 1

Ignis non lucet in propria materia. i. in sua sphera, nec in materia opaca terrestri, nec in sulphure, nec in fumo grosso, aut in inferno. 1ª. q.67.3.3m. 2

3 Ignis inferni cum vt organum diuinæ iustitiæ ab anima apprehendatur, propter visionem sui vere animam cruciare dicitur.5.q.70.3.c.
4 Conueniens est mundum, antequam in nouitatem gloriæ adducatur, à contrariis dispositionibus purgari.5.q.74.1.o.
5 Conuenienter per ignem fiet mundi purgatio.5.q.74.2.c.
6 Ignis quo hic mundus purgabitur, eiusdem erit speciei cum nostro igne. 5.q.74.3.o.
7 Cessatio & quies superiorum cælorum vicem purgationis eorum geret.5.q.74.4.c.
8 Purgabuntur quatuor elementa à sordibus & infectionibus, quas ab hominum peccatis contraxerunt.5.q.74.5.o.
9 Impuritates elementorum, quæ ex eorum permistione proueniunt per ignem purgabuntur.5.q.74.5.4.
10 Cum mortuorum resurrectio iudicium præcedere verisimillimum sit, conflagratio ignis, quantum ad mundi purgationem spectat, Dei iudicium præcedere oportet, quantum vero attinet ad illius ignis actum, quo malos inuoluet, iudicium ignis conflagrationem antaibit.5.q.74.7.o.
11 Ignis naturaliter aget ante iudicium & in bonos & in malos, eos in cinerem resoluendo, sed mali illius ignis actione cruciabuntur, boni vero omnis doloris expertes.5.q.74.8.c.
12 Igne conflagrationis inuoluentur reprobi, vt quicquid turpe & fœtum fuerit in infernum detrudatur, sicut quicquid pulchrum & nobile reperietur, in regnum cæleste attolletur.5.q.74.9.o.
1 ¶Ignorantia septuplex.s. inuincibilis: affectata in se vel in sua causa, iuris, facti, causa actus, & non causa: prima & quarta excusant à peccato in toto: secunda & tertia excusant non in toto: quinta excusat a toto si non sit culpa: sexta vero nec excusat, nec minuit peccatum.12æ.q.74.1.2m.*.5.c.1m.*.q.76.3.4.o.*.22æ.q.59.4.2m.*.3a.q.47.5.3m.*.q.80.4.5m.
2 Ignorantia tripliciter se habet ad actum s. concomitanter, consequenter, id est, volita in se vt affectata, vel in sua causa.s. habitu vel passione vt ignorantia electionis: & antecedenter, id est, causa actus. Tertia causat inuoluntarium simpliciter: secunda secundum quid: prima vero nullo modo, sed tantum non voluntarium.12æ.q.6.8.o.*.q.19.5.c. *.q.76.3.4.o.
3 Ignorantia est volita tripliciter.s. directe, vt affectata: indirecte, id est propter negligentiam: & per accidens, id est, consequenter. Prima auget peccatum. Aliæ vero diminuunt.12æ.q.19.6.c.
4 Ignorantia excludit triplicem scientiam.s. qua scitur aliquid esse malum secundum se: vel vt fugiendum.12æ.q.78.1.1m.
5 Ignorantia habet rationem pœnæ, & non culpæ, secundum se: sed ignorantia ex causa.s. ex negligentia discendi vel ex effectu sequente est peccatum.12æ.q.76.2.o.*.q.84.4.5m.*.q.105.2.9m.*.22æ.q.53.2.2m
6 Nescientia est simplex carentia scientiæ: sed ignorantia proprie, est nescientia eorum quæ quis est aptus scire & debet. Error autem addit approbationem falsis: sed hæresis ei addit pertinaciam cōtra fidem.1a. q. [illegible] .1.2m.*.12æ.q. [illegible] .6.
7 Ignorantia electionis dicitur, non quia electio sit scientia: sed quia ignoratur quid sit eligendum.12æ.q.13.1.3m.
8 Ignorantia priuationis, id est, eorum quæ quis tenetur scire & potest, est peccatum: non autem aliorum.12æ.q.76.2.o.*.q.94.4.4.2m.*.3m.
9 Ignorantia negatiue potest esse in natura integra, non autem ignorantia priuatiue.1a.q.12.4.2m.
10 Nulla ignorantia fuit in Christo.3a.q.15.3.o.
11 Ignorantia negatiue, semper est in angelis, & in aliis beatis, non autem ignorantia priuatiue: quia est pœna.1a.q.12.4.2m.
12 Ignorans nō peccat continue, nec ex quolibet non scito per eum, sed tantum cum habet tempus discendi ea quæ scire tenetur & potest. Vnde homo non dicitur ignorans, si non intelligit sicut Deus sed si non intelligit sicut aptus natus est intelligere.12æ.q.76.2.5m.*.q.94.4.c.2m.*.3m.
13 Ignorans grauissime peccat non propter quantitatem peccati, sed periculi. Vel ignorantia beneficiorum Dei, est grauissima, inter species ingratitudinis.22æ.q.76.4.3m.
14 Ignorantia alicuius particularis, id est circunstantiæ, quam quis non potest scire, debita diligentia adhibita, excusat totaliter à peccato: nō autem ignorantia quam causat habitus vel passio impediens applicationem scientiæ communis ad particularem actum.12æ.q.19.6.c.*.q.77.7.2m.*.22æ.q.59.4.1m.*.3a.q.80.4.5m.
15 Ignorantia non excusat, nec minuit peccatum, nisi secundum quod causat inuoluntarium.12æ.q.19.6.c.*.q.73.6.c.*.q.76.3.4.o.*.q.77.7.2m.*.q.105.2.9m.
16 Ignorantia præcedens inclinationem appetitus, causat eam: ideo quanto maior est, tanto magis causat inuoluntarium, & excusat à peccato, nō autem ignorantia quæ sequitur, sed magis grauat.22æ.q.156.3.2m.
17 Ignorantia opposita scientiæ practicæ, excusat, vel minuit peccatū: non autem ignorantia electionis: sed constituit peccatū, & opponitur prudentiæ.12æ.q.47.2.c.*.q.88.2.c.
18 *Ignorantia electionis, nec excusat, nec minuit, nec causat peccatū, sed sequitur omne peccatum.12æ.q.76.4.1m.*.q.78.4.1m
19 Nulla ignorantia est causa peccati, nisi per accidens.s. illa quæ tollit cognitionem vniuersalem vel particularem prohibentem peccatum.12æ.q.79.?.o.
20 Agens contra constitutionem vel præceptum Papæ propter ignorantiam, non excusatur à peccato, si tenetur & potuerit eā scire, inquantum in eius notitiam deuenit per alios, vel deuenire potest, promulgatione facta: quia omnes tenentur eam scire.12æ.q.70.4.c.2m.*.3m.

¶Illabi menti conuenit soli Deo.3a.q.8.8.1m.*.q.64.1.c.
1 Liberi qui nascuntur ex simplici fornicatione, non sunt legitimi, sed solum naturales, qui vel ex stupro vel ex adulterio nec naturales nec legitimi sunt habendi.5.q.68.1.o.
2 Liberi illegitimi duplici danno afficiuntur, vnum est quia non admittuntur ad actus legitimos, alterum quod non succedunt in hæreditate paterna, in septima tamen parte succedere possunt naturales filii, spurii vero nulla ex parte, nisi quod eis parentes suppeditare necessaria tenentur.5.q.68.2.c.
3 Cum liberi dicantur illegitimi lege positiua, per eandem etiam legem legitimari possunt.5.q.68.3.o.
¶Illiberalitas magis opponitur liberalitati, quam prodigalitas.22æ.q.107.2.c.
1 ¶*Illuminatio non est motus.1a.q.53.3.c.
2 Illuminatio fit in instanti, quia non est motus, sed est terminus motus localis: & lumen non habet contrarium, ideo subiectum eius est in vltima dispositione.1a.q.53.3.c.2m.*.q.67.2.c.*.12æ.q.113.7.c.*.3a.q.75.7.c.
3 Illuminatio non est motus localis, sed alteratio.1a.q.53.3.2m.
4 Homo non potest illuminare, confortādo lumen alterius, quia in eo est debilissimum lumen intellectuale, nisi forte instrumentaliter dirigēdo, proponendo exempla, vel applicando principia conclusioni.1a.q.117.1.o.
5 Sacerdos, illuminat, tradendo sacramenta gratiæ, non autem infundendo gratiam.3a.q.?.4.1m.
6 Omnis qui illuminatur, percipit illuminationem ex parte obiecti, nō autem semper ex parte principii.1a.q.111.1.3m.
1 ¶Imaginatio & sensus nunquam cognoscunt naturam rei, sed tantum accidentia.1a.q.57.1.2m.*.1a.q.76.7.c.
2 Non possumus imaginari, quæ nullo modo sentimus secundum totum, vel secundum partem, ideo cæcus natus, non potest imaginari colorem.1a.q.84.3.c.fi.*.4.b.*.c.fi.*.q.111.3.1m.*.2m.
3 Sub imaginatione non cadit nisi corpus.1a.q.?.0.1.c.
4 Imaginatio cooperatur suo obiecto, formando aliquas species, non autem sensus.1a.q.12.9.2m.*.q.78.4.c.*.q.84.6.2m.*.q.85.2.3m.
Imaginatio ægritudinum, quandoque causat eas.3a.q.3.3.3m.
5 Bonitas imaginationis est dispositio ad scientiam, quæ est in intellectu. 12æ.q.?.4.c.*.q.8?.2.c.
1 ¶Imaginatiua est idem quod phantasia.1a.q.78.4.c.*.q.84.6.2m.
Imaginatiua est altior potentia, quàm sensus exterior, in quo tamen est maxima certitudo, quia est principium omnis cognitionis humanæ: & semper oportet principia cognitionis esse certiora.1a.q.30.3.2m.
1 Imago qualibet est similitudo, & non econuerso, quia imago addit esse expressum ab alio.1a.q.3?.1.c.1m.*.2.c.*.q.?3.1.c.*.?.o.
2 Differentia triplex, inter imaginem & similitudinem, .s. quia imago pertinet ad formam.s. specialem, similitudo autem ad naturam. Imago pertinet ad cognitionem veritatis, quæ est principium demonstrans naturam intellectualem: similitudo autem ad amorem virtutis. Imago pertinet ad potentias.s. memoriam, intelligentiam & voluntatem, similitudo vero ad habitus consequentes.s. innocentiam & iustitiam.1a.q.93.9.o.
3 Imago proprie dicitur quod procedit ad similitudinem alterius: id autem à quo procedit, dicitur proprie exemplar, improprie autem imago.1a.q.35.1.1m.*.q.93.5.4m.
4 Ad rationem imaginis non sufficit expressa similitudo secundum genus vel secundum accidens commune, sed requiritur quod sit expressa similitudo secundum speciem vel secundum accidens proprium speciei, & præcipue secundum figuram.1a.q.35.1.c.*.q.93.2.c.*.7.8.c.
5 Aequalitas est de ratione imaginis perfectæ, non autem imperfectæ.1a.q.93.1.c.
6 Imago alicuius est in aliquo dupliciter.s. perfecte.i. in eadem natura, vt filius: & imperfecte.i. in alia natura, vt statua.1a.q.35.2.3m.
7 *Idem est motus in rem ipsam, & in imaginem eius, inquantum huiusmodi, non autem vt res est.12æ.q.81.3.3m.*.q.103.3.3m.*.3a.q.8.3.3m.*.q.25.3.1m.
8 Imago proprie, id quod imitatur, dicitur tantum personaliter in diuinis, essentialiter autem, improprie.i. id in quo.1a.q.35.1.o.*.q.93.5.4.
9 Imago non conuenit spiritui sancto: sed tantum filio.1a.q.35.2.o.
10 Imago Dei perfecta, conuenit soli filio Dei, sed imago Dei imperfecta, conuenit soli creaturæ.1a.q.35.2.3m.*.q.47.1.2m.*.q.8?.3.3m.*.q.93.1.3m.
11 Nulla creatura irrationalis, est Dei imago, vel ad imaginem Dei.1a.q.45.7.c.*.q.93.2.o.*.3.c.1m.*.6.c.
12 Homo & angelus, sunt ad imaginem Dei, & imago eius: filius autem Dei, est imago tantum.1a.q.3.1.2m.*.q.4.3.o.*.q.35.2.3m.*.q.45.7.c.*.q.91.4.1m.*.2m.*.q.93.1.c.fi.*.3m.
13 Angelus est simpliciter expressior imago Dei, quàm homo, sed econuerso secundum quid.1a.q.93.3.o.
14 Imago Dei in homine & in angelo, est secundum mentem tantum.1a.q.3.1.2m.*.q.93.2.c.*.3.2m.*.4.1m.*.6.7.o.
15 Imago Dei est aliquo modo in mente, respectu cuiuslibet obiecti, verius tamen respectu sui: sed verissime respectu Dei.1a.q.93.8.o.
16 Assignatio imaginis duplex.s. prima secundum potentias.s. secundum memoriam, intelligentiam, & voluntatem, secunda vero secundum essentiam & habitus consubstantiales.s. secundum mentem, notitiam, & amorem.1a.q.93.7.o.
17 *Prima assignatio imaginis s. memoria, intelligentia, & voluntas, est secundum potentias.1a.q.93.7.o.
18 *Imago Dei est principaliter secundum actus, sed consequenter secundū potentias, & præcipue secundum habitus.1a.q.93.7.o.
19 Imago Dei secundum principale eius.i. secundum naturam intellectualem, est tam in viro quàm in muliere, sed quo ad secundarium.s. principium & finem, est tantum in viro.1a.q.93.4.1m.*.6.2m.
20 Imago prius repræsentat essentiam Dei, & consequenter tres personas.1a.q.93.5.o.*.6.c.
21 Homine ex triplex imago Dei.s. creationis, recreationis, & similitudinis: prima est cuiuslibet hominis, secunda iustorum tantum, tertia vero beatorum tantum.1a.q.93.4.o.
22 Imagines Christi & sanctorum fiunt in ecclesia triplici de causa, primo ad instructionem rudium, qui eis quasi quibusdam libris docentur: secundo vt incarnationis mysterium, & sanctorum exempla magis in memoria nostra maneant: dum quotidie oculis repræsentantur: tertio ad excitandum deuotionis affectum, qui ex uisis efficacius incitatur, quàm ex auditis.22æ.q.94.2.1m.
¶Immisericordia est in substractione beneficii, sed crudelitas est in excessu puniendi, & vnum aliquando ponitur pro alio.22æ.q.159.1.2m.*.3m.
1 ¶Quanto creaturæ magis appropinquant Deo, tanto magis sunt immobiles.1a.q.65.1.1m.
1 ¶Immolari conuenit Christo in figuris veteris testamenti.3a.q.83.1.c.
1 ¶In lege veteri, duplex immunditia prohibebatur.s. spiritualis.i. peccatum: & corporalis, ex aliqua corruptione perfecta, vel in fieri, qua impediebantur ab exteriori cultu Dei, sicut irregularitate quadam.12æ.q.102.5.4m.*.5m.*.5m.*.1m.*.q.103.2.c.
2 Prima & secunda immunditia expiabatur per sacrificia pro peccato, præter eam quæ causata erat per solum tactum rei immundæ: quia per solam aspersionem aquæ expiationis, expiabatur.12æ.q.102.5.4m.*.5m.*.6m.
1 Corpus gloriosum erit plane impassibile.5.q.82.1.o.
2 Impassibilitas quantum ad se erit in omnibus æqualis, quantum vero ad suam causam, erit in vno maior quàm in altero.5.q.82.2.c.
3 Impassibilitas nō excludit sensus in actu à corporibus gloriosis, sed erūt per susceptionem à rebus quæ sunt extra animam.5.q.82.3.o.
4 Sensus odoratus & auditus erunt post resurrectionem in actu, non autē gustus, nisi forte per quandam immutationem linguæ à quodam humore adiuncto.5.q.82.4.c.
¶Impauiditas opponitur fortitudini, secundum defectum timoris, timiditas autem, secundum excessum eius.22æ.q.126.2.o.
1 ¶*Impeccabilis per naturam, non potest fieri aliqua creatura à Deo, sed tantum per gratiam.1a.q.63.1.c.*.22æ.q.24.11.c.principio.
1 ¶Impedimentum duplex.s. contrarium, & defectus.12æ.q.4.5.1m.
2 Homo tripliciter impeditur à studio diuinæ cognitionis.s. propter ineptitudinem, occupationem, & pigritiam.22æ.q.2.4.c.
3 Non impediens malum, non peccat: nisi debeat & possit impedire.12æ.q.6.3.c.
1 Imperare est actus rationis, præsupposito actu voluntatis.12æ.q.17.1.o.*.q.50.1.c.fi.*.22æ.q.47.8.3m.*.q.83.1.10.c.*.q.104.1.c.
2 Imperare est ordinare aliquid ad faciendum, aliquid intimando, seu denunciando: non quidem absolute, sed mouendo.12æ.q.17.1.2.5.o.*.22æ.q.83.1.c.*.q.88.1.c.
3 Actus imperatus & imperiū, sunt vnus actus humanus vt totum, & multa secundum partes.12æ.q.17.4.o.*.q.20.3.c.1m.*.3a.q.19.2.o.
4 Vsus rei, vt est in ratione referēte rem in finem, est prior imperio & electione, quæ etiam est prior imperio, sed vt subditur potentiæ exequēti, est posterior imperio.12æ.q.17.3.o.
5 *Imperare non conuenit brutis.12æ.*.q.17.2.o.
6 Virtutes appetitiuæ brutorum, non sunt imperantes libere, sed secundum naturalem instinctum, bruta mouentur ad apprehensa.12æ.q.11.2.c.
7 Voluntas imperat aliis viribus, & etiam intellectui.12æ.q.71.6.2m.*.22æ.q.4.1.2m.*.q.10.2.c.*.q.58.8.1m.
8 Voluntas dicitur imperare improprie dupliciter.s. interpretatiue inquantum mouet, & vt est de fine.12æ.q.1.2.1m.*.22æ.q.47.8.3m.
9 ¶Imperatum.*. Quilibet actus, vt est in potestate nostra, subditur imperio rationis.12æ.q.17.6.
10 Actus rationis, quo ad exercitium, semper potest imperari, & quo ad assensum, præter actum naturalem, non autem quo ad apprehensionem veritatis.12æ.q.17.6.o.
11 *Actus voluntatis, potest imperari.12æ.q.17.5.o.
12 Primus actus voluntatis non potest imperari à ratione, quia non fit ex ordinatione rationis, sed ex instinctu naturæ, vel ex ordinatione superioris causæ.s. Dei.12æ.q.1.2.3m.*.q.9.4.c.*.q.17.5.3m.*.6.o.
13 Sensus exteriores, non subduntur imperio rationis, quia non possunt sentire, nisi in præsentia sensibilium.1a.q.81.3.3m.*.12æ.q.17.7.3m.
14 Motus membrorum, inquantum membra mouentur à potentiis sensitiuis, subduntur imperio rationis, non autem secundum quod mouetur à potentiis naturalibus & vegetatiuis.1a.q.81.3.2m.*.12æ.q.17.9.o.*.22æ.q.168.1.c.
1 ¶Ratio cognoscendi imperfectum, est ipsum perfectum.1a.q.14.10.4m.*.12æ.q.100.6.2m.

1 Imperfectio duplex.s. vna quæ est de ratione imperfecti, tunc enim oportet quod adueniente perfectione imperfectum excludatur, sicut adueniente aperta visione, excluditur fides, de cuius ratione est, vt sit non apparentium, alia est imperfectio quæ non est de ratione rei imperfectæ, & tūc illud numero idem, quod erat imperfectum, fit perfectum sicut puer fit vir.22æ.q.4.4.1m.
¶Implere voluntatem, conuenit soli Deo, quia solus Deus mouet eam sufficienter vt obiectum.1a.q.105.4.c.*.q.105.2.c.*.12æ.q.2.2.7.8.c.*.q.3.1.c.
¶Importabile hoc solum videtur in iis, qui ex infirmitate peccant, quòd diu perseuerant in malo, & ideo dicitur, quòd ex longanimitate Dei supportantur: sed hoc ipsum quòd aliquis ex superbia peccat, importabile videtur: & ideo per patientiam Dei dicuntur sustineri, qui ex superbia peccant 22æ.q.137.5.4m.
¶Inportunitas est euagatio mentis ad illicita, secundum quod in arce mentis residet, volentis ad diuersa se diffundere.22æ.q.35.4.3m.

1 Impossibilitas duplex.s. vera & æstimata.12æ.q.40.4.3m.
2 Impossibile aliquando pro difficili sumitur.22æ.q.64.?.3m.*.3a.q.86.1.2m.fi.
1 ¶Imprecationes in sacra scriptura, intelliguntur quadrupliciter.s. prædicendo, vel temporaliter ad correctionem, vel contra peccatum vel secundum voluntatem Dei.22æ.q.25.6.3m.*.q.76.1.o.*.q.83.8.1m.*.2m.
¶Improuidentia & defectus intelligentiæ & solertiæ, pertinent ad negligentiam & inconstantiam.22æ.q.53.2.c.fi.
1 ¶Imprudentia sumitur tripliciter.s. negatiue, priuatiue, & contrarie: prima non est peccatum, sed secunda est peccatum, ratione negligentiæ, tertia vero secundum se est peccatum mortale: si sit contra præceptum Dei, aliter est peccatum veniale.22æ.q.53.1.o.
2 Imprudentia est generale peccatum participatiue, non autem essentialiter: cuius sunt triplices partes.s. subiectiue.i. monastica, politica, & iconomica, potentiales, id est præcipitatio seu temeritas, inconsideratio, inconstantia, & negligentia, & integrales, quæ reducuntur ad potentiales.22æ.q.53.2.o.
3 Imprudentia per essentiam est peccatum speciale, cum sit circa actus speciales.s. rationis.22æ.q.53.2.c.
4 Imprudentia cum suis vitiis, oritur ex luxuria.22æ.q.53.6.o.
¶Impudicitia est circa oscula, tactus, & alios actus circunstantes actum venereum.22æ.q.154.1.5m.
1 ¶Impugnare inimicos, vt cessent à peccatis, est licitum, quia cedit in bonum eorum, & amicorum.22æ.q.83.8.3m.
2 Impugnatio veritatis agnitæ, est species peccati in spiritum sanctum. 22æ.q.142.c.
3 Impugnatio peccati, est vincenda dupliciter s. fugiendo, vel resistendo: fugiendo quidem, quando continua cogitatio auget peccati incentiuum, sicut est in luxuria: resistendo autem, quando cogitatio perseuerans tollit incentiuum peccati quod prouenit ex aliqua leui apprehensione: & hoc contingit in accidia.22æ.q.35.1.4m.*.q.53.6.1m.*.q.142.3.c.
1 ¶Impuritas est ex mistione vilioris.22æ.q.7.2.c.*.q.81.8.c.
2 Impuritas creaturæ rationalis est ex hoc, quod temporalibus per amorem se subiicit: sicut puritas eius est, in eleuando se in Deum.22æ.q.7.2.c.*.q.81.8.c.
1 ¶In, proprie notat habitudinem continentis.1a.q.39.8.c.fi.
2 Esse in aliquo dicitur dupliciter.s. vt in causa, & vt in subiecto.12æ.q.83.1.c.
3 Aliquid dicitur esse in duobus vel in pluribus dupliciter.s. æqualiter, vel secundum prius & posterius.12æ.q.56.2.c.fi.
4 Corporalia dicuntur esse in aliquo, quia cōtinentur, spiritualia vero, quia continent.1a.q.8.1.2m.*.q.52.1.fi.*.q.53.1.2.c.*.3a.q.57.4.1m.*.q.62.3.3m.
5 Non omnes modi in, ponuntur ab Aristotele, nisi reductiue.1a.q.42.5.1m.
6 Deus est in omni loco dupliciter.s. vt dans esse, virtutem, & operationē locis: & vt implens ea.1a.q.8.2.o.
7 Deus est supra omnia, per excellentiam suæ naturæ: & in omnibus, vt causans esse omnium.1a.q.8.1.1m.*.3m.
8 Deus est intimus vnicuique rei: sicut esse proprium cuiuslibet rei.1a.q.8.1.c.fi.*.q.105.5.c.fi.
9 Deus est in omni re, per essentiam, præsentiam, & potentiam: sed tantum in sanctis per gratiam, in Christo autem solo, per vnionem personalem.1a.q.8.3.o.*.q.43.3.c.*.q.112.1.c.*.3a.q.2.10.2m.*.q.6.1.1m
10 Deus magis est intra animam, quàm gratia, & quicquid aliud.1a.q.105.5.c.fin.
11 Nullus modorum in quos assignat Aristoteles, explicat modum essendi in, qui est in diuinis.1a.q.42.5.1m.
12 Deitas habitat in Christo corporaliter tripliciter: primo per vnionem ad corpus: secundo non figuraliter, tertio secundum triplicem modum.s. communem, specialem, & singularem.3a.q.2.10.2m.
13 Pater est in filio: & econuerso.1a.q.42.5.o.
14 Filius Dei est magis in patre, & econuerso, quàm homo in filio Dei.3a.q.2.9.4m.
15 Omnia bona & mala sunt in scientia Dei, sed tantum bona sunt in Deo, & tantum tres personæ, proprietates, & attributa, sunt in essentia Dei.1a.q.18.4.4m.*.q.39.8.c.fi.
16 Ea quæ in creaturis sunt diuisim & multipliciter, in Deo sunt vnite &

simpliciter. 1ª. q. 14. 1. 2m. * q. 26. 1. 1m * q. 47 ... * q. 57. 1. c. * q. ... c. * 12ª. q. 1 ... c. * 2 ... q. 83. 2. c.

17 Creaturæ habent verius esse in Deo, quàm in se. 1 . q. 18. 4. 3m.

18 Omnia sunt in omnibus, superiora in inferioribus causaliter: sed econuerso participatiue secundum rationem communem tantum, in Deo autem, secundum rationem propriam. 1ª. q. 55. 1. c. ... q. 57. 1. c.

19 Quælibet creatura est in Deo dupliciter. s. vt in conseruante, & vt in virtute causæ agentis. 1ª. q. ... 1. 0. * q. 79. 2. ... * q. 80. ... c.

20 Creaturæ sunt in Deo dupliciter. s. vt in conseruante, & vt in cognoscente: secundo modo sunt vita & essentia Dei, non autem primo modo. 1ª q. 18. 4. 1m.

21 In Deo sunt multa secundum rationem, quorum aliqua prius cadunt in intellectu nostro, quam alia. 1ª. q. 14. 4 ...

22 Incantatio est superstitiosa & illicita, si continet aliquid ad dæmones pertinens, vel nomina ignota: vel aliqua falsa vel vana, vel aliqua signa præter crucem 22 ... q ... 2. 4. 0.

1 ¶ Incarcerare hominem, vel ligare, vel qualitercunque detinere, est illicitum, nisi fiat secundum ordinem iustitiæ, vel in pœnam, vel ad cautelam, alicuius mali vitandi. 22 ... q. ... 5. 3. 0.

1 Incarnari Deum, fuit possibile, & conueniens. 3ª. q. 1. 1. 0.

2 Deum incarnari, fuit necessarium ad reparandum genus humanum, sicut ad bene esse: non autem simpliciter, quia Deus aliter poterat reparare. 3ª. q. 1. 2. 0.

3 Si homo non peccasset, probabilius est, Deum non fuisse incarnatum, licet incarnari potuisset 3ª. q. 1. 3. 0.

4 Christus non meruit incarnationem, nec aliquis purus homo ex condigno, sed tantum ex congruo. 2 ... q. 98. 4. c. * 3ª. q. 2. 11. 0. * q 24. 3. c. fin.

5 Incarnatio est generale principium, ad quod omnia officia angelorum ordinantur 1ª. q. 57. 5. 1m.

6 Incarnatio Dei principaliter fuit, propter liberationem hominis. 3ª. q. 1. 5. c. * q. 40. 1. c. * q. 47 ... 2m * q. 4. 3. c.

7 Incarnatio Dei, fuit ad tollendum omne peccatum, sed principalius peccatum originale, quia extensiue maius est peccato actuali, licet intensiue sit econuerso. 3ª. q 1. 4. 0.

8 Ante Christi incarnationem aliqui per fidem Christi liberati sunt secundum spiritum, à damnatione peccati originalis: sed nemo secundum carnem i. a fomite. 3ª. q. 27. ... c. * q. 52. 5. 2m.

9 Incarnatio facta est conuenienti tempore, s. non in principio mūdi, nec in fine. 12ª. q. 98. ... c. * 3ª. q. 1. 5. 6. 0.

10 Incarnatio corrumpatur iuuentuti, propter vigorem & feruorem, senectuti verò propter numerum annorum. 3ª. q. 1. 6. 1m.

11 Deus per incarnationem nullo modo mutatus fuit. 3ª. q. 1. 1. 1m. * q. 2. ... 6. 1m.

12 Iustitia bonitas, virtus potentia, & sapientia Dei, ostensæ sunt per incarnationem 3ª. q. 1. 1. c.

¶ Incautela & incircunspectio, includuntur sub inconsideratione, 12ª. q. 5 ... 2. c. fi.

1 ¶ Incestus est cum persona consanguinea vel affini, coitus prohibitus, quadruplici ratione. s. primo quia naturaliter homo debet quandam honorificentiam parentibus, & per consequens aliis consanguineis: secundo quia personas sanguine coniunctas necesse est ad inuicem simul conuersari, tertio quia per hoc impediretur multiplicatio amicorum, quarto quia cum naturaliter homo consanguineam diligat, si adderetur amor qui est ex commistione venerea, fieret nimis ardor amoris, & maximum libidinis incentiuum, quod castitati repugnat. 22ª. q. 154. ... c. ...

2 Incestus est determinata luxuriæ species. 22ª. q. 154. 1. c. * ... 10.

3 Cum ex incestu, quo quis cognouerit vxoris consanguineam quædam contrahitur affinitas ante contractum matrimonium, etiam post sponsalia ex tali incestu impeditur matrimonium, post contractum verò minime, sed tantum sic peccans iure priuatur petendi debitum. 5. q. 58. 4. 0.

¶ Incineratio non conuenit corpori Christi. 3ª. q. 51. 3. 0. * q. 5 ... 1. c. 1m.

1 ¶ Incipere significat esse nunc, & non prius, ideo ab inferiori ad suum superius cum eo, non valet consequentia 3ª. q. ... 2m.

2 Formæ incipiunt esse actu, & definunt, per accidens tantum. s. ad generationem & corruptionem compositi. 1ª. q. 45 ... c. ... m.

1 ¶ Quælibet inclinatio naturæ, vel voluntatis, est tantum à Deo. 1ª. q. 103. 8. c. * q. 105. 4. c. * q. ... 2. c. fi. * q. 111. 2. c. * 2 ... q. 96 ... c. * 22ª. q 2 ... 6. c.

2 Omnis inclinatio est ad simile sibi & conueniens. 12ª. q 8. 1. c.

3 Inclinationes naturales sunt principia omnium superuenientium. 22ª. q. 1 ... 5. 2. c.

1 ¶ Inconsideratio est speciale peccatum imprudentiæ, & opponitur rectitudini iudicii in moralibus. 12ª. q. 5 ... 2. 6. * ... 4. 0. 5. c.

1 ¶ Inconstantia est speciale peccatum imprudentiæ, deficiens à præcipiendo, bonum propositum, cuius principium est in appetitu, finis autem in intellectu. 22ª. q. 53. 2. c. fi. * 5. 0.

2 Inconstantia circa abstinentiam à delectabilibus, est filia luxuriæ, licet etiam quæ est in terribilibus, oriatur ex luxuria. 22ª. q. ... 2m.

3 Inuidia, & ira quæ est principium contentionis, faciunt inconstantiam ex parte appetitus. 22ª. q. 53. 5 2m.

4 Constantia & inconstantia sunt in ratione. 22ª. q. 53. 5. 3m.

1 Incontinentia propriè est circa concupiscentias tactus, secundum quid autem, est circa honores, diuitias, & huiusmodi, impropriè verò est circa virtutes: prima est peccatum dupliciter. s. recedendo à ratione, & immergendo se turpibus, secunda tantum primo modo, tertia verò non est peccatum: sed est perfectio virtutum. 22ª q. 155. 2. c. * q. 156. 2. 0.

2 Species incontinentiæ sunt duæ. s. præuolatio consilii, & debilitas in præconsiliatis. 22ª. q. 15 ... c.

3 Incontinentia pertinet ad corpus occasionaliter, sed per se, causatur ab anima non resistente passionibus. 22ª. q. 1 ... 1. 0.

4 Incontinens vincitur à passionibus, non quidem cogentibus, sed vehementer impellentibus, & propter negligentiam. 12ª. q. 77. 2. 0. * 22ª. q. 156. 1. ... * 2. 2 ...

5 Incontinens ante consilium, est ex impetu passionis, propter velocitatē, vt in cholericis, vel propter vehementiam, vt in melancholicis, qui propter terrestrem complexionem, vehementissimè inflammantur, sed post consilium est propter mollitiem complexionis, vt in flegmaticis. 22ª. q. 256. 1. 2m.

6 Mulier non dicitur continens, nec incontinens: quia raro habet firmum iudicium rationis, propter debilitatem complexionis 22ª. q. 156. 1. 1m. * 2m.

7 Incontinens peccat ex passione, errans circa particulare, vt nunc: ideo sanabilior est, & minus malus intemperato: quia intemperatus peccat ex habitu, errans circa vltimum finem. 12ª. q. 78. 4. c. * 22 . q. 156. 3. 0.

8 Libido concupiscibilis, est maior in incontinente, quàm in intemperato, sed econuerso de libidine voluntatis. 22ª. q. 156. ... 3m.

9 * Incontinens iræ, audit rationem: sed imperfectè, incontinens autem cōcupiscentiæ, totaliter eam non audit. 22ª. q. 53. 6. 1m. * q. 156. 4. c 2 ...

10 Incontinentia iræ, est peior ratione mali accidentis, quàm incontinentia concupiscentiæ. sed ratione passionis, est econuerso quadruplici ratione. s. primo quia motus iræ percipiat aliqualiter rationē. sed motus cōcupiscentiæ totaliter est secundum sensum, & nullo modo secundum rationem: secundo quia motus iræ, magis consequitur corporis complexionem: tertio quia ira quærit manifestè operari, sed concupiscentia quærit latebras, & dolose subintrat: quarto quia concupiscens delectabiliter operatur, sed iratus, quasi quadam tristitia præcedente coactus. 22 . q. 15 ... 4. 0. * q 15 ... 4. c.

11 Incorporalia in loco non esse, est communis animi conceptio, apud sapiētes tantum. 1ª. q. 2. ... c. * q 52 1 1m.

1 Incorporari Christo, contingit dupliciter. s. numero, & merito. 22ª. q. 1 ... 3m.

¶ Incorruptibile triplex. s. naturale ex parte materiæ i. carens materia: vel habens materiam, in potentia ad vnam tantum formam, vel gloriæ ex forma, vel innocentiæ ex agen ... 1ª. q. 9 ... c.

¶ Incubus dicitur dæmon coiens cum muliere, succubus autem, dæmon coiens cum viro. 1ª. q. 5 ... 6 ...

¶ * Indigestio cōtingit præter ordinem virtutis nutritiuæ, ex aliquo impedimento, puta ex grossitie cibi, vel frigiditate, vel caliditate, vel huiusmodi. 1ª. q. 103. 7. c. * q. 1 ... 6. 3m.

¶ Indignatio est filia iræ. 22ª. q 37. 2. 1m. * q. 41. 2. 0 * q 158. 7. 0.

¶ Indiuiduum duplex. s. pertinens ad naturam, & per gratiam. primum conuenit legi naturæ: secundum autem legi nouæ. 12ª. q. ... 6. 1. 2m.

1 Indiuiduum est id quod indiuisum est in se, & diuisum à quolibet alio, vel ... diuisione 1 . q. 29. ... c.

2 ¶ Pars in toto, est indiuiduum, vt manus. 1ª. q. 29. 1. 2 ... * 3ª. q 16. 12. 2m.

3 Indiuiduum vt sic, est diuisum ab omnibus aliis. 1ª. q. 1 ... c.

4 Hæc nomina indiuiduum, particulare, & singulare dicuntur de partibus, vt de manu, ideo in Christo possunt dici multa esse indiuidua, secundum numerum partium eius. 1ª. q. 29. 1. 2. c.

5 Omne nomen indiuidui, est incommunicabile re & ratione, nisi secundum similitudinem. 1ª. q. 13. ... c.

6 Duo sunt de ratione indiuidui. s. incommunicabilitas, & non posse esse in pluribus. 3ª. q. 77. 2. c.

7 * Compositum ex materia & forma determinata, est indiuiduum. 1ª. q. 30. ... c.

8 In corruptibilibus, est tantum vnum indiuiduum vnius speciei, quia species sufficienter conseruatur in vno. 1ª. q. 4 ... 2. c. * q. 119. 1. c.

9 Indiuiduum duplex. s. indiuiduum vagum, & indiuiduum signatum. 1ª. q. ... 0. 4. c.

10 Principium indiuiduationis in rebus materialibus est duplex. s. materia prima & quantitas dimensiua. 3ª q. 7 ... 2. c.

11 * Materia est principium indiuiduationis 1ª. q. 7. 3. c. * q 20. 1. 2m. * 2. c. ... * ... 2m. * q. 56. 1. 2 ... * q. 75. 4. 5. c. * q 85. 1. c. * 3. 4m. * q. ... 1. 2. c. * 12ª. q 63. 1. c.

12 Formæ receptibiles in materia, indiuiduatur per materiam: quæ autem nō est receptibilis in materia indiuiduatur per seipsam. 1ª. q. 3. 2. 3m. * ... c * q. 1 ... 9. c. * ... q. 7. 2. c.

13 Hæ carnes, & hæ ossa, & hæc anima, sunt principia indiuiduātia hominem. 1ª. q. 29. 2. 3m. * 4. c. * q. ... 0. 4. c. * q. 33. 2. c. * q. ... 5. 4. c. 5. q. 85. 1. 2m.

14 Indiuidua composita, substant ratione materiæ, sed subsistūt ratione formæ. 1ª. q. 29. 2. 5m.

15 Indiuiduatio quantum ad incommunicabilitatem est in Deo, non autem quantum ad materiam. 1ª. q. 3. 2. 3m. * q. 29. 3. 4m.

Dimensio

16 Dimensio dupliciter indiuiduatur. s. ratione subiecti, sicut & alia accidentia, & ratione situs. 22ª q. 24. 5. 1m * 3ª q. 77. 2. c.

17 Substātia indiuiduatur per seipsam, ideo indiuiduum eius habet speciale nomen. s. hypostasis, non autem accidentia, quia indiuiduantur per subiectum. 1ª q. 29. 1. c. * q. 19. 1. 2. c.

18 Omne indiuiduum substantiæ, dicitur hypostasis, secundum proprietatem nominis, secundum vsum autem, sola indiuidua rationalis naturę. 1ª q. 29. 2. 1m

19 Singulare, particulare, & indiuiduum, sunt in quolibet genere entis, sed suppositum, hypostasis, res naturæ, & persona, sunt in solo genere substantiæ. 1ª q. 29. 1. 2. c.

1 ¶ Indiuisibile duplex. s. terminus continui, & extra genus eius: secūdum potest esse simul in pluribus locis temporibus, & partibus, non autē primum. 1ª q. 8. 2. 2m * q. 52. 2 c * q. 57. 1. 1m

2 Indiuisibile triplex. s. actu, vt continuum per speciem, vt ratio hominis: & in potentia, vt punctus, primum & secundum prius cognoscitur quàm diuisio, tertium autem posterius. 1ª q 11. 2. 4m * q. 85. 8. 0. * q. 87. 3. c.

1 ¶ Indulgentiæ valent quæ merita supererogationis Christi, & sanctorū sunt, non modo ab iniunctis in hoc sæculo pro peccatis contritis & confessis, pœnitentiis: sed ad absolutionem à pœnis in futuro sæculo pro peccatis in purgatorio exoluendis. 5. q. 25. 1. 0.

2 Indulgentiæ tantum valent quantum prædicantur, si ab habente potestatem, fidelibus Christi viuis membris, ad honorem Dei & proximi vtilitatem conferantur 5. q. 25. 2. c.

3 Licet pro temporali subsidio ad spiritualia ordinato indulgentias conferre, non autem pro temporali simpliciter. 5. q. 25. 3. 0.

4 Non omnes sacerdotes, sed solus, Episcopus potest indulgentias facere. 5. q. 26. 1. c.

5 Possunt indulgentias facere etiam non sacerdotes. 5. q. 26. 2. 0.

6 Solus Papa plenarias indulgentias pro libito suæ voluntatis, legitima tamen existente causa, facere potest cæteri autem Episcopi, quantum sibi à Papa taxatum fuerit. 5. q. 25. 3. 0.

7 Potest prælatus in peccato mortali existens, Indulgentias facere. 5. q. 26. 4. c.

8 Moralibus criminibus obnoxiis nullatenus indulgentiæ prosunt, sed contritis & confessis. 5. q. 27. 1. c.

9 Non tantum laicis, sed etiam religiosis indulgētiæ prosunt. 5. q. 27. 2. 0.

10 Indulgentiam minime consequuntur, qui id non efficiunt, pro quo indulgentiæ dantur. 5. q. 27. 3. c.

11 Tametsi non possit Prælatus sibi indulgentiam facere, aliis tamen concessa, pro se etiam vti potest 5. q. 27. 4. 0.

¶ Industria duplex. s. vna de necessariis ad salutem, alia de iis quę sunt ad bene esse, prima est in omni existente in gratia, non autem secunda. 22ª q. 47. 13. 3m * 14. 1m

Inæqualitas rerum, est à Deo: quia sicut diuina sapientia causa est distinctionis rerum, propter perfectionem vniuersi, ita & inæqualitatis: nō enim esset perfectum vniuersum, si tantum vnus gradus bonitatis inueniretur in rebus. 1ª q. 47. 2. 0. * q. 65. 2. 3m

3 * Infamia publica tenet locum accusatoriis, * in denunciatione verò nō intenditur punitio peccantis, sed emendatio. Et ideo nihil agitur cōtra eum cuius peccatum denuntiatur, sed pro eo. Et ideo ibi non est necessarius accusator. 22ª q. 57. 3. 2m

4 Vno infamato, aliquando alii infamantur, quia secundum Augustinum, enim de aliquibus qui sanctum nomen profitētur, aliquid criminis vel falsi sonuerit, vel veri patuerit, instant, satagunt, ambiunt, vt de omnibus hoc credatur. 22ª q. 33. 7. c. fi. 3m

1 Infidelis non debet permitti habere dominium nouum super fideles, sed tantum antiquum, quo etiam priuari potest, sed permittit ecclesia, quòd infideles accipiunt à fidelibus ministerium in aliquo artificio: nam serui subiiciuntur dominis suis ad totam vitam, & subditi præfectis, ad omnia negocia, sed ministri artificum, subiiciuntur eis ad aliqua specialia opera, vnde periculosius est, quòd infideles accipiant dominium, vel prælationem super fideles, quàm quòd accipiāt ab eis ministerium in aliquo artificio: & ideo secundum permittit ecclesia: non autem primum 22ª q. 10. 10. 0.

2 Res infidelium si ipsi delinquant, licet auferre per vim, auctoritate publica, non autem auctoritate priuata. 22ª q. 10. 10. c. * q. 66. 8. 2m

3 Infideles qui nunquam fuerunt de fide ecclesiæ. s. Iudæi & pagani, non reputantur hæretici, licet peruersam fidem habeant, sunt tamen compellendi à fidelibus si adsit facultas, vt fidem non impediant, vel blasphemiis, vel malis persuasionibus, vel etiam apertis persecutoribus. 22ª q. 10. 8. 0.

4 Infideles verò qui aliquando sumpserunt fidem. s. heretici, debent cogi ad fidem: non autem alii. s. Iudæi & pagani. 22ª q. 10. 8. 0.

5 Non omnes actus infidelium, sunt peccata, sed aliqui actus eorum sunt boni, ex essentia obiecto, vel circunstantia, & placent Deo, nullus tamen meritorius. 22ª q. 10. 4. 0. * q. 23. 7. 1m

6 Nullum peccatum veniale potest esse in infideli, antequam peccet mortaliter. 12ª q. 89. 6. 0.

7 Primi motus non sunt peccata mortalia fideli, nec infideli. 12ª q. 89. 5. 0. 22ª * q. 158. 2. 3m

8 Grauius peccat fidelis quàm infidelis, in eadem specie peccati, simpliciter autem est econuerso. 12ª q. 72. 8. c. fi. * q. 89. 5. c. * 12ª q. 10. 3. 3m

9 Et infideles contemnunt fidem, si fidelium defectus cognoscant. 22ª. q. 10. 10. c.

10 In illis infidelibus temporaliter ecclesiæ vel eius membris subiacent, statuit ecclesia, vt seruus Iudæorum, cum fuerit factus Christianus, statim à seruitute liberetur, nullo pretio dato. & similiter si infidelis existens, fuerit tempus ad seruitium &c. In illis autem infidelibus, qui temporaliter ecclesiæ vel membris non subiacent, ius dominii, & prælationis, & dictorum, ecclesia non statuit: licet posset statuere de iure, & hoc facit ad scandalum vitandum, ne nomen Domini & doctrina blasphemetur. 22ª q. 10. 10. c. fi. * q. ... 6. 8. 2m

1 ¶ Infidelitas sumitur dupliciter. s. negatiuè, & contrariè. i. repugnando, vel contemnendo: & est peccatum, non autem primo modo, sed est pœna. 22ª q. 10. 1. 0. * 6. fi. * q. 34. 2. 2m

2 Ratio infidelitatis, perficitur in contemptu: ideo est in volūtate vt in causa, sed est in intellectu vt in subiecto. 22ª q. 10 ... c. * 2. 0.

3 Species infidelitatis sunt tantū tres. s. paganorum, Iudæorum, & hæresis. 22ª q. 10. 5. 0. * q. 11 1. c. * q. 9 ... 1. 1m

4 Infidelitas hæreticorum, est grauior, quàm Iudæorum, & hæc quàm paganorum. 22ª q 10. 6. 0.

5 Infidelitas est grauissimum omnium peccatorum circa mores: non autē peccatorum contra virtutes theologicas 22ª q. 10. 3. 0. * q. 13. 3. c. * q. 3 ... 2. 0. * 3ª q. ... 0. 5. c.

6 Infidelitas est vltimum peccatorum, ad quam homo quandoque per alia peccata perducitur. 22ª q. 162. 7. 3m

7 Infidelitas secundum quod est peccatum, oritur ex superbia. 22ª q. 10. 1. 3m.

8 Infidelitas est in intellectu subiectiuè, sed est in voluntate imperatiuè, iō actus eius est demeritorius. 22ª q. 10 2. c.

9 Inter infideles verum est matrimonium, quamuis nō ita perfectum sicut inter fideles 5. q. 59. 2. c.

10 Cum inter infideles verum matrimonium sit, non propterea dissoluitur eius vinculum, quod alter coniugum ad fidem cōuertitur altero in infidelitate manente, solui tamen potest & quo ad habitationem & debiti solutionem, si nulla adsit correctionis spes. 5. q. 59. 3. 0.

11 Conuersus ad fidem potest dimittere vxorem, nec secum cohabitare, cū conuerti non vult, nec illi debitum reddere tenetur. 5. q 59. 4. c.

12 Vir discedens ab infideli vxore, nolente cohabitare sine creatoris contumelia, potest illam dimittere & alteram ducere, si autem velit pacificè cohabitare, potest quidem illam dimittere, non autem aliam ducere, 5. q. 59. 5. c.

13 Coniugium si ratificatum fuerit quantum ad vinculum spectat, nulla ex causa solui potest, alioquin potest dirimi infidelitate, non adulterio, verum quātum ad actum dirimi potest fornicatione cum corporali tum spirituali, propter cætera verò vitia, nequaquam, nisi ad tempus, castigandi sui causa. 5. q. 59 6. 0.

1 * Nihil præter Deum est infinitum actu, nec potest esse, etiam per potentiam Dei, nec secundum essentiam, nec secundum esse, nec secundum virtutem seu potentiam, nec secundum magnitudinem, nec secūdum multitudinem. 1ª q. 7. 2. 3. 4. 0. * q. 45. 5. 3m. * q. 50. 2. 4m * q. 8 ... 2. c.

2 Non inconueniens est aliquod creatum sic esse infinitum, quòd non finitur ab alio. 1ª q. 10. 5. 4m * q. 50. 2. 4m

3 Infinitum secundum essentiæ rationem, est solus Deus. 3ª q. 10. 2. 3m

4 Id quod est simpliciter & omnibus modis infinitum, non potest esse nisi vnum, sed secundum aliquid possunt esse plura. 3ª q. 10. 3. 3m

5 Si esset infinitum numero vel continuitate, esset finitum secundum esse & essentiam, & esset mensurabile à scientia Dei. 1ª q. 7. 2. c. * q. 14. 12. 3m * 3ª q. 10. 3. 2m

6 Infinitum est in diuisione magnitudinis, non autem in appositione. 1. q. 7. 3. 3m

7 Infinitum non est substantia, sed accidit rebus: ideo sicut multiplicatur secundum subiecta, ita & proprietas eius. 3ª q. 9. 3. 3m

8 Ratio infiniti, priuatiuè conuenit quantitati, non autem negatiuè. 1ª q. 7 ... 2m

9 Infinitum materiale conuenit quantitati, non autem infinitum formale 1ª q. 7. 1. 2m. * 3. 3m * 4m * q 25. 2. ... m. * 3ª q. 10. 3. 1m

10 Infinitum repugnat cuilibet speciei magnitudinis, non autem magnitudini in communi. 1ª q. 7. 3. 2m

11 Infinitum duplex. s. negatiuè dictum & priuatiuè. 3ª q. 10 3. 1m

12 Infinitum duplex. s. secundum materiam, & secundum formam. 1ª q. 7. 1. 0. * q 25. 2. 1m * q 8 ... 2. 1m * 3 q. 10. 3 1m

13 Infinitum duplex. s. simpliciter, & secundum quid. 1ª q. 7. 2. c.

14 Infinitum secundum quid duplex. s. in potētia ad infinitas formas, vt materia, vel non limitatum per materiam, vt intelligentia. 1ª q. 7. 2. 0.

15 Id quod est infinitum vno modo, potest esse finitum alio modo. 3ª q. 10. 2. 2m.

16 Virtus infinita, non potest esse in magnitudine. 1ª q. 25. 2. 3m * q. 105. 2. 3m.

17 Infinitum comprehenditur ab infinito, quia nihil eius est extra cognoscentem, non autem attingendo fines eius. 1ª q. 14. 3. 1m * 2m * 12. 1m * 2m

18 Nullus intellectus, cognoscit infinitum inquantum huiusmodi, scilicet, numerando partem post partem. 1ª q. 14. 12 1m * q. 86. 2. 0. * 3ª q. 10. 3. 1m

19 Intellectus noster dicitur intelligere infinita, inquantum intelligit vniuersale, continens infinita in potentia. 1ª q 7. 2. 2m * q. 14. 12. c. fi. * q. 86. 2. 3m * 12. q. 30. 4. 2m * 3ª q. 10. 3. 2m

20 Infinitum secundum materiam, est ignotum, non autem infinitum secundum formam. 1ª q. 12. 1. 2m * q. 86. 2. 1m * 3ª q. 10. 3. 1m.

21 Infinitum materiale est imperfectum, sed Infinitum formale, est summe perfectum. 1a q.7.1.c.1m * q.25.2.1m
22 Infinito simpliciter quo ad omnia, nihil potest esse maius, sed infinito secundum aliquid determinatum, est aliquid maius extra illum ordinē, non autem in illo ordine. 3a q.10.3.3m
23 In entibus per accidens, itur in infinitum, non autem in entibus per se. 1a q.46.2.7m.* 12x.q.1.4.o.
1 ¶ Infirmitas in malis voluntariis, subest potestati hominis, ideo nō tollit, nec minuit rationem culpæ. 12x.q.21.2.3m.
2 Infirmitas animæ, ex qua dicitur aliquod peccatum, est passio eius, non moderata à ratione. 22x.q.77.3.o.* q.85.3.4m
3 Infirmitas alleviat peccatum, inquantum diminuit voluntarium. 12x. q. 47.2.c.* q.73.6.c.* q.77.6.7 o.* q.88.2.c.* q.105.2.1m. * 22x. q.14.3.c.* q.150.4.3m.* q.154.3.1m.
4 Peccatum ex infirmitate, imputatur homini ad peccatum mortale, inquantum fuit in potestate eius reprimere passionem. 12x.q.77.7.8.o
1 ¶ Ingenitum sumitur tripliciter. s. negatiue extra genus, in genere Dei, & in genere principii diuini, primum conuenit etiam creaturis non generatis, secundum spiritui sancto, tertium autem, est notio patris tātum. 1a.q.32.4.o.
2 Ingenitum per duplex. N. est increatum, seu æternum, per simplex autem. N genitum est non generatum. 1a.q.33.4.3m.
3 Ingenitum & innascibilitas, nihil ponunt de intellectu eorum, sed aliquid præsupponunt. 1a.q.33.4.1m.
4 Pater in diuinis potius dicitur ingenitus, quàm inspiratus, triplici ratione. s. prima est, quia processio spiritus sancti, secundum ordinem naturæ præsupponit generationem filii, secunda quia per hoc quòd dicitur ingenitus, secundum quod est notio patris, tollitur omnis modus cōsequendi generationem. Hoc enim conuenit patri inquantum est generationis principium, vt nullo modo generationem consequatur, tertia quia negatio ingeniti fundatur super rationem principii. 1a.q. 33.4.5m.
1 Ingenium. * . Velocitas ingenii, pertinet ad perfectionem hominis, quo ad bene esse eius. 12x.q.4.5.c.* .1 o.
1 Ingratiaudo quælibet est peccatum, quia tollit debitum gratitudinis, quod est debitum honestatis. 22x.q.107.1.o.
2 Ingratitudo pertinet ad primam & secundam speciem superbiæ. 22x.q. 162.4.3m.
3 Ingratitudo est speciale peccatum, ratione contemptus beneficii, sed est circunstantia, respectu aliorum peccatorum. 22x.q.107.2.o.* .3a.q. 88.4.o.
4 Ingratitudo est peccatum mortale, & aliquādo veniale. 22x.q.107. 3.o.
5 Ingratitudo proueniens ex peccato mortali, habet perfectam rationem ingratitudinis, sed proueniens ex veniali imperfectam. 22x.q.107.3. c.1m.
6 Obliuio beneficii ex natura, excusat ab ingratitudine, non autem obliuio ex negligentia, nec impotententia recompensandi beneficium, quia ad gratitudinem sufficit bona voluntas, vbi deest facultas. 22x. q.106. 3.5m.* .q.107.1.2m.
7 Ingratitudo non est respectu adiuuantis peccare, quia non confert beneficium: ideo non debetur ei gratiarum actio. 22x.q.107.1.1m.
8 Ingratus dicitur dupliciter. s. per solam omissionem actus gratitudinis, & per actum contrarium gratitudini. 22x.q.107.2.3.c.
9 Gradus ingratitudinis triplex. s. non retribuere, dissimulare, & pessimus ex negligentia obliuisci: sed reddere mala pro bonis, reducitur ad primum. Vituperare benefactum, ad secundum: sed id reputare malefactum, ad tertium. 22x.q.107.2.3 c.
10 Ingratitudo contra Deum, contingit dupliciter. s. agendo contra beneficium eius, per quodcunque peccatum mortale, & agendo cōtra formā eius quadrupliciter. s. per odium proximi, per apostasiam à fide, per cōtemptū cōfessionis, & per dolorē de pœnitētia præterita, ideo per ingratitudinem horū. s. specialiter peccata dimissa redeunt. 3a q.88.2.o
11 Ingratus, meretur priuari beneficio, tamen dans beneficium, non debet ei subtrahere: ne fiat peior. 22x.q.107.4 o.* q.122.5.4m.
12 Ingratitudo non incurritur per peccatum veniale: nec peccata dimissa redeunt, quia peccatum veniale non est contra Deum, sed præter eū. 3a.q.88.2.2m.
13 Peccata venialia redeunt per ingratitudinem, sicut & peccata mortalia: quia remissio vtrorunque, ascribitur beneficio Dei contempti, per recidiuum. 3a q.88.2.2m.
14 Similiter est de peccato originali. 3a.q.88.2.2m.
15 Peccata dimissa, redeunt per recidiuum, quantum ad effectum, quia ex peccatis dimissis, relinquitur in peccatis sequentibus deformitas quædam ingratitudinis, non autem redeunt quantum ad priorem maculam vel reatum. 3a.q.88.1.o.* .2.3.c.
16 Per sequens peccatum, non redit tantus reatus, quātus erat omnium peccatorum præteritorum, sed secundum quantitatem cōtemptus in ingrato. 3a.q.88.3.o.
17 Ingratitudo secundum quam peccata redire dicuntur, incurritur ex quolibet peccato, quia omne peccatum est contra Deum, ideo talis ingratitudo non est speciale peccatum 22x.q.107 2.1m.* .3a.q. 88.4.o.
1 Inhumanitas est idem quod obduratio contra misericordiam. 22x. q. 118.8.3m.s.
2 Inhumanitas est filia auaritiæ, sicut & obduratio contra misericordiam. 22x.q.118.8.c.
¶ Iniquitas proprie est in proximum, sed peccatū est in seipsum, improprie vero sunt idem. 12x.q.33.1.1m.* .q.110.4.4m.

Iniustitia duplex. s. illegalis, opposita iustitiæ legali ita secundum æqualitatem ad alterum, prima est generalis intentione, & specialis obiecto: secunda vero est specialis vtroque modo. 22x.q.58.5.3m.* .q. 59.1.o.* .q.79.1.1 . 1
Iniustitia semper est ad alterum. 12x.q.59.3.2m. 2
Faciens iniustum ex electione, est iniustus: non autem si præter intentionem, s. per ignorantiam, vel ex passione. 22x.q.59.2.o.* .4.1m. 3
Iniustitia est circa operationes exteriores. 22x.q 60.3.3m. 4
Excessus in pœnis, quo ad illud quod exterius agitur, pertinet ad iniustitiam, sed quo ad austeritatem animi, qua prompte hoc fit, pertinet ad crudelitatem. 22x.q.159.1.1m. 5
Nullus volens patitur iniustum formaliter, nec aliquis agit iniustum formaliter, nisi volens. 22x.q.59.3.o.* .q.66.3.c. 6
Aliquis potest facere iniustum, nullo patiente iniustum formaliter, & econuerso, sed materialiter semper se comitantur 12x q 59.3.3m. 7
Facere iniustum formaliter, est peccatum mortale, nisi in minimus. 22x. q.59.4.o.* .q.69.1 c.* .q 70.4.c.* .q. 10.3.c. 8
Omne peccatum, est iniustitia. 12x.q 113.1.1m.* .22x.q.59.1.1m.
¶ Innascibilitas est notio patris, & proprietas eius, non autem est notio personalis. 1a.q.32.3.c.* .q 32.4.o.
¶ Innocentia & tempus amissum, sunt irrecuperabilia. 3a.q.89.3.c. 1
Innocentes mortui pro Christo in Bethleem, fuerunt martyres. 22x.q. 124 1.1m.* .3a.q.35.2.3m. 2
Vsus rationis, miraculose acceleratus est secundum aliquos in innocentibus. 22x.q.124.1.1m. 3
Homines in statu innocentiæ fuissent inæquales sexu, ætate, iustitia, sciētia, robore, pulchritudine, complexione, & quantitate: tamen sine defectu, animæ & corporis. 1a.q.92.1.2m.* .q.96 3.4.c. 4
Tunc fuiss. t emissio superfluitatū, sed sine vlla indecentia. 1a.q.97.3.4m 5
Tunc homines vixissent in communi possessionum. 1a.q.98.1.3m. 6
Tunc homo fuisset sicut angelus, per spiritualem mentē. 1a.q.98.2.1m 7
Continentia & pœnitentia, non fuissent tunc, saltem secundum actus quos nunc habent. 1a.q.95.3.o.* .q.98.2.3m. 8
Nec matrimonium tunc fuisset in remedium, nec vt sacramentum, sed fuisset in officium naturæ. 3a.q.61 2.3m. 9
*Actus matrimonii, tunc soluisset integritatem carnis, non autem mentis: tunc autem soluit vtroque modo secundum actum, non autem secundum habitum, sicut in coitu vitioso. 12x q.34.1.1m. 10
*Tunc fuisset partus sine dolore. 22x.q.164.2.c.1m. 11
*Tunc sacramenta non fuissent necessaria, quia non accepissent homines cognitionem ex sensibilibus. 3a.q.61.2.o. 12
¶ Innouatio mundi fiet in fine mundi, non quidem secundum substantiā, sed secundum qualitatem, nec fiet naturaliter, sed supernaturaliter. 1a q.66.3.c.
Inobedientia duplex. s. generalis, id est quicunque recessus à præcepto: & specialis, id est contemptus eius. 22x.q.104.2.1m.* .q.105.1.1m. * .2.3m. 1
Omnis inobedientia formaliter, id est ex contemptu: est peccatum mortale. 22x.q.69.1.c.* .q.105.1.o. 2
Inobedientia non est peccatum in spiritum sanctum, nisi sit ei annexa obstinatio. 22x.q.105.2.2m. 3
Inobedientia est tanto grauior, quanto præcipiens est maior, & quanto præceptum est magis intentum. 22x q.105.2.o. 4
Inquirere. * . Sicut inquisitio pertinet ad rationem, ita & iudicium pertinet ad intellectum. 22x.q.49 5.3m.* .q.53.4.c. 1
Inquirere de dictis uel factis aliorum, ad vtilitatem sui, vel aliorum, est laudabile, si autem ad malum, vel inutiliter, est vitiosum. 22x. q.167. 2.c.3m. 2
Debitor certæ personæ, tenetur inquirere eam, vt prælatus subditum, nō autem debitor incertæ personæ. 22x.q.32.3.4m. 3
Insania duplex. s. excludens totaliter vsum rationis, alia priuans affectum humanum. Prima opponitur prudentiæ, secunda vero mansuetudini & clementiæ. 22x.q.150.4.3m.* .157.2.3m.* .q.175.2.2m.
Insensibilitas est vitium, quo prætermittuntur necessaria vitæ contra rationem, ideo est peccatum. 22x.q.142.1.c. 1
Insensibilitas non multum contingit, ideo ipsa, & omnes species eius oppositæ diuersis speciebus temperantiæ, sunt innominatæ: & contrariātur temperantiæ & intemperantiæ. 22x.q.150.1 1m. 2
Vitium contrarium luxuriæ, continetur sub insensibilitate, sed non tangitur in multis, eo quòd homines magis sunt proni ad delectationes: & accidit hoc vitium in eo qui intantum detestatur mulierum vsum, quod etiam vxori debitum non reddit. 22x.q.153.3.3m. 3
Insidiæ non proprie sunt fraudes, nec opponuntur iustitiæ, nec ordinatæ voluntati: ideo licet eis vti in bello iusto, vt patet in libro stratagematum Francorum. 22x.q.40.3.o.* .q.71.3.3m.
Insipientia est idem quod stultitia, & contrariatur sapientiæ. 22x.q. 46. 1.1m.
Instabilitas est mutabilis loci, vel propositi. 22x. q.35.4.3m.
¶ Nihil temporis est, nisi instans eius. 1a.q.46.3.3m.
Instans in toto tempore, est idem subiecto, differens ratione. 1a. q. 10. 4.2m. 2
Inter quælibet duo instantia, qualitercunque signentur, semper est accipere tempus medium. 1a.q.53.2.c. .q.63.6.4m.* .3a.q.75.7.1m. 3
Puncta in linea possunt accipi, intrinseca & extrinseca: instans vero, extrinsecum tantum. 3a.q.75.7.1m. 4
Primum instans in quo res habet esse, datur: non autem vltimum. 1a. q. 53.3.c.* .12x.q.113.7.5m.* .3a.q.33.1.3m.* .q.75.7.1m. 5

Omne

8 Omne agens potest operari in primo instanti in quo est, nisi sit imperfectum, vel impeditum, vel actio eius sit successiua. 1a. q.42.2.c.* q. 46.2.1m* q.63.5.c.* 12x.q.113.3.4m* 3a.q.34.2.1m
7 *In eodem instanti est illuminatio aeris, visio coloris, & discretio rei visæ: licet primum sit causa secundi, & secundum tertij. 1a.q.63.5.c.
8 *Operatio intellectus & voluntatis potest esse in instanti. 1a.q.63.5.o. * 12x.q.113.7.o.* 3a.q.34.2.c.
9 Omnis mutatio, cuius subiectum nihil habet repugnans formæ introducendæ, est in instanti. 1a.q.113.c.3m* 3a.q.75.7.c.
10 Omnis mutatio instantanea, est terminus motus præcedentis. 1a.q.53. 3.c.
11 Nullus motus localis, vel augmenti, potest esse in instanti. 1a.q.57.2.c. * 3a.q.33.3.c.* q.57.3.3m
12 Mutatio tripliciter est in instanti. s. primo si forma sit indiuisibilis, vt forma substantialis. Secundo si subiectum sit in vltima dispositione. Tertio si agens sit infinitæ virtutis. 2x.q.113.7.c.* 3a.q.75.7.c.
13 Instans nunquam intelligitur, nisi vt fluens: nec vt fluens à priori nisi motus præcedat, nec vt fluens in posterius, nisi motus sequatur. 1a.q.46. 1.7m
¶ Instructio fidei duplex. s. cathecumenorum circa baptismum, & populi Christiani circa missam 3a.q 83.4.4m
1 Instrumentum duplex s. coniunctum & separatum, quod non mouetur, nisi per coniunctum. 3a q.2.5.c.
2 Instrumentum duplex. s. animatum, & inanimatum, in primo requiritur intentio ad effectum, non autem in secundo. 3a q.64.8.1m
3 Instrumentum animatum indiget habitu ad operandum, non autē inanimatum. 12x q.68 3.2m * 3a q.7.1.3m
4 Quanto instrumentum est magis proportionatum fini, tanto melius est non autem quanto maius est. 22x q.188.7.1m
5 Virtus dupliciter datur instrumento. s. inchoatiue, quando instituitur: & completiuē, quando mouetur à principali agente. 3a q.62.4.3m * q. 72.1.2m
6 Quando opus perficitur pluribus instrumentis, virtus instrumentalis nō est complete in vno instrumento, sed incomplete in vtroque. 3a q. 62.4.4m * q.82.1.1m
7 Virtus instrumentalis, est incompleta & intentionalis. 3a q.62.4.o * q. 63.5.1m
8 Virtus instrumenti, per se loquendo, non est proprie in genere, sed reducitur ad genus & speciem virtutis perfectæ. 3a q.62.4.2m * q.3.2.c.
9 Virtus instrumenti non est in subiecto, secundum conditionem eius, sicut formæ perfectæ: sed secundum conditionem agentis principalis. 3a q.3.5.1m * 2m
10 Virtus spiritualis nō potest esse in corpore, secundum esse completum, sed intentionaliter & instrumentaliter. 3a q.62.4.1m
1 ¶ Intellectualis substantia non potest vniri formaliter corpori, nisi corpori humano. 1a q.5 .1.c.
2 Necesse est esse aliquas substantias intellectuales. 1a q.50.1 c.
3 Omnis substantia intellectualis, est incorporea. 1a q.50.1.c.
4 Nullum intellectuale, est materiale. 1a q.50.2.c.
5 Substantiæ intellectuales, sunt incorruptibiles. 1a q.75.6.c.s.
6 Omnis substantia intellectualis, est volens. 1a q.19.1 o * q.59.1.c.1m
7 Creatura intellectualis, est perfectior vniuerso intensiue, non autem extensiue, sed econuerso. 1a q.93.2.3m
1 Intellectus dicitur, quasi intus legens, intellectus enim nomen sumitur ab intima penetratione veritatis: vnde actu intelligere aliquid est actu cogitare, secundum Augustinum. 12x q.108.1.3m* 22x q.8. 1.c. * q.49.5.3m
2 *Intellectus est potētia realiter distincta ab essentia animæ. 1a q.79.1 o.
3 *Intellectus est potentia passiua. 1a q.79 2.o.
4 Intellectus passiuus, secundum aliquos, est appetitus sensitiuus: sed secundum alios, est potentia cogitatiua. 1a q.79.2.2m * 12x q 51.3.c.
5 Intellectus dicitur dupliciter. s. anima intellectiua, sed denominatiue, quasi à principaliori sua virtute: & potentia intellectiua 1a q.79.1.1m
6 Intellectus duplex. s. intellectus possibilis, & intellectus passiuus. 12x q. 51.2.o * q 71.4.c.
7 Intellectus quadruplex. s. agens, possibilis, in habitu, & in actu siue adeptus 1a q.79.10.c.
8 Intellectus est in potētia ad formas vniuersales, materia vero est in potētia, ad formas indiuiduales, ideo differunt realiter. 1a q 75.5.1m * 2m
9 Intellectus hominis, multiplicatur secundum multitudinem corporum contra Auerroim commentatorem. 1a q.76.2.o * q.79 5.o.* q.117. 1.c.* q.118.2.2m * 12x q.50.4.c.
10 * Ens in communi, est obiectum intellectus. 1a q.55.1.c.* q 79.7.c.* q 82.4.1m* q.87.3.1m * q.105.4.c.* 12x q.9.1.c.* q.10.1.3m
11 Ratio & causa veritatis alicuius obiecti, primo apprehenditur à potentia intellectiua. 12x q.1.1 c.
12 Ens est primum cadens in intellectu. 1a q.5.2.c.* q.11.2.4m * 12x q.55. 4.1m * q.94.2.c.
13 Primo intelligitur ens, secundo non ens, tertio diuisio, quarto vnū, quinto multitudo. 1a q.11 2.4m
14 Intellectus noster intelligit se, & actum suum, & speciem intelligibilem reflexiue: non autem primo. 1a q.14.2.3m * q.76.2.4m * q. 85. 2.c. * q.87.1.3.o
15 Intellectus noster cognoscit se, non per essentiā suam, sed per actum suū dupliciter. s. vel particulari. i. dum quis percipit se habere animam intellectiuam, dum percipit se intelligere, vel vniuersali. i. cōsiderādo naturam intellectus, ex actu eius. Ad primum modum, sufficit eius præsentia, non autem ad secūdum, sed requiritur diligens & subtilis inquisitio. 1a q.85.1.o.* q.88.2.3m * q.89.2.c.* q.94.2.c.
Intellectum duplex. s. primum, i. species intelligibilis quæ est perfectio intellectus: & secundum, i. res cuius est species, sicut est duplex visum. 1a q.14.5.2m * 3m 16
Id quod primo intelligitur, est res cuius similitudo est species in intellectu: quæ non intelligitur prima, sed reflexiue. 1a q.85.2.o 17
Intellectus noster, in hac vita non cognoscit substantias separatas à materia, quantum ad quid sunt: quia sunt ordine naturæ supra nos. 1a q.54.5 1.1m * q 89 2.3m 18
Intellectus noster intelligit simplicia, & enunciat per modum cuiusdam compositionis: sed Deus econuerso. 1a q 50.2.c.* 22x q.1.2.c. 19
Res materiales, sunt in intellectu nostro simpliciores, quàm in seipsis. 1a q.50.2.c 20
Singularitas repugnat intellectioni, ratione materiæ, non autem secundum se: ideo indiuiduum immateriale, est intelligibile in actu. 1a q.56. 1.2m * q.76.2.3m * q.76.6.2m * q.86.1.c.3m 21
* Intellectus noster non cognoscit singularia. 1a q.14.11.1m 22
Intellectus noster non intelligit indiuiduum materiale primo, sed reflexiue. 1a q.14.11.1m * q.50.2.c.s.* q.56.1.2m * q.57.2.1m * q.86. 1.o.* 3.4 c.* q.87.4 c.1m 22x q.47.2.1m 23
Intellectus qui est semper in actu, non intelligit priuationem. s. primo: sed per habitum. 1a q.14.10.1m 24
Nullus intellectus potest intelligere plura vt plura, sed vt vniuntur. 1a q. 12.10.o.* q 14.7.c.1m * q.22.3.2m * q.58.2.o.* q.85.4.o * 5.1m * 12x q.12 3 3m * q.54.1.3m * q.113.7.2m * 22 q.8.1.3m 25
Intellectus noster potest intelligere infinita in potentia, & successiue: non autē infinita in actu nec in habitu distincte. 1a q.86.2 o. * q.87.3.2m 26
Subiectum & prædicatum, vt partes vnius propositionis simul vna intellectione intelliguntur: non autem absolute. 1a q.58.2.c.* 12x q. 113. 7.2m 27
Eodem actu intelligitur conclusio, & principium vt est ratio conclusionis, non autem absolute 12x q.8.3.c * q.12.4.c. 28
Eodem actu, simul intelligitur res, cum sua perfectione. 1a q. 87.3.c.2m 29
Eadem intellectione intelligitur obiectum, & intellectio eius, vt ratio, nō autem vt obiectum. 1a q 27.4.2m * q.87.3.2m 30
Actio intellectus, est vita. i. operatio viuentis, non autem esse eius. 1a q. 54.1.2m 31
Intelligere cōparatur ad intellectum, sicut esse ad essentiā. 1a q.54.1.3.c. 32
Intelligere est simplex intuitus intellectus in præsens. 12x.q.108.1.3m 33
*Intelligere nostrum est quoddam pati. 1a q.79.2.c. 34
Actio intellectus cuiuscunque creati, dependet à Deo, quo ad duo: primo inquantum habet ab eo perfectionem qua agit, id est lumen: secūdo in quantum mouetur ab eo. 12x q.109.1.c. 35
* Intellectus mouet se. 12x q.3.3.c. 36
Quicunque intelligit, ex hoc procedit aliquid ab eo. s. verbum cordis. 1a q.27 1.c. 37
* Operatio intellectus duplex. s. simplex apprehensio, & compositio, & diuisio. 1a q.15.2.2m * 22x q.83.1.4.3. 38
Compositio intellectus duplex, scilicet vniuersalis cum particulari: & accidentis cum subiecto, & semper est eorundem, sicut compositio realis est diuersorum. 1a q.85.5.3m 39
Solus intellectus hominis intelligit cum discursu, & componendo, & diuidendo, necessario. 1a q 58.4.5.o.* q 85.5 o. 40
Operatio intellectus quintuplex. s. intelligētia. i. simplex intuitus, intētio. i. ordinatio ad aliud, excogitatio, i. perceptio, dispositio verbi. 1a q.79 10.3m 41
Actus intellectus duplex. s. actus rectus, & actus reflexus. 1a q.28.4.2m * q.87.3.2m 42
Intellectus habet duos actus. s. percipere, & iudicare. 22x q 45.2.3m 43
Perfectum iudicium intellectus in nobis non potest haberi, nisi per resolutionem ad sensibilia, quæ sunt prima principia nostræ cognitionis. 22x q.173.3.3.c. 44
* Operatio dicitur intellectuali dupliciter * vno modo quasi in ipso intellectu consistens: vt contemplatio, & talis operatio non determinat sibi locum. Alio modo quia est ab aliquo intellectu regulata & imperata: & sic interdum determinat sibi loca. 12x q.112.1.1m 45
Tempus miscetur secundæ operationi intellectus nostri dupliciter s. ex parte sua accipiendo scientiam a continuo & tempore. i. a sensu & imaginatione, & ex parte intellectorum quæ sunt in tempore, sed intellectioni Dei primo modo tantum. 12x q.113.7.5m 46
Intellectus est supra tēpus corporaliū, nō autē spiritualium. 1a q.85.4.1m 47
Principium operationis intellectus duplex. s. intellectus & species intelligibilis, & vtrunque potest esse immediate à Deo. 1a q.105.3.c. 48
In omni operatione, qua intellectus noster abstrahit à phantasmatibus, necesse est quòd abstrahatur à sensibus. 22x q.175.4.c. 49
Vnus intellectus potest melius alio rem aliquam intelligere dupliciter. s. ratione fortioris intellectus, & ratione meliorum sensuum, non autem ex parte obiecti. 1a q.12.6.o.* q.85.7.o. 50
Intellectus intelligit aliquando rem aliter quàm sit. 1a q.85.1.1m 51
Intelligere rem aliter quàm sit, cōtingit dupliciter. s. ex parte obiecti, & ex parte intellectus, primum est falsum, nō autem secundum, vel verū est quòd intellectus qui intelligit rē aliter quàm sit, est falsus, si li, aliter, referatur ad rem intellectam, tunc enim intellectus est falsus, quando intelligit rem esse aliter quàm sit, non est autem verum, si li, aliter accipiatur ex parte intelligētis. Est enim absque falsitate vt alius sit modus in intelligēdo, quàm modus rei in essendo, quia intellectum est in intelligēte immaterialiter per modū intellectus, non autē materialiter 52

h 4 per mo-

per modũ rei materialis.1ª q.12.6.1m * 2m q.13.12.3m * q.85.1.1m
53 Non posse intelligi siue alio, contingit dupliciter. s. vel alio non intellecto, vel non existente.1ª q.16.3.3m * q.85.1.1m
54 Intelligibile est in intellectu tripliciter, s. actu, habitu, & vt relatum ad alium.1ª q.107.1.c.
55 *Nihil potest intelligi, nisi secundum quod est ens actu. 1ª q.12.1.c.
56 Solus intellectus cognoscit quidditates rerum.1ª q.57.1.2m * 12æ q.31.5.c.* 22æ q.8.1.c.
57 Res intellecta est in intellectu, per speciem eius, non autem secundum propriã naturam.1ª q.2.2.4m * q.14.5.4m * q.57.1.2m * q.76.2.4m * q.85.2.1m
58 Vnum quodque est intelligibile in actu, secundum quod eius similitudo est in intellectu.1ª q.58.2.c.
59 Intellectum est perfectio intellectus, per speciem intelligibilem in intellectu.1ª q.57.1.1m
60 Intellectus in actu, & intellectum, sunt idem.1ª q.14.2.c.* q.55.1.2m * q.85.2.1m * q.87.1.3m
61 Per formam lapidis in quãtum huiusmodi, non perficitur intellectus: sed inquantum in ea participatur similitudo alicuius quod est supra intellectum humanum. s. lumen intellectuale, vel aliquid huiusmodi. 1: * q.3.6.c.
62 Ad hoc quòd aliquid sit intellectum in actu, requiritur abstractio à materia: & à conditionibus materiæ.1ª q.50.2.c.* q.55.1.2m * q.79.3.c.* q.8.1.3m
63 Species intelligibilis intellectus nostri, est similitudo rei, quo ad naturam speciei tantum: ideo per eam cognosci possunt infinita, sed indistincte. 1ª q.14.2.1m * 12.c.fi.* q.76.2.4m * q.85.1.3m * q.6.1.c.
64 Species sensibilis in sensu, est similitudo vnius tantum indiuidui, ideo per eam tantum vnum indiuiduum cognosci potest.1ª q.14.12.c.fi.
65 Intelligere consequitur speciẽ intelligibilẽ, sicut esse formã.1ª q.14.4.c.
66 Intellectus noster non potest intelligere, nisi per aliquam speciem informetur.1ª q.14.2.3m
67 Species intelligibilis comparatur ad intellectum, sicut actus ad potentiam & vt forma eius.1ª q.55.1.c.
68 Ex intellectu & specie intelligibili fit vnum subiecto: non autem essentialiter.1ª q.14.2.c.* q.55.1.2m * q.8.2.2m
69 In vno intellectu, à diuersis phantasmatibus eiusdem speciei, non abstrahitur, nisi vna species intelligibilis.1ª q.7.2.c.fi.
70 Species intelligibilis, est à phantasmate, secundũ suum esse materiale: sed ab intellectu agente, secundum esse formale, i. vt est intelligibilis in actu.1ª q.4.6.c.* q.8.1.3m
71 Intelligere vniuersalia, est intelligere naturam generis vel speciei, sine indiuiduis: per speciem intelligibilem abstractã à materia, per intellectum agentem.1ª q.44.3.3m * q.85.1.1m
72 Intellectus noster intelligit se, sicut & alia, i. per species aliorum.1ª q.14.2.3m * q.87.1.0 * q.88.2.3m * q.89.2.c.
73 Intellectus possibilis conseruat species, contra Auicennam.1ª q.79.6.c.* q.8.4.c.* 12æ q.67.2.c.
74 Plures species possunt simul esse in intellectu.1ª q.12.10.c.* q.58.2.2m * q.85.4.c.2m
75 In intellectu resultant diuersæ species secundum diuersam dispositionẽ phantasmatum: sicut ex diuersa ordinatione earundem literarum, resultant diuersi intellectus.22æ q.173.2.c.
76 Species est in intellectu & in sensu tripliciter. s. in potentia tantum in actu, secundum complexionem vltimam, & medio modo. s. in habitu 1.q.79.6.3m
77 Species primo est in sensu, secundo in imaginatione: tertio in intellectu possibili, per lumen intellectus agẽtis.1ª q.55.2.2m * 22æ q.173.2.c.
78 Species sunt in imaginatione, secundum quod imprimuntur à sensu, vel secundum quod transmutatur ex mutatione corporis, vel secundum quod ex imperio intellectus, ordinantur phantasmata ad aliquid significandum.22æ q.173.2.c.
79 *Sensus & intellectus differunt realiter, per vniuersale & particulare, & similiter appetitus sensitiuus & intellectiuus i. voluntas.1ª q.50.1.c.* q.70.2.2m * q.14.6.c.* q.115.4.c.
80 Intellectus iudicans de agendis & appetẽdis, dicitur sensus, quia relatus est ad particulare.1ª q.5.1.1m * 22æ q.16.2.c.* q.48.c.* q.4.2.3m
81 Intellectus est similis sensui in hoc quòd requirit proportionem obiecti, dissimilis autem quia non corrumpitur ab obiecto excedente, sicut sensus.1ª q.88.1.3m
82 Intellectus indiget sensu, sicut extremo ad quod fit resolutio, non autem quia actus intellectus fiat per organum 1ª q.50.1.c.* q.115.4.c.
83 Licet operatio intellectus oriatur à sensu, tamen in re apprehensa per sensum, intellectus multa cognoscit, quæ sensus percipere non potest: & similiter æstimatiua.1ª q.78.4m
84 *Intellectus abstrahit ab omni differentia temporis, sicut & ab aliis cõditionibus materialibus, quas sensus concernit.1ª q.107.4.c.
85 Cuiuslibet potentiæ sensitiuæ obiectum est forma prout est in materia corporali, ideo est cognoscitiua particularium tantum. Ratio autem est cognoscitiua ipsius vniuersalis.1ª q.85.2.c.* 3.4m * 12 q.5.1.1m principio * 22 q.58.5.2m
86 Potentiæ sensitiuæ interiores præparant intellectui possibili propriũ obiectũ: ideo ex bona dispositione earũ, ad quã etiã cooperatur bona dispositio corporis, redditur homo habilis ad intelligendũ.12æ q.50.4.3m.
87 Iudicium intellectus impeditur, per ligamentum sensus.1ª q.84.8.0.* q.94.4.4m * q.101.2.c.* 12æ q.33.3.3m q.45.3.c.* q.53.1.3m * 22æ q.154.5.c.* q.172.1.0.

Sensibilia sunt causa secundaria cognitionis intellectiuæ, sed causa principalis est intellectus agens.1ª q.50.1.3m * q.84.6.c.3m 88
Sensus cognoscit tantũ particularia corporalia, sed intellectus cognoscit etiam vniuersalia & incorruptibilia.1ª q.85.1.c. 89
Sensus apprehendit rem, quo ad exteriora eius accidentia tantum, sed intellectus ingreditur ad interiora, i. ad essentiam.1ª q.108.1.3m 90
Nulla forma substantialis est sensibilis per se, sed solo intellectu comprehensibilis.1ª q.67.1.1m * q.67.3.c.* q.75.6.c.fi. 91
Voluntas & intellectus sunt potentiæ naturales, & consequuntur naturã animæ de necessitate.12æ q.110.4.4m * 3ª q.18.1.c.2m * 4m 92
Intellectus & voluntas, sunt in eadẽ essentia animæ, subiectiue.1ª q.87.4.1m * 12æ q.33.3.2m 93
*In omni creatura, differunt realiter, intellectus, voluntas, & essentia.1ª q.54.2.c. 94
Volũtas nõ põt esse in carentibus intellectu.12æ q.1.2.3m * q.6.2.1m 95
Obiectum intellectus, s. ratio boni, est simplicius, absolutius, altius, & nobilius, obiecto voluntatis s. bono.1ª q.81.3.c.1m * 4.1m 96
Nobilitas operationis intellectus attenditur secundum mensurã intellectus, voluntatis autem, secundum obiectum.22æ q.23.6.1m 97
Intellectus inter omnes potentias est altior, & voluntati propinquior. 22æ q.83.1.1m 98
Intellectus est superior volũtate; quo ad rationem ordinis, sed quo ad imperium, est econuerso.12æ q.13.1.c. 99
Voluntas respectu eorum quæ sunt supra animam, est nobilior intellectu, sed respectu inferiorum, est econuerso.1ª q.82.3.c.3m * q.108.6.3m * 12æ q.66.6.1m * 22æ q.23.6.1m 100
Idem secundum rem est obiectum intellectus, inquantum est verum, & voluntatis inquantum est bonum, 1ª q.59.2.2m * q.79.11.2m * q.80.1.2m * q.87.4.2m 101
Anima non potest esse sine intellectu & voluntate.12æ q.110.4.4m 102
Intellectus rẽdit ad res, vt sunt in eo, sed volũtas vt sunt in seipsis.1ª q.19.3.6.1m * 6.2m * q.82.3.c.* 12 q.6.6.1m * q.8.1.2m * 22æ q.2.1m 103
Omne amatum est in volũtate, sicut terminus motus est in principio motiuo: non autem est in ea secundum similitudinem suæ speciei, sicut est in intellectu.1ª q.27.4.c. 104
Obiectum intellectus, est primum in genere causæ formalis, sed obiectũ voluntatis, est primum in genere causæ finalis 12æ q.9.1.c. 105
*Intellectus est simpliciter prior voluntate, sicut motiuũ mobili, & actiuum passiuo.1ª q.82.3.2m * 12æ q.17.1.c. 106
*Intellectus prior est voluntate in via receptionis, sed econuerso in mouendo & agendo.12æ q.83.3m 107
Intellectus regit voluntatem, non inclinando: sed ostendendo, & ordinãdo.12æ q.17.5.0. 108
Intellectus non mouet corpus, nisi per appetitum, cuius motio præsupponit operationem intellectus.1ª q.7.1.c.co.2. 109
Intellectus mouet voluntatem, per modum finis, sed voluntas mouet, imperãdo intellectum, & cæteris potẽtiis animæ 1ª q.2.4.3m * q.107.c.* 12æ q.9.1.0 * 2.3m * 3.c.* q.11.1.2m * q.12.1.c.* q.16.1.c.* q.17.8.c.* q.19.3.3m * q.56.3.c.* q.58.1.c.3m * q.74.5.2 * q.22æ q.58.8.1m q.82.1.1m * q.180.1.c.3m * 3ª q.85.4.4m 110
Sicut intellectus, ex necessitate inhæret primis principiis, ita & voluntas fini.1ª q.82.1.2.c. 111
Finem prius apprehendit intellectus quàm voluntas, tamen motus ad finem, incipit in voluntate.12 q.3.4.3m * 4m * 22æ q.4.7.c. 112
Intellectus est primum motiuum omnium potentiarum animæ, quo ad determinationem actus: voluntas vero, quo ad exercitiuum actus.12æ q.17.1.c. 113
*Ab intellectu procedit aliquid dupliciter, s. aliquid per modum operati, & aliquid per modum operationis, à voluntate autem secundo modo tantum.1ª q.27.4.c. 114
Intellectus necessario intelligit aliquid, non ex imperio voluntatis.1ª q.82.4.3m 115
Intellectus intelligit actum voluntatis.1ª q.87.4.0 * 12æ q.17.1.c. 116
Actus intellectus & voluntatis, supra seinuicem reflectuntur. 12æ q.17.1.c.* 3.3m * 22æ q.109.2.1m 117
Necesse est esse intellectum agentem.1ª q.54.4.0.* q.79.3.0. 118
Si intellectus agens non esset aliquid animæ, sed esset quædam substantia separata, vnus esset intellectus agens omnium hominum, & hoc intelligunt qui ponunt vnitatem intellectus agentis.1ª q.79.5.c. 119
*Si intellectus agens sit aliquid animæ, vt quædam virtus ipsius, necesse est dicere, quòd sint plures intellectus agentes, secundum pluralitatẽ animarum, quæ multiplicantur, secũdum multiplicationem hominũ, non enim potest esse, quòd vna & eadem virtus sit diuersorum subiectorum.1ª q.79.5.c.fi. 120
Intellectus agens est actus intelligibilium, quæ abstrahuntur à phantasmatibus.1 q.87.1.c.co.1.fi.* 2m 121
Intellectuus agens, est sua actio: non quidem per essentiam, sed concomitanter.1ª q.54.1.1m 122
Intellectus agens, nullo modo est patiens: nec est subiectum habitus.1ª q.50.5.2m * q.54.1.c. 123
Intellectus in actu, semper intelligit, quantum est de se. i. ex parte intellectus agentis.1ª q.79.4.2m 124
Intellectus possibilis, non vnitur homini, per speciem intelligibilem, contra Auerroim.1ª q.76.1.c.co.1.fi.* q.88.1.c 125
Intellectus possibilis, est ens actu, in genere entis: sed est pura potentia, in genere intelligibilium.1ª q.87.1.c.2m * 12æ q.50.4.2m * 5.c. 126
Sicut potentia ad esse sensibile, conuenit materiæ corporali: sic potẽtia ad esse 127

sic est intelligibile, cõuenit intellectui possibili.12æ q.50.2.2m * 5.c.
128 Intellectus possibilis, est in potentia naturaliter ad omnia & sola, quæ possunt manifestari per lumen intellectus agentis. s. ad omnes species rerum sensibilium.1ª q.88.1.c.fi.* 12æ q.50.5.c.
129 Intellectus agens & intellectus possibilis, sunt potentiæ animæ, & non substantiæ separatæ à corpore, secundum esse.1ª q.79.4.5.0.* q.88.1.0.
130 Intellectus agens, & intellectus possibilis, fundantur in eadem essentia animæ.1ª q.79.4.4m * q.8.4.1m
131 Intellectus agens, & intellectus possibilis, differunt realiter.1ª q.54.1.1m * q.79.7.10.c.
132 Intellectus practicus, & intellectus speculatiuus, sunt realiter eadem potentia, sed differunt ratione.1ª q.14.16.c.* q.79.11.0.
133 *Intellectus practicus est motiuus voluntatis, non quasi exequens motum, sed quasi dirigens ad motum.1ª q.79.11.1m
134 Practicum, dicitur ab opere exteriori, speculatiuum autem, ab opere interiori.12æ q.1.6.1m * 2m * q.3.5.2m * q.13.4.2m * q.57.1.1m
135 Intellectus speculatiuus, ordinatur ad actum proprium, vt ad finem: non autem ad actum extrinsecum, sicut intellectus practicus.22æ q.179.2.c.
136 Finis intellectus practici, & vitæ actiuæ, est exterior operatio. speculatiui vero, & vitæ contemplatiuæ, est cognitio veritatis.1ª q.14.16.c.* q.79.11.0.* 12æ q.3.5.c.2m * q.69.3.2m * 22æ q.179.1.2.c.* q.180.1.c.1m * 2.c.* q.181.1.4.c.
137 Res ordinatur ad intellectum practicum, vt mensuratum ad mensurã, ad speculatiuum autem econuerso.12æ q.64.3.c.
138 Verum intellectus speculatiui, accipitur per conformitatem eius ad rẽ. practici vero per cõformitatẽ eius ad appetitũ rectũ.2æ q.57.5.3m.
139 Intellectus vt dicit lumen supernaturale ad cognitionem, est vnum de septem donis spiritus sancti 22æ q.3.1.0.* q.49.2.2m.
140 Donum potius nominatur intellectus, quàm voluntas, quia intellectus dicit excellentiam, non autem voluntas 22æ q.3.1.3m.
141 Ratio non dicitur donum, sicut intellectus: quia ratio procedit ex lumine naturali, non autem intellectus, sicut nec donum 22æ q.8.1.2m.
142 Donũ intellectus est quædã acuta perspectio diuinorũ.22æ q.49.2.2m.
143 Donum intellectus est ad capiendum diuina, quorum iudicium, est doni sapientiæ sicut doni scientiæ, respectu creaturarũ, & consilium est respectu singularium operum.22æ q.8.6.0.
144 Donum intellectus est principaliter habitus speculatiuus, & secundario practicus.12æ q.8.3.0.* c.2m.
145 Donum intellectus ita se habet ad nota nobis supernaturaliter: sicut lumen naturale ad prima principia.22æ q.8.1.2m.
146 Fides potest esse simul cum dono intellectus, respectu eorum quæ secundario sunt fidei: non autem respectu principalium, nisi imperfecte. 22æ q.8.2.0.
147 Fides & donum intellectus, sunt circa prima principia cognitionis super naturalis & gratuitæ, primum assentiendo, secundum penetrando, vel capiendo.22æ q.8.6.c.2m
148 Tota certitudo, sapientiæ, intellectus, & scientiæ, vt sunt dona, procedit à certitudine fidei, quæ est principium eorum: sed vt sunt virtutes, innititur naturali lumini rationis: fides vero veritati Dei, ideo fides est perfectior eis quo ad certiorem inhæsionem, sed econuerso quo ad maiorem manifestationem.22æ q.4.8.c.3m.
149 Per donum intellectus homo habet rectam æstimationem de vltimo fine, quod conuenit omni, & soli habenti gratiam gratum facientem. 22æ q.8.5.0.
150 Donum intellectus non est, nisi in existente in gratia.22æ q.8.5.0.
151 Donum intellectus est semper in omni existente in gratia, nec vnquam se subtrahit in necessariis ad salutem: in non necessariis autem interdum, vt materia superbiæ subtrahatur.22æ q.8.4.3m.
¶Intelligentia proprie, significat actum intellectus, & aliquando significat substantias separatas. s. angelos.1ª q.79.10.0
1 ¶Intelligibile est in intellectu tripliciter. s. habitualiter in actu consideratum uel consideratum, & vt ad aliud ordinatum, & transitur de primo ad secundum, & de secundo ad tertium, per imperium voluntatis: & in secundo loquitur intelligens sibi ipsi, & in tertio loquitur alteri. 1ª q.107.1.c.2m.
2 Forma in materia, non est intelligibilis, nisi in potentia.1ª q.79.3.c.
1 ¶Intemperantia est maxime vituperabilis.22æ q.142.1.0.* q.143.c.* q.144.1.2m * q.151.4.2m * 3m.
2 Maximum remedium contra intemperantiam est, non immorari circa singularium considerationem 22æ q.142.3.c.3m
3 *Deus non potest esse causa tendendi, in non esse, nisi subtrahendo suã actionem à rebus, sed hoc habet creatura, inquantum est de nihilo.1ª q.104.3.1m.
4 Formæ quæ possunt recipere magis & minus, intenduntur & remittuntur, secundum diuersam dispositionem subiecti.3ª q.89.2.c.

1 INTENTIO naturæ est ad speciem, nõ autem ad indiuiduum, nec ad genus.1ª q.85.3.1m * fi.* 4m * q.98.1.c.
2 Intentio mentis, proprie est actus voluntatis, secundum quod in ea est vis intellectus ordinantis.12æ q.12.1.0.* 22æ q.180.1.c.
3 Intentio dicitur oculus, quia præsupponit cognitionem intellectus.12æ q.12.1.1m
4 Intentio dicitur lumen, quia nota est intendenti.12æ q.12.1.2m
5 Intentio dicitur clamor ad Deum, quia Deus nouit eam, vel quia dirigitur ad Deum.12æ q.12.1.2m

Idem est motus quo voluntas vult ea quæ sunt ad finem, & quo intendit finem, vt ratio eorum, non autem absolute.12æ q.8.3.0.* q.12.4.0. 6
Intentio est tantum finis, non tamen semper est vltimi finis. 12æ q.12.2.0.* 22æ q.180.1.c. 7
Intentio potest esse simul, ad multa, non ordinata ad inuicem.12æ q.12.3.0. 8
Contingit quod intentio sit bona, & voluntas: mala: non autem econuerso.12æ q.19.7.3m * 4m * 8.3m. 9
Actus est bonus vel malus, sicut volũtas eligens est bona vel mala, & est malus, si voluntas intendit mala.* Sed ad hoc quod voluntas sit bona, requiritur quod sit boni, & sub ratione boni 12æ q.19.7.c.3m * 8.9.0. 10
Intentio dupliciter potest se habere ad actum qui dicitur voluntas. s. antecedenter seu causaliter, & concomitanter: primo modo bonitas voluntatis ex intentione finis dependet, non autem secundo modo, nisi reiteretur.12æ q.19.7.0 * 9.c 11
Virtus primæ intentionis, quæ est respũ vltimi finis, manet in quolibet appetitu cuiuscumque rei, etiam si de vltimo fine actu non cogitetur, sicut non oportet, quòd qui vadit per viam in quolibet passu cogitet de via.12æ q.1.6.3m. 12
Quantitas intentionis & voluntatis duplex. s. ex parte obiecti, & ex intensione actus. secundo modo coæquantur in bonitate & malitia formaliter, & non materialiter, nõ autem primo modo, propter disproportionem, & propter impedimenta actus exterioris 12æ q.19.8.0. 13
Nullum malum potest per se intendi.1ª q.19.9.c. q.48.1.2m * 4m * 12æ q.72.1.c.* q.78.1.2m 14
Peccatum recipit speciem ex intentione peccantis.12æ q.72.1.8.c. 3ª q.88.4.1m 15
Intentio secundum esse quod significat veritatem propositionis, formaliter est in anima, sed est in re fundamẽtaliter.1ª q.3.4.2m. 16
*Nullum intentionale denominat suum subiectum, nec causat effectum naturalem.1.q.67.3.c 17
¶Interpretatio est in dubiis, in quibus non licet, absque determinatione principis, à verbis legis recedere, sed manifestis non opus est interpretatione, sed executione.22æ q.120.1.3m 1
Interpretatio in dãdo remedium, debet fieri in peiorem partem, supponendo. s. cum debemus aliquibus malis adhibere remedium siue nostris siue alienis, expedit ad hoc vt securius remedium apponatur, quod supponatur id, quod est deterius: quia remedium quod est efficax contra maius malum, est multo magis efficax contra minus malum: sed in diffiniendo siue determinando in rerum iudicio, debet aliquis niti ad hoc, vt interpretetur vnumquodque, secundum quod est: in iudicio autem personarum, vt interpretetur in melius.22æ q.60.4.c.3m 2
Interpretatio sermonum, reducitur ad donum prophetiæ, & est dignior quàm donum linguarum.22æ q.176.2.4 3
Postponitur autem interpretatio sermonum dono linguarum, quia etiã ad interpretandum diuersa linguarum genera, interpretatio sermonũ se extendit.22æ q.176.4m fi. 4
¶Intimiditas peccatum, quia causatur ex defectu amoris, vel rationis, vel ex superbia.22æ q.126.1.0. 1
¶Intuitus præsens Dei, fertur ab æterno in totum tempus, & in omnia quæ sunt in quocunque tempore, sicut etiam in subiecta sibi præsentialiter.1ª q.14.9.c.* 1.c.fi.* 22æ q.95.1.c 1
Inuestiri dicitur canonicus per librum. Abbas per baculum: Episcopus per annulum.3ª q.62.1.c 1

INVIDIA est tristitia de bono alterius: inquantum æstimatur diminuere gloriam propriam.22æ q.36.1.0.* 2.4.c. 1
Inuidia præcipue est de bonis, in quibus est gloria & honor.22æ q.36.1.c. 2
Inuidia quælibet est peccatum, non autem omnis zelus, qui proprie est tristitia de eo quod deest nobis, non aliis 22æ q.36.2.0.* q.158.1.c. 3
Inuidia secundum genus suum est peccatum mortale quæ in tantum conuertit hominem ad quietem indebitam inquantum aspernatur bonũ diuinum: tamen primi motus sunt peccata venialia, & sunt etiam in viris perfectis.22æ q.36.3.0 4
Inuidia est vitium capitale: cuius sunt quinque filiæ. s. odium, susurratio, detractio, exultatio in aduersis, & afflictio in prosperis.22æ q.34.5.0.* q.36.4.0 5
Inuidia ad proximum, est mater odij, primo ad proximum, & consequẽter ad Deum.22æ q.34.6.2m 6
Inuidia non est inter multum inequales, sed ad illos tantum, quibus potest quis se æquare, vel preferre.22æ q.36.1.2m * 3m 7
Amatores honoris, & pusillanimes, sunt maxime inuidi.22æ q.36.1.2m 8
Senes inuident iunioribus, & qui multa expendunt ad consequendum aliquid, iis qui parum expendunt.22æ q.36.1.4m 9
Inuidia ut plurimum nascitur ex superbia.22æ q.36.4.1m 10
Memoria bonorum vt sunt habita, causat delectationem: vt amissa tristitiam, vt habita ab aliis inuidiam 12æ q.36.1.3m 11
Inuidia contrariatur duabus virtutibus, quia habet duo obiecta, scilicet principale, id est, bonum: & proximum, primo cõtrariatur misericordiæ, secundo nemesi 22æ q.36.3.3m 12
Facta per metum, sunt voluntaria simpliciter: & inuoluntaria secundum quid.12æ q.6.6.0.* q.7.1m * 2m * q.39.1.c.* q.73.6.c.* q.87.8.c fi.* 22æ q.108.4.4m * q.125.4.c.* q.142.3.c. 1
Concupiscentia nullo modo causat inuoluntarium.12æ q.6.7.0.* 22æ q.142.3.c. 2
Vio-

3 Violentia cauſat inuoluntarium in cognoſcentibus: in aliis autem cauſat innaturale,quia opponitur directe voluntario,& naturali, 12æ.q.6.5.c.*.5.o.*.6.1m.*.q.7...c.*.2.o...6.1m.

¶Iocunditas dicitur à ſpiritu ſ.b.ūgnis vel effectib. lætitiæ. cum intentione gaudij.ſ.ſcilicet in dictis,vel factis. 2æ q... 3 3m.

1 ¶Ioannes Baptiſta fuit terminus veteris legis,& initium nouæ legis,ſcilicet euangelij,3a q... 2m.

2 Ioannes.Baptiſta pertinet ad teſtamentum nouum.22æ.q.174.4.3m.*.3a.q.38.1.1.*.2m.

3 Exultatio eius in vtero matris,nō fuit ab eo per liberum arbitrium eius, ſed fuit à Deo:ideo miraculoſa fuit.22æ.q. 24 1.1m.*3a.q.27.6.c

4 Tota vita eius,fuit præparatoria ad Chriſtum 3a q 38.2.2m.*.3.c.

5 Chriſtus reuocauit à nuptijs Ioannem Euangeliſtam,volentem nubere ſed Petrum non ſeparauit à matrimonio:quia primum poteſt fieri ſine iniuria alterius,non autem ſecundum.22æ.q... 4...m.

6 Ioannes Euangeliſta prædiligebatur à Chriſto, propter ſuam integritatem & propter prærogatiuam euangelicæ doctrinæ.3a.q.45.3.1m.

7 Et propter virginitatem;& prærogatiuam euang. 3a.q.4 .3.4

8 Ioanes prædiligebatur à Chriſto propter quatuor, ſcilicet propter ſapiētiam,puritatem feruorem,& teneram etatem.1a.q.20.4.3m.

9 Ioannes Damaſcenus ſequitur errorem Theodorici & Neſtorij, quod ſpiritus ſanctus non procedit à filio: quia fuit tempore, quo incepit illud ſchiſma Græcorum,1a.q. 36 2.3m.

¶Ioſaphath peccauit non ex malitia,ſed ex infirmitate humanæ affectionis.22.*.q.186 10 2m.

1 ¶Ioſeph.vir Mariæ,ſemper fuit virgo 3a.q.28 3.5m.*.4 c.3m.

2 Ioſeph voluit dimittere Mariam,propter reuerentiam, timens cohabitare tantæ ſanctitati 3a.q.28.3.2.

¶Hyperdulia eſt potiſſima ſpecies duliæ,ex vnione ad Deum.22æ.q.103 4.2m.

1 ¶Hypocriſis eſt ſimulatio alienæ perſonæ:ideo ſemper eſt peccatum,& eſt vitium iactantiæ.22æ.q.111.2.o.

2 Hypocriſis non eſt ſemper peccatum mortale, niſi ſit in nocumentum fidei,vel perſonæ,vel eccleſiæ.22æ.q.111.4.c.

3 Hypocriſis per ſe & directe opponitur tantum veritati quæ eſt virtus. 22æ q 111.3.o.

4 Finis remotus hypocritæ eſt lucrum,vel gloria : ſed finis proximus,eſt oſtendere ſe alium quàm ſit.22æ.q.111.2.3m.

1 ¶In nomine hypoſtaſis & ſubſtantiæ,latebat venenum, antequam nota eſſet æquiuocatio eius.1a.q.29.2.3m.

2 Hypoſtaſis dicitur materia,vt iſtis forma,vſia compoſitum, quia materia,eſt principium ſubſtandi,& forma,eſt principium ſubſiſtendi, 1a.q 29.2.5m.

3 Hypoſtaſis,perſona,ſubſiſtentia,& eſſentia,differunt.1a.q.29.2.o.

4 Hypoſtaſis nomen,conuenit Deo,quantum ad ſubſiſtere, ad quod imponitur:non autem quo ad ſubſtare,à quo imponitur, 1a.q 29.3.3m.*.q.39.1.3m.

1 ¶Ira dicitur tripliciter,ſcilicet, habitus vel actus vitij oppoſiti manſuetudini: ſecundo voluntas vindictæ,tertio paſſio 22æ.q.158.8.c.

2 Ira duplex.ſ.per zelum,ſ.ſecundum rationem, & ira per vitium, ſ.contra rationem 22æ q.158. .2. 3a.q.15.9.c.

3 Ira eſt inordinata dupliciter.ſ.ratione appetibilis,& ratione modi. 22æ.q.158.2.3.4.c.

4 Gradus iræ triplex.ſ.in corde,ore,& opere.12æ.q.46.8.3m.*.22æ.q.158 5.3m.*.7.c.

5 Ira eſt paſſio quodammodo compoſita ex paſſionibus contrariis 12æ.q.46.2 c fi.

6 Ira continet multas paſſiones, non ſicut genus continet ſpecies, nec ſicut ca ſuos effectus:ſed ſicut effectus ſuas cauſas 12æ.q.46.1.c.3m.

7 Ira ſecūdū rōnem rectā, eſſe paſſio laudabilis:quæ aūt eſt cōtra rōnē in in plus vel minus:eſt peccatum.22æ.q.158.1.2.o.*.3a.q.15 9 o.

8 Habitus virtutis tenens medium in ira,eſt innominatus:ideo dicitur māſuetudo,quæ ſignificat diminutionem iræ.22æ.q.157.2.2m.

9 Ira ſemper eſt aliquo modo cū rōne.12æ.q.46.4.c.b.*.22æ.q.53.6.1m

10 Ira aliqualiter audit rationem,ſicut nunciantem quod iniuriatū eſt,non autem perfecte, quia non obſeruat regulam eius in vindicando, 12æ.q.46.4.3m.*.5.1.*.6.c.*.21*.q.48...1m.*.q.72.4.2m.

11 Ira componitur ex triſtitia & deſiderio, non ſicut ex partibus ſed ſicut ex cauſis.12æ.q.46.3.3m.*.3a.q 15.o.c.

12 Materiale in ira,eſt accenſio ſanguinis circa cor, vel aliquid huiuſmodi: formale vero,eſt ex parte appetitus vindictæ.1a.q.21.2m.*.12æ.q.22.3.3m.*.q.48.2.c.*.3.c.1m.

13 Ira quo ad ſuum formale, habet principium à ratione, ſed quo ad ſuum materiale,impeditur iudicium rationis.22æ.q.48.3.1m.*.3m.*.4.c.

14 Ira eſt ianua omnium vitiorum per accidens, ſ. impediendo rationem: ſed per ſe,reſpectu aliquorum vitiorum,22æ.q.158.6.3m.

15 Ira contra rationem ex parte obiecti,ſemper eſt peccatum mortale:niſi deſit conſenſus,vel niſi de re parua, non autem ratione modi, niſi ſit contra charitatem,12æ.q.88.1m.*.22æ.q.158.3.o.

16 Ira eſt vitium capitale:non autem odium.22æ q.34.5.o *.q.158.6.o.

17 Species iræ ſunt tres.ſ.fel.i.ac. ira mania.i.m. nens,& furor.12æ.q...6 8 o.*.12æ.q.158.5.o.

18 Filiæ iræ ſunt ſex.ſ.ira,tumor mentis, contumelia, clamor, indignatio,& blaſphemia.22æ.q.47.2.1m.*.q.47.2.o.*.q.158.7.o.

19 Ira eſt ſubiectiue in iraſcibili.12æ.q.46.3.o.*.22æ.q.162.3.c.

20 Defectus iræ in voluntate, vel in appetitu ſenſitiuo contra rationem, ſeu per eſt peccatum.22æ.q.158.8.o.

Bruta habent iram,ex inſtinctu naturali, non autem ex ratione eorum, 12.q.4...2m.*.7.1. 21

Mult. in ebrij non iraſcuntur,quia nihil habent de iudicio rationis,ſed parum ebrij multum iraſcuntur,quia habet iudicium rationis,ſed impeditum.12.q.46.4.3m. 22

Ira per zelum,non impediens nec preueniens iudicium rationis, fuit in Chriſto:non autem ira per vitium.7.q.11.9. 23

Ira vt dicit actum voluntatis ad vindictam,eſt in Deo, non autē vt paſſio.1a q 2.2.* q.19.11.c.*.q.20.1.2m.*.q.59.4.1m.*.12a.q.47.1.*.22*.q.1...c. 24

Ira cauſatur ex re inconuenienti,præſenti:vel preterita: vel ex apprehenſione inconuenientis habiti: ideo cauſatur ex dolore & triſtitia,12æ.q.23.3.4.c.*.q.2...c.*.4.38.4.2.c. 25

Omnis ira,eſt propter aliquid contra ſe factum 12æ.q.47.1.o. 26

Ira magis ſequitur complexionem corporis,quam concupiſcentia, propter velocitatem cholere ad iram:ideo promptius inſurgit ira, quam concupiſcentia.22*.q.155.4.c. 27

Ira cauſatur ex accidenti extrinſeco.ſ.ex leſione:ſed concupiſcentia delectabilium,cauſatur ex cauſa naturali: ideo concupiſcētia diuturnior eſt & communior,& requirēs principaliorem virtutem, licet ira maiorem impetum habeat.22æ.q.47.7.2m. 28

Cauſa ire duplex ſ.ratione motiui, vt excellentia,vel ratione diſpoſitionis,vt defectus,ſicut egritudo 12æ.q.47.3.o. 29

Ira cauſatur ex inuidia:& conſequitur etiam audaciam : & eſt effectus eius 12æ.q.25 3.c.*.4.2m * 3m. 30

Triſtitia illata,cauſat iram, 12æ.q.46.1.c.*.q.47.3.o.*.q.48.1.c.*.2.c.*.3a.q.15.o.c. 31

Sola paruipenſio cauſat iram, & omne prouocans iram, eſt aliquid ſub ratione iniuſti.22æ.q.47.2.o.*.3.4 c. 32

Tacens prouocat ad iram contumeliantem,quia videtur eum paruipendere.12æ.q 47.1.4m.* q.2.3.2m. 33

Obliuio,exultatio in aduerſis denunciatio triſtium,impediens voluntatem,& quelibet alia cauſam iram,ratione paruipenſionis tantum,12æ q.47.2.3m. 34

Ludus,riſus,feſtum,proſperitas, conſummatio operum ; delectatio non turpis,& ſpes cauſant iram, ratione paruipenſionis, ſed impediunt eā, inquantum impediunt triſtitiam.12æ.q.47 3.3m. 35

Defectus iniuriantis duplex,ſ.augens indignam paruipenſionē,vt ignobilitas,inſipientia,& ſeruitus,& defectus diminuens eam, vt pœnitentia,confeſſio mali,humiliatio,poſtulatio venie & huiuſmodi:primi augent iram,ſecundi vero diminuunt eam.22æ.q.47.4.o. 36

Ira debilitatur ex diuturnitate ſicut & cauſa eius,ſcilicet, memoria iniurie,que etiam videtur minor,quando eſt tantum in memoria 12æ.q.40.2.2m. 37

Ira non eſt ad perſonam multum excellentem,que leſit, ſed tantum triſtitia : quia ira preſupponit triſtitiam, deſiderium ſpem, & audaciam puniendi,12æ.q.25.3.c fi.*.q 45.4.3m. q.4...1.c 38

Nullus proprie iraſcitur ſibi,ſed metaphorice: ſicut nec iuſtum nec iniuſtum ſibi facit,niſi metaphorice.12æ.q.46.7.2m. 39

Ira eſt magis ad amicos iniuriantes,quam ad alios, quia indignior videtur eorum deſpectio 12æ.q.47.4.2m. 40

Ira eſt tantum ad eos,ad quos eſt iuſtitia & iniuſtitia,12æ.q.46.7.o. 41

Homo iraſcitur inanimatis & brutis, ex imaginatione nunciante leſionem:non autem ex ratione 12æ.q.46.7.1m. 42

Ira ceſſat ad grauiter leſos: quia malum eorum ſufficit, 12æ.q.46. 6.1m *.q.47.4 2. 43

Ira ceſſat ad mortuos: quia non poſſunt dolere, quod tamen appetit iratus,& vindicta iam facta videtur,12 q.46.7 1m.* q.47 4.2m. 44

Ira maxime facit perturbationem corporalem circa cor,ita ut etiam ad exteriora membra deriuetur. 12æ.q.48 3.c.*.22æ.q.46.3.2m. 45

Signa & effectus ire ſunt quinque,ſ.palpitatio cordis, tremor corporis, inflatio faciei,exaſperatio oculorum,& clamor irrationabilis. 12æ.q.48.2.4.c.*.22æ.q.158 4.c.fi. 46

Ira cauſat feruorem ſanguinis quia fit inſequendo,quod conuenit calori,non autem retrahendo quod conuenit frigori.22æ q.48.2.o. 47

Feruor amoris eſt dulcis,& lenis,ire uero feruor, eſt amatus, & ex felle: ideo primus aſſimilatur calori aeris & ſanguinis,ſecundus autem aſſimilatur igni & cholere. 12æ.q.46 5.c.* q.48.2.1m. 48

Ex ira,audacia augetur, quia ira eſt quid auſiuum ; ſecundum Philoſophum: vnde irati redduntur prompti & audaces ad inuadendum: & ſimiliter delectatio eſt effectus ire, ut eſt in ſpe vindicte : ſed delectatio de vindicta preſenti aufert totaliter iram. 12æ q.44.1.1m.*.q.45 4.2.3.3 fi.*.q.48.1.o. 49

Ira inter ceteras paſſiones,magis impedit vſum & iudicium rationis.12æ q.48.3.o.*.4.c.*.22æ.q.41.2.3.*.q.157.4.c. 50

Ira dupliciter cauſat taciturnitatem.ſ.ex parte rationis & ex parte perturbationis eius.12æ.q.48.4.o. 51

Ira diminuitur per ſequentem iram:precipue ſi ſequens ira ſit maior.12æ q.48.2.3m. 52

Ira & inuidia cauſant inconſtantiam,pertrahendo rationem ad aliud:ſed ira maxime totaliter extinguendo lumen rationis,12æ.q.77.7.c.*.22æ.q.53.6.1m. 53

Ira eſt leuior quam inuidia,ratione appetibilis:& hec quam odium, ſed econuerſo ratione modi,12æ.q.46.6.o.*.22æ q.158.4.o. 54

Ira ſemper reſpicit duo obiecta,ſ.vindictam, & nocentem, ſed amor & odium vnum obiectum tantum quandoque.12æ.q.46.2.3.c. 55

*Vtrunque obiectum amoris eſt bonum:odij autem malum,ſed illa re- 56
ſpicit

ſpicit vindictam ſub ratione boni,& nocentem, ſecundum rationem mali.12æ.q.45.2.2.6.c

57 Odium appetit malum alicuius,ſub ratione mali,ſed inuidia ſub ratione propriæ gloriæ:ira vero,ſub ratione iuſtæ vindictæ,12æ.q.46.6.o.*7.c.*.q.47.11.2.c.*.22æ q.34.6.3m.*.q.43.2.c.*.q.158.4.c

58 Odium appetit nocere,propter contrariam diſpoſitionē infinite, non tamen vt ſciatur,ira vero propter læſionem tantum, cum menſura, & vt ſciatur.12æ q.46.6.o.*22æ.q.41.2.c.4m.*q.72.4.3m.*q.73.3.3m

59 Odiū prius & directius cauſatur ex triſtitia & accidia, quam ex ira.22æ.q.34.6.3m.*.q.159.7.2m

60 Ira creſcit in odium,non eadem numero per inueterationem : ſed quia cauſat odium per diuturnitatem.12æ.q.46.3.2m.*.22æ.q.34.6.3m.

61 Ira eſt ad ſingulare:odium autem ad vniuerſale, 1a.q.80.2. 2m.*. 12æ.q.29.6.o.*.q.46.7.3m

62 Odium eſt inſanabilius, & permanentius quam ira,quia cauſatur ex permanentiori cauſa, ſcilicet ex diſpoſitione qua reputatur aliud contrarium & nociuum : ſed ira cauſatur ex paſſione & commotione animi propter læſionem illatam 12æ.q.46.6.3m.*.7.3m

63 Odium magis agit ſine miſericordia,quam ira,quantum ad rem deſideratam,ſed econuerſo quantum ad intenſionē deſiderij.12æ.q.46.6.1m

64 Ira reſpicit bonum iuſtitiæ:concupiſcentia vero,bonum delectabile,vel vtile,12æ.q.158.4.c

65 Ira operatur cum triſtitia,concupiſcentia vero delectabiliter: ſed ira eſt minus pœnitibilis,quia plus habet de ratione.22æ.q.156.4.c

66 Ira eſt cum ratione denunciante iniuriam, non autem præcipiente vindictam,ſed concupiſcentia naturaliter.12æ.q.46.4.o.*.22æ.q.156.4 c.2m.

67 Difficilius eſt reſiſtere iræ,& pugnare contra iram ad horam,propter impetum eius,quam contra delectationem & concupiſcentiam,ſed ecōuerſo,propter maiorē continuitatē,22æ.q.156.4.1m.*.q.162.6.1m.

68 Ira cauſatur ex contrariis paſſionibus.ſcilicet,à ſpe & triſtitia,ideo includit in ſe contrarietatem.12æ.q.46.1.2m

69 Nulla paſſio eſt contraria iræ.12æ.q.23.3.o.*.4 c.fi.*.q.46.1.2m.

70 Iræ contrariatur aliquod vitium,ſ.inordinata remiſſio iræ,ſed non apparet,quia eſt innominata.22æ.q.158.8.o

71 Miteſcere eſt priuatiue vel negatiue oppoſitum iræ, non autem contrarie.12æ.q.23.3.fi

72 Ira non opponitur manſuetudini,niſi ſecundum quod ira eſt inordinata 22æ.q.157.1.3m.*.3a.q.15.9.2m

73 Manſuetudo magis opponitur iræ,quam defectui eius:ideo vitium oppoſitum manſuetudini,nominatur ira,ad quam refrenandam, principaliter manſuetudo ordinatur.22æ.q 157.2.2m

1 ¶Iracundia eſt exceſſus iræ : ideo eſt vitium oppoſitum manſuetudini. 22æ.q.157.1.3m

2 Iracundus non eſt, cui ineſt paſſio iræ, ſed qui paſſibilis eſt de facili ab ea.1a.q.63.4.2m

1 ¶Iraſcibilis dupliciter ſumitur.ſcilicet propriè, id eſt, appetitus ſenſitiuus & impropriè,id eſt.voluntas.1a.q 82.5.2m.*.22æ.q.162.3.c.3m.

2 Iraſcibilis potius denominatur ab ira,quam ab aliis paſſionibus : quia eſt notior,ſcilicet,quia eſt effectus & terminus earum.22æ.q.25.3.1m.*.q.46.1.1m.

3 Actus iraſcibilis in tantum eſt naturalis homini, inquantum eſt ſecundū rationem:ſed inquantum eſt præter ordinem rationis, eſt contra naturam hominis 22æ.q.158.1.4m

¶Iris quandoque ſignificat ſerenitatem,inquantum cauſa eius, eſt cauſa ſerenitatis.22æ.q 95.5.c

1 ¶Ironia eſt vitium,quo quis afferit minora de ſe,quam credit,ideo,ſemper eſt peccatum,tamen leuius vt plurimum quam iactantia, 22æ. q.110.2.c.*.q.113.o

2 Ironia & iactantia circa idem,ſ. circa conditionem perſonæ, mentiuntur verbis,vel quibuſcunque ſignis.22æ.q.113.2.c

¶Irregularitas non incurritur propter peccatum tantum,ſed principaliter propter ineptitudinem perſonæ,ad euchariſtiam miniſtrandam. 12æ.q.20.5.4m.*.22æ.q.67 7.3m.*.q.108.4.2m

1 ¶Irreligioſitas habet manifeſtam contrarietatem ad religionem, per contemptum & irreuerentiam Dei,vel rei ſacræ.22æ.q.92.97.prin. *.q.122.3.c.

2 Irreligioſitas opponitur veræ religioni, per defectum, ſicut ſuperſtitio per exceſſum,& prohibetur ſecundò præcepto decalogi.22æ.q.122.3.4.c.

3 Species irreligioſitatis ſunt quatuor.ſ.tentatio Dei,periurium, ſacrilegiū & ſimonia.22æ.q.97.99.princip.*.q.154.10.1m

4 Superſtitio impedit religionem,ne ſuſcipiatur Deus, ſed irreligioſitas, ne ſuſceptus honoretur.22æ.q.122.3.4 c

¶Iſaac ſignificauit Chriſtum,inquantum oblatus eſt in ſacrificium: ideo non oportet quod ſignificet eum vt offerens,licet ob tulerit,ſicut & alij iuſti,ſecundum congruitatem ſui temporis, ſecundum Gregoriū. 22æ.q.85.1.2m

¶Hiſtrionatus eſt licitus, ſi ſit cum honeſtis verbis, & factis, & conuenienti negotio,loco,& tempore, ideo iuſte datur eis merces. 22æ. q.168.3.3m.

¶Chriſtus ſperauit in Iuda,id eſt confidebat quadrupliciter.ſ. ſecundum apparentiam,effectum,debitum,& in membris Chriſti. 22æ.q.17.4.o.*.5.c.*.q.25.1.3m

Nomen archangeli ponitur in canonica Iudæ Apoſtoli. 1a.q.108.5.b.

¶Eccleſia promittit Chriſtianos colere terras Iudæorum : quia per hoc non habent neceſſe conuerſari cum eis, & tamen ſi ex tali communi

cratione vel conuictu,ſubuerſio fidelium timeretur, eſſet penitus interdicendum.22æ.q.10.10.3m

Totus cultus Iudæorum erat propheticus,& figuratiuus.12æ.q.100.12.c.*.q.104.2.2m.*.q.1014.10.2m.*.22æ.q.87.1,c.*.q.96.3 3m.*.3a.q.65.2.2m. 2

Tribus ſacerdotalis & regia Iudæorum, erant præclariores: ideo ſæpe coniunctæ ſunt per matrimonium.3a.q.31.2.2m 3

Iudæi excuſantur a furto Aegyptiaco, & hoc non eſt niſi quia præcepto ſuperioris domini,res non ſuæ,factæ ſunt ſuæ.12æ.q.94.5.2m.*.q.100.8.3m.*.22æ.q.66.5.1m.*.q.104 4.2m 4

Iudæis permiſſum eſt,accipere vſuras ab extraneis tantum, quorum bona debebantur Iudæis,vel propter auaritiam,ne acciperent eas a fratribus.12æ.q.105.3.3m.*.22æ.q.78.1.2m. 5

Communis ſtatus Iudæorum,ſemper erat in proſperitate,quandiu ſeruabant legē:& cū peccabant,erant in tribulationib.12æ.q. 99.6. m. 6

Deus exaltauit Iudæos tempore gratiæ quintupliciter,ſ.ſecūdum carnis aſſumptionem:per perſonalem prædicationem,per ſuam conuerſationem,per miraculorum operationem,& per diſcipulorum prædicationem.22æ.q.10.8.c.*.q.14.1.c 7

Principes Iudæorum,cognouerunt Chriſtum eſſe meſſiam, qui promiſſus eſt in lege:non autem cognouerunt diuinitatem eius,niſi per coniecturas:quod etiam obſcurabatur per inuidiam & cupiditatem glorię proprię.3a.q.47.5.o.*.6.c 8

Iudæi non intelligunt præcepta decalogi.22æ.q.102.6.7m.*.q.107.2.c.2m.*.4m.*.3.2m.*.q.108.2.4m.*.3.1m.*.2m.*.4m 9

Secta Iudæorum duplex,ſ.Phariſæorum, & Saduceorum negantium reſurrectionem,& Angelos.1a.q.50.1 c 10

Iudæi proni ſunt ad idolatriam.12æ.q.100.6.4m.*.22æ.q.10.9.1m 11

Iudęi ſunt crudeles,& ad auaritiam proni.12æ.q.105.2. 2m 12

Iudęi dixerunt primo quidem blaſphemiam in filium hominis,cum dicebant voracem,potatorem vini,& publicanorum amatorē:poſtmodum autem blaſphemauerunt in ſpiritū ſanctum,dum opera que ipſe operabatur virtute proprie diuinitatis, & per operationē ſpiritus ſancti,attribuebant principi demoniorum.22æ.q.14.1.c 13

Cum ipſi Iudei ſint ſerui eccleſie:poteſt eccleſia diſponere de rebus eorum, ſicut etiā principes ſeculares multas leges ediderunt circa ſuos ſubditos,in fauorem libertatis.22æ.q.10.1..c 14

Iudei propter culpam ſuam,ſunt ſerui in perpetuum: ideo domini poſſent tollere res eorum,ſeruato eis victu, niſi leges hoc prohiberent. 22æ.q.10 10.c.*.12.c.*12.3m.*.3a.q.68.10.2m 15

Iudei ſunt compellēdi à fidelib.ſi adſit facultas:vt fidem non impediant, vel blaſphemiis,vel malis perſuaſionib. vel etiam apertis perſecutionib.22æ.q.10.8.c.*.9.2m.*.q 14.1.c 16

¶Iudex iuſte infligēdo pœnas,nō peccat.22æ.q.64.2.3.o.*.q.108.1.3.o 1

Iudex nullas probationes admittere debet, contra leges diuinas vel humanas.22æ.q.67.2.c 2

Iudex perpendens accuſatorem falſo accuſaſſe, non quidem malicioſe, ſed temere,id eſt,ex leuitate credendi,vel ex iuſto errore:non imponat ei pœnam talionis.22æ.q 68 3.1m.*.4.1m 3

Iudex neminem debet condemnare,niſi accuſatum.22æ.q.67.2.o. 4

Iudex debet eſſe facilior ad abſoluendum,quam ad condemnandum, niſi in cauſis fauorabilib vt libertatis.22æ.q.70.2.2m 5

Bonus iudex,eſt diminutiuus pœnarum, que ſuo arbitrio relinquuntur, non autem pœnarum que determinantur à lege diuina,vel humana. 22æ.q 67.4.1m 6

Nullus iudex poteſt remittere pœnam,pro alterius iniuria:niſi leſus velit,nec pœnam pro iniuria communitatis,niſi ſupremus iudex, ſi expediat.22æ.q.67.4.o.*.3a.q.46.2.3m 7

Nullus eſt iudex ſui,ſed poteſt ſe committere iudicio aliorum.22æ.q.64 5 2m. 8

Naturalis tamē inclinatio ineſt iudici,& cuilibet homini, ad repellendū nociua dupliciter,ſ.vel defendendo ſe,ne inferantur iniurie,vel vlciſcendo illatas,non tamen intentione nocendi, ſed intentione remouēdi nocumenta.22æ.q.108.2.c 9

¶Iudicium ſecundum primam impoſitionem:ſignificat rectam determinationem iuſtorum,ſed poſt,ampliatum eſt nomen eius ad ſignificandum omnem rectam determinationem, ſpeculatiuam vel practicam, 12æ.q.93.2.3m.*.22æ.q.60.1.1m 1

Iudicium eſt actus iudicis inquantum iudex,id eſt,inquantum eſt ius dicens:ideo eſt actus iuſtitie,id eſt,executio iuſtitie.22æ.q.60.1.o.*.q.63.4.c. 2

Iudicium quo ad rem iudicatam,ſe habet communiter ad commutatiuā, & diſtributiuam iuſtitiam: ſed quo ad formam iudicij, inquantum etiā in commutatiua,iudex accipit ab vno & dat alteri,pertinet ad diſtributiuam tantum.22æ.q.6 .4.1m 3

Ordinare,& iudicare ſunt actus ſapientie.1a.q.1.1.6.c 4

In omni iudicio, vltima ſententia pertinet ad ſupremum iudicatorium. 12æ.q.74.7.c. 5

Ad omne iudicium requiruntur duo.ſ.virtus proferens. & diſpoſitio eius:ratione primi,eſt actus rationis, prudentie,& ſineſis:ſed ratione ſecundi,eſt actus iuſtitie.22æ.q.60.1,1m 6

Vnumquodque iudicatur magis,ſecundum formale in eo & per ſe, quā ſecundum materiale,& per accidens.22æ.q.110.1.1m.*.q.117.6.o *.q.118.5.c.fi 7

Quidam ſunt bene inquirentes,propter bonam imaginatiuam,qui non ſunt bene iudicantes,propter indiſpoſitionem ſenſus communis.22æ.q.51.2.3.c. 8

Iudi-

9 Iudicium de re non potest haberi perfectum, nisi per resolutionem ad principium, 12æ. q. 112. 5. c.* 22æ. q. 173. 2. o.

10 Iudicium certum de re maxime datur ex sua causa, secundum ordinem causarum: quia per primam iudicatur de secunda, non autem econuerso. 22æ. q 9. 2. c.

11 Rectitudo iudicij, contingit dupliciter. s. per vsum rationis: & per connaturalitatem, tam in moralibus per scientiam moralem, & per habitus morales, quam in diuinis per donum sapientiæ, & per charitatem. 12æ. q. 45. 2. c.* q. 51. 3. 1m.

12 Rectum iudicium consistit in apprehensione rei, vt in se est, ex recta dispositione potentiæ cognitiuæ, & appetitu. 22æ. q. 51. 3. 1m

13 Charitas inclinat ad rectum iudicium, de omni re, per regulas diuinas; ex quibus profertur per donum sapientiæ: sed iustitia inclinat per prudentiam, secundum regulas iuris. 22æ. q. 60. 1. 2m

14 Ad iustum iudicium, requiruntur tria, scilicet iustitia, auctoritas & prudentia: si primum deest, est iudicium peruersum: si secundum, est iudicium vsurpatum: si tertium, est iudicium suspiciosum vel temerarium. 22æ. q. 60. 2. 3. 6. o.* q. 67. 1. o.* 3a. q. 59. 1. c.

15 Iudex debet semper iudicare, secundum leges scriptas. 22æ. q. 60. 5. o.* 6. c.

16 Iudex debet iudicare, secundum allegata & probata, etiam contra veritatem quam nouit; vt persona priuata. 22 q. 64. 6. 3m.* q. 67. 2. o.

17 Iudicium humanum, debet imitari iudicium diuinum, in iudicijs Dei manifestis, non autem in occultis, quia eorum rationes non potest homo comprehendere. 22a. q. 10. 11. c.* q. 108. 4. 2m

18 *Existens in peccato mortali etiam occulto, ex officio corrigens, vel iudicans alios, peccat, non autem hoc agens vt frater, nisi propter scandalum. 22æ. q. 33. 5. o

19 *Iudicat legem, dicens eam non esse bene positam, non autem dicens eam in aliquo casu non esse seruandam: sed de illo casu particulari. 22æ. q. 120. 1. 2m

20 Homo in iudicio, debet pauperi subuenire, quantum potest, sine læsione iustitiæ. q. 63. 4. 2m.

21 Nullus potest iudicare, nisi subditum ordinarie, vel ex commissione superioris, vel propria sponte, vel delinquentem in re nō exempta. 22æ. q. 60. 2. 6.* q. 67. 1. o.

22 Iudicium per compromissum in arbitros, necesse est aliqua pœna vallari. 22æ. q. 67. 1. 2m

23 Iudicium ecclesiæ, debet esse conforme iudicio Dei: & non astringi legibus humanis. 12æ. q. 10. 11. c.* q. 108. 4. 2m

24 Potestas secularis, subditur potestati spirituali: ideo iudicium non est vsurpatum, si prælatus spiritualis iudicat de temporalibus, quantum ad permissa: vel inquantum ei subduntur. 22æ. q. 60. 6. 3m

25 Iudiciaria potestas conuenit toti trinitati: sed appropriatur patri ratione auctoritate filio quo ad rationem iudicij: & spiritui sancto, quo ad affectum iudicandi, quem homines habent. 3a. q. 59. 1. o.

26 Auctoritas principalis iudicandi, cōuenit soli Deo: sed committitur hominibus, & maxime Christo, secundum naturam humanam. 3a. q. 58. o.* q. 59. 2. o

27 In iudicio Dei, idem potest esse accusator simul & testis, non autem in iudicio humano. 22æ. q. 67. 1. 1m *. 3. 3m.* q. 89. 1. 3m

28 Deus in iudicio suo vtitur conscientia peccantis, & euidentia facti quo ad ipsum, pro accusatore. 12æ. q. 67. 3. 1m

29 Christus hic viuens, noluit administrare temporaliter regnum terrenū; nec iudiciariā exercere potestatē super res tēporales. 3a. q. 59. 4. 1m.

30 Christus propria volūtate, subdidit se Pilati iudicio, sicut etiam alij possunt se subiicere, etiam non superiorib. 22æ. q. 67. 1. 2m

31 Iudiciaria potestas conuenit Christo, propter diuinam personam, dignitatem capitis; gratiæ habitualis plenitudinem; & propter meritum eius. 3a. q. 59. 3. o

32 Christus habet potestatem iudiciariam super omnes creaturas: quia anima eius, est super omnes creaturas. 3a. q. 59. 1. 3m

33 Christus secundum naturam humanam, habet potestatem iudiciariam super omnes angelos, quo ad dispensationes, & præmium accidentale: sed quo ad præmium essentiale, secundum naturam diuinam tantum. 3a. q. 59. 6. o.

34 Iudiciaria potestas quo ad omnes res humanas, conuenit Christo secundum vtranque naturam 3a. q. 59. 4. o

35 Angeli trahuntur ad iudicium pro custoditis qui damnantur, non quidē vt rei, sed vt testes, 1a. q. 113. 7. 4m

36 Omnes homines iudicabuntur, quo ad receptionem præmij, vel punitionis: sed perfecti, & infideles non iudicabuntur iudicio discussionis. 3a. q. 56. 2. 3m

37 Necesse est, esse generale iudicium in fine mundi, præter iudicium particulare quod fit in morte. 3a. q. 59. 5. o

38 Dies iudicij quæ erit tempore secundi aduentus Christi, quod æstati comparatur, quando sol maxime exaltatur: est nota soli Deo. 3a. q. 46. 9. a. 2. 3m

39 Vniuersale iudicium futurum est s q. 88. 1. c

40 Vltimum iudicium futurum est mentaliter. s. q. 88. 2. c

41 Conueniens est vt cognitio finis mundi soli Deo reseruetur. s. q 88. 3. o.

42 Probabile est Christum descensurum ad iudicandum circa montem Oliueti. s. q. 88. 4. o

43 Iudicabunt perfecti viri cum Christo. s q. 89. 1. c

44 Non cuilibet pauperi datur iudiciaria potestas, sed ei qui omnib. relictis Christum sequutus fuerit, iuxta perfectionem vitæ. s. q. 89. 1. c

45 Non competit angelis iudicare. s. q. 89. 3. o

Probabile est quod dæmones damnatos torquebunt s. q. 89. 4. c 46

Omnes in iudicio comparebunt. s q. 89. 5. o 47

Beati omnes quantum ad præmiorum retributionem iudicabuntur, quātum vero ad meritorum discussionemqui notabilem alicuius mali meriti admixtionem habent, nō iudicabuntur, at illi qui negotiis terrenis sunt impliciti, ita tamē vt sua peccata per eleemosynas expiarint, iudicabuntur s. q. 89. 6. c 48

Infideles condemnabuntur, cum in eis nullum sit fidei fundamentum s. q. 89. 7. c. 49

Angeli non iudicabuntur iudicio discussionis, sed bene retributionis. s. q. 89. 8. o 50

Congruum est vt Christus secundum humanam naturam sit mundum iudicaturus. s. q. 90. 1. c. 51

Conueniens est vt Christus in vltimo iudicio in gloria sua appareat. s. q. 90. 2. o 52

Cum Deus sit essentialiter ipsa bonitas, non potest sine gaudio videri. s. q. 9. 3. c 53

Conueniens est vt sicut homo glorificatus erit, sic & mundū ipsum post iudicium innouari. s. q. 91. 1 54

Homine glorificato motus cæli cessabit, diuina voluntate id faciente. s. q. 91. 2. c 55

Corpora cælestia maiorem claritatem accipient in illa innouatione, vt quasi sensibiliter Deus ab homine videatur. s. q. 91. 3. o 56

Cum oporteat corpora inferiora maxime perfici secundum claritatem, in qua communicabunt cum cælestibus corporibus, elementa induentur claritate quadam, non tamen æqualiter. s. q. 91. 4. o 57

Cum plantæ & animalia non possint ordinari ad incorruptionem, non remanebunt in illa mundi innouatione. s. q. 91. 5. c 58

¶Iudith laudatur, non quia mentita est Holopherni, sed propter affectū quem habuit ad salutem populi: pro qua periculis se exposuit: quamuis dici possit, quod verba eius veritatem habent secundum aliquem mysticum intellectum. 22æ. q. 110. 3. 3m

¶Iuge sacrificium, fiebat mane & vesperi quotidie figurans perpetuitatem diuinæ beatitudinis: & perpetuitatem Christi, qui est agnus Dei. 12æ. q 102. 4. 10m.* 3a. q 22. 3. 3m

¶Iumentum seu pecus, dicitur omne animal seruiens homini. 1a. q. 72. 2m

¶Iuramentum est actus religionis, seu latria: quia honorabilissimum est 22æ. q. 89. 4. o. 1

Iuramentum seu iurare, est Deum in testem vocare: propter defectum locutionis & cognitionis humanæ: ideo nō fit in necessariis. 22æ. q. 89. 1. o.* 4. c.* q 98 2. c 2

Iurare est implorare testimonium Dei, vt exhibendum: sed allegare sacram scripturam, est vti testimonio Dei, iam dato. 22æ. q. 89 1. 1m 3

Iuramentum Dei, & iuramentum angeli in sacra scriptura, inducitur ad ostendendum infallibilitatem dispositionis diuinæ de aliqua re, non autem propter defectum dicti sui 22æ. q. 89. 10. 4m 4

Iuramentum secundum se licitum est, & honestum, scilicet ratione originis & finis: sed sedit in malum alicui, ex eo quod male vtitur eo, id est, sine necessitate & cautela debita, vel quia imminet periculum periurij quia de facili homo in verbo delinquit. 22æ q. 89. 2 o.* 3. c 5

Iuramentum quæritur ad subueniēdum alicui defectui, quo scilicet vnus homo alteri discredit: ideo iuramentum non est per se appetendum, sed tantum in necessitate, vt medicina, vtendum est eo. 12æ. q. 107. 2. c. 3.* q. 108. 3. 1m.* 22æ q. 5. 3. ar. 1.* q. 89.* 3. c.* 5. o 6

Iuramentum debet habere tres comites. s. veritatem, iudicium, & iustitiam. 22æ. q. 89. 3. o.* 7. c * 8. 1. 1m 7

Iurare per creaturas non licet, nisi secundum quod in eis, veritas diuina; vel effectus testificationis eius ostenditur: sicut iurauit Ioseph per salutem Pharaonis, scilicet, vel per modum execrationis, quasi salutē Pharaonis obligauerit Deo, vel per modum contestationis, quasi contestando veritatem diuinæ iustitiæ, ad cuius executionem principes terræ constituuntur. 22æ. q. 89. 6. o 8

Assumuntur ad iuramentum aliquæ creaturæ, non quidem secundum se, sed inquantum in eis diuina veritas manifestatur: sicut iuramus per euangelium, id est, per Deum, cuius veritas in euangelio manifestatur: & per sanctos qui hanc ueritatem crediderunt & obseruauerunt, 22æ. q. 89. 6. c. 9

Solet homo iurare per caput suum, aut per filium suum, aut per aliquam aliam rem quam diligit: sicut & Apostolus iurauit in animam suam. 22æ. q. 89. 6. c 10

Punitur per canones clericus, per creaturā iurans, quod ad blasphemiā infidelitatis pertinet: eo quod dījs prohibuit iurare per creaturas, ira, scilicet quod eis adhibeatur reuerentia diuina. 22æ. q. 89. 6. 1m 11

Iuramentum duplex, s. assertorium, id est, de præsenti vel præterito: & promissorium, id est, de futuro. 22æ. q. 89. 1. c.* 7. o 12

Iuramentum duplex. s. per simplicem contestationem Dei. & per execrationē s. obligando se, vel aliquid sui ad pœnam, 22æ. q. 89. 1. 3m.* 6. c. 13

Deus dupliciter est testis in iuramento, s. manifestando veritatem in mēte, vel in publico, & puniendo mendacem. 22æ q 89. 1. 3m.* 2. 3m 14

Iurare per Deum, secundum se est maius, quam iurare per euangelia: sed ratione maioris solennitatis & maioris deliberationis, est econuerso. 22æ q. 89. 10. 2m.* q. 98. 2. 3m 15

Obligatio voti, causatur ex fidelitate ad Deum, ideo est maior, quam obligatio iuramenti, quæ est ex reuerentia Dei. 22æ. q. 89 8. o. 16

Iuramentum obligat, secundum intentionē iurantis sine dolo, aliàs obligat, secundum secundarium intellectū eius cui iuratur. 22æ. q. 89. 7. 4m 17

In iuramento promissorio, est duplex obligatio scilicet, ad peccatum si 18

desit veritas, & obligatio ad faciendum illud quod promisit: sed in iuramento assertorio, est tantum prima obligatio. 22æ. q. 89. 7. c. 3m.

19 Iuramentum coactum, obligat in conscientia, non autem in foro contentioso: tamen potest repetere, vel denunciare superiori, etiam si oppositum iurasset. 22æ. q. 89. 7. 3m.* q. 98. 3. 1m

20 Cum quis iurat facere voluntatem alterius, vel promittit, intelligenda est debita conditio, s. id quod ei mandatur licitum sit, & honestum & portabile, siue moderatum. 22æ. q. 98 2. 3m

21 Iuramentum & votum, cum vergunt in deteriorem exitum, vel cum sit illicitū, nō debet seruari. 22æ. q. 88. 2. 2m.* 10. c.* 12. 2m.* q. 89. 7. o

22 Iurans aliquid illicitum facere, vel iurans abstinere à bono, vt a religione, non obligatur seruare illud: sed est periurus ipso facto. 22æ. q. 89 7. c. 2m.* 9. 2m.* q. 98 1. c.* 2. 1m. 2m

23 Nouus ciuis obligatur seruare iuramenta ciuitatis, ex fidelitate, non autem ex iuramento: quia est actio personalis. 22æ. q. 98. 2. 4m

24 Canonicus iurans seruare statuta collegij, tenetur ad statuta futura; ex vi eorum, non autē ex iuramento, nisi hoc intenderit. 22æ q 98. 2. 4m.

25 Ille cui iuratur, potest liberare à iuramento promissorio, quo ad vtilitatem eius, non autem quo ad vtilitatem aliorum, nec quo ad honorem Dei. 22æ. q. 89. 6. 2m

26 Quilibet potest irritare iuramentum sui subditi; circa ea quæ subduntur eius potestati vt pater vel maritus. 22æ. q. 89. 9. 3m

27 In iuramento assertorio, non potest dispensari: nec in promissorio secundum se, sed tantum ratione materiæ indebitæ. 22æ. q 89. 9. o

28 *Si dubium est, an sit licitum, vel proficuum quod iuratum est, potest à quolibet episcopo dispensari: si autem sit licitum manifeste: non videtur dispensabile, nec commutabile: nisi occurrat aliquid melius, ad cōmunem vtilitatem, quod ad Papam maxime pertinet. 22æ. q. 89. 9. 3m * q. 98. 4. 1m

29 Iurans debet esse ieiunus, nisi in necessitate. 22æ. q. 89. 10. o

30 In festo non licet iurare pro re temporali, nisi forte ex magna necessitate, sed iurare pro re spirituali licet. 22æ. q 89. 10. c. fi.

31 Pueri & periuri, non coguntur iurare, quia iurarent sine reuerentia, nec sacerdotes, nisi in necessitate, & pro re spirituali. 22æ. q. 89. 10. o

32 Recipere iuramentum per falsos deos à disposito sic iurare licet secundum Augustinum, non aūt licet inducere. 22æ. q. 78 4. c.* q. 98. 4. 1m

33 Cogens iurare, quem sit peierare, peccat mortaliter, nisi sit persona publica, vt iudex, qui requisitus tenetur ad hoc. 22æ. q. 98. 3. o

¶Iurgium videtur idem esse quod rixa 22æ. q. 41. 2. ar. 2.* 2m

Quilibet habens iurisdictionem, potest ea quæ sunt iurisdictionis committere 22æ. q. 187. 1.

1 ¶Ius primo impositum est, ad significandum rem iustam, secundo, artem qua cognoscitur, tertio locum, quarto id quod redditur à iudice. 22æ. q. 57. 1. 1m

2 Ius proprie est obiectum iustitiæ, lex autem, ratio eius scripta. 22æ. q. 57. 1. o.* q. 69. 1. c

3 Ius vel iustum, est opus adæquatum alteri, secundum aliquem æqualitatis modum. 22æ. q. 57. 1. 2. c.* q 59. 2. c

4 Ius diuinum, est quod diuinitus promulgatur: & est duplex, s. naturale, & positiuum. 22æ. q. 57. 2. 3m.

5 Ius naturale est conceptio homini naturaliter indita, qua dirigitur homo ad conuenienter agendum in propriis actionibus. 12æ. q. 91. 2. o.* q. 95. 2. 3m

6 Ius naturale primo continetur in lege æterna, secundario vero, in naturali iudicatorio rationis humanæ 12æ. q. 71. 6. 4m

7 Ius naturale semper & vbique habet eandem potentiam, sed per accidēs propter aliquod impedimentum, potest variari. 12æ. q. 94. 5. 6. o

8 De iure naturali est, quod maleficia puniantur, sed determinatio eius est de iure positiuo. 22æ. q. 85. 1. 1m

9 Ius positiuum deriuatur à iure naturali. 12æ. q. 95. 2. o.* 3. 4. c

10 Voluntas bona, potest facere ius & iustum, de aliquo indifferenti, non aūt contra ius naturale. 22æ. q. 57. 2. 2m.* q. 60. 5. 1m.* 2m.* q. 66. 7. c

11 Ius diuinum non tollit ius humanum, quod est ex naturali ratione. 12æ. q. 10. 10. c.* q. 12. 1. c

12 Ius positiuum variatur, secundum diuersas hominum conditiones, in diuersis temporib. 12æ. q. 91. 5. 1.* 6. c.* q. 96. 2 c.* q. 97. 4. 3. 2m

13 Ius duplex, scilicet naturale, & positiuum. 12æ. q. 95. 4. c.* 22æ. q. 57. 2. o.* q. 60. 5. c

14 Ius naturale dupliciter, s. à natura immediate, vt principia, & mediate, vt conclusio. Primum est idem apud omnes, nec vnquam deficit, non autem secundum. 12æ. q. 94. 4. 5. 6. o

15 Ius naturale dicitur dupliciter, s. quod ex natura sua absolute est alteri adæquatum, & vt ex eo aliquid consequitur Primum conuenit omni animali, secundum autem soli homini, & est ius gentium. 12æ. q. 95. 4. 1m * 22æ. q. 57. 3. o

16 Aliquid dicitur de iure naturali, dupliciter. s. ad quod natura inclinat, & cuius contrarium natura non induxit. 12æ. q. 94. 5. 3m

17 Ius positiuum, duplex, scilicet ius gentium, & ius ciuile, primum deriuatur à lege naturali, vt conclusio, secundum vero, per modum determinationis, 12æ. q. 95. 4. c. 1m

18 Ius dicitur dupliciter, s. simpliciter, id est, æqualium, & secundum quid, id est, inæqualium, & hoc est triplex, s. dominatiuum, paternum, & iconomicum. 22æ. q. 57. 4. o.* q. 58. 7. 3m

1 ¶Iustitia dicitur dupliciter, s. propriè, id est, virtus, quæ est rectitudo actus, & metaphorice, id est, rectitudo ordinis in partibus hominis. 12æ. q. 46. 7. 2m.* q. 55 4. 4m.* q. 100. 2. 2m.* q. 113. 1. c.* 22æ. q. 30. 1. 2m.* q. 58. 2. o.* q. 106. 3. c

Iustitia duplex, s. generalis, ordinans ad bonum commune, & iustitia particularis ad personas singulares. 12æ. q 60. 3. o.* q. 113. 1 c.* 22æ. q. 33. 1. 1m.* q. 58. 5. 6. 7. o.* 12. c.* q. 59. 1. o.* q. 61. 1. c.* q. 79. 1. c.* q. 81. 8. 1m.* q. 102. 1. 3m 2

Iustitia dicitur generalis dupliciter, s. causalitate, & per prædicationem, prima est iustitia legalis, differens realiter à qualibet alia virtute, secunda est virtus in communi, vt imperata à iustitia legali, differens ab aliis virtutib. secundum rationem tantum. 12æ. q. 60. 3. 2m.* 7. o.* 22æ. q. 58. 6. o.* q. 79. 2. 1m 3

Iustitia duplex, s. ciuilis, i. acquisita, & iustitia infusa: prima potest esse sine gratia, non autem secunda. 12æ. q. 100. 12. c 4

Iustitia est habitus, secundum quem aliquis constanti, & perpetua voluntate ius suum vnicuique tribuit. 22æ. q. 58. 1. o 5

Iustitia est virtus 22æ q. 58. 3. o 6

Iustitia quandoque vocatur veritas, quia est rectitudo impressa voluntati, à rectitudine rationis, quæ dicitur veritas. 22æ q. 58. 4. 1m 7

Iustitia non est rectitudo essentialiter, sed causaliter tantum. 22æ q. 58. 1. 2m 8

Iustitia in quadam æqualitate consistit. 12æ. q. 114. 1. c.* 22æ. q. 57. 1. c. 3m * q. 62 2. c.* q. 122 1. c * 3a q 85. 3 c 9

Iustitia est perpetua ex parte obiecti, non autem ex parte actus. 22æ q. 58. 1. 3m * 4m 10

Iustitia propriè est semper ad alterum suppositum, sed metaphorice est ad se, secundum diuersas partes. 22æ q 57 2. c.* 4. o.* q. 58. 1. 2. 8. c. 3m * 9. c.* q. 59. 1. c.* 3. 2m.* q. 67. 3. c.* q. 116. 3. 1m * q. 122. 1. c 11

Iustitia legalis, inquantum respicit bonum commune vt proprium obiectum, est virtus specialis secundum suam essentiam & sic est in principe principaliter, & quasi architectonice, sed in subditis est secundario. & quasi ministratiue: sed est generalis causaliter, & secundum virtutem suam, inquantum ordinat actus omnium virtutum ad bonum commune. 22æ. q. 58. 6. c * q 60. 1. 4m 12

Vindicta quæ fit auctoritate publicæ potestatis, secundum sententiam iudicij, pertinet ad iustitiam cōmutatiuam, sed quam quis facit proprio motu, non tamen contra legem, vel quam requirit à iudice, pertinet vindicatiuam virtutem iustitiæ adiunctam. 22æ q. 80. 1m 13

Virtutes autem adiunctæ seu annexæ iustitiæ, secundū Tulliū sunt sex, scilicet, religio, pietas, gratia, vindicatio, obseruantia, & veritas, sed secundum Macrobium, sunt septem. s. duæ primæ prædictæ, innocētia, amicitia, concordia affectus: & humanitas & secūdum alios sunt quinque, s. obedientia, disciplina, æquitas, fides, & veritas: & secundum Andronicum, sunt nouem, s. bona commutatio, legispositiua, eugnomosyna, eusebia, eucharistia, sanctitas, liberalitas, benignitas, & vindicatiua. 12æ q. 60. 3. o * 22 q. 80. o.* q. 1. 2. 1. c 14

Religio est potissima pars iustitiæ, secūda vero est pietas. 22æ q. 122. 1. c 15

Iustitiæ correspondet donum pietatis. 22æ q 121. princ. 16

Species iustitiæ particularis duplex, s. iustitia commutatiua, & iustitia distributiua 1a q. 21. 1. c.* 12æ. q. 100. 3. 2m * 22æ q. 61. 1. o 17

In pertinentibus ad iustitiam, omne superfluum dicitur lucrum, & omne minus dicitur damnum, quia iustitia prius fuit exercita & communius exercetur in voluntariis commutationibus, in quibus hæc propriè dicuntur. 22æ. q. 68. 1. 3m 18

Materia iustitiæ particularis duplex, s. materia proxima, vt passiones, & operationes & materia remota, s. res exteriores. 22æ q. 58. 8. c.* 9. 2m 19

Iustitia particularis habet materiam specialem, s. operationes exteriores, quæ sunt ad alterum 12æ q. 60. 2. c.* q. 61. 3. c.* q. 100. 2. c.* 22æ. q. 58. 8. c.* 10. 11. c.* q. 59. 1. 2m * 3. c.* q. 60. 1. 3m.* q. 61. 3. c.* q. [illegible]. 3m.* 3a q. 85. 3. 1m 20

Iustitia particularis, non est circa passiones animæ: sed iustitia legalis est circa eas, licet principalius sit circa operationes exteriores. 22æ q. 58. 9. o 21

Materia iustitiæ, non est ille ad quem est iustitia: sed res quæ distribuuntur vel commutantur. 2a q. 25. 2. 1m 22

Eadem est materia remota iustitiæ commutatiuæ, & iustitiæ distributiuæ, non autem materia propria 22æ q. [illegible] 23

Iustitia quo ad legem regulantem, est in ratione, vel in intellectu: sed quo ad imperium quo opera regulantur secundum legem, est in volūtate. 1a. q. 21. 2. 1m 24

Iustitia est in voluntate subiectiue. 1a q. 21. 1. 1m * 2. 1m.* 12æ q. 56. 6. c * q. 57. 1. c.* q. 61. 2. c.* q. 62. 4. c.* q. 8[illegible]. c.* 22æ q. 55. 8. c.* q. 58. 4. c.* 5. 2m * 8. 1m * 9. 12. c.* q. 100. 1. 2m * 3a. q. 85. 4. c 25

Omnes partes iustitiæ, & omnia opposita earum, sunt subiectiue in uolūtate. 22æ q. 100. 1. 2m 26

Iustitia per redundantiam, est in qualibet potentia animæ imperando nō autem essentialiter 22æ q. 58. 8. 1m 27

Iustitia & charitas sunt essentialiter in beatis, non autem patientia: sed sātum secundum fructum. 22æ q. 136. 1. 1m 28

Reddere vnicuique quod suum est, est proprius actus iustitiæ, nec conuenit alij virtuti, nisi inquātum coniungitur iustitiæ. 1a q. 21. 1. c.* 22æ q. 58. 11. o.* q 66. 3. 5. c.* q. 101. 3. c 29

Facere bonum & declinare à malo, sunt quasi partes integrales iustitiæ particularis. generalis. & legalis: sed diuersimode 22æ. q. 79. 1. o 30

Actus omnium virtutum, pertinent ad iustitiam legalem: inquantum ordinat eos ad bonum commune. 12æ. q. 61. 5. 4m * 22æ q. 58. 5. c.* q. 102. 1. 3m 31

Vsus rectæ rationis, maxime apparet in iustitia: & vsus indebitus, in vitiis oppositis iustitiæ 22æ. q. 55. 8. c * 32

Dare inequalia equalibus ex debito, est contra iustitiam: non autem dare sine debito ex liberalitate. 1a. q. 65. 2. 3m 33

Sola iustitia inter alias virtutes, importat rationē debiti. 12æ. q. 99. 5. 1m 34

Virtus

35 Virtus existens ad alterum, dupliciter, deficit à ratione iustitiæ, s. deficiendo à ratione debiti: vel à ratione æqualis. 22ª. q. 80. c
36 Modestia circa res exteriores, attendit solam moderationem: iustitia vero attendit debitum. 22ª. q. 143. 3m
37 Pietas est ad patriam, vt ad principium nostri: iustitia vero legalis respicit bonum patriæ, secundum quod est bonum commune, ideo iustitia legalis magis habet quod sit virtus generalis, quam pietas. 22ª. q. 101. 3. 3m
38 Iustitia legalis mouet per imperium ad suum finem omnes alias virtutes morales. 22ª. q. 58. 6. c
39 Iustitia attendit debitū vnius hominis ad alium, cæteræ vero virtutes, attendunt debitum inferiorum virium ad rationem. 12ª. q. 100. 2. 2m *. 22ª. q. 57. 1. c
40 Iustitia est circa operationes ad alterum, sub ratione debiti legalis, amicitia vero, sub ratione debiti moralis, vel beneficij gratuiti. 22ª. q. 23. 3. 2m
41 Iustitia post prudentiam, nobilior est omni alia virtute morale: deinde fortitudo, & post has temperantia. 12ª. q. 66. 1. c. *. 4. 0. *. q. 68. 7. c. *. 22ª. q. 58. 12. 0. *. q. 123. 12. 0. *. q. 141. 8. 0. *. q. 181. 1. 1m
42 Iustitia & fortitudo sunt simpliciter digniores temperantia, quia de meliori bono sunt, scilicet, communiori, sed est econuerso secundū quid, quia temperantia, est circa difficilius, & frequentius. 22ª. q. 141. 8. 0. *. q. 142. 3. 1m
43 Iustitia & temperantia, nunquam sumuntur in malo, vt prudentia, quia important æqualitatem, & concupiscentiarum refrenationem, ex quibus laus est virtutis. 22ª. q. 55. 1. 1m
44 Originalis iustitia erat ex hoc, quod corpus subiiciebatur animæ: & potentiæ inferiores subiiciebatur rationi, & ratio subiiciebatur Deo. 1ª q. 94. 1. c. *. 2. 1. c. *q. 95. 1. 3. c. *q. 95. 1. c. * 12ª. q. 81. 5. 2m. *q. 82. 3. c. *. q. 85. 3. 5. c. *. q. 89. 3. c. *. 22ª. q. 61. 2. c. *. q. 163. c. *. q. 164. 1. c. *. 3ª. q. 27. 3. c
45 Originalis iustitia, erat iustitia naturalis, non quasi causata ex principiis naturæ: sed quasi propaganda cum natura. 1ª. q. 100. 1. c. 3m. *. 12ª. q. 81. 2. c
46 Rectitudo voluntatis est quasi formale, in originali iustitia, rectitudo autem aliarum potentiarum, est quasi materiale eius. 1ª. q. 95. 1. 5m.
47 Originalis iustitia, non poterat esse, sine gratia gratum faciente. 1ª. q. 95. 1. 0. *. q. 100. 1. 2m
48 Originalis iustitia prius erat in essentia animæ, quam in potentiis eius. 12ª. q. 83. 2. 2m
49 Et prius erat in voluntate, quam in aliqua alia potentia. 12ª. q. 82. 3. c
50 Iustitia distributiua est in Deo, non autem iustitia commutatiua. 1ª. q. 21 1. 0.
51 Iustitia Dei, est veritas. 1ª. q. 22. 2. 0
52 Iustitia Dei duplex, s. condescentia bonitatis eius, & retributio pro meritis. 1ª. q. 21. 1. 3m
53 Iustitia Dei præsupponit rationem bonitatis eius, & dicit specialem actū communicationis, nō autem bonitas eius, nisi in generali, sed dicit perfectionem naturæ eius. 1ª. q. 21. 1. 4m
54 Totus ordo iustitiæ Dei, reducitur generaliter ad voluntatem Dei. 3ª. q. 46. 2. 3m
55 Ordo vniuersi, demonstrat iustitiam Dei, sicut ordo cuiuslibet multitudinis demonstrat iustitiam sui gubernantis. 1ª. q. 21. 1. c.
56 Deus potest agere præter iustitiam, s. præmiando vltra meritum, & puniendo circa condignum, sed non potest agere contra iustitiam, de potentia ordinata. 12ª. q. 1. 2. 3. 1m
57 Hominis ad Deum, serui ad dominum, patris ad filium, non est iustitia, nisi secundum similitudinem. 12ª. q. 114. 1. c. *. 22ª. q. 57. 4. c. *. q. 58. 7. 3m. *. 3ª. q. 85. 3. c. 2m
1 ¶Iustificatio nominatur à iustitia, vt dicit rectitudinem ordinis hominis ad Deum, & partium hominis inter se, non autem à iustitia particulari, vel legali. 12ª. q. 100. 2. 1m. *. q. 113. 1. 0
2 *Iustificatio potius nominatur à iustitia, * quam à charitate vel fide: quia fides & charitas dicunt ordinem specialem mentis humanæ ad Deū: secundum intellectum vel affectum, sed iustitia importat generaliter totam rectitudinem ordinis. 12ª. q. 113. 1. 2m
3 Iustificatio proprie est factio iustitię, quo ad habitū, vel est executio actus eius: sed improprie, est significatio, vel dispositio eius. 12ª. q. 100. 12. 0
4 Iustificatio impij est motus mentis, quo anima à Deo mouetur de statu peccati, ad statum iustitiæ. 12ª. q. 113. 1. 5. 6. c
5 Iustificatio in fieri, dicit motum ad iustitiam, sed in facto esse, est effectus eius formalis. 12ª. q. 113. 5. c
6 Iustificatio fit in instanti. 12ª. q. 113. 7. 0. *. 8. c
7 Tota iustificatio impij originaliter cōsistit in infusione gratiæ: quia per eam, & per liberum arbitrium mouetur, & culpa remittitur. 12ª. q. 113. 7. c. *. 8. c. 1m
8 Iustificatio non quidem simpliciter, sed iustificatio impij, est idem quod remissio peccatorum. 12ª. q. 113. 1. 0. *. 6. 1m
9 In iustificatione impij, infusio gratiæ & remissio culpæ, sunt vnus actus numero secundū substantiam, sed differunt secundum terminos. 12ª. q. 113. 6. 2m
10 Vocatio dicit auxilium Dei mouentis interius, & excitantis mentem ad deferendum peccatum: ideo non est remissio peccatorum: nec est iustificatio, sed est causa eius. 12ª. q. 113. 1. 3m
11 Iustificare impium est maius, quam creare cælum, vel terram, ratione termini, & repugnantiæ, sed est econuerso, ratione modi. 12ª. q. 113. 9. 0. *. 3ª. q. 43. 4. 2m

Iustificare est maius secundum quantitatem proportionis, quam glorificare, sed absolute est ecōuerso, sicut gloria maior est quam gratia. 12ª q. 113. 9. 0. Baptismus. 70. Creatio. 17. Misericordia. 11. 12. 31. 45. 46 Pulchritudo 11 12
In iustificatione impij remissio peccatorum prior est naturaliter infusione gratię, secundum ordinem causæ materialis, sed econuerso secundum alias tres causas. 12ª. q. 113. 8. 0. 4. d. 17. q. 1. ar. 4. q. 1. 0. *q. 2. ar. 5. q. 1. 2m *. Veri. q. 28. 7. 0 13
In iustificatione impij motus fidei est primus 12ª. q. 113. 4. c. *. 2. d. 2. 4. 4m. *. d. 2. 4. 1. *. 3. d. 30. 5. 3m. *. 4. d. 14. q. 2. 4. 3m. *. d. 17. q. 1. ar 3. q. c. *. Ro. 3. lect. 3. co. 2. prin *. c. 4 co 3. fi. Sanitas 7. 14
In iustificatione, prior est ordine naturæ infusio gratiæ: secundo motus fidei in Deum: tertio motus contra peccatum, quarto remissio culpæ, licet omnia sint in eodem instanti. 2ª. q. 113. 8. 0 *. 3ª. q. 85. 6. c. 3m. *. 1. d. 2. L. 4m. *. 4. d. 14. q. 1. ar. 2. q. 2. 0. *. d. 17. q. 1 ar. 5. q. 2. 0. *. q. 3 c. *. Veri. q. 28. 2. 10m. *. 11m. 6 0 15
In iustificatione, motus liberi arbitrij in peccatum, est prior motu eius in Deum, ordine materiæ: secundum alias autem tres causas, est econuerso. 12ª. q. 113. 8. c. *. 3ª. q. 85. 6. c. 2m. *. 4. d. 17. q. 1. ar. 4. q. 3. 0 *. Veri q. 28. 8. c 16
Motus liberi arbitrij contra peccatum in iustificatione, prior est infusione gratiæ, ordine materiæ. sed est econuerso, ordine formæ. 12ª. q. 113 8 0. *. 4. d. 17. q. 1. ar 4. q. 2. 0. *. Veri. q. 28. 8. 0 17
Vnus & idem motus est, in quo gratia infunditur, qui est dispositio ad gratiam, secundum quod exit à libero arbitrio: & meritorius secundū quod informatur gratia. & simile est in motu contritionis, in quo primo iustificatur impius. 2. d. 5. q. 2 1. c 18
In iustificatione impij, sunt duo termini motus, scilicet terminus à quo, id est, remissio culpæ, scilicet renouatio, & terminus ad quem, id est, infusio gratiæ Titum 3. co. 5. 19
¶Requisita. * infusio gratiæ requiritur ad iustificationem. 12ª. q. 113. 2. 0. *. 4. d. 17. q. 1. ar. 3. q. 1. 0. *. Veri. q 28. 2. 0. * 4. 1m. * Ephe. 5. lec. 5. fi. 1
Requiritur etiam remissio culpæ, & nouitas vitæ per gratias. 12ª. q. 113 1. 6. 0. 4. d. 17. q. 1. ar. 3 q 5. 0. *. opus. 60. c*. 22. co. 10. Gratia. 55. &c. 121. 174. &c. Prophetia. 41. Virtus. 23 2
In habentib. vsum rationis, præparatio qua homo facit quod in se est, requiritur ad iustificationem, non autem in carentibus vsu rationis. 4. d. 17. q. 1. ar. 2. q 1. *. d. 2. ar. 1. q. 1. c. * quol. 5. 2. fi. *. quol. 66. 1m 3
Hæc præparatio, est per efficacem displicētiam peccati, & per affectum feruens Desiderium ad Deum: ideo sequitur infusio gratiæ & iustificatio. 4. d. 17 q. 1 ar. 2. q. 2. *. q. 2. ar q. 1. c 4
Non oportet semper quod hæc præparatio, tempore iustificationē præcedat: quia vnus actus humanus à principio potest esse sufficienter intensus. 4. d. 17. q. 1. ar. 2. q. 1. c. m 5
In habentibus vsum rationis. requiritur ad iustificationem, motus liberi arbitrij consentientis, non autem causantis. 12ª q 113. 3. 0 * 4. 5. 6. c. *. 3ª q. 85. 6. 1m * 2. d. 27. 2. 7m * 4. d. 17. q. 1. ar. 3. q 2. 0 * Veri. q. 28 3. 0 * 4. c. 10. 4. lec. 2. co. 2. *. Ephe. 5. lec. 5. fi 6
Ad iustificationem impij requiritur duplex motus liberi arbitrij s. detestatio peccati, & desiderium iustitiæ Dei. 12ª. q. 113. 5. 0. *. 7. 1m. *. 2m. *. 3ª. q. 86. 2. c. *. 4. d. 17. q. 1. ar. 3. q. 4. 0. *contra 3 co. 158. * Veri. q. 28. 5. 0 7
Ad eam requiruntur quatuor, s. infusio gratiæ, motus liberi arbitrij per fidem in Deum, detestatio peccati, remissio culpæ. 12ª. q. 113 6. 0. *. 3ª q. 86. 6. 1m. *. 2m. *. q. 88 2. c *. 4. d. 17. q. 1. ar. 3. q. 5. c. *. contra 4. co. 72. * Io fi *. Ephe. 5. lec. 5. fi 8
Requiritur etiam motus fidei, & concurrit charitas, timor, & humilitas, 12ª q. 113. 4. 0. *. 3ª. q. 86. 6. 1m * 3m 2. d. 26 4. 4m. 3. d. 30. 5. 3m. * 4. d. 17. q. 1. ar. 3. q. 3. 0. *. Veri. q. 28. 4. 0 9
Timor filialis, requiritur ad eam substantialiter: timor vero seruilis, requiritur ad eam, vt dispositio præuia. Veri. q. 28. 4. 3m 10
Actus misericordiæ operatur contra peccatum dupliciter, s. vel per modum satisfactionis: uel per modum præparationis: primo modo actus misericordiæ sequitur iustificationē, secundo vero modo præcediteā, vel concurrit cum alijs virtutib. requisitis 12ª. q. 113. 4. 1m 11
Deus est principalis causa iustificationis. Passio Christi, est causa meritoria Sacramenta ecclesiæ, sunt causa instrumentalis: fides vero, est coniungens instrumentum, causæ principali. 3ª. q. 64. 3. c. *. 4. d. 1. q. 1. a. 4. q. 1. c. fi. *. q. 3. c. *. Veri. q 28. 4. c. *. q. 29. 4. 1m. *. 2m. Baptismus. 16. 19. 161. Gratia. 121 Lex. 114. Misericordia. 11 12. 31. 45. Pœnitentia. 11. Sacramentum. 133. Saluari. 11. Sanitas 7 12
In iustificando. Deus non indiget instrumentis, ex parte sua, sed propter congruitatem ex parte hominis iustificandi utitur sacramentis, vt instrumentis. 4. d. 1. q. 1. ar. 4. q. 1. c fi. *. Veri. q. 27. 4. 16m 13
Non est inquirenda ratio, quare Deus aliquos iustificet, & liberet à peccato, & alios relinquat in peccatis 10. q. 23. 7. c. 2m. *. 12ª. q. 98. 4. 2m. * q. 10. 2. 3m. * contra 3. c*. 161. *. Ro. 9. lec 3. co. 8. 9 14
Deus, & Christus secundum quod homo iustificant nos dupliciter, s. per operationem eorum in nos, & econuerso Veri. q. 29 4 9m 15
Christus vt homo, est causa meritoria, sed, vt Deus, est causa principalis nostræ iustificationis. 4. d. 1. q. 1. ar. 4. q. 3. 1m. *. Veri. q. 29. 4. 1m. *. 2m. *. 4 16
Resurrectio Christi, est causa instrumentalis & exemplaris resurrectionis animarum s. iustificando eas. 3ª. q. 56. 2. 0. *. q. 62. 5 1m. *. 4. d. 43. ar. 2. q. 1. q. 2. *. opus. 3. c*. 247. 249. Christus. 55. 17
Resurrectio Christi, est cā iustificationis, quantum ad terminum ad quē, sacraméta vero & passio Christi, quantum ad terminum a quo. 3ª. q. 56. 2. 4m* q. 59. 2. 3m* q. 62. 5. 3m* 4. d. 19. ar. 2. q. 1. 3m* ar. 3. q. 2. 3m* 18

4. d. 8

4. d. 1 q. 1. ar. 4. q. 3. d. 19. ar. 1. q. 1. 3m. *. ar. 3. q. 2. 3m. * Veri. q. 29. 4. 1m. *. Opus. 3. c*. 147. *. Ro. 4. fi
19 Iustificatio appropriatur attributo misericordiæ Dei, sicut reuelatio secretorum sapientiæ eius. 1ª. q. 46. 5. 3m. *. 4. d. 17. q. 1. ar. 1. q. 2. 0
20 Iustificatio manifestat iustitiā Dei, sicut causam exemplarem: misericordiam vero, vt causam efficientem: sed bonitas creaturæ manifestat bonitatē Dei vtroque modo 1ª. q. 45. 3m. *. 4. d. 17. q. 1. ar. 1. q. 3. 2m.
21 Iustificatio dicitur tripliciter, s. quo ad reputationem, executionē, & causam: sed opera legis iustificabant primo modo & secundo: non autem tertio modo. 12ª. q. 100. 12. c. 3. d. 40. 3. 0. * Ro. 2. lec. 3. co. 1. *. c*. 3. lec. 4. fi *. Gal. 2. lec. 4. co. 1. fi. c*. *. 3. lec. 4. 0.
22 Oppositum videtur dicere quo ad opera legis. 3ª. q. 62. 6. 3m. *. q. 70. 4. 0.
23 Omnia præcepta veteris legis iustificabant disponendo. & figurando nō autem causando habitum: sed actum iustitiæ. 12ª q. 98. 4. c. fi *. 2m. * q. 100. 12. *. 3 d 40. 3. 0
24 Præcepta cerimonialia non iustificabant, nisi ex obedientia & deuotione, id est, non continebant iustitiam: nisi in generali Moralia vero iustificabant in speciali, secundum generalem iustitiam iudicialia autem in speciali, secundum specialem iustitiam. Sed præcepta legis humanæ, secundum iustitiam acquisitam iustificant. 12ª. q. 92. 1. *. q. 112. 0. *. q. 103. 2. 0. *. 3 d. 40. 3. 0
25 Lex noua continet duo, s. gratiam principaliter & documenta & præcepta secundario. Ratione primi iustificat, non autem ratione secundi. 12ª. q. 106. 2. 0.
1 ¶Iusti sunt nobilissimæ partes vniuersi: ideo omnia bona, & peccata sua & aliorum, prosunt eis. 1ª. q 23. 7. c. fi
2 Deus specialiter dicitur Deus iustorum tripliciter, s. ex speciali cura, cultu, & præmio. 1ª. q. 2. c6
3 Deus nihil permittit euenire, quod finaliter impediat salutem iustorū. 1ª. q. 22. 2. 4m.

L

1 LABOR manualis, siue corporalis, vel mœchanicus, prohibetur ad literam, tertio præcepto decalogi, vt præcepta specialia: sed mystice quo ad cessationem à peccatis, vt præcepto generali. 22ª. q. 122. 4. 1m. * q. 87. 3. c
2 Labor manualis ordinatur ad quatuor, s. ad victum, ad ocium vitandum contra concupiscentias, & ad eleemosynas. 22ª. q. 187. 3. c
3 Labor manualis est vtilis ad tria, s. contra furtum, contra cupiditatem boni alieni, & contra turpia negotia pro victu. 22ª. q. 187. 3. c
4 ¶Lacrymæ causantur ex tristitia & aliquādo ex affectus teneritate, præcipue cum consideratur delectabile cum tristabili, vt ex deuotione. 22ª. q. 82. 4. 3m
5 ¶Lamech non euasit reatū homicidij, occidens hominē quē credidit bestiam: quia non adhibuit diligentiam. 22ª. q. 64. 8. 1m
6 ¶Lamina aurea, inuenta est super pectus gentilis mortui de fide eius, & dicentis: Christus nascetur ex virgine; & ego credo in eum. o sol sub Helenæ, & Constantini temporibus, iterum me videbis. 22ª. q. 2. 7. 3m d
7 ¶Latere quærit concupiscentia, propter turpitudinem, ira vero manifestius operatur, propter impedimentum rationis, & amplificationem cordis. 12ª. q. 48. 2. 2m *. 22ª q. 156. 4. c.
8 ¶Latitudo est dimensio magnitudinis corporalis. 12ª. q. 3. 1. c
1 LATRIA exhibita vero Deo, & exhibita idolo, non dicitur vniuoce. 2. q. 94. 2m
2 Latria dicitur tripliciter, s. res exhibita ad cultum Dei, actus, & sic tertio modo est virtus. Cuius nomina sunt quatuor s. theosebia vel eusebia, pietas, religio. & latria 22ª q. 81. 1. 4m. *. q. 94. 1. 2m
3 Latria est specialis virtus, inquantum habet specialem rationem obiecti & actus, sed est virtus generalis inquantum actibus aliarum virtutum materialiter vtitur ad suum actum, ad quem multæ virtutes s. fides, charitas, & aliæ præexiguntur. 22ª. q. 81. 3. 4. 0. *. 8. 1m. *. q. 83. 5. 6. *. q. 189. 1. 2m
4 Latria non est virtus theologica, quia non habet Deum pro obiecto, sed habet eum tātum pro fine, ideo est virtus moralis, & reducitur ad virtutes cardinales 12ª. q. 81. 5. 0 *. q. 92. 1. c
5 Latria reducitur ad iustitiam, non quidem sicut species ad genus, sed sicut virtus annexa virtuti principali. 22ª. q. 80. 0
6 Actus latriæ præcipitur primo præcepto decalogi. 12ª. q. 100. 4. 1m.
7 Latria est quædam protestatio fidei. 12ª. q. 100. 4. 1m. * 22ª q. 85. 3. fi. * 2m. * q. 91. 1. 1m. *. q. 101. 2. 2m. * q 100 1. 2m.
8 Offerre sacrificia, vel orare, vel prostratio & huiusmodi, eliciuntur à sola latria, cuius propriè sunt actus: licet imperentur a fide & charitate. 22ª. q. 81. c. 1m *. q. 82. 2. 1m *. q. 85. 0 *. q. 88. 5. 1m
9 ¶Dicitur quandoque bonus latro, non quidem proprie & simpliciter, sed metaphorice: vel quasi transumptiue. 12ª q. 55. 3. 1m. *. q. 92. 1. c. *. 2. 3. 4. 1. 1m. *. b 47. 2. c. * q. 92. 1. 1m
3 Christus voluit crucifigi, inter duos latrones quadruplici ratione. s. primo: quia sicut pro nobis maledictū crucis factus est Christus, sic pro omnium salute inter noxios. quasi noxius crucifigitur, secūdum Hieronymum. Secundo vt in ipsa patibuli specie, deuitaretur illa quę in iudicio ipsius, omnium hominum facienda est discretio, secundum Leonem Papam, tertio duo latrones leuæ ac dextræ affiguntur, omnem humani generis diuersitatem vocari ad sacramentum passionis domini ostendentes. secundum Hilarium quarto, quia latrones qui cum domino crucifixi sunt, significant eos qui sub fide & confessione Xpi, vel agone martyrij, vel quælibet arctioris disciplinæ instituta subeūt, secundum Bedam. 3ª q. 46. 11. 0.

¶Laurentius diaconus existens baptizabat in necessitate tantum. 3ª. q. 67. 1. 2m. 1
Laurentius & Vincentius, & aliqui alij sancti, habuerunt passionem magis dolorosam, quam Christus quo ad diuturnitatem vel acerbitatem, vel aliquid huiusmodi: non autem simpliciter. 3ª. q. 46. 6. 1m. 2
¶Laus depēdet essentialiter à voluntate adhærete bono, non autem a potentialitate peccandi, sed est signum eius. 12ª. q. 2. 1
Aliquid est laudabile inferiori quod est vituperabile superiori, & econuerso 12ª q. 92. 2. 3m 2
laudare hominem ad consolationem, vel ad profectum eius, cum cæteris circunstantijs debitis est actus virtutis amicitiæ: aliter autem, est peccatum adulationis 22ª. q. 115. 1. 1m. *. 2. 0 3
Deus secundum essentiam maior est omni laude: ideo debetur ei reuerentia, & honor latriæ, laus autem, effectib. eius. 22ª. q. 91. 1. 1m 4
Deus est ore laudandus, non vt ei aliquid manifestetur sicut alijs, sed vt nos & alios excitemus in Deum, & vt retrahantur ab eis offensis. 22ª q. 91. 1. 2. 0. 5
locium tollitur per meditationes diuinorum eloquiorum, s. sacrarum scripturarum, & per laudes diuinas: quia secundum glosam non est ociosus, qui verbo Dei ratum studet, nec pluris est qui extra operatur, quā qui studium cognoscendæ veritatis exercet. 22ª. q. 187. 3. c. fi. 6
Lazarus resuscitatus, iterum mortuus est. 3ª. q. 53. 3. c. 1m. *. q. 55. 2. 3m. *. q. 56. 1. c.
¶Legislator magis considerat actus exteriores, quam interiores. 12ª. q. 100. 9 c. 1
Voluntas principis, vel legislatoris, vt regulata ratione, habet vigorem legis. Alioquin esset magis iniquitas, quam lex. 12ª. q. 90. 1. 3m. *. q. 90. 1. 2. *. q. 93. 2m. *. 22ª. q. 6 5. 1m. 2
Intentio legislatoris est facere ciues bonos, inducendo eos ad virtutes, per assuefactionem bonorum operum. 12ª. q. 92. 1. 0. *. q. 96. 2. 2m. *. q. 107. 2. c *. 22ª. q. 122. 1. 1m. 3
Intentio cuiuslibet legislatoris, ordinatur primo & principaliter ad bonum commune: secundo autem ad ordinem iustitiæ & virtutis, quo cōseruantur. & peruenitur ad primum. 12ª. q. 100. 8. c 4
legislator intendit bonum commune, ideo non præcipit actus particulares vnius: nisi vt ordinantur ad alterum. 12ª. q 90. 2. 4. c. *. q. 98. 6. 2m *. 3m. *. q. 100. 2. 8 c. 5
¶Legispositiua est eadem quod virtus regnatiua, id est, principalis species prudentiæ, quæ conuenit regi. 22ª. q. 50. 1. 2m. *. 2. b. *. 1m. *. b. 1
legispositiua & eugnomosyna, id est, bona sententia siue consilium, tribuuntur prudentiæ, secundum directionem, & attribuuntur iustitiæ, secundum executionem. 12ª. q 80. 4m 2
lex non potest dari nisi populo: ideo legispositiua est pars politicæ. & nō œconomicæ, nec monasticæ. 12ª. q. 9. 6. 2m *. 3m. *. q. 101. 3. c. *. 3ª. q. 7. 2. 2m 3
¶Lenitas est idem quod patientia, & est pars annexa fortitudini. 22ª. q. 128. 6m.
Lepra non mundabatur, per ritum & cerimonias legis: nisi quandoque miraculose, s. quando sacerdos decipiebatur in iudicando. 12ª. q. 102. 5. 7m. *. q. 102. 2. 3m. 1
Expositio literalis & figuralis lepræ, in hominib. domib. & vestib. 12ª. q 102. 5. 4m. *. q. 107. 2. m 2
leprosus non debet promoueri ad sacerdotium, nec celebrare missam in publico propter horrorem, sed celebrare potest secreto, nisi sit periculum. 3ª. q. 82. 10. 3m. 3
Aliquis remouetur ab administratione ecclesiæ, propter vitium lepræ, quia impius est. 22ª. q. 108. 4. 3m 4
LEX dicitur à ligando, quia obligat, vel dicitur à legendo secundo secundum Isidorum, quia scripta est. 12ª. q. 90. 1. c. *. 4. 2m. *. 3m 1
Quælibet inclinatio ex aliqua lege, potest dici lex participatiue, non autem essentialiter. 12ª. q. 90. 1. 1m. *. q. 91. 6. c 2
lex est regula & mensura actuum agendorum, vel omittendorum. 12ª. q. 90. 1. 0. *. 2. 4. c. *. q. 91 2. c. * q. 93. 3. c. *. q. 95. 4. c. fi. *. q. 96. 5. c. * q. 97. 1. c. 3
lex de sui ratione habet, quod sit regula actuum agendorum, & quod habeat vim coactiuam. 12ª. q. 90. c. * q. 96. c. *. 22ª. q. 67. 1. c. 4
¶Lex est aliquid rationis, scilicet propositiones vniuersales rationis practicæ, consideratæ actu vel habitu. 12ª. q. 90. 1. 0. *. q. 91. 1. c. * q. 92. c. * q. 94. 5
lex non est aliud nisi dictamen rationis practicæ. 12ª. q. 91. 1. 3. c. *. q. 92 c. 4. *. 2. c. * q. 97 1. c. 6
lex est quædam rationis ordinatio ad bonum commune, ab eo qui curā communitatis habet promulgata. 12ª. q. 90. 4. c. 7
lex maxime respicit ordinem ad beatitudinem, & propriè ad fœlicitatē communem. 12ª q. 90. 2. c. 8
Nullum præceptum habet vim legis, nisi secundum ordinem ad bonū commune, ad quod omnis lex ordinatur, vt ad finem. 12ª. q. 90. 2. *. 3. c. *. q. 91. 5. c. *. 6. 3m. *. c. 92. c *. q. 9. *. q. 95. 4. c. *. q. 96. 1. 3. c. * q. 97. 1. c. *. q. 100. 2. c. *. 1. 3m. *. 22ª. q. 58. 5. c. *. 3ª q. 7. 2. 2. 9
lex importat ordinem ad finem actiue, non autem passiue, nisi per accidens, s. quando legislator habet finem extra se. 12ª. q. 91. 3. 3m. 10
lex non imponitur ab aliquo domino nisi subditis eius: ideo præcepta cuiuslibet legis præsupponunt subiectionem recipientis legem ad dantem legem. 22ª q. 16 1. c. *. q. 22. 1. c. 11
Non omnia contenta sub lege, obligant ad mortale, quia nō omnia tra- 12

duntur

duntur per modum præcepti, sed aliqua per modum ordinationis & statuti,& obligant ad certam pœnam.22æ.q.186.9.2m
13 Vsus venereorum,ordinatur ad bonum cõmune,ideo subiacet legi.quia bona communia cadunt sub lege.22æ.q.154.1.c.fi.*.9.3m
14 Lex quintuplex,s.lex æterna,naturalis,diuina,humana, & fomes peccati,12æ.q.91.o
15 Lex est in aliquo dupliciter.s. essẽtialiter & ut in regulariter.& participatio,vt in regulato:primo modo est in ratione, secundo modo, est in omni quod ex aliqua lege in aliquid inclinatur 12æ.q.90.1.1m.*.3.1m.*.q.21.2.6.c
16 Homo dupliciter inclinatur ad obseruantiam legis.s.meritus per amorem,vt boni:& exterius per pœnas,vt mali.12æ.q.92.1.2m * q.95.1.c.* q.98.6.c.* q.107.1.2m *.22æ.q.108.1.3m * 3.c
17 Diuersæ leges,diuersis imponuntur.12æ.q.91.5.1m * 6.c.* q.96.2.c.* q.100.2.c.* q.104.3.3m * q.107.1.c
18 Iustus dupliciter non est sub lege.s.coactiue,& quantum ad opera spiritus sancti.12æ q.93.6.1m * q.96.5.o
19 Actus legis quadruplex.s.imperare seu præcipere, vetare seu prohibere, permittere,& punire:non autem consulere,nec præmiare: quia conueniunt etiam personis priuatis.12æ.q.92.2.o
20 Proprius effectus legis est, inducere subditos ad propriam eorum virtutem:ideo lex facit bonos, vel simpliciter: vel bonos secundum quid. 12æ q.92.1.o * 2.4m
21 Quælibet lex inducit ad obseruantiam præceptorum, per pœnas,& per præmia danda:vel per Deum:vt lex diuina: vel per homines, vt lex humana. 12æ q.99.6.o
22 Omnis lex tendit ad amicitiam,vel hominum adinuicem: vel hominum ad Deum.12æ.q.99.1.2m * 2.c
23 * Lex naturalis,est participatio legis æternæ: & impressio diuini luminis,in creatura rationali: quia inclinatur ad debitum actum & finem. 12æ q.91.2.o.* q.69.2.1m *.q.91.1.1m
24 Lex naturalis non est habitus proprie & essentialiter,s. quo quis operatur,sed improprie,id est,quod habitus tenetur.12æ q.94.1.o
25 Omnes inclinationes partium humanæ naturæ, vt concupiscibilis & irascibilis,secundum quod regulantur ratione, pertinent ad legem naturalem.12æ.q.94.2.2m * 4.3m * 22æ q.108.2.c
26 Ordo præceptorum legis naturæ,est secundum ordinem inclinationum naturalium,scilicet,primo secundum naturam substantiæ: secundo secundum naturam animalis:tertio secundum naturam hominis.12æ.q. 49.2.c
27 Ad præcepta legis naturæ,pertinent omnia,quæ ratio practica naturaliter apprehendit esse bona humana.s. omnia ad quæ homo habet naturalem inclinationem.12æ q.94.2.3.c.* 4.c.3m
28 Lex naturalis est eadem, apud omnes, quo ad prima principia communia,secundum rectitudinem & notitiam, non autem quo ad alia. 12æ. q.94.4.o
29 Lex naturæ est vna omnium, quia præcepta eius sunt communia: ideo conueniunt tam imperfectis quàm perfectis, sed lex diuina non est vna,quia præcepta eius sunt particularia 12æ q.91.5.3m
30 Omnes actus virtutum, inquantum sunt vniuersi, sunt de lege naturæ: non autem omnes,secundum species suas. 12æ q.94.3.o
31 Lex naturalis non potest dici in irrationabilibus,nisi secundum similitudinem,12æ q.91.2.3m
32 Aliquid deriuatur à lege naturæ dupliciter.s.vt conclusio:& vt determinatio legis,vt lex humana,12æ q.95.2.o * q.99.3.2m
33 Lex naturalis pôt mutari,per legem diuinã & humanã,addendo,& subtrahendo conclusiones: sed raro,& in aliquo particulari:non autem prima principia eius 12æ q.94.4.c,2m * 5.o.*.q.97. .m
34 Lex Dei scripta corrigit legem naturæ,supplendo: vel vt corrupta erat in cordibus aliquorum,12æ q.94.5.1m * 3a q.61.3.2m
35 Lex naturalis non potest deleri de corde alicuius quo ad prima principia,& in vniuersali: sed tantum in particulari, vel quo ad conclusiones,12a q.94.6.o.*.q.99.2.2m
36 Lex naturæ fuit offuscata in gentib.quo ad multa, 12æ q.94.4.5.6.o.* q.98.6.c.1m * q.99.2.2m * q.100.5.1m * 22æ q.12.1.1m * q.154.1.1m * 3a q.60.5.3m * q.61.3 2m * q.20.2.1m
37 Lex naturæ sic corrupta fuit apud Germanos, quod latrocinium non reputarent peccatum,12æ q.94.4.6.c
38 Lex æterna est ratio seu conceptus gubernationis rerum,in Deo.12æ.q.91.1.o.* q.93.1.o * 3.4.c.* 5. m
39 Lex æterna secũdum essentiam,est nota beatis tantũ: sed in suis effectib. nota est omni creaturæ rationali.12æ q.19.4.3m * 5.6.o.* q.93.2.o
40 Lex æterna comparatur ad ordinem rationis, sicut ars ad artificiatum: ideo eiusdem rationis est aliquid esse contra vtrunq;. 12æ q.71.2.4m.
41 Omnis lex inquantum iusta est,deriuatur a lege æterna 12æ q.93.3.o.
42 Omnia regulantur lege æterna,& participant eam, inquantum ex ea inclinantur in proprios actus & fines.12æ.q 91.2.o
43 Aliquid subditur legi æternæ dupliciter,s.secundum cognitionẽ,vt creatura rationalis tantum: vel per aliquod principium interius, vt omnis creatura.12æ q.91.2.c.3m.* q.93.5.c.6.c
44 Omnia creata subduntur legi æternæ, non autem ea quæ pertinent ad essentiam Dei.12æ q.91.2.c.* q.93.4.5.6.o
45 Voluntas Dei secundum se,non subditur legi æternæ, nec gubernationi Dei,sed tantum secundum volita creata.12æ q.93.4.1m
46 Filius Dei,secundum humanitatem,legi æternæ subditur, sed secundum deitatem,est ipsa lex æterna,per appropriationẽ.12æ q.93.1.2m * 4.2m.*.6.1m

Beati & damnati,subduntur legi æternæ:per quam meruerunt,& conseruantur in beatitudine,vel miseria.12æ q.93.6.3m 47
Boni perfectius subduntur legi æternę,quàm mali, quãtum ad cognitionem,& inclinationem ad bonum, sed secundum passionem est conuerso.12æ q.93.6.c 48
Prudentia carnis,subditur legi ęterne,secundum passionem, non autem secundum actionem.12æ q 93.6.2m 49
Irrationalia,defectus,& omnia contingentia omnium naturalium subduntur legi æternæ,non autem legi humanæ.12æ q.93.5.o.* 12æ. q.93.6.c 50
Lex diuina est necessaria,præter legem naturalem & humanam. 12æ q.91 1.o.* 12æ q.91.4.o.* 3a q.60.5.3m 51
Lex diuina est participatio legis æternæ, in ordine ad finem supernaturalem,sicut lex naturalis,ad finem naturalem.12æ q.91.4.c.1m 52
Sicut gratia præsupponit naturam, sic lex diuina præsupponit legem naturalem.12æ.q.99.2.1m 53
Ea quæ sunt necessaria ad salutem,cadunt sub præceptis diuinæ legis.12æ q.3.2.c.* q.104.2.c 54
In lege Dei aliqua præcipiuntur,quia bona sunt,& aliqua econuerso:& aliqua prohibentur,quia mala sunt,& aliqua econuerso.12æ.q.57.2.3m. 55
Finis legis diuinæ,est beatitudo æterna,humanæ vero est tẽporalis tranquilitas ciuitatis,12æ q.98.1.c.* q.100.2. .c. 56
Lex diuina principaliter intendit amicitiam hominum ad Deũ, sed lex humana,hominum adinuicem.12æ.q.99.2.2 c.* q 100.2.5.c 57
Lex diuina principaliter ordinat homines ad Deũ:sed ordinat homines adinuicem,secundum quod conuenit ordini ad Deum,humana vero econuerso,12æ q.99.3 4.c.* q.100.2.5.c 58
Lex diuina sufficienter ordinat ad omnem actum virtutis, non autem lex humana 12æ q.100.2.o * 22æ q.140.2.c 59
Lex humana proponit præcepta tantum de actibus iustitiæ, vel aliarum virtutum,sub ratione iustitiæ: diuina verò, de actibus omnium virtutum,vel obligando,vel consulendo 12æ.q.120.2.o 60
Lex diuina se extendit ad actus interiores, & exteriores, sed lex humana,tantum ad actus exteriores.12æ.q.91.4.c.* q.8.1.c.*.q.100.2.9.c 61
Lex diuina prohibet & punit omnia peccata, non autem lex humana. 12æ.q.91.4.c.fi.* q.93.3.3m * q.96.2.o.* 3.1m * q.98.1.c.* 22æ q.69.2.1m * q.77.1.1m * q.78.1.4m 62
Leges humanæ antiquæ,continent quædam fabulosa & falsa, non autẽ lex diuina.12æ q.99.1.c 63
Lex diuina distinguitur in legem veterem,& legem nouam,non sicut in species omnino diuersas, sed sicut in imperfectum & perfectũ in eadem specie.12æ q.51.5.o.* q.107.1.o 64
Lex vetus est æterna,quo ad moralia, & quo ad veritatem quam figurabant cerimonialia,non autem aliter.12æ q.103.3.1m 64
* Lex vetus conuenienter data est,tempore Moysis: primo quidem contra malos ad comprimendam eorum duritiam, & superbiam, & in eo quod scire se,& posse putabant,quod non valebant:secundo vero ad bonorum auxilium, quo facilius & securius ad spiritualia nutrirentur. 12æ q.98.6.o.* 1a q.70.2.1m 66
Lex vetus differt à lege naturali,nõ vt ab ea penitus aliena,sed vt aliquid ei superaddens.12æ q.89 2.1m 67
*Lex vetus erat bona,quia consonabat rationi,reprimendo concupiscẽtias,sed erat imperfecta: quia non poterat sufficienter ad finem inducere.12æ q.98.1.c * 2.1m 68
Lex vetus,prohibebat omnia peccata.12æ q.98.1 c 69
* Lex vetus non cõferebat gratiam,quia hoc Christo reseruabatur. 12æ q.98.1.o.*.q.99.2.3m * q.100.12.o 70
Finis veteris legis erat iustificatio hominum, quam tamen efficere non poterat,sed eã figurabat factis cerimonialib.& promittebat verbis,12æ q.107.2.c 71
Lex vetus,secundum sensum exteriorem promittebat tantum temporalia:sed secundum sensum spiritualem promittebat spiritualia,& vitã æternam.12æ q.114.10.1m 72
Lex vetus occidebat,non quidem effectiue,sed occasione accepta,non autem data,12æ q.98.1.2m * q.99.2.3m 73
Lex vetus induxit pœnam,seruitutis,in casu duplici tantum, s.seruitutẽ perpetuam in seruo nolente ingredi,& temporalem, in fure non valente soluere.12æ q.105.2.10m 74
Lex vetus bene statuit de loco iudicij,de iudicib.& testib. 12æ q.105. 2 c.7m.*.8m. 75
Lex vetus data fuit solis Iudæis, non quidem propter merita eorum, sed propter promissiones Dei de Christo.12æ q.98.4.o.*.5.c 76
Lex vetus data fuit duris in flagellum,proficientib. in pædagogum,perfectis autem in signum & solatium 12æ q.101.3.c 77
Gentiles non obligabantur ad legem veterem,quo ad cerimonialia vel iudicialia:sed ad præcepta naturæ secundum se,non autem ex lege veteri 22æ q.98.5.o.* 22æ q.85.4.1m 78
Lex vetus neminem excludit à cultu Dei,sed tantum à ciuilitate.12æ q 105.3.1m * 4m 79
Lex vetus ordinabat ad Christum,peribendo testimonium, & disponendo ad eum.12æ.q.98.2.c.* q.99.6.c 80
Status veteris legis institutus fuit,ad figurandum mysterium Christi.12æ q.102.4.c 81
Status veteris legis,non fuit immutatus ante Christum,quo ad impletionem,sed quo ad conditionem populi.12æ q.102.4.2m 82
Christus impleuit legem veterẽ,opere & doctrina tripliciter, scilicet, ex 83
ponendo

ponendo,dando modum melius obseruandi,& superaddendo,12æ.q.117. .2.*.4.2m.
84 Christus in omnib. conuersatus est secundum præcepta veteris legis,3a q.37.o.* q 40.4.o.*.q.47.2.1m.
85 Lex vetus dabatur populo adhuc imperfecto, in comparatione ad perfectionem quæ erat futura per Christum,12æ.q.99.6.c.
86 Lex noua continetur in lege veteri virtualiter,vt perfectum in imperfecto,& implicite:non autem explicite & in actu,12æ.q.107.3.o.
87 Lex vetus assimilatur puero:vt imperfecta: noua autem assimilatur viro,vt perfecta,12æ.q.91.5.c.1m.*.q.98. .o.*.2.1m.*.2m.*.q.99.5.c.*.q.109.3.c.* q.*.107.1.c.2.*.2.3.4.c.*.22æ.q.1.7. 2m.
88 Lex noua implet legem veterem, exhibendo quod lex vetus promittebat & figurabat:sed euacuat eam quo ad ceremonialia,12æ.q.107.2.o *.22æ.q.104.6.2m.
89 Lex non dicitur gratia fidei,quia principaliter est ad gratiam secundario autem est ad ceremonialia & sacramentalia. Lex vetus autem econuerso,12æ.q.107.1.3m.*.q.108.1.o.
90 Lex vetus est via ad legem nouam, sicut lex noua ad cælestem ecclesiã, seu ad cælestem hierarchiam,12æ.q.101.2.c.*.q.106.4. 1m.*.3a. q.61.4.1m.
91 Vtraque lex fuit ab vno Deo,sed lex vetus in lapidib. noua vero in corde, 12æ.q.98.2.3.o.*.q.106.2.2m.*.4.3m.*.q.107.1.c.fi.
92 Lex vetus cohibebat manum,id est,actus exteriores per pœnas temporales,non autem animum,id est,actus interiores.noua autem cohibet vtrunque,per æterna,12æ.q.107.1.2m.
93 Lex noua principaliter promittit spiritualia,& ordinat actus etiam interiores,& ex amore: ideo perfectior est lege veteri quæ habet opposita,12æ.q.91.5.o.*.q.99.6.o.*.q.107.1.2m.q 108.1.o.*.22æ.q.35.2 5m.*.q.144.1.1m.
94 Lex vetus est grauior lege noua,quo ad cerimonialia,& quo ad dispositionem subditorum,sed quo ad actus virtutum,est econuerso,12æ.q.107.4.o.
95 Lex noua addit consilia super præcepta,non autem lex vetus,12æ q.108.4 o.
96 Lex noua dicitur lex veritatis, lex vetus autem dicitur lex vmbræ, vel lex figuræ,12æ.q.137.2.c.
97 In lege noua dantur præcepta fortitudinis,ad pugnandum spiritualiter, & ad patientiam temporalium malorum:non autem ad pugnam corporalem sicut in lege veteri,22æ.q.140.1.1m.
98 Lex noua nihil instituit, ad cognoscendum futura, sicut lex vetus, quia terrena sunt:fuerunt tamen in nouo testamento etiam aliqui,prophetiæ spiritum habentes, qui multa de futuris euentibus prædixerunt, 22æ.q.9 .2.1m.
99 Lex noua nihil determinat circa ceremonialia vel iudicialia, nec præcipit alia moralia,quàm lex vetus,12æ.q.108.2. .*.3.2m.*.3m.
100 Lex noua principaliter est gratia spiritus sancti,secundario autem est circa quædam disponentia ad gratiam, & ad vsum eius:ideo principaliter est indita,& secundario scripta,12æ.q.106.1.o.*.2. .c.*.q.107.1.2m.*.3m.*.q.108 1.c.1m.
101 In lege noua nihil continetur, nisi pertinens ad gratiam spiritus sancti: vel disponens intellectum per fidem & affectum,vel ad vsum gratiæ, 12æ.q.10 .1.1m.
102 Lex noua,est lex gratiæ,& pietatis,12æ.q.106.3 c fi.
103 Lex noua dicitur lex libertatis,quia non præcipit actus exteriores nisi sacramentorum,vel habentes necessitatem ad gratiam, nec prohibet, nisi contraria gratiæ, 12æ.q.108.1.2.o.*.4.c.
104 Lex noua bene ordinat omnes actus interiores hominis ad se,ad proximum,& ad Deum,12æ.q.108.3. .
105 Nullus status potest esse perfectior statu nouæ legis, quia lex noua immediate introducit ad vltimum finem,12æ.q.106 4.c.*. q.1 .4.o.
106 Lex noua non debuit dari à principio mundi, triplici ratione: prima, scilicet quia lex noui principaliter est gratia spiritus sancti.quæ abundanter dari non debuit, antequam impedimentum peccati ab humano genere tolleretur consummata redemptione per Christum: secũda potest assignari ex perfectione legis nouæ, non enim aliquid ad perfectum adducitur statim à principio, sed quodam temporali successionis ordine,sicut aliquis prius fit puer, & postmodum vir: tertia sumitur ex hoc quod lex noua est lex gratiæ:& ideo primo oportuit, quod homo relinqueretur sibi in statu veteris legis: vt in peccatum cadendo suam infirmitatem cognoscens,recognosceret se gratia indigere,12æ q.91 5.2m.*.q.106 3.o.
107 Lex noua proponitur in omni loco, non autem in omni tempore, quia tempus variat statum,non autem locus,12æ.q 106.3.2m.
108 Lex noua durabit vsque ad finem mundi,12æ.q.106.4.o.
109 Leges humanæ sunt necessariæ,ad pacem hominum,& ad virtutes,propter malos:quia non sufficit eis paterna monitio,12æ.q.91.3.o.*.q.95.1.o.
110 Melius est secundum philosophum, omnia determinari per leges,quantum possibile est,quam relinquere arbitrio iudicum, triplici ratione. Primo, scilicet quia facilius est inuenire paucos sapientes, qui sufficiant ad rectas leges ponendas,quàm multos qui requirerentur,ad recte iudicãdum de singulis:secundo,quia illi qui leges ponunt, ex multo tempore considerant quid lege ferendum sit,sed iudicia de singulatib. factis,fiunt,ex casib. subitò exortis: facilius autem ex multis consideratis potest homo videre quid rectum sit, quam solum ex aliquo vno facto:tertio, quia legislatores iudicant in vniuersali & de futuris, sed homines iudiciis præsidentes,iudicant de præsentib. ad quæ affi-

ciuntur amore vel odio,aut aliqua cupiditate, & sic eorum deprauatur iudicium,12æ. .1.2m.
Quia ergo iustitia animata iudicis non inuenitur in multis,& quia flexibilis est:ideo necessarium fuit, in quibuscunque est possibile legem determinare quid iudicandum sit, vt paucissima arbitrio hominum committerentur,12æ.q. 5 1.2m.fi. 111
Quædam singularia quæ non possunt lege comprehendi, necesse est cõmittere iudicibus puta de eo quod est factum esse, vel non esse. & de aliis huiusmodi,12æ.q.95.1. m. 112
Lex humana est dispositio particularis, inuenta per rationem humanã, ex principiis communib.legis naturalis,12æ.q.91.3.o.*.4.6.*.q.95. 2.o.*.3 4.c. 113
* Lex humana est mensura mensurata à lege diuina, & à lege naturali: cuius finis est vtilitas hominum 12æ.q 19.4.c.*.q.95 .o. 114
Leges humanæ in communi,habent rationem, non autem quo ad aliquas particulares conditiones,sed ex arbitrio instituentium,12æ.q.95. 2.4m.*.q 102.2.3m. 115
Leges humanæ,non possunt habere illam infallibilitatem,quam habent conclusiones demonstratiuæ scientiarũ,12æ.q 9 .3 3m.*.4.c*.q.96 1. m.*.q.10 .2.8m *.22æ q. 20.1.c. 116
Nulla lex humana habet vim legis,nisi inquantum à lege naturæ deriuatur,12æ.q.95.2.o. 117
Leges describũtur ad declarationem iuris naturalis & iuris positiui: ideo continent vtrunque & instituunt ius positiuum,dantes ei robur auctoritatis,non autem iuri naturali,sed hoc habet ex natura,22æ.q.60.5 c.1m. 118
Lex humana quadrupliciter diuiditur secundum quatuor quę sunt de ratione eius, s. quod sit à lege naturæ, ad bonum commune, à persona publica,& sit regula actuum humanorum,12æ.q.95.4.c. 119
Nullus potest condere legem,nisi communitas vel persona publica,id est gerens vices eius,12æ.q.90.3.o.*.q.92.2.2m.*.q.95.4.c.*.q 96.1.4.c.*.q.97.3.3m.*.q 98.3.3m.*.22æ.q.50.1.3m.*.q.57.2.c.*.q 60.5.c.*.q 67.1 c. 120
Lex humana debet dari in cõmuni,12æ.q.96.1.o.*.q.98.6.2m.*.22æ. q.147.3.4.c. 121
Lex humana datur de aliquo, secundum illud quod frequentius accidit, 12æ.q. 4.1.3m.*.q.96.1.3m.*.6 c.3m.*.q.103 6.5m.*.22æ.q.88. 9.1 .c.*.q.120.1.c.*.q.147.4.c.*.q.152.2.3m.*.q.154.2.c.fi. *. q. 1 0.5.c. 122
Lex humana non attendit intensionem obseruantis,sed actum eius,12æ q.100.9.c. 123
Lex humana debet esse honesta,iusta,possibilis secundum naturam, secundum consuetudinem patriæ,loci,& temporis,necessaria,pro communi vtilitate,& clara,12æ q.95.3.o. 124
Lex est iusta,vel iniusta tripliciter,scilicet ex fine, ex agente per auctoritatem,& ex forma,id est,secundum ęqualitatem proportionis, 2æ.q 96.4.c. 125
Lex humana præcipit aliquos actus cuiuscunque virtutis, vt ordinabiles ad bonum commune,non autem omnes:similiter aliquos actus cuiuscunque vitij prohibet,non autem omnes,12æ.q. 93.3.5m.*.q.96. 2.3.o.*.q. 10 2.c. 126
Leges humanæ ordinantur ad aliqua mundana bona, secundum quorũ conditionem dantur præcepta fortitudinis,22æ q.140.1.c. 127
Lex humana non debet seruari quando est in damnum, sed recurrendũ est ad principem,si periculum non sit in mora,12æ.q.96.6.o.*.q.97. 3.1m.*.22æ.q.90.1.2m.*.3m.*.q.147.4.c. 128
Lex humana iusta obligat,in foro conscientiæ,non autem lex iniusta, nisi propter scandalum vitandum in iis duæ non sunt contra Deum,12æ q 96.4.o.*.22æ.q.12.2 1m.*.q.60 3.1m. 129
Omnes subditi alicuius potestatis subduntur legibus eius,vel coacte, vt mali,vel sponte,vt boni,12æ.q.96.5.o. 130
Princeps subditur legi suæ,quo ad iudicium Dei, & sponte, quo ad vim directiuam non autem coacte,12æ.q 9 .5.3m. 131
Nullus subditur legi inferioris,contra superiorem,12æ.q.96.5.c.2m. 132
Lex humana,potest iuste mutari dupliciter,scilicet ex defectu legislatoris,vel ex mutatione rerum,vel hominum,12æ.q.96.5 3m.*. .o.* q.97.1.o.* q.104.3.2m. 133
Lex humana non debet faciliter mutari, nisi propter magnam necessitatem uel vtilitatem,quia consuetudo iuuat,12æ.q. .2.o. 134
L I.per quem non est appropriatum sed proprium filij,1a.q.39.8.c.
L I A fœcunda,& lippis oculis,significat vitam actiuam, quæ plus parit,& minus videt,22æ.q.179.2 b
¶ Liber de infantia Saluatoris,est apocryphus,3a.q.35.6.3m.*.q.36.4. 3m.*.q.43.3.1m. 1
* Liber de mirabilibus sacræ scripturæ,non est Augustini, nec est autenticus,1a.q.45.3.2m. 2
Liber de spiritu & anima,non est Augustini nec autentices,1a.q.77.8. 2m.*.q.79.8.1m.*.10.1m.*.q.82.5 2m. 3
liber vitæ dicitur tripliciter,scilicet conscriptio saluandorum, scriptura eorum quæ per saluantur,id est,vtrunque testamentum, & scriptura agendorum,seu iam factorum.s. liberi aperiendi in die iudicij, id est, vis diuina,qua cuilibet nota fient facta sua,1a.q.24.1.1 . 4
liber vitæ est notitia Dei de vita beata cuiuslibet in particulari,1a.q.24 o.*.q.39.8.fi. 5
liber vitę in diuinis dicitur essentialiter, non autem personaliter, & appropriatur filio,ratione notitiæ; sed spiritui sancto, ratione vitæ, 1a. q.39.8.fi. 6

liber vitæ non est prædestinatio, sed est notitia eius, 1ª,q.24,a.4ᵐ.
liber vitæ & electio. sunt tantum de vita gloriæ creaturarum, nos autem proprie de vita naturæ, nec de vita gratiæ, nec de vita Dei, 1ª,q.24,a.2.o.
Scripti simpliciter in libro vitæ, scilicet prædestinati, nunquam delentur de libro vitæ, 1ª.q.24,a.4.
Sicut potest aliquis deleri de libro vitæ, sic potest in eo scribi de nouo, scilicet vel secundum opinionem, vel secundum gratiam, non autem simpliciter, 1ª.q.24,a.3ᵐ.
Nullus liber dicitur liber mortis, sicut dicitur liber vitæ, quia electi solent ascribi, non autem reprobati, 1ª.q.24,a.3ᵐ.
libri aperiendi in die iudicij, sunt conscientiæ singulorum, vel sancti vel eriusque testimonii, vel sententia iudicis, vel vis diuina ostendens omnia, qua cuilibet nota fient facta sua, 1ª.q.24,a.1ᵐ.

Liberalitas est virtus dispensandi bene diuitias, in vsus bonos sibi suisq;, & alijs, 22ª.q.117,a.o.
Ad liberalem non pertinet, esse promptum ad recipiendum, & minus ad petendum, sed solicite procurat fructus suarum possessionum, ad liberaliter dandum, 22ª.q.117.4.3ᵐ.
Propria materia mediate liberalitatis, est pecunia, id est, res possessa, sed materia immediata, est passio circa pecuniam, 12ª.q.60,5.c.*.22ª.q.31,a.2.*.q.2.a.4ᵐ.*.q.58 9.2ᵐ.*.q.117,a.3.o.*.6.c.*.q.118.3.c.2ᵐ.*.q.157,a.c.
liberalitas moderatur amorem pecuniarum, & timorem de amissione earum, 22ª.q.123.4.2ᵐ.
Proprius actus liberalitatis duplex. s. bene vti pecunia in se & in alio: secundarius autem est, præparare & conseruare eas ad bonum vsum, 22ª.q.117.4.4.o.
Proprius & principalior actus liberalitatis est dare, quàm accipere, vel acquirere, vel cõseruare, vel vti pro se, 22ª.q.117.4.o *.q.119,a.2ᵐ *.3ᵐ.
liberalis tristatur quod aliquid detur non conuenienter, sed magis quando ipse dat nõ conuenienter, quia plus opponitur actui eius proprio, 22ª.q.117.4.2ᵐ.
Dare aliquid cum concupiscentia retinendi, derogat liberalitati, non autem amicitiæ vel charitati, sed magis ostenditur perfectio eius, 22ª.q.31,a.2ᵐ.
liberalitas est subiectiue in voluntate, 1ª q 21,a.1ᵐ.
Dantes omnia pro Christo, non sunt prodigi, sed liberales, 22ª.q.119,a.3ᵐ.
Solus Deus est maxime liberalis, 1ª.q.44.4.1ᵐ.
Christus omnes Diuitias contemnendo, ostendit in se summum gradum liberalitatis & magnificentiæ, 3ª.q.7.2.3ᵐ.
Omnis virtus theologica, & cadinalis, est simpliciter. i. secundum propriam materiam nobilior liberalitate, quæ tamen habet quandam excellentiam, inquantum est vtilis ad multa, 22ª.q.117.6.o.
Iustitia se extendit ad omnes, non autem liberalitas. 22ª.q.53.12.1ᵐ.*.q.123 12.5ᵐ.
Iustitia est simpliciter maior liberalitate, quia est communior & fundamentum eius est, & potest esse sine ea, non autē econuerso, sed secūdū quid est econuerso, scilicet vt est ornamentum iustitiæ, 22ª.q.66.4.1ᵐ.*.q.122.12.5ᵐ.
liberalitas conuenit cum iustitia, quia vtraque est principaliter ad alterum: & circa exteriora, sed prima attendit exteriora vt propria: secūda vero vt sunt alterius & ratione debiti, ideo liberalitas non est species iustitiæ sed est pars sibi annexa, 22ª.q.58.2.1ᵐ.*.q.117.3.3ᵐ *.3.2ᵐ.5.o.* q 118.2.2ᵐ.*.q.63.1ᵐ.*.q 157.1.c.
liberalitas est ad se in sumptib, non autem in dationib, sed iustitia nullo modo est ad se, 22ª.q.106.3.1ᵐ.*.q.117.3.3ᵐ.

Libertas cuiuslibet rei est dominium & potestas sui actus, ad opposita, 1ª.q.83.3.4.o.
De ratione vel necessitate libertatis non est esse primam causam sui, id quod liberum est, 1ª.q.83.1.3ᵐ.
Posse velle malum, non est libertas, nec est pars libertatis, 1ª.q.62 8.3ᵐ. *.22ª.q.88.1.1ᵐ.
Tota radix libertatis, ut subiectum, est voluntas: ratio autem, vt causa, 22ª.q.56.2.2ᵐ.*.q.17.1.2ᵐ.
libertas opponitur necessitati coactionis, non autem necessitati finis, 1ª.q 82.1.c.1ᵐ..22ª.q.44.1.2ᵐ.*.3ª.q.14.2.c.
libertas prima est debilitata per peccatum, non autem omnino amissa, 1ª.q 83.2.3ᵐ.

Liberum arbitrium non est habitus proprie, sed est potentia, 1ª.q.83,2.o,
liberum arbitrium est idem realiter quod voluntas, secundum quod in ea est virtus intellectus: vnde liberum arbitrium esse dicitur facultas voluntatis & rationis, 1ª.q.83.3.4.o.*.12ª.q.1.1.c.*.22ª.q.24.1.3ᵐ.*.q 95.1 c.
liberum arbitrium est tantum eorum, quæ sunt ad finem, 1ª.q.19.1.c. *.q 82.2.c.*.q.82.1 5ᵐ.
liberum arbitrium vt de actib. est tantum de contingentib, sed vt de obiectis, est etiam de præteritis & necessariis, 22ª.q.24.1.2ᵐ.
liberum arbitrium est per se ordinatum in bonum, nec tendit in malum nisi subtratione boni, 1ª.q.63.1.4ᵐ..3ª.q.34.3.1ᵐ.

*Nullus creaturæ liberum arbitrium potest naturaliter esse confirmatū in bono, sed tantum ex gratia, 1ª.q.62,3.c.
liberum arbitrium triatoris, potest per gratiam confirmari in bono aliquo modo, non autem simpliciter, 3ª.q.52.7.3ᵐ.*.79.6.1ᵐ.*.2ᵐ.
liberum arbitrium in damnatis est obstinatum in malo, quod non potest esse in via perfecte, 22ª.q.14.3.3ᵐ.*.1ª.q.526.3ᵐ.*.q 86.1.c
liberum arbitrium est in omni, & solo habente intellectum, 1ª.q.59,3.c
liberum arbitrium est in Deo, 1ª.q.19.10.o.
liberum arbitrium est in beatis, & est in damnatis, 3ª.q.18.4.3ᵐ.
Homo habet liberum arbitrium, 1ª.q.83.1 o.*.12ª.q.13.6.o.
Homo per peccatum amisit liberum arbitrium, quo ad libertatē à culpa & miseria, non autem quo ad naturam, 1ª.q.83,2.3ᵐ.
liberum arbitrium non est in brutis, 1ª.q.59.3.c.
liberum arbitrium non suscipit magis & minus secūdum essentiam, sed secundum dispositionem subiecti, tamen est maius secundum nobilitatem rei, cuius est, 1ª.q 59.3.3ᵐ.
Omnis actus humanus est à libero arbitrio vel elicitiue, vel imperatiue, 12ª.q.1.1.c.
Eligere est proprius actus elicitus liberi arbitrij, 1ª.q.83.3.4.o.*.32.q. 18 4.b.*.c.
Libido voluntatis grauat peccatum, sensibilis autem leuiat. 22ª.q.154. 3.1ᵐ.*.q.156.1.c.3ᵐ.
Non licere aliquid alicui, contingit dupliciter. s. ratione prohibitionis, & ratione defectus, 22ª, q.187.1.c.

Lignum vitæ, & arbor scientiæ boni & mali, sunt materialia, sed significant res spirituales, 1ª.q.102.1.4ᵐ.
lignum vitæ causabat in mortalitatem in Adam, per solam fortificationem virtutis, alij vero cibi, restaurando deperditum, 1ª.q.97.4.o.
Causa principalis immortalitatis Adæ, erat virtus supernaturalis ei data, non autem lignum vitæ, sed tamen erat coadiuuans ad continuationē vitæ, 1ª.q.97.4.c.fi.
Si post peccatum, homo comedisset de ligno vitæ, non potuisset euadere mortem, sed potuisset eam deferre, 22ª.q.164.2.6ᵐ.
Idem locus & status sanctorum ante aduentum Christi, dicebatur sinus Abrahæ, ratione requiei: & limbus inferni, ratione defectus gloriæ, non autem sunt omnino diuersi, 3ª.q.52.2.4ᵐ.
Gaudium magnum erat in eo. de gloria spetata, 3ª.q.52.4.1ᵐ.
In limbo patrum erat dolor, de dilatione gloriæ, non autem pœna sensibilis pro peccato. sed Christus soluit vtrunque. s. præseruando à secundo. & dando gloriam, 3ª.q.52.2.2ᵐ.*.5.1ᵐ.
¶Limus est terra præmissa aquæ, ideo corpus hominis dicitur componi ex eo ex quatuor elementis, 1ª.q.91.1.o.
Quia sanctorum animæ ante Christi aduentum habebant quietem per immunitatem pœnæ, limbus, sinus Abrahæ dicitur, qui fuit primum exemplum credentium, sed quantū ad id quod sanctis deerat requies desiderij dicitur infernus. Suppl. q.69.4.o.
limbus quantum ad qualitatem loci diuersus est ab inferno. damnatorū, sed quantum ad situm loci, sunt loca continua, nisi quod limbus patrū pars superior inferni esse videtur. Suppl q.69.1.c.
Cum pueris in limbo nulla adsit spes beatæ vitæ, quæ patrib. adeat, qualitate præmij & pœnæ limbus puerorum differt à limbo patrum, nõ autem situ, etsi requies patrum in superiori loco esse credatur. Suppl, q.69.5.o.
Siue in statu consequendi pro meritis bonum siue malum, constitutæ sunt animæ corporib. exutę, cõuenienter quinq; loca distincta sunt, s. paradisus, limbus patrum, purgatorium, infernus, & limbus puerorū. Suppl.q.69.7.c.

Lingua infirmi, quę infecta est cholerico, & amaro humore, nõ potest percipere aliquid dulce, sed omnia videntur ei amara, 1ª,q.7,a.2.c.* q.111,a.c.
Donum linguarum, est gratia gratis data, & necessaria fuit duplici ratione. s. vt prima diffusio Christi per vniuersum orbem discurrentes fidem eius vbique prædicarent, & ut sicut gentib. ad idolatriam declinantib. introducta est diuersitas linguarum, ita etiam qñ erant gentes ad cultum vnius Dei reuocandę, contra huiusmodi diuersitatem, remedium adhiberetur, per donum linguarum, 22ª q.176.1.o.
Christus habuit donum linguarum, quo tamen non est vsus, quia tantū in una gente prædicauit, 22ª.q.176.1.3ᵐ.*.3ª.q.7.7.3ᵐ.
¶Litigium proprie est contradictio in verbis, non ex defectu amoris animos vnientis, sed ex hoc quod quis non vult contristare personam: primum est contentio, & pertinet ad discordiam contrariā charitati: secundum contrariatur amicitiæ vel affabilitati, non autem mãsuetudini vel temperantiæ, licet oriatur aliquando ex ira, vel concupiscentia generali, & ex multis alijs, 22ª.q.116.1.o.
Figure litterarum, quibus tria & sex representant Greci, satis sunt propinque apud eos, 3ª.q.46.9.2ᵐ.fi.

Loca.* Inter quelibet duo loca, sunt infinita loca, tam diuisibilia, quā indiuisibilia, 1ª.q.53.2.c.
Respectus & inclinatio, & ordo corporis grauis ad locum medium, est relatio realis, 1ª.q.28.1.c.
Esse in loco dicitur dupliciter. s. sicut esse in aliqua re, vel esse sicut locatum in loco. 1ª.q.8.2.c.
Esse in loco contingit dupliciter. s. circumscriptiue & diffinitiue, 1ª. q. 52,1.o

Quod

Quod est in aliquo loco totum, totalitate essentiæ, potest simul esse extra, non autem totalitate quantitatis, 1ª.q.8.2.3ᵐ.
Incorporalia sunt in loco, 3ª.q.8.2.1ᵐ..2ᵐ.
Deus non est in loco circumscriptiue neque diffinitiue, quia est vbique, 1ª.q.52 2.c fi *.3ª.q.52.3.3ᵐ.
Deus dicitur esse in loco metaphorice, quia implet locum causalitate effectuum, non autem distantia dimensionis, 1ª.q.8.2.c.
Deus est in loco, non quidem ut quid mensuratum loco, sed vt dans virtutem loco, locandi & continendi, 1ª.q 8.2.c.
Longanimitas est virtus, qua habetur animus tendendi in aliquid distans in longinquum, & conuenit dupliciter, cùm patientia, sed magis cum magnanimitate. s. primo quidem, quia patientia sicut & fortitudo sustinet aliqua mala, propter aliquod bonum, quod si ex propinquo expectetur, facilius est sustinet: si autem in longinquum differatur, difficilis est expectatio. secundo quia hoc ipsum quod est differri bonum speratum, natum est eausare tristitiam: & sic secundum quod sub eadem ratione mali contristantis, potest comprehendi & dilatio boni sperati, quæ pertinent ad longanimitatem, & labor quem homo sustinet in continuata executione boni operis, quod pertinet ad constantium, tam longanimitas quàm etiam constantia sub patientia comprehenduntur, 12ª. q. 70. 3. c. *. 22ª. q. 17. 5.3ᵐ.*.q.136. 5.o.
Longanimitas magis respicit spem, quàm timorem, vel audaciam, vel tristitiam, sicut etiam magnanimitas, 22ª.q.136.
¶In diuersis lingnis, sunt diuersi modi loquendi, 1ª,q.39.3.2ᵐ.
Deus loquitur angelis vel hominibus, ostendendo aliquid, & fortassis Deus primis hominibus antea loquebatur, sicut cum angelis loquitur ipsa incommutabili ueritate illustrans mentes eorum, & si non tanta participatione diuinæ essentiæ, quanta capiunt angeli, secundū Augustinum, 1ª.q.94.1.c.fi.
Loqui videntur bruta, per illusionem Simonis Magi, vel operante dæmone: sicut & asina Balaam, per angelum. 22ª.q.165.2.4ᵐ.
¶Loth culpandus est secundum Augustinum, non quautum ille incestus, sed quantum ebreitas meruit, 22ª.q.105 4.c.fi.
¶Lotio pedum veteris testamenti, prætermittitur in nouo testamento, & retinetur locio manuum, quia est in promptu, & idem significat. s. perfectam mundaciam, 3ª.q.83.5.1ᵐ.
¶Lucia verum dixit, quod corpus non coinquinatur nisi de consensu mentis, 22ª.q.64.5.1ᵐ.
¶Lucifer peccauit grauius cæteris angelis, inquantum in eo minor flexibilitas fuit ad peccatum, 1ª.q.63.8.3ᵐ.
¶Ludica seu iocosa, sunt dicta vel facta, in quibus non quæritur, nisi sola delectatio animalis, 22ª.q.168.2.c.
¶Ludificatio dæmonum, mutat homines in bestias, secundum apparentiam tantum, non autem secundum rei veritatem, 1ª.q.114.4.2ᵐ.*. 22ª.q.165.2.4ᵐ.
¶Ludus est in remedium, contra fatigationem animalem, dans animæ quietem, id est, delectationem, 12ª.q.31.6.1ᵐ.*.22ª.q.168.2.o.
Ambrosius reprobat omnes ludos in sacra scriptura, non autem in aliis, 22ª.q.168.2.1ᵐ.
Ludus triplex. s. turpis, deuotus & recreatiuus. Primus debet vitari à quolibet: secundus est laudabilis: tertius debet sumi, sed temperatius à pœnitente, 22ª.q.168 4.1ᵐ.
In ludis cauenda sunt tria. s. dicta & facta turpia & nociua, resolutio grauitatis, & indebitæ circunstantiæ, 22ª.q.168.2.3
Ludere inordinate ratione recreationis, opponitur eutrapeliæ, sed pertinet ad molliciem, ratione quietis, 22ª.q.137.1.3ᵐ.
Defectus ludi ad peccatum, sed minus quam excessus eius, 22ª.q.168.4.o
Excessus ludi duplex. s. ratione turpitudinis vel nocumenti, & ratione indebitæ circunstantiæ: primus est peccatum mortale. secundus autē, est peccatum veniale, nisi ponatur finis in hoc, 12ª.q.168.3.o.
Superfluitas ludi, pertinet ad ineptam lætitiam, filiam gulæ, 22ª.q.168. 3.3ᵐ.
Peccata ratione solius intentionis excusantur per ludum, non autem peccata ex ina specie, sed reddunt ludum obscœnum & flagitiosum, 22ª.q.168.3.1ᵐ.

Lumen dupliciter potest inesse alicui, scilicet vel per modum formæ permanentis, uel per modum passionis transeuntis, 22ª.q.171.2.c.*. q.195.3.2ᵐ.
Maius lumen offuscat minus lumen. s. alterius illuminantis: non autem minus illum illuminati, sed perficit ipsum, 3ª.q.5.4.2ᵐ.*.q.9.1.3ᵐ
Lumen naturale intellectus nihil aliud est, quàm manifestatio veritatis, 1ª.q.67.1.c.*.q.106.1.c.
In homine est triplex lumen qua non participant bruta. s. lumen naturæ, gratiæ & gloriæ, 1ª.q.106.1.2ᵐ.
Lumen naturale intellectus confortatur per infusionem luminis gratiæ, 1ª.q.12.13.c.
Lumen supernaturale intellectus, id est, intellectus qui ponitur donum spiritus sancti, est quædam acuta perspectio diuinorum, 1ª.q.106.1.2ᵐ. *.22ª.q.19.2.2ᵐ.
Lumen intelligibile imprimitur diuinitus, ad iudicandum visa ab aliis, ad intelligendum scripturas, & ad interpretandum, sicut Apostolis ad cognita naturaliter, & ad agenda, 22ª.q.173.2.c.fi
Lumen gloriæ non potest esse connaturale alicui creaturæ, 1ª.q.12.5.3ᵐ
Productio plantarum, præmittitur productioni luminarium, ad excludendum idolatriam, 2ª.q.70.1.1ᵐ.*.4ᵐ.

Luminaria producta sunt primo die, quo ad substantiam: sed quo ad collationem determinatæ virtutis, producta sunt quarta die, 1ª.q.70.1.1ᵐ *.q.74.1.4ᵐ.
Luminaria sunt fixa in sphæris, secundum Aristotelem, nec mouentur fine suis sphæris, sed oppositum tenet Ptolemæus, 1ª.q.70.1.3ᵐ.
Sol dicitur luminare magnum, & luna luminare minus: sed sol propter quantitatem & propter virtutem: luna vero dicitur magna, propter quãtitatem apparentem & claritatem, & propter propinquitatem ad nos, & propter manifestos eius effectus, 1ª.q.68.1.c.fi.*.q. 0..5ᵐ.
¶Luna plena oritur vespere, & occidit mane: ideo dicitur præesse nocti, quia probabile est quod producta sit perfecta, sicut & plantæ & animalia, 1ª.q.70.2.5ᵐ.
Luna non dicitur præesse diei, sicut nocti, licet appareat in die, quia non dominatur diei, propter præsentiam maioris luminaris, scilicet solis, 1ª q.68.1.c.fi.*.q.70.1.5ᵐ.
Luna secundum proprium motum, est velocior sole: sed secundum motum diuinum, est econuerso, 3ª.q.44.2.2ᵐ.

¶Lux seu lumen, non est corpus, nec est euidentia coloris, 1ª.q.57.2.o. *.q.76.7.c.*q.102.1.2ᵐ
Lux non est forma substantialis solis, sed est qualitas actiua cuiuslibet lucentis à se, 1ª.q 67.3 o.
Lux proprie est tantum in corporibus, quantum ad illud à quo sumitur nomen, sed quantum ad illud cui imponitur: magis conuenit spiritualibus quàm corporalibus. 1ª.q.67.1 o.*.q 74.2.o.
Lux non habet contrarium, quia est qualitas primi alterantis, 1ª. q.67. 3.2ᵐ.
Lux dicitur esse sine numero, pondere, & mensura, quia virtus eius se extendit ad omnia corporalia, non autem simpliciter, 1ª.q.5.5.5ᵐ.
Lux primo creata, fuit sol, sed adhuc informis, quo ad determinationem virtutis, factam quarta die, nec lux erat nubes, nisi secundum similitudinem, 2ª.q.67.4.o.*.q.68.1.cap.fina.*.q.70,1.2.*.q.74,1.c.4ᵐ.*.o. 3.5ᵐ.
*Lux non videtur per aliquam similitudinem, sed per essentiam suam informat oculum, 1ª.q.56.3.c.
Lux facit quod color qui est visibilis in potentia, fiat visibilis in actu, 1ª.q.67.3.3ᵐ..q.76.3.2ᵐ.
Eodem actu videtur color & lux, vt ratio videndi, non autem vt obiectum. 12ª.q.8.1.2ᵐ..q.12.3.c.
Alium effectum facit lux solis, alium lux Iouis, & sic de aliis Planetis, 1ª. q.6.7.3.c.*.q.70.1.2ᵐ.
Lux ad productionem formæ substantialis, vt instrumentum cæli, 2ª.q. 67.3.3ᵐ.

Luxuria principaliter, est circa voluptates venereas: secundario autem dicit excessum in aliis, 22ª.q.153.1.o.
Omnis actus luxuriæ est peccatum, 22ª.q.153.3.o,
Omnis actus luxuriæ deliberatus extra limites matrimonij, est peccatum mortale: aliter vero est veniale. 22ª.q.153.3.c.*.q.36.3.o.*q.153.3.o
Luxuria est vitium capitale, 22ª.q.153.4.o.
Peccata luxuriæ inter vitia intemperantiæ, sunt maxime exprobrabilia, 22ª.q.151.4.3ᵐ.
Species luxuriæ sunt sex. s. fornicatio, adulterium, incestus, stuprū, raptus, & luxuria contra naturam, 22ª.q.154.o.
Stuprum aliquando sumitur communiter pro omni peccato luxuriæ, 22ª.q.154.5.2ᵐ.
Sacrilegium reducitur ad species tres luxuriæ, scilicet vel ad stuprum, vel ad adulterium, inquantum violatur virgo Deo desponsata: uel ad incestum, inquantum est cum cognata spirituali, 22ª.q.154.1.3ᵐ.*. 10.2ᵐ.
Peccatum luxuriæ contra naturam, non est humanum, sed bestiale, 22ª. q.142.4.3ᵐ.*.q.154.11.o.
Vitium contra naturam est grauissimum inter species luxuriæ: secundo raptus: tertio incestus: quarto adulterium: quinto stuprum, & minima fornicatio, 12ª.q.73.7.c.*.22ª.q.154.12.o.*.q.170.1.2ᵐ.
Species luxuriæ cõtra naturam sunt quatuor, quarum grauissima est bestialitas: secundo Sodomia: tertio cum muliere extra naturam: quarto molities, 12ª.q.154.11.o.*.12.4ᵐ.
Circa tempora Abrahæ, humanum genus venerat ad profundissimum peccatorū. s. ad infidelitatem, & ad turpissimum vitium contra naturā, 3ª.q.70.2.1ᵐ.
Filiæ luxuriæ sunt cæcitas mentis, inconsideratio, præcipitatio, inconstantia, amor sui, odium dei, affectus præsentis sæculi, & desperatio futuri sæculi, 22ª.q.53.6.o.*.q.153.4.5.o.
Gradus luxuriæ quintuplex. s. aspectus, cogitatio, delectatio, consensus, & 14.opus, 12ª.q.72.7.c.fi.*.3ᵐ.
Ex luxuria oriuntur, quarto inordinati actus locutionis. s. turpiloquia, stultiloquia, scurrilia, & ludicra, 22ª.q.153.5.4ᵐ.
Nulla passio ita deprimit rationem, sicut gula & luxuria, 12ª.q.33.6.o *.q.55.8.1ᵐ.*.q.180.2.3ᵐ.fi.
Homo incurrit quintuplex damnum ex luxuria. s. depressionem meritis, exheredationem, periculum personæ, & periculum, rerū & impedimentum bonorum operum, 22ª.q.46.3.c.
Luxuria uix vitari potest, nisi vitetur principium eius. s. aspectus mulieris pulchræ, & præcipue aspectus virginis, 22ª.q.167.2.c.
Luxuria vincitur fugiendo, sed accidia & cætera vitia resistendo: 12ª.q. 35.6.3ᵐ.*.q.74.3.2ᵐ.

M

1 Maceratio proprie corporis, non est accepta Deo, nisi discreta, vt concupiscentia refrenetur, & natura non nimis grauetur, 22æ. q.88.6.2m.*.q.147.1.2m.*.q.188.6.3m.

1 ¶Macula in corpore, & macula in anima, contingit dupliciter. s. priuatione decoris per peccatum mortale, & ex superinductione, per peccatum veniale, 3ª.q.87.2.3m.

2 ¶Macula peccati est defectus nitoris est animæ. s. luminis diuini, & rationis, & gratiæ, ex inordinato amore temporalium, 12æ.q.86.o.*.q.89.1.o.*.22æ.q.87.6.c.

3 Macula non dicit aliquid positiuum in anima, nec priuationem tantum, sed in respectu ad suam causam. s. ad peccatum: ideo diuersorum peccatorum, sunt diuersæ maculæ, 12æ.q.86.1.3m.*.3ª.q.88.1.c.

4 Macula peccati nihil aliud est quam priuatio gratiæ, 12æ.q.109.7.c.

5 Actus peccati facit distantiam à Deo, quam sequitur macula, 12æ.q.86.2.3m.*.6.c.

6 Cessante macula peccati, remanet reatus, 12æ.q.87.6.o.

7 Remissio peccato quantum ad maculam, semper remittitur pœna æterna, non autem pœna temporalis, 12æ.q.87.6.c.

8 Macula peccati, manet transeunte actu peccati, 12æ.q.86.2.o.*.q.87.6.c.1m.

1 ¶Magi adorantes Christum secundum Augustinum, fuerunt malefici: sed secundum alios fuerunt sapientes, astrologi, & potentes, 3ª.q.36.3.c.2m.*.5.c.

2 magi moti sunt ex scriptura Seth, ad sequendum stellam, vel ex prophetia Balaam, vel ducti ab angelis, vel inspirati à Deo, 3ª.q.36.5.4m.

3 Magi secundum augustinum, venerunt de remotissimis partibus orientis, per biennium: secundum vero alios, venerunt in diebus tredecim: secundum alios autem, venerunt de prope, 3ª.q.36.3.3m.*.5.4m.*.6.c.3m.

4 Magi venerunt ad Christum, tanquam primitiæ gentium, docti à spiritu sancto, offerentes munera congrua dignitati Christi, 3ª.q.36.3.1m.*8.o.

5 magi amiserunt stellam quadruplici ratione. s. propter Iudæorum confusionem, propter magnorum instructionem, propter instructionem nostram dupliciter: primo quia qui humanum auxilium quærunt, deseruntur ab auxilio diuino: secundo instruitur quantum ad hoc, quia qui fideles sumus, non debemus quærere signa, sed debemus esse contenti doctrinis prophetarum, quia signa data sunt infidelibus, 3ª.q.36.8.3m.

6 Herodes post duos annos, à recessu magorum, occidit pueros, quia accusatus iuit Romam, vel territus aliquo periculo, vel credens magos confusos, 3ª.q.36.6.3m.

7 Substantia non dicitur magis & minus, sic quod participetur quandoque cum magis & minus in eadem specie licet vna substantia sit perfectior alia, 1ª.q.93.3.3m.*.12æ.q.52.1.c.co.2.

¶magister sententiarum non est autenticus: ideo in multis nõ tenetur, 1ª.q.94.4.2m.*.22æ.q.23.2.o.

1 ¶Magnanimitas importat extensionem animi, vel ad magna absolute, vel secundum proportionem, 22æ.q.129.1.c.*.q.129.5.c.

2 magnanimitas est virtus, quia tendit ad maxima, secundum rectam rationem, 22æ.q.129.3.o.*.q.130.2.c.

3 Magnanimitas est circa spem & desperationem, 12æ.q.60.4.c.fi.

4 Magnanimitas principaliter est circa honores, sed mediate: immediate vero, est circa spem, 22æ.q.129.1.o.*.4.8.6.*.q.128.c.*.q.131.2.c.*.q.132.2.c.

5 Propria materia eius est honor magnus, vel mediocris autem est materia cuiusdam virtutis innominatæ, 12æ.q.60.5.c.*.22æ.q.129.2.o.*4.1m.*q.130.2.2m.

6 Magnanimitas est circa gloriam, quia moderate vtitur gloria, sicut & honore, 22æ.q.132.2.c.

7 Magnanimitas ad duo respicit. s. ad honorem, sicut ad materiam, & ad opus magnum, sicut ad finem, 22æ.q.129.8.c.*.q.131.2.1m.

8 Ratione primi opponitur ei secundum excessum ambitio, & ratione secundi præsumptio, 22æ.q.131.2.1m.*.2m.

9 Ea quæ opponuntur aliis virtutibus, opponuntur etiam magnanimitati, secundum quod parua pro magis habentur, 12æ.q.172.2.1m.

10 Magnanimitas est in irascibili subiectiue, 12æ.q.60.5.c.*.22æ.q.129.1.1m.*.q.134.4.1m.

11 magnanimus non quærit honorem tanquam finem, quia hoc reputat parum, sed quærit fieri dignus honore, 22æ.q.129.1.3m.*.2.3m.*.q.131.1.2m.

12 Magnanimus bene vtitur magis & paruis honoribus, quia non extollitur nec frangitur oppositis, sed contemnit, 22æ.q.129.2.3m.

13 Magnanimus contemnit bona exteriora, ideo non gaudet si acquirat ea, nec tristatur, si perdat ea, 22æq.129.8.2m.*.3m.*q.132.2.1m.*.2.*.3m.

14 Magnanimus non est contentiosus, quia nihil extra secum æstimat magnum, 22æ.q.129.1.3.3m.*.q.132.2.3m.

15 Magnanimus non amat pericula, nec timet ea, sed promptissime se exponit periculis magnis, 22æ.q.129.5.2m.

16 Magnanimus nullo indiget. s. modo humano, non autem simpliciter, 22æ.q.129.6.1m.

17 Magnanimus habet vocem grauem, locutionem stabilem: quia non de omnibus facile contendit aut loquitur, sed magnis. Non est memor beneficiorum, quia non delectatur in hoc, nisi vt maiora compenset: est tardus & ociosus, quia non vilibus, sed magnis intendit. Vtitur ironia, non quæ opponitur veritati, sed quia nõ omnibus animi magnitudinem ostendit. Cum aliis non potest conuiuere, sed cum amicis tantum, & magnis. Habet infructuosa, quia magis honesta quærit, quàm vtilia, 22æ.q.4.9.2m.*.q.129.3.3m.*.5m.

Nullus potest esse magnanimus, nisi virtuosus, qui est habilis ad magna, 12æ.q.66.4.3m. 18

Magnanimo attribuuntur actus aliarum virtutum, sub ratione excellentiæ, s. quod est communicatiuus, benefactiuus, retributiuus plurium, veridicus, non plantiuus, non incertus, nec fugiens cõmonentem, 22æ q.129.4.1m.*.2m. 19

Magnanimus magis curat de veritate, quàm de opinione, nec quærit laudem humanam, 22æ.q.132.2.1m. 20

Magnanimitas est generalis virtus, inquantum operatur magna in qualibet virtute, faciens eam maiorem: sed est virtus specialis, inquantum ponit specialem modum, circa specialem materiam, 22æ.q.129.4.o.*.5.2m.*.q.134.2.2m. 21

magnanimitas est ornamentum omnium virtutum, 12æ.q.66.4.3m.*.22æ.q.129.4.3m. 22

magnanimitas superueniens iustitiæ, auget bonitatem eius, sed sine iustitia, non habet rationem virtutis, 12æ.q.58.12.2m. 23

Magnanimitas & magnificentia, habent connexionem cum omni virtute, secundum principia virtutum, scilicet secundum prudentiam & gratiam, non autem secundum actum, 12æ.q.65.1.1m.*.22æ.q.129.3.2m*.q.134.1.1m. 24

Magnanimitas & magnificentia tenent extremum secundum quantitatem, medium autem, secundum regulam rationis, 12æ.q.64.1.2m.*.3m.*.22æ.q.92.1.c.*.q.129.3.1m.*.q.130.2.c.*.q.134.1.2m.*.q.152.2.2m. 25

Bona fortunæ conferunt ad magnanimitatem, quo ad materiam eius. s. quo ad honores, & etiam quo ad finem eius, scilicet operari magna, 22æ.q.129.8.o. 26

¶Magnificentia est virtus factiua magnorum & est virtus generalis, si sumatur facere communiter, scilicet pro omni opere, si vero proprie, scilicet pro operatione exteriori, est virtus specialis. 22æ.q.134.1.2.o. 1

Materia eius sunt sumptus magni, præcipue ad cultum Dei: secundo pecunia pro eis: tertio amor pecuniæ, 22æ.q.134.1.3m.*.2.3m.*.3.o 2

Magnificentia est rerum magnarum & excelsarum, cum animi quadam ampla & splendida proportione cogitatio & administratio, 22æ.q.128.c. 3

*Magnificentia est in voluntate subiectiue, 1ª.q.21.1.1m. 4

Non oportet ad magnificentiam habere multas diuitias, sed oportet sic disponi, quod quando oportet decet, velit eas optime dispensare, & sic fuit in Christo, 22æ.q.134.1.1m.*.3.4m.*.q.152.3.3m. 5

Magnificus non principaliter facit magnos sumptus pro persona sua, quia non est quid magnum, nisi quæ tantum semel fiunt, vt nuptiæ: vel permanentia, vt domus, 22æ.q.134.1.3m. 6

Magnificentia facit & intendit aliquod magnum, in factibili tantum: sed magnanimitas in omni materia, 22æ.q.134.2.2m.fi. 7

magnificentia est in maximis donis & sumptib. sed liberalitas in mediocrib. 12æ q.60.5.c.co.2.*.22æ.q.117.3.1m.*.q.118.8.4m.*.q.128.1m.*.q.129.2.c.fi.*.q.134.2.3.c.*.4.1m.*.q.152.3.c.*.q.160.1.c. 8

Crimen læsæ maiestatis maxime punitur, 22æ.q.108.6.*.q.11.3.c.*.q.108.4.2m.

¶Maius dicitur dupliciter. s. intensiue & extensiue, 3ª.q.1.4.c. 1

Maledicere contingit tripliciter, scilicet enunciatiue, id est, detrahendo; causaliter vel imperatiue & optatiue, & hoc dupliciter, scilicet per se, id est, sub ratione mali: & sic est peccatum, non autem si per accidens, id est, sub ratione boni duplicis, scilicet iusti sicut iudex per sententiam, ecclesia per excommunicationem, prophetæ conformando se Deo, vel sub ratione boni vtilis, scilicet vt aliquis melior fiat, uel ne noceat aliis, 22æ.q.76.1.o.*.q.83.8.1m.*.2m. 1

Maledicere sub ratione mali est peccatum mortale: & est tanto grauius, quanto plus persona debet amari & reuereri, tamen triplicitet est veniale, scilicet ratione parui mali: vel ratione affectus. s. ex loco vel leui motu, vel ratione surreptionis, 22æ.q.76.3.o. 2

Detractio, contumelia, susurratio, & derisio, sunt de malo culpæ, & nocent enunciando, ideo sunt secundum se grauiora maledictione, quæ est de malo pœnæ optando, 22æ.q.76.4.o. 3

Benedictio vel maledictio proprie conuenit tantum ei, cui potest bene vel male contingere, scilicet naturæ rationali, vel aliis in ordine ad naturam rationalẽ auxiliando. sicut Deus maledixit terram, & Dauid mõtes: vel significando, sicut Christum maledixit ficum: vel continendo, sicut Iob maledixit diem, & Dauid montes, uel ordine ad Deum, & sic est blasphemia: vel secundum se, & sic est quid vanum, 22æ.q.76.2.o.*.2.1m. 4

Diabolus quo ad culpam: debet maledici: non autem quo ad naturam eius. 22æ.q.76.1.4m. 5

Impotentes ex maleficio perpetuo, & post triennium, alteram quærere copulam possunt alias minime Suppl.q.58.2.c. 1

*Malitia ex qua dicitur aliquis peccare, & triplex. s. habitus cuiuscunque vitij electio mali: & peccatum præcedens 12æ.q.78.1.3m. 1

Omnis peccans ex habitu peccat ex certa malitia & non econuerso.12æ.q.78.2.o. 2

Peccatum ex certa malitia vel ex industria contingit ex inordinatione volun- 3

volontatis præponentis minus bonum meliori bono, 12æ.q.78.1.o.

4 Peccatum ex certa malitia est grauius peccato ex passione, quia est magis voluntarium, magis durat, & est circa finem: peccatum autem ex passione, est circa ea quæ sunt ad finem, 12æ.q.47.2.c.*.q.78.4.o.*.12æ.q.73.3.c.

1 ¶Malum est aliquid, & est ens rationis, non autem ens reale, 1ª.q.4.c.2.2m.

2 Malum non est negatio pura, sed priuatio boni, 1ª.q.14.10.o.*.q.48.2.1m.*.3.c.2m.*.12æ.q.25.2.c.*.q.36.1.c.*.q.75.1.c.

3 Nullum ens est malum per essentiam, nec per participationem, sed per priuationem participationis, 1ª.q 49.3.c.4m.*.q.65.1.2m.*.3m.

4 Malum non est cognoscibile, nisi per bonum, 1ª.q.14.10.4m.*.q.48.1.c.

5 Omnis priuatio inquantum huiusmodi, habet rationem mali, sicut omnis forma habet rationem boni, 1ª.q.48.1.1m.

6 Mala esse ratio & experientia docent, 1ª.q.48.1.5m.*.2.c.1m.

7 Malum non est existens, id est, aliqua natura, neque est in existentibus, vt pars perfectionis, sed vt priuatio in subiecto, 1ª q.48.1.o.*2.1m.*2m.*3.1m.

8 ¶*Si vniuersaliter malum non esset, vniuersum esset imperfectius, 1ª.q.22.2.2m.*.q.48.2.c.m*q.49.2.c.

9 *Impossibile est esse summum malum, 1ª.q.49.3.o.*q.103.7.1m*.22æ q.172.6.c.

10 Malum non habet causam, nisi per accidens, 1ª.q.49.1.o.*.3.5m.*.22æ.q.75.1.c.

11 *Omne malum habet causam efficientem & materialem, non autem formalem nec finalem, 1ª.q.46.1.c.

12 Malum est causa per accidens, non autem causa per se, 1ª.q.48.1.4m.*.q.49.3.c.

13 *Malum duplex. s. malum naturæ, & malum culpæ, & vtrunque est vt in paucioribus, 1ª.q.53.9.o.

14 Malum culpæ secundum totam speciem humanam, est vt in pluribus in aliis autem est vt in paucioribus, sicut etiam malum naturæ, 1ª.q.49.3.5m.*.q.63.6.1m.*.12æ.q.71.2.3m.

15 Malum non simpliciter, sed in solis voluntariis duplex. s. malum pœnæ, & malum culpæ, 1ª.q.48.5.o.

16 *Malum pœnæ opponitur bono creaturæ: malum vero culpæ, bono increato, 1ª.q.48.6.c.*.12æ.q.79.1.4m.

17 Defectus, malum, peccatum, & culpa differunt: quia primum dicit negationem: secundum priuationem in omnibus: tertium in actione tantum: quartum in voluntariis tantum, 1ª.q.48.5.c.1m.*.12æ.q.21.1.c.*.2.o.

18 Malum in naturalibus nunquam est in effectu, nisi præexistat aliud malum in agente vel in materia, sed bene in voluntariis, 1ª.q.49.1.3m.

19 Malum naturæ duplex. s. malum naturæ à causa naturali, vt mors naturalis, & priuatio boni naturæ à causa non naturali, vt mors violenta, 12æ.q.42.2.o.

20 Malum est differentiæ actus moralis, ratione finis, cui accidit aliqua priuatio, 1ª.q.48.1.2m.*.12æ.q.18.5.2m.*.q.54.3.2m.*.q.79.2.3m.

21 malum moris ex voluntate contingit per hoc, quod deficit ab ordine rationis & proprij finis, 12æ.q.71.2.c.3m.*.6.c.

22 Malum per prius dicitur de culpa, quàm de pœna, 22æ.q.19.1.c.

23 Culpa magis habet rationem mali, quàm pœna, 1ª.q.48.6.8.*.22æ.q.19.1.c.*.q.75.4.c.

24 mali semper hic puniuntur spiritualiter, & boni præmiantur, non autem corporaliter, 12æ.q.60.2.2m.

Mammona iniquitatis, dicuntur diuitiæ, vel quia solas eas esse reputant iniqui, vel quia sunt occasio iniquitatis: vel quia inæqualiter sunt diuisæ, vel quia iniuste à primo sunt acquisitæ, 22æ.q.32.7.2.c.1m.

1 ¶Mandatum est de meliori, & quod per alios mandatur: sed præceptum est de necessario, & quod quis per se iussit, 12æ q.99.5.c.

2 Differentia inter præcepta, mandata, testimonia, & iustificationes, 12æ.q.99.5.c.

¶Mansiones in cælis, sunt diuersi gradus beatitudinis, ideo nõ sunt in limbo nec in purgatorio, 12æ.q.5.2.c.1m.

1 ¶Mansuetudo diuersimode numeratur inter beatitudines, fructus, & virtutes. 22æ.q.157.2.3m.

2 Mansuetudo est circa iram, 1ª.q.21.1.1m.*.12æ.q.60.4.b.*.c.fi.*.4m.*.22æ.q.143.c.*.q.157.1.2.o.*.3.4.c.*.q.161.c.4m.

3 Mansuetudo præparat hominem ad cognitionem Dei, remouendo duplex impedimentum, scilicet iram & contradictionem veritatis, 22æ.q.157.4.1m.

4 Mansuetudo maxime facit hominem compotem sui, 22æ.q.157.4.c.1m.

5 Mansuetudo est in irascibili subiectiuè, 3ª.q.15.2.c.

6 Homo est naturaliter mansuetus, quia est complexionis temperatissimę, ideo mitigat iram, sed irasci conuenit ei naturaliter, inquantum ratio nunciat causam iræ, 12æ.q.46.5.1m.

¶Manumissus reducitur in pristinam seruitutem, propter aliquam offensam in dominum eius, 3ª.q.83.3.2m.

¶Manus est organum organorum, quia facit omnia instrumenta, & est loco omnium instrumentorum, 1ª.q.83.5.1m.

1 ¶Marcus amputando sibi pollicem ne fieret sacerdos, non peccauit quia creditur fecisse hoc ex instinctu Dei, 22æ.q.185.2.3m.

1 Fluxus & refluxus maris est ei naturalis, quia est ex motu lunæ, cui aqua naturaliter subditur, 1ª.q.105.6.1m.

In aquis maris sunt duo mira. s. primum quod non cooperiant totam terram contra naturam, cum sint etiam altiores ea: secundum vero, quod semper mare est eiusdem quantitatis, 1ª.q.69.1.2m. 2

Diuisio maris rubri. fuit mira tripliciter. s. ratione soni ventorum, tantæ aquæ, & tantorum effectuum, ibidem. 3

¶Maria & Ioseph erant de eadem tribu, & de semine Dauid, 3ª.q.28.1.2m.*.q.31.2.1m. 1

*maria fuit de stirpe Aaron,*nõ quidem secundum successionem generis masculini, sed propter affinitatem contractam ex matrimonio sibi enim duæ tribus in matrimonio iungebantur, scilicet sacerdotalis, cuius erat Aaron: & regia, cuius erat Maria, 3ª.q.19.1.4m.*.q.31.2.2m. 2

Maria nata est ex Melchi, Salomone, Ieconia, & Heli, 3ª.q.31.2.3m.*.3.2m. 3

Quicquid acceptum à parentib. fuit in maria, fuit pars eius actu: ideo non fuit in Christo, 3ª.q.31.6.c. 4

maria in ventre matris suæ, non habuit vsum liberi arbitrij, quia hoc est priuilegium Christi, 3ª.q.27.3.c. 5

maria habuit tantam claritatem in facie, quod Ioseph non cognoscebat eam sensibiliter, 3ª.q.28.3.3m. 6

maria fuit sanctificata, priusquam nata ex vtero, 3ª.q.27.1.o..2.2m. 7

maria non potuit sanctificari in parentibus, nec in conceptione eius, nec ante infusionem animæ rationalis, 3ª.q.27.1.1m.*.2.o. 8

maria fuit bis sanctificata. s. in vtero matris, & quando concepit Christũ: in prima fomes fuit ligatus: in secunda vero totaliter ablatus, 3ª.q.27.3.o.*.4.1m.*.5.2m. 9

maior sanctificatio fuit in maria, quàm in Ioanne baptista: & maior in eo, quam in Hieremia 3ª.q.27.6.1m. 10

maria super omnes post Christum, habuit plenitudinem gratiæ, 3ª q.7.10.1m.*.q.27.5.c.*.5.o. 11

maria habuit triplicem perfectionem gratiæ. s. in eius sanctificatione, in conceptione Christi, & in eius glorificatione: tertia est potior secunda, & secunda quàm prima, 3ª.q.27.5.2m. 12

In prima perfectione gratiæ, maria mundata fuit à culpa originali: in secunda à fomite, & in tertia ab omni miseria, 3ª.q.27.5.2m. 13

In prima adepta est gratiam inclinantem ad bonum, in secunda fuit confirmata in gratia, & adepta est gratiam consummatam & confirmantem eam in bono: & in tertia adepta est gratiam consummatam & perficientem eam in fruitione omnis boni, 3ª.q.27.5.2m. 14

Plenitudo gratiæ, & obseruatio consiliorum, inchoauit in beata maria, sed primum fuit in ea perfecte: & secundum perfecte cœpit in Christo, 3ª.q.28.4.2m. 15

maria est perfecte beata secundum corpus, quia cum corpore assumpta est in cœlum. Credimus enim, quod post mortem resuscitata fuerit, & portata in cœlum, 3ª.q.27.1.c.*.q.83.5.8m. 16

maria habuit donum prophetiæ, sapientiæ, & miraculorum, sed non secundum omnem vsum, 3ª.q.27.5.3m. 17

Puritas mariæ fuit maxima sub Deo, 12æ.q.81.5.3m.*.3ª.q.27.2.2m. 18

*maria meruit Christum portare, id est, meruit gradum puritatis & sanctitatis, quo congrue esset mater Dei, non autem incarnationẽ Dei, 3ª.q.2.11.3m. 19

Quamuis beata virgo maria sit super omnes angelos exaltata, non tamẽ est exaltata vsque ad æqualitatem Dei, vel ad vnionem in persona: & ideo non dicitur sedere ad dexteram, sed astare à dextris, inquantum honor filij aliquo modo participatiue, non plenarie redũdat in ipsam inquantum mater Dei dicitur, sed non Deus, 1ª.q.25.6.4m.*.3ª.q.25.6.4m.*.3ª.q.25.5.o. 20

maria fuit vere mater Christi, 3ª.q.35.3.o. 21

matrimonium verum fuit inter mariam & Ioseph, habuitque triplex bonum, & vtranque perfectionem requisitam, præter coitum, & nuptiæ facta sunt, 3ª.q.29.1.o*.4.d.30.q.1.2.o.*Opus.60.co.2.co.3.*mat.co.20.fi. 22

maria fuit expers maledictionis Euæ, quia peperit sine dolore, & non multiplicauit conceptus, nec fuit subiecta viro, 3ª q.30.2.2m.*.q.35.6.1m. 23

Angelus prius apparuit mariæ, quàm Ioseph, 3ª.q.30.2.2m. 24

Angelus excellentius apparuit mariæ quam Ioseph, 3ª.q.30.3.2m. 25

maria secundum aliquos, non fuit turbata in visione angeli, quia assueta erat visionibus angelorum: sed in sermone eius, ex admiratione dictorum, 3ª.q.2.3m. 26

Non inconueniens est, quod angelus instrueret mariam, quia maria erat inferior eo secundum statum: licet esset econuerso secundum prædestinationem, 3ª.q.30.2.1m. 27

maria est super omnes ordines angelorum, 3ª.q.30.2.1m 28

Spiritussanctus fecit duplicem purgationem in maria s. præparatoriam ad conceptionem Christi, colligens mentem eius in vnum: secundum vero à fomite, mediante conceptione Christi, 3ª.q.27.3.3m. 29

Purgatio prima non fuit ad remouendum transfusionem peccati originalis, sed vt digna esset Christo, 12æ q.81.5.3m. 30

Immunditas à peccato in maria, causabatur ex tribus. s. ex ligatione fomitis, gratia inclinante ad bonum, & prouidentia Dei, 3ª.q.27.3.c.fi.*4.1m. 31

maria voluit purgari post partum, non quidem propter aliquam immunditiam, sed propter humilitatem, & obedientiam, & vt approbaret legem & vitaret calumniam, 3ª.q.37.4.o. 32

Emundatio & cõfirmatio mariæ, inchoata fuit in prima sanctificatione, se in 33

sed in secunda consummata est in perfectione viæ In assumptione vero, eius, perfectione gloriæ, 1a.q.100.2.c.*.3a.q.27.5.2m.

34 Maria sanctificata fuit in vtero à peccato originali, quoad maculam & reatum personalem, non autem à reatu totius naturæ: ideo si ante passionem Christi fuisset defuncta, non intrasset paradisum, nec vidisset Deum per essentiam, sicut nec alij sancti, 3a.q.27.1.3m.

35 Cum beata virgo Maria credatur omnino fuisse immunis à fomitis inclinatione propter eius sanctificationem perfectam, nō est pium ponere aliquam pugnam à carne fuisse in ea cum talis pugna non sit nisi ex fomitis inclinatione, nec tentatio quæ est à carne, sine peccato esse possit, vt patet per glosam. & quamuis non habuerit pugnam per tentationem quæ est à carne, habuit tamen pugnam per tentationē ab hoste, qui etiam ipsum Christum reueritus est, 3a q.15.2.3m.

36 Fomes in maria adeo debilitatus est, & extinctus, vt ad peccatum actuale nunquam inclinaretur, 3a.q.27.3.c.*.4.1m.*.5.2m.

37 maria per primam sanctificationem fuit semper immunis ab omni peccato actuali, 3a.q.27.4.0.*.6.1m.

38 Tabernaculum veteris legis, figurabat mariam, 3a.q.27.2.b.

39 Festo Neomeniæ succedit festum mariæ, in qua primo apparuit illuminatio solis, id est Christi, per copiam gratiæ, 12æ.q.103.3.4m.

1 Martyrium est actus virtutis quadruplicis, s. fortitudinis vt elicientis principaliter, patientiæ vero vt elicientis consequenter, sed charitatis vt imperantis, & fidei vt finis, 22æ.q.124.2.2.0.

2 martyrium est actus maximæ perfectionis, non quidem secundum se, sed vt imperatur à charitate, & vt eam ostendit, 22æ. q.124.3.0.*.q.184.1.2m.

3 Martyrium habet quod sit meritorium ex charitate, sine qua nihil valet, 22æ.q.124.2.2m.

4 Mors est de ratione martyrij, 22æ.q.124.4.0.

5 Confessio cuiuscunque alterius veritatis quàm fidei, non est causa sufficiens ad martyrium ratione materiæ, sed tantum ratione finis, referendo ad Christum, 22æ.q.124.5.c.2m.

6 *martyrium Ioannis baptistæ celebratur, licet mortuus sit, non quidē pro fide, sed pro reprehensione adulterij 22æ.q.124.5.c.

7 moriens pro quocunque opere bono propter Deum, est martyr Dei: quia causa cuiuscunque martyrij, est veritas fidei, vt est operans, 22æ.q.124.5.c.

8 Vulneratus letaliter: licet superuiuat, habebit aureolam martyrij, sicut sancta Lucia, similiter vulneratus non letaliter, tamen moriens ex incuria non mortali, vt Marcellus Papa, habebit aureolam martirij: nō autem si afflictio non continetur vsq; ad mortem, sicut de Syluestro Papa, 22æ.q.124.4.4m.

9 Martyrium est de præcepto, secundum præparationem animi tantum, 22æ.q.124.1.3m.*.3.1m.

10 martyrium oblatum, debet tolerari patienter, sed non debet quæri, quia non debet dari occasio agendi iniuste, 22æ.q.124.1.3m.

11 Vniuersalis absolutio fit in perceptione baptismi & in martyrio, propter quod dicitur, quod in martyrio omnia sacramenta baptismi complentur in virtute passionis Christi, s. quantum ad plenam liberationem à culpa & à pœna, 3a.q.68.2.2m.*.q.87.1.2m.

¶Mas & fœmina in hominibus coniunguntur, non tantum propter generationem, vt in brutis, sed etiam propter communicationem operū: ideo in solis hominibus, mas est principium fœminæ, & fœmina facta est ex masculo, 1a.q.92.2.0.

¶Masculinum genus & fœmininum absolute prædicantur tātum de supposito, 1a.q.31.2.4m.

¶Mater dicitur aliqua ex hoc quod concepit & genuit, 3a.q.35.3.4.c.

1 ¶Materia non semper fuit, licet sit ingenerabilis & incorruptibilis, 1a.q.46.1.3m.

2 materia prima est maxime in potentia, & principium imperfectissimū, nec talis potentia materiæ, etiam dato quod sit sua essentia, est potentia ad operationem, sed ad esse, 1a.q.4.1.c.

3 *Materia inquantum habet esse saltem in potentia, est similis Deo, 1a.q.14.11.3m.*.12.c.fi.

4 materia non potest esse in alio, cum sit primum subiectum, 1a.q.3.2.3m.*.3a.q.77.2.c.

5 materia prima est sua potentia passiua, sicut Deus est sua potentia actiua, 1a.q.54.3.2m.*.q.77.1.2m.*.q.115.1.2m.

6 *In materia nulla est potentia actiua, 3a.q.32.4.c.3m.

7 materia prima dicitur terra, quia est informis: dicitur aqua, quia est receptiua: dicitur abyssus, quia est turpis, 1a.q.66.1.1m.

8 *Partes habent rationem materiæ, totum vero rationem formæ, 1a.q.7.3.3m.*.q.65.2.c.*.3a.q.90.1.c.

9 Vnitas materiæ primæ, est tantum in iis quæ conueniunt in generatione & corruptione, 1a.q.66.2.0.

10 materia prima omnium rerum, est vna, vnitate ordinis tantum, 1a.q.66.2.1m.

11 Omnium generabilium & corruptibilium, est eadem materia, 1a.q.66.2.c.

12 Materia duplex, scilicet naturalis & mathematica, 1a.q.85.1.2m.*.3a.q.77.2.4m.

13 materia triplex, s. ex qua, in qua, & circa quam, & tantum tertio modo coincidit cum fine, 12æ.q.55.4.c.

14 Duplex est conditio materiæ, scilicet cōditio quæ eligitur ab agēte, & quæ consequitur naturam materiæ, 1a.q.76.1m.*.q.91.3.c.*.12æ.q.3.5.6.c.*.22æ.q.184.1.1m.

materia non est diuisibilis nisi per quantitatem, 1a.q.50.2.c.*.q.75.7.3c.*.q.76.4.4m.*.3a.q.77.2.c.fi. 15

*materia prima, secundum potentiam non est infinita simpliciter, quia se extendit solum ad formas materiales, 1a.q.7.2.3m. 16

materia intelligibilis, ponitur in diffinitione quantitatis, non autem materia sensibilis, 1a.q.85.1.2m. 17

materia & priuatio, distinguuntur realiter secundum Aristotelem, non autem secundum Platonem, 1a.q.5.2.1m.*.3.3m. 18

Quæ non habent materiam, non habent causam sui esse, s. quæ transmutet de potentia ad actum, nec aliquam causam formalem, 1a.q.61.1.2m.*.q.75.5.3m. 19

¶Mathematica scientia, non demonstrat per causam efficientem nec per causam finalem, licet habeat eas, quia mathematica accipiuntur, vt abstracta secundum rationem: cum tamen non sint abstracta secundum esse. Vnicuique autem competit habere causam agentem, secundum quod habet esse, licet igitur ea quæ sunt mathematica, habeant causam agentem, non tamen secundum habitudinem quam habent ad causam agentem, cadunt sub consideratione mathematica, & ideo in scientiis mathematicis non demonstratur aliquid per causam agentem vel finalem, 1a.q.44.1.3m.

¶Mathias electus est sorte, i. per diuinum donum, declarant eum, electum esse diuinitus, 22æ.q.95.8.c.

¶Matrimonium est formaliter coniunctio & vinculum animorum, relatio coniugum: vnde coniunctio viri & vxoris est potior, quàm cō iunctio vxoris ad consanguineos viri, non tamen debet dici affinitas, sed matrimonium, quod est vnitas quædam, sicut homo est sibi ipsi idem, non consanguineus, 3a.q.29.2.c. 1

matrimonium erat in lege veteri, vt in officium naturæ, & non vt sacramentum coniunctionis Christi & ecclesiæ, quæ nondum fuerat facta, 12æ.q.102.5.3m. 2

Inseparabilitas conuenit matrimonio, vt est sacramentum, & vt est in officium naturæ, sed primo modo est de prima intētione matrimonij: secundo autem modo de secunda, 12æ.q.101.5.3m. 3

Commissio carnalis, est de secunda perfectione matrimonij, non autem de prima, 3a.q.29.2.0. 4

Pater non potest cogere filium, vt consentiat ad matrimonium per præceptum, sed potest inducere causam rationabilem, & tunc filius tenetur ad præceptum, sicut ad causam, 22æ.q.104.5.c. 5

Qualibet persona libera, potest sine consensu parentum, contrahere matrimonium, & intrare religionem, 22æ.q.22.8.2m.*.9.c.*.q.104.5.c.*.3a.q.68.10.c. 6

matrimonium secundū diuersos status, institutū est à lege naturæ, Moysis, Christi, & à lege ciuili, 22æ.q.154.2.c.*.9.3m. 7

Finis matrimonij duplex. s. finis principalis, id est, generatio & educatio prolis, & finis secundarius. s. mutuum obsequium, 22æ.q.154.2.c.*.3a.q.29.2.c. 9

Actus matrimonij potest esse sine peccato, & meritorius, 12æ. q.24.1.1m..22æ.q.152.2.0. 8

In matrimonij sacramento confertur gratia, 22æ.q.100.2.6m. 10

matrimonium non debet esse inter propinquos, 22æ.q.154.9.c. 11

Defectus ætatis, s. ante pubertatem, quæ communiter est in masculo, anno quartodecimo, in fœmina vero in anno duodecimo, impedit matrimonium & dirimit, 22æ.q.189.5.c. 12

Seruus potest contrahere matrimonium, & vouere continentiā, nesciente domino eius vel contradicente, non autem religionem ingredi, vel ordinem suscipere, 22æ.q.88.8.2m.*.q.104.5.c.fi. 13

Sex crimina impediunt matrimonium contrahendum solum, scilicet incestus, vxoricidium, raptus alienæ sponsæ, susceptio proprij filij de fonte per dolum, interfectio presbyteri, & pœnitentia solennis, 22æ q.154.7.3m. 14

In lege veteri, Iudæi prohibebātur contrahere matrimonium cum Chananæis, quia Chananæi debebant deleri, & Iudæi erant proni ad ritus & mores eorum, propter conuersationem cum eis, & cum aliis infidelibus, vbi non erat periculum, permittebantur, sicut patet de Ioseph, moyse, & Hester, 12æ.q.105.4.6m. 15

matrimonium de lege naturæ & indissolubile, 22æ.q.154.2.c. 16

matrimonium de iure naturæ uel naturale est, non quia fit à natura, sed quia ad ipsum propter bonum prolis & mutuum fidele obsequiū, maxime natura impellit, Suppl.q.41.1.c. 17

Non tenentur homines ex præcepto ad contrahendum matrimonium. Suppl.q.41.2.0. 18

Cum ad prolis procreationem sit ipsum matrimonium institutum, secundum se semper licitum est Suppl.q.41.3.0. 16

Actus matrimonialis semper meritorius est, si ad ipsum homines religionis vel iustitiæ virtute inducantur. Suppl.q.41.4.c. 20

matrimonium est sacramentum Suppl.q.42.1.0. 21

matrimonium quo est in officium naturæ, institutū fuit à Deo ante peccatum, vt remedium vero post peccatum fuit institutum. Suppl.q.42.2.c. 22

matrimonium quod in fide Christi contrahitur, habet quod gratiam conferat ad ea operanda adiuuantem, quæ in matrimonio requiruntur. Suppl.q.42.3.c. 23

Carnalis commixtio non ad primam sed ad secundam spectat matrimonij perfectionem, Suppl.q.42.4.0. 24

matrimo-

25 Matrimonium coniunctio quædam est viri & vxoris ad vnam cognationem & prolis educationem & vitam domesticam, Suppl.q.44.1.c.

26 Matrimonium congrue appellatur matrimonium, nuptiæ ac coniugiū, sed diuersis rationibus. Suppl.q.44.2.0

27 Matrimonium est quædam indissolubilis maritalis coniunctio inter legitimas personas, indiuiduam vitæ consuetudinem retinens Suppl. q.44.3.c.

28 Matrimonialem coniunctionem non nisi aliquo viri ac mulieris consensu fieri certum est Suppl q.45.1.c

29 Expressio verborum se habet ad matrimoniū, sicut ablutio exterior ad baptismum. Suppl.45.2.c.

30 Consensus per verba de futuro expressus non facit matrimonium, sed sponsalia. Suppl.q.45.3.o

31 Consensus exterioribus verbis expressus, absque interiori consensu nullum matrimonium facit. Suppl.q.45.4.c.

32 Consensus in occulto factus quanquam malus & iure prohibitus, matrimonium tamen facit, si fiat inter legitimas personas. Suppl.q.45.5.o.

33 Consensus per verba de futuro expressus, nullum efficit matrimonium, etsi sit aliquo iuramento firmatus. Suppl.q.45.1.c

34 Carnalis copula in foro conscientiæ, quamuis post sponsalia matrimonium non perficiat, in ecclesiæ tamen foro matrimonium efficere iudicatur. Suppl.q.46.2.o

35 Quanquam simpliciter consensus coactus in matrimonio esse non possit, potest tamen aliqua in eo secundum quid violentia esse. Suppl.q.47.1.c

36 Potest aliqua coactio & metus cadere in constantem virum. Suppl.q.47.2.o.

37 Consensus coactus ex metu cadente in constantem virum, matrimoniū tollit. Suppl q.47.3.c.

38 Consensus coactus ex parte cogētis matrimonium in totū tollit. Suppl.q.47.4.o.

39 Consensus ex conditione de præsenti non contraria matrimonio vel de futuro & necessaria, matrimonium non tollit. Suppl.q.47.5.c.

40 Cum per matrimonium homo perpetuæ mancipetur seruituti, non potest pater cogere ad matrimonium, quanquam illum ex aliqua rationabili causa ad ipsum possit inducere. Suppl.q.47.6.o

41 Consensus matrimonium faciens non est consensus in carnalem copulam, sed in matrimonium in ordine ad carnalem copulam. Suppl. q.48.1.c.

42 Matrimonium ex consensu ob inhonestam causam verum matrimoniū est, quanquam culpabilis sit huiusmodi consensus Suppl.q.48.2.o.

43 Oportuit aliqua bona esse, quibus matrimonij honesta ratio appareret. Suppl.q.49.1.o.

44 Proles, fides ac sacramentum, prima & potiora sunt bona quibus matrimonij honesta ratio redditur Suppl.q.49.2.c.

45 Principalis bonum matrimonij vel dignius, ipsum sacramentum est: Proles vero, i. prolis intentio maxime essentialis in ipso est, quam sequitur fides, id est, debitum seruandæ fidei, deinde sequitur sacramentum Suppl.q.49.3.o.

46 Quanquam minus honesta appareat matrimonij ratio, proles tamen ac fides & sacramentū ipsam maxime honestam reddunt. Suppl.q.49.4.c

47 Actus matrimonialis semper culpabilis & peccatum est, nisi prolis intentio, ac mutua inter coniuges fides adsit. Suppl.q.49.5.o.

48 Cognoscens vxorem sola libidinis & delectationis causa, nullum aliud bonum matrimonij habitu vel actu intendēs, mortaliter peccat. Sup. q.49.6.c

49 Aliqua expediens fuit esse impedimenta contrahendum matrimonium dirimentia, sed non contractum, ecclesiæ scilicet inhibitio ac feriatū tempus: & aliqua ipsum contractum & contrahendum, s. error, conditio, votum, cognatio, crimen, cultus disparitas, vis, ordo, ligamen, honestas, affinitas, impotentia coeundi. Suppl.q.50.1.c.

50 Potest toties contrahi matrimonium, quoties alter coniugum mortuus est, moriente enim altero coniugum vinculum matrimoniale tollitur. Suppl.q.63.1.o.

51 Secundum matrimonium est sacramentum, cum in eo reperiantur, quæ sunt de esse sacramenti, scilicet persona legitima, tanquam materia, & expressio consensus per verba de præsenti tāquam forma. Suppl.q.63.2.o.

1 ¶Mediator Dei & hominū, est solus Christus principaliter, instrumētaliter aūt sunt prophetæ, & sacerdotes vtriusque testamenti & angeli; non autem spiritusanctus, quia cum sit per omnia Deo æqualis, non potest dici mediator inter Deum & homines: Christus autem etsi sit Deus, tamen est etiam homo. Nec dæmon, quia cum sit immortalis & miser, non coniungere hominem Deo intendit, quod mediatoris est proprium, sed separare, ab illo, & ad miseriam ducere, 3a.q.26.1.o

1 ¶Medicina duplex. scilicet remouens morbum, & promouens ad perfectam sanitatē: prima conuenit infirmis, secunda vero sanis, 3a.q.60.4.2m.

2 Obiectum artis medicinæ, est sanitas, quia nihil considerat, nisi in ordine ad eam, 22æ.q.1.1.c.

3 Pro necessitate corporis, licet vti preciosis medicinaliter: sed in pertinentibus ad solam decentiam honestatis, debemus esse contenti simplicibus, 2a.q.51.2.3m.

4 Quandoque medicina fortis, statim inducit sanitatem: sic & habitus corporales possibile est causari ex vno actu, non autem habitus virtutū, 12æ.q.51.3.c.fi.

¶Medicus accipiens in curam, infirmitatem desperatam, nulli facit iniuriam, 22æ.q.71.3.1m. 1

Sapiens medicus permittit minorē morbum, vel procurat, vt curet, vel vitet maiorem, 12æ.q.101.3.3m.*.22æ.q.64.2.c.*.q.162.6.3m. 2

Medicus tenetur gratis curare pauperes, quando nec per se nec per alios magis coniunctos, nec per eos qui magis possent, valent curari, 22æ.q.71.1.o. 3

Medicus quadam coactione vtitur in freneticum, qui eius curam nō vult recipere: & huic simulatur correctio prælatorum, quæ habet vim coactiuam, non autem simpliciter correctio fraterna, 12æ.q.33.6.1m. 4

Medicus non tanto magis sanat, quanto maiorem dat medicinā, sed quanto medicina est magis proportionata morbo, sic non oportet quod religio tanto sit perfectior, quanto maiorem habet paupertatem, sed quanto eius paupertas est magis proportionata fieri communi & speciali, 22æ.q.188.7.1m. 5

¶Medium.*. Actio transiens, est realiter medium inter agens & passum, non autem actio immanens, nisi secundum modum significandi, 1a.q.54.1.3m. 1

Inter habens & habitum, aliquando nihil est medium, aliquando tantum relatio, & aliquando aliquid per modum actionis & passionis, non autem actio vel passio: & sic est speciale prædicamentum, s. prædicamentum habitus, 12æ.q.49.1.c.2m. 2

Inter habitum & priuationem quæ est in priuati, & aliquid habitus relinquens, potest esse medium, circa proprium subiectum, sicut inter bonum & malum est actus indifferens, non autem inter habitum & priuationem quæ est in priuato esse, nihil relinquens de habitu, 12æ.q.18.8.1m. 3

Inter substantiam & accidens quintum prædicabile, datur medium, non autem vt accidens diuiditur contra substantiam, 1a q.76.4.4m.*.q.77.1.5m. 4

Virtus non est medium inter passiones secundum essentiam, sed secundum effectum, quia constituit medium inter eas, 12æ.q.59.1.1m. 5

In passionibus accipitur medium, per hoc quod attingitur recta ratio, in quo consistit ratio virtutis, 12æ.q.1.1.1m.*.5.2m. 6

Virtutes theologicæ habent medium per accidēs, id est, ex parte nostra, non autem per se, id est, respectu Dei, 12æ.q.64.4.o.*.22æ.q.17.5.2m. 7

Qualibet virtus intellectualis consistit in medio per conformitatem intellectus ad res, s. in vero, cuius excessus est affirmatio falsa: defectus autem, est negatio falsa, 2a.q.64.3.o.*.4.2m.*.2m. 8

Virtus moralis, respectu materiæ est medium, sed respectu rationis, est extremum, 12æ.q.64.1.1m. 9

medium virtus moralis, attenditur secundum rationem rectam in omni circunstantia, non autem secundum quantitatem absolutam, 12æ.q.64.1.2m.*.3m.*.22æ.q.92.1.c.*.q.104.2.2m.*.q.123.4.3m*.q.147.1.2m. 10

virtus moralis consistit in medio inter excessum & defectum, 12æ q.64.1.o.*.4.1m.*.2m.22æ.q.1.5.2m.*.q.92.1.c. 11

Omne medium virtutis, est medium rationis: sed solius iustitiæ, medium est rei & rationis, 12æ.q.64.2.o.*.22æ.q.58.10.o.*.q.61.2.1m. 12

Medium iustitiæ est æqualitas, quam constituit inter aliquos, 3a.q.85.3.2m. 13

Medium iustitiæ distributiuæ, sumitur secundum proportionem geometricam: commutatiuæ vero medium, sumitur secundum proportionē aritmeticam, 22æ.q.61.2.0.*.4.c fi. 14

¶Mel non offerebatur in sacrificiis Dei, quia offerebatur idolis: & ad excludendum omnem carnalem dulcedinem & voluptatem à sacrificantibus Deo, 12æ.q.102.3.14m. 1

¶Melchisedech dicitur esse sine patre, matre, genealogia, principio, & fine, quia scriptura non ponit: licet habuerit, quia fuit Sem, primogenitus Noe, vt Hebræi, dicunt, 3a.q.22.6.3m.

¶Melius alio aliquid dicitur* simpliciter, quod tamen minus proprie recipit alicuius prædicationem, sicut cognitio patriæ, est nobilior cognitione viæ, quæ magis proprie dicitur fides, 22æ.q.174.2.3m.

¶Membrum omne, & qualibet potentia animæ, operatur toti, & non sibi soli, 12æ.q.17.5.2m. 1

Caput est membrum, habens virtutem influendi in alia membra, & recipit ab aliis membris nutrimentum, & alia obsequia, 3a.q.8.7.8.c. 2

Membra hominis non applicantur operi, nisi de cōsensu rationis, 12æ.q.74.7.o.*.q.77.7.c.fi. 3

Membra naturalia & instrumenta artificialia in scripturis, significant operationes, quarum sunt principia, 1a.q.3.1.3m. 4

¶Memoria duplex, s. conseruatiua specierum tantum, alia cuius obiectū est præteritum ut præteritum: prima est potentia pure cognoscitiua, & est in parte intellectiua, secunda vero in parte sensitiua tantum, 1a.q.77.8.4m.*.q.79.6.o. 1

*Memoria quæ est altera pars imaginis, non est præteritorum, quia abstrahit ab omni tempore, cum sit in intellectu, & non in parte sensitiua, 1.q.79.6.2m. 2

Memoria intellectiua, nō differt realiter ab intellectu possibili, sed est habitualis retentio eius, cuius actus est intelligentia, quæ oritur ex memoria, sicut actus ex habitu, 1a.q.79.7.o..q.93.7.3m. 3

Memoria sensitiua, est thesaurus specierum intentionalium, id est, intentionum sensibilium, cum sensu acceptarum, cuius organum est in extrema parte capitis, 1a.q.78.4.c. 4

Ea quæ magna æstimamus, magis memoriæ, infigimus, 12æ.q.47.2.3m. 5

Consue-

6 Consuetudo multum operatur ad bene memorandum, 12æ.q.50.3.3m. *.22æ.q.49.1.2m.

7 Illud quod scribitur, non de facili à memoria labitur, sed succurrit memoria, 1ª.q. 4.1.c.

8 Necessarium est, eosdem actus pluties reiterari, vt aliquid firmiter memoriæ imprimatur, quia meditatio confirmat memoriam, secundum philosophum. 12æ.q.51.3.c.*.22æ.q.49.1.2m.

9 Memoria in angelis potest poni, vt est in mente: non autem ut est in sensu, 1ª.q.54.5.2m.

10 Memoria intellectiua, manet in anima separata: non autem memoria sensitiua: sed corrumpitur, 1ª.q.77.8.4m.*.q.89.6.1m.

11 Documenta quatuor ad bene memorandum. s. similitudines rerum assumere conuenientes, nec tamen omnino consuetas, ordinate eas disponere, solicitudinem circa eas apponere & affectũ adhibere, & eas frequenter meditari, 22æ.q.49.1.2m.

1 ¶Mendacium dicitur tripliciter. s. materialiter, i. dictum falsum: formaliter. i. voluntas falsum enunciandi: & effectiue. i. uoluntas decipiendi, 22æ.q.98.1.3m.q.110.1.o.

2 Cupiditas fallendi, pertinet ad perfectionem mendacij, non autem ad speciem eius, 22æ.q.110.1.c.3m.

3 Omne mendacium est peccatum, 22æ.q.69.1.2.o.*.q.70.4.c.*.q.110.3 o.*.4.b.*.q.111.1.c.*.q.124.5.2m.

4 Mendacium secundum se, diuiditur tantum in duas species, s. in iactantiam, & ironiam: secundum gradus autem eius ratione finis, diuiditur in perniciosum, iocosum, & officiosum, vel in octo gradus eius, scilicet quorum primus est in doctrina religionis: secundus quod nulli prosit, & obsit alicui: tertius quod prosit vni, & alteri obsit: quartus quod fit sola mentiendi fallendisque libidine: quintus quod fit placendi cupiditate: sextus quod nulli obest, & prodest alicui: ad conseruandam pecuniam: septimus quod nulli obest, & prodest alicui, ad vitandum mortem: octauus quod nulli obest, & prodest alicui, ad vitandum immundiciam corporalem, 22æ.q.110.2.o.

5 Mendacium est peccatum mortale tantum dupliciter. s. secundum se, id est, quando est contra charitatem Dei vel proximi, ex intentione & ratione scandali, 22æ.q.69.1.2.o.*.q.70.4.c.*.q.110.4.o.

6 Mendacium per se, directe & formaliter opponitur virtuti, quæ dicitur veritas, 22æ.q.110.1.o.*.2.c.

7 *Dicẽs verum, credens se dicere falsum, dicit mendacium per se, & formaliter, non autem, econuerso, nisi per accidens & materialiter. 22æ. q.110.1.o.

8 Intendens significare falsum nutibus, mendacium dicit, 22æ. q. 110. 1.2m.

9 Mendacium verbo, vel facto vel nutibus, est æqualiter peccatum, 22æ.q. 112.1.c.4m.

10 Nullus debet dicere mendacium, vt ipse vel alius euadat mortem, vel immunditiam corporalem, 22æ.q.110.3.4m.*.q.113.1.3m.

11 Nec mendacium, nec aliquid quod ex genere suo non est peccatũ mortale, est perfectis peccatum mortale, nisi sit contra eorum votum, vel ratione scandali, 22æ.q.69.1.2.o.*.q.70.4.c.*.q.110.4.5m.

12 Si res visa vel audita, recitetur non eodem modo, nec eisdem verbis, nõ est mendacium (vt patet in Euangelio & in aliis scripturis diuinis, in quibus nihil est falsum) 2æ.q.110.3.1m.

13 Non seruans promissum, propter superueniens impedimentum, vel re mutata, excusatur à mendacio, vt sanctus Paulus, 22æ.q.110.3.5m.

14 In sacra scriptura aliqui laudantur dupliciter, s. vt exempla perfectæ virtutis, vt Abraham & Iacob: & propter indolem virtutis, vt Iuddith & obstetrices. primi excusantur à mendatio, quia figuraliter & prophetice loquuti sunt: non autem secundi, licet uerum dixerint mystice, 22æ. q.110.3.3m.*.q.111.1.1m.*.2m.

¶Medicitas duplex. s. cõtraria voluntati, & voluntaria: prima est occasio furti & periurij, non autem secunda: ideo Christus elegit eam, 22æ.q. 5.c.*.3.q.40.3.1m.

1 ¶Mens dicitur à metiendo, vel à meminendo. 1ª.q.79.9.4m.

2 ¶Mens dicitur tripliciter, scilicet natura intellectiua, intellectus & memoria, 1ª.q.79.1.1m.

3 Aliquid inhærens menti rationali, est maius ea secundum quid, non autem simpliciter, sed nihil subsistens præter Deum, est maius ea, 1ª.q. 16.6 1m.

1 ¶*Menstruus sanguis est in fœminis, loco seminis, & est propria materia corporis Christi & aliorum, non autem semen fœminæ, 3ª.q.31.5.o.*.6.3m.*.q.35.3.3m.

2 ¶Menstruum non est sanguis primo generatus ex cibis, sed est residuũ eius quod ab vltima digestione nutritiua ministrat generatiuæ, 3ª.q. 31.5.c.

3 Menstruum est potentia totum, secundum potentiam passiuam, sicut semen viri est potentia totum, secundum potentiam actiuam, 3ª.q.31. 5.1m.*.6.c.

1 ¶Mensura duplex, s. æquiparata mensurato per replicationem, & ratio cognoscendi ipsum, 1ª.q.?.5.2m.

2 Mensura est illud, per quod cognoscitur quantitas rei, & est quid minimum, vel simpliciter, vt in numeris in quibus primo inuenitur: vel quo ad nos, vt in continuis: deinde primum in quolibet genere, 12æ. q.90.1.c.

3 Non oportet quod omnis mensura sit omnino infallibilis, & certa, sed vt est possibile in genere suo, 12æ.q.91.3.3m.*.q.97.1.1m.

4 *Mensura debet esse homogenea, i. eiusdem generis cum mensurato, 1ª q.3.5.2m.*.12æ.q.19.1.2m.

*Ratio naturalis & principia ei naturaliter indita sunt regulæ generales & mensuræ omnium agendorum ab homine, non autem naturalium. 12æ q.91.3.2m. 5

Ad hoc quod aliqua mensurentur per aliquod vnũ, nõ requiritur quod illud vnum sit causa omnium eorum, sed quod sit simplicius, 1ª.q.10. 6.4m. 6

Intellectus Dei est mensura prima omnium rerum non mensurata, res est mensura secunda mensurata: sed intellectus noster est mensuratus à rebus non mensuratis, 1ª.q.21.2.c.*.12æ.q.93.1.3m. 7

Cum dicitur Deus mẽsurari sua æternitate, accipitur ibi ratio mensuræ, secundum apprehensionem nostram tantum, 1ª.q.10.2.3m. 8

¶Mercatores sperare possunt lucrum ex mercatione, quod non possunt dantes mutuo, 22æ q.78.1.o.

¶Merces est terminus operis, 12æ.q.114.5.c. 1

Merces est id quod recompensatur pro retributione operis: ideo reddere mercedem, est actus iustitiæ, sicut reddere pretium rei emptæ, 12æ. q.114.1.c.*.3ª.q.49 .c. 2

Meretrix etiam nunc debet permitti, id est, tolerari in ciuitate, vt vitetur peius malum, s. sodomia, adulterium, & huiusmodi, quia sapientis legislatoris est, minores transgressiones permittere, vt maiores caueãtur, & in regimine humano illi qui præsunt, recte aliqua mala tollerant, ne aliqua mala peiora incurrantur: vnde dicit Augustinus in lib. de ordi. Aufer meretrices de rebus humanis, turbaueris omnia libidinibus, 12æ.q.101.3.2m.*.22æ.q.10.11.c. 3

Meretrix potest sibi retinere, quod sibi datum est propter fornicationẽ, sed si superflue ad fraudem vel dolum extorsisset, teneretur eidem restituere, 22æ.q.62.5.2m. 4

¶Mergulus significat gulosos, qui se delitiis immergunt, 12æ.q.102.6.2m *.col.

Meritum duplex. s. congrui, & condigni, 12æ.q.114.6.o. 1

Aliquid cadit sub merito dupliciter, scilicet simpliciter, vt vltimus finis, & omne quod perducit ad eum, & secundum quid, s. temporalia, 12æ. q.114.10.c. 2

Efficacia meriti, mensuratur ex tribus, s. ex charitate vel gratia, voluntate, & obiecto, 1ª.q.95.4.c.*.22æ.q.19.8.o. 3

Actus humani habent rationem meriti ex duobus, s. principaliter ex ordinatione Dei: secundario autem ex libero arbitrio, 12æ.q.114.4.6.c *.22æ q.2.9.c. 4

Meritum importat ex æqualitatem iustitiæ, 3ª.q.49.6.c. 5

Meritum non potest esse sine actu, quia requiritur quod faciat quod debet qui meretur, 12æ.q.7.5.1m.*.22æ.q.9 3.4m. 6

Meritum est actio quia iustum est, vt agenti aliquid detur, 3ª.q.49.9.c. 7

Meritum consistit in hoc, quod homo contemptis creatis inhæret Deo. sed peccatum est econuerso, 22æ.q.104 2 o. 8

Omne meritum est supra naturam, & omne demeritum est infra, & contra naturam, 12æ q.71.2.o. 9

Meritum non diminuitur, propter obligationem obedientiæ, si prompte fiat, maxime apud Deum, qui non solum exteriora opera, verum etiã interiorem voluntatem videt, 22æ.q.104.1.3m. 10

Mereri aliquo dicitur dupliciter, s. formaliter, id est, actibus: & vt principio, s. habitibus, 12æ.q.55.1.3m. 11

Quælibet opera virtutum quamlibet, ex hoc meritoria sunt, quod fiunt vt obediatur Deo, 12æ.q.104.3.c. 12

*Non potest idem actus numero *esse meritorius beatitudinis, & actus beatitudinis qui est fruitio beata cum vnus gratiæ imperfectæ, & alius gratiæ consummatæ, 1ª.q.62.4.c.*.5.2m. 13

Principium merẽdi est ex parte animæ: sed corpus est instrumentũ actus meriti, 3ª.q.49.6.1m. 14

Passionibus meremur vt regulantur à ratione, & passionib. demeremur, inquantum sunt contra rationem: non autem secundum se, 12æ.q.24 1.3m.*.22æ.q.158.2.1m. 15

Passio corporalis martyrum, facit ad meritum præmij accidentalis, non autem ad meritum præmij essentialis, nisi inquantum est volita, 3ª.q. 48.1.1m. 16

Gratia est principium meritorij operis, mediantibus virtutibus, sicut essentia animæ, est principium operum vitæ, mediantibus potẽtiis eius, 12æ.114.4.1m.*.3ª.q.49 6.c. 17

Nullus potest sibi mereri gratiam ex condigno, sed ex congruo tantũ, 12æ.q.114.5.o.*.22æ.q.177.1.3m.*.3ª.q.2.11.c. 18

Nullus purus homo potest alteri primam gratiam mereri ex condigno, sed tantum ex congruo, 12æ.q.114.6 o.*.7.2m. 19

Existens in gratia, meretur ex condigno vitam æternam ratione gratiæ: sed tantum ex congruo ratione liberi arbitrij, 1ª.q.95.4m.*.6m. *.12æ.q.114.5.o.*.3ª.q.48.1.c. 20

*Homo quolibet actu meritorio, meretur augmentum gratiæ, sed non statim augetur, 12æ.q.114.8.o. 21

Omnis actus informatus gratia, est meritorius, 22æ.q.2.9.c. 22

Gratia non potest cadere sub merito, quia est merendi principium, 3ª.q 2.11.c. 23

Efficacia & radix merendi, est ex charitate: sed singulæ virtutes merentur præmia singula, 12æ.q.114.4.o.*.22æ.q.182.2.c. 24

Radix merendi præmium essentiale, est charitas, difficultas autem est radix, respectu præmij accidentalis, 1ª.q.95.4.c.*.22æ.q.182.2.1m. 25

Nullius virtutis actus est meritorius, nisi sit informatus charitate, 12æ q.114.4.3m..22æ.q.2.9.1m.*.q.83.13.15.c.*.q.114.2.2m. 26

Meritum vitæ æternæ: primo pertinet ad charitatem: secundo ad alias virtutes, 27

virtutes, secũdum quod actus earum imperantur à charitate, 12æ.q. 57.1.c.2m.*.q.114 4.o.

28 Quilibet actus charitatis, meretur vitam æternam, & augmentum charitatis, 1ª.q.62.5.c.*.12æ.q.114.7.3m.*8.3m.*.22æ.q.24.6.c.1m.

29 Nobilius est habere aliquid ex merito, quàm sine merito, & dignitas merendi maior est quam gloria corporis, 3ª.q.19.3.c.

30 Quanto magis est arduum opus, tanto est magis meritoriũ ratione bonitatis, non autem ratione difficultatis, nisi per accidens ratione maioris conatus vel attentionis, 22æ.q.27.8.3m.

31 *Meritum est æquale præmio vitæ æternæ, æqualitate quantitatis, 12æ. q.114.3 o.

32 Quantitas meriti potest attendi ex duobus, scilicet ex difficultate & bonitate operis, & ex voluntate & charitate operantis, 1ª.q.95.4.c.

33 Voluntas cum opere, magis meretur vel demeretur accidentaliter, quã voluntas sola, non autem essentialiter, nisi ratione triplicis inæqualitatis, scilicet numeri, continuati motus, & intensionis, 12ª.q.20.4.o.

34 Natura comparatur ad principium merendi. s. ad charitatem, sicut materia ad formam, fides autem, vt dispositio eius: ideo actus vtriusque non est meritoriuus, nisi cum charitate, 22æ.q.2.9.1m.

35 Aliquis potest sibi mereri perseuerantiam gloriæ, non autem viæ, sed vtranque potest & aliis impetrare per orationes, 12æ.q.114.9.o.

36 Bona temporalia, vt vtilia ad opera virtutum, per quæ peruenitur ad gloriam, cadunt sub merito simpliciter: in se autem, secundum quid, 22æ.q.114.10.o.*.22æ.q.122.5.4m.

37 Quilibet agens in bonum vel malum personæ vel communitatis vel sui. meretur vel demeretur retributionem ab vtroque, 12æ.q.21.3 4. o.*.22æ.q.59.3.2m.*.q.64.5 c.*.q.65.1.c.

38 Nullus meretur id quod iam habet, 1ª.q.62.4.c.*.22æ.q.114.5.c.*.3ª q.19.3.c.

39 *Nullus potest sibi mereri ex condigno, nec ex congruo reparationem post lapsum, 12æ.q.114.7.o.

40 *Homo potest aliquid mereri à Deo secundum quid, præsupposita Dei ordinatione, non autem simpliciter, 12æ.q.21.4.o.*.q.114.1.o.

41 *Nullus meretur nisi viator, & pro viatore tantum, 1ª.q.62.9.o.*.22æ q.13.4.2m.*.q.182.2.2m.*.3ª.q.19.3.1m.

42 *Meritum animæ separatæ vel demeritum, non potest augeri nec minui, 1ª.q.62 9.c.

1 Metaphysica est de substantiis immaterialibus, inquantum tales substantiæ: de sensibilibus autem, ut substantiæ. vel vt entia tantum, 12æ q.66.5.1m.

1 Metaphora.*. Nomen non dicitur proprie, sed metaphorice de eo, in quo non est tota ratio nominis, sed aliquid eius per similitudinẽ, 1ª.q.13.9.c.*.q. 3.3.c.

2 Quæ dicuntur metaphorice, non oportet secundum omnia esse similia, 3ª.q.2.6.1m.*.q.8.1.2m.*.q.46.q.1m.*.q 48.3.1m.*.q.76.6.2m

3 Ex eadem re potest fieri metaphora ad contraria, propter diuersas proprietates eiusdem rei, 12æ q.33.1.1m.

4 Metaphora in diuinis, potius transfertur ex natura irrationali & visi, quàm ex natura rationali & nobili, ad vitandum errorem, 1ª. q.1. 9.3m.

5 Theologia vtitur metaphoris, 1ª.q 1.9.o.*.q.10.1.4m.*.q.12.3.3m.*.q.13.3.1m.*.q.14.11.c.*.q.19.11.c.

¶Michael est de ordine principatuum, vel archangelorum, 1ª.q.113. 3.c.

1 Miles in exercitu debet primo subdi duci, secundo aliis coordinari, sed contrarium primi est grauissimum peccatum, 12æ.q.100.6.c.

2 Milites charactere insigniuntur, quasi ad militiam deputati, 3ª.q.63.3.c.

¶Militaris ars, quæ est propter victoriam, ad quam ordinatur omne officium belicum, ordinat artem equestrem & naualem, & omnia huiusmodi in suum finem, 22æ.q.23.4.2m.

Negociatio est valde contraria militiæ, ideo secundum iura ciuilia negociatio interdicitur militibus. 22æ.q.40.2.c.

¶Millia millium ministrantium & assidentium Deo, 1ª.q.112.4.1m.

¶Milluus maxime insidians, significat fraudulẽtos, 12æ.q.102.6.1m.*. co.2 si.

¶Mineralia non nominantur in vniuersali productione rerum, quia sunt occulta, nec addunt aliquam dignitatem supra elementa, 1ª.q. 69.2.3m.

1 Minister.*. Ministri noui testamenti, sunt maioris dignitatis, quàm ministri veteris testamenti, 22æ.q.87.1.c.fi.*.q.174.4.3m.

2 * Quicunque existens in aliquo peccato mortali, exhibet se ministrum ecclesiæ in aliquo spirituali, peccat mortaliter, 3ª.q.64.6.o.

1 Miraculum dicitur quasi admiratione plenum, id est, quod habet causam occultam simpliciter & omnibus, scilicet Deum, 1ª.q.105.7.c. *.12æ.q.113.10.c.

2 Miraculum non dicitur respectu potentiæ diuinæ, sed respectu naturæ quam excedit. 1ª.q.105.8.o.

3 Miraculum proprie est præter ordinem totius naturæ creatæ, 1ª.q.110. 4 c.2m.*.4m.*.q.114.4.c.

4 De ratione miraculi sunt tria. s. esse arduum. i. supra virtutem naturæ creatæ agentis, præter spem naturæ. i. quod non habeat ad illud naturalem ordinem, sed ordinem obedientialem: & quod sit insolitum, i. præter modum eius consuetum, 1ª.q.105.7.2m.*.12æ.q.113.10.c.

Miracula dicuntur, quia sunt supra naturam: signa vero, quia manifestãt aliquid supernaturale: prodigia autem & portenta, propter excellentiam, 22æ.q.178.1.3m. 5

Gradus miraculorum triplex. s. maximus. i. quo ad substantiam facti: medius, i. quo ad illud in quo fit, & minimus. i. quo ad modum, 1ª. q. 105.8.o.*.12æ.q.113.10.c. 6

Creatio animarum, vel aliorum, non est proprie miraculum. 1ª.q.105. 7.1m.*.12æ.q.113.10 c. 7

Spirituales effectus Dei, vt iustificatio impii: & illuminatio, non sunt miracula, sed finis miraculorum, 1ª.q.105.7.1m.*.12æ.q.113.10.o.*.3ª q.44.3 1m.*.3m. 8

Cõceptio Christi ex virgine. fuit miraculosa, 3ª.q.33.4.o.*q.35.3.2m 9

Natiuitas Christi fuit miraculosa, 3ª.q.53.3.2m. 10

In natiuitate & passione Christi, ostensa sunt maxima miracula, circa luminaria cæli, quia tunc maxime apparuit infirmitas humanitatis eius, 3ª.q.44.2.3m. 11

Gratia miraculorum, non est gratia habitualis, sed impressio transiens, 22æ.q.178. .2m. 12

Gratia miraculorum, confert commune beneficium. s. notitiam Dei, sed gratia sanitatum addit aliquid speciale. s. beneficium sanitatis, ideo ab inuicem distinguuntur, 12æ.q.178.1.4m. 13

Gratia miraculorum, excellentissime data est animæ Christi, vt miracula faceret, & eam in alios transfunderet, 3ª.q.13.2.c.3m. 14

* Operatio miraculorum, attribuitur gratiæ gratis datæ, vt principio proximo, fidei vero, vt virtuti disponenti ad hanc gratiam consequẽdam, 22æ.q.178.1.o. 15

Operatio miraculorum attribuitur principaliter fidei vt virtuti disponenti, quibus cooperantur abstinentia & continentia, 22æ. q. 178. 1.5m. 16

*In reliquiis sanctorum, & verbis diuinis, non est aliqua virtus vel forma, qua fiunt miracula, 22æ.q.178 1.1m. 17

Miracula diminuunt meritum fidei, nolentium credere, nisi per miracula, 3ª.q.43.3.3m. 18

Miracula Christi de quibus est fides, fuerunt occulta, probantia vero fidẽ fuerunt manifesta, 3ª.q.29.1.2m. 19

Discipuli Christi crediderunt in eum, antequam vidissent eum facere miracula, 3ª.q.43.3.3m. 20

Solus Deus potest per se facere vera miracula, 1ª.q.110.4.o.*.q.114. 4.c.*.12æ.q.111.4 c.*.113.10.c.*.22æ.q.178.1.1m.*.2m.*.4.o.* 3ª q.43.2.c.*.3m.*.q.78.4.2m. 21

Omnia miracula fiunt ministerio angelorum, 1ª.q.110.4.1m. 22

Angeli & alii sancti faciunt miracula ministrando, vel impetrãdo, 1ª.q. 110.4.1m.*.3ª.q.13.2.3m.*.q.78.4.2m. 23

Sancti faciunt miracula dupliciter. s. postulatione, & potestate. i. nõ præcedente oratione manifesta: tamen in vtrisque Deus operatur principaliter, sancti autem instrumentaliter, 1ª.q.117.3.1m.*.22æ.q.178.1. 1m.*.3ª.q.84.3.4m. 24

Miracula Iosue, Isaiæ, & Hæliæ, fuerunt maiora secundum substantiam, quàm miracula Moysis, sed secundum modum est econuerso, 22æ.q. 174.4.2m. 25

Miracula ad commendationem sanctitatis proprie fiunt tantum à sanctis, sed confirmationem doctrinæ, fiunt etiam à malis per veram fidem, & per nomen Christi, 1ª.q.110.4.3m.*.22æ.q.178.2.o.*.3ª.q. 43.1 4.c. 26

Miracula bonorum, differunt à signis malorum quintupliciter. s. in efficacia, duratione, vtilitate, fine, & modo, 1ª.q.114.4.2m. 27

Magi faciunt miracula, per priuatos contractus, id est, per dæmones: boni vero per publicam iustitiam. i. per Deum: sed mali Christiani, per signa publicæ iustitiæ, id est per nomen Christi, vel per aliqua eius sacramenta, 1ª.q.110.4.2m.*.q.114.4.3m.*.22æ.q.178.2.3m. 28

Omnia miracula dæmonũ sunt falsa, ratione rei, vel miraculi, 1ª.q.110. 4.2m.*.4m.*.q.114.4.o.*.22æ.q.178.2.c. 29

Antichristus faciet aliqua vera miracula, quo ad naturam rei, virtute dæmonum: sed falsa quo ad rationem miraculi, & ad decipiendum, 1ª.q. 114.4.1m.*.22æ.q.178.1.2m. 30

Ioãnes Baptista nullum fecit miraculum, vt homines principaliter Christo attenderent, 3ª.q.38.2.2m.*.q.40.2.1m. 31

Conuenientissimũ fuit, vt Christus faceret miracula, vt ostẽderetur eius gratia vnionis, & eius doctrina supernaturalis, 3ª.q.43.1 o.*.2.c. 32

Christus faciebat miracula virtute diuina, 3ª.q.13.2.c.3m.*.q.43.2.c.*. 2m.*.4.c.*.q.44.3.3m. 33

Christus faciebat miracula virtute propria, alii vero sancti, virtute aliena, 3ª.q.43.4.o. 34

*Anima Christi, vt instrumentum verbi sibi vniti, habuit instrumentalem virtutem, ad omnes mutationes miraculosas, ordinabiles ad instaurationem rerum, non autem ad annihilationem rerum, 3ª. q.13. 2.c.3m. 35

Quæ fiebant à Christo miraculose, erant perfectissima, 3ª.q.44.3.2m.*. 3m.*.q.46.6.c. 36

Miracula Christi, sufficienter ostendebant eum esse Deum, 3ª. q. 43. 4.o. 37

Christus cepit facere miracula in nuptiis, non autem prius, ne humanitas eius phantastica videretur, 3ª.q.37.4.3m.*.q.43.3.o. 38

Christus conuenientissime fecit miracula circa dæmones, angelos, cælos, homines, bruta, & elementa, 3ª.q.44.o. 39

¶Mirum simpliciter, idem est quod miraculum, non autem secundum quod est mirum alicui, 1ª.q.105.17.c.

Mise-

1 ¶Miseria non est quicunque defectus, sed tantum defectus naturæ rationalis, quia opponitur felicitati, 1ª.q.21.4.c.*.22ª.q.30.1.c.

2 *Nullus potest velle miseriam, sed quilibet naturaliter eam fugit, 1ª.q.94.1.c.

1 Misericordia est compassio alienæ miseriæ in corde, qua si possumus, subuenire compellimur, 1ª.q.21.3.c.*.22ª.q.30.1.c.2ᵐ.*.3.c.

2 Misericordia vt est motus appetitus, regulatus ratione, est actus virtutis moralis, & virtutis specialis: non autem vt passio tantum. 22ª.q.59.1.3ᵐ.*.22ª.q.30.3 o.*.q.36.2.3ᵐ.

3 Misericordia vt virtus, est virtus moralis circa passiones, & reducitur ad medietatem, quæ dicitur Nemesis, sed eas Aristoteles non ponit virtutes, quia vt passiones sunt, sunt laudabiles: tamen vt sunt ab aliquo habitu electiuo, sumunt rationem virtutis, 22ª.q.30.1.4ᵐ.

4 Misericordia secundum se, est maxima virtutum, 22ª.q.30.4.o.

5 Inter omnes virtutes quæ ad proximum sunt, misericordia est potissima sicut etiam est potioris actus, 22ª q.30.4.c.

6 Liberalitas cōsistat bonum, in dationibus communiter, misericordia vero secundum rationem speciale, scilicet vt est releuatio miseriæ alinæ, 22ª.q.30.1.3ᵐ.*.q.117.5.3ᵐ.

7 Datio beneficii ex misericordia, procedit ex affectione ad eum cui homo dat: ideo misericordia pertinet ad charitatem, liberalitas vero ad pecuniam, 22ª q.117 5.3ᵐ.

8 Longe melius, & humanius, & piorum sensibus accommodatius in Cæsaris laude locutus est Tullius, vbi ait: nulla de virtutibus tuis, nec ad mirabilior, nec gratior misericordia, 22ª.q.30.3.b.

9 Misericordia potest præcedere, & sequi iustificationem, & potest secum concurrere: quia operatur contra peccatum per modum satisfactionis, & per modum præparationis, 12ª.q.113.4.1ᵐ.

10 Misericordia est effectus charitatis, 22ª. q.28.principio.*.q.30.1.c.*.q.36.3.3ᵐ.

11 Motiua ad misericordiam, sunt tria maxime, scilicet mala contra naturam, contra spem, & contra merita alicuius, 22ª.q.30.1.c.

12 Defectus, est ratio miserendi semper, propter vnionem amoris, vel propter possibilitatem patiendi similia, 22ª.q.30.2.o.

13 Culpa inquantum huiusmodi, non est motiua ad misericordiam, quia est volita, sed est motiua vt est annexa alicui contra voluntatem, 22ª.q.30.1.1ᵐ.

14 Misericordia proprie non est ad se, nec ad personas multum coniunctas, vt ad parentes & filios: sed ad eos est dolor, & in iis durum est expulsiuum miserationis,* quia in iis non miseremur proprie, sed debemus, & durum quid patimur, 32ª.q.30.1.2ᵐ.*.q.32.9.3ᵐ.*.q.106.3.1ᵐ.

15 Iniuriæ illatæ miserabilibus, scilicet pupillis & vidus exaggerantur, quia magis opponuntur misericordiæ, & nocumenta sunt eis grauiora, quia nō habent releuantem, 22ª.q.62.4.2ᵐ.

16 Amici, senes, sapientes, debiles, & timidi, maximè miserentur, non autē superbi, audaces, & contumeliæ dispositi, 22ª.q.30.2.o.

17 Misericordia est in Deo, secundum effectum, & secundum affectum voluntatis: non autem secundum passionem, 1ª.q.21.3.o.*.22ª.q.30.2.1ᵐ.

18 Proprium opus Dei est tantum vnum, scilicet benefacere & misereri: sed punire conuenit ei, propter culpam peccantis, 22ª.q.21.2.c.

19 Deus dicitur omnipotentiam suam parcendo maxime & miserando manifestare: non tam quo ad substantiam facti, quàm etiam quo ad licentiam faciendi, 1ª.q.25.3.3ᵐ.*.22ª.q.30.4.c.

20 Deus semper misereatur, puniendo citra condignum, & præmiando vltra condignum, 1ª.q.21.4.1ᵐ.

21 Misericordia Dei dicitur dupliciter, scilicet repulsio miseriæ præcedentis sine debito: & remotio cuiuscunque defectus sine debito, 1ª.q.23.1.3ᵐ.

22 In omni opere Dei, est misericordia, & iustitia, 1ª.q.21.4.c.

23 Deus agendo misericorditer, non agit contra iustitiam, nec econuerso, 1ª q.21.4.2ᵐ.*.3ª.q.46.2.3ᵐ.

24 In omni opere Dei, misericordia semper eminet iustitiæ, 1ª. q. 21. 3. 2ᵐ.*.4.c.fi.

25 Opus iustitiæ Dei, semper fundatur in operē misericordiæ, & ipsum præsupponit, 1ª.q.21.4 c.*.q.25.2.3ᵐ.

26 Maioris misericordiæ est, impios iustificare, quàm iustos creare: sed sunt æqualis potentiæ Dei, 3ª.q.43.4.2ᵐ.

27 Cum peccatores peccent contra Dum, qui æternus est, conueniens est, vt pœna æterna eis ex diuina iustitia inferatur. Suppl.q.99.1 o.

28 Nulla pœna tam dæmonum quam hominum per diuinam misericordiā terminabitur. Suppl.q 99.2.c.

29 Sicut dæmonibus pœna inferni erit perpetua ita & hominibus, quia vtri que in malitia sunt obstinati Suppl.q.99.3.o.

30 Christiani soli qui in fide catholica finaliter perseuerabunt, & ab aliis criminibus reperientur finaliter absoluti: à pœna æterna erunt immunes. Suppl.q.99.4.c.

31 Nec fides nec opera misericordiæ eripient à pœna æterna eos, qui cum peccato mortali decedunt. Suppl.q.99.5.o.

1 Missa dicitur, quasi transmissa, scilicet à populo ad Deum, & econuerso: vel dicitur ab emissione catechuminorum, & excommunicatorum, 3ª. q. 82.4.9ᵐ.

2 Ratio, & expositio eorum quæ dicuntur & fiunt in missa, & de singulis partibus missæ, 3.q.83.4.5.

3 Defectibus & periculis in missa sufficienter occurritur, 3.q.83.6.o.

Debilitas vel ægritudo impedit à celebratione missæ propter impossibilitatem, vt in priuatis vsu oculorum vel digitorum, vel linguæ, vel propter periculum, vt in morbo caduco, & alienatione mentis: vel propter abominationem, vt in lepra: sed in lepra ordinem non tollit, 3ª. q.82.20.3ᵐ. 4

Audire missam & communionem accipere à peccatore non sententiato ab ecclesia licet: quia subpenitus à Deo quo ad se, non autem quo ad alios, 3ª.q.82. .c. 5

*Celebrans missam in peccato mortali, vel inducens talem scienter, vel audiens missam præcici per sententiam ecclesiæ, vel notorii fornicarii, licet suspendatur a præceptis, peccat mortaliter, 3ª.q.82.9.o. 6

Accipere pro missa aliquid, quasi pretium eius, est simonia: non autem accipere quasi stipendium laboris, 22ª.q 100.2.2ᵐ. 7

Missa nō debet celebrari, nisi pro membris ecclesiæ: nec in canone misse debet orari, nisi pro membris ecclesiæ, 3ª.q.79.7 2ᵐ. 8

Missam licet dicere in loco non sacro, causa necessitatis. s. in itinere: vel propter destructionem ecclesiarum, sed cum altari portatili, & aliis necessariis: non autem aliter, nisi de licentia episcopi, 3ª.q.83. 3.o. 9

Plures debent interesse missæ solēni: sed in missis priuatis sufficit vnus. s. seruitor, 3ª.q.82.5 12ᵐ. 10

Missa quotidie celebratur in ecclesia quintuplici ratione, s. quia semper oportet paratam esse medicinam contra quotidiana peccata: vt lignum vitæ semper sit in medio paradisi: vt nobis quotidie Christus viuatur sacramentaliter, & nos ei spiritualitur, vt fit apud nos fugis memoria passionis Christi, vt vero agno loco typici agni quotidie vtamur ad vesperam, quem Iudæi ad vesperam conuertendi eiuntur, 3ª. q.83.2.c.1ᵐ. 11

Missa potest dici, quando incipit apparere aurora: non autem de nocte, nisi in natiuitate Christi, & in vigilia paschæ, in principio noctis, 3ª. q 83 2.4ᵐ. 12

Hora missæ in festis, est tertia, in profestis diebus est sexta, in ieiuniis nona: sed potest tardari, maxime tempore ordinum, 3ª.q.83.2. 3ᵐ. 13

Missa regulariter celebratur solemniter hora passionis Christi, s. ab hora tertia vsque ad nonam, 3ª.q.83 2.c. 14

Missæ priuatæ possunt dici à mane vsq; ad tertiam, vel vsque ad nonam, in diebus ieiuniorum. 3ª.q.83.2.3ᵐ. 15

In natali Christi quilibet sacerdos potest dicere tres missas. s. primam in nocte, secundam in aurora, & tertiam in die, propter triplicem natiuitatem Christi, scilicet quarum vna est æterna, quæ quantū ad nos est occultra, licet secundum se sit in plena luce: alia est temporalis, sed spiritualis: qua. s. Christus oritur tanquam lucifer in cordibus nostris: tertia vero est temporalis & corporalis, secundum quam visibilis nobis processit ex vtero virginali carne indutus, 3ª. q. 83. 2. 2ᵐ. *. 3ᵐ. 16

Non licet alio die, plures missas ab eodem celebrari, pro pecunia, vel ablatione secularium: sed tantum pro vrgenti necessitate, 3ª.q. 83. 2.5ᵐ. 17

Quando in vna die occurrunt diuersa beneficia Dei commemoranda vel impetranda pro viuis vel mortuis: oportet missam pluries celebrari, si adsit facultas, puta vnam pro festo, & aliā pro ieunio, vel pro mortuis, 3ª.q.83.2.2ᵐ. 18

Multiplicatio missarum, multiplicat oblationem sacrificii, & multiplicat eius effectus, non autem multitudo hostiarum in vna missa, ideo sumens multas hostias in vna missa, non percipiet maiorem effectum, 3ª q.75.7.3ᵐ. 19

Missa melioris sacerdotis, est melior, quo ad annexa: ideo melius est eam audire, licet quo ad sacramentum, & effectum sacramēti, omnes missæ sint æquales, 3ª.q 82.6.o. 20

Missio de ratione sua importat respectum missi ad mittentem, & ad aliquē terminum, 1ª.q.43. .c.*.2.c.3ᵐ. 1

Missio non dicit gradum dignitatis, sed auctoritatem principii in vno, respectu exeuntis ab eo, 1ª.q.43.1.1ᵐ.*.2ª.q.39.8.1ᵐ. 2

Missio visibilis in diuinis, est signum missionis inuisibilis factæ, non quidem tunc, sed prius, 1ª.q.43.7.6ᵐ. 3

*Mittere filium & spiritum sanctum, conuenit cuilibet personæ diuinæ, & toti trinitati, 1ª.q.43.6.o. 4

Spiritus sanctus non mittit se proprie, quia missio dicit distinctionem mittentis à misso, secundum Præpositiuum & Altisiodorensem, sed mittis se impropriè dat se, 1ª.q.43.8.o. 5

Homo nullo modo potest mittere spiritum sanctum, 1ª.q.83.8.c.fi. 6

Mitti secundum imperium, vel secundum consilium, non conuenit Deo, quia dicit minoritatem, nec vbi non fuit prius: quia dicit recessum, sed secundam originem: & secundum nouum modum, 1ª.q.43.1.o.*.3 c.*.43ᵐ.*.5.c.3ᵐ.*.6.c.*.q.112.1.c.3ᵐ. 7

Mitti conuenit filio, & spiritui sancto, sed nullo modo conuenit patri, nec trinitati, 1ª.q.43.4.8.o.*.q.1. .2. .1.c.*.2ª.q.39.8.1ᵐ. 8

Mitti inuisibiliter, conuenit filio & spiritui sancto, non autem patri, 1ª. q.43.5.o. 9

Mitti visibiliter vt donum, & vt sanctificationis indicium, conuenit spiritui sancto, filio autem, vt sanctificationis auctori, 1ª.q.43.7.o. 10

Missio filii & spiritus sancti, distinguitur secundum originem, & secundum effectus illuminationis, & inflammationis: sed conueniunt in gratia, nec vna potest esse sine alia, 1ª.q.43. .3ᵐ. 11

Missio filij est prior missione spiritus sancti, ratione donorum, & exitus, sed ratione dantis, est econuerso, 3ª.q.7.13.6. 12

Missio filii, prior est ordine naturæ, missione spiritus sancti, sicut ordine naturæ, spiritus sanctus procedit à filio, & à sapientia dilectio, 3ª.q.7. 13.c. 13

Missio filii Dei triplex. s. in mente, in carne, & ad prædicandum, 3ª.q. 42.1 o. 14

Non est missus Christus ad prædicandum, nisi ad oues quæ perierant de domus Israel, qui duplici ratione, s. primo vt ostenderet impleri promissiones factas Iudæis, & non gentibus: secundo vt eius aduentus ostenderetur esse à Deo: tertio vt Iudæis auferret calumniandi materiam: quarto quia Christus per crucis victoriam meruit potestatem, & victoriam, & dominium super gentes, 3ª.q.42.1.o. 15

Missio inuisibilis, non fit ad sacramenta, quia non fit, nisi respectu termini, 1ª.q.43.5.4ᵒ. 16

Missio inuisibilis fit ad omnes existentes in gratia, 1ª.q.43.6. o. 17

Ad patres veteris testamenti facta est missio inuisibilis, 1ª.q.43. 6. 1ᵐ. 18

* Missio inuisibilis fit ad sanctos, in omni augmento gratiæ secundum extensionem ad nouum effectum: non autem secundum intensionem, 1ª.q.43.6.2ᵐ. 19

Ad beatos facta est missio inuisibilis, in principio beatitudinis, non autem postea, quo ad intensionem gratiæ, sed quo ad extensionē. i. quo ad aliqua mysteria, quæ eis reuelantur de nouo, vsque ad diem iudicii, 1ª.q.43.6.3ᵐ. 20

Missio inuisibilis facta est ad Christum, in primo instanti suæ cōceptionis: & nulla vlterius, 1ª. q.43.6.3ᵐ.*.7.6ᵐ. 21

Missio inuisibilis plenior fit post incarnationem, quàm prius secundum communem statum: licet in spirituali sit econuerso, 1ª. q.43. 7.6ᵐ. 22

Ad patres veteris testamenti. non fuit facta missio visibilis, quia prius debuit perfici missio visibilis filii: quam spiritus sanctus manifestet eum, 1ª.q.43.6.1ᵐ.*.7.6ᵐ. 23

Missio visibilis primo facta est Christo, & post Apostolis, quia per eos gratia in alios diffusa est, secundum quòd per eos ecclesia plantata est, 1ª.q.43.7.6ᵐ. 24

Missio visibilis, facta est ad patres in primitiua ecclesia, vt ad fundatores ecclesiæ, non autem nunc, quia per eam firmamur. 1ª.q.43.7.6ᵐ. 25

Ad Christum facta est missio visibilis spiritus sancti bis. s. in baptismo in specie colūbæ, & in transfiguratione in nube lucida, sed & ad apostolos bis, primo in flatu, secundo in linguis igneis, propter multa mysteria, 1ª.q.43.7.6ᵐ.*.3ª.q.39.6.4ᵐ.*.q.2.2.1ᵐ. 26

Natura humana in qua, & per quam, facta est missio visibilis filii Dei, est illa ad quam fit missio: ideo filius Dei est in ea nouo modo: non autem creatura secundū quam fit missio visibilis spiritus sancti, 1ª.q. 43.7.1ᵐ. 27

Missio visibilis, non fit secundum visionem imaginariam. vt prophetia, nec secundum res præexistentes. vt sacramenta vetriusque testamenti, sed sicut in signis, sicut flamma rubi, & columna ignea, 1ª. q.43.7. 2ᵐ.*.3ª.q.38.8.2ᵐ. 28

¶Modalis distinctio, per sensum compositum, & sensum diuisum, non tenet in formis inseparabilibus, 1ª.q.14.13.3ᵐ. 1

Modestia est virtus moderatiua passionum: ideo adiungitur temperantiæ, vt virtuti principali: quia est circa difficillima, 22ª. q. 143. o.*.q.160.o.

Modestia est circa actiones interiores, & exteriores, 22ª. q. 150.2.c. 1ᵐ..q.168.1.o. 2

Modestia moderatur exteriorem hominis vitam in incessu, habitu, & huiusmodi: sed epychia moderatur obseruantiam verborum legis: potest tamen esse, quod nomen epychiæ apud Græcos per quandam similitudinem transfertur ad omnes moderationes, 22ª.q.120.2.3ᵐ. 3

Partes modestiæ, à diuersis assignantur diuersimode, 22ª.q.106.2. 2ᵐ. 4

Partes modestiæ secundum Andronicum, sunt tres. s. bona ordinatio, quæ discernit quæ & quo ordine sunt agenda: ornatus, qui præsentiā agendis: & austeritas. s. in verbis, 22ª.q.143.c.fi.*.q.160. 2.fi.*.q.168.1.c.fi. 5

Partes modestiæ secundum Tullium, sunt quatuor. s. humilitas, studiositas, mansuetudo, & simplicitas, & secundum Aristotelem, etiam eutrapelia, 22ª.q.160.2.c.*.q.161.4.o.*.q.166.2.c.fi.*.q.168.2.c.fi. 6

Sub modestia continetur omnis moderatio motuum corporalium, & rerum exteriorum & spui, secundum Tullium, 22ª.q.143.4ᵐ.*.q. 160 2.c. 7

*Omnis modus inquantū modus, bonus est. sed malus ideo dicitur, quia minora sunt quædam, quàm esse debuerant: aut quia non iis rebus accommodantur, quibus accommodanda sunt: & ideo dicuntur mala, quia sunt aliena & incōgrua, & ita dicitur malus modus, vel mala species, vel malus ordo, 1ª.q.5.5.4ᵐ. 8

¶Mollies proprie respicit defectum delectationum, sed deliciæ respiciunt causam impeditiuam earum. s. laborem vel aliquid tale: ideo deliciæ sunt quædam mollicies, 22ª.q.138.1.2ᵐ. 1

Mollis dicitur, qui recedit à bono propter tristitias causatas ex defectu delectationum: quasi cedens debili mouenti non autem si graui mouenti cedant, 22ª.q.138. .c. 2

Mollities est vitium oppositum perseuerantiæ, & causatur dupliciter. s. ex consuetudine, & ex naturali dispositione, 22ª.q.138.1.o.*.2.c. 3

Qui patiantur muliebria, dicuntur molles, quasi mulieres effecti, 22ª.q. 138 1.3ᵐ. 4

¶Moneta.* Cudentes falsam monetam, possunt iuste occidi in iudicio seculari, & rebus suis spoliari, 22ª.q.11.3.c.

¶Monstra dicuntur peccata, inquantum sunt ex peccato in actum naturæ à fine vltimo, non autem à fine proximo, 1ª.2ª.q.21.1.1ᵐ.*.3ᵐ.

¶Moralia specificantur ex fine, 1ª.q.48.1.2ᵐ.

Mors & omnis defectus corporalis, & rebellio carnis ad spiritum, sunt pœna peccati primorum parentum. consequens pœnam principalem, scilicet subtractionem originalis iustitiæ, 12ª.q.85.1.o.*.q.87. 7.c.1ᵐ.*.q.94 5.2ᵐ.*.q.100.8.3ᵐ.*.q.102.5.1ᵐ.*.22ª.q.153.2. 1ᵐ.*.2ᵐ.*.3ᵐ.*.q.164.o.*.3ª.q.1.4.2ᵐ.*.q.14.1.c.*.3.c.2ᵐ.*. 4 c.3ᵐ.*.q.52.5.c. 1

Causa mortis, & aliorum defectuum corporalium in natura humana, est duplex. s. remota. i. contrarietas principiorum, & proxima. s. peccatū, 22ª.q.164.1.1ᵐ.*.3ᵐ.q.14 3.2ᵐ.*.q.15.2.1ᵐ. 2

Mors vt iusta pœna, est à Deo, non autem vt est malum naturæ humanæ, 12ª.q.85.5.c.fi.*.q 94.5.2ᵐ.*.q.100.8.3ᵐ.*.22ª.q.15 4.1. 4ᵐ. 3

Mors & alii defectus: nō sunt æqualiter in omnibus, triplici ratione. s. propter peccata parentum, vilitatem filiorum, & diuersam complexionem, 12ª.q.85.5.1ᵐ.* q 87.1.1ᵐ.*.22ª.q.164.1.4ᵐ. 4

Primi parentes senescendo, inceperunt mori prima die qua peccauerunt: licet postea multum vixerint, 22ª.q.164. .8ᵐ. 5

Ante resurrectionem oēs morientur, 12ª.q.81.3.1ᵐ.*.3ª.q.46 11.1ᵐ 6

Pœna mortis in præsenti non infligitur pro quolibet peccato mortali, sed tantum pro peccato inferente damnum irreparabile, vel pro horribili deformitate, 22ª.q.66.6.2ᵐ.*.q.108.3.3ᵐ. 7

Nullus debet eripi de morte contra iura, 22ª.q.10.12.2ᵐ.*.q.59.4 3ᵐ *.3ª.q.68.10.1ᵐ. 8

Mors vt priuatio vitæ, vel vt terminus alterationis præcedentis, est pœna damni, non autem est pœna sensus: nec affligit, nisi ratione alterationis præcedentis, 22ª.q. 64.1.7ᵐ. 9

Mors est meritoria, licet sit pœna: quia boni bene vtuntur bonis & malis, sicut mali male vtuntur & bonis & malis, 22ª.q.164.1.6ᵐ. 10

Mors illata, etiam pro criminibus, aufert totam pœnam pro criminibus debitā in alia vita, vel partem pœnæ, secundum quantitatem culpæ, patientiæ & contritionis, non autem mors naturalis. 22ª.q 25,6.2ᵐ. 11

Mors & alii defectus naturæ, cauiant dolorem & timorem, quia sunt cōtra naturam particularem. 12ª.q.42.2.3ᵐ. 12

Mors secundū se, est odibilis naturaliter: sed est appetibilis, propter beatitudinem, 12ª.q.5.3.c * 3ª.q.46.6.c.4ᵐ. 13

Quilibet tenetur mori, pro salute animæ proximi certa: aliter est de cōsilio, 22ª.q.26.5.3 . 14

Exponere se, & suos, periculo mortis, pro liberatione personæ per quam sustentatur ecclesia, vel respublica, est laudabile, 22ª.q.32.6.c. 15

Virtuosus maxime tristatur de morte sua, quia priuatur maximo bono quo maxime dignus est. i. vita & virtuosis, secundū præsentē vsum: licet quidam gaudeant propter spem beatitudinis, 12ª.q.123.8.c.*. 3ª.q.4 .6.8m. 16

Decens fuit Christum mori, 3ª.q.50. .o..q 52 1 c. 17

Christus habuit simpliciter necessitatem moriendi absolutam, etiam si non occideretur secundum aliquos: sed ratione humanitatis tantū, necessitatem vero finis habuit etiam ratione personæ, 3ª q 1.2.2.o. 18

Mors Christi fuit violenta, ex parte naturæ humanæ: licet personæ eius non potuerit inferri violentia: sed quantum in occidentibus fuit, intulerunt mortem. .q. 4.2 o.*.q.4 .3.2ᵐ.*.q.17 1.o. 19

Christus mortuus est ex obedientia & charitate triplici ratione. s. ratione iustificationis humanæ, ratione reconciliationis diuinæ, & ratione victoriæ Christi, 2 q. 7.2.2.o.*.q 18.2.3.c.*.q 49.1.c.*.4.3ᵐ.*. q.50.c.*.q.53.1.c. principio. 20

In symbolo fidei dicitur, quod filius Dei est passus, mortuus, & sepultus, 22ª.q.1.3.c.*.q.2.7.o *.3ª.q 50.2.b.*.c.fi. 21

Mors Christi in fieri causauit nostram salutem, meredo eam, non autē in facto esse, sed tantum effective, destruendo mortem animæ, id est, peccatum & mortem corpo is, 3ª.q.50.6.o.*.q.51.1.2ᵐ.*.2.4ᵐ.*. 4.c.2ᵐ.*.q.51.2.c.2ᵐ.*.q. 6.1.4ᵐ. 22

Mors Christi est causa efficiens gratiæ, & causa sufficiens salutis nostræ, 3ª.q.50.6.o.*.q 51. .2ᵐ.*.2.4ᵐ.*. .c.2ᵐ.*.q.53.2 c.3ᵐ.*.q.56. 1.3ᵐ. 23

Christus noluit mori ex morbo, nec in senectute, sed ex passione illata, & in iuuentute, ne inuitus, vel ex infirmitate putaretur mori, 3ª.q.46. 3.2ᵐ.*.9.4ᵐ.*.q.51. .c. 24

Christus fuit simpliciter mortuus, 3ª.q.50.4 c..5.c. 25

Licet Deus sit immortalis, tamen conuenienter confitemur, vnigenitum Dei verbum fuisse passum & mortuum: quia non hæc ei attribuimus, secundum naturam diuinam, sed secundum humanam, quam pro nostra salute in vnitatem personæ assumpsit, 22ª .q.1.3.c. 26

In morte Christi, fuit separata anima à corpore, 3ª.q. 0.3.b.*.c.4ᵐ.*. 4.c.1ᵐ.*. .c.*.q.52. .c.*.q.53. .1ᵐ.*.q.4 1.c. 27

In morte Christi, deitas non fuit separata ab anima eius, 3ª.q.50.3.o. *.4.1ᵐ.*.4.52.3.c.*.q.53.1.c. 28

Nec à carne eius, 3ª.q 50.2 o.*. .1ᵐ.*.4.1ᵐ.*.6.c.*.q.52.3.c.*q 53. 1.2ᵐ.*.4.c.*.q.76.1. .ᵐ. 29

Nec à sanguine eius, 3ª.q 25.2.c. 30

Mos primo significat consuetudinem. i. frequentiam eorum quæ sunt in potestate nostra, secundo actum, vel inclinationem ad petitus humani, à natura, vel consuetudine, vel infusione, 12ª.q 58.1.c. 1

Mores in brutis, dicuntur per similitudinem, ea quæ fiunt ab eis, ex passionibus appetitus, 12ª.q.24.4.3ᵐ.*.q.58.1.c. 2

3 Mores diuinos debemus imitari, 22æ.q.161.1.c.principio.
4 ¶Motus proprie significat actum imperfectum mobilis: sed secundum similitudinem, prædicatur de omni operatione, 1ª.q.9.1.1m.*.q.14.2.2m.*.q.18.1.c.*.3.1m.*.q.1.1.1m.*.3m.*.q.10.1.2m.*.q.50.1.2m.*.q.58.1.1m.*.q.59.1.1m.*.q.73.2.c.*.12æ.*.q.31.2.1m.*.q.109.1.c.*.22æ.q.179.1.3m.*.q.180.6.c.*.3ª.q.21.1.3m.*.q.34.2.c
5 Omnis motus vel mutatio, est actus existentis in potentia, inquantum huiusmodi, 1ª.q.9.1.c.
6 Motus dicitur æquiuoce de operatione corporali, & spirituali, 1ª.q.18.3.1m.*.q.53.1.0.*.q.56.1.3m.
7 Omnis motus vel mutatio, sequitur aliquam potentialitatē, 1ª.q.9.1.c.
8 Motus duplex, s. naturalis, & voluntarius, & de ratione vtriusque est, quòd sit à principio intrinseco, 2æ.q.6.1.3m.*.4.5.c.
9 Motus naturalis est tantum ad vnam partem, & perficitur quiete naturali, & est corporis existentis extra vbi naturale: voluntarius autē est ad opposita, 1ª.q.20.1.c.
10 Motus dicitur naturalis dupliciter, s. à principio actiuo, vel à principio passiuo & materiali, 12æ.q.6.5.2m.*.3ª.q.32.4.c.
11 Motus reducitur ad genus sui termini, inquantum procedit de potētia ad actum, quia terminus est in motu in potentia, 1ª.q.62.4.2m.*.3ª.q.2.4.6.2m.
12 Motus reducitur ad genus sui termini quo ad substantiam suam, licet potentiam in prædicamento passionis, inquantum importat ordinationem mouentis & mobilis, 3ª.q.62.2.2m.
13 Nullus motus denominatur à subiecto, sed à termino, 3ª.q.35.1.2m.
14 Terminus motus duplex, s. res ad quam tendit, & quies in ea. & vterque duplex. s. totius, & partis, 1ª.q.5.6.c.*.12æ.q.113.c.*.q.12.2.o.
15 Vnus motus non possunt esse plures termini ex eadem parte, nisi subordinati, 12æ.q.12.3.2m.
16 Motus accipit speciem à termino ad quem, nō autem à termino à quo, 1ª.q.85.1.3m.
17 Motus existentis in potentia, est propter indigentiam suam, non autē motus existentis in actu, sed est propter indigentiam alterius, 1ª.q.53.1.3m.
18 Motus est actus imperfecti, sed operatio est actus perfecti, 1ª.q.18.1.c.*3.1m.*.q.53.1.2m.*.q.56.1.3m.*.q.58.1.1m.*.q.59.1.3m.*.q.73.2.c.
19 In motu discreto potest dici aliquid moueri in termino à quo, & in termino ad quem, & in quolibet vbi in quo est mobile, quia successiue diuersorum vbi, dicitur motus, non autem in motu continuo, 1ª.q.53.1.3m.*.3.3m.
20 Quando ex vna causa proueniunt multi motus, tantum primus motus respicit necessario illud principalius quod respicit causa: cæteri verò respiciunt principalius quod conuenit ei secundum propriam rationem, 12æ.q.36.1.3m.
21 Nomen motus & distantiæ, & omnium huiusmodi, deriuatum est à motu locali, ad omnes alios motus, 12æ.q.7.1.c.
22 Motus localis est perfectior cæteris motibus, 1ª.q.110.3.c.*.22æ.q.180.6.c.
23 Motus localis est primus, 1ª.q.67.2.3m.*.22æ.q.1°2.6.c.
24 Per motum localem nihil acquiritur in mobili, sed tantum acquiritur aliquid extra. s. locus, 1ª.q.110.3.c.
25 Necesse est esse aliquod mouens, omnino immobile, 1ª.q.2.3.c.*.q.9.1.0.*.q.75.1.1m.
26 Motus semper ab immobili procedit, & ad aliquid quietum terminatur, 1ª.q.7.3.c.*.q.82.1.c.fi.*.q.84.1.3m.*.q.115.3.c.
27 Primum mouens in quolibet genere, est non motum in illo genere motus, 3ª.q.12.2.c.*.q.22.4.c.
28 Deus mouet, sicut desideratum & intellectum, non quidem semper à moto, sed à seipso, 1ª.q.105.2.2m.
29 In omnibus mouentibus ordinatis, virtus secundi, deriuatur à primo: quia secundum non mouet, nisi inquantum mouetur - primo, 12æ.q.93.3.c.*.q.109.1.c.
30 In omnibus motoribus & mobilibus ordinatis, motor inferior habet motum proprium, & præter hoc, sequitur motum superioris motoris, 22æ.q.2.3.c.
31 Res naturalis, dupliciter non potest ab aliquo moueri, scilicet propter impedimentum fortioris motoris: vel quia non subiicitur ei quo ad illud, 22æ.q.104.5.c.
32 Omne quod mouetur, ab alio mouente mouetur, 1ª.q.2.3.c.
33 In mouētibus & motis, nō proceditur in infinitū, 1ª.q.2.3.c.*.q.51.3.3m
34 Res intantum indiget moueri ab alio, inquantum est in potentia quo ad exercitium actus: vel in ordine ad determinationem obiecti, 1ª.q.2.3.c.*.12æ.q.9.1.c.
35 Omne mouens trahit ad se, vel pellit à se, 12æ.q.23.4.c.
36 Omne mouens, dat moto tria, s. inclinationem, motum, & quietem, 12æ.q.23.4.c.*.q.29.2.c.
37 Omne mouens se, dividitur in duas partes, s. in partem mouentem, & partem motam, quod conuenit tantum animatis. 3ª.q.2.4.c.
38 Idem secundum diuersa, potest se mouere, non autem secundum idem, 12æ.q.9.3.o.*.q.1°2.2m.*.22æ.q.9.2.c.
39 Eorum quæ mouentur à principio intrinseco, quædam mouent se, scilicet omnia quæ cognoscunt finem, non autem alia, 12æ.q.6.1.c.
40 Mouentium se, quintuplex gradus, scilicet secundum executionem tantum, vt plantæ: secundum formam imperfectè, vt fixa: vel perfectè, vt bruta: secundū finem aliquorum, vt homo: vel vniuersaliter, vt Deus, 1ª.q.18.3.c.
41 In omni natura in qua differt operatio à substantia, oportet esse aliquē motum motus, 1ª.q.9.2.o.
42 Non omne quod mouetur est corpus, nisi per se in motu naturali, 1ª.q.75.1.1m.
43 In omnibus rebus creatis est aliquid stabile ad minus materia prima, & aliquid mobile siue ad locum pertinēs, vel ad qualitatem: & quantum ad vtrumque, tes indigent gubernatione, alias in nihilum decidere. 1ª.q.103.1.2m.
44 Omne quod mouetur, manet secundum aliquid, & secundū aliquid transit: ideo est compositum, 1ª.q.9.1.c.
45 Omne quod mouetur, suo motu acquirit aliquid, & pertingit ad aliquid, ad quod prius non pertingebat. 1ª.q.9.1.c.
46 ¶Moyses secundum Dionysium propter multam suam mansuetudinē, fuit dignus apparitione diuina, ideo mansuetudo debet maxime appeti, 22æ.q.157.4 ar.1.

1 Mulier facta est ex viro, quadruplici ratione. s. vt primus homo esset similis Deo, in ratione principii: vt eam plus diligeret: vt ei præesset: vt significaret quod Christus est principiū ecclesiæ, 1ª.q.92.2.o.
2 Mulier debuit produci seorsum, in prima rerum productione, vt esset maior discretio sexuum in hominibus, & vt vacent magis operationi nobiliori, scilicet contemplationi, 1ª.q.92.1.c.
3 Mulier facta fuit in adiutorium viri, quo ad generationem tantum, quia in allis melius adiuuatur vir per virum, quàm per mulierem, 1ª.q.92.1.c principio.*.q.98.2.b.2.
4 Mulier in statu innocentiæ, fuit imperfectior viro, & secundum corpus, & secundum animam, non autem in statu gloriæ, 1ª.q.92.1.2m.
5 In statu innocentiæ, fuissent tot mulieres, quot viri, 1ª.q.99.2.3m.
6 In actu tentationis diaboli, mulier assumebatur quasi instrumentum tentationis ad deiciendum virum, quia mulier erat infirmior viro: vnde magis seduci poterat, 22æ.q.165.2.1m.
7 Mulier propter elationem præcedentem, seducta est, vt crederet quòd serpens haberet vsum loquendi, non quidem per naturam, sed supernaturalitet, 1ª.q.94.4.1m.*.2.*.12æ.q.89.3.2m.*.22æ.q.163.1.4m.*.4.1m.
8 Inspectio mulierum ordinatur ad aliquid noxium. s. ad concupiscēdum, 22æ.q.167.2.c.
9 In mulieribus non est sufficiens robur mentis ad hoc, vt concupiscētiis resistant, 22æ.q.149.4 c.*.q.165.2.1m.
10 Non est crimen mulieris per violentiam violatæ, si consensus non adfit, 22æ.q.64.5.3m.
11 Multiloquium est filia gulæ, 22æ.q.148.6.c.
12 ¶Mundana quælibet reducuntur ad tria. s. ad honores, ad diuitias, & ad delitias, 12æ.q.108.3.4m.*.4.c.
13 Mundicia cordis duplex. s. ab affectionibus inordinatis per virtutes & dona apperitus, & à phantasmatibus & erroribus per donum intellectus: & hæc est completiua vitionis Dei, prima autem disponit ad eā, 22æ.q.8.7.o.
14 Esse in sæculo in mundo, dicitur dupliciter. s. secundum præsentiam corporalem, & secundum affectum mentis, 22æ.q.188.2.3m.
15 Mundus est necessario vnus, 1ª.q.47.3.o.
16 Mundus non est factus à casu, sed à solo Deo, 1ª.q.15.1.o.*.q.47.1.o.*.q.103.1.o.
17 Mundus habet esse post non esse, ex sola voluntate Dei, 1ª.q.46.2.o.
18 Antequam esset, possibile erat mundum esse potentia Dei, non autem potentia materiæ, 1ª.q.9.2.c.*.q.46.1.1m.
19 Deus præcessit mundum duratione æternitatis, non autem duratione temporis, 1ª.q.46.1.8m.
20 Si mundus semper fuisset, non æquaretur Deo in duratione, 1ª.q.46.2.2.3m.
21 Mundus necessario gubernatur ab vno. s. à Deo, 1ª.q.103.1.3.o.*.12æ.q.61.1.c.
22 Facillima via, ad ostēdendum Deum esse. & omnia esse ab eo, est ex suppositione nouitatis mundi, 1ª.q.46.1.6m.
23 Solutiones earum rationum falsarum arguentium æternitatem mundi ponuntur, 1ª.q.46.1.o.
24 Si mundus esset æternus, sequeretur necessario, animas esse infinitas, vel animam pluries vniri diuersis corporibus, vel esse vnum tantum intellectum omnium hominum. 1ª.q.46.2.8m.
25 Nouitas vel æternitas mundi, non potest probari demonstratiue, 1ª.q.46.1.2 o.
26 *Aristoteles non intendit demonstrare æternitatem mundi, sed disputatiue tantum procedere, 1ª.q.46.1.c.
27 Ante mundum fuit tempus, intelligitur secundum imaginationem tantum, 1ª.q.46.1.9m.
28 ¶Munus datum vel acceptum pro re spirituali, quasi pretium eius, est simonia, non autem quasi stipendium, & est triplex munus. s. munus à manu, à lingua, & ab obsequio. 22æ.q.77.2.3m.*.q.100.2.2m.*.5.o
29 ¶Musica instrumenta, & cantus, erant in veteri testamento. sed ecclesia assumpsit secundum, quia morale est: non autem assumpsit primum, quia instrumenta illa figuralia sunt, & nimis occupant animum, & ipsum mouent ad corporalem delectationem, ideo sunt contra sapientiam, & ideo subtrahuntur in ecclesia instrumenta musica, vt à corporalibus retrahantur, diuinis laudibus mancipati. 22æ.q.91.2.4m.
30 Mutabile dicitur dupliciter. s. per potentiam in eo existentem, vel per potentiam existentem in alio, 1ª.q.9.2.c.
31 Mutabilitatis principium & causa, est rei potentialitas, 1ª.q.9.1.c.

Philosophi

3 Philosophi non consideraverunt mutabilitatem nisi eam quæ est secundum formam à causa mutabili, 1ª.q.44.2.c.*.q.45.2.1m.
4 Angeli non sunt hac mutabilitate mutabiles, quantum ad id quod in eorum natura est, 1ª.q.44.2.c.*.q.45.2.1m.

1 Mutatio triplex. s. naturalis, miraculosa, & annihilatio, 3ª.q.13.2.c.
2 Nihil potest esse vbi prius non fuit, nisi vel eo mutato, vel mutato alio in ipso, 3ª.q.75.2.c.
3 Omne quod quocunque modo mutatur, est in potentia, & manet quo ad aliquid, & quo ad aliquid transit, & est compositum, & acquirit aliquid prius non habitum, 1ª.q.9.1.c.
4 Mutatio accipit speciem & dignitatem à termino ad quem, non autem à termino à quo, 1ª.q.45.1.2m.
5 In omni mutatione oportet aliquid idem esse sub vtroque termino, habens se nunc aliter quàm prius, 1ª.q.45.2.1m.
6 Omnis mutatio possibilis fieri à quacunque creatura, potest fieri ab anima Christi, inquantum est instrumentum diuinitatis, non autem secūdum se, 3ª.q.13.2.2m.
¶Mutatum esse, est pars motus discreti, & terminus motus continui, 1ª.q.53.2.3m.
¶Mutilatio membrorum est illicita, nisi fiat propter salutem totius corporis, non autem animæ: vel nisi fiat per publicam potestatem, propter bonum commune, 22æ.q.65.2.1m.*.q.65.1.o.

N

1 Natiuitas est exitus à generante, coniuncto, à quo habet principia sufficientia, & dicitur ortus, ratione primi: nasci ratione secundi, & gigni ratione tertii, 1ª.q.27.2.c.
2 Natiuitas attribuitur alicui dupliciter. s. vt subiecto nascenti, & vt termino primum conuenit tantum suppositio, secundum autem formæ & naturæ, 3ª.q.35.1.c.*.2.c.3m.*.4.c.
3 Esse, fieri, & nasci proprie, conuenit tantum subsistenti, sed conuenit formis consequenter, accidentibus autem per accidens, 3ª.q.35.1.o
4 Nasci & oriri conuenit omni & soli viuenti generabili, sed secundum similitudinem conuenit accidenti, aquæ, & soli, 1ª.q.27.2.c.
5 Fructus arborum, capilli, ova, & huiusmodi, dicuntur nasci sed non dicuntur filii, 1ª.q.27.2.c.*.3ª.q.32.2.c.
6 Natiuitas Christi ex parte matris fuit naturalis, sed ex parte operationis spiritus sancti, fuit miraculosa: vnde beata Virgo est vera & naturalis mater Christi, 3ª.q.35.3.2m.fi.
7 Christus potest dici bis natus, 3ª.q.35.2.4m.
8 Natiuitas Christi duplex. s. natiuitas æterna, à patre, & natiuitas temporalis à matre, 3ª.q.35.2.o.*.5.c.
9 Christus non fuit subiectus tempori in nascendo, sicut cæteri homines: sed elegit tempus quo conuenientissime nasceretur, 3ª.q.35.8.o.
10 Christus natus est nocte, quia venit ad tenebras infirmitatis nostræ, 3ª.q.83.2.2m.*.4m.
11 Christus voluit nasci in Bethleem, in diuersorio: propter humilitatem: non autem in Hierusalem, nec Romæ, nec Nazareth, 3ª.q.35.7.o.*.q.46.o.1m.
12 Christus voluit nasci de populo Iudæorum, quia decebat eum nasci ex populo pollente speciali prærogatiua sanctitatis, 12æ.q.98.4.c.1m.*.5.c.*.3ª.q.4.6.3m.
13 Christus natus est per genitalia beatæ Virginis, dummodo per hoc perfectioni virtutis nihil subtrahatur, secundum Hieronymum contra Heluidium: & cum dicit Ambrosius, quòd Christus aperuit matris suæ vuluam, hoc dicit exponens illud quod euangelista de lege induxit: quid quidem, vt Beda dicit, conuictæ natiuitatis more loquitur: non quòd dominus sacri ventris ostium, quod ingressus sanctificauerat, egressus deuirginasse credendus sit: vnde illa apertio non significat reserationem communem clausuræ pudoris virginei, sed solum exitum prolis de vtero matris, 3ª.q.28.2.1m.
14 Natiuitas Christi, non debuit omnibus manifestari; sicut aduentus eius, nec tantum parentibus, nec omnibus occultari, 3ª.q.36.1.2.o.*.q.30.3.3m.
15 Electi sunt conuenienter aliqui, de qualibet conditione hominum, quibus ostenderetur primo natiuitas Christi. 3ª.q.36.5.o.
16 Christus manifestauit natiuitatem suam, primo per alias creaturas, secundo autem per seipsum, 3ª.q.36.4.o.
17 Natiuitas Christi ostensa fuit per signa conuenientia. s. per angelos, per stellam, & per inspirationem. 3ª.q.36.5.o.
18 Natiuitas Christi fuit ostensa conuenienti ordine. s. primo pastoribus, secundo Magis, tertio Simeoni & Annæ, 3ª.q.36.3.6.o.
19 Quando Christus natus est, oleum fluxit Romæ, & in Hispania apparuerunt tres soles paulatim vniti, 3ª.q.36.3.3m.
20 Ostensa natiuitate Christi, Herodes turbatur ad dignitatem Christi, in figuram iudiciariæ potestatis eius, & in figuram detectionis diaboli: sed Iudæi turbantur, quia iniqui erant, & adulantes, 3ª.q.36.2.3m.

1 Natura dicitur à nascendo, 1ª.q.29.1.4m.*.3ª.q.2.1.c.
2 Natura non est serua, nec est domina, sed persona est serua vel domina, ratione naturæ, 3ª.q.20.1.2m.*.2.o.
3 Tota natura comparatur Deo, vt instrumentum, agenti principali, 12æ.q.1.2.c.*.q.6.3m
4 Omne perpetuum est per se intentum à natura, & nihil aliud, 1ª.q.98.1.c.
5 Vnum respondet semper naturæ, sicut natura est vna. s. vel numero, vel specie, vel genere, 12æ.q.10.1.3m.
6 Natura sumit principium à perfectis, secundum causam agentem & formalem, non autem secundū materialem, sed ab imperfectis, 22æ.q.1.7.3m.*.3ª.q.1.5.2m.*.6.c.
7 Natura dicitur dupliciter secundum aliquos. s. natura naturans. i. Deus ordinans naturas omnium, siue auctor naturæ. vel qui creauit omnes naturas, & vt instrumentum eius, 12æ.q.1.2.c.*.q.5.1.3m.*.q.25.1.c.*.q.67.1.c.principio.
8 Natura dicitur dupliciter. s. quælibet substantia vel accidens, & principium motus inest in eis. 12æ.q.10.1.c.
9 Natura significat quadrupliciter, primo generationem viuentium i. nativitatem: secundo principium intrinsecum cuiuscunque motus: tertiò materiam & formam: & quarto essentiam cuiuscunque rei, 1ª.q.29.1.4m.*.3ª.q.2.1.12.c.
10 Supra facultatem naturæ, est aliquid tripliciter. s. quantum ad substantiā facti, quantum ad id in quo fit, & quantum ad modum & ordinem faciendi, 12æ.q.113.9.o.*.3ª.q.43.4.2m.
11 Quæ sunt supra naturam, soli fide tenemus, 1ª.q.89.2.c.
12 Visio Dei est supra naturam animæ rationalis, inquantum propria virtute ad eam peruenire non potest: sed est secundum naturam eius inquantum est capax eiusscientia vero increata, est ei supra naturā omnibus modis, 3ª.q.9.2.3m.
13 *Nulla natura, potest supra se. i. in actum excedēm proportionem virturis suæ, sed potest in obiectum supra se, 1ª.q.12.1.5m.fi.*.q.84.1.2m.fi.*.2æ.q.1°.o.3.2m.
14 Ad perfectionem naturæ inferioris concurrunt duo. s. aliquid secundum motum proprium, & aliud supernaturali perfectione secundum motum naturæ superioris, 22æ.q.2.1.c.
15 Perfectio naturalis creaturæ, non solum consistit in eo quod ei competit secundum suam naturā, sed in eo etiam quod ei attribuitur, ex quadam supernaturali perfectione diuinæ bonitatis, 22æ.q.2.1.c.
16 In omnibus asserendis, sequi debemus naturam, præter traditā auctoritate diuina, quæ sunt supra naturam, 1ª.q.99.1.c.*.q.101.1.c.
17 Contra naturam sumitur dupliciter. s. vt opponitur ei, quod est secundū naturam, i. conueniens naturæ. & vt opponitur ei, quod est esse à natura: primo modo potest assuefieri, non autem secundo modo, 12æ.q.71.2.2m.
18 Deus non facit contra naturam, 3ª.q.44.2.1m.
19 Ea quæ Deus facit præter solitum cursum naturæ, non sunt contra naturam, 22æ.q.1°4.2m.*.3ª.q.44.2.1m.
20 Si potestas maior in tantum inualescat, quòd mutet contrarium inclinationem in inclinationem propriam, tam non erit aliqua repugnantia, vel violentia. sicut quando agens fortius, corrumpendo corpus graue aufert ei inclinationem qua tendit deorsum: & hic ferri sursum non est ei violentum, sed naturale, 22æ.q.36.4.c.
21 Sicut Deus non agit contra naturam, sed contra solitum cursum naturæ, sic non agit contra virtutes, nec præcipit contra eas, sed contra solitū modum earum, 22æ.q.10.4.2m.*.q.154.2.2m.
22 Peccata contra naturam, sunt contra Deum, ideo sunt grauiora sacrilegio, quanto ordo naturæ prior est quolibet ordine superaddito, 22æ.q.154.12.1m.*.2m.
23 Omne peccatum est contra naturam hominis, quo ad differentiam eius, & aliqua etiam ratione generis, vt Sodomia, bestialitas. & huiusmodi, 12æ.q.6.4.3m.*.q.7.2.o.*.q.94.3.2m.*.22æ.q.34.5.c.*.q.154.1.c.*.11.12.o.

N

1 Naturale est quod conuenit rei secūdum substantiam eius, id est, quod per se ineſt ei, 12æ.q.10.1.c.
2 Naturale duplex, scilicet quod est à natura vt à principio actiuo, vel quia in natura est inclinatio ad recipiendum illud ab extrinseco, 12æ.q.6.5.2m.
3 Naturale duplex. s. causatum ex principiis essentialibus rei, & quod habetur à natiuitate, 3ª.q.2.11.o.*.q.34.3.2m.
4 Naturale duplex. s. quod conuenit naturæ generis, vel naturæ speciei ratione differentiæ, 12æ.q.94.2.c.*.3.2m.
5 Naturale duplex. s. secundum naturam speciei & secundum naturam individui: & vtrumque est duplex. s. vel totum à natura, vel partim à natura & partim ab extrinseco, 2æ.q.51.1.c.*.q.63.1.c.
6 Naturale duplex. s. consequens formam, & consequens materiam: primū semper ineſt actu, non autem secundum, sicut quæ pertinent ad motum, 12æ.q.10.1.2m.
7 Naturale duplex. s. vel ad quod natura inclinat mediāte cognitione, vel, sine ea, sed vt causatum ex necessitate naturæ, 12æ.q.41.3.o.
8 Naturale huomini duplex. s. secundum rationem, & condiuisum rationi, s. secundum sensum, vel secundum corpus, 12ª.q.1.7.o.
9 Naturale duplex, scilicet causatum ex principiis naturæ, & quasi propagatum cum natura: & sic originalis iustitia, & peccatum originale, dicuntur naturalia, non autem primo modo, 1ª.q.100.1.c.3m.*.12æ.q.81.2.c.
10 Omne quod fit ab agente, cui naturaliter subditur patiens, est naturale: licet non fit secundum propriam naturam patientis, 1ª.q.105.6.1m.*.12æ.q.94.5.2m.*.22æ.q.2.3.c.*.3ª.q.44.2.1m.
11 *In naturalibus & moralibus non quæritur quid semper fiat, sed quid ut fiat, vt in pluribus, 12æ.q.84.1.3m.*.q.6.1.3m.*.c.*.3m.*.q.102.6.5m.*.22æ.q.88.9.10.c.*.q.120.1.c.*.q.147.4.c.*.q.152.2.3m.*.q.154.2.c.fi.*.q.160.5.c.
12 Naturale inest semper in solo habente naturam immutabilem, 22æ.q.57.2.1m.

Natu-

¶Nazareth interpretatur flos: ideo Christus voluit ibi conuersari, non autem nasci: quia voluit florere per virtuosam conuersationem, non autem per originem carnis, 3ª.q.35.7.2m.

Necessitas duplex. s. absoluta, & conditionata: & hæc dupliciter. s. ex agente, & ex fine: & hæc dupliciter. s. vel simpliciter, vel quo ad bene esse, 1ª.q.19.3.o.*.8.1m.*.q.41.2.5m.*.q.82.1.c.*.22ª.q.58.3.2m.*.q.83.13.c.*.q.88.2.c.*.6.1m.*.q.141.6.2m.*.q.186.5.5m *.q.189.2.2m.*.3ª.q.1.2.c.*.q.14.2.c.*.q.46.1.c.*.q.65.4.c.*.q.84.5.c.

2 Necessitas ex fine duplex. s. necessitas absoluta, i. sine qua non potest aliquis viuere, & necessitas conditionata, i. quo ad decentem statū, 22ª.q.32.5.c.

3 Necessitas duplex, scilicet coactionis, & obedientiæ: prima tollit rationem laudis & meriti, non autem secunda, 22ª.q.58.3.2m.*.81.6.3m *.q.186.5.5m.

4 Aliqua necessaria habent causam, 1ª.q.44.1.2m.*.q.50.5.3m.*.12ª.q.93.4.4m.

5 *Necessitas quæ prouenit ex principio intrinseco, vt omne compositū ex contrariis, necessario est corruptibile, est necessitas naturalis absoluta, 1ª.q.82.1.c.

6 Necessarium & contingens, consequuntur ens, inquantum huiusmodi, 1ª.q.22.4.3m.

7 Necessitas coactionis absolutæ, causat omnino inuoluntarium: & omnino excludit culpam: non autem necessitas conditionata vel mixta, id est, metus, 12ª.q.6.4.c.*.5.0.*.6.1m.

8 Quilibet in extrema necessitate vel sua vel alterius, potest sine peccato auferre per vim, vel occulte, à quocunque: quia tunc omnia sunt communia, 12ª.q.31.3.3m.*.q.32.7.3m.*.q.62.5.4m.*.q.66.6.1m *.7.0.*.q.110.3.4m.

9 Necessitas non subditur legi, 12ª.q.96.6.c.fi.*.22ª.q.147.3.2m.*.4.c.*.3ª.q.80.8.c.fi.

10 In subuentione necessariorum, plus tenetur homo filio * quàm parenti: sed in honore, reuerentia, obedientia, & voluntate, est econuerso: quia honor filii, magis dependet ex honore patris, quàm econuerso, 22ª.q.32.3.4m.

11 In extrema autem necessitate, magis licet deserere filios, quàm parētes: quos nullo modo deserere licet, propter beneficia, 22ª.q.31.3.4m.

1 ¶Causa negationis duplex. s. negatio causæ, & positio contrarii, 12ª.q.75.1.c.

2 Negatio non est proprie in specie, sed reducitur ad speciem suæ affirmatiuæ, 1ª.q.33.4.3m.*.12ª.q.71.6.1m.*.q.72.6.3m.*.22ª.q.79.3.1m.

3 Omnis negatio de aliqua re, fundatur super aliquid existens in ea, 12ª.q.72.6.c.

¶Negatiue dicitur, quando res non habet aliquid quod est in alio, nec debet habere: priuatiuè vero, quando caret eo quod debet habere, 1ª.q.12.4.2m.

1 ¶Negligens secundū Isidorum dicitur, quasi nec eligēs, 22ª.q.54.2.c.2.

2 Negligentia pertinet ad actum interiorem, ideo oritur ex accidia, sed pigritia & torpor pertinent ad executionem. s. prima tardando, & secunda remittendo, 22ª.q.54.2.1m.

3 Negligentia deficit ab actu præcipiendi, per defectum promptæ voluntatis: inconstantia vero quasi impedita ab alio, 22ª.q.53.2.c.fi.*.q.54.1.3m.

4 *Negligentia est generale peccatum, 22ª.q.54.1.0.

5 Negligentia est peccatum mortale dupliciter tantum, scilicet vel quando prætermittitur actus seu circunstantia necessaria ad salutem, vel ex contemptu, 22ª.q.54.3.0.

6 Negligentia trahitur ad aliud genus peccati manifestius, quando prætermittitur aliquid necessarium ad salutem, 22ª.q.54.3.3m.

7 Amor minor, per defectum feruoris charitatis, causat negligentiam venialem: per defectum vero essentiæ charitatis, causat negligentiā mortalem, 22ª.q.54.3.c.1m.

8 Negligētia directe opponitur solicitudini: ideo pertinet ad imprudentiā: sed opponitur timori, inquantum timor excitat rationem contra negligentiam, 22ª.q.53. principio.*.q.54.2.0.

9 *Propter negligentiam considerandi nocumenta, quæ consequi possent, imputantur homini ad pœnam, mala, quæ eueniunt præter eius intentionem, si dabat operam rei illicitæ, 12ª.q.33.8.c.*.q.74.3.2m *.22ª.q.52.5.2m.

1 ¶Negocia secularia contingit dupliciter aliena tractare, scilicet seculariter, id est, vel propter fauorem hominum, vel propter lucra: & piè, i. in auxilium indigentium & miserorum: secundum est religiosum: nō autem primum, 22ª.q.18.3.2m.*.q.187.2.0.*.q.188.2.2m.*.q.189.6.1m.

1 ¶Negociatio de se non est vitiosa, licet habeat turpitudinem: ideo licita est, si fit ad finem honestum vel necessarium. i. quòd negociator lucretur moderate. s. vel ad sustentationem suæ domus, vel pauperum, vel communitatis, non in festo, iusto contractu, & non ad caristiam, 22ª.q.77.4.0.

2 Commutatio naturalis, est licita clericis, non autem negociatio: quia fit ad lucrum terrenū, cuius debent esse contemptores, & est cū frequētia vitiorum: & nimis retrahit animum à spiritualibus, ad curas seculares, 22ª.q.40.2.c.*.q.77.4.1m.*.q.182.2.0.

3 Non omnis vendens carius quàm emit, est negociator, sed tantum si ad hoc emat, vt carius vendat, 22ª.q.77.4.c.3m.*.q.87.2.1m.

Nemesis non potest esse de bonis honestis, sed de bonis temporalibus, & prohibetur à Deo: quia temporalia sunt quasi nihil respectu æternorum, licet secundum Aristotelem, Nemesis sit laudabilis, 22ª.q.36.2.c.fi. 1

Nemesis & misericordia contrariantur secundum æstimationem, quia secunda dolet, æstimans aliquem indignè pati, sed prima gaudet æstimans aliquem digna pati, dolens indignis bene accidere, & vtrunque est laudabilis, 22ª.q.30.2.2m.*.4m.*.q.36.2.c. 2

¶Neomenia celebratur quolibet mense, in nouitate lunæ: ad commemorandum opus gubernationis Dei: non autem in plenilunio, propter idolatriam, & figurabat illuminationē ecclesiæ per Christum, 12ª.q.102.4.10m.

¶Nescire dicitur dupliciter. s. metaphorice, id est reprobare, & proprie. i. carere notitia: primum conuenit Deo respectu aliquorum, non autem secundum, 22ª.q.188.5.1m. 1

Nescire illa quæ quis potest, & tenetur scire, vitiosum est, 1ª.q.12.4.2m.*.12ª.q.76.2.5m.*.4.3m.*.q.94.4.c.2m.*.3m.*.22ª.q.76.2.3m. 2

¶Neutrum genus est informe & indeterminatum, ideo prædicatur de re perfecta & imperfecta, de re subsistente & non subsistente, 1ª.q.31.2.4m. 1

¶Nihil fit ex nihilo naturaliter. i. per motum, sed à Deo fit aliquid ex nihilo per creationem, 1ª.q.45.2.1m. 1

Maioris virtutis est, facere aliquid ex nihilo, quàm facere ex contrario, 1ª.q.45.5.2m. 2

Beatus Nicolaus, aurum furtim in domo proiiciens, vitare voluit humanum fauorem, & verecundiam illius qui beneficium accepit, vt esset maius beneficium, 22ª.q.107.3.4m. 3

¶Nycticorax est acuti visus in nocte. i. significat eos qui sunt astuti in tēporalibus: & hebetis visus in die. i. in spiritualibus, 12ª.q.102.6.1m.

¶Niniuitæ speciali modo egerunt pœnitentiam: quibus aliquid fuit adiunctum fidei, quam conceperant ex prædicatione Ionæ, 3ª.q.84.7.1m.

¶Nitor animæ duplex, scilicet ex refulgentia luminis naturalis rationis: & ex refulgentia Dei, 12ª.q.87.1.c. 1

Nitor animæ duplex. s. habitualis, & actualis: sicut duplex nitor corporis. s. intrinsecus, & extrinsecus, 12ª.q.89.1.c. 2

Quod acquirit æqualem perfectionem per se, vel per pauciora, nobilius est, non autem si acquirat minorem, 1ª.q.77.2.0.*.12ª.q.5.5.2m. 3

¶De ratione pœnæ est, quod noceat agenti in seipso, culpæ vero, in actione, 1ª.q.48.5.4m. 1

Prius est, quod nocet meliori, quàm quod nocet peiori, 12ª.q.39.4.3m 2

Naturalis inclinatio inest homini, ad repellendum nociua dupliciter. s. defendēdo se, ne inferantur iniuriæ, & vlciscendo illatas, 22ª.q.108.2.c. 3

Diuina prouidentia protexerit hominem in primo statu, ab omni nociuo, 1ª.q.97.2.4m. 4

Non fuerunt aliqua nociua homini à principio: sicut sunt nunc per peccatum: quæ tamen ei prosunt ad humilitatem, & ad contemplationē, 1ª.q.65.2.2m.*.q.72.6m.*.22ª.q.165.1.c. 5

¶Nolo significat actum volūtatis affirmatum, sed ipsum volitum negatum: ideo non est contradictorium de volo: sed est eius contrarium, 12ª.q.6.3.2m.

¶Nomen imponitur ab eo per quod res cognoscitur. s. à proprietate, vel ab operatione, si humanitus imponatur, 1ª.q.13.2.2m.*.8.c.*.q.18.2.c.*.q.33.1.3m.*.3ª.q.37.2.c. 1

Vnumquodque nominamus sicut & cognoscimus, 1ª.q.13. principio.*.1.c.*.q.18.2.c.*.q.32.2.c.*.12ª.q.7.1.c. 2

Quælibet res nomen habet à suo complemento, 3ª.q.60.2.3m. 3

Quando in aliquo inuenitur perfecta ratio alicuius nominis, nullo modo prædicatur illud nomen de eo, cum determinatione diminuente, 3ª.q.23.4.c.*.q.32.3.c.2m. 4

In rebus per se notis nobis, idem est id à quo nomen imponitur, & id ad quod nomen imponitur, 1ª.q.13.8.c. 5

Ratio nominis magis & principalius se tenet ex parte eius, ad quod nomen imponitur, quàm ex parte eius, à quo nomen imponitur, 22ª.q.92.1.2m. 6

Nomen potest dupliciter considerari. s. secundum primam eius impositionem, & secundum extensionem eius ad alia ex vsu eius, 1ª.q.67.1.c.*.22ª.*.q.57.1.1m. 7

Nomina singularium hominum, semper imponuntur ab aliqua proprietate ipsorum, 3ª.q.27.2.c. 8

Nomina ponebantur in circuncisione, sicut nunc imponuntur in baptismo, quasi ante non fuerint, 3ª.q.37.2.3m.*.q.70.2.3m. 9

Omne nomen impositum diuinitus alicui: significat aliquod donū gratuitum collatum ei, 3ª.q.37.2.c. 10

Nomen non sequitur modum essendi qui est in rebus, sed vt res est in cognitione nostra, 1ª.q.13.9.2m.*.q.45.2.2m. 11

Sapientis est non curare de nominibus, 1ª.q.54.4.2m.fi. 12

*In iis quæ apud nos sunt nunquam nomen ab aliqua forma impositū, pluraliter dicitur nisi propter pluralitatē suppositorum, 3ª.q.3.7.3m. 13

Nomen significat substantiam, id est, id cui nomen imponitur: & significat qualitatem, id est id à quo nomen imponitur, 1ª.q.13.1.3m. 14

Omne nomen significans naturam communem, potest supponere in concreto pro quolibet eius supposito, 3ª.q.16.1.c.fi.*.q.35.4.c. 15

Multiplicitas nominis, non attenditur secundum prædicationem, sed secundum significationem eius, 1ª.q.3.1.10.1m. 16

Nomen

17 Nomen potest dupliciter considerari, scilicet secundum primā eius impositionem: & secūdum extensionem eius ad alia, ex vsu eius, 1ª.q.67.1.c.*.22ª.q.57.1.1m.

18 Rebus ordinatis, aliquid inest tripliciter. s. per proprietatē, per excessum & per participationem: & à primo tantum res nominantur proprie, 1ª.q.108.5.c.

19 Hoc nomen Deus, dicitur ab æthin, id est ardere, vel à theaste, id est cōsiderare, seu videre, vel à thein, id est currere vel fouere, 1ª.q.13.8.2.1.

20 Hoc nomen Deus, dicitur analogice, de Deo vero, de Deo falso, & de Deo per participationem: non autem vniuoce, nec æquiuoce, 1ª.q.13.9.10.0.

21 Hoc nomen Deus, non est nomen proprium, sed est nomē appellatiuū, 1ª.q.13.9.2.*.3ª.q.35.4.3m.

22 Hoc nomen Deus, est nomen operationis, quantum ad id à quo imponitur ad significandum, imponitur enim ab vniuersali prouidentia rerū, sed tamen significat naturam Dei, 1ª.q.13.8.0.

23 Hoc nomen Deus, significat naturam diuinam, vt in habente, 1ª.q.13.9.2m.

24 Et habet aliquid vniuersalis, scilicet prædicari essentialiter de pluribus suppositis, & aliquid singularis, scilicet non multiplicari in eis, 1ª.q.13.9.0.*.q.39.4.3m.

25 Hoc nomen Deus, secundum rei veritatem, est incommutabile, 1ª.q.13.9.c.2m.

26 *Et per se supponit pro natura communi: sed ex adiuncto supponit pro persona, homo autem econuerso, 1ª.q.39.4.3m.*.6.1m

27 Hoc nomen Deus, potest supponere pro omnibus, & singulis personis diuinis, 1ª.q.39.4.0.*.3ª.q.16.1.c.fi.*.q.35.4.c.3m.

28 Nomina Dei non exprimunt essentiam Dei secundum quod est, sicut hoc nomen homo, exprimit essentiam hominis, 1ª.q.13.1.c.*.8.1m.

29 Deus est nominabilis à nobis ex creaturis, & imperfecte: non autem secundum quod in se est & perfecte, 1ª.q.13.1.0.*.q.28.2.2m.*.3m.

30 Nomina Dei imponuntur à processibus diuinis ad creaturas; non autē ad significandum eos, 1ª.q.13.2.2m.

31 Nomina dicta de Deo affirmatiue & absolute, significant essentiam eius, non autem negatiua, vel relata ad creaturas, 1ª.q.13.2.0.*.4.6.c.

32 Omne nomen commune Deo, & creaturis, prius dicitur de Deo quàm de creaturis quo ad rem, sed econuerso, quo ad impositionem nominis, 1ª.q.13.3.c.*.6.0.q.33.2.4m.*.3.0.

33 Nomina quæ significant perfectionem absolute, sunt communia Deo & creaturis, quæ autem dicunt modum participādi, sunt propria creaturis, quæ vero dicunt modum supereminentiæ, sunt propria Deo, 1ª.q.13.3.1m.*.3m.

34 Nomina dicta de Deo absolute, dicuntur de eo ab æterno: quæ vero dicuntur per respectum ad creaturas, dicuntur de eo ex tempore, 1ª.q.13.7.0.*.q.34.3.2m.*.q.43.2.0.

35 Nomina quæ dicunt respectum ad creaturas, consequentem actiones immanentes, dicuntur de Deo ab æterno, si autem dicunt respectum consequentem actiones transeuntes, dicuntur de eo ex tempore, 1ª.q.13.7.3m.*.q.14.15.1m.*.q.34.3.2m.

36 Omnia nomina dicta de Deo metaphorice, vel causaliter tantum, prædicantur per prius de creaturis, quàm de Deo, 1ª.q.13.6.0.*.q.33.3.c.

37 Simplex & vnica scientia Dei, potest nominari omnibus nominibus nostræ cognitionis, 1ª.q.14.1.2m.

38 Multa nomina dicta de Deo, non sunt synonyma: quia significant idē, secundum diuersas rationes, 1ª.q.13.4.0.

39 Nullum nomen dicitur propriè de Deo, quo ad modum significandi: sed tantum ratione significati, 1ª.q.13.3.0.*.12.1m.

40 Nomina quæ significāt perfectiones absolute, dicūtur proprie de Deo: quæ autem dicunt modum participandi, dicuntur de Deo metaphorice, 1ª.q.13.3.1m.*.3m.

41 Omnis imperfectio debet excludi à nominibus, secundum quod dicuntur de Deo, 1ª q.141.1m.2.2m.*.12ª.q.14.1.2m.

42 Nomina passionum, quæ important imperfectionem in suo formali, vt ira, tristitia, desiderium, & huiusmodi, non dicuntur de Deo, nisi metaphorice: alia vero dicuntur proprie, tamen sine passione vt gaudiū, & amor, & huiusmodi, 1ª.q.19.11.c.*.q.20.1.1m.*.2m.

43 Quanto aliquod nomen est communius, tanto conuenientius assumitur in diuinis, 1ª.q.13.11.c.*.q.33.1.1m.

44 Nomina negatiua, verius dicuntur de Deo, quàm affirmatiua, 1ª.q.13.12.1m.

45 Nominibus Dei debetur reuerentia, ratione rei significatæ, quæ est vna non autem ratione vocum, quæ sunt multæ, ideo Deus dicitur in singulari, 22ª.q.122.3.5m.

* Nominales antiqui reprobantur, 1ª.q.14.15.3m.

1 ¶Non ens non est cognoscibile, nisi secundum quod fit per intellectum cognoscibile. i. ens rationis, 1ª.q.16.3.2m.

2 Ea quæ in seipsis non sunt, apud Deum existunt, inquantum sunt præcognita & præordinata ab eo, 12ª.q.91.1.1m.

3 Non ens non habet causam, nisi causam per accidens, 1ª.q.104.3.m.

4 Non ens potest esse causa per accidens, non autem causa per se, 12ª.q.75.1.1m.

¶Non velle sumitur dupliciter. s. vel in vi vnius dictionis, vel in vi orationis: primum est infinitiuum verbi nolo, non autem secundum: & primum causat inuoluntarium, non autem secundum, 12ª.q.6.3.2m.

Omnis notitia est bona, 1ª.q.22.3.3m..22ª.q.167.1.0. 1

¶Notio est propria ratio cognoscendi personam diuinā, 1ª.q.32.3.2m.*.3.c. 1

Notiones, seu relationes, & proprietates personales in abstracto, necessario sunt ponendæ in diuinis: contra Præpositiuum, 1ª.q.32.2.0.*.q.40.1.c. 2

Notiones in diuinis, non significantur vt res, sed vt rationes, licet sint ibi realiter, 1ª.q.32.2.2m.*.3.2m.*.3m. 3

Eadem notio diuersis nominibus significatur, secundum diuersas rationes eius, 1ª.q.34.2.3m. 4

Ad notionem requiruntur tria, s. origo, dignitas, & specificatio, 1ª.q.32.3.4m.* 5m. 5

Notiones in diuinis sunt tantum quinque. s. innascibilitas, paternitas, filiatio, communis spiratio, & processio: & omnes notiones, sunt relationes, præter primam: & omnes sunt proprietates, præter penultimam, sed tantum tres sunt personales, id est constituentes personas. s. secunda & tertia & quinta, 1ª.q.30.2.1m.*.q.32.3.0. 6

Deus non dicitur quintus propter quinque notiones, sicut dicitur trinus, propter tres personas, & vnus, propter vnam essentiā, 1ª.q.32.3.2m. 7

Plures notiones patris, non distinguuntur realiter ab inuicem: quia non opponuntur relatiue: nec tamen vna prædicatur de alia, 1ª.q.32.3.3m. 8

Filius & spiritus sanctus non conueniunt in eadem notione, quia non conueniunt in aliquo speciali, sicut pater & filius, 1ª.q.32.5.5m..q.35.2.c. 9

Nulla notio sumitur ex hoc, quòd nulla persona est à spiritu sancto, quia hoc non est dignitatis, sicut quòd pater à nullo fit, 1ª.q.32.3.4m. 10

Nulla notio sumitur à remotione processionis, sicut sumitur innascibilitas a remotione natiuitatis, 1ª.q.33.4.5m. 11

¶Notorium triplex. s. per sententiam conuicti, per confessionem in iure factam, & per euidentiam facti, 1ª.q.82.9.3m. 1

Ars notoria est illicita, quia fit per dæmones, & est inefficax ad scientiam acquirendam, quia nullus vnquam per dæmones scientiam acquisiuit, quia ad dæmones non pertinet illuminare intellectum, 1ª.q.64.1.5m *.22ª.q.96.1.0. 2

Notum per se, est cuius prædicatum est de ratione subiecti: & hoc dupliciter, scilicet simpliciter: & quo ad nos, 1ª.q.2.1.0.*.q.17.3.2m.*.q.85.6.c.*.q.87.1.1m.*.12ª.q.94.2.c. 1

Per se notum, dicitur dupliciter. s. per nihil aliud notum, vt prima principia: vel notum non per accidens, 1ª.q.87.1.1m. 2

Vniuersale est notius minus vniuersali, quo ad simplicē apprehensionē, sed est econuerso, quo ad inuestigationem vniuersalium proprietatum, & causarum, 1ª.q.85.3.0. 3

Singulare est prius, & est notius vniuersali, quo ad nos: & vniuersalius est notius minus vniuersali, 1ª.q.85.3.0. 4

*Veritatem esse in communi, est per se notum, etiam quo ad nos, nō autem veritatem primam, 1ª.q.2.1.3m. 5

Facilius dispensandum est cum nouitiis & imperfectis in ieiuniis, quàm cum antiquioribus & perfectis, 22ª.q.147.4.5m.*.q.189.1.4m. 6

¶Nugæ in ore sacerdotum, sunt blasphemiæ & sacrilegium materialiter, non autem formaliter * ex eo tantum, quod sacerdotes sunt personæ sacræ, 22ª.q.99.3.3m. 1

Numerus duplex. s. species quantitatis, & numerus transcendens, 1ª.q.30.3.0. 1

Numerus denarius est signum perfectionis, inquantum est quodammodo terminus omnium numerorum 22ª.q.87.1.c.*.3ª.q.31.8.c. 2

Numerus absolutus, est in intellectu tantum, 1ª.q.30.1.[illegible]m.*.2.5m. 3

Numerus pluralis, frequenter ponitur pro numero singulari, in scriptura sacra, 12ª.q.82.2.1m.*.3ª.q.46.1.3m. 4

Termini numerales, transcendenter sumpti, sunt in diuinis, & significant ea de quibus dicuntur, addendo indiuisionem tantum, sed vt pertinent ad genus quantitatis, non dicuntur in diuinis, nisi metaphorice, 1ª.q.30.3.0. 5

Termini numerales in diuinis, sunt in plus quàm essentia, vel relatio, vel notio, & significant vtrumque, si addantur eis, 1ª.q.30.3.1m. 6

Numerus numeratus in creaturis, dicit totum & partes, non autem in diuinis, sed numerus absolutus, etiam in diuinis dicit totum & partes secundum rationem tantum, 1ª.q.30.1.4m. 7

Numerus absolutus mensuratur etiam in diuinis secundum rationem: non autem numerus numeratus, nisi in creaturis, 1ª.q.30.2.5m. 8

Dare aliquid pro matrimonio, vt est in officium, est licitum, nō autem vt est sacramentum, vel pro benedictione nuptiarum, sed esset simonia, 22ª.q.100.2.6m. 9

¶Nutrire non conuenit formæ, nec materiæ, quia omne nutriens conuertitur in nutritum, & manet, 3ª.q.77.6.c. 1

Nullum sensibile nutrit, præter tangibile, sed sapor est signum alimenti conuenientis, & delectamentum eius, 22ª.q.141.5.0. 2

¶Nutus dicuntur signa ad visum, sicut locutio ab auditu, 1ª.q.117.1.0. 1

Obedientia non est virtus theologica, sed est virtus moralis, 22ª.q.104.2.2m. 1

Obedientia est medium duorum vitiorum. s. inter superfluum & diminutum: sed superfluum eius, non est secundum quantum, sed secundum alias 2

dum alias

dum alias circunstantias, s. vel cui non debet obedire, vel in quibus non debet, 22æ.q.104.2.2m.

3 Obedientia est pars iustitiæ specialis, sed improprie, 22æ.q.4.7. 3m.*. q.104.2.2m.

4 Proprium obiectum obediētiæ, est præceptum tacitum vel expressum, id est, voluntas superioris, quocunque modo innotescat, 22æ. q. 2.5. 3m.*.q.104.2.c.2m.*.3m. .3.1m.

5 Obedientia importat necessitatem, respectu eius quod præcipitur: & voluntatem respectu impletionis præcepti, 3ª.q.47.2.2m.

6 Obedientia est in voluntate subiectiue, 22æ.2.q.5.3m.

7 Obediētia dicitur dupliciter. s. large. i. omnis executio cuiuscunq;, quod potest esse sub præcepto quacunque intentione & proprie. i. intendens specialem rationem obiecti. s. præcepti: primo modo est virtus generalis, secundo autem modo, est virtus specialis, 22æ.q.4.7.3m.* q.104.2.0.*.3.1m.

8 Obedientia triplex. s. indiscreta, quæ. s. etiam in illicitis obedit: imperfecta sed sufficiens ad salutem, quæ. s. obedit in iis ad quæ obligatur, & perfecta, quæ. s. obedit in omnibus licitis: ad secundum tenetur quilibet, sed ad primam & tertiam nullus tenetur, 22æ.q.104. 5.3m.

9 Omnis obedientia est eadem in specie, sed causatur ex diuersis speciebus reuerentiæ, 22æ.q.104.2.4m.

10 Bonum necessarium ad salutem, non debet dimitti propter obediētiā: sed quodlibet aliud, 22æ.q.104.3.3m.

11 Omnes actus virtutum, vt sunt in præcepto, pertinent ad obedientiam, 22æ.q.104.3.2m.

12 Obedientia non est prior aliis virtutibus, nec tempore, nec natura, 22æ. q.10 .3.2m.

13 *Obedientia est maior omni alia virtute morali: sed est minor virtutibus theologicis, 22æ.q.104.3.0.

14 Obedientia procedit ex reuerentia superiorum, ideo respectu prælati continetur sub obseruantia: sub pietate vero respectu parentum, sed respectu Dei, pertinet ad deuotionē, quæ est principalis actus religionis, 22æ.q.104.3.4m.

15 Obedientia generalis, requiritur ad fidem: sed obedientia specialis sequitur eam, 22æ.q.4.7.3m.*.q.104.3.2m.

16 Charitas sine obedientia esse non potest, 22æ.q.104.3.c.fi.

17 Obedientia est vt mater omnium virtutum: quia causantur & conseruātur per actum eius, charitas vero vt finis, 22æ.q.104.2.2m.

18 Obedientia quanto minus habet de suo, tanto melior est secundum apparentiam, non autem apud Deum, 22æ.q.104.2.3m.

19 Obedientia præfertur omnibus sacrificiis, 3ª.q.47.2.c.

20 Omnis voluntas creaturæ tenetur obedire præceptis Dei, 22æ.q.104.4.5.0.*.q.154.2.2m.

21 Quilibet tenetur iure naturali & diuino, obedire suo superiori. s. homo homini, 22æ.q.69.1.c.*.q.88.10.2m.*.q.104.1.0.* c.prin.*.6.2m.

22 Homo non tenetur obedire homini, in pertinentibus ad interiorem motum voluntatis, vel ad naturam corporis: sed Deo, 22æ.q.104.5.c. 2m.*.6.1m.*.q.22.4.3m.*.q.186.7.1m.

23 Maiori potestati magis est obediendum, quàm minori, quæ totaliter sub est ei, vel in quibus subest ei, 22æ.q.104.5.c.*.q.105.2.c.

24 Subditus nō tenetur in omnibus obedire suo superiori dupliciter. s. propter præceptum maioris potestatis, vel in quibus nō subditur ei, 22æ. q.69.3.1m.*.q.104.5.0.*.q.186.2.c.

25 Seculares tenentur obedire prælatis suis spiritualibus, in iis tantum quæ promiserunt in baptismo, 22æ.q.18 .5.1m.

26 Subditus non tenetur obedire prælato suo spirituali, præcipienti sibi, quòd reuelet culpam fratris sui, omnino occultam, sed peccaret vterque, 22æ.q.33.7.5m.*.q.70.1.c.2m.

27 Religiosi tenentur obedire suis prælatis in iis tantum, quæ in regula continentur directe. i. expresse, vel indirecte. i. implicite, vt mutua obsequia, & pœnæ, & huiusmodi, 22æ.q.104.5.3m.*.q.186.5.4m.

28 Eremitæ & prælati religionum, tenentur obedire episcopis in omnibus sicut & alii, & specialiter in iis quæ sunt religionis: nisi sint exempti, qui tamen exempti, tenentur obedire summo pontifici, 22æ.q.67.1. 3m.*.q.186.5.3m.

29 Christiani tenentur obedire principibus secularibus, si habent iustū dominium, si licita præcipiant, & de secularibus, aliter autem non, 22æ. q.104.6.0.

30 Miles tenetur obedire duci, in rebus bellicis tantum, & seruus domino suo, in seruilibus: & filius patri, in rebus domesticis & disciplina, & quilibet superiori suo, secundum rationem superioritatis, 22æ.q.104. 5.0.

31 Miles debet magis obedire duci in rebus bellicis, & ciuis rectori in ciuilibus, quàm patri: sed in rebus domesticis, est econuerso, 22æ.q.26. 8.3m.

1 Obiectum non est materia ex qua: sed est materia circa quam, & obiectum habet rationem formæ: inquantum dat speciem, 12æ.q.18.2. 2m.*.73.3.1m.

2 Propriū obiectum potentiæ vel habitus, est illud, sub cuius ratione formali omnia referuntur ad potentiam vel habitum, 1ª.q.1.7.c.principio.*.22æ.q.1.3.c.

3 Obiectum potentiæ vel habitus duplex. s. materiale & formale, 1ª.q.1. 3.c.*.22æ.q.1.1.c.

4 Diuersitas formalis obiecti diuersificat potentias vel habitus, non autem diuersitas materialis, 1ª.q.1.3.c.*.q.59.2.2m.*.3m.*.4.c.*.q.77.3. c.*.12æ.q.54.2.1m.*.q.57.2.2m.*.22æ.q.59.2.c.1m.

Diuersitas obiecti duplex, scilicet secundum naturam eius: & secundum virtutem agendi: prima causat materialem diuersitatem passionum, secunda vero causat diuersitatem formalem & specificam, 12æ q.23.4. c.*.q.30.2.c. 5

Ratio obiecti diuersa, secundum vniuersale & particulare, vel secundū totum & partem, facit vnam artem, vel vnam virtutem, esse principalem respectu alterius, 22æ.q.50.2.c.

Obiecta diuersorum generū æqualiter, semper sunt diuersarum potentiarum: nō autem si sint diuersorū generum inæqualiter, 12æ.q.8.2.2m 7

Potentia superior respicit vniuersaliorem rationem obiecti: quàm potentia inferior, 1ª.q.1.3.2m.*.q.59.4.c.*.q.77 3.3m.*.q.78.1.c. 8

Habitus moralis & eorum actus, nominantur & specificantur ex obiecto & fine proprio, 12æ.q.12.2.c.*.q.21.1.2m.*.22æ.q 19.3.4 5.c. *.q.23.4.c.*.q.24.4 c.*.q.25.1.c.*.q.47.5.11.c.*.q.50.2.3.c.*.q. 59.2.c.1m.*.q.81.3.c.*.q.174.1.c. 9

Quando ratio obiecti, & obiectum materiale, sub vno actu referuntur ad potentiam & habitum, tunc non distinguuntur potentiæ vel habitus vtriusque, 12æ.q.57.2.2m. 10

Non semper obiectum actionis humanæ, est obiectū potentiæ actiuæ, sed potentiæ passiuæ aliquando: nec semper obiectum potentiæ actiuæ, est effectus eius: sed quandoque est materia eius circa quam, 12æ. q.18.2.3m. 11

Oblatio est omne quod exhibetur in cultu Dei: sacrificium vero est, si inde fiat aliquod sacrum consumendum, 22æ.q.85.3.3m.*.q.86. 1.c. 1

Data pauperibus, non dicuntur sacrificia, nisi improprie, inquantum dantur propter Deum: nec dicuntur oblationes, 22æ.q.86.2.1m. 2

Ad oblationes aliquis tenetur quadrupliciter. s. ex conuentione præcedenti, deputatione, indigentia ministrorum, & consuetudine: non autem ex præcepto legis, 22æ.q.86.1.0. 3

Oblatio debita tertio & quarto modo, est voluntaria, quo ad quantitatem, & speciem rei: & non ex necessitate præcepti, 22æ.q.86.1.c. 4

Oblatio animalis cæci & claudi reddebatur illicita tripliciter s. ratione Dei, contemptus, & voti, 12æ.q.102.3.7m.*.22æ.q.86.3.3m. 5

Oblatio in noua lege, potest fieri de qualibet re, præterquàm de iniuste acquisitis: non autem in veteri lege, propter significationem, 22æ.q. 86.3.0. 6

Oratio de mercede postibuli, prohibetur in lege veteri, propter immūditiam: in noua vero lege propter scandalum, 12æ.q.102.3.7m..22æ q.32.7.2m.*.q 8 .3.1m. 7

*Non dantes oblationes debitas, possunt puniri, per subtractionem sacramentorum: non tamen à sacerdote cui debentur, ne sacerdotes videantur per sacramentorum exhibitionem aliquid exigere, sed puniri possunt per superiorem aliquem, 22æ.q.86 .3m. 8

Oblationes ad solos sacerdotes pertinēt, vel pro se, vel pro pauperibus, vel pro cultu diuino, 22æ.q.86.2.0. 9

Religiosi possunt recipere oblationes tripliciter. s. vt pauperes, vt ministri, & vt curati, si parochiæ sint eorum, 22æ.q.85.2.2m. 10

Oblationes nō consecratæ, possunt cedere in vsum laicorum, per dispēsationem sacerdotum, sed oblationes consecratæ non, 22æ.q.86.2.3m 11

Oblatio parua, cum humili mente, & pura dilectione, purgat peccata venialia, & mortalia, 22æ.q.50.3.2m. 12

Oblatio Melchisedech figurabat sacrificium nostrum quo ad materiam, sed quo ad passionem Christi figurabat agnus, & alia sacramenta veteris legis, 3ª.q.61.3.2m. 13

¶ Obligari potest vnus pro alio, in iis tantum ad quæ omnes tenentur, 3ª.q.71.1.3m. 1

Præceptum nō obligat, antequā sit diuulgatum, 12æ.q.90.4.2m.*.3m. 2

Obligatio fit homini verbo exteriori: Deo autem, verbo interiori, 22æ. q 88.1.c. 3

Homo maxime Deo obligatur ad fidelitatem, ratione dominii, & beneficiorum, 22æ.q.88.3.c.1m. 4

Ex qualibet promissione, fit obligatio iuris naturalis, secundum honestatem: non autem iuris ciuilis, 22æ.q.88.3.1m. 5

In fine primi septennii, homo incipit esse aptus ad promittendū aliquid in futurum: & præcipue ad quæ ratio naturalis inclinat, non autem ad obligandum se perpetuo, 22æ.q. 0.22.0. 6

In fine secūdi septennii, homo potest se obligare, de pertinētibus ad propriam personam. s. vel ad religionem, vel ad coniugium: sed post tertium septennium, etiam de aliis, 22æ.q.88.8.5m.*.q.104.5.c.fi. 7

¶ Obscuritas intellectus triplex. s. ex esse ex nihilo, ex discursu, & ex peccato. prima est in omni intellectu creato: secunda est tantum in homine, etiam in statu innocentiæ: tertia est tantum in homine post peccatum, 1ª.q.94.1.3m.*.22æ.q.5.1.2m. 8

Obseruantia est sub pietate: sicut pietas est sub religione: & est virtus specialis. per quam honorantur personæ in dignitate constitutæ, 22æ.q.80.c.*.q.102.0.*.q.103.3.c. 1

Obseruantia directe respicit personam excellentem. ideo secundū diuersas rationes excellentiæ, diuersas species habet, 22æ.q.104.2.4m. 2

Exhibere honorem personis in dignitate constitutis, contingit dupliciter. s. ratione propriæ personæ, vel respectu boni communis: primum pertinet ab obseruantiam: secundum vero ad pietatem: ideo pietas est dignior obseruantia, 22æ.q.102.3.0. 3

¶ Obstetrix non fuit in natiuitate Christi: sed mater eius, omnia per se fecit, 3ª.q.35.6.3m. 1

Obstetrices

1 Obstetrices Hebræorum fuerunt remuneratæ à Deo, propter pium affectum earum: non autem propter mendacium, licet fuerit mendaciū officiosum, 12æ.q.114.10.2.*.22æ.q.110.3.2m.*.4.3m.

2 Peccare mente obstinata, aggrauat peccatum, & dicitur peccatū in spiritum sanctum: cuius triplex est causa. s. longa consuetudo peccandi, in crudelitas de iustitia Dei, & seductio inimici, 22æ.q.82.c.fi.

3 ¶Non debet dari occasio agendi iniuste, 22æ.q.78.4.0.*.124.1.3m.

1 Occidere animalia bruta, non est peccatum, nisi hoc fiat in damnū proximi: quia animalia bruta sunt, viuunt, & conseruantur propter hominem, 22æ.q 64.1.0.*.2.c.3m.*.3.2m.

2 Bruta occidi, mandatur a Deo, in damnum dominorum suorum, & ad detestationem peccati, & ad exemplum, 2æ.q.105.2 11m.*.22æ.q. 108.4.3m.

3 Occisio animalium in sacrificiis, erat vtilis, non quidem secundum se, sed sextuplici ratione secūdum glosam, scilicet vt Deo quis animalia offerret potius quàm idolis: ad flagellandum durum inquantum erant ad satisfactionem: ad instruendum insipientem ratione significationis: ad ostensionem delicti & humanæ infirmitatis: ad manifestationem & testimonium gratiæ, & futurorum significationem, 12æ.q.102. 3.5m.

4 Nulli licet occidere peccatores, nisi auctoritate principis, 22æ.q.64 3.0. *.5.2m.*.3m.*.7.c.*.q.65.1.c.2m.

5 Occidere peccatores ad bonum communitatis, est licitum: quando potest fieri sine periculo bonorum, 22æ.q.100.8.3m.*.22æ.q.25.6.2m *.q.64.2.0.*.3.6.c.*.q.65.1.c.*.q.108.3.0.

Mors inflicta per iudicem peccatori, prodest ei si conuertatur ad culpæ expiationem: si vero non conuertatur, prodest ei ad terminationem: quia per hoc tollitur ei potestas amplius peccandi. 22æ.q.25.6.2m.

7 Occidere iustum, est grauius peccatum, quàm occidere iniuste peccatorem 22æ.q.64.6.2m.

8 Moyses accidens Aegyptium, non peccauit: quia vel hoc fecit ex inspiratione Dei, vel defendendo iniuriatum, vel potest dici secundum Augustin in qu exo secundum Moysis quidem vitiosum fuisse: fuisse tamen signum virtutis eius, qua populum liberaturus erat, 22æ.q. 0 6.2m.

9 Clericis non licet occidere peccatores, licet hoc liceret sacerdotibus veteris legis 12æ.q.64.10.*.q.10.1.3m.

10 Occidens etiam volentem hoc, facit iniuriam occiso, & Deo, & reipublicæ, ideo Dauid damnauit dicentem, occidi Saul, 3ª.q.47.6.3m.

11 Occidere se quacunque de causa semper est peccatum mortale: nisi hoc fiat ex inspiratione Dei sicut Samson per quem Deus miracula faciebat: & sicut quædam sanctæ mulieres. quarum memoria in ecclesia celebratur, 22æ.q.9.2m.*.q.64.5.0.*.q.124.1.2m.*.3ª q.47.6.3m

12 Occidens se facit iniuriam Deo, inquantum est aliquid Dei. s. creatura & imago eius: & iniuriam ciuitati vel communitati, inquantum est pars eius: ideo punitur secundum legem diuinam, & secundum humanam sententiam careat a sepultura, 22æ.q.59.3.2m.*.q.64.5 c. *.3ª.q.4 .3m.

13 Nullo modo licet occidere innocentem, nisi de mandato Dei, 12æ.q. 94 5.2m.*.q.100.8.3m.*.22æ.q.64.6.0.*.q.104.4.2m.*.q.154.2. 2m.*.3ª.q.47.6.3m.

14 Percutiens seu occidens prægnantem, est homicida: & est irregularis, si sequatur mors eius, vel mors fœtus animati anima rationali, 22æ.q. 64. .2m.

15 Grauius peccat occidens iniuste hominem corporaliter, quàm occidēs eum spiritualiter: quia primum intendit, & causat sufficienter: non autem causat sufficienter secundum, quod tamen est peius, 22æ.q.73 8.3m.*.22æ.q. 3.3.c.2m.*.q.115.2. m.

16 Christus occisus fuit ab aliis, & non à se: nisi indirecte, non impediēdo, cum posset, 3ª.q.22.2.1m.*.q.46.3.2m.*.q.47.1.0.*.q.50.1.2 * q.51.3.c.

17 Peccatum occidentium Christum fuit maximum, quo ad pontifices & Iudam: minus vero quo ad alios. 3ª.q.47.4.2m.*.6.0.

18 Occidens inuadentem se, defendendo se cum moderamine inculpatæ tutelæ, nec intendens mortem eius, non peccat, 22æ.q.64.7.0.

19 Quilibet occidens hominem, etiam defendendo se, & quilibet participans in causa sanguinis, est irregularis, 22æ.q.40.2.c.fi.*.q.64.7.3m. *.q.108.4.2m.

20 Occidens hominem à casu non est homicida, nec est irregularis: si dabat operam rei licitæ, & adhibuit debitam diligentiam, 22æ.q.64.8.0.

1 ¶Occultatio quandoque est causa peccati. s. vtendo ea ad peccatum, vt in furto, fraude, & dolo: quandoque vero est circunstantia diminuens peccatum ratione verecundiæ, vel contra scandalum. 22æ.q. 66.3.1m.

1 Verbum ociosum, quod plerunque est peccatum veniale, potest etiam esse peccatum mortale, 12æ.q 72.5.1m.*.fi.

1 Odium est dissonantia appetitus animalis, vel appetitus rationalis, ad apprehensum vt disconueniens: sicut amor est consonantia eius, ad conueniens, 12æ.q.29.1.2.c.

2 Odium non potest esse vitium capitale, quia amor veri boni, & odium veri mali, sunt primæ passiones, sed apparentis, sunt vltimæ. 22æ.q.34. 5.0.*.6.c.*.q.158.7.2m.

3 Odium potest esse prima passio, non autem potest esse primum peccatum, sed vltimum, 22æ.q.34.5.0.*.6.0.

4 Omne odium in proximum quo ad naturam vel gratiam, est peccatum, non autem odium in proximū quo ad culpā, 22æ.q.25.6.0.*.34.3.q.

Odium est maximum peccatum contra proximum, quo ad inordinationem peccantis: sed actus exterior est maximum peccatum, quo ad nocumentum. 22æ.q.34.4.0. 5

Odium est subiectiue in concupiscibili, 1ª.q 81.2.3m.*.12æ q.23.1.c. 2.*.2.4.c. 6

Bonum sub ratione boni non potest odiri, nec in vniuersali, nec in particulari: sed verum & ens possunt odiri in particulari tripliciter. i. vt verum est causaliter & originaliter in ipsis rebus: vel vt est in cognitione ipsius hominis, vel vt est in intellectu alterius, non autem possunt odiri in vniuersali 12æ.q.29.5.0.*.22æ.q 34.1.c. 7

Sicut bonum est obiectum amoris, sic & malum est obiectum odii. 12æ. q 29.1.0. 8

Omne impediens à beatitudine, debet odiri. 22æ. q 25. 7.1m.*.q.34. 3.1m. 9

Nullus potest se odire, nisi per accidens. s. ratione obiecti mali quod videtur bonum, vel conuerso, & ratione sui quod videtur principale & nō est. 12æ.q.29.4.0.* 22æ.q.25.7.0. 10

Dissonantia est causa odii, & conuenientia est causa amoris, 12æ.q.25.1. 2.5.c. 11

Odium conuenientius ponitur oriri ex accidia, quàm ex ira: quia prius & directius oritur odium ex tristitia, ex qua etiam ira causatur. 22æ. q.34.6.0.*.q.158.7 2m. 12

Deus non potest odiri secundum se, sed oditur à damnatis & malis, secūdum effectus eius, qui interdum eorum voluntati contrariantur. 22æ. q.60.5.5m.*.22æ.q 12.4 0.*.2m.*.q. 4.1 0. 13

Odium proximi, est prius odio Dei: sed dilectio Dei, est prior dilectione proximi 22æ.q.34 6.2m. 14

Odium Dei, est grauissimum omnium peccatorum, & est grauius, quàm infidelitatis, 22æ.q.73 4.3m.*.22æ.q 34 2.0.*.q 9.2. m. 15

Odium Dei, maxime est peccatum in spiritumsanctum, secundum quod peccatum in spiritumsanctum, nominat aliquod genus speciale peccati: sed odium Dei non numeratur inter species eius, quia est in omni specie eius, 22æ.q. 2. m. 16

Deus odit peccatores, inquantum non vult eis bonum vitæ æternæ: sed amat omnes creaturas, inquantum vult eis aliquod bonum. 1ª.q.20. 2.1m.*.q.23.3.1m. 17

¶Offensa Dei est infinita, ex parte auersionis, sed est finita, ex parte conuersionis, & nostri actus. 22æ.q.87.4.c.2m.*.3ª.q.1.2.2m. 1

¶Omnia officia humana, pertinentia ad singulares personas, cum quibuscunque ordinibus angelorum similitudinem habeant, diriguntur per vltimum ordinem, inquantum participat virtutes superiorum: sed illa officia quæ ad multitudinem pertinent, diriguntur per principes vel archangelos: & ideo homo in prælatione constitutus illuminatur ab angelo inferiori, de iis quæ ad statum personæ suæ pertinēt, sed ab angelo principe, de iis quæ spectant ad regimen multitudinis, 1ª.q. 3.2.1m. 1

Omnia officia humana, ex quibus homines licite victum lucrantur, siue manibus siue pedibus, siue lingua fiant, intelligūtur sub opere manuali, 22æ.q.18.3.c. 2

Quilibet obligatur ad exequendum officiū quod accepit, 3ª.q.67.8.c. 3

Dans officium in ecclesia propter distributionem sicut propter principalem finem, peccat mortaliter, per simoniam, non autem si vt sunt sibi necessariæ ad victum, vel quasi stipendium, 22æ.q.100.2.2m. 4

Offuscatio lunæ, non est propter interpositionem vel vmbram alicuius rei, sed ex hoc quod est vltimum cælum: ideo conuenit cum vltimo elemento. s. cum terra: nec vnquam offuscatio lunæ remouebitur, 1ª.q. 10 .1. m. 1

¶Oleum tantum oliuarum, proprie dicitur oleum: alii vero liquores, dicuntur oleum per similitudinem tantum, 3ª.q.72.2.3m. 1

Oleum significat gratiam & misericordiam Dei, 12æ.q.102.3. 13m.*. 3ª.q. 2.2.0. 2

¶Olfactus hominis, non percipit nisi excellentias odorum, propter maximam humiditatem cerebri, 1ª q.91.3.1m.*.q.1 . 1

¶Holocaustum est dare se totum Deo: ideo summè placet Deo, 22æ.q. 186.3.6m.*.5.1 .*.6.c.3m.*.7.c.*.8 b. 1

Holocaustum in lege veteri, totum comburebatur: & offerebatur: specialiter Deo ob reuerentiam maiestatis, & amoris bonitatis eius, 12æ. q.102.3.8m.*.10m. 2

Inter omnia sacrificia holocaustum erat perfectissimum: secundum vero locum in sanctitate, tenebat hostia pro peccato: tertiū hostia pro gratiarum actione: quartum hostia ex voto, quia homo maxime obligatur Deo: primo propter eius maiestatē: secundo propter offensam: tertio propter beneficia recepta: quarto propter beneficia sperata: ideo de primo sacrificio nihil comedebatur: secundum comedebatur tantum à sacerdotibus in atrio, & ipsa die sacrificii: tertium comedebatur vsque in Hierusalem, ea die: quartum vero comedebatur etiam in crastino, 12æ.q.102.3.10m. 3

Omissio importat prætermissionem boni debiti, in ordine ad legem diuinam vel humanam, vel in ordine ad proximum: primo modo opponitur iustitiæ legali: secundo vero modo, iustitiæ speciali, 22æ.q. 79.3.c. 1

Omissio non requirit aliquem actum, sed consistit in sola negatione actus debiti 12æ.q.71.5.0.*.22æ q.54.2.2m.*.q.79.3 0. 2

Omissio est voluntaria, quia est in potestate voluntatis, non autem per actum voluntatis, 12æ.q.71.5.2m. 3

k Omissio

BIBLIOTECA ... GRANADA

4 Omissio pertinet ad actum exteriorem, & effectus negligentiæ, & oppo
nitur iustitiæ. 22æ. q. 54. a. 2 m.
5 Omissio non habet rationem culpæ, nisi secundum quod opponitur præ
cepto affirmativo: ideo nō est peccatum, tēpore obligationis, quo ne
fuerat, iterat in peccatū. 1ª 2æ. q. 71. 5. 3 m. * q. 75. 2. 5 m. * 22æ q. 79. 3. 3 m
6 Omissio vt opponitur iustitiæ legali, est generale peccatum, speciale ve
ro, vt opponitur iustitiæ speciali. 22æ. q. 79. 1. c.
7 Omissio non est peccatum originale, sed est peccatum actuale. 2æ. q.
79. 2. 1 m.
8 Peccatum omissionis, & peccatum commissionis, differunt specie mate
rialiter, non autem formaliter. 1 2æ. q. 72. 6. c.
9 Omissioni debetur pœna damni, & pœna sensus, ratione radicis ex qua
procedit, licet non necessario habeat actualem conuersionem ad bo
num commutabile, 22æ. q. 79. 4. 4 m.
10 Generale est omni sacramento, quod si omittatur aliquid de substantia
sacramenti, oportet illud reiterari. 1ª. q. 38. 6. c.
11 ¶ * Omni potentia non potest communicari creaturæ. 22æ. q. 178. 1. 1 m
* 2ª. q. 13. 1. c.
12 Filius Dei est omnipotens, & est æqualis patri in omnipotentia. 1ª. q. 42.
6. o.
13 In anima Christi non fuit omnipotentia simpliciter, nec respectu motus
creaturarum, nec respectu propriæ voluntatis, nec respectu proprii
corporis. 3ª. q. 13. 6. * q. 21. 1. 1 m.
14 Omnipotentia Dei non excludit impossibilitatem a rebus. 1ª q. 25. 3. 4 m.
15 ¶ Onocrotalus est auis orientis, habens rostrum longum, & in faucibus
habens folliculos, in quibus primo ponit cibum, & post horam ponit
in ventrem. & significat auaros. 22æ. q. 102. 6. 1 m. co. 3.
16 ¶ Operatio non recipit speciem ab operante, sed à principio operatio
nis. 3ª. q. 19. 1. 3 m.
17 Omnis operatio, motus quidam dicitur. 1ª. q. 73. 2. c.
18 Operatio est vltima perfecto rei. 1ª. q. 73. 1. c. * 1ª 2æ. q. 3. 2. c.
19 Modus operādi cuiuslibet rei, sequitur modum essendi eius. 1ª. q. 89. 1. c.
20 Sicut vnitas motus, requirit vnitatem termini, sic vnitas operationis re
quirit vnitatem obiecti. 1ª. q. 5. 2. c.
21 Omnis operatiō naturæ, terminatur ad vnum semper, & procedit vel
ab vno principio intrinseco. s. a forma rei naturalis, vel ab agente ex
trinseco, vt in occultis operibus naturæ. 1ª 2æ. q. 95. 5. c.
22 Operatio suppositi, non est de integritate vnitatis eius, sed sequitur eā.
3ª. q. 19. 1. 4 m.
23 Ex quolibet vno particulari opere proprio, probatur tota virtus agen
tis. 1ª. q. 4. 3. 3 m.
24 Operatio est quasi medium inter operans & operatum: ideo dupliciter
potest cōsiderari, s. respectu operātis, & respectu operati. 1ª. q. 36. 3. c.
25 Per opus manuale in lege veteri, intelligitur omnis operatio licita pro
victu. 22æ. q. 87. 3. c.
26 Nullum opus est acceptum Deo, nisi virtuosum. 22æ. q. 88. 2. c. 3 m.
27 Omnes operationes satisfactoriæ reducuntur ad tria. s. ad eleemosynā,
ieiunium, & orationem. 22æ. q. 108. 3. 4 m. * 4. c.
28 Operatio non attribuitur mobili, sed mouenti. 12æ. q. 111. 2. c.
29 Nihil per se operatur, nisi subsistens. 1ª. q. 75. 2. 3. c. * 3ª. q. 19. 1. 3 m. *
q. 70. 1. 2 m.
30 ¶ Quælibet res est propter suā operationem, & operatio est finis cuiuslī
bet rei creatæ. 1ª. q. 5. 2. c. * q. 105. 5. c. * 12æ. q. 3. 2. c. * q. 49. 5. 3 m
* 4. 1 m. * 3ª. q. 1. 1. c. 1 m. * q. 32. 4. c.
31 Operatio attribuitur hypostasi, vt operanti: naturæ autem, vt principio
operationis. 22æ. q. 58. 2. c. * 3ª. q. 19. 1. 3 m. * q. 20. 1. 2 m.
32 Omnis operatio corporis, vel est à naturali qualitate corporis, vel ab ani
ma mouente corpus. 12æ. q. 50. 1. c.
33 Opera hominis dicuntur viua, quæ fiunt & sunt cum charitate: mortua
vero dicuntur, quæ fiunt sine charitate: sed opera mortificata dicūn
tur quæ fiunt cum charitate, & non sunt cum ea, propter sequens pec
catum mortale. 3ª. q. 89. 4. 5. b.
34 Opus dicitur mortuum dupliciter. s. effectiue, vt peccatum, & priuati
ue, vt operatio sine gratia. 3ª. q. 89. 1. c.
35 Sacramentum baptismi sine charitate, est opus Dei, & non hominis; etiā
in ficto, ideo non est opus mortuum. 3ª. q. 69. 10. 1 m.
36 Opera bona facta in charitate, transeunt actu, & manent merito; ideo
possunt mortificari. 3ª. q. 89. 4. 1 m.
37 Peccatum mortale, mortificat opera iusta prius facta quo ad meritum vi
tæ æternæ, non autem quo ad remissionem culpæ, & quo ad satisfactio
nem. 3ª. q. 88. 1. 3 m.
38 * Opera mortua sunt meritoria, non quidem proprie, id est, ex cōdigno:
sed quasi similitudinarie, id est, ex congruo: & hoc respectu triplicis
boni. s. consecutionis bonorum temporalium, dispositionis ad gratiā,
& assuetudinis bonorum operum. 3ª. q. 89. 6. 3 m.
39 * Opera mortificata reuiuiscunt per pœnitentiam, non autē opera mor
tua. 3ª. q. 89. 5. 6. o.

40 Opinio est actus intellectus, declinantis in vnam partem contradictio
nis, cum formidine alterius: vnde opinio est quoddam debile & in
firmum, secundum Philosophum. 1ª. q. 79. 9. 4 m. * 22æ. q. 1. 4. c. * q.
2. 1. c. * 9. 2 m. * q. 67. 3. c.
41 Opinio non potest esse de aliquo viso per sensum, vel per intellectum,
22æ. q. 1. 4. c.
42 Opiniones contradictoriorum, non sunt contradictoriæ, sed sunt contra
rię. 1ª. q. 17. 4. 1 m. * 3 m. * 12æ. q. 53. 1. c. * q. 64. 3. 3 m. * q. 77. 2. 3 m

Opinio multorum est vera, vel simpliciter, vel secundum partem. 22æ. q. 4
5. 2. 3 m.
Opinio & suspicio, possunt esse veri & falsi: ideo non sunt virtutes intel 5
lectuales, quia illæ sunt tantum veri. 12æ. q. 55. 5. c. * q. 57. 2. 3 m.
* 3. 1 m.
Aliquis potest simul habere scientiam veram, vel opinionem veram de 6
vno contradictorio in habitu, & falsam de altero contradictorio in
actu, vel econuerso: non autem vtranque simul in actu. 1ª. q. 47. 1. 3 m.
Habens malam opinionem de proximo, siue causa sufficienti, contemnit 7
eum, & iniuriatur ei. 22æ. q. 60. 2. 2 m. * 4. o.
Oppositio in sui ratione includit distinctionem. 1ª. q. 28. 3. c 1
Oppositio relationis dupliciter differt ab alijs oppositionib quia sem 2
per vnum aliorum oppositorū remouet alterum: & semper vnū est im
perfectum respectu alterius, non autem in relatiuis. 1ª. q. 40. 2. 3 m.
Nulla oppositio est in diuinis, præter oppositionem relatiuam. 1ª. q. 40. 3
1. 3 m.
Opposita possunt prædicari de eodem, secundam diuersa, non autem se 4
cundum idem. 3ª. q. 16. 4. 1 m.
* Quot modis dicitur vnū oppositorum, tot modis dicitur & reliquū. 5
22æ. q. 10. 2. 1 m.
Cognitio vnius oppositi, non tollitur per cognitionem alterius oppositi, 6
sed magis iuuatur. 1ª. q. 14. 10. c. * 22æ. principio
Opprobrium seu vituperium, est testimonium de defectu alicuius, & præ 1
cipue secundum aliquam culpam. 22æ. q. 144. c
* Optimo opponitur pessimum, secundum Philosophum. 22æ. q. 34. 2. b. 2
* 2. 2. 2.
Opus creationis mundi, est quo ad esse, opus autem distinctionis, est quo 1
ad virtutes in communi: sed opus ornatus, est quo ad specialia, vel ex
trinseca. 1ª. q. 65. principio. * q. 70. 1. c. * q. 74. 1. o.
Opus creationis fuit ante omnem diem naturalem, non autem tempore, se 2
cūdum Aug secundum autem alios, etiam tempore. 1ª. q. 74. 1. 1 m.

ORATIO est actus rationis practicæ. s. quia est vel petitio decen 1
tium à Deo, vel ascensus mentis in Deum. 22æ. q. 8. 85. 1. o. * 3.
1 m. * 3ª. q. 21. 1. c 3 m. * 2. o.
Oratio est actus virtutis. s. latriæ, non autem est actus doni intellectus. 2
22æ. q. 83. 3. o. * 15. c.
Oratio est quodammodo desiderij nostri interpres apud Deum. 22æ. q. 3
83. 1. 1 m. * 9. c. principio.
Oratio necessaria est post baptismum, propter impugnantia interius & 4
exterius. 3ª. q. 39. 5. c. fi.
Oratio est in præcepto religionis, quo ad ipsum petere: sed quo ad recte 5
aliquid desiderare, cadit sub præcepto charitatis. 22æ. q. 83. 3 2 m.
Conueniens est orare: & triplex error circa orationem reprobatur. s. po 6
nentium quod res humanæ, non reguntur diuina prouidentia: & po
nentium omnia etiam in rebus humanis ex necessitate contingere, si
ue ex immutabilitate diuinæ prouidentiæ, siue ex necessitate stellarū,
siue ex connexione causarum: & ponentium dispositionem diuinæ
prouidentiæ variabilem esse. 1ª. q. 22. 2. c. * 22æ. q. 3. 2. o.
Error quintuplex circa orationem reprobatur. 2 q. 22. 2. c. 7
Patres integrales orationis secundum Apostolum sunt quatuor. s. obse 8
cratio, oratio, postulatio, & gratiarum actio: vel laus Dei, & supplica
tio, secundum Ambros. partes vero eius subiectiuæ. s. species eius sunt
tres. s. supplicatio, postulatio, & insinuatio. 22æ. q. 83. 17. o.
oratio tam priuata quā publica, debet esse vocalis, quadruplici ratione. 9
s. vt homo excitet seipsum ad deuote orandum: vt intentionem cuius
libet mens euagetur: vt ex quadam redundantia ab anima in cor
pus ex vehementi affectione inconsiderate mens in fletus, suspiria, iu
bilos, & voces prorumpat: vt quasi ad redditionem debiti homo Deo
seruiat, secundum illud totum quod ex Deo habet, id est non solum
mente, sed etiam corpore: quod præcipue competit orationi, secundū
quod est satisfactoria. 22æ. q. 83. 12. c.
oratio debet continuari, quandiu deuotio potest conseruari. 22æ. q. 83. 10
14. o.
oratio debet semper durare, secundum virtutem, non autem secundum 11
essentiam. 22æ. q. 83. 14. o.
Fides, spes, & charitas, præexiguntur orationi, ratione propria orationis, 12
& ratione latriæ. 22æ q. 83. 15. c.
oratio est meritoria, si ex charitate fiat. 22æ. q. 83. 7. 2 m. * 15. o. 13
oratio semper habet efficaciam impetrandi, si habeat quatuor conditio 14
nes. s. si fiat pie, ad salutem pro se, & perseueranter. 22æ. q. 83. 7. 2 m. *
15. 2 m. * 16. c.
Conditio quadruplex necessaria in qualibet oratione, scilicet eleuatio 15
mentis in Deum, fiducia impetrandi, gratiarum actio, & petitio. 22æ.
q. 83. 17. c.
oratio debet habere septem conditiones. s. quod sit perfecta, humilis, 16
continua, deuota, vigilans, instans, & charitatiua. 22æ. q. 83. 15. c.
Omnes orationes ecclesiæ, habent quatuor. s. inuocationem Dei, com 17
memorationem beneficij Dei, petitionem, & obsecrationem. 22æ. q.
83. 17. c.
oratio non exauditur, quando orans, vel ille pro quo oratur, vel ipsa pe 18
titio, non placent exauditori. 22æ. q. 83. 15. 2 m.
Oratio malorum exauditur, & fructuosa est, vel propter deuotionem eo 19
rum pro quibus fit, vel inquantum fit in persona ecclesiæ. 3ª. q. 82. 6.
c. * 7. 3 m.
oratio peccatoris, inquantum ex bono desiderio naturæ fit, exauditur 20
ex misericordia Dei, & non ex merito peccatoris, non autem inquan
tum

tum peccator, nisi ad vindictam. 22æ. q. 83. 16. o. * q. 178. 2. 1 m.
Oratio perentis contra salutem, vel contra gloriam Dei, magis exaudi 21
tur non obtinēdo, quam si obtineret quod petitur. 22æ. q. 83. 15. 2 m.
* 16. c.
Effectus orationis triplex. s. meritum, impetratio, & spiritualis refectio 22
mentis. 22æ. q. 83. 13. 1. c.
Per orationem appropinquamus Deo. 22æ. q. 83. 12. 2 m. 23
Oratio præmittet alijs actibus virtutis religionis post deuotionē, quia 24
religio per orationem, mouet intellectū hominis in Deum, & tradit
homo mentem suam Deo, subiiciendo sibi eam per reuerentiam, &
præsentando eam Deo. 22æ. q. 83. 7. 1 m. * 2 m.
Oratio sic ad excitandum affectum nostrum, non autem ad docendum 25
Deum. 22æ. q. 83. 2. o. * 2. 5 m. * 2. c. 1 m. * q. 88. 1. c.
oratio fit, non quidem ad mutandum dispositio diuinæ prouidentiæ, 26
sed ad impetrandum quod Deus disposuit. 1ª. q. 23. 8. c. * 22æ. q.
83. 2. o.
Orationes fiunt in horis canonicis, ad salutem ecclesiæ: vt auertatur ira 27
Dei à populo, & vt orantes sint quasi precibus dimicantes, & quasi di
uinæ sententiæ resistentes. 22æ. q. 83. 14. o.
Oratio principaliter innititur charitati, quo ad efficaciam meredi: fides 28
vero, quo ad efficaciam impetrandi. 22æ. q. 83. 15. 3 m.
Oratio ordinatur ad duo. s. ad obiectum proprium, id est, ad id quod pe 29
titur, & ad finem, id est, ad vitam æternam: ideo hēt duplicem efficā
ciam, scilicet efficaciam impetrandi respectu primi, & efficaciā me
redi respectu secundi primū pertinet ad misericordia vel liberalita
tē: secūdum vero ad iustitiam. 22æ. q. 83. 15. 2 m. * 16. 2 m. 178. 2. 1 m.
Qui non attendit, vel non intelligit orationem, habet quidem meritū, 30
non autem consolationem. 22æ. q. 8. 13. c.
Ex virtute orationis Christi, baptismus habet meritum regni cœlestis, 31
3ª. q. 39. 5. c. fi.
In oratione peti debent aliqua determinata, propter attentionem & co 32
gnitionem nostri desiderij, & vt fructus fiat. 22æ. q. 83. 5. o.
Nihil debemus petere in oratione, nisi in ordine ad beatitudinem. 22æ. 33
q. 17. 2. 2 m. * q. 83. 4. 5. c. * 6.
Temporalia possunt peti in oratione, sicut & desiderari, non quidē prin 34
cipaliter. sed vt necessaria. 22æ. q. 83. 6. o.
Hoc præcipue petēdū est, in oratione, vt Deo vniamur. 12æ. q. 83. 1. 2 m. 35
Orare nō conuenit personis diuinis, quia non habent superiorem, nec 36
distinguuntur in essentia, ratione cuius fit oratio. 22æ. q. 83. 10. o.
Orare est proprium rationalis creaturæ: ideo non conuenit bruto. 22æ. 37
q. 83. 10. o.
Sancti in patria orant pro nobis, non autem pro se. 22æ. q. 83. 11. o. 38
Oratio propriè fit ad Deum tantum, vt à quo debet expectari quod pe 39
titur: ad sanctos autem fit deprecatio. 22æ. q. 83. 4. o.
Oratio soli Deo porrigitur, vt per eū implenda, sanctis vero & angelis 40
& hominibus, vt per eos impetranda suis meritis & precib. & non vt
Deus eas per eos cognoscat. 22æ. q. 83. 4. o.
Oratio non debet fieri ad sanctos qui sunt in purgatorio, vel in hoc mun 41
do, sed tantum supplicatur, vel petitio. 22æ. q. 83. 4. 3 m. * 11. 3 m.
Vtile est orare sanctos inferiores quintuplici rōne, licet superiores sint 42
plus accepti Dei. s. primo ex hoc, quod aliquis quādoque maiorem ha
bet deuotionem ad sanctum minorem, quàm ad sanctum maiorē: ex
deuotione autem maxime dependet orationis effectus: secundo pro
pter fastidiū tollendū: quia assiduitas vnius rei fastidium parit: & per
hoc quod diuersos sanctos oramus, quasi in singulis nouus feruor ex
citatur: tertio quia quibusdā sanctis datū est in aliquib. specialib. cau
sis præcipue patrocinari, sicut sancto Antonio, ad ignē infernalē: quar
to vt omnibus honor debitus exhibeatur à nobis: quinto, quia plu
rium orationib. aliquando impetratur, quod vnius orationē non im
petraretur. 22æ. q. 83. 11. 4 m.
Sancti orantur nominibus proprijs, propter tria. s. quia hoc meruerūt, 43
plus nobis innotescunt, & propter fidem resurrectionis insinuandā.
22æ. q. 83. 11. 5 m.
Sancti cognoscunt in verbo orationes nostras ad eos, etiam mentales, si 44
cut & omnia alia, quæ ad eos pertinent. 1ª. q. 107. 1. 3 m. * 22æ. q. 83.
4. 2 m. * 3ª. q. 10. 2. c.
Quilibet debet orare, & desiderare bona pro alijs, sicut & pro se. 22æ. q. 45
83. 7. o. 8. * 3ª. q. 21. 2. 3 m.
Quilibet tenetur orare in communi, pro suis inimicis, non autē in spe 46
ciali, nisi in aliquo casu speciali, sicut in necessitatis articulo. 22æ. q.
83. 8. o.
Orandum est pro omni peccatore viatore, vt conuertatur, & pro iustis 47
vt perseuerēt, triplici ratione. s. quia multorū preces facilius exaudi
untur: vel ex multis gratia agatur Deo de beneficijs, quæ cōferuntur iustis
quæ etiam in vtilitatem multorum vergūt, vt maiores nō superbiāt,
dum cōsiderant se minorum suffragijs indigere: sed non impetratur,
nisi pro prædestinatis. 22æ. q. 83. 2. 1 m. * q. 83. 7. 3 m.
Orandū est pro infidelibus, licet non profit eis nisi conuertantur. 22æ. 48
q. 31. 2. 1 m.
Christus orauit secundum humanitatem tantum, triplici ratione, scilicet 49
vt ostenderet se esse hominem, propter exemplum: & quia est à Deo
22æ. q. 83. 10. 1 m. * 3ª. q. 13. 4. 3 m. * q. 21. 1. o. * 2. c. * q. 43. 2. 2 m.
* q. 83. 4. 2 m.
Oratio Christi pertinet ad sacerdotium eius. 3ª. q. 22. 4. 3 m. 50
Oratio Christi quo ad obiectum fuit sensualitatis, non autem quo ad 51
actum. 3ª. q. 21. 2. o. * 4. c. 2 m.
Christus orauit pro se, & pro nobis, quo ad bona corporis: sed quo ad 52
bona spiritualia, orauit pro nobis, non autem pro se. 3ª. q. 21. 3. b. * q.
22. 4. 1 m.
Christus dupliciter orauit pro se, scilicet exprimendo effectum sensua 53
litatis, vel voluntatis vt natura, quo ad passionem transferēdam, & se
cundum rationem quo ad gloriam corporis: & sic omnis oratio eius
pro se & pro nobis & voluntas impleta est, non autem primo modo.
3ª. q. 21. 3. 4. o.
Oratio dominica exponitur. 22æ. q. 83 9. o. 54
Petitiones orationis dominicæ sunt septem secundū Matthæum. s. san 55
ctificetur &c. Sed secundū Lucā, sunt quinque. 22æ. q. 83. 9. 4 m. * 5 m.
Oratio dominica est perfectissima, quia continet omnia desideranda, & 56
ordinem eorum: & informat omnes affectus. 22æ. q. 83. 9. c. principio.
Non oportet vti tantum verbis orationis dominicæ, sed oportet inten 57
dere tantum ad ea impetranda, quæ in ipsa continentur. 22æ. q. 83.
14. 3 m.
Non parcens, vel non habens peccatum, non peccat, dicendo orationem 58
dominicam: quia dicitur in persona ecclesiæ. 22æ. q. 83. 16. 3 m.
Oratio dominica valet ad remissionem culpæ venialis & mortalis. 12æ. 59
q. 74. 8. 6 m.
Oratio vocalis, est quantitas discreta. 2ª. q. 60. 8. o. 60
Sancti non omnia cognoscunt, eum essentiam dei non comprehendant 61
in verbo autem cognoscunt, quæ ad nos spectant, & per consequens
nostras orationes. Suppl. q. 9. 2. 1. c.
Sanctos interpellare debemus ad orandum pro nobis. Suppl. q. 72. 2. o. 62
Sancti semper Deum sui sæculi precibus exorant, nisi ex parte nostra impedi 63
tur. Suppl. q. 72. 2. c.
¶ Omnis ordinatio est rōnis. 22æ. q. 58. 4. 2 m. * q. 83. 1. c. * q. 88. 1. c. 1
Ad hoc quòd aliqua sint ordinata, duo requiruntur. s. ordo ad debitum 2
finem, & proportio ad ipsum finem. 12æ. q. 102. 1. c.
Totum quod est homo & totum quod potest, & quod habet, est ordinan 3
dum in Deum. 12æ. q. 21. 4. 3 m.
Ordinare & iudicare alios, est tantum prælatorū: sed ordinare actus pro 4
prios, conuenit cuilibet homini. 22æ. q. 45. 5. 2 m.

ORdo in ratione sua includit tria. s. rationem prioris & posterioris, di 1
stinctionem, & originem. 22æ. q. 26. 1. c. * 6. c. fi.
Ordo semper dicitur respectu principii. 1ª. q. 21. 3. c. * q. 42. 3. c. 2
Vbicunque est aliquod principium, oportet quod sit aliquis ordo, quia 3
ordo includit in se aliquem modum prioris & posterioris, quæ di
cuntur secundum relationem ad aliquod principium. 22æ. q. 26. 1. c.
* 6. c. fi.
Ordo finium, est secundum ordinem agentium: quia omne agens ordi 4
nat effectum suum ad aliquem finem. 12æ. q. 109. 6. c.
Sicut ordo rationis recte est ab homine, sic ordo naturæ est à Deo. 22æ 5
q. 154. 12. 1 m.
Ordo tot modis dicitur, quot modis & principium. s. secundum situm, 6
secundum intellectum, & secundum singulas quatuor causas. 1ª. q. 21.
3. c. * q. 42. 3. c.
Ordo duplex. s. ordo verus, & ordo imaginarius. 3ª. q. 28. 3. 1 m. 7
Ordo duplex, scilicet ordo formæ, & ordo materiæ. 3ª. q. 62. 6. 3 m. * 8
q. 78. 4. c.
Ordo dicitur dupliciter, scilicet relatio, & gradus faciens eam. 1ª q. 108. 9
2. 1 m.
In rebus est ordo duplex, scilicet à principio, & ad finem. 3ª. q. 6. 1. 1 m. 10
Ordo vniuersi duplex. s. ordo creaturarum adinuicem, & ordo creatura 11
rum ad Deum. 1ª. q. 21. 1. 3 m. * q. 47. 3. c. * q. 103. 2. 3 m. * 12æ. q.
1. 1. 5. 1 m. * 22æ. q. 9. 2. 2 m.
Ordo duplex. s. ordo naturæ, & ordo temporis seu generationis. 12æ. 12
q. 52. 4. c. * q. 83. 2. 3 m. * 3ª. q. 1. c.
Ordo naturæ duplex. s. via generationis & temporis, in causa materiali, 13
ab imperfecto ad perfectum, & via perfectionis & intentionis in alia
causis, à perfecto ad imperfectum. 1ª. q. 85. 2. 1 m.
In diuinis est ordo naturæ secundum originem, sine prioritate, secundū 14
quod vna persona est ab alia. 1ª. q. 42. 3. o.
Ordo naturæ in diuinis, nō est ex hoc quod natura ordinetur: sed quia 15
ibi est ordo secundum naturalem originem. 1ª. q. 42. 3 3 m.
Ordo originis in diuinis, melius nominatur ordo naturæ, quàm ordo es 16
sentiæ, quia natura importat rationem principii, non autem essentia.
1ª. q. 42. 3. 4 m.
Ordo in diuinis, significat notionem originis in communi, non autem 17
in speciali. 1ª. q. 42. 3. 1 m.
Homo subditur triplici ordini. s. rationis, hominis gubernantis tempora 18
liter vel spiritualiter, & Dei. 12æ. q. 72. 4. c. * q. 87. 1. c. * 3 m. * 2. c.
Quicquid est contra secundum ordinem, est contra primum & tertium: 19
quicquid est contra primum, est contra tertium, & non econuerso:
quia primus includit secundum, & excedit eum, & tertius vtrumque.
12æ. q. 71. 4. o.
Peccatum est contra hos tres ordines. Ideo punitur triplici pœna, scilice 20
cet remorsu conscientiæ, pœna humana, & pœna diuina. 12æ. q. 73. 4.
o. * q. 87. 1. c. * 3 m. * 3. c.
Ordo in populo quadruplex. s. principium ad ciues, ciuium adinuicem, 21
extraneos, & ad domesticos. 12æ. q. 104. 4. c.
Omnes ordines ciuitatum reducuntur ad tres ordines. s. ad supremos, id 22
est ad optimates, ad infimos, id est, ad vulgus: & ad medios, id est, ad ho
norabiles. 1ª. q. 103. 2. o.
Nullus ordo potest conferri, nisi ab episcopo, præter quatuor ordines, 23
minores, de licentia papæ, à solo sacerdote. 3ª. q. 67. 3 m.

24 *Ea quæ sunt ordinis, non possunt committi, nisi habenti ordinē, 22æ. q.186.1.c.
25 Deus potest auferre ordinem collatum: non autem episcopus; quia non est minister auferendi, sicut conferendi. Nec dedit ordinem, sed Deus, 3ª.q.82.8.c.*.2m.
26 In sacramento ordinis, confertur excellentia potestatis, in diuinis ministeriis, 3ª.q.84.4.c.
27 Omnis ordo inquantum sacramentum, ordinatur ad eucharistiam, non autem inquantum est officium quoddam, 22æ.q.40.2.c.
28 Festa præcipua, in quibus episcopi dant quatuor ordines minores, pertinent ad diem dominicum. 3ª.q.83.2.3m.
29 Omnes minores ordines, possunt simul eodem die dari: non autem duo ordines sacri: nec vnus ordo minor cum ordine sacro, 3ª.q.65.3.2m.
30 Seruus ordinatus, sciente domino eius, & non reclamāte, fit ingenuus: si vero dominus nesciat, episcopus vel præsentans eum scienter, tenētur domino in duplum: si autem nesciant, redigetur in seruitutem: nisi possit se redimere, 12æ.q.189.5.c.
31 Ordo fratrum prædicatorum, habet cautissimam & securissimam formam profitendi, 22æ.q.186.9.1m.
32 Oportuit in ecclesia ordinem aliquem sacrum esse, quo quidam aliis, ad illorum & non sui vtilitatem præficerentur, Suppl.q.34.1.o.
33 Ordo signaculum quoddam ecclesiæ est, per quod spiritualis potestas impenditur ordinato, Suppl.q.34.2.c.
34 Cum in susceptione ordinis, quædā consecratio homini exhibeatur, per visibilia signa, constat ordinem esse sacramentum. Suppl. q.34.3.o.
35 Conueniens forma huius sacramenti est, qua ecclesia vtitur. Suppl.q.34.4.o.
36 Specialem oportet esse materiam huius sacramenti sicut & aliorum sacramentorum, Suppl.q.34.5.c.
37 In sacramento ordinis, quo homo ad aliorum sacramentorum dispensationem ordinatur, necesse est conferri gratiā gratum faciente. Suppl. q.35.1.c.
38 In omnibus ordinibus imprimitur character. Suppl.q.35.2.c.
39 Character ordinis præsupponit characterē baptismi, qui ianua est omnium sacramentorum. Suppl.q.35.3.o.
40 Quanquam maxime conueniens sit, vt qui ordinem suscipiunt sint confirmati, hoc tamen necessarium non est, Suppl.q.35.4.c.
41 Non oportet ut qui maiores ordines susceperunt, minores prius habuerint, quanquā ecclesia sic ordinate ordines conferri statuerit, vt prius minores, deinde maiores suscipiantur. Suppl.q.35.5.o.
42 Bonitas vitæ ac conscientiæ nitor, necessaria sunt ex diuino præcepto suscipientius ordines sacros, non tamen de necessitate sunt sacramenti. Suppl.q.36.1.c.
43 Ea tantum scire oportet ordinatos, quæ ad ordinis suscepti executionē conducant, Suppl.q.36.2.o.
44 Non cōsequitur aliquis ex merito vitæ aliquem ordinis gradum. Suppl. q.36.3.c.
45 Infidelitatis criminis reus est, quicunque indignum ad sacros promouerit ordines, Suppl.q.36.4.o.
46 Mortaliter peccat quicunque in peccato mortales existens sacros exequitur ordines, nisi hoc ex necessitate faceret Suppl.q.36.5.c.
47 Non vnum, sed plures oportuit in ecclesia sacros ordines esse. Suppl.q.37.1.c.
48 Septem sunt ordines, videlicet sacerdotium, diaconatus, subdiaconatus, acolytorum, lectorum, exorcistarum & ostiariorum. Suppl.q.37.2.c.
49 Tres tantum sunt sacri ordines, sacerdotium, diaconatus & subdiaconatus, Suppl.q.37.3.o.
50 Conueniens singulis sacris ordinibus assignatus est actus, sacerdoti videlicet baptizare, confirmare, & à peccatis absoluere, diacono vero legere euangelium, &c. Suppl.q.37.4.c.
51 In ipsa calicis datione sub certa verborum forma, imprimitur sacerdotalis character. Suppl.q.37.5.o.
52 Ad Episcopos tantum pertinet oēs sacros conferre ordines sicut ad eos etiā solos spectat confirmare & virgines consecrare. Suppl.q.38.1.c.
53 Possunt Episcopi hæretici & ab ecclesia præcisi sacros conferre ordines, sicut & cætera sacramenta, ordinati tamen ab illis, nullam susceptorū ordinum exequutionem suscipiunt, nec gratiam. Suppl.q.38.2.o.
54 Mulieres cum statum subiectionis habeant, sacramentum ordinis nequaquam suscipere possunt. Suppl q.39.1.c.
55 Pueri carentes rationis vsu non nisi ex ecclesiæ statuto impediuntur ne sacros suscipiant ordines, quos tamen suscipiunt ex vi sacramenti. Suppl q.39.2.o.
56 Serui non possunt ad sacros promoueri ordines, quos tamen suscipiūt, si eis adferantur. Suppl.q.39.3.c.
57 Homicidæ à sacris arcentur ordinibus ex ecclesiæ præcepto, non autem necessitate aliqua sacramenti, Suppl.q.39.4.o.
58 Illegitime nati impediuntur à suscipiendis ordinibus, præcepti potius, quam sacramenti necessitate. Suppl.q.39.5.c.
59 Mutilati aliquo membro notabilis infamiæ, vel quod ordinis executionem impediat, arcentur à sacris ordinibus, Suppl.q.39.6.o.
60 Conueniens est vt qui sacros suscipiunt ordines tonsuram deferant, Suppl.q.40.1.c.
61 Corona non est ordo, sed ad ipsum potius ordinatur, Suppl.q.40.2.o.
62 Clerici suscipientes coronam, non renunciant patrimonio, & aliis temporalibus rebus, Suppl.q.40.3.c.
63 Oportuit in ecclesia supra sacerdotalem ordinem, episcopi potestatem esse, à qua sacerdos iurisdictionem susciperet. Suppl.q.40.4.o.

Episcopatus non est ordo, nisi secundum quod ordo officium quoddam est ad sacras actiones. Suppl.q.40.5.o. 64
Supra Episcopos in ecclesia est superior summi pontificis & papæ potestas, quanquam episcopi omnes æquales sint, quo ad ea quæ ad episcopalem ordinem spectant. Suppl.q.40.6.c. 65
Omnibus ecclesiæ ministris ad diuina exequenda officia, variæ ac multiplices aptatæ sunt vestes, prout vnicuique conuenire iudicauit ecclesia, à spiritu sancto edocta. Suppl.q.40.7.c. 66
Sacer ordo apud Græcos & alios orientales impedit matrimonium contrahendum, non autem iam contracti matrimonij vsum, apud vero occidentales tollit contractum, & contrahendum. Suppl.q.53.3.o. 67
Vir absque vxoris consensu ad sacros ordines accedens, illos suscipit, quanquam ordinis executione careat, quam tamen suscipit vxoris cōsensu vel morte. Suppl q.53.4.c. 68
¶Phylosophus dicit, neque fistulas ad disciplinam esse adducendum, neque aliquod aliud artificiale organum, puta citharam, & si quid tale alterum est: sed quæcunque faciunt auditores bonos, 22æ.q.91.2.4m. 1
*Organis vel instrumentis musicis nō est vtendum in ecclesia, quia huiusmodi musica magis animum mouent ad corporalem delectationē, quàm per ea formetur interius bona dispositio: & ideo subtrahuntur in ecclesia instrumēta musica, vt a corporalibus retrahātur, diuinis laudibus mancipati, 22æ.q.91.2.4m. 2
In veteri autem testamento, vsus erat talium instrumentorum, tum quia populus erat magis durus & carnalis, vnde erat per huiusmodi instrumenta prouocandus, si vt & per promissiones terrenas: tum etiā quia huiusmodi instrumenta corporalia aliquid figurabant, 22æ.q.91.2.4m.fi. 3

Origenes errauit, sequendo opiniones philosophorum antiquorum: ideo secundum eum, angeli sunt corporei, 1ª.q.32.1.1m.*.q.51.1.1m.*.12æ.q.5.4.c. 1
Origenes fuit fons Arrianorum, 1ª.q.34.1.c.1m. 2
Origenes & Arrius dicunt, quod verbum in diuinis, dicitur tantum metaphorice, & non proprie. 1ª q.34.1.1m. 3
¶Origo non significatur vt aliquid intrinsecum, sed vt via à re ad rem: ideo non potest esse primum distinctiuum personarum in diuinis, 1ª. q.40.2.o. 1
Ordo originis dupliciter conuenit Deo s. respectu creaturarum, & respectu personarum diuinarum, 1ª.q.41.1.1m. 2
Omnis origo designatur per aliquem actum, 1ª.q.41.1.1m.

Ornatus exterior, est indicium conditionis humanæ, ideo excessus & defectus, & medium eius, reducuntur ad virtutem veritatis, 22æ.q.169.1.3m. 1
In ornatu & aliis exterioribus, non est peccatū secundum se: sed ex inordinato vsu. s. vel contra consuetudinem, vel ex intentione vanæ gloriæ, vel mollitiei, vel solicitudinis, vel negligentiæ, contra quæ est triplex virtus, scilicet humilitas, per se sufficientia, & simplicitas, 22æ q.169.1.o.*.q.187.6.c. 2
Mulier vel vir ornans se, vt prouocet alios ad concupiscentiam, peccat mortaliter: non autem semper si ornet se ex leuitate vel vanitate propter iactantiam, 22æ.q.169.2.c. 3
Mulier potest ornare se licite, vt placeat viro suo: non autē mulieres quæ non habent virum, nec volunt habere, nec sunt in statu habendi, 22æ q.169.2.o 4
Ornatus pretiosarum vestium, in ministris altaris, vel in constitutis in dignitate, non est peccatum: quia fit ad gloriam Dei, & non ad gloriā ipsorum, 22æ.q.169.1.2m. 5
Ars eorum, quibus homo potest bene & male vti, est licita: vt ars faciēs ornatus: nisi forte inueniendo superflua, & curiosa, 22æ.q.169.2.4m. 6
Expositio literalis figuralis, & moralis, octuplicis ornatus pontificis legalis, & quadruplicis ornatus sacerdotum, 12æ q.102.5.10m. 7
¶Osculum secundum quod fit principaliter causa libidinis, est peccatum mortale, si sit de mortali ex genere suo: non autem si sit de veniali secundum suum genus, 12æ.q.74.10.o.*.q.103.3.2m.*.22æ.q.154.4.c. 8
¶*Osee propheta excusatur à fornicatione: quia debuit obedire præcepto Dei, 12æ.q.94.5.2m.*.q.100.8.3m.*.22æ.q.104.4.3m.*.q.154.2.2m. 1
¶Ouis habet quatuor vtilitates s. quia immolatur, pascit, lac & lanam dat: ideo furans ouem, quatuor reddit, 12æ.q.105.2.9m. 1
Oues & hircos Aegyptii colebant: quia dæmones in eorum figura apparebant, 12æ.q.102.3.2m. 2
¶Oza erat tantum leuita: ideo percussit eum Deus, quia tetigit arcam, quod solis sacerdotibus licebat, 22æ.q.33.4.1m. 1

P.

Pactum cum dæmonibus initum, expressum vel tacitum prohibetur, primo præcepto decalogi, 22æ.q.122.2.3m.*.3.c. 1
¶Corpus dicitur palpabile ex duobus, scilicet ex qualitatibus tangibilibus, & quod resistat tangenti: primum deficit ipsis cælis: secundum aeris, 3ª.q.54.2.2m. 1
Omne palpabile, est corruptibile per naturam: licet sit incorruptibile per gloriam, 3ª.q.54.2.2m. 2
¶Conuersio panum & multiplicatio eorum facta per Christum, fit per additionem materiæ noniter creatæ, 1ª.q.92.3.1m.*.3ª.q.44.4.

¶ Papa

1 ¶ Pax habet plenitudinem pontificalis potestatis, sicut rex in regno: sed episcopi assumuntur in partem solicitudinis, quasi iudices singulis ciuitatibus præpositi, 2ª.q.112.2.2m.*.22æ.q.89.9.3m.*.3ª.q.92.11.1m.
2 Papa potest abolere infamiam iuris, sed dicitur non posse, quia aliquando non expedit: vel intelligitur non posse, loquendo de infamia facti: vel loquitur de infamia irrogata per iudicem ciuilem, sicut dicit Gratianus, 22æ.q.68.4.3m.
3 Erroneum est dicere, papam vicarium Christi, non habere vniuersalis ecclesiæ primatum, 1ª q.112.2.2m.fi.
4 Leo papa propria sponte se subdit iudicio imperatoris, & Christus hominibus, 22æ.q.64.5.2m.*.q.67.1.2m.
1 ¶ Parabola est sententia habens obscuram similitudinē, 1ª. q. 1. 10.3m.

1 Paradisus triplex, s. terrestris, cœlestis, & spiritualis, id est, visio Dei 1ª. q.102.1.b.*.22æ.q.175.3.4m.*.3ª.q.52.4.3m.
2 Paradisus terrestris, est locus corporeus in oriente, vt in nobilissimo loco: & interpretatur ortus, 1ª.q.102.1.o.*.22æ.q.84.2.3m.
3 Et est locus conueniens habitationi humanæ: quia habet aerem temperatum & tenuissimum, & plantas semper floridas, 1ª.q.102.2.o.*.4.c.
4 Et est vicinus terræ, secundum situm: sed dicitur pertingere ad globum lunæ, secundum similitudinem: quia in eo est perpetua tēperies aeris, 1ª.q.102.1.1m.
5 Eua facta est in eo, sicut etiam fuissent filii, nisi parentes peccassent: non autem Adam factus est in eo: sed postea positus est in eo, 1ª. q.102.4.o.
6 Animalia bruta non habitant ibi, sed dispositione Dei adducta sunt ad Adam in paradiso: serpens vero operatione diaboli, 1ª.q.102.2.2m.
7 Adam conuenienter est eiectus de eo, propter peccatum, 22æ.q.164.2.o.
8 Per peccatum hominis, clausa est ianua Paradisi terrestris, in signū clausionis ianuæ paradisi cœlestis, 3ª.q.49.5.c.
9 Paradisus terrestris non est frustra post peccatum hominis: quia ostendit bonitatem Dei, & damnum peccati primi hominis. 1ª.q.102.2.3m.*.22æ.q.164.2.5m.
10 Paradisus terrestis non potest aditi propter impedimenta montium, vel marium, vel æstuantis regionis: ideo non potest à nobis cognosci, nisi per reuelationem scripturæ, 1ª.q.102.1.2m.*.3m.*.22æ.q.164.2.5m.
1 ¶Parasceue.*. Tunc non consecratur eucharistia: quia significat passionem Christi, quæ tunc celebratur, tamen à sacerdote sumitur corpus Christi sine sanguine, propter periculum ne effunderetur, si reseruaretur, 3ª.q.83.2.3m.

1 Pars * Partes sunt in quas materialiter diuiditur totum, 3ª. q. 90. 1.c.
2 Pars triplex. s. integralis, subiectiua, & potentialis: & similiter totum triplex. s. integrale, vniuersale, & potestatiuum, 1ª.q.76.8.c.*.q.77.1.1m.*.12æ.q.54.4.2m.*.22æ.q.48.c.*.q.80.c.*.q.120.2.c.*.q.128.*.q.143.c.*.3ª.q.90.2.3.c.
3 *Partes subiectiuæ, non sunt de perfectione totius vniuersalis: sed est perfecte in qualibet eius parte, perfecta ratio eius simul & æqualiter, 3ª. q.90.3.c.
4 Pars integralis duplex. s. essentialis, & quantitatiua, 1ª.q.8.2.3m.*.3ª. q.90.2.c.
5 Partes essentiales naturaliter, sunt materia & forma: sed logicæ, sunt genus & differentia, 3ª.q.90.2.c.
6 Partes speciei dicuntur, inquantum participant formam, & proprietates speciei: sed dicuntur partes materiæ, inquantum sunt ex materia: ideo sunt eædem secundum rem, & differunt ratione, 1ª. q.119.1.2m.
7 Partes vt speciei, semper manent, sed vt materiæ, semper fluunt & refluunt, 1ª.q.119.1.2m.
8 Partes quantitatis sunt partes materiæ, 3ª.q.90.2.c.
9 Vbicunque est multitudo ex parte materiæ, ibi est ratio partium, 3ª.q.90.1.c.
10 Aliqui per partem speciei, vel per carnem secundum speciem, intellexerunt id, quod primo accipit speciem humanam, quod sumitur à generante, & hoc dicunt semper manere, 1ª.q.119.1.2m.
11 Sed hoc est contra intentionem philosophi dicentis, quod sicut in vnoquoque habentium speciem in materia, ita & in carne, hoc est secundum speciem, & illud secundum materiam, 1ª.q.119.1.2m.
12 Omnis pars est propter totum, & quodlibet indiuiduum, est propter suam speciem. 1ª.q.65.2.c.*.q.70.2.c.*.12æ.q.90.2.c.*.22æ.q.62.2.5.c.*.q.55.1.c.
13 Omnis pars est propter suum actum: & pars ignobilior, est propter partem nobiliorem: sicut sensus, propter intellectum, & pulmo propter cor, & omnes partes sunt propter perfectionem totius, sicut & materia propter formam: partes enim sunt quasi materia totius, 1ª.q.65.2.c.*.q.70.2.c.
14 *Vna pars est in potentia ad aliam, sicut materia ad formam: vel omnes partes sunt in potentia respectu totius, 1ª.q.3.7.c.
15 Bonum totius est finis cuiuslibet partium eius: & bonum commune est finis singularum personarum in communitate, 22æ.q.58.9.3m.*.q.65.1.c.

Bonitas cuiuslibet partis, est in proportione ad suum totum; nec totum potest bene consistere, nisi ex partibus sibi proportionatis, 12æ.q.92.1.3m.*.22æ.q.47.10.2m. 16
In quolibet toto, necesse est esse vnam partem principalem, & prædominentem: & formalem; à qua totum vnitatem habet, 22æ.q.49.6.1m. 17
Partibus potentialibus adest totum, secundum totam essentiam eius: non autem partibus integralibus: immo repugnat rationi earum, 3ª.q.90.3.c. 18
Omnes partes integrales, habent aliquem ordinem. s. vel ordinem situs, vel virtutis, vel temporis, 3ª.q.90.3.3m. 19
Vna pars integralis, potest continere totum virtualiter: sicut fundamentum totum ædificium, non autem essentialiter, 3ª.q.90.3.2m. 20
*Vniuersalius est totum & pars, respectu minus vniuersalis, 1ª.q.85.3.2m. 21
Votum denominatur à proprietate partis: quando proprietas non potest conuenire, nisi illi parti, 3ª.q.16.8.c. 22
Partes totius heterogenei carent forma totius, vt multitudo: non autem in homogeneis, vt continuum, 1ª.q.11.2.2m. 23
*Esse totius, non est esse alicuius partis eius, 12æ.q.4.5.2m. 24
*In diuinis est ratio totius & partis: secundum rationem tantum, 1ª.q.30.1.4m. 25
Pars animæ dicitur dupliciter. s. potentia animæ, & pars potentiæ eius, ª.q.46.7.c. 26
¶*Omne participatum à superioribus in inferiora, & omne superius, est vt formale, respectu inferiorum, 1ª.q.75.5.4m. 1
Omne quod est tale per participationem: subditur ei quod est tale per essentiam & vniuersaliter, 1ª.q.96.1.c. 2
Omne participans & omne participatum, est posterius eo, quod est illud per essentiam, 1ª.q.3.8.c.fi. 3
Omne quod est tale per participationem, causatur ab eo quod est tale per essentiam, 1ª.q.8.1.c.*.q.44.1.c.1m.*.q.61.1.c.*.q.75.5.1m.*.79.4.c. 4
Creatura participant bonitatem Dei, non quidem secundum partem, sed secundum similitudinem & imitationem, 1ª.q.75.5.1m. 5
¶Paruificentia est vitium oppositum magnificentiæ: & est circa magnos sumptus: ideo est minus vitium quam illiberalitas, 22æ.q.135.1.o. 6
¶Paruipensio habet tres species, scilicet despectum, impedimentum voluntatis, & contumeliam, 12æ.q.47.2.c. 1
Signa paruipensionis sunt quatuor, scilicet obliuio, denunciatio mali, gaudium de malo, & impedimentum voluntatis, 12æ.q.47.2.3m. 2
¶Pascha dicitur quadrupliciter. s. agnus paschalis: panes azimi: prima dies azimorum, & omnes septem dies azimorum, 3ª.q.46.9.1m.*.q.74.4.1m. 1
Expositio omnium, quæ fiebant circa agnum paschalem, 12æ.q.102.5.2m.*.3m. 2
Pascha celebrabatur mense primo, ad commemorandum beneficium liberationis ex Aegypto; & significabat passionem & resurrectionem Christi, 12æ.q.100.5.2m.*.q.102.4.10m.*.5.2m. 3
Pascha incipiebat in vesperis quartædecimæ lunæ, 3ª.q.46.6.c.*.m.*.q.74.4.2.1m. 4
Festum passionis, & resurrectionis Christi, succedit festo paschæ, 12æ.q.103.3.4m. 5

Passio dicitur dupliciter. s. improprie, id est, omnis receptio: & proprie, i. cum abiectione alicuius: & hoc dupliciter: vno modo propriissime, quando. s. aliquid remouetur, ab aliquo, quod conuenit sibi secundum naturam, aut secundum propriam inclinationem, sicut cum aqua frigiditatem amittit per calefactionem, & cum homo ægrotat sue tristatur: secundo modo minus proprie dicitur aliquis pati ex eo quod aliquid ab ipso abiicitur, siue sit ei conueniens siue non conueniens: & sic dicitur pati, non solum qui ægrotat, sed etiam qui sanatur: & non solum qui tristatur, sed etiam qui lætatur, vel quocunque modo aliquis alteretur, vel moueatur, 1ª.q.14.2.2m.*.q.75.2.c.*.q.79.2.c.*.q.97.2.c.*.12æ.q.22.1.c.*.q.41.1.c. 1
De ratione passionis proprie dictæ, est abiectio qualitatis naturalis, & impressio qualitatis extraneæ, & contrariæ, 12æ.q.22.1.c.*.q.31.1.3m.*.q.35.1.c.*.q.41.1.c. 2
Pati cum abiectione & transmutatione est proprium materiæ: ideo non inuenitur nisi in compositis ex materia & forma, 12æ.q.22.1.1m. 3
Passio duplex. s. realis, & intentionalis seu spiritualis: secunda semper pertinet ad perfectionē patiētis: ideo fuit in corpore Adæ ante peccatum, 1ª.q.95.2.2m.*.q.97.2.c.*.12æ.q.22.1.o.*.q.31.1.3m.*.35.1.c.*.q.41.1.c. 4
Passio duplex. s. corruptiua, & perfectiua, 1ª.q.93.2.2m.*.q.97.2.o. 5
Omne quod patitur & mouetur ab alio: disponitur per actum agentis, multiplicatum qualitate, quæ habitus nominatur, 12æ.q.51.1.c. 6
Vt qualitas causetur in passiuo: oportet quod actiuum totaliter vincat passiuum, 12æ.q.51.3.c. 7
Passio ad defectum pertinet: quia est rei secundum quod est in potētia, 1ª.q.25.1.c.1m.*.12æ.q.22.2.1m. 8
Passio improprie dicta. s. omnis receptio, conuenit omni enti in potentia, id est, cuilibet creaturæ, 12æ.q.22.1.1m. 9
Magnitudo passionis non tantum dependet ex virtute agentis: sed etiam ex passibilitate patientis 12æ.q.22.3.2m. 10
Passio sumit speciem ab actu, qui est terminus motus, 12æ.q.1.3.c. 11

k 3 Passio

12 Pasio duplex. s. pasio innata, & pasio illata, 3ª.q.81.4.o.
13 Pasiones sanctorum illatæ, prosunt ecclesiæ, per modum exhortationis & exempli: non autem per modum redemptionis, 3ª.q.48.5.3m.
14 Pasio proprie non conuenit animæ, nisi per accidens, sed soli composito corruptibili conuenit per se: improprie vero cõuenit omni enti in potentia, 12ª.q.22.1.o.
15 Pasio magis proprie est in parte appetitiua, quàm in parte apprehensiua, 12ª.q.22.2.o.*.q.41.1.c.* 3ª.q.15.4.c.
16 Pasio est magis proprie in appetitu sensitiuo, quàm in appetitu intellectiuo, 1ª q.20.1.1m.*.12ª.q.22.3.o.*.q.41.1.c.*.22ª.q.58.9.c.* 3ª.q.15.4.c.
17 Omnis motus appetitus sensitiui, dicitur pasio: & præcipue ille qui in defectum sonat, 12ª.q.35.1.c.*.q.41.1.c.
18 In pasionibus animæ, est aliquid quasi materiale. s. transmutatio corporis, & aliquid quasi formale. s. ex parte appetitus, 1ª.q.20.1.2m.*.q.75.3.3m.*.12ª.q.22.2.3m.*.37.4.c.*.q.44.1.c.*.q.45.1.c.*.q.48.2.c.
19 In omni pasione animæ, aliquid additur, vel minuitur à naturali motu cordis, 12ª.q.24.2.2m.
20 Pasiones animæ tanto vehementius impellunt, quanto magis sequuntur inclinationem naturæ, 22ª.q.155.2.c.
21 *Nomina pasionum animæ quandoque sumuntur pro simplici operatione voluntatis, 1ª.q.20.1.1m.*.q.59.4.2m.*.q.64.3.c.*.q.82.5.1m.*.12ª.q.22.3.3m.22ª.q.18.1.c.
22 Pasio animæ, vt pasio, habet principium ab exteriori: sed vt est voluntaria, habet principium ab interiori, 3ª.q.18.1.1m.
23 Omnis pasio animæ inclinat cum impetu in suum obiectum, 22ª.q.27.1.c.
24 Obiecta pasionum animæ, se habent ad eam vt formæ, à quibus specificantur: ideo quicquid est causa obiectorum, est & causa pasionum, 12ª q.44.1.c.
25 Anima dupliciter dicitur tota pati. s. secundum essentiam suam, id est, corpore patiente & disposito ad separationem ab anima. & secundum omnes eius potentias, 3ª.q.46.7.8.o.
26 *Omnes pasiones animæ reducuntur ad vndecim species. s. sex in concupiscibili, id est, amor, odium, desiderium seu concupiscẽtia, fuga vel abominatio: delectatio vel gaudium, dolor vel tristitia: sed aliæ quinque sunt in irascibili. s. spes, desperatio, timor, audacia, & ira, 12ª.q.23.4.o *.q.25.3.4.c.
27 Pasiones principales animæ sunt quatuor: quarum duæ sunt finales simpliciter, scilicet gaudium & tristitia: & duæ finales in genere, scilicet spes & timor, 12ª.q.25.4.o.*.q 84.4.2m.*.22ª.q.23.11.1m.*.q.141.7.3m.
28 Omnes pasiones animæ, reducuntur ad has quatuor principales, sicut species ad genus: vel imperfectum ad perfectum: vel sicut effectus ad causam: & participans ad participatum. 12ª.q.25.4 c.fi.
29 Pasio animæ duplex. s. perfecta & imperfecta: tunc dicitur esse pasio perfecta, per quam anima perturbatur, quando pasio sensitiuæ partis pertingit vsque ad immutandum rationem à rectitudine sui actus. s. vt sequatur pasionem, & non habeat liberum arbitrium super eam, 3ª.q.15.6.7.3m.
30 Potentiæ animæ pati possunt dupliciter. s. pasione propria, id est, à suo obiecto: & pasione aliena, id est, sui subiecti, 3ª.q.46.7 8.c.
31 Causa pasionum animæ asignari potest dupliciter. s. ex parte obiecti, & ex parte subiecti, 12ª.q.43.1.2.c *.q.15.1.c.*.q.46.1.c.
32 Pasiones animæ vincunt rationem tripliciter s. distrahendo, inclinando in contrarium rationi, & ligando mutasione corporali, sicut somnus & ebrietas ligant eam, 12ª.q.77.2.o.1.c.
33 Pasio appetitus sensitiui, non potest directe trahere, vel mouere voluntatem, sed indirecte dupliciter. s. per abstractionem: & ex parte obiecti impediendo iudicium rationis per fortem imaginationem 12ª.q.77.1.o.*.22ª.q.156.1.c.*.q.47.3m.
34 Pasiones diuersarum potentiarum differunt genere: quæ autem sunt diuersorum obiectorum eiusdem potentiæ: differunt specie tantum, 12ª.q.23.1.o *.q.54 1.o.
35 *In pasionibus animæ, est duplex contrarietas. s. secundum diuersitatem obiectorum, id est, boni & mali: & secundum accessum & recessum ab eodem termino: prima tantum est in pasionibus concupiscibilis. sed vtraque est in pasionibus irascibilis, 12ª.q.23.2.o.*.q.40.4.o.*.q 45.1.2m.
36 Omnis pasio irascibilis, significat motum tantum, sed pasionum concupiscibilis, quædam significant motum, & quædam quietem, 12ª.q.23.4.c.*.q.25.1.o.* 3.c.
37 Nomina omnium pasionum animæ possunt sumi dupliciter, scilicet absolute, & vt recedunt à ratione: primo modo sunt pasiones: secundo autem modo sunt vitia, 12ª.q.45.1.1m.*.q.59.1.2m.*.22ª.q.127.1.c.3m.
38 Nomina pasionum animæ, quarum obiectum est malum, aliquando significant vitia, quorum obiectum est malum, vt odium, ira, inuidia, & audacia. quarum autem obiectum est bonum, significant virtutes, vt spes, & amor, 22ª.q.12.1.3m.
39 Ordo omnium pasionum animæ, 12ª.q.25.o.
40 Omnis pasio cuius obiectum est bonum, est naturaliter prior, pasione sibi opposita, cuius obiectum est malum, 1ª.q.20.1.c.*.12ª.q.25.2.3.c*.q.22ª.141.3.1m.
41 Omnis pasio cuius obiectum est bonum vel conueniens simpliciter, est in concupiscibili: si autem obiectum eius est vt difficile vel arduum, id est, cum determinatione quantitatis, est in irascibili: similiter & oppositæ harum. 12ª.q.23.1.c.*.q.25.1.c.*.q 40.1.c.*.q.46.3.c.
Pasiones irascibilis, sunt posteriores pasionibus concupiscibilis, quæ significant motum: sed sunt priores iis, quæ significant quietem 12ª.q.25.1.o.*.q.40.1.c.*.22ª q.14.3.1m. 42
Omnis pasio irascibilis, terminatur ad pasiones concupisibilis: & inci pit ab eis, 1ª.q.81.2.c.*.12ª.q.23.1.1m.*.q 25.1 o.*.3 c.*.q.40.1.4.c.*.q.41.2.3m.*.q.46.3.2m.*.q.65.1.3m.*.q.2.3.2m.*.q.84.4.2m.*.q.100.5.6m.*.22ª.q.4.2.2m.*.q.2 8..c. 43
Pasionum animæ, quędam sunt bonę, & quędam sunt malę, secundum speciem suam, inquantum sunt in genere moris: non autem inquantũ sunt in genere naturæ, 12ª.q.24.4.o.*.22ª.q.58.1.c. 44
Pasiones animę, & motus membrorum, inquantum imperantur à voluntate, vel, non prohibentur, sunt bonę vel malæ moraliter: non autem secundum se, 12ª.q.24.1.o.*.q 59.1.c.2m.*.22ª.q.35.1.1m.* q.158.2.c. 45
Pasiones secundum quod ordinantur à ratione, sunt landabiles, vel vituperabiles: non autem secundum se, 12ª.q.24.1.3m.*.2.o.*.q.45.1.1m.*.q.50.1.c.*.22ª.q.35.1.1m.* q.125.1.o.*.q.127.1.o.*.158.1.o.*.2.c.1m. 46
Omnis pasio animæ, secundum Stoicos est mala; non autem secundum Peripateticos, 12ª.q 24.2.o.*.q.59.2.3.o.*.22ª.q.123.10.c.*.q.158.1.1m.*.3ª.q.15.4.2m.*.q.46.6.1m. 47
Omnis pasio animæ secundum Stoicos. s. inordinata, tollit, vel diminuit bonitatem actus: sed secundum Peripateticos aliqua, id est, moderata, auget eam: sicut etiam actus membrorum, 12ª.q.24.3.o. 48
Omnis pasio animæ, præueniens iudicium rationis, diminuit bonitatẽ actus: sed pasio consequens per redundantiam est signum melioris actus: per electionem autem, facit actum meliorem, 12ª.q 24.3.1m.*.q.77.6.2m.*.q.59.2.3m.*.22ª.q.2.10.c. 49
Pasio præueniens iudicium rationis, diminuit peccatum; sequens verò auget peccatum, vel significat auctum, 12ª.q.24.3.3m.*.q.47.2.c.*.q.77.6.o. 50
Pasio totaliter tollẽs vsum rationis, totaliter excusat à peccato: nisi fuerit voluntaria in sua causa, non autem alia, 12ª.q 77.7.o.*.8.1m. 51
Nulla inclinatio pasionis vel habitus, ita vehemens est, quod ei ratio nõ posit resistere, si remaneat vsus rationis, 12ª.q.10.3.o.*.q.77.8.c.*q.80.3.o. 22ª.q.58.3.3m.*.q.16.1.c. q.17.2.2. 52
Anima Christi fuit pasibilis dupliciter. s. pasione corporali, & pasione animali, sicut & anima nostra, 3ª.q.15.c.*.10.c.1m. 53
Tota anima Christi, secundum essentiam, & secundum omnes potentias eius, secundum quod sunt in essentia animæ patiebantur: non autem ex parte obiecti, nisi potentiæ inferiores 3ª.q.46.7.o 54
Pasiones in anima Christi, non ferebantur ad illicita, nec præueniebant actum rationis: nec impediebant iudicium rationis, sicut fit in nobis, 3ª.q.15.4.o.*.6.c.*.q 1.2.c.fi.*.q.47.3m.*.q.18.o.2m.*.q.19.4.3m. 54
Pasio Christi fuit bona simpliciter, & mala secundum quid. 3ª q.22.2.2m.*.q 4.12.1m.*.4.2m.*.6.3m. 55
Acerbitas pasionis Christi causabat in eo timorem, tristitiam, & dolorem, 3ª.q 7.o.*.q.1.7.o. 56
Pasio Christi fuit necessaria, non quidem absolute, nec ex coactione, ex triplici fine. s. liberationis nostræ, exaltationis Christi, & præditinitionis Dei, 3ª.q.46.1.o. 57
Posibile fuit Deo, liberare hominem, sine pasione Christi: si non præsupponatur præscientia eius, 3ª.q.46.2.o.*.q.5.1.2m. 58
Non fuit alius modus conuenientior redemptionis nostræ, quam per pasionem Christi 3ª.q.46.3.o. 59
Liberatio hominis per pasionem Christi, fuit maioris misericordiæ & iustitiæ, quàm si Deus remisisset peccata, sine satisfactione, 3ª.q.46.1.1m. 60
Christus fuit passus conuenienti tempore. s. luna quintadecima, hora sexta, in iuuentute, 3ª.q.46.9.o.*.10.c. 61
Christus passus est in loco conuenienti, scilicet in Hierusalem, quadruplici ratione: scilicet quia primo Hierusalem erat locus à Deo electus, ad sacrificia sibi offerenda; figurantia Christi pasionem: secundo quia virtus pasionis Christi, ad totum mundum erat diffundenda, & Hierusalem erat in medio terræ, vnde dicitur vmbilicus terræ: tertio quia Deo maxime conueniebat humilitati Christi, quod in loco tam celebri, confusionem pati non recusauit: quarto vt ostenderet à principibus populi exortam esse iniquitatem occidentium Christum, qui principes in Hierusalem morabantur. Et passus est extra portam, triplici ratione: scilicet primo vt veritas responderet figuræ, qua vitulus & hircus pro peccato, extra castra comburebantur: secundo vt per hoc daret exemplum nobis, exeundi à mundana conuersatione: tertio ne Iudæi subtraherent sacrificium salutare, nec putares pro illa tantum plebe oblatum secundum Chrys. nec in templo passus est, sed in caluaria, 3ª.q.35.7 1m.*.q.46.10.o.*.q.83.3.1m. 62
Pasio Christi cõuenienter incepta à Iudæis, & finita est à gentilibus: 63 sicut etiam effectus eius, 3ª.q.47.4.o.
Pasio Christi attribuitur supposito diuino, non quidem ratione naturæ diuinæ, sed naturæ humanæ, 3ª.q.46.12 o. 64
Christus passus est non quidem ab intrinseco, sed ab extrinseco, omnes pasiones; non quidem omnes secundum speciem sed secundum genus tripliciter. s. ab omni homine, in omni re, & secundum omne sensum, 3ª.q.46.5.o.*.q.4.2.c. 65

Pater tra-

66 Pater tradidit Christum pasioni ex charitate: similiter ipse Christus vt Deus & ut homo: sed Iudas ex captiuitate: Iudæi ex inuidia. Pilatus autem ex timore, 3ª.q.47.3.o.*.6.2m.
67 Passio Christi vt saluatiua, erat volita Deo & sanctis: Iudæis autem, vt erat afflictiua Christi, 3ª.q 18.5 c.*.q.47.6.3m.
68 Passio Christi fuit ei voluntaria, & subiecta suæ voluntati, 3ª.q.46.6.9.c.*.q.47.1.o.
69 Christus & mater eius, & quilibet sanctus, volebat voluntate deliberata passionem Christi: licet voluntas naturalis dissentiret, 3ª.q.15.6.4m.*.q.18.5.c.*.q.23.8.5m.*.q.47.1 o.*.2.c.2m.*.6.3m.
70 Omnes actiones, & passiones Christi, operabantur instrumentaliter, in virtute diuinitatis: ad salutem humanam, 3ª.q.48.6.c.*.q.49.1.c.fi.*q.56.1.1m.
71 Pasio Christi, ratione diuinitatis eius, agit per modum efficientiæ, ratione voluntatis animæ eius, per modum meriti: & in carne Christi: per modum satisfactionis, inquantum liberamur à reatu pœnæ, vt à seruitute culpæ: per modum redemptionis, & vt recõcilians nos Deo, per modum sacrificii, 3ª.q.48.6.3m.*.q.62.5.c.
72 Christus per pasionem suam meruit nobis salutem æternam, 3ª.q.46.3.c.*.q.48.1.o.*.6.3m.*.q.49.1.c.*.q.50.6.c.*.q.56.1.4m.*.2.4m.*.61.1.2m.*.q.62.5.o.
73 Per pasionem Christi omnia impedimenta salutis ablata sunt, & omnia bona sunt nobis data, quo ad meritum, 3ª.q.48.1.2m.
74 Pasio Christi habuit aliquem effectum: quem non habuerunt præcedẽtia merita, propter genus operis: non autem propter maiorem charitatem, 3ª.q.48.1.3m.*.q 49.6.2m.
75 Christus per pasionem suam meruit exaltari quadrupliciter, scilicet per resurrectionem, ascensionem, sesionem ad dexteram patris, & iudiciariam potestatem, 3ª.q.49.6.o.
76 Nullius peccati remisio, nec salus, potest fieri, nisi per pasionem Christi, 3ª.q.69.1.2m.*.q.73.5.c.
77 Vna minima pasio Christi, suffecisset pro omni peccato, 3ª.q.46.5.3m.*.6.6m.
78 Christus sua pasione, nos à peccatis liberauit causaliter, id est, instituit causam, qua possent quæcunque & quandocunque peccata remitti, 3ª q.49.1.3m.
79 *Pasio Christi est causa vniuersalis in remisione peccatorum: quam oportet singulis applicari, per baptismum, pœnitentiam, & alia sacramenta, 3ª.q.49.1.4m.*.q.52.1.2m.*.8.2m.*.q.51.1.2m.*.q.62.5.6.c.*.q.69.1.3m.
80 Passio Christi est propria causa remisionis peccati tripliciter. s. prouocando ad charitatem, redimendo, & instrumentaliter operando, 1ª.q.56.2.4m.*.q.79.3.c.*.3ª.q.49.1.o.*.2.3.c.*.4.c.2m.*.5.c.*.q.52.5.c.*.q.56.2.4m.*.q.62.5.c.*.q.69.1.2m.*.3m.*.q.79.3.c.
81 Per pasionem Christi liberati sumus de potestate diaboli, victi per humilitatem, obedientiam, & pœnam Christi: & satisfaciendo pro culpa, fecit nos coniunctos, domesticos, & filios Dei: ideo pasio eius dupliciter habet rationem redemptionis. s. quia inquantum nos à potestate diaboli eripuit, dicitur nos redemisse: sicut rex regnum occupatum ab aduersario per laborem certaminis: inquantum vero Deum nobis placauit, dicitur nos redemisse: sicut pretium soluens satisfactionis pro nobis, vt à pœna & à peccato liberaremur, 3ª.q.48.4.o.*.6.3m.*.q.52.1.c.
82 Pasio Christi, vt à voluntate eius, fuit satisfactio pro omni peccato, etiam occidentium eum: non autem vt ab alio, secundum se, 3ª.q.22.2.2m.*.3.c.*.q.35.5.3m.*.q.48.2.2m.*.q.49.4.3m.*.q.57.6.2m.*.q.67.3.c.*.7.1m.
83 Pasio Christi fuit quasi pretium, per quod liberati sumus à seruitute diaboli, peccati, & pœnæ, 3ª.q.48.4 c.
84 Per pasionem Christi, liberati sumus à peccato communi totius naturæ, quo ad culpam, quo ad reatum pęnæ, & à propriis peccatis singulorum, 3ª.q.49.5 c.*.q.52.5.c.2m.*.q.8.4.3m.
85 Pasio Christi sufficienter abstulit peccatum originale, quo ad personã, & quo ad naturam, 3ª.q.49.5.c.
86 Christus patiendo, omnia præcepta veteris legis moralia, cerimonia, & iudicialia impleuit, 3ª.q.47.2.1m.
87 Nunquam sine fide pasionis Christi, potuit esse salus: ideo semper oportuit esse aliquod repræsentatiuum eius hominibus, 3ª.q.73.5.c.
88 Pasio Christi efficienter operata est nostram salutẽ, vt causa instrumentalis: sed Deus vt causa principalis, 1ª.q.48.6.o.*.q.49.1.c.
89 Pasio Christi, est causa salutis omnium: sed applicata est mortuis per descensum Christi ad inferos: sicut & viuis per sacramenta, 3ª.q.52.1.2m.
90 Pasio Christi non saluat, nisi configuratos, 12ª.q.85.5.2m.*.3ª.q.49.1.4m.*.3.2m.*.3m.5.6.*.q.12.1.2m.*.7.8.c.*.q.79.2.1m.*.7.2m
91 Per pasionem Christi & per mortem eius, reconciliati sumus Deo patri, 1ª.q.48.4.c.*.q.49.2.c.*.4.o.
92 Per pasionem Christi, tripliciter sumus liberati de potestate diaboli, scilicet quia inquantum pasio Christi est causa remisionis peccatorũ: inquantum nos Deo reconciliauit: & inquantum in pasione Christi, diabolus excesit modum potestatis sibi traditæ à Deo, machinando in mortem Christi, qui non habebet meritum mortis, cum esset absq; peccato, 3ª.q.48.4.c.*.q.49.2.o.
93 Per pasionem Christi, dupliciter sumus liberati à reatu pœnæ, scilicet vel directe, inquantum pasio Christi fuit sufficiens & superabundãs satisfactio pro peccato humani generis, exhibita autem satisfactione sufficienti, tollitur reatus pœnæ, vel indirecte inquantum pasio Christi, est causa remisionis peccati: in quo fundatur reatus pœnæ, 3ª.q.22.3.c.*.q.48.6.3m.*.q.49.3.o.*.q.52.5.c.*.q.86.4.3m.
Pasio Christi operata est nostram salutem proprie: remouendo mala, sed resurrectio eius, inchoãdo bona & exemplariter, 3ª.q.53.1.3m.*.q.56.1.4m.*.2.4m.*.q.62.5.3m. 94
Christus per pasionem suam, initiauit ritum Christianæ religionis. 3ª. q.62.5.c.*.q.63.3.c. 95
Christus per pasionem suam, aperuit nobis ianuam cæli: sed per ascensionem suam, introduxit nos in possesionem eius, 3ª.q.49.5.o.*.q.79.2.c.1m. 96
Christus per pasionem suam, consecutus est gloriam resurrectionis: non autem ex vi sacrificii, quod offerretur per modum satisfactionis: sed ex deuotione, qua ex charitate humiliter pasionem sustinuit, 3ª.q.22.4.2m. 97
¶ Pastor ecclesiæ & fundamentum eius, principaliter dicitur Christus: secundario autem cæteri prælati, 3ª.q.8.6.3m. 98

Pater * in diuinis * prius dicitur de Deo, quàm de creatura, 1ª. q. 33. 2.4m. 1
Paternitas in Deo & creaturis, nõ est eiusdem rationis vniuoce, sed analogice, 1ª.q.31.3.3m. 2
Pater prius dicitur personaliter, quàm essentialiter, 1ª.q.33.3.o. 3
In diuinis essentia est pater, si pater tenetur substantiue, non autem si tenetur adiectiue, 1ª.q.39.5.5.5m. 4
Pater est magis proprium nomen personæ patris, quàm genitor vel generans, 2ª.q.33.2.o.*.40.2.c.*.3ª.q.60.7.2m.* q.66.5.7m. 5
Pater eodem, id est, paternitate, est quis, & pater, 1ª.q.40.3.2m. 6
Paternitas est in angelis, secũdum actus hierarchicos: sicut magister est pater discipuli, 1ª.q 45.5.1m. 7
¶ Patres conscripti dicebantur olim consiliarii, quia scribebantur, 1ª.q. 24.1.c. 8

Patientia dicitur dupliciter. s. habitus, & delectatio in actu eius: primo modo est virtus, sed secundo modo est fructus, 22ª. q. 136.1.3m. 1
Patientia est virtus, conseruans bonum rationis contra tristitiam, 12ª. q.66.4.2m.*.22ª.q.128.c.*.q.136.1.o.*.5.c. 2
Pati tristitia ad malum finem, non est proprie patientia: sed est duritia, 22ª.q.136.1.2m. 3
Patientia nõ est potisima virtus, sed est inferior omni in virtute theologica & cardinali, 12ª.q.66.4.2m.*.22ª.q.136.2.o. 4
Ad patientiam pertinet longanimitas & constantia: inquantum dilatio boni, quæ est longanimitatis, & labor in continua executione boni, habent rationem mali contristantis, 22ª.q.136.5.c. 5
Patientia est radix & custos virtutũ, solum remouendo prohibens, 22ª. q.136.2.3m. 6
Patientia, vt virtus, non potest haberi sine charitate & gratia, 22ª. q. 136.3.o. 7
Patientia est in concupiscibili subiectiue, 22ª.q.136.4.2m. 8
Actus patientiæ in patria, nõ est sustinere, sicut est in via: sed est frui bonis acquisitis per eam, 22ª.q.136.1.1m. 9
¶ Paulus erat instructus in propria lingua, quo ad superaddita per artem humanam ad ornatum & elegantiam locutionis: non autem in lingua aliena, 22ª.q.176.1.1m. 1
Paulus in sua conuersione, habuit voluntatem actualem contrariam gratiæ, ideo celebratur vt miraculosa, 12ª.q.9.6.3m.fi..q.112.2.2m *.q.113.10.c. 2
Paulus in sua conuersione, vidit Christum corporaliter, 3ª.q.57.6.3m. 3
Paulus præfert se & alios apostolos, Moysi, 22ª.q.174.4.3m. 4
Paulus vere, ac iuste reprehendit Petrum in obseruatione legalium: quia cogebat gentes, non quidem imperio, sed suæ cõuersationis exẽplo, iudaizare: quia secundam quod Leo papa dicit, validior a sunt exempla, quàm verba, 12ª.q.103.4.2m.*.22ª.q.33.4.2m.*.q.43.6.2m. 5
Paulus allegat verbum Arati poetæ. s. genus Dei sumus, & in ipso viuimus, mouemur, & sumus, 1ª.q.1.8.2m. 6
Epistolæ eius, & psalmi Dauid, frequentantur in ecclesia, ad spem veniæ: & quia continent quasi totam theologiam, 3ª.q.83.4.c prin. 7
¶ Paupertas spiritus, includit duo, scilicet abdicationem temporalium rerum, quæ fit spiritu, id est, propria voluntate, per instinctum spiritus sancti (vt Ambrosius & Hieronymus exponunt) & contritionem superbiæ, secundum quod paupertas spiritus intelligi potest exinanitio inflati & superbi spiritus (vt Augustinus exponit.) 22ª. q. 19. 12.c. 1
Paupertas voluntaria commendatur, 3ª.q.40.3.o. 2
Paupertas voluntaria, est indicium maximæ humilitatis, 22ª.q.19. 12. c.*.3ª.q.40.3.3m. 3
Christus voluit esse pauper quadruplici ratione: primo quia paupertas voluntaria conuenit prædicatori: secundo ne videretur prædicare ex cupiditate: tertio vt nos faceret diuites spiritualiter: quarto vt virtus Dei maior ostenderetur, 3ª.q.35.7.c.*.q.40.3.o. 4

Pax est tranquillitas ordinis, maxime in voluntate, 12ª.q.70.3.c.*. 22ª.q.29.0. 1
Pax non est virtus, sed est affectus virtutis. s. charitatis, 22ª.q.29. 3. 4.o. 2
De ratione pacis est duplex vnio. s. diuersorum appetentium: & appetituum eiusdem appetentis, & respectu eiusdem appetibilis, 22ª.q.29.o 3
Pax includit concordiã, addens vnionem eiusdẽ appetentis, vltra vnio- 4
nem di-

5 hem diuersorum appetentium, quam dicit concordia. 22ae.q.29.1.c.
Perfectio gaudii est pax. quo ad duo importata per pacem. scilicet quo ad quietem à perturbantibus, & quo ad sedationem à fluctuatione de fideli. 12 q.70.3 c.
6 Pax reipublicæ, est secundum se bona, & multo plura prohibet, scilicet homicidia, sacrilegia, & huiusmodi, quàm occasionentur ex ea, & plures bene ea vtuntur. 22ae.q.123.5.3m.
7 Paci opponuntur multa vitia, s. discordia in corde, cõtẽtio in ore, schisma, rixa, & bellum in opere. 22ae.q.34.37.39. principio.
8 Christus in ortu suo fecit pacem totius mundi: vt significaret verã pacem. 3a.q.35.8.1m.
9 Pax causatur ex iustitia, subtrahendo occasiones litigiorum, & tumultuum. 22ae.q.29.3.3m.*.q.180.2.2m.
10 Omnia appetunt pacem. 22ae.q.29.2 o.
11 Pax perfecta est tantum in beatis: sed pax imperfecta est in viatoribus 22ae.q.29.2.4m.
12 Pax vera est tantum in bonis, & bonorum: apparens autem est in malis. 22ae.q.29.2.3m.
13 Pax vera non est in nobis, sine gratia gratum faciente, sed tantum pax apparens. 22ae.q.29.3.1m.
1 ¶Peccare est voluntate auerti à Deo 1a.q.94.1.c.
2 ¶Peccator dicitur dupliciter. s. propter peccatũ præteritum, & propter propositum peccandi. 3a.q.68.4.c.
3 ¶Peccatum est actus deuians ab ordine debiti finis, contra regulam naturæ, rationis, vel legis æternæ. 1a.q.3.1.c.*.12ae.q.21.1.o.*.2.2m.*.q.71.6.c.1m.*.3m.*.q.62.1.c.2m.*.22ae.q.162.1.c.*.q.168.4.c.
4 *Peccatum non est pura priuatio. 12ae.q.72.1.2m.*.q.75.1.c.1m.*.q.85.5.3m.
5 Peccatum nihil aliud est, quàm deficere à bono, quod conuenit alicui, secundum naturam suam. 12ae.q.109.2.2m.*.8.c.
6 Omnis defectus debiti actus habet rationem peccati 22ae.q.64.1.c.
7 Peccatum nihil aliud est, secundum Augustinum, quàm de neglectis rebus æternis temporalia sectari. 12ae.q.71.6.2.3.3m.*.22ae.q.104.3 c.
8 Peccatum nihil aliud est quàm vtendis frui, & fruendis vti, secundum Augustinum. 12ae.q.71.6 2.3.3m.
9 Peccatum est dictum, vel factum, vel concupitum, contra legem æternam, secundum Augustinum. 12ae.q.71.6.o.*.q.62.1m.
10 Omne quod est contra naturalem inclinationem, est peccatum: quia contrariatur legi naturæ. 22ae.q.133.1.c.*.q.142.1.c.
11 Peccatum est præuaricatio legis diuinæ, & cœlestium inobedientia præceptorũ, secundum Ambrosium. 12ae.q.109.1.c.*.22ae.q.79.2.2.1m
12 Peccatum est voluntas retinendi, vel consequendi, quod iustitia vetat. 12ae.q.71.6.2 2.
13 Omne peccatum est voluntarium. 12ae.q.71.5.c.*.6 c.2m.*.q.73.6.c.*.q.74.1.2.3.c.*.q.76.3.c.2m.*.4.c.2m.*.q.7.6.c.*.q.80.1.c.*.q.87.2.c.* q.88.3.1m.*.22ae.q.10 2.c.*.q.34.2.4.c.*.q.46.2.2m.*.q.64.8.c.*.q.118.4.c.
14 Ex hoc est aliquid peccatum, quia repugnat virtuti. 22ae.q 107.1.c.
15 In quolibet peccato, est aliquid virtutis, quia non possunt simul corrumpi omnes circumstantiæ virtutis. 12ae.q.73.2.c.fi.
16 Ratio formalis peccati duplex. s. secundum intentionem peccantis, i. illud ad quod conuertitur, & secundum rationem mali, i. bonum à quo recedit: primum diuersificat speciem peccati, non autem secundum. 22ae.q.10.5.1m.
17 Peccatum non dicitur vniuoce, de omni peccato: sed prius de actuali, quam de originali: & prius de mortali, quam de veniali. 12ae.q.88.1.1m.*.3.1m.
18 Peccatum duplex. s. peccatum actuale, & peccatum quasi naturale. 3a.q.8.3.1m.
19 Peccatum contingit aliquem dupliciter. s. vel in se quo ad actum peccati: vel in sua causa. 22ae.q.30.1.c.*.q.150.1.c.*.q.154.5 o.
20 *Peccatum duplex, i. occultum, & publicum: secundum est corrigendũ publicè, non autem primum. 3a.q.55.1.1m.
21 Peccatum dupliciter contingit in actibus humanis. s. ex natura facti, vt in malis ex genere, & exabutu boni. 1a.q.48.6.c.
22 Peccatum triplex, scilicet contra Deum, contra se, & contra proximum. 12ae.q.72 4.o.
23 Peccatum triplex. s. cordis, oris, & operis. 22ae.q.162.4.4m.
24 Peccatum dicitur specialiter dupliciter, vel quia est circa speciale materiã, vel propter specialitatem actus extendentis se ad omnem materiam, vt omnia vitia circa actum rationis. 22ae.q.54.1.c.*.q.99.2.o.
25 Peccatum duplex. s. carnale, & spirituale: primum perficitur in delectatione naturali, id est, secundum tactum: secundum verò in delectatione animali. 12ae.q.72.2.o.*.q 73.1.c*.22ae.q.118.6.c.
26 Peccatum dicitur carnale dupliciter. s. secundum consummationem, & secundum originem: primo modo sunt tantum gula & luxuria: secũdo autem modo omnia. 12ae.q.72.2.o.
27 In peccato sunt duo s. pronitas, & motuum: primum est plus in creatura ignobiliori: secundum autem in nobiliori. 1a.q.63.7.c.
28 In quolibet peccato sunt duo s. materiale, id est, substantia actus, & formale, id est, inordinatio eius. 12ae.q.71.6.c.*.q.72.1.8.c.*.q.75.1.c.1m.*.4.1m.*.q.9.2.c.*.q.87.4.3m.*.6.c.
29 In vno peccato, contingit esse multas deformitates. 22ae.q.154.1.2m.
30 In quolibet peccato necesse est esse defectum circa aliquem actum rationis. 22ae.q.5.1.2m.
31 Vna specialis ratio peccati, potest esse in diuersis generibus peccatorũ; inquantum ordinatur ad finem vnius peccati. 22ae.q.99.2.2m.1.3.2m*.q.107.2.2m.
32 In peccato sunt duo. s. inordinatio actus iniuriãs Deo, & macula sequẽs. 12ae.q.87.4.3m.*.6.c.
33 In quolibet peccato sunt duo. scilicet macula culpæ, & reatus pœnæ. 1a 2ae.q.2.2.3.c.
34 Peccatum in spiritum sanctum, est peccare ex electione mali, & tantũ ex malitia, quæ est cum contẽptu bonorum impedientium peccatum. 22ae.q.14.1.3.4.c.*.q.105.2.3m.
35 In omni peccato generaliter continetur Deus, in suis præceptis, sed hoc peccatum, vt speciale peccatum, est contemptus doni, quo Homo retrahitur à peccato, non autem peccatũ sequẽs ex eo. 22ae.q.118.5.3m*.3a.q.88.4.c.fi.
35 Illud peccatum dicitur generale, quod priuat conditionem requisitã in qualibet virtute, sed hoc peccatum est speciale, ratione specialis eõtemptus 22ae.q 14.1.3m.
35 peccata differunt specie, secundum obiecta: non autẽ ratione inordinationis. 12ae.q.72.1.o.*.2.c.3.4.o.*.5.1m.*.8.c.*.q.73.3.c.fi.*.1m.*.4.c.*.q.79.2.2m.*.22ae.principio.*.q.39.2.c.
36 *peccata differunt specie, secundum fines, non autem secundum causas agentes. 12ae.q.72.3.o.*.22ae.principio.
37 In peccatis est duplex differentia. s. materialis, id est, secundum naturalẽ speciem peccati: & formalis, id est, secundum ordinem ad vnum finẽ proprium. 12ae.q.72.6.c.
38 *Nullum quod est præter intentionem peccantis, dat speciem peccato. 12ae.q.72.1.8.c.*.3a.q.88.4.1m.
39 *Circumstantiæ, non possunt aggrauare peccatum in infinitum. 22ae.q.11.4.5m.
40 Diuisio peccati, i. peccatum contra Deum, contra se, & contra proximum, est specificativa quia est secundum obiecta. 12ae.q.72.4.o.
41 *peccata cordis, oris, & operis, non differunt secundum species completas, sed secundum gradus eiusdem speciei. 12ae.q.72.7.o.*.q.100.5.6.c.*.22ae.principio.
42 peccata non differunt specie, secundum præcepta legis: quia non habẽt speciem ex parte auersionis, sed ex parte conuersionis. 12ae.q.72.6.2m*.9.1m.*.q.73.1.c.*.22ae.q.1c.5.1m.
43 Peccata differunt specie, secundum superabundantiam, & defectum, propter diuersa motiua. & sunt contraria. 12ae.q.72.8 o.
44 Differentia peccati, secundum mortale & veniale, vel secundum alios reatus, non est specifica. 12ae.q.72.5.o.*.q.88.1.2.o.
45 peccatum mortale differt à veniali in infinitum, ex parte auersionis, nõ autem ex parte conuersionis. 12ae.q.72.5.1m.*.q 87.5.1m.
45 *Omne peccatum est in voluntate, vt in subiecto 12ae q. 74.1.o.
Subiectum peccati duplex, s. subiectum primum, & subiectum proximum, voluntas est subiectum primum omnis peccati: proximum verò sunt diuersæ potentiæ. 22ae.q.1c.2 c.
47 Omnis potentia mobilis à voluntate, potest esse subiectum peccati: licet principaliter sit in voluntate. 12ae.q.74.2.o.*.3.c.*.q.83.1.c
48 peccatum est in voluntate vt in causa. 12ae.q.34.1.2.o.*.q.75.3.c.*.q.80.1.c.
49 voluntas est per se causa actus peccati, sed per accidens causat eius inordinationem i. præter intentionem. 12ae.q.75.1.o.
50 In quolibet volente sub Deo, potest esse peccatum voluntatis, si in sua natura consideretur. 1a.q.73.1.c.
51 peccatum non potest esse in voluntate, nisi cum ignorantia intellectus. 1a.q.63.1.4m.*.12ae.q.58.2.c.*.q.77.2.c.*.22ae.q.20 2.o.*.q.51.3.2m.*.q.53.2 c.
52 peccatum in actu liberi arbitrij, contingit dupliciter, scilicet eligendo malum ex ignorantia, vel eligendo inordinate bonum ex inconsideratione. 1a.q.63.1.4m
53 peccatum essentialiter consistit in actu liberi arbitrij. 12ae.q.77.6.o
54 peccatum est in ratione dupliciter. s. errando circa illud quod potest & debet scire facta promulgatione, vel non regendo potentias inferiores. 12ae.q.74.5.6.o.*.q.10 4.2m.*.3m.
55 peccatum mortale & veniale, possunt esse in ratione dupliciter. s. secundũ se, & secundum quod regit potentias inferiores. 12ae.q.74.9.10.o.
56 peccatum morosæ delectationis, est in ratione dupliciter, vel deficiẽdo directione interiorum passionum animi, vel in directione exteriorum actuum. Deficit autem in directione passionum dupliciter: primo imperando illicitas passiones, alio modo non reprimendo motus passionum illicitos. 12ae.q.73 8.c.*.q.74.4.o
57 peccatum ipsius consensus in actum, est tantum in ratione superiori, sed consensus in delectationem potest esse in ratione superiori, & inferiori. 12ae.q 10.4.o.*.q.74.10.*.8.1m.
58 Non omnis motus sensualitatis primus, id est, naturalis, est peccatũ. 12ae q.74.7.o.
59 Sensualitas tenet locum serpentis, quia inclinat ad peccatum. 1a.q.81.1.3m.*.1m.*.12ae.q.74.3.2.2.*.22ae q.165.2.b.*.3a.q.18.2.3m.
60 In sensualitate potest esse peccatum subiective. 12ae.q.74.3.o.
61 In sensualitate potest esse peccatum veniale, non autem mortale. 12ae.q 74.3.4m.* 4.o.*.q.89.5.c.
62 Obedire imperio rationis, & esse subiectum pecati, conuenit sensualitati hominis, non autem sensualitati bruti. 12ae.q.74.3.3m.
63 Peccatum actuale, est in generatiua, non sicut in subiecto, sed materialiter: inquantum concupiscibilis, mõtum eius imperat. 12ae.q 17.8.3m.
64 peccatum actuale, non potest esse in parte non obediente rationi, sed bene infectio naturæ. 12ae.q.83.1.c.*.4.2m.

*Omnis

65 *Omnis voluntas sub Deo, potest secundum se habere peccatum. 1a. q.63.1.c.
66 Christus nullum habuit peccatum. 3a.q.14.3.o.*.q.15.1.o.*.5 1m.*. 2m.*.q.13.4.1m.
67 Peccatum, vt est actus, habet causam per se: sed rõne inordinationis, habet causam per accidens tantũ. 12ae.q.75.1.o.*.2.4.c.*.1m.q.77.4.c
68 Non omne peccatum fit ex contemptu, sed quandoque ex ignorantia vel infirmitate. 22ae.q.162.2.c.1m*2m.*q.186.9.23m.*3a.q.88.4.c
69 Causa primi peccati non est malum, sed bonum. s. voluntas cum absentia alterius boni, s. regulæ rationis, vel legis diuinæ. 1a.q.48.1.1m.*. 3m.*.q.63.1.4m.*.12ae.q.75.1.c.*.3a.*.22ae.q.163.1.2.c.
70 Non omne peccatum fit ex contemptu, sed quandoque ex ignorantia vel infirmitate. sed peccandi consuetudo implicat Dei contemptum. 12ae.q 105.2.9m.*.22ae.q.162.2.c.1m.*.2m.
71 Quod aliquis non possit vitare peccatum, potest intelligi dupliciter, scilicet vel quia confirmatus est in malo, vel quia diu persistere non potest quin ruat in peccatum. 12ae.q.109.8.o.
72 Principium peccati duplex. s. primum & vniuersale. i. voluntas, & principium proprium & proximum. s. aliæ potentiæ. 22ae.q.10.2.c.
73 voluntas est causa alicuius dupliciter. s. per se. id est, imperando: & per accidens peccati. i. non impediendo. vel non reprimendo cum possit & sic est causa peccati primorum motuum. 22ae.q.154.5.c. princip.
74 Propria & per se causa peccati, est voluntas: aliæ verò causæ, sunt quasi extrinsecæ & remotæ. 12ae.q.73.6.c.*.q.80.1.c.3m.
75 Nihil exterius est causa sufficiens peccati: sed tantum suadẽs vel mouẽs appetitum sensitivum. 1a.q 115.4.c.*.12ae.q.72.8.3m.*.q.75.3.o.*. q.80.1.3.o.*.22ae q.4 .1.3m.*.q.73.c 2m.*.q.115.2.1m.*.2m.
76 Aliquis potest sufficienter impelli à dæmone in actum peccati, non autem in peccatum. 12ae.q.80.3.o.
77 Aliquis quandoque committit aliquod peccatum secundum effectum, & non secundum affectum. 22ae.q.162.2.2m.
78 Causa interior peccati duplex. s. proxima. i. ratio & voluntas, & causa remota. s. imaginatio & appetitus sensitiuus. 12ae.q.75.2.c.*.3.c.*. 22ae.q.10.2.o.
79 Sciens peccat, non considerando in particulari vel in actu, quod sit in vniuersali vel in habitu, vnde dicitur quis ex certa malitia, vel ex industria peccare, quasi scienter malum eligens. 12ae.q.73.1.c.fi.
80 Causa peccati triplex. s. motuum. i. bonum apparens, defectus regulæ, & perficiens: primum pertinet ad sensus & ad appetitum sensitium: secũdum ad rationem: tertium autem ad voluntatem. 12ae.q.75.2.3.c
81 Causa efficacissima peccati duplex. s. amor bonorum temporalium, & timor pœnæ. 12ae.q.77.6.c.3m
82 *Propria & per se causa peccati, est ex parte conuersionis ad commutabile bonum. 12ae.q.75.1.c.*.q.77.4.c.*.6.1m.*.8.2m.*.q 84 1.1m
83 Causa peccati triplex. s. passio, habitus vitiosus, & falsa æstimatio de particulari eligibili, ex passione, habitu, vel ignorãtia. 22ae.q.14.1.c fi
84 Inclinans ad peccatũ est duplex. s. per se, vt habitus & dispositio ex peccato: & per accidens. s. remouendo originalẽ iustitiã. i. peccatũ originale.*. Nec tamen debet dici, q̃ peccatũ originale sit habitus infusus, aut acquisitus per actum, nisi primi parentis, non autem huius personæ: sed per vitiatam originem renatus. 12ae.q.82.1.3m.*.2.2m.
85 Omne peccatum contingit ex defectu scientiæ in vniuersali, vel in particulari, in habitu vel in actu, ex intentione vel occupatione, vel infirmitate, vel passione. 12ae q.77.2.c.
86 origo peccatorum, attenditur secundum inclinationem ad finem, quæ est ex parte conuersionis. 22ae.q.73.3.1m.
87 vnum peccatum est causa alterius peccati, in quadruplici genere causarum. s. in genere causæ efficientis, materialis, finalis, & formalis. 2ae. q 75.4.o.*.84.o.
88 vnum peccatum potest oriri ex diuersis peccatis, sed principalis, ex quo sæpius consuevit, propter propinquitatem ad finem eius. 22ae.q.72.4.c
89 Ex minori vitio potest oriri maius peccatum, sicut ex ira homicidium & blasphemia. 22ae.q.73.3.3m.
90 Homo non debet facere vnum peccatum, vt vitet aliud peccatum. 22ae. q.1 3.1.3m.
91 Quia per operationes sensus homo peruenit ad actus rationis: iõ plures sequuntur inclinationes naturæ sensitiuæ, quàm ordinẽ rationis: plures enim sunt qui assequuntur principiũ rei, quàm, qui ad consummationem perueniunt, ex hoc autem vitia & peccata in hominib. proueniunt, quod sequuntur inclinationem naturæ sensitiuæ, contra ordinem rationis. 1a.q.49.3.5m.*.q.115.4.c.*.12ae.q.71.2.3m.
92 Natura humana, magis corrupta est per peccatum, quo ad appetitum boni, quàm quo ad cognitionem veri. 12ae.q.109.2.3m.
93 *Peccata hominum, sunt impedimenta humani boni. 1a.q.63.3.1m.fi.
94 Peccatum cedit in bonum hominis, non quidem secundum se, sed quia homo fit humilior, & cautior ex peccato suo & aliorum. 12ae.q.87.2. 1m.*.2m.
95 Privatio modi, speciei, & ordinis, vt sunt in bono virtutis & gratiæ, sunt effectus peccati, non autem in alis. 12ae.q.85.4.o.
96 Homo peccando recedit ab ordine rationis: ideo perdit dignitatem humanam, & incidit in seruitutem bestiarum. 22ae.q.64.2.3m.
97 In quolibet peccato est aliquid virtutis, quia non potest corrumpere omnes circumstantias virtutis. 12ae.q.73.2.c.fi.
98 Peccatũ singularis personæ, nõ nocet, nisi sibi. 3a.q.19.4.1m*q 82.6.3m
99 Peccatum non nocet Deo, licet sit contra Deum. 12ae.q.2.1.4. 1m.*.q. 47.2.1m.*.q.73.7.2m.*.22ae.q.88.2.c.
100 Peccatum transit actu, & manet effectu. s. reatus maculæ, & offensæ Dei, vulnus quadruplex causatur in anima: primo ex peccato Adæ, sed consequenter ex aliis peccatis. s. infirmitas in irascibili, concupiscibili, ignorantia in ratione, & malitia in voluntate, ad quæ sequuntur alia duo. s. dolor & mors 12ae.q.85.3.o.*.5.c.
101 Peccatum dupliciter deprimit. s. premendo ne videantur superiora, sed infima, & humiliando. 12ae.q.87.2.1m.
102 Homo per peccatum incurrit triplex detrimentum. s. deordinationem mentis, reatum pœnæ, & debilitatem boni naturalis. 12ae.q.109.7.c.* 3a.q.2a.3.c.
103 Obligatio duplex causatur ex peccato. s. seruitus diaboli, & reatus pœnæ 3a.q.48.4.c.3m.
104 Gravitas peccati, principaliter est ex obiecto, seu fine. 12ae.q.73.3.o.*. q.4.5. .c *.q.74.9.c.*.22ae.q.74.2.1m.
105 Gravitas & species peccati, magis attenditur ex fine, quam ex materiali obiecto. 22ae.q 74.2.1m.
106 Ratio principalis gravitatis peccati, est ex auersione à Deo. 12ae.q.73. *.5.c.*.q.77.6.1m.
107 Quantitas peccati non mensuratur ex nocumento facto, sed ex voluntate contra charitatem agentis. 22ae.q.43.3.1m.
108 Gravitas peccati duplex, scilicet ex parte peccati, & ex parte peccantis ex maiori contemptu. 22ae.q.94.3.c.*.q.162.2m.*.q.142.3.c.*. 3a.q.80.5.c.
109 Gravitas peccati duplex, scilicet secundum speciem, quæ est ex obiecto, & secundum circumstantiam. 22ae.q.110. 1m.*.q.39.2.c.*.q.103.3 4.c.*.3a.q.80.5.c.
110 Defectus debitæ circumstantiæ, aggravat peccatum, & appositio eius, aliæ leuiat ipsum. 12ae q.73.7.o.
111 Peccata verborum maxime ex affectu, & intentione loquentis, pensanda sunt. 12ae.q.72.2.c.3m.*.q.73.2.c.*.q 75.1.c.*.q.76.3.c.fi.
112 Gravitas peccati triplex. s. ex materia vel obiecto ex parte peccantis, & ex affectu consequente. 22ae.q.73.1.c.
113 Gravitas peccati magis attenditur in abusu rei, quàm in omissione debiti vsus. 1a.q.8. .c.*.22ae.q.155.1.2.4m.
114 Gravitas peccatorum in proximum, est per se ex maiori nocumento. s. contra maius bonum, sed per accidens ex deliberatione. 22ae.q.34.4. o.*.q.73 3.4.*.q.74.2.c *.q.1 4.3.o.
115 Non omnia peccata sunt æqualia in gravitate 12ae.q.73.2.o.
116 Gradus quadruplex gravitatis peccati. s. per passionem, ignorãtiam, malitiam, & contumaciam. 12ae.q.105.2.9m.*.22ae.q.162.2.c. 1m.*. 2m.*.q.186.9 3m.*. 2.q.88 4.c.
117 Peccata quæ consistunt in actuali contemptu Dei. sunt graviora peccatis in quibus non est contemptus Dei, nisi ex consequenti, & quasi interpretative. 12ae.q.73.8.2m.
118 Peccatum in quo Deus in seipso contemnitur est grauissimum: post, in quo contemnitur in sacramentis, præcipue in eucharistia: tertio in membris suis: quarto in præceptis suis, quod commune est omni peccato mortali. 22ae.q.20.2.o.*.q.21.1.1m.*.q.9.2.c.*.q.110.2.c.*.q.148 3.c.*.q.150.3.c.*.q.154.2.c.3m.*.2a q.10.5.c.
119 Peccatum in spiritum sanctum est grauissimum. 22ae.q.14.3.o. *.q.21. 1.4.o.*.q.130.2.3.*.q 123.1.c.
120 Peccata opposita virtutibus theologicis, sunt cæteris graviora, secũdum genus suum. 22ae.q.20.3.o
121 Peccatum quanto plus repugnat oppositæ virtuti, tãto est grauius. 22ae q.116.2.c.*.q.1 93 c
122 *Maximum peccatum, opponitur maxime virtuti, principaliter & directe: sed minimum extenditur. 12ae.q.73.4 o.
123 Omne peccatum opponitur prudentiæ, sed non est grauissimum, nisi opponatur in aliquo maximo. 22ae.q.55.2.3 .*.q.119.1.3m.
124 Peccata contra præcepta primæ tabulæ, sunt cæteris graviora. 12ae. q. 110.6.c.
125 Quanto voluntas est maior vel finis peior, tanto peccatum est grauius in aliis autem causis peccati est oppositum. 12ae.q.73.6.o.
126 Gravitas peccati, est maior de maiori bono quod corrumpitur, vel contemnitur: minor autem de maiori bono quod amatur 12ae.q. 100.6c. *.22ae.q.39.2.c*.q.105.2.c.*.q.1 .5.c.1m.*.q.150.1.c.
127 In quolibet genere peccati, gravius est quod fit ex habitu, quia fit ex maiori libidine. 22ae.q.156.3.c.
128 Peccata carnalia sunt minus grauia licet turpiora quàm spiritualia. 12ae. q.73.5 o.*.22ae.q.116.2.2m.*.q.142.4.2m.*.q 144.2.4m.*.q.154 3.o.*.q.162.6.3m.
129 Gravius est peccare opere quàm ore, & ore quàm corde. 12ae.q.100.6. c.fi.
130 Nocere fibi est gravius peccatum quàm nocere proximis, in re non subiecta voluntati. s. in naturalib. vel spiritualib. in aliis autem e contrario.
131 Nocumentum intentum vel præuisum, vel per se consequens peccatum, aggrauat illud directe, non autem si per accidẽs consequatur, sed imputatur ei ad pœnam, si dabat operam rei illicitæ, propter negligentiam considerandi 12ae.q.72.8.o.
132 Peccatum aggrauatur ex conditione personæ, contra quam peccatur tripliciter: primo si sit coniuncta Deo, virtute, vel officio, secundo si sit sibi coniuncta natura, vel beneficio, vel aliter: tertio si sit coniuncta proximo, tangendo plures, vt persona publica, vel famosa. 12ae.q.73.9 o.*.22ae.q.58.10.3m.*.q.61.2.3m.*.8.c.*.q.63.4.2m.*.q.65 4.o. *.3a.q.80.5.c.
133 Dignitas personæ peccantis, non transfert peccatum in aliam speciem, nisi ex

nisi ratione inobedientiæ vel voti,& huiusmodi. 12ae. q.89.3.c.*q. 110.4.5m.

135 Excellentia personæ peccantis aggrauat peccatum ex deliberatione,sed alleuiat peccatum ex surreptione,12ae.q.73.10.0.*q.89.3.5.c.*q.103.11m*22ae,q.100.1.7m

136 Omne peccatum contra proximum,est etiam contra Deum,12ae.q.72.4 0.*22ae.q.105.2.c.

137 Homo grauius peccat post dationem legis Moysis,quàm ante,12ae.q.98. 1.2m.

138 Homo grauius peccat in noua lege,quàm in lege veteri, 12ae,q.106.2. 2m.

139 Baptizatus grauius peccat quàm non baptizatus, cæteris paribus,12ae.q. 106.2,2m*22ae.q.10.3.3m

140 Clericus in sacris plus peccat in eodem genere peccati, quàm religiosus non in sacris.22ae.q.184,2.c.fi.

141 Peccatum religiosi,grauius est peccato secularis,tripliciter,s.ratione voti,ratione contemptus,& ratione scandali:in aliis autem est econuerso.22ae,q.186.10.0.

142 Religiosus peccans ex cotemptu,fit pessimus,& maxime incorrigibilis. 22ae.q.186.10.3m.

143 Delere peccatum formaliter,conuenit gratiæ,effectiue principaliter soli Deo,dispositiue insufficienter puro homini, sufficienter Christo,instrumentaliter sacramentis.3a.q.16.11.3m.

144 Solus Deus remittit peccata per auctoritatem, homines autem per ministerium. 3a.q.83.3.3m

145 Deus potest remittere peccata sine pœna.22ae.q.67.4.2m*3a.q.36.2.3m

146 Homo peccando obligatus erat ad pœnam Deo,sicut summo iudici,sed diabolo tanquam tortoritideo debuit redimi Deo,& non diabolo.3a. q.38.4.2m,*3m.

147 *Omnia peccata in hac vita sunt remissibilia.1a q.69.2.c.

148 Peccatum quodlibet dicitur remitti quo ad duo.s.quo ad culpam,& quo ad reatum:& secunda remissio potest esse sine prima,3a.q.22.3.c.

149 Per charitatem consequimur veniam peccatorum.3a.q.69.1.c.

150 Ad remissionem cuiuslibet peccati requiritur, quòd totaliter dimittatur affectus eius.Exigitur autẽ ad remissionẽ peccati mortalis perfectior pœnitentia:vt s.homo actualiter,peccatũ mortale commissum detestetur,quantum in ipso est,vt s.diligentiam adhibeat ad rememorandum singula peccata mortalia,vt singula detestetur.Sed ad remissionẽ cuiuslibet peccati venialis, requiritur quædam virtualis displicentia, 3a.q.87.1.c.

151 Peccatum originale est habitus,s.languor naturæ,id est,inordinata dispositio ex dissolutione harmoniæ originalis iustitiæ,12ae.q 82.1.o.

152 Peccatum originale est habitus corruptus,non puta priuatio, quia dicit priuationem originalis iustitiæ,& inordinatam dispositionẽ partium animæ.12ae.q.82.1.1m.

153 Peccatum originale est habitus,quia est inordinatio naturæ, non autem actuale peccatum,quia est inordinatio actus.12ae.q.82.1.2m

154 *Peccatum originale est peccatum naturæ, sed peccatũ actuale est peccatum personæ,1a.q.100.1.c.*12ae.q.74.3 2m *q.80.1.c.*q.81.1.o *q.82.1.2m.*3a.q.8.5.1m

155 Formale eius est priuatio originalis iustitiæ:materiale vero,est concupiscentia,i.inordinatio partium animæ.12ae.q.82.3.o.

156 Si homo formaretur ex digito vel aliter,sine semine viri,haberet omnes defectus naturæ sicut alii:sed non haberet tationem culpæ vel pœnæ.12ae.q.81.4.o.

157 *Peccatum originale est voluntarium,per voluntatem Adæ tãtum.12ae q.80.1.c.*q.82.1.2m*22ae.q.108.4.c.*3a.q.84.2.3m.

158 Peccatum originale habet nouem nomina.s.originale,fomes peccati,cõcupiscentia,concupiscibilitas,languor,tyrannus, lex peccati, lex carnis,& lex membrorum.3a.q.23.3.c.

159 * Et est multiplex in virtute, quia virtualiter continet omnia peccata, 12ae.q.82.2.1m

160 Et est vnum numero in vno homine, sed in omnibus est vnum specie, 12ae.q.182.2.o.

161 Peccatum originale est æqualiter in omnibus hominibus,sicut & relatio ad peccatum Adæ,& priuatio iustitiæ originalis. 12ae.q.82.4.o.

162 Et fuit in Adam vt in causa principali,in semine vero instrumentaliter: sed in anima subiectiue:in carne autem vt pœna,non vt culpa,12ae.q. 83.1.o.

163 Peccatum originale prius est in essentia animæ, quàm in potentiis eius, 12ae.q.8 .2.o.*3.c.

164 Et prius est ordine naturæ in anima quàm in carne: sed ordine generationis,& temporis.est econuerso.12ae.q.83.2.3m*3.3m.

165 Et contrahitur in infusione animæ rationalis. 12ae.q.83.1.4m.*3a.q.27 2.1.4m.

166 Et prius inficit voluntatem,quàm alias potentias.12ae.q.83.3.o.*4.1m

167 Omnes defectus virtutum possunt reduci ad peccatum originale, inquãtum includuntur in carentia originalis iustitiæ,quæ totam animã perficiebat.22ae.q.5 .1 2m

168 Omnes potentiæ animæ sunt corruptæ per illud: sed quæ concurrunt ad generationem,dicuntur etiam infectæ.s. concupiscibilis, generatiua, & tactus,12ae,q.83.4.o.

169 Et traducitur ad omnes qui fuerunt in Adam,secundum rationem seminalem,non autem ad alios.1a.q.100.1.c.12ae.q.81.3.4.o.*3a.q.15.1 2m*q.31.1.3m*6.1m

170 Caro Christi in patribus,fuit obnoxia peccato originali,3a.q.31.1.3m* 7.o.*8.3m.

Secundũ fidem catholicam est tenẽdum,quod primum peccatum primi hominis.s.peccatum originale,originaliter transit in posteros: contrarium autem est hæresis Pelagiana,vt patet per Augustinum in pluribus suis libris,12ae.q.81.1.c.princ.*3.c. 171

Secundum fidem catholicam firmiter est tenendum, quod omnes homines præter solum Christum,ex Adam deriuati,peccatum originale ex Adam contrahunt.Alioquin non omnes indigerent redemptione,quæ est per Christum,quod est erroneum,12ae.q.81.3.c.princ. 172

Ideo non secundum fidem catholicam,sed erroneum est dicere quod aliquis præter solum Christum,fuerit sine peccato originali,12ae.q.81.3. c.*3a.q.27.2.c.2m. 173

Nec potest esse in aliquo cum veniali,sine peccato mortali. 12ae.q.89. 6.o.*3a.q.90.4.3m. 174

Infectio eius nullo modo causatur à Deo, sed ex solo peccato Adæ, per carnalem generationem,.12ae.q 83.1.4m. 175

Peccatum originale quo ad culpam,est à patre: sed quo ad pœnalitates, est à matre,3a.q.70.2.4m. 176

Peccatum originale habet duplicem processum,s.à carne ad animam,secundum ordinem generationis: & ab essentia animæ ad potẽtias eius, secundum ordinem naturæ.12ae.q.83.3.2m. 177

Causa peccati originalis est tantum vna, s.priuatio originalis iustitiæ. 12ae.q.82.2.c. 178

Libido habitualis.s.fomes,est causa peccati originalis:non autem libido actualis,sed est signum habitualis.12ae.q.82.4.3m, 179

Persona primo,i.in Adam,infecit naturam peccato originali: sed in aliis hominibus est econuerso.3a.q.8.5.1m. 180

Persona primo infecit naturam per peccatum originale,Secundo,natura infecit personam.Sed Christus primo reparat personam:secundo naturam,3a.q.69.3.3. 181

Peccatum originale corrumpit naturam,quantum ad id quod naturæ est: alia vero peccata,quantum ad id solum quod personæ est. 12ae.q.81. 2.c.3m. 182

Peccatum originale adueniente gratia,transit reatu,& manet actu quæ ad fomitem.12ae.q.7 .3.2m.*q.81 3.2m. 183

Peccatum originale est minus voluntarium quocunque peccato actuali. 3a.q.1.4.c. 184

Peccatum originale respectu naturæ,est grauius veniali,sed respectu personæ,est econuerso.3a.q.1.4.c.1m. 185

Peccatum veniale dicitur tripliciter s.ex causa,euentu,& genere.12ae.q. 77.8.1m*q.88.2.o. 186

Peccatum dicitur veniale ex causa secundum quod priuat, vel diminuit voluntarium per ignorantiam vel impotentiam.12ae.q 77.8.1m.*q. 88.2.c. 187

Peccatum veniale non habet simpliciter & perfecte rationem peccati, sed est quasi dispositio ad illud.12ae.q.83.1.1m. 188

Et contingit ex corruptione fomitis.12ae.q.89.3.c. 189

Et cõtingit semper vel propter imperfectionem actus,vel propter inordinationem circa eã,quæ sunt ad finem,& vtrunque propter defectum ordinis,12ae.q.72.5.c.*q.87.2.5.o.*q.88.2.c.*q. 9.2.c. 190

Peccatum veniale nullam proprie maculam causat in anima,sed impedit actus virtutum.12ae.q 9.1.o.*3a.q.87.1.3m. 191

Homo potest quandoque esse sine peccato veniali in hac vita,sed nõ diu. 3a.q.79.4.2m. 192

Peccatum veniale non potest esse in non habente vsum liberi arbitrii 3a.q.87.2.c. 193

Peccans venialiter,recidiuat & simulat.i.fictus dispositiue & imperfecte: non autem simpliciter.22ae.q.75.2.2m. 194

Peccatum veniale non potest dimitti,quandiu voluntas ad illud manet. 3a.q.87.1.c.1m*2m*3.2m. 195

Vnus actus charitatis potest delere omnia venialia sine actuali cogitatione eorum.3a.q 87.1 0. 196

Aliquid causat remissionem venialium tripliciter.s.causando gratiam,vt omnia sacramenta nouæ legis:vel detestando peccata,vt confessio generalis,& oratio dominica.vel reuerẽdo diuina, vt benedicto episcopalis,quælibet vncto sacramentalis,& huiusmodi. 3a.q.87.3.o. 197

Ingressus ecclesiæ consecratæ,delet peccata venialia;3a.q.83 3.3m.*q. 87.3.c. 198

In quolibet genere peccati mortalis,sunt quædam peccata venialia pro pter imperfectionem actus.22ae.q.35.2.c.*q.36.3 c.*q.162.5.c. 199

Peccatũ veniale disponit ad mortale per se,& per accidens,quia frequens venialium iteratio,disponit ad illam placentiã venialem,in qua consistit peccatum mortale: eo quod secundum quod habitus ex consuetudine generatur,& augetur,secũdum hoc delectatio & pronitas crescit.12ae.q.74.4.3m*q.88.3.4.o.*22ae.q.24 10.c.fi.*12. 1m*q.43. 7.5m*q.132.4 3m*b.186.9.c. 200

Peccatũ veniale cõparatur ægritudini:mortale vero morti.12ae.q.72.5.c 201

Licet virtus secundum habitum non corrumpatur nisi per peccatũ mortale:tamen actus eius corrumpitur & impeditur etiã per veniale.12ae. q.89.1.c.*22ae.q.133.1.2m. 202

Peccatum mortale est contra præceptum Dei,non autem veniale,sed est præter præceptum.12ae.q.74.9.c.*q 88.1.1m*22ae.q.105.1.1m 203

*Peccatum veniale,& mortale,differunt genere.12ae.q.88.2.c. 204

*Peccatum veniale ex genere,potest fieri mortale ex intẽtione,non idẽ numero,nec multa simul.12ae.q.88.2.c.*4.o.*6.c.1m. 205

Cõsensus in veniale ex genere est veniale Sed consensus in veniale pro pter imperfectionem actus,facit mortale,12ae.q.74.8.2m*9.c.3ni.*, q.88.5.1m. 206

Peccatum

207 Peccatum veniale potest fieri mortale per subtractionẽ,propter imperfectionem actus,non autem propter additionẽ.12ae.q.88.2.c.*.6.o

208 *Peccatum veniale & mortale differunt, sicut reparabile & irreparabile,1ae.q.22 5.c.

209 Per peccatum mortale omnino mens auertitur à Deo.sed per veniale retardatur affectus hominis,ne prõpte feratur in Deũ 3a.q 87.1.2.c.

210 Per quodlibet peccatum veniale vel mortale,deordinatur voluntas hominis,per immoderatam conuersionem ad bonum creatum.3a.q.87. 1.c.*.2.3m.

211 vnum peccatum mortale potest oriri ex venialibus.22ae.q.1 .4.3m.*.q. 105.1.2m

212 Ante baptismum non possunt esse venialia,sine mortalib.12ae.q.89.3.6. o.*.3a.q.90.4.3m

213 In ratione superiori dupliciter potest esse peccatum veniale. s. quando consentit in veniale ex genere,vel quando habet subitum motum infidelitatis sine consensu.12ae.q.74 10.o

214 Ratio superior,circa obiectum potentiæ inferioris,vt sensualitatis,sicut in delectationibus secundum carnem,non habet motum,nisi deliberatum:ideo semper est mortale, si sit de mortali: non autem si sit de veniali.12ae.q 74.10.o

215 Nullus debet peccare venialiter.ne alius peccet mortaliter. 22ae.q.2 . 4.c.2m.*.q.43.7.5m.*.q 110.1.4m

216 Quilibet debet potius mori,& præeligere omnem pœnam, in generali, quam peccare non solum mortaliter,sed etiam venialiter,22ae,q.110 3 4m.

217 vtrum veniale potest remitti sine alio veniali, non autem sine quolibet mortali,3a q.87 4.o.*.q.90.4.3m.

218 Peccatum veniale remittitur post mortem in purgatorio, quo ad culpã & pœnam,non autem mortale.1a q.64.2.c

219 Quicquid fit in contemptum Dei, & quicquid in sui ratione importat contemptum Dei,est peccatum mortale. 22ae.q.38 3.c.*. q.68.3.c.

220 Nullus actus sine consensu rationis,est peccatum mortale,12ae q.19.o.* q.74.5.1m.*.22ae.q.15.2.c

221 Omnis actus humanus non relatus in Deum, actu vel habitu ex parte agentis,est peccat mortale,non autem ex parte actus,12ae q 88 1.2m

222 Intendẽs peccare mortaliter,semper peccat mortaliter.22ae.q.1 .o.4.c.

223 Actus peccati mortalis,potest aliquando esse figura alicuius boni.22ae.q. 88.2.2m

224 Cuicunque peccato mortali homo vult adhærere sumens baptismum, dicitur fictus.fictione includente omne peccatum.3a.q.69.9.3m.

225 Omne quod fit propter mortale,est mortale,12ae.q.88.2.4.6.c.*.22ae.q. 110.4.c.*.q.154.4.c

226 Omne quod est contra præceptum Dei est peccatum mortale, nisi forte propter imperfectionem actus.12ae.q.7 .10.o

227 Omne peccatum mortale est contra præceptum Dei.22ae.q.63.3. c.fi. *.q.78.3.b.

228 Aliquid dicitur peccatum mortale dupliciter. s.secundum speciem suã, & ex sua causa.22ae.q.1 54.4.c.princ.

229 Non omne peccatum mortale directe contrariatur præceptis decalogi sed tantum iniustitiæ continens,22ae.q.148.2.1m

230 Quilibet agens contra debitum iustitiæ,peccat mortaliter.22ae.q.69.1.c. * q.70.4.c

231 Qui est in peccato mortali,diligit habitualiter aliquid supra Deũ. 22ae. q.68.3.c

232 Omne peccatum mortale contrariatur charitati,non autem spei, vel fidei.12ae.q.7 .4.c.*.22ae.q.24.10.c.*12.c. 1m.*.3a.q.87.1.c

233 omnis actus contra charitatem,est peccatum mortale,12ae.q.87.3.c.*. q.88.1.c.*.22ae.q.12.2.c.*.q.35.3.c

234 Quælibet virtus vt.i.informata charitate,expellitur per quodlibet mortale,non autem inquantum est habitus,12 q.63.2.2m.*2.q 65.3.c.* q.71.4.o.*.q.73.1.2m

235 Per quodlibet peccatum mortale, deperit quicquid virtuti debebatur: & omnia merita mortificantur,22ae.q.132.3 1m.*.3a.q.89.4.o.

236 *Peccatum mortale quantum ad aliquid est simile ægritudini, & quantũ ad aliquid esse simile morti,& hoc est inquantum separat à Deo, qui vita est animæ: ægritudini autem inquantum habitudo reuocationis ad vitam & sanitatem,remanet in peccante,licet talis ægritudo,i.peccatum de se inducat damnationem æternam.12ae.q.72.5.c

237 *Nullum mortale potest remitti sine alio,quia omnia mortalia sunt cõnexa in auersione,non autem in conuersione.12ae. q.73.1.o.*.3a. q.86.3.o.

¶ Pecunia.*.intelligitur omne illud, cuius pretium æstimari potest pecunia,22ae.q.78.2.c.*.q.100.2.5.c.*.q.117.2m.*.q.118.2.2m

Pecunia non potest vendi in mutuo pro pecunia ampliori,quã sit quantitas pecuniæ mutuatæ,quæ restituenda est,22ae.q.78.2. 4m. princip.

¶ Poena duplex,s.poena sensus,id est afflictiua,& poena damni.i. carentia diuinæ visionis.12ae.q.87.4.c.fi.*.22ae.q.79.4 4m.*.3a.q. 46.6. 3m.*.q.52.2.2m.

¶ Poena sensus,debetur culpæ ratione inordinatæ conuersionis,sed poena damni ratione auersionis.12ae.q.87 .4.o.*.22ae.q.79.4.4m

¶ Poena peccati duplex,s.per inflictionem contrarij, & per subtractionẽ boni conuenientis:prima est à Deo agente:secunda vero, à Deo non agente.22ae.q.19.1 3m

¶ Poena peccati duplex,s.poena taxata,& poena consequens:prima commensuratur culpæ.non autem secunda.22ae.q.164.1.4m.

¶ Poena consequens peccatum duplex,scilicet per se,& per accidens,12ae. q.73.3.o

vnius peccati est tantum vna poena adæquata,& plures partiales multiplicitet.22ae q 39 4.3m.*.q 99.4.2m 6

Omnis poena est medicina,sed non semper respectu peccantis.12ae.q.87 2 1m.*.3.2m.*.22ae.q.39.2.1m.*.4.3m.*.q.66.2.2m.*.q.86.1.c. *.q.108.3.2m.*.4.c. 7

omnis poena est corruptio agẽtis,& omnis culpa est corruptio actionis. 1a.q 48.5 6.o.*.12ae.q.2 .1.3m 8

De ratione poenæ est,quod sit contraria voluntati.1a.q.8.5.c.*.q 64.3. c.*.12ae.q 87.2.6.c.*.22ae.q.18.3.c 9

De ratione poenæ sunt tria s. quod sit contra volũtatem propter culpã, & passio ab extrinseco.12ae.q.46.6.2m 10

Nulla poena est volita absolute,sed ex conditione dupliciter. s. qua aliquiritur bonum,ut satisfactio & martyrium:& sine qua non, vt mors naturalis & purgatio, sine quibus ad bonum optatum perueniri non potest.12ae.q.87.6.c 11

poena est bona simpliciter,& mala secundum quid.i.huic.22ae.q 19.1.c. peccatum non est poena,nisi per accidens.& hoc dupliciter.s. ratione antecedentis,quia desertur à Deo,& ratione consequentis,quia perditur melius.12ae.q.87.2.o.*.22ae.q.6.2.4m 12 13

puniti non est culpa,sed fieri reum poenæ.12ae q.87.1.2m 14

poena peccato proportionatur secundum acerbitatem,in iudicio diuino, & humano.12ae q.87.3.c.*.4.c.1m 15

Ratio omnium poenarum veteris legis exponitur.12ae.q 105. 2. 9m.*. 10m.*.11m.*.12m 16

poena non deberur iuste,nisi propter culpam.12ae.q.87.7.o 17

omnis poena ut poena, infligitur tantum pro culpa propria & præterita:sed ut satisfactio vel vt medicina,infligitur etiam pro culpa aliena. 12ae.q.87.7.8.o.*.22ae.q.108.4.o.*.3a.q.14.1 3m 18

Nullus punitur poena animæ,nisi pro culpa propria, quia poena animæ non est medicina,12ae.q.87.8.*.22ae.q.108.4.c.1m 19

Filius punitur poena corporali pro culpa parentum, & serui pro dominis,inquantum sunt aliquid eorum, non autem poena spirituali: nisi culpa aliorum fiat eis propria ratione consensus.vel imitationis,vel cõsultationis,vel dissimulationis.12ae.q 81.1.1m.*.2.1m.*.4.87.8.o.* 22ae.q.108.4.1m.*.2m.*.q.164.1.4m.*.3a.q.92.6.3m 20

Poenam semper præcedit peccatum in natura,sed non semper in persona puniti.12ae.q.87.7.o 21

Qui est in peccato,non habet gestum sanum,est affectum infectum,amore sui inordinato:ideo reuocatur à peccato per poenas contrarias suæ naturæ & suæ voluntati,& non dulcedine diuinæ bonitatis.22ae.q 108.3.o 22

In iudicio humano nullus debet puniri poena personali,nisi pro culpa sua,sed tantum poena damni, tripliciter ratione.s. vel ex hoc quod aliquis ineptus redditur sine sua culpa,ad aliquod bonum habendum vel consequendum,vel quia bonum in quo damnificatur,non est proprium bonum,sed commune,vel quia bonum vnius dependet ex bono alterius.22ae.q.108 .2m 23

Non omnes poenæ sunt æquales,nec præmia sunt equalia.12ae.q.73.2.c 24

Maxima poena est,separari à Deo,12ae.q 88 6.c.fi 25

Grauior poena imponitur quadrupliciter. 1 propter grauius peccatum, consuetudinem.pronitatem,& nocumentum.12ae.q.105.2.9m.*.22ae. q.39.2.1m 26

Lex vetus,poena mortis punit peccata contra Deum,homicidium,irreuerentiã adparentes, adulterium,furtum, & furtum hominum. Aliarum autem rerum,poena damni.12ae,q.105.2.10m.*.22ae.q.66.6.2m 27

poenam talionis in percussoris mutilationibus, & falso testimonio, lex vetus infligit:in aliis vero flagella vel ignominiam.Ibidem. 28

Poena post remissionem culpæ,imponitur duplici de causa,s.ad soluendum debitum,& ad remedium:quo ad primum, debet imponi secundum quantitatem culpæ:sed quo ad secundam,pro minori culpa imponitur maior poena,triplici ratione,s.difficultatis,periculi,& multitudinis.12ae.q 105.2 9m 29

Christus ex auctoritate poterat totam poenam,vel partem dimittere sicut volebat,non autem alij.22ae.q 83.4.2m 30

Deus tardat pœnas pro peccatis dupliciter.s. vt predestinati cõuertantur,& vt iudicia eius appareant iusta.22ae.q.10 .2.1.c.fi 31

Post hanc vitam nullus habebit poenam corporalem nec spiritualem,nisi pro culpa sua 22ae.q.1 8.4.c 32

minima poena purgatorij,est maior quam maxima poena hic.3a. q. 46. 6.3m 33

Mortui cum solo peccato originali,non puniuntur poena sensus,3a.q.1. 4.2m 34

poena eterna debetur peccato originali, non ratione granitatis, sed ratione subiecti priuati gratia. 12ae.q.8 .5.2m 35

poena duplex debetur peccato originali, i. carentia diuine uisionis, inquantum infigit personam:mors,rebellio, & huiusmodi, inquantum inficit naturam.3a.q.52.5.c 36

Omnes poenæ pro peccato primorum parentum, declarantur, 22ae. q. 164.2.o 37

Minor poena debetur peccato originali,quàm veniali,3a.q.1.4.2.1. 38

peccatum veniale sine gratia.i.cum originali vel mortali,punitur eternaliter poena sensus in inferno.12ae.q.87.5.3m 39

poena temporalis debetur peccato veniali,eterna uero mortali,12ae.q.72 4 5.c.*.q.87.2.5.o.*.q.88.2.4.c.*.q.109.7.c.*.3a.q.89.4.o

omnis poena præligenda est non solum peccato mortali, sed etiã peccato veniali,tamen nullus tenet se nec alium in speciali de hoc, propter periculum,quia descendere in talibus ad singula,est inducere hominem in

minem in tentationem,& præbere occasionem peccandi.22ª.q.106 3.4m

41 Remissa per pœnitentiam,culpa mortali & pœna æterna, quandoque remanet pœna temporalis.12ª.q.87.6.o.*.3ª.q.86.4.o.

¶ Pœnale est aliquid,inquantum est contra voluntatem.1ª.q.48.5.c.*.q.64.3.c.*.12ª.q.87.2.6.c.*.22ª.q.18.3.c.

1 POEnitentia vt est dolor voluntatis, cum electione recta, est virtus vel actus eius.non autem vt passio.3ª.q.85.1.o.

2 Pœnitentia est virtus specialis,quia habet materiam generalem sub ratione speciali,s.omnia peccata,vt emendabilia per actum hominis,3ª q.85.2.o

3 Pœnitentia est virtus moralis & non theologica,quia obiectum eius est peccatum,non autem Deus,sed est finis eius.3ª.q.85.3.1m.

4 *Pœnitentia est species iustitiæ commutatiuæ:licet contineat aliquid de qualibet virtute.3ª.q.85.3.o.*.4.c

5 pœnitentia & vindicatiua,continentur sub iustitia commutatiua 3ª.q.85.3.3m.

6 Pœnitentia secundum quod est virtus, importat detestationem peccati, cum proposito abolendi illud secundum conditionem status peccantis.3ª.q.85.2.1m.*.3.c.

7 pœnitentia ponit medium inquantum infert debitam pœnam pro quali bet culpa,secundum acceptationem Dei.3ª.q.85.3.2m

8 *Pœnitentiam ordine naturæ,simpliciter præcedunt virtutes theologicæ.3ª.q.85.6.o

9 Pœnitentia est dolor de peccato præterito,sed verecundia est timor,de turpi futuro.3ª.q.85.1.2m

10 Pœnitentia est in reo,secundum voluntatem eius,pro offensa Dei:sed iustitia vindicatiua, est in iudice,contra voluntatem rei, & pro offensa in communi.3ª.q.85.3.o.*.q.90.2.c

11 pœnitentia secundum quod est actus virtutis, requiritur ante baptismũ, quæ sit prior baptismo,tempore vel natura, non autem vt sacramentum.3ª.q.6.o.*.q.84.2.2m.*.6.2m.*.q.90.4.1m

12 pœnitentia est posterior natura & tempore,fide, spe, & timore seruili: sed est prior charitate & cæteris virtutibus.3ª.q 85.6.o

13 pœnitentia vtitur temperantia ad finem suum.3ª.q.85.3.4m

14 Detestatio vel displicentia peccati absolute, est actus cuiuslibet virtutis:sed vt expiabile per eam,quo ad culpam & reatum,est actus pœnitentiæ virtutis.3ª.q.85.2.1m.*.3.c

15 Primus actus pœnitentiæ,s.contritio, se habet vt vltima dispositio ad gratiam consequendam,alij vero actus pœnitentiæ,procedunt iam ex gratia & virtutibus,3ª.q.89.1.2m.*.2.c

16 *pœnitentia,& gaudium,circa idem.s.de peccatis,contrariantur, non autem gaudium de pœnitentia,vel de venia sperata.3ª.q.84.9.2m.

17 pœnitentia non fuit in Christo,actu nec potentia,sicut nec materia eius scilicet peccatum.3ª.q.84.7.4m

18 Pœnitentia vt virtus est subiectiue in voluntate, sed vt passio est in concupiscibili,3ª.q.85.4.c.

19 pœnitentia est in innocentib.secundum habitum, non autem secũdum actum.1ª.q.95.3.c

20 pœnitens recurrit ad Deum,sicut seruus,filius, & vxor,ad dominium,patrem,& virum:ad sacerdotem autem,sicut ad vicarium Dei,3ª.q.85 3.c.

21 Esau non verè pœnituit,quia non doluit de peccato,sed de damno.3ª.q 86.1.1m.

22 Habens veram pœnitentiam potest eam deserere:tamen pœnitentia requirit propositum perseuerandi,3ª.q.84.10.o

23 vera pœnitentia potest amitti per quodlibet pecatum mortale sequẽs, propter flexibilitatem liberi arbitrij.3ª.q.84.10.c

24 pœnitentia debet esse continua secundum habitum, non autem secundũ actum,quia non potest.3ª.q.84.9.c

25 pœnitentia interior debet durare vsque in finem vitæ, non autem exterior.3ª.q.84.8.o.*.9.1m

26 pœnitentia est possibilis in fine vitæ,quandiu durat liberum arbitrium: sed est difficilis & rara.22ª.q.14.3.3m.

27 Exercitia militiæ,negociationis & publicanorum,possunt haberi à pœnitentib.licet laudabilius euitentur ab eis.22ª.q.188.3.4m

28 Militia sæcularis interdicitur pœnitentib.sed quæ est propter Deum,imponitur eis quandoque.22ª.q.188.3.3m

29 pœnitentia quo ad habitum est tantum à Deo,sed dispositiue est à nobis per timorem seruilem vt plurimum:licet in aliquib.inchoetur ex amore.3ª.q 85.5.o

30 Actus pœnitentiæ est à timore seruili, vt à primo motiuo affectus, à timore filiali vero,vt à principio immediato & proximo.3ª.q.85.5.c.

31 Sex actus per ordinem,concurrunt ad causandum in nobis pœnitentiæ actus.s.operatio Dei conuertentis cor,motus fidei,spei,charitatis,timoris seruilis,& filialis.3ª.q.85.5.o

32 Christus sacramento pœnitentiæ non est vsus ad se,nec ad alios,quia vt sacramentorum dominus, effectum sacramenti sine sacramentalibus prædebat.3ª.q 84.5.3m.*.4m

33 Pœnitentia figurabatur in veteri lege per diuersos ritus expiationum. 12ª.q.102.5.3m

34 pœnitẽtia in generali est à natura,sed cum aliqua determinatione,est à lege ueteri:à noua vero,vt sacramentum nouæ legis.3ª.q.87.7.o.*. q.86.6.4m

35 pœnitentia est sacramentum.3ª.q.84.1.o.

36 Et fuit institutum à Christo dando claues, sed ostendit efficaciam eius post resurrectionem.3ª.q.84 7.o

Et necessarium est solis habentib.peccatum.3ª.q.55.1 c.*.2 4m.*.4.c *.q.85.5 o.*.6.c. 37

Sacramentum pœnitentiæ potest & debet iterari.3ª.q.84.10.o 38

Sacramentum pœnitentiæ non requirit impositionem manus,nec signũ crucis.3ª.q.84.4.o 39

Remissio peccatorum,est res tantum in sacramento pœnitentiæ, actus vero exteriores pœnitentis & absoluentis, sunt sacramentum tantum; sed pœnitentia interior est sacramentum & res sacramenti, & secundum totum simul,est causa tertij: sed secundum & tertium, est causa primi.3ª.q.84.1.3m 40

Hoc sacramentum non consistit in cõsecratione materiæ,nec in vsu materiæ consecratæ, sicut alia sacramenta, sed in remotione materiæ, s. peccati.3ª.q.84.3.c. 41

In Sacramento pœnitentiæ & matrimonij,non est materia corporalis,sicut in alijs sacramentis:sed actus humani sensibiles,sunt ibi loco materiæ.3ª.q 84.1.1m.*.2m.*.4.3m.*.7.c.*.q.85.1.1m.*.q.86.4.3m *.6.c.*.q.89.1.2m.*.q.90.1.o.*.2.c 42

Materia vel obiectum pœnitentiæ duplex.s.proxima i.actus pœnitentis:& remota.s.peccata.3ª.q.84 2.o.*.q.90.1.3m 43

Materia pœnitentiæ adhibetur à Deo interius inspirante, non autem à ministro.sicut in alijs sacramentis,sed tantum complet absoluendo.3ª q.84.1.2m.*.3.c.*.4.4m 44

poenitentia est aliquo modo de quolibet genere peccatorum.sed est de peccato mortali proprie & principaliter:de veniali proprie & nõ principaliter:de originali vero,improprie.3ª.q.84.2 2m.*.7.3m 45

Nullus tenetur ad poenitentiam de peccato veniali, quia sine ea remittitur:licet non in hac vita.3ª.q.87.1.o.*.c.2m 46

Quæ sunt ex parte pœnitentis,s.verba & facta,sunt materia huius sacramenti,quæ vero sunt ex parte sacerdotis, se habent per modum formæ.3ª.q.84.3.c.1m.*.4.3m.*.7.c.*.q.86.6.c.*.q.89.1.2m 47

Forma huius sacramenti est hæc absoluo te,sed alia.s.in nomine patris, &c.& omnia alia quæ in absolutione dicuntur, sunt ad bene esse.3ª. q.84.3.o. 48

Sacramentum poenitentiæ habet partes, non autem ut uirtus nec alia sacramenta.3ª.q.90.1.o. 49

partes eius materiales sunt tres.s.contritio,confessio,& satisfactio,Sed partes eius essentiales & cuiuslibet sacramenti,sunt materia & forma. 3ª.q.90.2.o 50

Hæ partes poenitentiæ,sunt partes eius essentiales, non autem subiectiuæ,nec potentiales.3ª.q.90.3.o 51

Contritio confessio,& satisfactio,sunt actus poenitentiæ virtutis,& nõ partes eius.3ª.q.90.1.2 52

Ordo virtutis & temporis,est inter partes poenitentiæ integrales,3ª.q. 90.2.3m. 53

poenitentia ante baptismum poenitentia peccatorum mortaliũ,& poenitentia venialium,sunt partes,id est.species virtutis poenitentiæ, nõ autem sacramenti poenitentiæ.3ª.q.90.4.o 54

Satisfactio dicitur fructus poenitentiæ,quia est vltima pars eius 3ª.q.90 2.3m. 55

poenitentia solennis non debet iterari triplici ratione.s.ne ex iteratione poenitentia vilescat,& propter significationem: & quia solennitas est quasi quædam professio perpetuo poenitentiam conseruandi, 3ª.q.84.10.2m. 56

poenitens solenniter non debet ordinari quadruplici ratione s.propter dignitatem ordinum illorum,propter timorem recidiui, propter scandalum vitandum quod posset in populo oriri ex memoria præcedentium peccatorum,& quia non haberet frontem alios corrigendi,cum peccatum eius foret publicum.& ordinãs debet priuari potestate hac, nisi in necessitate vel consuetudine,ad ordines minores tantum.3ª.q. 89.3 3m 57

poenitentia reuocat omnes defectus,restituendo in pristinam gratiam. 3ª.q.89.2.1m 58

In sacramento poenitentiæ,gratia infunditur, per quam fit remissio peccatorum.3ª.q.89.1.c 59

poenitentia ex prima sui institutione, respicit præteritum:sed ex ex consequenti ut medicina præseruans,respicit futurum:& similiter satisfactio.3ª.q.84.8.1m 60

Dignitas amissa per peccatum,est triplex.s.filiatio Dei per gratiam, innocentia & dignitas ecclesiastica.Prima restauratur per poenitentiã, non autem secunda:sed aliquid manus quandoque:nec tertia.quadrupliciter.s.si vere non poeniteat,uel negligenter,vel propter irregularitatem,vel propter scandalum.3ª.q 89.3.o 61

In poenitentia non quæritur sola reintegratio equalitatis iustitiæ, sicut in iustitia vindicatiua,sed magis reconciliatio amicitiæ.3ª.q 90.3.c 62

poenitentia expellit effectiue quodlibet peccatum:formaliter vero, suũ oppositum tantum.s.impoenitentiam.3ª.q.85.2.1m.*.3m. 63

Omnis virtus expellit formaliter.i.per actum primum peccatum sibi oppositum,sed tantum poenitentia,expellit effectiue.i. per actum secundum omne peccatum.3ª.q.85.2 3m. 64

Homo in primo instanti sui poenitentiæ,consequitur remissionem peccatorum.3ª.q 84 8.1m 65

Merces poenitentiæ est plena remissio peccatorum,quo ad culpã & poenam.3ª.q.84 9.1m.*.q.89.1.c. 66

per poenitentiam liberamur à peccato, & restituimur in statum pristinum,sed per eam non exhibetur aliquid de nouo,pertinens ad cultũ Dei.3ª.q.63.6.c. 67

*Omne peccatum viatoris, deleri potest per poenitentiam, non au- 68

tem dan-

tem damnatorum.3ª.q.86.1.o.*.q.87.1.o

69 Remissio culpæ est effectus pœnitentiæ virtutis,sed principalius pœnitentiæ sacramenti:& principalius graue quàm sacramenti & principalius charitatis & fidei,quàm pœnitentiæ virtutis.3ª.q.86.6.o

70 Remissio culpæ est effectus poenitentiæ,principaliter ex vi clauium in ministris:secundario ex vi actus ipsius poenitentis. 3ª.q.86.6.c.*.q. 89.1.2m

71 Peccatum mortale potest remitti sine sacramento poenitentiæ, non autem sine virtute poenitentiæ,3ª.q.86.2.o.*.3.c.*.q.87.1.c.

72 Peccatum veniale potest remitti sine sacramento poenitentiæ, non autem sine aliquali actu virtutis poenitentiæ,explicito vel implicito,3ª q.87.1.o.*.2.2m.*.3m.*.3.c

73 Poenitentia tollit totam culpam,sed non semper totum reatum,i.debitum potius poenæ 3ª.q.67.3.3m.*.q.6..10.3m.*.q.86.4.o

74 Poenitentia non tollit omnes reliquias peccati actualis,id est, defectus consecutos,nisi poenitentia iam perfecta, secundum omnes eius partes.3ª.q.86.4.3m.*.5.o

75 Sacramentum poenitentiæ habet efficaciam ad remissionem peccatorũ, ex virtute nominis Christi,patientis & resurgentis 3ª.q 84.4.c.*.5. 3m.*.7.c.*.q 85.1.c.fi.*.6.3m

76 Remota per poenitentiam auersione, remanet inordinata conuersio ad bonum creatum.3ª.q.86.4.1m.*.5.c

77 Omnes virtutes & gratiæ restaurantur per sacramentum poenitentiæ, non autem per virtute poenitentiæ.22ª.q.152.3.3m.*.3ª.q.89.1.c.

78 Nec restaurantur semper in gradu priori,sed in maiori vel minori,secũdum gratum motus poenitentiæ.3ª.q.89.2.o.*.5.3m

79 In innocentibus potest esse poenitentia non actu,sed potentia. Supplo. q.16.1.o

80 Sicut virtutes cardinales remanebunt in patria,ita etiam poenitentiam, quæ est pars iustitiæ, quæ est virtus cardinalis, habebunt sancti, qui sunt in gloria.Suppl,q.16.2.c

81 Non potest poenitẽtia esse in malis angelis, quum peccatum illorum sit irremissibile.Suppl.q.16.3.o

82 Iniungenda nonnunquam est enormibus ac publicis criminib. obnoxiis publica & solemnis poenitentia, ad ipsorum salutem & aliorum exemplum.Suppl,q.28.1.o

83 Si quis post solemnem actam poenitentiam rursus,peccauerit,non clauditur ei locus poenitentiæ,sed poenitentia solemnis ei rursus iniungẽda non est Suppl.q.28.2.c

84 Publica ac solemnis poenitentia viris ac mulieribus semel tantum iniungi potest,non tamen clericis.publica autem & non solennis, etiam clericis imponi pluries potest,sicut & aliis.Suppl.q 28.3.o

¶Pentecostes erat festum pro beneficio datæ legis, significans aduentum spiritus sancti,cuius festum succedit ei.12ª.q.102.4.10m.*.q.103.3.1m.

1 PEr significat aliquam causam operationis, in suo casuali dupliciter.s. vt exit ab agente, & vt terminatur ad operatum.1ª.q.36.3 c

2 Cum dicitur aliquis per aliquem operari,hæc præpositio.per semper designat in suo casuali aliquam causam,vel principium actus.1ª.q. 36.3. c principio

3 Per,significat causam mediam,sed aliquando habitudinem formæ, per quam agens operatur.1ª.q.39 8.c.*.q 45.6.2m

4 Hæc præpositio,per,solet denotare causam mediam,vel principium de principio,1ª.q.36.3.2m

5 Per significat auctoritatem in recto,& aliquãdo in obliquo 1ª.q.36.3.c

6 Pater operatur per filiũ,& non ecõuerso.1ª.q.36.3.c.4m.*.q.45.6.2m.

¶Perceptio, exprimentalem quandam notitiam significat, 1ª. q. 43. 5.2m.

1 PErfectio dicitur dupliciter.s. proprie. & transumptiue, sicut dicitur quandoque perfectus latro, non quidem proprie & simpliciter, sed quasi transumptiue & secundum quid.12ª.q.55.3.1m.*.q.92.1.c.fi *.22ª.q.14.4.1m.*.q.45.1.1m.*.q.17.13.c.*..q.92.1.1m.*.q. 115.1.c.3m

2 Perfectio duplex.s.prima.i forma substantialis: & secunda.i.forma accidentalis.1ª.q.73.1.c.*.12ª.q.4.2.1m

3 Perfectio duplex.s.prima.i substantia rei,& secunda.i.finis,siue operatio,& prima est causa secundæ.1ª.q.73.3.1.c

4 Perfectio vniuersi duplex.s.secundum statum præsentem,& futuræ nouitatis.1ª.q.73.1.c

5 Perfectio duplex.s. totalitatis & finis:prima cõuenit diei sexte,in primis operib.Dei.sed secunda diei septimæ.1ª.q.73.1.c.2m.*.3ª.q.29.2.c

6 Perfectio dicitur tripliciter.s.simpliciter,secundum naturam, & secundum tempus.12ª.q.98.2.1m.*.22ª.q.161.1.4m

7 Perfectio triplex,s.secundum esse, secundum accidentia, & secundum finem.1ª.q.6.3.c.

8 Perfectio triplex.s.dispositionis,formæ.& finis.3ª.q.27.5.2m

9 Perfectio triplex.naturæ.gratiæ & gloriæ.1ª.q 73.1.1m

10 Gradus perfectionis quintuplex.s.quia supremum in entibus, est,quod habet perfectum bonum sine operatione vt Deus:secũdum est, quod habet perfectum bonum per vnum, vel per paucos motus, vt angelus:tertium est, quod acquirit perfectum bonum, per multas operationes,vt homo: quartum est, quod non potest acquirere perfectum bonum vllo modo; sed acquirit ad primum per paucos motus,vt bruta perfecta:vel per vnum tantum,vt bruta imperfecta,& infimum est quod nihil horum potest acquirere, & propter hoc non habet participatum aliquem motum,vt plantæ.1ª.q.77.2.c.*.12ª.q.3.2.4m.*.q.5.7.c

Omnis creatura,secundum quod est perpetua,est de essentiali perfectione vniuersi,de accidentali vero, secundum quod est corruptibilis. 1ª. q.23.7.c 11

Vltima perfectio rei,est in consecutione finis.1ª.q.103.1.c.*22ª.q.55 c.*.22ª.q.184.1.c. 12

Prima perfectio,id est,forma rei,se habet ad secundam,id est,ad operationem in duplici ordine.quia terminat & elicit eam.1ª.q.29.2.c. 13

In omnib.naturis ordinatis,duo concurrunt ad perfectionem naturæ inferioris.s. aliquid secundum motum proprium, & aliquid secundum motum naturæ superioris.22ª.q.2.3.c. 14

Vnumquodque secundum quod est perfectum,est bonum,& in actu.1ª. q.4.prin.*.1.c.*.q.5 1.3.c.*.12ª.q.3.2.c 15

Primum principium in genere causæ efficientis oportet esse perfectissimum,nam perfectum dicitur,cui nihil deest, secundum modum suæ perfectionis,1ª.q 4.1.c.fi 16

Vltima perfectio cuiuslibet rei,est operatio eius 12ª.q.3.2.c 17

Perfectum est prius imperfecto,ordine naturæ & perfectionis,sed ecõuerso ordine temporũ,& generationis.1ª.q.85.3 2m..3ª.q.1.5.3m. *.6.c. 18

Semper imperfectum est propter perfectum.1ª.q.105.5 c. 19

Perfecta bonitas est in iis quæ sunt ad finem, si per se sufficiunt inducere ad finem,imperfecta vero,si tãtum aliquid cooperari possunt.12ª. q.98.1.c 20

Adueniente perfecto,non manet imperfectum,quando imperfectio est de ratione eius.12ª.q.67.3 6.c.*.22ª.q.4.4.1m 21

vel aliquando sunt opposita.1ª.q.58.7.3m.*.q.62.7.1m.12ª.q.67.3.c. *.5.2m.*.6.c.*.3ª.q.9.3.1m 22

Aliquis dicitur perfectus dupliciter.s.habendo perfectionem, & statum eius.22ª.q.184.4.c 23

Ad statum perfectionis requiritur obligatio perpetua ad seruitutẽ Dei, cum aliqua solennitate.22ª.q.184.4.5.6.c.*.1.5m 24

In statu perfectionis sunt soli professi solenniter religionem, & episcopi.22ª.q. 184.5.6. 25

Status episcoporũ est perfectior statu religiosorum, quia episcopi sunt perfectiores,hi autem perfecti.22ª.q.184.5.2m.*.7.o.*.q.185.8.c. *.q.186.3.5m.*.q.188.1.3m 26

Status religiosorum est perfectior statu curatorum & archidiaconorũ. 22ª.q.184.8.o 27

Perfectio hominis est,vt contemptis temporalib.spiritualib.inhæreat, 12ª.q.99.6.c fi 28

Perfectio charitatis triplex.s.ex parte diligibilis,diligentis,& per exclusionem repugnantis:prima conuenit soli Deo: secunda beatis: tertia viatorib.22ª.q.24.8.o.*.q.44.4.2m.*.3m.*.q.184.2.o 29

perfectio charitatis ex parte diligentis triplex.s.secundum actũ, studiũ, & habitum:prima conuenit solis beatis: secunda perfectis viatorib. tertia omnib.habentib.charitatem.& ad eam omnes tenentur. 22ª.q 24.8.o.*.q.44.4.2m.*.3m.*.q.184 2.o 30

Ad perfectionem,aliquid pertinet tripliciter, s.essentialiter,vt obseruãtia præceptorum charitatis:consequenter vt consilia,& instrumentaliter,ut paupertas,continentia & huiusmodi.22ª.q.184.3.c 31

paupertas voluntaria non est perfectio sed instrumentum eius,22ª.q.19 12.1m.*.q.184.7.1m.*.q.186.6.1m.*.q.186.1.3m.*.2.c.*.3.c.fi. *.q.188.7.c.1m.*.8.c 32

paupertas voluntaria est efficax exercitium perueniendi ad perfectionẽ charitatis.22ª.q.186.3.1m 33

perfectio vitæ Christianæ, simpliciter attenditur secundum charitatẽ, sed secundum quid,secundum alias uirtutes.22ª.q.184.1.o.*.3.c.* q.189.1.1m.*.2ª.q 46 3.c 34

perfectio vitæ essentialiter consistit in præceptis, sed instrumẽtaliter in consilijs.22ª.q.184.3.o 35

perfectio vitæ, principaliter & per se consistit in interioribus præcipue in charitate sed secundario & per accidens,in exterioribus,ut in virginitate & paupertate & hoc tripliciter,scilicet remouendo impedimenta,vel ut effectus charitatis,& ut perfectio pœnitentiæ.22ª.q.81. 7.c.*.q.186.7.1m 36

Quilibet tenetur tendere ad perfectionem ex præcepto,non autem tenetur esse perfectus.22ª.q.186.2 m 37

Habens perfectã charitatem,vel existens in statu perfectionis, non tenetur plus alijs ad opera perfectionis.nisi ex voto, vel cura.22ª.q. 185.4.5. 38

Qui non est perfectus in virtutib.moralib.indigne sumit officium prælationis,vel predicationis,3ª.q.41.3.1m 39

perfecti debent tolerare iniurias proprias,secundum preparationem animi,non autem communes Dei,proximi,uel status.22ª.q.108.1.2m.* 4m.*.q.188.3.1m 40

perfecti debent resistere detractorib. suis. 22ª.q.72.3.o 41

perfectus licet sua repetere, vel non dare, sicut etiam imperfectis. 22ª. q 43.8.o 42

PEriculum ex ipso facto nascens,facit illud factum non expedire, non autem periculum nascens ex defectu nostro.22ª.q.88.4.2m. 1

Expediens est ascendere equum,quamuis periculum immineat cadendi de equo:alioquin oporteret ab omnibus bonis cessare, que etiam per accidens ex aliquo euentu,possit esse periculosa.22ª.q.88.4.2m. 2

Quascunque res magnas aggredi,videtur periculosum esse,quia in eis deficere,est valde nociuum.22ª.q.128.3m 3

periculis

7 Periculis rerum humanarum est obuiandum per res humanas, non autem per hoc, quod res diuinæ conuertantur in vsum humanum per dispensationem indebitam 22æ.q 8.1.1m
8 Periculum est in mora quandoque. 12æ q.96 6.c fi
9 Si sit subditum periculum, non patiens tantam moram, vt ad superiorem recurri possit: ipsa necessitas dispensationem habet annexam; quia necessitas non subditur legi. Ibidem.
1 ¶Periurium habet principaliter nomen & speciem à falsitate: secundario à defectu iustitiæ: tertio, à defectu iudicij, 22æ.q.98 1.0.*.q.123.3.3m.
2 Periurium omne, semper est peccatum, contrarium religioni. 22æ.q 98 2.c.
3 Periurium semper est peccatum mortale: licet ex ioco fit, vel ex lapsu linguæ, si perpendit qui iurat. 22æ.q.70.4.c.*.q.98.2.3.0.
4 Iurans verum quod putat esse falsum, vel iurans falsum, quod putat esse verum, est periurus. 22æ.q 98.1.3m
5 periurium promissorium, est infame ipso iure, assertorium vero, per sententiam tantum. 22æ.q.98.2.2m.
¶Permittere lex humana dicitur aliquid, non quasi ea approbans, sed quasi ea dirigere non potens. 12æ.q.93.3.3m.
¶Permutatio beneficij ecclesiastici, propter commodum spirituale est licita delicentia episcopi, non autem propter commodum temporale; quia est simonia. 22æ.q.100.1.5m
1 ¶Perplexus aliquis esse potest ex suppositione, non autem simpliciter. 12æ.q.19.6.2m.*.3a.q.64.6.3m.*.q.82.10.2m
1 ¶Per se quod conuenit alicui, non potest separari ab eo. 1a.q.50.5.c.
2 Formæ conuenit esse per se, non autem materiæ vel composito, sed per formam. 1a.q.50.5.c.*.q.75.6.c.*.q.90.2.c
3 *Omne quod inest non per se, reducitur ad aliquid, quod inest per se. 12æ.q.10.1.c
4 In moralib. intendum dicitur per se, & quod est præter intentionem, dicitur per accidens. 22æ.q.37.1.c.*.q.39.1.c.*.q.43.3 c.*.q.59.2.c.*.q. 4.7.c.*.q.150.2.c.
1 ¶Perseuerantia est in ratione bene considerata, stabilis & perpetua permansio, secundum Andronicum. 22æ.q.128.c.
2 *Perseuerantia est virtus specialis habens speciale obiectum, s. opus laboriosum, vt tristabile diuturnitatis. 22æ.q.137.1.0.*.2.c.1m.*.2m *.q.138.1.c
3 Perseuerantia vt est virtus, moderatur aliquas passiones, s. timorem fatigationis aut defectus, propter diuturnitatem, non autem perseuerantia, de qua loquitur philosophus. 12æ.q.137.2.2m
4 perseuerantia dicitur tripliciter. s. habitus mentis quo firmiter statur contra tristitias habitus de proposito perseuerandi, & continuatio boni, vsque ad finem vitæ. primo & secundo modo, est virtus infusa, non autem tertio modo. 1a q.9.3.4m*.12æ.q.109.10.c.*.22æ.q.128.5m *.q.137.1.0.*.2.2m.*.4.c
5 perseuerantia primo & secundo modo fuit in Adam, non autem tertio modo, 1a.q.9.3.4m.*.12æ.q.109.10.3m.*.22æ.q.128.4.2m.
6 persistere in bono vsque in finem, ex propria intentione finis, est proprium perseuerantiæ, sed conuenit cuilibet virtuti, inquantum est habitus. 22æ.q.137.1.2m.*.q.138 2.3m.
7 perseuerantia est pars potentialis, annexa fortitudini. 22æ.q.128.c.5m.*.6.*.q.137.3.0
8 perseuerantia conuenit cum temperantia in materia, scilicet circa delectationes tactus sed magis conuenit cum fortitudine, & principalius in modo, inquantum firmat contra difficultatem diuturnitatis, 22æ.q.137.2.1m
9 perseuerantia non est in appetitu sensitiuo, sed in ratione. 12æ.q.58.3.2m.*.22æ.q.53.5.3m

1 PErsona dicitur à personando in theatris, cum laruis, 1a, q.29.3.2m.
2 persona non est nomen intentionis, sed rei, 1a q.30.4.c
3 Nomen personæ non est impositum ad significandum indiuiduum, ex parte naturæ, sicut aliquis homo: sed rem subsistentem in rationali natura. 1a.q.30 4.c
4 persona significat id quod perfectissimum est in tota natura. s. subsistens in rationali natura. 1a.q.29.3.c
5 persona significat substantiam particularem, ad dignitatem pertinentem: ideo est tantum in natura intellectuali 1a.q.10.3.2m
6 persona est rationalis naturæ, indiuidua substantia, secundum Boetium, 1a.q.29.1.*.3.c 2m.*.4m
7 Subsistentia in diffinitione personæ, accipitur in communi secundum quod diuiditur in substantiam primam & secundam 1a.q.29.1.2m.
8 persona est hypostasis distincta proprietate, ad dignitatem pertinente, secundum magistros, 1a.q.29.3.2m.*.4m.
9 Forma significata per nomen personæ, non est essentia vel natura, sed est personalitas, 1a.q.39.3.4m
10 persona est communicabilis multis naturis, non autem multis suppositis 3a.q.2.1.2m
11 Illud quod non existit per se, non est persona, vt accidentia, partes & humanitas Christi, 1a.q.2.1.2m.*.3m.* q.75.4.2m.*.3a.q.2.2.3m.*.q.16.12.2m.
12 Vnitas personæ, requirit vnitatem esse completi, & personalis, quia est de constitutione eius, non autem operatio. 1a.q 19.1.4m
13 persona proprie conuenit Deo, & nobilius quam creaturis. 1a. q.29.3.0.

Persona prædicatur analogice de Deo & creaturis. 1a.q.29.4.4m. 14
Persona in diuinis, est diuinæ naturæ incommunicabilis existentia, secundum Ricardum de sancto Victore. 1a.q.29.3. 15
Persona in diuinis significat relationem per modum substantiæ, 1a.q.28. 4.0.* q.30.1.c.*.q.33.2.1m. 16
Persona etiam in diuinis dicitur ad se, & non ad alterum: propter modum significandi, 1a q.29.4.1m. 17
Trinitas, essentia, & quælibet res demonstrabilis, est persona secundum grammaticos, 1a.q.39.8.fi. 18
In diuinis persona & essentia sunt idem re, & differunt ratione, 1a.q.3.3.0.*.q.39 1.0.*.q.40.1.c. 19
Persona addit supra essentiam Dei secundum intellectum, quia essentia potest intelligi sine persona, non autem econuerso. 3a.q.3.3.3m. 20
Cognitio personarum diuinarum, est nobis necessaria, ad recte sentiendum de creatione sed principalius de salute nostra. 1a.q.32.1.3m. 21
In diuinis essentialia possunt abstrahi à personis, cognitione imperfecta non autem cognitione beata. 3a.q.3.3.0. 22
In diuinis est pluralitas personarum. 1a.q.30.1.0. 23
Persona in diuinis, prædicatur pluraliter, de plurib. personis, 1a q.30.1.0.*.q.39.3.4m. 24
Communitas huius nominis, persona, non est realis, nec intentionis, nec negationis: sed rationis. 1a.q.30.4.0. 25
In diuinis sunt tantum tres personæ, 1a.q.30.2.0.*.q.31.1.0.*.q. 4.6.0. 26
Tres personæ, sunt vnus Deus, & Deus est tres personæ, & est trinitas, 1a.q 39.3.6.0. 27
Tres personas dicimus esse vnam essentiam, non autem ex vel de eadem essentia. 1a. q.39.2.0.*.q.41.3.3m. 28
Hæc non conceditur, tres personæ sunt essentiæ, quia forma non designatur nisi per duos genitiuos, vel per vnum genitiuum habentem vim duorum. 1a.q.39.3.c 4m. 29
Hæc est vera, tres personæ sunt vnius essentiæ, & genitiuus construitur in habitudine causæ formalis. 1a.q 39.2.0. 30
Hæc conceditur, essentia est trium personarum, non autem hæc: Deus est trium personarum, nec tres personæ sunt vnius Dei, 1a.q 39.2.c. 31
Personæ diuinæ, sunt plures res. 1a.q.30.1.c.*.q. 9. 3m. 32

PErtinax secundum Isidorum, est qui tenet imprudenter suum propositum, quasi omnino tenax, 22æ q.138.2 c. 1
Pertinax assimilatur incontinenti & molli, quia nimis appetit aliquam delectationem, & fugit tristitiam. 22æ.q 138.2.2m. 2
Pertinacia opponitur perseuerantiæ secundum excessum, mollicies autem secundum defectum. 22æ.q.138.2.0. 3
Peruicax est idem quod pertinax, qui in suo proposito ad victoriam perseuerat. 22æ.q. 138.2.c.
Pessimum non oportet quod opponatur optimo. 12æ. q.39.4.1m..q.84.4.1m. 1
Petra in deserto, fuit aliquid materiale: significans Christum, 1a.q.102.1.4m.
Petrus negando Christum peccauit mortaliter 22æ.q.24.12 2m.
Philotimia est virtus in concupiscibili, circa honores absolute, innominata latine, 12æ.q.60 5.c.*.22æ.q.129.2.c
Pithones sunt arreptitij, dicti à Pythone, id est, Apolline, auctore diuinationis. 22æ.q.9.3 c. 1
Samuel (secundum Augustinum) vere apparuit pythonissæ, dispensatione Dei, vel Diabolus in similitudine eius, 1a.q.89.8.2m.*.22æ.q. 95.4.2m.*.q 174.5.4m. 2

PIetas à vulgo sumitur pro actibus misericordiæ quia Deus testatur, hos actus sibi fieri: & ex hoc Deus dicitur pius 22æ.q.101.1.2m. 1
Pietas est specialis virtus. 22æ.q.101.3.0. 2
Pietas principaliter est ad parentes, & ad patriam: in quibus includuntur omnes consanguinei, ciues, & amici, & patria. 12æ.q.80.1.c.*.q 101.1.c.*.2.3m.*.3.c. 3
Religio exhibet cultum Deo, pietas autem parentibus & patriæ, quia eis homo maxime debitor est post Deum. 12æ.q.60.3.c.*.22æ.q.101.1.c.*.1m.*.2m.*.q 102.1.1m.*.q.106.1.c.*.q.122.5.c. 4
Pietas debetur Deo quia cultus parentum includitur in cultu Dei, sicut minus in maiori, 22æ.q.101.1.1m.*.q.102.1.1m.*.q.103.1m.*.q. 106 1.c.1m. 5
*Opera pietatis non debet prætermitti propter religionem, nisi impediant eam, quia iam non essent opera pietatis. 22æ. q.101. 4.0. 6
Donum pietatis, est habitualis dispositio animæ, qua prompte mobilis est à spiritusancto, ad habendum filialem affectum ad Deum, vt ad patrem. 22æ.q.121.1.c. 7
Pietas donum colit patrem Deum, sed vt virtus, colit patrem carnalem. 22æ.q.121.1.0. 8
Donum pietatis colit Deum, & consequenter quæ Dei sunt, s. sanctos, sacram scripturam, & pauperes. 22æ.q.121.2m. 9
Donum quo aliquis propter reuerentiam Dei, operatur bonum ad omnes, perficiens vim appetitiuam, in iis quæ ad alterum sunt, conuenienter pietas nominatur, 12æ.q.68.4.c.fi.* 2m. 10
Donum pietatis est vnus habitus, dirigens in omni communicatione ad alterum propter vnam mensuram. 12æ.q.68.4.c.fi. 11
Religio est potior virtute pietatis, sed est inferior dono pietatis. 22æ.q. 121.1.2m. 12

Pietas & timor Dei, manifestant fidem & sapientiam. 22æ.q 45.1.3m.
4 Actus doni pietatis in patria, est honor Dei, & honor sanctorum adinuicem. 22æ.q.121.1.3m
1 ¶Pignus facit spem habendi rem, & tantum valet. 12æ.q.114.3.3m.
1 ¶Pisces carent memoria, secundum Basilium, non autem secundum Augustinum: & communiter sunt animalia imperfectiora terrestribus animalibus. 1a.q.72.1m.
2 Pisces non offerebantur in templo, quia sunt magis alieni a conuersatione hominum, quam alia animalia, & cito moriuntur quando sunt extra aquam. 12æ q.102.3.3m.
3 Vt includantur omnia huiusmodi quæ habent aliquod speciale inter pisces, subiungit scriptura: creauit Deus cete grandia, 1a.q.70.4m.

1 PYthagoras noluit profiteri se esse sapientem, sed amatorem sapientia. 22æ.q.186.2.1m.
2 ¶Placere hominib. propter fauorem humanum, est peccatum, non autem si hoc sit ad gloriam Dei, 22æ.q.115.1.1m
3 ¶Plagium est furtum hominis, & punitur in veteri lege, pœna mortis. 12æ.105.2.10m
¶Planetæ. Candelabrum habens septem lucernas, in septem calamis, in australi parte templi, significat septem planetas, illuminantes totum mundum, quorum cursus est nobis ex australi parte, 12æ. q. 102. 4.6m, col. 2.
1 ¶Plantæ. Productio plantarum tertia die, pertinet ad opus distinctionis, non autem ad opus ornatus, 1a.q.69 2.1m.
2 ¶Plantæ secundum Augustinum, productæ sunt die tertia, causaliter tantum: secundum alios autem productæ sunt in actu. 1a.q.69.2.0.*.q.70.1.c.fi.*.q.71.c.fi.*.q.72.c.1m.*.q.74.2.c.*q.102.1.5m.
3 Plantæ habent simul potentiam generationis, actiuam & passiuam, sed absolute, dicuntur mares vel fœminæ, à prædominio. 1a.q.92.1.c.*.3a.q.32.4.c.
1 ¶Plato, solus amore veritatis contemplandæ, abstinuit ab omni delectatione venerea, pro quo sacrificauit, non quasi reputans hoc peccatum, sed cedens errori ciuium, 22æ.q.152 2.3m.
2 Plato vidit librum Genesis, & exposuit aliquid eius. 1a.q.66.1.5m.*.q. 74.3 4m.
3 Plato posuit ideam separatam entis, & vnius, & boni, summum Deum. 1a.q.6.4.c.
¶Pluralitas materialis, à nullo agente est intenta vt finis: quia tendit in infinitum quod repugnat fini. 1a.q.47.1.2m.*.fi.*.q.50.4.4m.
¶Pluuiales aquæ causantur ex vaporibus aqueis, & parum ex vaporibus mistorum, qui ex vi naturæ, resoluuntur in veras aquas: ideo in eis potest esse baptismus, 3a.q.66.4.5m.
¶Poetica vtitur metaphoris, propter defectum rei, de qua est: theologia vero, propter excessum, 1a.q.1.9.1m.*.12æ.q.101.2.2m.

1 POllutio nocturna, magis iudicatur, quo ad rationem meriti vel demeriti, secundum principium, quod est in dormiendo, quam secundum terminum, qui est in vigilando, nec reputatur quis euigilasse, quousque perfecte vsum liberi arbitrij recuperauerit, 1a.q.94.4.4m.
2 Non omnis emissio humoris carnalis, est proprie pollutio. s. quando in vigilia ex infirmitate vel absque ulla commotione carnis, & absque cogitatione immunda, & sine delectatione, & quasi insensibiliter, humor carnalis egreditur. 22æ.q.151.1.4m.
¶De pomis collium æternorum, 1a.q.10.3.c.
¶Populus est multitudo hominum, iuris consensu, & vtilitate communicans societa, 1a.q. 1.1.2m.* 12æ.q.105.2.c.
¶Porphyrio habet vnum pedem latum ad natandum, & alium fissum ad ambulandum, solo morsu bibit, omnem cibum aqua tingens: ideo significat inobedientes 12æ.q.102.6.1m fi.
¶Positio duplex. s. prædicamentum, i. ordo partium in loco, & differentia quantitatis. 12æ.q.19.1.3m.
1 ¶Non intelligitur aliquis posse facere, quod non licite facere potest, 22æ q.18.3.c.
2 Hoc verbum potest, habet vim ampliatiuam, 1a.q.25.5.2m.
3 Illud possumus, quod de iure possumus: vnde dicitur illud esse non posse, quod conuenienter esse non potest, ideo exponitur, non potest. i. non debet, 3a q.74.7.1m.
4 Dicitur ille aliquid non posse, qui non potest illud de facili. 3a. q.86.1.2m.fi.
1 Possessio rerum exteriorum, quo ad vsum, est homini naturalis, non autem quoad naturam earum. 22æ.q.66.1.0.
2 Possidere aliquid quasi proprium, est licitum & necessarium, triplici ratione. s. solicitudinis, ordinis, & pacis, 22æ.q.66.2.0.
3 Communitas possessionum dicitur esse de iure naturali, quia diuisio earum est secundum ius humanum tantum, 12æ.q 94.5.3m.*.22æ.q.66 2.1m.*.7.c.
4 Possessiones Iudæorum non poterant vendi, nec sortes confunderentur: præter domos urbanas, quia non erant sorte diuisæ, 12æ q.105.c. 3m.
5 Optimum est, quod possessiones sunt distinctæ, sed vsus partim sit communis, & partim per voluntatem possessorum communicetur, sicut statutum est in lege veteri. 22æ.q.105.2.c.*.22æ.q.66.2.c.
6 Propter irregularitatem possessionum, plures ciuitates destruuntur, vt philosophus dicit, ad quod lex vetus triplex apposuit remedium. s. vel vt secundum numerum hominum possessiones æqualiter diuiderentur, vel vt possessiones non in perpetuum alienentur, sed certo tempore ad suos possessores reuertantur, vt non confundantur sortes possessionum, vel vt ad huiusmodi confusionem tollendam proximi succedant morientibus. 12æ.q.105 2.c.3m.
¶Possibile sumitur dupliciter. s. vt diuiditur contra necesse, & vt commune ad necesse & ad contingens. 1a.q.41.4.2m. 1
Possibile vel impossibile duplex. s. simpliciter & absolute, & ex suppositione, 3a.q.4 2.c. 2
posbile vel impossibile absolute dicitur per conuenientiam vel repugnantiam terminorum, non autem possibile secundum aliquam potentiam, 1a.q.25 3.c.4m.*.q.46.1.1m. 3
Possibile & impossibile dicuntur tripliciter, scilicet secundum potentiam actiuam vel passiuam: * in eo quod aliquid facere posse dicitur, vel fieri: alio modo non secundum aliquam potentiam, sed secundum seipsum, sicut per repugnantiam terminorum vel conuenientiam, possibile, vel impossibile aliquid dicitur esse: tertio dicitur, secundum potentiam mathematicam, vt in geometricis. 1a.q.25.3.c.4m.*.q.46 1.1m. 4
possibile vel impossibile secundum potentiam, iudicatur secundum causas inferiores tantum. 1a.q.25 3.4m. 5
Possibile contentum sub necessario, conuenit Deo, non autem oppositum ei, quia sequitur potentiam passiuam, 1a q.41.4.2m. 6
¶ Posterius. *. Ad quem effectum contingit esse posterius suo principio dupliciter, scilicet ex parte agentis, & ex parte actionis. 1a.q.42 2.c. 7
¶Post prædicamentum est, quod consequitur diuersa genera. 12æ.q.49 1.c. 1

1 P œnitentia significat id quod est principium, non autem relationem 1a.q 41.5.1m.
*Potentia creaturæ duplex. s. ad esse & ad agere. Prima se tenet ex parte materia: secunda vero ex parte formæ, 2æ.q.55.2.c. 2
Potentia duplex. scilicet potentia absoluta, & potentia ordinata, 1a.q.9. 2.c.*.q 25.5.1m. 3
Potentia creaturæ duplex. s. naturalis & obedientialis. 1a.q.115.2.4m.* 3a.q.1.3.3m.*.q.11.1.c. 4
Potentiæ naturales non habent habitum, nec aliquid superadditum, quia operantur circa aliqua determinata, 12æ.q.49.4.2m. 5
Potentia duplex. s. imperans & exequens. 1a.q.115.2.4m. 6
Potentia duplex, scilicet rationalis, & irrationalis. Dico autem potentiam rationalem siue humanam ipsam rationem, vel quæ rationi obediat. 12æ.q.3.1.2m. 7
Potentiæ rationales sunt ad opposita, respectu eorum tantum, quæ sunt sub conuenienti obiecto earum. 12æ.q.8.1.2m. 8
Potentiæ rationales sunt ad opposita, respectu earum tantum, ad que non naturaliter inclinantur, scilicet non respectu finis, 1a. q. 62. 8.2m. 9
*Oppositorum eadem est potentia. 12æ.q.8.1.1m 10
Non est possibile quod eadem potentia sit actiua & passiua. 1a.q.79. 20.c. 11
Potentia immaterialis quanto plus recipit de bonitate, tanto fit capacior in infinitum, non autem potentia materialis. 22æ.q.24.7.c. 12
Potentia actiua cuiuslibet rei sequitur formam eius, que est principium agendi, & naturam eius. 3a.q.13.1.c. 13
Quelibet potentia actiua, quantumcunque imperfecta, potest in aliquam operationem. 22æ.q.129.2.c. 14
Potentie actiue, artes, & habitus, qui sunt circa finem, imperant iis qui sunt circa ea que sunt ad finem. 1a.q.82.4.c.*.12æ.q.9.1.c.*.22æ.q. 8.1.1m.*.5m. 15
In omnib potentiis actiuis ordinatis, illa potentia que respicit finem vniuersalem, mouet pecunias, que respiciunt fines particulares, 1a.q.82 4.c.*.22æ.q.9.1.c.* q.65.3.1m.* q.104.4.1m. 16
Quanto potentiam est altior, vel superior, tanto ad plura se extendit. 1. q.65.3.c 17
In potentiis ordinatis, quicquid potest potentia inferior, potest & superior, nisi sit ad defectum, 1a.q.57.2 c.*.q 85.1.4m.* q.110.2.2m.*. 12æ.q 74.7.c.fi. 18
In omnib. potentiis & habitibus ordinatis, vltima perfectio reseruatur supreme in genere illo, 12æ.q.5.6.1m.*.q.114.c.1m.*.q 57.6.c.* q.74.7.c.*.q.93.3.c.*.22æ.q.47.11 3m.*.3a q. 2.11.c. 19
* Ad ea que sunt diuersa genere, ex equo se habentia, ordinantur diuerse potentie anime, non autem aliter, 12æ.q.3.2.2m 20

POtestas excellentie humanitatis Christi in Sacramentis, consistit in quatuor principaliter. s. in hoc quod meritum & virtus passionis eius operatur in sacramentis, & in eius nomine, sacramenta sanctificantur, & ex eius institutione, sacramenta virtutem obtinent, & ipse effectum sacramentorum sine exteriori sacramento potuit conferre. 3a.q.64.3.4.c.*.q.84.c.3m.*.7.4m. 1
Christus potuit hanc potestatem aliis communicare. 3a.q.64 4.0. 2
Hec potestas nulli pure creature communicata est. 3a.q.64 4.1m.*.3m q.72.1.1m. 3
Propria potestas Christi in baptismo duplex. s. diuina, & excellentia secundum humanitatem, secundam communicare potuit, non autem primam. 3a.q.64.4.0. 4

5 Bonus vsus potestatis ad regendum alios,est optimus, & abusus eius est pessimus.12*.q.2.4.2m.*.22*.q.65.3.1m
6 Abutens potestate sibi data,meretur eam amittere.12*q.2.4.2m.*.22* q.65.3.1m.
7 Officium potestatum cœlestium,est arcere dæmones.1*.q.108.6.c.fin* *.q.110.1.2m.fi*.q.112.2 c
1 ¶Potus moderatus vini, multum confert, & modicus excessus multum lædit,etiam plus quàm excessus cibi,* cum vsum rationis impediat: vinum enim multum eorum irritationem & iram, & ruinas multas inducit.22*.q.145.1.o
1 ¶Præceptum importat applicationem legis ad ea quæ ex lege regulantur 12*.q.90.2.1m
2 De ratione præcepti est,quod importet ordinem ad finem, inquantum præcipitur id quod est necessarium , vel expediens ad finem. 12*.q.99.1.c
3 Præceptum proprie,importat rationem debiti. 12*.q.99.1.5.c.*.q.100.5.1m.*.9.c.*.22*.q.44.1.c
4 In quolibet præcepto sunt consideranda duo,s.finis,& possibilitas.12*.q 17.3.3m
5 Non omnia posita in lege,sunt sub præcepto.22*.q.186.9.2m
6 Illud tantum cadit sub præcepto legis proprie, pro quo pœna legis infligitur.12*.q.100.9.c
7 multi errores pharisæorum de præceptis diuinis.12*.q.108.1.2m.*.4m
8 Præceptum duplex,s.obligans singulos de communitate, vel communitatem tantum.22*.q.152.2.1m
9 Præcepta affirmatiua,non distinguuntur à negatiuis, quando se includunt.12*.q.100.4.2m.*.22*.q.22.2.3m
10 Præcepta negatiua legis,prohibent actus peccatorum, qui sunt secundũ se mali,nec vnquam vllo modo,aliquo tempore, vel loco,possunt bene fieri:affirmatiua vero,sunt de actib. virtutum. 22* q 33.2.c.
11 Præceptorum diuersitas,non significat diuersitatem habitus, sed diuersitatem actus,quia non dantur de habitib. virtutum, sed de actib.eorum.22*.q.31.4.1m.*.q.44.2.1m
12 Præcepta affirmatiua obligant semper , sed non ad semper negatiua vero obligant vtroque modo.12*.q.71.5.3m,*.q.88.2.2m.*.q. 100.10.c.2m.*.22*.q 3.3.c
13 Omne præceptum affirmatiuum , habet annexum præceptum negatiuum 22*.q.4.3.3m
14 Præceptum dupliciter amittit obligationem, scilicet ratione impossibilis,vel si finis eius sine eo haberi potest.12*.q.13.3.2.3.*.3m. *.22*.q.64.6.3m.
15 Præcepta nouæ legis,sunt maiora quàm veteris, quo ad explicationem, & manifestationem , non autem quo ad substantiam . 12*.q. 107.3.2m.
16 Præcepta Dei sunt de eo, quod est de necessitate salutis , secundum se: ideo quolibet casu,obseruari illa oportet, non autem præcepta ecclesiæ.22*.q 147.4.1m
17 Præcepta decalogi,sunt quasi prima & communia legis principia,per se nota.12*.q.100.3.2m.*.5.6m.*.22*.q.122.3.4m.*. 4.c.*.5.1m.*.2m.*.3m.*.6.1m.*.2m.*.q.140.1.3m.*.q.170.1.3m.*.2.1m
18 Præcepta decalogi sunt,quæ statim ex primis principiis, vel ex fide,innotescũt hominib.12*.q.100.3.o.*.5.1m.*.6.1.c.* 22*.q.122.1.c
19 Inter præcepta decalogi, non numerãtur prima communissima præcepta legis naturæ, nec ea quæ diligenti inquisitione indigent. 12*.q.100.3.c.*.5.1m.*.11 c.*.22*.q.56.1.c
20 Præcepta decalogi,sũt immediate à Deo,alia vero per Moysen,vel per alios.12*.q.100.3.c.1m.*.6.b.*.1.2.c.
21 præcepta decalogi , sunt scripta, quadruplici ratione, s. primo quia per contrariam consuetudinem qua multi in peccato præcipitabantur,iã apud multos ratio naturalis obtenebrata erat:secundo quia etsi in aliquib.vigebat ratio,tamen amor boni in eis deficiebat:vnde per quãdam coactionem legis obligatoriæ,ad bonum inducendi erant: tertio vt ad opera virtutis non solum natura inclinaret, sed etiam reuerentia diuini imperij: quarto vt magis memoriæ tenerentur , & frequentius in cogitatione versarentur,1*.q.24.1.c.
22 præcepta decalogi,diuersimode à diuersis numerantur , & distinguuntur.12*.q.100.4.5.o.
23 Sufficientia decem præceptorum decalogi.12*.q.100.5.o
24 præcepta decalogi,conuenienti modo traduntur:quia in eis maxima sapientia continetur 12*.q.100.7.o.
25 præcepta decalogi,conuenienter ordinantur.12*.q.100.6.o.
26 Omnia quæ sunt in doctrina veteris testamenti , ordinantur ad præcepta decalogi,vsque ad finem.22*.q.56.1.3m.
27 Omnia alia præcepta moralia veteris legis, reducuntur ad præcepta decalogi 12*.q.100.3.11.o.* 22*.q.122.6.2m
28 Omnia præcepta moralia legis diuinæ, continentur in præceptis decalogi. 12*.q.100 3.o
29 Singula præcepta decalogi,declarantur.22*.q.122.o
30 Ratio tantum in primo & tertio præcepto redditur: quia alia sunt pure moralia,& sine determinatione.12*.q 100.7.2m
31 præmium ponitur tantum in primo & quarto præcepto, quia videbantur inutilia:pœna vero ponitur tantum in primo & secundo,ratione pronitatis:erant autem homines proni ad idolatriam,propter generalem consuetudinem gentium: & sunt proni ad periurium , propter frequentiam iuramenti.22*.q.100.7.3m.*.4m.
32 peccatum falsæ doctrinæ,prohibetur secundo præcepto decalogi.12*.q.100.5.3m.*.11.c.

In solo tertio præcepto,ponitur,memento,ratione beneficij præteriti, vel propter determinationem eius.12*.q.100.7.1m 33
præceptum tertium mystice,quo ad cessationem à peccatis, & quietem mentis in Deum,est generale: sed vt per ipsum prohibentur ad literam opera seruorum,id est,opera mechanica,est præceptum speciale : sub opere autem manuali,intelliguntur omnia humana officia, ex quibus homines licite victum lucrantur , siue manib. siue pedib. siue lingua fiant.22*.q.122.4.1m.*.q.187.3.c. 34
Et erat partim morale, & partim cerimoniale. 12*. q.100.3.2m.*.7.2m.*.5m.*.22*.q.122.4.1m 35
præcepto tertio,vt est morale.præcipitur quies mentis in Deo, cui contrariatur tristitia mentis de bono diuino,12*.q.100.5 c.fi.*.22*.q.35.3.1m. 36
Omnia præcepta decalogi,præter tertium & quartũ,sunt negatiua: quia negatio est communior affirmatione. 12*.q.100.7.1m 37
Tria prima præcepta decalogi,sunt de actionibus religionis,quartum est de pietate:reliqua vero de iustitia communiter dicta.22*.q.122.1.c *.2.c.1m.*.3.4.5.6.c. 38
Inter præcepta decalogi,non dantur præcepta de prudentia: sed tãtum in prophetis,& in noua lege.22* q.56.1.o. 39
Intellectus & scientia fidelium,sunt in præceptis legis Dei:ideo nõ dantur de eis præcepta in decalogo,sed in sequentib.22* q. 16.2.1m. 40
In decalogo,ponitur præceptum de passionib.ipsius cõcupiscibilis, non autẽ irascibilis:quia præcepta decalogi sunt prima.12*.q.100.5.6m. 41
præcepta quæ inducunt,ad obseruantiam legis, præsupponũt legẽ: ideo non possunt esse prima,nec ponuntur in decalogo.22*.q.170.2.2m. 42
præcepta quæ prohibent concupiscentiam,sunt duo, secundum rationes speciales: vnum vero, secundum rationem communem. 12*.q.100.4.3m. 43
Omnia precepta moralia,pertinent ad legem naturæ , sed diuersimode. 12*.q.49.3.2m.*.4.c.*.q.100.1.o.*.q.104.1.c. 44
precepta moralia,seruari debent semper ab omnib.quia sunt de lege naturali.12*.q.98.5.c. 45
In iis ad que homo tenetur ex ratione,sufficit préceptum de faciendis : in quib.etiam intelligitur prohibitio vitandorum.22*.q.22.1.3m. 46
præcepta legis cuiuscunque , dantur de actibus virtutum, 12*.q.207.1.2m. 47
præcepta Dei sunt lucida,quod tamen non esset: nisi haberent rationabilem causam,12*.q. 02.1.b. 48
præcepta moralia & nouæ legis, habent rationabilem causam secũdum suam naturam,non autem veteris,sed tantum in ordine ad aliud significandum,vel excludendum.12*.q 102.1.o. 49
Operari manib.licita & necessaria victus,est in præcepto de iure naturali:sed cessare ab opere manuali licito & necessario : est facere aliter, quam naturæ ordo exigit 22*.q 187.3.c.1m.fi. 50
Labor manualis,est in precepto communitatis,non autem singulis , nisi quando quis sine eo non potest licite viuere.22*.q.187.3.c.1m. 51
Operari sine tristitia,& delectabiliter ratione finis , cadit sub precepto legis Dei,non autem ex habitu.12.q.100.9.3m. 52
Lex vetus,continet precepta moralia,id est,de actibus virtutum.12*.q 98.5.c.*.q.99.2.c.*.3 2m.*.4.c. 53
Lex diuina.dat precepta moralia,de actib.omnium virtutum, obligando,vel consulendo,non autem lex humana.22*.q.100.2.o. 54
Omnia precepta legis,sunt vnum,ratione finis: sed sunt multa secundũ diuersitatem rerum ad finem.12*.q.99.1.o. 55
Modus virtutis triplex.s.scienter,voluntarie, & ex habitu : primus est de præcepto legis diuine,& humane:secundus diuine tantum, tertius nullius,12.q.9 .3.2m.*.q.180.9.o.*.22*.q.44.1.1m.*.4.1m.*.8.c. 56
Maximum preceptum,datur de charitate.22* q.44.1.o. 57
preceptum de dilectione Dei,exponitur.22.q.44. 5.o 58
precepta charitatis,non numerantur inter præcepta decalogi, quia omnia alia in eis includuntur.& ad hec ordinantur.12*.q. 100.3.1m.*.11.c.*.22*.q.22.2.1m.*.q.23.4.3m.*.q.44.1.3m.*.q.110.4.2m.*.5.c.*.q.122.1.4m. 59
Tota lex in precepto charitatis impletur.12*q.99.1.2m *q 105.2.1m 60
*preceptum de dilectione Dei,perfecte impletur in patria tantum : sed imperfecte in via.22.q.44 6.o. 61
precepta charitatis,sunt tanta duo,s.de dilectione Dei,& proximi. 12*.q.99.1.3m.*.22*.q.44.2.3.o. 62
precepta charitatis,sunt duo explicite,& vnum implicite,quia vnum includitur in alio.12*.q.99.1.2m.*.22*.q.44.2.c.*.q.58.1.1m. 63
precepta de dilectione Dei & proximi,sunt prima,& primo intenta:alia vero secunda,& finis secundarius.12*.q 100 3.1m.*.11.c.*.22*.q.44.1.c.*.q.189.1 5m. 64
Dilectio proximi,& omnia sine quibus ipsa non seruatur,cadunt sub precepto.22*.q.32.5.c. 65
preceptum de dilectione proximi,conuenienter traditur:quia tangit rationem dilectionis,& modum non quidem equalitatis, sed similitudinis tripliciter,scilicet secundum finem,regulam,& propter se. 22*.q.44.7.o. 66
Dilectio proximi ex precepto debet eẽ vera,recta,sancta,& efficax,22*.q 44.7 c. 67
precepta legis data sunt , vt homines instruantur ad dilectionem Dei & proximi.12*.q.99.1.2m.*.3m. 68
Nullũ preceptum datur de dilectione sui,vel corporis proprij, quia hec semper manent,& includuntur in dilectione Dei & proximi. 12*.q.100.5.1m.*.4m.*.22*.q.44.3.1m 69

*Modus

70 *Modus virtutis.s.operari ex charitate,est de precepto speciali charitatis,non autem de aliis præceptis,nec modus aliarum virtutum.12*.q.100.9.10.o.*.22*.q.44.1.1m.*.4.1m.*.8.c
71 *Homo in statu innocentiæ, poterat sine gratia seruare omnia præcepta Dei quo ad substantiam actus , non autem quo ad modum eis.s. quod fiat ex charitate:sed post peccatum,neutro modo. 12*.q.109.4.o.*.5.2m
72 Præcepta specialia,dantur de effectib.charitatis.s.de gaudio,pace,& beneficentia,propter tardiores :licet includantur in præceptis charitatis.similiter contra opposita charitatis s.contra odium,accidiam,inuidiam,discordiam.& scandalum.22*.q.44.3.2m.*.3m
73 In lege diuina,non datur præceptum de fide simpliciter,sed de quibusdã credendis.quia fides præcedit præcepta.12*.q.100.4.1m.*.22*.q.16.1.*.q.22.1.c
74 In lege diuina,datur præceptum, de confessione fidei, & de doctrina eius.22* q 16.1.4m
75 In lege diuina,dantur præcepta,contra corrumpentia fidem.22*.q.16.1.3m.
76 Inter præcepta legis diuinæ.quædam sunt præambula legi:sicut præcepta de fide & spe,quædam de substantia legis.22*.q.22.1.c.
77 Præcepta de spe, non potuerunt primo dari , nisi per modum promissionis:sed postea præcipiendo 22*.q.22.1.o.*.2.c
78 In lege Dei,non datur præceptum contra desperationem,quia intelligitur in præcepto spei,sicut dehonoratio parentũ,intelligitur in quarto præcepto 22*.q.2. m.*.2.3m.
79 In lege Dei dantur conuenienter præcepta.de intellectu, & scientia quo ad doctrinam,disciplinam,vsum & memoriam.22*.q.16.2.o.*.q.46.2.3m.*.q.4.1.2.
80 In lege Dei, dantur præcepta de timore filiali non autem de seruili , sed tantum ponuntur comminationes.22*.q.22.2.o
81 Timor filialis, est quasi genus ad dilectionem Dei , & principium omnium quæ pro Dei reuerentia obseruantur:ideo simul dantur præcepta,de timore filiali,& de dilectione Dei: quia vtrunque est præambulum ad exteriores actus,qui præcipiuntur in lege,ad quos pertinẽt præcepta decalogi.22*.q.22.2.o
82 Timor filialis,est præambulum ad legem,non sicut extraneum , vel extrinsecum,sed sicut principium legis, sicut etiam dilectio: ideo de vtroq; dantur pcepta quasi principia cõia totius legis.22*.q.22 2.1m.
83 Omnia præcepta decalogi,pertinent ad prudentiam: inquantum est directiua omnium actuum virtuosorum.22*.q. 6.1.c.*.2 3m
84 In lege Dei, dantur præcepta , contra vitia prudentiæ, inquantum sunt contra iustitiam,s.astutia,fraus,& dolus.22*.q. 6.2.o
85 Moralia in tantum sunt determinabilia lege,id est,in præcepto,inquantum pertinent ad iustitiam.12*.q 99.5.1m.
86 Præcepta legis,maxime & principaliter,sunt de iustitia,quia ipsa principaliter attendit rationem debiti.12*.q.99.5.1m.*.q.100.2.c.*.3m.*.22*.q.61 1m.*.2.o.*.122.1.*.q.1 0.1.3m.*.q 148.2.1m.
87 In lege Dei,dantur præcepta de fortitudine, & de partibus eius. 12*.q.100.1.3m.*.22* q. 70.o.
88 Præcepta legis diuinæ.dantur de fortitudine,& de aliis virtutib. secundum quod conuenit ordinationi mentis in Deum.22*.q. 40.1.c.
89 In lege Dei,dantur conuenienter præcepta negatiua, contra vitia oppositi temperantiæ,& partibus eius,12*.q.100.11.3m.*.22*.q 170.o
90 In lege Dei,dantur præcepta de perseuerãtia,& patientia,nõ aũt de magnanimitate & magnificentia,sed dantur consilia 22* q. 140.2.1m.
91 In lege Dei non datur præceptum cõtra præsumptionẽ, quæ opponitur magnanimitati:quia intelligitur in præcepto timoris,22*.q.22.2 3m
92 Omnes virtutes,de quarum actib dantur præcepta,ordinantur ad purificandum cor.vel ad bonam conscientiam,vel ad rectam fidem,quæ requiruntur ad diligendum Deum.22*.q.44.1.c
93 Quædam cerimonialia erant ante legem,non quidem ex præcepto legis Dei,sed ex ratione humana per instinctum Dei.12* q.103.1.o
94 Lex vetus continet præcepta cerimonialia, id est, quæ specialiter pertinent ad cultum Dei.12*q.99.3.o.* 4.5.c *q 101.1.2.4.c.*.q.103.1.c.3m.*.q.104 1.c.*.q.108.2.c.*.22*.q.122.2.2m
95 Omnia præcepta cerimonialia.habebant causam rationabilem,s.literalem & figuralem 12*.q.102.o
96 Præcepta cerimonialia,erant figura Christi,ecclesiæ,& patriæ cælestis: sed lex noua est tantum figura patriæ.12*.q.101.2.o.*.q.103 .c.
97 Præcepta cerimonialia erant figuralia , primo & per se: iudicialia vero erant ex consequenti tantum .12* q.104.2.o.*. .*.22*.q.87.1.c.
98 Præcepta cerimonialia legis,fuerunt uiua, vsque ad passionem Christi, sed mortua deinceps , mortifera vero post diuulgationem euangelij. 12*.q.103.3.4.o.*.q 104. .c.*.22*.q.86.4.1m.* q 87.1.c fi.*q 93.1.o.* q.93.3.5m.
99 Præcepta cerimonialia & iudicialia, sunt determinationes moralium , & ẽt præcepta decalogi.sed non ponũtur in decalogo.12*.q.122.1.2m.
100 In lege veteri sunt plura precepta cerimonialia, quã iudicialia, & plura præcepta moralia respectu proximi,q̃ respectu Dei 12*q.104. .3m
101 Præcepta cerimonialia, & iudicialia, sunt determinatiua præceptorum decalogi,ex vi institutionis tantum,sed moralia, ex vi naturalis instinctus. 2*.q.100,11.2m
102 Lex vetus,non continet alia præcepta,nisi moralia,cerimonialia,& iudicialia.12*.q.99.4.c.*.5.o
103 Colere Deum,est actus virtutis , ideo pertinet ad præceptum morale, sed determinatio eius ad cerimoniale,12*.q.99.3.2m
104 In iis quæ ordinant ad Deum,quædam sunt moralia , quæ ipsa ratio fide formata dictat,sicut Deum esse amandum , quædam vero cerimonialia,quæ non habent vim obligationis,nisi ex institutione diuina. 12*.q.104.1.3m.

Præcepta cerimonialia & iudicialia, obligant ex lege tantum, moralia vero etiam secundum se,ex dictamine rationis.12*.q.100.11.c.2m *.q.104.1.c.*.1.2m 105
Lex vetus cõtinet precepta iudicialia.id est,determinationes iustitiæ seruãdæ inter hoĩes. 12*.q. 99.4.o.*. .c.*.q. 01. .c.*.q 104.1.c.*.q.104.1.o.* q 108.2.c.* q 122 1.2m 106
Præceptum iudiciale quadruplex s.respectu principum,conciuium, domesticorum,& extraneorum.12*.q.104.4.o 107
Præcepta iudicialia,optime tradita sunt,de princip.& regib.Iudæorũ. 15* q.105.1.o 108
Similiter de domesticis,id est,de coniugibus & filiis,& seruis.12*.q.105 4.o. 109
Similiter de conuictu popularium , & de possessionibus Iudæorum , statuendo iudices,ordinem iudicij,numerum testium, & pœnas. 12*.q.105.2.o. 110
Similiter de extraneis,id est,de peregrinis,aduenis,vicinis, & hostibus. 12*.q.105 3.o. 111
In lege veteri,duplex erat præceptũ.de prole nata.s.gñale, quo ad oẽs filios & filias,id est sacrificium ad expiationem peccati originalis , & holocaustum ad consecrationẽ prolis.& speciale,de primogenitis, & vtrunque seruatum fuit circa Christum infantem 3*.q.37.3.c. 112
Non sunt aliqua præcepta iudicialia,ordinantia hominem in seipso, sed omnia talia sunt moralia,12*.q 104.1.3m 113
Circa iudicialia præcepta dupliciter Scribæ & Pharisei errabãt.s.primo quidem,quia quędam quę in lege Moysis erant tradita, tanquam permissiones,ęstimabant esse per se iusta,s.repudiũ vxoris,& vsuras accipere ab extraneis, & ideo Dñs prohibuit vxoris repudium & vsurarũ acceptionem , alio modo errabant,credentes quędam quę lex vetus instituerat facienda propter iustitiam esse exequenda ex appetitu vindictę,vel ex cupiditate temporalium rerum,vel ex odio inimicorum, quorum opposita Dominus docet 12*.q 108.3.2m 114
Pręcepta iudicialia post Christum non obligant,nec seruans ea,peccat, nisi seruet,vt obligatus ex lege. 12*.q.104.3.o.*.q.108.1.c.*.2.c.4.*.22*.q 62 3 1m.* q. 1.c. 115
Intentio legislatoris duplex s.precepti.& finis eius,prima obligat, non autem secunda 12*.q.100.9.2m 116
Præcepta iuris positiui,non se extendunt vltra intentionem percipiẽtis, * que est finis precepti,hec autem est charitas, 2*.q.96.6.c. 117
Præceptum legislatoris tunc solum non obligat,quando obseruatio precepti intentionem eius euacuat vel impedit.12*.q.96.6.c 118
Præcepta communis statuti,non eodem modo obligant omnes, sed secundum quod requiritur ad finem quem intendit legislator.12*.q.96.*.22*.q.147.3.2m 119
Nullus ligatur præcepto,nisi mediante notitia eius, ideo nullus ignorans, tenetur ad aliquod preceptum,nisi teneatur,vel potuerit scire illud inquantum in eius notitiam,illud preceptum deuenit per alios,vel deuenire potest promulgatione facta.12*.q 90.4.c.2m 120
Legislator non potest aliquod preceptum ponere,quod non oporteat in aliquo casu pretermitti.12* q 96 6.c.*.22*.q 1 .2m.*.4.c 121
Transgrediens precepta, contemnendo auctoritatem legislatoris, vel sic quod impediatur finis quem intendit. peccat mortaliter, non autem si ex rationabili causa,precipue in casu,quo legislator decerneret non esse seruandum,12*.q.96.6 c.*.22*.q.147.3.2m.* 4.c 122
Ad principes seculares pertinet dare precepta, ad vtilitatem communẽ in temporalibus,ad prelatos autem ecclesiasticos in spiritualibus.22*. q 147.3.c. 123
Prælati debent abstinere à multitudine preceptorum.12*.q.107. 4. c. *.22 .q 105.1.3m 124
Prælatus non est dominus,sed dispensator, non in destructionem , sed in edificationem. ideo non potest precipere peccata,nec prohibere opera virtutum 22*q 88. 2.2 125
Precepta legis humane,diuersificantur,secundum diuersitatem communitatum,12*.q.100 2.c.*.q.104 3.2 .*.q.1 7.1 c.* 22*.q 140 1.c 126
Quandoque prelati religiosorum precipiunt vel communiter omnibus vel alicui specialiter vt si quis sit corrigendus,ei dicatur.& tunc intelligendum est preceptum sane,saluo ordine fraterne correctionis. 22*.q.33.7.2.5.*.5m 127
Prelatus religiosorum,non habet potestatem precipiendi aliquid super occultis.nisi inquantum per aliqua indicia manifestantur puta per infamiam,vel per aliquas suspiciones,in quib casib,potest prelatus precipere,eodem modo sicut & iudex secularis , vel ecclesiasticus potest exigere iuramentum de veritate dicenda 12*.q.3 . .5 128
¶Præces pro indigno sunt simoniace & sunt minus à lingua, non autem pro digno.22 .q. 100.5.3m 1
¶Præcipere est actus rationis quia importat motionem,cum quadam ordinatione,22* q.47. .3m 1
Recte precipere & ratione vti,semper sed concomitanter,quia ad preceptum rationis,sequitur obedientia virium inferiorum , quod pertinet ad vsum.22*.q.48.4m. 2

Præcipitatio est operatio per impetũ voluntatis,vel impassionis, sine prudentia,& partibus eius,22*.q 8.6.1m.*.q.53.3.o.*.5.c.q.127.1.2m. 1
Præcipitatio est speciale peccatum,propter specialem actum rationis, qui 2

l preter-

Prætermittitur,scilicet consilium,licet possit inueniri in quolibet ge nere peccatorum.22ae.q.54.1.2m.

2 Præcipitatio contrariatur dono consilij,& prudentiæ.22ae.q.53.3.1m.* q.127.1.2m.

¶Precium rerum venialium , non est semper determinatum punctuali ter:sed in æstimatione.22ae.q.77.1.1m

¶*Præda licite capitur ab hostibus, vel malefactoribus, * in iis quæ ip si iniuste abstulerant.22ae.q.66.8.o.

1 Prædestinatio est quædam præordinatio Dei ab æterno,de is quę per gratiam Dei fienda sunt in tempore.3a.q.24.1.c.

2 Prædestinatio est ratio transmissionis creaturæ rationalis, ad vitam æternam,in mente Dei.1a q.23.1.2.c.*.3'.q.24.1 c

3 Prædestinatio est præscientia, & præparatio gratiæ in præsenti, & gloriæ in futuro.1a.q.23.2.3m.*.4m.*.22ae.q.174.1.c

4 Gratia ponitur lo diffinitione eius,non quia sit de essentia eius,sed quia importat respectum ad gratiam.1a.q.23.2.4m

5 Prædestinatio est pars prouidentiæ.1a.q.22.1.2.3.4.6.8.c

6 Prædestinatio nihil ponit in prædestinato,nisi effectum eius.1a.q.23.2.o.

7 Differentia scientiæ,sapientiæ,præscientiæ,præuidentiæ , dispositionis, prouidentiæ,& prædestinationis.1a.q.22.1.c

8 Prædestinatio propriè,est tantum de bonis: præscientia vero,est etiam de peccatis.22ae.q.174.1.c

9 Prædestinatio est causa gratiæ,& gloriæ:sed reprobatio est causa dere lictionis,& pœnæ æternæ,non autem culpæ.1a.q 23 3.2m

10 Prædestinatio est tantum entium aliquando.1a.q.2 1.2.2m.*.4.2m

11 Prædestinatio conuenit angelis , sicut & hominibus : licet non fuerint miseri.1a.q.23 1.3m

12 Prædestinatio non conuenit creaturæ irrationali,nisi abusiue.1a.q.23. 1.2m.

13 Conueniens est Deo,homines prædestinare.1a.q.23.1.o

14 Prædestinatio certissimè,& infallibiliter consequitur suum effectum.1a q.22.3.3m.*.6.o.*.8.3m

15 Prædestinatio non potest impediri.1a.q.23.8.3m

16 Prædestinatio iuuatur precibus sanctorum,& suis,& aliis bonis operi bus,ex parte affectus eius , non autem ex parte ordinationis diuine. 1a.q.23.8.o.

17 Præscientia meritorũ,non est causa prædestinationis vniuersaliter: tamẽ vnus effectus eius,est ratio finalis alterius effectus eius prioris,& causa meritoria effectus posterioris.1a.q.23.5.o

18 Voluntas Dei est causa efficiens,& finis predestinationis,ex parte totius effectus eius.1a.q.23.5.o

19 Error multiplex circa effectus predestinationis.1a.q.23.5.8.c

20 Prædestinatio est eterna.3a.q.24.1.2.c.*.3.o.*.4.c.1m

21 Præscientia,prouidentia,predestinatio,& huiusmodi,non imponunt ne cessitatem omnib.reb.nec auferant contingentiam ab eis.1a.q.22.4 o.*.q.23.1.1m.*.3.3m.*.6.c.*.22ae.q 171.6.1m

22 Prædestinati non sunt certi communiter de sua predestinatione.1a.q.23 1.4m

23 Licet aliquibus ex speciali priuilegio, sua predestinatio reueletur , non tamen conuenit,vt reueletur omnibus: quia sic illi qui non sunt predestinati:desperarent: & securitas in predestinatis negligentiam pareret.1a.q.23.1.4m

24 Reuelat Deus hoc aliquando aliquib.ex speciali priuilegio:vt securitatis gaudium etiam in hac vita in eis incipiat,& confidentius & fortius magnifica opera prosequantur,& mala presentis vitę sustineant.12ae. q.117.5.c

25 Numerus predestinatorum est certus , & determinatus formaliter . & materialiter Deo,non autem nobis.1a.q.23.7.o

26 Prædestinatio conuenit Christo, & personę Christi , inquantum subsistit in natura humana,non autem vt subsistit in natura diuina:nec secundum se,nec conuenit nature humane,nec nature diuine.3a.q 24 1.o.

27 Prædestinatio Christi,est causa efficiens,formalis,exemplaris & finalis predestinationis nostre,ratione effectus , non autem ratione operationis Dei.3a.q.24.3.4.o

28 Christus predestinatus est esse filius Dei , non autem propriè factus est filius Dei.3a.q.24.1.2m

29 Christus secundũ quod homo,predestinatus est esse filius Dei,quia predestinatio quo ad processionem,& effectum,id est gratiam, conuenit Christo,ratione humane nature tantum.3a.q.24.2.o

30 Christus secundum quod filius Dei,predestinatus est esse homo,tamẽ magis proprie dicitur econuerso. 3a.q.24.2.3m

31 Homo predestinatus est esse filius Dei,& econuerso.3a.q.24.2.3m.

¶Predicamentum quo libet accidentium dicit imperfectionem,secundum propriam rationem generis, preter relationem: ideo in diuinis sunt tantum duo modi predicandi, scilicet substantie, & relationis,1a. q.28.1.c.*.2.o

1 PRedicare id est euangelium recitare in ecclesia , quod est linguis loqui,pertinet ad diaconum:ad sacerdotes autem pertinet exponere, & exhortari,quod est prophetare.3a.q.67.1.1m

2 Prædicare,est principalissimus,& proprius actus episcopi,& dignior quã baptizare.3a.q.67.1.1m.*.2 1m.*.q.71.4.3m

3 Periculum de predicatione omissa,non imminet,nisi eis quib.commissum est officium predicandi.22ae.q.10.12.5m

4 Prædicans potest viuere, de eleemosynis sponte oblatis , non autem de datis coactis,nisi sit prelatus.22ae.q.188.4.4m

Christus non debuit pretermittere predicationem, propter scandalum ludeorum.3a.q.42.2.o 5

Christus & Apostoli,à principio predicauerunt Iudæis tantum, quadruplici ratione.s.vt ostenderent per suum aduentum impleri promissiones antiquitus factas Iudeis , non autem gentilibus : vt eius aduentus ostenderetur esse à Deo:vt Iudeis auferret calumniandi materiam,& quia per crucis victoriam meruit potestatem & dominium super gentes.3a.q.42.1.o 6

Christus predicauit annis trib.& quasi mensib.trib. & vixit annis triginta trib.& mensib.trib.3a.q.39.3 o.*.q.43.3.c 7

¶Prædicari Quicquid predicatur de aliquo,sicut vniuersale de particulari,potest supponere pro eo.non autem in aliis.1a.q.20.5.1m 1

Homo predicatur per se de Socrate,quia si So.rates diffiniretur:poneretur homo in eius diffinitione.1a.q.76.1.c,co.1. 2

Totum vniuersale,adest cuilibet parti eius, & secundum esse & secundum perfectionem,& proprie predicatur de Parte sua,non autẽ totum integrale:totum autem potentiale,aliquo modo.1a.q.77.1.1m 3

Pars subiectiua,est de qua predicatur essentialiter totũ,secundũ vnam rationẽ,vel secundũ prius & posterius:& est in minus.22ae.q.120.2.c. 4

Totum integrale,predicatur aliquo modo,de omnib. partib. suis simul sumptis.licet improprie : sed nullo modo de singulis simpliciter & proprie 1a.q.77.1.1m 5

Nulla pars integralis predicatur de suo toto 1a.q.77.1.1m 6

Nullum per accidens,predicatur vniuersaliter:sed tantũ que per se predicantur.1a.q.51.1.c. 7

Inferius non predicatur de superiori,ni si per accidens.1a.q.96 2.2 8

Subiectum non restringitur per predicatum,ratione significationis: sed tantum ratione temporis consignificati.1a.q.39.4.2.2. 9

Terminus in subiecto positus, tenetur materialiter. i. pro suppposito sed in predicato tenetur formaliter,id est pro natura.1a.q.13.12.c. q.31 3 2m.*.3a q 16.7.4m.*.9.c.3m.*.10.c.2m.*.q.17.1.3m. 10

In diuinis persona predicatur de essentia.& econuerso.1a.q.39 6.o. 11

Relatio secundum propriam rationem suam,id est , secundum quod refertur ad aliud, predicatur in diuinis: non autem secundum rationem communem,s.secundum quod inheret subiecto.1a.q.28.1.1m 12

Hæc predicatio,Deus est pater,& econuerso,est per se ,& nullo modo per accidens.Nec sicut superioris,de inferiori,nec econuerio,sed per identitatem.1a.q.39.6.2m 13

¶Prædicator nullus debet fieri,nisi prius purgatus,& virtute perfectus. 1

Prædicator debet esse absolutus à cura rerum secularium.3a.q.40.3.c. 2

Prædicator non debet semper esse in publico, sicut nec Christus, 3a. q. 40.1.3m. 3

Sumptus debentur predicatoribus,à mittentibus eos.22ae.q.187.4.2m. *.5.5m. 4

Prædicatorum ordo, habet cautissimam & securissimam formam profitendi.22ae.q.18.9.1m. 5

PRælatio quelibet,est à Deo. Non autem abusus eius, nec eius vsurpatio.1a.q 96.2.3m. 1

Licet appetere opus, & perfectionem episcopatus & prelationis, non autem ipsam rõne gradus,vel honoris vel diuitiarum.22ae.q.1 5.1.2.o. 2

Triplex ratio recusationis respectu officij prelationis quantum est de se: scilicet impedimentum deuote contemplationis,dulcis affectionis, & spiritualis exultationis.22ae q.185.1.3m.*.2.1m.*.3m 3

Non licet iurare,nec vouere,quod Prelationem non sumat,nec totaliter resistere 22ae.q.185.1.3m.*.2.o 4

Prælatus existens in peccato mortali,etiã occulto,corripiendo.vel quicquid aliud officij sui faciendo,peccat mortaliter,non autem hoc agẽs vt frater.22ae.4.32.5.o 5

Ex hoc ipso quod prelati dissimulant,videntur annuere.22ae.q.147.4. c.fio. 6

Prædicare,ex officio conuenit prelatis, religiosis autem ex commissione,22ae.q.187.4.1m 7

Prælatus potest dupliciter considerari, scilicet aut secundum quod iudicio presidet. Et sic dicere peccatum fratris prelato , est dicere ecclesie.Aut secũdum quod est extra iudicii exitẽs.Et sic dicere prelato, non est dicere ecclesie,sed persone que potest prodesse,& non obesse quia nullus potest magis prodesse,quàm prelatus.22ae.q.3 8.4m 8

Tunc prelatus inordinate videtur tangi,quando irreuerenter obiurgatur, vel etiam quando ei detrahitur. & hoc significatur per contactũ mãtis & arche damnatum à Deo.22ae.q.33.4.1m. 9

¶Præmium essentiale beatitudinis,consistit in actu intellectus,sed delectatio quę in voluntate 1a.q.16.2.o.*.3.c.*.12ae.q.3.4.o

Violenter corrupta,habebit duplex premium,vt dicit beata Lucia,s.virginitatis , & patientię.22ae.q.124.4.2m 2

In retributione premiorum,inequalia debentur inequalibus meritis,nõ autem in constitutione rerum.1a.q 47.2.3m.*.q.65.2.3m.*.12ae.q. 114.3.o. 3

¶Præpositiuus dicens affirmatiuam & negatiuam simul esse falsas , improbatur.1a.q.39.4.5m

¶Presentia.*.Illud proprie dicitur presens, cuius essentia presentatur sensui,vel intellectui.1a.q.8.3.c.2m

Præsentia necessitatem quandam habent,quia necesse est Socratem sedere,dum sedet.22ae.q.49.6.c.

¶*Præseruatus ab aliquo,dicitur purgatus vel liberatus.3a. q.32.4.1m. *.q.52.2.2m

Præ-

¶Prestigium est diuinatio per dęmones , ingerentes se visui , vel auditui hominum:quia prestringit oculos.22ae.q.95.3.c.prin.*.q.178.1 2m 1

Formę apparentes in præstigiis:sunt tantum in sensu communi ab imaginatiua,vel per res naturales.1a.q.114.4.2m.*.22ae.q.178.1.2m. 2

1 PRæsumptio aliquando sumitur in bono,quasi per aliis sumptio, & aliquando in malo.22ae.q.21.1.1m.*.q.70 3 2m.

2 Præsumptio in malo,dicit immoderantiam spei dupliciter. s. supra vires proprias,vel contra iustitiam Dei.Prima opponitur magnanimitati: secunda vero, est species.blasphemiæ,in spiritum sanctum. Ideo grauior est quàm prima.22ae.q.21.1.4.o.*.q.130.2.o.* q.133.1.c.

3 Præsumptio prima,oritur ex inani gloria,secunda vero ex superbia.22ae q.21.4.o.

4 Præsumptio secunda,oritur ex nimio amore sui 22ae.q.21.1.2m.*. 2m.

5 Præsumptio secunda habet conuersionem ad bonum commutabile: & auersionem à Deo, attribuendo diuine virtuti quod ei non conuenit. 22ae.q.21.1. 3m.

6 Præsumptio prima opponitur magnanimitati,secundum excessum,licet apparenter secundum defectum, inquantum est aliquãdo de minimis, quæ magna videntur 22ae.q.130.princip.*.2.o q.133.1.c

7 Præsumptio secunda,opponitur charitati,vel potius dono timoris.22ae q.130.2.1m

8 Præsumptio magis opponitur spei quam timori , quia spei contrariatur, ratione proprie differentie:timori vero,ratione generis,& contrarietas ad timorem est apparentior.22ae.q.21.2.o

9 Præsumptio est contra ordinem naturalem. Ideo semper est peccatum. 22ae.q.130.1.o

10 Præsumptio secunda,est minus peccatum,quam desperatio. 22ae.q.21. 2.c.

11 Præsumptuosus peccat , non estimando nimis misericordiam Dei:sed contemnendo iustitiã eius.22ae.q.21.2.c.2m.*.q.130.2.1m.*.q.163. 4 3m

12 Peccare cum proposito perseuerandi in peccato , sub spe venie , dicitur præsumptio . Non autem si sit cum proposito pœnitendi, sed alleuiatur.22ae.q 21.2.3m

13 Aggredi opus vltra vires,ex confidentia ad vires humanas, est presumptio.Non autem si fiat in spe diuini auxilij.22ae.q.21 2.1m

14 De quolibet debet presumi bonum:nisi appareat contrarium, nec sit in periculum alterius.22ae.q.70.3.2m

Omne præceptum est necessarium.22ae.q.49.6.c.

1 ¶*Prævaricator est,* qui malitiose impedit punitionem peccati, adversam partem adiuuat,prodita causa sui.22ae .q.68.3.c.fi

2 Differentia preuaricationis à calumnia & tergiuersatione.22ae.q.68.3.o.

3 Non omnis absconsens vera crimina,preuaricatur,sed tantum qui fraudulenter absconsit ea, de quibus accusationem proponit, colludens cum reo , proprias probationes dissimulando , & falsas excusationes admittendo.22ae.q. 8.3.2m

1 ¶Primitiæ erant de precepto cerimoniali,quo ad determinationem, in communi vero de iure naturali,nunc autem de precepto ecclesie,secundum consuetudinem patrie.q.86.4 o.

2 Quantites primitiarũ non fuit determinata in lege:quia erant per modum oblationis , de cuius ratione est esse , voluntarium, & secundum Hyeronymum , aliqui dabant quadragesimam partem alij sexagesimam,sed nunc statur consuetudini patrie.22ae.q 86.4.3m

3 Primitiæ pertinent ad quoddam genus oblationum, in vsum sacerdotũ, in recognitionem Beneficij Dei,scilicet fructuum terre, & debet esse quid precipuum de fructibus terre.q.86.4.c.

4 Primitiæ sunt signa preteriti beneficij Dei.s.terre promisse, Israel,& totius terre,toti humano generi,& fructuum:sed cerimonialia , propriè erant signa futuri.22ae.q.86.4.1m.*.1m

1 ¶Primogenitus dicitur primo natus,licet nullus post eum sit.Ideo Christus est primogenitus Marie.3a.q.28.3.4m

2 Omnes primogeniti,erant sacerdotes in veteri testamento, & habebant duplicem portionem in hereditate paterna.12ae.q.103 1.3m.*.22ae. q.87.1.3m.

1 ¶Primum dicitur dupliciter.s.primum simpliciter,& primum in genere.12ae.q.6.1.1m.

2 Primum in per se ordinatis, oportet esse maximum, non autem primum per accidens.22ae.q.63.3.3m

1 ¶Ad bonum principẽ requiritur quod sit virtuosus simpliciter:non autẽ ad bonum ciuem.12ae.q.92.1.3m.

2 Ad bonum virum pertinet,posse principari,& bene subiici. Ideo in virtute boni viri, includitur virtus principis: Sed virtus principis differt specie à virtute subditi,sicut virtes viri & mulieris.22ae q. 4 .11.1m. *.2m

3 Princeps auferens per vim aliena,rapinam committit,& tenetur restituere nisi fit secundum iustitiam,pugnando,vel puniendo.22ae.q.66.8.c. *.3m.

4 Ad bene commorandum in aliqua communitate,requiruntur duo,s.habere se bene ad principem,id est,cum fidelitate,reuerentia,& famula tu:ad socios autem reddendo cuilibet debita,& nulli nocendo.12ae. q.100.5.c

5 Sanctis licet-commorari in curiis principum, ad promouendum bonos, & ad impediendum malos:non autem propter voluptates.22ae.q.187 2.3m.

6 Deus reseruauit sibi institutionem summi principis,& regis Iudæorum: quia habebat specialem curam eorum.22ae.q.105.1.1m.

Deus non dedit Iudæis principes,& reges à principio,sed tantum modũ eligendi s.secundum iudicium Dei , & de gente sua:& modum se habendi.12ae.q.105.1.2m 7

Diuisio regni Israel,& multitudo regum, magis conuenit eis cum in pœnam,pro dissentionibus multis contra regum Dauid iustum:quam ad eorum profectum.12ae.q 105.1.3m. 8

Principibus Iudæorum,non sunt deputati cibi sicut sacerdotib.ne superbirent nec ambirent.12ae.q.105.1.4m 9

¶Bonus principatus triplex.s.regalis,aristocratia, & dimocratia. Et triplex principatus malus.s.tyrannis,oligarchia,& dimocratia.12aeq.95 4.c.*.q.105. .c.*.22ae.q.61.2.c 1

Principatus regalis est optimus.1a.q.103.c.*.12ae.q.105.1.2m.*.22ae. q.50.1.2m 2

Principatus regalis,est propter bonum populi, tyrannicus autẽ est propter bonum tyranni.1a.q.92.1.2m.*.q.96.4.c.*.22ae.q 42.2.3m. 3

Optimus principatus est,in quo omnes habent aliquam partem. Et componitur ex regno,* inquantum vnus præest: & aristocratia, inquantũ multi principantur secundum virtutem:& dimocratia,id est principatus populi,in quo populus sibi eligit principẽ.12aeq.95.4.c.*q.105.1.o. 4

Principatus dicuntur in angelis , quia principantur omnibus cælestibus principibus,diuinas iussiones explentib. Sed archangeli dicuntur qui principantur soli ordini angelorum.1a.q.108.5.4m

¶Principium duo ad relationem, est simul naturaliter cum principiato: sed id quod est principium,est naturaliter prius eo.1a.q.42.3.2m 1

Principium est prius tempore principiato,dupliciter,scilicet, ex parte actionis successiue,vel agentis imperfecti, vel eligentis tempus. 1a. q. 42.2.c 2

Apud Græcos filius & spiritus sanctus dicuntur principiati , non autem apud Latinos.1a.q.33.1. m

¶Principium sumitur à priori:sed non significat eam.1a q.33.1.3m 1

Principium est id à quo aliquid procedit,quocunque modo,& econuerso.1a.q.33.1.c. 2

*Principium est communis causa,& causa elemento.1a.q.33. 1.1m 3

Nõ omne principium,est primũ principium.12ae.q.6.1.1m.*.q.4.1.1m 4

Græci indifferenter vtuntur nomine causæ,sicut nomine principij in diuinis,non autem Latini.1a.q.33.1.1m

In diuinis vna persona est principium alterius,non autẽ causa.1a.q 33 1.o.*.q.36.4.o 6

Principium in diuinis & creaturis,dupliciter cognoscitur.s. vt primum, & vt principium.1a.q.33.4.c 7

Non omne principium cognoscendi,est principiũ essendi.1a.q.85.3 4m 8

Primum principium in speculatiuis est,Non contingit idem simul esse & non esse.In practicis autem est.Bonum est prosequẽdum: malum vero est fugiendum.12ae q.94.2.c.*.22ae.q 1.7.c 9

Principia speculatiua,cognoscuntur per alium habitum naturalem, quã conclusiones:quia principiam per intellectum,conclusiones vero per scientiam.22ae.q.47.6 c.*.q.49.2 1m 10

*Sicut in ratione speculatiua sunt quædam vt principia, quorum est intellectus,& conclusiones,quarum est scientia , ita in ratione practica, vt principia naturaliter nota , sunt fines virtutum moralium: quia finis se habet in operalibus , sicut principium, in speculatiuis: & quædam sunt in ratione practica,vt cõclusiones eorum quæ sunt ad finem. 22ae.q.47.6.c 11

Nihil refert vtrum ille qui docet proponendo vel interrogando,procedat de principiis communibus ad conclusiones . Vtrobique enim animus audientis certificatur de posterioribus per priora.1a.q.84.3.3m.* 17.1.o 12

¶Prioritas nullo modo est in diuinis.1a.q.36.3 3m.*.q.42.2.o

¶Priuatio secunda suscipit magis & minus,quia ponit aliquid, quod est de ratione eius:non autem prima.12ae.q.72.1.o.*.q.82.1.c 1

Priuatio suscipit magis & minus,secundum suas causas,non autem secundum se.1a.q.11.4.1m.*.q 49.3.2m.* 12ae.q 21.2.1m 2

Priuationes & negationes differunt specie secundum differentias habituum & positionum oppositorum,& specificantur per habitus oppositos 22ae.q 107.2.c 3

*Priuatio est carentia eius quod est aptum natum haberi.Et hoc tripliciter,s.vel ab eo,vel ab alio eiusdem speciei,vel a quocunque. Et tertia tantum est in diuinis 1a.q 33.4.2m 4

Priuatio est negatio circa determinatum subiectum.1a.q.17.4 c. 5

Contractum significat aliquam naturam in subiecto,non autem priuatio 1a.q.17.4.c 6

Nulla priuatio tollit totaliter esse.1a.11.2.1m 7

Nulla priuatio est intenta ab aliquo agente.1a.q.19.7.c..q 49.1.c 8

¶Priuilegium est priuata lex:quia respicit singulares personas,sed commune est ad multa negocia.12ae.q.96.1.1m 9

1 PRius dicitur dupliciter.s.ordine perfectionis, & generationis. 1a. q. 85.3.1m.*.12ae.q. 88.3m

2 Prius natura,dicitur dupliciter.s.secundum causam materialem, & magis secundum alias causas 22ae.q.1.7.3m

3 Semper id quod est naturalibus,est prius. 2ae.q.49.2.c

4 Imperfectum est prius tempore perfecto in eodem,Sed in diuersis est econuerso,& natura in vtrisque.1a.q.87.3.2m.*.q.85.3.1m.*.q. 94.3.c.*.12ae.q. 6.2.4.c *.3a.q.1.1.3m * 6.c

5 Prius duplex.s.per se,& per accidens.22ae.q.4.7.c

6 Semper quod est per se,est ptius eo quod est per aliud.1a.q.10 1.c.*.q 84.6.c

1 2 Remoto

7 Remoto priori,remouetur posterius,sequens tantum ex eo:non autem si sequatur etiam ex alio.12ª.q.12ª q.1 5.2.2m

2 ¶Processio dicitur dupliciter.s. motus processiuus animalium , & eductio principiati à principio:prima est in diuinis metaphorice tãtum, secunda vero proprie. 1ª.q.27.1 o.

3 Processio duplex s.ab extra,& ab intra:prima semper est per motum ad diuersum,& contra rationem primi principii,non autẽ secunda.Ideo secunda conuenit Deo,non autem prima. 1ª.q.27.1.o

4 Omnis processio creaturæ,est per motum,vel mutationem: non autem in diuinis,1ª.q.27.1.1m

5 Processus rationis duplex.s.via compositionis,& via resolutionis. 12ª. q.14.5.o

6 In diuinis sunt tantum duæ processiones.s.verbi & amoris, secũdũ quod Deus suam essentiam,veritatem & bonitatem intelligit & amat. 1ª.q 27.3.5.o.*.q.28.4 c.*.q.37.1.c.*.q.41.6.c

7 Omnia quæ important respectum originis , absolute dicuntur de processione diuina:non autem repugnantia consubstantialitati, coæternitati,& independentiæ. 1ª.q.27.2.2m

8 Processiones in diuinis,distinguuntur per relationes,& modos originis non autem seipsis:nec per esse à natura & voluntate.1ª.q.27.3.o

9 Processio filij,est per naturam patris.Ideo est ei coæternus,consubstantialis,& independens;non autem creaturæ.quia procedunt per voluntatem Dei. 1ª.q.41.2.c.*.q.42.2.c

10 Omnia quæ pertinent ad generationem vinorum , dicuntur in processione filij Dei,vt oriri,nasci,gigni,& generari.1ª.q.27.2.2m

11 Hæresis valentini, quod filius Dei procedit vario modo prolationis , id est ad extra. 1ª.q.34.2.2m

12 Spiritus sanctus procedit à patre & filio , quia aliter non posset distingui, à filio. 1ª.q.36.2.o

13 *Spiritus sanctus procedit ab eis, inquantum sunt plures agentes: & inquantum sunt vnum,in vi spirativa 1ª.q.36.4.1m

14 Hæresis Arrij,quòd spiritus sanctus procedit à patre & filio, vt creatura vtriusque.1ª.q.27.1.c.

15 Hæresis Nestorij & Theodorici , quòd spiritus sanctus non procedit à filio.1ª.q.36.2.3m

16 Spiritus sanctus,non magis procedit à patre,quàm à filio, nec prius:nec plenius,1ª.q.36.3.2m

17 Spiritus sanctus dicitur principaliter & propriè procedere à propter auctoritatem in patre,non autem magis proprie.1ª.q.36.3.2m

18 Spiritus sanctus procedit à patre immediate, & mediante filio, ratione suppositi:non autem ratione virtutis medie.1ª.q.36.3.3m

19 Processio filij,est per actum intellectus: sed processio spiritus sancti, est per actum voluntatis,1ª.q.27.2.c.fi.*.3.c.*.q.28.4.1m.* q.34.2.c. *.q.45.7.c

20 Spiritus sanctus,ita naturaliter & à natura procedit à patre,sicut & filius 1ª.q.41.2.1m.*.c.*.q.42.2.c

21 Processio spiritus sancti, triplici ratione nominatur tantum processio, s. ex habitudine rei amatæ ab amante per amorem.1ª.q.27.4. 3m.*.q. 28.4.c.*.q.37.1.c

22 Emanatio,proprietas,& relatio spiritus sancti,nominatur codẽ nomine scilicet spiratio.propter defectũ nominum. 1ª.q. 36.1.c.* q.37 1.c.

23 Processio spiritus sancti dicitur æterna , respectu obiecti æterni: sed vt tendit in obiectum creatum,cui Deus confert aliquid,dicitur temporalis.1ª.q.43.2.o

24 Spiritus sanctus procedit à seipso,processione temporali.1ª.q.43.2.3m.

25 Processio æterna & temporalis,sunt tantum vna processio , ratione respectus ad principium quem principaliter importat : sed sunt duæ rationes duplicis respectus ad obiecta.1ª q.43.2.c.*.3m

26 ¶Proclamare licet in capitulis religiosorum de leuibus quæ famæ non derogant,sine admonitione, secreta, non autem de graui. 22ª. q. 33. 7.4m.

27 Non videtur esse probabile,quòd ea quæ sunt in consuetudine religiosorum,sint contra præcepta Christi. Consuetum est autem in religionibus quod in capitulis aliqui proclamantur de culpis, nulla secreta ad monitione præmissa. Sed huiusmodi proclamationes,sunt quasi quædam commemorationes,potius oblitarum culparum quam accusationes vel denunciationes.22ª.q 33.7.2.4 *.4m.

28 Si essent tamen alia,de quibus frater infamaretur,contra præceptum domini ageret,qui per hunc modum proclamando, peccatum fratris publicaret.22ª.q.33.7.4m.

29 Prodigalitas est circa passiones pecuniæ,sicut deficiens:non autem sicut superabundans in eis.22ª.q 119.1.1m.

30 Prodigalitas dicitur esse contra naturã: quia habet immoderatam emissionem rerum,repugnantem naturæ.12ª.q.32.6.2m

31 Prodigus,sæpe excedit in dando propter voluptates,non tamen semper. 22ª.q.119.1.3m.

32 Prodigalitas semper est peccatum:non principaliter propter quantitatẽ, sed propter inordinationem dandi,quibus non debet dari , & propter quæ,& sicut debet.22ª.q.119.1.o.*.3.1m

33 Prodigus peccat in se, & in proximum , præcipuè clerici consumentes bona pauperum.Similiter auarus.22ª.q.119.3.1m. 8

34 Prodigalitas opponitur liberalitati.22ª.q.117.princip.*.q.118.prin.* q.119.1.2.3.c

¶Productæ res à principio fuerunt in statu perfecto : vt essent principia aliorum.1ª.q.94.3.c

35 ¶Profitens,non vouet seruare quicquid est in regula sed vitam regularem,vel viuere secundum regulam, quod est cautius, vel obedientiam secundum regulam,non obligando se ad culpam.vt in religione ordinis fratrum prædicatorum,quod est melius.22ª.q.186.9.1m

36 Votum simplex de maiori religione, non obligat post professionem in minori.22ª.q.189.8.3m

37 Perfectio facta ante annos pubertatis,s.ante annos quatuordecim in puero,vel ante annos duodecim in puella,non tenet,propter ecclesiastura.22ª.q.88.9 c.3m.*.q.189.5.c.1m.*.3m

38 Nazaræi profitebantur quandam perfectionem,deponentes comam.22ª q.186.6.b

39 ¶Prohibitio incitat concupiscentiam tripliciter, s.ratione ardui,ratione clausæ passionis,& ratione importunitatis.12ª.q.68.1.2m.

40 omne peccatum est malum, quia prohibitum iure naturali : non autem iure positiuo.12ª.q.71.6.4m

41 Prohibitio ligni scientiæ boni & mali , fuit propter figuram. s.propter euentum futurum,quia post eius esum homo per experimentum fœnæ didicit quid interesset inter obedientiæ bonum , & inobedientiæ malum:non autem propter naturam arboris malam.1ª.q. 102.1.4m. *.12ª.q.102.1.1m

42 ¶Promissio est actus rationis , quia est enunciatio , & ordinatio alicuius 22ª.q.88.1.c

43 Promissio est ordinare quid facere pro alio debeat gratum ei. Sed comminatio est contra alium 22ª.q.88.1.2.5.c

44 Promissio nuda,id est,non habens aliquid additum ad confirmationem non habet vim plenam obligandi Deo,nec homini.22ª.q.88 3.1m

45 Promissa non debent seruari,si est illicitum quod promittitur:vel si fuit mutatæ conditiones personarum,vel negociorum. Ad hoc ergo quod homo seruare debeat quod promisit,oportet vt sit licitum quod promittitur,& quòd omnia immutata permaneant.22ª.q.110.3.1m.

46 ¶Promulgatio legis naturæ,fit ex hoc quod Deus inserit eam mentibus hominum naturaliter custodiendam.12ª.q.90 4m

47 Promulgatione non indigent præcepta communia legis naturæ, & credere in Deum.12ª.q.100.4.1m

48 Promulgatio fit verbo & scripto . Et vtroque modo promulgatio legis æternæ est æterna,ex parte Dei,nõ aũt ex parte nostra.12ª.q.91.1.1m

49 Promulgatio legis,necessaria est ad hoc, quod lex habeat vim obligandi.12ª.q.90.4.o

50 Promulgatio obligat absentem,sicut & præsentem,inquantum promulgatio ad eum peruenit, vel potuit peruenire per alios. Futuris autem obligat per scripturas.12ª.q.90.4.2m.*.3m

51 ¶Pronomina demonstrativa dũr de Deo.secundum quod faciunt demonstrationẽ ad intellectum:non autem ad sensum.1ª.q.13.1.3m.

52 Pronomina possessiua coniunguntur nominib. Dei quæ significant rationem principij efficientis,vel finalis,vel exemplaris:non autẽ nominib.Dei,quæ significant per modum formæ inhærẽtis.1ª.q.36.1.3m

53 ¶Propassio, est passio inchoata in appetitu sensitiuo , non vltra procedens:sicut in Christo fuit.3ª.q.11.4.c.*.6.2m.*.1m

54 ¶Prophetia non est habitus,nec qualitas permanens , sed vt passio transiens.12ª.q.68.3.3m.*.22ª.q.171.2.c.*.q.174.3.2m.*.q.175.2.3m.

55 Prophetia non est gratia gratum faciens,sed gratis data.12ª q.68.1.3m

56 Prophetia est diuina inspiratio rerum , futura immobili veritate denuncians,secundum Cassiodorum.22ª.q.171.3.2.1.*.6.b

57 Propheta dicitur quasi procul fans , vel procul videns : inquantum cognoscit vel loquitur ea quæ sunt procul à communi hominum sensu, cum quibus conuersatur,& communicat in statu viæ.3ª.q.7.8.o

58 Prophetia principaliter & primo consistit in cognitione. Ideo dicitur à phanos Secundario consistit in locutione : ideo dicitur à fari. Tertio consistit in operatione miraculorum,ad confirmationem eius.22ª.q. 171.1.o.*.2.c.q.174.3.3m.*.4.c.*.3ª.q.7.o.*

59 *Derõne prophetio,non est ænigmatica cognitio,qa Moyses fuit propheta:& tñ Deum palam,& non per ænigmata vidit.3ª.q.7.8.1m.

60 In prophetia sunt duo,scilicet repræsentatio,& iudicium de visis , quod est principalius.& completiuum eius,sine quod non est.22ª.q. 173, 2.c.*.q.176.2.1m

61 Ad prophetiã requiritur lumẽ itellectuale supernaturale.22ª.q.171.2.c

62 Ad prophetiã requiritur inspiratio,quo ad mentis eleuationem:& reuelatio,quo ad perceptionem diuinorum.22ª.q.171.1.4m

63 Ad prophetiam requiritur maxima mentis eleuatio, ad contemplationẽ spiritualium.22ª.q.172.4.c.

64 Bonitas morum,quo ad refrenationem passionum & remotionem occupationum exteriorum,requiritur ad prophetiam.22ª.q.172.4.o

65 Dispositio naturalis,non requiritur ad prophetiam, quia Deus simul remouet indispositionem,disponit & perficit.22ª.q.172.3.o

66 Prophetia potest haberi sine charitate,& sine gratia gratũ faciente.22ª, q.6.2.3m.*.q.17.4.c

67 Obiectum prophetiæ,est illud quod est in cognitione diuina,supra facultatem humanam.22ª.q 174.2.c.

68 Prophetia est de omnibus.Sed primo & principaliter est de futuris contingentib.secundo de existentib.supra vniuersalem cognitionem hominum,tertio respectu alicuius.22ª.q.171.3.o.*.q.172.1.c.fi.* 4m *.5.c.*.q.176.2.3m.*.q.178.1.1m

69 *Prophetiæ sunt principaliter de futuris.* Sunt tamen etiam de præsentibus , quæ tamen sunt procul à cognitione non omnium hominum, sed quorundam secundum sensum vel secundum intellectum.vt Helisæus cognouit quæ Giesi præsens fecerat , & sunt etiam de occultis omnibus hominibus naturaliter:vt mysterium trinitatis,sunt etiam de mysterio Christi sub nomine hominum, & tunc excedunt veritatem historiæ.22ª.q.171.3.6

39 Omnia prophetabilia,sunt non cognoscibilia ab homine,ni si per reuelationem Dei.Sed quæ pertinẽt ad sapientiam, & scientiã, & interpretationẽ sermonum , possunt naturaliter cognosci ab homine.22ª.q. 171.3.2m.*.q.172.1.c.fi.

40 Propheræ non vident omnia prophetabilia,sed tantum ea quæ sibi specialiter reuelantur.22ª.q.171.4.o.

41 Aliqua prophetia est de præterito , sicut in Genesi. Et in aliqua ponitur præteritum pro futuro,propter certitudinem prophetiæ.22ª.q.171. 3.b.

42 Prophetæ non vident Deũ per essentiam.22ª.q 171.2.c.*.4.c.*.3m. *.q.173.1.o.

43 Prophetæ vident in speculo æternitatis,seu intelligentiarum, siue in libro præsentiæ Dei causaliter,non autem formaliter. 22ª.q.173.1.c. fi.*.1m.*.2m

44 Prophetæ habent certissimam & distinctam cognitionem de visis per spiritum prophetiæ:non autem de habitis per instinctum Dei.22ª. q.171.5.o.

45 Prophetiæ nullo mõ põt subesse falsum:sicut nec præscientiæ Dei 22ª. q.171.6.o.*.q.172.1.c.*.c.3m.*.c.1m.

46 Propheta propriè cognoscit se moueri à Deo, ad aliquid æstimandum, vel significandũ verbo vel facto,nõ tamen omnia quæ per hoc intendit Deus.22ª.q.173.4.o.

47 Prophetia simpliciter dicta,id est,supra vniuersalẽ cognitionem hominum,non potest esse à natura,sed tantum ex reuelatione Dei,prophetia vero secundum quid,id est,de aliquibus in suis causis , potest esse à natura,sed fallibiliter.22ª.q.172.1.o.*.2.c.

48 Prophetia,& aliæ illuminationes,& reuelationes:fiunt nobis à Deo mediantibus angelis.1ª.q.111.1.o.*.22ª.q.172.2.o.

49 Aliquis cessante prophetica illustratione actuali, dicitur propheta,ex deputatione Dei,& ex habilitate remanente ad facilius illustrari.22ª.q. 171.2.3m.

50 Prophetia prædestinationis,completur sine arbitrio nostro causante, nõ autem sine eo consentiente.3ª.q.30 1.1m.

51 Finis prophetiæ,est manifestatio alicuius veritatis existentis supra hominem.22ª.q.174.2.c.2m.*.6.c.

52 Prophetia secundum,quod potest esse à dæmonibus,non autem prophetia simpliciter.22ª.q.172.5.o.

53 Prophetia dæmonum,nõ fit per illuminationes,vt diuina, sed per visionem,imaginariam vel sensibilem:nec est semper vera , sicut prophetia diuina 22ª.q.172.5.2m.*.4.1m.

54 Prophetæ dæmonum , quandoque prædicunt vera ex inspiratione diuina,& aliquando per dæmones.22ª.q.172.1.o.* q. 174.5.4m.

55 Species prophetiæ triplex.s.comminationis, prædestinationis , & præscientiæ.22ª q. 74.1.o.

56 Prophetia fit dupliciter,s.per influxum luminis tantum , & per species, impressis,vel aliter ordinatas.22ª.q.1 .2.o.

57 Modus prophetiæ triplex, secundum triplicem potentiam cognoscitiuam.s.secundum oculos corporis,secundum spiritum imaginarium, & secundum intuitum mentis.22ª.q.174.1.4m.

58 Prophetis repræsentantur aliqua quadrupliciter,s.in sensu exteriori,sicut Daniel vidit scripturã in pariete,& Samuel audiuit verba: vel per formas in imaginatione diuinitus impressas,sicut in cæcis natis similitudines cœlorum:vel per formas diuinitus ordinatas , sicut Ieremias vidit ollam accensam,vel species in intellectu , si vt in scientia infusa Salomoni & Apostolis.22ª.q.173.2.o.* 3.c.

59 Modus prophetiæ septuplex,secundum differentias influxus.s.extasis, visio,somnium per nubem,vox de cœlo,parabola,& repletio sancti spiritus.22ª.q.174 1.3m.

60 Gradus prophetiæ imaginariæ,distinguitur quadrupliciter, s. per somnium & vigiliam,per signa si loquens videtur vel non,& secundum dignitatem apparentis.1ª.q.12.11.1m.*.22ª.q.174.3.o.

61 Gradus prophetiæ impropriè dictæ duplex.s.minimus,i.secundum operationem exteriorem,vt Sanson:& visio de naturalibus, vt Salomon. 22ª.q.174.3.c.

62 Actus prophetiæ duplex.s.principalis.i visio:& secundarius,id est,denunciatio.22ª.q.176.2.c.

63 Veri prophetæ,tripliciter differunt à falsis Prophetis.s.agente , fine,& certitudine. 22ª.q.175 5.3m.

64 Prophetia prædestinationis semper impletur,non autem prophetia comminationis 1ª.q.19.7.2.m.*.22ª.q.171.6.2m.*.q.174.1.c.*.o.

65 *Omnis prophetia de quacunq; re,est eiusdem speciei, quia est per vnã formale.s.per lumen diuinum.22ª.q.171.3.3m.

66 Prophetia est simpliciter excellentior dono linguarum,triplici ratione. s.quia cõsistit in ipsa illuminatione mentis, quia pertinet ad rerum notitiam,& quia est vtilior.22ª.q.176.2.o.

67 Prophetia intellectualis visionis, est nobilior quã imaginaria,nisi respectu reuelandi,per similitudinẽ corporalẽ,quia tunc est econuerso 22ª. q.174.2.o.*.3.c.fi.*.4.1m.*.5.c.*.q.175.2.c.1m.*.3ª.q.30.2.1m.

68 Prophetia magis proprie dicitur de imaginaria , quàm de intellectuali. 22ª.q.173 2.c.fi *.q.174.2.3m.*.3.c.

69 Prophetia imaginaria de supernaturali veritate,est nobilior intellectuali de cognoscibilib. humana ratione 22ª.q.174.2 3m.*.3.c.*.q.176. 2.1m.

70 Idem propheta non est semper in eodem gradu prophetiæ, sed quandoque in maiori,& quandoque in minori.22ª.q.174.3.3m.

Moyses fuit cæteris prophetis simpliciter maior,licet secundum quid sit minor aliquo.22ª.q.174.4.o. 50

Prophetia Dauid ex propinquo,attingit ad visionem Moysis maiorem , quo ad cognitionem diuinitatis:sed econuerso, in cognoscendo & exprimendo mysteria incarnationis Christi.22ª.q.174.4.1m. 51

Ioannes Baptista:fuit maior propheta Moyse,& cæteris Prophetis veteris testamenti.22ª.q.174.4.3m. 52

Prophetia non conuenit Deo,nec beatis,angelis.22ª.q.173.1. c.*.q. 174.5.o.*.1ª.q.7.8.c.*.q.31.2.c. 53

Prophetia fuit in Christo,inquantum fuit viator.22ª. q. 174.5. 3m.. 3ª.q.7.8.o.*.q.3 .2.o. 54

Ille cuius tantum intellectus illuminatur ad iudicandum visa ab aliis,sicut Ioseph & Daniel,est propheta.22ª.q.173.2 c. 55

Ille cui ostenditur similitudines sine lumine intelligentiæ,sicut Pharao, vel Nabuscodonosor,vel Balthasar , non est proprie propheta.22.q. 173.2.c. 56

Abraham,Isac,& Iacob,fuerunt prophetæ 22ª.q.174.6.c. 57

*Dauid habuit prophetiam,quo ad intuitum mentis,sine imaginaria visione.22ª.q 174.4.1m. 58

Omnes numerati inter prophetas,habuerunt prophetiam imaginariam, de supernaturali veritate,& habebant officium prophetandi,& loquebantur in persona Dei,non autem agiographe.22ª.q.174.2.3m. 59

Omni tempore fuerunt prophetæ,etiam in nouo testamento.22.q.95. 2.2m.*.q.174.5.o 60

Prophæ fuerunt maxime in abundantia,tẽpore regum : quia tunc populus erat liber:ideo instrui debebat de agendis.22ª.q.174.6.2m. 61

Prophetiæ inceperunt scribi per Isaiam & Osee,quando Roma condita fuit.22ª q.174.6.2m. 62

Propiciatorium erat tabula super alas cherubin, quia exinde Deus propiciabatur populo.12ª.q.102.4.6m. 63

PROPORTIO secundum primam nominis impositionem significat habitudinem quantitatis ad quantitatem,secũdum determinatum excessum.vel adæquationem:sed transfertur ad significandum habitudinem quorumque,sicut materiæ ad formam,potentiæ ad actum, obiecti ad potentiam,finiti ad infinitum,& creaturæ ad creatorem.1ª. q.12.1.4m. 1

Proportio propriè,nõ est finiti ad infinitum,nec creaturæ ad creatorem: sed proportionalitas.s.similitudo proportionum.1ª.q 12.12.4m.*.c. 2

Cognitio sensitiua,non se extendit ad proportionem vnius ad alterum. 22ª.q.18.4.c. 3

Propositionis veritas duplex.s.rei,& signi.1ª.q.16.8.3m. 4

Propositiones affirmatiuæ veræ,possũt formari de Deo.1ª.q.13.12.o. 5

Propositiones affirmatiuæ de Deo,dicuntur incompactæ vel inconuenientes,propter modum significandi.1ª.q.13.12.1m. 6

Cum dicitur Deus sciuit aliquid esse futurum contingens , non ponitur ibi contingens,nisi vt materia verbi,& non vt pars principalis propositionis.1ª.q.14.13.2m. 7

Propositum est actus voluntatis deliberatæ.22ª.q.88.1.c. 8

*Propositum pro facto reputatur.1ª.q.2.3.2.2m. 9

PROPRIVM est de genere accidentium.12ª.q.83.12.3m. 1

Proprium non addens aliquid nobilitatis supra commune,non habet proprium nomen,sed non nominatur nomine communis.12ª.q.111. 1.3m.*.22ª q.9.2.c.*.q.10 2 1m.*.q.161.1.1m, 2

In omni re proprium accidens est aliud ab essentia eius, & est posterius ea,ordine generationis & perfectionis 12ª. q. 2. 6.c.*.q.83.2.3m. 3

Proprium fluit à subiecto , sine mutatione,sed per naturalem resultantiam 1ª.q.77.6.3m. 4

Propter se duplex.s.quod dividitur contra per aliud , & contra per accidens,primo modo finis diligitur propter se , virtutes autem secundo modo,22ª.q.155.1.1m. 5

Propter quod vnumquodq;& illud magis:intelligitur tantum in iis,quæ sunt eiusdem ordinis,sicut in eodẽ genere causæ:puta si dicatur quod sanitas est desiderabilis,propter vitã,sequitur quod vita sit magis desiderabilis : si autem accipiantur ea quæ sunt diuersorum ordinum, non habet veritatem:vt si dicatur quod sanitas est desiderabilis. propter medicinã , non ideo sequitur quod medicina sit magis desiderabilis:quia sanitas est in ordine finitorum:medicina autem in ordine causarum efficientium. 1ª.q.87.2 3m.*.q.88.3.2m. 6

Prorumpere.*. Homo prorumpit facile,ad manifestandum conceptum cordis.12ª.q.72.7.c. 7

Iracundus in verba contumeliosa prorumpit.12ª.q.7.27.c. 8

Licet tristari de gloria & prosperitate inimici , inquantum est nociua. 22ª.q.36.2.o.*.q.158.1.3m. 9

PROVIDENTIA importat respectum quendam alicuius distantis, ad ea quæ in præsenti occurrunt,ordinãda sunt.22ª.q.49.6.c, 1

Prouidentia est ratio ordinis in finem. 1ª.q.22.1.o.*.2.c.*.q.23.1.c. 2

In recta ordinatione ad finem,quæ includitur in ratione prouidentiæ,importatur rectitudo consilij,iudicij,& præcepti,sine quibus recta ordinatio in finem,esse non potest.22ª.q.49 6.3m. 3

Prouidentia perfecte conuenit Deo.1ª.q.22.1.o. 4

Prouidentia Dei,habet certitudinem.1ª.q.22.4.2m.*.3m. 5

Error duplex,circa diuinam prouidentiam.1ª.q.115. 3.c.fi. 6

Error triplex,circa diuinam prouidentiam.1ª.q.22.2.c. 7

Opinio Platonis,de triplici prouidentia,secundũ Gregoriũ Nicenum.s. 8

prouidentia summi Dei, qui primo & principaliter prouidet reb. spiritualib & consequenter toti mundo quantum ad genera, species, & causas vniuersales: prouidentia qua prouidetur singularib. generabilium corruptibilium: & hanc attribuit diis qui circument cælos, & id est, substantiis separatis, quæ mouent corpora cælestia circulariter: & prouidentia quæ est rerum humanarum quam attribuebat dæmonibus, quos Platonici ponebant medios inter nos & Deos, vt narrat Augustinus. 1ª. q. 22. 3. c. *. q. 103. 6. 1m

9 Modus contingentiæ & necessitatis, cadit sub prouisione Dei, & non sub prouisione creaturæ. 1ª. q. 22. 4. 3m

10 Sicut ad prouidentiam pertinet prospicere per se conueniens fini, sic ad circunspectionem, an sit conueniens fini, secundum circunstātias 22æ q. 49. 7. 3m.

11 Ars Dei, dicitur respectu productionis rerum: dispositio autem respectu rerum inter se, sed prouidentia respectu ordinis in finem, 1ª q. 22 1. c. fi.

12 Prouidentia Dei, se extendit ad necessaria, non autem prouidētia hominis 1ª q. 22. 2. 3m * 4. 3m. * q. 103. 1. 3m * 12æ q. 93. 1. o. * 22æ q 49. 6. c

13 Aliquid subest prouidētiæ Dei dupliciter, s. propter se, & propter aliud, primo modo subsunt sola perpetua, secundo autem modo indiuidua corruptibilia. 1ª. q. 103. 5. 2m

14 Bonum & malum, subiacent diuinæ prouidentiæ, vt præscita & ordinata, sed bonum, vt intentum, non autem malum. 1ª q. 22. 2. 2m

15 Omnia subiacēt diuinæ prouidentiæ, sed diuersimode. 1ª. q 8. 3 c. * q. 22 2. 3. o * q. 2... 1. c. * q. 103. 5. o * q. 113. 6. c. * 12æ q 91. 2 c * q. 93. 4. 5. c

16 Prouidentia Dei non est respectu sui, quicquid est in eo, est finis, & non ad finem. 1ª. q. 22. 1. c. fi. * 12æ. q. 93. 4. o.

17 Prouidentia Dei, est omnium singularium, etiam contingentium. 1ª. q. 22. 2. o. * q. 103. 5. o

18 Rationalis creatura, speciali modo subest diuinæ prouidentiæ. 1ª. q. 22. 2. 4m. * 5m. * q. 103. 5. 2m. * q. 113. 2. c. * q. 116. 1. c. * 12æ. q. 1. 2. c * 22æ. q. 83. 2. c

19 Electiones humanæ, subsunt diuinæ prouidentiæ, propter se: ita vt etiā sint prouisores, * propter liberum arbitrium: sic tamen vt prouidentia hominis sit sub prouidentia Dei, tanquam causa particularis, sub vniuersali. 1ª. q. 22. 2. 4m

20 Omnes motus, & actiones, & corruptiones, subiacent diuinæ prouidentiæ. 1ª. q. 22. 2. 2m. * q. 103. 5. 1m. * 12æ. q. 93. 1. 5. c.

21 Prouidentia propriè non est in speculatiuis, sed tantum in practicis. 22æ. q. 49. 6. 2m

22 Boni subsunt diuinæ prouidentiæ propter se, mali vero propter alios tātum, vt bruta. 1ª. q. 22. 2. 4m. * q. 23. 7. c

23 Bruta subduntur diuinæ prouidentiæ per se, & in singulari, sed propter aliud tantū, & actus eorū. 1ª. q. 22. 2. 5m. * q. 103. 5. 2m. * 12æ. q. 93. 5. c

24 Prouidentia Dei est æterna, sed gubernatio est tēporalis. 1ª. q 22. 1. 2m.

25 Prouidentia est tantum in intellectu, licet præsupponat voluntatem finis: sed gubernatio passiua, est in gubernatis: actiua verò in gubernāte 1ª q. 22. 1. 3m. * q. 23. 2. 4. c

26 Certitudo prouidentiæ Dei, non deficit à suo effectu, neque à modo eueniendi quem prouidit 1ª. q. 22. 4. 3m

27 Deus prouidet omnib. immediate, quo ad rationem ordinis: sed mediate, quo ad executionem eius, quæ dicitur gubernatio. 1ª. q. 22. 3. o. * q 103. 6. o. * q. 116. 2. c.

28 Prouidentia diuina, gubernat creaturas spirituales inferiores, per superiores. 1ª q. 110. 1. c.

29 Et creaturas corporales, per spirituales. 1ª. q 110. 3. c * q. 63. 7. c. * q. 102. 2. 1m. q. 103. 6. o. * q. 110. * q. 112. 1. c * q. 113. 1. c.

30 *Et corpora inferiora, per corpora superiora. 1ª. q. 113 1. c. * q. 115. 3. o

31 Deus gubernat mundū bonitate, quia est principiū prouidētiæ ut finis: * sic tn̄ vt libere moueat hominē per lib. arbit. inuitando ad bonū per præmium, retrahendo à malo, per timorē pœnarū. 1ª. q. 103. 1. 5. c. 2m.

32 Finis gubernationis rerum à prouidentia Dei, est aliquid extra totum vniuersum, s. ipse Deus *. 1ª. q. 103. 2. o. * ... 4. c.

33 Effectus gubernationis, à prouidētia Dei, est vnus ex parte finis: sed ex parte mediorum, sunt duo in generali, s. conseruatio & motio in finē, in particulari vero sunt innumerabiles nobis. 1ª. 103. 4. o

34 Nihil potest contingere præter ordinem gubernationis, prouidentiæ Dei vniuersaliter, sed tantum respectu alicuius causæ particularis. 1ª. q. 22. 2. 3m. * q. 103. 7. 6.

35 Nihil potest niti contra vniuersalem gubernationem diuinæ prouidentiæ, sed tantum contra aliquod particulare. 1ª. q. 103. 8. o

36 Ad prouidentiam Dei non pertinet subtrahere defectus, corruptiones, & mala, à reb. 1ª. q. 22. 2. 2m. * q 22. 3. c. * q. 48. 2. c. 3m * 22æ q 10. 11 c

37 Prouidentia Dei non excludit à rebus contingentiam, nec casum, nec fortunam, nec liberum arbitrium. 1ª. q. 19. 8. o *. q. 22. 2. 1m. * 4. o. *. q. 23. 1. 1m. * 3. 3m. * 6. c. * q. 103. 7. 2m. * 3m *. 12æ. q. 10. 4. o. *. 22æ. q. 83. 2 c. * q. 171 6. 1m.

38 Ad diuinam prouidentiam pertinet, quod permittat hominem tentari, & peccare. 1ª. q. 23. 3. o. *. 22æ. q. 165. 1. o

39 Immobilitas diuinæ prouidentiæ, non excludit vtilitatem orationis. 1ª q. 23. 8. *. 22æ. q. 83. 2. c

1 PRudentia. *. Nomen prudentiæ sumitur à prouidentia, sicut à principaliori eius parte: quia omnia requisita ad prudētiam necessaria sunt vt aliquid ordinetur in finem. 22æ. q. 49. 6. 1m.

2 Nomen prudentiæ sumitur à prouidendo, quod etiam ad mala extendi potest: & ideo licet prudentia simpliciter dicta in bono accipiatur aliquo tamen addito potest accipi in malo 22æ. q. 55. 1. 3m. 1m.

Prudens dicitur quasi porro videns, s. procul videns. 22æ. q. 47. 1. c. 3

Prudētia simpliciter dicta est virtus nō impropriè, sicut virtutes intellectuales, sed proprie 12æ q. 57. 5. 3 * q. 61. 1. c. * 22æ q. 47. 4. o. * q. 55. 1. 1 4

Prudentia est generalis regula, & perfectio virtutum moralium, dans eis modum & formam, 22æ. q. 166. 2. 1m. 5

Prudentia est virtus generalis causaliter, non aūt essentialiter. 22æ. q. 53 2. c. 6

Prudentia est virtus specialis, propter specialem rationem formalis obiecti. 22æ. q. 47. 5. o. *. q. 53. 2. c 7

Prudentia est virtus intellectualis secundum essentiam, sed moralis secū dum materiam, 12æ. q. 58. 3. 1m. * q. 61. 1. c. * 22æ. q. 181. 1. 3m 8

Prudentia est amor, quia ab eo mouetur ad actum, non autem essentialiter. 22æ. q. 47. 1. 1m 9

Prudens secundum quid, est qui bene ratiocinatur ad aliquem finem simpliciter autem, qui ad totam vitam. 12æ. q. 57. 4. 3m. * 22æ. q 47. 2. 1m *. q. 55. 1. 2. c. 10

Prudētia est in intellectu subiectiue, 1ª. q. 22. 1. 3m. * 12æ q. 56 2. 3m * 3. c * q. 61. 2. c. * q. 66. ... c * q. 85. 3. c. * 22æ q. 47. 1. o. * 2. 3m * 5. 6. c. * 10. 3 11

Prudentia non est tantum in intellectu, sicut scientia & ars, sed habet aliquid in appetitu, s. rectitudinem. 1ª. q. 22. 1. 3m *. 12æ. q. 56 2. 3m. * 4. c. fi. *. q. 57. 4. c. *. 22æ. q 47. 1. 2m. * 13. 2m. * 1... 2m 12

Prudentia est tantum in ratione practica subiectiue. 12æ. q. 57. 3. c. * 22æ q. 47. 2. o 13

Prudentia & ars, sunt in opinatiua parte animæ, & circa obiectum contingens aliter se habere. 12æ. q. 57. 4. 2m. * 5. 3m. 14

Prudētia nō cōsistit in sensu exteriori, sed in sensu interiori, nō principaliter sed per applicationē ad opus. 22æ. q. 47. 3. 3m * q. 49. 1. 1m * 2. 3m 15

Prudētia est in Deo respectu aliorū nō aūt respectu sui. 1ª. q. 22. 1. c. 1m 16

Christus habuit plenitudinem prudentiæ, secundum donum consilij. 3ª. q. 11. 1. 3m 17

Prudentia infusa est in omnib. existentib. in gratia: sed prudentia acquisita non est in iuuenib. 22æ. q. 47. 14. o. * q. 51. 1. 3m 18

Nullus sufficit sibi, quo ad omnia, in iis quæ sunt prudentiæ: ideo etiam maiores oportet in iis esse dociles. 22æ. q. 49. 3. c. 3m 16

Prudentia non est in seruis & subditis, inquantum huiusmodi: sed inquātum conuenit eis regere se per rationem, 22æ. q. 47. 12. o. * q. 49. 3. 3m * q 50. c. 20

Prudentia proprie non est in peccatorib. sed tantum quædam falsa similitudo eius. 22æ. q. 43. 15. o. * q. 50. 2. 2m. * q. 51. 1. 3m. 21

*Prudentia non conuenit brutis, nisi metaphoricè s. inquātum instinctu naturali aguntur sagaciter. 1ª. q. 22. 1. c. 3m. * q. 55. 3. 3m. * q. 46. 1. c. 4m. * 12æ. q. 3. 6. c. * q. 13. 2. 3m. * 22æ. q. 47. 15. 3m 22

Agibile ut obiectum rationis, i. sub ratione veri, est materia prudentiæ sed ut obiectum appetitus, i. sub ratione boni, est materia aliarum virtutum. 22æ. q. 47. 5. c. 3m 23

Prudentia non est circa altissimam causam simpliciter, sed circa bonum humanum 22æ. q. 47. 2. 1m. 24

Prudentia proprie non est de fine, sed de iis quæ sunt ad finem. 22æ. q. 33. 1. 2m. * q. 47. 1. 2m. * 6. c. * 15. c. fi. * q. ... c. * q. ... c 3m. 25

Prudentia se habet ad bonum priuatum & ad bonum commune, id est, extendit se ad regimen sui, & multitudinis. 1ª. q. 22. 1. c. * 22æ q. 4... 10 o. * q. 49. 3. 3m 26

Prudentia non solum considerat vniuersalia, sed etiam singularia. 22æ. q 47. 3. o. * 15. c. * q 49. 2 1m. * 5. 2m. 7. c 27

Futura contingentia, ordinabilia per hominem ad finem humanæ vitæ, proprie pertinent ad prudentiam, non autem necessaria, nec præterita nec præsentia. 22æ. q 49. 6. c. 28

Actus prudentiæ est aliqua ordinate disponere ad finem. 1ª. q. 22. 1. c. * 22æ. q. 49. 6. o. * 7. c. 29

Prudentia carnis. est peccatum, quia ponit finem in bonis carnis & est mortale, si sit ibi ultimus finis: aliter est veniale. 22æ. q. 55. 1. 2. o. 30

Quædam vitiam manifeste cōtrariantur prudentiæ, ex defectu eius. vel eorū quæ ad eam requiruntur, vt imprudentia, præcipitatio, seu temeritas, inconsideratio, & inconstantia: aliqua vero secundum falsam similitudinem: & abusum requisitorum ad prudentiam, vt astutia, prudentia carnis, dolus, fraus solicitudo temporalium & futurorum. 22æ. q. 21 3. c. *. q. 53. princip. *. 1. c. *. q. 55 prin. *. 3. 8 c. 31

Peccatum habens similitudinem prudentiæ, est contra prudentiam dupliciter, s. ordinando studium rationis ad finem non vere bonum, sed apparentem, vt prudentia carnis: vel vtendo non veris viis, sed simulatis, vt astutia. 12æ. q. 55. 3 c. 32

Actus prudentiæ, miscetur actibus omnium aliarum virtutum: quia ex ea rectitudinem electionis participant: ideo ab ea dependent. 22æ. q. 47. 5. 2. *. q. 53. 2. c. *. q. 55. 2. 3m. 33

Opus prudentis est, esse bene consiliatiuum. 22æ. q. 49. 5. c. 34

Actus rōnis practicæ, & prudētiæ triplex. s. cōsiliari, iudicare, & præcipere, qui est principalis actus prudētiæ. 1ª. q. 22. 1. 1m. *. 3m. * q. 23. 4. c. * 12æ. q. 57. 6 c. *. q. 58. 5 3m. * q. 6... c. * q. 5. 1. c. * 22æ q. 47. 8. o * 9. c. 1m. * 10. 6. c. * 12. 3m * 13 c. * q. 4.. c * q. 1. 2. o. * q. 51. 2. c. 1m 35

Per prudentiam, aliquis præcipit aliis & sibi. 22æ. q. 47. 12. 3m. * q 49. 3. 3m. * q. 50. 2. 3m. 36

Consiliari non est immediatus actus prudentie: sed mediante eubulia 1ª. q. 22. 1. 1m. * 12æ. q. 57. 6. 1m. * 22æ. q. 51. 2. o. 37

Laus prudentie, non consistit in sola consideratione: sed in applicatione ad opus. 22æ. q. 47. 1. 3m. * 3. 4. c. * 16 c. 3m. 38

Prudentia corrumpi potest per passiones: non autem per obliuionem, licet per eam impediri possit. 12æ. q. 53. 1. c. * 22æ. q. 47. 16. o. 39

Pruden-

40 Prudentia triplex. s. falsa, imperfecta, & perfecta: prima est ad malum, secunda ad finem particularem, tertia ad verum & vltimum finem. 22æ q. 47. 13. c. *. q. 55. 1. ... o. *. 1m. *. q. 94. 1. 2m.

41 Species prudentiæ tres, secundum tres fines. *. s. prudentia simpliciter dicta, quæ ordinatur ad bonum proprium, quæ à quibusdā dicitur monastica, quasi vnius tantum gubernatio: alia autem est Iconomica, quę ordinatur ad bonum cōmune domus, vel familiæ: tertia Politica, quæ ordinatur ad bonum commune ciuitatis vel regni. 12æ. q. 67. 6. 4m. *. 22æ. q. 47. 11. o. *. q. 48. 1. c. 2m. *. q. 53. 2. c.

42 Species prudentiæ quinque. s. monastica, Iconomica, Politica, militaris, & regnatiua 22æ. q. 48. c. 2m. *. q. 50. 6. o. *. q. 53. 2. c.

43 Partes integrales eius, sunt octo. s. memoria, ratio, intellectus, docilitas, eustochia, i. solertia, prouidentia, circunspectio, & cautio. 12æ. q. 56. 5. 3m. *. q. 57. 6. 4m. *. 22æ. q 48. 8. *. q. 49. o. q. 53 2. c.

44 Partes eius potentiales, sunt tres. s. Eubulia, synesis, & gnomi. 3ª. q. 22. 1 1m. *. 12æ. q. 57. 6. o. *, 22æ. q. 4.. c. fi *. q. 51. o. *. q. 53. 2. c.

45 Prouidentia est completiua formalis & principalis pars prudentiæ, aliæ vero quasi materiales ad ipsā reducūtur. 1ª. q. 22. 1. c. *. 22æ. q. 49. 6. o

46 Physica, dialectica, theorica, & Politica, sunt partes prudentiæ largæ dictæ, & etiam proprie, & continentur sub prudentia quo ad vsum & exercitium, non autem quo ad obiectum. 22æ. q. 48. c.

47 Prudentia est principalis in virtutib. moralib. & directiua omnium: charitas vero vt imperans: & coniungens fini. 3ª. q 85. 3. 4m.

48 Idem est medium prudentiæ vt regulantis & mensurātis, & virtutis moralis, vt regulatæ & mensuratæ. s. rectitudo rationis 12æ. q. 64. 3. c.

49 In omnib. moralib. est eadem virtus dirigens. s. prudentia, quia eadem est ratio veri in eis, non autem eadem ratio boni. Ideo non est eadem virtus appetitiua. 12æ. q. 60. 1. 1m.

50 Nulla virtus moralis, potest esse sine prudentia. 12æ. q. 57. 5. o. *. q. 58. 4. o. *. q. 65. 1. o. *. 2. c. *. 4. c. 1m. *. q. 68 5. c. *. q. 73. 1. 2m. *. 22æ. q. 47. 4 c. *. q. 51. 2. c. *. q. 14 ... 2m

51 Prudentia vltra virtutes morales, est maxime necessaria ad bene viuendum. 12æ. q. 57. 5. o *. 22æ. q. 51. 3. 3m.

52 Prudentia non potest esse in aliquo sine virtutib. moralib. 1ª. q. 22. 1. 3m. *. 2æ. q. 57. 4. c. * q. 58. 5. o. *. q. 65. 1. 2. c. *. q. 73. 1 c. 2m.

53 Prudentia est nobilior cæteris virtutibus moralibus. 12æ. q. 61. 2. 1m. *. q. 66. 1 c. *. 2. o. *. 22æ. q 23. 6. c. *. q. 47. 6. 3m. *. q. 56. 1. 1m. *. q 123. 12. o. *. q 141. 8. o.

54 Prudentia est inuentiua medij in virtutibus moralib. 12æ. q. 66. 3. 3m. *. 22æ. q. 47. 7. o.

55 Sicut omnis virtus moralis, relata ad bonum commune, dicitur legalis iustitia, sic prudētia relata ad bonum commune dicitur politica. 22æ q. 47. 10. 1m. *. 11. c. 1m. *. q. 50. 2. 3m. * q. 58. 6. c. 1m

56 Prudentia dirigit virtutes præstituendo finem, & eligendo ea quæ sunt ad finem. 12æ q. 66. 3. 3m.

57 Inclinatio in finem rectum, est electio, & actus virtutum moraliū. Sed discretio eorum quibus hoc bonum rationis consequi possumus in operationib. & passionib. est actus prudentiæ. 22æ. q. 47. 1 2m.

58 Experimentum prudentiæ non acquiritur ex sola memoria, sed exercitio recte præcipiendi. 22æ. q. 47. 16. 2m.

59 Ratio naturalis præstituit finem virtutibus moralibus non autem prudentia, sed disponit de iis quæ sunt ad finem. 1ª. q. 22. 1. 1m. *. 22æ. q. 47. 6. o. * 7. c.

60 Prudentia hominis non est omnino certa, propter variabilitatem singularium, sed est vt in pluribus. 22æ. q. 47. 3. 2m. *. 9. 2m. *. q. 49. 1. c. *. 5. 2m. *. q. 51. 1. 2m.

61 Cum per prudentiam aliquid recte agimus, ad finem alicuius virtutis moralis, ille actus est principaliter illius virtutis. 22æ. q. 33. 1. 2m.

62 Quælibet virtus moralis participat actus prudentiæ, quia formaliter complet in eis rationem virtutis. 12æ. q. 58. 2. 8.

6 Prudentia præsupponit virtutes morales, per quas appetitus se habet ad bonum 1ª. q. 22. 1. 3m.

64 Prudentia ponitur in diffinitione virtutum moralium, quia dependent ab ea. 22æ. q. 23. 4 1m. *. q. 47. q. 5. 1m. *. q. 50. 1. 1m.

65 Omnia quæ sunt virtutum moralium, pertinent ad prudentiam, sicut ad dirigentem. 22æ. q. 5.. 1. 1m.

66 Electio potest attribui prudentiæ consequenter, inquantum eam dirigit per consilium quod magis propriè, pertinet ad prudentiam. 22æ. q. 47. 1. 2m. *. 2. c.

67 Prudentia adiuuat omnes virtutes, & in omnibus operatur. 22æ. q. 47. 5. 2m. *. 6. 3m. *. 5 q. 119. ... 3m.

98 Prudētia & synesis, pferūtur eubuliæ. 12æ q. 68. 7. c. *. 22æ. q. 51. 2. c. 2m

69 Maioris prudentiæ est, pecunias vtiliter expendere, quàm eas vtiliter cōseruare vel custodire, quia plura sunt attendenda circa vsum pecuniæ qui assimilatur motui quàm circa conseruationē quæ assimilatur quieti 22æ. q. 117 4. 1m.

70 Prudentia non est in nobis à natura, nisi quo ad principia eius, quæ sunt nobis magis connaturalia, quàm prima principia speculationis. 22æ. q. 47. 15. o. *. q. 49. 1 2m. *. 2. 1m. *. 3. 2m.

71 Ratio prudentiæ procedit à duplici intellectu. s. primorum principiorū vniuersalium, & alicuius singularis. s. finis particularis. 22æ. q. 49. 2 1m *. 3m.

72 In iis quæ pertinent ad prudentiam, homo maxime indiget erudiri præcipuè à senib prudentib. 22æ. q. 49. 3. c.

73 Prudentia infusa, restituitur per pœnitentiam, non autem prudentia acquisita, sed tollitur actus contrarius, in quo propriè consistit peccatum imprudentiæ. 22æ. q. 53. 1. 3m.

¶Psalmus. *. In psalmis omnia opera Dei, omnes historiæ veteris testamenti, & omnia quæ ad fidem incarnationis Christi pertinent, sic lucide tanguntur, sicut in euangelia. 3ª q 83. 4. c. principio.

¶Pudicitia dicitur à pudore. Et est præcipue circa signa venereorum. Castitas vero circa venerea. 22æ q. 143. c. *. q. 151. 4. o. 1

Pudicitia ordinatur ad castitatem, non quasi virtus ab ea distincta, sed sicut exprimens circunstantiam eius, tamen aliquando vnum pro alio ponitur. 22æ. q. 151. 4. c. 2

¶Pueri impediuntur in vsu membrorum & rationis, propter nimiam humiditatem cerebri. Vnde pueri de nouo loqui incipientes, appellāt omnes viros patres, & fœminas matres: posterius autem determināt vnumquodque secundum philosophum. 1ª. q. 99. 1. o. *. q. 101. 2. o. 1

Probabile est quod ante circuncisionem parētes fideles pro paruulis suis in periculis constitutis, aliquas preces Deo funderent, vel benedictionem eis darent, sicut etiam adulti pro se. 3ª. q. 70. 4. 2m. 2

Pueri non habuissent sufficientem virtutem in statu innocentiæ, ad omnem motum. 1ª. q 99. 1. o. 3

Et habuissent infirmitatem, quo ad perfectum vsum membrorum, non autem pœnalem. 1ª. q. 99. 1. 1m. 4

Nec habuissent scientiam, sed sine difficultate acquisiuissent, inueniendo, vel discendo ab aliis. 1ª. q. 101. 1. o. 5

Nec ignorantiam, vel simplicem nescientiam. 1ª. q. 101. 1. 2m. 6

Nec perfectum vsum rationis. seu vsum liberi arbitrij habuissent, sed tamen perfectiorem quàm nunc. 1ª. q. 101. 2 o. 7

Habuissent tamen prudentiam, & principia vniuersalia iuris naturalis, & alia principia vniuersalia, multo magis quam nunc. 1ª. q. 101. 1. 3m. 8

Et habuissent defectus consequentes naturam humanam ex principio originis, non autem ex parte termini. 1ª. q 99. 1. 3m. 9

Tunc omnes postea generassent, & non tantum primi parentes. 1ª. q. 99. 1. 3m. 10

Tunc natæ fuissent fœminæ, & non soli masculi. 1ª. q. 99. 2. o. 11

¶Pulchritudo requirit tria, s. integritatem, proportionem debitam, & claritatem. 1ª. q. 39. 8. c. *. 22æ. q. 145. 2. c. *. q. 180. 2. 3m. 1

Pulchrum habet rationem causæ formalis, bonum autem rationem causæ finalis. 1ª. q. 5. 4. 1m. 2

Pulchrum est cuius apprehensio placet: bonum vero quod placet. Ideo sunt idem re, & differunt ratione. 1ª. q. 5. 4. 1m. *. 12æ. q. 27. 1. 3m. *. 22æ. q. 145. 2 1m. 3

Pulchrum præcipue pertinet ad visum, & auditum, quia sunt maxime cognoscitiui, non autem ad alios sensus. 12æ. q. 27. 1. 3m. 4

Sensus delectantur in pulchris, quia sunt eis similes, s. in proportione debita. 1ª. q. 5. 4 1m. 5

Pulchritudo & decor virtutis hominis, ex ratione est 22æ. q. 116. 2. 2m. *. q. 142 2. 4. c. * 180. 2. 3m. 6

Pulchritudo est in vita contemplatiua per se, & essentialiter, in virtutib. vero moralib. participatiue. 12æ. q. 180. 2. 3m. 7

¶Punctus non ponitur in diffinitione lineæ in communi, sed tantum finitæ & rectæ. 1ª. q 85. 8. 2m. 1

¶Punitio inquantum pertinet ad iustitiam publicam est actus iustitiæ commutatiuæ, vindicatiuæ vero inquantum pertinet ad immunitatē personæ singularis. 22æ. q. 80. 1m. *. q. 108. 2. 1m. 1

Deus punit malos, per bonos & malos angelos, bonos autem per malos tantum. 22æ. q. 164. 1. 4m. 2

¶Purgatio duplex. s. per gratiam à culpa, & per lumen doctrinæ à nescientia. 3ª. q. 27. 3. 3m. 1

Figura & ratio literalis omnis immunditiæ, & purgationis in lege veteri. 12æ. q. 102. 5. 4m. *. 5m. *. 6m. *. ... m. *. 4. 1m. *. q 103. 2. o. 2

Pusillanimitas potest tripliciter considerari. s. secundum se, ex causa eius, s. ignorantia, timore, pigritia, & ira: & effectu eius. s. subtrahendo se: primo modo opponitur directe magnanimitati: secundo solicitudini: tertio similiter. 22æ. q. 133. 2. o. 1

Pusillanimitas: secundum defectum, opponitur humilitati, inquantum applicat animum ad vilius quam decet: sed directus opponitur magnanimitati, quia fugit magna. 22æ. q. 162. 1. 3m. 2

Pusillanimitas est contraria magnanimitati secundum defectum: præsumptio autem secundum excessum. Ideo vtraque est peccatum. 22æ. q. 130. principio. *. q. 133. o. *. q. 162. 1. 3m. 3

Pusillanimitas est peccatū mortale, & quādoqꝫ veniale. 22æ. q. 133. 1. 2m 4

Pusillanimitas secundum speciem propriam, est grauius peccatum præsumptione, quæ dicitur nequissima, ratione suæ causæ. s. superbiæ. 22æ q. 133. 2. 4m. 5

Pusillanimitas oritur ex superbia, q. a nimis innititur sensui proprio. 22æ q. 133. 1. 3m. 6

Pusillanimus est, qui recusat exequi operationem sibi proportionatam. 22æ. q. 133. 1. c. 7

Putrefactio cuiuscunque corporis, prouenit ex infirmitate naturæ eius, non potentis amplius corpus continere in vnum. 3ª. q. 51. 3. c. 8

QValitas proprie importat modum, id est, determinationem substantiæ, vel secundum quod potentia materiæ determinatur ad esse substantiale, & sic est differentia substantiæ. Vel ad esse accidentale, & sic est differentia accidentalis & prædicamentum qualitatis. 12æ. q. 49. 2. c. 1

Qualitas animæ vel corporis duplex. s. naturalis, & superueniens. 1ª. q. 83. 1. 5m. *. 12æ. q. 117. 7. 2m. *. q. 49. 2 c. 2

Distinctio & ordo specierum qualitatis. 12æ. q. 49. 2. c. *. q. 50. 1. 2m. 3

In prima specie qualitatis, dicitur bene, vel male, facile & difficile quia est mo- 4

est modus & determinatio subiecti secundum naturam, quæ est finis generationis. 12æ.q.49.2.c. m.*.3.3m.*.q 50.1. m.*.2.3.
5 In secunda & tertia specie qualitatis, dicitur facile vel difficile fieri, cito transiens uel diuturnum, non autem bene vel male: quia motus & passiones non habent rationem finis. 12æ.q.49.2.c.
6 Secunda & tertia species qualitatis dicunt modum & determinationem subiecti, secundum actiones & passiones naturales, vel sensuales. 12æ. q 49 2.c.*.q 50.2.3m.
7 In tertia specie qualitatis, est tantum passio & passibilis qualitas. 3a. q. 63.2.2m.
8 Quarta species qualitatis, est modus vel determinatio subiecti: secundū quantitatem, quæ secundum sui rationem, est sine motu, & sine ratione boni vel mali: ideo in eo non est bene vel male, cito vel tarde transiens. 12æ.q.49.2.c
1 ¶Quantitas est prima post substantiam. 12æ.q.2.1.c.co.2.*.3a.q.77.2.c.
2 Error antiquorum, s. quod quantitas est substantia. 3a.q.77 2.c
3 Quantitas & qualitas, sunt prima accidentia consequentia substantiam. 3a.q.77.2.c
4 Quantitas consequitur substantiam ex parte materiæ, & qualitas ex parte formæ. 3a.q.90.2.c
5 Quantitas debita alicui speciei, non est determinata secundum aliquod indiuisibile: sed habet aliquam latitudinem. 3a.q.33.2.2m.
6 Quantitas duplex. s. molis, & virtutis, quæ ex genere suo non est quantitas, sed qualitas vel forma substantialis. 1a.q.42.1.1m.
7 Quantitas virtutis duplex. s. secundum numerum obiectorum, & secundum intentionem actus super idem obiectum. Prima est sicut continua, secunda vero sicut discreta. 22æ.q.24 4.1m.
8 Quantitas triplex. s. perfectionis virtutis, & molis: prima conuenit per se omni formæ, non autem secunda & tertia, sed per accidens. 1a.q.42.1.1m.
9 Quantitas virtualis attenditur primo quidem in radice. i. in ipsa perfectione formæ, vel naturæ, secundo attenditur in effectibus formæ. i. secundum esse, & secundum operationem. 1a.q.42.1.1m.*.2m.
10 Quantitas corporalis habet aliquid inquantum quantitas. s. distinguibilitatem secundum situm, vel secundum numerum, & aliquid inquantum forma actu. s. distinguibilitatem secundum subiectum tantum. 22æ.q.24.5.1m.
11 Cuilibet quantitati mathematicæ finitæ, potest fieri additio, non autem quantitati naturali. 3a.q.7.12.1m
12 *Quantitas dimensiua non est in Deo, sed tantum quantitas virtualis. 1a.q.28.4.c.*.q.42.1.1m
¶Quarta dies creationis. 1a.q.70.2.c.
1 ¶Quid.*. duplex. s. quid nominis, & quid rei. 1a.q.2.2.2m
2 Quid, quærit de natura, & aliquando de supposito 1a.q.29.4.2m.*.q.31.2.4m
1 ¶Quies.*. de ratione quietis est, quod mobile similiter se habeat nunc & prius. 1a.q.53.2. c
2 Quies est prior motu via intentionis, & posterior via executionis, quia est finis eius. 12æ.q.25 1.c
3 Quies dicitur dupliciter. s. cessatio operis, & complementum desiderij. 1a.q.73.2.3 c
1 Quiescere in toto tempore aliquo, est esse in eo in quolibet instanti illius temporis, etiam in vltimo 1a.q.53.3.c
2 Spiritus sanctus manet, seu quiescit in filio tripliciter. s. secundum vim spiratiuam, secundum humanitatem, & secundum amorem. 1a.q. 36.2.4m
1 ¶Qui est, est proprium nomen Dei, & primum. 1a.q.13.11.0
2 Hoc nomen, qui est, magis proprium nomen Dei est, quam Deus, ex parte eius à quo nomen imponitur & quantum ad modum significandi, sed quo ad id ad quod nomen imponitur, est econuerso. 1a.q.13.11.c.1m
3 Qui est, appropriatur filio Dei, ratione tantum adiuncti. s. ratione liberationis figuratæ. Et est personale secundum relationē determinatā, essentiale vero secundum relationem indeterminatam. 1a.q.39.8 fi.
¶Quinta dies creationis 1a q 70.1 c *.q.71 0
1 ¶*Quo est, & quod est, in solo Deo non differunt. 1a.q.29.4.1m.*.3a q 3.2.3m.*.3.1m.*.q.17.1 c.

R

Racha, est interiectio irascentis. 22æ q 158.5.2m
Radix *. Al qua dicuntur ad similitudinem radicis arboris, quæ ex terra trahit alimentum, vel quæ alimentum præstat toti arbori. 12æ. q. 84.1.c.
¶Rancor est indignatio, contra* omnes, & maxime prælatos detinentes hominem inuitum in spiritualib bonis, quæ ipsum contristant, & etiam contra omnes ad spiritual a bona inducentes. 22æ. q.35. .2m.
¶Rapacitas continetur sub violentia, cum sit species eius. Quæ violentia, est filia auaritiæ. 22æ.q.118.8.c.3m
¶Rapina per se est peccatum, quia est auferre per vim rem alienam iniuste 22æ.q.66.8.0
1 ¶Raptus vt est species luxuriæ, est quando puella de domo patris violenter abducitur vt corrupta matrimonio habeatur: siue ei, siue parētibus violentia inferatur. 22æ.q 154.1.c.*.7.0
2 Raptus quandoque est cum stupro, & quandoque sine eo, vt in raptu viduæ, vel nuptæ, vel corruptæ. Et quandoque stuprum est sine raptu: si deflorentur virgo sine vi. 22æ.q.154.7.0
3 Raptus plerunque concurrit cum stupro, Ideoque quandoque ponitur vnum pro alio. 22æ.q.154.7.1m

Rapta potest dici in matrimonium, si ipsa vel parētes cōsentiant. 22æ.q.154.7.3m 4
Raptus monialium, grauius secundum leges punitur s. capitali pœna. 22æ.q.154.10.2m 5
Raptus mentis proprie est eleuatio mentis ad supernaturalia à Deo, cū abstractione à sensibus 22æ.q.175.1.0 6
Extasis dicit simpliciter excessum mentis, sed raptus addit violentiam. 22æ.q.175.2.1m 7
Raptus ratione causæ, potest pertinere ad vim appetitiuam: non autem ratione termini, sed tantum ad vim cognitiuam. 22æ.q.175.2.0. 8
Homo fit extra se, secundum appetitum dupliciter. s. eleuando se per intellectum ad diuina, prætermissis sensibilibus, sicut Paulus: vel econuerso. s. infra se, seipsum præcipitando sicut ille qui porcos pauit, sub semetipso cecidit Et neutro modo est propriæ raptus Sed minus primo modo, quia est sine violentia: licet vterque excessus, possit esse causa raptus in vi cognitiua. 12æ.q 28 3.c.*.22æ.q.175.2.2m 9
*Raptus mentis ad diuina triplex s. per similitudines imaginarias per effectus intelligibiles, & per essentiam Dei. Primus conuenit Petro, & per Ioanni euangeliste. Secundus Adæ & Dauid. Tertius vero, Paulo & Moysi. 22æ.q.175.3.1m 10
Paulus nesciuit an eius anima in raptu fuerit separata à corpore: licet probabilius sit quod non fuerit separata. 22æ.q.175.5.4m.*.6.0 11
Paulus in raptu fuit beatus secundum actum, non autem secundum habitum. Sed fidem habuit econuerso. Ideo erat tunc viator. 22æ.q.4.8.1m.*.q.175.3.3m.*.5.1m.*.6.3m.*.q.18.5.c 12
Paulus post raptum, memor fuit eorum quæ viderat in diuina essentia, per species relictas ex eo. 1a.q.12.2.2m.*.22æ.q.175.4 3m 13
¶Ratio sumitur dupliciter. i. stricte & proprie, secundum quod nomen rationis sumitur ab inquisitione & discursu, vel secundum quod rō dicit quandam obumbrationem intellectualis naturæ, vt dicit Isaac, quod ratio oritur in vmbra intelligentiæ: & sic rationale, est differentia animalis, & Deo non conuenit, nec angelis. Alio modo sumitur ratio communiter siue metaphorice. s. pro qualibet cognitione virtutis non impressæ in materia & sic rationale communiter conuenit Deo & angelis, & hominibus. 1a.q.29.3 4m.*.q.5 .1.2m.*.q.62.8.2m.* 22æ.q.49.5.3m 1
Ratio rei dicitur tripliciter. s. quæ non habet fundamentum in re, neque proximum, neque remotum, sicut ratio chimeræ, & alia fictitia, & ratio rei ratiocinantis, qua cognita sunt in cognoscente secundum modum cognoscentis, & ratio rei rationabilis 1a.q.1 .3.2m.*.22æ.q.1.2 c.principio *.6.2m 2
Ratio dicitur dupliciter. s. per essentiam, & per participationem. 3a.q.18 2.c.1m 3
Ratio dupliciter inducitur, ad aliquid probandum. s. vel sufficienter, sicut in scientia naturali inducitur ratio sufficiens ad probandum quod motus cæli semper sit vniformis velocitatis. vel quæ non sufficienter probet aliquam radicem, sed quæ radici iam positæ, ostendat cōgruere consequens effectus: sicut in astrologia ponitur ratio eccentricorum & epicyclorum. 1a.q.32 1.2m 4
Ratio hominis est perfecta dupliciter. s. perfectione naturali. i. lumine rationis, & perfectione supernaturali. i. virtutibus theologicis: quarū prima perfectius habetur: sed secunda est maior. 2æ.q.68.2.c 5
Ratio bene ordinatur per actus omnium virtutum dupliciter. s. vel in se, per virtutes intellectuales, vel circa interiores passiones seu exteriores operationes, per virtutes morales. 2æ.q.1 0.2.c 6
Aliquid præfuit in rationibus causalibus dupliciter. s. vt fiendum à Deo tantum, vt corpus hominis, vel à creatura. 1a.q.71.1.1m*.q.91.2.4m * q.2.4.3m 7
Rationes seminales, primo sunt in verbo Dei: secundum rationes ideales: secundo in elementis mundi, vt in causis vniuersalibus: tertio in causis particularibus: quarto in seminib. 1a.q.115.2.c 8
Semper remoto aliquo de ratione alicuius, remouetur illud. 22æ.q.67 5.0.*.12æ.q.81.c.*.3 .q.86.4.1m 9
Virtutes naturales inquantum sunt originatæ à rationibus idealib. possunt dici rationes: non autem inquantum sunt in materia corporali. 1a q.115.2.1m 10
Rationes ideales possunt dici causales, & non seminales: seminales autem possunt dici causales. 1a.q.115.2.4m 11
Rationes seminales sunt virtutes rerum, actiuæ & passiuæ. 1a.q.115.2.0 12
Ratio & intellectus sunt realiter eadem potentia. 1a.q.79 8.0.*.q.83 4.c.2m *.22æ.q 83.5.3m.*.q.83.10.2m.* 3a.q.18.3.2m 13
Ratio & sensus differunt obiecto, sed ratio & intellectus differunt in solo modo cognoscendi. Ideo ratio pertingit ad perfectionem intellectus, non autem sensus ad perfectionem rationis. 1a.q.55.1.1m.*.q.7 .3m.*.12æ.q.51.1m 14
Certitudo rationis, est ex intellectu, sed necessitas rationis, est ex defectu intellectus. 22æ.q.49.5.2m 15
Ratio practica est causatiua & apprehensiua rerum, speculatiua vero est tantum apprehensiua. 22æ.q.83.1 c 16
Nihil firmiter constat secūdū rōnē speculatiuā, nisi per resolutionem ad prima principia indemōstrabilia: nec secūdū rationē practicam: nisi per ordinationem ad vltimum finē, qui est bonum cōe. 12æ.q.90.2.2m. 17
Ratio practica est circa operabilia singularia, & contingentia, non autē circa necessaria, sicut ratio speculatiua. 12æ.q.91.3.3m 18
Ratio superior & inferior, sunt realiter eadem potentia, quæ respectu æternorum, dicitur superior, sed respectu temporaliū, dicitur inferior, 1a.q.79.9.0.*.12æ.q.74.7c. 19

Ratio

20 Ratio superior & inferior, non differūt secundum diuersa obiecta, sicut practicum & speculatiuum, sed per diuersa media. 1a.q.79.9.c.
21 Ratio superior dupliciter inhæret æternis. s. considerando ea secundum se, & vt regulas agendorum consulendo. Ideo est speculatiua & practica. 1a.q.79 9.c.*.12æ.q.74.9.c.*.22æ.q.45.3.c.
22 In ratione sunt duo. s. actus, vt intelligere & ratiocinari, & aliquid constitutum per actum eius triplex s. primo diffinitio, secundo enunciatio, tertio syllogismus vel argumentatio. 12æ.q.90.1. m.
23 Applicatio ad opus, est finis rationis practicæ 22æ.q.47.1.3m.*.2.c.
24 Ratio est primum principium omnium actuum humanorum, & omnia alia principia eorum, obediunt rationi, sed diuersimode. 12æ.q.58.2.c.*.q.90.1.c.*.100.1.c.*.q.102.1.3m.
25 Quilibet actus rationis, se extendit ad quamlibet materiam moralem. 22æ.q.54.1.c.
26 Ratio habet vim mouendi, à voluntate, quia ex hoc quod aliquid vult finē, ratio imperat de iis quæ sunt ad finē. 12æ.q.17.1.c.*.q 90.1.3m.
27 Omnis inquisitio rationis procedit à simplici intuitu principiorum per intellectum, & terminatur ad ipsum per resolutionem. 1a q 79 .c.*.12.q.*.12æq.91.2.2m* q.100.1.c.* 22æ.q 8.1.2 *q.154 11.c.
28 Idem potest esse ratio diuersorum excedens, vt diuina essentia, non autem adæquata. 1a.q.14 6.2m.*.q.55.3.3m.
29 Rō est nobilior virtute morali acquisita. 12æ.q.51.2.3m.*.q. 3.2.3m.
1 ¶Rationale dicitur dupliciter: *. primo quidem sumitur stricte & proprie, secundum quod ratio dicit quandam obumbrationem intellectualis naturæ, ex eo quod non statim veritatem agnoscit, sed inquirē do per discursum inuenit, & ita rationale, est differētia animalis, quo modo nec Deo competit, nec angelis. Quandoque autem sumitur cōmuniter pro qualibet cognitione virtutis non impressæ in materia, & sic communiter conuenit Deo, angelis, & hominibus. illa enim substātia, intellectualis dicitur proprie, cuius tota cognitio, secundum intellectum est: cognoscit enim subito quæ sibi offeruntur sine discursu. Anima verò cum discursu: & ideo non proprie intellectualis, sed rationalis dicitur. 1a.q.29.3.4m.*.22æ.q.83.10.2m.
2 Rationale conuenit Deo & angelis supereminenter. 1a. q. 29. 3. 4m.*. 22æ.q.83.10 2m.
3 Rationale dicitur dupliciter. s. per essentiam, & per participationem. 1a. q 18.2.2m.*.2.0.* 4.5.c.*.12æ.q.60.4 c.
4 Rationale & sensibile, vt sunt differentiæ, sumuntur ab anima rōnali, & ab anima sensitiua, nō autē à potētia rōnis, & potētia sensus: licet per has nascantur. 1a.q.76.3.1m.*.q.77.1.7m.* .c.*.12æ.q.110.4.4m
1 ¶Reatus pœnæ, est effectus peccati per accidens tantum, & dispositiue. 12æ.q.87 1.0.
2 Non omnium peccatorum est idem reatus. 3a.q.88.1.c.
3 Reatus manet post actum peccati. 12æ.q.87.6 0.
1 Rebellis & contumax, semper occidebatur, in veteri lege. 12æ.q.105.2.9m.
1 ¶Recipere, pati, & huiusmodi, dicuntur æquiuoce de intellectu, & de materia prima. 1a.q.50.2.2m.
2 Non omne receptiuum, oportet esse denudatum ab omni natura determinata, sed tantum à natura recepti. 1a.q.75.2.c.
1 Rectitudo duplex. s. circa exteriora, & quæ dicit debitum ordinem ad finem, & ad legem Dei. Prima est iustitiæ, secunda vero est omnis virtutis. 12æ.q 55.4.4m.
1 ¶Redemptio.*. Ad redemptionem requiruntur duo. s. solutio, & pretium. Et vtrunque immediate conuenit soli Christo, sed principaliter toti trinitati. 3a q 48.5.0.
2 Christus est redemptor noster dupliciter. s. liberando à diabolo, & recōciliando nos Deo. 3a.q 48.6.3m.
1 ¶Redundantia fit in corpus, ex iis quæ sunt in anima, nisi in Christo patiente, *in quo illa naturalis habitudo quæ est animæ ad corpus, subiacebat voluntati diuinitatis ipsius, ex qua factum est, quod beatitudo remaneret in anima, & non deriuaret ad corpus: sed caro pateretur quæ conueniunt naturæ passibili. 1a.q.3.3 c.3m.*.q.4. .c.*.q.75.4.1m.*.2m.*.22æ.q.175.*.4.1m.2m.*.3a.q.14.1.2m.*.q.15.5.3m *.6.c.*.9.3m.* q 19.3.3m.*.q.28.2.2m.*.q.45.2.c.1m.*.q.46.2.c.2m.*.8.c.2m.*.q.45.6.3m.*.q.54.2.c.*.q.79.1.3m.
1 ¶Reduplicatus terminus, sumitur quandoque pro supposito, sed magis proprie pro natura, quia sumitur in vi prædicati. 3a.q.16.10.11.12.0.
2 Quod conuenit alicui cum reduplicatione, non semper conuenit ei simpliciter sine ea. 3a.q 16.10. 3m.
1 ¶Regere & gubernare, est proprie rationis. 22æ.q.47.12.c.
1 ¶Regnum Dei principaliter est in interioribus, consequenter in iis, sine quibus illa non possunt esse. nō autē in differentibus. 12æ.q.108.1.1m
1 ¶Regula actuum humanorum duplex. s. humana ratio, & lex æterna, scilicet Deus.* Sicut etiam est duplex regula voluntatis hominis, scilicet regula regulans, id est, voluntas diuina, & regula regulata, id est, voluntas vnius hominis, respectu voluntatis alterius. Nam voluntas vnius hominis, secundum se considerata, non est regula voluntatis alterius, sed inquantum voluntas proximi, est hærere voluntati Dei, quod fit per consequens regula secundum primam regulam. 12æ q. 19.4.0.*.q.21.1.c.*.q.63.2.4.c.*.q.71.5.c.*.q.74.7.c.*.q. 90.1.c.*.22æ.q.3.6.c.*.q.8.3.3m.*.q.17.1.c*.q.19.7.6.*.q.23.3.6.c.*.q 37.1.1m.*.q.45.2.0.*.q.154.2.2m.
2 Aliquid continetur in regula dupliciter, scilicet vt finis, id est, actus virtutum, & vt exercitium exterius, id est, tria vota scilicet obedientiæ, paupertatis, & continentiæ, ad quæ omnia alia ordinantur. 22æ. q. 186.5.c.

Vtraque religio. s. monachorum, & canonicorum regularium ordinatur ad opera vitæ contemplatiuæ: inter quæ præcipua sunt ea quæ agūtur in diuinis mysteriis, ad quæ ordinatur directe, ordo canonicorum regularium, quibus per se cōpetit quod sint clerici religiosi Sed ad religionem monachorum, non per se competit: vt sint clerici religiosi: vt habetur in decretis. Et ideo quamuis ordo monachorum, sit arctioris obseruantiæ: si monachi essent laici, liceret transire ab ordine monachorum, ad ordinem canonicorum regularium, non autem conuerso: vt habetur in decretis, vbi dicitur: Mandamus & vniuersaliter interdicimus, ne quis canonicus regularis professus: nisi (quod absit) publice lapsus fuerit, monachus efficiatur Sed si monachi sint clerici, sacris mysteriis obsequentes, habent id quod est canonicorum regularium, cum maiori arctitudine. Et ideo transire licitum erit de ordine canonicorum regularium, ad ordinem monachorum, petita tamen superioris licentia vt dicitur in decretis. 22æ.q. 18. .8. 2m. 3
¶Relatio secundum esse eius, est aliquid, non autem secundum rationem eius sed est ad aliquid. Alia vero prædicamenta, sunt aliquid vtroque modo. 1a.q.28.1. .c. 1
Relatio realis, est eorum quæ ad inuicem habent ordinem & inclinationem. 1a.q.28. .c. 2
*Subiectū secundū rationē eius, nihil ponit in subiecto. 1a.q.28.1.2.c. 3
Omnis relatio fundatur in qualitate, vel quantitate, vel actione vel passione. 1a.q.2 .4.c. 4
Relatio quæ est accidens, præsupponit distinctionem suppositorum, non autem relatio subsistens. s. diuina, sed eam fert secum. 1a.q. 0.2. 4m. 5
Relatio duplex. s. realis, & rationis. 1a.q.28.1.c. 6
Relationes differentes specie, non possunt terminare eandem relationē in specie, contra præpositiuum. 1a.q.32.2.c. 7
Aliquando ex parte vnius extremi, est tantum vna relatio, & ex parte alterius, sunt multæ. 3a q.35.5.3m. 8
Relatio in patre, differt specie à relatione in matre. 3a.q.35.5.3m. 9
Vnitas & pluralitas specifica relationum, sumitur ex causa, numeralis, autem ex subiecto, nulla vero ex terminis. 3a.q.35.5. c. 10
Idē ad seipsū, nō refertur aliqua relatione reali. 1a q.42.1.4m* q.45.3.2m 11
Relatio realis requirit distinctionem suppositorum, non autem relationis. 1a.q. 3.7.c.* .q.42.1.4m. 12
Relatio identitatis numeralis, est relatio rationis tantum, generica vero & specifica, est relatio realis. 1a.q.13.7.c.*.q.28 1.2m.*.4.1m.*. q.41. 1.4m. 13
Alia ratione refertur dominus ad seruum, & seruus ad dominum 1a. q. 13.8.1 .*.12æ.q 81.1.3m.*.3a.q.20.1.2m.*.2.c. 14
Relatio est ens reale, licet non omnis. 1a.q.13.7.c.*.q.28.1 c. 15
Relatio realis, requirit duo extrema realis. 1 q.1 .7 c*q.28.1.2m* 4.1m 16
Necesse est quod procedens & id à quo procedit, quando sunt eiusdem naturæ, sint in eodem ordine, & habeāt relationes reales. 1a q 21.1.c. 17
In iis tantum, in quibus est eadem ratio ordinis ex vtroque termino, est mutua relatio realis, vt in omni relatione consequente quantitatem. 1a.q.13.7.c.*.q.28.2.c. 18
Quando vnum relatiuorum dependet ex altero, & non econuerso, relatio est realis, tantum in dependente. 1a.q.28.1.c. 19
Relationes consequentes actionem & passionem, sunt reales in vtroque termino, vt motiuum & mobile, pater & filius. 3a.q.13.7.c. 20
Relationes consequentes tantum operationem intellectus in rebus, sunt relationis rationis tantum: sed quæ sunt inter verbum & intellectum, sunt relationes reales. 1a.q.1 .7.c.* q 2 .1.4m.* 4.1m. 21
Relatio scientiæ ad scibile, est relatio realis, ecōuerso autem, est relatio rationis tantum. 1a.q.6.2.1m.*.q.13.7.c.*.3a.q.35.5.3m. 22
In quibus differt intellectus & intellectum, volens & volitum, potest esse relatio realis scientiæ ad scibile, voluntatis ad rem, volitam, non autem in Deo. 1a.q 28.4.1m. 23
In relatione sunt aliqua secundum rationem tantum, non autem in aliquo alio genere. 1a.q.28.1.c. 24
Omnis respectus ad non ens, est relatio rationis tantum. 1a.q.13.7.c. 25
Relatio rationis non est inhærens. 1a.q 28 1 c 26
Relatio rationis contingit quadrupliciter, scilicet vel quando relatio nō habent aliquid in rei natura, supra quod fundetur Et inde est, quod quandoque contingit, quod relatio est realiter in vno, & non in alio, quia in vno habet modum quendam supra quem fundatur, quem nō habet in alio: sicut est in omnibus illis relationibus, & quibus Deus ad creaturam refertur, quæ quidem realiter sunt in creatura, & nō in Deo Vel quando relatio non habet aliquā realem diuersitatem inter extrema, sicut relatio identitatis. Et ideo hæc nihil ponit secundum rem, sed solum secundū rationem, vt cum dicitur, idem eidem idem. Vel quando designatur relatio aliqua entis ad non ens, vt cum dicitur, quod nos sumus priores iis qui futuri sunt. Vel quando ponitur relatio ipsius relationis. Ipsa enim relatio per seipsam refertur, & non per aliam relationem. Et hos vltimos duos modos ponit Auicenna: sed primi duo possunt extrahi etiam ex verbis Philosophi. 1a. q 13.7.c. 27
Ratio relationis, dependet ex termino, sicut & motus, sed esse eius, dependet ex subiecto. 1a.q.2.7.2m. 28
Relatio innascitur aliquando, ex motu vtriusque termini, & aliquando ex motu alterius termini tantum. 3a.q.2.7.c. 29
Relatio realiter potest alicui de nouo aduenire, sine mutatione eius. 1a. q.13.7.c.*.3a.q.16.6.2m. 30
Omnis relatio incipiens ex tempore, ex aliqua mutatione causatur. 3a.q.2.8.c. 31

Actiones

32 Actionis & passionis, inquantum implicant motum, sunt aliud à relationibus quæ ex eis consequuntur. 1ª.q.41.1.2m.
33 Relationes non recipiunt magis & minus. 2 .q.82.4.c.
34 Relatio eadē numero, est in omnibus simul trahētibus idē. 3ª.q.35.5.3m
35 Aliquando ex parte vnius extremi, est tantum vna relatio, & ex parte alterius multæ. 3ª.q.35.5.3m.
36 Nulla relatio refertur ad se, nec ad aliam per aliam relationem, sed per seipsam. 1ª.q.42.1.4m.*.q.45.3.2m.
37 In diuinis sunt quædam relationes reales. 1ª.q.28.1.0.
38 In diuinis sunt tantum quatuor relationes reales. s. paternitas, filiatio, spiratio, & processio. 1ª.q.28.4.0.*.q.30.1.c.*.2.c.1m.
39 * Relatio in diuinis non est totum vniuersale, nec omnes simul sunt aliquid maius, quàm vna tantum. 1ª.q.42.4.3m.
40 Relatio in diuinis, potest tripliciter considerari. s. vt relatio absolute, vt diuina constituens personas, tertio vt operatio. Primo modo sequitur operationem & processionem, secundum nostrum modum intelligendi: secundo econuerso: tertio sunt simul. 1ª.q.40.4.0.
41 Oriri vel procedere, non conuenit relationibus diuinis. 1ª.q.28.3.3m.
42 Relatio & essentia in diuinis, sunt idē realiter, & differūt rōne. 1ª.q.28.2.0.*.q.29.4.c.*.q.39.1.c.*.q.40.1.c.1m.* q.41.5.2m.*.q.42.6.3m
43 Relatio in diuinis, vt comparatur ad essentiam, & similis relationi identitatis, non autem vt comparatur ad terminum. 1ª.q.28.1.2m
44 Relationes sunt in essentia Dei, per identitatem tantum, sed in personis, vt in supposito. 1ª.q.40.1.2m.
45 Relationes in diuinis, sunt realiter ipsæ personæ, & in personis. 1ª q.30.2.1m.*.q.32.2.c.2m.*.q.40.1.0.*.2.c.1m.* q.41.6.c.*.q.42.3.2m
46 Relatio in diuinis, vt origines, sunt idem re, & differunt ratione, quia origines, significantur per modum actus, vt generatio, relationes vero vt forma. 1ª.q.40.2.c.*.q.41.1.2m.
47 Sed non sunt realiter in Deo, nec extra Deum, nec ipse Deus. 1ª.q.13.7.c fi.*.2m.*.4m.*.q.28.1.3m.*.4.c.
48 Nec sunt reales, sed rationis tantum. 1ª.q 6.2.1m.*.q.13.7.0.*.q.28.1.3m.*.q.32.2.c.fi.*.q.45.3.1m.*.3ª.q.35.5 c.
49 Relationes Dei ad creaturas, sunt etiam in Deo, secundum rationem & intellectum nostrum, & angelicum, & diuinum. 1ª.q.13.7.2m.*.4m.
50 Relationes Dei ad creaturas, non multiplicantur in intellectu Dei, sicut in intellectu nostro. 1ª.q.28.4.2m.
51 Non derogat simplicitati diuinæ, quod multæ relationes Dei ad creaturas, prædicentur de Deo. 1ª.q.32.2.c fi.
1 ¶* Relatiuum duplex. s. secundum esse, & secundum dici. 1ª.q.13.7.1m.
2 Diuersitas relatiuorum triplex. s. realium in vtroque termino, vel in altero tantum, vel in neutro. 1ª.q.13.7.c.
3 Relatiuum in diuinis, dicitur quadrupliciter. s. quod refertur secundum nomen suum, causans vel consequens relationem, implicans eam, & quod ponitur pro ea. 1ª.q.13.7.1m.
4 Relatiua non sunt simul natura, nisi æqualiter mutuo referantur. 1ª.q.13.7.6m.
5 Relatiua non sunt simul natura propter ordinem rerum, sed tantum per hoc, quod vnum est de intellectu alterius & econuerso. 1ª.q.13.7.6m
1 ¶ Religio importat ordinem ad Deum, ad quem ordinat hominem. 22æ q.81.1.0.*.q.94.1.1m.
2 Religio dicitur à frequenti electione diuini cultus. Vel dicitur ab iterata electione Dei negligenter amissi. Vel dicitur a religando. 22æ.q.81 1.c.
3 Religio est virtus, reddens debitum honorem Deo. 22æ.q.60.3.c.*.22æ.q.80.c.*.q.81.2.0.*.5.c.*.b.82.2.c.*.q.83.3.c.*.q.84.1.c.*.q.89.4.1m.*.q.97.3.c.*.q.98.2.c.*.q.102.5.c.*.q.103.3.c.*.q.122.3.4.c.*.q.186.1.c.
4 Religio est alia virtus à pietate. 22æ.q.101.3.2m.*.q.102.1.1m.
5 Religio est vna virtus, quia exhibet reuerentiam Deo sub vna ratione. s. vt Deus est primum principium creationis & gubernationis rerū. 22æ.q.81.3.0.*.4.1m.*.2m.
6 Religio cæteris virtutibus imperat 22æ.q.81.1.1m.*.4.1m.*.8.1m.*.q.88 5 c.*.q.186.1.c.2m.
7 Religio præfertur aliis virtutibus moralibus. 22æ.q.81.7.0.*.q.88.6.c.*.q.13 .2.c.
8 Sicut religio est quædam protestatio fidei, spei, & charitatis, quibus homo primordialiter ordinatur in Deum, sic pietas est quædam protestatio charitatis ad parentes & patriam. 22æ.q.101.3.1m.
9 Sicut religio per excellentiam dicitur pietas, sic latria dicitur dulia, inquantum Deus est excellenter pater & dominus. 22æ.q.103.3.1m.*.q.106 1.1m.
10 Omnia illa per quæ Deo reuerentia exhibetur, pertinent ad religionē. 22æ.q.83.3.c.
11 Religiosi non subiiciunt se homini propter hominē, sed propter Deū. 22æ.q.81.1.5m.
12 In religione considerantur duo. s. cultus Dei, & Deus. Primum est materia & obiectum eius, secundum vero, est finis eius. 22æ.q.81.5.0.
13 Religio est in voluntate. Ideo ordinat actus aliarum potentiarum, ad Dei reuerentiam. 22æ.q.82.3.1m.*.q.83.5.c.
14 Omnes actus eius, pertinent ad cultum Dei, vel seruitutem eius. Primū respicit excellentiam Dei, secundum vero, subiectionem hominis. 22æ.q.81.3.2m.
15 Religio habet duplices actus. s. elicitos, vt sacrificare, adorare, & huiusmodi & imperatos. s. actus aliarum virtutum. 22æ.q.81.1.1m.*.q.85.3.0.*.q.186.1.2m.*.q.188.2.c.
16 Religio habet duplices actus. s. interiores, vt principales & per se, & exteriores, vt secundarios, & propter interiores. 22æ.q.81.7.0.*.q.82.prin.*.q.84.2.0.*.q.85.2.c.
Religio nominat statum perfectionis. 22.q.186.1.0. 17
Status religionis ordinatur ad perfectionem charitatis, sicut ad finem. 22æ.q.184.5.c.*.2.c.*.q.186.2.c.*.q.188.2.7.c. 18
Religio est status pænitētiæ, exercitiū, & schola perfectionis. 22æq.186.1.3m.*.2.c.*.3.c.5.*.5.c.*.q.187.6.c.*.q.188.1.c.*.q.189.1.c.3 19
Status religionis, est spiritualis militia proficientibus & exercitium tyrocinij incipientibus. * Nam ordines sacri præexigunt sanctitatem: sed status religionis est exercitium quoddam ad sanctitatem assequendā. Vnde pondus ordinum imponendum est parietibus, iam per sanctitatem desiccatis: sed pondus religionis desiccat parietes. i. homines ab humore vitiorum 22æ.q.189.1.3m. 20
Status religionis, præfertur eleemosynis, & virginitati secularium, quia viuentes in monasteriis ad hoc quod inhæreant Deo postponunt propriam voluntatem, & omnia quæ possunt habere. Sed virgines ad hoc postponunt venereas voluptates. Et ideo virginitas non simpliciter est maxima virtutum. 22æ.q.98.5.2m.*.3m.*.22æ.q.152.5.b.*.c.*.q.186.8.c. 21
Status religionis potest considerari tripliciter, scilicet vt exercitium tendendi ad perfectionem charitatis, vt quietans, & ut holocaustū 22æ.q.186.7.5. 22
Difficilius seruantur præcepta Dei in seculo, quàm in religione. 22æ.q.189.1.5. 23
Omnis religio, sumpsit originem à discipulis Christi. 22æ.q.188.7.c.fi. 24
Voluntaria paupertas requiritur vt primum fundamentum, ad perfectionem religionis. 22æ.q.186.3.0.*.4.c.1m. 25
Habere aliquid proprium, repugnat perfectioni religionis, nō autem habere aliquid in communi: sed aliqualiter impedit, si superabūdet. 22æ.q.188.7.0. 26
Ad perfectionem religionis, requiritur perpetua continentia. 22æ.q.88.11.c.fi.*.q.186.4.0. 27
Obedientia requiritur ad * perfectionem religionis: quia cum religio sit disciplina & exercitium tendendi ad perfectionem, necessaria est directio alicuius quasi magistri, quē omnino sequatur proficiens, quod fit per obedientiam ad maiores. 22æ.q.186.5.0. 28
Votum triplex requiritur ad perfectionem religionis. s. votum paupertatis, continentiæ, & obedientiæ. 22æ.q.108.4.c.*.22æ.q.186.6.0. 29
Perfectio religionis integratur ex prædictis tribus votis. 22æ.q.186.7.0.*.q.188.1.2m.*.7.2m. 30
Votum obedientiæ est præcipuum inter tria vota religionis. 22æ.q.186.8.0.*.q.188.7.1m. 31
Interiores actus virtutum, nō cadunt sub voto religionis, sed religio ad eos ordinatur, vel ad finem. 22æ.q.186.7.1m. 32
Ad religionem requiritur subtractio impedientium hominem, ne totaliter feratur ad seruitium Dei 22æ.q.186.4.c. 33
Omnes obseruantiæ religionum, ordinantur ad tria principalia vota, ad quæ etiā pertinet habitus, vt signum obligationis. Ideo simul datur, vel benedicitur cum professione. 22æ.q.186.7.2m.*.q.88.1.2m. 34
Per ingressum religionis, homo totaliter se mancipat Dei obsequiis. 22æ q.189.3.c.3m. 35
In ingressu religionis, recipitur tanta gratia, quanta recipitur in baptismo & remittitur omnis pœna. Sed hoc non est quia talis ex se à satisfactione absoluatur, sed quia eo ipso quod suam voluntatem etiam in seruitutem redigit propter Deum plenariè iam pro omni peccato satisfecit, quam chariorem habet omnibus rebus mundi, de quibus tātum potest dare, quod eleemosynis omnia peccata sua redimeret, etiā quantum ad pœnam. 22æ.q.189.3.3m. 36
Consilium vel magna deliberatio non requiritur ad ingressum religionis secundum se, nec quo ad vires: sed quo ad impedimenta, vel modos religionis per doctrinam maiorum, ab iis qui sperantur prodesse, vt de ingressu religionis frequenter cōtingit, ex ignito sermone prædicationis, vel ex virtuosa operatione, & excellenti vita doctoris. 22æ.q.186.10.0. 37
Habens votum, vel iuramentum minoris religionis, licite inducitur ad maiorem, non autem econuerso, nisi dispensetur. 22æ.q.189.9.3m. 38
Non licet inducere aliquem ad religionem, per falsam doctrinam. 22æ.q.189.9.c. 39
Inducens alios ad religionem, non peccat, si fiat sine violentia, simonia, & mendacio sed magnum præmium meretur. 22æ.q.189.9.0. 40
Licet dare, vel accipere aliquid pro victu in monasterio, si non sit sufficiēs, nō autē pro ingressu religionis, quia simonia est. 22æ.q.100.3.4m 41
Licet nutrire pauperes ad religionem, vel allicere munusculis, licet non sit licitum ex pacto aliquid dare vel recipere pro ingressu monasterii 22æ.q.189.9.c.*.q.190.3.4m. 42
Presbyteri curati, archidiaconi, possunt sine licētia ingredi religionem. 22æ q.184.6.8 c.4m.*.q.189.7.0. 43
Non licet parentibus ingredi religionem, nisi prouiso, quod filii educari possint. 22æ.q.189.6.c. 44
Non licet filiis ingredi religionem, si parentes sine eis commode viuere non possint. 22æ.q.189.6 0.*.q.101.4.3m.*.4m. 45
Seruus non potest recipi in religione, inuito domino eius. 22æq.88.8.2m.*.4m.*.q.189.5.c.6.3m. 46
Obligatus debitis prius debet soluere, quantum potest. & tunc potest ingredi religionē licet non possit omnia soluere. 22æ.q.189.6.3m. 47
Puer ante pubertatem potest recipi in religione, de consensu parētum, sed post, etiam eis inuitis. 22æ.q.88.8.2m.*.9.0.*.q.189.5.0. 48
Non
49 Nō exercitati in præceptis Dei, debēt recipi ad religionē. 22æq.189.1.0
50 Facilius conuertuntur ad religionem peccatores, quàm præsumentes de sua innocentia. 22æ.q.189.1.1m.
51 Recepti simoniace scienter post concilium generale, repelluntur à suo monasterio, sine spe restitutionis, & ad perpetuam pœnitentiam in arctiori regula debent poni, vel in alio loco eiusdem ordinis, si arctior ordo non inuenitur. Si vero ante, debent poni in alio eiusdem. Vel si non potest, sint in eodem, ne vagentur, sed in loco inferiori. Si autē ignoranter, postquam renunciauerunt, possunt de nouo recipi, mutatis locis. 22æ.q.100.6.5m.
52 Obligare se voto, ad ingressum religionis, est laudabile secundum se. 22æ.q.88.9.0.*.q.89.2.0.
53 Vouens ingredi religionem, tenetur intrare quàm citius potest, nisi positus fuerit terminus. 22æ.q.88.3.2m.*.q.189.3.0.
54 Vouens ingredi religionem non tenetur ibi perpetuo manere, nisi hoc intenderit. 22æ.q.189.4.0.
55 Eadem ratio est de monachis, & de aliis religiosis, quo ad cōmunia omni religioni, non autē quo ad propria monachorum. 22æ.q.186.2.2m
56 Religiosi non tenentur habere perfectam charitatem, sed ad hoc tendere, & ad hoc operam adhibere. 22æ.q.186.2.c.1m.*.9.c.
57 Nec ad ea quæ consequuntur perfectionem charitatis, sed ad hæc tendere, non contemnendo. 22æ.q.186.2.c.
58 Nec ad omnia exercitia, per quæ venitur ad perfectionem, sed tantum ad taxata secundum regulam suam. 22æ.q.186.2.c.
59 Nec ad omnia consilia de particularibus melioribus, sed ad essentia religioni. 22æ.q.186.2.3m.
60 Nec ad alia quàm seculares, nisi quæ ad eorū vota pertinent. 22æ.q.110.4.3m.*.q.187.3.0.
61 Nec ad opera manualia plusquàm seculares, nisi ad quæ tenentur ex statutis ordinis sui 22æ.q.187.3.0.
62 Religiosus factus episcopus, non absoluitur à tribus votis religionis, quia nihil debet habere proprium, sed est dispensator communium bonorum ecclesiæ. Sed per accidens non tenetur obedire, si superiorē non habeat, sicut nec abbas. 22æ.q.88.11.4m.*.q.185.8.0.
63 * Professi religionem, mortui sunt mundo, & viuunt Deo. Vnde nō sunt reuocandi ad vitam humanam occasione cuiuscunque euentus. 22æ.q.88.11.1m.
64 * Nec religiosos oportet exire claustrum, ad corrigendum delinquentes. 22æ.q.13.2.4m.fi.
65 Professus non debet exire religionem, vt parentibus subueniat, sed procuret eis sicut potest cum licentia. 22æ.q.101.4.4m.*.q.189.6.1m.
66 Transgressio regulæ, quo ad tria vota principalia religionis, est peccatum mortale, nō autem quo ad alia, nisi propter præceptum vel cōtemptū. In quibus tamen aliis vt est silentium, solitudo, abstinentiæ, & vigiliæ graues, possunt prælati in religione ipsi secum dispensare, sicut & cū aliis 22æ.q.88.11.4m.*.q.185.8.0.*.q.186.9.0.*.q.188.5.c.
67 Licet religiosis, ex cōmissione prædicare, & similia. 22æq.187 1.0*4.2m.
68 * Religiosis competit principaliter intendere studiis literarum pertinentium ad doctrinam, quæ est secundum pietatem. Aliis autem doctrinis intendere, nō pertinet ad religiosos, quorum tota vita diuinis obsequiis mancipatur, nisi inquantum ordinantur ad sacram doctrinam. 22æ.q.188.5.3m.
69 Licet eas aduocare pro monasterio, pro pauperibus, & viduis, non autē propter aliquod mundanum. 22æ.q.71.1.2.0.*.q.188.3.2m.
70 Licet eis tractare negocia secularia, moderatè, cum licentia, ex charitate, non autem ex cupiditate. 22æ.q.18.3.2m.*.q.187.2.0.*.q.188.2.2m.*.189 6.1m.
71 Licet eis viuere de eleemosynis, quasi debitis eis dupliciter. s. ratione necessitatis triplicis. i. infirmitatis, egestatis, & consuetudinis: & ratione operis quadruplicis. s. prædicationis, altaris, studii, & donationis omnium bonorum suorum monasterio. 22æ.q.187.4.0.
72 Licet eis mendicare pro humilitate, necessitate, vel vtilitate, non autem ex cupiditate, sicut secularibus. 22æ.q.187.5.0.
73 Licet eis vti vilibus vestibus, ad contemptū seculi, ad pœnitentiam, & humilitatem. 22æ.q.169.1.2m.*.q.187.6.0.
74 Religiosis militibus licet bellum facere, auctoritate principis, non autē auctoritate propria. 22æ.q.188.3.4m.*.4.2m.
75 Religiosi dicuntur dupliciter. s. communiter omnes qui per fidem colūt Deum, & specialiter, qui totam vitam suam dedicant cultui diuino. 22æ.q.81.1.5m.*.q.188.1.1m.*.2.2m.
76 Gradus religionis triplex, cui cōpetit triplex gradus paupertatis. s. quia primum & summum gradum in religionibus tenent, quæ ordinantur ad docendum & prædicandum, quæ propinquissimæ sunt perfectioni episcoporum secundum autem gradum tenent illæ, quæ ordinantur ad contemplationem, tertius est earum quæ occupantur circa exteriores actiones. 22æ.q.188.6.c.*.7.0.
77 Religionum aliquæ ordinantur ad opera vitæ contemplatiuæ, aliquæ vero ad opera vitæ actiuæ. 22æ.q.188.2.0.*.3.4.5.c.
78 Religiones sunt diuersæ, principaliter secundum fines, secundario secundum exercitia. 22æ.q.188.1.0.c.
79 Quædam religio, conuenientissime instituta est ad prædicationes, confessiones, & alia huiusmodi spiritualia. 22æ.q.188.4.0.
80 Et ad studium, quia illud illuminat, remouet errores, prodest ad prædicādum, & huiusmodi, domat luxuriam & auaritiam, & valet ad obedientiam. 22æ.q.188.5.0.
81 Et aliqua ad militandum, non quidem propter aliquid mundanum, sed ad defensionē diuini cultus, & proximi. 22æq.188.3.0.*.4.2m.*.5m
Summum gradum in religionibus tenent, quæ ordinantur ad docendum & prædicandum, secundum vero quæ ad contemplandum, tertium tem quæ ad opus exterius. Et in singulis præeminent quæ sunt ad altiorem actum in eodem genere, vel ad plura, vel quæ habent statuta conuenientiora ad suum finem consequendum, non autem quæ est arctior. 22æ.q.188.6.0.*.q.189.1. 82
Religio principaliter est melior, cuius finis est potior, id est, ad maius vel ad plura, secundario autem, quæ melius proportionatur fini. 22æ.q.188.6.0.*.q.189.8.c. 83
Religio tanto perfectior est secundum paupertatem quanto habet eam magis proportionatam suo fini. 22æ.q.188.7.c.1m. 84
Religio ordinata ad actiones corporales, esset imperfecta si careret diuitiis in communi, non autem aliæ. 22æ.q.188.7.c.*.q.189.8.2m. 85
Religio solitariorū, est perfectior quàm socialis, sed periculosissima est imperfectis. 22æ q.188.8.0. 86
Transire de vna religione in aliam, non est laudabile secundum se, quia facilius proficitur in prima, & relicti scādalizantur, nisi forte propter magnam vtilitatem, vel necessitatem. Sed laudabiliter transitur tripliciter. s. zelo profectioris religionis, vel quæ melius seruatur, licet sit mitior, vel propter infirmitatē. In primo debet peti licentia, propter humilitatem, sed negari non potest: tamen si nōn constet, requiritur iudicium superioris, sicut & in secundo, sed in tertio requiritur dispensatio. 22æ.q.189.8.0. 87
Nulla satisfactio æquipollet pœnitētiæ religiosorū. 22æ.q.189.3.3m. 88
Status secularium, periculosior esse dicitur, quàm religionis status. 22æ.q.189.1.5m.fi. 89
Cum quis nō possit Deo oblationē præstare ex re aliena non potest vir seipsum Deo offerre sine consensu vxoris, cuius suum corpus cōsummatione matrimonii esse dicitur. 5.q.61.1.0. 90
Sicut post carnalem copulam soluitur matrimonium per mortem carnalem, ita ante copulam carnalem, quod solum est vinculum spirituale, matrimonium dirimi potest, per ingressum in religionem, cum religio sit quædam mors spiritualis. 5.q 61.2.c. 91
Pōt mulier mortuo viro spiritualiter per ingressū religionis alteri nubere, sicut etiā idē ei licet, viro defuncto morte corporali. 5.q 61.3.0
¶ Religiosi crucifixi cum Christo dicuntur, qui quælibet arctioris disciplinæ instituta subeunt, secundum Bedam. 3ª.q.46.1.c.
¶ Reliquie sanctorum, vel diuina verba, licite portantur suspensa ad collum, si portentur ex fiducia Dei & sanctorum, quorum sunt reliquie. Si autem circa hoc attendatur aliquid aliud vanum, puta quod vas in quo sunt, esset triangulare, aut aliquid aliud huiusmodi, quod non pertineret ad reuerentiam Dei & sanctorum, esset superstitiosum & illicitum 22æ.q.96.4.3m.
¶ Remedium duplex, contra malum. s. impediens futurum, & remouens malum presens. 12æ.q.41.6.1m.
¶ Reminiscentia est inquisitio eius, quod excidit à memoria, & prior ea est tantum in parte sensitiua, & tantum in homine. 1ª.q.78.4.c.fi.5m.*.12æ.q.74.3.1m.
Ex parte memoratiue, non solum habet homo memoriam, sicut cetera animalia, in subita recordatione preteritorum, sed etiam habet reminiscentiam, quasi syllogistice inquirendo preteritorum memoriam, secundum indiuiduales intentiones. Et illam eminentiam habet cogitatiua & memoria in homine, non per id quod est proprium sensitiue partis, sed per aliquam affinitatem & propinquitatem ad rationem vniuersalem, secundum quandam refluentiam. Et ideo non sunt alie vires, sed eædem: perfectiores quam sint in aliis animalibus. 1ª.q.78.4.c.fi.5m.
¶ Remissio in puniendo, opponitur directe crudelitati, non autem seuitie. Nec est vitium, nisi sit contra iustitiam. 22æ q.159.2.1m.
¶ Remuneratio.*. Bona facta sine gratia, remunerantur in presenti. 22æ q.81.6 0.*.q.178.2.1m.*.3ª.q.82.6.c.*.7.3m.
¶ Remunerator.*. Inquirentibus se, Deus remunerator est. 22æ.q 2.5.b.*.3ª.q.56.2.3m.
¶ Reniti.*. Licet votum eorum, qui sunt alterius potestati subditi, non sit firmum, sine consensu eorum, quibus subiiciuntur, non tamen peccant vouendo, quia in eorū votis intelligitur debita conditio. s. si suis superioribus placuerit, vel si non renitantur. 22æ.q.88.8.4m.*.3ª.q.28.4.0.
¶ Reparatio.*. Reparari naturam humanam post lapsum, fuit congruentissimum ex parte Dei: quia in hoc manifestatur misericordia, potentia, & sapientia eius, & ex parte nature humane, & vniuersi. 3ª.q.1.1.c.
¶ Reprobatio Dei, est pars prouidentie, respectu eorum qui exciderunt à beatitudine: sicut predestinatio, respectu eorum qui diuinitus ordinantur ad eam. 1ª.q 23.3.c.
Reprobatio addit supra prescientiam, voluntatem permittendi peccare, & inferendi pœnam eterne damnationis. 1ª.q.23.3.c.
Reprobatio Dei, non subtrahit aliquid de potentia reprobati Ideo dicit impossibilitatem conditionatam ad gratiam, non autem absolutam. 1ª.q.23.3.3m.
Deus reprobat aliquos homines. 1ª.q.23.3.0.*.4.c.
¶ Reptile est animal cuius corpus, non multum eleuatur à terra per instrumenta motus, sed repit vi costarum, vt serpens, vel vi annulorum vt annulosa, vel vi oris, vt quidam vermis, vel vi penularū, vt pisces. 1ª.q 72.2m.
Reptilium quedam sunt aquatica, & quedam terrestria: ideo commemorantur in scriptura cum vtroque elemento. 1ª.q.71.0.*.q.72.1m.
Cum

1 Cum coniugij fines sint ita à lege naturæ constituti, vt perpetuo liberi educentur, hæredesque instituantur, merito eodem iure vir ab vxore separari non potest. Suppl q 67.1.0.

2 Siue inseparabilitas matrimonij inter prima præcepta legis naturæ sive inter secũda cõtineatur, sub dispẽsatione cadere põt. Suppl.q.67.2.0.

3 Non licebat Dei mandato sub lege Moysi vxorem repudiare, sed propter duritiam cordis Iudeorum illis permittebatur, vt maius malum euitaretur. Suppl.q.67.3.c.

4 Cum mulier quanto tempore vir viuit alligata sit legi viri, non potest etiam repudiata alteri nubere, nisi ex dispensatione diuina ei permissum fuerit. Suppl.q.67.4.0.

5 Ne temere vxorem vir repudiaret, prohibitum fuit ne semel ab eo repudiatam denuo in vxorem accipiat. Suppl.q.67.5.c.

6 Repudij proxima causa est, odium viri in vxorem, quod cum ex aliqua causa contrahatur, alias esse causas, sed remotas, repudii fatendum est. Suppl.q.67.6.0.

7 Causa repudij in libello particulatim non scribebantur, sed generatim. Suppl.q.67.7.c.

8 ¶Requiri ad aliquid contingit quadrupliciter, s. vt præparans, perficiẽs, coadiuuans, & concomitans, 12ae.q.4.1.c.

9 Quandocunque multa requiruntur ad vnum, necesse est vnum eorũ esse principale, 22ae.q.49.6.1m.

¶Res est vnum de transcendentibus. Ideo est communis, & indifferẽs, ad absolutum & relatiuum. 1a.q.39.3.3m.

¶Respectus diuersi Dei ad creaturam, sunt in Deo ab æterno, 1a.q.13.7.3m.

1 Restitutio est actus iustitiæ commutatiuæ, quia nihil aliud videtur esse, quàm aliquem statuere in possessionem rei suæ, 22ae.q.62.1.princ. *. q.62.1.0.*.2.c.

2 Restitutio male ablati, est de necessitate salutis, quantum possibile est, 22ae.q.62.2.0.*.q.79.3.2m.

3 Restitutio propriè, est tantum debiti, & in rebus exterioribus, quia supponit identitatem, sed trãsfertur etiam ad actiones & passiones, 22ae q.62.1.1m.*.2m.

4 Quando res non est restituibilis, sicut membrum mutilatum, debet fieri recompensatio, quantum possibile est, 22ae.q.62.2.1m.

5 Restitutio debet statim fieri, vel dilationi eti ab eo qui potest concedere vsum rei, quia implicat præceptum negatiuum * quod obligat semper, & ad semper, 22ae.q.31.2.c.*.q.72.8.0.

6 Ante sententiam iudicis, sufficit restituere simplum, sed post eã, tenetur etiam ad pœnam pro culpa, 12e.q.105.2.9m.*.22ae.q.62.3.0.* 4.c.

7 Restitutio præfertur subuentioni parentum, nisi in extrema necessitate, 22ae.q.31.3 3m.*.q.32.7.3 n.*.q 62.5.4m.

8 Qui rem alienam accepit iniuriosè, vel ad sui vtilitatem, tenetur restituere etiam si amisit eam, 22ae.q.62.6.0.

9 Quicunque est causa, iniuste acceptionis, directe vel indirecte, tenetur ad restitutionem, 22ae.q.62.7.8.

10 Qui habet rem alienam, tenetur restituere, ratione rei, qui vero eã abstulit, tenetur restituere, ratione actionis iniuriosæ, 22ae.q.62.6.1m.

11 Principes tenẽtur ad restitutionem, si latrones increscant, quia redditus quos habẽt, sunt quasi stipẽdia, vt cõseruẽt iustitiã, 22ae.q.62.7.c.3m.

12 Impediens aliquẽ iniuste, ne acqeirat præbẽdam, tenetur ad restitutionẽ ad arbitrium boni viri, non autem si iuste impedit, 22ae.q.62.2.4m.

13 Si ff dies semina, vel tenens pecuniam creditoris, vtra termibum præfixum, tenetur restituere: non quidem totum lucrum possibile, sed secundum æstimationem, pensatis periculis, laboribus, & expensis, 22ae. q 6 . .1m.*.2m.

14 Inueniens aliquid, quod de propinquo fuit alicuius, non habentis illud pro derelicto, tenetur ad restitutionem, non autem si nunquam fuerat alicuius, vt gemmæ in litore, vel tantum antiquitus, vt thesauri, sed concedunt or occupanti, tamen secundum leges ciuiles, medietas debetur domino agri, 12ae.q.66.5.2m.

15 Quando vnus totum restituit, alii non tenentur principali, sed debent refundere partem suam soluenti totum. 22e.q.6 .6.3m.*.7.2m.

16 Restitutio potest fieri per confessorem secrete, ne crimen detegatur, 22ae.q.61.6.2m.

17 Restitutio semper debet fieri ei, à quo aliquid ablatũ est. 22ae.q 62.5.0.

18 Si is cui restitui debet aliquid, mortuus est, debet dari hæredibus eius. 22ae.q.62.5.3m.

19 Si vero ignotus sit, debet dari pauperibus, præmissa diligenti inquisitione, 22ae.q.62.5.3m.

20 Si autem sit multum dictus debet ei mitti, præcipue si sit res magni valoris vel debet deponi, 22ae.q.62.6.3m.

21 Quando prelatus iniuste concedit res ecclesiæ, debet restitui ecclesiæ, vt deueniant ad successorem eius, 22ae.q.62.5.5m.

1 ¶Resurrectio significatur per octauã, triplici ratione, scilicet ad excludendum quorundam falsam opinionem, propter duplicem vitam. s. actiuam & contemplatiuam, quarum vna significatur per quaternarium, & alia per ternarium, & qua resurrectio octaua ætate erit, 12e. q.102.5.1m.*.3a.q.70.3.3m.

2 Et erit miraculosa simpliciter. s. ex parte principii supernaturalis. i. Dei, sed erit naturalis secundum quid. s. ratione termini, 1a.q.105.7.2m.

3 Omnes resurgent in ætate iuuenili, non quidem quo ad numerum annorum, sed quo ad staturam, 3a.q.46.9.4m.

4 Omnes resurgent immortales, & incorruptibiles, etiam secundum corpus, 1a.q.97.3.c.

Natura mortalitatis, non auferetur à resurgentibus, sed erunt eiusdem speciei, sicut nunc, 3a.q.54.2.2m. 7

Corpora sanctorum, post resurrectionem erunt impassibilia proprie, ex dominio animę supra corpus, & magis, in magis beatis, & non natura quinti corporis, vt quidam dicũt, quia corpus quintum, non venit materialiter ad compositionem corporis humani. Et impossibile est dicere, quod aliqua virtus qualis est virtus corporis cælestis, trãsferat corpus humanum ad proprietatem gloriæ, qualis est impassibilitas corporis gloriosi, cum immutationem corporis humani Apostolus attribuat virtuti Christi. Et etiam non potest natura cœlestis ita dominari in corpore humano, quin natura elementaris remaneat, cui ex essentialibus suis principijs passibilitas inest, 1a. q. 97.2.c. 6

Hæc est impassibilitas, non coller sentire, sed omnes sensus beatorum, simul erũt in actu proprio, per immutationem spiritualem ab obiecto exteriori, 12ae.q.3.3.c. 7

Tunc non erit vsus ciborum, venereorum, somni, & huiusmodi, 1a.q. 97 3.c. 8

Necessarium fuit Christum resurgere, quintuplici ratione. s. ad commendationem diuinæ iustitiæ, ad confirmationem fidei nostræ ad subleuationem nostræ spei, ad informationem vitæ fidelium, & ad complementum nostræ salutis, 3a.q.53.1.0.*.2.c.*.3.1m. 9

Christus conuenienter resurrexit tertia die, & nõ statim, nec in fine mũdi, ad confirmationem fidei, de humanitate & deitate eius, 3a.q 51.4.0.*.q.53.2.0. 10

Christus resurrexit mane diluculo, 3a.q.51.4.3m.*.q.53.2.3m.*.q 83.2.4m 11

Corpus Christi resurrexit gloriosum & integrũ, cũ qualibet parte eius, 3a.q.54.1.0.*.q.55.6.4m. 12

Resurrectio Christi non debuit primo manifestari omnibus, sed gradatim. Et primo mulieribus.*. vt mulier quæ primo nunciam mortis ad hominem detulit, primo etiam vitã resurgentis Christi, in gloria, nũciaret: & similiter vt ostenderetur quo ad affectum gloriam, nihil facere sexuum differentiam: sed si maiori charitate feruent, maiori etiam gloria resurgebunt in regno beatorum, 3a.q.6.2.c.*.q.55.1.0 13

Nec immediatè* ipsa resurrectio debuit ab hominibus videri, sicut eius ascensio ex eo quod Christus non rediit resurgendo, ad viam communiter hominibus notam, sed ad viam immortalem & Deo conformem: Et quia quæ supra hominem sunt, per angelos debent nunciari hominibus. ideo resurrectio Christi debuit per angelos hominibus nunciari, 1a.q.55.2.0. 14

Christus post resurrectionem suam, apparuit pluries, vt ostenderet veritatem resurrectionis. Sed nõ conuersatus est cum discipulis suis continue, sicut prius, vt ostenderet gloriam suam. 3a.q.55.3.0. 15

Christus conuenienter & sufficienter probauit resurrectionem suam, duplici testimonio. s. angelorum sacræ scripturæ, & argumentis, id est, signis euidentibus 3a.q.55.5.6.0. 16

Christus fuit primus resurgens simpliciter. Sed aliqui prius secundum quid, quia iterum mortui sunt, 3a.q.27.3.c.fi.*.q.53.3.0.*.q.56.1.c.3m. 17

Qui cum Christo resurrexerunt mortui sunt iterum, secundum Augustinum & Hieronymum, licet Hieronymus aliquando videatur dicere quod non, 3a.q.53.3.2m. 18

Christus secundum diuinitatem, fuit causa suę resurrectionis, non autem secundum humanitatem, 3a.q.53.4.0. 19

Resurrectio Christi, est causa efficiens & exemplaris resurrectionis nostræ, quo ad corpora, & quo ad animas per gratiam, tamen virtute principalis causę. s. iustitiæ Dei, 3a.q.54.2.c.*.q.56.1.2.0.*.q.59.2.c.fi.*.q.62.5.1m. 20

Resurrectio Christi, est causa exẽplaris reparationis vitę nostræ, & mors Christi, destructionis mortis nostræ: licet vtraque sit causa effectiua vtriusque, 3a.q.56.1.4m.*.q 62.6.1n.*.3m. 21

Exemplaritas resurrectionis Christi propriè se extendit tantum ad bonos, licet efficientia eius propriè se extendat ad resurrectionem tam bonorum quàm malorum, 3a.q.56.1.3m. 22

Fatendum est resurrectionem esse, in qua anima suo corpori in perpetuum vnietur, Suppl.q.75.1.c.

Necesse est sicut vnum, ita & omnes resurgere. Suppl.q.75.2.0.

Resurrectio simpliciter nõ est naturalis, sed miraculosa, Suppl.q.75.1.c 24

Christus sua resurrectione nos eterna resurrectione donauit, Suppl. q. 76.1.0. 25

Christus tuba. i. sua voce imperãte dormientes excitabit. Suppl.q.76 2.0. 26

In resurrectione vterque Christus ministerio angelorum in his que corporaliter fieri debent, Suppl.q.7 .2.c. 27

Conuenienter humanorum corporum resurrectio vsq; ad finem mundi differtur, Suppl.q.77.1.c. 28

Tempus future resurrectionis nec ratione naturali, nec reuelatione diuinã numerari potest, Suppl.q.77 2.c. 29

Probabiliter videtur resurrectio futura in crepusculo Suppl.q.77.2.0. 30

Resurrectio diuina respectu eorũ que immediate agentur diuina virtute fiet subito, respectu eorum que immediate per angelos agentur, fiet successiue, Suppl.q.77.4.c. 31

Necessarium est fateri omnes mortuos à morte resurrecturos esse. Suppl.q.78.1.0. 32

Ex authoritate scripture & ordine nature necessario asseritur, resurrectionem omnium fore à cineribus, Suppl.q.78.2.c. 33

Ex diuina prouidentia constitutum est, illos cineres de integro animę cõiungi in mortuorum resurrectione, & ita in illis cineribus nulla est inclinatio naturalis ad naturam. Suppl.q.78.3.0. 34

Cum

37 Cum resurrectio dici non possit, nisi anima ad idem corpus redeat, in resurrectione anima idem corpus numero resumet. 3 q.79.1.0.

36 Hæreticum est dicere eundem hominẽ non resurrecturum. 3.q.79.2.c.

37 In resurrectione humani corporis idem situs seruabitur, maxime quantum ad partes essentiales. 3.q.79.3.0.

38 Omnia corporis humani membra resurgent. 3.q 80.1.c.

39 Capilli & vngues resurgent in humano corpore. 3.q.80.2.c.

40 Humeres cum pertineant ad perfectionem humanæ naturæ, resurgent cum homine. 3.q.80.3.0.

41 Conueniens est vt omne id quod est de veritate humanæ naturæ resurgat. 3.q.80.4.c.

42 Solum id quod est in homine materialiter, pertinens ad veritatem humanæ naturæ, resurget cum ipso. 3.q.80.5.0.

43 Conuenietus est vt homines resurgant in iuuenili ætate. 3.q.81.1.0.

44 Homines resurgent eius staturæ, cuius aut erant aut futuri erant in iuuentute. 3.q.81 2.0.

45 Homines in diuerso sexu resurgent. 3.q.82.3.c.

46 Resurrectio non est futura in vita animali. 3.q.81.4.0.

47 In resurrectione oportet vt quisque operum suorum notitiam habeat. 3.q.85.1.c.

48 Necesse est vt cuilibet sua & aliorum præmiatio vel condemnatio manifesta sit 3.q.87.2.c.

45 Etsi in instanti aliquis non sit visurus singula, tamen breuissimo tempore auxilio diuinæ virtutis omnia particularia considerabit. 3.q.87.3.0

1 *Rhetorica est ex coniecturis ad suspicionem: quia quandoque non fit complete fides, vel opinio, sed suspicio quædam: quia non totaliter delinatur ad vnam partem conditionis, licet magis declinetur in hanc, quàm in illam: sad dialectica est ex probabilibus ad opinionẽ. 22ae.q.48.c.fi.

2 ¶Retributio proportionalis, ex debito legali, si est ex pacto, pertinet ad iustitiam commutatiuam: si vero ex debito honestatis, pertinet ad virtutem gratiæ, siue ad gratitudinem. 22ae.q.106.1.2m.

2 Retributio Dei duplex. s. pro bonis impletis, & pro beneficiis. 3a.q.56.2.3m.

1 ¶Tripliciter aliquid cognoscitur. s. per reuelationẽ, per seipsum, & hoc certitudinaliter, & coniecturaliter per aliqua signa. 12ae.q.112.5.c.

2 Reuelare secreta, in malum personæ, est contra fidelitatem, nisi vergat in periculum aliorum, vel nisi propter bonum commune, cõtra quod nullum debet recipi secretum 22ae.q.68.1.3m.*.q.70.1.2m.

3 Reuelatio Dei, fit ad inferiores per superiores, sicut ad homines per angelos. 22ae.q.2.6.c.

4 Vnus vnquam purus homo habuit reuelationem à Deo, nisi mediantibus angelis. 1a.q.98.3.c.*.3a.q.55.2.c.

5 Plura, & excellentius de mysterijs gratiæ reuelata sunt angelis & Apostolis, quàm Prophetis. 1a.q.57.3.3m.

6 Fides nostra innituur reuelationi Apostolis & Prophetis factæ, non autem alij reuelationi. 1a.q.1.8.2m.*.22ae.q.1.2.6.1m.

7 Multis gentilibus reuelationes factæ sunt de Christo, vt patet de Sibylla. 22ae.q.2.7.3m.*.q.172.6.1m.

8 Potest aliquis scire, se habere gratiam per reuelationem. 12ae.q.112.5.c.

9 Reuelat Deus hoc aliquando aliquibus, ex speciali priuilegio, vt securitatis gaudium etiam in hac vita, in eis incipiat, & confidentius & fortius magnifica opera prosequantur, & mala præsentis vitæ sustineant. 12ae.q.112.5.c.4m.*.5m.

10 Non tamen reuelat hoc omnibus, ne. s. non prædestinati desperent, & ne securitas, in prædestinatis negligentiam pariat. 1a.q.23.1.4m.

11 Reuelatum fuit Paulo, quòd esset in gratia. 12ae.q.112.5.c.

1 ¶Reuerentia directè respicit personã excellentem: ideo secundum diuersas rationes excellẽtiæ, diuersæ sunt species eius. 22ae.q.102.2.4m

2 Reuerentia Dei in communi, est de dictamine rationis naturalis, non autem determinatio eius. 22ae.q.81.2.3m.

3 Renereri est actus timoris, sed vt debetur Deo, est actus latriæ. 22ae.q.81.2.1m.

4 Christus secundum quod homo, præ ceteris habuit pleniorem affectum reuerentiæ ad Deum. 3a.q.7.6.c.fi.

5 Reuereri homines ratione alicuius diuini in eis. s. gratiæ, virtutis, vel naturalis imaginis Dei, est laudabile, non autem vt sunt cõtrarij Deo. 22ae.q.19.2.1m.*.q.25.1.1m.

6 Quæ habent aliquam excellentiam, solent haberi in reuerentia, non autem omnia;* ideo consuetudo hominum inoleuit, vt reges & principes, quos oportet in reuerentia haberi à subditis, & pretiosioribus vestibus ordinentur, & etiam ampliores, & pulchriores habitationes habeant, & propter hoc oportuit vt aliqua specialia tempora, & specialè tabernaculum, & specialia vasa, & speciales ministri ad cultum Dei ordinarẽtur in lege, vt per hoc animi hominum, ad maiorem Dei reuerentiam adducerentur 12ae.q.102.4.c.

5 ¶Prudentia & iustitia sunt maxime propriæ regi. 22ae.q.50.1.1m.

¶Ritus iudæorum, tolerantur ab ecclesia, propter figuram, in testimonium nostræ fidei, non autem ritus aliorum infidelium, atque hæreticorum, nisi vt vitetur malus malum, quia. s. ad vitandum scandalum, vel dissidium, quod ex hoc posset prouenire, vel vt facilius conuertantur. 22ae.q.10.11.0.

1 ¶Rixa est contradictio in factis. s. mutua percussio, & particulare bellum, sine auctoritate publica: sed contentio* importat quandam cõtradictionem verborum, in verbis. 22ae.q.41.1.c.*.q.42.1.c.

2 Qui publica potestate inuadunt, non rixantur, nec peccant, sed qui eis resistunt, iuste se defendendo. 22ae.q.41.1.3m.

Rixa inuadentis iniuste, est semper peccatum mortale, sed in defendente, nullum est peccatum:* vel veniale. s. quando aliquis leuis motus odij vel vindictæ se immiscet, vel mortale. s. quãdo offirmato animo, ex odio contra impugnantem insurgit, ad eum occidẽdum, vel cum graniter lædendum 22ae.q.41.1.0.*.q 42.2.c. 3

Rixa oritur proximè ex ira, sed ex concupiscentia, sicut ex prima radice, & iactantia occasionaliter, & ex odio per accidens. 22ae q.37.2.1m *.q.41.2.0.*.q.158.7.c. 4

Odium & discordia, sequuntur ex rixa, in rixantibus. 22ae.q 41.2.5m. 5

¶Ruth Moabitis, quæ mulier virtutis erat, signi fi cat ecclesiam de gentibus. Et conuersa ad Deum, intrauit ecclesiam, licet esset Moabitis. 12ae.q.105.3.1m.

S

Sabbatum inter cætera festa, tantum præcipitur in decalogo, quia figurabat generalia beneficia Dei, scilicet creationis, & beatitudinis. 12ae. q.100.5.c.2 n.*.q.102.4.10m.*.22ae q 122.4.c.2m. 1

Sabbatum præcipitur Iudæis triplici ratione, scilicet propter auaritiam, vt vacent diuinis. Secundo ne errent circa creationem. Tertio vt significet tripliceem quietem, scilicet Christi in sepulchro, mentis à peccatis, & beatorum in patria. 12ae.q.100.5.1m.*.q.102.4.10m.*.q.105.2.9m.fi.*.22ae.q.122.4.0. 2

Opera seruilia prohibita in sabbato, mystice sunt peccata, sed ad litoram sunt opera seruorum, id est, mechanica. 22ae.q.187.3.c. 3

Opera seruilia prohibita in sabbato, sunt principaliter peccata mortalia, secundo opera propria seruorum non autẽ peccata venialia, nec opera quæ sunt ad cultum Dei, nec opera spiritualia, nec necessaria ad salutem corporis, vel animæ, vel rerũ exteriorum. 12ae.q.100.8.4m.* q.107.2.4m.*.22ae.q.40.4.0 *.q.122.4.3m.*.3a.*.q.40.4.1m.*.3m 4

In obseruantia sabbati, sanctificatio est finis: sed præceptum est cessare ab opere seruili, id est, mechanico. 22ae.q.122.4.3m. 5

Circumcisio & sacrificia licebant Iudæis in sabbato. 22ae.q.122.4.3m. 6

Licuit Machabeis in sabbato pugnare, Heliæ fugienti itinerare, Apostolis euellere spicas. 12ae.q.100.8.4m.*.22ae.q.40.4.0.*.q.122.4.3m. *. 2.q.40.4.3m. 7

Christus non soluebat sabbatum, nisi secundum apparentiam. 12ae.q. 107.2.4m.*.3a.q.40.4.1m. 8

Iudæi melius facerent, labrorare sabbato, quã ludis & ocio vacare; * ideo magis contra hoc præceptum agit, qui peccat in die festo, quàm qui aliud corporale opus licitum facit. 22ae q 122.4.3m. 9

¶Sacerdos fuit Christus simul, & hostia pacificorum, & hostia pro peccato, & holocaustum. 3a.q 22.1.2.0.*.q.84.7.4m. 1

Christus est sacerdos, secundum quod homo, non autem secundũ quod Deus. 3a.q.22.3.1m. 2

Christus simul fuit sacerdos, rex & legislator, non autem alii homines, 3a q.22.1.3m.*.q.31.2.c.2m.*.q.59.4.1m. 3

Christus est totius sacerdotij origo. 3a.q.50 4. 4

In Christo est diuini sacerdotij plenitudo. 3a.q.63.6.c. 5

Christus excellentius angelis, habuit potestatem sacerdotalem, quia fuit maior eis, secundum veramque naturam, & angeli fuerunt ministri sacerdotij eius. 3a.q.22.1.1m. 6

Christus in triduo mortis fuit sacerdos, quia sacerdotium conuenit homini ratione animæ, id est, in qua est character ordinis. * Vnde per mortem, homo non perdit ordinem sacerdotalem, multo minus Christus, qui est totius sacerdotij origo. 3a.q 50.4.5m. 7

Chrigo non conuenit suscipere in se characterem, vel effectum sui sacerdotij, quia ipse est fons totius sacerdotij, nisi secundum quid. s. ratione impassibilitatis suæ. 3a.q.22.4.0.

Sacerdotium Christi manet in æternum, ratione consummationis: & finis. s. beatitudinis sanctorum, non autem ratione expiationis, vel passionis Christi, nisi virtualiter. 3a.q.22.5.0.*.6.c.*.q.3.5.c. 9

Sacerdotium Christi facit duo, quæ requiruntur ad perfectam emundationem peccatorum. s. gratia quo ad culpam, & satisfactio, quo ad reatum. 3a.q.22.3.0. 10

Homo sit particeps sacerdotij Christi, per omnia sacramenta, percipiendo aliquem effectum eius. 3a.q.6 .6.1m. 11

Christus noluit nasci de sacerdotibus, ne videretur idem sacerdotium, eius: & vetus: sed vetus erat figura eius. 3a.q.22.1.2m. 12

Sacerdotium ante legẽ, erat tantum secundum determinationem humanam * quæ hãc dignitatẽ primogenitis attribuebat 12ae.q.103.1.3m. 13

Sacerdotium veteris legis, fuit figura sacerdotij Christi, sed multum distans, quia nec æternum, nec mundans peccata. 3a. q.22.1. 1m.*.4.c. 3m.*.5.c.3m.*.6.c. 14

Sacerdotium Christi, dicitur secũdum ordinẽ Melchisedech, quia excellentia eius ad sacerdotium legale, figurabatur per illud. 3a. q.22.6.0. 15

Sacerdotium Christi, quo ad oblationẽ, expressius figurabatur per sacerdotium legis, quam per sacerdotium Melchisedech. in effusione sanguinis. Sed quo ad participationem & effectum eius, in quo præcipue attenditur excellentia eius, est ecõuerso. 3a.q.22 6.2m.*.q 61.3.3m 16

Iudicus est sacerdotibus veteris legis, fœminalium vsus, ad tegmen pudendorum, ad excludendam idolatriam in sacris Priapi. 12ae.q.102.4.7m.fi. 17

Sacerdotium leuiticum, deriuabatur ad posteros, secundũ originem carnis. 12ae.q.102.6.11m.*.q.105.1.4m.*.3a.q.18.4m. 18

Sacerdotes nouæ legis, tenent locum septuaginta discipulorum Christi. 22ae.q.184.6.1m.*.q.188.4 5m.*.3a.q.67.2.2m. 19

Ministri comparantur ad sacerdotem, sicut secundarium, & instrumenta le agens, ad agens principale. 3a.q.9.7 1.4.c. 20

Sacer-

21 Sacerdos nouæ legis, operatur in persona Christi. 3ª.q.22.4.c.
22 Sacerdos vt peccator, participat effectum sui sacerdotii, non autem vt sacerdos. 3ª.q.22.4.1m.
23 Bonus laicus, dicitur sacerdos spiritualiter, non autem quo ad ordinem, 3ª.q.82.1.1m.
24 Sacerdos inquantum medius inter Deum & hominem, habet nomen angeli. 3ª.q.22.4.1.
25 Proprium officium sacerdotis est esse mediatorem, inter Deum & populum. 3ª.q.22.1.c.*.4.c.*.q.26.1.o.*.q.82.3.c.
26 In officio sacerdotis, possunt considerari duo. s. oblatio sacrificii, & consummatio. 3ª.q.22.5.c.*.6.2m
27 In oblatione sacrificii cuiuscunque sacerdotis, sunt duo. s. sacrificium, & deuotio. Sed effectus proprius sacerdotii est quod sequitur ex sacrificio. 3ª.q.22.4.2m.
28 Solus Deus remittit per se culpam, sacerdos vero ministerialiter, virtute potestatis clauium, quæ quodammodo ordinatur ad culpæ remissione, non sicut causans, sed sicut disponens ad eam. 5.q.18.1.o.
29 Etsi ex vi clauium non tota pœna remittitur, aliquid tamen de pœna temporali sacerdos remittere potest. 5.q.18.2.c.
30 Cum sacerdos in vsu clauium sit minister Dei, tanquam causa disponés, dimittit quodammodo culpam, non vero ligat, nisi improprie, in pœnam autem habet potestatem & ligandi & soluendi, soluendo à pœna quam remittit, & ligando ad pœnam quæ remanet. 5.q.18.3.c.
31 Cum sacerdos operetur in vsu clauium sicut minister & instrumentum Dei tanquam principalis agentis, non potest soluere & ligare ad arbitrium, nisi inquantum à Deo sibi præscriptum est. 5.q.18.4.o.
32 Sacerdotii legalis potestas non se extendebat ad cælestia, sed ad figuras cælestium, & ideo videtur quod non habebant claues, sed in eis clauium potestas præcessit. 5.q.19.1.c.
33 In Christo oportet ponere clauem, sed altiori modo quam sit in eius ministris, & ideo dicitur quod habet clauem excellentiæ. 5.q.19.2.c.
34 Clauis ordinis quæ immediate remouet impedimentum, introitus ad regnum cælorum, competit solis sacerdotibus. Clauis vero iurisdictionis, quæ non clauis cæli, sed quædam dispositio ad ipsam dicitur, etiam aliis ministris ecclesiæ competit. 5.q.19.3.o.
35 Non possunt sancti quantuncunque habeant de gratia, pertingere ad effectum clauium, nisi applicentur ad hoc vt ministri, per ordinis susceptionem. 5.q.19.4.c.
36 Cum homo sit tantum instrumentaliter agens in vsu clauium quantumcunque sit gratia priuatus, nullo modo priuatur vsu clauium. 5.q.19.5.c.
37 Hæretici, schismatici & excõmunicati, habent quidem potestatem quãtum ad essentiam, sed vsus eis impeditur, ex defectu materiæ, quia eos ecclesia tali potestate priuat, subtrahendo illis subditos. 5.q.19.6.c.
38 Prælatus qui habet indistinctã potestatem in omnes, potest vti potestate clauium in omnes: Qui vero sub eo distinctas potestates acceperunt, in eos solum qui sibi commissi sunt, clauibus vti possunt, nisi in articulo necessitatis. 5.q.20.1.o.
39 Non potest simplex remittere ea peccata, quæ sibi superior potestate iurisdictionis reseruauit. 5.q.20.2.c.
40 Potest superior inferiori potestatem dare, vt in se potestate clauium vtatur 5.q.20.3.o.

1 ¶Sacramenta sunt protestationes fidei. 3ª.q.62.6.c.fi.*.q.72.5.2m.
2 Sacramentum est in genere signi, quia est rei sacræ signum. 3ª.q.60.1.o.
3 Sacramentum proprie, non est signum cuiuslibet rei sacræ, sed tantum rei sacræ sanctificantis homines. 12ª.q.101.4.c.*.q.102.5.c.*.3ª.q.60.2.o.*.q.60.2.o.*.3.c.
4 Sacramentum est signum passionis Christi, gratiæ, & gloriæ Ideo est cõmemoratio præteriti, demonstratio præsentis, & prognosticum futuri. 3ª.q.60.3.o.
5 In sacramentis requiruntur res determinatæ, ex institutione. Dei. 3ª.q.60.5.o.*.7.c.
6 Sacramentum proprie, semper est aliqua res sensibilis. 3ª.q.60.4.o.*.q.61.1.c.*.q.64.2.2m.
7 In sacramentis habentibus materiam corporalem, actus humani nõ sunt de essentia sacramentorum, sed dispositiue se habent ad sacramenta. 3ª.q.84.1.1m.
8 Res & verba sunt vnum sacramentum, inquantum conueniunt in vno. scilicet in significando, vel causando. 3ª.q.60.6.2m.*.q.62.4.4m.*.q.8.6.c.
9 Sanctificatio materiæ, est de necessitate sacramenti, in aliquibus sacramentis, vt in confirmatione & extrema vnctione: & in aliquibus est de solennitate tantum, vt in baptismo & matrimonio. 3ª.q.65.3.5m.*.q.72.3.o.
10 Materia sacramentorum, necessario benedicitur, præter baptismum & eucharistiam: quia hæc per vsum Christi benedicta sunt. 3ª.q.72.3.o.
11 Materia sacramẽti indiget duplici benedictione. Prima cum instituitur, secunda in vsu. 3ª.q.65.2.1m.*.q.72.3.2m.
12 In omnibus sacramentis indigentibus materia sanctificata, prius materia sanctificatur per episcopum 3ª.q.72.3.o.
13 Illa quibus homines communius vtuntur, debent sumi pro materia, vel pro forma sacramentorum. 3ª.q.60.5.3m.fi.*.7.2m.*.q.66.5.7m.*q.74.2.3.c
14 In sacramentis res sensibiles, sunt vt materia, & verba vt forma. 3ª.q.60.6.c.2m.*.7.c.*.q.90.2.c.
15 Sacramenta quorum effectus non dependet ab opere humano, habeot materiam sensibilem, vt baptismus & confirmatio, non autem fidependet: sicut matrimonium & pœnitentia. 3ª.q.84.1.1.
Sacramenta in quibus confertur superabundans gratia, habent materiam corporalem, non autem alia. 3ª.q.84.1.1m. 16
Forma determinata verborum, requiritur in sacramentis. 3ª.q.60.7.o 17
In sacramentis requiruntur verba Sed expressius significant in lege noua, quam in lege veteri. 3ª.q.60.6.o 18
In forma cuiuslibet sacramenti, oportet exprimi illud, in quo substantia eius consistit. 3ª.q.72.4.c. 19
Proferens corrupte verba sacramentalia, si ex industria hoc faciat, nõ videtur intendere facere, quod facit ecclesia: & ita non videtur perfici sacramentum. Si autem hoc faciat ex errore, vel lapsu linguæ si sit tanta corruptio, quæ omnino auferat sensum locutionis, non videtur perfici sacramentum: cum præcipue corruptio fiat in principio dictionis: vt pro patris, dicat matris. Si vero non totaliter auferatur sensus locutionis, vt in nomine patrias, pro in nomine patris, nihilominus perficitur sacramentum, licet enim mutetur sonus sensibilis, remanet tamen intelligibilis 3ª.q.60.7.3m. 20
Addens, minuens, transponens, mutans, vel interrumpens formam sacramentorum, perficit sacramentum: nisi intendat contra ritum ecclesiæ, vel nisi principalis sententia mutetur. 3ª.q.60.8.o. 21
Sacramenta sunt necessaria ad salutem humani generis: triplici ratione. s. quia sunt illa per quæ homo ex sensibilibus de spiritualibus eruditur, per quæ affectum qui sensibilibus subiicitur, in Dei reuerentiam refert, & per quæ circa ea in honorem Dei exercitatur. 3ª.q.61.1.o.*.3.c. 22
Sacramenta fuerunt necessaria, tempore legis nature post peccatum, sed indeterminata. 3ª.q.60.5.3m.*.q.61.3.o. 23
Necesse fuit, quòd per legem Moysis adderentur sacramenta determinata, supra sacramenta legis naturæ. 3ª.q.60.5.3m.q.61.3.o. 24
Necesse fuit, quod in lege noua, essent alia sacramenta, quàm in lege veteri. 3ª.q.60.6.3m.*.q.61.4.o. 25
Sacramenta simpliciter necessaria ad salutem, sunt tantam tria:* primo quidem baptismus cuilibet personę singulari simpliciter & absolute: pœnitentia vero post mortale peccatum: Sacramentũ ordinis autem, est necessarium ecclesiæ: quia vbi non est gubernator, corruet populus. Alia vero sacramenta, necessaria sunt, vt melius habeatur finis. id est, salus per gratiam, ita quod non peccat quilibet ea non accipiẽs, nisi ea contemnat iniquo animo. 3ª.q.62.2.c.*.q.65.4.o.*.q.72.1.3m. 26
Sacramenta legis naturæ, non obligabant ex præcepto Dei, sed secundum mentem cuiuslibet celebrabantur. 3ª.q.60.5.3m.*.q.61.3.2m*.q.70.2.1m. 27
Solus Deus est institutor sacramentorum. Quæ autem per homines instituta sunt, pertinent ad solennitatem. Quæ vero à Christo, necessaria sunt. 3ª.q.64.2.o.*.q.83.2.8m. 28
Solus Deus operatur vt causa principalis, ad effectum interiorem sacramentorum, sed homo & sacramenta, instrumentaliter tantum. 3ª q.64.1.5.o.* 9.c.*.q.84.3.3m. 29
Sacramenta operantur vt instrumenta diuine misericordiæ iustificantis: Dei autem est respicere ad hominis cor. 1ª.q.57.4.o..22.q.44.1.c.*.q.116.5.3m. 30
Sacramentalia non pertinent ad gratie interioris necessitatem, sicut sacramẽta. Ideo Christus reliquit ea fidelibus instituẽda pro arbitrio suo. 12ª.q.108.2.2m. 31
Christus vt Deus, operatur per auctoritatem, ad interiorem effectum sacramentorum, sed vt homo meritorie, & efficienter, vt instrumentum principale. 3ª.q.64.3.o.*.4.c. 32
Omnia sacramenta nouæ legis sunt immediate instituta à Christo. 12ª.q.108.2.c.2m.*.3ª.q.64.2.c.*.q.66.5.c.*.q.72.1.1m. 33
Virtus Christi operatur in sacramentis per modum sanationis, & expiationis cuiusdam 3ª.q.62.8.2m. 34
Fides ministri, non est de necessitate sacramentorum. 3ª.q.64.9.o. 35
Deuotio ministri, aliquid operatur impetrando, non quidem effectum sacramentorum, sed aliquid annexum ei: 3ª.q.64.3.2m.*.q.82.6.c. 36
Orationes que fiunt in collatione sacramentorum, fiunt in persona totius ecclesie, & non in persona alicuius particularis. 3ª.q.64.1.2m. 37
Intentio ministri, requiritur ad perfectionem sacramentorum. 3ª.q.60.8.c.*.q.64.8.o. 38
Intentio virtualis, sufficit ad perfectionem sacramentorum Sed minister debet conari ad actualem intentionem: licet non totaliter sit in potestate hominis. 3ª.q.64.8.3m. 39
Intentio ecclesie, expressa in forma sacramenti sufficit ad perfectionem eius, nisi contrarium exprimatur exterius. 3ª.q.64.8.2m. 40
Peruersitas intentionis, respectu sacramenti expressa, tollit veritatem sacramenti, non autem respectu sequentium. 3ª.q.64.10.o.*.q.74.2.2m. 41
Sacramenta conferri possunt per malos ministros. 3ª.q.64.5.o.*.9.c. 42
Quamdiu minister ecclesie qui est in peccato mortali sustinetur ab ecclesia, subditus eius debet ab eo sacramenta accipere: quia ad hoc est ei obligatus. 3ª.q.64.6.2m. 43
Tamen preter articulum necessitatis, non est tutum eum inducere ad aliquid sui ordinis exequendum, durante tali conscientia, quam tamen deponere posset, quia in instanti gratia emundat. 3ª.q.64.5.2m. 44
Heretici precisi ab ecclesia, seruantes formam ecclesie, conferunt sacramentum, non autem rem sacramenti. Sed grauiter peccant dantes, & recipientes. Si vero non seruent formam, nihil conferunt. 3ª.q.64.9.2m.*.3m.*.q.82.5.o.*.7.2m.*.8.9.o 45
46 Effectus sacramentorum duplex. s. principalis, id est, gratia, & secundarius, s. character, vel aliquis cruatus animæ, in sacramentis in quib. non imprimitur character. 3ª.q.62.principio
47 Quando plures actiones ordinatur ad vnum effectum, in illa quæ perficit effectum principalem, consistit essentialiter sacramentum, non autem in eis quæ ad hoc disponunt, vel remouent impedimentum, vel ornant, sed sunt sacramentalia. q.60.2.3m.
48 Vbi occurrit specialis effectus gratie, ibi ordinatur speciale sacramentũ, quia sacramenta noue legis ad hoc ordinantur. 3ª.q.72.1.c
49 Omne sacramentum producit suum effectum virtute forme & materię. 3ª.q.86.6.c.
50 Diuersa sacramenta, diuersimode purgant, illuminant, & perficiunt 3ª.q.65.1.3m
51 In sacramento nouæ legis, est illuminatio gratiæ cum purgatione. 3ª.q.65.1.3m
52 Effectus sacramenti, non impetratur oratione ecclesie, vel ministri, sed ex merito passionis Christi. 3ª.q.64.1.2m
53 Omnis efficacia sacramentorum, descendit à Christo. 3ª.q.60. principio. *.q.66.5.c.*.q.84.1.1m.*.7.c
54 Efficacia & virtus sacramentorum, est ex Deo, vt à causa principali, sed est ex passione Christi, vt à prima causa meritoria, & vt ab instrumento coniuncto, ex fide vero, vt à continuante instrumentũ agenti principali. 3ª.q.49.1.4m.*.q.61.1.1m.*.q.62.5.o.*.6.c.*.q.64.*.1.2m *.2.o.*.7.c.*.q.84.7.c.*.q.86.1.c fi
55 Sacramentum cõsequitur virtutem spiritualem, ex benedictione Christi, & applicatione ministri, ad vsum sacramenti. 3ª.q.62.4.3m.*.q.63.6.1m.
56 Omnia sacramenta sunt instituta contra aliquem defectum. 3ª.q.65.1.c
57 Nullum sacramentum ordinatur specialiter, contra peccatum veniale. 3ª q.65.1.8m
58 Commune est omni sacramento, quod per illud exhibetur remediũ aliquod, contra peccatum, per hoc quod gratiam confert. 3ª.q.63.6.c.
59 Per omne sacramentum, sanctificatur homo, id est, mundatur à peccato, quod fit per gratiam. 3ª.q.65.6.2m
60 Sacramenta ecclesiæ ordinantur ad duo, s. ad perficiẽdum hominem in cultu Dei, & in remedium contra peccatum. 3ª.q.65.1.c.
61 Sacramenta veteris legis proprie dicuntur, que significabant sanctitatẽ Christi, non qaidem vt in se est, sed vt per eam sanctificamur. 3ª.q.60.2.2m.
62 Et erant prænuncia Christi venturi. 3ª.q.60.6.3m.*.q.61.3.b.*.4.c.*.q.62.6.c fi.
63 Passio Christi est causa finalis sarramentorum veteris legis, quia fuerunt instituta ad eam significaudam. 3ª.q.61.3.1m
64 Sacra & sacramenta veteris legis, figurabant sacra & sacramenta noue legis: & obseruantie veteris legis, conuersationem populi noue legis, que omnia ad Christum pertinent. 12ª.q.101.4.1m.*.4m
65 Sacramenta veteris legis erant plura, propter diuersitatem cerimoniarum, & sacrificiorum. 3ª.q.65.1.4m
66 Sacramenta veteris legis, quo ad omnes erant tria. s. circuncisio, esus agni paschalis, & purificatio à quibusdam immundiciis, vt expiatio à peccatis. Sed quo ad ministros, etiam erant alia tria, scilicet consecratio sacerdotum, oblatio victimarum, esus panum propositionum, & huiusmodi, & ablutio manuum & pedum, & rasio pilorum. 12ª q.102.5.c.
67 Sacramenta veteris legis sanctificabant, mancipando ad diuina, non autem emundando, nec confirmando. 3ª.q.62.6.2m
68 * Et nihil interius efficiebãt. Ideo dicuntur iustitia carnis. 3ª.q.27.5.3m
69 Nec purgabant à culpa, sed ab immunditia, id est, ab irregularitatib. & impedimentis, que multiplicabantur à lege, propter timorem & reuerentiam Dei. 12ª.q.102.5.4m.*.5m.*.6m.*.q.103.2.o.*.3ª.q.37.4.3m.*.q.89.4.1m
70 Nec diluebant peccata, quo ad maculam, sed reatum, inquantum erant onerosa, tamen presupposita gratia. 3ª.q.62.6.2m
71 Ratio literalis & figuralis omnium sacramentorum veteris legis exponitur. 12ª.q.102.5.o
72 Nec iustificabant, sed significabant fidem, qua iustificabantur patres antiqui 12ª.q.98.2.4m.*.q.103.2.o.*.q.107.1.3m.*.3ª.q.62.6.o
73 Ned habebant in se aliquam spiritualem virtutem operatiuam spiritualis effectus. 3ª.q.62.6 c fi.*.q.63.1.3m
74 Sacramentum dicitur tripliciter, non quidem equiuoce, sed analogice, scilicet sacrum secretum, iuramentum, & signum rei sacre. 3ª.q.60.1.c.
75 In quolibet sacramẽto sunt tria, scilicet origo, perfectio, & finis duplex. scilicet proximus, id est, sanctificatio, & finis vltimus, scilicet vita eterna 3ª.q.60.3.c
76 Differentia inter sacra, sacramenta, sacrificia, & obseruantias. 12ª.q.101.4.o.
77 Sacramenta noue legis, conferunt gratiam. non autem sacramentalia, sed remouent contrarias dispositiones, & impedimenta. Ideo secundum ea multiplicantur. 12ª.q.103.3.2m.*.3ª.q.71.3.2m.
78 Sacramenta & sacramẽtalia, que habent effectum perpetuum, non possunt iterari, que uero non habent, possunt itereri. 3ª.q.66.3.3m.fi.*.q.82.8.2m
79 Sacramenta quatuor dicuntur magna, scilicet baptismus, ratione effectus, confirmatio ratione ministri, eucharistia ratione contenti, & matrimonium ratione significati. 3ª.q.65.3.4m.*.q.67.2.3m
In sacramentis veteris legis, que ordinabantur ad hominum sanctificationem, nihil erat sine rationabili causa. 12ª.q.102.5.b 80
Numerus & sufficientia septem sacramentorum noue legis. 3ª.q.65.1.o 81
Ordo sacramẽtorum noue legis exponitur. 3ª.q.65.2.3.o.*.q.67.2.3m. 82
Sacramenta noue legis, tripliciter se habent ad sacramenta veteris legis, scilicet essentialiter, vt matrimonium, pœnitentia, & ordo: figuraliter, vt baptismus, & eucharistia: & neutraliter, vt alia. 12ª.q.102.5.3m 83

Sacrificium proprie dicitur aliquid factum ad honorem debitum soli Deo, ad eum placandum. 22ª.q.81.4.1m.*.3ª.q.22.2.c*.q.48.3.c 1
Sacrificium exterius, est signum sacrificij interioris, quo quis se offert Deo. 3ª.q.82.4.c 2
Omne quod Deo exibetur, vt spiritus feratur in Deum, potest dici sacrificium. 3ª.q.22.2.c.* q.48.3.c. 3
Omnia obsequia proximis facta, inquantum ad Deum referuntur, dicuntur sacrificia. 22ª.q.188.2.c 4
Sacrificium nihil aliud est, nisi protestatio interioris deuotionis & fidei. 22ª.q.85.2.c.*.3ª.q.22.2.c 5
Sacrificium debet offerri soli Deo. 12ª.q.102.3.c.*.22ª.q.84.1.1m.*.q.85.2.o.*.q.94.2.c.*.3ª.q.83.c 6
Offerre Deo sacrificium in communi est de iure naturali, sed determinatio eius, de iure diuino, & humano 22ª.q.85.1.o 7
Sacrificia sensibilia instituta sunt, non propter indigentiam Dei, sed vt homo & se omnia sua referat in Deum, vt in finem, principium, & dominum omnium. 12ª.q.102.3.1m.*.22ª.q.30.4.1m.*.q.81.6.2m.*.7.c.2m.*.q.85.2.c 8
Quicunque offert sacrificium, debet esse sacrificij particeps. 3ª.q.82.4.c 9
Sacrificium duplex. s. interius, & exterius. 22ª.q.85.2.c.*.3.2m.*.4.c.*.3ª.q.22.2.c.*.q.82.4.c 10
Ad primum omnes tenentur. Ad secundum vero, soli subditi legi, nisi necessarij actus virtutum. 22ª.q.85.4.o. 11
In quolibet sacrificio considerantur quatuor, s. cui, à quo, quid, & pro quibus offertur 3ª.q.22.3.1m.*.q.48.3.c 12
Homo indiget sacrificio propter tria, s. propter remissionem peccati, cõseruationem gratie, & adeptionem glorie. Que omnia dantur nobis per humanitatem Christi. 3ª.q.22.2.c. 13
Homo tripliciter exhibet corpus suum, sacrificium & hostiam Deo. s. per martyrium per austeritatem, & per opera iustitie & diuini cultus. 22ª.q.85.3.2m 14
Sacrificia, oblationes, & huiusmodi ante legem Moysis, erant necessitatis in communi, sed erant voluntatis in speciali. 12ª.q.103.1.o.*.3ª.q.60.5.3m.*.q.61.3.2m.*.q.70.2.1m.*.4.m 15
Precepta de sacrificiis, non sunt data Iudeis, nisi post idolatriam. 12ª.q.102.3.c 16
Ratio literalis & figuralis omnium sacrificiorum in lege veteri, exponitur. 12ª.q.102.3.o 17
Lex vetus in multis diminuit cultum corporalem: ideo statuit quòd sacrificia non offerentur de quolibet nec in omni loco 12ª.q.101.3.3m *.4.1m.*.q.102.4.3m 18
Esus adipum,* & sanguinis, in sacrificiis Iudeorum, erant prohibita: sed sanguis effundebatur ad crepidinem altaris, ad honorem Dei: adeps vero, adurebatur igne, & hoc ad euitandum idolatriam. Libabant.n. idolatre sanguinem victimarum, & comedebant adipes Secundo ad informationem humane vite. ut horrerent homicidia. Esus autem adipum prohibebatur, ad vitandum lasciuiam, & delitias que in cibis habetur. 3ª ratio ad reuerentiam Dei. 4ª quia significabatur effusio sanguinis Christi: adeps autem abundantiam nutrimenti demonstrat, & pinguedinem significat charitatis. 12ª.q.102.3.8m 19
Sacrificia ueteris legis non erant Deo accepta, secundum se, sed quia figurabãt passionem Christi, & sacrificium interius. s. deuotionem, & ne offerrentea idolis 12ª.q.102.3.o.*.4.3m.*.5.4m principio. 20
Sacrificium in lege veteri, erat publica protestatio peccati. Ideo non fiebat pro peccato negligentie, nec pro aliis peccatis interiorum actum, qui erant occulta. 22ª.q.54.3.3m 21
Sacrificium triplex in lege veteri. s. oblatio pro peccato, holocaustum, & victima vel hostia. 12ª.q.102.3.8m.*.9m 22
Sacrificia veteris testamenti, significabant passionem Christi, sed oblationes significabant dispositionem Christi patientis. s. voluntatie. 3ª.q.47.2.1m.*.q.48.3.o 23
Vtraque significabant eucharistiam, prima quidem quo ad significatum, secunda vero quo ad numerum, & vsum. 12ª.q.101.4.1m 24
Primum. s. oblatio pro peccato, conuenit pœnitentib. secundum perfectis, & tertium proficientib. 12.q.102.3.8m. 25
Primum erat de necessitate remissionis peccati. vnde incendebatur vna pars, & alia erat sacerdotis, quia expiatio fit à Deo per ministerium sacerdotum. 12ª.q.102.3.8m 26
Tertium erat ex debito beneficij vel accepti, vel accipiendi, pro gratiarum actione, vel pro salute & prosperitate offerentium, quorum tertia pars erat, secunda sacerdotum & prima incendebatur Deo. 12ª.q.102.3.8m 27
Sacrificium pro peccato totius populi, uel sacerdotis totum comburebatur, ne aliquid peccati in eis remaneret 12ª.q.102.3.8m. 28
Primitie erant oblationes, non autem sacrificia, quia nihil sacrum fiebat circa eas. 22ª.q.85.1.3m.*.q.86.4.o. 29
De iis quæ veniunt in vsum hominis de terræ nascentibus, sunt cib. potus, condimentum, & medicamentum. De primo offerebatur in sacrificium panis. De secundo, vinum. De tertio oleum, & sal. De quarto, thus, 30

eo,thos, quod est aromaticum, & consolidatiuum. Primo, significatur caro Christi. Secundo, sanguis eius. Tertio, gratia. Quarto, scientia. Quinto, oratio. 12æ.q.102.3.13m.

31 Sal offerebatur in sacrificiis, quia impedit corruptionem putredinis. Et significat discretionem sapientiæ, & mortificationem carnis. 12æ.q.102.3.14m.

32 Sacrificium expiationis, erat solennissimum. Et erat præcipua figura eucharistiæ, quo ad Christum passum, sicut omnia sacrificia veteris legis. 3a.q 73.6.c.

33 Potissimum sacrificium est, quo Christus se obtulit Deo. Ideo omnia sacrificia veteris legis, erant ad figurandum hoc vt perfectum per imperfecta, quorum rationes sumi debent ex eo. 12æ.q.102.3.c.

34 Licet in sacrificiis veteris legis, non sumeretur caro humana, sed aliorũ animalium, tamen caro Christi, est verum sacrificium, quadruplici ratione. s. quia ex eo quòd est caro humanæ naturæ, caro congrue pro hominibus offertur. Et ex eo quòd erat passibilis & mortalis, apta erat immolari. Et ex hoc quòd erat sine peccato, efficax erat, ad emũdanda peccata. Et ex eo quòd erat caro ipsius offerentis, erat Deo accepta, propter charitatem, suam carnem offerentis, secundum Augustinum. 3a.q.48.3.1m.

35 Passio Christi, fuit verum sacrificium. 3a.q.47.2.c.1m.*.4.2m.*.q.48.3.0.*.6.3m.*.q.49.4.c.*.q.73.4.c.3m.*.q.83.1.c.

36 Occisio Christi, fuit sacrificium, respectu voluntatis eius. Non autẽ quo ad voluntatem occidentium, sed grauissimum peccatum. 3a. q 22. 2m.*.q.47.4.2m.*.q.48.3.3m.

37 Sacrificium Christi fuit efficacissimum, ad delendum peccata, ratione deitatis. 3a.q.22.3.2m.

1 Sacrilegium est omne quod fit ad irreuerentiam rei sacræ, 22æ.q.99.0.*.q.154.10.3m.

2 Sacrilegium est speciale peccatum, oppositum religioni. 22æ.q.99.2.0.

3 Saacrilegium est sine aliis peccatis, quando non est alia deformitas, nisi violatio rei sacræ. 22æ.q.99.2.3m.

4 Species eius sunt tres, secundum triplicem rationem sanctitatis. s. personarum, locorum, & aliarum rerum. 22æ.q.99.3.0.*.q 154.10.3m.

5 Et grauius est contra personam, quàm contra locum. Sed grauissimum est contra sacramenta, secundo contra vasa sacra, tertio contrà imagines & reliquias sanctorum, quarto contra ornatus rei sacræ, quinto contra res ministrorum ecclesiæ. 22æ.q.99.3.c.

6 Omne peccatum personæ sacræ, est sacrilegium materialiter, non autẽ formaliter, nisi sit directe contra sanctitatem eius, puta si virgo Deo dicata fornicetur. 22æ.q.99.3.3m.

7 Quælibet species luxuriæ, secundum quod violat aliquid pertinens ad cultum Dei, est sacrilegium. 22æ q.154.10.0.

8 Pœna sacrilegii secundum æqualitatem, est excommunicatio. Sed quia hæc non timetur, additur decapitatio secundum leges, & pœna pecuniaria, secundum canones. 22æ.q 99.4.0.*.q.154.10. 2m.

¶ Sal impedit corruptionem putredinis. 1a. q. 104. 2. c.*.12æ.q.102.3.14m.

1 ¶ Salomon non meruit sapientiam in somniis, sed fuit signum præcedentis desiderii. 12æ.q.113.3.2m.*.22æ.q.154.5.1m.

2 Somnus Salomonis, non fuit naturalis, sed fuit prophetica visio. 12æ.q.113.3.2m.*.22æ.q 173.2.c.

1 ¶ Saluari nullus potest, nisi per Christum. 3a. q.61.3.c.2m.*.4.c.*.q.68.1.0.*.2.c.*.q.73.5.c.*.q.84.5.c.

2 Ad salutem venitur dupliciter. s. merito Christi, vt pueri, & stulti, & merito proprio, addito ad meritum Christi, per actum fidei. 22æ. q. 124.1.1m.

3 Pueri antiquorum, saluabantur in fide parentum. 3a. q. 34.3.c.*.q.70.4.2m.

4 In necessariis ad salutem, tenemur intellectum nostrum conformare intellectui Dei, vt in iis quæ sunt fidei. 1a.q.1.8.2m.

5 In necessariis ad salutem, Deus nunquam deest, nec vnquam defuit homini, nisi ex culpa eius. 12æ.q.98.2.4m.*.22æ.q.177.1.c.*.q.178.1.c.

6 Quodlibet tempore, instructi sunt homines diuinitus de agendis, inquãtum expediebat ad salutem electorum. 22æ.q.174.6.c. fi. 3m.

7 *Ex diuina prouidentia, procurantur multæ occasiones salutis hominibus, vt prædicationes, exempla, actus virtutum pro loco & tempore, ægritudines, flagella, & etiam peccata. 12æ.q.87.2.1m.*.2m.

8 Non est de necessitate charitatis, quòd aliquis exponat proprium corpus, pro salute proximi, nisi quando tenetur eius saluti prouidere, sed est de perfectione charitatis. 22æ.q.26.5.3m.

1 ¶ Si voluntate Dei, ipsa anima Samuelis, Sauli euentum belli prænunciauit, Deo sibi hoc reuelante, pertinet ad rationem prophetiæ. Non autem est eadem ratio de sanctis, qui sunt modo in patria. 22æ. q. 174.5.4m.

2 * Dici etiam potest, quòd nõ fuerit anima Samuelis, sed dæmon ex persona eius loquens, quem sapiens Samuelem nominat, & eius prænunciationem, prophetiam, secundum opinionem Saulis & astantium, qui ita opinabantur. 22æ.q.172.6.2m.*.q.174.5.4m.

1 Sanctificatio duplex. s. totius naturæ humanæ ab omni corruptione culpæ & pœnæ in resurrectione, & personalis, in sola mente. 3a.q.27.2.4m.

2 Sanctificatio duplex. s. adultorum per proprium actum, & paruulorum, secundum fidem parentum, vel ecclesiæ. Prima est perfectior quàm secunda. 3a.q.34.3.c.*.q 70.4.2m.

3 Sanctificari dicitur tripliciter, s. mundari à peccato, confirmari in bono, & deputari ad cultum Dei. Et tantum tertium conuenit carenti ratione. 22æ.q.81.8.c.*.q.62.6.2m.*.q.63.6.2m

Sanctificatio tabernaculi, & vasorum eius literaliter fuit, vt haberetur in reuerentiam. Sed figurabatur spiritualis sanctificatio fidelium. 12æ.q.102.4.9m. 4

Sanctificari dicitur tripliciter. s. ex minus sancto, ex non sancto priuatiue, & ex non sancto negatiue. Et tantum tertium conuenit Christo, * qui factus est sanctus ex non sancto. secundum hominem, non quidem priuatiue, vt s. aliquando fuerit homo, & non fuerit sanctus, sed negatiue, quia scilicet quando non fuit homo, non habuit sanctitatem humanam: & ideo simul factus est homo, & sanctus homo. 3a.q. 34.1.2m. 5

Quæ fiunt præter legem communem, non fiunt principaliter ad subueniendum vni personæ, sed ad insinuationem & commẽdationem gratiæ, vt sanctificatio in vtero. 3a.q.2 .6.c 6

Non est credendum, aliquos esse sanctificatos in vtero, de quib. non loquitur scriptura. 3a.q.27.6.c 7

Illi præcipue sanctificati sunt in vtero, qui immediatius ordinati, sunt, ad significandum sanctificationem Christi, 3a.q.27.6.0 8

Hieremias, & Ioannes Baptista non fuerunt sanctificati, ante infusionem animæ rationalis. 3a.q.27.2.1m 9

Sanctificati in vtero, creduntur non peccasse mortaliter de cætero. 3a. q.2 .6.1m 10

Sanctificati in vtero, debent baptizari, vt suscipiant characterem, * quo Christo configurentur, & ita per susceptionem characteris, aliis membris Christi configurarentur, etiam corporaliter, & vt quasi deputentur ad percipienda diuina: tertio propter bonum obedientiæ, quia præceptum de baptismo omnib. est datum, & ab omnib. debet impleri, nisi articulus necessitatis sacramentum excludat. 3a.q.68.1.3m 11

Nazaræi, per quos significantur perfectissimi, sanctificabantur voto. 22æ q. 6.6.b 12

¶ Sanctitas est specialis virtus. s. religio, sed est generalis imperio. 22æ.q 81 8.1m. 1

Sanctitas refert omnia virtutum opera in Deum, vel per hæc disponit ad cultum Dei: ideo differt tantum ratione à religione, quæ est circa pertinentia specialiter ad cultum Dei, vt in sacrificiis. 22æ.q.81.8.0 2

Sanctitas, importat duo necessaria ad applicationem mentis ad Deum. s. munditiam, & firmitatem. 22æ.q.81.8.0 3

¶ Sanctus vnus præcipue laudatur de vna virtute, & alius de alia, propter excellentiorem promptitudinem ad actum vnius virtutis, quàm ad actum alterius. 12æ.q.66.2.2m.

¶ Sanguis non est actu pars, sed est totum in potẽtia. 3.q.31.5.1m.*.6.c 1

Sanguis est de integritate humanæ naturæ. 1a.q.119.1.c. 2

Sanguinei sunt amatiui. Ideo iecur dicitur cogens amare, quia generat sanguinem. 12æ.q.48.2.1 3

Sanguinis in lege veteri effundebatur ad crepidinem altaris, vt Iudæi horrerent effundere sanguinem. Et quia vita est à Deo. Et pro effusione sanguinis Christi. 12æ.q.102.3.8m.*.6.1m. 4

Sanguis Christi, est pretium redemptionis nostræ, quod Christus obtulit Deo, non autem diabolo. 3a q.48 4.3m.*.5.c.*.q.49.5.1m 5

Totus sanguis Christi, qui ad veritatem humanæ naturæ pertinebat, in passione eius effusus pro redẽptione humani generis, ad corpus Christi rediit, & resurrexit cum eo, triplici ratione. s. quia passus est in perfectissima ætate, in qua maxime ea quæ in homine inueniuntur, ad veritatem humanæ naturæ pertinere videntur, tanquam ad maximam perfectionem adducta, & ex merito passionis, sicut & ille partes sanctorum martyrum, in quib. passionem pro Christo sustinuerunt, quendam priuilegiatum fulgorem in resurrectione habebunt, & ex ipsa virtute passionis in qua humanum genus sanctificauit, quia humanitas Christi, salutiferam virtutem habuit, ex virtute verbi sibi vniti, secundum Damascenum. 3a.q.54.3.1m 6

Sanguis Christi in passione effusus, qui maxime fuit salubris, fuit diuinitati vnitus: ideo oportuit, quòd in resurrectione iungeretur aliis humanitatis partibus, sicut & verum corpus eius. 3a.q.52.2.1m 7

Sanguis vero qui in quibusdam ecclesiis pro reliquiis obseruatur fluxit miraculose, de quadam eius imagine percussa. 3a.q.54.3.3m 8

Sanitas est de prima specie qualitatis, causata ex humorib. adæquatis. 12æ.q.49.2.c.1m.*.3m.*.4.c.*.q.50.1.c.fi 1

Sanitas est tantum in animali. 1a.q.16.6.c 2

Eadem numero sanitas, est in animali, & in aliis, nec alia sanitas est medicinæ, & vrinæ, quàm sanitas animalis, quam medicina facit, & vrina significat. 12æ.q.20.3.3m 3

Christus quemcunque curauit, totum sanauit. s. mente, & corpore. 3a.q.44.3.3m.*.q.86.5.1m 4

Dicitur ille non posse sanari, qui non potest de facili sanari. Potest tamẽ hoc fieri, per virtutem diuinæ gratiæ quæ etiam interdum in profundum maris se conuertit. 22æ.q 33.2.1m.*.3a.q.86.1.2m.fi 5

¶ Sapientia qua formaliter sapientes sumus, est quædam participatio diuinæ sapientiæ, quæ Deus est. 22æ.q.23.2.1m 1

Sapientia secundum philosophos, est tantum cognoscitiua, secundum theologos vero, est etiam directiua. 22æ.q.19.7.c.*.q.45.2.0 2

Sapientia iudicat de omnibus, & ordinat, quia considerat altissimas causas 12æ.q.57.2.c.1m.*.q.66.5.c.1m 3

Sapiens simpliciter, est qui cognoscit altissimam causam simpliciter, sed sapiens in aliquo genere, est qui scit altissimam causam in illo genere. 1a.q.1.6.c.*.22æ.q.9.2.c.*.q.45.1.c.*.q.57.2.1m 4

Sapientia

5 Sapientia simpliciter, semper est bona, sed secundum quid est mala, & est triplex. s. terrena, animalis, & diabolica, 22æ.q.45.1.1m.*.q. 46. 1.2 .*.q.55.1.3m.*.q 113.1.1m.

6 Omnis sapientia est scientia, inquantum est de conclusionibus, sed differt à cæteris scientiis, inquantum est de principiis, 12æ.q.57.2.1m. *.4m.*.22æ.q. .2.c.

7 Sapientia vtitur principiis non solum cõcludẽdo ex eis, sicut aliæ scientiæ, sed iudicando de eis & disputando contra negantes ea, 1a.q. 1.8. c.*.12æ.q.53.2.1m.*.2m.*.q.66.5.4m.

8 Sapientia continet sub se scientiam & intellectum, 12æ.q.57.2.2m.

9 Sapientia est tantum vna, licet scientiæ sint multæ, 12æ.q.57 2.c.fi.

10 Sapientia est maxima inter omnes virtutes intellectuales, iudicans & ordinans eas, 12æ.q.57.2.2m.*.q.66.5.0.*.q.68.7. c.

11 Differentia inter sapientiam, scientiam, intellectum, artem, & prudentiam, 12æ.q.57.2 3.4.0.

12 Sapientia in rebus humanis, est prudentia, 1a.q. 1.6.c.*.22æ.q.47.2.1m.

13 Prudentia non imperat sapientiæ, sed econuerso. Nec est de altissimo, sicut sapientia. Sed imperat de ordinatis ad sapientiam. Ideo est ministra eius, 12æ.q.56.5.1m.

14 Prudentia est de iis, per quæ peruenitur ad felicitatem, sed sapientia est de obiecto eius. Et actus eius in hac vita non est perfecta felicitas, sed est inchoatio eius: quia est actus imperfectus, respectu sui obiecti principalis, scilicet Dei, 12æ.q 6.2m *.3m.

15 Dona sapientiæ & sciẽtiæ, nihil aliud sunt, quàm quædam perfectiones mentis humanæ, secundum quas disponitur ad sequendum instinctũ Spiritus sancti, in cognitione diuinorum, & humanorum, 12æ.q 68.5.1m.*.22æ.q.8.5.c.

16 Sapientia data à Deo, est donum Spiritussancti, sed sapientia acquisita per studium humanũ, est virtus intellectualis, 1a.q 1.6.3m.*22æ.*.q.45.1.0.*.4.1m.*.2m.

17 Donum & virtus sapientiæ, principaliter est de diuinis, secundario vero de aliis, iudicando per regulas diuinas, 12æ.q. 57. 2.c.*.22æ.q.9.2.c.

18 Virtus sapientiæ, est tantum speculatiua, sed donum sapientiæ est speculatiuum principaliter, & secundario practicum, 1a.q.6.1.c.*.22æ.q.10.7.c.*.q.45.3.0.*.6 3m.

19 Ratio speculatiua, quo ad apprehensionem, perficitur dono intellectus, & quo ad iudicium, dono sapientiæ. Sed ratio practica quo ad primũ perficitur dono consilii, & quo ad secundum, dono scientiæ, 12æ.q.68.4 c.

20 Donum sapientiæ, est in ratione superiori, donum autem scientię, in ratione inferiori, 1a.q.79.9.c.*.22æ.q.45.5 c

21 Augustinus loquitur de sapientia, quantum ad suam causam. s. quantum ad charitatem, ex qua etiam sumitur nomen sapientiæ, quæ est donũ, secundum quod saporem quendam importat, 1a.q.43.5.2m.*.3m.*.22æ.q.45.2.1m

22 Talis expositio. s. quod sapientia dicitur quasi sapida scientia, non conuenit, nisi secundum nomen quod habet sapientia in latina lingua. In græca autem non competit, & forte nec in aliis linguis. Vnde potius videtur nomen sapientiæ ibi accipi pro eius fama, qua à cunctis commendatur, 1a.q.43.5.2m.*.3m.*.22æ.q.45.2.2m

23 Donum sapientiæ, dirigit hominis intellectum & affectum, ideo ei tanquam directiuo correspondent duo dona. s. intellectus in intellectu, & timor in affectu, 12æ.q.58.4.5m

24 Rectum iudicium de diuinis ex inquisitione rationis, est virtutis sapientiæ, doni verò eius secundum connaturalitatem, 1a.q.1.6.3m.*.12æ.q.68.1.4m.*.22æ.q.45.2.c.

25 Iudicium per modum inclinationis, est doni sapientiæ, sed per modum cognitionis tantum, est theologiæ, 1a.q.1.6.3m.*.22æ.q.45 2.c.

26 Intellectus habet duos actus, scilicet percipere, & iudicare, secundum rationes diuinas & humanas. Primum est doni intellectus, secundum doni sapientiæ, & tertium doni scientiæ, 22æ.q.8.6.0.*.q.9.2.0.*.q.45.2.3m.

27 Donum sapiẽtiæ, est excellentissimum, inter septem dona Spiritussancti, sed est inferius charitate, 12æ.q 68.7.c.

28 Sapientia acquisita, potest esse cum peccato mortali, non autem donum sapientiæ, sicut nec charitas, quam præsupponit, 22æ.q.45.4. 0.

29 Fides assentit veritati diuinæ secundum se, sed donum sapientiæ iudicat secundum eam: ideo præsupponit fidem, 22æ.q.45.1.2m.

30 Fides est initium sapientiæ secundum essentiam, timor autem seruilis est vt dispositio eius, sed filialis, vt primus effectus eius, 22æ. q. 19.7.0.*.q.45.6.3m.

31 Donum sapientiæ, quandoque dicitur pietas, & timor Dei, quia* sicut pietas quæ pertinet ad cultum Dei, est manifestatio fidei, inquantum per cultum Dei protestamur fidem, ita etiam pietas manifestat sapientiam, & propter hoc dicitur quòd pietas, est sapientia, & eadem ratione timor: per hoc enim ostenditur quod homo habet rectum iudicium de diuinis, quod Deum timet, & colit, 22æ.q.45.1. 3m.

32 Donum sapientiæ, quo ad suam causam, est in voluntate, sed secundum essentiam est in intellectu, 22æ.q.45.2. 0.

33 Donum sapientiæ, quantum est necessarium ad salutem, est in omni habente gratiam, sed est in pueris & amentibus, habitualiter tantum, sed quo ad secreta mysteria, & directionem aliorum, est in paucis, quia est gratia gratis data, 12æ.q.68.5.1m.*.22æ.q.45.5.0.

34 Sapientia in diuinis semper est essentialis, & nunquam est personalis & propria, sed appropriatur, quia non significatur per modum execuntis, sicut amor, sed per modum quiescentis in subiecto, 1a.q.34.1.2m.*.q.37.2.1m.q.39.7.2m.

Sapientia in diuinis, dicitur dupliciter, scilicet essentialis, & genita, 1a.q.34.1.2m. 35

Sapientia vt supponit pro essentia, non dicitur genita, nec ingenita: sed vt supponit pro hypostasi, dicitur genita vel ingenita, tamen semper significat essentiam, 1a.q.32.q.2.2.c.1m. 36

Sapientia patris dicitur dupliciter. s. essentialis, quæ est in ipso, & quæ procedit ab eo, 1a.q.39.7. m. 37

Pater est sapiens, sapientia essentiali non autem sapientia genita. 1a.q.37.2.1m.*.q.39.7.2m. 38

Filius est sapientia patris, 1a.q.39.7.2m. 39

Filius est sapiens formaliter, sapientia tantum essentiali; effectiue vero, sapientia ingenita tantum, sed seipso vel per se, sapientia genita, 1a.q.39.7 2m. 40

SARABAITAE sunt monachi, sine obedientia, ideo non approbantur, licet sint laboriosi, 22æ.q.186.5.3m.

SATISFACTIO nulla debet imponi nouiter baptizatis, *quia sunt totaliter liberati per passionem Christi, & satisfactionem illius, cui con figurantur in baptismo, & ideo iniuria fieret eius passioni, quasi ipsa non esset sufficiens satisfactio pro peccatis baptizatorum, 3a.q.49.3.2m.*. 8.q.5.0.*.6.c. 1

Pœnitens, per satisfactionem consequitur perfectum effectum gratiæ, quia liberatur totaliter à reatu peccati, 3a q.90.3.2m. 2

Ex proposito satisfaciendi, gratia confertur, licet satisfactio actualis, gratiam præsupponat, 3a.q.90.3. 2 m. 3

Homo non potest satisfacere de vno peccato, sine alio, 3a.q 86.3.0. 4

Homo potest satisfacere Deo, secundum æqualitatem proportionis, per acceptationem infinitæ misericordiæ Dei, non autem secundum æqualitatem quantitatis offensæ, 3a.q.1. 2. 2m.*.q. 85. 3. 0.*.90. 2. c. 5

Satisfactio in proposito, causat gratiam, sed in executione auget eam, sicut & baptismus, 3a.q. 0 2. 2m. 6

Nulla pura creatura, potuit satisfacere Deo, pro natura humana, 3a.q. 1. 2.2m.*.q.46.1.3m.*.q.49.5.1m. 7

Satisfactio pro se, vel satisfactio pro alio, dicitur pretium quoddam, 3a. q.48.4.c. 8

Adam & alii sancti Patres, satisfecerunt pro peccatis suis: secũdum quod peccatum corrumpit bonum personale, non secundum quod corrumpit naturam, 3a.q.4 .5.1m.*.q.62.5.0.*.2m. 9

Vnus homo, potest satisfacere pro alio, inquantum sunt vnum in charitate, 3a.q.14.1.c.*.q.48.2.1m. 10

Nullus potest conteri, vel confiteri pro alio, sicut potest satisfacere, quia hoc est extra: illa vero sunt intra, quia pertinẽt ad bonitatem gratiæ, vel ad culpam. 3a.q.48.2. 1m. 11

Passio Christi causauit nostram salutem, per modum satisfactionis, 3a.q.43.1.3.1.*.4.2m.*.q.48.2.0.* 4.c.*.6.3m. 12

Hæc satisfactio fuit superabundans, 3a.q.48.2.c.2m.*.4.c.*.q. 49.3.c.*.q.68.5.1m.*.q.69.2.c. 13

Christus per mortem suam sufficienter satisfecit pro peccatis humani generis, etiam si essent plura, 3a. q.46.6.c.4m.*.8m.*. q.48.2,0.*.q.49.1.3.c.*.q.68.1.c.*.q69.7.c.*.q.89.5 3m. 14

Christus satisfecit pro tota natura humana sufficienter, non autem efficaciter. 3a.q 46.1.3m.*.q. 9.7.2m 15

Vna gutta sanguinis Christi fusa in circuncisione, vel quæcunq; pœna eius plene satisfecit, ratione personæ eius, nõ autem secundum genus operis, 3a.q.46.6.68. 16

Satisfactio dicitur esse actus virtutis non solum materialiter, sed etiam formaliter, cum suo nomine formam, & rationem virtutis implicitã habeat Suppl.q.12. c. 17

Satisfactio quæ æqualitatem respectu offensæ præcedentis in faciente importat, opus iustitiæ est. Suppl.q 12.2.0 18

Bona est definitio satisfactionis quam habet Anselmus, satisfacere est honorem debitum Deum impendere. Similiter quam habet Aug. 19

Satisfactio est peccatorum causas excidere & eorum suggestionibus aditum non indulgere. Suppl.q.12.3.0 20

Non potest homo Deo satisfacere, si litera (satis) æqualitatem quantitatis importet, contingit autem si importet æqualitatem proportionis. Suppl.q.13.1.0 21

Potest quis pro alio pœnam satisfactoriam explere, pro peccatis præcedentibus, ita vt solutio debiti consequutura sit Suppl.q.13.2.c. 22

Impossibile est quod homo de vno peccato satisfaciat alio retẽto, sicut nec homini satisfaceret, qui pro alapa sibi data, eũ prosterneret, & aliã simul daret. Suppl.q.14.1.0 23

Non potest quis extra charitatem Dei existẽs pro peccatis ante contritis satisfacere. Suppl.q.14.2.0 24

Opera extra charitatem facta, per charitatem sequentem non viuificãtur, ac per hoc non valet satisfactio præcedens, etiamsi charitas sequatur. suppl.q.14.3.c. 25

Magis concedendum est quod opera extra charitatem facta, non sint alicuius meritoria, quam quod sint. suppl.q.14.4.c. 26

Opera extra charitatẽ facta, quantũ ad hoc, quod quis liberetur à pœna, quam iam meruit, pœnam inferni mitigare non possunt, sed quãtum ad hoc quod meritum pœnæ impediatur, per opera extra charitatem facta, pœna inferni mitigari potest. suppl.q.14.5.0 27

Satisfactio siue referatur ad præteritam offensam, siue ad futuram culpam, per pœnalia opera fieri asseritur. suppl.q. 15.1.0 28

m Flagella

Flagella & castigationes huius vitæ, quæ à Deo peccatori infliguntur, si patienter ferantur, nomen satisfactionis habent, alias vindicationis. Suppl.q.15.2.o

30 Opera satisfactoria rite enumerata sunt, scilicet eleemosyna, ieiunium, & oratio. Suppl.q.15.3.c.

1 SCANDALVM proprie, est dictum vel factum minus rectum, præbens alijs occasionem ruinæ. Sed scandalum large sumitur pro quolibet impedimento, alicui præstito in via aliqua, quam prosequi intendit, 22ae.q.43.1.o.*.4.c.

2 Scandalon Græce, offensio dicitur Latine, vel ruina', vel impactio pedis. 22ae.q.43.1.o.*.4.c.

3 Scandalum duplex, scilicet actiuum, id est, omne inductiuum peccati, intentum, vel non intentum, scilicet peccatum vel simile ei, & passiuū, id est, ruina peccati ex dicto vel facto alterius, 22ae.q.43.1.4m.*.2.c.

4 Scandalum actiuum, quandoque est sine passiuo, quandoque econuerso, & quandoque simul, 22ae.q.43.1.4m.*.2.c.

5 Omne scandalum est peccatum, sed actiuum quidem dantis, passiuum verò sumentis, 22ae.q.43 2.o.

6 Scandalum actiuum per se, i. intentum, est speciale peccatum, non autē per accidens, nec scandalum passiuum, 22ae.q.43.2.o.

7 Scandalum actiuum est sine alio peccato, quando factum vel dictum nō est peccatum, sed habet speciem mali, 22ae.q.43.3.2m.

8 Vtrunque scandalum, s. actiuum & passiuum, est veniale, & quandoque mortale, 22ae.q.43.4 o.

9 Scandalum actiuum vel passiuum, non conuenit perfectis, nisi de venialibus, sed imperfectis etiam de mortali, 22ae.q.43.5.6.o.

10 Omne scandalum causatur ex aliquo scandalo actiuo sui, non autē semper ex peccato alterius, 22ae.q.43.6. 2m.

11 Bona spiritualia necessaria, non debent dimitti propter scandalū: alia vero debent occultari, vel differri, si sit ex ignorantia, donec doceatur, nisi sit periculum. Non autem post, nec si est ex malitia. 22ae.q.43.2.7.8.o.*.3t.q.42.2.o.

12 Veritas nullo modo deseri debet, propter scandalum passiuum aliorum, 22ae.q.4 .7.2m.*.3a.q.42.2.c.1m.

13 Bona temporalia propria, debent deseri, propter scandalum ex ignorantia vel infirmitate, vel scandalum sedari, non autem si sit ex malitia, nec aliena nobis commissa. 22ae.q.43.8.o.

14 Punitio non debet deseri propter scādalum, nisi sequatur peius propter multitudinem peccantium, vel propter potentiam principum. 22ae.q.33.6.o.*.q.43.7.1m.*.q.108.1.5m.*.3.1m.

SCENOPEGIA erat festum tabernaculorum per dies septem, propter beneficium deductionis, & protectionis in deserto. Et significat peregrinationem sanctorum in hoc mundo. Cui nunc succedit festū consecrationis ecclesiæ. 2ae.q.102.4.1.m.*.q.103.3.4m.

SEVERITAS est virtus inflexibilis, circa inflictionem pœnarum, quando recta ratio requirit hoc. 22ae.q.157.1.1m.*.2m.*.q.159.2.2m.

1 SCIENTIA* significat qualitatem simplicem, quam consequitur quidam respectus. 1ae.q.13.7.1m.*.q.14.1.1m.*.12ae.q.54.4.o.

2 Scientia est æqualitas simplex, relata ad multa secundum vnum. 12ae.q.54.4.o.

3 Scientia est assimilatio intellectus, ad rem scitam, per speciem intelligibilem quæ est similitudo rei intellectæ. 1a.q.14.2.2m.

4 Diuersæ scientiæ procedunt ex diuersis principijs & medijs. 12ae.q.54.2.3m.

5 Omnis scientia habetur per aliqua principia per se nota, & per consequens visa. 22ae.q.1.5.c.

6 * Nulla scientia probat principia sua: sed probat alia ex eis. Nec disputat contra negantes ea, præter primam philosophiam. 1a.q.1.8.c.

7 Tota virtus demonstrationis, dependet ex medio. Ideo diuersa media, sunt sicut diuersa principia actiua, secundum quæ habitus scientiarū diuersificantur. 12ae.q.51.2.2m.

8 In diuersis conclusionibus vnius scientiæ, sunt diuersa media per quæ probantur. Ideo homo potest scire aliquas conclusiones sine alijs, sicut & media. 22ae.q.1.3.2m.

9 Scientia demonstratiua, dicitur iudicatiua, inquantum per resolutionem in prima principia, de veritate inquisitorum diiudicat. 22ae.q.51.4.c.

10 Idem est subiectum principiorum, & totius scientiæ: quia tota scientia virtute continetur in eis. 1a.q.1.7.c.*.12ae.q.3.6.c.*.22ae.q.4.1.c.

11 Omne quod scitur, est aliquo modo. 1a.q.14.9.o.*.3a.q.10.3.c.

12 Omne scitum à nobis, est necessarium, non autem omne scitum à Deo 1a.q.14.13.3m.

13 Omne scitum, est aliquo modo visum per intellectum. 22ae.q.1.5.c.4m

14 Idem est subiectum principiorum & totius scientiæ: cum tota scientia virtute contineatur in principijs. 1a.q.1.7.c.

15 Subiectum scientiæ sicut & obiectum potentiæ duplex. s. materiale, & formale. 1a.q.1.7.c

16 Formalis ratio subiecti scientiæ, sicut & obiecti potentia duplex, scilicet ex parte rei, & ex parte nostra. 22ae.q.1.2.c.

17 Sic se habet subiectum ad scientiam, sicut obiectum ad potentiam vel habitum. 1a.q.1.7.c.

18 Materialiter scita sunt conclusiones: formalis vero ratio sciendi, sunt media demonstrationis, per quæ conclusiones cognoscuntur. 22ae.q.1.1.o.

Scientia est de mobilibus & de contingentibus, secūdum quòd in eis est aliquid necessarium vel vniuersale, 1a.q.84.1.c.3m.*.q.86.2.o. 16

Solę scientię practicę sunt circa contingentia, inquantum huiusmodi. s. in particulari. 12ae.q.6.prin. 20

De qualibet re ad sciendum an est, oportet vti pro medio quid nominis non autem quid rei, quia sequitur quæstionem an est, 1a.q.2.2.2m. 21

De nulla re sciri potest, an est, nisi de ea sciatur, quid est, saltem confuse, 1.q.2.2.2m. 22

Habitus scientiæ, est in intellectu possibili, non autem in intellectu passiuo, contra Auerroim, 12ae.q.50.4.o.*.q.51.3.c. 23

Scire & discere, & per accidens est malum, ex parte scientis dupliciter. s. propter occupationem impedientem officium eius, vel propter cōtemptum diuinorum. Ex parte vero obiecti tripliciter. s. vel quia inclinat ad malum, vt ars magica, vel quia excedit, vel quia est quid inutile, 1a.q.22.3.3m.*.22ae.q.167.2.o. 24

Quilibet tenetur scire communiter credenda, communia inris præcepta, & ea quæ ad eius statum, vel ad eius officium pertinent, 12ae.q.76.2.c. 25

Scientia legis Dei, sic annexa est officio sacerdotali, quòd simul cum eo iniungitur, 22ae.q.16.2.2m. 26

Scientia acquisita, est habitus naturalis, quia inest vnicuique homini quoddam principium scientiæ, s. lumē intellectus agentis, per quod cognoscuntur statim à principio naturaliter, quædam vniuersalia principia omnium scientiarum, 1a.q.117.1.c.1m..12ae.q.51.4.c.*.q.130.10.3m. 27

Homo meditando acquirit scientiam, 1a.q.62.9.1m.. 2ae.q.41.3.c. *.22ae.q.15.3.1m.*.q.49.1.2m. 28

Scientia vel sapientia acquisita per proprium ingenium & studiū quod est à Deo, est naturalis. Si vero aliter, vt in Apostolis, est miraculosa, 1a.q.117.1.1m.*.12ae.q.51.4.c.*.q.113.10.3m. 29

Modus acquirendi scientiam duplex. s. præcipuus per intētionem, & secundarius per doctrinam, 1a.q.117.1.c.*.3a.q.9.4.1m. 30

Cæcus à natiuitate, non potest habere scientiam de coloribus. 1a.q.84.3.c.fi.*.q.*.c.fi.*.q.111.3.1m.*.2m. 31

*In statu innocentiæ, homo non acquisiuisset scientiam ex sensibus, 3a.q.61.2.o. 32

Disciplina quæ est receptio cognitionis ab alio, requiritur ad sciētiā, 12ae.q.4.1.c..22ae.q.189.1.4m. 33

Nullus vnquam per dæmones sciētiam acquisiuit, 1a.q.54.1.5m.*.22ae.q.96.1.c.* q.172.5.2m. 34

Ille qui in aliqua scientia, acquirit per primam demonstrationem, scientiam cōclusionis vnius, habet habet quidem habitum, sed imperfecte. Cum vero acquirit per aliquam aliam demonstrationem, scientiā conclusionis alterius, non aggeneratur in eo alius habitus, sed habitus qui prius inerat fit perfectior, vtpote ad plura se extendens. 12ae.q.15.4.3m.*.q.54.3.3m.*.q.65.1.1m. 35

Multi impediuntur à scientia acquirenda tripliciter. s. propter indispositionem, occupationes, & pigritiem, 12ae.q.61.5.3m.*.22ae.q.2.4.c. *.q.177.3.2m. 36

Virtutes morales, & præcipue castitas, multum faciunt ad acquisitionē & vsum scientiarum, 22ae.q.15.3.c.*.q.56.1.2m.*.q.148.6.c.*.q.180.2.o. 37

Discursus in acquisitione scientiæ duplex est in scientia nostra. s. secundum successionem vnius post alterum, est notis ad ignota procedens, & secundum causalitatem, per vnum in alterum, 1a.q.14.7.c.*.q.58.3.o.*.q.117.1.c.*.3t.q.11.3.c. 38

Opinio est dispositio ad scientiam, qua acquisita, potest remanere cognitio etiam per syllogismum dialecticum, 3a.q.9 3.3m. 39

Scientia quadrupliciter tantum amittitur. s. ratione excidēte à mente, corrupto sciente vel scito. vel oblitione, 1a.q.89.5.c. 40

Scientia augētur secundum se, per additionem, 12ae.q.49.4.c.*.q.52. 4.c. 41

Scientia est vna numero, à subiecto in quo est, sed vna est in specie à scibili, 1a.q.117.1.c. 42

Vnitas scientiæ generica specifica, vel numeralis, sumitur ab vnitate generica. specifica, vel numerali sui medii, 12ae.q.54.2.2m. 43

In scientia contrariorum eadem ratio est cognoscēdi vtrunque, quam vnum per aliud cognoscitur, 12ae.q.54.2.1m. 44

Intellectus est vna potentia, in qua tamen sunt diuersatum scientiarum habitus, 12ae.q.54.1.1. 45

Quantitas scientiæ attenditur non solum secundum numerum scibilium, sed etiam secundum claritatem cognitionis, 12ae.q.52.o.*.3a.q.10 2.3m. 46

Diuersa ratio cognoscibilis, inducit diuersitatem scientiarum, 1a.q.1.1. 2m.*.12a.q.57.2.c. 47

*Scientia quæ habetur per reuelationem, & scientiæ humanitus inuentæ, differunt secundum genus. Vnde Theologia quæ ad sacram scripturam pertinet, differt secundum genus ab illa theo. quæ pars philosophiæ ponitur, 1a.q.1.1.2m. 48

Scientia infusa, & scientia acquisita, sunt diuersarum rationum. Vnde nihil prohibet de eisdem rebus, de quibus physicæ disciplinæ tractant, secundum quod sunt cognoscibiles lumine naturalis rationis, & aliam scientiam tractare, secundum quòd cognoscuntur lumine diuinæ reuelationis, 1a.q.1.1.2m..2a.q.9.4.2m. 49

Consideratio scientię speculatiuę, non se extendit vltra virtutem suorū principiorum, id est, vltra quam cognitio sensitiua ducere potest. 12ae.q.3.6.c. 50

Contra

Contra rectitudinem scientiæ, contingit peccari dupliciter in speculatiuis, scilicet vel inducendo rationem ad conclusionem falsam, apparentem veram, vel arguendo ex falsis, quæ videntur vera, 22ae.q.55.3.c. 51

In speculatiuis scientiis, demonstratiua scientia dicitur iudicatiua, inquātum per resolutionem in prima principia intelligibilia de veritate inquisitorum diiudicatur, 22ae.q.53.4.c. 52

In speculatiuis est alia rationalis scientia, ordinata ad inquisitionem inuentiuam. s. dialectica, & alia scientis demonstratiua, determinatiua veritatis, 22ae.q.5 .2.3m. 53

Omnes scientiæ demonstratiuæ continentur sub physica, vt ponitur pars prudentiæ large, vt includit etiam scientiam speculatiuam, 22ae.q.48.c.co.2. 54

Scientia dicitur speculatiua vel practica tripliciter. s. ratione sciti, modi, & finis, 1a.q.14.16.c. 55

Scientia de non operabili, est speculatiua tantum, ordinata vero ad operationē, est practica tantum, speculatiua vero, ratione modi vel finis. est secundum quid speculatiua & practica, 1a.q.14.16.c. 56

Omnis scientia operatiua, tanto perfectior est, quanto magis cōsiderat particularia, in quibus actus est. 1a.q. 2. 3.1m. 57

Scientiarum practicarum illa est dignior, quæ ad vlteriorem finem ordinatur, vt ciuilis militari. 1a.q.1.5.c. 58

Omnes fines scientiarum practicarum ordinantur ad beatitudinē æternam, sicut ad vltimum finem, 1a.q.1.5.c. 59

Scientia practica triplex. s. monastica seu ethica, iconomica, & politica, 22ae.q.47.11 b.*.q.48.2m. 60

Scientia duplex, scilicet subalternans, & subalternata. Prima procedit ex principijs per se notis, lumine naturalis intellectus, secunda vero ex principijs per se notis, in scientia superiori, 1a.q.1.2.c.1m.*.6.2m. 61

Intellectus qui est habitus principiorum est nobilior quam scientia conclusionem, 12ae.q.51.2.3m.*.q.57.2.2m.*.q.63 2.3m.*.q.68.7.c. 62

Vna scientia est dignior alia dupliciter. s. ratione nobilioris subiecti vel quia certior. 1a.q.1.5.c.*.2ae.q 66.5.3m. 63

Aliqua scientia imperat alijs, tanquam ancillis, eis vtendo, 1a.q.1.5.b. *.2m. 64

Ciuilis præcipit omnibus sciētis & artibus, sed speculatiuis quo ad exercitium actus, non autem quo ad determinationem actus, sicut practicis. 22ae.q.47.2.2m. 65

Scientia est donum necessarium, ad iudicium discernendi credenda à non credendis, sicut donum intellectus, ad sane capiendum credenda. 22ae.q.8.6.c.*.q.9.1.o. 66

Scientia quæ est donum, non est discursiua, quia est participata similiudo scientiæ Dei, 22ae.q.9.1.1m. 67

Donum hoc, est tantum circa res humanas, vel creatas, quia est certitudo iudicii per causas secundas. 22ae.q.8 6.c.*.q.9.2.o.*.4 c. 68

Et est principaliter speculatiuum, & secundario practicum, sicut & fides. 22ae.q.8.6.c..q.*.3.o.* q.52.2.2m. 69

Donum scientiæ, est in omnibus habentibus charitatem, non autem prout est gratia gratis data, scilicet ad instruendum fideles, & ad confutandum aduersarios, 1a.q.1.6.3m.fi.*.12ae.q.58.5.1m.*.2m.*. 22ae.q.9 1 2m. 70

Dona intellectus & scientiæ, correspondent fidei, 22ae.q.1.princ.1.q.8. principio. 71

Donum scientiæ, non directe correspondet prudentiæ, sed per quandā extensionem, eam adiuuat: * donum autem consilij, directe respōdet prudentiæ, sicut circa eandem existens, 22ae.q.52.2.2m. 72

1 Scientificum & ratiocinatiuum, non sunt idem, quod ratio superior & inferior, quia scientificum est tantum speculatiuum: & est de Deo & de creaturis. 1a.q 79.9.3m.

1 ¶Scire contingit plura, intelligere vero vnum, 1a.q.85.4.o.

2 Scire contingit dupliciter. s. per reuelationem, certitudinaliter per seipsum, & per coniecturas signorum, 12ae.q.1.2. 5.c.

1 ¶Schisma est separatio propria sponte & intentione, ab vnitate ecclesiæ, renuens subesse Papæ, & communicare membris ecclesiæ. 22ae.q.39.1.o.*.4.c.

2 Schisma per se, id est ex intentione, est speciale peccatum, oppositū vnitati ecclesiæ. Et dicitur à scissura animorum, 12ae.q.39.1.o.

3 Schisma est maximum peccatorum in proximum. 22ae.q.39.2.3m.

4 Infidelitas secundum, se est grauius peccatum schismate, sed per accidens est econuerso. Sed in lege veteri, schisma grauius fuit punitum, propter pronitatem, & ignorantiam iudæorum. 22ae.q.36.2m.

1 ¶Schismatici proprie dicuntur, qui propria sponte & intentione separant se ab vnitate ecclesiæ, renuentes subesse Papæ, & communicare membris ecclesiæ. 22ae.q.39.1.4.c.

2 Potestas spiritualis duplex. s. sacramentalis, & iurisdictionis. Prima manet in hæreticis, & schismaticis secundum essentiam, non autem secūdum vsum. Ideo possunt ordinare & consecrare, non autem absoluere, excommunicare, dare executionem ordinum: gratiam, vel indulgētias, quia iurisdictio confertur per simplicem inunctionem hominis. 22ae.q.39.3.o.*.3a.q.64.9.2m.*.3m.

3 Schismatici conuenienter puniuntur duplici pœna. s. excommunicatione, & coerceri per potestatem secularem. 22ae.q.39.4.o.

¶Schismos Græce, furor Latine dicitur. Et significat velocitatem iræ, & firmitatem propositi, ad vindictam. Ideo dicit primam & tertiam speciem iræ. 22ae.q.46.8.2m.

¶ Scripturæ principalis auctor, est spiritus sanctus, 1a. q. 1. 10.c. 1

Scriptura sacra sic debet exponi, quòd ab infidelibus non irrideatur, 1a q 1.9.2m.*.q.68.1.c.princ 2

Asserere aliquid esse de sacra scriptura, quod non est, multum nocet, 1ae q.63.1.c. 3

In omnibus quæ scriptura per modum narrationis historice tradit, est pro fundamento tenenda veritas historiæ, & desuper spirituales expositiones fabricandæ, 1ae.q.102.1.c. 4

Quod ergo dicitur, quòd Deus loquebatur Moysi, facie ad faciem, secūdum opinionem populi, loquitur scriptura, qui putabat Moysen ore ad os loqui cum Deo, 12ae.q.93.3.3m. 5

Sicut scriptura libri, est signum eorū quæ fienda sunt, ita notitia Dei, est quoddam signum apud ipsum, eorum qui sunt perducendi ad vitā, 1a.q.24.1.c. 6

Pythagoras & Socrates nihil scripserunt, quia fuerunt excellentissimi doctores, 3a.q 42.4.c. 7

Scurrilitas est iocularitas, ex defectu rationis, non valentis cohibere gestus exteriores, 22ae.q.148.6.c. 1

Scurilitas pertinet ad verba, ratione inhonestatis, multiloquium vero ratione superfluitatis, 22ae.q.53.5.4m.*.q. 148.6.c. 2

Scurrilitas procedit ex actu gulæ, non autem ex actu luxuriæ, sed ex voluntate eius. Ideo pertinet ad vtraque, 22ae.q.148 6.3m. 3

¶Se, est relatiuum reciprocum. Ideo magis dicit vnitatem suppositi, quàm ille terminus, idem, 3a.q.3.2.2m.

¶Sebastianus vtiliter latitabat sub veste militari, in domo Diocletiani, vt deficientes in tormentis confortaret, 22ae.q.10.10.2m.

¶Seculum nihil est aliud niū periodus cuiuslibet rei, pro quo aliquando ponitur æuum, vel æuiternum, 1a.q.10 2.2m.*.6.1m.

¶Securitas perfecta, pertinet ad præmium virtutis. Sed securitas secundum participationem, est conditio alicuius virtutis, 22ae.q.129. 7.3m. 1

Securitas non est idem quod fortitudo, sed est conditio eius, & magnanimitatis, si sit quando, & in quibus debet, 22ae.q. 129. 7.1m. *.2m. 2

Securitas opponitur timori, priuatiue tantum, audacia vero contrarie, 12ae.q.45.1.3m. 3

Securitas magis opponitur timori, quàm pertineat ad spem. Nec causat negligentiam, nisi inquantum diminuit æstimationem ardui, 12ae.q. 46.8.1m. 4

¶Sedere necesse est Socratem, dum sedet, 22ae.q.49.6.c. 1

Sedere ad dextram patris in beatitudine eius, vel habere regiam & iudiciariam potestatem, convenit soli Christo, secundum vtranque naturam, 3a.q.57.2.3m.*.q.58.o. 2

Pater nullo modo sedet ad dexteram filij, nec ad dexteram spiritus sancti, nec filius, sed econuerso, 3a.q.58.2.3m. 3

Sedere ad dexteram patris, conuenit spiritui sancto, secūdum veritatā, inquantum est æqualis ei. Sed non appropriatur ei æqualitas, nec sessio dextræ, sed filio, 3a.q. 8.2.3m. 4

Quilibet sanctus, est constitutus ad dexteram Dei. Sed non sedet ibi, quia habet beatitudinem, sed non cum dominatiua potestate, quasi propriam & connaturalem, 3a.q.57.4.2m. 5

Nullus sedet ibi in sinistra, quia ibi nulla est sinistra, id est nulla miseria, 3a.q.58.1.2m. 6

¶Seditio & schisma, continentur sub discordia. s. partium multitudinis ad inuicem, 22ae.q.42.1.1m.*.3m. 1

Seditio, est speciale peccatum. s. mutua impugnatio inter partes multitudinis, vel præparatio ad pugnā. Rixa vero est vnius ad vnum, vel paucorum ad paucos. Sed bellum est inter diuersas multitudines. Et vtrūque est pugna in actu, non præparatio. 22ae.q.42.1.o. 2

Seditio est semper de se peccatum mortale. Et est grauius rixa. Et principaliter est in procurantibus: secundo, in sequentibus, non autem in defendentibus bonum commune. 22ae.q.42.2.o. 3

Seditio opponitur vnitati, & paci multitudinis, 22ae.q.39.princ.*.q. 42.1.2.c. 4

Seditio opponitur vnitati temporali, & seculari: schisma vero, spirituali. Prima est cum præparatione ad pugnam, non autem aliud, 22ae.q. 42. 1.2m. 5

¶Segnities est fuga operationis, & ex timore laboris, 12ae.q.41.4.o.*.q. 44.4.3m.

¶Semen extenso nomine, dicitur non solū sperma, sed etiam menstruū, 1ae.q.115.2.3m. 1

Semen non fuit pars aliqua patris in actu, respectu generantis, sed in potentia totum secundum potentiam actiuam, 1ae.q.119.2.o. 2

Semen est de superfluo alimenti, 1ae.q.119.2.c. 3

Semen est superfluum, respectu nutritiuæ: sed est necessarium: quo indiget natura ad generationem. 22ae.q 153.3.1m. 4

Semen est album: quia est spumosum: vt posit continere spiritum vitalem: in quo est virtus formatiua vt forma: sed, magis vt motor: 1ae.q. 118.1.3m. 5

Semen masculi: non occurrit ad generationem: sicut materia in compositione genitis: sed sicut agens, 3a.q.28.1.5m.*.q.31.5.c. 6

Semen mulieris nihil facit ad generationem prolis: ideo aliquæ concipiunt sine eo, 3a.q.31.5.3m.*.q.35 3.3m. 7

Filius est de substantia patris: quia semen secundum potentiam actiuam: est potentia totum: licet non ut actu aliqua pars patris, 1a. q. 119. 2.1m. 8

9 Virtus animæ,quæ est in semine,per spiritum qui est in semine,formatcorpus in generatione, 1ª.q.32.1.1ᵐ

10 Virtus formatiua seminis,dicitur intellectus,quia operatur sine organo,1ª.q.118.1.2ᵐ.

11 Homines pingues,& animalia magna vt elephas,pauci sunt seminis,& paucæ generationis, quia conuertitur in pinguedinem & substantiã, 1ª.q.1 9.2.c fi.

¶ Senarius numerus dicitur numerus perfectus,ratione partium, quia consurgit ex omnibus suis partibus aliquotis: ideo congruit perfectioni vniuersi,& operum Dei in sex diebus,1ª q.74.1.c.

¶ Senes sunt suspiciosi,& amant vinum, propter frigiditatem: sed anus magis,& sunt fabulosi,2ª2ᵉ.q 60.3.c.

1 ¶ Sensibile duplex.s per se,& per accidens:sensibile per se duplex.s.proprium & commune,1ª.q.17 2.c *.q.78.3.fi.

2 Similitudo sensibilium,est in sensu tripliciter s.primo, & per se,respectu sensibilium propriorum,per se,sed non primo,respectu,communium, & per accidens tantum,respectu sensibilium,per accidens,1ª.q.17.2.c.

3 Sensus in actu,est sensibile in actu,1ª.q.14.2.c.*.q.55.1.2ᵐ.

4 Sensibilium aliqua immutant sensum,spiritualiter tantum,vt color:quædam materialiter, vt gustabile & tangibile:alia vero vtroque modo, 1ª.q.67.1.c.*.q.78.3.c.

1 ¶Sensualitas.*.Aliquid pertinet ad sensualitatem dupliciter. s.vt præambulum sicut apprehensiue sensitiue:& essentialiter,vt appetitiue tantum.1ª.q.81.1.1ᵐ.

2 Sensualitas dicitur à sensu,& est vis appetitiua sensitiuæ patris,1ª.q.81.1.0.

3 Sensualitas non nominat simpliciter vnam potentiam,sed vnam secundum genus,s.appetitiuam sensitiuam,1ª.q.80.2.c.

4 Sensualitas.nominat appetitum sensitiuum,vt indistinctus,incompletus & depressus est:ideo non potest esse subiectum virtutis,sed perpetuę corruptionis, ideo differt tantum ratione à concupiscibili & irascibili,quia nominant idem,sed opposito modo, 1ª. q.81.3.1ᵐ.*.12ᵉ.q.74.3.2ᵐ.

5 *Singuli motus sensualitatis,sunt in potestate nostra,non autem omnes simul.1ª2ᵉ.q.74.3.2ᵐ.* 22ᵉ q.154.5.c.

6 Ratio tripliciter se habet ad motum sensualitatis, de genere peccati mortalis s.vt imperans vel consentiens, vt resistens, & neutraliter. primo modo peccat mortaliter,tertio venialiter,non autem secũdo, sed meretur,22ᵉ.q 154.5.c.

7 Sensualitas non potest sanari à corruptione fomitis, nisi per miraculũ, quod tamen non fit in hac vita quadruplici ratione, scilicet quia ipse Deus secundum ordinem suæ sapientiæ sic disposuit, & quia donum gratiæ quæ per Christum nobis confertur, quamuis sit efficacius, quàm peccatum primi hominis, non tamen ordinatur ad removendum corruptionem prædictam, quæ est naturæ, sed ad removendum culpam personæ,similiter etiam huiusmodi corruptio quamuis sit contra statum naturæ primitus institutæ, est tamen consequens principia naturæ sibi relictæ. Et etiam homini vtile ad vitandum elationis vitium, vt sensualitatis infirmitas maneat post baptismum, 12ᵉ.q 74.3.2ᵐ.

1 ¶ Sensus est potentia passiua,1ª.q.79.3.1ᵐ.

2 Sensus est virtus corporea,ideo est cognoscitiuus corporalium tantum,& non spiritualium,1ª.q.12. .c.*.4.3ᵐ.*.q.85.1.c.*.12ᵉ.q.3.3.c.*.22ᵉ.q.46. .c.2ᵐ.

3 Non datur sensus agens.1ª.q.79.2.1ᵐ.

4 *Sensus est quædam deficiens participatio intellectus, 1ª. q. 77. 7.c

5 Sensus quandoque sumitur pro iudicio rationis,22ᵉ.q.46.3.c.3ᵐ.

6 Sensus dicitur tripliciter.s natura sensitiua, potentia, & actus, 1ª.q.79. 1 1ᵐ.

7 Sensus exteriores sunt tantum quinque,secundum quinque modos immutationis ab obiectis.s.visus,auditus,olfactus,gustus,& tactus, 1ª.q. 78.3 0.

8 Sensus interiores secundum Aristotelem, sunt tantum quatuor.secundum quatuor modos operationum.s.sensus communis, imaginatiua, æstimatiua in aliis animalibus siue cogitatiua in homine, & memoria sensitiua licet sint quinque,secundum Auicennam,scilicet sensus communis,imaginatiua,phantasia,æstimatiua,& memoria sensitiua,1ª.q. 78.4.0.

9 Sensus non apprehendit rationem essendi, nec intentionem entis, nec formam substantialem,nisi per accidens,sed tantum accidentia sensibilia, 1ª q.5 .1.2ᵐ.*.q.67 3.c.*.q.75.6.c fi.

10 Sensus non potest cognoscere substantiam,12ᵉ.q.3 1.5.c.

11 Sensus non potest cognoscere vniuersalia, quia non potest recipere formam immaterialem,quia semper recipit in organo corporali, 1ª.q. 12.4 c.* q.8 5.1.c.*.12ᵉ.q.5.1.1ᵐ.*.q.19.3 c.* q 29. .0.

12 Nullus sensus discurrit à causis ad effectus, nec econuerso,sed tantum intellectus,1ª.q.58.4.5 0.*.q 85.5.0.

13 Sensus dupliciter immutatur. s. interius, & exterius ab obiecto, 1ª. q. 111.1.c.

14 Sensus exterior apprehendit tantum rem præsentem, interior autem etiam absentem.1ª.q.78.4.c.6ᵐ.*.q.81.3.3ᵐ.*.12ᵉ. q.15.1.c.*. q.17.7. ᵐ.*.q 35.2 2ᵐ.

15 Obiectum sensus communis,est ipsum sensibile,quia cum sit vna potẽtia,extendit se ad omnia obiecta quinque sensuum exteriorum,1ª.q. 3.3.2ᵐ.

Sensus communis,non est communis vt genus, sed vt radix & principiũ sensuum exteriorum,vel vt respicit obiectum sub vniuersaliori ratione formali,1ª.q.1.3.2ᵐ.*.q.78.4.1ᵐ. 16

Sensus communis fertur in omnia sensibilia, secundum vnam communem rationem, ad quam nullus sensuum propriorum pertingere potest,1ª.q. .3.2ᵐ. 17

Sensus communis,cognoscit differentias sensibilium diuersorum generum,& intentiones sensuum,non autem sensus proprius, 1ª. q.14.2. 1ᵐ.*.q.57.2.c.*.q.78.4.2ᵐ. 18

Sensus proprius discernit inter contraria sensibilia,inquantum participat aliquid de virtute sensus communis,sed vltimum iudicium & vltima discretio, pertinet ad sensum communem, qui iudicium aliorũ perficit,1ª.q.78.4 2ᵐ.fi. 19

Sensus formati habent propriam operationem. s. iudicium de propriis obiectis,sed iudicium eorum, sensus communis perficit, 1ª.q.78.4. 2ᵐ.fi. 20

Sentire & intelligere,sunt actiones immanentes,1ª q.4.2.1ᵐ..q.54 2 c.*.12ᵉ.q.31.5.c. 21

Sentire non semper accipitur pro actu sensus, sed quãdoque pro actu intellectus,secundum quod intellectus quandoque sensus dicitur, 1ª.q. 54.5.1ᵐ.*.22ᵉ.q.46.3.c.3ᵐ. 22

Sensus theologiæ duplex.s,literalis vel historicus,quę voces significant, & spiritualis vel mysticus,quem res habẽt.Et est triplex.allegoricus, id est figuratiuus,tropologicus.i.moralis, & anagogicus.i. cœlestis, 1ª.q.1.10.0.* 12ᵉ.q.102.2.c. 23

In sacra scriptura,præter principalem sensum,quem auctor intẽdit, possunt alii sensus,non incongrue aptari,1ª.q.1.9.2ᵐ.*.10.1.*.q.102 1.c. 24

Nulla alia scientia vel scriptura,præter sacram scripturam,habet sensus spirituales,sed tantum literales,1ª.q.1.10.c. 25

Multiplicitas istorum sensuum, non facit æquiuocationem,nec aliquam speciem multiplicitatis,1ª.q.1.10.1ᵐ. 26

Sensui literali sacræ scripturæ, nunquam potest subesse falsum, 1ª.q.1. 10.3ᵐ. 27

Sensus literalis est, quem auctor sacræ scripturæ intendit, 1ª. q. 1. 10 c. 28

Sensus spiritualis sacræ scripturæ,fundatur super literalem,& eum præsupponit,1ª.q.10.10.c.1ᵐ. 29

In vna litera sacræ scripturæ, sunt plures sensus literales, 1ª. q. 1. 10. c.fi. 30

Sensus parabolicus,continetur sub litterali,non autem figura eius, 1ª.q. 1.10 3ᵐ.*.12ᵉ.q.102.2.1ᵐ. 31

Nihil continetur sub sensu spirituali, necessarium fidei, quod scriptura non tradat alicubi manifeste per sensum literalem, 1ª. q. 1. 9.2ᵐ.*. 10.1ᵐ. 32

¶Sententia est applicatio iuris,ad particulare factum, 12ᵉ.q.96.1.1ᵐ. *.22ᵉ.q 67. .c. 1

¶ Separatio est delectabilis dupliciter, scilicet inquantum tollitur contrarium perfectioni rei,vel inquantum aliqua vno fit, 12ᵉ. q. 36 3. 2ᵐ.*.3ᵐ.

¶ September est quasi totus solennis,apud Iudæos,sicut & septimus dies, 12ᵉ.q 102.4.0ᵐ.

SEPTENARIVS numerus vt iuersitatem significat, 12ᵉ. q. 102. 5.5ᵐ.

¶Sepultura.*.Mos cuiuscunque gentis in sepultura,& in officiis eius,seruari debet,3ª.q 51.2.2ᵐ. 1

Terra non consecrata in sepulturam, potest emi in sepulturam,& sepultura iam consecrata,potest vendi ratione materiæ,in necessitate ecclesiæ, sicut & calix consecratus ratione materiæ, non autem potest vendi ratione consecrationis,vel officii,vel processionis in funere alicuius,vt scilicet aliquis pro pecunia ibi sepeliatur, tamen nõ dantes oblationes debitas pro sustentatione,possunt compelli dare secundũ consuetudinem, & possint puniri per sacramentorum subtractionem,non per sacerdotem cui sunt oblationes faciendæ, ne videatur pro sacramentorum vel sacramẽtalium exhibitione, aliquid exigere, sed per aliquem superiorem,22ᵉ.q.86.1.3ᵐ.*.q.100.2.4ᵐ.*.3.2ᵐ. *.4.1 .*.2ᵐ.*.1ᵐ. 2

Sepultura non confert mortuo quo ad spiritum, sed quo ad honorem eius,& pium affectum viuorum:ideo pro ea quidam commendantur: 2ª .q 32.2.1ᵐ. 3

Sepulturam non ponit Christus inter opera misericordiæ: sed solum ea quæ sunt euidentioris necessitatis.22ᵉ.q.32.2.1ᵐ. 4

Christus voluit crucifigi:vbi sepultus est Adam.i.in Hebron,sed in Caluariæ locum communem damnatorum: vt ostenderetur quod crux Christi:est in remedium:contra peccatũ totius mundi: & non tãtum contra peccatum personale Adæ;3ª.q. 6. 0.3ᵐ. 5

Sepultura Christi,operata est efficienter nostram salutem: sicut & mors eius:3ª.q.51.1.2ᵐ.*.2.4ᵐ. 6

Christus fuit sepultus conuenienti modo:& redditur ratio literalis: & mystica omnium gestorum circa hoc:3ª.q.51.2 0. 7

Christus fuit conuenienter sepultus:ad probandum veram eius mortẽ: ad spem resurrectionis nostræ: & ad exemplum quod abscondamur à turbis:3ª q.51.1.0.*.2.4 c.*.q.52.4.c. 8

Christus fuit in sepulchro:tantum vna die vsuali,& duabus noctibus.i. triginta sex horis:3ª.q 51.4.0.*.q.52.4.c.*.q.53.2.c. 9

¶Seraphin interpretantur ardentes:seu accedentes:1ª.q.63.7.1ᵐ.*.9. 3ᵐ.*.q.180.5.5ᵐ.*.q.109.1.3ᵐ. 10

Seraphin

2 Seraphin dicitur ab incendio,secundum tres proprietates ignis,scilicet motus continui sursum,excessus feruoris,& lucis,1ª.q.108.5.5ᵐ.

3 Seraphin est primus ordo primæ hierarchiæ angelorum,quia in amando est completissima vnio ad Deum,quia facit interiora amati penetrare,1ª.q.63.7.1ᵐ.*.9.3ᵐ.* q.108.5.5ᵐ.*.q.109.1.3ᵐ.

4 Imagines cherubin & seraphin,fuerunt in templo Salomonis, non quidem ad cultum,vt adorarentur, sed ad mysterium, 12ᵉ.q.102.4.6ᵐ. co.1 fi.

5 Sermo.*.In sermone est aliqua gratia gratis data,ad efficaciter loquẽdum,sicut donum linguarum,ad posse intelligi à diuersis, 22ᵉ.q.177. 1.0.

6 Gratia sermonis, dupliciter subtrahitur. s.vel propter culpam auditoris vel prædicatoris,& bona opera vtriusque non merentur eam, nisi removendo impedimenta eius,22ᵉ.q. 77.1.3ᵐ.

7 ¶Seruire.*. Qui seruit homini, sufficit quòd ei subiiciatur obediendo in licitis.sed qui seruit Deo, oportet quòd subiiciatur ei interius bonum affectum habendo,22ᵉ.q.105.5.0.

8 Copula carnalis,retrahit animum à seruitio Dei,propter vehementiam delectationis,& solicitudinem.22ᵉ.q.186 2.c

9 ¶Seruitus.*.Seruus dicitur ad dominum, ideo vbi est specialis ratio dominii, oportet esse specialem rationem seruitutis,22ᵉ.q 81.1.3ᵐ.*. q.104.5.0.

10 Relatio seruitutis & dominii, fundatur super actione & passione, ideo proprie non conuenit naturæ,sed personæ secundum naturam,3ª.q. 20 1.2ᵐ.*.2.c.

11 Seruitus naturaliter refugitur, quia est impeditiua boni vsus potestatis, 12ᵉ.q.2.2.3ᵐ.

12 Seruitus est contra naturam,quo ad primam intentionem naturæ, non autem contra secundam, quia naturalis ratio ad hoc inclinat, & hoc appetit natura,vt quilibet sit bonus.sed ex quo aliquis peccat, natura etiam inclinat,vt ex peccato pœnam reportet. Et sic seruitus in pœnam peccati introducta est,12ᵉ.q.94.5.3ᵐ.

13 Seruitus quæ est de iure gentium, est naturalis, non quidem absolute, sed ratione vtilitatis consequentis,scilicet quòd quis regatur à sapiente,& iuuet eam,12ᵉ.q.94.5.3ᵐ.*.22ᵉ.q.57.3.3ᵐ.

14 Homo est seruus alterius hominis secundum corpus,non autem secundum mentem.22ᵉ.q. 04.5.c.2ᵐ.*.5.1ᵐ.*.q.122.4.3ᵐ.

15 Vernaculus,i,in seruitute natus,vel seruus emptus ad seruitium Iudæorum,si fiat Christianus,liberatur à seruitute,nullo pretio dato. Si verò infidelis existens sit emptus ad mercationem,tenentur per statutũ ecclesiæ infra tres menses exponere eum venditioni, nec in hoc iniuriam facit ecclesia,22ᵉ.q.10.10.c.

1 ¶ Spiritualibus est duplex seruitus & duplex libertas. s.peccati, & iustitiæ.22ᵉ.q.183.4.c.

2 Seruitus triplex,scilicet peccati,hominis,& Dei,22ᵉ.q.122.4.3ᵐ.*.q. 183.4.c.

3 Homo iuste relictus est à Deo in seruitute diaboli,licet ille iniuste inuasit eum,3ª.q.46.3.3ᵐ.*.q.48.4.2ᵐ.* q.49.2.c.

4 Seruitus peccati,est vere seruitus,sed est libertas secundum opinionem tantum.seruitus autem Dei,est econuerso,22ᵉ.q.183.4.c.

5 Cum per matrimonium alter [coniugum] alteri obligatur [ad libere reddendum debitum,seruitutis conditionem necesse est dirimere matrimonium,dummodo sit ignorata.Suppl.q.52.1.0.

6 Cum matrimonium ad ius naturæ referatur, potest seruus sine domini sui consensu libere matrimonium contrahere.Suppl.q.52.2.c.

7 Vis cum subiiciatur vxori in his tantum,quę ad actum naturæ spectãt, potest alteri se in seruum dare, absque suæ vxoris consensu. Suppl.q. 52.3.0.

8 Proles ac filii matrem potius sequuntur in libertatis ac seruitutis conditione, quam patrem: Quanquam in quibusdam hoc excipiatur terris,in quibus proles deteriorem sequitur conditionem. Suppl. q. 52.4.c.

¶Sexta dies creationis, 1ª. q. 70. 1. c.*. q.72.0.*.q.90.4.c.*.q.91. 4.5ᵐ.

1 ¶Sextus.*. Diuersitas sexuum in eodem,vel in diuersis, causatur ex virtute cælesti,& ex dispositione materiæ,1ª.q.115.3.4ᵐ.

2 Prophetia potest conuenire mulieri, quia attenditur secundum mentẽ illuminatã à Deo,ex qua non est diuersitas sexuum,22ᵉ.q.177.2.2ᵐ.

¶Sibylla expresse prophetauit de Christo, 22ᵉ. q. 2.7.3ᵐ.*.q.72. 6.1ᵐ.

¶ Sicut, importat similitudinem, non autem æqualitatem, 1ª.q. 60. 4.2ᵐ.

1 ¶ Significatio.*. Terminus singularis, idem significat & supponit secundum sophistas, non autem terminus communis, 1ª. q. 39. 4. art.1.

2 Nomen non significat,nisi mediante conceptione intellectus,1ª.q.13. 1.c.*.4.c.1ᵐ.*.9.2ᵐ.

3 Modus significandi,sequitur modum intelligendi,1ª.q.45.2. 2ᵐ.

4 Ad proprietatem locutionis,requiritur res significata, & modus significandi,1ª.q.39.4.5.c.

5 Variatio dictionis in principio,mutat significationem, & variatio in fine,mutat consignificationem apud Latinos. Sed apud Græcos mutat in verbis,etiam in princ.3ª.q.60.7.3ᵐ.

1 ¶ Signi potest esse signum,respectu diuersorum:& sui vt est in alia specie,non autem in eadem specie,3ª.q.48.3.2ᵐ.

2 Signum multorum ordinatorum ad vnum,non est ambiguum & fallax, sed est certum,3ª.q.60.3.1ᵐ.

*Signum quandoque dicitur causa.s.quando est notior effectu. Sed sæpius dicitur de effectu,& diuiditur contra causam. Tamẽ ideo potius dicit scriptura,vt luminaria sint in signa,quam in causas,vt occasionẽ idolatriæ tolleret,1ª.q.70.2.2ᵐ. 3

Causa principalis non potest proprie dici signum effectus, licet occulti & causa sit sensibilis,& manifesta,sed tantum causa instrumentalis,3ª q 62.1.1ᵐ. 4

Signum primo & principaliter,conuenit sensibilibus.Non autem intelligibilibus,nisi vt sunt manifestata per sensibilia, 1ª.q.60.4.1ᵐ. 5

Petere signum à Deo,contingit dupliciter,scilicet ad explorandum potestatem Dei,vel veritatem dicti eius,& ad instructionem. Primum est peccatum tentationis Dei, non autem secundum, 22ᵉ.q.97. 2.3ᵐ. 6

Multa signa præcedent diem iudicii.Suppl.q.73.1.0. 7

Sol & Luna obseruabuntur ad incutiendum terrorem hominibus.Suppl.q.73.2.c. 8

Virtutes propter rei nouitatem & splendorem mouebuntur. Suppl. q. 73.3.0. 9

¶ Syllogismus.*.In agendis fit syllogismus,cuius maior vniuersalis, est intellectus practici,minor vero particularis, est rationis particularis. i.cogitatiuæ,conclusio autem est in electione operis,22ᵉ.q.76.1.c.* .q.90.1.2ᵐ. 1

Syllogismus necessario est in quolibet actu virtutis,& peccati. Sed temperatus & intemperatus, syllogizant, ex triplici propositione continens autem,& incontinens,ex quadruplici propositione,sed diuersi mode,12ᵉ.q.77.2.4ᵐ. 2

¶Syluester Papa,excommunicauit eos à quibus exulauit, non quidem ex vindicta,sed ex zelo Dei.12ᵉ.q.108.1.4ᵐ. 3

¶ Symbolum.*.Necesse fuit edere plura symbola,contra diuersas hæreses. Nec differunt,nisi quod explicatur in vno,implicitum in alio,22ᵉ. q.1.9.2ᵐ.* 10.1ᵐ.*.2ᵐ. 4

Edere nouum symbolum,pertinet tantum ac Papam,sicut & cætera pertinentia ad totam ecclesiam,22ᵉ.q 1.10.0.*.q.11.2.3ᵐ. 1

In symbolis dicitur credo in Deum, in persona ecclesiæ, cuius fides est formata, quæ inuenitur in omnibus illis, qui sunt numero & merito de ecclesia: & vt siqui fideles fidem formatam non habent, ad hanc formam pertingere studeant.22ᵉ.q.1.9.3ᵐ. 2

In symbolo apostolorum,melius dicitur,sanctam ecclesiam,quam in sanctam ecclesiam. Tamen si dicatur,in sanctam ecclesiam, intelligitur in spiritum sanctum,sanctificantem eam,22ᵉ.q.1.9.5ᵐ. 3

In quolibet concilio compositum est aliquod symbolum, non quidem aliud à præcedenti,sed explicans aliquid implicitum in priori,contra nouam hæresim,1ª.q.36.1 2ᵐ. 4

In symbolo patrũ,nihil explicatur de descensu Christi ad inferos,quia nullus error exortus est contra hoc,22ᵉ.q.1.9 4ᵐ. 5

Symbolum patrum,publice cantatur in missa,quia editum fuit fide iam manifestata,& ecclesia pacem habẽte,& est declarans symbolum apostolorum, editum tempore persecutionis, fide nondum propagata. Ideo symbolum apostolorum occulte dicitur in prima,& in completorium,quasi contra tenebras errorum præteritorum & futurorum, 22ᵉ.q.1.9 6ᵐ. 6

Symbolum patrum,dicitur statim post euãgelium, quasi expositio eius, Illud autem symbolum Athanasii, dicitur in prima,quasi expulsis iam hæreticorum tenebris.Et vtrunque dicitur tantum in diebus,in quibus homines magis consueuerunt venire ad ecclesiam, & in quibus solennizatur aliquid de pertinentibus ad articulos fidei, 3ª. q. 83. 4.c. 7

Athanasius composuit manifestationem fidei, nor quidem per modum symboli,sed per modum doctrinę, licet auctoritate Papæ, habeatur vt regula fidei,quia integram fidei veritatem breuiter continet,22ᵉ. q.1.10.3.3ᵐ. 8

¶ Similitudo est relatio æquiparantiæ, non tamen semper denominat vtrunque extremorum, sed tantum quando forma est æqualiter & eadem ratione in vtroque extremorum, 1ª.q.4.3.4ᵐ.*.q.42. 1.3ᵐ. 1

Similitudo duplex,s,participationis eiusdem formæ,& proportionis,1ª. q.4.3.0.*.q.14.3.2ᵐ. 2

Similitudo duplex. s,repræsentationis, & secundum conuenientiam in natura. Prima requiritur inter cognoscens & cognitum, non autem secunda,1ª.q.85.8.3ᵐ.*.q 88.1.2ᵐ. 3

Similitudo duplex. s, vt principium, & vt principiatum. Prima dicitur exemplar,secunda vero imago,1ª.q.35.1.1ᵐ. 4

Aliqua dicuntur similia dupliciter,s,participando vnam formam,& secundum quod vnum imitatur alterum,secundum proportionalitatẽ. Prima sunt composita.Ideo nulla creatura est sic similis Deo,sed solum secundo modo,1ª.q.4.3.0.*.q.44.2.1ᵐ. 5

Similitudo triplex creaturæ rationalis ad Deum.s,secundum esse naturæ,secundum cognitionem,& secundum potestatem operandi ad beatitudinem obtinendam,22ᵉ.q.163.2.0. 6

Verbum,idea,Deus, & quæliber causa, dicitur large similitudo, ideest, exemplar creaturæ,& effectus,non autem proprie,1ª.q.35.1.1ᵐ.*. q.57.2.2ᵐ. 8

Similitudo conuenit verbo* inquantum ipsum est quædam similitudo rei intellectæ,sicut genitum est similitudo generantis, sed ad amorẽ 9

pertinet,non quod ipſe amor ſit ſimilitudo, ſed inquantum ſimilitudo,eſt principium amandi,& ideo genitum,ſ.verbum,eſt principium amoris,1ª.q.27.4.2ᵐ.

10 *Similitudo in diuinis, aliter pertiner ad verbum, & aliter ad amorem, 1ª.q.27.4.2ᵐ.

11 Similitudo & diſſimilitudo in diuinis , attenditur ſecundum eſſentiam, non autem ſecundum relationes,1ª.q.36.4.3ᵐ.

12 Similitudo & diſſimilitudo attenditur,non ſolum ſecundum qualitatem eandem vel diuerſam,ſed etiam ſecundum eundem vel diuerſum modum participandi,12ª.q.52.3.c.

13 Conceptio intellectus,eſt ſimilitudo rei intellectæ,1ª.q.27.2.c.fi.

14 Species intelligibilis noſtri intellectus, non poteſt,eſſe ſimilitudo principiorum individualium,1ª.q.14.11.1ᵐ.*.12.c.

1 ¶*Simonia eſt ſtudioſa voluntas, emendi vel vendendi aliquod ſpirituale,vel ei annexum,22ª.q.100.1.o.

2 Simonia non eſt peccatum in ſpiritum ſanctum,22ª.q.100.1.2ᵐ.

3 Simonia eſt hæreſis,grauior hæreſi Macedonii,quo ad exteriorem proteſtationem,& ſimilitudinem,22ª.q.100.1.1ᵐ.

4 Actus eſt ſpiritualis dupliciter:ſ.ratione principij,i.doni vel officii,&ratione finis.Primum licet vendere,non autem ſecúdum, quia ſimonia eſſet,22ª.q.100.3.o.

5 Oratio eſt ſpiritualis vtroque modo. Ideo non debet imponi pro pretio, quia eſſet ſimonia. Sed licet dare eleemoſynam pauperibus vt orent,22ª.q.100.3.2ᵐ.

6 Licet vendere iuſtum patrocinium,& iuſtum conſilium.Non autem verum iudicium,id eſt ſententiam,nec verum teſtimonium, quia ad hæc tenentur iudex & teſtis,non autem aduocatus , vel iuriſperitus .Ideo eſſet ſimonia in cauſa ſpirituali, non autem in cauſa ſeculari , 22ª.q.71.4.o.*.q.100.3.3ᵐ.

7 Papa poteſt incurrere ſimoniam , ſicut & alii. Et grauius eſt peccatum, quanto papa eſt maior,quia non eſt dominus ſpiritualium,ſed diſpenſator,22ª.q.100.1.7ᵐ.

8 Ante collationé beneficii , licet epiſcopo ſubtrahere de fructibus eius, ad pios vſus.Sed requirere ab eo cui cõfert eſt ſimonia , 22ª.q.100.4.3ᵐ.

9 Sicut clericus impendat prælato obſequium honeſtum , id eſt ad ſpiritualia,ſit dignus eccleſiaſtico beneficio. Non autem ſi ſit inhoneſtum, vel ad carnalia,id eſt ad vtilitatem conſanguineorum,vel patrimonii eius,ſed eſt munus ab obſequio,& ſimonia,22ª.q.100.5.1ᵐ.

10 Dare aliquid aduerſariis,ne impediant in beneficio eccleſiaſtico,ante acquiſitum ius,eſt ſimonia,non autem poſt,22ª.q.100.2.5ᵐ.

11 Permutatio vel tranſactio beneficii eccleſiaſtici ſine licentia , eſt ſimonia,quia nomine emptionis & venditionis,prohibetur omnis cõtractus ſpiritualium non gratuitus. Sed cum licentia prælati , & ex cauſa vtili vel neceſſaria,ſunt licitè,22ª.q.100.1.6ᵐ.

12 Accipere aliquid temporale pro ſacramentis,eſt ſimonia Nec conſuetudo excuſat.Non autem accipere ad ſuſtentationem,22ª.q.86.1.3ᵐ.*.q.100.2.o.

13 Exigere aliquid pro abſolutione ab excommunicatione , quaſi pretium abſolutionis,eſt ſimonia , non autem quaſi pœnam pro culpa.22ª.q.100.2.3ᵐ.

14 Exigere aliquid pro conſecratione,benedictione,ordinibus,chriſmate, oleo ſancto,vel alio ſpirituali,eſt ſimonia , niſi accipiantur vt ſtipendia,22ª.q.100.2.4ᵐ.

15 Accipere aliquid pro diſpenſatione,commiſſione,correctione,doctrina ex officio ſpirituali,feſto faciendo,vel prætermittendo, etiam ad ſuſtentationem,eſt ſimonia, quia ex officio ad ea obligantur,& ſtipendia habent. Tamen viſitantes poſſunt accipere procurationes, 22ª.q.100.3.3ᵐ.

16 Statutum de non fienda proceſsione in funere,niſi dentur tot, eſt illicitum & ſimoniacum,nõ autem quòd proceſsio fiat,ſi tot dentur,22ª.q.100.3.2ᵐ.

17 Dare vel accipere aliquid quaſi pretium, pro prædicatione , propterea, oratione, officio,& huiuſmodi actibus ſpiritualibus eſt ſimonia. Nõ autem accipere pro ſuſtentatione,ſecundum ordinationem eccleſiæ, vel conſuetudinem approbatam,non exigendo ab inuitis per ſubſtractionem ſpiritualium,ſed per ſuperiorem,22ª.q.100.3.o.

18 Hypocrita non videtur eſſe ſimoniacus,quia non dat ſpirituale,propter temporale,ſed demonſtrat ſanctitatem,& furatur laudem,22ª.q.100.5.4ᵐ.

19 Emptores ſpiritualium , imitantur Simonem Magum in actu, venditores autem in intentione: quia voluit emere vt venderet. Giezi vero tãtum vendidit.Ideo ſecundi poſſunt dici ſimoniaci,& giezitæ , primi vero,ſimoniaci tantum,22ª.q.100.1.4ᵐ.

20 Simonia mentalis, & quodlibet aliud peccatum interius , nullam pœnã eccleſiaſticam incurrit,ſed diuinam, 22ª.q.100.6.6ᵐ.

21 Simonia & alia peccata,tollunt gratiam,& executionem ordinum.Non autem tollunt ſacramentum,nec impediunt ſuſceptionem eius, 22ª.q.100.6.1ᵐ.

22 Emens aliquid ſimoniace,punitur priuatione cuiuſlibet rei talis,Dantes autem vel mediantes,puniuntur infamia,& depoſitione ſi ſint clerici,ſed laici excommunicatione,22ª.q.100.6.o.

23 Recipiẽs beneficiũ ſimoniace,tenetur reſtituere illud,& omnes fructus qui potuiſſent percipi, à diligenti poſſeſſore,deductis expenſis,licet alius dederit pro eo,neſciente,præter fructus conſumptos bona fide, niſi fuerit inimicus eius,vt impediret eum,vel niſi contradixerit, nec poſt ratum habuerit,22ª.q.100.6.3ᵐ.

Dans pecuniam ſimoniace,non poteſt eam repetere,licet recipiens, eam teneat iniuſtè,22ª.q.100.6.1ᵐ. 24

Res ſimoniaca,debet reſtitui eccleſiæ,in cuius iniuriam data eſt, niſi totum collegium ſit in culpa.22ª.q.100.6.4ᵐ. 25

Nullus debet ordinari ab epiſcopo ſimoniace promoto,etiam occulto, licet præciptat vel excommunicet. Et ſi ordinetur,non poteſt exequi niſi diſpenſetur,licet ignorarer.Si vero epiſcopus ſit aliter ſimoniacus occultus,quilibet poteſt ordinari ab eo,22ª.q.100.6.2ᵐ. 26

Suſcipiens ordinem ſacrum ſimoniace,etiam occulte,ſuſpenſus eſt quoad ſe, & quo ad alios. Sed dans ordinem , vel dans ſiue recipiens beneficium , vel medians , publici , ſunt ſuſpenſi vtroque modo: occulti vero , ſunt ſuſpenſi primo modo tantum , 22ª.q.100.6.2ᵐ.*.2ᵐ. 27

Solus papa poteſt diſpenſare,cum promoto ſimoniace ſcienter. In aliis autem caſibus,epiſcopus poſt renunciationem,facit quadruplicem diſpenſationem.ſ.parium,i.quoad communionem laicam magnam,vt ſit in ſuo ordine in alia eccleſia:maiorem, vt ſit in eadem in minoribus:maximam vero,vt in eadem eccleſia,in qua aliquid ſimoniace acquiſiuit,maiores ordines exequatur, non tamen quòd prælationes accipiat,22ª.q.100.6.7ᵐ. 28

¶Simplex aut totum cognoſcitur,aut nihil ,1ª.q.58.5.c.*.q.89.6.c.*.22ª.q.2.2.2ᵐ. 1

Pluralitas rationum , non repugnat maxime vnitati & ſimplicitati , niſi quæ reducitur ad diuerſitatem rei.Ideo conuenit Deo, licet ſit omnino ſimplex 1ª.q.3.o *.q.9.1.c.*.q 25.1.c.*.q.28.2.c. 2

¶Simplicitas ad virtutem veritatis pertinens , dicitur ſimplicitas , quia non tendit in diuerſa,veritas autem dicitur, inquantum ſigna cõcordant ſignatis.Ideo ſimplicitas & veritas,differunt tãtum ratione,22ª.q.109.2.1ᵐ.*.q.111.3.2ᵐ. 1

Simplicitas eſt virtus,ad quam pertinet directe præſeruare ſe à deceptione,22ª.q.111.3.2ᵐ. 2

Simplicitas facit intentionem rectam,non quidem directe, quia hoc facit omnis virtus,ſed indirecte,ſ.excludendo duplicitatem,per cuius oppoſitum dicitur,22ª.q.109.2.4ᵐ. 3

¶Simpliciter dicitur dupliciter.ſ.abſolute,i.ſecundum naturam ſuam, ſiue ſine adiuncto,& totaliter,i.vniuerſaliter ſiue omnino,22ª.q.58.10.2ᵐ.*.q.109.4ᵐ.*.3ª.q.50.5.c. 1

Vnumquodque dicitur ſimpliciter,vt eſt in actu,ſecundum quid vero vt eſt in apprehenſione,22ª.q.6.6.c. 2

¶Simulatio proprie , eſt mendacium in ſignis factorum exteriorum Ideo ſemper eſt peccatum . Sed large ſumitur pro fictione , 22ª.q.111.1.o.

¶Synagoga fiebat in diuerſis locis,ad doctrinam: templum autem tantum in vno loco,ad ſacrificium.Et vtrique ſuccedit eccleſia , 12ª.q.102.4.3ᵐ.

¶Syndereſis non eſt potentia, ſed eſt habitus naturalis primorum principiorum,moralium,1ª.q.79.12.o.*.13.c.fi.*.3ᵐ.*.12ª.q.94.1.2ᵐ *.22ª.q.47.6.1ᵐ.*.3ᵐ. 1

Actus ſyndereſis eſt,remurmurare malo,& inclinare ad bonum,1ª.q.79.1.c. 2

¶Syneſis eſt virtus beneiudicatiua de agibilibus,ſecundum legem communem,gnomi vero , ſecundum altiora principia. ſ. iuris naturalis, ideo eſt altior,1ª.q.22.1.1ᵐ.*.12ª.q.57.6.o.*.22ª.q.48.c.fi.*.q.51.1.4 o.*.q.13.2.c.

¶Siniſtrum.*. Dextra pars mundi,eſt auſtralis,ſiniſtra vero , aquilonaris,12ª.q.102.4 6ᵐ.co.2. 1

Pars dextra,ſignificat bona ſpiritualia,& ſiniſtra,bona temporalia,12ª q. 02.4.6ᵐ.co.2. 2

¶Synonyma dicuntur nomina ſignificantia idem,ſecundum eandem rationem,1ª.q.13 4.1ᵐ.

¶Situs.*. Quæ pertinent ad ſitum,dicuntur de Deo metaphorice: vt ſedere,& ſtare,1ª.q.3.1.4ᵐ.

¶*Sobrietas proprie eſt circa potum inebriatum. Largè vero, eſt circa omnem materiam,quia ſobrius dicitur,quaſi briam,i.menſuram ſeruans,22ª.q.143.c.princ.*.q.149.2.o. 1

Sobrietas eſt ſpecialis virtus,22ª.q.149.2.o. 2

Sobrietas eſt maxime neceſſaria iuuenibus,quia in eis viget concupiſcẽtia.Mulieribus autem,quia in eis deficit robur mentis , Senibus vero & epiſcopis,omnibus miniſtris eccleſiæ,& regibus,propter officia,& operationes eorum,22ª.q.149.2.o. 3

¶Socrates ditiſſimus Thebanus,abiecit magnum pondus auri,vt Athenis vacaret philoſophiæ,22ª.q.186.3.3ᵐ. 1

¶Sodomia,id eſt coitus maſculorum , eſt ſpecies luxuriæ contra naturam, 22ª.q.142.4.3ᵐ.fi.*.q.154.11.o.*.12.4ᵐ.*.3ª.q.70.2.1ᵐ.

¶Sol aliqualiter influit in omnia corpora,22ª.q.47.5.2ᵐ.

Sol propter diſtantiam loci,non eundem caloris effectum habet in Dacia,quem habet in Aethiopia,1ª q.:15.6.2ᵐ. 1

¶ Solennitas vnicuique adhibetur , ſecundum conditionem eius , & tantum cum quis totaliter mancipatur alicui rei , 22ª. q. 88.7.c. 2

¶ Solertia non eſt virtus, quia ſe habet ad bonum & ad malum , & magis dependet ex naturali ingenio,quam ex aſſuetudine,22ª.q.49.4.o. 1

Solertia eſt ſubtilitas quædam,in non perſpecto tempore medii,ſecundum Ariſtotelem.Vel eſt habitus, ex repentino inueniens quod conuenit,22ª.q.48.c. 2

Solertia

¶ Solertia valet ad bene conſiliandum,ſed neceſſaria eſt in repentinis.22ª q.49.4.2ᵐ. 3

1 ¶Solicitudo eſt ſtudium adhibitum ad aliquid conſequendum , quod maius eſt,vbi eſt timor,& minus eſt , vbi eſt ſecuritas. 22ª. q. 47.9.3ᵐ.*.q.55.6.c.

2 Solicitus dicitur quaſi ſolers citus , quia ex ſolertia animi , velox eſt ad proſequendum agenda.22ª.q.47 9.c.*.q.49.4.c.

3 Solicitudo pertinet ad prudentiam.22ª.q.47.9.o.*.q.48.5ᵐ.*.q.53. prin.q 54.2.c.

4 Solicitudo temporalium,eſt illicita tripliciter, ſ.,ſi in eis ponatur finis, vel ſuperfluũ ſtudium,vel timor.12ª.q.108.3.5ᵐ.*.22ª.q.55.6.o q.83.6.2ᵐ.*.q.188.7.c.

5 Solicitudo de futuris prohibetur,niſi immineat tempus eorum.22ª.q.55.7.o.*.q.188.7.2ᵐ.

1 ¶* Solitarius.*. Homo poteſt ſolitarius viuere dupliciter.ſ.vel quaſi ſocietatem humanam non ferens propter animi ſæuitiam,& hoc eſt beſtiale, vel per hoc quòd totaliter diuinis rebus inhæret , & hoc eſt ſupra hominem,& ideo Philoſophus dicit in primo politicorũ, quòd ille qui aliis non communicat,aut eſt beſtia,aut Deus.i.diuinus. 12ª. q.51.1.c.fi.22ª.q.88.8.5ᵐ.

2 *Si autem abſque præcedenti exercitio,ſolitaria vita aſſumatur,eſt periculoſiſſima,niſi per diuinam gratiã ſuppleatur,quòd in aliis per exercitium acquiritur: ſicut patet de beatis Antonio & Benedicto.22ª.q.188.8.c.fi.

¶Solitudo non eſt eſſentia perfectionis, ſed eſt inſtrumentum congruũ contemplationi,non autem actioni.22ª.q 188.8.o.

1 ¶Solus,remouet conſortium dupliciter. ſ. vel ſimpliciter.i ſolitarius. ſ.quinõ eſt cum alio eiuſdem naturæ, vel conditionis , vel reſpectu, alicuius : primo modo ſtat cathegorematice , ſed ſecundo modo ſincathegorematice.1ª.q.31.3.4.o.

2 Solus,proprie determinat tantum ſubiectum,ſolum,autem, & tantum, poſſunt congrue addi ſubiecto & prædicato. 1ª.q. 31.3.2ᵐ.*.4.c.

3 *Hæc proprie non concedetur,Peter,vel Trinitas, eſt ſolus Deus , niſi ex parte prædicati intelligatur aliqua implicatio.1ª.q.31.2.2ᵐ.

4 Hæc propoſitio,ſolus Deus eſt pater,cathegorematice eſt falſa,ſed ſyncathegorematice eſt vera in triplici ſenſu, & eſt falſa in vno ſenſu:ſ. formaliter,& communiter.1ª.q.31.4.2.3ᵐ.

5 Hæc propoſitio, ſolus pater eſt Deus, & aliæ ſimiles , cathegorematice ſunt falſæ,ſed ſyncathegorematice ſunt veræ in duplici ſenſu, & falſæ in vno ſenſu.1ª.q.31.4.o.

6 Hæc propoſitio,ſolus Deus creat,vel generat,vel eſt Deus,& aliæ ſimiles,ſunt falſæ cathegorematice:ſed ſunt veræ ſyncathegorematice,in duplici ſenſu.1ª.q.31.3.2ᵐ.

1 ¶Somnium.*. Cauſa ſomniorum duplex.ſcilicet interior , id eſt,præcedens cogitatio,vel diſpoſitio corporis,& exterior, ſcilicet ars , cælum,dæmon,& Deus,per angelos. 22ª.q.95.6.o.*.q.154.5.c.*.q. 172.2.2ᵐ.*.3ª.q.80.7.c.

2 Somnium quandoque eſt cauſa futurorum euentuum. ſ. inducendo ad operandum,& quandoque eſt ſignum eorum.ſ.quando idem eſt cauſa vtrique.22ª.q.95.6.c.*.q.154.5.c.

¶Somnolentia & ociofitas,vt reducuntur ad torporem , ſunt filiæ accidiæ.22ª.q 35.4.3ᵐ.

3 ¶Somnus.*.In ſomnis nullus poteſt mereri,nec demereri,quia tunc nõ poteſt haberi perfectum iudicium rationis : ſed poteſt eſſe ſignum præcedentis meriti,vel peccati.1ª.q.84.8.o.*.q.94.4.1ᵐ.*.22ª.q. 154.5.o.

4 Somnus poteſt eſſe peccatum mortale, vel ſaltem occaſio peccati mortalis ſcilicet quando ex hoc omittitur illud , quod quis facere debet, vel fit aliquid quod inclinat ad malum.12ª.q.71.5.c.

1 ¶Sors propriè dicitur, cum aliquid fit , vt conſiderato eius aduentu,aliquid innoteſcat. 22ª.q.95.3.3.c.

2 Sors triplex.ſ.diuinatoria,diuiſoria,& conſultoria : prima quæritur cognitio futuri: ſecunda habenditertia fiendi.22ª.q.95.8.c.

3 Sors cuius euentus exſpectatur ex ſtellis,eſt vana & falſa:ſi autem à fortuna eſt vana tantum ſors diuiſoria , ſi vero à diabolo,eſt illicita , & prohibetur ſecundum canones:ſed ſi exſpectatur à Deo,non eſt mala ſecundum ſe, licet ſit peccatum quadrupliciter.ſ.ſi fiat ſine neceſſitate,vel ſine reuerentia,vel in terrenis , vel in electionibus eccleſiaſticis.22ª.q.95.8.c.

4 ¶Species duplex , ſcilicet natura communicabilis pluribus individuis immediate ſecundum nomen & rationem æqualiter , participatam, vt homo, & intentio quieſcens in anima , vt ſpecies in anima. 1ª.q. 13.9.o.

5 Vnumquodque ſortitur ſpeciem ſecundum actum,& non ſecundum potentiam,ſed ſecundum formam,in compoſitis ex materia & forma.1ª q.53.1.c.*.12ª.q.1.3.c.

6 Illud ſecũdum quod aliquid ſortitur ſpeciem,oportet eſſe fixũ & ſtans. quaſi indiuiſibile: & quicquid attingit illud ſub illa ſpecie cõtinetur, & quicquid recedit ab eo in plus vel minus,pertinet ad aliam ſpeciem perfectiorem vel imperfectiorem.12ª.q.52.1.c.

4 Nihil prohibet eſſe aliquam ſpeciem in aliquo genere , quæ aliqualiter operetur in omnibus ſpeciebus eiuſdem generis , ſicut ſol influit in omnia corpo.2.22ª.q.47.5.2ᵐ.

1 ¶Spectacula de vtilibus & neceſſariis ad vitam,vt venatione , diſtrahũt animum,& debent vitari à pœnitente,licet ſint licita,cum debitis circunſtantiis.22ª.q.167.2.c.2ᵐ.

Spectacula turpium,vitanda ſunt ab omnibus,ſed maxime à pœnitentibus.22ª.q.102.6.8ᵐ.*.q.167.2.2ᵐ. 2

Inſpectio ſpectaculorum turpium,& ad peccata prouocantium ſtudioſa, eſt prohibita,& eſt peccatum;& eſt mortale quandoque:unde & commiſtionem animalium diuerſæ ſpeciei,prohibet lex,ad tollendã vniuerſaliter occaſionem cõcupiſcentiæ. Animalia enim diuerſarum ſpecierum,non commiſcẽtur de facili,niſi hoc per homines procuretur: & ſic in aſpectu coitus animalium,excitatur homini concupiſcentiæ motus:vnde etiã in traditionibus Iudæorum , prohibitum inuenitur, vt Rabbi Moyſes dicit,vt homines auerterent oculos ab animalibus coeuntibus 22ª.q.102.4.6.8ᵐ.*.q.167.2.c.2ᵐ. 3

¶Speculatio dicitur à ſpeculo,non autem à ſpecula:& reducitur ad meditationem,quia eſt viſio cauſæ per effectum. 22ª. q.180.habent ibi eſſe quieſ.3.2ᵐ. 4

¶Speculum.*. In ſpeculo fracto,reſultant multæ imagines, quia habet multas ſuperficies,cauſantes ſingulas reuerberationes,quia non habent ibi eſſe quieſcens.3ª.q.76.3.c. 5

¶Spes eſt virtus.22ª.q.17.1.o. 1

Spes eſt virtus theologica.12ª.q.62.3.o.*.22ª.q.17.5.o.*.q.18.1.b.*.2.4ᵐ. 2

Spes poteſt eſſe informis,i.ſine charitate.12ª.q.65.4.o.*.5.2ᵐ. 3

Spes informis,non eſt virtus.12ª.q.65.4.o.*.5.2ᵐ. 4

Obiectũ principale ſpei eſt gloria animæ,non autẽ gloria corporis,ſed obiectũ ſecundarium.22ª.q.17.5.1ᵐ.*.q.18.2.4ᵐ.*.3ª.q.7.4.1ᵐ. 5

Spes habet duplex obiectum. ſ.bonum exſpectatum, & auxilium Dei. 12ª.q.40.7.c.*.q.42.1.c.*.q.62.4.3ᵐ.*.22ª.q.1.3.1ᵐ.*.q.17.2.4.5.c.*.6.3ᵐ.*.7.c.*.q.18.2.c.*.q.19.1.c.*.3ª.q.7.6.1ᵐ. 6

Obiectum eius habet quatuor conditiones,ſcilicet bonum,arduum,futurum,& poſsibile.12ª.q.40.1.o.*.2.5.6 7.8.c.*.q.41.2.c.*.q.42.3.c.*.q.3ᵐ.*.22ª.q.17 1.7.c.*.q.18.1 1ᵐ.*.2.c.3ᵐ.*.q.20.4.c.*.q.21.1.c.*.q.144.1.c. 7

Obiectum ſpei,non eſt poſsibile,vt eſt differentia veri,ſed vt poſsibile, dicitur ſecundum aliquam potentiam.12ª.q.40.3.2ᵐ. 8

Spes poteſt eſſe de actu virtutis , qui eſt in poteſtate noſtra. 12ª. q.42.3.3ᵐ. 9

Spes eſt tantum eorum quæ non habentur à ſperante.3ª.q 7.8.2ᵐ.*.9.1ᵐ. 10

Spes & præſumptio,ſunt de malo abuſiuè,pro inordinato timore. 22ª. q.21.3.1ᵐ. 11

Spes directe reſpicit proprium bonum,non autem bonum alienũ , quia ſignificat motus . Motum autem ſemper eſt ad proprium terminum proportionatum mobili.12ª.q.17.3.c. 12

Sperare licet in homine, vt in cauſa ſecundaria , non autem vt in cauſa principali,ſed tantum in Deo.22ª.q.17.4.o.*.5.c.*.q 25.1.1ᵐ. 13

Proprium & principale obiectum ſpei virtutis,eſt beatitudo æterna,ſecundarium autem,ſunt alia bona.22ª.q.17.2.4.o.*.5.c.1ᵐ.*.q.18.2 c.3ᵐ. 14

Spes eſt de beatitudine,vt de vltimo fine,ſed eſt de gratia,vt de ducente ad finem.12ª.q.69.2.1ᵐ.*.3.c. 15

Spes abſolute,eſt tantum de bono proprio, ſed vt præſupponit amorẽ, poteſt aliquis alteri ſperare vitam æternam.22ª.q.17.3.c.*.q.18.2. 3ᵐ.*.3.2ᵐ.*.3ª.q.7.4.3ᵐ. 16

Nec eſt in beatis,12ª.q.67.4.5.o.*.22ª.q.18.2.o.*.3.c.*.q.19.1.3ᵐ 17

Nec in damnatis,ſed tantum in viatoribus hic,vel in purgatorio, vel in limbo patrum.22ª.q.18.3.o. 18

Spes eſt ſubiectiue in potentia appetitiua , non autem in cognoſcitiua. 12ª.q.40.2.o.*.21ª.q.18.1.c. 19

Spes eſt iraſcibili ſubiectiue.1ª.q.59.2.2ᵐ.*.12ª.q.23.1.2.c.*.q.40.1.b.*.c.3ᵐ. 20

Spes virtus eſt ſubiectiue in voluntate. 1ª.q 50.4.3ᵐ.*.q.82.2.2.*.22ª.q.18.1.o.*.3.d.26.q.1.5.o.*.q.2.2 c.*. Verit. q 253.5ᵐ.*. Virt.q.1.c.fi.*.12ᵐ.*.q.4.2.o. 21

In brutis eſt ſpes,paſſio,& deſperatio. 12ª. q. 40. 3.o.*. 3.d.26.q.1.1.c. 22

Aliquid eſt cauſa ſpei dupliciter. ſ.faciendo aliquid eſſe poſsibile,vt diuitiæ,fortitudo,& omne augens poteſtatem hominis,vel faciendo æſtimationẽ poſsibili,vt doctrina,& perſuaſio: ſed experientia eſt cauſa ſpei vtroque modo, licet ſit cauſſa defectus eius tãtum ſecũdo modo.12ª.q.40.5.o.*.q.42.5.1ᵐ.*.q.45.1.c.Amor.235.Appetitus.31. Baptiſmus.12.Concupiſcentia.3.Confeſsio.56. 23

Stultitia & experientia,ſunt cauſæ ſpei per accidens , remouendo ſcientiã,qua vere æſtimatur aliquid nõ eſſe poſsibile.12ª.q.40.5 3ᵐ.*.6 c.fi.*.3ᵐ.Correctio.3.Enoch.Fides.101. Fiducia.7. Miſericordia. 43.Oratio.41.Paulus.24. 24

Iuuentus eſt cauſa ſpei , quia parum habet de præterito & memoria , & multum de futuro,& multos ſpiritus:ideo cor ampliatur,& fiunt animoſi,ſed parum experti.12ª.q.40.6.o. 25

Senes deficiunt ſpe,propter experientiam,quæ facit æſtimationẽ impoſsibilis.12ª.q.40.5.2ᵐ. 26

In ebriis ſunt duæ cauſæ ſpei.ſ.inconſideratio,& caliditas, & multiplicatio ſpirituum propter viuum.12ª.q.40.6.o.*.q.45.3.c. 27

Spes quo ad rem ſperatam,eſt ex gratia & meritis , ſed quo ad habitum, eſt tantum ex gratia.22ª.q.17.1.2ᵐ.*.3.d.26.q.2.1.3ᵐ.*.Virt.q. 4.5.1ᵐ.Peccatũ.96.Pignus.1.Præſumptio.2.22.Saluari.7.Sepultura.1.13. Timor.11.15.31. 28

Spes præſupponit merita in propoſito,non autem in actu.12ª.q.62.4. 2ᵐ.*.q.65.4.c.*.3.d.26.q.2.2.3.q.1.1ᵐ.*.Virt.q.4.1.3ᵐ. 29

30 Spes semper procedit ex gratia,vel habita,vel exspectata,non autē sem per ex habita,12æ.q.62.4.2m.*.2.d.43.5 4m.*.4 d.2.q.2.2.3m.

31 Spes præsuppon t amorem,& desiderium rei speratæ,22æ.q.128.6m

32 ¶ Effectus.* Spes extendit se in Deum,ratione diuinæ largitatis, à quo resilit donum timoris,ex consideratione propriæ prauitatis, d.26. q.2.1.4m.

33 Spes per se adiuuat operationem dupliciter,s.ratione obiecti, & ratione effectus.s.delectationis,12æ.q 40.8.o.

34 Spes supra exspectationem addit certitudinem,3.d.26.q.1.3.1m.*.q.2. 2.c.Amor,225,236.Audacia,6.9.&c.

35 Spes addit supra desiderium quendam conatum, & eleuationem animi,ad consequendum bonum arduum,12æ.q.25. .c.*.q.46.1.c.

36 Spes præcedit gaudium,& causat illud,12æ.q.25.1.c.Baptismus.16.95. Charitas,61.146.150.154. Confessio.18.

37 Spes diuiditur contra memoriam,ratione delectationis,quæ est effectus vtriusque,non autem secundum essentiam,3.d.26.q.1. .2m.Consilium.7.

38 Spes eleuat affectum hominis, ad summum bonum, vt adipiscendum. Virt.o 2.2.5m.Correctio.3.3.16.Delectatio.2 .c.

39 Habens spem,sperat Deum cōsequi,& per ipsum omnia necessaria quā tumcunque difficilia obtinere, & omnia nociua quantūcunque difficilia repellere 3.d.26.q.2.2.2m Exspectatio.o Fiducia.7.8. Ira.12. 39.42.53.78.Iustus.7.Matrimonium. 28.132.Miraculum. 5.

40 Spes facit inhærere Deo,vt principio beatitudinis, fides autem,vt principio cognoscendi veritatem,charitas vero,propter seipsum: ideo distinguuntur realiter,22æ.q.17. .o.*.q.2. .6.c.*.3.d.26.q.2.a.3.q.1. o.*Virt.q.2.3.c.*q.4.3.9m Modestias S.Mors.13.23.Oratio.16.41. Pœnitentia.52.Præsumptio.13.Religio.8.44.61.Saluari.7.Tristitia 14.Præsumptio.13.Verecundia.7.Virtus.55.Visio.15.

41 Spes & fides,de subiectis humanæ potestati, non sunt virtutes: sed de iis quæ sunt supra facultatem naturæ humanæ, excedunt omnē virtutem,homini proportionatam,12æ.q 62.3.2m.

42 Spes directe respicit proprium bonum,non autem alienum,quia significat motum. Motus autem semper est ad proprium terminum proportionatū mobili:sed amor est directe ad alium,quia est vnio amantis ad amatum,& vnio est distinctorum,22æ.q.17.3.c.

43 Spes pr pric,est tantum de bono,nisi forte abusiue,timor autem est tā tum de malo,12æ.q.23.2.c fi.*.q.40.1.c.*.4.1m.*.q.42.5.1m.*.q. 67.4.2m.*.22æ.q.21.3.1m.*.d.26.q.1.3.c.

44 Spei contrariatur desperatio,secundum accessum & recessum à bono,timor autem secundum contrarietatem boni & mali,12æ.q.40.4.o.* q 45.1.2m.*.22æ.q.128.6m.*.q.129.6.2m.*.3.d.26.q.1.3.3m.

45 Spes est tantum de futuro,sed gaudium est de præsenti,12æ.q.40.1.c.* 3.d.26.q.1.3.c.

46 Spes est tantum de arduo,sed desiderium & concupiscentia de bono absolute, 2æ.q.25.1.c.fi.*.q.40.1.o.*.3.d.26.q.1.3.c.

47 Spes est tantum de possibili,desperatio autem de impossibili, 12æ.q.23. 2.c.fi.*.q.40.1.c.*.3m.*.4.o.3.d.26.q.1.1.c.*.

48 Spes virtus est circa arduum diuinum,non autem magnanimitas,sed circa humanum,22æ.q.17.5.4m.*.2.d.26.q.2.2.4m.

49 Spes respicit arduum assequendum auxilio alterius,sed magnanimitas ut aliquid suæ potestatis, scilicet operationem magnorum, 22æ.q.17. 5.4m.

50 Exspectatio spei,dicit respectum ad auxilium Dei, siue speratum differatur siue non,non autem dicit dilationem,sicut exspectatio longanimitatis,22æ.q 17.5.3m.

51 Spes est de principaliori bono,quàm concupiscentia, & delectatio tactus,quæ sunt vehementiores & naturaliores,22æ.q.141. 7.3m

52 Spes & desperatio,præsupponit desiderium,12æ.q.40.1.c.*.4.3m.*.7.c. *.q 4 .2.3m.

53 Spes est media inter præsumptionem & desperationem, 12æ.q.64.4. 3m.*.2æ.q.17.c.2m.

54 Amor nō habiti præsupponit spem,& spes desiderium, ideo spes est media inter vtrumque.12æ.q 30. .c.*.3.d.26.q.1.art.3.q.2.o.

55 Spes est prima passio irascibilis:secunda desperatio:tertia timor: quarta audacia:quinta,& vltima,ira,12æ.q.23.4.c.*.q.25.3 o.

56 Spes est nobilior virtutibus moralibus,quo ad obiectum,scilicet Deū, non autem quo ad modum,sed econuerso,12æ.q.97.4.1m.*.3.d.33. q.1.4.1m.

57 Sicut se habet spes ad magnanimitatem, sic & timor ad fortitudinem, 22æ.q.129.7.c.*.3 d.26.q.2.2.4m.

58 Fides absolute est prior spe,12æ.q. 2.4.c.*.22æ.q.4.7.c.2m.*q.1.7.6. 2m.*.7.9. 3.d.23.q.2. .o.

59 Spes est prior fide,non in esse,sed in proposito: ideo spes dicitur introducere ad fidem,22æ.q.4.7.2 .*.3.d.2 .q.2.5.3m.

60 Spes & timor ducunt ad charitatem,per modum cuiusdam dispositionis,22æ.q.27.3.c 3m.

61 Spes est prior charitate,via generationis,sed ordine perfectionis,est econuerso,æ.q.62 4.o.*.q.65.5.2m.*.22æ.q.17.8 o.*.3 d.26.q. 2 ar.3.q.2 o.

¶Spina.* Spinæ & tribuli, producti sunt simul cum aliis plantiis, sed non fuissent nociui ante peccatum, 1a. q. 69. 2. 2m.*.22.q.164.2. c.1m.

1 ¶Spiratio actiua est eadem numero,in patre & filio,12æ.q. 36.3.1m.*. 2m.*.4.1m.

2 Parer & filius,sunt duo spirantes,sed vnus spirator,12æ.q 36.4.7m.

1 ¶Spiritualis substantia dicitur esse in loco dupliciter,scilicet vel per applicationem virtutis limitatæ,vt angelus,vel non limitatæ, vt Deus, 1æ.q.52.1.c prin.

In substantiis incorporeis non est totalitas quātitatis,nec per se,nec per accidens:nec totalitas secundum perfectam rationem essentiæ,12æ.q. 8.2.3m.

¶Spiritus.* Nomen spiritus,videtur esse sumptum, à respiratione animalium,1a.q.36. .c.

Spiritus dicitur sextupliciter,scilicet aer vel ventus,corpora beatorum, animæ beatorum, virtus imaginatiua, mens, & Deus,1æ.q.41. 3.4m.

Spiritus vt nominat subtilitatem naturæ,est commune tribus personis: sed dupliciter conuenit tantum spiritui sancto:primo quidem ex ipsa cōmunitate eius quod dicitur spiritus sanctus:secundo vero ex propria significatione.nam nomen spiritus in rebus corporeis,impulsionem,& motionem significare videtur,flatum enim & ventum,spiritum vocamus.Est autem proprium amoris,quod moueat,& impellat voluntatem amantis,in amato.Sanctitas autem illis rebus attribuitur quæ in Deum ordinātur:quia igitur persona diuina,procedit per modum amoris,quo Deus amatur: ideo conuenienter spiritus sanctus, amor & persona huiusmodi nominatur,1a.q. 6.1.o.

Spiritus sanctus,in vi duarum dictionum,est commune toti trinitati: sed in vi vnius dictionis: est proprium nomen tertiæ personæ ex vsu ecclesiæ,duplici ratione,scilicet,ex ipsa communitate eius quod dicitur spiritus sanctus,& ex propria significatione spiritus & amoris,1æq.36 1 o.*.22æ.q.14.1.c.

Et ponitur pro relatiuo,non ex nomine,sed ex vsu ecclesiæ, nisi vt spiritus.1a.q.36.2.2m.

Spiritum sanctum esse,& non esse creaturam,sed Deum, probatur multipliciter,1a.q.27.1.c.*.q.41.3.c.4m.

Spiritus sanctus subito aduenit mentibus hominum, 12æ. q. 113. 7. 1 o b.

Spiritus domini,in scriptura, non nisi pro spiritu sancto consueuit poni,qui aqui superferri dicitur,non quidem corporaliter,sed sicut voluntas artificis superfertur materiæ,quam vult formare, 1a.q.64.3. 3m.*.4m.*.q.6.1.5m.*.q.74.3.4m.

Pater & filius, sunt vnum principium spiritus sancti, vnitate notionis communis,1a.q 3 .2.c..q.36.4.o.

Græci communiter dicunt, spiritum sanctum esse imaginem patris & filii,non autem Laabi,1a.q.3 .2.c.1m.

Auferens sponsam propriam per vim,excusatur à crimine raptus, licet peccet violentiam inferendo.22æ.q.154.7.4m.

¶ Sponsalia sunt futurarum nuptiarum promissio. Suppl. q. 43. 1 1.o.

Potest homo in fine primi septennii sponsalia contrahere sicut in fine secundi matrimonium contrahere, ac religionem ingredi, & in fine tertii ciuiliter se obligare,Suppl q 43.2.o.

Dirimuntur sponsalia & cum quis ad religionem confugerit,& cum alter coniugum cum altero matrimonium contrahit,per verba de præsenti,aliter etiam dirimuntur variis casibus secundum iudicium ecclesiæ. Suppl.q.13 3.c.

¶Stare significat positionem naturalem hominis cū immobilitate,22æ. q. 8 .1.o.

¶Status proprie pertinet ad libertatem vel seruitutem in temporalibus vel spiritualibus,quia significat immobilitatem & obligationem personæ hominis, 22 .q.183.1.o.*.4.c.*.q 184.4.c.*.q 186. 6.c.

Officium dicitur respectu actus, gradus autem secundum ordinem superioritatis,status vero requirit immobilitatem,in conditione personæ, 22æ.q.183.1.3m.*.3.o.

Diuersitas statuum & officiorum,est in ecclesia: quia pertinet ad perfectionem eius,ad necessitatem operum eius, ad dignitatem & ad pulchritudinem eius,22æ.q.1 3.2.3.o.

Status naturæ humanæ duplex,scilicet naturæ integræ,& naturæ corruptæ,1æ.q 94.2.c.*.12æ.q.14.2.c.*.q 109.2.8 c.

Status hominum triplex,scilicet veteris legis,novæ legis,& patriæ,12æ. q.101. .c.*.q.103,3.c. .q.106.4.1m.*. .2.q.53 2.c fi.

Status hominis, quadruplex.scilicet à principio vsque ad septimum annum,secundus à septimo anno vsque ad quatum decimum,tertius à quartodecimo anno vsq; ad vigesimum primum,& quartus deinceps. In primo statu,nulli contractui homo aptus est:in secundo alicui de futuro,non perpetuo:in tertio alicui etiam perpetuo,quo ad propriā personam,sed in quarto alicui quo ad omnia, et am exteriora, 22æ. q.24.9.c.

Status naturæ humanæ secundum corpus triplex,scilicet corporalis,animalis,& spiritualis.Et status secundum animam quadruplex:scilicet ante peccatum,post peccatum,ante gratiam,sub gratia,& in gloria, 3 .q.53.2.c.fi

Status animæ distinguitur dupliciter,scilicet secūdū diuersum modum esse rei secundum naturam,scilicet animæ separatæ,& coniunctæ: & secundum integritatem naturæ,& corruptionem,1a.q 94.2.c.

Status vitæ spiritualis triplex,scilicet incipientium,proficientium,& profectorum.22æ.q 24.9 .*.q.183.4.o.

Status post hanc vitam duplex,scilicet ante resurrectionem vniuersale, & post,12æ.q 67.1.3m.

In statu gloriæ,nihil erit figurale, ad cultum Dei pertinens, sed solum gratiarum actio,& vox laudis,12æ.q.101.2.c.*.q. 03.3.c.*.22æ.q. 13.4.c.

2 Status mundi potest variari dupliciter, scilicet secundum diuersitatem legis,& secundum diuersos gradus perfectionis,sub eadem lege,12æ q.106.4.c

13 Christus secundum aliquid fuit in triplici statu.s.innocentiæ,peccati,& gloriæ,3a.q.13.3.2m

1 ¶Statutum negatiuum de non fienda re spirituali,nisi dentur tot,est illicitum & simoniacum. Vnde illicita esset ordinatio,si in aliqua ecclesia statueretur,quod non fieret processio in funere alicuius nisi solueret certam pecuniæ quantitatem. Non autem statutum affirmatiuum, scilicet quod res spiritualis fiat si tot dentur: quia primo modo per talestatutum,præcluderetur via gratis officium pietatis aliquibus impēdendi,non autem secundo modo:quia per hoc non præcluderetur via illud aliis exibendi. Et prima ordinatio habet speciem exactionis,secunda autem habet speciem gratuitæ recompensationis,12æ.q. .00 3.2m.

2 Si aliquid de se repugnantiam habet,ad ius naturale,non potest voluntate humana fieri iustum pura si statuatur quod liceat furari,vel adulterium committere,22æ.q.57 2.2m.

1 ¶Stellæ secundum Ptolomæum, mouentur in suis sphæris, non autem secundum Aristotelem,1a.q.70.1.3m

3 Stella apparens magis in natiuitate Christi,non fuit de cælis,sed fuit spiritus sanctus,vel angelus in illa specie,vel probabilius de nouo creata:non in cælo,sed in aere vicino terræ,quintuplici ratione, scilicet tum quia nulla alia stella hac via incedit. Hæc enim stella ferebatur à septentrione in meridiem . Ita enim iacet iudæa ad Persidem, vnde magi venerunt.Tum apparet hoc ex tempore.Non. n.solum apparebat in nocte,sed etiam in meridie. Quod nō est virtutis stellæ, sed nec etiam lunæ.Tum quia quandoque apparebat, & quandoque occultabatur. Tum quia non habebat continuum motum, sed cum oportebat ire magos,ibat:quando autem oportebat stare,stabat Tum quia sursum manens partum virginis demonstrabat, & deorsum descendens hoc faciebat,3a.q.39.7.o

¶Stipendia principum,si non redditus eorum,22æ.q.62.7.c.

¶Strutio significat militantes Deo,& negotiis secularibus se implicantes.12æ.q.102.6.1m .co 2.fi

1 ¶Studiositatis nomen,periuatur ad omnes virtutes inquantum cognitio prudentiæ ad eas pertinet,22æ.q.166.2.1m

2 Studiositas est virtus,cuius principalis materia est cognitio, secundario autem alia,22æ.q. 66.2 c.*.q 1 7.o

3 Et est virtus moralis,quia principaliter refrenat, & moderatur appetitum cognoscendi . Sed per accidens impellit contra laborem studij, 22æ.q.166.2. .*.q.1 7.1.c

4 Studiositas non est directe circa cognitionem, sed circa appetitum cognitionis acquirendæ.22æ.q. 66 2.c 2m.*.q.167.1.c

5 Studiositas opponitur curiositati,22æ.q.160.2.c.*. q. 161.prin.*.q. 16 .prin.

1 ¶Studium importat vehementum applicationem mentis ad aliquid,& principaliter ad cognitionem,secundario autem ad ea,in quib. homo per cognitionem dirigitur,22æ.q.166.1.c

2 Studium sapientiæ,summè commendatur,22æ.q.183.1.c

3 Circa studium contingit per accidens quadrupliciter curiositas,superbia,& alia vitia:licet omne studium secundum se sit bonum.s.vno modo, inquantum per studium minus vtile retrahuntur aliqui à studio quod eis ex necessitate incumbit . Alio modo inquantum studet aliquis addiscere ab eo à quo non licet. Tertio quādo homo appetit cognoscere veritatem circa creaturas,non referendo ad debitum finem scilicet ad cognitionem Dei . Quarto modo inquantum aliquis studet ad cognoscendam veritatem, supra proprij ingenij facultatem, quia per hoc homines de facili in errores labuntur,22æ.q. 67.1.c

4 Studium & curiositas dicuntur pertinere ad carnem vel ad auaritiam, ratione cognitionis eorum ad quæ illæ inclinant,22æ.q.165. 1.2m. *.3m.

1 Stultitia dicitur à stupore, quia stultus est, qui propter stuporem non mouetur,22æ.q.4 .1.2.c

2 Stultus præcipue videtur,qui deficit in summa iudicij, s. secundum altissimam causam,non autem si deficiat circa aliquid modicum, 22æ. q.45.1.1m.*.2.c

3 Stultitia importat hebetudinem sensus spiritualis: fatuitas autem totalem priuationem eius, Ideo prima opponitur contrariæ sapientiæ, secunda vero priuatiuæ.22æ.q.3.6.1m.*.q. 6. 1.o

4 Stultitia duplex.sicut sapientia duplex,scilicet mundi, & Dei Prima sapientia decipit,non autem secunda,22æ.q.46.1.2m.*.3m.*.q.113. 1.1m

5 Non moueri iniuriis,eo quod terrena non sapiant, pertinet ad stultitiā mundi Si vero ex stupore, pertinet ad stultitiam simpliciter, 22æ.q. 46.1.4m.

6 Stultitia ex immersione sensus in terrenis, est peccatum, non autem si ex defectu naturæ,vt in amentibus.22æ.q.46. .o.*.2.c.

7 Stultitia opponitur præceptis de contemplatione veritatis, 12æ. q. 46. 2.3m.

8 Stultitia est filia luxuriæ,continens odium Dei, & desperationem futuri seculi,quia faciunt Deum,& dona eius,22æ.q.46.3.o

9 Stultitia ex impedimento corporali,causatur ex ira, ex luxuria vero, inquantum est ex immersione sensus in terrenis,22æ.q.46.c.3.2m

10 Hebetudo,stultitia,ignorantia.& præcipitatio differunt, quia prima opponitur intellectui,secunda sapientiæ,tertia scientiæ,& quarta consilio,22æ.q.8.6.1m

¶Stultiloquium significat peruersam sententiam verborum, per quæ quis profert delectationes luxuriæ aliis bonis, 22æ.q.15 .5.4m.

¶Stupor causatur ex insolita imaginatione,12æ.q.41.4.c fi

Admiratio est principium philosophandi,sed stupor est impedimentum philosophicæ considerationis quo timetur iudicare in presenti, & inquirere in futuro,12æ.q.41.4 c fi.5m.

¶Stuprum est illicita virginis defloratio,sub cura parentum,22æ.q.154 1.c.*.6.o

Stuprum fit deformius,ex duplici iniuria sibi annexa.s.virginis seductæ, vel vi oppressæ,& patris. Et secundum legem reus tenetur satisfacere vtrique,22æ.q.154.6.3m

*Filia sacerdotis etiam non nupta,deprehensa in stupro, lapidabatur in veteri testamento,in aliis autem tantum nupta,3a.q.29. .4m

¶Subiectio.*. quelibet res perficitur per subiectionem ad suum superius,12æ.q.91.1.c.*.22æ.q.81.7.c

Mouens necessario causat motum in mobili,tolatur ei subiecto, non autem in aliis,1a.q.82.2.2m.*.22æ.q.73.1.c

Subiectio mulieris ad virum,inducta est in pœnam mulieris,propter peccatum. Vel non est per modum seruitutis,sed gubernationis, 22æ.q. 16 .2.c.1m

Omnia sunt nunc subiecta Deo & Christo, secundum potestatem, sed post iudicium,per finalem impletionem voluntatis eius,3a.q.20. 1. 3m.*.q.59.4.2m

Prima subiectio hominis ad Deum,est per fidem,22æ.q.19.1.c

Homo dicitur esse Dei dupliciter,s. per subiectionem potestati eius, & per vnionem charitatis. Secundum de fit per peccatum, non autem primum,nec alio modo.3a.q.48.1.1m

Subiectio Christi & cuiuslibet alterius hominis ad Deum triplex,scilicet secundum gradum bonitatis, potestatem, & obedientiam, 3a.q. 20.1.

Christus fuit subiectus sibiipsi,secundum naturam humanam,non autem secundum naturam diuinam,nec secundum aliam personam 3a.q.20 2.o.

Omnia quæ ponunt subiectionem, vel minorationem Christi, intelliguntur secundum naturam assumptam,vel ad commendationem principij in patre,1a.q.4 .4.1 .*.q.13.7.1m

¶Subiectum duplex,scilicet subiectum inhesionis,& subiectum scibile, 1a.q 1 .1.c.

Subiectum est causa effectiua proprie passionis,quia proprium fluit à subiecto,1a.q.77.6.3m

¶Subitatio.*.Comparatio motus irascibilis,& concupiscibilis quantum ad subitationem,22æ.q.1 6.1.c

Subsannatio & irrisio,conueniunt in fine,Sed differunt in modo:quia prima fit naso rugato,secunda vero fit ore,id est,in verbo & cachinnis, 22 q.75.1.1m

¶Subsistentia dicitur,cuius actus est subsistere, id est,per se existere,1a. q.29.2.c

Omne subsistens est tantum vnum numero,1a.q.41.6.c.*.q 44.1.c.*. q.54.1.c.*.q.75.7.c

Subsistens ut nominatur nomine intentionis, dicitur suppositum. Si autem nomine rei,dicitur subsistentia,inquantum subsistit, sed dicitur res naturæ,inquantum natura communi supponitur: sed vt subsistat accidentibus dicitur substantia vel hypostasis:& inquantum rationalis,dicitur persona,1a.q 29 2.c

Subsistere conuenit Deo,ratione eius ad quod significandum nomen imponitur, s per se esse, non autem ratione eius a quo nomen imponitur, s subesse, nisi secundum quod essentia subest ipsi esse secundum rationem,1a.q.14. .1m.*.q 29.2.3m.*.q.39. 3m

Omne quod est in Deo,subsistit:& tamen ibi non sunt nisi tres subsistentes,1a.q 30.1.2m.*.2 c *.q. 4. .1m.

Sicut dicimus,in diuinis tres personas,vel tres subsistentias. sic Græci dicunt tres hypostases,non autem tres substantias,propter errorem,1a q.29.2.3m *.q.3 .1.c.1m

¶Substantia dicitur dupliciter.s.essentia seu quidditas,& suppositum,1a q.29.2.c.*.2a.2.q.2.3

Substantia,subsistentia.& essentia distinguuntur secundum triplicem actum,scilicet substare,subsistere,& esse,quorum esse est commune omnienti,sed substare & subsistere, est commune tantum substantiæ, 1a. q.2 .2 c

Substantia est res habens quidditatem,cui debetur esse per se,& non in alio,s.subiecto, a.q.2 .5.1m.*.2.5.1m.*.3 .q.77.1.2m

Per se existere,non est diffinitio substantiæ, quia per hoc non denōstratur quidditas eius,quæ non est suum esse.1a.q.3 5.1m

Nulla pars integralis potest dici substantia prima,vel hypostasis, 1a. q. 29.1.5m

Omne quod est per se in predicamento substantiæ, est compositum ex esse & essentia,non autem ex materia & forma.1a .q .5.c

Subtilitas est proprietas corporis glorioſi per effectum spiritualis potentiæ.Suppl.q 83.1.o

Nullo modo competere poterit corpori glorioso vt ratione suæ sublimitas,possit esse simul cum corpore non glorioso , nisi ex operatione diuinæ virtutis,qua tolleretur id quo impediebatur,ne cū corpore glorioso esse posset.Suppl.q 8 .2.c.

Fatendum est miraculose fieri posse,vt duo corpora sint in eodem loco. Suppl.q 83.3.c.

Diuina virtute fieri posset vt duo corpora gloriosa essent simul Suppl.q 8 .4.c.

5 Necessitas existendi in æquali loco, tolli non potest à corpore glorioso ex sua subtilitate, 5.q.82.5.c.
6 Corpora gloriosa sunt palpabilia, 5.q.83.6.c.
1 ¶Successio est in succedentibus, sicut ordo in ordinatis, 3ª.q.77.4.1ᵐ.
2 Conuersio eucharistiæ, non ponit aliquem actum imperfectum, sed ponit successionem, cuius relatio secundum rem est in pane, non autem in corpore Christi, nisi secundum rationem. 3ª.q.75.4.1ᵐ
3 In damnatis est pœnarum successio. Sed gloria sanctorum est sine successione. 12ª.q.67.4.2ᵐ.*.22ª.q.18.2.2ᵐ.
¶Sufficiens per se duplex. s. non recipiens additionem boni, vt Deus, & continens omnia necessaria, vt beatitudo. 1ª.q.26.1.1ᵐ.*.12ª.q.3.2.2ᵐ.*.3.2ᵐ.*.q.4.7.2ᵐ.
4 ¶Suffragia peccatoris, prosunt mortuis, ex opere operato in persona ejus, sed etiam ex opere operante in persona ecclesiæ, vel ex opere operantis, licet magis prosunt suffragia bonorum. 3ª.q.82.6.c.
5 Non potest opus vnus alteri prodesse per viam meriti, ad statum beatitudinis consequendum, sed per viam orationis. 5.q.71.1.c.
6 Cum charitas nunquam excidat, opera viuorum mortuis prosunt, ad pœnæ diminutionem, non ad mutationem status mortuorum. 5.q.71.2.o.
7 Suffragia à peccatore facta, quantum ad opus operans ratione sui mortuis non prosunt, ratione vero alterius, siue totius ecclesiæ personam gerat, siue agat vt instrumentum, eis prosunt: sed semper prosunt ratione operis operati. 5.q.71.3.o.
8 Suffragium quod pro mortuis fit, facienti prodest, quantum attinet ad vitam æternam, sed inquantum est expiatiuum pœnæ, vt fiat satisfactio, nullo modo prodest. 5.q.71.4.c
9 Cum in inferno nulla sit redemptio, suffragia non prosunt damnatis. 5.q.71.5.o
10 Suffragia viuorum auxilio sunt his, qui in purgatorio detinentur, cum opera vnius possint valere alteri ad satisfaciendum. 5.q.71.6.c.
11 Cum per suffragia viuorum status mortuorum mutari non possit, illa pueris in limbo existentib, non prosunt, in quib. oporteret vt status mutaretur, quantum ad meritum essentialis premij. 5.q.71.7.o
12 Cum sancti in cælo nullius rei indigeant, non iuuantur per nostra suffragia. 5.q.71.8.c.
13 Conueniencer Augustinus posuit tria præcipua subsidia viuorum pro mortuis, eucharistiam, eleemosynam & orationem. 5.q.71.9.o.
14 Simpliciter & directe indulgentiæ non prosunt mortuis. 5.q.71.10.c.
15 Non per se sed per accidens cultus exequiarum defuncto prodest. 5.q.71.11.o
16 Suffragia pro vno defuncto facta, aliis prosunt ratione charitatis, ratione vero intentionis magis ei pro quo fiunt, imo soli, si solum ratio dimissionis pœnæ habeatur. 5.q.71.12.c.
17 Suffragia inquantum sunt satisfactiones ex intentione facientis translatæ in mortuos, magis prosunt ei pro quo singulariter fiunt, quá quæ fiunt pro eo, & communiter pro aliis: inquantum vero accipiuntur vt valent ex virtute charitatis, tantundem singulis prosunt, ac si pro vno tantum fierent. 5.q.71.13.o
18 Quantum attinet ad velociorem absolutionem pœnæ, plus valent specialia & communia suffragia simul, quam communia tantum: quantum vero spectat ad finalem pœnæ liberationem, æque valent cõia solum suffragia atque specialia & communia simul. 5.q.71.14.c.
1 ¶*Summum malum non datur. 1ª.q.49.3.o.*.q 103.7.1ᵐ.*. 22ª.q.172.6.c.
2 Summum & infimum in vita humana, potest accipi dupliciter, s. per cõparationem status ad statum, tam in spirituali vita quam in sæculari, vel per comparationem graduũ, qui sunt perfectio vnius huius 22ª. q.189.1.2ᵐ.
3 ¶Super, significat tria, scilicet directum situm, iuxta, & post. 12ª.q.89.2.1ᵐ.
4 ¶Superbia dicitur dupliciter. s. vt supergreditur regulam rationis, & quilibet excessus: prima semper est mala: secunda vero, quandoque est bona. 22ª.q.162.1.1ᵐ
5 Superbia dicitur tripliciter. f. inclinabilitas ad superbiendum, ex flexibilitate naturæ, vel corruptione fomitis actualis: elatio contra præceptum, vel inordinatus appetitus excellentiæ in quacunque re: & tertio in ordinatus appetitus excellentiæ, cui debetur honor & reuerentia: prima est initium vel radix omnis peccati: secunda est generale peccatum: tertia vero, est peccatum speciale, & est vnum de septem capitalib. 12ª.q.84.2.o.*.22ª.q.162.2.8.o
6 Genus duplex superborum, s. effectuum se supra alios, & arrogantium sibi aliquid supra se. 22ª.q.33.5.c.
7 Superbia propriè, est inordinatus appetitus excellentiæ, cui debetur honor & reuerentia. Vel superbia propriè respicit defectum subiectionis hominis ad Deum, secũdum scilicet quod aliquis se extollit supra id quod est sibi præfixum secundum diuinam regulam vel mensurã. 1ª.q.84.2.o.*.22ª.q.77.5.c.*.132.4.c.*.q.162.1.o.*.2.3.c.*.4 5.6.c.
8 Superbia magis est in appetitu excellentiæ, quam in æstimatione. 22ª.q 162.3.o
9 Species superbiæ sunt quatuor, secundum Gregorium, s. vel cum aliquis existimat bonum quod habet ab alio, ac si haberet à seipso efficienter, vel meritorie: vel cum aliquis attribuit sibi maius bonum quàm habeat: vel prout excellentior aliquis redditur ex quod bonum aliquod excellentius ceteris possidet, & sic aliis despectis, singulariter vult videri. 22ª.q.162.4.o

7 Excusatio peccati, pertinet ad tertiam speciem superbiæ, præsumptio vero ad quartam. 22ª.q.162.4.3ᵐ
Gradus superbiæ sunt duodecim secundum Bernardum, oppositi duodecim gradus humilitatis: scilicet curiositas per quam aliquis curiosè, vbique & inordinate circumspicit leuitas mentis, per quam scilicet homo superbè se habet in verbo inepta lætitia qua homo est facilis & promptus in risu riactantia non tacès vsque ad intertogationem, singularitas per quam scilicet aliquis sanctior aliis vult apparere, arrogantia per quam scilicet homo se alus præfert, præsumptio per quam aliquis reputat se sufficientem ad maiora, defensio peccatorum, simulata confessio per quam scilicet aliquis noo vult subire pœnã pro peccatis que simulare confitetur; rebellio despiciens obedire: libertas per quam scilicet homo delectatur libere facere quod vult peccãdi consuetudo, que implicat Dei contemptum 22ª.q.162.4.*.4ᵐ. 8
Superbia propriè, semper est peccatum. 22ª.q.162.7.o. 9
Superbia secũdum se, est speciale peccatum, ratione specialis obiecti: sed est peccatum generale, secundum redundantiam duplicem. s. finis, & contemptus legis. 22ª.q.162.7.o.5.1ᵐ.*.8.c. 10
Superbia secundum genus suum, est peccatum mortale, preter actus eius imperfectos, id est sine eorsensu deliberato. 22ª.q.162.5.o. 11
Superbia est grauissimum omnium peccatorum, ex parte auersionis, nõ autem ex parte conuersionis. 22ª.q.162.6.o.*.7.4ᵐ. 12
Superbia est initium omnis peccati, ex parte auersionis, concupiscentia vero, ex parte conuersionis. 12ª.q.84.2.c.4.4ᵐ 13
Superbia est initium omnis peccati, non actu, sed aptitudine. 22ª.q.162.2.o.*.5.1ᵐ.*.7.1ᵐ 14
Superbia & auaritia inquãtum sunt specialia peccata, sunt radices omnium peccatorum 12ª.q.84.1.c.2ᵐ..2.c.*.22ª.q.118.2.1ᵐ 15
Superbia est primum omnium peccatorum, & principium eorum. 22ª. q.162.7.o 16
Superbia est regina omnium vitiorum. 12ª.q.84.4.4ᵐ.*.2.22ª.q.132 4.c.1ᵐ.*.q.152.4.3ᵐ.*.q.162.8.c. 17
Superbia inordinate appetit excellentiam, sed inanis gloria manifestationem eius: ideo non sunt idem, sed prima causat secundam. 22ª.q. 132.4.c.*.q.162.8.2ᵐ 18
Superbus anhelat ad superabundantiam fortitudinis: ideo vult videri audax. 22ª.q.162.7.5ᵐ 19
Superbia opponitur magnanimitati secundum excessum, inquãtum tendit ad magna inordinate: sed ditectius opponitur humilitati, inquantum subiectionem aspernatur. 22ª.q.162.1.3ᵐ.*.5.c. 20
Superbia corrumpit solam humilitatem, per directam contrarietatem: ceteras autem virtutes corrumpit per abusum. 1ª.q.64.2.5ᵐ fi.*.22ª q.22ª.2.2ᵐ 21
Superbia semper contrariatur dilectioni Dei, & aliquando dilectioni proximi. 22ª.q.162.5.2ᵐ 22
Superbia est subiectiue in irascibili, non solum sensitiua, sed etiam in voluntate. 22ª.q.162.2.o. 23
Homo superbiunt de scientia & potentia: ideo conuictus est de ignorantia per idolatriam, & de imporentia, per transgressionem legis. 12ª. q.89.2.3ᵐ.*.6.c 24
Superbia oritur ex virtutibus per accidens tantum, i. occasionaliter. 22ª q.162.5.3m. 25
Superbia directe impedit cognitionem practicam, non autem speculatiuam, nisi indirecte. 22ª.q.162.3.1ᵐ. 26
Extollentia oculorum, est signum superbiæ, excludendo reuerentiam, & timorem. 22ª.q.161.2.1ᵐ 27
Deus permittit ruere in luxuriam, vt liberet à superbia. 12ª.q.79.4.c. *.q.87.2.1ᵐ.*.q.98.2.3ᵐ.*.22ª.q.162.6.3ᵐ 28
¶Remedium triplex contra superbiam, scilicet consideratio proprie infirmitatis magnitudinis Dei, & imperfectionis propriorum bonorum 22ª.q.162.6.1ᵐ. 29
¶*Superficies est proprium, & per se subiectum colorum. 12ª.q.56.1.3ᵐ.*.3ª.q.74.2.c.
¶Superius habet similitudinẽ cum inferiori, vt sol cum igne, & in Deo est similitudo omnium rerum & secũdum accidẽs, potest esse aliquid simile substantiæ, similitudine que est inter causatum & causam. 1ª.q. 57.2.2ᵐ
¶Superstitio est quedam protestatio infidelitatis. 22ª.q.94.1.1ᵐ.*.q.97 4.c.*.q.100.1.1ᵐ
Superstitio est vitium, religioni oppositum secundum excessum. 22ª.q. 92.1.o.*.q.94.1.c.*.q.95.1.c.*.q.122.2.c.*.q.138.2.b
Species eius sunt quatuor. s. cultus Dei inordinatus, idololatria, diuinatio, & obseruatio vana. 22ª.q.92.2.o.*.q.94.1.o
Ad superstitionẽ pertinet omnis idololatria, & omnis acceptio auxilij demonum ad aliquid faciendum vel cognoscendum. 22ª.q.95.2.c.
quicquid processit ex societate demonum cum hominibus, superstitiosum est. 22ª.q.95.2.b
Omnis superstitio oritur ex aliquo pacto cum demonibus inito, expresso, vel tacito: ideo prohibetur primo precepto. 22ª.q.122.2.3ᵐ.*.3.4.c
¶Suppositio ponitur aliquando in predicato, tam confusa, quam determinata. 1ª.q.26.4.4ᵐ.
¶*Suppositum.*. In compositis differunt suppositum & natura. 1ª.q. 3.3.c.*.q.29.2.3ᵐ.*.3ª.q.16.5.1ᵐ
In diuinis suppositum dicitur, quasi sub alio positum, non quidem secundum rem, sed secundum modum significandi, quia ibi est res subsistẽs 1ª.q.39.1.3ᵐ.

In Deo

3 In Deo suppositum & natura, sunt idem re, & differunt secundum modum significandi. 1ª.q.3.3.o.*.3ª q.2.2.c.
4 Persona filij Dei, est suppositum naturæ humanæ. 3ª.q.16.1.2.3.c
1 ¶Suspicio vitium importat, quæ quanto plus procedit, est magis vitiosa 22ª.q.60.3.c
2 Suspicio est opinio mali, ex leuib. signis. 22ª.q.60.3.4.c
3 Gradus suspitionis; triplex. s. leuis dubitatio, certa æstimatio, & cõdemnatio iudicialis: prima est peccatum veniale, secunda est peccatũ mortale, si est de graui, tertia est peccatum mortale, pertinens ad iniustitiam. 22ª.q.60.3.o
4 Suspicio contingit tripliciter. s. ex propria malitia, ex odio & ex experientia. 22ª.q.60.3.4.c
¶Sustinere est difficilius tripliciter, quàm aggredi: & importat passionẽ corporis, & actionem animæ. 22ª.q.123.6.1ᵐ.*.2ᵐ
5 ¶Susurratio est ad separationem amicitiæ: detractio vero, ad denigrationem famæ: ideo differunt fine, sed conueniunt in materia & forma. s. in occulta maledictione. 22ª.q.74.1.o.o.*.q. 5.1.c.
2 Susurratio est grauius peccatum detractione, & contumelia, quia amicitia est melior quolibet alio bono exteriori. 22ª.q.74.2.o
1 ¶Suum dicitur alicuius quod adipsum ordinatur. 2ª.q.21.1.1ᵐ
2 Suum vnicuiusque dicitur, quod ei secundum proportionis æqualitatem debetur. 22ª.q.58.11.c.

T

1 TAbernaculum Dei, significat ecclesiam militantem, sed domus vel templum Dei significat ecclesiam triumphantem. 12ª.q.102.4.2ᵐ
2 Ratio tabernaculi in veteri lege, & distinctio partium eius, & templi, declaratur. 12ª.q.102.4.o
3 Totus status prioris tabernaculi, ordinabatur ad figurandum mortem Christi. 12ª.q.102.4.5ᵐ
¶Tabula secunda post naufragium peccatorum, est pœnitentia, & verecundia. 3ª.q.84.6.o
¶Tacere dicendum, & loqui tacendum, est peccatum. 12ª.q.73.1.3ᵐ.
1 ¶Tactus est sensus alimenti, gustus autem est discretiuus saporum. 22ª. q.141.5.1ᵐ.
2 Tactus vt est in aliis membris quàm in lingua, distinguitur à gustu, & secundum diuersam rationem immutationis. 2ª.q.78.3.3ᵐ.
3 Tactus est vnus genere, & est plures specie, secundum plures contrarietates, vel omnes huiusmodi conueniunt in vno genere proximo, sed innominato. 1ª.q.78.3.3ᵐ
4 Tactus est fundamentum omnis sensus, & est per totum corpus, sicut & organum eius: & eo dicitur aliquid sensitiuum. 1ª.q 76.5.c.*.q.91.1 3ᵐ.*.3ª.1ᵐ
5 Subtilitas tactus, sequitur æqualitatem complexionis: ideo quanto quis est melioris tactus tanto melioris est intellectus. 1ª.q.76.5.c.
6 Organum & medium tactus, non possunt denudari suo obiecto, sicut in aliis sensibus, quia qualitates tangibiles, sunt differentiæ corporis, in quantum corpus. 2ª.q.91.1.3ᵐ
7 Proles in ventre matris, antequam habeat animam rationalem, sentit per tactum. 3ª.q.34.2.3ᵐ
8 Tactus duplex. s. quantitatis, & virtutis. 1ª.q.75.3ᵐ.*.q.105.2.1ᵐ.
¶Tantum.*. Hoc aduerbium tantum, cum sit exclusiuum, potest poni ex parte subiecti, & ex parte predicati. possumus enim dicere: tantum Socrates currit. i. nullus alius currit: & Socrates currit tantum. i. nihil aliud facit. 1ª.q.31.3.2ᵐ.
¶Terdictes superflua, minus opponitur rectitudini consilij, quã præcipitatio, quia oportet consiliari tarde. 22ª.q.53.3.3ᵐ.
1 ¶Temeritas.*. Temere fieri dicuntur, quæ ratione non reguntur, vel propter impetum voluntatis, vel passionis, vel ex contemptu: & hoc propriè est temeritas, quæ causatur ex superbia: ideo continetur sub præcipitatione, quæ respicit vtrunque, sed magis primum. 22ª.q.53. 3.2ᵐ.
2 Temeritas siue præcipitatio, est defectus consilij, & species imprudentiæ. 22ª.q.53.2.5.c.fi
3 Defectus docilitatis, vel memoriæ, vel rationes, pertinet ad temeritatem, seu precipitationem. 22ª.q.53.2.c.ñ

1 TEmperantia est virtus, & est virtus specialis si sumatur antonomatice, vt refrenat à maxime allicientib. sed est virtus generalis communiter. 22ª.q.141.1.2.o.*.4.1ᵐ.*.q.186.1 c.
2 Temperantia est virtus cardinalis. 12ª.q.61.o.*.q 66.1.4.c.*.22ª.q. 141.7.o.
3 Temperantia & omes partes eius, denominãtur à defectu, in quo consistit laus earum, sicut fortitudo & omnes partes eius & laus earum cõ consistit in excessu. 22ª.q 146.1.3ᵐ
4 Laus eius magis est in vincendo delectationes, quàm in perfistendo cõtra impetus earum. 22ª.q.138.2.3ᵐ
5 Temperantia mensuram accipit ex conseruatione salutis corporalis, & multo magis ex conseruatione salutis spiritualis. 22ª.q.141.6.3ᵐ.
6 Necessitas huius vitæ, est regula temperantiæ, scilicet vt rebus vtamur, ad necessitatem vite præsentis. 12ª.q.63.4.c.*.22ª.q.141.6.o.*.q 142.1.c
7 Modus temperantiæ & omnium partium eius, est in retrahendo à delectationib, corporis. 22ª.q.141.2.3.c.*.q.161.1.4.c

Partes eius integrales, sunt verecundia, & honestas: partes vero subiectiuæ, sunt abstinentia, sobrietas, castitas, & pudicitia: partes autem potentiales seu adiunctæ, sunt continentiæ, humilitas, mansuetudo seu clementia, modestia, bona ordinatio, ornatus, austeritas, parcitas, seu per se sufficientia, & moderatio seu simplicitas. 22ª.q.142.o.*.145.4.o. *.q.146.1.3ᵐ.*.q.517.3.o.*.q.160.1.o.*.q.161.4.o. 8
Verecundia non est pars temperantiæ, quasi intrans essentiam eius, sed quasi dispositiue se habens ad eam. 22ª.q.144.4.4ᵐ 9
Verecundia principalius pertinet ad temperantiam, ratione motiui. s. turpis, & non ratione timoris, secundario ftero ad alias virtutes. 22ª.q. 144.1.2ᵐ.*.4.4ᵐ 10
Studiositas est pars temperantiæ adiuncta, seu potentialis: & comprehenditur sub modestia. 22ª.q.160.2.o 11
Patientia non est pars temperantiæ, quia patientia firmat in bono contra tristitias illatas ab alio, hæc autem circa tristitias tactus, refrenando. 22ª.q.136.4.2ᵐ 12
Obiectum temperantiæ, est bonum delectabilium in concupiscentiis tactus, secundum modum rationis, vel legis diuinæ. 12ª.q.63.4.c 13
Temperantia principaliter est circa concupiscentias, & delectationes; secundario autem circa tristitiam de absentia delectabilium. 12ª.q.35 6.3ᵐ.*.22ª.q.21.1.1ᵐ.*.q.23.4.2ᵐ.*.q.95.3.2ᵐ.*.q.141.3.o.*. q.147.2.3ᵐ 14
Temperantie directe modificat passiones concupiscibilis, quæ tendunt in bonum, & consequenter omnes alias. 22ª.q.141.3.1ᵐ 15
Temperantia mundiciam operatur, sed non habet rationem sanctitatis, nisi referatur in Deum. 22ª.q.81.8.2ᵐ. 16
Propria materia temperantiæ, sunt passiones, circa delectabilia tactus. 1ª.q.59.4.3ᵐ.*.22ª.q.61.3 c.*.22ª.q.137.1.c 17
Temperantia principaliter est circa delectationes tactus, quo ad vsum, non autem quo ad iudicium. 22ª.q.151.2.1ᵐ 18
Temperantia propriè est circa maximas delectationes. s. tactus. i. in cibo, potu, & venereis, secundario autem circa delectationes aliorum sensuum. 12ª.q.60.5.c.*.22ª.q.141.4.5.o.*.7.c.*.q.143.c.*.q.149 1.c.*.q 151.3.o.*.q.153.1.1ᵐ.*.q.155.2.c.*.q.156.2.c.*.q.160.1. o.*.q.166.1.c.*.2.c.2ᵐ 19
Temperantia principaliter est circa delectationes tactus, secundo gustus tertio olfactus, quatto aliorum sensuum. 12ª.q.141.5.o 20
Temperantia est circa delectationes tactus moderando eas, non autem continentia, sed resistendo eis. 22ª.q.155.3.1ᵐ 21
Temperantia est circa concupiscentias naturalium delectationũ, non autem liberalitas, quia concupiscentia & delectatio pecuniæ, non est naturalis, sed animalis: ideo liberalitas non pertinet ad temperantiam. 22ª.q.117.5.2m 22
Temperantiæ est refrenare delectationes sensibilis, non autem amicitiæ, id est, affabilitatis, sed causare delectationes rationis in conuictu. 22ª.q.114.2.2ᵐ 23
Integritas tranquillitas animi, decor, & honestas, maxime conueniunt temperantiæ, inter cæteras virtutes. 22ª.q.141.2.1ᵐ.*.2ᵐ.*.3ᵐ.*.8.1ᵐ *.q.143.c.* q.145.4.o.*.q.152.5.c.*.q.180.2.3ᵐ 24
Temperantia est principalior virtus, mansuetudine & humilitate. 22ª. q.151.7.2ᵐ.*.3ᵐ 25
Temperantia & fortitudo, vt virtutes humanæ, non sunt in angelis, sed tantum vt operantur moderate & firmiter. 1ª q. 59.4.3ᵐ 26
Temperantia est subiectiue in concupiscibili. 1ª.q.59.4.3ᵐ.*.12ª.q 61 2.c.*.q.65.1.c.*.q.85.3.c.*.22ª.q.58.5.2ᵐ.*.9.c 27

TEmplũ vel altare, soli Deo dedicatur, licet nominetur in honore sanctorum. 22ª.q 85.2.3ᵐ. 1
Templum vel tabernaculum oportuit fieri, non quidem propter Deum sed propter homines, vt excitaretur deuotio, & cognitio Dei. 12ª.q. 102.4.1ᵐ 2
Templum fuit ædificatum à Salomone, in loco ostenso Abrahæ. Non autem prius, ne gentes appropriarent illud sibi, vel destruerent: * tertra vero ratio est, ne quælibet tubus vellet habere locum illum in sorte sua, & propter hoc oriretur inter eos lites & iurgia. 12ª.q.102.4.2ᵐ 3
Gentiles cooperati sunt Iudæis in constructione templi. Non autem in constructione tabernaculi, quia primum significat statum legis nouæ secundum vero, statum veteris legis. 12ª.q.102.4.2ᵐ. 4
Templum vel tabernaculum, erat tantum vnum, ad exclusionem idolatriæ, & quia cultus corporalis, secundum se non erat Deo acceptus, sicut cultus spiritualis. Ideo multiplicantur ecclesiæ, & altaria nunc. 22ª.q.102.4.3ᵐ 5
Sicut in vnitate templi vel tabernaculi, representabatur vnitas Dei, vel ecclesiæ, sic in distinctione eorum representabatur distinctio rerum sub Deo. 12ª.q.102.4.3ᵐ.*.4ᵐ 6
Pars orientalis in templo: vel tabernaculo: significat mundum corporalem: vel vetus testamentum. Sed pars occidentalis: id est sancta sanctorum: significat substantias spirituales: vel patriam ecclesiæ: vel statum hunc. 12ª.q.102.4.4ᵐ.*.5ᵐ.*.6ᵐ. 7
¶Mala temporalia: infliguntur impijs in pœnam: non autem iustis: sed in medicinam. 12ª q.114.10.3ᵐ 1
Fides non est de aliquo temporali: vt de obiecto: sed vt pertinet ad veritatem æternam. 22ª.q.4.6.2ᵐ 2

TEntare est sumere experimẽtum de aliquo: an sciat: vel possit: vel velit. Quod contingit sex tripliciter. i. verbis: factis: aperte: occulte: expresse: & interpretatiue. 1ª.q.114.2.o.*.22ª.q.97.1.o 1

Tentatio

2 Tentatio ad prouocandum ad culpam, semper est peccatum in tentante, non autem semper in tentato, 1ª.q.48.5.3m.

3 Quanto quis maiori tentationi succumbit, tanto minus peccat, 12ª.q. 73.5.c.*.6.2m.* q.77.*.b.*.22ª.q.162.6.1m.

4 Occasio tentationis duplex, s. ex parte hominis, i. propinquare peccato, & ex parte diaboli, s. bonum opus. Prima debet vitari, non autem secunda exemplo Christi, 3ª.q.41.2.2m.

5 Tentatio per se non est appetenda, quia non est vtilis, nec bona, nisi per accidens, scilicet per auxilium gratiæ Dei, sed est mala de se 3ª.q.41 2.2m

6 Tentare Deum expresse, est petere aliquid ab eo, vel aliquid facere: vt exploret eius sapientiam, pietatem, vel potestatem. Interpretatiue vero, est fine necessitate, & vtilitate, committere se Deo in factis, vel in petitionibus, 22ª.q.53.4.1m.*.q.97.1.0.*.2.c.fi.*.3m.*.3ª.q.42. 4.1m.

7 Tentare Deum, semper est peccatum, quia omnis tentatio procedit ex ignorantia, vel ex dubitatione, 2ª.q.112.2.c.*.22ª.q.97.2 0

8 Tentatio Dei, & quælibet alia irreuerentia eius, opponitur religioni, & est species irreligiositatis, 22ª.q.97.3.0

9 Superstitio est grauius peccatum tentatione Dei, quia magis est contra reuerentiam Dei, 22ª.q.97.4.0

10 Adam tentæus fuit à diabolo principaliter, sed à muliere instrumentaliter. Nec fuit pœna, quia sine difficultate poterat resistere, 22ª.q.165 1.3m.*.2.1m

11 Conueniens fuit, quod Deus permitteret hominem tentari à dæmone, in statu innocentiæ, & iuuati faceret ab angelis bonis, 22ª.q.165.1.0.

12 Ordo tentationis eius, fuit conueniens, 22ª.q.165.2.0.*.3ª.q.41. 4.c.

13 Christus voluit tentari, quadruplici ratione: s. vt nobis daret auxilium, cautelam, exemplum, & fiduciam, 3ª.q.41.1.0

14 Modus & ordo tentationis Christi, conueniens fuit, 3ª.q.41.4.0.

15 Non omnis tentatio Christi, legitur facta in deserto, licet quidam hoc asserant, s. imaginariè. Alij dicunt Hierusalem dici desertum, 3ª.q.41 2.3m.

16 Christus debuit tentari in deserto, quia diabolus magis tentat solitarios, & tendentes ad meliora, 3ª.q.41.2.0

17 Christus voluit tentari post ieiunium, quia ieiunium est arma contra tentationes, & occasio, & ostendit infirmitatem humanam, scilicet famē. 3ª.q.41.2 0

18 Christus fuit tentatus in quadraginta dieb. ieiunij, præter illas tres tentationes, quas habuit post ieiunium, 3ª.q.41.2.2m.

19 Diabolus tentans ostendit Christo regna, signando digito, non autem oculis Christi, aliquid repræsentando, 3ª.q.41.4.7m.

20 Christus agebat, vt tunc à nemine videretur, licet diabolus portans, crederet videri Christum ab omnibus, 3ª.q.41.4.7m

1 ¶ Tempus non est numerus abstractus, sed est numerus, 1ª.q.10.6.c.

2 Motus est alteratio mobilis, secundum diuersa vbi, sed tempus est fluxus ipsius nunc secundum quod alternatur ratione, 1ª.q.10.4.2m.

3 Tempus est in primo motu cæli, sicut in subiecto, & primo mensurato, 1ª.q.10.6.c

4 Accidit tempori, esse numerum motus firmamenti, inquantum est primus motus, quia si alius motus esset primus, esset numerus eius, 1ª.q. 66.4.3m.

5 Tempus comparatur ad primum motum, vt mensura, & vt accidens ad subiectum, ad alios autem motus, vt mensura tantum, 1ª.q.10.6.c.

6 Tempus est vnum, ab vnitate motus primi mobilis, non autem ab vnitate materiæ primæ, 1ª.q.10 6.c.*.3ª.q.75.7.1m

7 Vnitas & pluralitas temporis & instantis, accipitur tantum secundum primum motum cæli, qui est principium omnis motus & quietis, 3ª. q.75.7.1m.

8 Tempus duplex, s. numerus prioris & posterioris in motu cæli mensurans omnem motum continuum habentem ordinem ad motum cæli, & numerus prioris & posterioris in quocunque, 1ª.q.8 5.4.1m

9 Continuitas accidit tempori, ratione motus. Ideo tempus mensurans motum non continuum, nec habentem ordinem ad motum continuum cæli, non est continuum. 1ª.q.53.3.0.*.q.61.2.3m.*.q. 63.6. 4m.*.q 85.4.1m.*.12ª.q.113.7.5m.

10 *Tempus non mensuratur alio tempore, nec fieri eius: quia totum esse eius est in fieri. Ideo incipit in principio temporis, vt in principio: nō autem vt in mensurante, 1ª.q.66.4.5m

11 Esse corruptibilium non mensuratur æternitate, sed tempore: quia tēpus mensurat ea, etiam si actu non mutentur, sicut & quietem, 1ª.q.10 4.3m.*.5.c.

12 *Tempus est per se mensura motus primi. Ideo non mensurat esse, nisi secūdum quod subiacet variationi, ex motu cæli, 1ª.q.10.4.3m.*.12ª q.31.2.c.

13 Tempus non mensurat, nisi habentia principium & finem sui esse in tēpore, quia etiam motus cæli, secundum quamlibet circulationem est huiusmodi, 1ª.q.10.4.c.

14 *Scriptura diuina creationem rerum, in indiuisibili factam pronunciat dicens: In principio creauit Deus cælum & terram. Quod quidem principium Basilius principium temporis exponit, quod oportet esse indiuisibile: vt secundum philosophum probatur 1ª.q.46.3.c.

15 Omnes & solæ operationes, quæ expectant in futurum aliquid ad complementum suæ speciei, sunt per se in tempore, 12ª.q.31.2.0

16 Tempus procreationis carnalis & spiritualis est quintuplex, scilicet conceptionis, alitionis, emissionis, lactationis, & ablationis, 22ª, q. 189. 1.4m.

Pars nostra intellectiua secundum se est supra tempus. Sensitiua vero subiacet tempori. Ideo trasmuttatur secundum cursum eius, 12ª.q. 35.33. 17

Intellectioni nostræ adiacet tempus, ratione phantasmatum, quo ad secundam operationem intellectus, non autem quo ad primam, 1ª.q.85 4.2m.*.12ª.q.113.7.1m 18

Verba omnium temporum, vere dicuntur de Deo, 1ª.q.10.2.4m.*.q. 13.1.3m.*.q.42.2.4m 19

Quædam nomina significant tempus, verba vero & participia cum tempore, sed aduerbia, habitudinem temporis, 1ª.q.13.1.3m 20

¶ Tenebræ possunt dici tripliciter, s. subiectum lucis, humilitas, & priuatio eius. Primo modo, & secundo, sunt entia, & creatæ à Deo, non autem tertio modo, 1ª.q.66.1.c.5m.*.2.c.fi.*.q.68.3.c.*.q.69.1.c. *.q.74.2.4m

¶* Teneri. *. Ad impossibile nemo tenetur, 22ª.q.7.3.1m.*.q. 88. 3.2m.*.q.105.1.3m.

¶ Tertia dies creationis, 1ª q.69.1.2. c. principio.

¶ Tergiuersari, est ab accusatione omnino desistere inordinate, 22ª. q. 68.3.c.3m.

¶ Ternarius numerus, est numerus perfectus, 22ª.q.70.2.c.*.3ª.q.53. 2.0.

¶ Terra *. Non est possibile, aliam esse terram, præter istam. Et eadem ratio est de aliis partib. mundi, 2ª.q.7.2.3m. 1

Astrologus demonstrat terram esse rotundam, per eclipsim solis, & lunæ: naturalis vero per motum grauium ad centrum, 1ª.q 1.1.2m.*. 12ª.q.54.2.2m 2

Per opus ornatus tertiæ diei creationis, aufertur duplex informitas terræ, s. coopertio per aquas, & defectus & plantarum, 1ª.q.66.1.0*.q 69.2.0 3

Terra sicut dicitur inanis & vacua, quia deerat ei duplex pulchritudo, scilicet vna quam habet ex hoc quod est aquis discooperta, alia quam habet ex hoc quod est ornata herbis & plantis, ita eius formationem expressit scriptura per hoc quod dicit, & apparebat arida, 1ª.q.66.1.c. 1m.*.5m.*.q.67.4.c.*.q 68.3.c.*.q.69.1.c.1m.*.2.c.*.q.74. 3.4m 4

¶ Tertulianus. *. Hæresis Tertuliani & Vadrianorum, siue Anthropomorphitarum, qui figurant Deum corporalibus lineamentis, 22ª. q. 188.5.c.

¶ Testamentum propriè est percipiendæ hæreditatis institutio filiis à parte. Ideo primo pertinet ad promissiones, secundo ad mãdata, quæ se habent sicut via ad consequendam hæreditatem promissam, 3ª.q. 78.3.3m 1

Omni tempore fuerunt aliqui pertinentes ad nouum testamentum, 12ª q.106.3 2m 2

Omnes quibus data fuit lex gratiæ, pertinent ad testamentum nouum, 12ª.q.106.1.3m.*.q.107.1.2m.*.3m.*.22ª.q.108.1.3m.*.3m.q.8 2.3m 3

¶ Testis esse quilibet tenetur ad liberandum, non autem ad condemnandū, nisi requiratur à suo superiori, & iuridice. i. in manifestis, & de quibus est infamia, 22ª.q.70.1.0.*.3.3m 4

Ad testimonium requiruntur duo vel tres testes, & sufficiunt, nisi in episcopis, presbyteris, diaconib. & clericis Romanæ ecclesiæ, propter sanctitatem, dignitatem, & aduersarios, 22ª.q.70.2.0 5

Discordia testium, non aufert efficacium probationis, nisi sit in circunstantiis, quæ variant substantiam facti, 22ª.q.70.3.2m

Testis debet dicere certum pro certo, & dubium pro dubio. Nec peccat mortaliter errans, premissa diligentia, 22ª.q.70.4.1m. 6

Clericus non potest iuste cogi, vt sit testis in causa sanguinis, quia non conuenit ei cooperari ad occisionem hominis, 22ª.q.70.1.3m 7

Testis repellitur quadruplici, s. primo propter culpam, vt infideles, infames, & rei publico crimine, qui etiam accusare non possunt. Secundo propter defectum rationis vt pueri amentes, & mulieres. Tertio propter affectum: vt inimici, coniuncti, & domestici. Quarto propter conditiones, vt serui, & pauperes. & quibus imperari potest, de quibus probabile est, quòd de facili possunt induci ad testimonium ferendum contra veritatem, 22ª.q 70.3.0. 8

Falsum testimonium habet triplicem deformitatem, s. periurij, iniustitiæ & mendacij. Ideo est peccatum mortale ex prima & secunda deformitate, non autem ex tertia, 22ª.q.70.4.0 9

Per prohibitionem falsi testimonii, prohibentur, omnia peccata locutionis, 22ª.q.122.6.2m

Testes accipiunt, non quasi pretium testimonij, sed quasi stipendium laboris expensas ab vtraque parte, vel ab inducente, 22ª.q.71.4.3m 10

¶ Tetragrammaton est nomen proprium Dei, impositum ad significandum substantiam Dei, ut est incommunicabilis, 1ª.q.13.9.c.fi.*.11. 1m.

¶ Thamar non excusatur à peccato, nec Iudas fornicans cum ea, 22ª. q. 154.1.3m.

¶ Theodosius Augustus, misit ad Ioannem, in Aegypti heremo prophetam famosum, & certissimum victoriæ nuncium accepit, 22ª.q.174. 6.3m.

¶ Theologia est doctrina necessaria homini, preter scientias naturaliter inuentas ab eo. 1ª.q.1.0.*.22ª.q.2.3.4.0. 1

Theologia est sapientia, 1ª.q.1.6.0 2

Theologia est velut quædam impressio diuinæ scientiæ, quæ est vna, & simplex omnium, 1ª.q.1.2.2m 3

Theologia est scientia nobis diuinitus reuelata, 1ª.q.1.2.2m..22ª.q. 188.8.c.fi 4

Theologi

¶ Theologia est scientia procedens ex principiis per se notis in scientia superiori, scilicet Dei & beatorum, 1ª.q.1.2.0.*.6.1m.*.2m.*.22ª.q 1.5.2m. 5

Theologia est vna scientia, 1ª.q.1.3.4.0. 6

Theologia est scientia practica, sed magis & principalius speculativa, 1ª q.1.4.0.*.5.c. 7

Theologia est scientia argumentatiua. Et maxime proprium eius est, arguere ex auctoritate sacræ quidem scripturæ propriè & ex necessitate, aliorum vero sanctorum probabiliter, philosophorum autem, quasi extraneè, rationib. verò naturalis rationis ad aliquam manifestationem, non autem ad probandam fidem, 1ª q.1.8.0. 8

Theologia disputat contra negantes, si aliquid de sacra scriptura concedant, oluendo tantum rationes eorum, 1ª.q.1.8.c. 9

*Deus est subiectum theologiæ, 1ª.q.1.7.0. 10

Theologia nō tractat de Deo & de creaturis æqualiter, sed de Deo principaliter, de creaturis autem, vt referuntur ad Deum, vt ad principiū vel finem, 1ª.q.1.3.1m.*.7.c. 11

Theologia principalius agit de diuinis, quam de actib. humanis, de quibus agit, secundum quod per eos homo ordinatur ad perfectam Dei cognitionem, 1ª.q.1.4.c.fi. 12

Theologia considerat actus humanos tripliciter. s. primo vt per eos homo ad beatitudinem ordinatur, secundo vt in eis est bonum & malū, melius & peius, tertio vt sunt meritorij, 12ª.q.2 7.c.1m 13

Theologia non tractat principaliter de singularib. sed vt sunt in exemplum vitæ, & in commendationem virorum per quos nobis reuelata est, 1ª.q.1.2.2m 14

Ad ea quæ considerantur de Deo in theologia, vltimus effectib. eius, scilicet naturæ vel gratiæ, loco diffinitionis, quia de Deo non possumus scire quid est, 1ª.q.1.7.1m.*.q.2.2 2m.*.q.3 prin.*.q.12.12.c.3m. *.12.1.*.q.13 8.2m 15

Finis theologiæ inquantum est practica, est beatitudo æterna, 1ª.q.1.4. c.fi.*.5.c 16

Finis theologiæ vltimus, est contemplatio primæ veritatis in patria, 1ª q.1.4.c.fi.*.5.c. 17

Theologia tractat, de consideratis in diuersis scientiis physicis, 1ª.q.1.3 2m.*.4.c. 18

Theologia est dignior cæteris scientiis, 1ª.q.1.5.0 19

Theologia non accipit aliquid ab aliis scientiis, vt à superiorib. sed vtitur eis vt inferiorib. propter nos, 1ª.q.1.5.2m.*.8 c. 20

Theologia non probat principia aliarum scientiarum, sed iudicat de eis, & reprobat quicquid eius veritati repugnat, 1ª.q.1.6.2m. 21

Theologia non accipit principia sua, nec supponit ea ab aliqua scientia humana, sed accipit ea immediate à Deo, 1ª.q.1.5.2m.*.6.1m 22

Theologia est de reb. secundum quod cognoscuntur lumine reuelationis diuinæ: metaphysica vero, secundum quòd cognoscuntur lumine rationis 1ª.q.1 1.2m 23

*Theologia sacra, differt secundum genus, à theologia naturali, id est, à metadhyfica, 1ª.q.1.1.2m 24

Theologia est magis diuina, & magis sapientia, quam metaphysica, 1ª. q.1.6.c. 25

Theologia viæ subalternatur theologiæ beatorum 1ª.q.1.2.c.1m 26

¶ Thomas iubetur tangere Christum, vt sit testis resurrectionis eius, licet crederet solo aspectu. Magdalena vero prohibetur, quia mulier erat, 3ª q. 54 4.2m.*.q.55.6.3m 1

Thomas alius vidit, aliud credidit, 22ª.q.1.4.1m.*.3ª q.55.5.3m. 2

Thomas Cantuariensis, sustinuit scandalum publicum, vt occurreret maiori periculo, s. libertatis ecclesiæ, & repetit res ecclesiarum, cum scandalo regis, 22ª.q 42.8.b. 3

¶ Thurificatio non cessauit in nouo testamento, quia significat deuotionem orationis, non futuram, nec vt effectum eius, sed vt semper habēdam, 2ª.q.3 5.2m. 4

Vtimur thurificatione, non ex statuto legis veteris, sed ecclesiæ ad reuerētiam eucharistiæ, & ad repræsentationem effectus gratiæ. ideo primo fit altari, quod significat Christum, secundo omni homini per ordinem, quia gratia derivatur a Christo ad fideles, officio ministrorum, 3ª.q.83.5.2m. 5

¶ Thus offerebatur in sacrificiis veteris legis, ad significationem deuotionis necessarie offerentib. & bonæ famæ, quia pingue & odoriferum est, 12ª.q.101.3.14m. 6

Nec ponebatur in sacrificio zelotypiæ, qui non procedebat ex deuotione sed magis ex suspicione, 12ª.q.102. .16m.

¶ Timiditas est peccatum leuius intemperantia, ratione peccantis, triplici ratione & obiecti siue materiæ necessarioris. s. quia timidus est minus cōpos suæ mentis, & peccatum eius est minus voluntariū dupliciter, s. cum principium eius sit ab exteriori impellente, atque minus circa singularia, & minus de facili potest contrà dimiditatem remedium adhiberi, 22ª.q 142.3.0. 7

¶ Timor inter cæteros animæ motus, post tristitiam, magis obtinet rationem passionis, & est specialis passio. 12ª.q.41 1.2.0 8

Timor est tristitia, non quidem essentialiter, sed ratione obiecti tristantis si fit præsens, 12ª.q.41.2.3m. 9

Timor non est virtus theologica, quia non habet Deum pro principali obiecto. sicut amor, sed malum, 22ª.q.9.2.2m.*.3m. 10

Timor pertinet ad appetitum sensitiuum. 12ª.q.41.1.c.*.22ª.q.7.1.c. 11

Timor nullo modo est in concupiscibili, sed irascibili, 12ª.q.25.1.c.*. q.41.2.3m.*.q.42.2.2m.*.q.43.2.3m 12

¶ Vis appetitiua perficitur contra concupiscentiam inordinatam delectabilium dono timoris: ideo timor correspondet temperantiæ, 12ª.q. 68.4.c.fi.*.1m.*.4m.*.22ª.q.141.1.3m 1

Decertantes non timent propter potentiam decretandi, sed propter defectum eius, 12ª.q.43.2.3m. 2

Decapitandi non timent quia non habent spem euadendi, quæ requiritur ad timorem, 12ª.q.42 2.c.fi.*.q.43.2.c.2m.*.2ª.q 1.7 c 3

Timor nullo modo est in Deo, quia Deus non habet superiorem, 22ª. q.19.11.2m. 4

Habitus & actu doni timoris, & passio eius, fuit in Christo, secundum quod appetitus eius refugiebat læsionem corporis, non autem incerti tudo futuri, nec vitium timiditatis actu, nec habitu, 3ª.q.7.6.0.*.q. 15.7.0. 5

Timor filialis, est in beatis, quo ad actum reuerendi Deum, non autem quo ad actum timendi separationem à Deo, nec timor seruilis, i. de pœnis, est in eis, 12ª.q.67.4.2m.*.22ª.q.19.11.0. 6

Timor est in damnatis propter successionem pœnarum non tamen propriè, quia sunt sine spe, 12ª.q.67.4.2m. 7

Obiectum timoris, est malum futurum, difficile, cui resisti non potest, 12ª.q.41.1.0.*.2.4.c.*.q.43.1.c.*.q.44.2.c.3m.*.22ª.q.19.1.c. *.q.123 4.c.*.q.144.1.c.*.2.c. 8

Timor primo & per se respicit malum, vt proprium obiectum: bonum autem, vt habet respectum ad malum duplex. s. priuans bonum, vel infligens à bono, 12ª.q.42.1.0.*.q.43 1.1m. 9

Timor respicit duo. s. malum quod refugit, & bonum quod sua virtute potest infligere malum, 12ª.q.40.2 1.c.*.q.403.1.1m.*.22ª.q.19.1 c.*.2.q 7.3.0 10

Deus timetur, non quidem vt malum sed quia infligit malum pœnæ, 12ª q 42..c.*.22ª.q.9.1.0.*.9.2m 11

Deus est obiectum timoris, ratione iustitiæ, spei vero ratione misericordiæ, 22ª.q.1 .2m. 12

Timor est de malo naturæ, non autem proprie de malo culpæ, nisi ratione exterioris causæ. s. seductionis & huiusmodi, 12ª.q.42.2. 3.0.*. 22ª.q.144.1.c. 13

Malum naturæ, dupliciter non timetur. s. quando est multum distans, vel quando est ineuitabile, 12 .q.42.2.0.*. .2m 14

Insolita: & repentina maxime timetur. quia videntur esse maiora mala & minus remediabilia, 12ª.q.42.5.0.*.q.48 3.3m 15

Quæ non habent remedium quando sunt in presenti maxime timentur de futuro: non autem si carent remedio. dum sunt futura. 22ª.q. 42 0.0. 16

Malum quod timetur semper est à causa extrinseca. 12ª.q 42. 3.c.2m. *.4 c. 17

Timor vt est à causa extrinseca id est, ut pessio consequens phantasiam mali imminentis potest timeri non autem secundum quod subest voluntati. 12ª.q.42.4.c. 18

Timor oritur ex fuga mali quæ oritur ex desiderio boni, ideo timor dicitur desiderium. 2 .q.41.2.3m. 19

Timor per se nascitur ex amore, sed per accidens causat amorem. 12ª. q.43.1.1m.*.22ª.q.123.4.2m.*.q.25 2.c*.q.126.1.c*.q.175.2.3m. 20

Amor est causa timoris dispositiue & materialiter sed illatiuum mali est causa timoris effectiue 12 .q.43 1.0.*.2.c.*.22ª.q.169 3.3m. 21

Defectus est causa timoris, dispositiue & materialiter ex parte timentis. sed ex parte eius qui timetur virtus & robur est causa per se per accidens autem defectus. s. ignorantiam, iustitiæ, læsionis. vel timoris læsionis: 12ª.q.4 2.0 22

Sensus non apprehendit futurum sed ex apprehensione præsentis: animal mouetur instinctu naturali ad timendum: vel sperandum futura. 12ª .q.41.2.3m 23

Timor consequitur desperationem vincendi. 12ª.q 25.3.c. 24

Mites & astuti: occultant iram: & nocent improuisos. ideo magis timentur: quam acuti:* quia qui habent iram acutam, non occultant eam: & ideo nocumenta ab illis illata: non ita sunt repentina: quin præuideatur. 12ª.q 42.5.2m 25

Timor causat contractionem caloris: & spiritus: ab exteriorib. ad interiora: sed propter frigus cantatum ex imaginatione: refugiunt à corde: & à superioribus, ad inferiora. sed ira facit econtrario: propter calorem & subtilitatem spirituum: ideo timor supra fugam & abominationem. addit quandam depressionem animi. propter difficultatem mali, sed ira facit promptos: & audaces ad inuadendum. 12ª .q.25.1.c. *.q.44 1.3 0.*.q.45.4.1m.*.3m 26

Timor impedit operationem exteriorem: ex parte membrorū: propter defectum caloris, sed confert ei ex parte animæ per solicitudinem: nisi perturbet rationem: propter excessum: 12ª.q 44.4.0. 27

Timor facit tacere: quia contrariatur formationi vocis: 12ª. q. 44. 1.2m. 28

Timor facit pallere: sed verecundia: rubere quia ob defectum primi. eppponitur naturæ appetitui animali: obiectum autem secundi. opponitur secundo tantum. 2ª.q.44 1.3m.*.3ª.q. 2.9.c 29

Timor causat tum solutionem ventris. remissionem vitæ & seminis. propter contractionem ventris. & testiculorum. 12ª.q 44 3.1m 30

Timor Dei. operatur ad vitationem omnis peccati etiam negligentiæ. 22ª.q.54.2.4m. 31

Timor qui est secundum rationem excusat totaliter à peccato. non autem timor inordinatus, sed diminuit peccatum, inquantum est inuoluntarius. 22ª.q.125.4.0. 32

Timor duplex. s. naturalis. i. de malo corruptiuo. & non naturalis. i. de malo contestatiuo non repugnante naturæ. 12ª.q.41.3.0. 33

Species

39 Species timoris ſunt ſex.ſ.ſegnities.erubeſcentia,verecunia,admiratio, ſtupor.& agonia, 12ª.q.41.4.o.*.22ª.q.19.2.1m.
40 Timor duplex,ſcilicet filialis,& ſeruilis,12ª.q.67.4.2m.*.22ª.q.7.1. c.*.q.22.2.o.
41 Timor quadruplex.ſ.humanus vel mundanus,ſeruilis,initialis,& filialis ſiue ſanctus ſeu caſtus,22ª.q.19.2.c.
42 Timor & triſtitia habent conuenientiam in malo : ſed differunt , quia primum eſt de futuro & arduo, ſecundum autem de præſenti & abſolute,12ª.q.42.3.2m.*.3ª.q.15.7.c.
43 Timor magis reſpicit rationem difficilis,quàm ſpes, 12ª. q 44 2.3m.
44 Ea quæ augent ſpem,diminuunt timorem,vt experientia, & omne augens poteſtatem, 12ª q.42.5. m.
45 Timor qui eſt inordinatus mortis tantum, id eſt, timiditas, opponitur fortitudini,non autem timor qui eſt ſecundum rationem:nec timor inordinatus aliarum rerum,quia includitur in quolibet peccato,22ª. q.125.2. o.
46 Timor initialis & filialis,differunt ſecundum ſtatus, ſicut imperfectum, & perfectum,non autem eſſentialiter,22ª.q.19.8.o
47 Timor mundanus & humanus,pro eodem computantur , quia conueniunt in vna ratione auertendi à Deo,22ª.q.19 2.5m.
48 Timor mundanus vel humanus reſpiciunt pœnam auertentem à Deo, ſed timor ſeruilis & initialis pœnam trahentem ad eum,ſeruilis principaliter alius ſecundario,22ª.q 19.2.4m
49 Timor ſeruilis & filialis non ſunt idem ſecundum ſubſtantiam,ſed,differunt eſſentialiter,& ſpecifice.22ª.q 19.2 3m.*.5.o
50 Timor filialis, non contrariatur virtuti ſpei , ſed ſibi mutuo cohærent, & ſe inuicem perficiunt,22ª.q.19.9.1m
51 Timor ſeruilis,ex amore ſui cauſatur,22ª.q 19.6.c.
52 Timor ſeruilis,manet cum charitate,quo ad ſubſtantiam eius,non quo ad ſeruilitatem,22ª.q.19.6.o.*.8.2m.*.10.c.
53 Timor ſeruilis ſecundum ſuam ſubſtantiam , eſt bonus, ſed ſeruilitas eius eſt mala,22ª.q.19.4.o.*.7.c
54 Timor non eſt peccatum ſecundum ſe , ſed vt eſt inordinatus: & tunc eſt peccatum mortale,& quandoque veniale, 22ª.q.125.3.o.*.4.c.* q.126.1.o.
15 Timor mundanus ſemper eſt malus,quia cauſatur ab amore ſemper malo.ſ.ab amore mundano.22ª.q.19.3.o.*.9.c.
56 Timor filialis,& timor caſtus,ſunt idem,22ª.q.19.2.3m.
57 Timor filialis habet duos actus.ſ.reuereri Deum, & timere ſeparationem ab eo. 12ª.q.67.4.2m.
58 Timor filialis augetur,aucta charitate:ſeruilis vero diminuitur ſecundum actum eius,non autem ſecundum ſubſtantiam,22ª.q.19.10.o
59 Timor filialis,ſiue caſtus,eſt primum donum, inter ſeptem dona ſpiritus ſancti,non autem timor mundanus vel humanus,nec ſeruilis:licet ſit à ſpiritu ſancto,22ª.q.19.9 o.*.12.1m.
60 Actus doni timoris in beatis, eſt habere reuerentiam ad Deum,12ª.q. 67.4.2m.
61 Donum timoris,eminentius retrahit à malis,propter reuerentiam Dei, quam virtus moralis,12ª.q.68.4.4m
62 Donum timoris,datur contra ſuperbiam:nec tamen eſt humilitas,ſed eſt principium eius,22ª.q.19.9.4m
63 Donum timoris,correſpondet ſpei.22ª.q.17.principio.* q.19.principio.
64 Donum timoris,principaliter correſpondet ſpei, ſecundario autem temperantiæ,22ª.q.141.1.3m
1 ¶Tyrannus.*.Regnum facilitur degenerat in tyrannidem,propter magnam potentiam eius,ex crudelitate & auaritia,niſi regis ſit perfecta virtus,12ª.q.105.1.2m
2 Tyranni,ciuitates deſolantes,ſacra prædantes,id eſt,magna per vim auferentes,ſunt iniuſti,non autem illiberales,quia illiberalitas, eſt circa mediocres pecunias,22ª.q. 118.6 4m
3 Perturbatio regiminis tyrannici,non habet rationem ſeditionis, niſi ſic inordinate fiat, quod maius detrimentum ſequatur : ſed tyrannus eſt magis ſeditioſus,22ª.q.42.2.3m.
4 Non licet occidere,vel inuadere tyrannos, niſi per publicam poteſtatẽ, licet principatus eorum ſit iniuſtus,22ª.q.42.2.3m
¶Torneamentum,id eſt, inordinata & periculoſa exercitia , prohibentur priuatione ſepulturæ eccleſiaſticæ, non autem caſtiludia , 22ª.q. 40.1.4m
1 ¶Totum triplex,ſ. quantitatiuum rationis vel eſſentiæ, totum potentiale vel virtutis.ſecundum & tertium conuenit formis per ſe.primũ vero,per accidens tantum,1ª.q.76.8.c.
2 Totum homogeneum , nihil includit quod non includat quelibet pars eius,nec differt ſecundum identitatem earum & totius, nec per conſequens à ſuis partib. 1ª.q. 11.2.2m
3 Totum ſubſtantiale,eſt in qualibet parte totum,ſicut tota natura & ſpecies aquæ,eſt in qualibet parte aque , non autem totum quantitatiuum,ſed pars in parte ſicut locatum in loco,1ª.q 8.2 3m.
4 In ſubſtantiis incorporeis,non eſt totalitas per ſe , nec per accidens , niſi ſecundum perfectam rationem ſuæ eſſentiæ,1ª.q.8.2.3m.*.q. 50.1.3m.*.q.76.8.c
5 Virtus totius potentialis, eſt in vna parte eius complete, in aliis autem diminute,1ª.q.77.1.1m.*.12ª.q.57 2.2m.
¶Tragoedus.verus eſt falſus lector,ſecundum Auguſtin. 1ª. q. 17. 1. 1m.
1 Trahere.*.Multi trahentes unam nauim,faciunt vnam actionem ex parte operati,ſed multas ex parte agentium, 1ª.q.76.2.c.

Te tua fata trahunt,vt poeta dixit,1ª.q.116.2.3m 2
¶Transfiguratio Chriſti,conuenienter facta eſt,oſtenſione gloriæ, non autem mutatione formæ,vel naturæ,3ª.q. 45.1.o 1
Teſtes eius fuerunt conuenientes,ſ. Moyſes,Helias, Petrus, Ioannes,Iacobus & Deus pater,3ª.q.45.3 1.o. 2
Moyſes tũc non reaſſumpſit proprium corpus,ſed alius ſicut angeli:Helias autem habuit proprium corpus , & venit illuc de paradiſo terreſtri,non autem de cælo emphyreo,3ª.q.45.3.2m. 3

¶Tranſgreſſio proprie,eſt agere contra præceptum negatiuum: & eſt communis omni peccato materialiter:ſed formaliter eſt ſpeciale peccatum dupliciter.ſ.vt dicit contemptum præcepti, & vt differt ab omiſſione.22ª.q.79.2.o.*.3.3m.*.4.3m. 1
Tranſgreſſio & omiſſio proprie,ſunt peccata mortalia,ſed large, id eſt, præter præcepta ſunt venialia,22ª.q.79.4 2m 2
Tranſgreſſio ſimpliciter & abſolute,grauior eſt omiſſione,licet aliquando ſit econuerſo,22ª.q.79.4.o 3
Transfiguratio contrariatur actui virtutis , cuius omiſſio dicit ſimplicẽ negationem,22ª.q.79.3.c.2m 4
Omnis tranſitus,eſt determinatio ad determinatum,1ª.q 46.2.6m
¶Tranſmutatio organi ſenſus duplex. ſ. intentionalis ſeu ſpiritualis, & naturalis:prima requiritur per ſe ad actum potentiæ ſenſitiuæ apprehenſiuæ, ſecunda vero per accidens: ſed requiritur per ſe, ad actum appetitus ſenſitiui,12ª.q.22 2.3m.*.3.c.
¶Tremor eſt effectus remotus,propter debilitatem virtutis, ex defectu caloris,12ª q 44.1.2m.*.3.o. 1
Cor timentib.maxime tremit,& quæ connectuntur pectori, vt vox, labium inferius,mandibula inferior,brachia, manus, quia calor deſerit cor,& deſcendit ad inferiora,vel quia hæc membra ſunt mobiliora,ſicut & genua,12ª.q.44.3.3m. 2
¶Tribulatio.*.Miſericordes quandoque tribulantur, ad eorum correctionem,vel humiliationem,vel probationem,22ª.q.108.c.fi. 1
Tribulationes quibus Deus punit peccatores,ſunt meritoriæ & ſatisfactoriæ,ſi patienter acceptentur non autem aliter,12ª.q.87.6.c.fi 2
Nullus eſt crudelis,qui tribulatis & humiliatis noceat,ſed parcit,quia canis etiam non mordet hominem iacentem,22ª.q.47.4.2 3
¶Triduo Chriſtus fuit totus in ſepulchro,non autem totum,3ª. q. 53. 3 o.

¶Trinitas.*.Trinitatem non eſſe in diuinis, eſt impoſſibile, 1ª.q. 31. 1.o. 1
Nomen trinitatis,ſignificat vnitatem eſſentiæ in recto, & numerum perſonarum in obliquo.quo ad etymologiam , ſed quo ad ſignificationẽ, eſt econuerſo, 1ª.q. 31.1.1m. 2
Nomen collectiuum,ſignificat multitudinem ſimpliciter.i. diuiſorũ per eſſentiam,& virtutem minimam.ſ.vnitatem ordinis,ſed trinitas ecõuerſo,1ª.q.31. 2m.*.q.39.5.6m. 3
Per rationem naturalem , non poteſt veniri in cognitionem trinitatis perſonarum, 1ª q.32. 1.o.*.q.3 1.c.*.q.43.6.4m. 4
Bonitas Dei,per effectus poteſt intelligi,ſine trinitate perſonarum, non autem in viſione beata,22ª.q.2.8.3m. 5
Trinitas non eſt trina,quia eſſent tres trinitates,1ª.q.31.1. 5m 6
Trinitas eſt in vnitate,& ecõuerſo, id eſt tres perſonæ ſunt in vna eſſentia,& econuerſo,1ª.q 31.1.4m. 7
Deus eſt trinitas,contra Poretanos,1ª.q. 9 8.1m. 8
Pater non eſt trinitas, 1ª.q.31.1m.*.q.39.6.1m 6
¶Triplicitas non conuenit Deo, quia non ſignificat abſolute numerum ſicut trinitas,ſed ſignificat comparationem inæqualitatis,quia eſt ſpecies proportionis inæqualis, 1ª q.31.1.3m.
¶Triſtitia eſt paſſio animalis,media inter duas paſſiones iraſcibilis, quia ſequitur timorem,& ira,quam etiam cauſat,12ª.q.25. 1. c.*. q. 42. 3.1m. 1
Triſtitia eſt dupliciter mala,ſ.ſecundum ſe,quæ eſt de malo apparenti, vero bono,& ſecũdum effectum,ſ.de vero malo,ſed immoderata impediens bonam operationem,22ª.q 35.1.c. 2
Species eius,ſecendum applicationem ad extraneum,ſunt quatuor.ſ.miſericordia,inuidia,anxietas vel anguſtia,& accidia,12ª.q.35.8,o.*.q 41.4. m.*.22ª.q.35.4.3m. 3
¶Obiectum triſtitiæ,eſt malum proprium præſens, 22ª. q 25.8.c.*.q. 26.1.c.1m. 4
Triſtitia eſt de bono alterius,inquantum eſt malum ſibi quadrupliciter ſcilicet nocendo,carendo excedendo,& quia eſt indignus, 22ª.q 36. 1.2.c. 5
Dolor eſt de repugnante ad naturam corporis apprehenſio per tactum incipiens in leſione corporis, & terminatur in apprehenſione, ideo eſt in ſenſu ſubiectiue.& eſt paſſio corporalis ſed triſtitia eſt de repugnante appetitui, apprehenſio interius incipiens in apprehenſione, & terminatur in affectione & in appetitu ſenſitiuo & eſt paſſio animalis.22ª.q.42 3.2m.*.3ª.q.15.6.c.*.q.46 6.c. 6
Triſtitia eſt ſubiectiue in concupiſcibili,22ª.q.12,1 c.1m.*.2.c 7
Nulla triſtitia ſecundum Stoicos eſt vtilis ad aliquid. ideo quælibet triſtitia ſecundum eos eſt vitanda,3ª.q.46.5.2m. 8
Vera triſtitia fuit in Chriſto. 3ª. q. 15.6. o. *.7. c. 2m. *.9.c.*.q.46. 6.o. 9
Triſtitia fuit in ratione inferiore Chriſti non autem in ratione ſuperiori niſi ſecundum quod radicatur eſſentia animæ.3ª.q.46.8.o. 10
Omnis defectus corporalis diſponit ad triſtitiam,22ª.q.35.1.2m. 11

E x ſpe-

12 Ex ſpe & memoria malorum , cauſatur triſtitia, ſed non tanta , quanta à ſenſu præſentium,22ª.q.30.1.3m.
13 Triſtitia inter omnes animæ paſſiones,maxime corpori nocet. 12ª.q. 37.4.o.*.q.41.1.c.
14 Triſtitia impedit omnem operationem,de qua eſt,ſed auget eam operationem,cuius eſt principium,12ª.q.37.2.3,o.*.q.39.3.3m.*.q.59 5.2m.
15 Contemplatio veritatis,mitigat triſtitiam & dolorem , etiam in cruciatu,ratione delectationis. 2ª.q.38.4.o.
16 Virtus moralis directe mitigat triſtitiam interiorem, conſtituendo medium in ea,non autem dolorem exteriorem,quia non obedit rationi ſed ſequitur naturam corporis,ſed mitigat indirecte, per redundantiam.3ª.q.46.6.2m.
17 Amici condolentes,mitigant triſtitiam, quia videntur comportare * triſtitiæ onus cum illo,& quia in eo ſe percipit ab eis amari,quod eſt delectabile:delectatio autem omnis mitigat triſtitiam.12ª.q.38.3.o.
18 Somnus,balneum,& omnia recreantia, mitigant triſtitiam, 12ª. q. 38. 5.o.
19 Omne animal naturaliter fugit triſtitiam. 22ª.q.34.6.c.
20 *Paſſio concupiſcibilis,importans quietem in malo. ſ. triſtitiam,media eſt inter duas paſſiones iraſcibilis,ſequitur enim timorem.Cum.n.occurrit malum quod timebatur,cauſatur triſtitia. Præcedit autẽ motum iræ. Quia cum ex triſtitia præcedente aliquis inſurgit in vindictam,hoc pertinet ad motum iræ.12ª.q.25.1.c.
¶Throni dicuntur propter quatuor conuenientias ad ſedes materiales, quia eleuantur ſuper terram,firmantur,ſedentem ſuſcipiunt, & apertæ ſunt de ſuper.1ª.q.108.5.6m
¶Turpe lucrum eſt ſpecies auaritiæ, 22ª.q.118.4m.
¶Turpiloquium eſt filia luxuriæ , quia luxurioſi quorum eſt cor turpib. delectationib. plenum & concupiſcentiis , de facili ad turpia verba prorumpunt.22ª.q.153.5.4m.
1 ¶Turpitudo duplex.ſ.voluntaria & inuoluntaria. Prima eſt vitioſa nõ autem ardua:ſed ſecunda eſt pœnalis & ardua.ſ. vituperium. 22ª. q. 144.2.c.
2 Turpitudo duplex.ſ.inhoneſtatis & exterioris defectus. Secunda eſt in humilitate,& mendicitate,non autem prima.22ª.q.187.5.4m.
1 ¶Turtur eſt melior pullis eius:in columbis autem eſt econuerſo.12ª.q 102.3.3m.
2 Turtur & columba erãt ſacrificia pauperum,in holocauſtis,propter volatus altitudinem,& in hoſtis pro peccato, non autẽ in pacificis,quia non erant neceſſitatis.12ª.q.102.3.9m.*.3ª.q.37.3.c.4m.
3 Turtur & columba ſunt in copia in Iudæa. Et ſignificant coniunctionẽ duarum naturarum in Chriſto,caſtitatem & charitatem. 12ª. q. 102. 3.2m.*1ª.q.37.3.4m
4 Turtur ſoliuaga, ſignificat contemplationem & ſecretas orationum lachrymas. Sed columba gregalis vitam actiuam,& orationes eccleſiæ publicas. 3ª.q.37.3.4m.
5 Turtur ſignificat prædicationem & confeſſionem fidei, per ſuam loquacitatem. Sed columba ſignificat ſimplicitatem & manſuetudinem. 3ª q.37.3.4m.

V

1 Vacuum non fuit ante creationem,nec poſt:quia vacuum non eſt tantum negatio ſed priuatio. i. ſpatium capax corporis ſine corpore . Nec fuit poſſibile,niſi potentia creantis, 1ª.q 46.1.4m.
1 ¶Vagatio mentis in oratione,tollitur fructum eius.Et eſt peccatum ex propoſito tantum.22ª.q.83.13.3m.
2 Et eſt filia accidiæ,22ª.q.35.4.2m.*.3m.
¶Vapor non aſcendit ad cacumina quorundam montium. 1ª. q. 68. 2. c.fina.
¶Varro ſecundum Auguſtinum,Dixit quod eſt Deus anima mundi,motu & ratione mundum gubernans. 1ª.q. 1.c.
1 ¶Vas quandoque dicitur inſtrumentum operandi aliquid 3ª. q. 62. 3.1m.
2 Vaſa ſacra,in neceſſitate eccleſiæ,quo ad materiam tantum,poſſunt vendi integra,ad vſum eccleſiæ.Si autem vendantur ad alium vſum,frãgantur,præmiſſa oratione non autem vendi poſſunt ratione conſecrationis:vt.ſ.pro ea aliquid plus exigatur , quia ſimonia eſſet.22ª.q.100. 4.c.2m.*.3m.
Vbique eſſe,conuenit ſoli Deo.1ª.q.8.2.4.o.*.q.16.7.2m.*.q.52.2.c *.q.112.1.c.
¶Velleitas,quæ ſecundum quoſdam eſt voluntas incompleta, eſt de impoſſibili,quia.ſ.aliquis vellet illud,ſi eſſet poſſibile. Voluntas autem completa non eſt niſi de poſſibili, quod eſt bonum volenti. 12ª. q. 13.5.1m.*.3ª.q.21.4.c.
Motus naturalis eſt velocior in fine, & tardior in principio, motus autem violentus econuerſo.12ª.q.34.6.c.2m.
1 ¶Velum templi duplex. ſ. interius ante ſancta ſanctorum , & exterius. Secundum ſciſſum eſt in paſſione Chriſti,non autem primum. 12ª. q.1.102.4.4m.
2 Velum templi habebat quatuor colores, per quos quatuor elemẽta deſignantur quæ nos impediunt à diuinis, ſ. byſſum, per quod deſignatur terra,quia byſſus,i.linum,de terra naſcitur: purpuram, per quam ſignificatur aqua. Fiebat. enim purpureus color ex quibuſdam conchis,quæ inueniuntur in mari : hyacintheum, per quam ſignificatur aer,quia habet aereũ colorem: & coccum bis tinctum,per quem deſignatur ignis. Vel per colores eius quatuor deſignantur quatuor virtutes.ſ.quia velum erat ornatum byſſo,ad deſignandum carnis puritatẽ purpura autem ad figurandum paſſiones,quas ſancti ſuſtinuerunt pro Deo:cocco bis tincto,ad ſignificandum charitatem geminam, Dei & proximi, Hyacintho autem ſignificabatur cæleſtis meditatio,12ª.q. 102.4.4m.*.8m.
¶Venatio,Aucupium & piſcatio ſunt à natura. Ideo ſunt ſecũdum ſe licita.1ª.q.96.1.c.*.22ª.q.64.1.o.

Vendere.*. Pretium rerum venalium, conſideratur ſecundum vſum hominis,non autem ſecundum gradum naturæ rerum. 22ª.q.77. 2.3m. 1
In illis eſt peccatum quæ bis vendunt, * quod patet in iis quorum vſus non eſt aliud à re ipſa. In quib. reb.qui rem vendit, vel mutuat, cum in huiuſmodi tranſeat dominium ad accipientem,vel rem bis vendit, & eſt in venditionib.ad credentiam , dum plus pro dilatione volunt accipere,vel vendunt quod non eſt. Et vtrunq; eſt vſurarium & peccatum.22ª.q.78.1.o. 2
In domo autem ſunt duo. ſ. ſubſtantia & vſus. Sed aliud eſt habere domum,& aliud uti domo. Vnde ſeparatim poſſum uſum uendere, ſine domus uẽditione,& ita in omnib. aliis huiuſmodi. Vnde ſi aliqua ſunt, quæ conſiſtant in ipſo vſu tantum, & vſus eorum eſt diſtractio , non poteſt fieri id quod de domo.22ª.q.78.1.o. 3
Denariis vero utimur diſtrahendo,& frumento conſumendo , & ideo ſi uſum uendis,bis uendis,22ª.q.78.1.o. 4
Vendere ad terminum ſecundum iuſti pretij quãtitatem,non eſt vſura. Si autem cæteris parib.fiat ultra iuſti pretij quantitatem propter tẽporis expectationem,eſt peccatum uſuræ,22ª.q.78.1.o.*.2.7m. 5
Vendens ſcienter rem que deficit in ſpecie ſubſtantiæ , quantitate . uel qualitate.peccat, Non autem vendens ignoranter, Sed cum ſciuerit, tenetur recompenſare,22ª.q.77.2.o. 6
Vendere carius quam emit eſt licitum, meliorando rem, vel ſi mutetur pretiũ ratione loci vel temporis,uel propter periculum transferendi vel faciendi fieri.22ª.q.77.4.5m. 7
Illa ſuperabundantia quæ ex iuſta permutatione ſeu venditione accidit, non habet vitium inæquitatis. Alias non fuiſſet venditio vel permutatio iuſta.22ª.q.77.4.1m. 8
Vendere rem plus notabiliter,quàm valeat ſimpliciter ſibi, vel ipſi vendenti,non licet,quamuis lex humana permittat citra dimidium. 22ª. q.77.1.o. 9
Vendens non tenetur dicere publice vitium rei, nec in particulari, niſi propter damnum,vel periculum,22ª.q.77.3.o 10
Venditor non tenetur dicere ementib.abundantiam venalium futuram per aduentum aliorum mercatorum,nec minuere pretium.22ª.q.77 4.3m. 11
Menſuram venalium,oportet eſſe diuerſas in diuerſis locis,& eas inſtitui, publica auctoritate,uel conſuetudine,22ª.q.77.2.2m. 12
¶Venter adulteræ,potatis aquam zelotypiæ,ſemper intumeſcebat,12ª. q.103.2.3m.
¶Venus agit ex inſidiis,& furatur intellectum multum ſapientis. 22ª. q.58 8.1m. 1
Venus dicitur ab Ariſtotele doloſa,& corrigia eius varia,ſecundum quandam ſimilitudinem, inquantum. ſ. hominem ſubito ſurripit, ſicut & in dolis agitur,non tamen per aſtutias,ſed magis per violentiam concupiſcentiæ & delectationis. Ibidem.
¶Verberare hominem,nulli licet,niſi habenti poteſtatem ſupra eum,ut patet ſupra filium,& dominus ſupra ſeruum,22ª,q.65.2.o. *.q.72. 2.2m.
¶Verboſitas,curioſitas,importunitas,inquietudo,& inſtabilitas loci vel propoſiti , pertinent ad euagationem mentis. Ideo oriuntur ex accidia,22ª.q.35 4.3m.

Verbum proprie importat rationem formæ exemplaris , quia eſt ars. 1ª.q.3.8.2. 1
Verbum cordis importat aliquid procedens ab intellectu, ut conſtitutũ per operationem eius,1ª.q.27.1.c.fi.*.q.28.4.1m.*.q.34.1.c. 2
Verbum eſt ipſum intellectum,& id quod concipitur.1ª.q.22.1. c.*.q. 28.4.1m.*.q.34.1.c. 3
Quicunque intelligit,ex hoc ipſo quod intelligit,procedit aliquid intra ipſum.ſ.verbum.1ª.q.27.1.c. 4
Verbum in anima, ſine actuali cognitione eſſe non poteſt. 1ª. q. 93.7. c.3m. 5
Verbum cordis ſignificatum uerbo oris, eſt conceptio rei intellectæ , ex vi intellectiua proueniens,uel ex eius notitia procedens. 1ª. q. 27. 1.2.c.*.q 28.4.1m.* q.34.1.o.*.q.107.1.c.*.12ª.q.93.1.2m. 6
Nihil implicans contradictionem,poteſt dici uerbum.1ª.q.25. 3.c.fi. 7
Verba tenent præcipuum locum inter ſigna,quibus homo aliquid ſignificat alteri,22ª.q.55.4.2m.*.q.72.1.c.*.q.110.1.2m.*.3ª.q 60.6. c.1m.*.2m. 8
Verbis utimur ad hominem,ut ei manifeſtemus noſtros conceptus : ad Deum autem,ut nos uel alios excitemus 22ª.q.91.1.c. 9
Verba ut ſigna inferunt multa dãna,& in verbo homo facile delinquit. Sed ſecundum ſuam eſſentiam. i.ut ſoni,non nocent niſi auditui,ſ.clamando,22ª.q.72.1.1m.*.q.89.2.c fi. 10
Verbum noſtræ mentis manet, non autem uerbum uocale. Sed neutrũ ſubſiſtit. Verbum uero diuinum manet & ſubſiſtit. 1ª.q.37.1.2m. 11
Verbum Dei eſt tantum unum perfectum , & idem quod eſſentia , id 12

eſt ſi-

est filius. Non autem verbum nostrum, nisi metaphorice, quia est multiplex, imperfectum, & accidens, 1ª.q.27.2.2m.*.q.33.2.3m.*.q.34.2.1m.*.3.c.

13 Diuersitas obiectorum, diuersificat speciem verbi & amoris, 1ª. q. 93. 8.c.

14 Verbum duplex, scilicet verbum vocale, & verbum mentale. Primo respondet spiritus corporalis: secundo vero spiritus intimi amoris, 1ª.q 27.1.c.

15 Verbum triplex, scilicet verbum cordis, vocis, & habens imaginem vocis. 1ª.q.27.1.c.

16 Verbum proprie dicitur tripliciter, s. conceptus mentis, vox significatiua eius, & imaginatio vocis. Improprie vero dicitur verbum, res significata vel effectus verbo, 1ª.q.34.1.c.

17 Verbum vt significat conceptum mentis, est in Deo proprie, secundum alias vero significationes eius, est in Deo metaphoricæ tantum, 1ª.q. 34.1.c 1m.*.q.36.2.5m.

18 ¶ In diuinis est tantum vnum verbum, 1ª.q.27.5.3m.*.q.34.3.c.*.1ª. q.41.6 o.

19 *Verbum in diuinis proprie, dicitur personaliter tantum, non autem essentialiter, 1ª.q.34.1.o.*.12ª.q. 3.1.2m.

20 Verbum est in diuinis ab æterno, & non autem ratione incarnationis eius, 1ª.q.34.3.2m

21 Verbum in diuinis proprie, conuenit soli filio, figuratiue autem conuenit spiritui sancto, inquantum manifestat filium. 1ª q.34.2.o

22 Deus eodem modo, dicit se, & omnia alia, etiã creaturas, 1ª.q.34.2.3m.*.3 c.*.q.37.2.c.3m.

23 Verbum Dei respectu non entium, est expressiuum tãtum, sed respectu entium est etiam factiuum, 1ª.q.34.3.5m.

24 Verbum Dei respectu creaturarum, est expressiuum & operatiuum, sed respectu eorum quæ sunt in Deo, est expressiuum tantum, 1ª.q.34.3.c.

25 Verbum principaliter refertur ad patrem, & quasi per se, sed ad creaturas refertur consequenter, & quasi per accidens, 1ª.q.34.3.o.

26 Verba significantia aliquid deuotionis, excutant mentes, & præcipue minus deuotas. Sed verba pertinentia ad alia distrahunt mentem, & impediunt deuotionem, 12ª.q.83.12.2m.

27 Verba & participia dicuntur de Deo, ratione æternitatis, quæ coutinet omne tempus, 1ª.q.13.1.3m

1 ¶ Verecundia non est virtus proprie, sed large inquantum est passio laudabilis, 22ª.q.144.1.o.

2 Verecundia est timor turpitudinis exprobrabilis. Et principalier respicit vituperium. Sed respicit culpam contequãter. Et hoc dupliciter. s. cessando & celando, 22ª.q.116.2.3m.*.q.144.1.c.2m.*.2.o.*.4.c.

3 Verecundia non est timor de ipso actu peccati, sed de turpitudine vel ignominia, vel conuitio, vel opprobrio, 12ª.q.41.4.c.2m.*.3m.*.q 42.3.4m.

4 Homines maxime verecundantur de actib. venereis etiam in matrimonio, & de signis eorum, 12ª.q.151.4.c.

5 Verecundia non est de operibus virtutum, nisi per accidens, ratione falsæ opionis, vel propter notam præsumptionis vel simulationis, 22ª.q 144.2.3m.

6 Verecundia est ab iis, quorum testimonium est maioris ponderis, propter certitudinem ex rectitudine iudicij. s. à sapientib. & virtuosis, vel ex cognitione. s. à notis & coniunctis, vel propter effectum nocentis vel quantis, 22ª.q.144.3.o.

7 Aliqua peccata grauiora, sunt minus verecundabilia, quæ tñ sunt minus turpia, vel quia se habent in excessu temporalis boni, 22æ.q.116. 2.3m.*.q.144.2.4m.

8 Verecundia est principium emendationis, quia in principio erubescimus oculos hominum, in fine vero, oculos rationis & Dei, 22ª. q. 144. 4.4m.

9 Verecũdia celat turpem actum, sed erubescentia cessat à turpi actu. Vel vtraque propter timorem vituperij, 22ª.q.144.2.c.fi.

10 Verecundia iacit prima temperantiæ fundamenta, secundum Ambrof. inquantum. s. incurrit horrorem turpitudinis, 22ª.q.144.4.4m.

11 Ex sæpius verecundari causatur virtus, qua vitantur turpia, non autem virtus qua quis verecundetur, tamen sic disponit, quod verecundare tur si turpia ageret, 22æ.q.144.1.5m.

12 Verecundia non est in pessimis, quia peccatum non reputant vt turpe. Nec est in virtuosis & senib. quia non apprehendunt illud possibile sibi, nec est difficile eis ad vitandum: 22ª.q.144.4.o.

13 Verecundia conuenit senib. & virtuosis conditionaliter tantum. s. quia verecundarentur, si aliquid turpe agerent, 1ª.q.95.3.c.fi.*. 22ª. q. 144.4.c.1.5m.*.4.c.

14 Carent verecundia homines, in peccatis profundati, quibus sua peccata non displicent, sed magis de eis gloriantur, 22ª.q.144.4.c

¶ Vereri.*. Quidam sunt qui non verentur alios contristare, 22ª.q.116. 1.c.

1 ¶ Veritas octupliciter diffinitur, 1ª.q.16.1.c.fi.

2 Ratio veritatis consistit in adæquatione rei & intellectus, 1ª. q.21.2.c.

3 Ratio veritatis, prius est in intellectu, quàm in reb. 1ª.q.16.1.o.

4 *Veritas magis fundatur in esse rei, quàm in essentia rei, 22ª, q. 109. 1.c.

5 Veritas dicit relationem, qua esse ordinatur ad intellectum, sicut bonitas ad appetitum, 1ª.q.16.1.3.c.

6 Veritas dicitur primo de intellectu, de. enunciatione vero, inquantum est signum eius: de re autem, vt de causa eius, 1ª.q.16.7.8.c.

7 Veritas non entium, vt chimere, vel aliorum huiusmodi, est tantum in intellectu, & ab eo causatur, 1ª.q.16.3.2m.*.5.3m.*.7.4m.

8 Ad veritatem locutionum, requiritur res significata, & modus significandi, 1ª.q.39.4.5.c.

9 Veritas enunciabilium, non est aliud quàm veritas intellectus, quia enunciabile vt est in intellectu, habet per se veritatẽ: sed in voce est verũ, quia significat veritatem intellectus, non autem per veritatẽ in enunciabili existentem, 1ª.q.16.7.c.

10 Eadem est veritas, & rectitudo communium principiorum apud omnes, & æqualiter nota: sed in ratione speculatiua, eadem est, non autem æqualiter nota in cõclusionib. in practica vero ratione, nec est eadem, nec æqualiter nota, 12ª.q.94.4.c.

11 Veritas triplex, scilicet cognitionis naturalis, infusæ, & acquisitæ, 1ª.q. 60.1.3m.

12 Homo pertingit ad cognitionem veritatis tripliciter s. capiẽdo à Deo, ab homine, & per studium: primo est necessaria oratio: secundo auditus: tertio mediatio, 12ª.q.180.3.4m.

Veritas quadruplex, s. vitæ, doctrinæ, iustitiæ, & loeutionia, 1ª.q.16.4. 3m.*.q.21.2.2m.*.22ª.q. 09.2.3m.

13 Veritas est in intellectu Dei proprie & primo, sed in intellectu nostro, est proprie & secundario: in reb. autem est secundario & improprie, 1ª.q.16.7.8.c.

14 Deus est veritas, 1ª.q.16.5.o.*.2ª.q.3.7.c.

15 Deus est summa, maxima, & prima veritas, 1ª.q.16.5.c.

16 Veritas in diuinis sumitur dupliciter, s. proprie. i. æqualitas inteletcus Dei, ad essentiam eius principaliter & ad creaturas consequenter, & metaphorice, i. summa imitatio principij, primo modo dicitur tantũ essentialiter, secundo tantum personaliter & conuenit soli filio, 1ª.q. 16.5.2m.*.q.19.8.c.

17 Anima non iudicat de omnibus rebus, secundum quamcunque veritatẽ, sed secundum primam veritatem, inquantum resultat in anima, sicut in speculo, secũdum prima intelligibilia, 1ª.q.12.11.2m.*.q 16.6.1m *.q.84.5.c.*.q.88.1.1m.*.12ª.q.93.2.c.*.22ª.q.173.1.2m.

18 Omnis veritas est à Deo, 1ª.q.5.5.3m.

19 Veritas prima est finis omnium defideriorem, & actionum nostrarum, 22ª.q.4 2.3m.

20 Omnes res sunt vere vna veritate. s. Dei, sicut principio effectiuo & exemplari, sed multis formaliter, 1ª.q.16.6.o.*.12ª.q.93.1.3m.

21 Quælibet veritas, præter primam, est aliquo modo mutabilis, 1ª q.16. 8.o.

22 Veritas qua quis dicit verum, & qua verax dicitur, est virtus, nõ autem qua verum dicitur, sed est obiectum & finis virtutum, 1ª.q.16.4.4m. *.q.17.1.c.*.22ª.q.10.1.o.

23 Hæc virtus nõ est virtus theologica, nec virtus intellectualis, sed est virtus moralis, & medium eius est inter superfluum & diminutũ, & hoc dupliciter. s. ex parte actus & ex parte obiecti, 22ª.q.109.1.3m.

24 Et est specialis virtus, 22ª.q.109.2.o.

25 Ad virtutem veritatis pertinet, talem se exhibere exterius per signa exteriora. s. per verba & facta, qualis est, 22ª.q.109.1.c.3m.2.c.*.3.1m *.3m.*.q.110.1.c.

26 Hæc virtus est pars annexa iustitiæ, quia vtraque est ad alterum, & vtraque æqualitatem constituit, sed iustitia secundum debitum legale, veritas autem secundum debitum morale, 22ª.q.109.3.o.

27 Et declinat plus in minus quàm in maius, non quidem negando verum, sed affirmando, 22ª.q.109.4.o.*.q.129.3.5m.

28 Veritas vitæ est communis ad quamlibet virtutem, 22ª.q.109.2.3m.

29 Veritas amatur per se, sed oditur per accidens, 12ª.q.29.5 o.*22ª.q.15. 1.3m.

30 Veritas creata est maior anima, secundum quid, ut perfectio eius, non autem simpliciter, 1ª.q.16.6.1m.

31 ¶ Verum dicitur duplicitur. s. verum veritate essentiæ, & veritate proprietate, 1ª.q.68.4.c.*.12ª.q.77.2.1m.

32 Ens est de ratione veri, non autem econuerso, ideo verum non potest intelligi, non intellecto ente, sed bene econuerso, non autem vero non existente, 1ª.q.1 .3.3m.

33 ¶ Vesperatio circa terram volat, ideo significat prædicos scientia sæcularis, quia solla terrena sapiunt. 12ª.q.102.6.1.fi.

¶ Vestigium trinitatis attenditur secundum appropriata, per quæ veniri potest in trinitatem personarum, 1ª.q.45.7.1m.

1 Tres partes eius. diuersimode assignantur à diuersis. quæ tamen reducuntur ad principium medium. & finem. 1ª.q.5.5.o.

2 Et representat causam vt causam tantum, imago autem representat etiã quo ad formam causæ. 1ª.q.45.7.c.*.q.93.6.c.

3 Vestigium trinitatis est in creatura secundum quod imitatur perfectionem Dei, seu consequitur esse perfectum. 1ª. quæst. 5.5.o.*. q. 4.1.7.o.

4 Vestigium trinitatis est in qualibet creatura inquantum est creata habens formam & ordinem. licet proprie sit tantum in indiuiduis substãtiæ, 1ª.q.45.7.o.*.q.63.6.c.

5 ¶ Vestis.*. In vsu vilium vestium potest esse peccatum inanis gloriæ & auaritiæ, & virtus humilitatis, signum contemptus mundi, pœnitentię & tristitiæ, 22ª.q.169.1.c.2m.*.q.187.6.6.

1 Vitiosum est, quod vir vestiatur veste mulierum. vel econuerso, ad lasciuiam, sed potest esse sine peccato, propter aliquam necessitatem, sed prohibetur in lege veteri, propter idolatriam, 22æ.q.102.6.6m.*22æ q.169.1.3m.

¶ Vexatio. Redimere suam vexationem licet iuris ordine non prætermisso. 22ª.q.66 5.3m.*.q. 100.4.3m

¶ Vgo Ianoto Victore, non est auctoritatis. 1ª.q.1.10.2m.*.22ª.q.5.1. 1.*.3ª.q.45.2 c.*.q. 10.4 c

1 ¶ Via.*. Non oportet quod qui vadit per viam, in quolibet passu cogitet de fine viæ. 12ª.q.1.6.2m

2 Homini datur longior via quàm angelo, quia magis distat à Deo percognitionem. 1ª.q.52 5.1m

¶ Vicem Dei gerunt homines, in commissis hominũ iurisdictioni: non autem quo ad omnia. vt in institutis à solo Deo, sicut in matrimonio & huiusmodi. 12ª.q.100.8.3m.fi

¶ Vigilantia, est idem quod solicitudo, & pertinet ad prudentiam, 22ª. q 47.9.o

¶ Vigilare.*. Cũ aliquis vult diu vigilare de sero, ex quo sequitur quod non vadat hora matutinali ad ecclesiam, tunc actus iste interior vel exterior, per accidẽs se habet ad peccatum omissionis. 12ª.q.71.5.c.

¶ Vigiles & custores, & alij huiusmodi, de suo labore viuentes, intelliguntur de labore manuum suarum viuere. 22ª.q.187.3.c.

1 ¶ Vindicatio est virtus specialis, quia ad hoc natura inclinat, 22ª.q.108 2.o.

2 Vindicatio consistit in medio duorum vitiorum, scilicet crudelitatis & fuitiæ, secundum excessum: & remissionis, secundum defectum. 22ª q.108.2.3m

3 Naturalius est homini appetere vindictam iniuriarum illatarum, quàm ab hoc deficere, quia vix alicui nimis paruæ videntur iniuriæ sibi illatæ, secundum Salustium. 22ª.q. 1 .2.2m

4 Vindicatio & iusti tio pœnæ peccãti, est licita, si fit propter bonum, scilicet vel emendationis, vel cohibitionis, vel quietis aliorum cum aliis debitis circunstantiis, non autem si fit ex odio, vel principaliter intendatur malum peccantis. 22ª.q.108.1.o.*.3.c.*.q.158.1.c.3m *.2.c*.3.o.*.3ª.q.15.9.c.

5 Foreitudo disponit ad vindictam, remouendo prohibens, zelus autem importat primam radicem eius, quia actus cuiuslibet virtutis, procedit ex radice charitatis. 12ª.q.105.2.10m.*.22ª.q.108.2.2m

6 Vindicatio debet fieri per priuationem eorum quæ peccans dirigit. s. per mortem, verbera talionem, vincula, carcerem, seruitutem, damnum exilium, ignominiam, & huiusmodi. 22ª.q.108.3.o

7 ¶ Vinum vitis, est propriè vinum, alia vero per similitudinem eius. 3ª. q.74.5.c.1m

8 Vinum calefacit & lætificat. 22ª.q.149.8.1m.*.3ª.q.74.5.c

9 Vsus vini est illicitus per accidens tantum. s. vel propter conditionem eius, qui facilitet læditur ex eo. vel propter excessum, vel votum, vel scandalum. 22ª.q.149.3.o

10 Vinum antiquitus mulieres apud Romanos non bibebant, secundũ Valerium. 22ª.q.149.4.c

¶ Violari quæcunquæ non licebat, dicebantur antiquitus sanctæ, vel sacrosanctæ, vt muri ciuitatis, & personæ in dignitate constitutæ. 3ª. q. 60.1.2m.

11 ¶ Violentia est à principio extrinseco,* nil conferente eo quod vim patitur, vt. s. sic patiatur id autem fit quantum ad inclinationis finem, vt si lapis proiiciatur sursum, qui inclinatur deorsum ferri: secundo quo ad modum tendendi, vt si lapis velocius quàm sit eius inclinatio proiiciatur deorsum. 22ª.q.175.1.c

12 Violentia nemini cõuenit, nisi per publicam potestatem. 22ª.q 68.8.c

13 ¶ Virginitas est specialis virtus. 12ª.q.64.1.3m.*.32.q. 152.1.2m.*.3.o. .q.155.1.c.5m

14 Virginitas dicitur à virore, quia importat immunitatem à concupiscentiæ adustionem, circa delectationes venereas. 22ª.q.152.1.c.

15 Virginitas secundum Aug. est in carne corruptibili, incorruptionis perpetua meditatio 22ª.q.152.1. m

16 Virginitas quo ad suum materiale. i. pro incorruptione signaculi, vel irresolutione seminis propter delectationem, est à natura, sed quo ad suum formale. i. pro habitu quo quis proponit seu eligit perpetuo seruare integritatem mentis & corporis vel sine voto, vel præcipue cũ voto, est ex gratia Dei. 22ª.q.152.2.1m

17 In delectatione venerea sunt tria. s. violatio signaculi virginalis, resolutio seminis delectationem causans, & propositum huius. remotio primi, se habet ad virginitatem per accidens: remoto secundi se habet ad eam materialiter: remotio tertij se habet ad eam formaliter & cõpletiue, 22ª.c.1.2.c.3m.*.2.o

18 Virginitas perdita non potest reparari, ratione præteriti, sed bene quo ad omnem integritatem* operante Deo. & quo ad virginitatis propositum: nulla tamen potentia fieri potest, vt quæ corrupta est, corrupta non fuerit. 1ª.q.25.4.3m.*.22ª.q.152.2.3m

19 Corruptio triplex. s. corporalis tantum. i. fractio signaculi virginalis, vel resolutio seminis, quocunque modo: & corruptio mentis tantũ. ideſt consensus in rem veneream sine opere, & utraque simul: in tertia amittitur virginitas irreparabiliter: in secunda reparabiliter: in prima vero nullo modo. 22ª.q.152.1.o.*.2.3m

20 Virginitas & pudicitia, sunt in anima essentialiter, in carne vero materialiter. 22ª.q.152.1.2m

21 Virginitas se habet ad castitatẽ, sicut magnificentia ad liberalitatẽ 22ª. q 152.1.c.fi.*.5m.*.q.1 5.4 c

22 Virginitas est illustrior portio gregis Christi, secundum Cyprianum, & supremum decorem sibi vendicat, secundum Ambro. quia est supremum gradus temperantiæ, & est virginum sublimior gloria, per contemplationem ad nuptias & coniugatas. 22ª.q.152.5.c.1m

Virginitas est maxima, non quidem simpliciter, sed in genere castitatis, scilicet castitatis virginalis, coniugalis & vidualis, non autem est maxima virtutum simpliciter, quia est minor virtutib. theologicis & religione quarum actus est ipsa occupatio circa res diuinas: & ideo præferuntur virginitati. 22ª.q.152.3.c.5m.*.4.5 o.*.q. 152.2.2m.*.q. 152.1.o *.4.c.1m.*.q.185.4.o

Coniugatus potest esse melior virgine dupliciter. s. si habeat animum magis paratum ad virginitatem si oporteret, licet non eam habeat in opere, sed in solo habitu, & propter aliquam aliam excellentiorem virtutem. 22ª.q.152.4.1m.*.2m

Virginitas non opponitur luxuriæ sicut extremum, sed sicut medium. 22ª.q.152.2.2m

*Virginitas vt virtus, nõ potest amitti sine peccato, quia firmata est per votum. 22ª.q.152.3.4m

Virginitas quo ad suum formale, potest reparari per penitentiam, & semper est cum exteris virtutibus, non autem quo ad materiale eius. 22ª.q.152.2.2m..3m.*.2.89.3.1m

Fractio signaculis virginalis quocunque modo, sine proposito delectationis, non magis præiudicat virginitati, quàm fractio manus uel pedis. 22ª.q.152.1.3m

Virginitas ad vacandum liberius Deo, & contemplationi eius, non est ut iniota, sed est licita & laudabilis. 22 q. 152.2.o.*.3.5 c

¶ Virilitas est idem quod fiducia, ideo est pars potentialis fortitudinis. 22ª.q.128.6m

¶ Virtus nominat perfectionem potentiæ, quia de. ratione virtutis est quod ponat potentiam in ultimo quo ad actum, quo ad obiectum, & quo ad modum agendi. 12ª.q 55.1.2.3.c.*.q.56.1.c.*.q 66.3.c.*. 22ª.q.51.12m.*.q.129.2.c

Virtus quandoque sumitur pro omni quod potest esse principium operationis, uel motus. 12ª.q.25.2.1m.*.q 41.1.1m

Virtus importat directe dispositionem habentis se conuenienter, secundum modum suæ naturæ, sed consequenter importat bonitatem. 12ª q.71.1.o

Virtus est dispositio perfecti ad optimum, inquantum dicit operationẽ, per quam res finem suum consequitur. 12ª.q.110.3.c.*. 22ª.q.23. 7.c.

Omnis virtus humana potentiæ rationalis, est habitus sed potentia naturalis, est sua virtus. 12ª.q.55.1.o.*.q.56.3.c

Quandoque virtus dicitur, id ad quod est virtus, scilicet uel obiectum virtutis, uel actus eius, sicut fides dicitur quandoque id quod creditur, quãdoque uero ipsum credere, quandoque autem ipse habitus quo creditur. 12ª q 55.1m

De ratione virtutis humanæ, est habitus operatiuus, & bonus. 12ª.q.55. 2.3.o.*.q.56.1.c.*.q.71 1.2m.*.22ª.q.58.1.c

Principale in virtute, est electio 22ª.q.134.3.4m

Vbi est speciale impedimentum rationis, ibi oportet esse specialem virtutem. 22ª.q.249.1.2.c

*Virtus est bona seipsa, & non per aliam virtutem. 12ª.q.55.4.1m

Virtus duplex. s. virtus uera, & virtus falsa est simulata. 22ª.q.23.7.3m

Virtus dicitur dupliciter. s. virtus uera, & virtus ficta. 22ª.q.23.1.c

Virtus duplex. s. virtus propria, & virtus aliena. 3ª. q.43.3.o

Habitus moralis habet rationem virtutis, inquantum ratione conformatur. 12ª q.58.2.c.fi

Virtus simpliciter dicta, dicitur amor, secundum Augustinum, quia dependet à voluntate, cuius prima affectio est amor. 12ª.q.56.3.1m.*. q.62.2.3m.

Virtus, secundum Aug. est ordo uel ordinatio amoris, quia per eam amor in nobis ordinatur. 12ª.q.55.1.4m.*.q.62.1.1m

Virtus secundum Aug. est bonus usus liberi arbitrij, quia virtus ordinatur ad eum sicut ad proprium actum. 12ª.q.55 1.2m

Virtus secundum Aug. est bona qualitas mentis qua recte uiuitur, qua nullus male utitur, quam Deus in nobis sine nobis operatur, quæ diffinitio tantum virtutis rationem complectitur. & conuenit cuilibet uirtuti, præter ultimam partem quæ conuenit uirtuti infusæ tantũ. 12ª. q.55.4.o.*. 22ª.q.168.2.2m

virtus ut est in concupiscibili uel in irascibili, nihil aliud est quàm quædam habitualis conformitas earum ad rationem. 12ª.q.56.4.c.fi.*. q 92.1.c

virtus uniuersaliter est, quæ bonum facit habentem, & opus eius reddit bonum: & hoc dupliciter, uel materialiter tantum vt uirtutes intellectuales: uel formaliter, ut uirtutes morales. 22ª.q.17.1.c.*.q.47. 4.c.*.q 58.1.c

virtus dicitur ultimum potentiæ, quia ad illud potentia ordinatur, s. ad obiectum quia ibi uirtus sumitur pro obiecto. 12ª.q.55.1 1m.. 3.c.*.22ª.q.23.3.1m

De ratione uirtutis est, quod se habeat tantum bonum. 22ª.q 3.3.1m. *.q.4.5.c.*.q 23.7.c.*.q.51.1.2.c.*.q.81.4.c.*.q.117.6.c.2m.*. 3ª q.7.1.c.1m.

Obiectum cuiuslibet uirtutis, est bonum circa propriam materiã. Sed uirtutes nominatæ ab aliqua generali conditione uirtutum, illam sibi materiam specialiter uendicant, in qua difficillimum & optimum est conditionem huiusmodi obseruare: sicut fortitudo pericula mortis, temperantia delectationes tactus, & sobrietas mensuram circa delectationes cibi & potus. 12ª.q 61.4.c.*.22ª.q.149 1.c. principio.

virtus uera & simpliciter, ordinat ad principale bonum. Sed uirtus uera & secundum quid & imperfecta, ordinat ad particulare bonum. Falsa uero uirtus, abducit à principali bono. Sicut nõ est uera uirtus amoro-

rum pru-

rum prudentia,qua excogitant diuersa genera locellorum,& auarorũ iustitia,qua grauium damnorum metu contemnunt aliena,& auarorum temperantia,qua luxuriæ, quæ sumptuosa est, cohibent appetitum,& auarorum fortitudo,qua,vt ait Horatius,per mare pauperiem fugiunt,per saxa,per ignes,22æ.q.13.7.c

25 Virtutes & vitia sortiuntur speciem ex eo quod est per se intentum, non autem ab eo quod est intentum per accidens, & præter intentionem,22æ.q.109.2.2m.*.q.110.2.c.1m

26 Species virtutum distinguuntur secũdum obiecta,12æ.q.95.3.c.*.22æ q.18.2.c.*.q.19.3.4.5.c.*.q.31.4.c.*.q.47.5.c

27 Materia virtutum moralium duplex.s.materia propinqua.i.passiones vt plurimum,& materia remota.i.obiecta passionum.12æ.q.60.5.c.*.22æ.q.31.1.2m,q.32.1.4m.*.117.2.3.0.*.6.c

Obiecta passionum diuersarum potentiarum,comparata ad appetitum sensitiuũ. causant diuersitatem passionum, ad rationem vero comparata,causant diuersitatem virtutum.12æ.q.60.5.c

29 Obiecta passionum diuersarum potentiarum, semper causant diuersas species virtutum moralium.12æ.q.60.5.c

30 Nihil potest esse subiectum virtutis simpliciter dictæ,nisi voluntas vel potentiæ,vt motæ ab ea,12æ.q.55.2.c.*.4.3m.*.q.56.3.0.*.q.57.1.c.

31 Nulla virtus est in voluntate,respectu boni sibi proportionati, sed tantum respectu Dei vel proximi.12æ.q.52.3.c.1m.*.q.59.6.0

32 Intellectus non potest esse subiectum virtutis,nisi vel secundum quid.i. virtutum intellectualium,vel simpliciter,i.inquantum mouetur à voluntate.12æ.q.56.3.0

33 Virtutes perficientes intellectum, excludunt totaliter falsum, non autẽ virtutes perficientes appetitum.22æ.q.1.3.1m

34 Omnis virtus & vitium est habitus voluntatis & mentis causaliter non autem subiectiue,12æ.q.56.3.0

35 Virtutes perficiunt nos,ad prosequendum debitæ inclinationes naturales.Ideo ad quamlibet inclinationem naturalem determinatam, ordinatur aliqua specialis virtus.22æ.q.108.2.c

36 *Vna & eadem virtus potest esse in diuersis potentiis.12æ. q. 56.2.c.

37 Nulla virtus proprie est in corpore,sed tantum in anima,12æ.q.55.2.c *.q.56.4 3m

38 Omnis virtus circa passiones,est in appetitu sensitiuo.12æ.q.56.4.4m.

39 In Deo est potissime virtus.1ª.q.3. .1m.*.q.4.2.2m

40 Virtutes circa actiones,& virtutes in voluntate,vel virtutes in intellectu practico vel speculatiuo,sine imperfectione,sũt proprie in Deo, Non autem virtutes circa passiones in bonũ spirituale,nisi metaphorice. Sed virtutes circa passiones in bonum corporale, nullo modo. Nec virtutes vitæ actiuæ,vt eam perficiunt,1ª.q.21.1.1m.*.12æ.q.61.5.c 1m

41 Virtus ordinata ad bonum,secundum regulam rationis humanæ potest causari in nobis ex actibus nostris, non autem quæ secundum regulã diuinam,12æ.q.51.2.3.4.0.*.q.55.4.c.6m.*.q.63.2.3.0.*.q.65.2.c.*.q.92.1.1m

42 Virtutes insunt nobis à natura, secundum aptitudinem & inchoationẽ, non autem secundum perfectionem,præter virtutes theologicas,quæ sunt totaliter ab extrinseco,s.à Deo.12æ.q.51.1.0.c.*.q.63.1.0.*.2 3m.*.3.c.*.q.71.2.1m.*.q.85.1.c.*.q.95.1.c.*.22æ.q.47.1.5.0.* q.80.2.c.*.q.123.1.3m.*.q.141.1.2m

43 Virtutes quædam præter theologicas,causantur in nobis à Deo immediate,ad finem supernaturalem. 2æ.q.51.4.0.* q.63.3.0

44 Virtutes infusæ causantur in nobis à Deo,sine nobis agentib. non autẽ sine nobis consentientib. 12æ.q.55 4.6m

45 Determinatio actus virtuosi, ad proprium & per se obiectum virtutis, est sub necessitate præcepti,sicut etiam actus virtutis. Non autem ad ea quæ accidentaliter & secundario se habent ad proprium & per se virtutis obiectum,22æ.q.2.5.c

46 Actus virtutis & virtus,eodem nomine quandoque nominatur. 22æ.q.137.1.2m

47 Ex hoc actus est virtuosus, quod per rationem ordinatur ad aliquod bonum honestum.22æ.q.147.1.c

48 Virtus proprie non potest dici actus, nisi sicut habitus nominantur per actus,quia virtus semper includit respectum ad illud cuius est principium. 2æ.q.70.1.3m

49 Aliqui actus sunt aliquib. virtuosi,tanquam eis proportionati & conuenientes,qui tamen aliis sunt vitiosi,tanquam eis non proportionati, 12æ.q.95.3.3m

50 De ratione actus virtuosi sunt quatuor.s.quod operãs sciat, quod eligat propter bonum,& immobiliter,12æq.100.9.c.*.22æ.q.58.1.c

51 Actus virtutis dicitur dupliciter,scilicet materialiter & formaliter.Primus potest esse sine virtute,non autẽ secundus,12æ.q.93.3.2m.*.22æ q.32.1.1m

52 Adiunctio actuum virtutum secundarium,ad actus & virtutes principales, magis est secundum conuenientiam in modo qui est quasi forma earum, quàm secundum materiam, 22æ.q.157.3.2m.*.q.161.4.0.

53 Actus interior & exterior,non requirunt diuersas virtutes, 22æ.q.31.4.b.

54 Quælibet virtus principaliter est interius in anima, sed actus exteriores debent moderari secundum debitas circunstantias. 22æ.q.161.3.3m

55 Actus interiores,maxime pertinent ad virtutes.12æ.q.54.2.3m

56 Actus exteriores sunt proprie actus illarum virtutum, ad quarum fines, secundum speciem suam ordinantur,22æ.q.3.1.0

57 Quælibet virtus moderans amorem aliquorum bonorum, moderatur etiam ex consequenti timorem contrariorum maiorum,22æ.q.123.4.2m

58 Actus exteriores sunt illius virtutis,cuius est mouere ad eos,22æq.32.1.c

59 Diuersi actus eiusdem bonitatis, pertinent ad eandem virtutem, si autẽ sint diuersæ bonitatis,pertinent ad diuersas,22æ.q.51.2.c

60 Diuersitas virtutum est ex diuersitate actuum quorum est diuersa ratio bonitatis.22æ.q 51.2.c * q.181.2 3m

61 *Actus vnius virtutis ut elicientis,potest attribui alteri virtuti ut imperanti,12æ.q.114.4.1m.*.22æ.q.32.2m.*.q.85.3.c.*.q.88.6.c.*.q.147.2 2m

62 Virtutes non sunt æquales, sed vna virtus est maior alia & in diuersis specieb.virtutum & in eadem specie:non quidem secundum se,sed ex parte eiusdem hominis in diuerso tempore, uel ex parte diuersorum hominum propter maiorem assuefactionem vel meliorem dispositionem naturæ vel rationis,propter maius Donum gratia Dei,12æ.q.66 1.0.*.2.c.*.q.73.2.3m.*.q.102.4.c.*.22æ.q.5.4.0

63 Virtutes quæ simpliciter ordinãt nos in bonum, sunt simpliciter digniores virtutib.retrahentib.nos à malo.22æ.q.157.4.c

64 Quælibet uirtus tanto excellentior est quanto ad altius bonum ordinatur,12æ.q.111.5.c.*.q.112.4.c.*.22æ q.117.6.c.*.q.136.2.c

65 Omnes virtutes in eodem,sunt æquales secundum proportionem,quia æqualiter crescunt,12æ.q.65.1.1m.*.q.73.2.3m

66 Virtutes theologicæ sunt cæteris virtutib.nobiliores,12æ.q.68.8.0.*.22æ.q.9.1.3m.*.q.19.9.4m.*.q.23.6.c.*.q.104.3.c.*.q.117 6.c.* q.141.8.*.q. 61.5 c

67 Virtutes theologicæ sunt priores cæteris virtutibus,22æ.q.4.7.c.*.q.10.1.1m.

68 Virtutes theologicæ sunt causæ cæterarum virtutum.12æ.q.63.3.c.*.22æ,q.161.4.1m

69 Virtutes theologicæ habent ultimum finem pro obiecto:aliæ autem virtutes,sunt circa ea quæ sunt ad finem,22æ.q.4.7.c.*.q.81.5.c

70 Virtutes theologicæ non sunt virtutes humanæ,sed super humanæ vel diuinæ.Et conueniũt homini prout per gratiam participat naturam diuinæ.12æ.q.58.3.3m.*.q.61.1.2m.*.q.62.1.c.1m.*.2.2.0

71 Virtutes habentes pro obiecto bonum spirituale,s. virtutes theologicæ & virtutes intellectuales,sunt simpliciter nobiliores virtutib.habentib.pro obiecto bonum corporale, vel aliquid ei adiunctum, 22æ.q.136.2.c.

72 *Vna virtus est prior alia secundum actus, licet simul infundantur omnes à Deo secundum habitus.12æ,q.62.4.c.*.3ª.q.85.6.c.

73 Virtutes naturales sunt nobiliores virtutib.acquisitis,sed sunt minus nobiles uirtutib.infusis.12æ.q.63.2.3m

74 Virtutes intellectuales,sunt simpliciter nobiliores uirtutib. moralibus, propter nobilius obiectum,sed est econuerso secundum quid.s.ut uirtutes,& respectu actuum.12æ.q.61.1.3m.*.q.66.3.0.*.q.68.7.8.c. 22æ.q.23.6.1m.*.q.161.5.c

75 Virtutes intellectuales & morales, perficiunt intellectum & appetitum in ordine ad regulam & mensuram creatam.virtutes vero theologicæ,ad regulam & mensuram increatam.12æq.62.2.1m.*q.64.4.1m

76 Virtutes morales sunt permanentiores virtutib. intellectualib. propter exercitium,sed econuerso propter obiectum.12æ.q.53.1.3m.*.22æ.q.66.3.1m

77 Virtutes morales sunt necessariores ad vitam humanam,virtutib.intellectualib.12æ.q.66.3.1m

78 Vna uirtus alteri uirtuti non contrariatur aut repugnat, sed uitio, quia secundum Philosophum, bonum non est bono contrarium. 22æ.q.101.4.c

79 *Vitium non tantum opponitur virtuti perfectæ,sed etiam imperfectæ in genere uirtutis. s. habilitati naturali ad bonum, & dispositioni ad virtutem,12æ.q.73.2.2m.*.q.73.1.2m

80 Omne uitium quod magis opponitur uirtuti,nominatur ex defectu virtutis,22æ.q.107.2.c

81 Cum uirtus magis opponitur uni extremo uitiorum, quàm alteri, illud vitium magis oppositum nominatur nomine passionum, ad quam refrenandam uirtus principaliter ordinatur.22æ.q.21.3.c.*.q.13.principio.

82 Vitia inquantum sunt contra bonum rationis,contrariantur virtuti.Inquantum autem sunt contra instinctum diuinum, contrariantur donis.12æ.q.68.1.2m

83 Multa uitia opponuntur uni uirtuti dupliciter.s.secundum diuersam habitudinem ad uirtutem, & secundum diuersas circunstantiarum corruptiones.22æ.q.10.5.c.*.q.92.1.c.*.2.1m

84 *Nõ oportet quod principale uitium,opponatur principali uirtuti.12æ q.84.4.1.*.22æ.q 34.5.1m.*.q.118.7.1m.*.q.148.1.1m.*.q.192.6.2m.*.7 3m.

85 Multa uitia opponuntur secundum diuersos actus,eidem uirtuti,22æ.q 29.4.3m

86 Virtuti ut sic,opponitur uitium.Sed ut bonitati,opponitur malitia. Peccatum autem opponitur ei,ut operatiuæ boni. 12æ.q.71.1.0

87 Actus uitij potest esse cum habitu uirtutis,& econuerso,nisi actus excludat causam habitus12æ,q.63.2.2m.*.q.71.4.0.*.q.73.1.2m.*.q.77.2.3m.*.22æ.q.24.12.0

88 Vitium directe opponitur uirtuti. Non autem peccatum, nisi secundum actum,sed opponitur actui uirtuoso.12æ.q.71.4.0

89 Directa oppositio uitiorum ad uirtutes, non attenditur secundum causas,quia contingit vnum uitium oriri ex diuersis causis.Sed attẽditur

secun-

secundum speciem actus.22æ.q.116.1.2m.*.q.127.2.1m.*.q.113.2.c.* q.138.2.1m.

90 Nec etiam attenditur secundum effectus,22æ.q.127.2.2m.*.q.132.2.3m *.q.133.2 c.

91 Habitus virtutis & vitij corrumpuntur per iudicium rationis,vel in cõtrarium mouentis,vel ex ignorãtia,vel passione,vel electione.12æ.q 53.1.c fi.

92 Diuersitas finium diuersificat virtutes.12æ.q.54.2.3m.

93 Virtutes theologicæ differunt specie à virtutib,moralib. & intellectualib.12 q.62.2.0.

94 *Virtus infusa,differt specie à virtute acquisita dupliciter. s. ratione diuersæ regulæ,& ratione diuersi finis.12æ.q.63.4.0.

95 Virtutes morales differunt subiecto à virtutib.intellectualib.Sed virtutes theologicæ differunt obiecto ab vtrisque.12æ.q.58.2.0.*.q.62.2.0.

96 Obiectum virtutum moralium & intellectualium,est proportionatum naturæ hominis. Non autem obiectum virtutum theologicarum, sed est supra rationem & supra naturam,12æ.q.58.3.3m.*.q.62.1.c *.2 5.0.*.q.63.3.0.

97 Homo secundum virtutes morales,dicitur simpliciter bonus,non autẽ secundum virtutes intellectuales.12æ.q.56.3.c.*.q.58.3.2m.*.22æ q.23.7.5m.

98 Virtus sumitur tripliciter.s.pro habitu,pro obiecto,& pro actu eius.12æ q.55.1.1m.

99 Virtus pro habitu diuiditur in diuersa genera virtutũ analogicæ, quia bonum rationis non est in omnibus secundum eundem ordinẽ.12æ, q.61.1.1m

100 Genus virtutum triplex s.genus virtutum theologicarum, intellectualium,& moralium.12æ.q 63.8.c.

101 Virtus humana sufficienter diuiditur per virtutes intellectuales & morales.12æ.q.58.3.0.

102 Virtus dicitur dupliciter.s.simpliciter.i.quæ facit recte operari, vt virtutes morales.& secundum quid,id est, quæ facit facultatem recte operandi vt virtutes intellectuales.12æ.q.56.3.0.*.3.c.*.3.4.c.*.q.61.1.c.*.q.65.3.c

103 Partes quæ singulis virtutib.assignantur, non sunt partes integrales,sed partes subiectiuæ,vel potentiales.12æ.q.54.4.2m

104 Virtus dicitur esse aliquorum dupliciter.s.vt obiectorum,& vt actuum. 12æ.q 57.1.2m

105 Aliquid potest procedere ex radice virtutum dupliciter. s. directe.i.actus eius,& indirecte.i.occasionaliter.s.peccatum 22æ.q.20.1.2m.

106 Aliquid impedit virtutem dupliciter. s. vel quo ad communem statum eius.s.tantum peccatum,vel quo ad perfectum statum. s.aliquid minus bonum.22æ.q.153.2.1m.

107 Virtutes aliquas propter esse theologicas, ad acquirendum beatitudinẽ supernaturalem 12æ.q.62.1.0.*.2.3.c

108 Virtutes theologicæ dicuntur,quia habent Deum pro obiecto,tantum à Deo infunduntur,& tantum per reuelationem Dei in sacra scriptura traduntur.12æ.q.63.1.c.*.22æ.q.17.5.6.c

109 Virtutes theologicæ sunt, quib.mens humana Deo coniungitur.12æ.q.61.8.c.*.q.104.3.c.*.q.151.2.c

110 Virtutes theologicæ,habent idem pro obiecto & fine.s.Deum,12æ.q.62.2.c.*.q.107.1.1m.*.22æ.q.4.1.7.c.*.17.5.6.c.*.q.19.0.2m.* q.20.3.c.*.q.23.6.c.*.q.81.5.0.*.q.161.4.1m.*.5.c.

111 Virtutes theologicæ habent duplicem regulam seu mensuram. s.Deum, & capacitatem nostram.12æ.q.64.4.c

112 Virtutes theologicæ non sunt virtutes exemplares, quia non dicuntur theologicæ,quod Deus eis sit virtuosus,sed nos ad Deum,& à Deo. 12æ.q.62.1.2m

113 Virtutes theologicæ sunt tantum tres.s.fides,spes,& charitas,12æ.q.62.3.0.*.22æ.princip.*.q.17.6.0

114 Virtutes theologicæ,secundum habitus sunt simul, sed secundũ actus, via generationis: fides est prima,spes secunda, & charitas tertia.Sed ordine perfectionis,est econuerso.12æ.q.62.4.0.*.22æ.q.17.7.8.0.

115 Sapientia non est virtus theologica,quia non est de Deo immediate,& secundum quod in se est,sicut fides, sed est deo per effectus eius.12æ.q.62.2.2m.

116 Virtutes intellectuales, sunt eorum per quæ homo fit beatus, vel sicut virtus actuum,& hoc dupliciter.s.meritorie & inchoatiue, vel sicut uirtus obiectorum,non autem sicut virtus subiectorum, nisi forte effectiue.12æ.q.5 .1.2m

117 Virtutes intellectuales sunt tantum tres speculatiuæ.s.sapientia,intellectus,& scientia,& duæ practicæ.s.prudentia & ars.12æ.q.57.2.0.*.q 63.7.c.*.22æ.q 4.8.c.q.47.5.c

118 Omnis virtus intellectualis speculatiua,est tantum circa necessaria, practica vero,est tantum circa contingentia.12æ.q.57.5.3m.*.q.66.3.3m.*.22æ.q.4.8.c.*.q.47.5.c.

119 Bonum virtutis intellectualis,est verum,speculatiuæ quidem absolute. practice vero secundum conformitatem ad appetitum rectum.12æ, q.57.2.3m.*.q.64 3.c.

120 *Virtutes intellectuales non sunt connexæ ad inuicem. 12æ. q. 65.1.3m.

121 Virtutes intellectuales speculatiuæ,præferuntur virtutib.intellectualib. actiuis.12æ.q.63.7.c

122 Virtutes speculatiuæ,non ex æquo distinguuntur ad inuicem, sed ordine quodam, sicut in totis potẽtialib. quorum vna pars est perfectior altera,12æ.q.57.2.2m

123 Virtutes morales possunt esse sine virtutibus intellectualib. præter prudentiam & intellectum,& econuerso,præter prudentiam. 12æ.q.58.4.5.0.

124 Nulla virtus moralis est passio,quia passio est motus, & indifferens ad bonum & ad malum,habens principium in appetitu,& terminum in ratione. Sed virtus est econuerso,12æ.q.59.1.0.

125 Non omnis virtus dicitur moralis,sed tantum illa quæ est in vi appetitiua.12æ.q 58.1.0.*.q.68.8.c.

126 Virtus moralis non est vna tantum,sed multæ secundum speciem.12æ. q.60.1 0

127 Multæ sunt virtutes morales circa operationes humanas, secundum diuersas rationes debiti, quæ tamen omnes habent rationem iustitiæ, 12æ.q.60.3.0

128 Virtutes morales sunt connexæ.12æ.65.1.0.*.2.c.q.66.2.c.*.q.68.5.3m.*.q.73.1.0.*.22æ.q.129.3.2m.*.q.134.1.1m.*.q.146.4.0.*.q.147.2.1m.*.q.152.2.2m *.q. 71.4.c.*.3ª.q.85.6.c

129 Finis cuiuslibet virtutis moralis, est attingere medium in propria materia,quod determinatur secundum rectam rationem prudentiæ.12æ.q.66.3.3m

130 Habitus virtutum moralium,causantur in potentiis appetitiuis, secundũ quod mouentur à ratione.12æ.q.51.2.c.3m.*.3.c.*.q.53.1.c.fi

131 Finis virtutum moralium,est bonum humanum,s.esse secundum rationem. Ideo oportet fines earum in ratione præexistere.22æ.q.47.6.c *.q.123.11.2m.*.q.136.1.2.c

132 Omnis virtus moralis,est circa delectationes & tristitias cõsecutiue, nõ autem obiectiue.12æ.q.59.4.1m.*.q.60.2.c.*.22æ.q.58.9.1m.

133 Omnis virtus moralis * habet aliquas operationes bonas, quarum est productiua,& aliquas passiones similiter,vt delectationem vel tristitiam,quæ sunt passiones. Tamẽ oportet alias virtutes esse circa operationes,& alias circa passiones. 12æ.q.60.2.0

134 Virtus moralis potest esse cum passione & tristitia,& sine passione. Nec quælibet est circa passiões.1ª.q.95.2.3m.*12æq.95.0.*22æq.58.9.0

135 Multæ virtutes morales,sunt circa passiones. Tamẽ eadem virtus potest esse circa multas passiones,propter contrarietatem,vel propter eandem rationem repugnandi rationi.12æ.q.60.4.0.*.8.c.

136 Virtutes morales circa passiones sunt vndecim, secundum Aristotelẽ. s. fortitudo,temperantia,liberalitas,magnificentia,magnanimitas,philotimia,mansuetudo,amicitia,veritas,eutropelia,& iustitia. Sed sunt duodecim cum iustitia quæ est circa operationes.12æ.q.61.5.c fi.

137 Eadem virtus moralis.s.temperantia, est circa omnes passiones concupiscibilis,quia se consequuntur,& ordinantur ad idem. Nõ autem circa passiones irascibilis.12æ.q.60.4.0

138 Eadem est virtus moralis,circa contrarias passiones.12æ.q.60.4.c.2m.

139 Vbi in actibus hominis est specialis ratio bonitatis,oportet esse specialem virtutem.22æ.q.109.2.c.*.q.114.1.c.*. q.137.1.c.*.q.149.1.c.prin.*.3ª.q.85.2.c.

140 vbicunque est aliquis actus hominis bonus,oportet quod respondeat alicui virtuti humanæ,22æ.q.17.1.c.*.q.81.2.c.*.q.104.2.c.*.q.109.1.c.*.3ª.q.85.1.2.c

141 Inter virtutes morales,tanto aliqua virtus est potior, quanto maius aliquid contemnit,vt Deo inhæreat.22æ.q.61.5.c.*.q.104.3.c.

142 virtutes morales manent post hanc vitam in beatis, quo ad suum formale.s.quo ad ordinem rationis, non autem quo ad suum materiale. s. quo ad inclinationem appetitus ad passiones,vel ad operationes huius vitæ,12æ.q. 7.1.0.*.2.c.3m.*.4.1m.*.q.68.6.c.*.22æ.q.52.3.2.*.q.136.1.1m.*.q.181.4.1m.

143 Omnes uirtutes morales reducuntur ad quatuor virtutes cardinales.22æ prolo.fi.

144 Et dicuntur virtutes cardinales principales, quia sunt circa potissimum in materia virtutum Cardinales vero dicuntur,quia sunt fundamenta aliarum virtutum.Et sunt virtutes generales virtualiter,22æ.q.129.5.c.*.q.134.c.*.q.137 2.c.*.q.141.7.c.*.q.143.c.*.q.160.1.c.

145 Solæ virtutes morales & prudentia,dicuntur virtutes cardinales & principales,non autem intellectuales,nec theologicæ.12æ.q.61.1.0.*.q.66.4.c.

146 Et sunt tantum quatuor.s.prudentia,iustitia, fortitudo, & temperantia. 12æ.q.61.2.3.0.*q.66.1.4.c.*.22æ.prin.*q.123.11.0.*q.141.7.0

147 Et capiuntur dupliciter. s. ut quatuor conditiones cuiuslibet virtutis, s. discretio,rectitudo,firmitas,& modus,& ut determinantur ad principales materias. Primo modo, sunt virtutes generales; secundo vero modo sunt virtutes speciales,& realiter distinctæ.12æ.q.61.2.3.4.0.*.q.65.1.c.*.q.66.2.c.*.22æ.q 54.8.2m.*.q.123.2.11.c.*.q.189.1.c.principio.

148 Et sunt quadruplices.s.exemplares politicæ,purgatoriæ,& purgati animi.12æ.q.61.5.0.

149 Solæ virtutes infusæ,sunt perfectæ,& simpliciter virtutes.12æ.q.65.2.c.*.22æ.q.23.7.c.

150 virtus acquisita disponit ad naturam humanam,sed virtutes infusæ disponunt hominem altiori modo,ad altiorem finem & ad altiorem naturam.scilicet ad naturam diuinam participatam. 12æ.q.110.3.c.*.22æ q.23.7.c.

151 virtutes infusæ augentur per actionem Dei,acquisitæ vero per actus nostros,qui etiam disponunt ad augmentum infusarum. 12æ.quæst.92.1.1m.

152 virtutes acquisitæ sicut perficiunt hominem ad ambulandum secundũ quod congruit homini naturalis rationis, sic virtutes infusæ perficiũt hominem,secundum quod congruit lumini gratiæ,12æ.q.110.3.c.

virtutes

153 Virtutes infusæ, non auferunt contrarias dispositiones, sicut uirtutes acquisitæ, ideo patiuntur difficultatem in operando, non autem virtutes acquisitæ. 12æ q.65.3.2m.* 3m.*.3a.q.89.1.c.
154 Virtutes infusæ auferuntur per quodlibet vnum solum peccatum mortale, non autem virtutes acquisitæ. 12æ.q.63.2.2m.*.q.65.3.c.*.q.71.4.c.*.q.73.1.2m.*.22æ.q.24.1.2.c.*.q.133.1.2m.
155 Quilibet actus disponit ad generationem virtutis acquisitæ, sed non complet eam, nisi vltimus actus perfectior aliis agens in virtute omnium actuum præcedentium. 22æ.q.24.6.2m.
156 Finis virtutis acquisitæ, est bonum ciuile, ad quod dirigit, finis vero virtutis infusæ, est beatitudo cælestis. 12æ.q.63.4.c
157 Virtus acquisita diminui potest per cessationem actus eius, non autem uirtus infusa, quia virtus acquisita dependet ab actu suo, non autem virtus infusa. 22æ.q.14.10.0.
158 Virtutes morales acquisitæ, non manent post hanc vitam, nec virtutes infusæ, quo ad actus circa propriam materiam, sed tantum quo ad actus circa finem. 12æ.q.282.4.2m
159 Virtus naturalis est determinata ad vnum virtus autem rationalis, se habet ad multa. 22æ.q.49.4.1m.*.q.50.2.c.*.q.55.2.c.3m.
160 Virtutes naturales agunt ex necessitate. Ideo peccatum non potest esse in actib. earum, si sint virtutes integre. Non autem virtutes animæ agunt ex necessitate. 12æ.q.71.4.c.3m
161 Quælibet virtus completa: vel virtus instrumentalis, est complete in omnib simul concurrentib. ad vnam actionem, sed est in singulis in complete. 1a.q.76.2.c
¶ Vis.*. Secundum iura, vim vi repellere licet, cum moderamine inculpatæ tutelæ. 22æ.q.67.7.c
1 ¶ Visio.*. Nomen visionis extenditur ad significandum omnem cognitionem sensuum & intellectus, propter dignitatem visus, & certitudinem eius. 1a.q.67.1.c.*.12æ.q.67 5.3m.*.22æ.q.177.2.1m
2 Videri dicuntur, quæ per se mouent intellectum, vel visum, ad sui cognitionem. 22æ.q.1.4.5.c
3 Visio triplex. scilicet corporalis, imaginaria, & intellectualis, quarũ quælibet potest esse supernaturalis. 1a.q.93. 4m.*.22æ.q.174.1.3m.*.q.175.3 4m
4 Visio corporalis & intellectualis triplex, s. per essentiam, per similitudinem acceptam à re immediate, & per speculum. 1a.q.16.3.c.
5 Principium visionis intellectualis triplex, scilicet lumen naturale, lumẽ habituale, & primũ intelligibile, per quod homo intelligit alia. 22æ.q.1.1.c.
6 In visione corporali & imaginaria, est quædam trinitas, sed imperfecta. sicut & in visione intellectuali, quia deficit consubstantialitas, & coæternitas. 1a.q.9.6.4m
7 Ad visionem sensibilem & intellectualem duo requiruntur. s. visus, & vnio eius, cum visibili. 1a.q. 2.2.c
8 Visio intellectualis, est excellentior visione corporali & imaginaria sola, non autem cum visione intellectuali. 3a q.30 3.1m
9 Occupatio exterior facit minus videre in speculabilib. & clarius in agibilibus, propter experientiam & attentionem. 12æ.q.40.5.1m.*.22æ q.181.2.2m
1 ¶ Visus habitus per generationem naturalẽ, & visu cæci illuminati per miraculum, sunt eiusdem speciei: ideo non possent esse simul in eodem oculo, sicut duo accidentia, vel duæ formæ eiusdem rationis, non possunt esse simul in eodem subiecto. 1a.q.94.3.1m.*.12æ.q.63.4.3m.
2 Vtimur pertinentib ad visum in intellectualib. quia visus spiritualior & subtilior est cæteris sensib. ratione obiecti, & ratione immutationis. 1a.q 67.1.c
3 Sensibilia communia percipiuntur præcipue per tactum, & plus per visum. 1a.q.55.6.4m
1 ¶ Vita.*. Hoc nomen vita, sumitur ab apparenti exterius, scilicet à mouere se. sed imponitur ad significandum naturam cui hoc conuenit, 1a.q.18.2.c
2 Vita quandoque pro essentia rei ponitur, vt Augustinus dicit. 1a.q.54.1.2m.
3 Vita primo manifestatur per hoc, quod aliquid mouet se: ideo omne mouens se quocunque motu, viuit proprie, & nihil aliud, nisi metaphorice. 1a.q.18.1.0.*.2.3.c.*.22æ.q.1 9.1.c
4 Vita manifestatur duplici opere. s. cognitione & motu. 1a.q.85.1.c
5 Vita non se habet ad viuere, sicut essentia ad esse: sed sicut cursus ad currere, quorum vnum significat actum in abstracto, & aliud in concreto: vnde non sequitur, si viuere sit esse, quod vita sit essentia: licet quãdoque viro pro essentia ponatur, secundum quod Augustinus dicit, quod memoria & intelligentia & voluntas sunt vna vita, & sic nõ accipitur à Philosopho, cum dicit, quod actio intellectus est vita. 1a.q.54.1.2m.*.22æ.q.179.1.1m
6 Vita siue viuere potest accipi tripliciter. s. pro esse viuentis, pro operatione vitali, & pro principio directiuo artium seu operationum vitalium. 1a.q.18.2.c.1m.*.4.4m.*.q.54.1.2m.*.12æ.q.3.2.1m.*.q.56.1.1m.*.22æ.q.1 .7.c
7 In Deo est perfectissime & maxime vita. 1a.q.18.3.0
8 Vita Dei est essentia eius 1a.q.18.4.1m.
9 Deus est suum viuere, ideo non habet principium viuendi. 1a.q.18.3.2m.
10 Viuere Dei, est suum intelligere. 1a.q.28.3.c.2m.*.4.c
11 Omnia creata, sunt vita in Deo quia quicquid est in Deo vt intellectũ, est ipsum viuere Dei, & vita eius. 1a.q.18.4.0.
Deus est vita animæ effectiue, & immediate gratia, sed anima est vita corporis formaliter & immediate. 12æq.110.1.2m.*22æq.23.2.2m 12
Quæ secundum nullum tempus sunt, possunt dici esse vita in Deo, secundum quod viuere nominat intelligere tantum, non autem vt nominat principium operationis. 1a.q.18.4.2m 13
Mala non sunt vita in Deo, quia non sunt ab eo creata, nec conseruata, nec habent rationem propriam in Deo: cognoscuntur. n. à Deo per rationem bonorum, 1a.q.1 .4m 14
Vita rerum attribuitur spiritui sancto, inquantum res mouentur à Deo: sed vita rerum appropriatur verbo, inquantum sunt in Deo, vt cognitæ ab eo. 1a.q.18 .4.b 15
Christus non debuit eligere vitam solitariam, sed conuersari familiariter cum hominib. vt doceret publice, liberaret, & attraheret eos. 22æ q.25.5m.*.3a.q.40.1.0.*.2.c.3m 16
Christus non vixit semper in publico, sed quandoque solitarius, propter exemplum, quietem, & orationem, & ut vitaret fauorem & ostentationem. 3a.q.40.1.3m 17
Christus eligit vitam actiuam, nõ quidem corporalem, sed spiritualem, s. doctrinæ & prædicationis, quia est optima. 3a.q.40.1.2m.*.2.3m 18
Christus non debuit ducere vitam austeram, sed conformem aliis in cibo & potu. 3a.q.40.2.0.*.q.41.3.1m 19
Vita naturalis, pertinet ad substantiam hominis: ideo non suscipit magis & minus. 12æ.q.112.4.3m 20
Vita vniuscuiusque hominis, est id in quo maxime homo delectatur, & cui maxime intendit 1a.q.18.2.2m.*.22æ.q.81.1.5m.*.q.179.1.c 21
Vita hominis duplex. s. corporalis & mentalis: secundum vitam secundam, est nobis communicatio cum Deo & angelis, hic quidem imperfecte, sed in patria perfecte, non autem secundum primam. 1a.q.65.1.1m.*,22æ.q.23.1.1m 22
Vita hominis triplex. s. practica, speculatiua, & voluptuosa: prima proprie est humana, secunda angelica, sed tertia bestialis. 12æ q.3.2.1m.*.22æ.q.179.2.1m.*.3m 23
Vita abstinentium in solitudine, & vita communis in communi conuersatione, approbantur exemplo Christi, & Ioannis baptistæ. 3a.q.40.1 1m 24
Vita in vniuersali, non diuiditur per vitam actiuam & contemplatiuam, sed tantum vita hominis. 22æ.q.179.1.2m.*.2.c 25
Vita igitur hominis, sufficienter diuiditur per vitam actiuam & contemplatiuam. 22æ.q.79.0 26
Vita actiua, est tantum in hac vita 1a.q.20.4.3m.*.22æ.q.67.1.2m.*.q.68.5.3m.*.22æ.q.8 .4 0 27
Vita actiua consistit in omnibus agibilibus, sed principaliter in iis quæ ad alterum sunt, sicut in optimo agibili, s. in actibus iustitiæ. 22æ.q.181.1.1m 28
Omnes actus virtutum moralium pertinent essentialiter ad vitam actiuam, etiam actus prudentiæ. 22æ.q.180.2.c.*.q.181.1.2.0 29
Cognitio practica agibilium, pertinet essentialiter ad uitam practicam, non autem cognitio factibilium; sed cognitio speculatiua æternorũ, præexigitur ad vitam practicam, tantum vt causa, non autem essentialiter. 22æ.q.181.1.0 30
Vita actiua duplex. s. interior & exterior. prima adiuuat vitam contemplatiuam, non autem secunda, sed impedit eam. 22æ.q.182.3.0 31
Vita actiua disponit ad vitam contemplatiuam, quam nullus potest assequi perfecte, nisi prius sit perfectus in vita actiua. 22æ.q.181.3m.*.q.1 2.1.2m.*.4.c 32
Vita contemplatiua directius & immediatius est ad dilectionem Dei, quàm proximi, sed vita actiua est econuerso. 22æ.q.182.c.*.q.182.6 33
In vita contemplatiua, homo conuenit cum Deo & angelis, sed in uita actiua cum animalib. licet imperfecte. 12æ.q.3.5 c 34
Vita contemplatiua habet Deum familiariorem, sed uita actiua est fructuosior: ideo prima significatur per Ioannem, propter hoc prædilectum à Christo, secunda uero per Petrum: 1a q.20.4.3m 35
Vita contemplatiua secundum suum genus, est simpliciter nobilior, & maioris meriti, & prior, quàm vita actiua. 12æ.q.57.1.c..22æ.q.152.2.4.c.*.q.153 2.1m.*.q.182.2.0.*.q.188.5.0.*.3a.q.40.1.2m. 36
Opus actiuæ uitæ duplex. s. spirituale, ut prædicare & docere: & opus corporale, ut recipere hospites, & seruire infirmis: primum est melius quam sint opera uitæ contemplatiuæ, non autem secundum. 22æ.q.188.6.c..3a.q.40.1 2m 37
Vita actiua in præsenti, durabilior est quam uita contemplatiua, ex defectum nostro, non autem secundum se. 22æ.q.181.4 3m 38
Ambæ possunt esse simul in eodem. 22æ.q 182.1.1m.*.3m 39
Quidam sunt aptiores ad uitam actiuam, quàm ad uitam contemplatiuam, quidam autem econuerso. 12æ.q.182.4.3m 40
Prædicatores & prælati, debent esse perfecti in uita actiua & contemplatiua. 22æ.q.182.1.1m 41
Vita speculatiua est supra hominem. 12æ.q.51.1.c.*.q.188.8.5m 42
Vita contemplatiua est tantum in intellectu. 22æ.q.180.1.0..2.1m.*.7.1m 43
Vita contemplatiua principaliter consistit in contemplatione diuinæ ueritatis, sed dispositiue consistit in contemplatione cuiuslibet ueritatis. 22æ.q.180.4.0.*.7.c.*.q.181.4.2m.*.q.182.2.c 44
Vita contemplatiua habet unum actum principalem. s. contemplationẽ ueritatis, in quo maxime perficitur ueritatis contemplatio, & habet multos actus secundario. 22æ.q.180.3.4.c 45
Ad eam
46 Ad eam quatuor pertinent. s. virtutes morales aliqui actus, contemplatio effectuum Dei, & Dei contemplatio. 22æ.q.180.4.c.
47 Et est diuturna dupliciter. s. secundum se. i. ratione obiecti. s. Dei, & quia caret contrario, & quo ad nos, quia est in intellectu, & sine labore. 1a.q.20.4.3m.*.22æ.q.180.8.0.
1 ¶ Vitium vniuscuiusque rei videtur esse, quod non sit disposita secũdum quod conuenit sui naturæ. 12æ.q.7 .1.2.c.
2 Vitium est habitus aut affectio animi, in tota vita inconstans, & à seipsa dissentiens, secundum Tullium. 12æ.q.71.1.3m.
3 Vitium in tantum est contra naturam hominis, inquantum est contra ordinem rationis. 12æ.q.71.2.c.fi.
4 In plus se habet vitium, quam ægrotatio vel morbus, tam in anima quã in corpore: sicut etiam virtus, in plus se habet quam sanitas: & ideo virtuti conuenientius opponitur vitium, quàm ægrotatio vel morbus: & vitium potest esse sine eis, & non econuerso. 12æ.q.71.1.3.fi.*.2.c.prin.
5 A vitio, nomen vituperationis detractum creditur, secundum Augustinum. 12æ.q.71.2.c.
6 Vitia sumunt speciem à fine proximo, genus autem & causam, à fine remoto. 22æ.q.11.1.2m.*.q 111.3.3m.
7 Non est contra rationem vitij capitalis, quod vnum capitale oriatur ex altero, quia inuidia manifeste oritur ex vana gloria. 22æ.q.36.4.1m.*.q.118.3.3m.*.q 132.4.1m.*.q.153.4.2m.
8 Non oportet filias alicuius uitij capitalis, esse eiusdem generis cum eo. 22æ.q.118.8.1m.*.q.153.5.2m.
9 Vitio opposita virtutib. theologicis, non reducuntur ad vitia capitalia, sicut nec virtutes theologicæ ad virtutes cardinales. 22æ.q.10.1.3m
10 Vitia carnalia in tantum magis extinguunt iudicium quantum lõgius abducunt à ratione. 22æ.q.43.6.3m.
1 ¶ Vituperatio creditur trahere nomen à vitio, secundum Augustinum, quia de hoc, quælibet res uituperatur 12æ.q.71.2.c.
2 Vituperium debetur soli culpæ, sed respicit quemcunque defectum, secundum opinionem humanam. 22æ.q.44.2.0.*.1.c.
3 Virtuosi contemnunt vituperium, sed imperfecti verecundantur. 22æ.q.144.2.1m.*.4.3m.
1 Viuere, sumitur dupliciter. s. pro esse viuentis, & pro operatione eius. 1a.q.18.2.c.1m.*.q 4.1.2m.*.12æ.q.3.2.1m.*.q.56.2.1m.*.22æ.q.19.7.c.
2 Viuere dicitur esse viuentis, quia per hoc quod habet esse per suam formam, tali modo operatur. 22æ.q.179.1.1m.
¶ Viuificare effectiue, est perfectionis simpliciter, ideo conuenit Deo, non autem viuificare formaliter. 1a.q.51.1.3m.*.3a.q.2.5.2m.*.q 5.3.2m.*.q.50.2.2m.*.2.d.8.1.4m.
1 Viuum siue animatum, est superius ad hominem & ad animal. 3a.q.50 4 b.
2 Vnum non est prædicatum accidentale, sed essentiale. 1a.q.18.2.c.*.3a.q.50.5.c.
1 Vltimum rei duplex. s. in re, & extra rem. 12æ.q.2.7.8m.
2 Vltimum dicitur tripliciter. s. simpliciter, in genere, & in specie. 12æ.q.1.1.2m.fi.*.q.2.7.3m.*.q.3.5.3m.*.q 5.3.c.
¶ Vmbræ, & picturæ, & somnia, dicuntur esse falsæ, inquantum non sunt res, quarum habent similitudinem. 1a.q.17.c.2m.fi.
1 ¶ Vnctio.*. Oportet quod materia sacramenti extremæ vnctionis, sit consecrata triplici ratione. s. quia efficacia sacramentorum à Christo descendit. propter plenitudinem gratiæ, quæ confertur, & ex hoc quod effectus eius corporalis, s. sanatio corporalis, nõ causatur ex materia naturali proprietate: & hæc consecratio fit ab episcopo tantũ. 3a.q.72.3 c.
2 Effectus principalis eius, est remissio peccatorum, quo ad reliquias, sed consequenter quo ad culpam mortalem vel venialem si inueniat, nec recipiens ponat obicem. 3a.q.6 .1 c.
3 In ultima vnctione infunditur gratia, quæ effectum sacramento præbet. 3a.q.87.3 c.
4 Et remittit peccatum quo ad maculam, per gratiam quam infundit, & quo ad reatum pœnæ, fortificando subiectum, & quo ad reliquias. i. quo debilitatem mentis, non autem dispositiones & habitus causatos ex actib. peccatorum. 31.q.65.1.c.
5 In extrema vnctione cõfertur perfecta sanitas spiritualis. 3a.q.84.1.1m.
6 Hoc sacramentum immediate disponit hominem ad gloriam: ideo non debuit figurari per aliquod sacramentum veteris legis: nisi remote, per omnes curationes eius. 12æ.q.102.5.3m.*.3a.q.65.1.4m.
7 Vnctio baptizatorum in vertice, significat eminentiam dignitatis tripliciter. s. regalis, sacerdotalis, & collatæ. 3a.q.72.11.3m.
8 *Vnctio chrismatis, non propter digniorem partem capitis, sed propter potiorem effectum, episcopis reseruatur. 3a.q.72.11.3m.fi.
9 *Vnctio chrismatis qua signatur baptizatus in summitate capitis per sacerdotem, per episcopum autem fronte, ut in priori vnctione significetur super ipsum spiritussancti descensio, ad habitationem Deo cõsecrandam, in secunda quoque vt eiusdem spiritussancti, septiformis gratia,* cum omni plenitudine sanctitatis & scientiæ, & virtutis, venire in hominem declaretur. 3a.q.72.11.2m.
¶ Vnigenitus est Xp̃s, quia solus est naturalis filius: sed dicitur primogenitus quia sunt alij filij Dei, sed adoptiui. 1a.q.33.3.c.2m.*.q.41.3.c.
1 ¶ Vnio triplex. s. ex integris & perfectis, ex transmutatis, & ex imperfectis. 3a.q.2.1.c.
2 Vnio animæ & corporis, est de ratione hominis. 3a.q.50.4.c.
Prima vnio hominis ad Deum, est per fidem, spem, & charitatem. 12æ.65.4.3m.*.4m. 3
Vnio hæc est aliquid creatum. s. relatio existens in natura humana realiter; in Deo autem secundum rationem tãtum quia prout est in Deo non est aliquid secundum rem, sed secundum rationem tantum. 3a.q 2.7.0.*.8.c. 4
Vnio verbi Dei, facta est in persona diuina, & non in natura, contra Eutichetem. 3a.q 2.1.2.0.*.6.c.*.12.1m.*q. .c.*.q.9.2.1m.*.q.13.1 c.*.q.13.1.c.*q.6 12.c.*.q.50.2.0.*.q.5 1.2m. 5
Hæc vnio facta est in supposito, seu in hypostasi. 3a.q.2.3.0.*.6.c.*.q 16.1.c. 6
Natura humana non est vnita verbo accidentaliter 3a.q.2.1.c. 7
Anima & corpus in Christo vniuntur. 3a.q.2.5.0 *.q.16. .c. 8
Natura diuina vnita est non solum animæ, sed etiam corpori Christi. 3a q.2.10.2m. 9
Hæc vnio est maxima ex parte eius in qua facta est, non autem ex parte vnitorum. 3a.q.2.9.0. 10
Vnio quomodo potest dici naturalis Christo ex ipsa natiuitate, non autem ex principijs naturæ humanæ in ipso. 3a.q.2.12.c.& ad argumenta..q.7.13.2m.*q 34.3.2m. 11
¶ Vnitas.*. Quælibet res est una, per essentiam suam. 1a.q.6.3.1m.*.q 11.4.3m.*.q.76.7.c. 1
Substantia habet per se unitatem uel multitudinem, sicut & esse, non autem accidentia, sed habent à subiecto. 1a.q.39.3.c 2
Vbicunque non est unitas speciei, ibi non est unitas numeralis: nisi idẽ suppositum subsistat in duab naturis. s. in Christo, 3a.q.50.5.2m. 3
Ex multis fit unum tripliciter. s. ordine tantum, ordine & compositione & per commistionem. 3a.q.2.1 c. 4
Vnum dicitur dupliciter s. vnum quod est principium numeri, & vnum quod conuertitur cum ente. 1a.q.11.1.0.*.2.c.*.q.30.3.0. 5
Vnum numero dicitur dupliciter. s. vnum vnitate naturæ, & vnum vnitate personæ. 3a.q.3.6.1m.*.7.2m. 6
Vnum numero dicitur tripliciter. s. primo indiuisibile in potentia, vel secundum quantitatem, vel secundum essentiam, vel secundum vtrunque. Secundo indiuisibile in actu & in potentia, cum situ, ut punctus. Tertio, nihil importans nisi indiuisionem s. vnitas quæ est principiũ numeri, quæ tamen inhæret alij. i. suo subiecto. 1a.q.11.1.2m. 7
Vnum numero dicitur tripliciter s. vel indiuisibile actu & potentia, vel actu tantum, vel vnum perfectione. 3a.q.3.2.c. 8
Quod conuenit multis, non conuenit eis secundum vnam naturam cõmunem, nisi sit uniuocum & positiuum. 1a.q.65.1.c. 9
Vnum quantum ad illud quod ponit, constituit multitudinem, sed quãtum ad negationem quam addit supra ens, opponitur ei priuatiue. 1a q.11.2.2m. 10
Multum absolute sumptum, opponitur uni, sed vt importat excessum, opponitur pauco. 1a.q 11.2.3m. 11
Vnum, ponitur in diffinitione multitudinis, non autem econuerso. 1a.q 11.2 4m.*.q.35 8.2m. 12
Vnum, non remouet multitudinem, sed diuisionem. Nec multitudo remouet unitatem, sed indiuisionem eorum ex quibus constat. 1a.q.30.3.3m. 13
Multitudo potest immediate procedere ab uno simplici. 1a.q.77.6.3m. 14
Aliqua possunt esse unum & multa diuersimode, nõ autem eodem modo, quia opponuntur. 1a.q.11.1.2m.*.2.1m *.12æ.q.17.4.0. 15
Vnum quod est principium numeri, opponitur multitudini relatiue, vt mensura mensurato, non autem unum quod conuertitur cum ente, sed opponitur priuatiuè. 1a.q.11.2.c. 16
Deus est unus. 1a.q.11.3.0.*.q.103.3.0. 17
Deus est maxime unus. 1aq.11.4.0.*.q.28.3.c.*.q.30.1.2m.*q 39.2.c 18
*Deum esse unum, potest ratione demonstrari, & potest fide teneri. 1a.q.2.2.0. 19
Deus est unus per suam essentiam, & est sua unitas. 1a.q.103.3.0. 20
Deus est unus secundum quod unum conuertitur cum ente, non autem secundum quod unum est principium numeri. 1a.q 11.3.2m.*.q.30.3.2m. 21
Vnitas diuinæ personæ est maior unitate quæ est principium numeri, quia est per se subsistens, completa, & habens in se quicquid pertinet ad rationem unitatis. 1a.q.11.4.2m.*.3a.q 29.2m. 22
Vnitas diuinæ personæ, est maior unitate naturæ & personæ in nobis, & unitate animæ & corporis. 3a.q 2 9.3m. 23
Pater & filius in diuinis sunt unum non autem unus 1a q.31.2.4m. 24
In patre & filio non est discrepans, sed una diuinitas, ut dicit Ambrosius 1a.q.31.2.c. 25
Omnia entia sunt unum propter patrem tripliciter, s. quia in patre primo unitas inuenitur, & ratio principij quasi primi, & ab eius unitate est, quod una natura in omnib. propagetur Et omnia entia sunt æqualia propter filium tripliciter scilicet quia æqualitas est in filio inquantum filius, inquantum uerbum, & inquantum est imago. Et omnia entia sunt connexa propter spiritum sanctum tripliciter, scilicet quia procedit ut amor, amor autem est connexio duorum: quæ connexio requirit tria, scilicet duo connexa, & unum connectens. 1a.q.39.8.c. 26
¶ Vniuersale triplex. s. uniuersale in re. i. natura communis in particularibus, uniuersale post rem, id est, abstractum ab eis, & uniuersale ante rem, id est, formæ uniuersales rerum in mentibus angelorum. 1a.q.55 3.1m.*.3m. 1

Vniuer-

2 Vniuersale sumitur dupliciter, s. pro natura rei cum intentione vniuersalitatis, & pro natura vt est in particularib. Primo modo vniuersale est posterius, sed secundo modo, vniuersalius est prius minus vniuersali, via generationis, & temporis, sed est econuerso ordine perfectionis, & intentionis naturæ, 1ª.q.85.3.1ᵐ.*.12ª.q.29.6 c.

3 Vniuersale quo ad naturam, est in singularibus sed quo ad intentionem vniuersalitatis est in intellectu. 1ª.q 85.2.2ᵐ.*.12ª.q.20.6.c.

4 Vniuersale pro natura est principium formale essendi & cognoscendi singularia, sed vniuersale pro intentione vniuersalitatis, est principiũ cognoscendi tantum. 1ª.q.85.3.4ᵐ.

5 Cognitio vniuersalis duplex, scilicet ex parte obiecti, & ex parte medij, 1ª q.55.3.2ᵐ.

6 Vniuersale dicitur esse semper, & vbique, vel secundum diuersa esse, vel negatiue, quia non determinat sibi locum, nec tempus. 1ª.q.8.4.1ᵐ.*.2ᵐ.*.9.6.2ᵐ.

7 Vniuersalius continet plura in potentia, & pauciora in actu, quàm minus vniuersale. 1ª.q.85.3.2ᵐ.

8 *Vniuersale est commune multis, secundum rem. 1ª.q.13.9.c.

¶ Vniuersum.*. Totum vniuersum est vnum, vnitate ordinis, secundum quod inferiora reguntur per superiora 1ª q. 103.1.o.

¶* Vocatio, dicit auxilium Dei mouentis interius, & excitantis mentem ad deserẽdum peccatum. Ideo non est remissio peccatorum, nec iustificatio, sed causa eius 12ª.q.113.1.3ᵐ.

1 ¶Voluntarium importat quod motus & actus sit à propria inclinatione, id est, quod agere fit à principio intrinseco, & propter finem. 1ª.q. 105.4.c.*.12ª.q.6.1.o.*.2 c.*.q.71.5.2ᵐ.

2 Ad rationem eius requiritur aliqua cognitio finis. 12ª.q.6.2.c.*.2.3ᵐ.*.5.c.*.7.1ᵐ.*.8.c.

3 Voluntarium dicitur quod procedit à voluntate vel directe, s. à voluntate agente, vel indirecte, scilicet à voluntate non agente. 12ª.q.6.1.o.*.7.3ᵐ.*.q.77.7.c.

4 Voluntarium dicitur, quod est secundum inclinationem voluntetis. Et hoc dupliciter, scilicet ad agendum, & patiendum. 1ª.q.82.1.c.*.12ª q.6.2.2ᵐ.

5 Aliquid est voluntarium dupliciter, s. secundum se, & secuudum causam suam. 1ª q 77.7.c.*.22ª.q.46.2.2ᵐ.*.q.64.8.c.*.q.79.3.2ᵐ.

6 Principium intrinsecum actus voluntarii, s. vis cognoscitiua & appetitiua. est principium primum: non quidem primum simpliciter, sed primum in genere motus appetitiui, licet moueatur appetitus hominis ab aliquo exteriori, secũdum alias species motus. 1ª.q.105.4.2ᵐ.*.3ᵐ.*.12ª q.6.1ᵐ.*.9.4.1ᵐ.

7 Voluntarium potest esse sine actu exteriori & interiori, & aliquando est cum actu interiori, sine actu exteriori. 12ª.q.6.3.o.*.q.71.5.2ᵐ.

8 In non habentib, vsum rationis, non est voluntarium, nec inuoluntariũ. 12ª.q.1.7.1ᵐ.q.10.3 c.

9 Voluntarium secundum rationem perfectam, soli naturæ rationali conuenit, brutis autem conuenit secundum rationem imperfectam 12ª. q.6.2.o.

10 Voluntarium est in maxime in actib, hominis, quia maxime cognoscit finem sui operis, & mouet se. 12ª.q.6.1.o.

1 ¶Voluntas est appetitus rationalis. 1ª q.78.1.3ᵐ.*.q.80.1.o.*.q.81. 1.c.*.q.87.4.c.*.12 .q.6 principio.*.2 1ᵐ.*.q.8. 1.c.*.q.26.1.c. *.q.46.4.1ᵐ.*.q.56.5.1ᵐ.*.q.59.4.c.*.22ª.q.24.1.c.*.q. 7.1.1.c *.q.58.4.1ᵐ.

2 Voluntas est media inter rationem & concupiscibile, & mouetur ab vtraque. s. à ratione in continente, & à concupiscibili, in incontinente. 22ª.q.155.3.2ᵐ.

3 *Voluntas est rationalis per participationem. 12ª.q.56.6.2ᵐ.*.q.59. 4.2ᵐ.*.q. 1. .c fi*.2ᵐ.*.22ª.q.58 4.3.

4 Voluntas humana potest aliquid velle ex iudicio rationis, non sequendo passionem appetitus sensitiui. 1ª.q.111.2.3ᵐ.*.q.115.4.c.fin.*. 2ª.q.10.3.o.

5 Voluntas antecedens & secundum quid, potius est velleitas, quàm absoluta voluntas. 1ª q. .6.1ᵐ.fi.

6 Voluntas duplex. s. voluntas vt natura, & voluntas vt voluntas. i. voluntas deliberata. 1ª iq.83.4.o.

7 Voluntas vt natura, & voluntas deliberata, non differunt essentialiter secundum potentias, sed vt consequuntur cognitionem naturalem, & cognitionem per inquisitionem. 1ª.q.83.4. o.*.3ª.q. 18. 3. c.1ᵐ.

8 Voluntas vt voluntas, est ad vtrumlibet, sed voluntas ut natura, vult aliquid naturaliter & determinatè. 1ª.q 41.2.c.*.12ª.q.10.1.o.

9 Voluntas hominis duplex. s. voluntas naturalis qua appetit bonum secundum se homini inquantum est homo, & voluntas deliberata, s. de bono propter aliud 1ª.q.41.2.3ᵐ.*.3ª.q.18.1.3ᵐ.*.3.o.*.4.5.c. q.21. .c.

10 Voluntas triplex, scilicet accedens, concomitans, & antecedens. 12ª.q. 5.7.c.

11 Regula voluntatis humanæ duplex, scilicet una propinqua & homogenea, id est, ipsa humana ratio, alia uero remota & heterogenea, id est, prima regula, scilicet. lex æterna, quæ est quasi ratio Dei. 12ª.q.21.1. c.*.q.1 .6.c.

12 Aliquid esse, uel aliquid fieri uoluntate, contingit dupliciter. s. uel uolũtate concomitante, uel uoluntate ut principio. 1ª.q 41.2 c.

13 Aliquis uult aliquid tripliciter (appetitu naturali,* sicut omnes homines uolunt esse & uiuere. Alio modo per electionem ex aliqua præmeditatione. Alio modo non per se, sed in causa sua, sicut eum uelle infirmari dicimus, qui comedit nociua, & uelle sanari eum qui medicinam acceperit 22ª.q.30.1.c.

Aliquid potest esse volitum nũc & non prius dupliciter. s. vel quia incipit esse bonum vel quia incipit esse cognitum. 1ª.q.19.7.c. 14

Obiectum voluntatis est bonum. 1ª.q.48 5.c.*.q.51.2.c.*.q.105.4.c.* q.106.2.c.*.12ª.q.1.6.c.*.q.5.8.c.*.q.8.1.c.*.2.c.*.q.9.2.c.*.q. 10.2.c.* q.20.1.c.*.q.60.1.1ᵐ. 15

Obiectum voluntatis est bonum vniuersale. 1ª.q.59.4.c.*. q. 80. 2. 2ᵐ.*.q.82.4.c.1ᵐ.*.12ª.q.105.4.c.*.12ª.q.1.2.3ᵐ.*.q.2.7.8.c.* q.9. 1. c.3ᵐ.*.3.6.c.*.q.10. 1.c.3ᵐ.*.22ª.q.24.1.c.*.q.25.2 c.*.3ª.q.19 3.c. 16

Obiectum voluntatis est bonum apprehensum. 1ª.q.80.2.c. 1ᵐ.*.q. 82.3.2ᵐ.*.4.c.*.12ª.q8.1.o.* q. 3.c.2ᵐ.*.q.19.1.3ᵐ.*.2 o.*. 5.10.c.*.q.20.1.1ᵐ.* q.27.2.o.*.q.76.1.3ᵐ.*.22ª.q.47.c.*.q.7 1.c.*.2.1ᵐ.*.q.8 4.c.* q.82.3.c. 17

Bonum & finis est obiectum voluntatis. 12ª.q.1.1.c.*.2.3ᵐ.*.3.c.*.q 5.4.3ᵐ.*.q.11.1.c.*.22ª.q.4.1.3.c. 18

Voluntas potest velle aliquid in ordine, ad aliud, quia fertur in suum obiectum consequentes, ad apprehensionem rationis. 22ª.q. 58. 4.2ᵐ. 19

Finis est obiectum voluntatis. 1ª.q.48.1.2ᵐ.*.12ª.q.1.1.2ᵐ.*.7.4.c. *.q.9.3.c.*.q.58.6.7.c.*.q.19.2.1ᵐ.*.q.20.1.c.*.q.72.1.1ᵐ.*..c. *.q.73.6.c.*.22ª.q.8.8.c.*.q.23.7.c.*.q.110.1.c.*.q 122.2.c.*.q 180.1.c. 20

Bonum iu communi, vltimus finis, & omne naturale uolẽti, est volitum naturaliter. 12ª.q.10.1.o.*.22ª.q.34.1.c. 21

Cuiuslibet voluntatis volitum est duplex, scilicet principale, id est finis, & secundarium, id est, ea quæ sunt ad finem. Sed volitum principale est causa finalis voluntatis distincte realiter ab eo, non aliter nisi secũdum modum significandi, non autem volitum secundarium. 12ª.q.8. 2.3.o 22

Bonum & malum sunt obiectum voluntatis. Primum quidem ad prosequendum secundum autem ad fugiendum. 1ª.q.20.1.c.*.12ª.q. 8.8. 1ᵐ.*.q.74.2.2m. 23

Qui vult bonum propter indebitum finem, vult bonum sub ratione mali. 12ª.q.19.7.2ᵐ..3ᵐ. 24

Voluntas tendit tantum in bonum existens, vel in bonum apparens, & sic tendit in non ens sub ratione boni. 1ª.q.19.9.c.*.q.82.2. 1ᵐ.*. 12ª.q.6.4.3ᵐ.*.q.8.1.o.*.q.18.4.1ᵐ.*.q.19.1.1ᵐ.*.q.27.1.1ᵐ.*. q.29.4.c.*.3ᵐ.*.q. 4.1.1ᵐ. .q.77.2.c.*.q.80.1.c. 25

Operatio voluntatis, s. velle, nihil aliud est, nisi inclinatio volẽtis, in obiectum voluntatis. 1ª.q.82.2.c.*.q.87.4 c.*.q 105.4.c.*.q.106.2.c. *.q.111.2.c.*.12ª.q.6.c. 26

voluntas pro facto reputatur. 1ª.q.64.2.3ᵐ.*.12ª.q.20.4.c.* 3ª.q.68 2.2ᵐ.fi. 27

Sufficit bona voluntas, vbi deest facultas. quia laus virtutis, in voluntate consistit, non autem in potestate. Et ideo deficere ab æqualitate, quæ est medium iustitiæ. propter defectum potestatis, non diminuit laudem virtutis, si non fuerit defectus ex parte voluntatis. Et etiam in baptismo apud Deum voluntas pro facto reputatur, ei qui non habet tempus operandi. 22ª.q.81.6.1ᵐ.*.q.10 .3.5ᵐ.*.q.10 .1.2ᵐ *.3ª.q 68.2.3ᵐ.fi. 28

Omne illud cuius principium est voluntas, quantum in se est potest esse & non esse, & potest esse tale vel tale, & potest esse tunc uel nunc. 1ª.q 41.2.c. 29

Actus voluntatis & cuiuslibet appetitus tendit in bonum & in malum, sicut in propria obiecta: sed in bonum rendit prius & per se, in malum vero secundario, & per aliud, inquantum opponitur bono. 1ª.q. 20.1.c. 30

Actus voluntatis est ad bonum, prosequendo illud, sed est ad malum fugiendo tantum. Primus dicitur voluntas, secundus vero dicitur nolutas. 12ª.q.8.1.1ᵐ.*.2ᵐ. 31

Bonitas & malitia actus uoluntatis, dependet ex obiecto tantum, ex ratione, & ex lege æterna. 12ª.q 19.0 *.q.21. .o 32

Actus voluntatis discordans à ratione recta, vel à ratione errante, uel concordans cum ratione errante. est malus. 1ª.q. 9.5.6.o. 33

voluntas potest moueri dupliciter, scilicet ab exteriori, id est, ab obiecto, vel à representante illud, & ab intrinseco, id est vel à se uel à causante eam. 1ª.q.105.4.o.*.q.105.2.c.*.q.11 .2.c.*.12ª.q.9.4.o.*. q.80.1.c. 34

Aliquid mouet uoluntatem ex parte obiecti tripliciter. s. ipsum obiectum, proponens uel offerens obiectum voluntati, & persuadens rationi. 12ª.q.80. .c, 35

voluntas mouetur ab appetitu sensitiuo ex parte obiecti, quod videtur conuenire uel disconuenire secundum dispositionis hominis per passiones 12ª.q.9.2.o.*.5.c.fi.*.q.10.3 o.*.q.75.2.c.*.q.77. .o. 36

Oportet quod uoluntas moueatur ab aliquo exteriori dupliciter, s. ab obiecto, & quo ad exercitium primi actus eius. 22ª.q.9.4 o.*.q.17.5. 2ᵐ. .e.103.8.1ᵐ. 37

Nec mouetur necessario ab aliquo obiecto, quo ad exercitium actus, sed quo ad determinationem actus, mouetur ab aliquo obiecto, non autẽ ab omni obiecto, necà possessione, nec à Deo, sed tantum ab ultimo fine 1ª.q.82.1.2.o.*.12ª.q 10.o *.q.80.1.c. 38

voluntas mouetur à se, quia inquantum vult finem, est in actu sed respectu eorum quæ sunt ad finem, est in potentia. 12ª.q.9.3.o.*.4.c.*.q 17.6.1ᵐ.*.q.74. 1.2ᵐ.*.22ª.q.82.1.1ᵐ. 39

voluntas distinguitur contra naturam, sicut una causa contra aliam, licet ha- 40

ced habeat modum naturæ, in quantum fundatur in natura. 12ª.q.10. 1.1ᵐ.*.q.91.1.1ᵐ 41

Voluntas hominis, nec à natura, nec ex necessitate, mouetur ab appetita inferiori. 12ª.q.10 3.b. 42

Voluntas non est determinata ad vnum sicut natura, quia voluntas sequitur formam vniuersalem, natura vero sequitur formam particularem. 1ª.q.41.2.c.*.12ª q.10.1.3ᵐ.*.q.13.1.c.*.q.50.5.3ᵐ. 43

Voluntas determinatur ad vnum, per consilium rationis, non autem necessario per aliquod agens extrinsecum. 12ª.q.50.2.3ᵐ.fi. 44

Voluntas dicta per essentiam, est in ratione dicta per essentiam, sed voluntas participatiue sumpta, est in ratione per participationem. 3ª.q. 18.2.c.1ᵐ. 45

Voluntas etiam à Deo cogi non potest, & si posset, ab illo de necessitate mutari, operando in illa sicut in natura. 12ª.q.6.4.1ᵐ.*.q.9.6.c.* q.104.o. 46

*Voluntas à nulla creata cogi potest, neque necessario moueri. 12ª.q. 6.4.c. 47

Passiones animi non possunt cogere voluntatem, licet aliter moueãt inclinando affectum. 12ª.q.9.7.c.2ᵐ..q.9.2.o. 1

¶Vomitus potest sine culpa procurari, de consilio medicinæ, in remedium languoris. 22ª.q.148.6.2ᵐ.*.q.150.2.3ᵐ. 2

Multum comedere vel bibere propter vomitum, secundum consilium medicinæ, non est peccatum, licet ebrietas non excusaretur à peccato. 22ª.q.150.2.3ᵐ. 3

Vomitus per ebrietatem vel voracitatem, est vitiosus, non autem si contingat infirmitatis causa. 2ª.q.8 .6.7ᵐ. 4

¶Votum dicitur à voluntate. quasi à primo mouente rationem, ad promittendum. 12ª.q.88.1.2ᵐ. 1

¶Vouere est actus latriæ, seu actus religionis, licet actus aliarum virtutum sint materia eius. 22ª.q.88.5.o.*. .c.2ᵐ.*.q.189 2.c. 2

Votum est promissio Deo facta* de meliori bono, quod videlicet non cadit sub necessitate absoluta, neque sub necessitate finis, sed de actibus virtutum, qui Deo placere noscuntur. 22ª.q.88. .o.*.2.4.c.*.5. c 1ᵐ.*. .12.c.*.q.f 9 .c. 3

Vorum est testificatio quædam promissionis spontaneæ, quæ debet fieri Deo, de iis quæ Dei sunt. 22ª.q.88.1.c.fi.*.q.189.3.c. 4

Ad votum tria de necessitate requiruntur. s. deliberatio, propositum, & promissio, in qua promissione perficitur ratio voti, sed quandoque super additur pronunciatio oris, & testimonium aliorum, ad quandam confirmationem voti. 22ª.q.88. 1.o. 5

Votum sit soli Deo, licet de eo quod aliquando sit sanctis. 22ª. q. 88. 5.3ᵐ. 6

Sub voto non cadunt peccata, nec indifferentia, nec necessaria absolute nec propter finem, nisi vt voluntaria, sed votum debet semper fieri, de meliori bono. 22ª.q.88.2.o.*.10.c. 7

Expedit vouere, quia votum firmat voluntatem in bono, nec tamen libertatem diminuit, nec est periculosum de se, sed est culpa mutantis voluntatem, sed assimilat beatis. 22ª.q.88.4.o. 8

Homo est sic liber, quòd potest aliqua vouere & facere, etiam contra præceptum Papæ. 22ª.q.88.12.2ᵐ. 9

Vouere nunquam conuenit Christo, quia Deus erat, & habebat voluntatem firmatam, vt comprehensor. 22ª.q 88.4.3ᵐ. 10

Votum singulare duplex. s. votum simplex, & votum solenne: primum est promissio sola, secundum vero est promissio, & datio. 22ª.q.189. 2.1ᵐ.*.5.c. 11

Votum solennizatur dupliciter tantum. s. per susceptionem ordinis sacri, & per professionem certæ regulæ. 22ª.q.88.7.o.*.9.c. 12

Votum simplex impedit matrimonium contrahendum, sed non dirimit contractum, non tamen potest petere debitum sine dispensatione ecclesiæ auctoritate apostolica, votum vero solenne facit vtrunque. 22ª.q.8 .7.b.*.q.189.8.3ᵐ. 13

Opus ex voto, est laudabilius, & magis meritorium, quàm opus sine voto. 22ª.q.88.6.o.*.q.189.2.c.*.3ª.q.28.4.c. 14

Opus ex voto, displiceus, cum voluntate implendi illud, est magis meritorium, quàm opus placens sine voto, cæteris paribus. 22ª. q. 88. 6.2ᵐ. 15

*Virtus voti, est obligatio eius quæ est maior in voto solenni, quàm in voto simplici, & quo ad Deum, & quo ad homines. 22ª. quæst. 88. 7.1ᵐ. 16

Votum obligat secundum intentionem vouentis. s. ad reddendum statim, vel ad certum tempus, vel cum conditione. 22ª.q.88. .3ᵐ.*.q. 189.3.2ᵐ.*.4.c. 17

Obseruare votum, est de lege naturali, durante obligatione eius, quæ cessat vel ex se, vel auctoritate superioris, in iis quæ in dubium vertũtur dispensantis vel commutantis. 22ª.q.88.10.2ᵐ.*.12.2ᵐ. 18

Omne votum rite factum, obligat: ideo transgrediens illud, peccat mortaliter. 22ª.q.88.3.o.*.q.189.3.c. 19

Perdens virginitatem quam vouerat, tenetur facere quod potest. s. tenetur continere, & pœnitere, si perdidit ex culpa sua: & similiter in aliis. 22ª.q.79 3.2ᵐ.*.q.88.3.2ᵐ. 20

Nullus potest se ex voto firmiter obligare, ad id quod est in potestate alterius tantum. 22ª.q.88.8.o.*.9.c.2ᵐ.*.q.189.5.o. 21

Non habentes vsum rationis, vt amentes, & pueri ante annos pubertatis, non possunt vouere. 22ª.q.88.9.c.*.q.189.5.c. 22

Puer ante vsum rationis, non potest se obligare ad aliquid ex voto: quo vsu rationis habito, potest se obligare, sed omne votum eius etiã voluntas religionis ante annos pubertatis, id est, ante annos quatuordecim in puero, vel ante annos duodecim in puella, potest irritari à parentibus & à tutorib. non autem post annos pubertatis. 22ª.q.88.3.2ᵐ.* q.189.5.c. 23

Filius etiam post annos pubertatis non potest aliquid vouere, quo ad res domesticas, sine consensu patris. 22ª.q.88.8.2ᵐ. 24

Vouens illud quod non est in potestate sua. non peccat quia in eius volo intelligitur debita conditio. s. si suis superioribus placuerit, vel si nõ contradicant: qua conditione extante, tenetur implere votum. 22ª. q 88.8.1ᵐ.*.4ᵐ.*.9.b.*.2ᵐ.*.q 189.5.4ᵐ. 25

Fractio voti, est quædam infidelitatis species, & ad fidelitatem pertinet seruare promissa. 22ª.q.88.3.c. 26

Omne votum temporale factum in seculo, etiam votum crucis in subsidium terræ sanctæ, soluitur per ingressum religionis, sine alia dispensatione, quia votum religionis includit omnia vota, ratione perpetuitatis & obedientiæ, nec singularitas conuenit ei, & onus religionis sufficit. & est quodammodo magis ampliatio voti, quàm voti commutatio. 22ª.q.88.12.1ᵐ.*.q.185.8.2ᵐ.*.q.189 3.3ᵐ.*.7 c. 27

Si quis vouendo, prius cogitauit de religione communiter, & post elegit vnam, tenetur simpliciter ad religionem. si ideo si non potest reperi in religione à te electa, tenetur aliam quærere, si autem econuerso, intelligitur si velint. 22ª.q.88.3.2ᵐ.*.q.189.3.2ᵐ. 28

*Nullum votum religiosi est firmum, nisi de consensu prælati, quia nullum tempus est, in quo prælatus non possit cum in aliis occupare. 22ª q 88 3ᵐ. 29

In votis potest dispensari, inquãtum in aliquo casu, illud quod cadit sub voto, est simpliciter malum, vel inutile, vel impeditiuum maioris boni, non autem inquantum illud est de iure naturali vel diuino. 22ª.q. 88.10.o. 30

Dispensatio voti est, cum absolute determinatur, non esse seruandum, commutatio autem voti est, cum pro eo aliquid aliud imponitur. 22ª q.88.10.c. 31

Votum potest ex causa rationabili commutari in aliud melius, vel in aliud minus periculosum, sicut & dispensari. 22.q.88.10.c.fi.*.1ᵐ. 32

In veroque autem requiritur auctoritas ecclesiæ, in persona Dei. 22ª.q. 88.2.3ᵐ.*.12.o. 33

Votum vergens in periculum personæ, debet frangi secure, si dispensatio non possit haberi. 22ª.q.88 2.3ᵐ.*.12.2ᵐ. 34

Vota de reb, vanis, & inutilibus, non debent dispensari, nec seruari: sed debent deriderí, sicut vota de non pectinare caput in tali vel tali die, quia talia vota mulierum, sunt magis sortilegia quàm vota, & sunt reliquiæ quædam idolatriæ, secundum quam seruabantur dies & menses: & peccant talia vouentes, quia cum infidelib. etiam nec nomina debemus habere communia, secundum Hieronymum. 22ª.q.88.2.3ᵐ. 35

Papa habet plenariam potestatem dispensandi in omnibus votis dispensabilibos, alij vero participiatiue, secundum quòd Papa concedit eis, 22ª.q.88.12.3ᵐ. 36

Solis Papa potest dispensare in votis perpetuis, vt in voto continentiæ & religionis, & in voto crucis in subsidium terræ sanctæ, & in voto peregrinationis ad transfretãdum ad terram sanctam, alij vero prælati possunt dispensare in aliis votis, nisi Papa dispensationem sibi reseruet, sicut in voto terræ sanctæ. & similib. 22ª.q.88.12. 3ᵐ.*.q. 184.6.c.fi.*.q.185.4.c.fi.*.q.189.7.c. 37

Si prælatus dispensat sine apparenti causa in votis, dispensatio prælati non excusat vouentem in manifestis à culpa, sicut si prælatus dispensaret cum aliquo, super voto de ingressu religionis, nulla apparenti causa obstante. 22ª.q.28.12.2ᵐ. 38

Si causa dispensandi in voto, si apparens, vel dubia, potest stari iudicio prælati dispensantis vel commutantis votum, non autem iudicio proprio, quia ipse vouens non gerit vicem Dei, nisi forte in casu, in quo id quod viuit, esset manifeste illicitum, vel non posset opportune ad superiorem recurrere. 22ª.q.38.12.2ᵐ. 39

In voto continentiæ, non est dispensandum propter periculum mortis corporalis, quia bonum continentiæ etiam sine voto est multo melius, quàm salus corporis, & per alia remedia prouideri potest. 22ª.q 88.11.3ᵐ. 40

In voto continentiæ & religionis, per professionem solennizato, etiam, Papa non potest dispensare, licet quidam iuristæ ignoranter contrarium dicant, quia periculis humanis obuiandum est per humana, & non per diuina. 22ª.q.88.11. .o.* q.186.8.3ᵐ.*.q.189.8.5ᵐ. 41

Simplex votum etsi dirimat matrimonium contrahendum, contractum tamen nullateus tollit. Suppl.q.53.1.o. 42

Votum solemne ex sui natura, non modo contrahendum sed & contractum matrimonium tollit, cum per illud homo sui corporis potestatem amiserit, Deo se ad perpetuam continentiam dedicando. Suppl q.53.2.c. 43

¶Vox super Christum in baptismo, transfiguratione, & oratione, fuit effectiua à tota trinitate, sed representatiue appropriatur patri. 3ª.q.39 8.2ᵐ. 1

Anima potest formare voces corporales, quia vnitur corpori, non autẽ angelus. 1ª.q.51.3.4ᵐ. 2

Voces non significant species intelligibiles, sed significant ea quæ sibi format intellectus ad iudicandum de rebus exterioribus. 1ª.q.85.2. 3ᵐ. 3

¶Vsura in euangelio metaphoricè accipitur, s. pro superexcellentia bonorum spiritualium, quam exigit Deus volens vt in bonis acceptis ab eo semper proficiamus, quod est ad vtilitatem nostram, & non eius. 22ª.q.78.1.3ᵐ. 4

2 Vsura est pretium pecuniæ mutuatæ, vel cuiuscunque rei, cuius vsus est consumptio, vel distractio eius, 22æ. q. 78. 1. c.

3 Accipere pretium pro principali vsu pecuniæ, qui est distractio eius, est vsura, non autem pro secundario vsu eius, scilicet ad ostentationem, vel in pignus, sed in vsu vasorum, est econuerso, 22æ. q. 78. 1. 3m.

4 Vsura secundum se est iniusta, contra legem naturæ, & peccatum mortale, quia idem bis venditur, vel venditur id quod non est, 22æ. q. 78. 1. o.

5 Theologi considerantes iusti & iniusti rationes, subtilius exponentes nomina hæc designantia, large extendunt huius nominis significationem, ad incrementa quę prouenium ex vsu omnium rerum, per similem vsum & rationem, & non tantum pecuniæ. 22æ. q. 78. 1. 2. o.

6 Significat primo nomen vsuræ incrementum quod parit pecunia ex vsu suo, secundario autem etiam significat superabundantiam quam parit quælibet res ex vsu suo, simili cum viu pecuniæ. 22. q. 78. 1. c.

7 Quod ab extraneis Iudæi vsuram acciperent non fuit eis concessum quasi licitum, sed permissum, ad maius malum vitandum. 12æ. q. 108. 1. 2m. *. 22æ. q. 78. 1.

8 Mutuans potest exigere recompensationem eorum tantum, quæ pecunia non mensurantur, puta beneuolentiam, & amorem eius cui mutauit, vel aliquid huiusmodi, 12æ. q. 78. 1. o.

9 Et potest deducere in pactum recompensationem damni per quod subtrahitur sibi aliquid quod debet habere, hoc enim non est vendere usum pecuniæ, sed damnum vitare, & potest esse, quòd accipiens mutuum, maius damoum euitet, quam dans incurret, vnde accipiens mutuum, cum sua vtilitate damoum alterius recompensat, 22æ. q. 78. 2. 1m. *. 3. c.

10 Recompensationem vero damni quod considerator in hoc, quòd de pecunia non lucratur, non potest in pactum deducere, quia non debet vendere id quod nondum habet & potest impediri multipliciter in habendo, 22æ. q. 78. 2. 1m.

11 Nec quicquid de pecunia vsuraria aliquis lucratus fuerit, quia id quod de tali re est acquisitum, non est fructus huiusmodi rei, sed humanæ industriæ, nisi forte per detentionem talis rei alter sit damnificatus amittendo aliquid de bonis suis, tunc enim lucrans tenetur ad recompensationem nocumenti. 22æ. q. 78. 3. o.

12 Et tenetur mutuás computare in sortem, vsum venalem pignoris. 22æ. q. 78. 6. 6m.

13 Sed non potest deducere in pactum, vt sibi remutuetur, sed potest recipere mutuum sine obligatione. 22æ. q. 78. 2. 4m.

14 Et potest accipere munera gratis oblata, non autem cum pacto tacito vel expresso. 22æ. q. 78. 2. o.

15 Quicunque ergo ex mutuo ratione mutui sperat lucrum, peccat vsuræ vitio, secundum auctoritatem euangelij, sed non sic qui ex mutuo vitat damnum, vt si forte per detentionem talis rei mutuatæ alter sit damnificatus, amittendo aliquid de bonis suis, tunc enim tenetur ad recompensationem nocumenti sicut & tenens pecuniam vltra terminum tenetur restituere, non quidem totum lucrum possibile, sed secũdum æstimationem pensantis periculis, laboribus, & expensis. 22æ. q. 62. 4. 1m. *. 2m. *. q. 78. 1. 3m. *. 2. 1m. *. 3. c.

16 Quia mutuum debet fieri gratis, & sine spe lucri, quandocunque in mutuo, vel ex mutuo intenditur spes lucri, tunc non caret vitio vsuræ: sed sic non est in emptione & venditione, nisi habeat rationem mutui si enim aliquis carius velit vendere res suas, quàm sit iustum pretium, vt de pecunia soluenda emptorem expectet, manifeste vsura committitur, quia huiusmodi expectatio pretij soluendi, habet rationem mutui: vnde quicquid vltra iustum pretium, pro huiusmodi expectatione exigitur, est quasi pretium mutui, quod pertinet ad rationem vsuræ, si m. licet etiam si aliquis emptor velit rem emere vilius quàm sit iustum pretium, eo quod pecuniam ante soluit, quàm possit ei res tradi, est peccatum vsuræ, quia etiam ista anticipatio solutionis pecuniæ, habet mutui rationem, cuius quoddam pretium est, quod diminuitur de iusto pretio rei emptæ, si vero aliquis de iusto pretio velit diminuere, vt pecuniam prius habeat, non peccat peccato vsuræ, 22æ. q. 78. 2. 7m.

17 Potest autem excludi spes lucri ab intentione dantis mutuo, modo prædicto dupliciter, s. vel quando dans mutuo, paratus est omni tempore accipere rem mutuatam, etiam ante illud tempus determinatum, quo res verisimiliter debe ent esse cariores: & hoc modo spes lucri, etsi per accidens intendatur, non tamen per se, quia non tollit rationem gratuiti à mutuo, vel quãdo dans mutuo, etiam tempus illud determinauit, in quo verisimiliter, res plus valituræ erant, propter solã damni vitationem, tunc enim damnum vitat quando necessitati proprie consulens, intendit conseruare res suas sibi magis necessarias ad vsum vitæ, quas si tunc non haberet, opporteret eas alibi emere, & sic reportaret damnum de gratia mutui facta proximo: & sic intendens, in mutuando excusatur ab omni vitio vsuræ. 22æ. q. 62. 4. 1m. *. 2m.

18 In scriptura sacra quantum ad legem veterem, condemnantur dantes pecuniam ad vsuram, & ideo contra legem diuinam accipiuntur vsuræ, vnde accipere vsuras ab alienis, non erat secundum intentionem legis, sed ex quadam permissione, propter prauitatem Iudæorum ad auaritiam, & ut magis pacifice se haberent ad extraneos, à quib. lucrabãtur. 12æ. q. 105. 3. 3m. *. 22æ. q. 78. 1. o.

19 Est etiam vsura contra legem naturæ, quia in hoc finis conueniens secundum naturam actus humanæ vitæ, corrumpitur: huic enim actui, qui est mutuum dare, conueniens finis ostenditur naturaliter. s. finis communis societatis, & fraternæ charitatis, in subueniendo proximo rum necessitatib. & ideo gratis fieri debet naturaliter, quare qũcunque huiusmodi actus fit propter spem alicuius commodi uel lucri, tũc ab eo tollitur finis, qui naturaliter competit ei, & fit contra naturã, quare iuri naturali repugnat, ideo non tantum fit iniustum contra legem diuinam, sed etiam contra ius naturale. 22æ. q. 78. 1. o.

Secundum theologiam vsura condemnatur tanquam peccatum mortale, & graue, & æterna morte dignum. 22æ. q. 78. 1. o. 20

Leges vero humanæ, aliquando considerant iustitiam, prout est conseruatiua pacis exterioris inter homines, & ideo leges tales non puniunt nisi quod hanc pacem destruit, aliquando etiam prout magis illustratur lumine fidei, & iuris diuini, considerant etiam iustitiam ueram & interiorem, & sic etiam leges canonicæ prohibent & puniunt usuras. 22æ. q. 67. ar. 1. 1m. 21

Ius positiuum tamen permittit usuras, non quidem ut iustas, sed ne communitas patiatur multas incommoditates: per usuram. n. retinentur multæ hæreditates, & uitantur damna quàm plurima, propter quod etiam leges humanæ eam permittunt, & non puniunt, sicut puniunt & prohibent furta & rapinam, Iustinianus tamen Imperator sanctas sanctificationes siue leges, subiecit ecclesiasticis institutis, sed præcipue in usuris & matrimonio, in quib. tota ciuilis uersatur. 12æ. q. 96. 6. c. *, 22æ. q. 78. 1. 4m. 22

*Quia omnis superabundantia usurarum, est tanquam res aliena ipsi usurario iniuste possidenti, sequitur quod sit propria alterius qui ipsa re priuatus est & destitutus. sed hoc est iustum secũdum omnia iura, quod omnis res destituta, id est, qua quis iniuste destitutus & priuatus est contra iustitiam, restituatur. Restitutio enim semper respicit destitutionem, & ideo secundum omnem iustitiam naturalem, usuræ restituendæ sunt, sed forte dicetur quod illa destitutio facta sit voluntarie ideſt quia accipiens mutuum, uoluntarie uidetur dare usuram mutuanti, & etiam quia leges humanæ non puniunt, quæ tamen iniurias puni re debent, quare non uidetur esſa contra iustitiam humanam: & ideo aduertendum est, quod uoluntas hominis aliquando respicit uolitum propter se, & aliquando propter aliud quando autem propter se, tunc si illud uolitum sit simpliciter iustum & bonum, tunc uoluntas est bona, & opus ex ea procedens est bonum & iustum, si autem sit iniustum & malum, tunc similiter uoluntas est mala, si uerò respiciat uolitum non propter se, sed propter aliud, sicut cum aliquis uult proiicere merces in mare, ut sic euadat periculum, tunc est distinguendum. 12æ q. 6. 6. c. 23

Conditio quę dicitur intereſſe, siue damni recompensatio, & non spes lucri, potest excusare à uitio usuræ, ut si quis mutuo dederit gratis, usque ad terminum aliquem determinatum, in quo indiget sua pecunia pro aliqua necesſitate, & mutuum non fuerit redditum ad predictũ terminum, potest mutuans repetere ultra sortem, quicquid damni incurrit propter defectum solutionis, & hoc modo potest etiam fideiussor repetere usuras à debitore, quas persoluit creditori, propter defectum debitoris quia ibi patet ratio iustit e, quia non spe lucri accipitur, sed pro recompensatione damni. 22æ. q. 78. 2. 1m. *. 3. c. 24

Conditio quę sumitur tantum ex spontanea oblatione, excusat à uitio usuræ, s. quando tam ex parte dantis quam accipientis, gratis aliquid offertu. 22æ. q. 78. 2. o. 25

Et hoc potest contingere, quando illud quod ultra sortem recipitur, fit suum iure naturę sicut fructus p. gnorum pro dote uxoris, uel pro pro uisione filiorum, uel potest fi. ri suũ iure æquitatis, sicut res ipsa quę impigneratur, quando secũdum æquitatem erat illius qui fructus percipit. 22æ. q. 78. 2. 6m. 26

*In usuris non transfertur dominium. 22æ. q. 78. 3. c. 3m. 27

Non est restituendum nisi quod est alienum & non suum, quare usure non sunt in dominio possidentis. 22æ. q. 78. 3. c. 1m. 28

Cum una res simul habere duos dominos non ualeat, à se inuicem diuersos & æquales, & omnis usura restituenda sit secundum legem diuinã ei à quo accepta est, sicut uero domino, sequitur quod restituens non habet uerum eius dominium, & sic non erat translatum in accipientẽ usuram. 22æ. q. 78. 3. c. 3m. 29

Quæ mouere possunt theologos, asserentes in usura non transferri dominium, sunt quædam auctoritates, & ex iis rationes consequentes, 22æ. q. 78. 3. c. 3m. 30

Per anticipationem ergo temporis, aliquando generari potest uitium usuræ, sicut per dilationem uel prolongationem. 22æ. q. 68. 2. 7m. 31

Licet accipere mutuo sub usuris, ad bonum sui uel alterius, non autem licet inducere, ad faciendum usuras. 22æ. q. 78. 4. o. 32

Vendere autem carius iusto, propter dilationem solutionis, uel emere uilius propter anticipationem, est usura, non autem econuerso. 22æ. q. 77. 1. 1m. si *. q. 78. 2. 7m. 33

Et licet alias expensas licite factas, puta in portatione pannorum, possint licite recuperare de eorum uenditione, non tamen possunt recupera re usuras quas alijs dederant, cum hæc fuerit iniusta datio, & presertim etiam cum dando usuras peccauerint si: induxerunt, tanquam occasionem peccandi usurariis prebentes, cum etiam necessitas que ponitur ab eis, s. mercatores honorabilius uiuant, & maiores mercationes faciant, non sit talis necessitas, que sufficiat ad excusandum peccatum predictum. 22æ. q. 78. 4. o. 34

Sed hic potest cadere excusatio usure dupliciter, s. quando gratis & liberaliter creditor huiusmodi superabundantiam tribuit debitori, & debitor non causa temporis accipit, uel quando creditor per damnum proprie rei, recompensat huiusmodi superabundantiam, ut quando nõ potest habere pecuniam, sine alicuius rei proprie alienatione & 35

damno,

damno, ex qua soluat creditori quod petit ante terminum solutionis. Alias est casus usurarius, 22æ. q. 78. 3. c.

36 Si venditor rem suam intendat vendere carius, non propter tempus tãtum, sed tantum propter damnum, quod sibi videt imminere ex dilatione persolutionis recuperandæ, seu propter vexationem suam redimendam, quam probabiliter timet futuram sibi in repetitione debiti sui, propter malitiam, vel impotentiam debitoris, tunc excusatur à vitio vsuræ, & fit æquitas æstimationis in huiusmodi contractibus, per recompensationis damni, vel quando probabiliter timẽtur hæc in credentia accidere. Et tunc rectitudo huiusmodi intentionis apparet, quando venditor optaret potius non vendere talibus, quam vẽdere ad credentiam, & quando libenter daret aliis pro minori, pretio ineontinenti persoluendo, quam vendere ad credentiam talibus pro pretio maiori, nisi venditio habeat rationem mutui, 22æ. q. 78. 2. 1m. *. 7m.

37 Vno autem modo credentia facit contractum vsurarium, scilicet quando propter ipsam credentiam, res venditur carius, quàm valeat simpliciter, vel quàm esset valitura, probabiliter, tempore solutionis, vel etiam si tantum sit valitura verisimiliter, tamen ipse venditor, alias res suas non venderet, nisi plus acciperet, propter ipsam credentiam, & tunc venditio habet rationem mutui. 22æ. q. 78. 2. 7m.

38 De iis autem quæ committuntur bonæ fidei aliorum ad lucrum, mihi videtur dicendum, quòd aut commissio sit pecuniæ, vel alterius rei, ita quòd transfertur in toto vel in parte rei commissæ in potestatem eius cui committitur, aut ita sit commissio, quòd non transeat dominium, sed remanet tota res commissa in dominio committentis. Primo modo est vitium vsuræ, eo quòd sperat lucrum iam de re non sua, quia iam erat translata per commissionem in dominium alterius. Et in hoc commissio assimilatur mutuo. Sed secundo modo potest sperari lucrum, sine vitio vsuræ: quia tunc commissa est pecunia vel res alia, sicut seruo ministro, quid de re domini, negociatur ad vtilitatem domini sui. Et ideo committens potest sperare lucrum, sicut ex re sua. Et sic lucrum non accedit sorti, nec possidetur sine iusto titulo, quia sicut rei propriæ partum recipit, non tamen partum numismatis ex numismate immediate, sed partum ipsarum rerũ quæ per numisma ta sua sunt acquisitæ iusta commutatione. 22æ. q. 78. 2. 7m.

39 In toto vel in parte ideo dictum est, quia si aliquis committit centum alicui, ita quòd medietatem ei mutuet, & aliam medietatem suo retineat dominio, ita tamen quòd de illis centum debeat negociari ad lucrum ille cui committitur, dico quòd hoc lucrum iam habet vitium vsuræ propter hoc, quòd non tantum ex re commissa speratur lucrum, sed etiam pariter ex re mutuata & commissa, 22æ. q. 78. 2. 1m. *. 5m.

40 Dare autem pecuniam mercatori vel artifici, per modum societatis, cũ pacto vel spe lucri, ita quòd cum periculo ipsius committentis mercator de ea negociatur, vel artifex operatur, licitum est, non autem in mutuo. 22æ. q. 78. 2. 5m.

41 Dans vero pecuniam vsurario, vt vsuras exerceat, vel vt copiosius exerceat, peccat: non autem si det pecuniam vt tutius seruetur. 22æ. q. 78. 4. 3m.

42 Ad hæc dicendum, quòd in huiusmodi, aliud est vitare damnum, & aliud est sperare lucrum, quia primum licet, non autem secundum. 22æ. q. 78. 3. c.

43 Quædam in consuetudinem deducta, habentur pro iustis legibus, quæ magis deberent dici corruptelæ permissæ, quàm consuetudines approbatæ. Et hoc videmus in hac materia usurarum, secundum regiones & ciuitates diuersas, quantum ad pupillorum & orphanorum tutelam. Vnde dico, quòd non possunt pupilli, quando sciunt veritatẽ, retinere superabundantias suarum rerum per vsuram acquisitas. 12æ. q. 108. 3. 2m.

44 Vsurarius tenetur restituere, quicquid accepit de vsuris, & fructus, & interesse, non autem quæ lucratus est cum eis etiam emendo possessiones. 22æ. q. 78. 3. o.

45 Lex diuina iubet restitutionem vsurarum fieri, sicut & rapinarum. Et voco legem diuinam, quæ in canone sacræ scripturæ, & in decretis sanctorum patrum, & conciliis continetur, quia ius diuinum est quod diuinitus promulgatur. 22æ. q. 57. 2. a. 3. 3m.

46 Debet tamen fieri huiusmodi restitutio vsurarum caute, ne cum scandalo fiat personarum prædictarum. 22æ. q. 62. 6. 2m.

47 Ex præcepto etiam iuris naturalis habemus, quòd quæcunque vultis vt faciant vobis homines, & vos illis eadem facitis. Sed iusta voluntate vult spoliatus re propria per vsuram, vt spoliator ei restituat. Quare similiter spoliator debet iuste restituere spoliato. 12æ. q. 99. 1. 3m.

48 Vxor etiam non potest licite restituere vsuras, nolente marito, & adhuc viuente, cum vxor non sit domina rerum, sed tantum vir. Est tamen ad generationem coniuncta viro in adiutorium, & in vsum rerum. Quare sicut non potest alienare res viri, ipso nõ volente, ita nec aliena viri, potest restituere, ipso nolente. 1æ. q. 92. 1. c. princ. *. q. 98. 2. b. 2.

49 Si vero vt particeps fuit tantum lucri, aut fuit scienter, aut ignoranter, si scienter, tunc iterum potest fieri iuste dupliciter. s. aut pro necessitate corporali. i. quando aliàs commode non potest inuenire remedium vitæ, sicut accidit pauperibus mendicantibus, & sic aliquando etiã per hoc possunt excusari filii & filiæ, in domo parentum vsurariorum qui alias nequeunt victũ sibi necessarium inuenire, & similiter vxor eadem necessitate potest excusari. 22æ. q. 32. 7. 3m.

utores & defensores, qui fouẽt vsurarios & defendunt in exercitio fœnerandi, sicut aliquæ ciuitates. & alij qui principes fouent & defendũt huiusmodi, qui dicuntur Cãrsini. qui alias non auderent exercere huiusmodi actum fœnerandi, tales fautores & defensores vsurariorum, in quantum huiusmodi sunt tantum, non tenentur ad restitutionem alicuius, nisi in quantũ sunt participes lucri. s. quia propter hoc sunt fautores vel defensores, vt ab vsurarijs aliquã portionẽ recipiant, tamen in hoc etiam peccant contra Deum etiam quantumcunque vtilitatẽ regionis vel ciuitatis intendant, quia fouent peccatores in peccatis suis. 22æ. q. 78. 4. 3m. 50

Nec est simile de illis quorum auctoritate circa vsurarios fit aliquid, & de iis qui fouent & defendunt, & accipiunt ve actores: quia illi sunt causa per se actus mali, isti vero non sunt causa ipsius actus mali, sed accidentium ipsi actui ad eius conseruationem, & fructum amplioris. 22æ. q. 78. 4. o. 51

Sed maiori iustitia restituenda sunt ablata, quam debita: sint soluenda, cũ in hoc impleatur iustitia, tollens iniuriam factã Deo & proximo: sed in solutione debitorum nulla tollitur iniuria, sed tantum soluitur, iustitia, quare secundum hoc videntur prius restituenda ablata, quàm soluenda debita: restitutio enim præfertur etiam subuentioni parentum, nisi in extrema necessitate. 22æ. q. 31. 3. 3m. *. q. 32. 7. 3m. *. q. 60. 5. 4m. *. q. 62. 5. 2m. 52

Si vnus sit diues, & alter pauper, & plus indigens his de quibus restitutio facienda est, & æqualiter sit clarum in vtroque, adhuc prius pauperi potest restitutio vsurarũ iuste fieri, quàm diuiti, eo quòd plus læsus est in ablatione suorum, & quia plus indiget. 22æ. q. 31. 3. 3m. *. q. 32. 7. 2m. *. q. 60. 5. 4m. *. q. 62. 5. 2m. 53

Quod autem in lege scriptum est de duplo, quadruplo, & quintuplo, non habet locum in vsuris, sed tantum in furtis vel rapinis, eo quòd huiusmodi vsuræ, non destruunt bonum reipublicæ de sua ratione, sicut faciunt furta & rapinæ, sed tantum corrumpunt bonum personale, siue fraternum bonum, & hoc non inferendo malum, sed tantum non faciẽdo bene fratri debitum: & de his alias scripsimus in septimo præcepto decalogi diffusius. 22æ. q. 62. 3. 2m. 54

Si ergo aliquod lucrum prouenit vsurario, vltra rem, & rei vsum natura lem, ex propria operatione & solertia eius, in quo non est alius damnificatus, dico, sine præiudicio, quòd non tenetur restituere homini huiusmodi lucrum. 22æ. q. 78. 3. o. 55

¶ Vsus rationis quandoque totaliter aufertur, ex nimia passione, sicut ex amore vel ira insaniens, & tunc talis passio si à principio fuit voluntaria, & non naturalis, imputatur actus ad peccatum: quandoque vero passio non totaliter intercipit vsum rationis, & tunc ratio potest passionem excludere, diuertendo ad alias cogitationes, vel dolendo, vel impediendo, vnde talis passio non totaliter excusat à peccato, si ratio non eã prohibeat. 12æ. q. 6. 3. c. 3m. *. q. 150. 4. 3m. * q. 156. 3. 3m. *. q. 157. 3. 3m. * 12æ. q. 77. 1. 2. 7. c. *. q. 78. 2. 3m. *. q. 80. 3. 2m. *. 22æ q. 1. 6. 3. c. 3m. *. q. 53. 6. 1m. *. q. 175. 2. 2m. 56

Vsus pecuniæ duplex, s. ad se, & ad alios, primus pertinet ad expensas seu sumptus, secundus vero ad dationes. 22æ. q. 117. 2. 2m. 57

Vsus pecuniæ pertinens ad vationes duplex. s. principalis, qui est distractio eius, pro quo nihil vltra potest accipi, & secundarius. s. vel ad ostentationem, vel in pignus, pro quo aliquid ultra potest accipi, 22æ. q. 78. 1. 6m. 58

Nihil ultra ualorem rei, sperare debet mutuãs ex usu rei mutuatæ, quia ratione substantię transfertur mutuum, & non ratione usus, sed aliter est in accommodatis & locatis ad usum. 22æ. q. 8. 1. 6m. 59

¶ Vt, sumitur dupliciter, scilicet causaliter, & consecutiue, 12æ. q. 91. 1. 2m. 60

¶ Vti. *. Large comprehendit sub se frui. 12æ. q. 39. 8. c. 1

Vti, importat applicationem rei ad aliquam operationem, quæ etiam dicitur usus eius, 12æ. q. 19. 1. 2. 2. c. 2

Vti, est actus uoluntatis. 12æ. q. 16. 1. c. *. q. 17. 1. c. 3

Vti, est actus uoluntatis ut primi mouentis, ipsius intellectus ut mouentis dirigentis, aliarum uero potentiarum ut exequentium. 12æ. q. 6. 1. c. * q. 17. 1. c. 4

Vti, proprie est actus uoluntatis ut principalis, non autem aliarum potentiarum, nisi instrumentaliter. 12æ. q. 16. 1. o. 5

Vti aliquo dicitur dupliciter, s. ut forma quæ est principium usus, & ut obiectio, & sic aliquis male utitur gratia & uirtutibus, non autem primo modo. 12æ. q. 5. 1. 4. 5m. *. 22æ. q. 20. 1. 2. 1m. *. 3a. q. 30. 4. 3m. 6

Vti, est semper eorum quæ sunt ad finem, non autem ipsius finis, nisi inquantum refertur in fruitionem eius 12æ. q. 6. 3. o. 7

In cultu Dei oportet non uti quibusdam corporalibus actibus. ut adoratione corporali & huiusmodi, non quidem propter Deũ, sed propter nos, vt s. eis tanquam quibusdam signis exterioribus, excitemur ad spirituales actus interiores. 22æ. q. 81. 7. c. 1m. 8

Vti peccato alterius ad bonum, est licitum, quia Deus utitur omnibus peccatis ad aliquod bonum, sed non licet inducere aliquem ad peccatum. 22æ. q. 78. 4. c. 9

Vti, non conuenit brutis, sed tantum rationalibus. 12æ. q. 11. 2. 4m. *. q. 16. 2. o. 10

Vti est nobilius, quàm frui, quo ad uiam apprehensiuam præcedentem, sed est econuerso, quo ad obiecta, quia frui importat motum appetitus, in appetibile absolute, uti uero, in ordine ad alterum. 12æ. q. 16. 2. 1m. 11

Vti eius quod est ad finem, secundum quod est in consideratione rationis referentis illud in finem, est prius electione, sed est econuerso tecũ 12

dum

dum quòd voluntas parentias executiuas mouet, 12ª. q. 16. 4. o.
1 ¶ Vtile, dicitur dupliciter, s. sicut via ad finem, vt meritum ad beatitudinem, & sicut pars ad totum, vt ministeria angelorum beatitudinem eorum, 1ª.q.62.6.2m.
2 Bonitas in ordine ad finem, vtilitas vocatur, 12ª.q.7.2.1m.
3 Vtilia, dicuntur quæ sunt accommoda ad aliquem finem, & vtilitas, quandoque vsus nominatur, 12ª.q.16.3.c.
4 Facere aliquid ad vtilitatem communem quod nulli noceat, est licitum cuilibet personæ priuatæ, non autem si nocet, nisi ex auctoritate publica, 22ª.q.64.3.3m.
5 ¶ Dispensationes spiritualium, principalius ordinantur ad vtilitatem communem, 22ª.q.63.2.c.
6 Exhibitio eorum quæ dantur alicui propter vtilitatem, tanto est laudabilior, quanto magis indiget: sed Deo nihil exhibetur propter vtilitatem eius, sed propter gloriam eius, & propter vtilitatem nostrã. 22ª.q.81.6.2m.*.7.c.
¶ Vulpes est naturaliter dolosa, sed hoc non est ei malum, 1ª. q. 63. 4.3m.
¶ Vultur significat eos, qui mortes & seditiones hominum affectant, vt inde lucrentur, 12ª.q.102.6.1m.
1 ¶ Vxor.*. In lege Moysis, licebat ex dispensatione Dei dimittere vxorem, licet communius teneatur quòd non, sed quòd permittebatur vt minus malum, quàm vxoricidium, ad quod proni erant Iudæi, nec puniebantur temporaliter, 12ª.q.105.4.8m.
2 Causæ repudij scribebantur in libello, in generali tantum, non quidem vt iustum appareat, sed vt habeat licentiam nubendi alteri, secundũ Iosophum, vel vt ex mora & ex consilio scribarum, impediretur, secundum Augustinum, 12ª.q.107.2.2m.
Nõ licet viro propria auctoritate sine reatu pęnæ æternę occidere vxorem adulteram, potest tamen zelo iustitiæ eam iudicialiter accusare, vt in eam animaduertatur. Suppl.q.60.1.c. 3
Vir qui vxorem occiderit, aliam ex statuto ecclesiæ ducere non potest, nisi id sibi ab ecclesia permissum fuerit vitandæ fornicationis causa, si vero sine tali dispensatione matrimonium contraxerit, non dirimetur, nisi eam, cum qua prius mœchabatur, duxerit. Suppl.q.60.2.c. 4

Z

¶ Zacharias petens signum ab angelo, peccauit per incredulitatẽ, propter quam punitus fuit, 22ª.q.97.3.3m.
¶ Zacheus non tenebatur reddere quadruplum, sed hoc dixit, volens supererogare, 22ª.q.62.3.2m.
¶ Zelotypia oritur ex amore, non patiente cõsortium in re amata, 12ª q.28.4.c.
¶ Zelus est amor intensus, non patiens consortium in re amata, 12ª.q. 28.4.o. 1
Zelus triplex, scilicet coniugis, inuidiæ, & amicitiæ, scilicet Dei & proximi, 12ª.q.28.4.o. 2
Zelus, Nemesis, inuidia, & misericordia, pertinent ad idem genus passionum, scilicet ad tristitiam, de bonis, vel malis proximi, sed diuersimode, 22ª.q.36.2.c. 3
Zelus circa bona honesta, est laudabilis, sed zelus circa tẽporalia, est cum peccato, licet aliquando fit sine peccato, 22ª.q.36.2.o. 4
Inuidia sumitur aliquando, pro zelo, 22ª.q.36.2.1m. 5
Contentio & zelus, sunt tantum in carnalibus hominibus, & tãtum circa bona corporalia, 12ª.q.28.4.2m. 6

FINIS.

INDEX QVARTVS IN SVMMA S. THOMAE, INDICANS CLA-

ram & solidam refutationem præcipuorum Dogmatum quæ hodie ab hæreticis asseruntur, plurimum in hac secunda Plantiniana editione locupletatus.

ABsoluere à peccatis potest solus sacerdos. Suppl.q 19.3.o.
Absoluere quemlibet non potest quiuis sacerdos Suppl.q.20.1.
Absolutio quid in pœnitente prærequirat. 3ª.q. .o.
Absoluens sacerdos vere remittit. Suppl.q.18.1.& 3ª. par. q. 84.3. 3m. 4m. & 5m.
Animas ante extremum iudicium esse beatas, 1ª.q.95.1.2m.22ª.q.28.1.1m. q.83.11.3ª.q.51.5.q.59.5.1m Sup.q.6 ...
Aqua benedicta. 3ª.q. 5.1.& q.71.2.
Baptismus est sacramentum maximæ necessitatis. 3ª.q.68.ar.1.& 2.
Baptizandos esse pueros. 3ª.q.68.9.q.65.8.
Baptismum non esse iterandum 3ª.q.66 9.o.
Baptismo auferri omnia peccata, 3ª.q.69.1.
Bellum gerere licet, imo meritorium, est præsertim quando suscipitur pro veritate fidei ac defensione Christianorum. 22.q.40.ar.1 o.& 2.arg.4.
Cerimonias recte adhiberi in ecclesia Dei, 3ª.q.66.10.& q.83.5.o.& 12.q. 103.4.c.
Abstinentia à certis cibis, vt à carnibus, ouis, & lacticiniis, ieiunantibus laudabiliter indicitur. 22.q.147.8.o.
Christus verum corpus & animam intellectiuam assumpsit idque ex B.Virgine Maria. 3ª q. .o & q.31.ar.4.& 5.
Clauium effectus est remittere & ligare. Suppl.q.18.
Potestatem clauium etiam efficaciter exerceri à malis sacerdotibus, modo illis sint subditi Sup.q.19. .& 6.
Concupiscentiæ reatum aufert baptismus. 3ª.q.69.12.
Confessio sacerdoti facienda est iure diuino, Suppl. q.6.ar.1.2.& 3.& q.7. ar. .
Confitenda esse omnia mortalia Suppl.q.9.ar.2.
Confirmationem esse sacramentum. 3ª.q. 2.1.
Confirmationem habere sacri olei illitionem. 3ª.q.72.4.
Solus Episcopus est sanctæ confirmationis ordinarius minister, & non quiuis simplex sacerdos 3ª.q.72.ar.11.
Contritio est actus virtutis. Suppl.q.1 ar.2.
Deum non esse auctorem peccati. 1ª.q.19.9.12ª. q.79.ar.1.& 2.potissimum.
Episcopos esse presbyteris superiores. 22.q.184.6.1m.& Suppl.q.40.4.o.& 22.q. 83.3 3m.
Episcoporum statum esse perfectum. 22 q.184.5 6.& 7.
In Eucharistiæ sacramento non remanere substantiam panis & vini. 3ª.q.75. 1. Sed conuerti in corpus & sanguinem Domini. 3ª.q.7 ...
Idque non fide suscipientis sed virtute verborum sacerdotis, 3ª.q.78.4.
Totum Christum contineri sub qualibet specie & sub singulis cuiusque speciei partibus. 3ª.q 76 ar.2.& 3.
Sumendum esse à laicis Christum tantum sub specie panis. 3ª. q. 80. artic. 12.o.
Eucharistiam recte in sacrario reseruari, atque ad infirmos honorifice deferri, 3ª.q.83. .1m.
Excommunicatio est legitima ecclesiæ potestas. Sup q.21.& seq.
Exorcismum adhibendum esse ante baptismum, 3ª.q.71.2 o.
Extrema vnctio est sacramentum nouæ legis. Suppl.q.29.1.
Extrema vnctio à Christo est instituta Suppl.q.29.3.o.
Sacram infirmorum vnctionem remittere peccata & alleuiare infirmũ. Suppl q.30 1 o.
De festis. 2ª q.10 .4.4m, 22ª q.122.4.& 147.5.c.& q 40.ar.4.
Fide credenda esse quæ nobis sunt euangelizata, & à Conciliis & Pontifice data, 22.q.1.ar.9 & 10 & q.5.ar.3.
Quæ sit fides iustificans. 12.q.113 4.c.& 3m.
Fidem non tolli aut amitti amissa per peccatum gratia, sed veram fidem remanere, 12ª.q.4.ar.4.o.& q. .5.1m.& q.24.12.4m.
Sola fide non dimitti peccata. 3ª.q.49.1.5m.
Actum fidei sine charitate non esse meritorium. 12ª q.114.ar.4.3m. præcipue 22ª.q.2.9.
Gratiam dari etiam non prædestinatis. 1ª.q.23.6.1m.& q.24.3.o.& 22ª.q. 24.11.
Requiri ex parte hominis aliquam præparationem siue dispositionem ad gratiam siue iustitiam. 12ª q. 12.2 & q.113.3.
Neminem nisi per reuelationem cognoscere posse se esse in gratia aut iustitia constitutum 2ª.q. 12.5.o.
Ieiunium non est contra libertatem fidelium, 22 q.147. 3m. præcipue.
Ad ieiuniorum ecclesiæ obseruantiam communiter omnes ligari, nisi rationale impedimentum eis adfuerit. 2.q 147.ar.3.& 4.
Quatuor tempora vna cum quadragesima esse ieiunanda. 2 .q.147.5.
Ieiunandas esse vigilias præcipuarum festiuitatum, 22 q.147.5.c.
Imagines Christi & sanctorum cur in ecclesia, 22.q. 4.ar.2.1m.
Imago Christi & sanctorum adoranda 3ª.q.25 3.
Indulgentiæ quid valeant. Suppl q.25.
Iustificatio impij consistit in remissione culpæ & infusione gratiæ ac iustitiæ atque detestatione peccati. 12.q.113.ar.1.& 2 & 5 o.
Iustos posse peccare & spiritum sanctum amittere. 1ª.q.20.4.5m.12ª.q.109.8.2m.22ª.q.24.11.& q.189.10.1m.& 3ª.q.22.3.2m.
Iustificatum non solum teneri ad credendum, sed etiam ad præcepta Dei & ecclesiæ obseruanda. 12ª q.71.6.4m.& 56. .o.& q. 8.5.c.prin.& q.100. 10.1m.
Iustificato præcepta non esse ad obseruandum impossibilia. 12ª.q. 109. ar. 4.arg.2.& 22ª.q.3 .2.1m.& 6.arg 1.& 12 q 44.ar 6 arg.1.
Lex humana obligat in foro conscientiæ. 12.q 96.ar.4.& 22.q.12 ar.2.
Liberum habet homo arbitrium. 3ª.q. 3.1.
B.Maria est vera mater Christi, & proinde etiam vera mater Dei dicenda est, 3ª.q.35. .& 4.
B Maria præ cæteris sanctis omnibus honorãda & adoranda, cultu scilicet hyperduliæ. 3ª q 25.5.c.f.& 1m.
D.B.Maria tenet ecclesia nullum vnquam actuale peccatum, ne veniale quidem ab ea admissum esse, 3ª.q 27.4.o.
Matrimonium est sacramentum nouæ legis. Suppl.q.42.
Matrimonium non esse nunc homini præceptum 22.q.152.2.1m.
Clericos in sacris ordinibus constitutos vel regulares castitatem solenniter professos non posse matrimonium contrahere contractumque ab eis validum non esse. Suppl.q.53.o.& 22.q. 8.ar.11.
Adulterio non dissolui matrimonium. Suppl.q.62.o.
Miracula non esse dæmonis præstigias. 22.q.178.& 3ª.q.43.2.3m.
Missæ sacrificium, 22.q.85.& 3ª.q.83.
Missæ canonem & cætera quæ in eadem dicuntur, maximam pietatem ac sanctitatem redolere, mentesque offerentium in Deum erigere. 3ª. q. 83. 4.o.
Missæ sacrificium esse offerendum in domibus & vasis ad hoc consecratis. 3ª. q 83.3.o.
Missæ cerimonias esse admodum conuenientes. 3ª q.83.5.o.
Non necessario omnia euenire 1ª.q.19.8.o & q.22.4.& 12ª.q.10.ar.4.
Opera nostra omnia non esse peccata. 12ª q.18.9.19 & q.20.
Opera bona esse meritoria vitæ æternæ, 12.q.114.3.o.
Opera bona promereri augmentum charitatis & gratiæ, 12.q.114.8.
Bona opera requiri ad beatitudinem consequendum, 12.q. .ar. .o.
Recte spe præmij & timore pœnarum Deum à nobis diligi atque coli, 22ª.q. 27.3.o.
Orandos esse sanctos. 22 q.83.4.Suppl q.72.
Orandum pro mortuis, Suppl.q.71.
Ordo est sacramentum nouæ legis, Suppl.q.34.3.o.
Ordinis sacramento constitui peculiares in ecclesia Dei sacerdotes. Suppl. q.34.
Soli episcopi habent potestatem ordinandi Suppl.38.ar.1.
Originali peccato infectos nasci infantes, 12.q.81.1.o.& 3.o.
Paruulos Christianorum non nasci filios Dei. 12.q.81 3.2m.
Pœnitentiam esse sacramentum, idque nouæ legis. 3ª.q.84.1.& 7.
Pœnitentiam esse 2am post naufragium tabulam 3ª q.84.6.o.
Pœnitentię sacramentum esse omnibus relapsis ad salutem necessarium. 3ª. q.84.5.o.
Verba Domini, Accipite spiritum sanctum Quorum remiseritis peccata &c. esse intelligenda de potestate remittendi & retinendi peccata, 3ª.q.84. 3.3m.
In sacramento pœnitentię non totam pœnam simul cum culpa remitti, sed virtute clauium sublata pœna ęterna, pœnam temporalem plerunque exoluendam remanere, 3ª.q.86. .o.
Tres esse partes pœnitentię, 3ª.q.90.o.
De primatu Petri. Suppl.q.40.6.& 22.q.30.c.f & 3ª q.8.ar.6.c.
Omnes illos schismaticos esse qui summo Pontifici subesse renuunt, 22.q. 39.c.f.& Suppl.q. o 6.
Pontificis est fidei symbolum ordinare, exortasque hęreses refutare, 22ª.q. 1ª ar.10.
Ad summum Pontificem pertinet synodum conuocare, & eius sententiam confirmare. 22ª.q. ª.ar.10.c. f.& 2m.
Summum Pontificem gerere plenariè vicem Christi in tota ecclesia, ideoque habere plenitudinem potestatis dispensandi in omnibus dispensabilibus votis. 22ª.q.88.12.3m.
Purgatorium esse animarum, easque viuorum suffragiis adiuuari. Sup. q.69. ar 7.o.& q.71.& 3ª q.52.8.22ª.q.83.ar.11.3m.
Religiosorum statum esse perfectum. 22.q.186.
Reliquię sanctorum sunt honorandæ 3ª q.15.ar.6.
Sacramenta esse ad salutem necessaria, 3ª.q.65.1.
Sacramenta conferre gratiam. 3ª q.62.
Sacramenta nouę legis sunt septem. 3ª.65.1.
In tribus Sacramentis imprimi characterem, 3ª.q.63.1.& 6.
Sanctos qui sunt in patria, orare pro nobis, 22 q 83.ar.11.o.
Scripturam sacram esse obscuram & difficilem, 1ª.q.1ª.ar.9.2m.& 22ª.q.1. ar.9.1m.
Templa erigi Deo in honorem sanctorum. 22.q.85.2.3m.
Timor seruilis bonus est, & à spiritusancto profectus, 22 q.19.4.
Virginitas est virtus excellentior matrimonio, 22.q.152.4.
Voti obligatio 22.q.88.
Vota virginitatis & paupertatis recte & vtiliter Deo fieri, 22.q.88.4.

INDEX

INDEX QUINTUS QUI EARUM EST RERUM ET EIUS GENERIS

Doctrinarum, quæ erudite & pie à S. Thoma in summa variis locis tractatæ, rectè vtiliterque ad singulorum Dominicorum atque aliorum festorum dierum Epistolæ Euangelique explicationem, à verbi diuini concionatoribus adhiberi, possunt, decuplo nunc quàm antehac locupletior.

Prior numerus, partem: posterior, quæstionem indicat.

Dominica 1ª. Aduentus, Epist. Rom. 13.

Cum eredidimus.] De fide. 22ª. q. 1ª. & sequentibus.

An credere sit necessarium ad salutem. 22ª, q. 2. ar. 3, 0.

An credibilia sint per certos articulos distinguenda. 22ª. q. 1ª. ar. 6.

An hi articuli fidei conuenienter enumerentur. 22ª. q. 1. ar. 8.

An conuenienter in symbolo fidei ponantur, vbi 8 ar. 9.

Fide credenda esse quæ nobis sunt euangelizata, & à Conciliis atque Pontefice definita, 22ª. q. 1. 9. 10. & q. 5. 3.

Nox præcessit] De veteri & noua lege. 12ª. q. 107.

Nõ in comessationib. & ebrietatib] De gula. 22. q. 148 de ebrieta. 22. q. 150

Nõ in cubilibus & impudicitiis.] De castita. 22. q. 151. De luxuria. 22. q. 153.

In contentione & æmulatione.] De discordia. 22. q. 37. De contentione. 22. q. 38. De inuidia. 22 q. 36.

Induimini Dominum Iesum.] Quomodo quis dicatur induere Christum, 3ª. q. 69. 9. 1ᵐ.

Euangel. Matth. 21.

Ecce rex tuus venit tibi.] De aduẽtu Christi in carnem. 3ª. q. 1ª. & seq. Vtrũ pro redemptione generis humani fuerit necessarium Deum incarnari, 3ª. q. 1. ar. 2.

Verum si homo non peccasset, Deus incarnatus fuisset, 3ª. q. 1. ar. 3. De causa efficiente passionem Christi. 3ª. q. 47.

Turbæ autem quæ præcedebant, & quæ sequebantur.] Cur vtraque turba, & præcedens & subsequens Christum, clamabat osanna. 3ª. q. 45. 3. c.

Dominica 2ª. Epist. Rom. 15.

Quæcunque scripta sunt.] De necessitate sacræ scripturæ, eiusque natura, qualitate, atque sensu. 2ª. q. 1ª. 0.

An scriptura sacra ex omni sui parte sit vera. 22. q. 110. 3. 1ᵐ.

Sapere in alterutrum] De discordia fugienda. 22. q. 8.

Christum ministrum fuisse circũcisionis.] An ergo Christus solis Iudæis, & non gentibus debuerit prædicare, 3ª. q. 42. 2. 0.

Gentes autem super misericordia honorare.] An ergo conuersio Iudæorũ sit attribuenda tantum iustitiæ & veritati, gentium autem soli misericordiæ Dei. 1ª. q. 21. 4. 2ᵐ.

Euangel. Luc. 21.

Erunt signa in sole.] De signis quę præcedent iudiciũ. Sup. q. 73. Quomodo sol & luna & stellæ dicantur non dare lumen suum. Suppl. q. 73. 2. 0.

Nam virtutes cęlorum mouebuntur.] Quomodo virtutes cælorum Domino veniente commouebuntur, Suppl. q. 73. 3. 0.

Filium hominis venientem.] De iudicio generali. Supp. q. 88. 89. & 90. & 3ª. q. 59. 5. De potestate iudiciaria. 3ª. q. 59. An iudiciaria potestas sit specialis attribuenda Christo, 3ª. q. 59. 1. An hæc se extendat ad omnes res humanas & angelicas. 3ª. q. 59. 4. & 6.

Cum potestate magna.] An reprobi videntes hanc potestatem cognoscent eum esse Deum. Suppl. q. 90. 3. Vide Euangelium in die animarum.

Dominica 3ª. Aduentus. Epist. 1. Corinth. 4.

Vt ministros Christi.] De sacramento ordinis. Suppl. q 34. & seq. De discrimine, potestate, ac priuilegiis episcoporum ad sacerdotum. Suppl. q. 40. 6. & 22. q. 87. 4. 2ᵐ. præcipue.

Hic iam quæritur.] De iudicio, præsertim temerario, vitãdo. 22. q. 60. 2. & 3.

Nihil mihi conscius sum, sed non in hoc iustificatus sum.] An homo non possit scire se habere gratiam. 12ª. q. 112. 5. 0.

Illuminabit abscondita.] De libro vitæ. 1ª. q. 24.

An post resurrectionem cognoscet quilibet omnia peccata quæ fecit. Supp. q. 87. 1. 0. An quilibet poterit tũc legere quæ sunt in conscientia alterius. Suppl. q. 87. 2. 0.

Euang. Matth. 11.

Tu es qui venturus.] An Ioannes dubitauerit Christum esse verum Messiam promissum in lege & prophetis. 22. q. 2. ar. 7. 2ᵐ.

Qui non fuerit scandalizatus.] De fide. 22. q. 1. & seq.

De fide nuda & charitate formata. 22. q. 6. ar.

An explicitè credere mysterium Christi non sit de necessitate salutis. 22. q. 2. ar. 7. 0.

Hominem mollibus vestitum.] An circa exteriorem cultum possit esse virtus & vitium. 22ª. q. 169. 1. 0.

An prælati ecclesiæ & sacerdotes peccent vtendo pretiosis vestibus, præsertim in ministerio altaris. 22. q. 169. 1. 2ᵐ.

An religiosi mendicantes & religiosi alii peccent vtendo vestibus vilioribus vbi suprà.

An ornatus mulierum semper sit cũm peccato mortali. 22. q. 169. 2.

An mulieres sine peccato nudatis capillis possint incedere. 22. q. 169. 2. c.

An mulieres possint vti figmentis in facie ad se colorandum absque peccato, 22. q. 169. 2. 2ᵐ.

An liceat mulieri vti veste virili, vel è contra: vbi 8. ar. 2. 3ᵐ.

De cultu exteriori vide plura in Euang. Dominicæ 2ª. post 8ᵃᵐ pentecost.

Et plusquam prophetam.] An Ioannes fuerit excellentior propheta quam Moyses. 22. q. 174. 4. 3ᵐ.

Quomodo B. Ioannes fuerit plusquam propheta, 3ª. q. 38. 1. 2ᵐ.

Qui præparabit viam tuam ante te.] Quomodo Ioannes præparauerit viã Domini Christi. 3ª. q. 38. 1. 0. 2. 2ᵐ. 3. 0.

Dominica 4. Aduentus, Epist. ad Phil. 4.

Gaudete.] De gaudio. 22. q. 28. 0. De vitiis gaudio oppositis 22. q. 35. & 36.

Modestia vestra.] De modestia. 22. q. 160. De speciebus modestiæ. 22. q. 161. & seq.

Dominus enim propè est.] Quomodo Deus dicatur esse vbique & in omnibus rebus per essentiam, potentiam, & præsentiam, 1ª. q. 8ª. ar. 2. & 3.

Quomodo specialiter dicatur esse in rationali creatura 1ª. q. 8. 3. c.

Quomodo dicatur specialiter esse in sanctis. 1ª. q. 3. c. & 4ᵐ.

In omni oratione.] De oratione. 22. q. 83.

Nihil solliciti sitis.] An illicitum sit habere sollicitudinem de temporalibus rebus. 22. q. 55. 6. 0.

An aliquis debeat sollicitus esse futurorum. 22. q. 55. 7. 0. Vide Euang. Dominicæ. 15ª. post 8ᵃᵐ. Pentecost.

Et pax.] De pace. 22. q. 29. 0.

Euang. Ioannis. 1.

Et confessus est & non negauit.] de humilitate. 22. q. 161.

De gradibus humilitatis. vbi supr ar. vlt.

De virtute veritatis, id est veracitatis. 22ª. q. 109. 0.

De mendacio. 22ª. q. 110. An mendacium sit peccatum. 22ª. q. 110. 3. 0.

Quid ergo baptizas.] De Baptismo Ioannis. 3ª. q. 38.

De baptismi sacramento. 3ª. q. 68. De lege & gratia. 12ª. q. 109.

Neque Propheta.] De prophetia. 22. q. 171. & seq.

Cuius ego non sum dignus.] De perfectione Dei. 1ª. q. 4. 0.

An ea quæ sunt humanæ naturæ in Christo possint dici de homine Christo & contra. 3ª. q. 6. 0. & præcipue ar. 4.

In die Natiuitatis Christi, Epist. Tit. 3.

Apparuit benignitas & humanitas.] De infinita Dei bonitate. 1ª. q. 6. & q. 7. & 3ª. q. 1ª. ar. 2.

Non ex operibus quæ fecimus nos.] An ergo homo non possit mereri vitam æternam 12. q. 114. 3. 0.

Sed secundum misericordiam suam] De Dei misericordia. 1ª. q. 21.

Quomodo vita æterna sit gratia siue misericordia. 12ª. q. 114. 3. 2ᵐ.

Quomodo nascamur omnes filii iræ & peccato obnoxii. 12. q. 81. 1. & 3.

Per lauacrum regenerationis.] Cur Christus voluerit dare hominibus gratiã susceptione sacramentorum. 3ª. q. 1. 1. 0.

Quomodo baptismus dicatur lauacrum regenerationis, 3ª. q. 66. 1. 1ᵐ. & ar. 9. c. & 5.

Euang. Luc. 2.

Exiit edictum.] Cur Christum Cæsare Augusto describente vniuersum orbem nasci voluit, 3ª. q. 35. 8. 1ᵐ.

Cur christus non statim post peccatum Adæ incarnatus est. 3ª. q. 1. ar. 5.

An non debuerit differre incarnationem vsque ad finem mundi. 3ª. q. 1. ar. 6.

Quæ vocatur Bethlehẽ.] Cur Christus voluit in Bethlehẽ nasci. 3ª. q. 35. 7. 0

Cur dicat Propheta: De Sion exhibit lex, & verbum Domini de Hierusalem, cum non sit natus in Hierusalem, sed in Bethlehem. 3ª. q. 36. 7. 1ᵐ.

An Christus conuenientius non fuisset natus Romæ, quæ erat domina orbis, vt eius fides innotuisset vniuerso orbi. 3ª. q. 36. 7. 3ᵐ.

Maria desponsata sibi.] Quare Christus voluit nasci de virgine desponsata, 3ª. q. 29. 1.

Et peperit filium.] An fuit conueniens nasci Christum temporaliter, qui ab æterno natus erat & perfectus. 3ª. q. 35. 2.

Cur Christus voluit de fœmina nasci. 3ª. q. 31. 4.

An B. Maria semper virgo fuerit vera mater Christi, 3ª. q. 35. 3.

An possit dici Dei mater. 3ª. q. 35. 4.

An in parte dolores aliquos pertulit. 3ª. q. 35. 6.

Primogenitum.] An B. Maria cum Christus dicatur filius eius primogenitus, post Christum alios habuerit filios. 3ª. q. 28. 3. 4ᵐ.

Et pannis eum inuoluit.] An ibi fuerit aliqua obstetrix ad leuandum puerũ. 3ª. q. 35. 6.

Quia non

Quia non erat ei locus in diuersorio.] Quorsum Christus voluit egere loco in diuersorio. 1ª. q. 35. 7. 2ᵐ.

Cur Christus in hoc mundo voluerit pauperem vitam ducere, 3ª. q. 40. 3. c. præcipue.

Et ecce angelus Domini.] An Christi natiuitas debuit annunciari per angelos. 3ª. q. 35. 5.

Et timuerunt timore magno.] Cur pastores timuerunt ad aduentum angeli, qui non erat malus. 1ª. q. 41. 2. & q. 42. 1.

Ecce euangelizo vobis, scilicet pastoribus.] An nõ fuerit superfluũ natiuita tẽ Christi annunciari pastoribus, cum ante fuerat ea annunciata B. Marię, & eius marito Ioseph, & in ore duorum stet omne verbum. 3ª. q 36. 2.

An angelus non debuisset potius natiuitatem Christi nunciare sacerdotibus in templo, qui nouerant legem, quam pastoribus, 3ª. q. 36. 3. c. & 4ᵐ.

Quia natus est vobis saluator.] De incarnationis mysterio, 3ª. q. 1ª. & seq.

In die S. Stephani, Epist. Act. 6.

Stephanus autem plenus gratia & fortitudinis.] De officio diaconorũ. Sup. q. 37. 3. & 4. De dono fortitudinis. 22ª. q. 123.

An plenitudo gratiæ non sit propria Christo. 3ª. q. 7. ar. 10. 0.

De dono fortitudinis, 22. q. 123.

Prodigia & signa.] De miraculis. 22. q. 178.

Disputantes cum Stephano.] An cum infidelibus publice sit disputandum. 22. q. 10. ar. 7.

Vos semper spiritui sancto restitistis.] De peccato in spiritũ sanctũ. 22. q. 14. 0

An B. Stephanus dixerit Iudæis contumeliam. 22. q. 72. 2. 2ᵐ.

Iesum Stantem.] Quomodo vidit Iesum stantem, cum iam ascendisset & sederet ad dexteram Dei patris. 3ª. q. 58. 1. 2ᵐ.

Video cœlos apertos.] Quibus cœlum aperiatur, 3ª. q. 49. 5. 3ᵐ.

Dñe ne statuas illis hoc peccatũ.] De profetia inimicorũ dilectione. 22. q. 25. 5

Euang. Matth. 23.

Ecce ego mitto ad vos &c. & ex eis occidetis.] De ingratitudine. 22. q. 107. 0

An ingratis sint beneficia subtrahenda. 22. q. 107. 4. 0.

De martyrio. 22 q. 124.

De constanti confessione fidei & veritatis, 22ª. q. 3.

Vt veniat super vos omnis sanguis.] An ergo aliquis puniatur pro peccato alterius. 12. q. 87. 8. 0.

Quoties voluit congregare.] An ergo voluntas Dei non semper impleatur. 1ª. q. 16. 6. & 11.

De duplici Dei voluntate, signi & beneplaciti, Ibidem.

In die Ioannis Apost. & Euang. Epist. Eccles. 15.

Qui timet Deum.] De dono timoris. 22. q. 19.

De quadruplici timore, vbi supra ar. 2.

Et si mabitur in illo & non flectetur.] An ergo homo in gratia constitutus non possit ea excidere. 12ª. q. 19. 10. 0. & 22ª. q. 24. 11.

Spiritu Sapientiæ.] De dono sapientiæ. 22. q. 45.

Et intellectus.] De dono intellectus. 22. q. 46. 2.

In medio ecclesiæ aperiet eius.] An ergo concionator neglecto studio proprio confidet in solo diuino auxilio & assistentia atque directione in verbi Dei prædicatione. 22ª. q. 53. 4. 1ᵐ.

Euang. Ioannis 20.

Quem diligebat Iesus.] Vtrum Christus magis dilexerit Ioannem quam Petrum? 3ª. q. 20. 4. 2ᵐ.

Tu me sequere.] De vita contemplatiua. 22. q. 180. & seq.

De statu professionis. 22. q. 184.

Quod discipulus ille non moritur.] An omnes morientur. 12. q. 81. 3. 1ᵐ.

An ne mors sit pœna primorum parentum. 22ª. q. 164. 1.

De innocentibus, Epist. Apocal. 14.

Habentes nomen eius] De causa martyrii. 124. 5.

An solus fides vel potius omnium virtutum opera, vt in Deum referũtur, sint causa martyrii. Ibidem.

De aureola martyrum, Suppl. q 96. 6.

Et cantabant quasi canticum nouum quod nemo poterat dicere nisi centum quadraginta quatuor millia.] Quod sit istud canticum nouum quod martyres & virgines tantum cantant. 22. q. 152. 5. 3ᵐ.

De aureola martyrum. Suppl q. 96 6.

Hi sequuntur agnum.] Quomodo quisi dicatur agnum sequi quocunque ierit, 22ª. q. 152. 5. 3ᵐ.

Euang. Matth. 2.

Angelus Domini apparuit in somnis Ioseph.] An ita excellẽtem apparitionẽ angeli habuerit, sicut B. Maria. 3ª. q. 30. 3. 2ᵐ.

Et fuge in Aegyptum.] De defectibus Christi. 3ª. q. 14. & 15.

Et mittens occidit omnes pueros.] An innocentes pueri fuerint martyres. 22ª. q. 124. 1. 1ᵐ.

A bimatu & infra.] Quare Herodes occiderit omnes pueros qui nondum excesserant 2ᵐ. annum ætatis suæ. 3ª. q. 36. 6. 3ᵐ.

De tribus baptismatis, 3ª. q. 66. 11. 0.

De baptismo paruulorum, 3ª. q. 68. 9.

Vtrum baptismus auferat omnes pœnalitates. 3ª. q. 69. 4.

Dominica infra octauam natiuitatis. Epist. ad Gal. 4.

Sub elementis mundi huius seruientes.] An lex vetus erat lex seruitutis & timoris. 12. q. 107. 1. c. & 2ᵐ. & q. 91. 5. c. f.

At vbi venit plenitudo temporis.] An Christus fuerit congruo tempore natus. 3ª. q. 35. 8. 0.

Misit filium.] De missione diuinæ personæ. 1ª. q. 43. 0.

Factum ex muliere.] An Christus sumpserit carnem suam ex Maria. 3ª. q. 31. 2. & 4.

Muliere.] An ergo B. Maria non fuerit virgo in concipiendo Christum cum mulier consueto modo loquendi ea dicatur quæ à viro cognita est. 3ª. q. 28. 1. 5ᵐ.

Factum sub lege.] An Christus fuerit conuersatus secundum legem. 3ª. q. 40. 4. 0. & 12. q. 101. 2. 1ᵐ.

Cur Christus in se legis onus sustinere voluerit. 3ª. q. 27. 1. c.

Vt adoptionem filiorum Dei.] adoptiouę filiorum Dei, 3ª. q. 23.

Quomodo Deus ex sua bonitate rationalem creaturam admittat ad beatitudinis hæreditatem, 3ª. q. 23. 1.

Quæ differentia sit inter filium Dei adoptiuum & naturalem 3ª. q. 23. 2. c.

Quomodo quis per gratiam & charitatem tantum efficiatur filius adoptiuus, Dei. 3ª. q. 23. 3. c. fi.

De adoptione vide plura in Epist. Dominicæ 8ª. post 8ᵃᵐ. Pentecost.

Euang Luc. 2.

Positus est hic in ruinam.] De scandalo. 22. q. 43. 0.

An scandalũ passiuum possit inueniri sine actiuo, & contra. 22ª. q. 43. 1. 4ᵐ.

Et tuam ipsius animam pertransibit gladius.] Quis sit iste gladius qui animã B. Mariæ pertransiit. 3ª. q. 27. 4. 2ᵐ.

Et erat Anna prophetissa.] Quomodo manifestata sit Christi natiuitas Simeoni & Annæ, 3ª. q. 36. 5. c

Quid significet quod Simeon, qui expectabat consolationem Israel, vltimo Christum cognouit, & præcesserint eum magi & pastores, qui Christi natiuitatem non ita sollicite expectabant, 3ª. q. 36. 6, 1ᵐ.

A templo.] An oratio requirat determinatum locum. 22. q. 84. 3.

Cur eligatur determinatus locus ad orandum. 2. q. 84. 3. 2ᵐ.

Cur adoremus versus orientem potius quam occidentem, 22. q. 84. 3. 3ᵐ.

Ieiuniis.] De ieiuniis, 22. q. 147.

Obsecrationibus.] De oratione. 22. q. 83. De cantu ecclesiæ. 22ª. q. 81.

In ciuitatem suam Nazareth] Cur Nazareth dicitur ciuitas Christi cum non in Nazareth, sed in Bethlehem natus sit. 3ª. q. 35. 7. 2ᵐ.

Plenus sapientia.] An in Christo non fuerit ignorantia. 3ª. q. 15. 3.

In circumcisione, Epist. Tit. 2.

Apparuit gratia Dei.] De manifestatione Christi nati, 3ª. q. 36. 0.

Quomodo gratia saluatoris apparuit iis quibus natiuitas Christi non fuit manifestata. 3ª. q. 36. 1. 2ᵐ.

Impietatem.] De infidelitate, 22. q. 10. 0.

Sobrie.] De temperantia. 22. q. 141.

Iuste.] De iustitia. 22. q. 58.

Piè.] De religione. 22 q. 81.

Qui dedit semetipsum pro nobis.] Quomodo Christus fuerat causa suæ passionis, & mortis, 3ª. q. 47. 1. c.

Vt nos redimeret ab omni iniquitate.] An per passionem Christi simus liberati à peccato, 3ª. q. 49. 1.

An per passionem Christi simus liberati à pœna peccati. 3ª. q. 49. 2.

Et mundaret sibi populum acceptabile] An per passionẽ Christi simus Deo liberati. 3ª. q. 49. 4.

Euang. Luc. 2.

Postquam consummati sunt dies octo.] Cur circumcisio differebatur vsque ad octauum diem. 3ª. q. 70. 3 3ᵐ.

Vt circumcideretur.] An circumcisio fuerit cõuenienter instituta. 3ª. q. 70 2.

An conferebat gratiam iustificantem. Ibidem. 4.

De efficacia sacramentorum, 3ª. q. 62. 63.

Puer.] Cur Christus voluerit circumcidi, cum non contraxerit peccatum originale. 3ª. q. 37. 1.

Cum Christus ab initio suæ conceptionis & maxime effundendo sanguinem suum pro nobis ipso die suæ circumcisionis meruerit nobis salutem æternam, cur pati in cruce & mori voluit. 3ª. q. 48. 1. 2ᵐ. & q. 47. 1. 3ᵐ fi.

An liceat nunc circumcidi. 22. q. 103. 4.

Et vocatum est nomen eius Iesus.] An hoc nomen fuerit conuenienter Christo impositum. 3ª. q. 37. 2. 0.

De nominibus Dei, 1ª. q 13. 0.

An alio modo poteramus saluari quam per Christum, 12. q. 91. 5. 2ᵐ. & 22ª. q. 2. ar. 7. c. & 3ª. q. 68. 1. c. prin.

In die Epiphaniæ, Epist. Isa. 60.

Illuminare.] An sine gratia homo nullũ verũ possit cognoscere 12ª. q. 109. 1

An in statu innocentiæ unus homo habuerit cium scientiam. 1ª. q 24 3.

An pueri in statu innocẽtiæ mox nati habuissent perfectam scientiam & vsum rationis 1ª. q. 101. 1. & 2.

An ignorantia orta sit ex peccato, 12ª. q. 85. 3. 0.

Quia venit lumen tuum.] Quomodo Christus sit caput ecclesiæ, atque in membra sua sensum & motum gratiæ influat. 3ª. q. 80. 6. 1 art. 0.

Quomodo Christus sit lumen & salus gentium, cum per seipsum eis non prædicauerit, 3ª. q. 42. 1. 1ᵐ.

Et fortitudo gentium venerit tibi.] An Christus etiam venerit ad saluandas gentes 3ª q. 36. 2. c. 3ᵐ. 42. 1. 0. & q. 46. 4. c. in 5ª. ratione

De conuersione gentium, 3ª. q. 55. 6. 3ᵐ. & 22ª. q. 176. 1. c.

Euang. Matth. 2.

In Bethlehem.] Cur Christus voluit nasci in Bethlehem. 3ª. q. 35. 7. 0. & q. 46. 10. 1ᵐ.

Ecce magi.] Quales fuerint hi magi. 3ª. q 36. 3. c. 2ᵐ. & 5. c.

Ab oriente.] Vnde venerant. 3ª. q. 36. 3. 3ᵐ. & 3. 4ᵐ. & 6. 3ᵐ.

Ierosolymam.] Cur stella non duxit magos in Bethlehem vbi Christus erat natus. 3ª. q. 36. 8. 3ᵐ.

Dicentes vbi est qui natus.] Cur magi non timuerunt viuente rege Iudæorũ alium adnunciare regem natum. 3ª. q. 36. 8. 2ᵐ.

Cur in Christi natiuitate stella noua in cœlo apparuit. 3ª. q. 44. 2. 3ᵐ.

Stellam eius.] Qualis stella fuerit quæ magis apparuit. 3ª. q 36. 7. 0.

An fuerit creata in principio mundi tanquam vna de cælestibus stellis, ibidẽ.

An fuerit hæc stella cometa. 3ª. q. 36. 7. 3ᵐ.

Quo tempore stella hæc magis apparuit, 3ª.q.36.5.3ᵐ.
Eius.] An stella hæc fuerit certum signum natiuitatis Christi, 3ª.q.36.5.4ᵐ
In Oriente.] An magis existentibus in Oriente stella hæc apparuit existēs in terra Iudæ vel potius in Oriente, præcedens eos vsque in Iudæam. 3ª. q.36.7.c.
Cum non gentes Orientales tantum, sed etiam Occidentales ex aliis mundi partibus saluentur per Christum, cur solum in Oriente hæc stella apparuit. 3ª.q.36.3.3ᵐ.
Venimus adorare eum.] An magi conuenienter venerint ad Christū adorādum. 3ª.q.36.8.o.
Quo tempore post Christi natiuitatem venerint. 3ª.q.36.6.c.& 3ᵐ.
Cur Herodes & omnis Ierosolyma turbata. 3ª.q. 36.2.3ᵐ.
Antecedebat eos vsque dum veniens, &c.] An cum distincte domū, in qua Christus natus erat demōstrarit hæc stella, fuerit terræ vicina. 3ª.q.36.7.c
Adorauerunt eum.] De adoratione Christi, 3ª.q.25.
Obtulerunt munera, aurum, &c.] An his muneribus confiteantur Christum natum nullam regalem dignitatem præ se ferentem, verum Deum & hominem, 3ª.q.36.8.3ᵐ.

Dominica infra octauam Epiph. Epist. Rom. 12.

Exhibeatis corpora vestra hostiam sanctam.] An oblatio corporis per bona opera, vt ieiunium, continentiam, martyrium, &c. facta, sit sacrificium, 22. q.85.2.c.& 2ᵐ.
De partibus tempetantiæ. 22.q.141.& seq.
Vt probetis quæ sit voluntas Dei bona.] An licet dubitare & probare, vtrū voluntas Dei sit bona. 22.q.97.2. 2ᵐ.
Non plus sapere quam oportet.] An circa contemplationem sapientiæ sit sapor, & præsertim sobrietas. 22.q.149.1.1ᵐ.
De humilitate & superbia. 22.q. 161.& 162.
Vnicuique sicut Deus diuisit mensuram fidei.] An fides sit homini à Deo infusa. 22.q.6.1.o.
An in vno inueniatur maior quam in alio. 22.q. 5.4.o.
Sicut in vno corpore multa membra habemus.] Cum anima intellectiua sit vna forma, cur vnitur componitur ex diuersis partibus. 1ª.q 76.5.3ᵐ.
Ita multi vnum corpus sumus in Christo.] An in ecclesia, non debeat esse diuersitas officiorum & statuum. 22.q. 183.2.o.

Euang. Luc. 2.

Secundum consuetudinem dies festi.] De solenniratibus variis veteris legis, earumque institutione atque significatione. 1.2.q.102.4.10ᵐ.
Quæ festiuitates noui testamenti successerint festiuitatibus veteris testamenti. 1.2.q.103.4.4ᵐ.
De obseruatione sabbathi & Dominicæ. 22.q.122.4.
Et non cognouerunt parentes eius.] Qua ratione Ioseph dicatur pater Christi, 3ª.q.28.1.1ᵐ.
Interrogantem eos.] Cur doctores interrogabat Iesus, cum ab eis nihil discere vellet. 3ª.q 12.3.1ᵐ.
Super prudentia & responsis eius.] De scientia Christi, 3ª.q.10.q.11.& q.12
Et erat subditus illis.] De pietate erga parentes. 22.q.101.
De obedientia. 22.q. 104.
Et mater eius conseruabat omnia verba hæc.] Quomodo B. Maria habuerit sapientiæ vsum in contemplando, 3ª. q.27.5.3ᵐ.
Proficiebat sapientia.] An Christus in scientia profecerit, & an aliquid didicerit. 3ª.q.9.o.& ar.4. præcipue, & q. 12.2.
Et gratia.] Quomodo potuit proficere in gratia, cum à principio habuerit plenitudinem gratiæ. 3ª.q.7.ar.12.

Dominica 1ª. post Epiphan. Epist. 12. Roma.

Habentes donationes secundum gratiam indifferentes.] Quomodo plenitudo gratiæ, quæ in Christo sicut in capite adunatur ad membra eius diuersimode redundet. 22.q.183.2.c. De donis. 12.q.6.
De gratiis gratis datis. 12.q. 111.1.& 4.& 5.
Prophetia.] De prophetia, 22ª.q.171. & tribus sequentibus.
An prophetia possit esse naturalis. 22.q.172.1.o.
Sine simulatione.] An simulatio sit peccatum. 22.q.111.1.o.
Honore inuicem præuenientes.] An ergo honor non proprie debeatur superioribus. 22.q 103.2.o.& præcipue ad ᵐ.
Spe gaudētes.] An ergo gaudiū sit effectus spei & non charitatis. 22.q.28.1.
Benedicite persequētibus vos.] An quis ex necessitate charitatis debeat inimico suo signa & affectus dilectionis exhibere. 22.q.2.9.o.
An debeamus pro inimicis orare. 22.q.83.8.o.
Nolite maledicere.] An ergo alicui maledicere non liceat. 22. q. 76.1.o.& ad 1ᵐ. breuiter.

Euang. Luc. 2.

Nuptiæ factæ.] De matrimonii sacramento, Suppl.q.41.& seq.
An conferat gratiam. Suppl. 4.42 3.
An actus matrimonialis semper sit peccatum. Suppl.q.41.3.
An sit meritorius. Suppl.q.41.4.
An virginitas non sit excellentior matrimonio. 22.q.122.4.
De bonis matrimonii, Suppl.q.49.o.
Dicit mater Iesu ad eum.] An B. Virgo secundum temporalem natiuitatem Christi, possit dici mater eius. 3ª.q.35.3.o.
Nondum venit hora mea.] An Christus conuenienti tempore fuerit passus. 3ª.q.46.9.o.
Dicit ei Iesus implete hydrias aqua.] De miraculis Christi. 3ª.q.43.o.
Bonum vinum ponit.] Cur Architriclinus aquam conuersam in vinum, vocat vinum bonum. 3ª.q.44.3.2ᵐ.
Hoc fecit Iesus initium signorum in Cana Galilææ.] An hoc fuerit simpliciter omnium primum. 3ª.q.43.3.o.& q.36.4.3ᵐ.
De miraculis Christi, 3ª.q.43. Vide Euang. Dominicæ Lætare.
Et manifestauit gloriam suam.] An miracula Christi erant sufficientia ad ostendendam eius diuinitatem. 3ª.q.43.4.o.
Et crediderūt cū discipuli.] An ergo hoc miraculo de conuersione aquæ in vinum exhibito, tum demum discipuli Christi crediderint. 3ª.q.43.3.3ᵐ.

Dominica 2ª. post Epiph. Epist. Rom. 12.

Nolite esse prudentes apud vosmetipsos.] An cum quis sit prudens apud semetipsū, id est sibi tribuit quod à Deo hēt, incidat in superaiā. 22.q.162.4
An vera prudentia sit in peccatoribus. 22.q.47.13.o.
An vera prudentia sit in omnibus habentibus gratiam. 22.q.47.14.
An vera prudentia insit nobis à natura. 22.q.47.15.
Sed etiā corā hominib.] An velle placere hoībus sit peccatū. 22.q.115.1.1ᵐ
Cum omnibus hominibus pacem habentes.] In quibus rebus & cum quibus hominibus habeatur vera pax. 22.q.29.3.3ᵐ.
Non vos defendentes. An ergo non liceat se defendere si opus sit. 22.q.40.1. 2ᵐ.& q.64.7.5ᵐ.& 188.3.1ᵐ
Et an non liceat accidere aliquem se defendendo. 22.q.64.7.o.
Mihi vindictam.] Si vindicta sit soli Deo tribuenda, an ergo non sit hominibus licita. 22.q.108.1.1ᵐ. præcipue.
Sed & si esurierit inimicus.] An esurienti inimico quis teneatur dare cibum, 22.q.25.9.c.

Euang. Matth. 8.

Ecce leprosus.] Cur per lepram significetur hæresis. 12.q.102.ar.5.4ᵐ.
De hæresi. 22.q.11. An hæresis sit circa ea quæ sunt fidei. 22.q.11.2.
An hæretici sint tollendi. 22.q.11.3.
An ab ecclesia recipiendi. 22.q.11.4.
An hæreticus possit dici fidelis, siue habere fidem de articulis circa quos non errat. 22.q.5.3.
Adorabat eum.] De adoratione Christi, 3ª.q.25.
Tetigit eum.* An dominus tangendo leprosum, non violauerit legem. 12. q.107.2.4ᵐ.
Cur Dominus tetigit leprosum, cum solo verbo potuerit eum sanare. 3ª.q. 44.3.2ᵐ.
Vide nemini dixeris.] Cur Dominus præcepit leproso iam sanato ne cui dicat, cum non fuerit mens aut voluntas eius vt taceret. 22.q.104.1.1ᵐ.3ª. q.13.4.2ᵐ.& q.44.3.3ᵐ.
Vade & ostende te sacerdoti.] Cur Dominus iam mundatum à lepra mittebat ad sacerdotem 12.q.102.5.7ᵐ.& 103 2.2ᵐ.& 3ᵐ.
De doctrina sacerdotum legalium & sacerdotum Christi Suppl.q.19.1.
Domine non sum dignus.] Vter magis honorauit Deum, Centurio dicens se non esse dignum, an vero Zachæus qui fecit se dignum. 3ª.q.80.10.3ᵐ.
Et duo huic vade, & vadit.] De obedientia & inobedientia. 22.q 104.& 105.
An subditi teneantur suis superioribus in omnibus obedire. 22.q.104.5.
Quam grata sit Deo obedientia. 22 q 104.3.
Audiens autem Iesus miratus est.] Quomodo Christus miratus est, qui etiam ante sciebat fidem Centurionis. 3ª.q 15. .o.
Tantam fidem.] An fides possit esse maior quam in alio. 22.q.5.4. o.
In regno cœlorū.] Cus ecclestis beatitudo regnū cœlorū dicat. 12.q.4.ar.7.

Dominica 3ª. post Epiph. Epist. Rom. 13.

Nemini quicquam debeatis.] Quæ debeamus superioribus nostris in dignitate constitutis, & ratione quorum ea debeamus. 22.q.102.2.3ᵐ.
Nisi vt inuicem debeatis.] De dilectione proximi. 22.q 25.ar. 1.& 12.
Qui non diligit proximū.] Quis nostet proximus cēsendus est. 22.q.25.10.1ᵐ
Quomodo quis nostet proximus est. 12ª.q.44.7.c. princ.
Quæ sit ratio dilectionis proximi. 22.q.25.1.c.& 12.3ᵐ.& q.4.7.c.
Legem impleuit.] diligens proximum, totam legem impleat, an ergo lex solum vnum præceptum contineat. f. de dilectione proximi. 12ª.q.99.1.2ᵐ. & q.105.2.1ᵐ.& 22.q.44.2.4ᵐ.
An de charitate fuerant danda domino præcepta. 22.q.44.2.o.
An sufficiant domino præcepta charitatis. 22.q.44.3.o.
Nam non adulteraberis.] De singulis preceptis decalogi. 22. q. 122. o.& 22. q.100, ab art. 3. vsque ad 12.

Euang. Matth. 8.

Ascendente Iesu in nauiculam.] An Christus assumpserit corpus carnale siue terrestre, cum eius defectibus. 3ª.q. 5.2.o.& 14.1.& seq.
Ita vt operiretur fluctibus, & erat illis ventus cōtrarius.] An sit iustum in hoc mundo iustos affigi. 1ª.q.21.4.2ᵐ.
Cur peccatores prospereatur, & innocentes puniantur. 1ª. q. 87.7.2ᵐ.& q. 100.6.3ᵐ.
Quomodo vniuersa equè eueniant iusto & improbo, bono & malo. 12ª. q. 114.10.4ᵐ. Vide plura hac de re Euang. Dominicæ 3ª. post Pascha.
Dicētes Dne salua nos. pimus.] De timore qui fortitudini opponit. 22. q.125 modice fidei.] An fides in vno sit maior quam in alio. 222.q.5.4.o.
Imperauit ventis & mari.] An Christus fecerit miracula circa omnia elemēta. 3ª.q.44.4.3ᵐ.

Dominica 4ª. post Epiph. Epist. Col. 3.

Induite vos viscera misericordiæ.] Quæ hominem maxime ad misericordiam excitare possunt. 22.q 30.1.
An defectus non sit ratio miserendi. 22.q.30.2.
Quam sit magna virtus misericordiæ. 22.q. 30.4.
Modestiam.] In quibus consistat modestia. 22.q.160.1.& 2.
Patientiam.] Patientia quid. 22.q. 136.1.c.fi.
An patientia sit maxima virtutum. 22.q. 136.2.o.
Supportantes inuicem.] In quibus iniuriis mali sint tolerandi. 22.q. 198.1. 1ᵐ.& 4ᵐ.
Super omnia autem hec charitatem habete.] An charitas sit maximum inter virtutes theologicas. 12.q.66.6.
An sit simpliciter excellentissima omnium virtutum. 22.q.23.6.o.

Vinculum

Vinculum perfectionis.] An perfectio Christianæ vitæ non attendatur specialiter secundum charitatem. 22.q.184.1.o.& 3ª.q.46.3 c.prin.
Omnia in nomine Domini.] An bonitas voluntatis & operis dependeat ex bonitate finis. 12ª.q.18.7.o & 8.o.

Euang. Matth. 13.

Homini qui seminauit.] Qualis debeat esse qui assumit officium prædicationis. 1ª.q.41.3.1ᵐ.& 22ª.q.185.1.4ᵐ.
Superseminauit zizania.] De disputatione cum infidelibus. 22ª.q.10.7.
Zizania.] Quid intelligatur per zizania. 12.q.64.2. 1ᵐ.
Quid nomine tritici significetur. Ibidem.
Visimus & colligimus eas? & ait non.] An non liceat occidere homines peccatores. 22.q.64.2.o.1ᵐ. præcipue, & q. 108.3.o.
An quādo tota cōmunitas peccat, de ea vindicta sit sumenda. 22.q.108.1.5ᵐ.
An quando maior pars communitatis peccat, tota communitas sit eradicāda. Ibidem.
An hæretici sint tolerandi. 22.q.11.3.o.
An sint cogendi ad fines. 22.q.10.8.o.

Dominica in 70ª. Epist. 1. Corinth. 9.

Nescitis quod hi qui in stadio, &c] De spe. 22ª.q.17.18.
An non requirantur aliqua opera hominis, ad hoc vt beatitudinem consequatur à Deo. 12.q.5.7.o.
An actus bonus habeat rationem meriti. 12.q.21.3.& 4.o.& 114.3.o.
An æterna beatitudo sit obiectum spei nostræ. 22.q.17.2.
An hæc spes sit certa. 22.q.18 4.o.
Sic currite vt comprehendatis.] An Deus possit comprehendi à nobis. 1ª.q. 12.7.o.& 1ᵐ. præcipue & 12.q.4.1.1ᵐ.
Nos autem incorruptam } An beatitudo hominis consistat in aliquo bono creato. 12.q 2.8.o
An cōsistat in diuitiis. 12.q.3.1 An beatitudo sit aliquid increatū. 12.q 3.1.o.
An consistat in visione diuinæ essentiæ. 12.q.3.ar.8.o.
Quomodo beatitudo sit per se stabilis & constans. 12.q.3.ar.3.3ᵐ.
An possit amitti. 12 q.5.ar.4.o.
Castigo corpus.] De ieiunio. 22.q.147.o. Ad quid assumatur ieiunium, 22. q.147.1.c.& 3.c. An sit in præcepto. 22.q. 147.3.o. Vide plura de ieiunio in Euang. Dominicæ 1ª. Quadrag.
Omnes sub nube fuerunt.] Cuius signum & figura fuit protectio columnæ nubis & transitus maris rubri. 3ª.q.70.1.2ᵐ.

Euang. Matth. 20.

Conuentione autem facta.] An Deus constituat se nobis debitorem. 12.q. 114.1ᵐ.& 1ª.q.21.1.3ᵐ.
An vineam suam.] De beatitudine. 12.q.2.q.3.q.4.& 5ª. Suppl q.97.
De merito honorum operum, 12ª.q.114.
Pares illos nobis fecisti.] An iustitia Dei det æqualia inæqualibus. 1ª.q.65.2 3ᵐ.& 1ª.q.23.5.3ᵐ.
Murmurabant aduersus patrē familias.] An sancti in oībus non approbent ordinationem atque dispositionem Dei, suamque voluntatē sanctissimæ eius voluntati conformem. 12.q.19.10.o.& q.19.2.2ᵐ.& 22.q 104.4.3ᵐ.
An beati possint peccare. 12ª.q 62.8.c.
An beatitudo omni ex parte expleat & satiet appetitū hominis. 12.q 2.8.c.
Analiani beato desit aliquid bonum desiderandum. 12.q.5.ar.2.3ᵐ.
Et ipsi singulos denarios.] Si singuli accipiant denariū, qui quantitate à seipsa nō differt, an ergo vnus non sit alio beatior. 12.q.5.2.1ᵐ.& 1ª.q.12.6.o
Non facio tibi iniuriam.] An in Deo sit iustitia. 1ª. q.21.1.o.
An in omnibus operibus Dei sit iustitia & misericordia. 1ª.q.21.4.o.
An non liceat mihi quod volo.] An in collatione munerum gratiæ habeat locum acceptio personarum. 22.q.93.1.3ᵐ.& 2ᵐ.& 12ª.q 98.4.2ᵐ.
Multi sunt vocati, pauci vero electi.] Quid sit electio? 1ª.q.23.4.c.
An soli prædestinati electi sint. 1ª.q.23.4.o.
An omnes Christiani non sint saluandi. Supp.q.99.4.o.

Dominica in Sexages. Epist. 2 Corinth 11.& 12.

Si quis extollitur.] In quibus consistat iactantia. 22.q.112 1.c.
An iactantia sit peccatum mortale. 22.q.112.2.o.
An appetitus inanis gloriæ sit peccatum. 22.q.132.1.
Audeo & ego. f. gloriari.] An B. Apostolus se iactauerit. 22. q. 112.1.c.
Quando quis laudabiliter gloriam suam appetat. 22.q.132.1.1ᵐ.& 3ᵐ.
Quando contumeliæ nobis illatæ non sunt à nobis sustinendæ. 22.q.72.3.c. & 1ᵐ.
In carceribus.] Qui in carcere est licitum & quando illicitum. 32. q. 65.3.c.
Ter virgis sum.] De afflictionibus iustorum supra in Euang. 3. Dominicæ post Epiphan. An omnis pœna sit propter aliquam culpam. 12.q.87.7.o.
Scit quod non mentior.] Quando iuramentum sit adhibēdum. 22.q 89.c.fi.
Et sic effugi manus eius.] An dānato ad mortē liceat sese defedere. 22.q.69.4
An Paulus fuerit in raptu alienatus à sensibus. 22.q.175.4.o.
An anima Pauli fuerit totaliter à corpore separata. 22.q.175.5.o.
Siue in corpore, siue extra corpus.] De raptu 22ª.q.175
An Paulus ignorauerit an eius anima fuerit à corpore separata. 22.q.175.6.o
Tertium cœlum.] Quid nomine tertii cœli intelligatur. 1ª.q.68.4.c.fi.
Et audiuit arcana verba.] An Paulus in raptu viderit diuinam essentiam. 22. q 175.3.o.
An Paulus postquam vidit essentiam Dei, recordatus sit multorum quæ in ipso raptu viderat. 1ª.q.12.c.2ᵐ.
Propter quod ter Dominum rogaui.] Cur Paulus in hac sua oratione nō fuerit exauditus. 22.q 83.15.2ᵐ.
Sufficit tibi gratia mea.] De gratia & eius effectu. 12ª.q.109. & seq.
An Paulus per reuelationem sciebat se habere gratiam. q.112.12.5.c.
Nam virtus in infirmitate perficitur.] Quomodo virtus in infirmitate perficiatur. 12ª.q.55.3.3ᵐ.& 22.q.123.1.1ᵐ.

Euang. Luc. 8.

Qui seminat semen.] Quam sit magnum & Deo gratum verbum Dei populo prædicare cuique auarum zelum habere. 22.q.188.4.c.fi. præcipue, & q.182.2.3ᵐ.& q.84.7.& 8.& 3ª.q.40.1.2ᵐ.
Quomodo verbum Dei sit prædicandum. 22ª.q.177.1.c.
Centuplum.] Quid significetur per fructum centuplum siue centesimum. 12. q.70.3.2ᵐ.& 22.q 153.5.2ᵐ.
Qui habet aures audiendi audiat.] An fides sit donum Dei. 22ª.q.6.1.o.
Vobis datum est nosse &c. cæteris autem in parabolis.] Cur Christus turbis in parabolis sæpē sit locutus, quarum apertā veritatem scis discipulis suis exponebat. 3ª.q.42.3.c.fi.& 3ᵐ.
Vt videntes non videant.] De cæcitate mentis. 12ª.q. 15.
An excæcatio & obduratio ordinentur semper ad salutem eius qui excæcatur & obduratur. 12.q.69.4.o.
Deinde venit diabolus.] De impugnatione dæmonum. 1ª.q. 114.o.
An omnia peccata procedant ex tentatione diaboli. 1ª.q.114.2.o.
Et à solicitudinibus & diuitiis.] Cur diuitiæ sint impedimenta salutis, idque tribus ex causis. 22.q.188.7.c prin.
Verbū adfert fructū patientiæ.] De prædicatione. 2ª.q.188.4.& 3ª.q.67.1.1ᵐ.
De doctrina Christi. 3ª.q.42.

Dominica in quinquagesima, Epist. 1. Cor. 13.

Si linguis hominū.] De dono linguarū & gratia sermonis. 22.q.176.& q.177.
Et angelorū.] Quod nomine linguæ angelorū accipiatur. 1ª.q.106.4.2ᵐ.fi.
De locutionibus Angelorum. 1ª.q.107.o.
Et si habuero omnem fidem.] De duplici fide, formata, & informi. An fides informis sit donum Dei. 22.q.6.2ar.2.
An fides informis & formata sint vnus habitus fidei. 22.q.4.ar.4.o.
Et si tradidero corpus meum.] An actus fidei, patientiæ, & fortitudinis non sint meritorii, nisi ex charitate procedant. 12.q.114.4.3ᵐ.
An sine charitate possit esse aliqua vera virtus. 22.q.23.7.o.
An charitas sit omnium aliarum virtutum forma. 22.q.23.7.o.
An charitas sit principium merendi. 12.q.114.4.o.
Charitas patiens est, benigna est.] Cum charitas se extendat ad opera omnium virtutum, quomodo virtus est specialis. 22.q.23 4.2ᵐ.
Non quærit quæ sua sunt.] An ergo ex charitate non debeamus nos magis diligere quam proximum. 22.q.26.4.3ᵐ.
Charitas nunquam excidit.] An ergo charitas semel habita non possit amitti. 22.q.24.11.o.
An charitas maneat post hanc vitam in gloria. 12.q.67.9.o.
Siue prophetiæ euacuabuntur.] Cur & quomodo prophetiæ sint in patria euacuandæ. 22.q.171.4.2ᵐ.
Siue scientia destruetur.] An virtutes intellectuales maneant post hanc vitam. 1ª.q.89.5.1ᵐ. 12ª.q.67 2.o.
An fides maneat post hanc vitam. 12.q.65.3.o.
An spes maneat post mortē in statu gloriæ. 12.q.67.4.o.& 22.q.19.1.o.
An aliquid fidei & spei remaneat in gloria. 12.q.67.5.o.
Cum autem venerit quod perfectum est.] Quomodo ueniente perfecto euacuabitur imperfectum. 1ª.q.58 7.3ᵐ.& q.6 .7.1ᵐ.& 22.q.4.ar.4.1ᵐ.
Videmus nunc per speculum in ænigmate.] De triplici modo cognoscendi quippiam. 1ª.q.56.3.c.
Vtrum aliquis in hac vita possit Deum per essentiam videre. 1ª.q. 12.11.
An intellectus creatus possit Deum per essentiam videre. 1ª.q. 12.1.o.
Nunc autem manent fides &c.] De tribus virtutibus theologicis, & de eorū ordine. 12.q.62.3.& 4.
Maior autem horum est charitas.] An charitas sit maxima inter virtutes theologicas. 12.q.60.6 o. præcipue.

Euang. Luc. 18.

Consummabuntur.] Quomodo omnia prædicta à prophetis sint morte Christi consummata. 12.q.103.2.2ᵐ.& 3ª.q.47.2.1ᵐ.
De effectibus passionis Christi. 3ª.q.49.
Gentibus.] Cur Christus pati voluit à gentilibus. 3ª.q.47.4.o.
Et illudetur.] An Christus omnes passiones sustinuerit. 3ª.q. 46.5.
An dolor passionis Christi fuerit maior omnibus aliis doloribus. 3ª.q.46.6.o.
Occident eum.] An Christus sit ab alio occisus quam à seipso. 3ª.q.47.1.o.
De effectibus passionis Christi. 3ª.q.49.o.
Et 3ª. die resurget.] An fuerit cōueniēs Christū 3ª die resurgere. 3ª.q.53.2.o.
An Christus fuerit in tribus diebus in sepulchro. 3ª.q.51.4.o.
Et ipsi nihil horum intellexerunt.] Cur Christus interdum obscure multa docuit. 3ª.q.42.3.
Cæcus quidam.] An Christus conuenienter circa homines miracula fecerit. 3ª.q.44.2.o.
Fides tua te saluum fecit.] Cur operatio miraculorum attribuitur fidei. 22.q. 168.1.1ᵐ.
Magnificans Deum.] De gratiarum actione. 22.q. 106.
An homo teneatur gratias agere omni benefactori in omnibus. 22 q.106.3.
An magis teneatur ad gratias reddendas innocens quam pœnitens. 22.q.106. 2.o.

Dominica in quadragesima, Epist. 2ª. Cor 6.

Adiuuantes autem exhortamur. De perseuerantia. 22.q.137.
In quo perseuerantia consistat, Ibid. art. 1. c. f. & quid eo nomine significetur. Ibidem. ar. 2. 2ᵐ.
An debeamus perseuerare vsque in fidem, Ibidem.
An perseuerantia indigeat auxilio gratiæ. 22.q.137.4.o.
In vacuum.] An opera virtutum in charitate facta non mortificari possint. 3ª. q. 89.4.o.
An opera mortificata per peccatum, rursus per pœnitentiam reuiuiscant. 3ª. 89.5.o

Ecce

Ecce nunc tempus acceptabile.] An Christus conuenienti tempore pro salute generis humani sit incarnatus, 3ª.q.1ª.ar.5.& 6.
Nemini dantes vllam offensionem] An scandalum sit peccatum, & quantũ peccatum. 22.q.43.2.& 4.
An temporalia sint dimittenda propter scandalum vitandum. 22. q.43.8.0.
In patientia.] In quo consistat patientia, 22.q.136.1.c.
An sit idem quod longanimitas, 22ª.q.136.5.0.

Euang. Matth. 4.

In desertum.] Cur Christus voluit in deserto tentari, 3ª.q.41.2.0.
An publicè non debuerit tentari, 3ª.q.41.2.1m.
Vt tentaretur.] Cur Christus voluit tentari, 3ª.q.41.1.c.potissimum.
Quid tentare. 22.q.97.1.1 & 4.
Cur Christus post ieiunium tentari voluit, 3ª q.41.3.c.
Quum Christus venerit vt dissolueret opera diaboli, cur ea passus sit. 3ª.q.41.1.2m.
A spiritu.] A quo spiritu Christus sit ductus. 3ª.q.41.0.2m.
A diabolo.] Cur Christus potius voluit tentari à diabolo quam à carne. 3ª.q.41.1.3m.
Ieiunasset.] Quid sit ieiunium, 22 q.147.2.in arg. sed contra & c.
Ad quod ieiunium sit institutum 22.q.147.1.c.& 3.c.
An ieiunium sit necessarium ad salutem, 12ª.q.80.2.& 22.q.147.3.
An omnes teneantur quod est de præcepto ecclesiæ. 22ª.q.147.4.0.
An iniusti teneantur ad ieiunium ex præcepto, 22ª.q.147.4.5m.
quo tempore sit ieiunandũ. 22.q.147.5.0.
An nimium ieiunans peccet. 22.q.88.2.3m.
Quomodo violetur ieiunium 22.q.147.6.0.
Quare nos ieiunamus solum vsque ad nonam, cum Iudæi vsque ad vesperam ieiunabant. 22 q.147.7.1m.
Cur Christus voluit ieiunare, cum non indigeret ieiunio ad effectus ipsius ieiunii consequendus, idque 40 diebus & noctibus, 3ª.q.4.2.3m.
Postea esuriit.] Cur post 40. dies potius esuriit quã ante. 3ª.q.41.3.c.in fi.
Et accedens tentator.] An infra 40. dies fuerit vnquam tentatus à diabolo. 3ª.q 41 3.2m.
Si filius Dei es.] Cur diabolus vtebatur illis verbis, si filius Dei es, 3ª q.41.1.1m
Dic vt lapides] An 1ª. tentatio fuerit de gula. 3ª.q.41.4.c.
An Christus peccasset in gula faciendo de lapidibus panes ad subueniendum naturæ. 3ª.q 41.4.1m.
Qui respondens dixit] Cur Christus Deus & homo non prostrauit diabolũ sua virtute eum præsumentem tentare, 3ª.q.41.4.c.fi.
Et statuit eum super pinnaculum.] An videntibus cunctis statuerit diabolus Christum super pinnaculum, 3ª.q.41.4.7m.
Mitte te deorsum.] An 2ª. tentatio Christi fuerit de inani gloria, 3ª. q. 41.4.c.in med.
Cum illi qui ducuntur inani gloria nitantur semper ad alta ascendere, quomodo diabolus Deum Christum tentat dicendo mitte te deorsum. 3ª.q.41 4.2m.
Quia angelis suis mandauit de te.] De custodia angelorum, 1ª.q.113.0.
Cum homo per liberum arbitrium possit custodire seipsum, cur ei Angeli ad custodiam deputantur, 1ª.q.113 1.1m.
Si angeli dantur in custodiam cur igitur tam multi dãnantur. 1ª.q.113.1.3m.& ar.2.3m.
An omnibus hominibus deputentur singuli angeli ad custodiam. 1ª.q.113.ar.2.& 4.
Cur vnus angelus non sufficiat ad custodiam plurium hominum. 1ª. q. 113. ar.2.1m.
Quando datur angelus homini ad custodiam. 1ª.q 113.5.
Vtrum angeli doleant de malis eorum quos custodiunt. 1ª.q.113.7.0.
Non tentabis Dominum Deum tuum.] An tentare Deum sit peccatum. 22. q.97.2.0.
Et ostendit ei omnia regna.] An sit aliquis mons ita altus & excelsus vt inde totus mundus inspici possit, vt sic ex eo potuerunt Christo omnia regna mundi ostendi, 3ª.q.41.4.7m.
Hæc omnia dabo tibi si cadens.] Cur diabolus non dixit in hac tentatione, si filius Dei es, sicut in duabus primis, 3ª.q.41.4.c fi.
An diabolus tentauerit Christum hac vltima tentatione de cupiditate, 3ª.q.41.4.c.& 3m.
An in 3ª. tentatione conuenienter Christus fuerit tentatus de idololatria, & quorsum. 3ª.q 41 ar.4.3m.
Cur dixerit diabolus, si cadens adoraueris. 3ª.q.41.4.3m.
Cum post victoriam omnium vitiorum remaneat homini tentatio superbiæ & inanis gloriæ quomodo conueniens est ordo harum tentationum. 3ª.q.41.4.5m.
Cum septem sint vitia capitalia, cur Christus tantum de tribus tentatus est, 3ª.q.41.4.4m.
Vade Sathana.] Cur Christus non repulit diabolum imperiose obiurgando, in duabus primis tentationibus, sicuti in vltima, 3ª.q.41.4.6m.
Tunc reliquit eum diabolus.] An reliquerit diabolus Christum ex toto. 3ª.q.41.3.3m.
Et ecce angeli accesserunt] Quando angeli accesserunt ad Christum & ei ministrauerint, 3ª.q.41 3.2m.

Dominica 2ª. quadrag. 1. Thess. 4.

Obsecramus in Domino Iesu.] An liceat hominem adiurare. 22ª.q.90.1.0.
Vt abundetis magis.] De augmento charitatis, 22ª.q.24.ar.4.& seq.
An charitas possit in hac vita esse perfecta. 22ª.q.24.8.
An inconuenienter distinguantur tres gradus charitatis, s. charitas incipiens, proficiens & perfecta. 22ª.q.24.ar.9.
Hæc est enim voluntas Dei sanctificatio vestra.] Cur præceptum Dei, dicatur voluntas Dei 12ª.q.19.ar.11.c. De voluntate signi, 1ª.q.19.ar.11.
A fornicatione.] Cur fornicatio est, peccatum, cum is qui fornicatur nulli videatur facere iniuriam, 22ª.q.154.2.c & 4m.
Vt sciat vnusquisque vas suum.] Cur adulterium sit peccatũ. 22ª.q.154.8.c
De castitate & luxuria, 22ª.q.151.& seq.
De bonis matrimonii. Suppl.q 49.0.
In sanctificatione & honore.] An actus matrimonialis semper sit peccatum Suppl.q.41.3.0 & 22ª.q.153 2.0.
An actus matrimonialis sit meritorius. Suppl.q.41.4.0.
Non in passione desiderii.] An quandocunque aliquis vxorem cognoscens non intendens aliquod bonum matrimonii, sed solum delectationem, mortaliter peccet. Suppl.q.49.6.0.
Neque circumueniat.] An dolus sit peccatũ ad astutiã pertinens. 22ª.q.55.4.
An fraus sit peccatum pertinens ad astutiam. 22.q.55.5.
De fraude quæ contingit in emptione & venditione aut vendendo rem plurisquam re vera valeat, aut propter defectum rei venditæ, aut propter vitium rei venditæ celatum. 22ª.q.77.ar.1.2.& 3.
Quoniam vindex est Dominus.] De effectibus & pœnis peccatorum. 12ª.q.85.& seq.
An nullum peccatum inducat reatum pœnæ æternæ. 12ª.q.87.3.0.
De pœna primi peccati. 22ª.q.164.0.

Euang. Matth. 15.

Clamauit dicens miserere.] De oratione. 22.q.83.0.
An oratio debeat esse vocalis. 22.q.83.12.
An per orationes accipiamus quod Deus disposuit nobis dare. 22ª.q.83.1.c. fi.& 5.2m.
Cur Deus aliqua præstet non petentibus. 22.q.83.2.3m.
Filia mea.] An possimus aliquid determinate à Deo petere. 22.q.83.5.0.
An possit homo temporalia à Deo petere. 22ª.q.83.6.0.
A dæmonibus vexatur.] De impugnatione dæmonum. 1ª.q.114.0. Vide Euangelium Dominicæ seq.
Et accedẽtes discipuli rogabãt eũ] An debeamus pro aliis orare. 22ª q.83.7.0
Non sum missus.] Cur gentibus Christus prædicare non debuit. 3ª. q 42.1.
Cum scriptum sit de Christo, dedi te in lucem gentium, quomodo gentibus prædicare non debuit, 3ª.q.42.1.1m.
Cur Christus prædicauerit Iudæis primo per se, gentibus autem per Apostolos suos. c fi.& 2m.
Cur Christus non omnibus gentibus prædicauerit, sicuti prædicauit mulieri huic Cananeæ & Samaritanæ. 3ª.q.42.1.3m.
Etiam Domine, nam & catelli.] De humilitate in quo consistat. 22ª.q.161. ar.1.& 2.
An homo debeat se omnibus per humilitatem subiicere. 22ª.q.161.3.
De gradibus humilitatis 22ª.q 161.6.
Et mulier magna] Cum scriptum sit, ante mortẽ non laudes hominem, quomodo Dominus Cananæam hinc laudauit. 22ª.q.115.1.1m.
Magna est fides.] An fides sit in vno maior quam in alio. 22ª.q.5.ar.4.0.
Fiat tibi sicut vis.] An ratio sit meritoria. 22ª.q.83.15.
An peccatores orando non impetrent aliquid à Deo. 22.q.83.ar.16.

Dominica 3ª. Quadrag. Epist. Ephes. 4.

Estote imitatores Dei.] An homo debeat suam voluntatem conformare voluntati Dei. 12.q.19.9.0.& 10.0.
An omnis Christi actio sit nobis imitanda. 3ª.q.37.1.2m.
De sequendo Christum Vide Euang. In festo Conuersionis Pauli.
Et tradidit semetipsum pro nobis.] An Christus fuerit ex obedientia mortuus. 3ª.q.47.ar.2 0.& 49.1.c.
Oblationem & hostiam.] An passio Christi fuerit operata per modum sacrificii. 3ª.q.38.3.0. De sacerdotio Christi. 3ª.q.22.0.
An Christus fuerit simul sacerdos & hostia. 3ª.q.22.ar.2.
Impudicitia.] Quid nomine impudicitiæ intelligatur, & vnde oriatur. 22.q.148.6.c.fi.
Aut turpitudo.] An obscæna confabulatio, amplexus, & osculatio, sint peccata mortalia. 22ª.q.154.4.0.
Aut auaritia.] Quid accipiatur hic nomine auaritiæ 12ª.q.72.2.4m.& q.73. 5.1m. De auaritia, 22ª.q.118.
Scurrilitas.] Quid scurrilitas. 22ª.q.148.6.c fi. Vnde oriatur, Ibidem.
Omnis fornicator aut immundus.] An fornicatio sit peccatum mortale, 22ª.q.154.2.& 3.
Quod est idolorũ seruitus.] Qua ratione auaritia dicatur idololatria, 22ª.q.118.5.4m.
Venit ira Dei.] Quomodo ira attribuitur Deo cum passio non sit in Deo. 1ª.q.3.2.2m.& q.19.11.c & 20.1.2m.

Euang. Luc. 11.

Et erat eiiciens dæmonium.] Quid sint dæmones. 1ª.q.115.5.c.
An possit dæmon nocere homini quoad animam & quoad corpus. 3ª.q.49.ar. 1m & 2m.
An dæmones possint transmutare homines in bestias. 1ª.q.114.4.2m.
Quomodo diabolus facit apparere corpus humanum corpus bestiale. 1ª. q. 114.4.2m.
An dæmones vexent homines magis vno tẽpore quam alio. 1ª.q.115.5.1m.
Cur dæmones per nechromãticos inuitati sub certis cõstellationibus veniũt. 1ª.q.115.5.2m.
quomodo alliciantur carminibus, lapidibus, herbis & similibus. 1ª.q.115. 5.3m.
Cur dæmones faciunt quasdam leuitates. 12.q.89.4.3m.
An dæmones possint hominem impellere in peccatum. 12.q.80.3.0.
Et cum eiecisset dæmonium.] Cur Christus obsessos à dæmonibus liberauit. 3ª.q.44.c.fi.

Cur expellendo dæmones Dominus permittebat fortius [illegible] vexare dæmoniacos. 3ª.q.41.1.4m
De exorcismis quib. dæmon corporaliter & spiritualiter pe[illegible] (.q.[illegible]0. ar.2 3.& 4.
In beelsebub [illegible] vtrũ in dæmonib. sit prælatio. 1ª.q. [illegible] superiorib. ex amicitia. 1ª.q.109.2.2m.
Eiicit dæmonia.] An virtute superiorum dæmonum inferiores à corporib. expellantur, 3ª q.43.2.3m
Et alij tentantes.] An tentare sit peccatum. 22ª.q 97.2.0
Vt vidit cogitationes.] An anima Christi cognoscat cogitationes hominum. 3ª.q.10 ar.2
Omne regnum in se diuisum.] An sufficienter Dominus per rationes has in virtute Dei & non diaboli eiiceret dæmonia. 3ª.q.43.2.3m.
Cur omne regnum in se diuisum desoletur. 22.q.37.2.3m
An sit concordia inter dæmones. 1ª.q.109.2.2m
Vniuersa arma eius auferet.] An per passionem Christi simus liberati à potestate diaboli. 3ª.q.49.ar.2.0
Reuertar in domum meam.] An dæmon qui superatur ab aliquo, non propter hoc ab impugnatione arceatur. 1ª.q.114.5.0.
An per hoc quod spiritus immundus reddit, culpa per pœnitentiam dimissa redeat. 3ª.q.88.1.2m. potissimum.
An peccata dimissa non redeant per ingratitudinem. 3ª.q.88.2.0.

Dominica Lætare, Epist. Gal. 4.

Quæ quidem sunt per allegoriam dicta.] An scriptura sacra habeat plures sensus 1ª.q.1.ar.10.
In seruitutem generans.] De differentia legis veteris & nouæ, 12ª.q.91.5. c.potissimum.
Cur lex vetus dicatur lex timoris & seruitutis. 12.q.107.1.2m
An lex vetus fuerit bona. 12ª.q.98.1.0
An lex vetus non debuerit inducere homines ad obseruantiam præceptorum per temporales promissiones & comminationes 12ª.q.99.6.0.
Libera est.] An lex noua sit lex amoris & proĩde libertatis. 12ª.q.107.1.2m
An lex noua iustificet. 12.q.106.2.0.
quæ non paris.] An lex noua debuerit dari ab initio mundi. 12ª.q 106.3.0
An nulli durante statu veteris legis siue testamenti pertinuerint ad nouam legem, & proinde saluati sint. 12ª.q 106.1.3m.& 3.2m.& q.107.1.2m & 3m.& 98.2 4m.
An similiter tempore noui testamenti pertineant aliqui ad vetus testamẽtum. 12ª.q.107.1.2m.
quia multi filij desertæ magis.] An in noua lege præter Iudæos fuerint saluati gentiles. 12ª.q.98.4 arg.1.& 3ª.q.42.1.0.

Euang. Ioannis. 6.

Quis videbat signa quæ faciebat.] An Christus signa & miracula facere debuerit. 3ª.q.43.1.0. Quid sit miraculum. 1ª.q 105.7.c.
An solus Deus possit facere miracula 1ª.q.110.4.c.
An vnum miraculum non sit maius alio. 1ª.q.105.8.0.
An gratia miracula faciendi possit alicui sancto cõmunicari. 1ª.q.13.2.3m & 22ª.q.178.0
Quare non omnibus sanctis detur gratia miraculorum. 22ª.q.178.2.5m
An miracula quæ Christus fecit, fuerint sufficientia ad ostendendam diuinitatem ipsius. 3ª.q.43 4.0.
Super his qui infirmabantur.] An Christus conuenienter fecerit miracula circa homines. 3ª.q.44.3.0.
De miraculis uide plura in Euang In festo Ascensionis Dominis.
Et vidisset quia multitudo magna.] De eleemosyna. 22.q.32.
An dare eleemosynam sit in præcepto, & quando. 22ª.q.32.5.0
De misericordia, quanta sit virtus. 22ª q.30.4.0.
Tentans eum.] Cur Christus tentat hominem, cum eius mentem nouerit. 22ª.q.97.2.c.
Accepit Iesus panes] De sacramento eucharistiæ. 3ª.q.73.& seq. (2m.
Et cũ gratias egisset.] Cur Christus in miraculis faciẽdis orauerit, 3ª q.43.2
Vt autem impleti sunt] Quomodo hæc multiplicatio panum facta est. 3ª. q 44.4.4m.
Hic est verè propheta.] De prophetia. 22.q.171.& sequentibus.
An Christus fuerit propheta. 3ª.q.7.ar.8.0.

Dominica in passione, Epist. Heb. 9.

Christus assistens pontifex.] An Christo cõueniat esse sacerdotẽ. 3ª.q.22.1
De sacerdotio Christi. 3ª.q.22. . .
Futurorum bonorum.] Quare Christus dicatur pontifex futurorum bonorum. 3ª q.22.5.c.prin.
Nõ manu factũ.] An Christus possit dici cõceptus de spũ sancto 3ª.32.2.0
Sed per proprium sanguinem.] An Christus fuerit hostia quam ipse tanquã sacerdos Deo patri obtulit. 3ª.q....
Qualis hostia Christus fuerit ....2.c.fi.
Aeterna redẽptiõe.] An sacerdotiũ Christi maneat in æternũ. 3ª.q.22.5.0.
Redemptione inuẽta.] An Christus per suam passionem aperuerit nobis ianuam cæli. 3ª.q.49.5.0.& q.2 11 c.fi.
An effectus sacerdotij Christi pertineat ad Christum, an solum ad alios. 3ª.q.22.4.0.
An sacerdotium Christi fuerit secũdũ ordinem Melchisedech. 3.q.22.6.0.
Si enim sanguis hircorum.] An cæremoniæ veteris legis habebant vim iustificandi, & qualem 12.q.102 2 0.
Sanguis Christi emũdabit] An effectus sacerdotij Christi sit expiatio peccatorum. 3ª.q.22 3.0.
An simus per passionem Christi Deo reconciliati. 3ª.q 49.4 0.
Ideo noui testi mediator est.] Quæ in mediatore cõsideranda. 3.q.26.2.c.
Secundum quam naturam Christus dicitur mediator, 3ª.q.26.2.0.
An esse mediatorem Dei & hominum sit proprium Christo, 3ª.q.26.1.0.

Euang. Ioan. 8.

Qui est vobis arguet.] An sit peccatum bonum suum cognoscere, illudque approbare. 22ª.q.132.1.c.
An sit proprii nominis iactantia, quando quis extollit se supra id quod est in opinione hominum. 22ª.q.112.1 c.
An Deus se laudans & quærens suam gloriam peccet inani gloria, 22ª.q.132.1.1m.præcipue.
Quando sit laudabile appetere gloriam suam & bonam famã. 22ª.q.132.1.1m.
Si veritatem vobis dico.] De veritate. 1ª.q 16.
De virtute veritatis siue veracitatis. 22ª.q 109.0.
Propterea vos non auditis.] An homo possit verum cognoscere sine gratia. 12ª.q.109. An fides sit donum Dei. 22ª.q 6.ar.1.
Cur audientium vnam & eandem prædicationem quidam credunt, & quidã non credunt. 22ª.q 6.ar.1.c.
Quomodo moueat Deus intellectum creatum. 1ª.q.105.3.& q.69.5.2m.
Responderunt ergo Iudæi & dixerũt ei nonne benedicimus.] An Christus nõ debuerit Iudæis prædicare sine eorum offensione. 3ª. q.42 2 c.
Quia samaritanus es.] An inuidia sit vitium capitale. 22ª.q.36.4.0.
Quæ sint filiæ inuidiæ, Ibidem ad 3m.
De contumelia, vnde oriatur. 22ª.q.72.4. De maledictione. 22ª.q.76.
Abraham mortuus est.] An omnes moriantur secundum corpus. 12ª.q.81.3 1m.& Suppl.q 78.1.0.
An mors sit effectus peccati. 12ª.q.85.5.0.& 22ª.q.164.1.0.
Quomodo viuificentur mortalia corpora nostra per inhabitantem spiritum in nobis. 12ª.q.85.5.2m
Si ego glorifico meipsum gloria mea nihil est.] De inani gloria, quot modis gloria dicatur vana, 22ª.q.132.1.c.fi.
Ero vobis similis mendax] Cur Dominus publice Iudæorum vitia redarguerit. 3ª.q.32.2.c.fi.& 22ª.q.72.2.2m.
Abrahã pater vester exultauit.] An fuerit ex meritis ipsius Abrahæ quod promitteretur ei semen in quo benedicendæ essent omnes gentes. 12ª q.98.4.c.
Antequam abraham fieret, ego sum.] An ille homo demonstrato Christo inceperit esse. 3ª.q.16.9.0.
Iesus autem abscondit se, & exiuit de templo.] An Christus per hoc quod in medio insidiantium staret, & non apprehenderetur, ostendebat deitatis suæ eminentiam. 3ª.q.44.3.1m.fi.

Dominica Palmarum, Epist. Philip 2.

Qui cum in forma Dei esset.] Cum Christus sit eiusdem formæ siue naturæ cũ Deo patre, quomodo igitur est alius ab eo. 1ª.q.31.2.0.& ad 2m. paucis.
Non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo.] An filius sit patri æqualis. 1ª q.42.ar.4.& seq.
An diabolus & primus homo & voluerit rapere diuinitatem. 1ª. q. 63.3.0.& 22ª.q.163 2.0.& in arg Sed contra.
Exinaniuit.] An Deo competat humiliari, & secundum quam naturam. 22ª.q.161.2.1m.
Quomodo Christus dicitur exinanitus. 3ª.q.57.2.2m
Formã serui accipiens.] An conueniens fuerit Christũ incarnari. 3ª.q.1.ar.1.
An personæ diuinæ conueniat assumere naturam creatam. 3ª.q.3ª.ar.1.0.
In similitudinem hominum.] An ergo Christus non assumpsit verum corpus humanum. 3ª.q.5.1.1m.
Et habitu inuentus vt homo.] An ergo humana natura fuerit vnita verbo Dei accidentaliter. 1ª.q.2.ar.6.1m.
Obediẽs vsq; ad mortẽ.] An Christus fuerit ex obediẽtia mortuus. 3ª q.47.2.0
De passione Christi, 3ª. q. 46. Quanta sit perfectio mori ex obediẽtia. 22ª.q.124.3.2m.
Mortem autem crucis.] An Christus debuerit pati in cruce, 3ª.q.46.4.0.
Propter quod & Deus exaltauit illum.] An Christus per suam passionem meruit exaltari. 3ª.q.49.6.0.& 53.1.c.& 59.3.0.& 6.c.
Et donauit illi nomen quod est.] Quomodo Deus dederit nomen quod est supra nomen. 3ª.q.49.6.c.fi.

Euang Matth. 26.

Scitis quia post biduum pascha fiet] An conuenienti tempore Christus passus sit. 3ª.q 46.9.0.
Ne forte fiat tumultus.] De seditione. 22ª.q 42. In quo consistat, 22ª.q 42.1.c.
An resistentes malis, defendendo bonum commune, sint seditiosi. 22ª. q. 42.2 c.fi.
Indignati sunt.] Quid sit indignatio, & vnde oriatur. 22ª.q 158.7.c.
Me autem non semper habebitis] An ergo Christum non habeamus quotidie in sacramento Eucharistiæ, 3ª.q.75 1.1m
Prima autem die azymorum.] Quæ dicebatur prima dies azymorum, 3ª.q.46. 9.1m.& q.74.4.1m.
quando incipiebat Pascha, 3ª.q.46.9.c.1m.& 4.74.4.c 1m.
Qui cõtingit mecũ manũ.] Quomodo Christus nulla secreta admonitione præcedente rectè denunciauerit & publicauerit peccatũ Iudæ, 22ª.q.33.7.2m.
Bonum erat ei si natus.] An esse sit magis appetibile quam non esse. 1ª.q.5.ar.2 3m.& 12ª.q.8.1.3m
An damnati recta ratione & deliberatiua, vellent non esse. Sup.q.98.3.0.
Cœnantibus autem illis accepit Iesus panem] De sacramento eucharistie, 3ª. q.73 & sequen. An sit conueniens huius sacramenti institutio. 3ª.q.73.5 0.
Quæ sit huius sacramenti materia. 3ª.q.73.0.
An Christus acceperit sic panem, vt eum comederit, 3ª.q.81.1.1m
Hoc est corpus meũ.] An hęc sit conueniens forma consecrationis panis, (hoc est corpus meum) 3ª.q.78.2.
Hic est sanguis meus noui testamenti.] An hæc sit conueniens formã consecrationis vini, hic est calix sanguinis mei noui & eterni testamenti, & cęt. 3ª.q. 78.3.0.

An prædictæ locutiones, hoc est corpus meũ, & hic est calix sanguinis mei sint veræ, 3ª.q.78.5.0.
Cum illud bibam vobiscũ in regno patris mei.] An omnes quibus corpus suũ & sanguinem Christus dederat, cum eo iterum erant bibituri vinum in regno Dei, 3ª.q.81.2.1m.
Omnes vos scandalum patiemini.] Cur permittat Deus homines interdum cadere, 12ª.q.79 4.& 98.2.3m.
Præcedam vos in Galilæam.] Cur potius voluerit eos præcedere in Galilæam quam alibi. 3ª.q.55.3.4m.
Cœpit contristari.] An Christus fuerit contristatus, 3ª.q.15.6.1m.& 4.c.fi.
Tristis est anima mea.] Tristitia quid, 12ª.q.25.1.& q.42.3.
An tristitia fuerit in Christo, 3ª q.15.4.c.& 6.0.
Cum tristitia contrarietur voluntati, an ergo Christus voluntarie non sit passus, 3ª.q.15.6.3m.
Procidit in faciem suam orans.] An Christo competat orare, 3ª.q.21.1.0.
Secundum quam comperit ei orare, 22ª.q.83.10.1m.& 3ª.q.21.2.0.
An fuerit conueniens pro se orare. 3ª.q.21.3.0.
Trãseat à me calix iste.] Cur Christus passionẽ suã vocet calicẽ, 3ª,q.78 3.1m
Veruntamen non sicut ego volo,] An Christus secundum voluntatem humanam aliud vellet, quam secundum voluntatem diuinam. 3ª.q.18.6.1m.
An voluntas humana non voluerit aliud quam Deus vult. 3ª.q. 19.5.0.
An in Christo fuerit contrarietas voluntatum, 3ª.q.18.6.0.
An hæc oratio Christi fuerit exaudita, Pater si possibile est, &c. 3ª.q.21.4.1m.
Pater mi si põt hic calix tranfire nisi bibã illum.] An ergo non fuerit possibilis alius modus liberationis humanæ quam per passionẽ Christi. 3ª.q.46.2.2m
quemcunbue osculatus fuero.] De simulatione & hypocrisi, 22ª.q.111.0.
Conuerte gladium tuum in locum suum.] An clericis & episcopis liceat pugnare, 22ª.q.40.2.0.& q.64.4 0.
Omnes enim qui acceperint gladium.] Quomodo hoc verum sit, cum nõ omnes gladium accipientes gladio pereant. 22ª.q.40.1.1m.
An sit licitum occidere homines peccatores, 22ª.q.64.2.0.
an interficientes ex legitima potestate maleficos, accipiant gladium. 22ª.q.40 1.1m.
Docens in templo.] An Christus omnia publice docere debuerit. 3ª.q.42.3.0
Quærebat falsum testimonium contra Iesum.] An falsum testimonium sit peccatum mortale, & quantum, 22ª.q.70.4.0.
Adiuro te.] Quid sit adiurare, 22ª.q.90.1.c.
An liceat hominem adiurare, 22ª.q.90.0.
Blasphemauit.] Quid sit blasphemia, & quot modis contingat, 22ª.q.13.1.c.
An blasphemia sit peccatum, & quale. 22ª q.13.2.& 3.
Tunc vouerunt in faciem eius.] Secundum quæ membra & sensus Christus passus fuit, 3ª.q.46.5.c fi. (q.75.2.
Prophetiza nobis quis est qui te.] De irrisione, An sit peccato mortale, 22ª.
At ille negauit.] An Petrus negãdo Christũ amiserit charitate, 22ª q.24.12.2m
Cur Deus aliquando permittit aliquos cadere in peccatum, 12ª. q.79.4.& q. 98.2.3m.
Tũc cœpit detestari & iurare.] An liceat sibi vel alteri maledicere. 22ª q.76.1.0
Et flevit amare.] De pœnitentia secundum quod est virtus, 3ª. q.85 0.
An pœnitentia sit virtus. 3ª.q.85.1.0.
Tradiderunt Pontio Pilato.] An Iudæi tradentes Christum Pilato, peccauerint, 3ª.q 47.3 3m.
Quare Iudæi gradebant Christum Pilato, & non potius ipsi cum occidebant, 3ª q 47.4.3m.
Tunc videns Iudas qui eum tradidit.] Cur Iudas tradendo Christum peccauit, 3ª.q.47 33m.
Dicens peccaui.] An contritio sit actus virtutis Suppl.q.1.2.
Et abiens laqueo.] An desperatio sit peccatũ, & in quo cõsistat. 22ª q.20.1.0.
An ex horrore propriorum peccatorum oriatur desperatio. 12ª. q.20 1.2m.
An ex acedia oriatur, 22ª.q.20 4.0.
Se suspendit.] An liceat seipsum interficere, 22ª.q.64.5.0.
Emerunt ex illis agrum figuli in sepulturam.] An liceat vendere sepulturam in loco sacro. 22ª.q 100 4 3m.
ante præsidem.] An Iudex possit iudicare non sibi subiectum. 22ª. q.67.1.0.
Et cum accusaretur.] An homo teneatur adi accusandum, 22ª.q.69.1.
An sit necessarium accusationem fieri in scriptis, 22ª.q.69.2.0.
Quomodo accusatio reddatur iniusta, 22ª.q.69.1.0.
An Iudex possit iudicare aliquem sine accusatore, 12ª q.67.1.0.
Et non respondit & vllum verbum.] An reus non teneatur Iudici interroganti veritatem ad omnia respondere. 22ª.q.69.1.c.& 2.c.
Consueuerat præses populo dimittere vnum.] An Iudex licitè possit pœnam relaxare, 22.q.67 4.0
Sciebat enim quod per inuidiã tradidissent eũ.] An Iudici liceat iudicare cõtra veritatem quam nouit propter ea quæ in cõtrariũ proponũtur, 22ª.q 7.2.0
Hodie per visum.] An diuinatio quæ fit per somnia nõ sit illicita. 22ª q.95.6.0
Innocens ego sum.] An Pilatus non peccauerit tradendo Christum crucifigẽdum, 3ª.q 47.3m.
Vt crucifigeretur.] An Christus debuerit pati in cruce, 3ª.q.46.4.
Et exuentes eum.] An Christus omnes passiones sustinuerit. 3ª.q.46 5.0.
An dolor passionis Christi fuerit maior omnibus aliis doloribus. 3ª.q.46.6.0.
Et venerunt in locum qui dicitur Golgotha.] An Christus fuerit conueniens loco passus 3ª.q.46.10.
Cur Christus non sit passus in Nazareth vel in Bethlehem, sed in Hierusalẽ, 3ª q.45.10.1m
Cur Christus extra portam passus sit, & non potius in templo aut in ciuitate, 3ª.q.46.10.2m.
Crucifixerunt eum.] An peccatum Christum crucifigentium fuerit grauissimũ, 3ª.q.46.6.0.
Miserunt sortẽ. Quid sortes. 22ª.q.95.8.c. Quot sint species sortis, Ibid.
An sit licitum vti sortibus, 22ª.q.95.8.0.
Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrones.] An fuerit conueniens Christũ cum latronibus crucifigi, 3ª.q.46.ar.11.0.
Idipsum autẽ & latrones improperabant ei.] Cum Lucæ 23 dicatur quod vnus eorum qui crucifixus erat cum Christo ei edicebat, memento mei, &c. ad præter latrones blasphemantes fuerit cum eo crucifixus alius non blasphemans, 3ª. q.46.11.3m.
Tenebræ factæ sunt super terrã.] An in passione Christi fuerit aliqua immutatio facta circa cursum cælestium corporum. 3ª.q.44.2.1m.
Vt quid dereliquisti me.] Quomodo Deus pater dereliquerit Christum in passione. 3ª.q.47.3.c.fi.
An in morte Christi fuerit separata deitas à carne. 3ª q.50.2.1m.
Clamans voce magna emisit spiritum.] Cur Christus magna voce clamauit dum spiritum emitteret, 3ª.q 47.1.2m.
An fuerit Christum conueniens mori, 3ª.q.50.1.0.
An Christus in triduo mortis fuerit homo, 3ª.q.50.4.
An fuerit idem numero corpus Christi viuentis & mortui. 3ª q.50.5.0.
Et ecce velum templum scissum est.] Cur in passione Christi scissum est velum, 3.q.44.4.2m.
Et terra mota est.] Cur in passione Christi terra mota est, petræ, scissæ, & monumenta aperta sunt. 3ª.q.44.4.3m.
Et multa corpora sanctorum.] An illi sancti resurrexerunt iterum morituri, 3ª.q.53.3.2m.& Suppl.q.77.1.3m.
Maria Iacobi & Ioseph mater.] An hæc maria quæ dicitur hic Iacobi & Ioseph mater, sit mater Christi. 3ª.q.28.3.6m.
In sindone munda.] Cur Christi corpus fuit inuolutum in sindone munda 3.q.51.2.3m.
In monumento suo nouo.] Cur Christus fuit positus in monumento exciso in petra, 3ª.q.51.2.4m.
Cur Christus voluit sepeliri in horto ac in monumento nouo & alieno, 3ª q.51.2.4m.
Cum mors Christi fuerit turpissima, cur voluit ita honorificè à magnatibus sepeliri, 3ª.q.51.2.1m.
An corpus Christi fuerit incineratum. 3ª.q.51.3.0.
Quandiu Christus fuerit in sepulchro. 3ª.q 51.4.0.
Dominica Paschæ. 1. Corinth. 5.
Expurgate vetus fermentũ.] Quid significat fermẽtũ, 3ª.q.74.4.c.fi.& 3m
Vt sitis noua. De declinãdo a malo & faciẽdo bonũ, 22ª.q.79.ar.1.& seq.
De peccato semper fugiendo. 22ª.q.35.1.4m.
De contentione & discordia, 22ª.q 37.& 38.
De fornicatione & incestu. 22ª.q.154.2.& 3.& ar.9.
De invidia & detractione, 22ª.q.36 & 7.
Et enim pascha.] Quid nomine paschæ intelligatur, 3ª.q 46.0.1m.
Quæ sit ratio literalis & figuralis eorum quæ fiebant circa agnum paschalem, 12ª.q.102.5.2m pulchrè.
Quod festum noui testamenti succedit festo paschatis veteris testamenti, q 103.3 4m.fi.
Itaque epulemur non fermento veteri.] Quomodo Pascha nostrum, Christus sit à nobis edendum. 12ª.5.2m.fi.
Euang. Mar. vlt.
Vt venientes vngerent eum.] An charitatis sit magis propriũ amare quã amari, 22ª.q.27. .0. An beneficentia sit actus charitatis, 22ª.q.31.1.0.
Quibus sit bene faciendum. 22ª.q.1.2.& 3.
Et valde mane vna sabbathorum.] De religione. 22ª.q.81.
De deuotione in quo consistat deuotio, 22ª.q.82.1.c.
An sit actus religionis, 22ª.q.82.2.0.
Otto iam sole. quomodo igitur Ioannes dicit quod Maria Magdalene venit mane cum adhuc tenebræ essent ad monumentum, 3ª.q.5 .2.3m.
Et introducẽs in monum. Quid hic intelligatur per monu. 3ª.q 55.6.5m.
Viderunt iuuenẽ sedentẽ.] Cum Ioannes dicat Mariã Magdalenã duos angelos in albis sedentes vidisse, & Lucas narret duos viros secus mulieres in veste fulgenti stetisse, quomodo igitur Marcus dicit quod viderint solum vnum iuuenem sedentem in dextris, &c. 3ª.q.55.6.5m.
Qui dicit illis nolite expauescere.] Cur angelus omnium primus resurrectionem Christi manifestat, 3ª.q.55.2.c.fi.
Cur angeli hominib in resurrectione apparuerunt. 3ª.q.44 1.3m.
Cum illi quib. manifestata est resurrectio Christi, fuerint testes resurrectionis Christi, & mulieres in ecclesiis tacere debeant, quo igitur conuenienter resurrectio Christi primo manifestata est mulieribus, 3ª.q.55.1.3m.
Resurrexit.] De resurrectione Christi, 3ª q.53.& seq.
An fuerit necessarium Christum resurgere, 3ª.q.1.0.
Quando Christus resurrexit. 3ª.q.52.4.3m.
An conueniens fuerit Christum tertia die resurgere, 3ª.q.53.2.0.
Qua virtute Christus resurrexerit, 3ª.q.53.4.0.
De resurrexione. Suppl.q.75.& sequentibus.
Præcedet vos in galileam.] Cur Christus voluit se conspiciendum Apostolis præbere in Galilæa, 3ª.q.55.3.4m.
Feria 2ª. Paschæ, Epist. Act. 10.
Incipiens enim à Galilæa.] Cur euangelium inceptum est prædicari solis Iudæis. 122.q.98.4 0.3ª q.42.1.c.
Quomodo vnxit eum spiritusancto.] An in Christo fuerit gratiæ plenitudo, 3ª.q.7.9.0.& 10.0.
Et virtute.] An anima Christi habuerit omnipotentiam respectu executionis propriæ voluntatis, 3ª.q.13.4.0.
Sanando omnes oppressos à diabolo.] Cur Christus voluit obsessos à dæmonib. liberare, 3ª.q.44.1.c.

Suspendentes

Suspendentes in ligno.] Cur Christus voluit suspendi in ligno, 3ª.q.46.4.c.
Hunc Deus suscitauit.] An ergo Christus propria virtute non resurrexerit, 3ª q.53.4.0.
Tertia die.] An conueniens fuerit Christum tertia die resurgere, 3ª.q.53.2.0.
Et dedit eum manifestum fieri non omni populo.] De manifestatione resurrectionis Christi, 3ª.q.55.Cur Christus noluit suam resurrectionem omnibus manifestari, 3ª.q.36.2.c.& q.55.1.0.
Nobis qui manducabimus.] An Christus manducando, & bibendo post resurrectionem cum Apostolis ostendebat se vere resurrexisse, 3ª.q.55.6.1.
An comedere & bibere non repugnet conditioni gloriæ, 3ª.q.55.6. 2m.
Quiconstitutus est à Deo Iudex viuorum & mortuorum.] An iudiciaria potestas sit specialiter Christo attribuenda, 3ª.q.59.1.0
An ad iudiciariam potestatem Christi pertineant omnes res humanæ, 3ª.q 59.4.0.
An potestas iudiciaria Christi etiam ad angelos se extendat. 3ª.q.50.6.0.
Huic omnes prophetæ testimonium prohibent remissionem peccatorũ.] An alio modo quam per Christum potuerit homo saluari, 12ª.q.91.5.2m.
An resurrectio Christi sit causa resurrectionis corporum, 3ª.q.56.1.0.
An resurrectio Christi sit causa resurrectionis animarum, 3ª.q.56.2.0.
Euang. Luc 24
Et ipse Iesus appropinquans.] Vbi Christus fuit tempore eo quo discipulis suis non apparuit. 3ª.q.55.3.2m.
Oculi illorum tenebantur.] An oculi istorum duorum discipulorum aliquibus prætigiis detinebantur, 3ª.q.55.4.2m.
Estis tristes.] In quo consistat tristitia, 12ª.q.35.1.c.& 2. De causa tristitiæ. 12ª.q.36.0. Quantum mali proueniat ex tristitia, 12ª. q.37.0.
An omnis tristitia sit mala, 12ª.q.19.1.0.
Tu solus peregrinus es.] An Christus conuenienter apparuerit discipulis in alia effigie. 3ª.q.55.4.0. Quomodo per apparitionẽ Christi in aliena effigie nõ fuerit infirmata fides discipulorũ de resurrectione Christi, 3ª.q.55.4.3m. Cur peregrinus in aliena forma Christus apparuit, 3ª.q.55.4.c.fi.
Quibus ille dixit.] An Dñs alios interroget vt aliquid discat, 3ª.q.12.3.1m.
Potens in opere & sermone.] Qualis debeat esse concionator, 3ª.q.41 3.1m
Nos autẽ sperabamus.] An incipiebãt iã tepescere circa fidem, 3ª.q.55.4.c.fi.
O stulti & tardi corde.] An Christus hoc dicendo nõ dixerit contumeliã his duobus discipulis, 22ª. q.72.2.2m. An cæcitas mentis sit peccatum, 22.q. 15.1.0. An cæcitas mentis oriatur ex vitiis carnalibus, 22ª. q. 15.1.0.
Nõne hæc oportuit Christum pati & ita.] Ad quid peruenit Christus per suã passionem, 3ª.q.45.1.c.& q.46.1.c.
Et ipse se finxit longius ire.] An Christus simulando se longius velle ire, non peccauerit, 22ª.q.111.1.1m.& 3ª.q.55.4.1m.
Et aperti sunt oculi eorũ.] An ergo ambulauerãt clausis oculis, 3ª.q.55.4.3m
Cur ad fractionem panis oculi eorum aperti sunt, Ibidem.
Et ipse euanuit.] An euanescere ab oculis eorum non sit contrarium naturæ humanæ, 3ª.q.55.6.2m.
Et aperiret nobis scripturas.] An discipulis his fuerit quoddã lumẽ impressum diuinitus ad intelligendas scripturas, 22ª.q.173.c.fi.
Et apparuit Simoni.] Quoties Christus apparuit discipulis post resurrectionem, 3ª.q.55.3.3m.
Et quo cognouerũt eũ in fractione panis.] De sumptione eucharistiæ, 3ª.q.80
Feria 2ª. Paschæ. Epist. Act. 13.
Vobis verbum salutis huius missum est.] Qui nam Deo reconcilientur per passionem Christi, 3ª.q.49.4.c.fi.
Hunc ignorantes.] An persecutores Christi eum cognouerunt, 3ª.q.47.5.0.
An ignorãtia persecutorũ Christi excusabat eos à peccato, 3ª.q.47.5.c.& 3m
quorum Iudæorum culpã ignorantia diminuebat, 3ª.q.47.5.c.fi
De ignorantia late, 22.q.76.0. An Iudæi peccauerint tanquã occisores Christi hominis, an potius tãquã occisores Dei, 3ª.q.47.5.c.3m.f.& q.46.12.3m
An peccatum crucifigentium Christum fuerit grauissimum, 3ª.q.47.6.0.
Qui in occisione Christi omnium maximè peccauerint, 3ª.q.47.6.2m.
Posuerũt eũ in monumẽto.] An cõueniẽs fuerit Christũ sepeliri, 3ª.q.51.1.0
Qui visus est per multos dies.] Cur discipuli Christi non viderint Christum resurgere, 3ª.q.55.2.0.
An Christus conuenienter cum discipulis suis conuersatus sit. 3ª.q.55.3.0.
Quoniam hãc Deus adimpleuit filiis vestris resuscitans.] An resurrectio Christi sit causa resurrectionis animarum, 3ª.q.56.2.0.
Euang. Luc. 24.
Pax vobis.] Quid pax, & quomodo à concordia distinguatur, 22ª. q.29.1.c. potissimum. De duplici pace patriæ & viæ, 22ª.q.29.2.4m.
An homo peccator habeat veram pacem, 22ª.q.29 3.1m.& ar.2.3.
An pax sit effectus charitatis, 22ª.q.29. ar.3.0. An pax sit virtus, 22ª.q.29.4.0
Palpate & videte.] An ergo Christi corpus non resurrexerit glorioſum, 3ª.q. 54.2.2m.
Quia spiritus carnem & ossa non habet sicut me videtis habere.] An corpus Christi resurrexerit integrũ, 3ª.q.54.3.0. An nihil sanguinis corporis Christi reseruetur in quibusdam ecclesiis, 3ª.q.54.3.3m.
Et cũ mãducasset.] An Christus vere comederit, 1ª q.51.3.5m & 3ª q.55.3.c.
An comestio non repugnet corpori glorioso, 3ª.q.54.2.3m.& q.55.6.2m.
Cũ adhuc essẽ vobiscũ.] An ergo post resurrectionẽ nõ erat cũ eis, 3ª.q.55.3.c
Necesse est impleri omnia.] Quomodo omnia scripta in lege per passionem Christi impleta sint, 12ª.q.107.2.c.& 3ª.q.47.2.1m.
Prædicare in nomine eius pœnitẽtiã.] De sacramẽto pœnitẽtiæ, 3ª.q.84.& seq.
Dominica 1ª. post Pascha, 1ª Ioannis 5.
Omne quod natum est ex Deo. De effectibus baptismi, 3ª.q.69.0.
Quomodo superatur mundus, 3ª.q. 1.2.3m.
Nisi qui credit quoniam Iesus est filius Dei.] An credere explicite mysterium Christi, sit de necessitate, 22ª.q.2.ar.7.0.
Sed in aqua & sanguine.] De effectibus passionis & sanguinis Christi, 3ª q.49.6
Tres sunt qui testimonium dant in cœlo.] An esse diuinus sit trinitas personarum, 1ª.q.30.2.0.& 31.0.
Pater.] An Christo baptizato conuenienter fuerit vox patris audita filium protestantis, 3ª.q.39.8.0.
Verbum.] An opera & miracula à Christo facta testimonium perhibuerint de Christo, 3ª.q.43.4.6.
Et spiritusanctus.] An spiritusanctus conuenienter super Christum baptizatum dicatur descendisse, 3ª.q.39.6.0.
Et hi tres vnum sunt.] Cur dicimus quod pater, filius, & spiritusanctus vnum sunt & non vnus, 1ª.q.12.4m.
Vtrum tres personæ in diuinis sint eiusdem essentiæ, 1ª.q.39.2.0.
Cur nomina essentialia vt Deus, non prædicantur pluraliter de tribus personis, 1ª.q.30.2.0.
A qua & sanguis.] An ex latere Christi profluxerit vera aqua & verus sanguis, 3ª.q.66.4.3m.& 74.7.3m.
Habet testimonium Dei in se.] De testimonio Dei patris dicentis. Hic est filius meus dilectus, 3ª.q.40.8.0.
Euang. Ioan. 20.
Pax vobis.] De pace, vt supra feria 3ª. Paschæ. An Christus sit pax nostra, 3ª. q. 5.8.1m.
Insufflauit.] Cur Christus Apostolus suus insufflauerit spiritũ sanctum, 1ª.q. 43.7 6m.
Quorũ remiseritis peccata.] An sacerdos absoluens vere remittat peccata, Sup.q.18. & 3ª.q.84.3.3m.4m.& 5m. De potestate clauium, Sup.q 18.
De virtute indulgentiarum. Sup.q 25.
Ianuis clausis.] Cum verum corpus in eodem loco cum alio corpore esse nequeat, quomodo Christus, si habuerit verum corpus, potuit intrare ianuis clausis, 3ª.q.54.1.1m.
Infer digitum tuum huc.] Cur anima Christi in resurrectione resumpsit corpus cum cicatricibus, 3ª.q.54.4 0.
De cæteris qualitatibus corporis Christi resurgentis, 3ª.q.54.0.
Esse incredulus.] De infidelitate, 22ª.q.10.0.
Quia vidisti me.] An Thomas id quod vidit, crediderit, 3ª.q.55.5.3m.
Beati qui non viderunt.] Cur igitur Dominus in multis argumẽtis coram discipulis suis præbuit seipsum viuum. 3ª.q.55.5.c.
Hæc autem scripta sunt.] Cur Christus per seipsum non scripsit doctrinam, suam, sed per discipulos suos & euangelistas, 3ª.q.42.4.0.
Dominica 2ª. post Pascha, Epist. 1. Pet. 2.
Christus passus est pro nobis.] An passio Christi nostram salutem opeaata sit per modum efficientiæ, 3ª.q.48.6.0.
An Christus sua passione aperuerit nobis ianuam regni cœlestis, 3ª q.49.5.0
Quæ sit differentia inter passionem Christi & sanctorum quo ad fructum ad nos inde deriuatum, 3ª.q.48.5 3m.
Quomodo Christus pro nobis potuit satisfcere cum ipse non peccauerit, 3ª. q.48.2.0.& 1m. paucis.
Vt sequamur vestigia.] Cũ Christus abunde pro nobis patiendo satisfecerit, cur aliquid à nobis præstandũ exigitur. 3ª.q.49.1.4m.& 3.1m.2m.& 3m.
Qui peccatum non fecit.] An in Christo non fuerit aliquod peccatum, 3ª.q. 14.3.0.& q.15.1.0.
qui cũ malediceretur, nõ maledicebat.] De iniuriis verborũ, 22ª.q.72.& seq.
An aliquis debeat contumelias illatas sibi, sustinere, 22ª.q.72.3.0.
Quando contumeliæ nobis illatæ non sunt sustinendæ. 22ª.q.72.3.c.
An iniuriæ nobis illatæ si redundent in contumeliam Dei, sint ferendæ, 22ª.q. 108.1.3m.& 3ª.q.41.4.6m.
Tradebat autem iudicanti se iniuste.] Quo nam modo Christus sue passionis & mortis fuerit causa, 3ª.q.47.1.c.& 3.2m.
Cur Christus seipsum tradendo Pilato, minus peccauit quam Iudei, 3ª.q.47. 3.3m.
Peccata nostra ipse pertulit in corpore nostro.] An in Christo fuerit dolor sensibilis, 3ª.q.15.5.0. An dolor passionis Christi, fuerit maior omnibus aliis doloribus, 3ª.q.45.6.0.
An dolor passionis Christi cum fruitione beata, 3ª.q.46.8.1m.
Cuius liuore sanati sumus.] Quantũ boni nobis prouenerit ex passione Christi, 3ª.q.49.0.
Euang. Ioan. 10.
Ego sum pastor bonus.] Qualis pastor sit Christus, 3ª.q.8.ar.6.c.3m.
Qualis pastor Christus in vita sua fuerit, 3ª.q.40.3.c.& q.41.3.1m.
Bonus pastor animam suam.] Quod pertineat ad officium pastorale, 22ª.q. 184.5.c.& 7.1m.fi.
An cura pastoralis sit testimonium dilectionis Dei, 22ª.q.184.7.1m.& q.185. 2.1m.
Ad quos proprie pertineat officium pastorale. 22ª.q.184.6.c.2m.& 3m.
An hi qui proprie habent curam animarum, episcopi videlicet, sint in statu perfectionis, 22ª.q.184.5.0.
An episcoporum status sit perfectior quam religiosorum. 22ª.q.184.7.0.
An presbyteri, curati, & archidiaconi sint in statu perfectionis. 22ª.q.184.6.0
An presbyteri, curati, & archidiaconi obligentur ad ponendam animam suam pro ouibus suis, 22ª.q.184.5.3m.
An presbyteri, curati & archidiaconi sint maioris perfectionis quam religiosi. 22ª.q.184.8.0. An liceat episcopatum appetere, 22ª.q.185.1.0.
An liceat episcopatum iniunctum omnino recusare, 22ª.q.185.2.0.
Mercenarius autem.] Quis dicatur mercenarius, 22ª.q.1.5.5.1m.
Dimittit oues & fugit.] An ergo non liceat episcopo aut pastori propter persecutionem aliquam temporalem gregem sibi commissum deserere, 22ª.q. 185.5.0.
Cognoscũt me meæ.] An semper recurrẽdũ sit ad prelatos super dispensatio-

nem ieiuniorum & huiusmodi,22ª.q.147.4.c.& q.88.12.
An subditi teneantur suis superioribus in omnibus obedire. 22ª. q. 104.5.0.
Et vocẽ meã audiẽt.] An prædicare sit propriũ officiũ prælati,22ª.q.187.4.
Et vnus pastor.] Cum præpositi ecclesiæ sint pastores, quomodo igitur vnus pastor est 3ª.q.8.c.3m.
Dominica 3ª.post Pascha, Epist.1.Pet.2.
A carnalibus desideriis quæ militant.] An opera spiritualia & fructus spiritusſancti contrarientur operibus carnis,12ª.q. 1.4.
Cõuersationẽ vestrã habẽtes.An scãdalũ sit peccatũ mortale,22ª.q.43.4.0.
An sit peccatum quod aliquis velit bona sua ab aliis approbari, 22ª. q. 132. 1.c.& 1m.
Subiecti estote omni creaturæ.] An vnus homo teneatur alteri obedire, 22ª.q.104.1.0.Quis cui tenetur obedire,22ª.q.104.1.c.
An subditi teneantur suis superioribus in omnibus obedire,22ª.q.104.5.0.
In quibus & in quibus non teneatur subditi suis subditis obedire, 22ª.q.69. 1.c.& 104.5.c.0.
Siue Regi.] An Christiani teneãtur secularib.potestatib.obedire,22ª.q.104 6.0. An fideles posſint habere prælationem vel dominium supra fideles, 22ª. q. 10.ar.10 0.Vtrum propter apostasiam subditi absoluantur à dominio præsidentium apostatarum,22ª.q.12. 2.0.
An vindictam malefactorum.]An vindicatio sit licita,22ª. q.108.1.0.
Per quas pœnas vindicatio fieri debet.22ª.q.108.3.0.
An sit licitum occidere homines,22ª.q.64.2.0.
Quia sic est voluntas Dei.)De duplici voluntate Dei,1ª.q.19.ar.11.0.
Omnes honorate.] Quomodo omnes sunt honorandi cum honor propriè debeatur superioribus,22.q.103.2.3m.
Deum timete.] De timore,22ª.q.19.0.
Sed etiam discolis.]Cum honor debeatur alicui in testimonium virtutis quomodo Domini virtutibus vacui sunt honorandi,22ª.q.103. 2.2m.
Euang.Ioan.16.
Nescimus quid loq.] Cur Christus voluit doctrinam suam occulto sub tegumento parabolarum spiritualium proponere,3ª.q.42.3.c.2m.& 3m.
An scriptura sacra sit difficilis & obscura.1ª.q.1.ar.9.2m.& 3m.& 22ª.q.1ª.ar.9.1m.An hæretici peruertant scripturam sacram,22ª.q.1ª.ar.10.1m.
An pertineat ad summum pontificem fidei symbolum ordinare, atque exorientes hæreses refutare,22ª.q.1ª.ar.10.0.
Cognouit autem Iesus quia volebant.] An anima Christi in verbo cognoscat omnia 3ªq.10.2.0.
Quia plorabitis & flebitis vos.] An sit iustum iustos in hoc mundo affligi.12ª. q.21.4.2m.Cur peccatores prosperentur & innocentes prosperentur,12ª. q.87.7.2m.& 22ª.q.36.2.c.22ª.q.3.4.c.
Quomodo vniuersa æquè eueniant iusto & impio,bono & malo,12ª.q.114 10.4m. (& 2.c.
Sed tristitia vertetur in gaudium.]In quo gaudendum,22ª.q. 2 .1.c.& 3m.
Quot modis in Deo gaudeamus,22ª.q.28.1.3m.& 2.c.
An gaudium spirituale secum patiatur aliquam tristitiam.22ª.q.28.2.0.
An gaudium spirituale posſit impleri in nobis,22ª.q.28.3.0.
De acedia quæ gaudio opponitur,22ª.q.35.
Iterum autem videbo vos,& gaudebit cor vestrum.] Quando gaudium istud in Apostolis fuerit impletum,3ª.q.55.3.1m.
Dominica 4ª. Epist.Iac.1.
Omne datum optimum.] An virtus non insit nobis à natura,12ª.q.63.1.0.
An præter virtutes theologicas sint aliæ virutes infusæ,à Deo,12ª.q.63.3.0
An homo sine gratia non posſit verum cognoscere,12ª.q.10.1.0.
Apud quẽ nõ est trãsmutatio.]An Deus sit omnino immutabilis,1ªq.19.1.0
Voluntarie enim nos genuit.] An præscientia meritorum sit causa prædestinationis, 1ª.q.23.5.0.
An Deus eligat aliquem propter bonum in eo præexisteos, 1ª.q.22.4.c.2m.
Tardus ad loquendum.] An sit curiositas circa sensitiuam cognitionem,22ª q.167.2.0. Quando diligens aliquorum inquisitio probanda vel improbãda,22ª q.167.2.c.fi.& 3m.
Ira enim viri iustitiam.] Quomodo hoc verum est cum in Christo & in sanctis ira fuerit,3ª.q.15.9.1m.
Quando irasci est peccatum,& quando non,22ª.q.158.2.
De ira & iracundia,22ª.q.158.0.
In mansuetudine.] Quid sit mansuetudo,quidue clementia,22ª.q.157.1.0.
De mansuetudine & clementia,22ª.q.157.0.
Euang.Ioan.16.
Qui misit me.] De misſione diuinarum personarum,1ª.q.43.0.
Quomodo pater misit filium,1ª.q.43.1.c.
Quæ persona diuina alia mittitur,1ª.q.43.8.0.Vtrum filio conueniat inuisibiliter mitti,1ª.q.43.5.0.Ad quos misſio inuisibilis fiat,1ª.q.43.6.0.
Sed tristitia impleuit cor vestrum.] An tristitia & dolor, auferant facultatẽ addiscendi & considerandi quippiam,12ª.q.37.1.0.
An tristitia impediat omnem operationem.12ª.q.37.3.0.
Sed veritatem dico vobis.] An semper verum dicere sit laudabile, 22ª. q. 105.1.2m.& 3m.De veritate,1ª.q.16.22ª.q.109.
Si enim non abiero.]An ascensio Christi sit causa nostræ salutis 3ª.q.57.6.0.
Et cum venerit ille arguet mundum de peccato.] An ergo iudiciaria potestas non specialiter attribuenda Christo,3ª.q.59.1.3m.
Docebit vos omnem veritatẽ.]Cũ Apostoli multa ignorauerint, quomodo spiritusſanctus docuit eos omnẽ veritatẽ,1ªq.10.4.2m.& 3ªq.42.3.2m
Quia de meo accipiet.] Vtrum spiritusſanctus procedat à filio, 1ª.q.36.2.0.
Dominica 5ª.Iac.1.
Estote factores &c.] An sacra doctrina sit scientia practica,1ª.q.1ª.ar.4.0.
An sola fides ad salutem sufficiat.12ª.q.100.10.& q.114.4.3m.& 22ª. q. 2. ar.9.c.& 1m.
Hic beatus est.]An obseruatio mãdatorũ Dei sufficiat ad salutẽ.12ªq.100.10
Non refrenans linguam suam.]De vitiis linguæ ac iniuriis verborum,22ª.q. 72.& sequentibus.
Religio munda est visitare pupillos.] An ergo religio non ordinet hominẽ solum ad Deum,22ª.q.81.1.1m.
De operibus misericordiæ & generibus eleemosynarum, 22ª. q.32.2.0.
Euan. Ioan.16.
Si quis pecieritis.]De oratione,22ª.q.83.0.
Quæ sint orationis partes,22ª.q.83.17.0.
Dabit vobis.]Qui fiat quod orationes nostrę nõ exaudiãtur,22ªq.83.15.2m
Quæ conditiones sint requisitæ ad hoc vt quis semper impetret quod petit, 22ª.q.83.15.2m.fi.
Vt gaudium vestrum sit plenum.] Quomodo in hac vita gaudium nostrum plenum non sit,sed in futura plenissimum,22ª.q.28.3 c. potissimum.
Hæc in prouerbiis locutum sum vobis.]Cur Christus clare suam doctrinam non proposuit, 3ª.q.42.3.c & 3m.
Quia ego rogabo patrem.] Quomodo filius dicatur orare patrem,22ªq.83. 10 1m.& 3ª.q 21.1.& 2.
Ipse enim pater amat vos.]An in Deo sit amor.1ª.q.20.1.0.
An Deus æqualiter omnia amet,1ª.q.20.3.0.
Quia à Deo exiuit.] Quomodo filius à patre exiuerit,1ª.q.42.5. 2m.
Quia scis omnia.] An anima Christi in verbo cognoscat omnia. 3ª. q.10.2.
Et non opus est tibi.] An Christus aliquid ab hoĩbus didicerit,3ª.q.12.3.0.
In festo Ascensionis,Act.1.
Cœpit Iesus facere & docere.]Cur dicitur quod prius cœperit facere & tum docere,3ª.q.41.3.1m.
Quibus & præbuit seipsum viuum in multis argumentis.] An Christus veritatem resurrectionis debuerit argumentis declarare,3ª.q.55.5.0.
An argumenta quæ Christus induxit sufficienter manifestauerint veritatem resurrectionis Christi,3ª.q.55.6.0.
Per dies quadraginta.] Cur Christus post resurrectionem suam voluit quadraginta diebus antequam ascenderet hic in terris agere, 3ª.q.57.1.4m.
An continuo Christus post resurrectionem suam cum discipulis suis conuersatus sit 3ª.q.55.3.0.
Et conuescens.]Quare Christus cum discipulis suis comedit, 3ª.q.55.3.c.& 6.c.& 1m.
Ioannes quidem baptizauit aqua.] An in baptismo Ioannis gratia non dabatur,3ª.q.38.3.0.
Vos autem baptizabimini spiritusancto.] Quando Apostoli post Christi resurrectionem fuerint baptizati spiritusancto.3ª.q.66.3.1m.
Non est vestrum nosse tempora.] An tempus futuri iudicii sit omnino incognitum.Suppl.q.88.3.0.
Et eritis mihi testes in Hierusalem.] An Apostolorum tempore fuerit euangelium Christi prædicatum in vniuerso orbe.12ª.q.106.4.4m.
Et cum hæc dixisset videntibus illis.]Cur Christus potius ascendit videntib. discipulis quam resurrexerit,3ª.q.55.2.2m.
Eleuatus est.] An ergo propria virtute Christus non ascenderit,3ª.q 57.3 1m
Et nubes suscepit illũ.]Cũ nubes non eleuetur supra omnes cælos, & Christus ascenderit supra oẽs cælos,quomodo nubes suscepit eũ, 3ª.q.57.4.4m
Sic veniet quemadmodum.] An Christus non ascenderit in cœlum,s.vt ibi in sempiternum esset,3ª.q.57.6.3m.
Euang.Marc.16.
Apparuit illis Iesus.] Quomodo nouissime recumbẽtibus discipulis apparuit Iesus cum postea in die ascensionis videtur Christum ascendentem, 3ª.q. 55.3.3m.
Exprobrauit incredulitatem] An Apostoli non facile & firmiter credebant resurrectionem Christi, 3ª.q.55.2.c.fi.
Omni creaturæ.]Cur homo dicatur omnis creatura siue minor mundus,1ª. q.91.1.c.fi.& 96.2.c.& 12ª.q.17.8.2m.
Qui vero nõ crediderit.] An credere sit necessariũ ad salutẽ,22ª.q.2.ar.3 0
Signa autẽ eos qui crediderint.] An iustificatio sit opus miraculosũ,12.q.113 10.Cur quibusdam hominibus datur gratia miraculorum,22ª.q.178.1.c.
Quibus conueniebat facere tempore Christi.3ª.q.27.5.3m.
An malis etiam detur gratia facieudi miracula,22ª.q.178.2.c. & 3m.
An mali falsam doctrinã enunciantes posſint facere miracula, 22ª. q.178.2. 3m. An mali faciant quædam miracula quæ sancti facere nõ posſunt. 22ª. 178.2.4m.An omnibus sanctis detur gratia miraculorũ.22ª.q.178.2.5m.
Cur B. Maria,& B.Ioannes Baptista miracula non fecerunt. 3ª. q.27.5.3m.
Cur gratia miraculorum attribuatur fidei,22ª.q 178.1.5m.
De miraculis vide plura in Euang.Dominicæ Lætare.
Super ęgros manus imponẽt.] Qualis sit hec manus impositio,3ª.q.84.4.1m
Assumptus est.) An Christus conuenienter ascenderit,3ª.q.57.1.0.
Secundum quam naturam christus ascendit,3ª.q.57.2.0.
An christus ascenderit supra omnem creaturam spiritualem.3ª. q.57.5.0.
An ascensio christi sit causa nostre salutis,22ª.q.57.6.0.
Et sedet à dextris Dei.] cum pater sit maior christo quomodo christus sedet à dextris,cum videatur debere sedere à sinistris,3ª q.58.1.2m.
An sedere ad dexteram conueniat christo secundum quod Deus, an vero secundum quod homo,3ª.58.2.& 3.
An competat alteri à christo, sedere ad dexteram patris,3ª.q.58.4.0.
Dominica post Ascensionem. Epist.1. Pet.4.
Estote prudentes.) circa que uersatur prudentia,22ª.q.47.3.0.
An prudentia sit virtus,22ª.q.47.4.0.
An de prudentia fuerit dandum aliquod preceptum inter precepta decalogi, 22ª.q.56.1.
An prudentia posset in peccatoribus inueniri,22ª.q.47.13. 0.
An prudẽtia sit in omnibos habentibus gratiam,22ª.q.47.14.0.
In oratio-
tionibus.] De oratione & deuotione,22ª.q.82.& 83.
Mutuam in vobismetipsis charitatem continuam habentes.] An charitas se extendat ad proximum,22ª.q.25.1.
Quia charitas operit multitudinem peccatorum.] An ergo sine sacramento pœnitentiæ quis posſit consequi remisſionẽ peccatorũ,3ª.q.84.5.2m
Alterutrum illam administrantes.] An qui idoneus est vita & scientia ad episcopatum,teneatur eum assumere,22ª.q.185.1.3m.& ar. 2.0.
Euan.15.16 Ioan.
Quem ego mittam uobis à patre.] Quomodo persona diuina ab alia mittatur,1ª.q.43.1.0 An filius mittat spiritum sanctum,1ª.q.43.8.c,
Quomodo spiritusſanctus mittat filium,1ª.q.43.8.c. princ.
Qui à patre procedit.} Cur spiritusſanctus nõ dicitur genitus, 1ª.q.27.4.0.
Cũ scriptura sacra agẽs de processione spiritusſancti solũ dicat,quòd à patre procedat,an ergo spiritusſanctus non procedat à filio.1ª.q.36.2.1m.
Absq; synagogis vos faciẽt.] De virtute excõicationis, Suppl.q.21.& seq.
...ois qui interficit vos.]An licet innocẽtẽ aliquo casu occidere.22ªq.64.6.0
Et hæc faciẽt vobis quia nõ nouerunt.] Quæ sit cã martyrii,22ª.q.124.5.0.
In festo Pentecostes Epist. Act.2.
Dum complerentur dies Pentecostes.] Cur festo veteris testamenti successit festum pentecostes.12ª.q.103.3.4m.
In eodem loco.] An recte orandi gratia conueniatur ad certum & determinatum locum.12ª.q.102.4.1m.& 22ª q.83.3.0.& 2m.præcipue.
Apparuerunt eis dispartitæ linguæ.]De gratia linguarum.22ª.q.176.De donis,12.q.68. Cur spiritusſanctus descenderit super Apostolos sub linguis igneis.1ª.q.43.7.6m.& 3ª.q 39.6.4m.
Cur spiritusſanctus datus sit Apostolis in specie ignis & linguę.3ªq 72.2.1m.
Et cœperunt loqui variis linguis.] Cur Apostoli acceperunt donum linguarum ita vt omnium linguis loquerentur,22ª.q.176.c.
An Apostoli fuerint instructi quoad ornatum & elegantiam in aliena lingua sicuti in propria & vernacula,22ª.q.176.1m.
Cur Christus non locutus sit omnibus linguis,22ª.q.176.1.3m.
Cur nunc accipientes spiritumsanctum non loquuntur omnium linguis,22ª q.176.1.3m
Quoniam audiebat vnusquisque lingua sua illos loquentes.] An vnam linguã loquentes intelligebantur ab omnibus,an potius omnibus linguis loquebantur,22ª.q.176.1.2m.
Euang.Ioan.14.
Si quis diligit me,sermonem meum seruabit.]In quo consistat ratio charitatis,22ª.q.25.12 c.
An sit de ratione charitatis,quod homo velit præceptorum Dei regulam in omnibus sebui,22ª.q.25.12.c.
Pater meus diliget eum.] De amore Dei.1ª.q.20.0.
Et ad eum veniemus & mansionem.] Quomodo pater & tota trinitas ad nos veniat,& mansionem apud nos faciat.1ª.q.43.4.2m.
Paraclitus autem spiritusſanctus.} An hoc nomen sit proprium nomen alicuius diuinæ personæ, 1ª.q.35.1.0. De aliis nominibus spiritusſancti, 1ª.q. 37 & 38.& 39.8.
Ille vos docebit oĩa.]Cũ nec Apostoli cognouerint omnẽ veritatẽ, nec modo ecclesia cognoscat quõ igitur hæc promisſio vera est,12ª.q.106.4.2m
Pacem meam do vobis.] Quæ sit vera pax,22ªq.29.2.3m. Vide euangel.fer. 3 post Pascha.
Non turbetur cor vestrum neque formidet.]De fortitudine,22ª.q.123.0.
An fortitudo sit circa timores & audacias,22ª.q.123.3.
An fortitudo sit solum circa pericula mortis,22ª.q.123.4.0.
De timore opposito fortitudini,22ª.q.125.0.
Quando timor est peccatum & quando non,22ª.q.125.1.c.
Quando timor sit peccatum mortale,22ª q.125.3.0.
Quia pater maior me est.] Cum filius sit æqualis patri in magnitudine, quomodo pater dicitur maior filio,1ª.q.42.4.1m.& 43.7.1m.
An Christus sit subiectus patri.3ª.q.20.1.0.
An Christus sit sibi ipsi subiectus,3ª.q.20.2.0.
Sicut mandatum dedit mihi pater.] Cum filius sit patri æqualis in potentia, & maior sit potentia præcipientis quam obedientis, quomodo pater dicitur mandatum dedisse filio,1ª.q.42.6.2m.
Feria 2ª Pentecostes.Act.10.
Qui cõstitutus est à Deo iudex.]De iudiciaria ptãte.3ªq.59.0.& S.q.89.& 90.
Remisſionem peccatorum accipere.] An fuerit necessarium pati Christum pro humani generis liberatione,3ª q.46.1. & 2. An per pasſionem Christi simus liberati à peccato.3ª.q.49.1.0.
Cecidit spiritusſanctus super omnes qui audiebant verbum.] De sacramento confirmationis,3ª.q.72.Cur potius ad primitiuos sanctos facta est visibilis misſio spiritusſancti,quam ad nos,1ª.q.43.7.6m.
Nunquid aquam quis prohibere potest.]An aqua sit propria materia baptismi,3ª.q.66.3.0.
Et iussit eos baptizari in nomine domini nostri Iesu Christi.]An in nomine Christi posſit dari baptismus,3ª.q.66.6.0.
Euang.Ioan.3.
Sic Deus dilexit mundum.] Quantam charitatem & bonitatem erga nos ostẽderit Deus,dando filium suum,1ª.q.1.c.& ar.2.c.& q.32.1.c.
An Deus dilexit magis genus humanum quam Christum.1ª.q.20.4.1m.
An magis dilexerit genus humanum quam angelos.1ª.q.20.4.2m.
Cur Deus non dedit filium suum pro diabolo,3ª.q.4.1.3m.
Cur peccatum diaboli dicitur irremediabile,12ª.q.80.4.3m.
Vt omnis qui credit in eum.] An sola fides sufficiat ad salutem, 22ª.q.2.9.c. & q.4.5.& q.6.2.3m.
Qui credit in eum non iudicatur.] An ergo fideles in iudicio non iudicabuntur,Suppl.q.89.6.1m.
Qui autem non credit iã iudicatus.] An increduli & mali in iudicio non iudicabuntur,Suppl.q.89.7.1m.De iudiciaria potestate Christi.3ª.q 59.
Qui autem facit veritatem.] Cur peccatum dicitur mendacium & falsitas virtus autem eiusque operatio veritas. 1ª.q.17.1.c.
Feria 3ª. Pentecostes.
Miserũt ad eos Petrũ & Ioannẽ.]De ministro cõfirmationis,3ª.q.72.11.& q 65. Cũ ad confirmandos eos qui à Philippo diacono baptizati erant misſi sint Apostoli,in quorum locum successerunt episcopi.An ergo solus episcopus sacramentum confirmationis conferre posſit,3ª.q.72.11.0.
Nondum enim in quemquam illorũ venerat,sed baptizati.] Quomodo detur spiritus sanctus in baptismo & quomodo in cõfirmatione,3ªq.72.1.c.
Tunc imponebant manus super illos.] An Apostoli cõtulerint sacramẽtũ cõfirmationis per solã manus impositione absque chrismate, 3ª.q.72.2.1m.
Euang.Ioan.10.
Qui non intrat per ostium.] An credere explicitè mysterium incarnationis sit de necessitate salutis apud omnes.22ª.q.2.ar 7 0.
An salus nostra sit Christo adscribenda.22ª.q. .ar.7.c.& 12ª.q 91.5.2m
De hæresi,22ª.q.11.
Fur est & latro.] Quantum nocumenti inferatur fidei & fidelibus per hæreticos 22ª.q.10.ar.9.& 11.3.& 4.c.
Huic ostiarius aperit.] An fides sit donum Dei.22ª.q.6.1.0.& 2.0.
Et proprias oues vocat nominatim.] An Deus eligat singulos prædestinatos, ita vt nouerit certum numerum prædestinatorum non solum formaliter sed etiam materialiter,1ª.q.23.7.0.
Et educit eas.] An homo posſit resurgere à peccato sine auxilio gratiæ,12ª. q.109.7.0.
Ante eas vadit.]An Christus primo resurrexerit,3ª.q.53.3.0.
Et oues illum sequuntur.] Quõ oues Christum sequantur,12ª.q.108.4.3m.
Alienum autem non sequuntur.] An prædestinatus non posſit peccare & in peccato mori 1ª.q.23.6.2m.
Hoc prouerbium dixit eis.]Cur Christus in prouerbiis voluerit loqui.3ª.q. 42.3.c.fi & 3m.
Ego sum ostium.]Cur esse ostium sit proprium Christo,3ª.q.8.6.3m.
Per me si quis introierit.]An non posſit haberi fides de mysterio incarnationis,Christi,& non de aliis fidei articulis,22ª.q.5.3.0.
In die Trinitatis,Epist. Rom.11.
O altitudo diuitiarum.] Cur Deus quosdam prædestinet, & quosdam reprobet,1ª.q.23.5.3m.
Cur Deus hos prædestinet,& illos reprobet,1ª.q.23.5.3m.
An Deus permittendo vnum cadere,alium erigat,1ª.q.23.6.1m.
Quam incomprehensibilia sunt iudicia eius.] An videntes Deum per essentiam ipsum non comprehendant,1ª.q.12.7.0.
An videntes Deum per essentiam,omnia in Deo videant. 1ª.q.12.8.0.
Vtrum trinitas personarum posſit per naturalem cognitionem cognosci,1ª. q.32.1.0. Vtrum Deus esse sit per se notum,1ª.q.2.1.0.
Vtrum Deum esse,sit demonstrabile,1ª.q.2.ar.2.0.
Aut quis prior dedit illi & retribuetur ei.] An ergo homo à Deo nihil posſit mereri,12.q.114.1.3m.
Quoniã ex ipso & per ipsum.] Qua ratione ex ipso approprietur patri,per ipsum,filio,& in ipso spiritui sancto,1ª.q.39.8.c.
Euang. Ioan.3.
Nemo enim hæc signa potest facere.]An ergo mali non posſint facere miracula,22ª. q.178.2 c.& 3m. An miracula quæ Christus fecit,fuerint sufficientia ad ostendendam diuinitatem eius.3ª.q 43.4.0. (princ.
Nisi quis renatus fuerit.] Quare baptismus dicitur regeneratio. 3ª.q.60.9.c.
An omnes teneantur ad susceptionem baptismi,3ª.q.68.1.0.
An sine baptismo nullus posſit saluari.3ª.q.68.2.0.
An pueri sint baptizandi,3ª.q.68.9.0.
Quod natum ex carne, caro est.] An peccatum primi hominis transeat per originem in omnes homines,12ª.q.81.3.0.
Et nemo ascẽdit in cœlũ nisi qui descẽdit.] Cũ Christus secundũ diuinam naturam cœlum nunquam deseruerit nec secundum humanam naturam de cœlo descenderit,quomodo igitur descendit,3ª.q.5ª 2.1m.& q.57.2.2m.
Ita exaltari oportet filiũ hoĩs.]An Christus debuerit pati in cruce,3ªq.46.4
In die corporis Christi. Epist.1.Corinth.11.
Accepit panem.] De transubstantiatione. 3ª.q.75.Vide pasſionem Domini eam paulo post princ.
Fregit.]Quomodo corpus Dominicum potest nunc frangi, cum sit incorruptibile & impasſibile.3ª.q 77.7.c.
Hoc facit in meam commemorationem.]Ad cuius officium spectat consecrare,3ª.q.82.1.0.
Postquam cœnauit.] Cum Christus post cœnam sacramentum eucharistiæ tradiderit,cur à nobis ieiunis sumitur,3ª.q.80.8.1m.
Hoc facite quotiescunque bibetis.] An liceat corpus Christi sumere sine sanguine,3ª.q.80.12.0.
Et biberit calicem Domini indigne.]An mali manducent Christum sacramẽtaliter 3ª.q.80.3.0. [80.4.0
Reus erit corporis.] An peccator sumens corpus sacramentaliter 3ª. q
Probet autem seipsum.] An si quis peccator non habens conscientiam peccati ex eo quia est negligens in sui ipsius examinatione, peccet sumendo Christum,3ª.q.80.4.5m.Quantum peccatum sit cum conscientia peccati accedere ad hoc sacramentum,3ª.q.80.5.
Non diiudicans corpus Domini.] Quid sit non diiudicare corpus Domini 3ª.q.80.5.2m.fi.
Euang.Ioan.6.
Caro mea vere est cibus.] An solum caro & sanguis Christi in sacramento eucharistiæ contineantur,3ª.q.76.1.2m

Quomodo caro Christi sit vere cibus,& sãguis eius vere potus,3ª q.79.2.c.f.
Qui mãducat meã carnẽ. De effectibus sacramenti eucharistiæ.3ª.q.79.o
Et mortui sunt.] A qua morte per hoc sacramẽtũ præseruemur.3ª.q.79.6.o
Viuet in æternũ.] An effectus huius sacramenti sit vita æterna & adeptio gloriæ 3ª.q.79.2.o.

Dominica 1ª.post octauam Pentec.Epist.1ª.Ioannis 4.

Deus charitas est.] Cum charitas sit habitus in anima creatus,quomodo Deus charitas est 22ª.q.23.2 1^{m}.De amore Dei.1ª.q.20.
In hoc apparuit charitas Dei buoniã filiũ suum.] Quantã charitatẽ ostenderit Deus mittendo filium suum 3ª.q.1.ar.1.Sed contra & 2^{m}.& ar.2.c.
Propitiationem pro peccatis nostris.] quantam misericordiam Deus nobis exhibuerit dando filium suum pro nobis.3ª.q 46.1.3^{m}.& 6.4^{m}.
Deum nemo vidit vnquam.] An ergo intellectus creatus non possit Deum per essentiam videre 1ª.q.12.1.1^{m}.
quoniam de spiritu sancto dedit nobis.] Quomodo detur nobis spiritussanctus,3ª.q 43.3.o.& 12ª.q.114.3.3^{m}.
quis cõfessus fuerit.] quando confessio fidei sit in præcepto. 22ª. q.3.2.o.
Qui manet in charitate,in Deo manet, & Deus in eo.] An amor causet mutuam inhæsionem,scilicet vt amans sit in amato,& contra.12ª.q.28.2.o. & q.66.6 c.fi.
Timor non est in charitate.] An timor seruilis non remaneat cum charitate,22ª.q.19.6.o.
Sed perfecta charitas.] quem timorem foras mittit perfecta charitas. 22ª. q.19.8.2^{m}.& 9.o.& 3ª.q.7.6.3^{m}.
Quomodo timor pœnam habet.] Quis timor pœnam habeat,2.4^{m}.
Qui non diligit fratrem suum quem videt.] Cum ratio diligendi Deum hic videatur dici esse proximus sub aspectum nostrum cadẽs, an ergo magis sit diligendus proximus quam Deus,22ª.q.26.2.1^{m}.
Et hoc mandatum habemus à Deo.] An ex præcepto Dei teneamur proximum diligere.22ª.q.25.1.o.& 44.2.o.

Euang.Luc.16.

Homo quidã diues erat.] An possessio rerũ sit homini naturali.22ª q.66.1.o
An liceat homini possidere res exteriores tanquam proprias.22ª.q.66.2.o.
Cur vnus mendicat & alius abundat 22ª.q 66.2.3^{m}.
Qui induebatur purpura.] An circa exteriorem ornatum possit esse virtus & vitium 22ª.q.169.1. Quot modis contingit hominem immoderate vti rebus exterioribus.22ª.q.169.c.prin. quot modis contingit hominẽ immoderate vti rebus exterioribus ex inordinatione affectus mentis quantum ad superabundantiam,22ª.q.169.c.circa med.
Quot modis contingit hominem immoderate vti talibus rebus ex inordinatione affectus mentis quantum ad defectum.22ª.q.169.c.sub finem.
Vide latius de hac materia in Euang Dominicæ.3ª.Aduentus.
Et epulabatur quotidie splendide.] An epulari splendidè,& comedere cibos lautos atque accurate præparatos sit peccatum,22ª.q.143.4.c.1^{m}.
Quot modis committatur vitium gulæ,22ª.q.148.4.o.
Quæ vitia tanquam filiæ gignuntur ex gula,22ª.q.148.6.o.
Et nemo illi dabat.] An dare eleemosynam sit in præcepto. 22ª.q.32.5.o.
Et sepultus est in inferno.] De receptaculis animarũ post mortẽ,Sup.q.69.o.
Et Lazarum in sinu eius.] Quid sinus Abrahæ.3ª.q.52.2.4^{m}.
Fili recordare.] An damnati possint vti notitia quam in hoc mundo habuerunt,Suppl.q.93.7.o.
Vt hi qui volũt hinc transire ad vos.] An beatitudo semel habita possit amitti,1ª q 62.8.& 12ª.q.5.4.22.q.24.11.& 175.3.2^{m}.
Neque inde huc trãsmeare.] An per diuinã misericordiã omnis pœna nõ sit terminanda.Suppl.q.99.2.o.An diuina misericordia patiatur homines in æternũ puniri Sup.q.99.3.o.De purgatorio & suffragiis mortuorũ.5.q.71
Vt testetur illis ne & ipsi veniant.] Cũ diues hic orauerit pro fratribus suis,ne & ipsi venirent in locum tormentorum, an ergo damnati in inferno non vellent alios esse damnatos qui non sunt damnati,Suppl q.98.4.1^{m}.

Dominica 2ª.post octauam Pentec.Epist.1.Ioannis.3.

Translati sumus de morte ad vitam,quoniam diligimus fratres.] An charitas sit vita animæ,sicut inuidia & odium sunt mors animæ. 22ª. q.36.3.c.
Fratres.] Quis dicatur frater noster.22ª.q 44.7.c.prin. Quomodo frater sit diligendus.22ª.q.44.7.c.quid in fratre nostro oporteat amare, & quid odisse.22ª.q 44.3.o.quantum peccatum sit odium proximi.22ª.q 34.4.o
Et nos debemus pro fratribus animam ponere.] Quo casu quis teneatur de necessitate charitatis animam suam pro fratribus ponere.12ª.q.26.5.2^{m}
qui habuerit substantiam huius mundi.] De eleemosyna.22ª.q.32.
Quando eleemosynas dare sit in præcepto.22ª.q.32.5.c.& 3^{m}.
De auaritia.22ª.q.118.
Non diligamus verbo neque lingua,sed opere.] An ad dilectionem proximi requiratur,vt bonum circa illum operemur.22ª.q 31.c.princ.

Euang.Luc.14.

Fecit cœnam magnam.] De visione diuinæ essentiæ,Suppl.q.92.
quantum bonum sit beatitudo.12ª.q.2.ar.8.c.& q.3.ar.2.2^{m}.& ar.8.c.
Cum æterna beatitudo per exteriora quædam bona, vt sunt cibus & potus, diuitiæ & regnum in scripturis,significetur, an ergo ad beatitudinem requirantur bona exteriora,12ª.q.4.ar.7.1^{m}.
Dicere inuitatis ut venirent.] Cur primum oportebat aduentum Christi Iudæis prædicari,& ad cœnam hanc vocari.3ª.q.42.1 c.
Quia parata sunt omnia.] An Christus sua passione non aperuerit nobis ianuam cœli.3ª.q 49.5.o.An mors Christi fuerit operata ad nostram salutem,3ª.q.51.6.o.
Villam emi,& necesse habeo.] An ambitio sit peccatum.22ª.q.131.1.o.
Quot modis contingat appetitum honoris esse inordinatũ,22ª.q.131.1.c.
An appetitus dignitatum sit ambitio,22ª.q.131.2.2^{m}.
Iuga boum emi quinque.] De auaritia.22ª.q.118.o.
Vxorem duxi.] De luxuria & eius speciebus.22ª.q.153 & 154.
De gula & ebrietate,22ª.q.148.& 150.
Exi cito in plateas & viros.] Quando Apostolis dictum sit vt prædicarent gentibus.3ª.q.42.1.c.fi.
Et adhuc locus est.] An sit certus numerus prædestinatorum.1ª q.23.7.o.
Compelle intrare.] An infideles sint cogendi ad fidem,22ª.q.10.8.o.

Dominica 3ª post 8am Pentecost.Epist.1.Petr.5.

Humiliamini sub potenti manu Dei) An humilitas proprie respiciat reuerentiam qua homo Deo subiicitur 22ª.q 161.1.5^{m}.2.3^{m}.3.c.prin.& 4.1^{m}
quanta virtus sit humilitas,22ª.q.161.5.o.
Vt vos exaltet.] Qũo præmium humilitatis sit exaltatio, 22ª.q.161.5.3^{m}.
Omnem sollicitudinem vestrã proiicientes in eũ.] An ergo nõ sit licitũ sollicitudinem habere de temporalibus rebus. 22ª. q 55.6 o.& q.188.7.2^{m}
Quot modis sollicitudo rerum temporalium redditur illicita,22ª.q.55.6.c & 12ª.q.108 3.5^{m}. An Dominus improbet si quis humano more temporalia procuret,22ª.q 55.7.3^{m}.
Qm ipsi cura est de vobis.) An homo subsit diuinæ prouidẽtiæ,1ª.q.22.2.4^{m}
Quomodo boni subsũnt diuinæ prouidentiæ,& quomodo mali,Ibidem.
Sobrii estote)De abstinentia & sobrietate.22ª.q.147.& 149.
Tamquam leo rugiens circuit] De impugnatione dæmonum, 1ª.q.114.o.
Vide Euang.Dominicæ 3ª.Quadrag.

Euang.Luc.15.

quia hic peccatores recipit & manducat cum illis.) Quibus vitandus sit conuictus peccatorum,22ª.q 26.6.5^{m}.
Secundum quid conuictus peccatorum sit omnibus vitandus, Ibidem fi.
Cur Christus cum peccatoribus conuersari voluit.3ª.q.40.1.c.
Cur Christus interdum à consortio hominum se subduxit.3ª.q.40.1.3^{m}.
De dilectione peccatorum,22ª.q.25.ar.6.& seq.
Ita gaudiũ erit in cęlo super vno peccatore pœnitẽtiã agẽte quã super 99 iustis.] An pœnitẽs per pœnitẽtiã recuperet aliqđ maius q̃ inocẽs.3ªq.89.3.c.
Si Deus plus gaudeat de pœnitente quam multis innocentibus,& per consequens magis diligat,an ergo Deus non semper magis diligat meliora,1ª. q.20.4.4^{m}.& 3ª.q.89.3.c.

Dominica 4ª post 8am Pentecost.Epist.Rom.8.

Existimo quod nõ sint condignæ passionis) An ergo opera iustorũ nõ sint meritoria vitæ æternæ.12ª.q.114.3.o.& 3^{m}.præc.De magnitudine gloriæ supr.in Euang.Dñicæ 2.post 8am.Pentecost.De patientia, 22ª.q.136.
quia & ipsa creatura liberabitur seruitute corruptionis.] An mundus post iudicium innouabitur,Suppl q.91.1.o.
Sed & nos ipsi primitias spiritus habentes,& ipsi intra nos gemimus.] An patientia sustinet aliqua propter bonum.22ª.q.136.5.c.
An bonum speratum quia differtur causet tristitiam Ibidem.
An beatitudo in hac vita haberi possit,12ª.q.5.3.o.
Adoptionẽ filiorũ Dei.] De adoptione vide Epist.Dñicæ infra oct.Natiuit.

Euang Luc 6.

Estote misericordes.) quis dicatur misericors,1ª q.21.3.c.prin. Quid sit misericordia.22ª.q.30.1.c.prin. quæ hominem maxime ad misericordiam prouocẽt.22ª q.30.1.c.præc.Qui sint maximè misericordes,22ª q.30.2.c
In qua significatione misericordia sit virtus.22ª.q.30.3.c.
Quanta virtus sit misericordia.22ª.q.30.4.o.
Sicut pater vester.] Cum misericordia sit species tristitiæ, & Deo non competat tristitia,quomodo potest dici esse misericors.1ª.q.21.3.c.& 1^{m}.
An misereri sit proprium Deo,22ª.q.30.4.c.
An misericordia Dei repugnet iustitiæ eius.1ª q.21.3.2^{m}.
An in omnibus operibus Dei sit misericordia & iustitia.1ª.q.21.4.o.
quomodo omnipotentia Dei parcendo & miserando maxime manifestetur, 1ª.q.21.3.3^{m}.
Nolite iudicare.) An ergo non sit licitum iudicare.22ª.q.60.2.1^{m}.
Quę requirantur ad hoc vt iudicium sit iustitiæ actus,22ª q.60. 2.c.
An iudicium ex suspicione procedens sit illicitum,22ª.q.60.3.o.
De falso testimonio,22ª.q.70.
In qua mẽsura mensi fueritis.] In qua iustitia hæc diuini iudicij forma habeat locum 22ª.q.61.4.1^{m}.
Quid vides festucam) An ergo peccator non possit corripere peccatorem. 22ª.q.33.5.o. quot modis contingit peccatorem in corripiendo aliũ peccatorem delinquere,22ª.q.33.5.c.
Hypocrita.) in quo consistat hypocrisis,22ª.q.111.ar.2.
An hypocrisis tanquã species mendacii veritati opponatur.22ª.q.112.ar.3.o
quale & quantum peccatum sit simulatio,22ª.q 111.ar.4.o.

Dominica 5ª post 8am Pentec.Epist.1.Petr.3.

Oẽs vnanimes.) De concordia,22ª.q.29. quid sit concordia. 22ª.q.29.1.c.
An concordia ex charitate causetur,22ª.q.37.1.c.princ.
Quæ concordia laudanda,& que vituperãda,22ª.q.37.1.2^{m}.Quid sit discordia,22ª.q.37.2.c.prin.An omnis discordia in bono sit peccatũ.22ªq.37.1.c.& 3^{m}.Ex quo vitio tanquam radice oriatur discordia, 22ª.q.36.2.o.
Compatientes)De misericordia.22ª.q.30. quomodo compatiamur peccantibus 22ª.q.30.1.1^{m}.
Nõ reddẽtes malum pro malo.) An vindicatio non sit licita.22ª.q.108.1.c.
An dominus prohibuerit omnem liuorem vindictę,12ª.q.107.2.2m.& 3^{m}
An laudabiliter contumelie sustineantur,22ª.q.72.3.o.
Sed è contrario benedicentes) An ex necessitate charitatis sit, quod aliquis signa vel affectus dilectionis inimico exhibeat,22ª.q. 25.9 o.
Coerceat linguam suam à malo.) De iniuriis verborum.22ª.q.72.& seq.
Declinet à malo.) An declinare à malo & facere bonum sint partes iustitie. 22ª.q.79.1.An transgressio sit speciale peccatum,22ª.q.79.2.o.
An omissio sit speciale peccatum.22ª.q.79.3.o.
Oculis Domini super iustos.) quantã curã bonorũ habeat Deus.1ªq.22.2.4^{m}

Sed & quid patimini propter iustitiã beati.] De eẽ martyrii,22ªq.124.5.o.
Timorẽ autẽ eorũ ne timueritis.] Quando timor sit peccatũ.22ª.q.125.1.

Euang.Luc.5.

Cum turbæ irruerent in Iesum vt audirent verbum.] An quis negligens scire quę scire tenetur,peccet.12ª.q.76.2.c.
An lex obliget ignorantes in quorum notitiam potẽst venire per alios. 12ª. q.90.4.2^{m}.An ignorantia affectata diminuat culpam,an potius aggrauet. 3ª.q.47.6.c.& 3^{m}.Quo ordine reuelantur à Deo credibilia.22ª.q.2.ar.6.c.in.& 3ª.q.42.1 c.princ. Cum Christus vitam agere debuerit perfectissimam quomodo igitur prædicauit.3ª.q.40.1.2^{m}.
Cur Christus publice prædicare voluerit.3ª.q.40.c.
De prædicatione religiosorum,22ª.q 188.4.
Ascendens in vnam nauem quæ erat Simonis.] Cur Christus prædicare voluit solis Iudæis.3ª.q 42.1 c.
Duc in altum.] An Dominus miserit Apostolos ad prædicandum gentibus in profundo ignorantiæ iacentibus,3ª.q.42.1.c.fi.& 1^{m}.
Per totã noctẽ laborãtes nihil cepimus. An fides sit donũ Dei,22ª.q 6.ar.1
Quomodo Deus quosdam dando,scilicet fidem,doceat, quosdã non doceat, 12ª q.98.4.2^{m}.& 22ª.q.2.ar.5.1^{m}.
Rumpebatur autem rete eorum.] De schismate.22ª.q.39 o.
Exi à me Domine.] An exemplo Petri ex reuerentia à sacramento eucharistię abstinere nos conueniat.3ª.q.80 10 3^{m}.
Relictis omnibus.] An ergo conueniat in diuinis præceptis non satis exercitatos religionem ingredi.22ª.q.189.1.o.

Dominica 6ª.post oct.Pentec Epist.Rom.6.

In morte ipsius baptizati sumus.] Quomodo baptizamur in morte Christi, 3ª.q.68.5.c. Quomodo homo baptizatus participet passionem Christi. 3ª.q.86.4.3^{m}. quomodo commemoretur mors Christi in baptismo. 3ª.q.65.9.5^{m}.An baptizatus moriatur veteri vitæ.3ª.q.68.7.c.
Consepulti.n.sumus] Qũo baptizatus cũ Christo sepeliatur. 3ª.q.51.1 c.f.
Vetus homo noster simul crucifixus est.] De effectib passiõis Christi.3ªq.49
Ita & vos existimate vos mortuos quidem peccato.] Quomodo Christo resurgenti debeamus etiam secundum animam conformari. 3ª.q.56.2.c.

Euang Matth.5.

Nisi abũdauerit iustitia vestra.] An præcepta nouæ legis sint maiora præceptis veteris legis 12ª q.107.2.2^{m}.In quo lex noua superabũdet legi veteri,12ª.q.91.5.c. An in veteri lege prohibebãtur interiores motus animi. 12ª.q.107 4.c.f.An lex noua sit grauior quam lex vetus.12ª.q.107.4.o.
De partibus iustitiæ 22ª.q.79.De præceptis iustitiæ.22ª.q.121.
Audistis quia dictum est antiquis Non occides.] Quid antiqui intellexerint per (non occides) 12ª.q.100.2.c.& 3.2^{m}.
Ego autem dico vobis.] Quanta potestate & auctoritate Christus docebat, 3ª.q 42.4.2^{m}.An Christus præposuerit præcepta quædam contraria præceptis veteris legis.12ª.q.107.2.2^{m}.
Omnis qui irascitur fratri suo,reus erit iudicio.] Quid per iudicium,consiliũ, & gehennam intelligatur.22ª q.158.3.arg.2 & ar 5.3^{m}.
Quæ ira sit laudabilis,& quæ vituperabilis,22ª q.158.1.& 2.c.
De qua ira sit hic Christus locutus.22ª.q.158.3.2^{m}.& 3^{m}.
Qui autem dixerit fatue.] Quis sit ordo inter hos gradus iræ & gradus damnationis,& quomodo explicandus.22ª.q.158.5.3^{m}.

Dominica 7ª.post octauam Pentec.Epist.Rom.6.

Exhibete membra vestra seruire iustitiæ.] Quomodo membra nostra exhibemus arma iustitiæ,cum corpus non sit capax gratiæ.3ª.q.79.1.3^{m}.
Cum enim serui essetis peccati, liberi fuistis iustitiæ.] quotuplex sit seruitus,& quotuplex libertas.22ª.q.183.4.c.Quid sit seruitus peccati, vel iustitiæ,Item quid libertas à peccato,& libertas à seruitute,Ibidem.
Quæ sit vera seruitus,& quæ vera libertas Ibidem.
Qui fiat quod homo efficiatur seruus aut iustitiæ aut peccati. Ibidem.
quomodo per Christum simus liberati,3ª.q.49.
Quem ergo fructum.] Cur opera vitiorum minus dicuntur fructus quã opera virtutum.12ª.q.70.4 1^{m}.De fructibus spiritussancti.12ª.q.70.
De effectu peccati quantum ad reatum pœnæ.12ª.q.87.
Nam finis illorum mors est.] De effectu peccati.12ª.q.85.& seq.
Gratia autem Dei vita æterna.] Cur non dicatur, stipendium iniustitiæ vita æterna,12ª.q.114.3 arg.2.

Euang.Mar.8.

Misereor super turbã] De misericordia,vt sup.in Euãg.Dñicæ 4ª.post 8am (Pente.
Si dimisero eos ieiunos] De sobrietate,gula,& ebrietate.12ª.q.148 149.150
Et interrogauit eos.] Cur Christus rogat ea de quibus certus est.22ª.q.97. (2.c.prin.
Vide de miraculo hoc Euang Dominicæ Lætare.
Gratias agens.] De gratiarum actione. 2ª.q.106.o.

Dominica 8ª.post 8am Pentecost.Epist.Rom.8.

Debitores sumus non carni.] quid creatura debeat Deo. 12ª.q.111.1.2^{m}.
Si.n.secundũ carnẽ vixeritis.] Quid sit viuere secundũ carnẽ.12.q.72.2.1^{m}.
Si autem spiritu facta carnis mortificaueritis.] An per pœnitentiam restituatur homo in pristinam dignitatem.3ª.q.83.2.o.
Quicunque enim spiritu Dei aguntur, ii sunt filii Dei.] Quomodo adoptemur in filios Dei.12ª.q.114.3.c.fi.
Per quam virtutem adoptamur in filios Dei.3ª.q.23.2.c fi.
Sed accepistis spiritum adoptionis.] quid sit aliquem adoptare.3ª.q.23.1.c.
Non enim accepistis spiritum seruitutis.] quis spiritus seruitutis non consistat cum spiritu adoptionis i.charitate.22ª.q.19 6 o.& 10.
Quomodo dicuntur filii adoptiui geniti, cum filius adoptiuus non gignatur sed fiat,3ª.q.23.2.c quæ sit differentia inter Deum adoptantem & hominem adoptantem.3ª.q. 23.1.c. fi. Quæ sit differentia inter hereditatem bonorum temporalium,& eternorum,3ª.q.23.1.3^{m}.
Vide seliqua circa Epist.Dominicę infra 8am.Natiuitatis Domini.
Ipse enim spiritus testimonium reddit spiritui nostro.] An quis possit scire se habere gratiam.12ª.q.112.5.o.
Si autem filii & heredes] An filio adoptato debeatur hereditas ex ipso iure adoptionis,12ª.q.114.3.c.fi.& 3ª.q.23.1.c.
Cohęredes autem Christi.] Cum Christus sit naturalis filius patris,& adoptio sit introducta in defectum naturalis filii, quomodo Deo conuenit nos in filios suos adoptare.3ª.q.23.1.2^{m}.

Euang.Matth.7.

Attendite à falsis prophetis qui dicuntur falsi prophetę.22ª.q.172.4.3^{m}.
An sic sit attendendum à falsis prophetis,vt eis communicari non possit,22ª q.10.ar.9.o.
Quando sit licitum cum falsis prophetis disputare.22ª.q.10.7.o.
Intrinsecus autem sunt lupi rapaces.] qui doctores dicantur lupi rapaces.22ª q.172.4.3^{m}.
An heretici qui sunt lupi rapaces sint tolerandi.22ª. q.11.ar.3.o.
De punitione hereticorum.22ª.q.11.3.& 4.
A fructibus eorum cognoscetis eos.] quomodo cognoscatur hereticus,22ª q.11.2.2^{m}.& q.5.ar 3.c.
Si omnis arbor bona bonos fructus facit.] An ergo bonum non possit esse causa mali.1ª.q.49.1.1^{m}.An tota bonitas & malitia actus exterioris depẽdeat ex voluntate.12ª.q 20.2.1^{m} precipue.
Et in ignẽ mittetur.] An dãnati torquebũtur igne corporeo,Sub.q.97.5.o
An damnati in inferno sola pœna ignis affligantur.Suppl.q.96.1.o.
Sed qui facit voluntatem patris mei.] An ad beatitudinem consequendam requirantur bona opera.12ª.q.5.ar.5.o.

Dominica 6ª.post 8am Pentec Epist. 1 Cor.10.

Non simus concupiscentes malorũ.] Cur post baptismum debeamus tãtopere fugere mala.3ª.q 49.2 3^{m}.& 40.1.c.De vitio gule. 22ª.q. 148.
Neque idololatre efficiamini.] De actibus latrie,22ª.q.82.& seq.
Quantum peccatum sit idololatria.22ª q.94.3 o.
Neque fornicemur.] De fornicatione.22ª q.154.2.& 3.
Neque murmuraueritis.] An voluntas hominis debeat semper conformari voluntati diuine,12ª.q 20.10.o.
Neque tentemus Christum.] De tentatione.22ª q.97.o.
Quantum peccatum sit tentatio Dei, 22ª q.97.4.o.
Hec autẽ omnia in figura contingebant eis] An lex noua veterem legẽ impleat,12ª.q.107.2.o.
Tentatio vos non apprehendat.] An quis debeat se ingerere ad tentationes suscipiendas,3ª.q.41.2.2^{m}.

Euang.Luc.16.

Homo quidã erat diues] Vide Euang Dñice 1ª.post 8am.Pente.de diuitiis.
Quasi dispensabat bona ipsius] An dispensator teneatur dispensare bona sui Domini secundum quod ei ab eo commissum est.22ª.q.32.8.c.& 3^{m}.
Quid ad dispensationem requiratur.22ª.q.185.7.c.
An episcopi mortaliter peccent si bona ecclesiastica que procurant, pauperibus non largiantur.22ª.q.185.7.o.
Accipe cautionem,cito scribe quinquaginta.] An dolus sit peccatum ad astutiam pertinens.22ª q.55.4.o.
An fraus ad astutiam pertineat.22ª.q.55.5.o.
Quia filii huius seculi prudẽtiores sunt.] An vera prudentia possit esse in peccatoribus,22ª.q.47.13 o.
Cur addatur hic,in generatione sua.22ª.q.47.13.1^{m}.
Facite vobis amicos de mammona iniquitatis.] Cur diuitie dicuntur mammona iniquitatis,22ª.q.32.7.1^{m}.
In quibus rebus consistant diuitie corporales 12ª.q.2.ar.1.potissimum.
Quomodo temporalia bona amanda,12ª.q.126.1.c.
An diuites possint saluari.22ª.q. 8 .3.
Cur Deus det alicui abundantiam diuitiarum.22ª.q.117.1.
An quis teneatur ita diuitias suas erogare, vt nihil sibi reseruet.22ªq.117.1.2^{m}
In quanta abundantia eleemosyna sit facienda.22ª.q.32.10.o.
Quantum peccatum sit diuites non succurrere pauperibus.22ª.q.32.7.3^{m}.& 66.7.c.

Dominica 10ª.post 8am.Pentec.Epist.1.Cor.12.

Scitis quoniam cum gentes essent.] An homo sine gratia possit non peccare,12ª.q.109.8.o.
An homo per sua naturalia sine gratia possit legem implere.12ª.q.109.4.o.
Et nemo potest dicere Domini Iesus] An homo sine gratia nullum verum cognoscere possit,12.q.109.1.o.
Diuisiones vero gratiarum sunt] Qũo plenitudo gratie que in Christo sicut in capite adunatur,ad mẽbra eius diuersimode redundet, 22ª.q.183.2.c.
Vnicuique autem datur manifestatio spiritus ad vtilitatẽ] De duplici gratia gratũ.s.faciẽte & gratia gratis data,de earũq; distinctione.12ª.q. 111.1.o
De gratijs gratis datis,22ª.q 176.& seq.
Alij quidem datur sermo sapientie.] De distinctione gratiarum gratis datarum.12ª.q.111.4.c.
Diuidens singulis prout vult.] Cur in vno sit maior gratia quam in alio,12ª q.112.4.o.

Euang.Luc.19.

Fleuit super illam.] Quomodo exemplo Christi condolendum & compatiẽdum sit peccatoribus,22ª.q.30.1.1^{m}.
An Deus,angeli,& homines boni compatiantur malis hominibus,Suppl,q.94.2.o.
An homines mali & inuidi non gaudeant de alieno malo,12ª.q.1.& 2.c.
Eo quod non cognoueris tempus visitationis tue.] Ignorantia Iudeorum de Christo,vnde oriebatur,3ª.q.47.c.& 1^{m}.fi.& 2^{m}.
An omnium Iudeorum maiorum.s.& minorum ignorantia erat equale peccatum,3ª.q.47.5.c.

Quintum peccatum sit peccatum infidelitatis,22ª.q.10.3.0.
Et cœpit eijcere vendentes.] Quomodo ad vnius flagelli verbera vnus homo illo tempore contemptibilis potuerit eiicere tantam hominum multitudinem,3ª q.42.3.1m.
An irreuerentia rerum sacrarum & diuino cultui deputatarum sit sacrilegiũ, 22ª.q.99.1.c.De Simonia,22ª.q.100.
Domus mea domus orationis est.] Cur certus & determinatus locus depute tur orationi,22ª.q.84.3.0.
Et erat quotidie docẽs ĩ tẽplo.] An Christus oĩa publice docuerit,3ª q.42.3.0
Dominica 11ª post 8am.Pentec.Epist.1.Cor.15.
Quia resurrexit] De resurrectione Christi.3ª.q.53.& seq.
Et visus est Cæphæ.] Quibus Christus apparuerit,& vbi.3ª q.55.3.3m& 4m
Visus est & mihi.] Cum Christus ante conuersionem Pauli ascenderat,quomodo visus est ab eo.3ª.q 57.6.3m.
Ego enim sum minimus Apostolorum.] An homo debeat se omnibus per humilitatem subiicere,22ª.q.161.3.0.
Quomodo quis absque falsitate potest se credere & pronunciare omnibus viliorem,& ad omnia inutilem & indignum,22ª.q.161.6.1m.
Gratia Dei sum id quod sum.] De necessitate gratiæ,12ª.q.109.0.
Euang. Luc.18.
Qui in se cõfidebãt] An præsumere de suis virib.sit peccatũ, 22ª.q.130.1.0
Quid sit dicendum præsumptuosum esse,22ª.q.130.1. 3m.
Quot modis contingat præsumptio,22ª.q.130.2.3m.
Quotuplex sit præsumptio,22ª.q.21.1.c.Quæ præsũptio sit altera grauior. 22ª.q 21.1.1m.Ex quo vitio causetur præsumptio opposita magnanimitati,22ª.q.21.4.c.prin. Ex quo vitio oriatur præsumptio opposita timori,22ª.q.21.4.c.fi.
Et aspernabantur cæteros.] An sit species superbiæ, cum aliquis aliis despectis singulariter vult videri,22ª.q.162.4.0.
Hæc apud se orabat] Quibus virtutibus debeat oratio esse adornata, vt placeat,Deo ab eoque exaudiatur,22ª.q.83.15.c.potissimum.
De religione,deuotione,oratione,22ª.q.81.82.83.
Quia nõ sum sicuti cæteri homines.] An iactantia sit peccatũ,22ª.q.112.1.0
An iactantia oriatur ex superbia,22ª.q.112.1.2m.
An iactantia huius Pharisæi fuerit peccatum mortale,22ª.q.112.2.c.
Ieiuno bis in sabbatho.] Cur Pharisæi & discipuli Ioãnis potius ieiunabant quam Christus & eius discipuli,3ª.q 40.2.2m.
Decimas do omnium.] De decimis,22ª.q 87.
Publicanus autem stans à longe.] Quãta virtus sit humilitas,22ª.q.161.5.0
Cur humilitas necessaria ad orationem,22ª q.83.15 c.
Quia omnis qui se exaltat humiliabitur. } Quomodo exaltatio tanquã merces redditur humilitati,22ª.q.161.5.3m.
Dominica 12ª.post 8am.Pentec.Epist.2ª.Corinth.3.
Fiduciam autem talem habemus.An vnus alium doceat,1ª.q.117.1.0.
An homo solum exhibeat exterius ministerium, 1ª.q.117.c.& 1m.
An fides donum Dei,22ª.q.6. .Quomodo Deus quosdam misericordia doceat,& quosdam iustitia non doceat,12ª.q 98.4.2m & 22ª.q.2.ar.5.1m.
An in hoc maxime potestas diuina monstrata sit quod discipulis suis tantam virtutem contulit in docendo, vt gentes quæ nihil de Christo audierãt ad ipsum conuerterent,3ª q 42.1.2m.
Per Christum ad Deum.] de oratione & sacerdotio Christi,3ª.q.21 & q.22.
Non quod sufficientes simus.] An homo sine gratia nullum verum cognoscere possit,12ª.q.109.1.0.An quis possit verè dicere se ad quiduis inutilẽ & indoneum,22ª.q.161.6 1m.
Qui & idoneos nos fecit ministros.] An Deus eos quos eligit,faciat idoneos ad id ad quod eos elegit,3ª.q.27.3 c.
Litera.n.occidit.]Quomodo litera siue lex occidat,12ª.q 98.1.2m.An ẽt litera euãgelii occideret,nisi adesset interius gratia fidei sanãs,12ª q.106.2.c.
Quod si ministratio mortis.] An ministri noui testamenti sint maioris dignitatis quam ministri veteris testamenti,22ª.q.87. .c.fi.
Cur Apostolus legem veterem vocat ministrationem mortis & dãnationis, legem autem nouam ministrationem spiritus & iustitiæ,12ª.q.106 2.3m
Euang Marc.7.
Exiẽs Iesus de finibus Tyri venit per Sidonem. Cur Christus in eodẽ loco nõ mansit,sed ex vno ad alium prædicandi causa se contulit,3ª.q.40.1.c.
Et deprecabantur eum vt illi imponat manum.] An debeamus pro aliis orare,22ª.q 83.7 0.An oratio aliena alteri prosit,22ª.q.83.7.2m.& 3m.
An bona intentio aliena,fides aliena , & fidei professio aliena alteri prodesse possit,3ª.q 68.7.0.
Et apprehendens eum seorsum.] Cur Christus hunc mutũ & surdum virtute sua diuina non subito,sed paulatim mediante corpore suo curare voluit,3ª.q.44.3.2m.De cerimoniis & ritibus baptismi, 3ª.q. 66.10.0.&q.71.0.
Et suspiciens in cælum ingemuit.] An omnis pœna sit propter aliquam culpam,12ª.q.87.7.0.
Et præcepit illis ne cui dicerent] An Christus intendebat eos per virtutem diuini præcepti obligare præcipiendo eis ne dicerent,22ª.q. 104. 4.1m. 3ª.q 13.4.2m.& q 44.3.2m.
Quanto magis eis præcipiebat tanto plus prædicabant.] An ergo Christo fuerint inobedientes,22ª.q.104.4.1m.
An Anima Christi non habuerit omnipotentiam respectu executionis propriæ voluntatis,3ª.q.14.4.2m.
Dicentes bene omnia fecit.] De gratiarum actione,22ª.q.106.0.
Dominica 13 post 8am Pentec.Epist.ad Gal.3.
Abrahæ dictæ sunt promissiões.]An promissio hæc facta sit Abrahæ propter ipsius meritũ,an vero ex gratuita Dei electione,& vocatiõe,12ª.q.98.4.c
Et semini eius.] An alio modo quam per semen Abrahæ,i.Christum ,saluari possumus.12ª.q.91.5.2m.&98.2.4m.&22,2,ar.7ª.c.
Quæ post quadringentos & triginta annos facta est lex.] An lex vetus fuerit data conuenienti tempore,12ª q.98.6.0.
Nã si ex lege hæreditas]An lex vetus iustificet.12ª.q. 98.c.& 2m.& q.102.0
Lex propter transgressionem posita est.] An legis actus & officiũ sit punire transgressores,12ª.q.92.2.4m.præc.
Ordinata per angelos.] An lex vetus data fuerit immediate à Deo,an pius per angelos.12ª.q.98.3.0.
In manu mediatoris.] An Christus sit mediator Dei & hominum,& secũdũ quam naturam,3ª.q.26.0.
Euang.Luc.10.
Tentas eum.]De tentatione Dei,22ª.q.97.0.
Quid faciendo vitam æternam possidebo.] An bona opera requirant ad beatitudinem siue vitam æternam,12ª.q 5.ar.7.0.
Diliges Dñm Deum tuũ ex toto corde tuo.] Quid sit dilectio,22ª q.27.0.
An conueniẽter mãdetur quod Deus diligatur ex toto corde,22ª.q 44.0.
Quid sit Deum diligere ex toto corde,& ex tota anima,& ex omnibus viribus & ex omni mente,22ª.q.44.5 0.
An præceptum hoc dilectione Dei possit seruari in via,22ª.q.44.6. 0.
An peccans venialiter diligat Deum ex toto corde,22ª.q.44.4.2m.
De hoc præcepto vide plura,infra in Euang.Dominicæ 13 .post 8am Pentec.
Et proximum tuum sicut teipsum.] Quomodo proximus sit diligendus,22ª q.44.7 c.
Homo quidam descendebat.] De statu innocentiæ primi hominis quantũ ad intellectum & voluntatem,1ª.q.94.& seq.vsque ad 103am.
De peccato primi hominis,22ª.q. 163.0.
De pœna peccati primorum parentum.22.q.164ª.0.
De peccato originali,12ª.q.81.& 82.
Abierunt semiuiuo relicto.] Quousque bonum naturæ per peccatum fuerit imminutum,12ª.q.85.1.& 2.
Accedit vt sacerdos quidam descẽderet eadem via,& viso illo præteriit.]An ceremoniæ & sacrificia veteris legis habebant virtutem iustificandi tempore legis,12ª.q.103.2.0.
An præcepta moralia veteris legis iustificabant,12ª q.100.12.0.
Samaritanus autem.] An salus nostra sit ascribenda Christo,12ª q. 91.5.2m & 22ª.q.2.ar.7.c.
Alligans vulnera.] Quot sint vulnera quibus humana natura per peccatum vitiata est.12ª.q.85.3.0.
Infundens oleum & vinum.] De sacramentis institutis tanquam remediis cõtra vulnera humanæ naturæ,3ª.q.60.& seq.
Quæcunque supererogaueris.] De consiliis,12ª.q.108.4.0.
Quis horum triũ videtur tibi proximus fuisse illi.] Quis sit noster proximus. 22ª.q.44.7.c.
Dominica 14ª. Epist Gal. 5.
Caro.n.concupiscit aduersus spiritum. Qũo caro & spiritus mentem humanam ad diuersa & contraria moueat atque impellat, 12ª.q.70.4.c.princ.
Quomodo opera carnis & fructus sibi mutuo contrarientur, 12ª.q.70 4.c.
Qui fructus spiritus quibus operibus carnis opponantur,12ª.q.70.4 c.
An sicut caro concupiscit aduersus spiritum , ita etiam amici carnales aduersentur profectui spirituali,22ª.q.189.10.2m.
Manifesta sunt opera carnis. Cur opera carnis non dicuntur fructus carnis, sicut opera spiritus dicuntur fructus spiritus,12ª.q.70.4.1m.
Quæ dicantur hic opera carnis.12ª.q.72.2.1m.
An peccata spiritualia etiam hic dicantur opera carnis,Ibidem.
De peccatis & vitiis,12ª.q.71.& sequentibus.
Qui talia agunt,regnum Dei non possidebunt.]Quibus peccatis debeatur pœna eterna,12ª.q.87.5.0.
Fructus autem spiritus.] An fructus spiritussancti sint actus.12ª q.70.1.0.
An conuenienter hic ab Apostolo enumerentur,12ª.q 70.3.0.
Qui Christi sunt,carnem suam.] Quis propriè dicatur esse Christi siue Christianus, 22ª.q.124.5.1m.
Euang. Luc.17.
Dum iret in Hierusalem,transibat per mediam Samariam.] Cur Christus nõ egit vitam solitariam, sed inter homines diuersorum locorum & regionum conuersatus est,3ª.q.40.1.c potissimum.
Decem leprosi.] Quid per leprosum significetur , vide Dominicã 2am.post Epiph.in Euang.
Iesu preceptor.]De nomine Iesu,3ª q.37.2.0.
Miserere nostri.] Quid sit misereri siue misericordia, 22ª. q.30.1 c prin.& 2.c.princ.
Ite ostendite vos sacerdotibus.] Cur Dominus iam mundatos à lepra mittit ad sacerdotes,12ª q.102.5.7m.& 103.2 2m.& 3m.
Quem ritum seruabant sacerdotes in purificatione leprosi, 12ª.q.102.5 7m.
De confessione peccatorum sacerdoti facienda,Suppl.q.6.& seq.
Cecidit in faciẽ eius.]An Deus sit adorãdus corporali adoratiõe,22ª q.84.2.0
Gratias agens. De gratiarum actione,22ª.q.106. 0.
Quanta gratia fiat pœnitenti,22ª.q 106.2.0
Non est inuentus qui daret gloriam Deo.] Quale & quantum peccatum sit ingratitudo:22ª.q.107.2.& 3.
Dominica 15ª post 8am.Pent Epist.Gal.6.
Non efficiamini inanis glorie cupidi.]Quid gloria,22ª.q.132.1.c.
Quot modis gloria dicitur vana & inanis,Ibidem.
An inanis gloria sit peccatum mortale.22ª.q 132.3.0.
Huiusmodi instruite in spiritu leuitatis.] Quid cogitandum alium corripiẽti,& quomodo se in correptione habere debeat,22ª.q.33.5.c.
De mansuetudine & clementia,22ª.q.157.0.
Alter alterius onera portate.] An supportatio opponatur correctioni fraternę,22ª.q.33.1.3m.Qũ quis peccante dicatur supportare.22ª q.33.1 3m.
Quomodo tolerandi sint mali.22ª.q.108.1.2m.& 4m
An malo non sit resistendum.22ª.q.188.3.1m.
Nam si quis existimat se aliquid esse.] De præsumptione,22ª q.130.0.& De specieb.superbiæ,22ª.q. 162.4.0.
Et sic in semetipso tantum gloriam habebit & non in altero.] An peccatum sit,alteri vitia sua proponere , vt per comparationem eius videatur corripiens sanctus & iustus,22ª.q.33.5.c.
Communicet autem is qui catechisatur.]De catechesi,3ª.q.71.1.& 4.
Quæ seminauerit homo, hæc & metet.} An opera bona sint meritoria vitæ æternæ,12ª.q.114.3.0.
An peccata quæ contra charitatem sunt,sint meritoria mortis & corruptionis æternæ,12ª.q.87.3.& Suppl.q.99.1.0.
Bonum facientes non deficiamus.]De perseuerantia,22ª.q.137.0.
Ad omnes.) An omnibus sit benefaciendum.22ª.q.31.2.0.
Maxime ad domesticos fidei.) An magis debeamus diligere meliores quam nobis coniunctiores,22ª.q.26 7.0.
Euang Matth.6.
Nemo potest duobus Dominis seruire.) Qualibus duobus Dominis seruire non possumus.12ª.q.1.ar.5.
Sed contra.) An subditi teneantur suis superiorib.in omnib. obedire, 22ª.q. 104.5.0.
In quibus prælato non sit obediendum,22ª.q.33.7.5m.
Aut enim vnum odio habebit.) An Deus possit odio haberi,22ª.q.34.1.
Quid sit odium,Ibidem c.
Et alterum contemnet.)Quid sit peccare ex contemptu,22ª.q.186.9.3m.
Ne soliciti sitis animæ vestræ)De solicitudine.Vide Epi.Dñic.3ª post 8 Pẽ.
Sit enim pater vester quia his omnib.indiget is.)Si Deus sciat desideria nostra & indigentiam,cur igitur ei preces porrigimus,22ª.q.83.2.1m.
Primum querite regnum Dei , & cætera adiicientur vobis.) An temporalia bona cadant sub merito,12ª.q.114.10.0.
Quomodo temporalia bona possunt licite desiderari,12ª.q.99.6.c.fi.& 2m & 12ª. q 83.6. 0. Ad quæ bona ordinet hominem lex noua, & ad ea quæ lex vetus,12ª.q.91.5.c.prin.& 99.6.0.
Dominica 17ª post 8am.Penteco.Epist.ad Ephes.3.
Huius rei gratia flecto genua mea.) An perseuerãtia indigeat auxilio gratiæ, 12ª.109.10.0.& 22ª q.137.4.0
Flecto genua.) An adoratio importet actum corporalem.22ª.q.84.2.0.
Ex quo omnis paternitas.) An hoc nomen (pater) sit proprie nomen diuinæ personæ,1ª.q.33.2.0. An hoc nomen(pater) per prius dicat respectum ad filium quam ad creaturam. 1ª.q.33.3.0.
Paternitas in cælo.) Quomodo in cælestibus sit paternitas, 1ª.q.45.5.1m.
Virtutem corroborari.) De fortitudine,22ª.q.123.0.
Christũ habitare per fidẽ.) An credere sit ad salutẽ necessariũ.22ª.q.2.ar.3.0
An sit donum Dei,22ª.q 6.ar.1.
In charitate radicati & fundati.) Cur charitas radici & fundamento comparetur,22ª.q.23.8.2m
Vt impleamini in omnem plenitudinẽ Dei.) An ergo plenitudo non sit propria Christo,3ª.q.7.ar.10.0.2m.præcipue.
Euang. Luc.7.
Ecce defunctus efferebatur.) An homo in statu innocẽtiæ erat immortalis,1ª. q.97.& 4. An mors sit pœna peccati,12ª.q.85.5.0.& 22ª.q.164.1.0.
De qualitate animæ exeuntis.Suppl.q.70.
De suffragiis mortuorum,Suppl.q.71.0.
An sepelire mortuum sit species eleemosynæ,22ª.q.32.2.c.& 1m.
Et turba multa cũ illa.) An dolor amici cõpatiẽtis mitiget tristitiã.12ª q.38.2.0.
Misericordia motus)De misericordia vt sup.in Euã.Dom. 4.post 8am Pẽt.
Noli flere.) An fletus mitiget tristitiam,12ª.q.38.2.0.
Et accessit & tetigit loculum.) Cur Christus in faciendis miraculis circa homines,nõ vsus est sola potestate diuina,sed aliud ad humanitatem eius pertinens apponere voluit,3ª.q.44.3.2m.
Et recedit qui erat mortuus.) Sic hic mortuus, & quidam alij sint à Christo reuocati ad vitam,an ergo Christus primo non resurrexerit,3ª.q.53.3.2m.
Magnificabant Deum.) De gratiarum actione,22ª.q.106.0.
Dominica 17ª post 8am. Pente. Epist. Ephes.4.
Cum omni humilitate & mansuetudine.)De humilitate,22ª.q.161.
De mansuetudine,22ª.q. 157.
Cum patientia supportantes.) De patientia.22ª.q. 161. De supportatione fratris.vide Epist.Dominicæ 15ª post 8am Pentecost.
In vinculo pacis.) De pace & concordia,vt sup.in Euã.feriæ 3ª post Pascha.
Vnum corpus.) Quomodo tota ecclesia dicatur vnũ corpus,3ª.q.8. .c.prin.
In vnam spem vocationis vestræ.) Quomodo bona spiritualia possint simul ex integro à plurib.possideri,1ª.q 23.1.3m.
Vna fides.) Quomodo fides sit vis,12ª.q.4.ar.6.0.
Vnum baptisma.} Quomodo baptisma dicatur vnum.3ª.q.66.9.0.
Et in omnib.nobis.)Quomodo Deus sit in omnib.reb. 1ª.q.8.ar.1.&3.
Euang.Luc.14.
Dum intraret Iesus in Domum cuiusdam principis Pharisæorum)Cur Christus cum peccatorib.conuersari & manducare voluerit,3ª q.40.1.c.
Si licet sabbato curare.) An Christus curãdo hominẽ in sabbatho,sabbathum non violauerit.3ª.q.40.4.1m. De sanctificatione sabbathi,22ª.q.122.4.
Intendens quomodo primos accubitus eligerent.) De ambitione, vt supra in Euang.Dominicæ.2ª.post 8am Penteco.
Non discumbas primo loco.)De 4ª specie superbiæ,162.4.
Recumbe in nouissimo loco.) An homo debeat se omnib. per humilitatem subiicere,22ª.q.161.3.0
Quia omnis qui se exaltat.) Quomodo humilitati promittatur spiritualis exaltatio,22ª.q 161.5.3m.
Dominica 18ª post 8am Pente.Epist.1.Corinth.1.
Gratiãs ago Deo meo.)De gratiarum actione & gratitudine, 22ª.q. 106.0.
Pro vobis)An debeamus pro aliis orare,22ª.q.83.7.0.
Ita vt nihil vobis desit in vlla gratia.) Quomodo homo dicatur esse plenus gratia 3ª.q.7.ar.10.c.
Confirmabit vos vsque in finem.) An perseuerantia indigeat auxilio gratiæ, 22ª q.137.4.0.& 12ª.q.109. 9.& 10. Vtrum quis possit sibi promereri finalem perseuerantiam,12ª.q.114.7.0.
Sine crimine.} Quot & quæ sint uitia capitalia,12ª.q.84.4.
Euang Matth 22.
Accesserunt ad Iesum Pharisæi , & interrogauit.) quando sit licitum cum hæreticis disputare,22ª.q.10.7.0
Tentans eum.)de tentatione,22ª q.97.0. De simulatione,22ª.q 111.
Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde.) De hoc præcepto, Vide Euan.Dominicæ 12ª post 8ª Pentecost.
An Deus possit hic totaliter amari,22ª.q.27.5.0
An diuinæ dilectionis sit aliquis modus habendus,22ª.q 27.6.0.
Hoc est maximum.) Cur hoc præceptum de charitate Dei sit maximum, 22. q 44.1.c.fi.
Secundum autem simile est huic.) Cum charitas sit vna virtus, quorsum duo præcepta de ea dantur,22ª.q.44.2.1m.
Cum debeamus quatuor diligere,Deum,nos,proximum,& corpus proprium cur non dantur quatuor præcepta,22ª.q.44.8.1m
Cum filius est dicunt ei Dauid.) An Christus sumpserit carnem de semine Dauid,3ª.q.31.2.0.
Quomodo ergo Dauid vocat eum Dominum }An hæ sint veræ, homo est Deus,& Deus est homo,3ª.q.16.1.& 2.
Dominica 19ª post 8am Pente.Epist.Ephes 4.
Renouamini spũ mẽtis vestrę & induitę nouũ hominẽ.) An iustificatio impij consistat in peccatorum remissione & gratiæ infusione,12ª.q. 113.1.& 2.
An declinare à malo,& facere bonum sint partes iustitiæ,22ª.q.79.1.0.
Propter quod deponentes mendacium.)De mendacio,22ª.q.110.
Loquimini vnusquisque veritatem)de virtute veritatis.22ª.q 109.0.
Irascimini & nolite peccare.] Quando irasci sit licitum & quando non,22ª.q 158.1.0.& 2.0.
Sol non occidat super iracundiam vestram.) An ira si continua sit , gignat odium,22ª.q.34.6.3m.
Iam non furetur.)de furto & rapina,22ª.q.66.
De ludis & lusoribus,22ª.q.168.
An liceat eleemosynas fieri de illicite acquisitis,22ª.q.32.7.0.
Quando liceat alicui furari ut eleemosynas largiatur,22ª.q.32.8.m.& q.66. 7.3m.An liceat alicui furari propter necessitatem,22ª.q.66.7.0.
Euang. Matth.9.
Ascendit. Iesus in nauiculam.) an Christus assumpserit corpus carnale & terrestre cum eius defectib.& qualitatib.3ª q 5.2.0.& 14.& seq.ar
Et ecce offerunt ei paralyticum.) an bñficia sit actus charitatis,22ª.q.31.1.0
Quibus sit benefaciendum 22ª.q.31.2.& 3 0.
Vidẽs autem Iesus fidem illorum,dixit paralytico, confide.) An ergo homo possit alteri mereri primam gratiam,12ª.q.114.6.1m.
An aliena deuotio prosit alteri,ut sup.in Euan.Domi.12ª.post 7am Pẽtecost.
Remittuntur tibi peccata tua.) de contritione peccatorum.Suppl.q.1.& seq.
De confessione & satisfactione peccatorum.Suppl.q.6.& q.12.
Cum uidisset Iesus cogitationes) an anima Christi in verbo cognoscat omnia,3ª.q.10.2.0.
Hic blasphe.)Blasphemia quid sit,& quod modis contingat, 22ª.q.13.1.c.
blasphemia vnde tanquam filia oriatur,22ª.q.158.7.1m.potissimum.
Surge tolle lectum.)an mors & alij defectus corporales nascantur ex peccato,12ª.q.85.5.0.& 3ª.q.3ª.q.44.3.3m.
Timuerunt.)De timore,12ª.q.41.& 42.& 22ª q.19.0.
Dominica 20ª post 8am.Pente.Epist Ephes.5.
Videte quomodo caute ambuletis , non quasi insipientes , sed ut sapientes) quæ sit uera prudentia,22.q.47.13 c præcipue.
An uera prudentia sit in peccatoribus,22ª.q.47.13 c.
An sit in omnibus habentib.gratiam.22ª.q 47.14.0.
Sed intelligentes quę sit uoluntas Dei.) de duplici uolũtate Dei signi videlicet & beneplaciti,1ª.q.19 11.0.de duplici cognitione diuinę uoluntatis,22ª. q 97.2.1m.
Nolite inebriari uino)De ebrietate,22ªq. 50 Ebrietas qd sit,22ªq 150.1.c an ebrietas sit peccatum,& quale,22ª.q.150. & 2.
an aliquis inebrians se sibi uomitum ex consilio medici excitet,peccet,22ª.q. 150.2.3m.an ebrius mereatur duplices maledictiones,22ª.q.150.4.1m.& 12ª.q.76.4m.
Vino.)an usus uini totaliter sit illicitus,22ª.q.149.3.0.
Quib.maxime sit abstinendũ à vino & simili potu inebriãte.22ª.q 149.4.0
In quo est luxuria)an ex usu uini prouocetur cõcupiscentia & libido.22ª.q. 148.8.1m.& q.149.4.c De luxuria & eius specieb.22ª.q.153.& 154.
Domino gratias agentes.]de gratiarum actione,22ª.q.106.0.
Euan.Matth.22.
Loquebatur Iesus in parabolis]Cur Christus in parabolis uoluit loqui,3ª.q. 42.3.c fi.& 3m.
Qui fecit filius nuptias suas)de incarnatione Dei siue coniunctione naturæ diuine cum humana,3ª.q.1.& seq.
De sacramento matrimonij eiusque significatione.Suppl.q.42.1.potissimum.
De gratia Christi secundum quam est caput ecclesie,3ª.q.8.
Et misit seruos suos.) Vt sup.in Euang Dominice 2ª post 8am Pentecost.
Et contumeliis affectos occiderunt]quantum peccatum sit ingratitudo,qua benefacientib.male sit,22ª.q.107.3.c.fi.

Iratus est

Iratus est]Quomodo Deo tribuatur ira,1ª.q.21.a.2ᵐ
At ille obmutuit]An in iudicio cognoscit quilibet peccata quæ fecit.Suppl. q.87.1.o
In tenebras exteriores.] An dānati erūt in tenebris corporalib. Sup.q.97.4.o
Ibi erit fletus .]An in damnatis erit fletus corporalis,Suppl q.97.3
Et stridor dentium.]An damnati perpetientur frigus, Suppl.q.97.1.3ᵐ.
Cum damnati non affligantur sola pœna ignis, cur igitur in eorum damnationis expressione fit sola mentio ignis.Suppl.q.97.1.cᵐ
Multi sunt vocati,pauci vero electi.]An non omnes Christiani sint saluandi Sup.q.99.4.o

Dominica 21ª post 8ªm.Pentecost. Epist.Ephes.6.

Quoniam nobis non est colluctatio aduersus carnem & sanguinem.] An homines à dæmonib.impugnentur,1ª.q.114.1.

Quomodo diaboli hominem impugnent, & ad peccatum inducere conētur, 12ª.q.80.1. & 2. An omnia peccata procedant ex suggestione & tentatione dæmonum,1ª.q.114.3.o.& 12ª.q.80.4.o
An homo hominem non tentet,1ª.q.114.2.c
An homo valeat resistere diabolis,1ª.q.114.1.2ᵐ.& 12ª.q.80.3.o.
An diabolus semel ab aliquo repulsus & superatus,desistat ab eo tentando,1ª q.114 4.o.
Sed aduersus principes & ptātes.] An in dæmonib.sit plalio, 1ª.q.109.2.o.
Aduersus mūdi rectores.] An diabolus sit rector & caput malorū,3ª q.8.7.o
Contra spiritualia nequitiæ in cælestib.]Vtrum aer iste sit locus pœnalis dæmonum.1ª.q.64.4.o
Vt possitis resistere.]Quomodo homo resistat impugnationi dæmonum,1ª q.114.1.2ᵐ
State ergo succincti lumbos vestros De castitate.22ª.q.151.o.
Induti loricam iustitiæ.]De iustitia.22ª.q.58.o.
In omnibus sumentes scutum fidei.]De effectib.fidei,22ª.q.7.o

Euang Ioan.4.

Erat quidam regulus cuius filius infirmabatur.] An mors & alij defectus corporales nascantur ex peccato.12ª.q.85.c.o.& 3ª q.44.3.3ᵐ.
Cur aliquorum corpora plurib.defectibus subiacent,quorundam vero paucioribus,12ª.q 85.5.vᵐ.
Cum per baptismum liberemur ab omni peccato, cur non statim etiam liberamur ab omni pœna peccati & pœnalitatibus huius vitæ,12ª.q.85.5.2ᵐ
Nisi signa & prodigia videritis non creditis]Cur miracula dicuntur signa,& cur prodigia,22ª.q.176.1.3ᵐ.An miracula non euertant aut saltem diminuant meritum fidei,3ª q.55.5 2ᵐ.& 3ᵐ & 22ª.q.2.ar.10.o.
De miraculis vide plura in Euan, Dominicæ Lætare & in festo Ascensionis Domini.
Dicit ei Iesus. vade filius tuus viuit.] An anima Christi in verbo cognoscat omnia,3ª.q.10.2.o. An anima Christi habuerit omnipotentiam respectu executionis propriæ voluntatis,3ª.q.13.4.o.
Et credidit ipse.]Quid credere,q. 2. ar. 1. An credere explicite mysterium Christi sit de necessitate salutis apud omnes,22ª.q.2.ar.7.o.

Dominica 22ª post 8ªm. Penteco. Epist.ad Phil.1.

Confidimus in Domino Iesu quia qui cœpit in vobis.]De spe.22ª.q.17.
Quid fiducia,22ª.q.129.6.c.& 3ᵐ
An aliquis alteri possit sperare beatitudinem æternam.22ª.q.17.3.o
An homo constitutus in gratia requirat auxilium gratiæ,12ª.q. 109.10.o.& 22ª.q.137 4.o.
An aliquis possit perseuerantia mereri,12ª.q.114.9.o
Et hoc oro.] An debeamus pro aliis orare,22ª.q.83 7.
Vt charitas vestra magis abundet.]An charitas augeatur.12ª.q.24.4.o.
An augeatur per additionem,22ª.q.24.5.o. An quolibet actu charitatis charitas augeatur,22ª.q.24.6.o. An charitas possit in hac vita esse perfecta,22ª.q.24.8.o. De gradib.charitatis,22ª.q.24.9.o

Euang.Matth.18.

Qui debebat ei decem milia talenta.]Quomodo homo per peccatum mortale fiat reus æternæ damnationis,12ª.q.87.4.5.o.
Misertus autem Dominus.]Quomodo in iustificatione impij inueniatur misericordia Dei,1ª.q.21.4.1ᵐ
Ille aūt noluit. Qui maximè miserētur aliorū,& qui minime,22ª.q.30.2.o.
Videntes autem conserui cōtristati sunt.]An angeli doleant de malis eorū quos custodiunt.1ª.q.113.7 o.
Quoadusque redderet vniuersum debitum.] An peccata dimissa redeant per sequens peccatum.3ª.q.88.1.o. An peccata dimissa non redeant per ingratitudinem quæ incurritur per odium fraternum,3ª.q.88.2.o
Si non remiseritis.]De odio proximi,22ª.q.34.2.& 3.
De inuidia,22ª q.36.o. De iniuriis verborum,22ª.q.72.& seq.

Dominica 23ª, post 8ªm.Pente. Epist.Philip.3.

Imitatores mei estote]Quomodo minores debeant imitari maiores,22ª.q. 2.ar.6.3ᵐ.
Nunc autem & flens dico inimicos crucis.] Quomodo cōpatiendum sit peccatorib.ut sup.in Euan.Dominicæ 20 post 8ªm Pentecostes.
Quorum Deus venter est.]Quomodo gulæ deditorum Deus sit venter, 1ª. q.65.1.c.& 12ª.q.1.ar.5.Sed contra
Nostra autem conuersatio est in cælis.]Cum Apostolus adhuc in terris conuersabatur,quomodo eius conuersatio erat in cælis,22ª.q.23.1.1ᵐ.
Vnde etiam saluatorem expectamus.] Vnde spes & fiducia oriatur, 22ª. q. 17.1.2ᵐ.& 3ᵐ.& 22ª.q.12 .6.c.& 3ᵐ
Qui reformabit corpus humilitatis nostræ.]De conditionib. beatorum resurgentium Suppl.q.82.& sequentibus.
Qua etiam possit subiicere sibi omnia.]De omnipoteptia Dei,1ª. q.25.o.

Euang.Matth.22.

Magister simus.]De adulatione.22ª.q.115.o.
Quia uerax es.]De virtute veritatis,22ª.q.109.o.
De mendacio,22ª.q. 1 .o.
Non enim respicis personam hominis.]De acceptione personarū, 22ª.q.63.
Cognita autem Iesus nequitia eorū . An anima Christi in verbo cognoscat omnia.3 .q.10.2.o.
Quid me tentatis hypocritæ.]Tentare quid,1ª.q.114.2.c.& 22ª.q.97.1.c.
Quid hypocrisis.22 .q. 11.2.c fi.
An hypocrysis opponatur virtuti veritatis,22ª.q.111.3.o.
Quale peccatum sit hypocrisis,22ª.q 111.4.o.
Reddite quæ sunt Cæsaris Cæsari.] Quæ debeantur principib.& superiorib. in dignitate constitutis,22ª.q.12.2.3ᵐ.
An teneantur Christiani sæcularib.potestatib.obedire.22ª.q.104.6.o.
An si quis lædat principem,grauius peccet quam si lædat priuatam personam 22ª.q. .1.c
An si princeps quippiam violenter à suis subditis extorqueat,teneatur ad restitutionem.22 .q.66.8.c.& 3 .
Quousque liceat principi vti coactione & violentia in ablatione aliorum bonorum.Ibidem.
An princeps teneatur ad restitutionem bonorum à latronib. ablatorum , & per eius defectum & negligentiam latrones increscant,22ª.q.62.7.c.
Et quæ sunt Dei Deo.]De religione & eius actib.22ª.q.81.& seq.
De oblationis.22ª.q.8 .De decimis,22ª.q.87.o
An homines teneantur dare decimas ex necessitate præcepti,22ª.q.87.1.o.
Quibus decimæ sint dandæ,22ª.q.87.3.o.

Dominica vltima post 8ªm.Penteco.Epist.Ierem.25.

Suscitabo Dauid germen iustum.] De incarnatione Christi,3ª.q.1.& seq.
An Christus sumpserit carnem ex semine Dauid,3ª.q.31.2.o.
Et regnabit rex & sapiens erit & faciet iudicium.] Cur prudentia & iustitia sunt maxime propriæ regi,22ª.q.50 1.1ᵐ.
Dominus iustus noster.] An Christus fuerit sanctificatus in primo instāti suæ conceptionis,3ª.q.34.1.o.
Cuius distinctionis gratia Christus sāctus nasciturus asseritur,22ª.q.34.1.2ᵐ
Et non dicē vltra,viuit Dominus qui eduxit filios Israel de terra Aegypti.] Cur tempore noui testamenti non amplius cōmemorentur beneficia præstita ante aduentum Christi, sed beneficia præstita nobis per Christum, 12ª.q.103.3.c.& 4ᵐ.potissimum.

Euang.Ioan.6.

Vide Euan. Dominicæ Lætare,ibi & in hac Dominica legitur.

In dedicatione Ecclesiæ,Epist.Apoc.21.

Vide ciuitatē sanctā. Quam sit sancta ecclesia in statu patriæ,3ª.q.8.3.2ᵐ.
De sanctorum beatitudine,Suppl.q.93.
A Deo paratā.]Quomodo Christus influat in membra ecclesiæ,3ª.q.8.6.c.
De necessitate gratiæ,12ª.q.109.o.
Ornatam viro suo.]De dotibus beatorum,Suppl.q 95 o.
Ecce tabernaculum Dei cum hominibus.]Tabernaculum veteris legis quid significabat,12ª.q.102.4.2ᵐ.
Cur templum erigatur,& in quorum honorē & memoriā,22ª.q.85.2.3ᵐ.
Cur determinatus aliquis locus eligatur ad Deum orandum,22ª.q. 84.3.o. sed 2ᵐ.præcipuè.
Et ipsi populus eius erunt.]Quomodo Deus sit in sanctis,1ª.q.8.3 c.prin.
Et absterget Deus omnem lacrymam. An delectatio requiratur ad beatitudinem,12ª.q.4.1 o.An tristitia & dolor consistat cū beatitudine & fruitione Dei,3ª.q.15.5.3ᵐ. De iis quæ exiguntur ad beatitudinem.12ª. q.4.o.

Euang.Luc.19.

Et ipse vives.]De diuitiis uide Euan Dominicæ 9ª post 8ªm. Pentecost. & 1ª.post 8ªm Pentecost.
Quia hodie in domo tua oporret me manere.] Cur Christus cum peccatoribus.
Cōuersari voluit,3ª.q.40.1 c.Vide Euang.Dūciæ 3ª post 8ªm Penteco.
Excepit illum gaudens] An Zacheus recipiendo Christum magis honorauerit eum quam centurio,dicens se non esse dignum qui eum recipiat in domum suam,3ª.q.80.10.3ᵐ
Ecce dimidium bonorum meorū do pauperib.]De eleemosyna,22ª.q.32.o
An dare eleemosynam sit in præcepto.22ª.q.32.5.o.
An aliquis debeat eleemosynam de necessario,22ª.q.32.6.o.
An possit fieri de bonis illicite acquisitis.22ª.q. 2.7.o.
An eleemosyna sit abundanter facienda,22ª.q.32.10.o.
An Christus etiam dederit eleemosynas,3ª.q. .2.3ᵐ.
Et si aliquem defraudaui,reddo quadruplum] An restitutio eius quod ablatū est sit ad salutem necessaria,12ª.q.62.2.o. Qui teneantur restituere ablatum,22ª.q.62.6.& 7. An vendens rem pluris quam re vera valeat, teneatur ad damni recompensationem,22ª.q 77.1 1ᵐ. præcipuè quando propter defectum rei venditæ,uel vitium celatum vendens teneatur ad restitutionem, 12ª.q.77.2.& 3.
An quicquid ex pecunia vsuraria aliquis lucratus est,teneatur ad eius restitutionem,22ª.q.78. .o
An si quis impediat messem futuram effodiendo vel semina,vel incendendo herbas ipsius messis,teneatur ad totius messis restitutionem,22ª.q.62.4.c. 1ᵐ.& 2ᵐ.
An si quis furtim accipiens rem suam apud alium depositam uel iniuste detētam,teneatur ad restitutionem,22ª.q.66.5.3ᵐ.
An inueniens rem non suam,teneatur eam Domino & vero eius possessori restituere,22ª.q 65.1.2ᵐ.Cui restitutio sit facienda,22ª.q.62.5.o.
Quid faciendum iniusto alicuius rei possessori,cum impossibilis est ei restitutio,22ª.q.62.5.3ᵐ.& 4ª.1.1ᵐ.
Quomodo restitutio fiet sine sui diffamatione,22ª.q.62.6.2ᵐ.
Quomodo possit fama ablata restitui,22ª.q.62.1.3ᵐ.

Reddo

Reddo quadruplum] An non sufficiat restituere simplum quod ablatum est, 22ª.q.62.3.o.

In festo Andreæ Epist Rom.10.

Corde creditur ad iustitiā] An credere sit necessariū ad salutē.22ª.q.2.ar.3.o
Ore autem fit confessio ad salutem.]Quotuplex sit confessio.22ª.q.3.1.1ᵐ
An confessio fidei sit necessaria ad salutem,22ª.q.7.2.o.
Omnis qui credit in illū nō cōfundetur.] An sola fides ad salutē sufficiat.12ª ᵐq.5.ar.7.o.q.114.4.3ᵐ.præc.22ª.q.2.ar.o.3ª.q 49.1.5ᵐ.& Sup.q.99.4
Nō est distinctio ludæi & Græci.] De cōuersione gētiū,vt sup.in Epi.Epip.
Quā speciosi pedes euāgelizantiū pacē.] An vita secundum quā aliquis prædicando & docendo contēplata traditur, sit perfectior quàm vita quæ solum contemplatur,22ª.q. 82.1.3ᵐ.2.c.fi.3ᵐ.q.184 7.o.& 3ª.q 40.1.2ᵐ.
Sed non omnes obediunt euangelio.] Cur audientium vnam & eandem prædicationem,quidam credunt,& quidam non credunt.22ª.q.6.1.c.
Ergo fides ex auditu.]An credenda quibusdam reuelentur immediate à Deo, quibusdam vero proponantur à Deo mittente fidei prædicatores,22ª.q.1. c.princ.
In omnem terram exiuit sonus eorum.)An tempore Apostolorum fuerit prædicatum euangelium in vniuerso mundo,12ª.q.106.4.4ᵐ.

Euang.Matth.19.

Erant enim piscatores.) Cur Christus pauperes & viles discipulos elegerit,3ª q.39.1.c.
At illi cōtinuo relictis retib.sequuti sunt eum.) Qui factum sit quod Apostoli & alij statim secuti sint Christum,3ª.q 44.3.1ᵐ.circa med.
Ad ille qui cito Christo credit sit leuis corde,22ª.q.2ª.ar 9.3ᵐ.
Relictis retib.& patre secuti sunt eū.) De statu religionis.22ª.q. 186. & seq.
An occasione religionis permittenda sint pietatis officia.2 ª.q. 101.4.o.
An propter obsequium parentum, debeant aliqui retrahi ab ingressu religionis 22ª.q.189 6.o.
Quomodo Iacobus & Ioannes laudentur quod dimisso patre secuti sint Christum. 22ª.q.101.4.1ᵐ.

In festo S. Nicolai,Epist.Eccle.44.

Ecce sacerdos magnus.) De officio sacerdotis 3ª.q.21.1.c.
Vnde dicatur sacerdos,Ibid.
Et in tempore iracundiæ factus est reconciliatio.) An sacerdotis sit pro peccatis populi Deo satisfacere eumque placare,Ibidem.
De statu episcoporum.) De statu religionis,22ª.q. 185.
De episcopis & pastoribus.vide plura in Euang Dūcæ 22ª.post Pascha.
Non est inuentus similis illi.) An quilibet sacerdos magnus excedat omnes alios in aliqua virtute,12ª.q.66.2.2ᵐ.
De virtute una aut altera S. Nicolai,22ª.q. 107.3.4ᵐ.
Ideo iureiurando]An oporteat eum qui ad episcopatum assumitur esse cæteris meliorem.22ª q. 85.3.o.

Euan.Luc.12.

Sint lumbi vestri præcincti.)De luxuria,22ª.q.153.o.
Quando actus veneri sint peccata,& quando non,22ª.q.153.2.& 3.o.
De castitate & virginitate.22ª.q.151.& 152.o.
Cur maxime decet castitas sacerdotes & ministros ecclesiæ.Suppl.q.53.3.& 4.& q.66.1.c.
Et luceræ ardentes in manib.vestris.) An bonum facere sit pars iustitiæ, sicuti malum facere,22ª.q. 9.1.o.
An omissio sit speciale peccatum.22ª.q.79.3.o.
Et faciet illos discumbere.)De æterna beatitudine.12ª.q.2. & sequentibus vsque ad 6ªm.q.
Cur æterna beatitudo exprimatur per exteriora bona, vt cibum, potum, regnum,& similia,12ª.q.4.ar.7.1ᵐ.
An ad æternam beatitudinem consequendam requirantur opera hominis, 12ª.q.5.ar.7 o.

In festo conceptionis B.Mariæ,Epist.Ecclesiast.24.

Ego quasi vitis fructificaui.)An virtutes infundātur nobis à Deo,12ª.q.63.3.o
An solus Deus sit causa gratiæ.12ª.q. 112.1.o.
Et flores mei fructus honoris.) Quid intelligatur noīe fructus.12ª.q.70.1.c
De fructib.spiritusſancti.12ª.q.70.o. De sanctitate B.Mariæ,3ª. q.28.o.
In quanta veneratione sit B.Maria habenda.3ª.q.25.5.c.o.& 1ᵐ.potissimū.
Ego mater pulchræ dilectionis.) An charitas in nobis causetur ex infusione, 22ª.q.24.
Et timoris.) De dono timoris,22ª.q.19.o.
Et agnitionis.] An fides sit homini infusa à Deo,22ª.q.6.1.o.
In me omnis spes) An in solo Deo licite speretur.22ª.q. 7.4.o.
Transite ad me omnes.)An bona spiritualia possint simul à pluribus possideri,3ª.q.23.1.3ᵐ.
Qui edunt me adhuc esurient.] Quomodo desiderium boni infiniti est infinitum,12ª.q.1.1.2ᵐ.
An delectatio causet desiderium sui ipsius,12ª.q 33.2.o.
Quomodo in sanctis sit esuries & sitis.12ª.q 67.4.3ᵐ.
Et qui elucidant me,vitam.] An scriptura sit vbique clara & manifesta. 1ª.q. 1.ar.7.2ᵐ.potissimum.
Vitam æternam habebunt.] An doctorib.debeatur aureola.Suppl.q.96.7.o.

Euang.Matth.1.

Liber generationis Iesu Christi.] Quomodo euangelista narrat generationē Christi,cum scriptum sit,generationem eius quis enarrabit,3ª.q.31.3.1ᵐ.
Cur Matthæus ponit solum generationes 42. Lucas autem. 77. 3ª.q.31.3. 3ᵐ.
Iudam & fratres eius.]Cur Euangelista nominat tantum fratres Iudæ Iechoniæ,& Phares & zaram,3ª.q.31.3.5ᵐ.sub fi.
Iudas autem genuit Phares & zaram.]An Iudas accedendo ad Thamar,quā æstimabat meretricem,peccauit.22ª.q.154.2.3ᵐ.

Dē Thamar.]Cur in genealogia Christi tantum enumerantur quatuor mulieres,nimirū Thamar,Raab,Ruth,& Barsabee vxor Viriæ,3ª.q.31.5ᵐ.
Ioram autem genuit Oziam.]Quomodo Ioram genuit Oziam, cum 4. Reg. 8.dicatur genuisse Occoz am.3ª.q.31.3.4ᵐ.
Iacob autem genuit Ioseph.] Quomodo Iacob genuit Ioseph,cum Lucas dicat Ioseph esse filium Heli.3ª.q.31.2.2ᵐ.
Virum Mariæ.]De desponsatione B Mariæ.3ª.q.29.o.
De qua natus est Iesus]De nomine Iesu.3ª.q.37.2.o.
An B.Maria sit vera mater Christi.,3ª.q. .3.o.
An alio modo possumus saluari quam per Christum,12ª.q.91.5.2ᵐ.& 22ª q.2.ar.7.c.

In festo Thomæ Apostoli,Epist.Eccles. 14.& 15.

Vide Epist.In die B.Ioannis Euangelistæ.

Euang.Ioan.20.Thomas autem vnus ex duodecim.

Vide Euang.Dominicæ 1ª.post Pascha.

In die conuersionis S.Pauli,Epist.Act.9.

Saulus adhuc spirans minarum.] An liceat aliquem innocentem occidere 22ª.q.64.2.& 6 Quis zelus sit bonus.12ª.q.28.4.c.
Et subito circumfulsit eum lux.]Si Paulus consecutus est gratiam spirans adhuc minatum,an ergo non requiratur aliqua præparatio siue dispositio ad gratiam ex parte hominis,12ª.q.112.2.2ᵐ.
Cur conuersio Pauli tanquam miraculosa celebriter in ecclesia commemoratur,12ª.q.113.10.c.fi.
Ego sum Iesus Nazarenus.] An ergo Christus apparuerit Paulo post suam ascensionem,3ª.q 57.6.3ᵐ.
Et ibi dicetur tibi quod oporteat facere.] An vnus homo possit alium docere,1ª.q.17.1.o.
Pro nomine meo pati.] Quæ sit causa martyr.,22ª.q.124.5.o.
Et implearis spiritu sancto. Quomodo singuli fideles impleantur siue pleni fiant gratia spiritusſancti 3ª.q.7.ar.7.c.& 2ᵐ.
Et surgens baptizatus est, An omnes teneantur ad susceptionem baptismi,3ª q.68.1.o.
Prædicauit Iesum.] An explicite credere mysterium Christi sit de necessitate salutis.22ª.q.2.ar.7.o.

Euang.Matth.19.

Ecce nos reliquimus omnia.) An laudabiliter omnia relinquantur .22ª.q 186.3.o.
An apostoli nihil in communi possiderent,12ª.q.188.7.c.potissimum.
Et secuti sumus te.] An ad perfectionem nō sufficiat quod quis omnia relinquat sed etiam requiratur quod sequatur Christum.22ª.q.18 .3.1ᵐ.
Quō quis sequatur Christum,Ibidem.
Vos qui reliquistis omnia &c.fedebitis.) An iudiciaria potestas correspondeat voluntarie paupertati. Suppl.q. 91.o.
Et omnis qui reliquerit domum vel fratres aut sorores,aut patrem) An occasione religionis sint prætermittenda pietatis officia,23ª.q.101.4.o.
Centuplum accipiet.) An bona temporalia cadant sub merito,12ª.q.114.10.o.& 22ª.q. 22.5.4ᵐ.
Et vitam æternam possidebit.) De æterna beatitudine,12ª.q.2.vsque ad q.6ᵐ
De præmiis beatitudinum.12ª.q.69.4.o.

In festo Purificationis B.Mariæ.Epist.Malach.5.

Ecce ego mitto angelum meum & præparabit)Quomodo Ioannes præparauerit viam Domini,3ª.q. .8.1.o.2.2ᵐ.1.o.
Et statim veniet ad templum sanctum suum)De oblatione Christi,3ª.q.37.3.
Vide hac de re Euang.huius diei.
Quod Christus sit caput ecclesiæ,3ª.q.8.
Et angelus testamenti.) Quomodo Christus veterem legem impleat nouā legem dando.12ª.q 107.2.c.
Cur lex noua non est data ante Christum,12ª.q.106.3.c.
Ecce venit.)De iudicio generali,Suppl.q.88.& seq.

Euang.Luc.2.

Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ.]Cur mulieres reputentur interdum immundæ.12ª.q.102.5 4ᵐ.
Cum B.Maria nullam haberet immunditiam, cur ad templum tanquam purganda accesserit.3ª.q.37.4.o.& paucis 1ᵐ.
De purificatione B.Mariæ,3ª.q. .7.4.
Tulerunt Iesum in Ierusalem ut sisterent eum Domino.)Cur Christus voluit in templo sisti Domino.3ª.q.37.3.c.& 2ᵐ.
Omne masculinum adaperiens vuluā.) Cum Christus exierit de clauso virginis utero,quomodo ex hac lege debuit in templo offerri,3ª.q.37.3.1ᵐ.
Et ut darent hostiā)Cū Christus sit principalis hostia ad q̄ oēs hostiæ veteris testamenti tanquam figura ad veritatem referuntur, & hostiæ non debeatur alia hostia,cur pro Christo alia hostia offertur,3ª.q.37.2.1ᵐ.
Par turturum.)Cur pro Christo non potius agnus quam par turturū aut duo pulli columbarum oblatus est.3ª.q.37.3.4ᵐ.
De paupertate Christi.3ª q.40.1.o.
Quæ animalia offerebantur in sacrificiis veteris legis.12ª.q.102.1.
Parentes eius.)Cum Christus in terris patrem non habuerit,cur dicuntur parentes eius.3ª.q.28.1 1ᵐ.

In Cathedra Petri.Epist.1.Pet.1.

Electis.)Vtrum prædestinati eligantur à Deo,1ª.q.23 4.o.
In quo attendatur electio Dei.1ª.q.23.4.1ᵐ.
In aspersionem sanguinis)De aqua benedicta,3ª.q.4.1.q.1.2.
Gratia uobis & pax multiplicetur.) De triplici gradu charitatis,22ª q.24.9.o
Benedictus Deus.)De gratiarum actione.22ª.q.10 .o.
Qui secundum magnam misericordiam.) An homo possit resurgere à peccato sine auxilio gratia possit velle & facere bonum.12ª.q.109.2.o.
An homo sine gratia possit velle & facere bonum.,12ª.q.109.2.o.

Per resur-

Per resurrectionem Iesu Christi.] An resurrectio Christi sit causa resurrectionis corporum & animarum.3ª.q.56.o.
In hæreditatem incorruptibilem.]An beatitudo possit amitti.12ª.q.5.4.o.
Vide Epist.Dominicæ 70.
Qui in virtute Dei custodimini.]An homo sine gratia possit non peccare.12ª q.109.8.o, An homo in gratia constitutus indigeat auxilio gratiæ ad perseuerandum.12ª.q.10 .10.o & 22ª.q.137.4.o.
Per fidem.] An credere sit meritorium.22ª.q.2.9.o.
Paratum reuelari in tempore nouissimo.] An beatitudo sanctorum sit maior post futurum iudicium quam ante Suppl.q.93.1.o.
Modicū nunc si oportet contristari in variis tentationib. (De afflictionibus iustorum vide Euā.Dominicæ 1ª post Epiph.& Epiph.Dominicæ 60ª.& Euangel.Dominicę 3ª post Pascha
Euang.Matth.16.
Interrogabat discipulos suos dicens.] Quomodo Christus experimentū sumpserit de aliquib reb.3ª.q.12.2.c.
Simon Petrus dixit,Tu es filius Dei viui.] An confessio sit de necessitate salutis.22ª.q.3.2.o. An credere explicite mysterium Christi sit de necessitate salutis.22ª.q.2.7.o & 12ª.q.106.1.1m.
Quia caro & sanguis &c.sed pater meus qui est in cælis.]An fides sit homini infusa à Deo.22ª.q.6.o.
Et ego dico tibi quia tu es Petrus.]An credere sit meritorium.22ª.q.2.9.o.
Quia tu es Petrus.]Nomina alicui imposita diuinitus quid significant. 3ª. q.37.2.c.
Super hanc Petram.]De ecclesiæ capite.3ª.q.8.
Et tibi dabo claues regni cælorum.]De clauib.Suppl.q.17.& seq.
De ministris clauium.Suppl.q.19. De primatu Petri.22ª.q.39.c. fi 3ª.q.8.6.c.Suppl.q.40 6.o.Omnes esse schismaticos,qui summo Pontifici subesse renuunt.22ª.q.39.c.fi & Suppl.q.40.6. An pertineat ad summū Pōtificem fidei symbolum ordinate.22ª.q.1.ar.10.An ad summum Pontifice spectet Synodum conuocare,& eius sententiam confirmare 22ª. q.1.ar.10.c.fi.& 2m. Summum Pontificem gerere plenarie vicem Christi in tota ecclesia, ideoque habere plenitudinem potestatis dispēsandi in omnib.dispensalib. votis.22ª.q.88 12.3m.
In festo Matthæi Apostoli Epist Act.1.
Quā prædixit spiritussanctus.] Quis sit auctor scripturæ sacræ.1.q.1ª.1.& 5 c
An prophetia possit esse naturalis.22ª.q.172.1.o.An ea quæ prophetice cognoscuntur vel annunciantur possint esse falsa,22ª.q.171.6.o.
Qui fuit dux eorum comprehenderunt Iesum.] Qui nam maxime peccauerint in morte Christi.q.47.6.2m.potissimum.
Cur Deus aliquos excæcet & obduret.12ª.q.79.4.o.
Et statuerunt duos. De acceptione personarum.22ª.q.61.o.
An ad episcopatum oporteat eligere meliorem.22ª.q.185.5.o.
Et dederunt sortes eius,]An diuinatio sortium sit licita.22ª.q.95.8.o.
Euang.Matth.10.
In viam gentium.] Cur Christus percepit Apostolis in viam gentium non abieritis.3ª.q.42.1.c. De participatione cum excōicatis.Suppl.q.23.o.
De disparitate cultus in matrimonio,Suppl.q.59.
De communicatione cum infidelib.22ª.q.10.9.o.
Sed potius ite ad oues.]Cur Christus uoluit solis Iudæis & non gentib. prædicare.3ª.q.42.1.o.
Euntes autem prædicate.] De prædicatione verbi Dei,vide Euā.Dominicæ 60ª.& Euan.Dominicæ 2ª.post Pascha.
Infirmos curate.]De gratia miraculorū vide Euan.in festo Ascensionis Dñi.
Gratis accepistis, gratis date.]De Simonia,22ª.q.100 o.
In festo Annuntiationis B.Mariæ,Epist.Isaiæ 7.
Non petam & non tentabo Dominum.] An si Achas signum petiisset tentasset Dominum.22ª.q.97.2.3m.
Nunquid parum vobis est.]Cur Achaz reprehenditur.Ibidem.
Ecce virgo concipiet]De virginitate B.Mariæ,3ª.q.28 o.
An mater Dei fuerit virgo in concipiendo Christum.3ª.q.28.1.o.
Et vocabitur nomen eius Emanuel.] Quidam significet hoc nomē Emanuel & cur Christo tribuatur 3ª.q.37.2.2m.prin.
Euang.Luc.1.c.
Missus est angelus Gabriel.] An fuerit necessarium B. Virgini annunciari quod in ea fiendum erat.3ª.q.30 1 o.
An B.Virgini debuerit annunciatio fieri per angelum.1ª.q.30.2.o.
An angelus annūciās debuerit virgini apparere visione corporali.3ª q.30 3.o
Ad virginem desponsatam viro,]De desponsatione matris Dei.3ª.q.29.o.
Aue gratia plena]Cur vsus est angelus noua & insolita salutatione, 3ª.q.30.4.1.c.princ.
Cum plenitudo gratiæ sit propria Christo, quomodo B. Virgo dicitur plena gratia 3ª.q 7.10.1m.& q.27.5.o.
Dominus tecum. Quid angelus his verbis significare voluit. 3ª.q.30.4.c.
Bñdicta tu in mulierib.] Quid per hæc verba angelus expressit,3ª.q.30.4.c.
Turbata est in sermone.]Quomodo B.Maria fuerit turbata.3ª.q.30.2.3m.
Et ait illi angelus,Ne timeas Maria.) Vnde angelus bonus à malo est discernēdus 3ª.q 30.3.3m.
Inuenisti enim gratiam apud Deum.] Quomodo hic præmittat angelus idoneitatem B.Mariæ ad concipiendum Christum.3ª.q.30.4.c.prin.
Ecce cōcipies in vtero.]De quo instruxit hic angelus B.Virginē.3ª.q.30.4.c
De conceptione Christi.3ª.q.31.& trib.seq.
Et vocabis nomen eius Iesum,] Quomodo dicit,& vocabis nomē eius Iesum, cum Isaiæ 7.dicatur vocandus Emanuel,& Isaiæ 9. admirabilis consiliarius, &c.3ª q 37.2. m.
Hic erat magnus.] Quomodo hic dignitas prolis conceptæ exprimatur,3ª.q 30.4.c.
Q̄uo fiet illud.]An B. Virgo de verbis angeli dubitauerit,3ª.q.30.4.2m.
Spiritussanctus superueniet in te.]. Quomodo modus conceptionis demonstretur.3ª.q.30.4 c.
Quomodo spiritussanctus superuenerit in B.Mariam, & virtus altissimi ei obumbrauerit.3ª.q.32.1.1m.& q.27.5.2m.
Et ecce elizabeth.] Quomodo his verbis intendebat angelus inducere animum B.Mariæ ad consensum.3ª.q.30.4.c.fi.
An conceptus virginis recte probatur ex cōceptu senis.3ª.q.30.4.c fi.& 3m.
Quia non erit impossibile apud Deum omne verbum.] An Deus sit omnipotens.1ª.q.25.3 o.
In festo Philippi & Iacobi.Epist.Sap.5.
Stabunt iusti in magna constantia aduersus eos.] De modo quo sancti se habebunt erga damnatos. Suppl q.94.o.
De conditionib.beatorum & damnatorum resurgentium Sup.q.81.& 85.
Penitentiā agentes.]An damnati pęniteant de malis quæ fecerūt,Sup q.98. 2.o. An per pęnitentiam talē peccata eorū remouebuntur.3ª.q.85.1.c.
Ecce quō cōputati sunt inter filios Dei.] An dānati gloriā beatorū videāt, S.q.98.9.o. Quomodo sancti dicātur filij Dei.1ª.q.33.3.c.& 12ª.q.114.3.c
Euang.Ioannis.14.
Creditis in Deum.]Credere in Deum quid.22ª.q.2.2.c.3m.& 4m.
Et in me credite.] An credere explicite mysterium Christi sit de necessitate salutis 22ª.q.2 7 o.
Mansiones multæ sunt.]An vnus alio possit esse beatior,12ª.q.5.2 o.
An beatitudinis gradus mansiones dici debeant.Suppl.q.93.2.o.
An diuersæ mansiones non distinguantur penes diuersos gradus charitatis, Suppl.q.93.3.o.
Et si abiero & præparauero vobis locum.] Cur Christus præsentiam suam corporalem à nobis subtraxit,3ª.q.57.1.3m.
An ascensio Christi sit causa nostræ salutis.3ª.q.57.6.o.
Domine nescimus.]An ignorantia sit peccatum,12ª.q.76.2.o.
Si cognouisceris me,& patrem meum&c.]An summa Dei bonitas nō possit intelligi absq; trinitate personarum.22ª.q 2.8.3m.
Quia ego in patre & pater in me est.] Vtrum filius sit in patre, & contra pater in filio,1ª.q.42.5.o.
Alioquin propter opera ipsa credita.] An miracula quæ Christus fecit fuerint sufficientia ad ostendendum diuinitatem ipsius,3ª.q.43.4.o.
Et maiora horum faciet.] An credentes in Christum maiora miracula faciāt quam Christus fecit.3ª.q 43.4.2m.
In festo Inuentionis Crucis.Epist.Gal.5.& 6.
Qui autem conturbat vos.]Quomodo ex seductione hæreticorum pullulet infidelitas vsque ad finem mundi,de quo iudicabuntur illi in iudicio generali.3ª.q.59.5.c.& 3m.
Ego enim si circuncisionem adhuc prædico.] An circuncisio sit sacramentū veteris legis.12ª.q.103.2.3m.
An circuncisio conferebat gratiam iustificantem,3ª.q.70.4 o.
An ceremoniæ veteris legis habebant virtutem iustificandi,12ª.q.103.2.o.
An ceremoniæ veteris legis cessauerint in Christi aduentu.12ª.q.103.3.o.
An post passionem Christi legalia possint sine peccato obseruari. 12ª.q.103.4.o.
Quicunque uolunt placere in carne,)an appetitus glorie sit peccatum,22ª.q 132.1.o.
Mihi absit gloriari nisi in cruce,}De effectibus passionis Christi.3ª.q.49.
Per quem mihi mundus crucifixus est.] De effectibus passionis Christi, 3ª.q.48.& 49.
Euang.Ioan.3.
Erat homo ex Pharizeis Nicodemus nomine.}De hoc euangelio,vide Dominicam Trinitatis.
In festo Natiuitatis B.Ioannis Baptistæ.
Isaiæ 49.
Dominus ab utero uocauit me.]An Christus fuerit sanctificatus in primo instanti suæ conceptionis. 3ª.q.34.
De reliquis perfectionib.conceptionis Christi.3ª.q.34.2.& seq.
An sanctificari in vtero post Christum fuerit proprium B. Virgini. 3ª. q.27.6.o.
De pueris ingredientib.religionem,22ª.q.189.
Et posuit os meum quasi gladium acutum.] Quanta auctoritate & potestate Christus prædicauerit.3ª.q.42.1.2m.
In vmbra manus suæ protexit me.] An Christus fuerit ab alio occisus quam à seipso.3ª.q.47.1.o.
An Deus pater tradiderit Christum passioni,3ª.q.47.3.o.
Dedi te in lucem gentium.] An ergo Christus non debuerit prædicare gentibus.3ª.q.42.1.o.
De prædicatione & baptismo Ioannis 3ª.q.38 o.
Cur Ioannes gentibus non prædicauit & baptismum administrauit.3ª.q.38.4.3m.
Euang.Luc.1.
Et peperit filiū.]Ad quid ostendēdū multæ steriles peperūt.3ª.q.30.4.3m.
Et cōgratulabātur ei.)An actiones aliorum sint nobis delectationis cā,12ª.q 32.5.o. De beneuolentia,22ª.q.27.2.o. De inuidia.22ª.q.36.o.
Et factū est,in die octauo venerūt circūcidere puerū.)De circūsiōe.3ª q.70.o
Vide Euāgelium in festo Circuncisionis Christi.
Et nocabant eum nomine patris sui Zachariam.) Vnde nomina reb.& hominib.imponantur,3ª.q.37.2.c.
Ioannes est nomen eius.) Nomina alicui imposita diuinitus quid significant, 3ª.q.27.2.c.
Et apertum est illico os eius.)Cur Zacharias mutus factus est. 22ª. q.97.2 3m.
Quis putas puer iste erit.)De austeritate uitæ Ioannis.3ª.q.40.2.2m.
Etenim

Etenim manus Domini erat cum illo.]Cur B. Ioanni plus gratiæ præstitum est quam aliis.3ª.q.27.6.c.fi.
Et prophetauit.)De prophetia.22ª.q.171.& seq.
Vnde sit prophetia.22ª.q.172.1.& 3.c.
Benedictus Deus.)De gratiarum actione.22ª.q.106.o.
Qui visitauit.]De incarnatione,3ª.q.1.& sequentibus.
De redemptione.3ª.q.46.& sequentibus.
In festo Apostolorum Petri & Pauli.act.12.
Vt affligeret quosdā de ecclesia.]De afflictionib.iustorum.Vide Euan.Dñicæ 3ª.post Epiph.& Epist.Dominicæ 3ª post Pascha.
De fortitudine & martyrio.22ª.q.123.& 124.o.
Quæ sit causa martyrij.22ª.q 124.5 o.
Misit in carcerem]Quando incarcerare aliquem est licitum,& quando illicitum.22ª.q.65.3.o.
Oratio āt fiebat ab ecclesia pro eo.] An pro aliis orare debemus.22ªq.83.8.o
Quia misit Dominus angelum suum & eripuit.]De custodie bonorum angelorum.1ª.q.112.o.
Euang.Matth.16.
Venit Iesus in partes.]Require in Cathedra S.Petri
In festo Visitationis B.Mariæ,Epist.Cant.2.
Ecce iste venit saliens in montib.] De incarnatione Christi.3ª.q.1.& seq.
De exinanitione Christi. Vide Epist.Dominicæ Palmarum.
Et ipse stat post parietē nostrā respiciens per fenestras.] An miracula q̄ Christus fecit,fuerint sufficiētia ad ostendendū eius diuinitatem. 3ª.q.43.4.o.
Iam enim hyemens transiit.]De lege noua. 12ª.q.106.o.
An lex noua debuerit dari à principio mundi,12ª.q.106.3.o.& 3ª.q.1.5.o.
Vox turturis audita est.]De proprietatib.turturis.3ª.q.37.3.4m.
Surge amica mea.}De gratia Christi secūdū quod est Caput ecclesiæ.3ª q 8.o
De sanctificatione B.Mariæ.3ª.q.27.o.
Columba mea.] De proprietatib.columbæ.3ª.q.37.3.4m.& q.39 6.4m.
Euang.Luc.1.
Exurgens Maria abiit in montana.] De beneficentia.22ª.q.31.o.
Quib.sit potissimum bene faciendum.22ª.q.31.2.& 3.o.
Cum festinatione.]De verecundia.22ª.144.o.
Exultauit infans in vtero.]Quomodo hæc exultatio sit intelligēda,& quid nam significet,3ª.q.27.6 c.
Benedicta tu inter mulieres.] Quid his verbis significatur.3ª.q.30 4.c.
An B.Maria præ cæteris sanctis omnib.habuerit maiorem plenitudinem gratiæ,3ª.q.27.5.c.1m.
An B.Maria habuerit donum sapientiæ,gratiam virtutum,& gratiam prophetiæ,3ª.q.27.5.3m.
An B.Maria præ cæteris sanctis omnibus sit honoranda & colenda.3ª.q.25.5.c fi.& 1m.
An B.Maria aliquod peccatum actuale commisit.3ª.q.27.4.o.
Et benedictus fructus.]De gratia Christi.3ª.q.7.o.
An in Christo fuerit gratiæ plenitudo,3ª.q.7.9.o.
Vnde hoc mihi vt veniat mater Domini ad me.]An B.Maria sit dicenda mater Dei,3ª.q.35.4.o.
An sit adoranda adoratione latriæ.3ª.q.25.5.o.
Magnificat anima mea.]De humilitate 22ª.q.161.o.
An sit peccatum bonum suum agnoscere illudq; approbare,22ª.q.132.1.c.
Ecce enim ex hoc beatam me dicent.] An B Maria habuerit vsum prophetiæ.3ª.q.27.5.3m.fi.
Dispersit superbos.] Quomodo præmium superbiæ sit humiliatio, & præmium humilitatis exaltatio.22ª.q.161.5.3m.
In festo B.Mariæ Magdalenæ.Prouerb.31.
Mulierem fortem quis inueniet.] Quomodo in mulieribus non sit sufficiens robur mentis ad resistendum concupiscentiis & tentationibus.22ª.q.149.4.c.& q.165.2.1m.
Quæsiuit lanam & linum.] An sit licitum solicitudinem habere de temporalib.reb.q.55.6 o. An aliquis debeat esse solicitus futurorum.22ª.q.55.7.o. De negligentia.22ª.q.54.o.
Deditque prædam domesticis suis.] An iconomica debeat poni species prudentiæ.22ª.q.50.3.o.
Considerauit agrum.]De eubulia,synesi,& gnome.22ª.q.51.o.
De prouidentia,circunspectione & cautione,22ª.q.49.6.7.& 8.
De præcipitatione & inconsideratione.22ª.q.53.3.& 4.
Manum suam aperuit inopi &c.]De eleemosyna.22ª.q.32.o. An vxor possit dare eleemosynas irrequisito consensu viri sui.22ª.q.32.8.2m.
Et vir eius laudauit eam.]An laudare aliquem non sit adulari.22ª. q.115.1.o.& 1m.potissimum.
Fallax gratia.}De superfluo ornatu mulierum.22ª.q.169.
Vide Euan.Dominicæ 3ª. Aduentus, & Dominicæ 1ª post 8um Pentecost.
Euang.Luc.7.
Cœpit lachrymis rigare pedes eius.]De pœnitentia.3ª.q.85.& seq.
De contritione.Suppl.q.1.& seq.De satisfactione.Suppl.q.12.& seq.
Quia peccatrix est.]Cur Christus cum peccatoribus conuersari voluit. 3ª.q.40.1.c. Vide Euang.Dominicæ 3ª post 8am Pentecost.
Quoniam dilexit multum.]An propter charitatem & dilectionem remittantur peccata.3ª.q.49.1.c. An in hac remissione peccatorum inueniatur iustitia & misericordia.1ª.q.21.4.1m.
Cui autem minus dimittitur,]Vter magis teneatur ad gratias reddendas Deo innocens an pœnitens.22ª.q.106.2.o.
Dimittuntur tibi peccata tua.]De contritione.Suppl.q.1.& seq.
In festo B.Iacobi.Eccles.44.& 45.
Benedictio Domini super caput iusti.] Quæ nam homo in gratia constitutus possit mereri,12ª.q.114.3.o.8.o.& 10.o.
Sanctum fecit illum.]An homo possit resurgere à peccatis sine auxilio gratiæ,12ª.q.109.7.o.
Dedit illi præcepta.]An melioris sint cōditionis qui præceptis & legib.magis astringūtur ad diuinū cultum,quā alij non similiter astricti.12ª.q.98.5.2m.
Et legem vitæ.]Secundum quid lex noua iustificet.12ª.q.106.2.o.
Induit eum Dominus corona.]De dotib.& aureolis beatorū.Sup.q.95.& 96.
Euang.Matth.20.
Dic vt sedeant hi duo.]De ambitione.22ª.q.131.o.
Vide Euan.Dominico 2ª post 8am.Pente. De Simonia.22ª.q.100.o.
An in oratione aliquid determinate sit petendum.22ª.q.83.5.o.
Quomodo sint petenda temporalia.22ª.q.83.6.o.
Potestis bibere calicem]Cur Christus passionem suam vocat calicem,3ª.q.78.3.1m.
Dicunt ei possumus.]De præsumptione.22ª.q.131.o.
Non est meum dare vobis, sed quibus paratum est.] De iudiciaria potestate Christi,3ª.q.59.o.
An superbia sit peccatum mortale excludens hominem à regno cælorum.22ª.q.162.6.o.
De prima beatitudine,Beati pauperes spiritu.12ª.q.69.3.c.& 4.c.
Sed quib.paratū est à patre meo.]Si aliquib.paratū est sedere à dextris Christi,an ergo non sit propriū Christo sedere à dextris patris.3ª.q.58.4.4m.
Et audiētes decē indignati sunt.]De cōtentione,& discordia.22ª.q.37.& 38.
Sed quicunque voluerit inter uos maior fieri.]De humilitate.22ª.q.161.
In festo S.Laurentij,Epist.2.ad Cor.9.c.
Qui parce seminat.]De beneficentia & eleemosyna.22ª.q.31.& 32.
An eleemosyna sit abundanter facienda.22ª.q.32.10.o.
Et qui seminat in benedictionibus.]An diuersæ mansiones distinguantur penes diuersos gradus charitatis.Suppl.q.93.3 o.
Et nō ex tristitia.]An tristitia minuat laudē vel meritū boni.12ª.q.39.2.2m
Potens est autem Deus.]An homo mereatur augmentum gratiæ & charitatis.12ª.q.114.8.o.
De 5ª beatitudine & eius præmio,beati misericordes.12ª.q.69.3.c.& 4.c.
Iustitia eius manet in seculum seculi.) An virtutes morales maneant post hanc vitam,12ª.q.67.1.o.
Euang.Ioan.12.
Nisi granum frumenti cadens in terram.]An fuerit necessarium Christi pati pro humani generis liberatione.3ª.q.46.2.1m.& 1.
In quib.Christus dicebat se granum mortificandum,& in quib.granum multiplicandum,3ª.q.42.c.fi.
Qui odit animam suam.]An homo seipsum ex charitate diligere debeat.22ª,q.25.4.o.
An alicui liceat seipsū occidere.22ª.q.64.5.o. De martyrio. 22ª.q 124.o.
An B Laurentius sustinuerit grauiora passiones & diuturniores quàm Christus.3ª.q.46.6.1m.
Me sequatur.]Quomodo quis Christum sequatur.22ª.q.184.3 1m.
In festo Assumptionis B,Mariæ,Epist.Eccle.24.
In omnib requiem quæsiui & in hæreditate.] Quomodo Deus requiescat & habitet in hominib.per gratiam.1ª.q.8.3.c.& q.43.3.c.potissimum.
De assumptione B.Mariæ,3ª.q 27.1.c.prin.
Et dixit mihi in Iacob inhabita.]Cui personæ conuenit mitti ad sanctificandam creaturam rationalem,1ª.q.43.1.4.& 8.
An missio inuisibilis diuinæ personæ fiat solum secundum donum gratiæ gratum facientis.1ª.q.43.3.o.
Requieuit in tabernaculo meo.]An pater sit in filio & contra.1ª.q.42.5.o.
In Israel hæreditare.]Quare Iudæi præ cæteris sunt à Domino assumpti, & legem acceperunt.12ª.q.98.4.o.
Ab initio & ante secula creata sum.] An ergo sapientia quæ est filius Dei sit creatura.1ª.q.41.3.4m.
An processio quæ est in diuinis possit dici generatio.1ª.q.27.2.o.
Euang.Luc.10.
Mulier quędam Martha.) An hę duæ mulieres gerant typum vitę actiuę & cōtemplatiuæ.22ª.q.171.princ.
Accepit illum in domum suam.] De bñficentia & eleemosyna,22ª.q.31.& 32
Audiebat uerbum illius.]In quo consistat vita contemplatiua.22ª.q.179.1.c.& 3m.& q.180.o.
An vita contemplatiua solum consistat in contemplatione Dei, an etiam in consideratione cuiuscunque veritatis.22ª.q.180.4 o.
Martha autem satagebat circa frequens ministerium.]In quo consistat vita actiua,22ª.q.179.1.c & q.181.1.c. De uita actiua.22ª.q.181.o.
Maria optimam partem elegit.} An uita contemplatiua sit potior quam actiua.22ª.q.182.1.o. An uita contemplatiua sit maioris meriti quam actiua 12ª.q.57.1.c.& 22ª.q 182.2.o.
In festo Bartholomæi,Epist.ad Ephes.2.
Iam non estis hospites.]De cōuersione gentium vide Epist.in die Epiphanię.
Domestici Dei.]Quomodo dicamur filij Dei,1ª.q.23.3.c.
De spe vitę ęternæ.22ª.q.17.
Supra fundamentum Apostolorum.)Quomodo Apostoli dicuntur fundamēta ecclesię.3ª.q.8.6.3m.
In quo omnis ędificatio constructa.] An alio modo possimus saluari quā per Christum.12ª.q.98.5.2m.& 22ª.q 2.ar.7.c.& 3ª q.68.1.c.prin.
An credere explicite mysterium Christi sit de necessitate salutis,22ª.q.2.7.o
In spiritusancto.]De necessitate gratię.12ª.q.109.o.
Euang.Marc.3.
Vocauit ad se quos voluit.] Cur Christus viles & pauperes discipulos elegit, 3ª.q.39.3.c. An Deus eligendo aliquos faciat eos idoneos ad quod eos eligit.1ª.q.23.4.3ª.q.27.3.c.
De eligendis idoneis.22ª.q.185.3.potissimum.
Et vene-

Et veneruut.] Quomodo Apostoli & alij ita statim post vocationem secuti sunt 3ª.q.44.3.1ᵐ.
An ille qui cito credit, sit leuis corde. 22ª.q 2.9. ᵐ.
Et vt mitteret eos prædicare) Vide Euangel. Dominicæ 60ª & Dominicæ 2ª. post Pascha.
An docere sit actus vitæ actiuæ an vero contemplatiuæ. 22ª.q.181.3.o.
Dedit illis potestatem curandi infirmitatem.) De gratia miraculorum, vide Euan. in die Ascensionis Domini.
Qui & tradidit illum.] Cur Iudas magis pëccauerit tradendo Christum quã Deus pater aut etiam ipse Christus se tradendo in mortem. 3ª.q.47.3.3ᵐ.

In festo B. Matth. Epist. Ephes. 4

Vnicuique vestrum data est gratia secundum mensuram.] Quomodo plenitudo gratiæ quæ in Christo sicuti in capite adunatur, ad membra eius diuersimode redundet, 22ª.q.183.2.c.
An in vno sit maior graria quam in alio. 12ª.q.112.4.o.
De gratiis gratis datis. 12ª.q.111.
Ascendens in altum captiuam.) An Christus duxerit secum aliquos captiuos in cælum. 3ª.q.57.6.c.
quod autẽ ascendit.) Quomodo Christus dicatur descendisse. 3ª.q.57.2.2ᵐ
De descensu Christi ad inferos. 1ª.q.52.o.
Super omnes cælos.] An Christus ascenderit super omnes cælos. q.57.4.o.
Ad adimplerer omnia.) Cur Christus ascendit. 1ª.q.57.1.& 6.
Et ipse dedit quosdam quidem Apostolos.) An in ecclesia debeat esse diuersitas officiorum & statuum. 22ª.q.183.2.o.

Euang. Matth. 9.

Sequere me.) Vnde de sequela Christi euangeliũ in die conuersionis S. Pauli
De surgens secutus est.) Cur ita statim Christum secutus est. 3ª.q.44.2.1ᵐ.
Ecce multi publicani & peccatores.) De conuictu peccatorum, vide Euange. Dominicæ 3ª post 8ᵐ Pentecost.
Non est opus valentib. medico.) De pœnitentia 3ª.q.84.& seq.
Misericordiã volo.) An ergo misericordia sit maxima virtutũ. 22ª.q.30.4.1ᵐ
Non enim veni vocare iustos.) An si homo non peccasset, Deus incarnatus fuisset. 3ª.q.1.3.o.

In festo Michaelis, Epist. Apocal. 1.

Loquens per angelum suum.) Cur Deus loquitur homini per angelum suum. 12ª.q.98.3. De locutione angelorum. 1ª.q.107.o.
De ordine angelorum. 1ª.q.108.o. De actione angelorum in homines. 1ª.q 111.o. De missione & ministerio angelorum, 1ª.q.112.o.
De custodia angelorum, 1ª.q.113.o.
Et seruat ea.) An bona opera requirãtur ad beatitudinem, 12.q.4.7.o.& 3ᵐ. præcipue.
Quis est.) An hoc nomen (qui est) sit maxime propriũ nomen Dei, 1ª.q.13.11
An hoc nomen (qui est) approprietur filio Dei. 1ª.q.39.8.fi.
Primogenitus mortuorum.) An Christus primo resurrexerit. 3ª.q.53.3.o.& q.56.1.c.

Euang. Marth. 8.

Quis putas maior est) An vnus alio possit esse beatior, 12ª.q.5.2.o. Suppl.q. 93.2.& 3.
Et efficiamini sicut paruuli.) De humilitate. 22ª.q.161.o.
De gradib. humilitatis, 22ª.q.1 1.6.o. De ambitione. 22ª.q.13ᵐ.
De auaritia, 22ª.q.118.o.
Qui autem scandalizauerit) De scandalo 22ª.q.43.o.
Necesse est vt veniant scandala.) Cur Deus permittit mala. 1ª.q.22.2.2ᵐ.
An obduratio & excæcatio semper ordinem ad salutem eius qui excæcatur & obduratur. 12.q.79.3.o.
Cum necesse sit euenire scandala, & peccata non eueniant ex necessitate, an ergo scandalum non sit peccatum, 22ª.q.43.2.1ᵐ. (43.4.o.
Veruntamen vt homini) An ergo scandalum sit peccatum mortale, 22ª.q.
Abscinde eum.) An ergo licet membrum præscindere propter peccatum vitandum, 22ª.q.65.1.3ᵐ.
Quando est licitum mutilare aliquem membro suo. 22ª.q.65.1.o.
Quia angeli eorum) De custodia hominum ab Angelis, 1ª.q.113.o.
An singuli homines à singulis angelis custodiantur, 1ª.q 113.3.o
Semper vident faciem patris.) An angelorum gloria minuatur dum ad nos veniunt. 1ª.q.44.4.3m.& q 112.1.3ᵐ.
Si angeli occupentur circa custodiam hominum, an ergo vita actiua post hãc vitam maneat. 22ª.q.181.4 2ᵐ.
De custodia angelorum vide Euang. Dominicæ 1ª.40ª.

In festo Simonis & Iudæ, Epist. Rom. 8.

Diligentib. Deum oẽs cooperantur in bonũ.) An excecatio ad tẽpus cooperetur electis in bonum, eorumque salutem promoueat. 12ª.q.79.4.c.
His qui secundum propositum.) De prædestinatione. 1ª.q.23.o.
Nam quos præsciuit.) An præscientia meritorum sit causa prædestinationis, 1ª.q.113.5.o.
Vt sit ipse primogenitus.) quomodo Christus dicatur primogenitus in multis fratib. 1ª.q.33.3.c 2ᵐ.& 4i.3.c
Hos & iustificauit.) De iustificatione, 12ª.q.113.o.
Si Deus pro nobis.) An prædestinatio sit certa, 1ª.q.23.6.o.
Sed pro omnibus tradidit illum.) An Deus pater tradiderit Christum passioni 3ª.q.47.3.o.
Quomodo non etiam cum illo.) De effectibus passionis Christi, 3ª q.49.
qui etiam interpellat pro nobis.) An Christo competat orare. 22ª.q.83.10 1ᵐ.& 3ª.q.21.1.& 2.o.
Quia propter te mortificamur.) De afflictionib. iustorum, vide Euan. Dominicæ 5. post Epiph. & Epist. Dñicæ 60ª & Euan. Dñicæ 3ª. post Pascha.
Quæ sit causa martyrij. 22ª.q.124.5.o.
Certus sum. n. quia neq; mors.) An iusti nõ possint peccare & spiritũsanctũ amittere. 1ª.q.20.4.5ᵐ. 12ª.q.106.2.2ᵐ. 22ª.q.24.11.q.189.10.1ᵐ.

Euang Ioannis. 15.

Hæc mando vobis vt diligatis inuicem.) De charitate. 22ª.q.23.& seq.
De dilectione proximi. 22ª.q.25.1.& 44. .o.
De dilectione inimicorum. 22ª.q.25.8.& 9.
Me priorem vobis odio habuit.) An Deus possit odio haberi. 22ª.q.34.1.o.
An odium Dei sit maximum peccatorum, 22ª.q.34.2 o.
An principes sacerdotum Christum occiderũt ex inuidia & odio, 3ª. q.47.3. 3ᵐ. & 6.2ᵐ.
Ego elegi vos de mundo.) An homo possit resurgere à peccato sine auxilio gratiæ, 12ª.q.109.7.o.
An Deus quos eligit faciat idoneos ad id ad quod eos eligit. 3ª.q.27.3.c.
Sed hæc omnia faciunt vobis propter nomen meum.] Quæ sit causa martyrij 22ª.q. 24 5.o.
Si non venissem peccatum non haberent.) An ergo nullum peccatum habet ad quos Christus non venit. 22ª.q.10.1.c.& 2.o
Quæ alius nemo fecit.) an ergo miracula quæ Christus fecit, non sint etiam ab aliis facta, ª.q.43.4.c & 1ᵐ.
Nunc autem & viderunt.) an persecutores Christi eum cognouerint 3ª.q.47 5.o.& 2ᵐ. breuiter.

In festo omnium Sanctorum, Epist. Apocal. 7. (23 6.o.

Et clamauit voce magna, nolite nocere.) An omnes electi sint saluãdi, 1ª.q.
An numerus prædestinatorũ sit certus. 1ª q. 23.7.o. De libro vitæ. 1ª.q 24.
Stantes ante thronum.) An animæ beatorum ante extremum iudicium dedu cantur ad cælum. 1ª.q.95.1.2ᵐ. 22ª.q.28.1.1ᵐ.q.83.11.3ª.q.51.5.q.59. 5.1ᵐ. Suppl.q.69.2.
An sancti à nobis sint inuocandi, 22ª.q.83.4.o & Suppl.q 72.o.
An Sancti cognoscant nostras preces. 22ª.q 83.4.2ᵐ.& Suppl.q.72.1.o.
An sancti qui sunt in patria orent pro nobis, 22ª.q.83.11.o.
An sanctorum orationes pro nobis fusæ semper exaudiantur. Suppl.q.72.3.o
De imaginibus sanctorum. 12.q.94.2.
quomodo imagines sint colendæ. 22ª.q.81.3ᵐ.
Cui festo veteris testamenti succedit festum omnium sanctorum. 12ª.q.103. 3.4ᵐ. (106.o.
Clamabunt voce magna dicentes, Salus Deo.) De gratiarum actione, 22ª.q.
An salus nostra sit Christo asscribenda. 12ª.q.91.5 2ᵐ.& 22ª q.2.7.c.
Et ceciderunt in conspectu throni) De adoratione. 22ª.q.84.o.
Dicentes Amen) An Deus sit ore laudandus. 12ª.q 91.1.o.4
An cantus sint assumendi in laudem Domini. 12ª.q.91 2.o.

Euang. Matth 5.

Beati pauperes spiritu) Quid beatitudinum nomine intelligatur. 12ª q.69.1.c
An conuenienter beatitudines enumerentur. 2 q.69.3.o.
Cur B. Lucas enumerat solum quatuor beatitudines, Matthæus vero octo, 12ª.q.69.3.4ᵐ.
Quomodo sunt octo beatitudines, cum sint solum septem dona spiritussancti 12ª.q.69.3.5ᵐ.
Quomodo quo ordine singulæ beatitudines sint explicandæ. 12ª.q.69.3.c.
Quoniam ipsorum est regnum cælorum.) an præmia quæ attribuuntur beatitudinib. pertineant ad hanc vitam, 12ª.q.69.2 o.
An præmia beatitudinum conuenienter numerentur. 12ª.q.69.
Cum præmium omnium bonorum operum sit sola vita æterna, cur alia præmia beatitudinib. assignantur, 12ª.q.69.4.1ᵐ.
An præmia posteriora sint maiora prioribus, 2ª.q.69.3ᵐ.
Beati qui persecutionem patiuntur.) Qui fiat quo quis à bonus operibus non recedat propter aliquam persecutionem. 12ª.q.69.3.5m.
Propter iustitiam.) Quæ sit causa martyrij. 22ª.q.124.5.o.
An aliquando martyrium cadat sub præceptum. 22ª.q.124.3.1ᵐ.
Quoniam ipsorum est regnum cælorum) Cur in octaua beatitudo ponitur eadem premium quod in prima. 12ª.q 69.4.2ᵐ.
Merces vestra copiosa est in cælis) Qui nomine cælorum hic continentur. 1ª. q.62.4 c.fi.& 2ª.q.47.3ᵐ.

In die animarum, Epist. 1. Thess. 4.

De dormientib.) An mors sit pœna peccati. 12ª.q.85.5.o.& 22ª. q.161.1.o.
De qualitate animæ exeuntis, Suppl.q.70.
De suffragus mortuorum. Suppl.q. 1.
Si enim credimus quod Iesus mortuus. De morte Christi, 3ª.q.50.o.
De resurrectione Christi, 1ª.q.53.& sequentibus.
Ita & eos qui dormierunt.) An resurrectio Christi sit causa resurrectionis eorum. 3ª.q.56.1.o.& Suppl.q.76.1.o. De resurrectione. Suppl.q.75.
Non præueniemus.) An omnium resurrectio erit vno eodemque tempore. Suppl. q.77.1.2ᵐ. rectissimum.
In iussu & voce archãgeli.) an aliquo modo angeli ad resurrectionem cooperentur. Suppl.q.76.1.o.
Et in tuba Dei. An vox tubæ sit causa nostræ resurrectionis. Sup.q.76.2.o.
Deinde nos qui viuimus.) An ergo non omnes moriemur. 12ª.q.81.3.1ᵐ.& Suppl.q.78.1.o.
Et sic semper cum Domino erimus.) an ergo sancti iam non sint cum Domino ante resurrectionem. 1ª.q 95.1.2ᵐ. 22.q. 8.1.1ᵐ. q.83.11.3ª.q.51.5. q.59.5.1. Suppl q.69.2.
An beatitudo sanctorum sit maior futura post iudicium quam est ante illud. Suppl.q 92.2.o.
An beatitudo possit amitti. 12ª.q.5.4.

Euang. Matth. 25.

Cum venerit filius hois.) De iudicio gñali. 1ª.q.59.1.o.& Suppl.q.88.& seq.
An iudiciaria potestas sit specialiter attribuenda Christo. 3ª.q.59.1.o.
In maiestate sua.) De forma iudicis venientis ad iudicium, Suppl.q.90.o.
An in forma gloriosa apparebit, Suppl.q.90.2.o.

An diuinitas

An diuinitas à malis sine gaudio videri possit, Supl.q.90.3.o
Et omnes angeli eius eo.] An angeli debeant iudicare, Supl.q.89.3.o
Omnes gentes] an omnes in iudicio comparebunt. Sup.q.89.5.o
Vide Euang. Dominicæ 1ª. Aduentus.
Tunc dicet Rex.] An sententia fiet per locutionẽ vocalem. Sup.q.88.2.o
Possidete paratum.] Quomodo regnum Dei possideatur, 12ª.q.69.4.3ᵐ.
A constitutione mundi.] An prædestinatio Dei sit æterna, 1ª.q.23.8.c.& 1ᵐ.
Esuriui enim & dedistis mihi manducare.] An ad beatitudinem requiran tur bona opera, 12ª.q4.7.o
An bona opera sint meritoria vitæ æternæ. 12ª.q.114.3.o
De operibus misericordiæ. 22ª.q.32.2.o
an ad Christum pertineat iudiciaria potestas quantum ad omnes res humanas, 3ª.q.59.4.o
Et ibunt hi in supplicium æternum,] De pœna damnatorum, Supp. q.97.o
An ex diuina iustitia inferatur peccatoribus pœna æterna. Supp q.99.1.o.
An diuina misericordia patiatur homines in æternum puniri. Supp.q99.3 & 2, ar.
An illi solum, qui opera misericordiæ facere negligunt, æternaliter puniuntur. supp.q.99.5.o
An damnati sperent se ex igne interdum liberandos, 22ª.q.18.3.o
Iusti autem in vitam æteruam.] An iusti sperent beatitudinis continuationem, 22 q.18.2.2ᵐ
De æterna beatitudine, 1ª.q.25.o.12ª.q 2.3.4.& 5
De visione diuinæ essentiæ. 1ª.q.12.o. supp.q.92.o

In festo S. Martini.

Epist. Ecce sacerdos magnus &c. Euang. Sint lumbi vestri præcincti, &c. vt supra in festo S. Nicolai.

In festo S. Catharinæ, Epist. eccl. 51.

Confitebor tibi domine rex.] Quotuplex sit confessio, 22ª.q. 4.1.1ᵐ
De gratiarum actione, 22ª.q.106.o

Et liberasti corpus meum.] De claritate. 22ª.q.171.o
Laudabit vsque ad mortem.] An Deus sit ore laudandus, 22.q.91
An cantus sint assumendi in laudem diuinam, 22.q 91 2
An gratiarum actio requiratur ad orationem, & præcedat postulationem. 22.q.83.17.c.3ᵐ
De religione & deuotione, 22.q.81.& 82.o
Respicieus eram ad adiutorium hominum.] An aliquis licite possit sperare in homine, 22.q.17.4.o

Euang. Matth. 25.

Parabolam hanc] Cur Christus voluit in parabolis loqui, 3ª. q.42.3. c. & 3ᵐ.
Decem virginibus.] De virginitate. 22 q.152.o
Dormitauerunt omnes.] An omnes corporaliter morientur, 12 q.81.3.1ᵐ & supp q.78. .o
Media autem nocte clamor factus est.] An resurrectio sit futura tempore noctis. supp.q.77.3
An vox & clamor tubæ sit causa nostre resurrectionis, suppl.q.76.2.o
Date nobis de oleo vestro] De inani gloria, 22.q.132
Vide Euang. Dominice Passionis
An damnati nunquam pœniteant de malis quæ fecerunt 22.q.98.2.o
An post resurrectionem cognoscet quilibet omnia peccata quæ fecit, supp. q.87.1.o
Et clausa est ianua.] An æterna beatitudo non possit amitti, 12.q.5.4 o
An per diuinam misericordiam pœna damnatorum non sit terminanda, supp. q.99.2.o
Nescio vos.] An ergo anima Christi in verbo non cognoscat omnia 3. q. 10.2.& q.15.3.
Quia nescitis diem neque horam.] An tempus resurrectionis sit occultum, suppl.q. 7.2.o
An tempus futuri iudicii sit ignotum, supp q.88.3.o

FINIS.

UNIVERSITARIA DE GRANADA